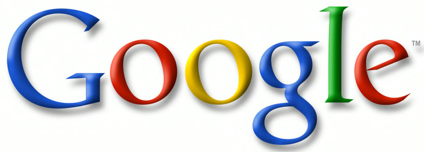

HW 2QJS X

יהוה

INSTITVTIO THEOLOGICA
ANDOVER FVNDATA MDCCCVII
Discarded by authori
Andover-Harvard Theo
Ps. CXIX. 169.
כדברך
JOH. XVII. 17.
ὁ λογος ὁ σος αληθεια εστι
ΑΚΡΟΓΩΝΙ
ΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1550

DIONIS CHRYSOSTOMI

ORATIONES

EX RECENSIONE

IO. IACOBI REISKE

CVM EIVSDEM ALIORVMQVE

ANIMADVERSIONIBVS

VOLVMEN SECVNDVM

LIPSIAE

IMPENSIS VIDVAE REISKII

1784

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΓ.

Ἐγὼ θαυμάζω, τί ποτ᾽ ἐστὶ τὸ ὑμέτερον; καὶ τί προσδοκῶντες, ἢ βουλόμενοι, τοὺς τοιούτους [1]) ἀνθρώπους διαλέγεσθαι ὑμῖν ζητεῖτε; πότερον εὐφώνους οἴεσθε εἶναι, καὶ φθέγγεσθαι ἥδιον τῶν ἄλλων; ἔπειτα, ὥσπερ ὀρνέων, ποθεῖτε ἀκούειν, μελῳδούντων ὑμῖν, ἢ δύναμιν ἄλλην ἔχειν; ἔν τε ὀνόμασι καὶ διανοήμασι δριμυτέρας τινὸς πειθοῦς, καὶ τῷ ὄντι δεινῆς, ἣν καλεῖτε Ῥητορικὴν, ἐν ἀγοραῖς τε καὶ περὶ τὸ βῆμα δυναστεύουσαν; ἤ τινα ἔπαινον ὑπ᾽ αὐτῶν ἀκούσεσθαι οἰόμενοι, καὶ δημόσιον ὕμνον τῆς πόλεως· περί τε Περσέως, καὶ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης [2]), καὶ περὶ χρησμῶν τῶν γενομένων, καὶ ὡς ἐστὲ Ἕλληνες καὶ Ἀργεῖοι, καὶ

1) τοὺς τοιούτους] qualis ego sum.

2) f. καὶ τῆς τριαίνης. vel, quod eodem redit, τῆς τε τριαίνης, vt voluit Valesius Emendat. p. 62. vbi Burmann. vulgatam tuetur, auctore Wesselingo. Existimo tamen inter ensem et tridentem interesse. Angli τῆς θεατρικῆς merum est somnium.

καὶ ἔτι βελτίους· καὶ ἀρχηγοὺς ἔχετε ἥρωας καὶ ἡμιθέους, μᾶλλον δὲ Τιτᾶνας; ἔτι δὲ, οἶμαι, περί τε τῆς χώρας, καὶ τῶν ὀρῶν τῶν κατ' αὐτήν· καὶ τοῦδε τοῦ Κύδνου, ὃς 3) δεξιώτατος ἁπάντων ποταμῶν καὶ κάλλιστος, οἵ τε ἀπ' αὐτοῦ πίνοντες ἀφνειοὶ καὶ μακάριοι καθ' Ὅμηρον· ταῦτα γὰρ ἐστὶ μὲν ἀληθῆ, καὶ συνεχῶς αὐτὰ ἀκούετε, τῶν τε ποιητῶν μέτροις καὶ ἄλλων ἀνδρῶν, αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεποιημένων ἐγκωμιάζειν. δεῖται δὲ μεγάλης τινὸς παρασκευῆς καὶ δυνάμεως. τί οὖν ἡμᾶς ἐλπίζετε ἐρεῖν; ἢ τί μάλιστα ἀκοῦσαι σπεύδετε, παρὰ ἀνδρῶν οὐκ εὐτραπέλων, οὐδὲ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν εἰδότων, οὐδὲ αἱμύλων, οὐδὲ ὑπὸ τρυφῆς ἰόντων ἐπὶ τοὺς λόγους; ὅτι μὲν γὰρ οὐ χρήματα ἐλπίζοντες παρ' ἡμῶν 4), οὐδὲ ἄλλο τι δῶρον, καὶ πάνυ ἐπίσταμαι. Φέρε οὖν, ἔγωγε εἴπω τὴν ἐμαυτοῦ ὑπόνοιαν. δοκεῖτέ μοι πολλάκις ἀκηκοέναι θείων ἀνθρώπων, οἳ πάντα εἰδέναι φασὶ, καὶ περὶ πάντων ἐρεῖν, ᾗ διατέτακται, καὶ τίνα ἔχει φύσιν, περί τε ἀνθρώπων καὶ δαιμονίων, καὶ περὶ θεῶν· ἔτι δὲ γῆς, καὶ οὐρανοῦ καὶ θαλάττης, καὶ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ περὶ φθορᾶς καὶ γενέσεως, καὶ μυρίων ἄλλων. ἔπειτ', οἶμαι, προσελθόντες ὑμῶν πυνθάνονται, τί βούλεσθε αὐτοὺς εἰπεῖν, καὶ περὶ τίνος, κατὰ τὸν Πίνδαρον, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον· ὅτι δ' ἂν ἀξιώσητε ὑμεῖς, ἔνθεν ἐλθὼν 5), ἄθρουν καὶ πολὺν ἀφήσει τὸν λόγον, ὥσπερ τι ῥεῦμα ἄφθονον ἐν αὐτῷ κατακεκλεισμένον. ἐπειθ' ὑμεῖς ἀκούοντες, τὸ μὲν ἐξετάζειν καθ' ἕκαστον, ἢ ἀπιστεῖν ἀνδρὶ σοφῷ, φαῦλον ἡγεῖσθε καὶ ἄκυρον. ἄλλως δὲ τῇ ῥώμῃ,

καὶ

3) ὃς] probo Angli ὡς.
4) παρ' ἡμῶν] scil. σπεύδετε ἀκούειν e superioribus.
5) malim ἔνθεν ἑλὼν, id est ἀρχόμενος. *inde orsus.*

καὶ τῇ ταχυτῆτι τῶν λόγων ἐπαίρεσθε, καὶ πάνυ χαίρετε, ἀπνευστὶ ξυνείροντος [6]) τοσοῦτον ὄχλον ῥημάτων, καὶ πεπόνθατε ὅμοιον τοῖς ὁρῶσι τοὺς ἵππους, τοὺς ἀπὸ ῥυτῆρος θέοντας, οὐδὲν ὠφελούμενοι· θαυμάζετε δὲ ὅμως, καὶ μακάριόν φατε κτῆμα. καὶ τοῖς ἵπποις [7]) ἰδεῖν ἐστιν οὐ τοὺς δεσπότας χρωμένους πολλάκις, ἀλλὰ φαῦλον ἀνδράποδον. ἡ μὲν οὖν τοιάδε ἀκρόασις θεωρία τις οὖσα καὶ πομπὴ, παραπλήσιον ἔχει τι ταῖς ἐπιδείξεσι τῶν καλουμένων ἰατρῶν, οἱ προκαθίζοντες ἐν τῷ μέσῳ ξυμβολὰς ἄρθρων καὶ ὀστέων συνθέσεις καὶ παραθέσεις, καὶ τοιαῦθ' ἕτερα ἐπεξίασι, πόρους, καὶ πνεύματα, καὶ διηθήσεις. οἱ δὲ πολλοὶ κεχήνασι καὶ κεκήληνται τῶν παιδίων μᾶλλον. ὁ δ' ἀληθὴς ἰατρὸς οὐκ ἔστι τοιοῦτος, οὐδὲ οὕτως διαλέγεται τοῖς ὄντως δεομένοις [8])· πόθεν; ἀλλὰ προσέταξε, τί δεῖ ποιεῖν, καὶ φαγεῖν βουλόμενον [9]) ἢ πιεῖν [10]) ἐκώλυσε, καὶ λαβὼν ἔτεμεν ἀφεστηκός τι τοῦ σώματος. ὥσπερ ἂν εἰ συνελθόντες οἱ κάμνοντες, εἶτ' ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐπεκώμαζον, καὶ κωθωνίζεσθαι ἠξίουν, οὐκ ἂν αὐτοῖς κατ' ἐλπίδα τὸ πρᾶγμα ἀπήντησεν, ἀλλ' ἴσως ἠγανάκτουν πρὸς τὴν ὑποδοχήν· τοῦτό μοι πεπονθέναι δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ, ξυνιόντες ἐπὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ λέγειν κελεύοντες, ἄγευστοι δηλονότι τῶν τῆς

6) ξυνείροντος] sic recte Casaub. ξυνείροντες Ven. et Mor.

7) f. καίτοι καὶ ἵπποις. *quamquam etiam equis.* aut, vt Anglus voluit, καίτοι τοῖς ἵπποις.

8) τοῖς ὄντως δεομένοις] scil. τοῦ διαλέγεσθαι αὐτὸν ἑαυτοῖς. *qui, non ostentationis aut oblectationis ergo, sed veri vsus volunt medicum secum agere, quo ab eius disputatione sanentur.*

9) βουλόμενον potest defendi, subaudiendo τινα. malim tamen aut βουλομένων, in genit. absoluto, *si qui velint,* aut βουλομένους.

10) ἢ πιεῖν] sic recte Ven. et Anglus, ἢ ποιεῖν Mor.

ἀληθείας ὄντες λόγων· ἔπειθ' ἡδύ τι καὶ προσηνὲς ἀκούσεσθαι προσδοκῶντες. Φέρε δή, πρὸς τῶν θεῶν, ἆρα ἀνέξεσθε, ἢν μὴ πάνυ τις παῤῥησίᾳ χρῶτο, μηδὲ ἐπὶ πάντα ἔρχοιτο τὰ προσόντα ὑμῖν, ἀλλ' ἓν εἴποι τι μόνον, ἢ δεύτερον; σκοπεῖτε δή, μὴ ταυτὸ πάσχοιτε Ἰλιεῦσιν ἐκείνοις, οἳ τραγῳδόν τινα ἐπιδημήσαντα ἠνώχλουν, ἐπιδείξασθαι κελεύοντες· ὁ δὲ ἐᾶν αὐτοὺς ἠξίου, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. ὅσῳ γὰρ ἄν, ἔφη, κρεῖττον ἀγωνίσωμαι, τοσούτῳ φανήσεσθε ὑμεῖς ἀτυχέστεροι. τὸν οὖν φιλόσοφον κρεῖττόν ἐστι τοῖς πολλοῖς σιωπῶντα ἐᾶν. σκοπεῖτε δὲ τὸ πρᾶγμα οἷόν ἐστιν. Ἀθηναῖοι γὰρ εἰωθότες ἀκούειν κακῶς, καί, νὴ Δία, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο συνιόντες ἐπ' αὐτῷ[11], ὡς λοιδορηθησόμενοι, καὶ προτεθεικότες ἀγῶνα καὶ νίκην τοῖς ἄμεινον αὐτὸ πράττουσιν, οὐκ αὐτοὶ τοῦτο εὑρόντες, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ συμβουλεύσαντος· ᾿Ριστοφάνους μὲν ἤκουον, καὶ Κρατίνου, καὶ Πλάτωνος, καὶ τούτους οὐδὲν κακὸν ἐποίησαν· ἐπὶ δὲ Σωκράτους, ὃς ἄνευ σκηνῆς καὶ ἰκρίων ἐποίει τὸ τοῦ θεοῦ πρόσταγμα, οὐ κορδακίζων, οὐδὲ τερετίζων, οὐχ ὑπέμειναν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ὑφορώμενοι καὶ δεδιότες τὸν δῆμον, ὡς δεσπότην ἐθώπευον, ἠρέμα δάκνοντες, καὶ μετὰ γέλωτος· ὥσπερ αἱ τίτθαι τοῖς παιδίοις, ὅταν δέῃ τι τῶν ἀηδεστάτων[12] πιεῖν, αὐταὶ προσφέρουσι μέλιτι[13] χρίσασαι τὴν κύλικα. τοιγαροῦν ἔβλαπτον οὐχ ἧττον, ἤπερ ὠφέλουν· ἀγερωχίας, καὶ σκωμμάτων, καὶ βωμολοχίας ἀναπιμπλάντες τὴν πόλιν. ὁ δὲ φιλόσοφος ἤλεγχε καὶ

11) duo vocabula ἐπ' αὐτῷ post προτεθεικότες collocanda sunt. *huius ipsius rei causa instituunt agona*; quo scilicet inter se conuiciarentur, ὅπως λοιδορηθήσονται: nam id significent verba ὡς λοιδορηθησόμενοι.

12) malim ἀηδεστέρων.

13) μέλιτι] sic recte Ven. *ipsae pueris in os ingerunt poculum melle unctum.* μέλι τι Mor.

ἐνουθέτει. καὶ μὴν ὅσῳ τὸ λοιδορεῖν, καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τὴν ἑκάστου, καὶ τὴν πονηρίαν φανερὰν ποιεῖν, κρεῖττόν ἐστι τοῦ χαρίζεσθαι διὰ τῶν λόγων, καὶ τοῖς ἐγκωμίοις θρύπτειν τοὺς ἀκούοντας, οὐχ ἥκιστα ἐκεῖθεν εἴσεσθε. δύο γὰρ ποιητῶν γεγονότων, ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος, οἷς οὐδένα τῶν ἄλλων ξυμβαλεῖν ἄξιον, Ὁμήρου τε καὶ Ἀρχιλόχου· τούτων Ὅμηρος μὲν σχεδὸν πάντα ἐνεγκωμίασε, καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ ὕδωρ, καὶ γῆν, καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους· καὶ οὐδὲν ἔστιν ὅτου μνησθεὶς, χωρὶς ἐπαίνου τε καὶ τιμῆς, ὡς ἂν εἴποι τις, παρῆλθεν. ὃν 14) γοῦν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐβλασφήμησε Θερσίτην, καὶ τοῦτον λιγὺν εἶναί φησιν ἀγορητήν. Ἀρχίλοχος δ' ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἧκε, τὸ 15) ψέγειν, ὁρῶν, οἶμαι, τούτου μᾶλλον δεομένους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πρῶτον αὑτὸν ψέγει. τοιγαροῦν μόνος καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν, καὶ πρὶν ἢ γενέσθαι, τῆς μεγίστης ἔτυχε μαρτυρίας παρὰ τοῦ δαιμονίου. τὸν μέν γε ἀποκτείναντα αὐτὸν ὁ Ἀπόλλων ἐξελαύνων ἐκ τοῦ νεὼ, Μουσῶν αὐτὸν ἀνεῖπε θεράποντα ἀνῃρηκέναι. καὶ τὸ δεύτερον ὡς ἀπελογεῖτο ἐν πολέμῳ λέγων ἀποκτεῖναι, πάλιν Μουσῶν θεράποντα ἔφη τὸν Ἀρχίλοχον. τῷ πατρὶ δὲ αὐτοῦ χρωμένῳ πρὸ τῆς γενέσεως, ἀθάνατόν οἱ παῖδα γενήσεσθαι προεῖπεν. ὥσθ' ὁ λοιδορεῖν 16) ἱκανὸς, καὶ καθάπτεσθαι, καὶ φανερὰ τῷ λόγῳ ποιεῖν τὰ ἁμαρτήματα, δῆλον ὅτι κρείττων ἐστὶ, καὶ προκέκριται τῶν ἐπαινούντων. εἰ δ' ἄρα ὑμεῖς ἐπαινούμενοι μᾶλλον ἥδεσθε, ἐπ' ἄλλους ὑμῖν ἰτέον. ὅταν οὖν πρῶτον αὐτόν τινα ἴδητε κολακεύοντα ἐν ἅ-

14) ὃν] *quem.* Ven. et Mor. dant ἦν.

15) ἧκε, τὸ] sic recte Anglus. *ivit in partem contrariam.* ἥκετο Ven. et Mor.

16) ὥσθ' ὁ λοιδορεῖν] sic recte Casaub. et Anglus. ὥσθ' ὅλος λοιδ. Ven. et Mor.

πᾶσιν, εἰς παιδὶ, καὶ χαριζόμενον ἐν τροφαῖς, ἐν ἐσθῆσι, καὶ περιιόντα ἀκόλαστον, τοῦτον οἴεσθε κολακεύσειν καὶ ὑμᾶς, καὶ παρὰ τούτου προσδοκᾶτε λόγον ἡδὺν 17), ὃν ὑμεῖς ἔπαινον ὀνομάζετε· τρυφῶντα δὴ παρὰ τρυφῶντος, ὅταν δὲ αὐχμηρόν τινα καὶ συνεσταλμένον ἴδητε καὶ μόνον βαδίζοντα, πρῶτον αὐτὸν ἐξετάζοντα, καὶ λοιδοροῦντα, μὴ ζητεῖτε παρὰ τοῦ τοιούτου μηδεμίαν θωπείαν, μηδὲ ἀπάτην, μηδὲ τὸν δεξιὸν ἐκεῖνον καὶ προσηνῆ λόγον, ὃς δὴ μάλιστα διατρίβει περὶ δήμους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους.

Οὔ τοι 18) τοιοῦτοί εἰσιν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι, ἠδὲ 19) χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα.

οἵδε 20) μὲν γὰρ 21) ὥσπερ ἐπίκωμοί τινες καὶ μεθύοντες εἰς ἑορτήν τινα καὶ πανήγυριν ἀσώτων εἰσβεβλημένοι νομίζοντες. ἄλλος δέ τις ἰδὼν ὅσα 22) δεινὰ καὶ δυσχερῆ 23), καὶ ὅτι μεστὰ πάντα πολεμίων καὶ ἐχθρῶν, ὅπου τρυφὴ καὶ ἀπάτη δυναστεύουσιν,

Αὐτὸν

17) ἡδὺν] sic recte vir doctus in Veneta mea annotauerat. ἡδὴν Ven. et Mor.

18) οὔ τοι] sic etiam interpres. οὔτοι Ven. et Mor.

19) ἠδὲ] sic recte Ven. ἢ δὲ Mor.

20) οἵδε] sic Ven. *hi*, praecones laudum, adulatores. οἱ δὲ Mor.

21) post γὰρ aut in hac regione deest aliquis indicatiuus, vnde isti nominatiui pendent. e. c. ἀσχημονοῦσιν, aut θορυβοῦσιν, aut ταράττουσιν, aut simile quid.

22) ante ὅσα videtur μυρία, aut θαυμαστὰ, aut tale quid deesse. *videns innumera mala.*

23) bene vidit Casaubonus verba καὶ ὅτι δυσχερῆ tollenda esse, vt (in Mor. post καὶ δυσχερῆ) perperam e superioribus iterata. absunt etiam recte a Veneta.

Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα δὲ [24]) ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.

ἐπ' ἐσθῆτι κακῇ τῶν πέλας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ κακῷ τῶν μνηστήρων ἧκε τοιοῦτος· ἀλλὰ τοὐναντίον ζητοῦντ' ἂν, ἄρα τι δύνηται λαθὼν ἀγαθὸν ἐργάσασθαι. τί δὴ κινεῖτε τὸν τοιοῦτον, ἢ τί προσκαλεῖσθε δύσκολόν τινα, καὶ ἄγριον ὑμῖν φαινόμενον δημηγόρον; οὐ γὰρ ὑμῶν παρεσκεύασται τὰ ὦτα δέξασθαι τραχεῖς τε καὶ στερεοὺς λόγους· ἀλλ' ὥσπερ ἀσθενεῖς ὁπλαὶ κτηνῶν τῶν ἐν μαλακοῖς τε καὶ λείοις τραφέντων χωρίοις· ὁμοίως ὦτα τρυφερὰ ἐν κολακείᾳ τραφέντα καὶ λόγοις ψευδέσι. τί οὖν προθυμεῖσθε ἀκούειν, ὧν οὐκ ἀνέξεσθε; ἀλλὰ μὴν [25]) τοιοῦτον πεπόνθατε, οἷον Αἴσωπος ἔφη τοὺς ὀφθαλμοὺς παθεῖν, ἐπειδὴ ἑαυτοὺς [26]) μὲν ἐνόμιζον πλείστου εἶναι ἀξίους, στόμα δὲ ἑώρων ἀπολαῦον τῶν τε ἄλλων, καὶ δὴ τοῦ μέλιτος ἡδίστου ὄντος· οὐκοῦν ἠγανάκτουν τε καὶ ἐμέμφοντο τῷ ἀνθρώπῳ. ἐπεὶ δὲ [27]) αὐτοῖς ἐνῆκε τοῦ μέλιτος [28]), οἱ δὲ ἐδάκνοντο τότε [29]), καὶ ἐδάκρυον, καὶ δριμὺ

καὶ

24) σπεῖρα δὲ] sic est apud Homer. σπεῖρα καὶ Ven. et Mor.

25) malim ἀλλὰ μή. integra dictio esset ἀλλὰ ὁρᾶτε, vel ἀλλὰ δέδοικα, μὴ — *sed videte, ne, aut sed vereor, ne — idem vobis acciderit, quod ait Aesopus oculis aliquando accidisse.*

26) ἑαυτοὺς] sic recte Casaub. αὐτοὺς Anglus, quod idem est. τούτους Ven. et Mor.

27) ἐπεὶ δὲ] sic recte Anglus, *cum autem.* ἐπειδὴ Ven. et Mor.

28) ἐνῆκε τοῦ μέλιτος] *immitteret* vel *inderet mellis nonnihil.* Casaubono hic loci obfuit, quod in Veneta reperisset ἐνείκατο. et potest ex hoc loci colligi, Venetam ab eo esse inspectam. Mor. dat ἐνήκατο —

29) Anglus mauult ἐδάκνοντό τε. fortasse verum id est; videtur tamen vulgata quoque defendi posse.

καὶ ἀηδὲς αὐτὸ ἡγοῦντο. μὴ οὖν καὶ ὑμεῖς ἐπιζητεῖτε γεύσασθαι τῶν ἐκ φιλοσοφίας λόγων, ὥσπερ ὀφθαλμοὶ μέλιτος. ἔπειτα, οἶμαι, καὶ δακνόμενοι δυσχεραίνετε, καὶ φήσετε ἴσως, οὐδαμῶς φιλοσοφίαν εἶναι τὸ τοιοῦτο, ἀλλὰ λοιδορίαν καὶ βλάβην. ἡγεῖσθε μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες, εὐδαίμονας ἑαυτοὺς καὶ μακαρίους, ἐπειδὴ πόλιν τε μεγάλην οἰκεῖτε, καὶ χώραν ἀγαθὴν νέμεσθε, καὶ πλεῖστα δὴ καὶ ἀφθονώτατα παρ' αὐτοῖς ὁρᾶτε τὰ ἐπιτήδεια, καὶ ποταμὸς ὑμῖν οὗτος διὰ μέσης διαῤῥεῖ τῆς πόλεως. πρὸς τούτοις δὲ μητρόπολις ἡ Ταρσὸς τῶν κατὰ Κιλικίαν. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος, ὃν φημι τῷ Ἀπόλλωνι ἀρέσαι, περὶ στρατηγοῦ λέγων, οὕτω φησίν·

Οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν,
Οὐδὲ διαπεπληγμένον [30]),
Οὐδὲ βοστρύχοισι γαῦρον,
Οὐδ' ὑπεξυρημένον·
Ἀλλά μοι, φησὶν, εἴη ῥαιβὸς,
Ἀσφαλῶς βεβηκὼς,
Καὶ ἐπινοήμασι [31]) δασύς.

μὴ οὖν αὐτὸν οἴεσθε στρατηγὸν μὲν μὴ ἀγαπᾶν, οἷον εἴρηκε [32]), μηδ' ἐν σώματι καὶ μεγέθει καὶ κόμῃ τίθεσθαι τὸ τοῦ στρατηγοῦ ὄφελος· πόλιν δ' ἂν ἐπαινέσαι ποτὲ, εἰς ταῦτα ὁρῶντα, ἢ [33]) ποταμοὺς, καὶ βαλανεῖα, καὶ κρήνας, καὶ στοὰς, καὶ πλῆθος οἰκιῶν, καὶ μέγεθος· κόμῃ γὰρ ἀτεχνῶς καὶ βοστρύχοις ταῦτα ἔοικεν· ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, μᾶλλον ἂν του-

30) lege διαπεπλεγμένον, a verbo πλέκω. cui sint capilli perplexi artificiose, h. e. contorti, cincinnati, et lemniscis sericis implicati.

31) ἐπινοήμασι] sic recte Ven. et Casaub. ἐπὶ νοήμασι Mor.

32) οἷον εἴρηκε] subaudi μὴ ἀγαπᾶν.

33) ἢ aut est delendum plane, aut cum εἰς mutandum.

τούτῳ[34]) προαιρεῖται σμικράν τε καὶ ὀλίγην, σωφρόνως[35]) οἰκουμένην κἂν ἐπὶ πέτρας. ἀλλὰ Ἀρχίλοχος μὲν οὕτως εἶπεν, Ὅμηρος δὲ πῶς; οὐχ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς νησιώτης ἦν, οὐδὲ τῶν συμμέτρων νήσων[36]), πόθεν; οὐδὲ τῶν ἐγκάρπων· ἀλλ᾽ ἣν[37]) μόνον, ἐπαινέσαι θέλων, αἰγίβοτον εἴρηκεν· ἀλλ᾽ ὅμως φησὶ τῇ τούτου βουλῇ γε[38]) καὶ γνώμῃ καὶ τὴν Τροίαν αἱρεθῆναι, τηλικαύτην πόλιν, καὶ τοσούτων ἄρχουσαν,

Ὅσσων Λέσβος ἄνω μακάρων ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

ἣν πάντας φησὶ μυθεῖσθαι πολύχρυσον, πολύχαλκον. μή τι οὖν ὤνησεν αὐτοὺς ἢ τοῦ πλούτου τὸ μέγεθος, ἢ τῶν ὑπηκόων, ἢ τῶν συμμάχων τὸ πλῆθος, ἢ τῶν πεδίων, ἢ τῆς Ἴδης τὸ κάλλος, ἢ τοῦ Σιμόεντος, ἢ τοῦ Ξάνθου τοῦ δινήεντος,

Ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

καίτοι φησὶ καὶ πηγάς τινας πάνυ καλὰς ἐν τῷ προαστείῳ· τὴν μὲν ἀνειμένην καὶ σφόδρα προσηνοῦς ὕδατος, ὥστε καὶ καπνὸν ἀπ᾽ αὐτῆς ἐγείρεσθαι· τὴν δ᾽ ἐοικυῖαν τῇ ψυχρότητι κρυστάλλῳ τοῦ θέρους, ὥστε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος μὴ δυσχερῶς πλύνειν τὰς καλὰς Τρώων θυγατέρας. οὐ μόνον δὲ πλούτῳ, καὶ χώρας ἀρετῇ, καὶ πλήθει διέφερον, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι κάλλιστοι παρ᾽ αὐτοῖς ἐγίγνοντο, καὶ ἄν-

34) ἐν τούτῳ] in eiusmodi caussa, vbi agatur de vrbium praestantia.

35) post σωφρόνως malim δὲ addi, vt sit σωφρόνως δ᾽ οἰκουμ.

36) σύμμετροι νῆσοι sunt illae insulae, quae iustae sunt magnitudinis, eaque gaudeant aquarum et locorum contemperatione, iisque opibus, quae cum non sint maximae, non tamen rursus sint contemnendae, sed rerum omnium optandarum habeant quod satis sit.

37) ἣν] sic recte Casaub. quam. ἡ Ven. et Mor.

38) γε] l. τε.

ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ ἵπποι 39) τάχιστοι, καὶ θεοφιλεῖς ἐδόκουν εἶναι, καὶ τείχει κρατερωτάτῳ περιπεφραγμένοι ἦσαν. τὸ μέν γε τεῖχος αὐτοῖς, Ποσειδῶνος ἔργον ἦν, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ Ζεὺς, τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον πόλεων, ἐκείνην ἔφη μάλιστα ἀγαπῆσαι· τάχος δ' ἵππων 40), ὥστε ἐπ' ἄκρων θεῖν τῶν σταχύων. ἐπὶ κάλλει δὲ Γανυμήδην ὁ Ζεὺς ἐποιήσατο οἰνοχόον, Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπηκολούθησεν ἡ ἀρίστη τῶν ἐκεῖθεν γυναικῶν· τὴν δὲ Κασσάνδραν Ὅμηρος οὔ φησι λείπεσθαι τῆς Ἀφροδίτης τὸ εἶδος. ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ τρυφὴ καὶ ὕβρις εἰσῆλθεν αὐτοὺς, καὶ παιδείας καὶ σωφροσύνης οὐδὲν ᾤοντο δεῖσθαι, πολὺ πάντων ἀτυχέστατοι 41) γεγόνασιν. οὐχ ἡ σύμπασα χθὼν ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν διατεθρύλληται; καὶ οὐδὲν ὤνησεν αὐτοὺς οὔτε τῶν ἵππων τὸ τάχος, οὔτε ὁ Ζεὺς, οὔτε ὁ Γανυμήδης, ἀλλ' ὑπ' ἀνδρὸς ἐξ οὕτω λυπρᾶς 42) καὶ ἀδόξου πόλεως ἀπώλοντο, καὶ ἴσχυσεν ὁ τῆς Ἰθάκης πολίτης περιγενέσθαι τῶν ἐκ τοῦ Ἰλίου πάντων, καὶ τὴν εὐρυάγυιαν ἅπασαν πορθῆσαι καὶ ἑλεῖν; οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἔτι τοὺς ἀσελγεῖς, καὶ ἄφρονας, καὶ ἀκολάστους, καὶ πρὸς ὕβριν ἐγκλίνοντας, καὶ ῥαθυμίαν, καὶ τρυφήν. ὥστε μὴ τούτοις θαρρεῖτε, μηδὲ ἀποδέχεσθε τὸν συνηδόμενον ὑμῖν, καὶ θαυμάζοντα λόγον, μηδὲ τοὺς δεινοὺς ἐγκωμιάζειν. οὗτοι μὲν γὰρ ἐξαπατῶσιν ὑμᾶς, καὶ μάτην ἐπαίρουσιν, ὥσπερ νηπίους παῖδας· ἀλλὰ μᾶλλον, ὅς ὑμῖν δείξει τι τῶν ἁμαρτημάτων, καὶ πρῶτον ἁπάντων, ἂν

δύνη-

39) post καὶ ἵπποι videtur δὲ esse addendum.

40) τάχος δ' ἵππων] subaudi τοσοῦτον.

41) ἀτυχέστατοι] sic recte interpres; ἀτυχέστεροι Ven. et Mor.

42) λυπρᾶς] sic recte margo Mor. sed t. Mor. et Ven. dant λυπηρᾶς.

δύνηται, παρασκευάσαι φρονεῖν 43) ὑμᾶς· ὅτι τούτων ἕνεκεν, ὧν εἶπον, οὐκ ἐστὲ εὐδαίμονες, οὐδ' ἂν ὁ Νεῖλος ὑμῶν διέρχηται τὴν πόλιν, τῆς Κασταλίας γενόμενος διαυγέστερος, οὐδ' ἂν ὁ Πακτωλὸς ἐνθάδε φανεὶς 44), μὴ κατὰ ψῆγμα τὸ χρυσίον ὑμῖν φέρῃ, καθάπερ φασὶ Λυδοῖς πρότερον, ἀλλ' ἄθρουν ὥσπερ ἰλύν· μηδ' ἂν Αἴγυπτον, ἢ Βαβυλῶνα, τῇ πολυτελείᾳ τῶν οἰκοδομημάτων 45) ὑπερβάλησθε. εἰ γὰρ ταῦτα δύναται ποιεῖν ἀνθρώπους μακαρίους, ποταμὸς, ἢ κρᾶσις ἀέρος, ἢ τόπος γῆς, ἢ καὶ θαλάττης λιμένες 46), ἢ ναὸς, ἢ τεῖχος· οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὅσον λείπεσθε 47). Βυζαντίους ἐκείνους ἀκούετε παρ' αὐτὸν οἰκοῦντας τὸν Πόντον, μικρὸν ἔξω τοῦ στόματος, αὐτομάτων ἰχθύων αὐτοῖς ἐπὶ τὴν γῆν ἐκπιπτόντων ἐνίοτε· ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς ἂν εἴποι διὰ τὸν ἰχθὺν εὐδαίμονας Βυζαντίους, εἰ μὴ καὶ τοὺς λάρους, οὐδὲ Αἰγυπτίους διὰ τὸν Νεῖλον, οὐδὲ Βαβυλωνίους διὰ τὸ τεῖχος. οὐχ ὁ Πηνειὸς δι' ἐρήμου ῥεῖ Θετταλίας, οὐχ ὁ Λάδων διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἀναστάτου γενομένης; οὐκ αὐτὸς ὁ Κύδνος ἐγὼ καθαρώτερος; τί οὖν διὰ τοῦ-

το

43) Φρονεῖν] si integer hic locus est, vsurpauit hoc vocabulum Dio nouo more, pro συνιδεῖν, κατανοεῖν, αἰσθάνεσθαι, *sentire, percipere, perspicere*.

44) ἐνθάδε φανεὶς] *hic primum e terra exoriens*; vt scil. primi vos auri quantum velitis ex eo hauriatis, neque alii praeripiant praedam.

45) τῶν οἰκοδομ.] nam et moenia habentur in structuris, vel aedificiis publicis.

46) In Ven. est λιμένος, perinde est. sed leg. ἢ καὶ θαλάττης, *aut et maris*, (τόπος puta, *situs*) *aut portus*. quod si in genitiuo accipis, est τόπος iterum subaudiendum.

47) λείπεσθε. *quantum aliis populis conceditis.* tum noua incipit sententia. Βυζαντίους ἐκείνους ἀκούετε — sic Ven. sed Mor. dat λείπεσθε Βυζαντίους, ἐκείνους — et margo Mor. Βυσαντίων.

του βελτίους φήσετε ἐκείνους αὐτῶν 48); ἴσως μὲν ἀληθεύετε, ἐὰν λέγητε, οὐ μὴν εἴρηται 49). τοὺς γὰρ ἀπείρους τρυφῆς καὶ πανουργίας, τούτους ἐγώ φημι πράττειν ἄμεινον. τί δ' αὐτῆς τῆς Ἰταλίας 50); οὐ Σύβαρις μὲν ὅσῳ μάλιστα ἐτρύφησε, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπώλετο. Κρότων δὲ καὶ Θούριοι, καὶ Μεταποντῖνοι καὶ Τάρας, ἐπὶ τοσοῦτον ἀκμάσασαι, καὶ τηλικαύτην ποτὲ σχοῦσαι δύναμιν, ποίας πόλεως οὐκ εἰσὶ νῦν ἐρημότεραι; πολὺ δ' ἂν ἔργον εἴη πάντας ἐπεξιέναι τοὺς διὰ τρυφὴν ἀπολωλότας, Λυδοὺς πάλαι, Μήδους, Ἀσσυρίους πρότερον, τὰ τελευταῖα Μακεδόνας· οἳ νεωστὶ 51) μὲν τὰ ῥάκη περιηρημένοι 52), καὶ ποιμένες ἀκούοντες, περὶ τῶν μελινῶν μαχόμενοι τοῖς Θρᾳξὶ, τοὺς Ἕλληνας ἐκράτησαν, εἰς τὴν Ἀσίαν διέβησαν, ἄχρις Ἰνδῶν ἦρξαν. ἐπεὶ δὲ τὰ ἀγαθὰ τὰ Περσῶν ἔλαβον, τούτοις ἐπηκολούθησε καὶ τὰ κακά. τοιγαροῦν ἅμα σκῆπτρα καὶ ἁλουργίδες, καὶ Μηδικὴ τράπεζα 53), καὶ τὸ γένος αὐτῶν ἐξέλιπεν· ὥστε νῦν εἴ τις διέρχοιτο Πέλλαν, οὐδὲ σημεῖον ὄψεται πόλεως οὐδὲν, δίχα τοῦ

πολὺν

48) ἐκείνους αὐτῶν] id est ὑμῶν αὐτῶν. *ergone confitebimini, Thessalos illos, et Arcadas, felicitate vobis anteire?*

49) οὐ μὴν εἴρηται] *nemo tamen vestrum id unquam asseveravit*; nisi malumus οὐ μὴν ἐρεῖτε. *periculum tamen nullum est, ne vos id asseveretis.*

50) Ἰταλίας] *ut Italiam denique ipsam attingam, quam vos tanti facitis, tam admiramini, nonne Sybaris —*

51) νεωστὶ offendit Casaubonum, praeter rem. sententia est: Macedones paulo ante, quam Graecos et Persas vincerent, pannuciis obsitos incessisse.

52) lege περιηρτημένοι. quae cum facillima sit emendandi ratio, tum certissima videtur esse. Valesius Emendat. p. 56. coniicit περιερραμμένοι. περὶ τῶν μελινῶν est e Demosthene ductum.

53) τράπεζα] subaudi παρῆν αὐτοῖς.

πολὺν κέραμον 54) εἶναι συντετριμμένον ἐν τῷ τόπῳ. καίτοι μένει τὰ χωρία τῶν πόλεων, ὧν εἶπον, καὶ τῶν ἐθνῶν, οἷα καὶ πρότερον ἦν, καὶ τοὺς ποταμοὺς οὐδεὶς ἄλλοσε 55) ἔτρεψεν, οὐδ᾽ εἴ τι τοιοῦτον ἦν ἕτερον· ἀλλ᾽ ὅμως ὧν ἂν πολυτέλεια καὶ τρυφὴ ἅψηται, τούτοις οὐκ ἔστι πλείω χρόνον διαγενέσθαι. μὴ γὰρ οἴεσθε τοὺς κριοὺς, μηδὲ τὰς ἑλεπόλεις, καὶ τὰς ἄλλας μηχανὰς οὕτως ἀνατρέπειν, ὡς τρυφὴν, εἴτε ἄνδρα βούλεταί τις πεπτωκότα ἰδεῖν, εἴτε πόλιν. οὐ ποταμός ἐστιν, οὐδὲ πεδίον, οὐδὲ λιμὴν, ὁ ποιῶν εὐδαίμονα πόλιν, οὐδὲ χρημάτων πλῆθος, οὐδὲ οἰκοδομημάτων, οὐδὲ θησαυροὶ θεῶν, οἷς οὐδὲν προσέχει τὸ δαιμόνιον· οὐδ᾽ ἂν εἰς τὰς πόλεις τινὲς μεταφέρωσι τὰ ὄρη καὶ τὰς πέτρας ξὺν πολλῇ ταλαιπωρίᾳ, καὶ πόνοις, καὶ μυρίοις ἀναλώμασιν· ἀλλὰ σωφροσύνη καὶ νοῦς ἐστι τὰ σώζοντα, ταῦτα ποιεῖ τοὺς χρωμένους μακαρίους, ταῦτα τοῖς θεοῖς προσφιλεῖς· οὐχὶ λιβανωτὸς; οὐδὲ σμύρνα· πόθεν; οὐδὲ ῥίζαι, καὶ δάκρυα δένδρων, οὐδὲ Ἰνδῶν καὶ Ἀράβων φρύγανα. ὑμεῖς δὲ, ἂν μὲν ἐκ τύχης ὁ ποταμὸς μεταβάλλῃ, καὶ ῥυῇ θολερώτερος 56), ἄχθεσθε, καὶ πρὸς τοὺς πρῶτον ἐπιδημήσαντας αἰτίαν λέγετε· τὸν δὲ τρόπον τῆς πόλεως μεταβαλόντα ὁρῶντες, καὶ χείρω γενόμενον, καὶ τεταραγμένον ἀεὶ μᾶλλον, οὐ φροντίζετε. ἀλλὰ ὕδωρ μὲν οὐ μόνον πίνειν βούλεσθε καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁρᾶν· ἦθος δὲ καθαρὸν καὶ μέτριον οὐ ζητεῖτε. καίτοι 57) πολλάκις ἀκοῦσαι τινῶν ἐστι· μὴ γὰρ ἡμεῖς μόνοι μεταβε-

βλή-

54) πολὺν κέραμον] ingentes aceruos lapidum coctorum, quibus muri exstruuntur.

55) ἄλλοσε] *alio versum.* et hoc interpres quoque expressit ἄλλος Ven. et Mor.

56) θολερώτερος] sic recte Casaub. θολώτερος Ven. et Morell.

57) καίτοι] sic recte Casaub. καί τι Ven. et Mor.

βλήκαμεν, ἀλλὰ σχεδὸν ἅπαντες 58); ἔτι δὲ τοῦτο, καθάπερ εἴ τις ἐν λοιμῷ διὰ τὸ πάντας ἢ τοὺς πλείστους νοσεῖν, μηδεμίαν ἐθέλοι ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ὥστε αὐτὸς 59) ὑγιαίνειν· ἤ, νὴ Δία, ἐν θαλάττῃ χειμαζόμενος, ἔπειτα πάντας 60) ὁρᾷ τοὺς ἐν τῇ νηῒ κινδυνεύοντας, ἀμελεῖ 61) τῆς σωτηρίας. τί δαί, ἂν ὅλος καταδύηται στόλος; διὰ τοῦτο ἧττόν ἐστιν ἄτοπον τὸ ξυμβαῖνον; τί οὖν ἁμαρτάνομεν ἡμεῖς; τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ. γελοῖον γάρ, εἴ τις πρὸς τὸν ὅλως οὐκ ἐπιστάμενον κιθαρίζειν, ἔπειτα ὡς ἔτυχε κρούοντα, ἐπιχειρεῖ 62) λέγειν, ὅτι ἥμαρτεν, ἢ τινα 63) φθόγγον παρέβη. τοσοῦτον δὲ μόνον εἰπεῖν ἄξιον, ὃ μηδεὶς ἂν ἀρνήσαιτο. φημὶ δὴ θαυμαστόν τι πάθος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πεπονθέναι πολλούς, ὃ παρ᾽ ἄλλοις τισὶ πρότερον ἤκουον μᾶλλον, ἢ παρ᾽ ὑμῖν 64) γιγνόμενον. τί δὲ τοῦτ᾽ ἐστιν; ἂν μὴ δύνωμαι δηλῶσαι σαφῶς, ἀλλὰ ὑμεῖς γε πειρᾶσθε ὑπονοεῖν· καὶ μηδέν με νομίσητε τῶν ἀποῤῥήτων λέγειν, μηδ᾽ ὃ κρύπτουσιν οἱ ποιοῦντες, εἰ καὶ σφόδρα

δόξει

58) ἀλλὰ σχεδὸν ἅπαντες] bene habet. Caue Casaubonum hic audias, qui vult ἀλλ᾽ οὐ σχεδόν. Sententia est; *Sed vos saepe est audire ista monitoribus occentantes: Nos vero non soli degenerauimus, sed propemodum omnes.* nulla hic est interrogatio.

59) αὐτὸς] sic bene Casaub. αὐτοὺς Ven. et Mor.

60) aut ἐπεὶ ἅπαντας, aut ἐπειδὴ (vel ἐπειδὰν) πάντας. Casaub. vult ἐπεί τις πάντας.

61) malim ἀμελοίη, ob praemissum ἐθέλοι, aut saltim ἀμελῇ.

62) ἐπιχειρῇ malim.

63) ἤ τινα non damno, malim tamen ἢ τίνα. *aut indicet ei, quemnam sonum violauerit.*

64) post ὑμῖν deesse videtur ἰδὸν vel ἑώρων. *quod olim quidem apud alios quosdam obscure fando acceperam, nunc autem apud vos video.*

δόξει θαυμαστὸν [65]). μεταξὺ γοῦν ὀρθοὶ [66]) βαδίζοντες, λαλοῦντες, οἱ πλείους καθεύδουσιν· εἰ δ' ἐγρηγορέναι [67]) τοῖς πλείοσι δοκοῦσιν, οὐδὲν ἂν εἴη τοῦτο [68]). καὶ γὰρ τοὺς λαγὼς φήσει [69]) τις ἐγρηγορέναι τῶν ἀπείρων, ἐὰν ἴδῃ κοιμωμένους· πόθεν οὖν ἐγνώσθη τοῦτο [70]); ἐξ ἑτέρων τινῶν, ἃ σημεῖά ἐστι τοῦ καθεύδειν, ἐπεὶ τά γε ὄμματα αὐτῶν ἀναπέπταται. τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι κοιμωμένων [71]); πολλὰ μὲν δὴ τά γε ἄλλα [72]), σχεδὸν γὰρ πάντα ὀνείρασιν ἔοικεν αὐτῶν τὰ ἔργα. καὶ γὰρ χαίρουσι μάτην καὶ λυποῦνται καὶ θρασύνονται καὶ δεδοίκασι, μηδενὸς ὄντος [73]), καὶ σπουδάζουσι, καὶ τῶν ἀδυνάτων ἐπιθυμοῦσι, καὶ τὰ μὴ ὄντα νομίζουσιν εἶναι, καὶ τῶν ὄντων οὐκ αἰσθάνονται. πλὴν ταῦτα μὲν ἴσως κοινὰ καὶ

65) θαυμαστὸν] id est ἄτοπον, ita mirabile, vt videns miretur, qui fieri potuerit, et cum fastidio atque indignatione aspernetur.

66) post ὀρθοὶ addit Mor. comma, quod recte a Ven. abest. Sed adde καὶ ante λαλοῦντες. *interea dum recti inambulant et loquuntur.*

67) ἐγρηγορέναι] sic recte Ven. et sic etiam paulo post. Mor. dat ἐγρηγογέναι.

68) post τοῦτο videtur θαυμαστὸν deesse. *nil mirandum est.* vulgata si bene habet, reddi debet, *nihil hoc ad rem,* vel *ad caussam praesentem facit; non obstat ei, quod aio:* vel possit οὐδὲν ἂν εἴη (subaudi ἄλλο παρὰ τοῦτο) *nihil hoc rem mutat.* v. p. 405. 2. ed. Mor.

69) malim φήσειε.

70) τοῦτο] leporem puta dormire.

71) malim τῶν κοιμωμένων.

72) τά γε ἄλλα] excludit hic illam, quam mox exagitabit, prauam consuetudinem, inter loquendum et alias, ronchos per nares trahendi. reliqua, ait, omnia, praeter id, quod mox seorsim notabo.

73) μηδενὸς ὄντος] subaudi αἰτίου, vel ὅτου ἕνεκα ταῦτα ποιοῦσι.

καὶ ὑμῶν[74]) ἐστίν· ἐκεῖνο δὲ[75]), οἶμαι, φανερώτατον ὕπνου τεκμήριον, ποιοῦσι, ῥέγχουσιν. οὐ γὰρ ἔχω, μὰ τοὺς θεοὺς, εἰπεῖν εὐπρεπέστερον· καίτοι καὶ τῶν κοιμωμένων ὀλίγοι μὲν, οἳ τοῦτο πάσχουσι· 45. τῶν δὲ ἄλλων τοῖς μεθύουσι ξυμβαίνει, καὶ τοῖς ἐμπληθέσι, καὶ τοῖς μὴ καλῶς κατακειμένοις. ἐγὼ δέ φημι τοῦτο τὸ ἔργον αἰσχρὰν τὴν πόλιν ποιεῖν, καὶ δημοσίᾳ καταισχύνειν, καὶ τὴν μεγίστην ὕβριν εἰς τὴν πατρίδα ὑβρίζειν τοὺς μεθ' ἡμέραν τούτους κοιμωμένους, καὶ δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐξορισθῆναι, καὶ παρ' ὑμῶν, καὶ πανταχόθεν. οὐδὲ γὰρ μέτριόν ἐστι τὸ γιγνόμενον, οὐδὲ σπανίως συμβαίνει· ἀλλ' ἀεὶ καὶ πανταχοῦ τῆς πόλεως, κἂν ἀπειλῇ τις, κἂν παίζῃ, κἂν καταγελᾷ. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη ξύνηθές ἐστι καὶ τοῖς πάνυ σμικροῖς παισὶ, καὶ τῶν τελείων ὅσοι δοκοῦσιν αἰδεῖσθαι, προάγονται πολλάκις, ὥσπερ ἐπιδώρῳ[76]) τινὶ χρῆσθαι, κἂν ἐπιστήσαντες διατραπῶσιν, ἀνέπνευσαν γοῦν ὅμοιον. εἰ δή τις ὑπῆρχε τοιαύτη πόλις, ὥστε ἀεὶ θρηνούντων ἐν αὐτῇ ἀκούειν, καὶ μηδένα δύνασθαι δίχα τῆς δυσθυμίας ταύτης προελθεῖν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον, πρὸς τοῦ Διός,

ἐστὶν

74) καὶ ὑμῶν] cauet itaque is videri, qui existimet, interesse suae quoque concioni aliquos isto vitio contaminatos.

75) idem est ac si dixisset ἐκεῖνο δὲ ποιοῦσιν, ὅ ἐστι φανερώτατον τοῦ ὕπνου τεκμήριον. hoc autem faciunt, id quod est planissimum somni indicium, ῥέγχουσι, *stertunt.* Prodit Ammianus Marcellinus, Romanos, qui tum erant, cum annales suos ille conderet, hoc est saeculo quarto. vitium hoc idem adamasse. p. 29. enim, quo loco flagitia suorum temporum exagitat, inter alia haec habet: *turpi sono e fragosis naribus introrsum reducto spiritu concrepantes.* vbi miror, Valesium, qui Dionem ita vt domum suam nosset, memorabilem hanc Dionis orationem tacitam praeteriisse.

76) ἐπιδώρῳ. *tanquam mantissa quadam.* Anglus vult ἐπῳδῷ.

ἐστὶν ὅστις οὐχ ἡδέως ἐπεδήμησε. καίτοι τὸ μὲν θρηνεῖν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀτυχίας ἐστὶ σημεῖον[77]· τὸ δὲ τοιοῦτον, ἀναισχυντίας, ἀσελγείας τῆς ἐσχάτης. ἐκεῖνοι εἰκὸς ἐν δυστυχέσι μᾶλλον ἀνθρώποις ἐθέλειν διατρίβειν, ἢ ἀκολάστοις. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἑλοίμην ἀκούειν, οὐδὲ αὐλούντων διηνεκῶς· ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ τοιοῦτος τόπος, ἐν ᾧ συνεχής ἐστιν ἦχος, εἴτε αὐλῶν, εἴτε ᾠδῆς, εἴτε κιθάρας· οἷον δή φασι τὸν τῶν Σειρήνων εἶναι σκόπελον ἀεὶ μελῳδούμενον, οὐκ ἂν δυναίμην ἐκεῖσε ἐλθὼν διάγειν. τὸν δέ γε ἄγριον τοῦτον καὶ χαλεπὸν ἦχον τίς ἂν μέτριος ἄνθρωπος ὑπομένειεν[78]; ἀλλ' ἐὰν μέν τις οἴκημα παριὼν ἀκούσῃ τοῦ τοιούτου, δηλονότι φήσει χαμαιτυπεῖον αὐτὸ εἶναι. τὴν δὲ πόλιν τί φήσουσιν, ἐν ᾗ πανταχοῦ σχεδὸν εἷς ἐπικρατεῖ φθόγγος[79]; καὶ οὔτε καιρὸν, οὔτε ἡμέραν, οὔτε τόπον ἐξαίρετον οὐδένα ποιοῦνται· ἀλλ' ἐν στενωποῖς, ἐν οἰκίαις, ἐν ἀγοραῖς, περὶ[80]) τὸ θέατρον, ἐν τῷ γυμνασίῳ δυναστεύει τὸ πρᾶγμα; καὶ αὐλοῦντος μὲν ἕωθεν οὐδενὸς ἀκήκοα ἐγὼ μέχρι νῦν ἐν τῇ πόλει, τοῦτο δὲ τὸ θαυμαστὸν μέλος εὐθὺς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ κινεῖται. καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι ἴσως ληρεῖν με νομίζουσι τὰ τοιαῦτα ἐξετάζοντα, καὶ μηδὲν[81]) εἶναι παρὰ τοῦτο, μόνον ἂν τὰ λάχανα ἁμάξαις φέρητε, καὶ πολλοὺς ἄρτους θεωρεῖτε[82]) ἐν

77) f. καίτοι τὸ μὲν θρηνεῖν πᾶς ἂν εἴποι τις ὡς ἀτυχίας ἐστὶ σημεῖον. *quamquam lamentationes nemo non aiat infortunii signum esse.*

78) In Veneta est ὑπομένειν. aut ergo ὑπομένειν δύναιτο, aut ὑπομενεῖ, aut ὑπομείνειεν. vir doctus in Veneta pro ειν extrema syllaba, virgula subiecta notata, scripserat in margine ειεν.

79) post φθόγγος videtur ἔτος deesse.

80) περὶ] Ven. et Mor. dant παρά.

81) μηδὲν] subaudi χαλεπὸν, vel δεινόν.

82) malim θεωρῆτε, ob praemissum φέρητε.

ἐν τῷ μέσῳ, καὶ τὸ τάριχος, ἢ καὶ τὰ κρέα [83]): σκοπέντων δὲ ὅμως αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα ἕτως. εἴ τις αὐτῶν παραγένοιτο εἰς πόλιν, ἐν ᾗ πάντες, ὅ τι ἂν δεικνύωσι, τῷ μέσῳ δακτύλῳ [84]) δεικνύεσι· κἂν δεξιὰν ἐμβάλλῃ τις, ἕτως ἐνέβαλε· κἂν προτείνῃ τὴν χεῖρα ὅλως [85]), κἂν ὁ δῆμος χειροτονῶσι [86]), κἂν οἱ δικαςαὶ τὴν ψῆφον φέρωσι, ποίαν τινὰ ἡγήσεται [87]) τὴν πόλιν ταύτην; ἐὰν δὲ ἀνασυρόμενοι πάντες βαδίζωσιν, ὥσπερ ἐν λίμνῃ; ἆρα ἀγνοεῖτε, ὅτι ταῦτ᾽ ἐςὶ τὰ καθ᾽ ὑμῶν ἀφορμὴν δεδωκότα βλασφημίας, ὥςε δημοσίᾳ κατὰ τῆς πόλεως ἔχειν, ὅ τι λέγωσι, τὲς ἀπεχθῶς ὑμῖν διακειμένες; ἀλλὰ πόθεν τὰς κερκίδας [88]) ὑμῖν ἐπιβοῶσι; καὶ [89]) ὃ

φασὶ

83) non nego poſſe haec explicari et defendi, ſubaudiendo e praemiſſis πολλὰ θεωρῆτε. neſcio tamen, an ſatius ſit ἄξιον addi; vt ſit καὶ τὸ τάριχος ἄξιον ἢ *et cetaria vili vaeneant*, καὶ τὰ κρέα *et carnes reliquae.*

84) μέσῳ δακτύλῳ] de ignominia, quae illi adſpergebatur, cui medius digitus oſtenderetur, v. Vpton ad Arriani Diſſ. Epicteteas 3, 2. p. 176.

85) malim ἕτως, ſcil. πρέτεινε. Vulgata ſi bene habet, accipi debet pro ἁπλῶς, *vniuerſe*, vt de vniuerſis, non de ſingulis dicam.

86) debebat χειροτονῇ dixiſſe, et neſcio, an ſic dixerit; ferri tamen vulgata poteſt, quia ὁ δῆμος, cum multitudinem ſignificet, pro plurali haberi queat.

87) ἡγήσεται] *exiſtimabit.* redit enim ad εἴ τις παραγένοιτο verſ. 2. Ven. et Mor. dant ἡγήσονται.

88) κερκίδας] malim κερχνίδας. *vnde fit, vt inimici veſtri videntes hominem Tarſenſem, aut audientes, cum alii de eo commemorant, dicterio hoc eum inſectentur, vt* κερχνίδας *appellitent?* Eſt autem κερχνὶς auis quaedam a ſtertendo ſic dicta, vel ſtridore, quem edit ſimilem iis, qui ſtertunt. ſubaudi εἰ μὴ παρὰ τἒτο *niſi ſi per hanc cauſam ſit. qua alia de cauſa, quam hac?* Anglus malebat κερκώπας.

89) malim καίτοι. eſt enim obiectio, cui philoſophus ſtatim occurrit in iſtis φέρε, ἂν κατ. — bene hoc Anglus quoque obſeruauit. *Sed veſtra negatis quicquam referre,*

quid

φασὶ δεῖν διαφέρειν οὐθ᾽ ὑμῖν, οὔτε τοῖς ἄλλοις, ὑπὲρ ὧν ἕτεροι λέγουσιν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ ποιεῖτε; φέρε, ἂν καταλάβῃ τοιοῦτον πάθος δημοσίᾳ τινάς; ὥστε γυναικῶν λαβεῖν φωνὴν ἅπαντας, καὶ μηδένα δύνασθαι, μήτε νέον, μήτε πρεσβύτερον ἄνδρα 90) μηδὲν εἰπεῖν· οὐ δόξει χαλεπὸν εἶναι, καὶ παντὸς, οἶμαι, λοιμοῦ βαρύτερον 91); οὐ γὰρ τὸ πυρέττειν αἰσχρὸν, οὐδὲ τὸ ἀποθνήσκειν· ὥστε πέμποιεν ἂν εἰς θεοῦ, καὶ τὸ δαιμόνιον πολλὰ ἱλάσκοιντο. καίτοι τὸ μὲν γυναικῶν ἀφιέναι φωνὴν, ἀνθρώπων ἐστὶ φωνὴν ἀφιέναι, καὶ οὐδεὶς ἂν ἀκούων γυναικὸς δυσχεράνειεν. ὁ δὲ τοιοῦτος ἦχος τίνων ἐστίν; οὐχὶ τῶν ἀνδρογύνων; οὐχὶ τῶν τὰ αἰδοῖα ἀποκεκομμένων; οὐδὲ τούτων ἀεὶ, καὶ πρὸς ἅπαντας, ἀλλὰ ἴδιον αὐτῶν ὥσπερ ξύμβολον. φέρε δ᾽, εἰ κατεζωσμένοι 92) πάντες ἐβαδίζετε, ἢ τυμπανίζοντες, καὶ μηδὲν ὑμῖν ἐδόκει τοῦτ᾽ εἶναι χαλεπὸν, ἢ συνέβαινεν ὑμᾶς ὑψηλήν τινα ἔχειν ἄκραν, ἢ, νὴ Δί᾽, ἀέρος ὑπερκειμένην 93), ὥσπερ ἕτεραι πόλεις, ὅπου τις ἀνελθὼν, ἕκαστον μὲν σαφῶς ἀκούειν μὴ δύναιτο, τὸν δὲ ξύμ-

quid alii de vobis iudicent; referre potius, quid ipsi agatis. Haec vos. Ego vero sic: *Age, si quod eiusmodi malum quos incessat.*

90) post ἄνδρα videtur ἄλλως, aut εἰ μὴ οὕτως desiderari, aut ἀνδρείως. sententiam bene reddidit interpres: — *et nemo possit, neque iuuenis, neque senex, virili voce quicquam dicere* —

91) concludit sic; Mares muliebriter loqui grauius est omni pestilentia; nam pestilentiae natura crebris et popularibus febribus atque mortibus continetur. sed febricitare, sed mori turpe non est. at turpe est mari, muliebriter loqui. Ergo vox eiusmodi grauius malum est, quam pestis.

92) κατεζωσμένοι] *incincti balibeis*, more Gallorum, illorum puta, qui quondam erant sacerdotes matris deum.

93) lege ἢ νὴ Δία, ὄρος ὑπερκείμενον.

πάντα θεῶν, ποῖος ἦχος 94) ὑμῖν ἀνενεχθῆναι 95) 45
ἐδόκει; ἢ δηλονότι τοῦ πλείονος 96), ὥσπερ ἐν ἁρμονίᾳ κρατοῦντος; εἰ δὲ ἐκ τῆς ἀκοῆς δέοι τεκμαίρεσθαι περὶ τῶν ἀνθρώπων, ὥσπερ Ὅμηρός φησι προσιόντα 97) τὸν Ὀδυσσέα τῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ, μὴ περιμεῖναι θεάσασθαι τοὺς μνηστῆρας ἑστιωμένους, ἀλλ' εὐθὺς εἰπεῖν πρὸς τὸν Εὔμαιον, ὡς αὐτὸν ἡ κιθάρα περιήνεγκε 98), γιγνώσκειν, ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῇ δαῖτα τίθενται· καὶ πάλιν ἐκ τῆς νήσου τῶν Κυκλώπων ἀκούοντα τῶν τε προβάτων βληχωμένων, καὶ αὐτῶν 99) τῆς φωνῆς, ὡς ἄν, οἶμαι, νεμόντων, νοεῖν, ὅτι ποιμένων τινῶν ἐστιν ἡ χώρα. Φέρε, καὶ ὑμᾶς εἴ τις ἐκ τοῦ φερομένου ἤχου πόρρωθεν εἰκάζοι, οἵους ἀνθρώπους 100) ὑπολάβοι εἶναι, καὶ τί πράττειν; οὐ γὰρ ἱκανοί ἐστε 1), οὔτε βουκολεῖν, οὔτε ποιμαίνειν· καὶ πότερον ὑμᾶς Ἀργείων ἀποίκους, ὡς λέγετε, φήσει τις, ἢ μᾶλλον ἐκείνων Ἀραδίων; καὶ πότερον Ἕλληνας, ἢ Φοινίκων τοὺς ἀσελγεστάτους; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι μᾶλλον προσήκειν ἀνδρὶ σώφρονι ἐν τοιαύτῃ πόλει κηρὸν ἀλεῖψαι 2) τοῖς ὠσίν, ἢ εἰ τὰς

Σειρῆ-

94) ποῖος ἦχος] subaudi ἄλλος. *quinam alius sonus.*

95) f. ὑμῖν ἂν ἀνενεχθῆναι; *qualisnam alius sonus videtur illuc esse adscensurus, quam, id quod facile est existimatu, sonus e maiori vocum parte exsistens.*

96) malim ὁ τοῦ πλείονος.

97) προσιόντα] Ven. et Mor. dant προϊόντα.

98) aut cum Anglo leg. est περιήχησε, aut περιήπυε, a verbo poetico ἀπύω.

99) αὐτῶν] Cyclopum puta.

100) malim οἵους ἂν ἀνθρώπους.

1) ἱκανοί ἐστε] scil. οὕτω φθεγγόμενοι. *ex hac voce vestra colligi nequit, vos esse bubulcos, aut opiliones, neque, quorum vox est eiusmodi, sunt pares pasturae exercendae. vox enim haec est hominum mollium et effoeminatorum, qui sunt impares tam duro vitae generi.*

2) imo vero ἐπαλεῖψαι.

Σειρῆνας παραπλέων ἔτυχεν. ὅπου μὲν γὰρ ὑπῆρχε θανάτου κίνδυνος, ὅπου δὲ ἀσελγείας, ὕβρεως, τῆς ἐσχάτης διαφθορᾶς. καὶ πρόσεστιν οὐδεμία τέρψις, οὐδ᾽ ἱστορία 3) δήπου. πρότερον μὲν οὖν ἡ παραίνεσις τῶν ἀμεινόνων ἐκράτει, νῦν δ᾽, ὡς ἔοικε, τῶν χειρόνων. θαυμάσαι δ᾽ ἄν τις τὴν αἰτίαν τοῦ ζηλοῦν αὐτὸ τοὺς πλείους ἔνθα δὴ 4), καὶ συνηθέστερον ἀεὶ γίγνεσθαι προβαῖνον. ὥσπερ Ἰωνική 5) τις ἐκράτησεν ἁρμονία, καὶ Δώριος, καὶ Φρύγιος ἄλλη, καὶ Λύδιος· οὕτω νῦν ἡ τῶν Ἀραδίων κρατεῖ μουσική, καὶ τὰ Φοινίκων ὑμῖν κρούματα ἀρέσκει, καὶ τὸν ῥυθμὸν τοῦτον ἐξαιρέτως ἠγαπήκατε, ὥσπερ ἕτεροι τὸν σπονδεῖον. ἢ καὶ γένος τι πέφηνεν ἀνθρώπων ταῖς ῥισὶν εὔμουσον, ὥσπερ τοὺς κύκνους φασὶ τοῖς πτεροῖς; ἔπειτα τῶν λιγυφώνων τρόπον ὀρνέων τέρπουσιν ἀλλήλους ἔν τε ταῖς ὁδοῖς καὶ παρὰ τὰ ξυμπόσια, μηδὲ δεόμενοι λύρας, μηδὲν 6) αὐλῶν. ἀρχαῖα δὴ 7) ταῦτα, καὶ σκληρᾶς ἔτι καὶ ἀγροίκου τινὸς μουσικῆς ὄργανα. νῦν δὲ τρόπος ἄλλος ἀνθεῖ 8), βαρβίτων κρείττων καὶ προσηνέστερος. οὐκοῦν μετὰ χρόνον, καὶ χοροὺς ὑπὸ τῷ μέλει τούτῳ στησόμεθα παίδων καὶ παρθένων ἐπιμελῶς ἐκδιδάξαντες. ἀλλ᾽ ὅτι μὲν ἄχθεσθε ἀκούοντες, σαφῶς οἶδα· καὶ προεῖπον, ὅτι

3) ἱστορία] cognitio rerum ante non visarum, cognitu atque scitu iucundarum, cuiusmodi cognitio e peregrinationibus colligitur. Cum Vlyssis periculo, insulam Sirenum nauigatione praeteruehentis, coniuncta tamen erat cognitio rei mirabilis, spectaculum aliquod nouum, nusquam alias facile inueniendum, cuius insolentia mouere aliquam possit ad tantum discrimen adeundum. Sed apud vos nil eiusmodi est.

4) aut ἐνθάδε leg. aut attice ἐνθαδί.

5) malim ὥσπερ γὰρ ἰωνική.

6) μηδὲν] sic recte Ven. μηδὲ Mor.

7) malim ἀρχαῖα δέ, scil. ἐστί.

8) ἀνθεῖ] sic recte Ven. αὐθεῖ Mor.

τοὺς λόγους ἀποδέξεσθε οὐχ ἡδέως. ὑμεῖς δ' 9) ἴσως με περὶ ἄστρων καὶ γῆς ἐδοκεῖτε διαλέξεσθαι. καὶ τινὲς μὲν ὑμῶν ὀργίζονται καὶ φασί με ὑβρίζειν τὴν πόλιν, τοὺς δὲ αὐτὰ ποιοῦντας οὐκ αἰτιῶνται. τινὲς δὲ ἴσως καταγελῶσιν, εἰ περὶ μηδενὸς κρείττονος εὗρον εἰπεῖν· ἐγὼ δὲ ὁρῶ καὶ τοὺς ἰατροὺς ἔσθ' ὅτε ἁπτομένους, ὧν οὐκ ἂν ἤθελον οὐχὶ τῶν καλλίστων τοῦ σώματος· καὶ πολλοὺς οἶδα τῶν θεραπευομένων ἀγανακτοῦντας, ὅταν ἅπτηται 10) τοῦ πεπονθότος. ὁ δὲ πολλάκις ἀμύττει τοῦτο, καὶ τέμνει βοῶντος. οὔκουν ὠνήσω περὶ τούτου λέγων, πρὶν ἂν σφόδρα δηχθῆτε. καίτοι πάνυ ἀσθενοῦς φαρμάκου τυγχάνετε τοῦ λόγου τούτου, καὶ πολὺ ἐλάττονος, ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν. ἄγε δή, πρὸς τοῦ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Περσέως, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, οὓς τιμᾶτε, ἀποκρίνασθέ μοι προθύμως, εἴ τις ὑμῶν ἐβούλετο γυναῖκα τοιαύτην ἔχειν, λέγω δὲ 11), ὥσπερ κιθαρίστρια καλεῖται γυνή, καὶ, νὴ Δία, αὐλητρίς, ἢ ποιήτρια, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων, οὕτως ἣν ἄν τις συνήθως ὀνομάσειεν 12) ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου, (καὶ μὴ δυσχεραίνετε, μηδὲ ἄχθεσθε. τοὺς γὰρ λόγους τούτους αὐτὸ παρέχει τὸ πρᾶγμα, τῷ βουλομένῳ περὶ αὐτοῦ λέγειν, οὐκ ἐγὼ πόθεν ἀνευρίσκω.) γυναικὶ

9) ὑμεῖς δ' ἴσως] sic leg. esse sponte sua patet, et vir doctus in Veneta mea annotauerat. ὑμεῖς δὲ ἴσως Ven. et Mor.

10) ἅπτηται] scil. τις τῶν ἰατρῶν.

11) λέγω δὲ] sic recte interpres et Casaub. λέγω δὲ Ven. et Mor.

12) ὀνομάσειεν] scil. κερχνίστριαν, quod nomen Dio dissimulauit prae verecundia, et reuerentia Tarsensium, non quod ei negatum esset e linguae graecae ratione id ita formare; nisi, quod potius videtur, et insequentia suadent, nomen ipsum posuit, culpa librariorum a libris nostris hodie exsulans.

γυναικὶ μὲν δὴ τοιαύτῃ ξυνοικεῖν οὐδεὶς ἂν ἐθελήσειεν ὑμῶν, οὐδὲ ἐπὶ πεντακοσίοις ταλάντοις, οἶμαι. θυγατέρα δὲ σχεῖν ἕλοιτο ἂν [13]); ἀλλὰ, νὴ Δία, μητέρα; πῶς οὐ χαλεπὸν τοιαύτην ἔχειν, καὶ γηροβοσκεῖν. σεμνὸν γὰρ δηλονότι, καὶ πρεσβυτέροις πρέπον μᾶλλον· εἶεν. οὐκοῦν ἐπὶ μὲν γυναικὸς ἢ θυγατρὸς οὐδ᾽ ἀκούοντες ἀνέχεσθε, πόλιν δὲ τοιαύτην καὶ πατρίδα οἰκεῖν, οὐ δεινὸν ὑμῖν δοκεῖ; καὶ ταῦθ᾽ ὃ [14]) τῷ παντὶ χαλεπώτερον, οὐ τοιαύτην οὖσαν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ᾽ ἣν αὐτοὶ ποιεῖτε. καίτοι μητρόπολις ὑμῶν ἐστιν ἡ πόλις, ὥστε καὶ τὴν σεμνότητα καὶ τὸ ἀξίωμα ἔχει [15]) τὸ τῆς μητροπόλεως· ἀλλ᾽ ὅμως οὔτε τοῦ ὀνόματος, οὔτε τῆς ἀρχαιότητος, οὔτε τῆς δόξης φείδεσθε. τί ἂν, οἴεσθε· εἰ, καθάπερ εἰκός ἐστι, καὶ φασὶ, τοὺς οἰκιστὰς ἥρωας, ἢ θεοὺς, πολλάκις ἐπιστρέφεσθαι τὰς αὐτῶν πόλεις, τοῖς ἄλλοις ὄντας ἀφανεῖς, ἔν τε θυσίαις καί τισιν ἑορταῖς δημοτελέσιν· ἔπειθ᾽ ὁ ἀρχηγὸς ὑμῶν Ἡρακλῆς παραγένοιτο, ἤτοι πυρᾶς [16]) οὔσης, ἣν πάνυ καλὴν αὐ-

13) post ἕλοιτο ἂν addenda est a tacita cogitatione lectoris cuiusque infitiatio, ἄπαγε, εὐφήμει, μηδαμῶς, vel tale quid. *at profecto, matrem tamen?* respondet, sed cavillans: πῶς οὐ καλὸν [sic enim leg. videtur pro χαλεπὸν] *qui fiat, vt non honestum sit eiusmodi matrem habere et alere.*

14) ὃ] quod etiam interpres expressit. οὐ Ven. et Mor.

15) ἔχει an ἔχειν legatur, nil referre videtur.

16) in Veneta est πυρᾶς. vellem Casaubonus locum hunc ex vasta sua lectione illustrasset. mihi aliquando venit in mentem leg. esse παραγένοιτο πυρείας οὔσης, amputato illo ἤτοι, quod videtur e scholio remansisse. πυρείας appellabant graeci veteres eiusmodi festos dies seu ludos, cum iuuentus, tenens faces accensas in manibus, cursu de celeritate pedum certaret. Si πυρᾶς bene habet, locus sit suspicioni, quotannis solitam fuisse a Tarsensibus celebrari memoriam Herculis, rogo exstructo semet in Oeta comburentis. Exstruxisse tum videntur Tarsenses in eius rei memoriam rogum magnifice.

τῷ ποιεῖτε, σφόδρα γε ἂν αὐτὸν ἡσθῆναι τοιαύτης ἀκούσαντα φωνῆς; οὐκ ἂν [17]) εἰς Θρᾴκην ἀπελθεῖν μᾶλλον, ἢ Λιβύην, καὶ τοῖς Βουσίριδος, ἢ τοῖς Διομήδους ἀπογόνοις θύουσι [18]) παρεῖναι; τί δὲ ὁ Περσεύς; οὐκ ἂν οὕτως ὑπερπτῆναι δοκεῖ τὴν πόλιν; καὶ τί δεῖ μεμνῆσθαι θεῶν; ἀλλὰ Ἀθηνόδωρος ὁ πρῶτον γενόμενος, ὃν ᾐδεῖτο ὁ Σεβαστὸς, ἆρα οἴεσθε, εἴπερ ἔγνω τοιαύτην οὖσαν τὴν πόλιν, πρέκρινεν [19]) ἂν τῆς μετ' ἐκείνου διατριβῆς τὴν ἐνθάδε; πρότερον μὲν οὖν ἐπ' εὐταξίᾳ καὶ σωφροσύνῃ διαβόητος ἦν ὑμῶν ἡ πόλις, καὶ τοιούτους ἂν [20]) ἔφερεν ἄνδρας· νῦν δὲ ἐγὼ δέδοικα, μὴ τὴν ἐναντίαν λάβῃ τάξιν, ὥστε μετὰ τῶνδε καὶ τῶνδε ὀνομάζεσθαι. καίτοι πολλὰ τῶν νῦν ἔτι μένοντα [21]) ὁπωσδήποτε ἐμφαίνει τὸ σῶφρον καὶ τὸ αὐστηρὸν τῆς τότε ἀγωγῆς, ὧν ἐστι τὸ περὶ τὴν ἐσθῆτα τῶν γυναικῶν, τὸ τοῦτον τὸν τρόπον κατεστάλθαι, καὶ βαδίζειν· ὥστε μηδὲ ἓν αὐτῶν μέρος ἰδεῖν, μήτε τοῦ προσώπου, μήτε τοῦ λοιποῦ σώματος, μηδὲ αὐτὰς ὁρᾶν ἔξω τῆς ὁδοῦ μηδέν. καίτοι, τί δύνανται τοιοῦτον ἰδεῖν, οἷον ἀκούουσιν. τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν ὤτων ἀρξάμεναι τῆς διαφθορᾶς, ἀπολώλασιν αἱ πλείους. ἡ γὰρ ἀσέλγεια, καὶ δι' ὤτων, καὶ δι' ὀφθαλμῶν, πανταχόθεν εἰσδύεται. ὥστε τὰ μὲν πρόσωπα κεκαλυμμένα [22]) βαδίζουσι, τῇ ψυχῇ δὲ ἀνα-

17) malim καὶ οὐκ ἄν.

18) malim in praesenti θύουσι. de Perseo Tarsi conditore v. Valeſ. ad Amm. Marcell. 14, 18. de Athenodoro Tarſenſi Caſaubon. ad h. l.

19) πρέκρινεν] non damnabo hanc lectionem, planior tamen conſtructio ferret προκρῖναι.

20) ἂν videtur delendum eſſe.

21) μένοντα] ſubaudi ἐκ τῶν τότε χρόνων, vel ἐκ τῶν παλαιῶν ἐθῶν. et hoc expreſſit quoque interpres. Ven. et Mor. dant μενόντων.

22) poteſt τὰ πρόσωπα κεκαλυμμένα pro nominatiuo vel accuſatiuo abſoluto, aut, vt alii loquuntur, conſequentiae, habe-

ἀκαλύπτῳ καὶ σφόδρα ἀναπεπταμένῃ. τοιγαροῦν ὀξύτερον βλέπουσιν ἐνὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι. καὶ τοῦτο μὲν ἔκδηλόν ἐστι τὸ τῶν ῥινῶν· ἀνάγκη δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀκολουθεῖν τῷ τοιούτῳ ῥυθμῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὥσπερ ἑτέρω [23]) πολλάκις εἴς τινα μέρη κατασκήπτει [24]), χεῖρας, ἢ πόδας, ἢ πρόσωπον: οὕτω καὶ παρ' ὑμῖν ἐπιχώριόν τι νόσημα ταῖς ῥισὶν ἐμπεπτωκέναι· μηδ' ὥσπερ Λημνίων ταῖς γυναιξὶ τὴν Ἀφροδίτην ὀργισθεῖσαν λέγουσι διαφθεῖραι τὰς μασχάλας, κἀνθάδε νομίζετε, τῶν πλειόνων διεφθάρθαι τὰς ῥῖνας ὑπὸ δαιμονίου χόλου, κἄπειτα τοιαύτην φωνὴν ἀφιέναι. πόθεν; ἀλλ' ἐστὶ σημεῖον τῆς ἐσχάτης ὕβρεως καὶ ἀπονοίας, καὶ τοῦ καταφρονεῖν τῶν καλῶν ἁπάντων, καὶ μηδὲν αἰσχρὸν ἡγεῖσθαι. φημὶ δὴ [25]) διαλέγεσθαι τούτοις ὁμοίως, καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν. εἰ δὲ μηδὲν ἔκδηλον οὕτω ποιεῖν διὰ τῶν ὀμμάτων δύνανται, ὥστε ἐπιστρέφειν ἅπαντας· ἢ μηδέπω τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτο προαγηόχασιν [26]), οὐδὲν ἐπιεικέστερον τἆλλα ἔχουσιν. εἶτ' ἄχθεσθε τοῖς Αἰγεῦσι, καὶ τοῖς Ἀδανεῦσιν, ὅταν ὑμᾶς λοιδορῶσι, τοὺς δὲ ἐκείνοις μαρτυροῦντας ὡς ἀληθῆ λέγουσι, τῶν ὑμετέρων πολιτῶν, οὐκ ἐξελαύνετε τῆς πόλεως; οὐκ ἴστε, ὅτι μὲν ποιεῖν τι τῶν ἀπορρήτων, καὶ τῶν παρὰ φύσιν, ὑποψίαν τῶν

haberi. *ore velato.* mihi tamen satius videtur κεκαλυμμέναι legi.

23) lege ὡς παρ' ἑτέροις *vt apud alios.* sequitur enim statim οὕτω καὶ παρ' ὑμῖν. sed et Casauboni ὥσπερ ἑτέρωθι potest probari.

24) κατασκήπτει] scil. ἡ νόσος, aut τὰ νοσήματα.

25) post Φημὶ δὴ deesse videtur αὐτάς, scil. *mulieres vestras. aio mulieres vestras simili modo, atque hi vestri corrupti mares faciunt, et colloqui, et ambulare, et intueri.*

26) προαγηόχασιν] sic recte Anglus. προσαγηόχασιν Ven. et Mor.

ἀλλ' ἐπελεύσεσθαι ἀγανακτοῦντες, καὶ ληληρηκέναι με φάσκοντες, εἰ τοσούτους λόγους μάτην διεθέμην, καὶ πρὸς οὐδὲν τῶν χρησίμων. μηδεμίαν γὰρ ἐκ τούτου βλάβην ἀπαντᾶν, μηδὲ 36) χεῖρον οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι πρότερον δεινὸν ἐδόκει τὸ μετακινεῖν τὴν μουσικὴν, καὶ κατεβόων πάντες τῶν ῥυθμὸν εἰσαγόντων ἕτερον, καὶ τὰ μέλη ποικιλώτερα ποιούντων, ὡς διαφθειρομένης τῆς Ἑλλάδος ἐν τοῖς θεάτροις. οὕτω σφόδρα τὰ ὦτα ἐφύλαττον, καὶ τηλικαύτην ἡγοῦντο δύναμιν τὴν ἀκοὴν ἔχειν· ὥστε θηλύνειν τὴν διάνοιαν, καὶ 37) ἀδικεῖσθαι καὶ τῆς σωφροσύνης, εἰ παρὰ μικρὸν ἐνδοίη τὸ τῆς ἁρμονίας. τοιγαροῦν φασὶ, Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ Τιμόθεος ἧκε παρ' αὐτοὺς, λαμπρὸς ὢν ἤδη, καὶ δυναστεύων ἐν τῇ μουσικῇ, τήν τε κιθάραν αὐτὸν ἀφελέσθαι, καὶ τῶν χορδῶν τὰς περιττὰς ἐκτεμεῖν· καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Ταρσεῖς, μιμήσασθε τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐκτέμετε τὸν περιττὸν φθόγγον. ὁ παλαιὸς μῦθος φησὶ, τὴν Κίρκην μεταβαλεῖν τοῖς φαρμάκοις, ὥστε σῦς καὶ λύκους ἐξ ἀνθρώπων γίγνεσθαι· καὶ ταῦτα ἀπιστοῦμεν Ὁμήρου λέγοντος 38)·

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, τρίχας τε,
Καὶ δέμας.

ἀλλ' ἐκείνοις 39) μὲν τὸν νοῦν μένειν φησὶν ἔμπεδον, τούτων δὲ ὁ νοῦς πρῶτος ἀπόλωλε, καὶ διέφθαρται.

καὶ

36) Ven. et Mor. dant μηδέν. ſed lege aut μηδὲ, aut vtrumque coniunge, vt ſit μηδὲ μηδέν. prius voluit etiam Anglus.

37) καὶ] ſubaudi e ſuperioribus ἡγοῦντο. nam alias leg. ſit ἀδικεῖν. quo tamen vel ipſo admiſſo, neceſſe nihilominus ſit, ἡγοῦντο tacite repeti.

38) *Haec nos credere recuſamus, negamusque fieri per rerum naturam poſſe, tametſi Homerus aiat eueniſſe.*

39) ἐκείνοις] *illis*, ſociis Vlyſſis. Ven. et Mor. dant ἐκεῖνος.

καὶ μὴν οὐχ οὕτω δεινόν ἐστιν, εἰ ἄνθρωποι μεταξὺ 40) προβάτων φωνὴν λάβοιεν, οὐδ' εἰ βοῶσιν 41), οὐδ' ἂν χρεμετίζωσιν, οὐδ' ἂν ὑλακτῶσιν, ὥσπερ τὴν Ἑκάβην οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δεινοῖς, τελευταίαν 42) ποιῆσαι τὰς Ἐριννύας,

— χαροπὰν κύνα·
Χάλκεον δέ οἱ 43) γνάθμων ἐκ πολιᾶν φθεγγομένας
Ὑπακούομεν 44) Ἴδαος 45) Τένεδός τε περιῤῥυτα
Θρηΐκιοί τε φίλαι 46) ἔμοιγε πέτραι.

οὐχ οὕτω, φημὶ, τοῦτ' εἶναι τὸ τέρας δεινὸν, οὐδ' ἀποτρόπαιον, ὡς ὅταν ἀνήρ τις ὢν, (καὶ τὸν χαρακτῆρα ἔχων τὸν αὐτοῦ 47), καὶ τὴν φωνὴν τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὰ σημεῖα τῆς φύσεως μὴ δυνάμενος ἀνελεῖν, μηδ' ἂν ἅπαντα ποιῆται 48) περιστέλλων, καθάπερ φώρια κλέπτης,) ὑπ' Ἐριννύων τινῶν τυπτόμενος, μὴ

40) aut delendum est μεταξὺ, aut deest aliquid, e. g. μεταξὺ φυλάττοντες τὴν ἑαυτῶν μορφήν. *seruata forma humana.*

41) βοῶσιν] imo vero βοῶν. *si vocem acciperent ouium, aut boum.* debet enim προβάτων aliquid habere sibi par ex eodem genere animantium, quicum copuletur, seu membra inter se debent esse similia — φωνὴν προβάτων, — βοῶν, vt etiam insequentia χρεμετίζωσιν — ὑλακτῶσιν inter se respondent.

42) Attici dixissent τελευτῶσαν. sed obseruauimus paulo ante simillimum huic Dionis alium locum; vnde intelligitur, hunc ei proprium loquendi modum fuisse.

43) aut delendum est οἱ, aut scrib. est φθεγγομέναι.

44) Veneta dat ὑπακούεμεν, quem infinitiuum poeticum non fero in tragico, non fert sententia.

45) Casaubonus vult Ἰδαῖοι. non liquet, difficile et anceps est disiecta poetae membra colligere et restaurare.

46) Veneta φιλίην.

47) αὐτοῦ] sic recte interpres. aut alias paulo post leg. sit τὴν αὐτὴν, *formam eandem, vocem eandem*; quam scil. habuit antea. Ven. et Mor. dant αὐτόν.

48) imo vero ποιῇ, aut ποιήσαι, sed prius malo.

μὴ διαστρεφόμενος 49), καὶ παντα τρόπον διακλώμενος, πάντα 50) βέλεται 51) ποιεῖν, καὶ μηδὲν ὡς πέφυκε· κἄπειτα Πρωτέως τινὸς δίκην ἀλλάττων καὶ μετατιθεὶς αὐτὸν, ἐξεῦρη φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἀνδρὸς, μήτε γυναικὸς, μήτε ἄλλε τινὸς ζώε 52) μικρὰν, καὶ ἀνδρόγυνον μιμέμενος, μηδὲ χαμαιτυπεῖν αὐτὸ τὲτο χαμαιτυπέσαν· ἀλλὰ τὲ λαχίςε 53) ἔργε καὶ τῆς ἀσελγὲς 54) πράξεως ὥσπερ ἂν φθεγγόμενος 55)· καὶ ταῦτα μεθ' ἡμέραν ἐκφωνέσιν, ἔνθα τὰς ἡλίε, πολλῶν παρόντων. ἐχ ἔτω δεινὸν ἦν, τὸ τὰς βύρσας τῶν βοῶν ἕρπειν, ἐδὲ τὸ μυκᾶσθαι τὰ κρέα. ποῖος ἂν Ὅμηρος, ἢ τίς Ἀρχίλοχος ἰσχύει τὰ κακὰ ταῦτα ἐξᾶσαι; δοκεῖ γάρ ἔμοιγε, νὴ τὸν Ἡρακλέα, γενναίε τινὸς καὶ τραγικὲ δεῖσθαι ποιητὲ τὸ τέτων τῶν ἀνθρώπων 56), ὅςις δυνήσεται κατασχεῖν καὶ ἀνακόψαι τοσαύτην φορὰν· ὡς ἤδη

μανίας

49) lego τυπτόμενος, καὶ νὴ Δία ςρεφόμενος.

50) πάντα] subaudi τὰ ἀνθρώπινα. *omnia, quae homo facit, vult facere*, vt e. c. *loqui*, *clamare*. sine causa queritur Casaubonus de vitio aut obscuritate huius loci.

51) βέληται in coniunctiuo esse leg. ausim pro certo affirmare. num autem adhuc aliud aliquid addendum sit, e. c. γυναικείως, aut ἀλλοίως, aut simile quid, dubito adhuc, neque contendam.

52) videtur sic esse legendum: ζώε, μιαρὰν (*impuram*, vt margo Mor. dat; redit enim ad φωνὴν vocem) καὶ μηδὲ ἀνδρόγυνον μιμεμένην, *et eam*, (vocem puta) *quae neque androgynum* (vel pathicum) *imitetur*, *neque scortum fornicarium*. (recte enim Casaubonus χαμαιτύπην emendat pro χαμαιτυπεῖν) *tametsi fornicetur*, vt illud ipsum verbum vsurpem, quod rei vnice conuenit, eiusque naturam exprimit.

53) f. τὲ κακίςε.

54) f. ἀσελγεςάτης.

55) f. ὥσπερ ὄνομα φθεγγομένην.

56) τὸ τῶν ἀνθρώπων δοκεῖ δεῖσθαι est notus graecismus pro οἱ ἄνθρωποι δοκέσι δεῖσθαι, *homines videntur mihi indigere aliquo poeta tragico*. subauditur aut γένος, aut χρῆμα, aut πρᾶγμα.

μανίας τὸ γιγνόμενον ἔοικεν αἰσχρῷ καὶ ἀπρεπεῖ· καὶ τοῦτο τὸ νόσημα, τῆς ἀπρεπείας καὶ ἀναισχυντίας κύκλῳ περιϊὸν 57), ὑμᾶς ἐπὶ πάντα ἄγει τὸ λοιπὸν καὶ ἔργα, καὶ φωνὰς, καὶ σχήματα· καὶ παντὸς ἅπτεται καὶ καθικνεῖται μέρους, ποδῶν, χειρῶν, ὀμμάτων, γλώττης. οὐκοῦν ἡμῶν ὄφελος οὐδὲν, οὐδὲ τῆς ἀνειμένης ταύτης καὶ ἀσθενοῦς παραμυθίας, ἀλλὰ μᾶλλον Στέντορός τινος χρεία φθεγγομένου χάλκεον ἢ σιδήρεον, ὃς ἐμβοήσεται μεῖζον 58) καὶ σαφέστερον. ὁρᾶτε γὰρ, οἷ πρόεισι. γενείων τὸ πρῶτον εὑρέθη κουρὰ, καὶ τοῦτο ἐδόκει μέτριον τὸ μὴ σφόδρα καθεικέναι, μηδ᾽ ἐπὶ πλέον· ἀλλὰ πράως ἐπανορθοῦν τὴν φύσιν, οὐκοῦν ὁ τοιοῦτος 59) ἐδόκει πολλοῖς ἐπιδέξιος. εἶτα ἐξύρων μέχρι τῶν παρειῶν, οὐδὲ τοῦτό πως δεινόν· ἀλλ᾽ ὅμως ὁ κωμικὸς 60) καὶ τοῦτον 61) ἐκέλευσε κατακαίειν, ἐπὶ φαλήτων συκίνων ἑκκαίδεκα. πλὴν εἶχον εὐειδῆ τὰ πρόσωπα καὶ παιδικὰ παρ᾽ ἡλικίαν. καὶ τῆς λάχνης 62) ταύτης ἀπηλλαγμένων, εἶτα (τοῦτο λοιπὸν) ἐπὶ 63) τὰ σκέλη 64), καὶ τὸ στέρνον· (ἵνα καὶ τἄλλα ὅμοια παισὶν ὦμεν.) εἶτα μέχρι τῶν βραχιόνων, εἶτα ἐπὶ τὰ αἰδοῖα μεταβὰν, ἢ καὶ τὸ ἡβᾶν δοκεῖ περιττόν.

σκώ-

57) περιϊὸν] sic recte Casaub. περιϊὼν Ven. et Mor.

58) μεῖζον] subaudi ἐμοῦ, vel ἡμῶν, quod addi nil est necesse.

59) ὁ τοιοῦτος] cui barba ad hunc modum esset abrasa, vel potius detonsa.

60) ὁ κωμικὸς] Aristophanes.

61) τοῦτον] *eum, qui esset ad hunc modum rasus, iubebat comburi.*

62) λάχνης] sic recte Casaub. (sed debebat idem quoque ἀπηλλαγμένων cum ἀπηλλαγμένα mutare; redit enim ad πρόσωπα) Ven. et Mor. dant ἄχνης.

63) lego εἶτα, (τοῦτο γὰρ λοιπὸν, scil. ἦν) ἐπὶ —

64) post σκέλη videtur ἦει desiderari, nisi, quod malim, paulo post μετέβη est leg. pro μεταβάν.

σκώπτεται δὴ καὶ καταγελᾶται παρὰ τοῖς σοφοῖς καὶ νέοις ἡ τῆς φύσεως τέχνη, καθάπερ ἀρχαία τις οὖσα καὶ σφόδρα εὐήθης, καὶ ἀχρεῖα 65), περιττὰ προσθεῖσα τῷ σώματι. τί γὰρ ὑμῖν ὀνύχων ἔδει; τί δαὶ 66) τριχῶν; ἀλλ' οὐδὲ χειρῶν ἴσως, οὐδὲ ποδῶν; αἰδοῖα μόνον ὑμᾶς ἔδει ποιῆσαι, καὶ γαστέρας, καὶ τροφὴν παραθεῖναι, καὶ τἄλλα, ὧν ἐστιν ἀπολαύειν. τοιγαροῦν αὐτοὶ περικόπτομεν ἑαυτοὺς, καὶ τὰ μὲν γένεια καὶ τὴν ἥβην ἀφαιροῦμεν, ἃ τῶν ἀνδρῶν ἴδια ἐστίν. εἰ δὲ ἦν δυνατὸν παρὰ τῶν γυναικῶν προσλαβεῖν ἕτερα, δηλονότι παντελῶς τότ' ἂν ἦμεν εὐδαίμονες· οὐ, καθάπερ νῦν, ἐνδεεῖς ὄντες, ἀλλ' ὁλόκληροί τινες καὶ κατὰ φύσιν ἀνδρόγυνοι.

65) lege εὐήθης, ἀχρεῖα καὶ περιττά.

66) lege δέ.

ΤΑΡΣΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΔ'. 1)

Οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ταρσεῖς, ὅτι νομίζεται καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, τοὺς πολίτας παριέναι καὶ συμβουλεύειν, οὐ τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ τοὺς γνωρίμους, καὶ τοὺς πλουσίους, ἔτι δὲ τοὺς καλῶς λελειτουργηκότας. οὐ γὰρ εὔλογον ἴσως, τῆς μὲν οὐσίας τῆς τῶν πλουσίων μετέχειν ὑμᾶς τὸ μέρος, τῆς δὲ διανοίας μὴ ἀπολαύειν, ὁποία ποτ' ἂν ᾖ. καίτοι κιθαρῳδῶν γε ὁπόταν ἀκούειν ἐθελήσητε,

τε,

1) Hujus orationis argumentum exponit Valesius Emendat. p. 63. 64.

τε, ἢ αὐλητῶν, ἢ ἀθλητὰς θεωρεῖν, οὐ καλεῖτε τοὺς πλουσίους, οὐδὲ τοὺς πολίτας, ἀλλὰ τοὺς ἐπισταμένους καὶ δυναμένους· οὐχ ὑμεῖς μόνον, ἀλλὰ πάντες [2]) οἱ τοιοῦτοι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο λανθάνει, ὅτι τοὺς ἐν τούτῳ τῷ σχήματι [3]) συνήθες μέν ἐστι τοῖς πολλοῖς Κυνικοὺς καλεῖν· οὐ μόνον δὲ οὐδὲν οἴονται διαφέρειν αὐτῶν, οὐδ᾽ ἱκανοὺς εἶναι περὶ πραγμάτων [4]), ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ σωφρονεῖν ἡγοῦνται, μαινομένους δέ τινας ἀνθρώπους, καὶ ταλαιπώρους εἶναι. σκώπτειν δὲ καὶ καταγελᾶν ἔνιοι τούτων ἔχουσι [5]), καὶ πολλάκις μηδὲ σιγῶσιν ἐπιτρέπειν, οὐχ ὅπως λεγόντων ἀνέχεσθαι. ἔτι δὲ φασὶν ὑμᾶς ἐν τῷ παρόντι καὶ λίαν παρωξύνθαι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ καταρᾶσθαί γε, οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν [6]), πάνυ μὲν εὐλαβῶς καὶ μετρίως τοῦτο ποιοῦντας, ὅτι μὴ κοινῇ μετὰ πάντων [7]) ἐβλασφημεῖτε, ὅτε οἱ ἐνθάδε ἡμάρτανον. ἐκεῖνο δὲ ἴσως ἀγνοοῦντες [8]), ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλοσόφοις [9]). οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς φιλόσοφος τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν, οὐδὲ τῶν ἀνδριάντων ἄν περ ᾖ γυμνότερος. οἱ δὲ δὴ

τὴν

2) f. ἀλλὰ καὶ πάντες.

3) τούτῳ τῷ σχήματι] quod ego nunc gesto. significat pallium philosophicum, cum pera et baculo.

4) post πραγμάτων videtur διαλέγεσθαι vel simile quid deesse.

5) malim τούτων ἐθέλουσι, aut εἰώθασιν. Anglus malebat τοῦτ᾽ ἔθος ἔχουσι. sed τούτων necessario est seruandum.

6) ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν] *sed illis hoc de genere, qui penes vos sunt.* et sic accepit interpres quoque. Ven. et Mor. dant ἀλλὰ οἷς αὐτῶν. possit quoque corrigi, vt Casaubonus vult, ἀλλὰ ἐστὶν οἷς αὐτῶν.

7) malim κατὰ πάντων.

8) lege ἀγνοοῦντας: pendet enim ex praemisso φασὶν ὑμᾶς παρωξύνθαι et ποιοῦντας.

9) ὅτι, εἴπερ, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φιλ. idem est ac si dixisset, ὅτι, εἴπερ κατηρᾶσθε, κατηρᾶσθε οὐ τοῖς φ.

τὴν πατρίδα βλάπτοντες, καὶ συνιστάμενοι κατὰ τῶν πολιτῶν, πόῤῥω τε δοκοῦσιν εἶναί μοι τούτου τοῦ ὀνόματος. ὅτι ποτ᾽ ἂν ἐλπίσας 10) καὶ τί βουληθεὶς παρελήλυθα, τοιοῦτος ὢν, ἐν καιρῷ τοιούτῳ; μανίας γὰρ τοῦτο ἀληθινῆς. ὅτι μηδενὸς αὐτὸς δέομαι παρ᾽ ὑμῶν, ἀλλὰ τῆς ὑμετέρας ὠφελείας ἕνεκα ἐσπούδακα. ἐὰν οὖν μὴ ἀνάσχησθέ μου, δηλονότι ὑμᾶς αὐτοὺς, οὐκ ἐμὲ, ζημιώσετε. καίτοι οὐ προσήκει γε ὑμῖν 11), ἕνα με ἡγεῖσθε, καὶ τῷ ὄντι μαίνεσθαι, δι᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀκοῦσαι. μὴ γὰρ οἴεσθε, ἀετοὺς μὲν καὶ ἱέρακας προσημαίνειν ἀνθρώποις τὸ δέον, καὶ τὴν παρ᾽ αὐτῶν τούτων 12) συμβουλὴν πιστὴν εἶναι, διὰ τὸ αὐτόματον καὶ τὸ θεῖον· ἄνδρα δὲ ἀφιγμένον οὕτως 13), καὶ μηδαμόθεν ὑμῖν προσήκοντα, μὴ κατὰ τὸ δαιμόνιον ἥκειν ἐροῦντα καὶ συμβουλεύσοντα. καίτοι τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ, τῶν δὲ ὑπ᾽ ἐμοῦ λεγομένων, ἔστιν ἀκούσασι συνιέναι, καὶ σκέψασθαι, ἐὰν ἄρα σαφῶς ᾖ τι χρήσιμον. βούλομαι δὲ, ἐπεὶ τῶν τοιούτων ἐμνήσθην, ἐν Φρυγίᾳ τι συμβὰν εἰπεῖν, ἵν᾽ εὐθὺς ἐνθένδε μου καταγελᾶν ἔχοιτε. ἀνὴρ Φρὺξ ἐπὶ κτήνους ἐβάδιζεν· ὡς δ᾽ ἐθεάσατό τινα κορώνην, οἰωνισάμενος· οἱ γὰρ Φρύγες τὰ τοιαῦτα δεινοί· λίθῳ βάλλει, καί πως τυγχάνει αὐτῆς. πάνυ οὖν ἥσθη, καὶ νομίσας εἰς ἐκείνην

νην

10) f. ὅ, τι ποτ᾽ ἂν οὖν ἐλπίσας. *Quidnam itaque ſperans ego — aut quanam itaque tandem ſpe erectus.*

11) conſtituo ſententiam ſic: καίτοι προσήκει γε ὑμῖν, εἰ καὶ τούτων ἕνα με ἡγεῖσθε. *decet vos, etiamſi horum, quos pro furiaſis habetis, vnum me habeatis, et re vera furere putetis, tamen vel hanc ipſam ob cauſam audire.* Turcae adhucdum furioſos et fatuos pro ſanctis habent, et fatidicis, et inprimis venerantur. Anglus etiam vidit ἡγεῖσθε leg. eſſe. Ven. et Mor. dant ἡγεῖσθαι.

12) τούτων poſſit videri redundare.

13) οὕτως] aut *ſic*, vt videtis, aut, *ſponte mea, fortuito.*

τὴν τετράφθαι τὸ χαλεπὸν, ἀναιρεῖται [14]), καὶ ἀναβὰς ἤλαυνεν. ἡ δὲ μικρὸν διαλιποῦσα ἀνέσφηλε· τὸ δὲ κτῆνος πτοηθὲν ἀποβάλλει τὸν ἄνδρα, καὶ ὃς πεσὼν, κατάγνυσιν τὸ σκέλος. ἐκεῖνος μὲν ἂν οὕτως ἀπήλλαξεν, ἀχάριστος [15]) γενόμενος περὶ τὸ σύμβολον. ἐγὼ δὲ πολύ μοι δοκῶ τῆς κορώνης ἀσφαλέστερον βεβουλεῦσθαι, καὶ πρὸς εὐγνωμονεστέρους ἄνδρας ἥκειν τοῦ Φρυγός. ἐὰν γὰρ ὑμῖν δοκῶ φλυαρεῖν, οὐ δήπου λίθοις βαλεῖτέ με, ἀλλὰ θορυβήσετε. φέρε οὖν, ἐπεὶ σιωπᾶτε καὶ ὑπομένετε, πρῶτον μὲν ἐκεῖνο, εἰ μὴ σαφῶς ἴστε, ἐπιδείξω· ὅτι δεῖσθε γνώμης ἐν τῷ παρόντι, καὶ τοιαῦτα ὑμῶν τὰ πράγματά ἐστιν, ὥστε βουλῆς ἄξια εἶναι, καὶ πολλῆς προνοίας. ἔπειθ᾽, ὅτι μηδεὶς ὑμῖν [16]) δύναται ῥᾳδίως τούτων τὸ δέον παραινέσαι· οἱ μὲν ἀγνοίᾳ τοῦ συμφέροντος, οἱ δέ τινες καὶ δειλίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς ἢ τῇ πρὸς ἑτέρους [17]), καὶ τὸ αὑτῶν ἴσως μᾶλλον ἔνιοι σκοποῦντες. ἔπειτα, ἣν αὐτὸς ἔχω γνώμην περὶ τούτων, καὶ τί πράξας ἂν ὑμῖν [18]) ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ πῶς καθόλου προϊστάμενος [19]) τῆς πόλεως, εἰς ἅπαντα καὶ

14) ἀναιρεῖται bene habet. Morellus vult e codice regio ἀναιρεῖ τε. et hoc vnum omne est, quod ille ad hanc orationem, neque breuissimam, neque emendatissime editam annotauit.

15) ἀχάριστος] ingratus enim fuerat erga cornicem, quae ipsi omen dedisset, qui exitus esset futurus itineris occepti. quo ab omine admonitus debuisset statim domum reuerti.

16) f. μηδεὶς ὑμῶν ὑμῖν δύναται ῥᾳδίως περὶ τούτων τὸ δέον παραινέσαι. *neminem esse vestrum, qui, quod oporteat hac in causa fieri, planum facere vobis eoque vos cohortari queat.*

17) ἑτέρους] Romanos designat.

18) f. πράξασιν ἂν ὑμῖν.

19) προϊσταμένοις lego. *quidnam cum egeritis, et quomodo remp. cum administraueritis.*

τὸν αὖθις οἴομαι συνοίσειν χρόνον. ὑμῖν γάρ, ἄνδρες Ταρσεῖς, συμβέβηκε μέν, πρώτοις εἶναι τοῦ ἔθνους, οὐ μόνον τῷ μεγίστην ὑπάρχειν τὴν πόλιν τῶν ἐν τῇ Κιλικίᾳ, καὶ μητρόπολιν ἐξ ἀρχῆς· ἀλλ' ὅτι καὶ τὸν δεύτερον Καίσαρα [20]) ὑπὲρ πάντας ἔσχετε οἰκείως ὑμῖν διακείμενον. τὸ γὰρ δι' ἐκεῖνον ἀτύχημα [21]) τῇ πόλει συμβάν, εἰκότως αὐτὸν εὔνουν ὑμῖν ἐποίει· καὶ σπουδάζειν, ὅπως μείζονες ὑμῖν φανήσωνται τῶν δι' αὐτὸν συμφορῶν, αἱ παρ' αὐτοῦ χάριτες. τοιγαροῦν, ἅ τις ἄν, φίλοις ὄντως καὶ συμμάχοις καὶ τηλικαύτην προθυμίαν ἐπιδειξαμένοις, κἀκεῖνος ὑμῖν παρέσχε, χώραν, νόμους, τιμήν [22]), ἐξουσίαν τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάττης τῆς καθ' αὑτήν [23])· ὅθεν ταχὺ μείζων [24]) ἐγένετο ἡ πόλις καὶ διὰ τὸ [25]) μὴ πολύν τινα χρόνον διελθεῖν, τὸν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως. καθάπερ οἱ μεγάλῃ μὲν νόσῳ χρησάμενοι, ταχὺ δ' ἀνασφήλαντες, ἐπιτύχωσιν [26]) ἱκανῆς τῆς μετὰ ταῦτα ἐπιμελείας, πολλάκις (μὲν) [27]) εὐεκτησαν. καὶ μὴν τά γε ἐφεξῆς, ὡς οὐκ

οἴεται

20) Καίσαρα] Caesarem Augustum Octauianum designat.

21) ἀτύχημα] de clade, quam Tarsenses ob studium Augusti a Cassio acceperunt, multis agit Dio Cassius XCVII, 26 et 32. item Appianus Bell. Ciuil. 4. p. 626.

22) τιμήν] vt esset metropolis Ciliciae.

23) imo vero καθ' αὑτάς. *maris, quod vos ambit*, aut territorium vestrum alluit.

24) μείζων] sic recte Casaub. μεῖζον Ven. et Mor.

25) καὶ διὰ τὸ —] existimat Casaubonus hic nonnulla deesse. verum integer est hic locus. sententia est: altera causa, cur Tarsus tam inualuerit, haec est, quod Augustus eam non diu siuit desolatam iacere, sed statim a victis apud Philippos Cassio et Bruto restaurauit.

26) Casaubonus ἐπεὶ τύχωσιν suadet. sed graecissimus hoc non patitur. saltim ἐπειδὰν dedisset. malim ἐὰν ἐπιτύχωσιν.

27) aut delendum est μὲν, aut addendum membrum illi respondens, πολλάκις δὲ καὶ ηὐξήθησαν, aut πολλάκις

δὲ

οἴεταί τις [28]), ὤνησε τὴν πόλιν, τὸ γενέσθαι τινὰς τῶν ἡγεμένων βιαίους, καὶ τούτοις ἐπεξελθεῖν ὑμᾶς. πρός μέν γε [29]) τὸ φανῆναί τινας ὄντας [30]), καὶ μὴ μόνον ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις βοηθῆσαι· καὶ νὴ Δία, ὥστε τοὺς αὖθις [31]) ὀκνηροτέρους ἐξαμαρτάνειν, συνήνεγκε τὸ δίκην ἐκείνους ὑποσχεῖν· ἄλλως δὲ τὴν πόλιν ἐπίφθονον ἐποίησε, καὶ δυσχερεστέρους ὑμᾶς δοκεῖν φύσει, καὶ ῥαδίως [32]) αἰτιᾶσθαι. τὸ γὰρ πολλάκις ἐγκαλεῖν, ἤδη ποτὲ [33]) ἔδοξε τοῦ συκοφαντεῖν σημεῖον, ἄλλως τε ὁπόταν περὶ ἡγεμόνων ὁ λόγος ᾖ πρὸς ἡγεμόνας. οὐ γὰρ τῷ πλέον τι [34]) πάσχειν, ἀλλὰ τῷ μὴ ἐθέλειν ἄρχεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν ὑπονοοῦσι γίγνεσθαι. πάλιν τοίνυν ἕτερον πρᾶγμα συμβὰν ὑπὲρ ὑμῶν [35]), τρόπον τινὰ ὅμοιον τούτῳ γέγονε. οἱ γὰρ Αἰγαῖοι φι-

δὲ καὶ ἰσχυρότεροι, ἢ πρόσθεν, ἐγένοντο, aut ἤδη δὲ καὶ εἰς μέγεθος καὶ ῥώμην ἐπέδωκαν.

28) post τὶς videtur οὐδ' abesse. insecuta ciuitatis tempora non sunt eiusmodi, atque facile quis e modo praedicata sub Augusto prosperitate colligat. neque profuit ei, vos repetundarum accusasse, si qui fuissent penes vos proconsulum paulo rapaciores.

29) γε hic aequipollet τῷ γάρ.

30) post ὄντας videtur ὑμᾶς deesse. *nam pertinent hae accusationes eo quidem, vt videamini aliis homines esse haud contemnendi, qui non modo vestras, sed alienas quoque iniurias exsequi valeatis.*

31) τοὺς αὖθις] insequentes proconsules, qui successerint in locum eorum, qui repetundarum condemnati fuerint. post ὀκνηροτέρους videtur γεγονέναι excidisse.

32) malim ῥαδίους. homo ῥάδιος αἰτιᾶσθαι est querulus, contentiosus, rixosus.

33) ἤδη ποτὲ] sic recte Casaub. *nunnunquam, saepenumero*. ἢ δήποτε Ven. et Mor.

34) πλέον τι] subaudi ἢ προσῆκε.

35) sententia postulat aut ὑφ' ὑμῶν, aut καθ' ὑμῶν, aut παρ' ὑμῖν.

λοτιμίαν ἀνόητον ἐπανελόμενοι πρὸς ὑμᾶς, τὸ περὶ τὰς ἀπογραφὰς ἐξαμαρτάνοντες 36), αὐτοὶ μὲν ἔπταισαν 37)· ἔτι δὲ μᾶλλον τὸν καθ᾽ ὑμῶν φθόνον, καὶ τοιαύτην τινὰ ἡσυχῇ διαβολὴν εἰργάσαντο πρὸς τὴν πόλιν, ὡς ἐπαχθῆ καὶ βαρεῖαν 38) ταῖς ἄλλαις. καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ πρότερον χρόνου. τὰ δὲ νῦν, οἵ τε Μαλλῶται 39) διαφέρονται πρὸς ὑμᾶς, αὐτοὶ μὲν ἅπαντα ἀδικοῦντες καὶ θρασυνόμενοι· τῷ δὲ ἀσθενεῖς εἶναι, καὶ πολὺ ἥττους ἀεί, μᾶλλον τὴν τῶν ἀδικουμένων τάξιν ἀεὶ λαμβάνοντες. οὐ γὰρ ἃ ποιοῦσιν ἔνιοι σκοποῦσιν, ἀλλά τινες ὄντες· οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας, ἢ βιαζομένους ἐθέλουσιν ἐξετάζειν πολλάκις, ἀλλ᾽ οὓς εἰκὸς βιάζεσθαι τῷ δύνασθαι πλέον. εἰ γοῦν ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπράχθη τι τοιοῦτον, οἷον ὑπ᾽ ἐκείνων νῦν γέγονε, πορθεῖν ἂν δοκῆτε τὰς πόλεις, καὶ ἀποστάσεως ἄρχειν 40), καὶ πολέμου, καὶ στρατοπέδου δεῖν ἐφ᾽ ὑμᾶς. οὐκοῦν δεινὰ πάσχομεν, ἐρεῖ τις, εἰ τούτοις μὲν ἐξέσται ποιεῖν, ὅ τι ἂν ἐθέλωσι, καὶ τοῦτο ἀπολαύουσι 41) τῆς ἐρημίας τῆς ἑαυτῶν· ἡμεῖς δὲ κινδυνεύσομεν, ἐὰν μόνον κινηθῶμεν. ἔστω δεινὸν καὶ ἄδικον. ἀλλ᾽ οὐκ εἴ τι μὴ δίκαιον πέφυκε γίνεσθαι,

36) videntur Aegaeenses censum ciuium suorum in oppido suo instituisse, eoque ius metropoleos sibi arrogasse, in fraudem Tarsi, quae metropolis erat Ciliciae, et cui adscriptae erant Aegae. sed causa cecidisse videntur Aegaeenses, et mulctati fuisse.

37) ἔπταισαν] *impegerunt, offenderunt, lapsi sunt.* h. e. male mulcati abierunt. Ven. et Mor. dant ἔπαισαν.

38) malim ὡς ἐπαχθῆ καὶ βαρεῖαν ταῖς ἄλλαις φαίνεσθαι vel φανῆναι.

39) Μαλλῶται] semper cum duplici λ exarandum esse nomen oppidi, admonuit Casaub. de οἵ τε nil, quod tamen aut cum οἵ γε mutandum est, aut significat aliorum oppidorum nomina excidisse, vt Σολεῖς, vel Ἀδανεῖς.

40) ἄρχειν] sic recte Casaub. ἀρχὴν Ven. et Mor.

41) malim ἀπολαύουσι.

σθαι, δεῖ πρὸς τοῦτο φιλονεικοῦντας αὐτοὺς περιβάλλειν[42] ἀτόπῳ τινὶ, μᾶλλον δὲ προορᾷν καὶ φυλάττεσθαι. τὸ γὰρ συμβαῖνον, ὅμοιόν ἐστι τῷ περὶ τοὺς ἀθλητὰς, ὅταν ἐλάττων πρὸς πολὺ μείζω μάχηται. τῷ μὲν γὰρ οὐδὲν ἔξεστι παρὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ κἂν ἄκων ἁμάρτῃ τι, μαστιγοῦται· τὸν δὲ οὐδεὶς ὁρᾷ πάνθ᾽, ἃ δύναται, ποιοῦντα. τοιγαροῦν καὶ τοῦ σωφρονοῦντος ἀνδρός ἐστι, καὶ ταῖς ἀληθείαις κρείττονος, τῇ δυνάμει περιεῖναι. τὰς δὲ πλεονεξίας ταύτας, ἐὰν ὑμεῖς ἔχητε νοῦν[43], τοῖς δικαίοις περιέσεσθε, καὶ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως τῶν φθονούντων· πρὸς ὀργὴν δὲ οὐδὲν οὐδὲ ἀγανακτοῦντες δράσετε. καὶ περὶ μὲν τούτων αὖθις, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ προεθέμην. νῦν δὲ καὶ τὰ[44] λοιπὰ ἐπέξειμι διὰ πλείονος σκέψεως, ἧς φημὶ δεῖσθαι τὸν ἐνεστῶτα καιρόν. ἡ μέν γε τῶν Μαλωτῶν ἀπέχθεια καὶ στάσις ἧττον ὀφείλει λυπεῖν ὑμᾶς. τὸ δὲ Σολεῖς τούτους καὶ Ἀδανεῖς, καί τινας ἴσως ἄλλους ὁμοίως ἔχειν, καὶ μηδὲν ἐπιεικέστερον, ἀλλὰ καὶ βαρύνεσθαι, καὶ βλασφημεῖν, καὶ μᾶλλον ἑτέρων ὑπακούειν[45] ἐθέλειν· ὑποψίαν ποιεῖ, τοῦ μηδὲ τοὺς Αἰγαίους τάχα, μηδὲ τοὺς Μαλώτας, παντάπασιν ἀδίκως ἄχθεσθαι· μηδὲ τοὺς μὲν φθόνῳ, τοὺς δὲ πλεονεκτεῖν βουλομένους, ἠλλοτριῶσθαι[46] πρὸς ὑμᾶς· ἀλλ᾽ ἴσως εἶναί τι τοιοῦτον[47] περὶ τὴν πόλιν, καὶ ὑβρί-

42) περιβάλλειν] sic recte Ven. et Casaub. περιβάλλει Mor.

43) malim ταύτας ἐᾶν. καὶ ὑμεῖς ἐὰν ἔχητε νοῦν.

44) post καὶ τὰ addit Mor. ἄν, quod recte abest a Veneta.

45) varias possis rationes emendandi h. l. comminisci; aut ἧττον ἑτέρων — aut μᾶλλον ἑτέρων οὐχ ὑπακούειν ἐθ. aut μᾶλλον ἑτέρων ἀκούειν — *magis aliis parere, quam vobis.* aut, quod idem est, μᾶλλον ἑτέροις ὑπακούειν.

46) ἠλλοτριῶσθαι] Ven. et Mor. dant ἢ ἀλλοτριῶσθαι.

47) τι τοιοῦτον] sic recte Casaub. τὸ τοιοῦτον Ven. et Mor.

ζῶν πως 48), καὶ ἐνοχλεῖν τοὺς ἐλάττονας. ταῦτα γὰρ ἐστὶ μὲν οὐκ ἀληθῆ, ταῦτα δ' ὑμᾶς 49), ὡς ἀληθῆ, βλάψειε. Φέρε δὴ, καὶ πρὸς 50) τὸν στρατηγὸν ὑμῖν ὡς ἔχει, λογίσασθε. πρότερον μὲν ὑποψία 51) μόνον ὑπῆρχεν, ὡς οὐχ ἡδέως ὑμῶν διακειμένων, ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνός τε ἐπολιτεύετο 52) πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑμεῖς πρὸς ἐκεῖνον, καὶ φανερὸν οὐδὲν 53) ἦν· ἄρτι δὲ ὑμεῖς τε 54) τῷ 55) δοκεῖν ἐλαττοῦσθαι παροξυνθέντες εἴπατέ τι· κἀκεῖνος προήχθη 56) καὶ γράψαι πρὸς ὀργὴν, καὶ ποιῆσαι τοῦθ', ὅπερ μὴ πρότερον 57). ἀλλ' ἄγε, νὴ Δία, τά τε πόλεως αὐτῆς, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους ὑμῖν, ὡς δεῖ, πρόεισιν· οὐχ ὡς πρώην χωρὶς ἦν ὁ δῆμος, καὶ χωρὶς ἡ βουλή· καὶ νῦν ἔτι καθ' αὑτοὺς οἱ γέροντες 58), ἰδίᾳ 59) τὸ συμφέρον, ἑκά-

48) f. ἀδικεῖν καὶ ὑβρίζειν πάντας.

49) f. τάχα δ' ὑμᾶς.

50) malim καὶ τὰ πρός.

51) ὑποψία] sic recte Ven. ὑποψίᾳ Mor.

52) ἐπολιτεύετο] *simulabat amicitiam, dissimulabat odium erga vos, more curialium vos tractabat, ciuiliter, humaniter, iris rectis et in tempus reseruatis.*

53) οὐδὲν] scil. κακὸν, vel ἀπεχθές.

54) τε] γε Ven. et Mor.

55) τῷ] sic recte Casaub. et Anglus. τὸ Ven. et Mor.

56) προήχθη] sic recte Ven. Casaub. et Anglus. προσήχθη Mor.

57) locum sic constituo: ὅπερ μὴ πρότερον. ἀλλ' ἄγε, νὴ Δία, τά τε πόλεως αὐτῆς, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους — *sed age, per Iouem,* (est haec obiectio) *et res ciuitatis ipsius publicae, et priuatae cuiusque cum reliquis ciuibus mutuae procedunt, vt par est.* Respondet: οὐχ ὁρᾶτε, ὡς πρώην — *non videtis, quomodo nuper.* Casaub. vult νὴ Δία, ἀλλά γε τὰ τῆς πόλ. ὑμῖν αὐτῆς — et Ven. et Mor. dant: νὴ Δία ἀλλά γε, νὴ Δία, διὰ τῆς πόλ. ὑμῖν αὐτῆς —

58) γέροντες] subaudi εἰσίν.

59) ἰδίᾳ] sic Anglus et Valesius Emendat. p. 65. δία Ven. et Mor.

ἑκάςῳ [60]) δηλονότι, σκοποῦντι· ὥσπερ εἰ [61]) καὶ τῶν πλεόντων, ἰδίᾳ μὲν οἱ ναῦται τὸ συμφέρον αὑτοῖς ζητοῖεν, ἰδίᾳ δὲ ὁ κυβερνήτης, ἰδίᾳ δὲ ὁ ναύκληρος. καὶ γὰρ εἰ πολλάκις ταῦτα λέγεται, ἀλλ' οὖν [62]) προσήκει μὴ διὰ τοῦτο παραπέμπειν. οὐ γὰρ τὰ πρώτως ῥηθὲν, οὐδ' ὃ μὴ πρότερόν τις ἤκουσε, δεῖ προθύμως ἀποδέχεσθαι· τὸ δὲ οἰκεῖον τῷ πράγματι, καὶ τὸ χρείαν τινὰ ἔχον. νὴ Δία [63]), ἀλλὰ νῦν ὡμολογήκαμεν καὶ κοινῇ βουλευόμεθα. καὶ τίς ἂν ἀσφαλῆ καὶ βέβαιον ἡγήσαιτο τὴν τοιαύτην ὁμόνοιαν, τὴν ὑπ' ὀργῆς μὲν γενομένην, τριῶν δὲ οὖσαν, ἢ τεττάρων ἡμερῶν; οὐδὲ γὰρ ὑγιαίνειν ἀσφαλῶς εἴποι τις, τὸν πρὸ μικροῦ πυρέττοντα. μὴ τοίνυν μηδὲ ὑμεῖς αὑτοὺς ὁμονοεῖν λέγετε, πρὶν ἂν ὑμῖν μάλιστα μὲν πολλαπλάσιος διέλθῃ χρόνος [64])· εἰ δ' οὖν τοσοῦτον, ὅσον μὴ [65]) διαφέρεσθαι, μηδὲ ἐπὶ

C 5 αὐτό

60) aut ἑκάςων — σκοπούντων leg. eſt, aut ἕκαςοι — σκοποῦντες.

61) ὥσπερ εἰ non damno, melius tamen ſit ὥσπερ ἂν εἰ.

62) aut leg. eſt ἀλλ' οὐ προσήκει διὰ τοῦτο, aut ἀλλ' οὖν προσήκει (ſcil. λέγεσθαι) μὴ δεῖ διὰ τοῦτο π.

63) νὴ Δία] obiectio, quae verbis καὶ τίς ἂν — refutatur.

64) πολλαπλάσιος χρόνος] per ſe poteſt eſſe *tempus perlongum*, ſine reſpectu eius temporis, cuius hoc eſt multuplum. poteſt tamen etiam reſpici ad certum tempus, vt hic, tempus multuplum eius temporis, quod adhuc peregiſtis in diſcordia.

65) ὅσον μὴ — ἔχετε ὁρμὴν] videtur hic locus non mutilatus, quod olim exiſtimabam, ſed leuicula mutatione ſic ſanandus eſſe, ad hunc modum: ὅσον δὴ [aut ἤδη, aut νῦν] διεφέρεσθε (in imperf.) μηδὲ ταὐτό ποτ' ἐφθέγξασθε, τὴν αὐτὴν ἔχετε ὁρμὴν, καὶ δὴ — *ſin autem, ſaltim tanto temporis ſpatio, quanto adhucdum diſcordes fuiſtis, et diſcrepantes, habeatis ſenſum eundem et ſtudium idem; tunc vobis licebit exiſtimare, morbum e ciuitate exterminatum eſſe.* cohaeret inter ſe εἰ δὲ et ἔχετε ὁρμήν. Caſaub. vult τοσοῦτος, ἐν ὅσῳ μὴ διαφ. μηδὲν ἔτι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ φθέγξεσθε, καὶ τὴν αὐτὴν ἕξετε ὁρμήν.

αὐτό ποτε φθέγξασθαι, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχετε ὁρμήν· καὶ δὴ 66) νομίζετε ἐξηρῆσθαι τὸ νόσημα τῆς πόλεως. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀναρμόστοις ὀργάνοις ἐνίοτε οἱ φθόγγοι συνεφώνησαν πρὸς ὀλίγον, εἶτα εὐθὺς ἀπᾴδουσιν. ὥσπερ οὖν τὸ μὲν τρῶσαί τι καὶ διελεῖν ταχὺ γίνεται, καὶ πάνυ ῥᾳδίως· τὸ δὲ συμφῦσαι καὶ συναγαγεῖν χρόνου δεῖται, καὶ προσοχῆς· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων ἔχει. τὸ μὲν διενεχθῆναι καὶ στασιάσαι πρόχειρον, καὶ διὰ μικρὰ 67) συμβαίνει πολλάκις· τὸ δὲ καταστῆναι καὶ τὴν προσήκουσαν λαβεῖν διάθεσιν, καὶ πίστιν, μὰ Δί', οὐκ ἔστιν εἰπόντας, οὐδὲ δόξαντας, μετανοεῖν, εὐθὺς ἔχειν. ἴσως μὲν γὰρ οὐ παρὰ μόνοις 68) ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, μεγάλης τινὸς τοῦτο δεῖται θεραπείας, μᾶλλον δὲ εὐχῆς. οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως, ἢ τῶν κινούντων κακῶν καὶ ταρασσόντων ἀπολυθέντας, φόνου 69), πλεονεξίας, φιλονεικίας, τοῦ ζητεῖν 70) ἕκαστον αὔξειν ἑαυτὸν, καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὰ κοινῇ συμφέρον ἐάσαντας 71), συμπνεῦσαί ποτε ἰσχυρῶς, καὶ ταὐτὰ 72) προελέσθαι. ὡς, παρ' οἷς ἂν ἰσχύῃ ταῦτα 73), καὶ τοιαῦθ' ἕτερα, τούτους ἀνάγκη τὸν ἀεὶ χρόνον ἐπισφαλεῖς εἶναι, καὶ διὰ μικρὰ συμπίπτειν, καὶ θορυβεῖσθαι· καθάπερ

ἐν

66) καὶ δὴ idem eſt atque τότε δὴ, vel τότ' ἤδη. *tunc tandem*, vel *tunc demum*.

67) μικρὰ] ſic recte Caſaub. μικρᾶς Ven. et Mor.

68) οὐ παρὰ μόνοις] ſic recte Caſaub. pro monſtroſo συνταραττομένοις Ven. et Mor.

69) imo vero φθόνου. *inuidia*.

70) τοῦ ζητεῖν] Ven. et Mor. dant τῷ ζητεῖν.

71) ἐάσαντας ſerues, an ἐάσαντα legas, nil refert; ſed antiquam lectionem ſeruari tutius eſt.

72) ταὐτὰ] ſic recte Anglus. ταῦτα Ven. et Mor.

73) ταῦτα] *inuidia*, *cupiditas*, *ſtudium priuati commodi*, *neglectus publici*.

ἐν θαλάττῃ πνευμάτων ἐναντίως 74) ἰσχυόντων, ἐπεί τοι μηδὲ τὴν βουλὴν αὐτὴν ἡγεῖθ' 75) ὁμονοεῖν, μηδ' ὑμᾶς τὸν δῆμον. εἰ γοῦν τις ἐπεξίοι πάντας, δοκεῖ μοι μηδ' ἂν δύο ἄνδρας ἔχειν 76) ἐν τῇ πόλει τὸ αὐτὸ φρονοῦντας· ἀλλ' ὥσπερ ἔνια τῶν ἀνιάτων καὶ χαλεπῶν νοσημάτων, ἃ δι' ὅλων εἴωθεν ἔρχεσθαι τῶν σωμάτων, καὶ οὐθέν ἐστι μέρος, εἰς ὃ μὴ κάτεισιν· οὕτως ἡ τραχύτης αὕτη, καὶ τὸ μικρὸν 77) δεῖν ἅπαντας ἀλλήλων ἀπεστράφθαι, διαπεφοίτηκε τῆς πόλεως. ἵνα γὰρ τὴν βουλὴν ἀφῶ, καὶ τὸν δῆμόν τε καὶ τοὺς νέους καὶ τοὺς γέροντας, ἐστὶ πλῆθος οὐκ ὀλίγον, ὥσπερ ἔξωθεν τῆς πολιτείας· τούτους δὲ εἰώθασιν ἔνιοι Λινουργοὺς καλεῖν· καὶ ποτὲ μὲν βαρύνονται, καὶ φασὶν ὄχλον εἶναι περισσὸν, καὶ τοῦ θορύβου καὶ τῆς ἀταξίας αἴτιον· ποτὲ δὲ μέρος ἡγοῦνται τῆς πόλεως, καὶ πάλιν ἀξιοῦσιν 78). οὓς εἰ μὲν οἴεσθε βλάπτειν ὑμᾶς, καὶ στάσεως ἄρχειν, καὶ ταραχῆς, ὅλως ἐχρῆν ἀπελάσαι, καὶ μὴ παραδέχεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις. εἰ δὲ τρόπον τινὰ πολίτας εἶναι, τῷ μὴ 79) μόνον οἰκεῖν, ἀλλὰ καὶ γεγονέ-

74) malim ἐναντίων.

75) ἡγεῖθ'] videtur a vestigiis literarum abesse ἡγεῖσθαι et hoc ab ἀνάγκη p. 42, pen. repetendum. sed obstat ἐπείτοι. ergone leg. μηδὲ τὴν βουλὴν αὐτὴν ἀνάγκη ἡγεῖσθαι ὁμονοεῖν. *siquidem necesse est existimare, neque senatum ipsum secum consentire, neque populum inter se.* aut alias leg. erit ἡγοῦμαι. *arbitror.*

76) sententia postulat aut εὑρεῖν, aut εὑρήσειν, aut ἐπιδεῖξαι ἔχειν *posse demonstrare.*

77) imo vero μικροῦ *paene, propemodum.*

78) leg. videtur καὶ πολλοῦ ἀξιοῦσιν, *magni faciunt*, aut potius καὶ πόλιν νομίζεσθαι ἀξιοῦσιν, *pro ciuitate, parte ciuitatis, haberi volunt, et aequum censent.* aut denique καὶ πάλιν τῶν αὐτῶν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσιν *eadem secum iura ipsis deferunt.*

79) πολίτας εἶναι, τῷ μὴ] sic recte interpres. *et quodammodo ciues esse, propterea quod non solum* — Ven. et Mor. dant πολιτείας εἶναι, τό.

γεγένῃ τοὺς πλείους ἐνθάδε, καὶ μηδεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι πόλιν, οὐδὲ ἀτιμάζειν δήπου προσήκειν 80), οὐδὲ ἀπορρηγνύειν αὐτῶν. νυνὶ δὲ ἐξ ἀνάγκης ἀφεστᾶσι 81) τὴν γνώμην τοῦ κοινοῦ συμφέροντος 82), ὀνειδιζόμενοι, καὶ δοκοῦντες ἀλλότριοι. τούτου δὲ οὐθέν ἐστι βλαβερώτερον ταῖς πόλεσιν, οὐδὲ ὃ μᾶλλον στάσιν ἐγείρει καὶ διαφθοράν. ὥσπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων ὁ προσγενόμενος ὄγκος, ἂν μὲν οἰκεῖος ᾖ τῷ λοιπῷ σώματι καὶ συμφυής, εὐεξίαν ποιεῖ καὶ μέγεθος· εἰ δὲ μή, νόσου καὶ διαφθορᾶς αἴτιος γίνεται. τί οὖν σὺ κελεύεις ἡμᾶς; τοὺς ἅπαντας εἶναι γράψαι πολίτας; ναί φημι, καὶ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦν 83), ἀλλὰ μηδὲ 84) ὀνειδίζειν, μηδὲ ἀπορρίπτειν, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν, ὥσπερ εἰσί, νομίζειν. οὐ μὲν γάρ, ἄν τις καταβάλῃ πεντακοσίας δραχμάς, δύναται φιλεῖν ὑμᾶς, καὶ τῆς πόλεως εὐθὺς ἄξιος γεγονέναι· εἰ δέ τις ἢ πένης ὢν, ἢ πολιτογραφοῦντός τινος 85), οὐ μετείληφε τοῦ ὀνόματος· οὐ μόνον αὐτὸς παρ' ὑμῖν γέγονεν 86), ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν προγόνων 87), οὐχ οἷός ἐστιν ἀγαπᾶν τὴν πόλιν, οὐδ' ἡγεῖσθαι πατρίδα. καὶ δεινὸν μὲν εἴ τις ἐργάζεται, χείρων ἐστὶν ἑτέρου. καὶ δεῖ τοῦτο προφέρειν αὐ-

τῷ

80) lege προσῆκεν, ob praemiſſum ἐχρῆν. Caſ. vult προσήκει.

81) aut ἀφεστᾶσι τῇ γνώμῃ, *animis abhorrent*, aut ἀφιστᾶσι τὴν γνώμην, *ſeiungunt animos*.

82) τοῦ κοινοῦ συμφέροντος poteſt ferri, vt τὸ κοινὸν ἀγαθὸν dicitur, et τὸ κοινὸν καλόν. malim tamen τῷ κοινῷ συμφ.

83) ἀξιοῦν] ſic recte Caſaub. αἰτίους Ven. et Mor.

84) malim μὴ ſimplex.

85) πολιτογραφοῦντός τινος] quia hic vel ille cenſum ageret, et ciues, quos vellet, in albo ciuium conſignaret, alios, quibus eſſet infeſtior, inferre recuſaret.

86) imo vero γεγονώς.

87) πατρὸς ---- et τῶν προγόνων] ſubaudi παρ' ὑμῖν γεγονότων.

τῷ καὶ λοιδορεῖσθαι, βαφεὺς δὲ [88]), ἢ σκυτοτόμος; ἢ τέκτων, ἐὰν οὐδὲν προσήκῃ αὐτῷ, ὀνειδίζειν. καθόλου δὲ οὐ τοῦτο [89]) μάλιστα τῶν ἐν τῇ πόλει βουλόμενος εἰπεῖν, οὐδὲ, οἷόν ἐστι, δεῖξαι, προῆλθον ἴσως· ἀλλ' ἐκεῖνο σαφὲς ὑμῖν ποιῶν [90]), ὅπως διάκεισθε πρὸς ἀλλήλους. καὶ, νὴ Δία, πιστεύειν ὑμᾶς ἄξιον [91]) τῇ παρούσῃ καταστάσει, καὶ κατ' ἀλήθειαν; οἴεσθαι [92]) οὖν συμπεπνευκέναι; οἰκίαν γὰρ ἔγωγε καὶ ναῦν, καὶ τἄλλα, οὕτως ἀξιῶ δοκιμάζειν, οὐ τὸ παρὸν [93]) σκοποῦντας, εἰς σκέπει [94]) νῦν, κἂν μὴ δέχεται [95]) τὴν θάλατταν· ἀλλὰ καθόλου πῶς παρεσκεύασται, καὶ πέπηγεν· ἢ [96]) μηδέν ἐστι διεστηκὸς, μηδὲ σαθρόν. καὶ μὴν ὅ γε ἔφην τὸ πρότερον αὐξῆσαι τὴν πόλιν, τοῦτο οὐχ ὁρῶ νῦν ὑμῖν ὑπάρχον· τὸ ἐξαίρετον εὐεργεσίαν καὶ χάριν καταθέσθαι τῷ κρατοῦντι, δηλονότι τῷ [97]) μὴ δεηθῆναι μηδενὸς αὐτὸν

88) βαφεὺς δὲ] bene habet hoc δὲ. *tinctor vero? sutor vero? faber fero?* scil. audebitne haec sibi arrogare? tantos spiritus sumere? Materialiter haec sunt accipienda pro ipsis verbis conuiciantium. similes loci bene multi apud Demosthenem occurrunt. Caetera h. l. bene habent. Casaubonus vult ἐὰν ᾖ, οὐδὲν προσήκει ταῦτα ὀνειδ.

89) οὐ τοῦτο] sic recte Casaub. possit quoque οὐδὲ suffici. Ven. et Mor. omittunt οὐ.

90) aut ποιεῖν leg. vt referatur ad βουλόμενος, aut ποιήσων.

91) malim καὶ νὴ δία ὅτι πιστεύειν ὑμᾶς οὐκ ἄξιον — *non oportere vos credere.*

92) οἴεσθαι] sic recte Casaub. οἴεσθε Ven. et Mor.

93) τὸ παρὸν] sic recte Casaub. quod praefero meae coniecturae μόνον, quam olim proposui. Hanc enim si admittas, paulo post non ἀλλὰ καθόλου, sed ἀλλὰ καὶ καθόλου sit leg.

94) σκέπει] sic recte Casaub. σκέπη Ven. σκέπην Mor.

95) δέχεται] sic rursus Casaub. δέχεσθαι Ven. et Mor.

96) ἢ] malim εἰ.

97) τῷ] sic recte Casaub. id est διὰ τὸ. Ven. et Mor. dant τό.

τὸν τοιοῦτον. πλὴν ὅτι γε 98), εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων ἔχετε πλεῖον, αὐτόν· ὥστε, ὧν παρ᾽ ἐκείνου τότε πρὸς 99) δι᾽ εὔνοιαν καὶ φιλίαν ἐτύχετε, ταῦτα ὀφείλετε φυλάττειν τὸν λοιπὸν χρόνον, δι᾽ εὐταξίαν 100), καὶ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν διδόναι καθ᾽ αὑτῶν. καὶ μηδεὶς με νομίζῃ ταῦτα λέγειν, ἁπλῶς 1) ἁπάντων ἀνέχεσθαι παραινοῦντα ὑμῖν, καὶ πάντα πάσχειν· ἀλλ᾽ ὅπως ἔμπειροι τῶν καθ᾽ αὑτοὺς ὄντες, καὶ νῦν ἄμεινον βουλεύεσθε. καὶ τὸ λοιπὸν, οὕτως ἀπαιτεῖτε τὸν παρόντα, μηδὲ ῥᾳδίως ὑμῖν, μηδ᾽ ὃ ἐπέλθῃ 2), μηδὲν εἰδὼς, εἰσηγείσθω· πάντα δὲ εἰδότα καὶ

98) πλὴν ὅτι γε] *verumtamen.* aut nihil per se significat ὅτι h. l. aut, si quid, repeti debet tacite δῆλον. *at hoc tamen certe patet, vos oportere conseruare — etiamsi nulla alia re aliis praestetis.*

99) In Veneta πρὸς non reperio, quod si omittitur, poterit locus ita concinnari: ἀλλ᾽ ὅμως γε, ὧν παρ᾽ ἐκείνου τότε δι᾽ εὔνοιαν — sin autem πρὸς seruatur, possint ita verba traiecta in ordinem redigi: πλεῖον, ὧν γε παρ᾽ ἐκείνου τότε δι᾽ εὔνοιαν πρὸς αὐτὸν καὶ φιλίαν ἐτ.

100) imo vero δι᾽ εὐταξίας.

1) ἁπλῶς cohaeret cum ἁπάντων. *nemo me haec dicere existimet, quasi hortantem vos, vt omnia omnino toleretis.*

2) μηδ᾽ ὃ ἐπέλθῃ] Ven. dat μηδ᾽ ὅς ἂν ἀπέλθῃ. incidimus in locum salebrosum, quem quomodo repurgare instituerit Casaubonus, licet apud ipsum videre. nos autem age alia experiamur via. Primum ὅπως vers. 8. non pro *quo*, sed pro *quemadmodum*, accipio. v. 9. βουλεύεσθε, in indicatiuo, seruo, et ἀπαιτεῖτε, et μηδὲ, et εἰδὼς et εἰσηγείσθω. haec omnia seruata velim. caetera videri queat Dio sic dedisse, quamquam multum absum ab affirmando, eum sic reliquisse. ecquis enim in re tam ancipiti fieri velit auctor idoneus. ἀλλ᾽, ὅπως ἔμπειροι τῶν καθ᾽ αὑτοὺς καὶ νῦν ἄμ. βουλεύεσθε, καὶ τὸ λοιπὸν, (scil. βουλεύσεσθε) *sed, quemadmodum vos, si estis rerum vestrarum periti, et iam nunc melius iis consulitis, et in posterum quoque consuletis,* οὕτως ἀπαιτεῖτε καὶ τὸν παριόντα. *ita quoque poscite eum, qui ad vos prodire et*

καὶ περὶ πάντων ἐσκεμμένον. καὶ γὰρ ἰατρὸν, ὅςις ἐξήτακεν ἀκριβῶς τὰ τῦ κάμνοντος, ὡς μηδὲν αὐτὸν λανθάνειν, τῦτον εἰκὸς ἄριςα θεραπεύειν. ὅτι μὲν ὖν δεῖται τὰ παρόντα προσοχῆς, καὶ βελτίονος συμβύλυ, ὐ τῶν ἀπὸ τῆς τύχης, καὶ δι' ἀργύριον, ἢ διὰ γένος παριόντων, ἐνθένδε ὁρᾶτέ πως. ὅταν γὰρ μήτε αὐτοὶ βεβαίως ὁμονοῆτε, μήδ' αἱ πλείυς τῶν πέριξ πόλεων οἰκείως ὑμῖν ἔχωσιν· ἀλλ' οἱ μὲν φθονῶσιν, ἐκ πολλῦ ἀντιφιλοτιμύμενοι πρὸς ὑμᾶς, οἱ δὲ ἀπεχθάνωνται, διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς χώρας ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ, ὐκ οἶδ' ὅπως γε, ἐνοχλεῖσθαι λέγωσιν· ὁ δὲ ςρατηγὸς οἴεται 3) μὲν τὰ βελτίω φρονεῖν περὶ αὐτῦς 4) ὑμᾶς, ἠναγκασμένοι δὲ ἐςὲ προσκρῦσαι, καὶ πρότερον ἀλλήλοις· ἔτι δὲ ἐπίφθονοι 5) τῷ τε μεγέθει τῆς πόλεως νομίζεσθε, καὶ τῷ πολλὰ

et vobiscum agere velit; peritum puta rerum vestrarum. μηδὲ ῥαδίως ὑμῖν μηδεὶς ὅσα ἂν ἐπέλθῃ (scil. αὐτῷ, aut ὑμῖν) μηδὲν εἰδὼς εἰσηγείσθω. *neque facile quisquam vobis, quaecunque in mentem venerint, sine vlla rerum vestrarum commodorumque vestrorum scientia, suadeto,* πάντα δὲ εἰδότα καὶ ἐσκεμμένον ἀπαιτεῖτε. *sed eum poscite oratorem, qui omnia vestra praesentia et futura bene teneat, et diligenter pensitauerit.*

3) malim οἴηται, quia plures subiunctiui praecesserunt, et sequitur νομίζησθε. pari de causa putem ἦτε paulo post cum ἦτε esse permutandum.

4) Casaubonus malit περὶ αὐτῦ, quo sententia exsisteret haec: *vos optime de se* (praetore) *sentire.* sed loci ratio prodit hanc esse sententiam: *cum praetor videri velit, et prae se ferat, se bene erga vos esse animatum.* quare malim πρὸς αὐτὰς ὑμᾶς.

5) Ven. dat ἐπίφθονον, quod verum videtur. vnde colligo sic esse leg. ἔτι δὲ ἐπίφθονον ᾖ, τὸ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως νομίζεσθαι καὶ τὰ πολλὰ τῶν πρὶν [vel τότε] ὄντων ἀπολαβεῖν δυνήσεσθαι. *et inuidiosum cum sit, videri, per amplitudinem ciuitatis posse aliquando vetustorum iurium pleraque recuperare.* Casaub. vult τῷ πολλὰ τῶν ἀπολωλότων ἀπολαβεῖν δυνήσεσθαι.

λα τῶν ὄντων ἀπολαβεῖν δυνήσεσθε· πῶς οὐχὶ διὰ ταῦτα ἐπιμελοῦς καὶ περιεσκεμμένης γνώμης δεῖσθε; τί οὖν; οὐχ ἱκανοὶ ταῦτα οἱ πολῖται συνιδεῖν καὶ παραινέσαι; πόθεν; εἰ γὰρ ἦσαν ἱκανοὶ τὸ δέον εὑρίσκειν ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ προεστῶτες, καὶ πολιτευόμενοι, πάντες ἂν ἀεὶ καλῶς ἀπήλλαττον, καὶ ἀπαθεῖς ἦσαν κακῶν, εἰ μή τις αὐτόματος ἄλλως ἐπέλθοι τισὶ συμφορά. ἀλλ᾽, οἶμαι, καὶ πάλαι καὶ νῦν, πλείονα εὕροι τις ἂν συμβεβηκότα δεινὰ ταῖς πόλεσι, δι᾽ ἄγνοιαν τοῦ συμφέροντος· καὶ τὰ τῶν προεστώτων ἁμαρτήματα χείρω τῶν ἐκ τοῦ δαιμονίου καὶ παρὰ τῆς τύχης. οἱ μὲν γὰρ οὐδὲν δυνάμενοι τῶν δεόντων ἰδεῖν, οὐδ᾽ ἐπιμεληθέντες αὐτῶν πρότερον, μηδὲ κώμην ὄντες ἱκανοὶ διοικῆσαι κατὰ τρόπον· ἄλλως δὲ ὑπὸ χρημάτων ἢ γένους συνιστάμενοι, προσέρχονται τῷ πολιτεύεσθαι. τινὲς δὲ ταύτην ἐπιμέλειαν εἶναι νομίζοντες, ἂν χρήματα συμφορῶσι, καὶ ταῦτα τῶν πολλῶν [6]). ὅπως δὴ θᾶττον συνείρωσι, μηδενὸς τἄλλα ἀμείνους ὄντες. τὸ δὲ μέγιστον, διὰ μὲν τὸ βέλτιστον καὶ τῆς πατρίδος αὐτῆς ἕνεκεν, οὐ [7]) λοιπὸν δὲ διὰ δόξας καὶ τιμὰς, καὶ τὸ δύνασθαι πλέον ἑτέρου, καὶ στεφάνους, καὶ προεδρίας καὶ πορφύρας διώκοντες· πρὸς ταῦτα ἀποβλέποντες, καὶ τούτων ἐξηρτημένοι, τοιαῦτα πράττουσι καὶ λέγουσιν, ἐξ ὧν αὐτοί τινες εἶναι δόξωσι. τοιγαροῦν ἐστεφανωμένους πολλοὺς ἰδεῖν ἐστι καθ᾽ ἑκάστην πόλιν, καὶ θύοντας ἐν κοινῷ, καὶ προϊόντας ἐν πορφύρᾳ· γενναῖον δὲ καὶ φρόνιμον ἄνδρα, καὶ κηδεμόνα ὄντως

τῆς

6) τῶν πολλῶν videtur aut ante, aut post μηδενὸς collocandum esse, vt sit sententia haec: *vt opes corrogent, et coaceruent, et quacunque ratione, quam citissime, veluti conflent*, (filo conserant, et, vt Latini dicunt, corrotundent) *quamuis caeteroquin nulli plebeio praestent.* Casaub. coni. τὴν ἀρίστην ἐπιμέλειαν — τῶν πολιτῶν.

7) οὐ] scil. παριόντες, vel τοιαῦτα λέγουσι καὶ πράττουσι.

τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, καὶ φρονοῦντα, καὶ λέγοντα ἀληθῆ [8]), καὶ δι᾽ ὃν ἄμεινον οἰκεῖται, καὶ μετέσχηκεν ἀγαθοῦ τινος ἡ πειθομένη πόλις, σπάνιον εὑρεῖν. καὶ τοῦτο ἀναγκαῖον [9]) τρόπον τινὰ συμβαίνει. ὅταν γὰρ οἴωνται τοὺς μέλλοντας [10]), ἢ τοὺς λελειτουργηκότας ἑαυτοῖς δεῖν συμβουλεύειν, κἂν ᾖ τις γυμνασίαρχος, ἢ δημιουργὸς [11]) τις· καὶ τῷ τοιούτῳ μόνῳ λέγειν ἐπιτρέπωσιν, ἤ, νὴ Δία, τοῖς καλουμένοις ῥήτορσιν· ὅμοιόν ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ τοὺς κήρυκας ἐκάλουν μόνους, ἢ τοὺς κιθαρῳδοὺς, ἢ τοὺς τραπεζίτας. τοιγαροῦν ἄνθρωποι χαίρουσι [12]), καὶ ἀνόητοι καὶ δοξοκόποι, καὶ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ πλήθους θόρυβον κεχηνότες, οὐδὲν ἀπὸ γνώμης ἀσφαλοῦς συνθέντες [12b]) λέγουσιν· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐν σκότει βαδίζοντες, κατὰ τὸν κρότον ἀεὶ καὶ τὴν βοὴν φέρονται. καίτοι κυβερνήταις, εἴ τις λέγοι αὐτοῖς, ὥστε [13]) ζητεῖν ἐξ ἅπαντος ἀρέσκειν τοῖς ἐπιβάταις, καὶ κροτουμένοις ὑπ᾽ αὐτῶν, ὅπως ἂν ἐκεῖνοι θέλωσιν, οὕτως κυβερνᾷν, οὐ μεγάλου τινὸς αὐτοῖς δεήσει χειμῶνος, ὥστε ἀνατρέψαι. πολλάκις γοῦν ἄγροικος ἄνθρωπος ναυτιῶν, ἢ γύναιον, ἐὰν ἴδῃ πέτρας, γῆν ἑωρακέναι δοκεῖ καὶ λιμένας [14]), καὶ δεῖται προσχεῖν.

8) f. λέγοντα τἀληθῆ.

9) aut ἀνάγκῃ *necessario quodammodo* συμβαίνει, aut ἀναγκαῖον — συμβαίνειν *necesse quodammodo est euenire.*

10) forte ſic ordinanda ſunt verba: οἴωνται τοὺς λελειτουργηκότας ἢ τοὺς μέλλοντας (ſcil. λειτουργεῖν)

11) δημιουργὸς eſt idem qui δήμαρχος. crebro nomen hoc iſto ſignificatu apud Polybium et Liuium, ne alias commemorem, occurrit. v. Heſych.

12) χαίρουσι] Caſaub. vult παρίασι. haud placet. malim χαῦνοι. *inanes, ieiuni, vani, inepti.*

12b) Caſaub. vult συνέντες.

13) αὐτοῖς ὥστε verba ſunt inutilia et amputanda. videntur aliunde, loco ſuo emota, huc irrupiſſe.

14) malim in ſing. λιμένα.

σχεῖν. ἐγὼ δὲ τὸν σύμβουλον τὸν ἀγαθὸν, καὶ τὸν ἄξιον προεστάναι πόλεως φημὶ δεῖν, πρὸς ἅπαντα μὲν ἁπλῶς παρεσκευάσθαι τὰ δοκοῦντα δυσχερῆ· μάλιστα δὲ πρὸς τὰς λοιδορίας, καὶ τὴν τοῦ πλήθους ὀργήν· καὶ ταῖς ἄκραις ὅμοιον εἶναι ταῖς ποιούσαις τοὺς λιμένας, αἵτινες ἅπασαν ἐκδέχονται τὴν βίαν τῆς θαλάττης, τὸ δὲ ἐντὸς ἀκίνητον καὶ γαληνὸν φυλάττουσι· κἀκεῖνον δὲ ἐκκεῖσθαι τῷ δήμῳ, κἂν ὀργισθῆναί ποτε θέλῃ, κἂν κακῶς εἰπεῖν, κἂν ὁτιοῦν ποιῆσαι· πάσχειν δὲ μηδὲν ὑπὸ τῶν τοιούτων θορύβων, μήτε ἂν ἐπαινῆται, διὰ τοῦτο ἐπαίρεσθαι, μήτε ἂν ὑβρίζεσθαι δοκεῖ 15), ταπεινοῦσθαι. τὸ μέντοι γε παρ' ὑμῖν γιγνόμενον, οὐ τοιοῦτόν 16) ἐστιν, οὐδὲ ἴσως ἐγὼ πυνθάνομαι 17) τῶν πολιτευομένων τοῦτο ἔχειν 18) προκείμενον, οὐδ' ἐστὶν 19) ἔτι τῶν κοινῶν· ἀλλ' οἱ μὲν ὅλως ἀφεστᾶσιν 20), οἱ δ' ἐκ παρέργου προσίασιν, ἁπτόμενοι μόνον 21) τοῦ πράγματος· ὥσπερ οἱ σπονδῆς θιγγάνοντες, οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι λέγοντες, ἀναθεῖναι αὐτοὺς πολιτείᾳ. καίτοι ναυκληρεῖν μὲν, ἢ δανείζειν, ἢ γεωργεῖν, οὐδεὶς ἂν ἱκανῶς δύναιτο, πάρεργον αὐτὸ ποιούμενος· πολι-

τευε-

15) malim δοκῇ, ob praemissum ἐπαινῆται.

16) οὐ τοιοῦτον] sic recte interpres, cum negatione. *quod apud vos visu venit, huiusmodi non est.* seu, *apud vos autem secus fit.* Ven. et Mor. omittunt οὐ.

17) lego οὐδ' εἷς, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *et ne vnus quidem, vt audio,* — Cas. οὐδέν· ὡς ἐγὼ π.

18) malim ἔχει. Casaub. ἔχων προκ. ἀεί, εἰδέναι τι τῶν κοιν.

19) οὐδ' — κοινῶν] bene habet. sententia est: *neque seruit adhuc resp. vt maiores faciebant.* εἶναί τινος deditus esse alicui, eius studiosus. margo Mor. dat ἐπὶ τῶν.

20) ἀφεστᾶσιν] sic recte margo Mor. *alii a rep. gerenda se amouent et seiungunt.* Ven. et t. Mor. dant ἐφεστᾶσιν.

21) μόνον] sic recte Casaub. μόνου Ven. et Mor.

τεύεσθαι δὲ ἐπιχειροῦσιν ἐκ περιουσίας [23]), καὶ πάντα ἔμπροσθεν τούτου τιθέντες. ἔνιοι δ', ἂν εἰς ἀρχήν τινα καταστῶσιν, ἐν ἐκείνῃ μόνῃ ζητοῦσιν ἅψασθαί τινος πράξεως· ὅπως ἀπέλθωσιν ἐνδοξότεροι, τοῦτο μόνον σκοποῦντες. τοιγαροῦν πρὸς ἓξ μῆνας εἰσὶν ὑμῖν ἀνδρεῖοι, πολλάκις οὐδὲ ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως. ὥστε νῦν μὲν ἐστιν οὗτος ὁ λέγων, κἀκείνῳ ἔτι [24]) εὐθὺς ἄλλος, εἶθ' ἕτερος· τὸν δὲ πρὸ τριάκοντα [25]) ἡμερῶν λαμπρὸν, καὶ μόνον φάσκοντα κήδεσθαι τῆς πόλεως, οὐδ' ἰδεῖν ἐστι προσιόντα τῇ ἐκκλησίᾳ. καθάπερ, οἶμαι, τῶν πομπευόντων αὐτὸς ἕκαστος ὀφθῆναι ἐπιθυμῶν, καὶ τοῦτ' ἐσπούδακεν, ἕως ἂν παρέλθῃ· μικρὸν δὲ ἀποστὰς, ἔλυσε τὸ σχῆμα, καὶ τῶν ἄλλων εἷς ἐστι, καὶ ὁπωσδήποτε ἄπεισιν. ἐχρῆν μέντοι καὶ τὸν πρυτανεύοντα [26]), τῆς ἀρχῆς τοὺς ἓξ μῆνας ἡγεῖσθαι μέτρον· τοῦτο γὰρ ὁ νόμος κελεύει· τὸν μέντοι γε πολιτευόμενον, τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς ὑμᾶς καὶ τῆς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐπιμελείας καὶ σπουδῆς, μὴ, μὰ Δία, καιρόν τινα ἐξαίρετον ἔχειν, καὶ ταῦτα βραχὺν οὕτως· ἀλλ' εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀποδύεσθαι καὶ ἀεὶ παραμένειν. νῦν δὲ, ὥσπερ οἱ τοῖς ἀπογείοις, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν γνόφων πνεύμασι πλέοντες, οὕτως φέρεσθε, ἄνδρες Ταρσεῖς· οὔτε τῆς τοιαύτης πολιτείας, οὐδ'

23) ἐκ περιουσίας] exposui hanc dictionem ad Demosthenis p. 132, 8.

24) ἔτι] Casaub. vult ἢ ἐκεῖνος καὶ εὐθὺς ἄλλος — vel κἀκεῖνος ἔτι εὐθ. f. ἔπι εὐθὺς ἄλλος. *et post hunc statim alius*, scil. est orator et auctor consiliorum reip. ἐπὶ postposuit vocabulo κἀκείνῳ, ideo accentus quoque mutandus est. Ven. recte dat ἄλλος, sed Mor. ἄλλως.

25) ἕτερος. τὸν δὲ πρὸ τρ.] sic recte Casaub. ἕτερος, καὶ πρὸ τρ. Ven. ἕτερος πρὸ τρ. Mor.

26) malim ἐχρῆν μὲν τοίνυν τὸν πρ. Casaub. ἐχρῆν μέντοι τὸν π.

ἐκείνου τοῦ πλοῦ βέβαιον οὐδ' ἀσφαλὲς ἔχοντος [27]) οὐδέν. διαρκέσαι μὲν γὰρ ἄχρι παντὸς, (ἢ διαστήματος [28]) οὐχ οἷαί τε εἰσὶν αἱ τοιαῦται προσβολαί. πολλάκις δὲ κατέδυσαν ἀκαίρως [29]) προσπεσοῦσαι. ἔδει δὲ πόλιν οὕτω μεγάλην καὶ λαμπρὰν ἔχειν τοὺς ἀληθῶς προνοοῦντας [30]). αὐτῇ δὲ ἴσως ὑπὸ τῶν ἐφημέρων τούτων καὶ πρὸς ὀλίγον δημαγωγῶν οὐδέν ἐστιν ἀγαθὸν παθεῖν. περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ μυρίων ἄλλων πολλὰ ἂν ἔχοι τις λέγειν. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀφ' ἧς ἐπεδήμησα ἡμέρας ὑμῖν γέγονα δημαγωγὸς, καὶ ταῦτα [31]) ἐπιτιμῶν τοῖς τοιούτοις· ὅμως εἰπεῖν ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω περὶ τῶν παρόντων. καὶ πρῶτον μὲν τὰ πρὸς τὸν στρατηγόν. ἔσται δέ μοι περὶ πάντων ὁ λόγος. φημὶ δὴ τοίνυν [32]); τοὺς ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τυγχάνοντας, ὁποία δὴ τὰ νῦν ἐστι παρὰ πᾶσιν, οὕτω προσήκει φρονεῖν, ὡς μήτε πάντα ἀνεξομένους, καὶ παρέξοντας αὐτοὺς ἁπλῶς χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξουσίας, ὅπως αὐτοὶ θέλωσι· κἂν εἰς ὁτιοῦν προΐωσιν ὕβρεως καὶ πλεονεξίας·

27) ἔχοντος] fic recte Cafaub. ἔχοντες Ven. et Mor.

28) Cafaub. recte tollit verba ἢ διαστήματος vt fcholium invtile.

29) ἀκαίρως] fic recte interpres. ἀκεραίως Ven. et Mor.

30) προνοοῦντας] fubaudi αὐτῆς, quod nefcio an fit addendum.

31) καὶ ταῦτα] videtur hic totus locus ita effe conftituendus: *καίτοι τοιαῦτα ἐπιτιμῶν τοῖς τοιούτοις ἀπηχθανόμην, ὅμως εἰπεῖν βούλομαι* [vel *πειράσομαι*] *ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω* — *quandoquidem femel demagogus vefter factus fum, feu concionator, volo, feu conabor, quamquam huiusmodi obiurgationibus in odium incurri hominum iftiusmodi moribus praeditorum, tamen eloqui, prout pollicitus fum, quae de ratione rerum veftrarum praefenti fentiam.* Conferri velim ad hunc totum locum Cafauboni annotationes.

32) aut poft τοίνυν deeft ὡς vel ὅτι, aut paulo poft leg. eft προσήκειν.

νεξίας· μήτε ὡς ὅλως μηδὲν οἴσοντας διακεῖσθαι, μηδὲ προσδοκᾷν, ὅτι Μίνως τις ὑμῶν [33]) ἀφίξεται νῦν, ἢ Περσεὺς, ἐπιμελησόμενος. τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἅπαν ἄπιστον εἶναι [34]) τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς, ἀνδραπόδων ἐστὶ, καὶ δυσχερὲς, εἰ μηδεὶς ὄκνος μηδὲ ὑποψία καταλειφθήσεται τοῖς ἀγνωμονοῦσι. τὸ δὲ πλῆθος [35]) ἀπεχθάνεσθαι, καὶ πάντα ἐξετάζειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. ἐὰν γὰρ ἀλόγως ἐνίοτε ἐγκαλεῖν δόξατε [36]), καί τις ὑμῶν περιγένηται· (διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τοῦτο συμβαίη,) δέδοικα, μὴ τελέως ἀποβάλλητε τὴν παῤῥησίαν. ὁρᾶτε δὲ τοὺς περὶ τὴν Ἰωνίαν, ὅτι μηδενὸς αὐτοὺς κατηγορεῖν ἐψηφίσαντο. δεῖ δὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας ἅπαντα ταῦτα προορᾶσθαι· καὶ μὴ καθάπερ τοὺς ἀπείρους ἐν τῷ μάχεσθαι ῥᾳδίως ἀφέντας τὸ παρὸν αὐτοῖς [37]), ἀνόπλους εἶναι τὸ λοιπὸν, καὶ μηδὲν ἔχειν ποιῆσαι, μηδ' ἂν ἀποσφάττῃ τις. ἐκεῖνο μέντοι καθόλου λέγω, τὴν τοιαύτην ἀνάστασιν [38]) μηδαμῶς συμφέ-

33) malim ὑμῖν.

34) agitatus est hic locus coniecturis virorum doctorum Casauboni et Angli, quae cum sint non omnino spernendae, placet tamen vulgatae adhaerescere; quae tantum abest, vt vitii notam mereatur, vt potius etiam in elegantiis numerari queat. ἄπιστος εἶναι τοῦ βοηθεῖν ἑαυτῷ, idem est atque οὐ πιστεύειν τῇ πείρᾳ τοῦ βοηθεῖν. haud fidere conatui sibi suum ius debitum exsequendi, se vlciscendi et vindicandi; ideoque ne semel quidem id tentare, ob euentus incerta, desperatione prosperi successus metuque, ne rem malam, corrigendi et restituendi conatu, etiam peiorem reddas.

35) malim τὸ δὲ πρὸς πλῆθος, quod idem est atque πρὸς πολλούς. *in multorum vero* (Strategorum puta) *offensam et odium incurrere, multorum animos sibi infensos reddere.*

36) f. δόξητε. Casaub. vult δόξαιτε.

37) post αὐτοῖς deesse videtur ὅπλον.

38) ἀνάστασιν] Valesius Emend. p. 64. item Anglus malunt ἀνάτασιν: *comminationem*, vel potius *contumaciam*, *perti-*

ρειν, καθ' ἣν οὐδὲν 39) ποιῆσαι διεγνωκότες, εἰς ὑποψίαν ἔρχεσθε τοῖς ἡγεμόσιν· ἀλλ' ὃν μὲν ἂν κρίνητε, ἐξαιρήσεσθε 40), κἂν δοκῇ τοιαῦτα ἀδικεῖν, ὥστε παραπέμψειν 41) μὴ συμφέρειν, τοῦτον ὡς ἐξελέγξοντες παρασκευάζεσθε, καὶ τὴν γνώμην εὐθὺς ἔχετε, ὡς πρὸς ἐχθρὸν καὶ ἐπιβουλεύοντα ὑμῖν περὶ οὐδέν. ἀλλ' ὡς προνοεῖτε μηδὲν, ἢ μὴ μεγάλα ἁμαρτάνειν 42), δι' ἣν δήποτε αἰτίαν, μὴ νομίζειν ἐπιτήδειον εἶναι τοῦτον, μηδὲ ἐρεθίζετε, μηδὲ εἰς ὀργὴν κατὰ τῆς πόλεως ἄγετε. ὥσπερ, οἶμαι, τὰ βάρη ταῦτ', ἂν μὲν σφόδρα πιέζῃ καὶ ἀνέχεσθαι μὴ δυνώμεθα, ζητοῦμεν ὡς τάχιστα ἀποῤῥίψαι· μετρίως δὲ ἐνοχλούμενοι, καὶ ὁρῶντες ἀνάγκην οὖσαν, φέρειν, ἢ εἰ τούτου μεῖζον ἕτερον 43) σκοποῦμεν, ὡς κουφότατα ἔπεσθαι. ταῦτά ἐστι σωφρονούσης πόλεως. οὕτως καὶ ἀγαπήσουσιν ὑμᾶς οἱ πλείους, καὶ φοβήσεταί τις ἀδικεῖν· καὶ μὴ πλῆθος ἄδικον, μηδὲ ἀλόγιστον

γιστον

pertinaciam, ferocitatem cum minis et insultu coniunctam, vt cum equus, vrsus, sese in pedes erigit, ἀνατείνεται, vt desuper impetum in hominem faciat. sed et vulgata plane idem potest significare, continuum conatum insurgendi, et repugnandi.

39) οὐδὲν] scil. τῶν δεόντων, aut τῶν προςαττομένων.

40) imo vero ἐξαιρήσεσθαι. *vos eum esse victuros, in iudicio perculsuros et prostraturos, expugnaturos, debellaturos.*

41) aut παραπέμπειν leg. aut παραπέμψαι.

42) locus difficilis, et a Casaubono tentatus, videtur ita esse restituendus: περὶ οὗ δέ γ' ἂν, (subaudi κρίνητε) ὡς προνοεῖται μηδὲν ἢ μὴ μεγάλα ἁμαρτάνειν, *quem autem iudicetis prouidere et cauere sedulo, ne quid peccet, aut ne ingentia peccet,* ἢ δι' ἣν δήποτε αἰτίαν μὴ νομίζητε ἐπιτήδειον εἶναι, *aut si quem alia quacunque de causa vobis haud aequum iudicetis,* τοῦτον μηδὲ ἐρεθίζετε. *hunc ne irritate quidem.*

43) ἕτερον] sic recte Var. lect. Ven. vnde colligo leg. esse ἢ τοῦτο, (scil. τὸ φορτίον) ἢ εἴ τι τούτου μεῖζον ἕτερον. *videntes necessitatem nobis impositam, aut hoc onus ferendi,*

aut

γιστον ὄχλον ὑμᾶς νομίσουσι 44), ὁρμῇ τινι καὶ φορᾷ χρώμενον. τοῦτο μὲν γὰρ, ὃ ποιεῖ νῦν ὁ πρύτανις, καὶ παντελῶς ἀνόητον ἦν ἂν, εἰ διεγνώκειτε 45) κατηγορεῖν. μηδέπω μέντοι καιρὸς ᾖ, φανερῶς οὕτως διαφέρεσθαι καὶ προλέγειν. ἀλλ' ἐπεί τις τῶν ὑμετέρων πολιτῶν ἐν καιροῖς ἀνάγκης τῇ πόλει παρέσχεν αὐτὸν, καὶ λαμπρὸς ἔδοξε δύο τῶν ἡγεμόνων κατηγορήσας ἐφεξῆς· οἱ πολλοὶ 46) νομίζουσι τοιούτου τινὸς ἔργου δεῖν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστιν, ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸν ἰδὼν εἴς τι τῶν ὠφελίμων φάρμακον 47) ἐκ μέρους τι μιγνύντα καὶ θανάσιμον, μηδὲν 48) ἄλλο εἰδὼς, μηδὲ ὅπως συνετέθη, μηδὲν ὁπόσον λαβεῖν, μιμεῖσθαι βούλοιτο, καὶ 49) αὐτοσχεδιάζειν τὰ μέγιστα 50). καὶ προεστάναι πόλεως, ἡγεῖσθαι 50b)

aut aliud, si quod est, adhuc maius, σκοποῦμεν *operam damus, ut quam expeditissime sequamur.* Ven. et Mor. dant ἑτέρου.

44) νομίσουσιν] sic interpres quoque, sed Ven. et Mor. dant νομίζωσιν.

45) aut post εἰ, aut post διεγνώκειτε, deesse videtur μηδέποτε. *stultum esset, si vos decreuissetis id nunquam accusare.* μηδέπω μέντοι καιρὸς ᾖ. *sed nescio, an nunc tempus ei rei oportunum nondum sit.* ᾖ bene habet, pro quo Anglus mauult ἦν. sed fallitur. subauditur δέδοικα μὴ vel simile quid. aut est Latinismus. *forte nondum tempus sit.*

46) καὶ λαμπρὸς ἔδοξε δύο τῶν ἡγεμόνων κατηγορήσας ἐφεξῆς, οἱ πολλοὶ —] sic recte Casaub. καὶ λαμπρὸν ἔδοξε δύο δι' ἡγεμόνων κατηγ. ἐφεξῆς ὁ πολλοὶ Ven. et Mor.

47) malim φαρμάκων.

48) μηδὲν] sic recte Ven. μηδὲ Mor.

49) καὶ] eius loco dat Ven. μὲν vitiose.

50) post μέγιστα deest aliquid, e. c. ὁμοίως ἄτοπον. *pari modo stultum est opinari gubernationem ciuitatis esse cuiusque, qui speret se posse ciuitati praeesse.* Inserendis his duobus breuibus vocabulis planus fit locus alias impeditissimus.

50 b) Casaub. vult ἡγεῖσθε.

παντὸς εἶναι τοῦ ἐλπίσαντος. ὃ [51]) πολὺ τῶν τοιούτων ἀφέστηκεν. ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῶν πρὸς τοὺς Μαλλώτας [52]), καὶ τὰς ἄλλας πόλεις εἰπὼν ἔτι, παύσομαι· καὶ γὰρ ἱκανῶς ἀνέχεσθαι δοκεῖτέ μοι [53]). πρὸς μὲν οὖν τούτους· λέγω δὲ Μαλλώτας· εἴ τι πεποιήκασιν ἀγνωμόνως [54]), ὥσπερ πεποιήκασι, τὴν ὀργὴν καταβαλόντες, καὶ τὴν τιμωρίαν, ἣν ἐνομίζετε ὀφείλεσθαι ὑμῖν, αὐτοῖς χαρισάμενοι, περὶ τοῦ πράγματος διακρίθητε [55]), καὶ τὸ [56]) περὶ τῆς χώρας· τὸ φέρειν τὰ τοιαῦτα καὶ μὴ φιλονεικεῖν [57]), τοῦθ', ὥσπερ ἐστὶν, ἡγησάμενοι μέγα, καὶ τῷ παντὶ κρειττόνων ἀνδρῶν· ὥστε ἄλλως [58]) πρὸς τοσούτῳ καταδεεστέρους. οὐ γάρ ἐστι κίνδυνος, μὴ Μαλλωτῶν ἐσομένων [59]), ἀσθενέστεροι δόξετε. μηδὲ τοὺς παρο-

ξυνοῦν-

51) ὃ] *quae res*, scil. *scientia regendae ciuitatis, multum abest* τῶν τοιούτων, *ab hominibus, quales descripsi, qui sibi videntur posse ciuitates regere, cum nesciant.*

52) sententia est: *cum adhuc de Mallotis dixero, tum finem dicendi faciam.*

53) sententia est: *satis multa dixisse mihi videor, et patientiam audiendi vestram satis exercuisse.*

54) ἀγνωμόνως] sic recte Ven. ἀγνωμόνος Mor.

55) διακρίθητε bene habet. vitiosa est lectio διακριθήσεται, quam varietas lect. Ven. dat.

56) καὶ τὸ] lege τοῦ sine καὶ. *componite negotium de agello.*

57) καὶ μὴ φιλονεικεῖν] Ven. et Mor. omittunt μή.

58) ὥστε ἄλλως mutandum esse cum ἄλλως τε facile credo Casaubono. crederem et alterum affirmanti eidem, καὶ esse addendum, nisi ex vsu Dionis mihi constitisset, eum a consueto graecorum more, ἄλλως τε καὶ pro *inprimis* dicendi, desciuisse, et maluisse suo idiotismo ἄλλως τε simpliciter, sine καὶ, in eadem significatione vsurpare.

59) ἐσομένων] sententia postulat μὴ Μαλλωτῶν νέμεσθαι τὸ χωρίον ἐωμένων. *ne, si Mallotae sinantur hoc agello vti, frui, vos ideo fiatis debiliores.* Possit quoque Dio περιεσομένων dedisse. *si Mallotae causam vincant.*

ξυνιῶντας ὑμᾶς [60]), ἀλλὰ μάλιστα μὲν αὐτοὶ δικασταὶ γενόμενοι, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπιμελῶς ἐξετάσαντες, ἄνευ πάσης ἀπεχθείας καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς [61]) χάριτος καταθέσθε· μὴ μόνον ἀποστάντες τῆς ἔριδος, καὶ τοῦ ζητεῖν ἐξ ἅπαντος πλέον ἔχειν, ἀλλὰ συγχωροῦντές τε καὶ παριέντες αὐτοῖς, ὅ,τι ἂν ᾖ μέτριον. ὥσπερ γὰρ καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἐπαινεῖτε τοὺς εὐγνώμονας, καὶ βλαβῆναί τινα [62]) μᾶλλον αἱρουμένους, ἢ διαφέρεσθαι πρός τινας· οὕτω καὶ κοινῇ συμβαίνειν [63]) τὰς τοιαύτας πόλεις εὐδοκιμεῖν. αἱ μὲν οὖν θῖνες, καὶ τὸ πρὸς τῇ λίμνῃ χωρίον, οὐδενὸς ἄξια. τίς [64]) γάρ ἐστιν ἡ τούτων πρόσοδος, ἢ λυσιτέλεια [65]); τὸ μέντοι χρηστοὺς φαίνεσθαι καὶ μεγαλόφρονας, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὅσου [66]) νομίζεται δικαίως ἄξια. τὸ μὲν γὰρ ἁμιλλᾶσθαι πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, ὑπὲρ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, καὶ φιλίας καὶ ὁμονοίας ἄρχειν, καὶ τούτοις περιεῖναι τῶν ἄλλων καὶ κρατεῖν, ἡ καλλίστη πασῶν νίκη, καὶ ἀσφαλεστάτη. τὸ δ' ἐξ ἅπαντος τρόπου ζητεῖν μαχομένους ὑπερέχειν, ἀλεκτρυόνων ἐστὶ μᾶλλον γενναίων, ἤπερ ἀνδρῶν. εἰ μὲν οὖν παρὰ τὰς θῖνας ἔμελλε Μάλλος μείζων [67]) ἔσεσθαι τῆς Ταρσοῦ, καὶ παρὰ τὴν

60) μηδὲ — ὑμᾶς] deesse aliquid paret, siue ἀκούετε, quod supplet Casaubonus, siue aliud aliquid simile. e. c. ἐᾶτε δικάζειν.

61) αὐτοὺς] *erga vosmet ipsos indulgentia.* αὐτοὺς Ven. et Mor.

62) τινα] sic recte Casaub. τινας Ven. et Mor.

63) lege συμβαίνει.

64) τίς] sic recte Casaub. τί Ven. et Mor.

65) ἢ λυσιτέλεια] vereor, ne haec verba sint scholium vocabuli πρόσοδος.

66) ὅσου] *dici nequit, quanti merito fiant.* Ven. et Mor. dant ὡς οὐ. quid interpres spectauerit, non facile est diuinare.

67) ἔμελλε μᾶλλος μείζων] sic recte Casaub. et margo Mor. ἔμελλεν ἄλλως μεῖζον Ven. et Mor.

ἐπὶ τῆς ψάμμου νομὴν, τάχα ἔδει 68) σπουδάζειν ὑμᾶς ἐπὶ τοσοῦτον. 69)· νῦν δὲ αἰσχύνη καὶ γέλως ἐστὶν, ὑπὲρ ὧν διαφέρεσθε. τί οὖν οὐκ ἐκεῖνοι κατεφρόνησαν 70); ὅτι οὐκ εἰσὶ βελτίους ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ βούλεσθε 71) πρὸς τοῦ Διός. ἀλλ' ἔγωγε ἠξίουν ἐπιτιμῆσαι λόγῳ, πέμψαντας αὐτούς. τοῦτο γὰρ ἦν ὑπερεχόντων καὶ φρονούντων. τὸ δὲ μᾶλλον τοῦ δέοντος κεκινῆσθαι, καὶ καταφεύγειν ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν εὐθὺς, καὶ νομίζειν ὑβρίζεσθαι, μικροπολιτῶν ἀνθρώπων μᾶλλόν ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις ὑμᾶς ἀξιῶ προσφέρεσθαι πράως, καὶ κηδεμονικῶς, καὶ φιλοτίμως, καὶ μὴ ἀπεχθῶς. οὕτως γὰρ ἑκόντες ἀκολουθήσωσιν ὑμῖν ἅπαντες καὶ θαυμάζοντες καὶ ἀγαπῶντες· ὃ μεῖζόν ἐστι τοῦ εἶναι παρ' ὑμῖν καὶ δικάζεσθαι Μᾶλλον 72). ταῦτα μὲν

γὰρ

68) ἔδει] sic recte Anglus ob praemissum ἔμελλε. Ven. et Mor. dant δεῖ.

69) ἐπὶ τοσοῦτον] subaudi ἐφ' ὅσον φαίνεσθε σπουδάζοντες.

70) τί οὖν — κατεφρ.] est obiectio. *cur itaque non item illi, Mallotae, haec lucella contemserunt, si contemnenda sunt, quod tu ais. Illosne cupiditas magis decebit, quam nos?* respondet Dio: *Vtique.* ὅτι οὐκ εἰσι βελτίους ὑμῶν. *quia nempe deteriores, inferiores sunt vobis.*

71) ὑμεῖς δὲ βούλεσθε] scil. βελτίους εἶναι αὐτῶν. *vos autem vultis illis praestare, fertis vos, et profitemini, meliores atque superiores illis.* πρὸς τοῦ διός. *auctor ego vobis equidem, ita me deus amet, fuissem, si me auctore voluissetis vti, vt Mallotis non solum agrum controuersum daretis, sed etiam insuper vltro ad eos missa legatione laudaretis, quod dignos vos habuissent, a quibus agelli quid peterent.* nam pro ἐπιτιμῆσαι videtur ἔτι τιμῆσαι leg. esse.

72) Μᾶλλον] sic recte Casaub. nomen oppidi h. l. esse maiore prima litera exarandum. *Mallum in foro vestro iudicari*, vt interpres recte reddidit, aut *iure a vobis accipere*, vt Anglus. Casaubonus enim in reddendo verbo δικάζεσθαι videtur vtique lapsus esse. Ven. et Mor. dant μᾶλλον.

γὰρ οὐδ' ἥντινοῦν ἔχει ὠφέλειαν, ἐπελθεῖν 73) ἐπὶ θυσίαν δεῦρο, ἢ τοὺς Ἀδανεῖς, ἢ τοὺς Αἰγαίους· ἀλλὰ τῦφον καὶ ἀπάτην καὶ φιλοτιμίαν, ἄλλως ἀνόητον. ἡ δὲ εὔνοια, καὶ τὸ φαίνεσθαι διαφέροντας ἀρετῇ καὶ φιλανθρωπίᾳ, ταῦτά ἐστιν ὄντως ἀγαθὰ, ταῦτά ἐστιν ἄξια ὄντως ζήλου καὶ σπουδῆς· ἃ καὶ σκοπεῖτε, ὡς τά γε νῦν γέλως ἐστί. καὶ εἴτε Αἰγαῖοι πρὸς ὑμᾶς, εἴτε Ἀπαμεῖς πρὸς Ἀντιοχεῖς, εἴτ' ἐπὶ τῶν πορρωτέρω 74) Σμυρναῖοι πρὸς Ἐφεσίους ἐρίζουσι, περὶ ὄνου σκιᾶς, φασὶ, διαφέρονται. τὸ γὰρ προεστάναι τε καὶ κρατεῖν, ἄλλων 75) ἐστίν. ἀλλὰ καὶ πρότερον ἦν ποτε Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους ζηλοτυπία, καὶ τό γε 76) πρῶτον ἡγοῦντο οἱ Λάκωνες· εἶτα συνέβη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον ἀποκλῖναι τοὺς Ἕλληνας μετὰ τὰ Μηδικά. τί οὖν ὁ Σπαρτιάτης; καὶ τὸν νησιώτην, καὶ τὸν Ἴωνα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀφεὶς, αὐτὸν ἐσωφρόνιζε, καὶ τὰ τῆς Σπάρτης ἑώρα· σαφῶς εἰδὼς, ὅτι καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς εὐταξίας οὐδὲν δεῖ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. τοιγαροῦν μάλιστα εὐδαιμόνησαν ἐκεῖνον τὸν χρόνον. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις συνέβη, μέχρι μὲν οἰκείως πρὸς αὐτοὺς αἱ πόλεις ἔσχον, κατ' εὔνοιαν ἡγοῦντο 77)· μετὰ ταῦτα δὲ, ὡς ἐγκλήματα καὶ φθόνος αὐτοῖς συνελέγη, καὶ μὴ βουλομένων ἄρχειν

ἠξίουν

73) malim ἀπελθεῖν.

74) εἴτ' ἐπὶ τῶν πορρ.] possit ferri. malim tamen εἴτ' ἔτι τῶν π. quod idem est ac si dixisset εἴτε τῶν ἔτι πορρ. *siue si commemorandi mihi sunt populi adhuc longinquius a vobis dissiti.*

75) ἄλλων] significat Romanos.

76) τό γε] sic recte Casaub. τό τε Ven. et Mor.

77) aut ἡγεῖσθαι leg. est, aut seruata vulgata, deest aliquid, vt sit leg. καὶ κατ' εὔνοιαν ἡγοῦντο, εὐθηνεῖν, vel εὐδοξεῖν, vel εὐδοκιμεῖν, quod Anglo quoque in mentem venit, vel simile quid.

ἠξίουν 78), πολλὰ καὶ δυσχερῆ παθεῖν· καὶ πρῶτον μὲν ἁπάντων, ἀπολέσαι τὸν ἔπαινον, καὶ τὴν εὐφημίαν, ἔπειτα καὶ τὴν ἰσχὺν, καὶ τὰ χρήματα· καὶ τελευταῖον ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς γενέσθαι. καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους 79) ὁμοίως, ἐπειδὴ κἀκεῖνοι πάλιν εἶχον τὰ τῆς ἀρχῆς 80), ἀποστάντες τῆς πρότερον αὐτοῖς γνώμης, ἐν τοῖς αὐτοῖς γενέσθαι. καίτοι τὰ μὲν ἐκείνων εἶχον 81) ἀληθῆ δύναμιν, καὶ μεγάλας ὠφελείας· εἰ δεῖ τὰς πλεονεξίας οὕτως καλεῖν· τὰ δὲ τῶν νῦν ἀμφισβητήματα, καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀπεχθείας, κἂν αἰσχυνθῆναί μοι δοκῇ τις ἂν ἰδών. ἔστι γὰρ ὁμοδούλων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων περὶ δόξης καὶ πρωτείων. τί οὖν; οὐδὲν ἀγαθόν ἐστιν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, περὶ οὗ χρὴ σπουδάζειν; ἔστι τὰ μέγιστα καὶ μόνα σπουδῆς ἄξια, καὶ τότε ὄντα καὶ νῦν, καὶ ἀεὶ ἐσόμενα· ὧν οὐκ ἔχει δήπουθέν τις ἐξουσίαν, οὐδ' ἄλλῳ παρασχεῖν, οὐδὲ ἀφελέσθαι δύναται τὸν χρησάμενον· ἀλλ' ἀεί ἐστιν ἐπ' αὐτῷ, κἂν ἰδιώτης 82) ᾖ, κἂν πολίτης· ὑπὲρ ὧν ἴσως μα-

κρότε-

78) ἠξίουν] *et inuitis atque nolentibus imperitare ſibi arrogarent.* in μὴ βουλομένων ſubauditur ἄρχειν αὐτοὺς ἑαυτῶν. *nolentibus eos*, Athenienſes, *ſibi*, Graecis, *dominari.*

79) aut τοῖς λακεδαιμονίοις eſt legendum, vt repetatur a συνέβη, aut ſeruato accuſatiuo addendum eſt κατέλαβεν, aut ſimile quod verbum accuſatiuum ferens.

80) lego εἴχοντο τῆς ἀρχῆς. *principatum affectabant.*

81) εἶχον] num εἶχεν? eſt id quidem vſitatius. verum tamen non plane abhorrent graeci a neutris pluralibus ſubſtantiuorum cum tertiis perſonis pluralibus verborum componendis, pro more Latinorum.

82) non ſatis haec intelligo. ἰδιῶται omnes, qui quidem ciues eſſent, erant item πολῖται. ergone vocabula haec h. l. inter ſe ita opponuntur, vt prius ſignificet hominem priuatarum ſuarum rerum ſatagentem, et ab adminiſtratione reip. ſeſe abſtinentem; poſterius autem, τὸν πολιτευόμενον, tractantem res ad remp. pertinentes. quo ſenſu nondum vidi, qui vocabulum πολίτης vſurparit.

πρότερον [83]) λέγειν πρὸς ὑμᾶς. καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι τοὺς φιλοσόφους πολλοὶ νομίζουσιν ἐκλύειν ἅπαντα, καὶ ἀνιέναι τὰς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδὰς, καὶ διὰ τοῦτο βλάπτειν μᾶλλον. ὥσπερ εἴ τις τὸν μουσικὸν [84]) βούλοιτο ἁρμοζόμενον, ἔπειτ' [85]) ἀνιέντα τῶν φθόγγων τινὰς, καὶ πάλιν ἑτέρους ἐντείνοντα σκώψειε τὸν αὐτόν [86]). ἔχει δὴ καὶ τὰ τῶν πόλεων πράγματα οὕτως. αἱ μὲν γὰρ πονηραὶ καὶ ἀνωφελεῖς σπουδαὶ, καὶ φιλοτιμίαι, μᾶλλόν εἰσι τοῦ προσήκοντος ἐντεταμέναι, καὶ τρόπον τινὰ δι' αὐτοὺς ἀποῤῥήγνυνται [87]) πάντες· αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν καλλίστων ὅλως ἐκλύονται. θεάσασθε δ' εὐθέως, εἰ βούλεσθε, τὴν τῆς φιλαργυρίας ἐπίτασιν, τὴν τῆς ἀκρασίας. ἀλλ' ἔοικα [88]) γὰρ πόῤῥω προάγειν, καὶ καθάπερ οἱ ἐν ταῖς γαλήναις μακρότερον νηχόμενοι, τὸ μέλλον οὐ προορᾶν.

83) post μακρότερον malim ἢ addi.

84) post μουσικὸν videtur ἰδεῖν, et post βούλοιτο nomen instrumenti musici, vt λύραν, vel κιθάραν, aut simile quid deesse. nisi si volumus ἁρμόζεσθαι simpliciter, etiam sine addito nomine instrumenti, significare, instrumentum musicum ad concentum, et consonantiam secum redigere, quod nos vulgo *stimmen* vsurpamus.

85) ἔπειτ'] sic recte Ven. sed Mor. dat ἐπεὶ; deinde post ἀνιέντα videtur ὁρῶν vel simile quid deesse.

86) σκώψειε τὸν αὐτὸν] sic recte Anglus. sententia est: *vt si quis, qui ad musicum ideo venerit, quo videat, quomodo ille instrumentum aliquod musicum canendo accommodet, tum tamen eum, cum videat alios neruos relaxantem, alios intendentem, rideat et exagitet.* Ven. et Mor. dant ὄψει —

87) ἀποῤῥήγνυνται] *rumpuntur*, h. e. sese perditum eunt, contendunt ad pestem ipsi suam.

88) ἔοικα] sic recte Casaub. et id quoque interpres expressit. ἔοικε Ven. et Mor.

ἘΝ ΚΕΛΑΙΝΑΙΣ ΤΗΣ ΦΡΥΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΛΕʹ.

Οὐκ ἐπιδειξόμενος ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, παρῆλθον, οὐδὲ ἀργυρίου παρ' ὑμῶν δεόμενος, οὐδ' ἔπαινον προσδεχόμενος. ἐπίσταμαι γὰρ οὐδὲ αὐτὸς ἱκανῶς παρεσκευασμένος, ὥστε ὑμῖν ἀρέσαι λέγων· οὔτε ὑμᾶς οὕτως ἔχοντας, ὥστε προσδεῖσθαι τῶν ἐμῶν λόγων. πλεῖστον δὲ τὸ μεταξὺ τῆς ὑμετέρας 1) βουλήσεως, καὶ τῆς ἐμῆς δυνάμεως. ἐγὼ μὲν γὰρ ἁπλῶς πέφυκα καὶ φαύλως διαλέγεσθαι, καὶ οὐδενὸς ἄμεινον τῶν τυχόντων· ὑμεῖς δὲ θαυμαστῶς καὶ περιττῶς ἐπιθυμεῖτε ἀκούειν, καὶ μόνον 2) ἀνέχεσθε τῶν πάνυ δεινῶν. οὐδὲ τούτου χάριν προῆλθον, ἵνα με θαυμάσητε· οὐ γάρ ἐστιν, ὅπως ἂν ἐγὼ θαυμασθείην ὑφ' ὑμῶν, οὐδὲ ἂν ἀληθέστερα λέγω τῶν Σιβύλλης, ἢ Βάκιδος· ἀλλὰ ἵνα μηδεὶς ἀποβλέπῃ με, μηδὲ πυνθάνηται παρ' ἑτέρων, ὅστις εἰμὶ, καὶ ὁπόθεν ἔλθοιμι. νῦν γὰρ ἴσως ὑπονοοῦσιν εἶναί με τῶν σοφῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα εἰδότων, γελοίῳ καὶ ἀτόπῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι, τῷ κομᾶν. εἰ γὰρ τοῦτο αἴτιον ὑπῆρχεν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης, οὐδεμιᾶς ἂν ἐδεῖτο μεγάλης οὐδὲ χαλεπῆς δυνάμεως τὰ τῶν ἀνθρώπων. ἀλλ' ἐγὼ δέδοικα, μὴ οὐδὲν ᾖ τοῖς ἀνοήτοις ὄφελος τοῦ κομᾶν, ὥσπερ οὐκ ἔστιν οὐδ' ἂν τὴν καρδίαν αὐτὴν γένωνται δασεῖς, καθάπερ Ἀριστομένην τὸν Μεσσήνιόν 3) φασιν, ὃς πλεῖστα Λακεδαιμονίοις πράγματα παρέσχε, καὶ πολλάκις ἁλοὺς, ἀπέδρα παρ' αὐτῶν,

τοῦ

1) ὑμετέρας] ſic recte interpres. ἡμετέρας Ven. et Mor.

2) μόνον poteſt ferri, malim tamen μόνων.

3) de Ariſtomene Meſſenio multis exponit Pauſanias L. 4.

τοῦτο [4]), ἐπειδήποτε ἀπέθανεν, οὕτως ἔχοντα εὑρεθῆναι. Φημὶ τοίνυν, οὐδὲν ὄφελος εἶναι τοῖς γυμνῆσι [5]) τούτοις, οὐδ᾽ ἂν πελτασταὶ γένωνται· πρός γε τὸ δίκαιον καὶ σωφροσύνην ἀληθῆ καὶ φρόνησιν, οὐδ᾽ ἂν ἔτι μᾶλλον ἀποδύσωνται [6]), καὶ γυμνοὶ περιτρέχωσι τοῦ χειμῶνος, ἢ τὴν [7]) Μήδων καὶ Ἀῤῥάβων στολὴν λάβωσιν· ὥσπερ οὐδὲ αὐλεῖν ἔσονται ἱκανοί, τὰ τῶν αὐλητῶν ἐνδύντες. οὐδὲ γὰρ τοὺς ὄνους ἵππους γενέσθαι δυνατὸν, οὐδ᾽ ἂν ἔτι πλέον τὰς ῥῖνας ἀνατμηθῶσιν, οὐδ᾽ ἂν τὰς γνάθους τρήσαντες αὐτῶν ψελλίον [8]) ἐμβάλωσιν· οὐδὲ ἂν ἀφέλῃ τις τὰ ἀγάλματα [9]). ἀλλὰ ὀγκήσονται πρὸ τῶν τειχῶν πάνυ μέγα, καὶ τἆλλα ποιήσουσι τὰ πρέποντα αὐτοῖς. ὥστε μηδεὶς ἕνεκα τοῦ σχήματος νομισάτω διαφέρειν με μηδενὸς, μηδὲ τούτῳ πεποιθότα λέγειν, ἀλλὰ τοὐναντίον ὁρᾶν. ἂν μὲν ἡσυχίαν ἄγω καθάπαξ, καὶ διαλέγωμαι μηδενὶ, πολλῷ μᾶλλον ὑπονοεῖν [10]) τοὺς ἀνθρώπους ὧν [11]) ἂν οἶμαι σεμνυνόμενον, ὡς σπουδαῖον κρύπτοντα· πολλοὶ γὰρ δὴ δι᾽ αὐτὸ τοῦτο ἐθαυμάσθησαν τὸ σιγᾶν. ἐὰν δὲ ἐν τῷ μέσῳ καταστὰς, μηδενὸς ἄμεινον φαίνομαι [12]) λέγων τῶν καπήλων, καὶ τῶν ἐρεωκόμων, οὐκ ἐνοχλήσειν, σαφῶς αὐτοὺς ἑωρακότας, ὁποῖος εἰμί. σχεδὸν δὲ τοῦτό

καὶ

4) l. τοῦτον.

5) γυμνῆσι] notat philoſophos cynicos, nuditatem affectantes.

6) ἀποδύσωνται] ſic recte Ven. ἀποδύσονται Mor.

6) malim ἢ εἰ τήν.

8) ψελλίον] ſic recte Valeſius Emend. p. 60. ψελλίων Ven. et Mor.

9) τὰ ἀγάλματα videtur ſtare poſſe, et reſpici ad ſigna Matris Deum, idque decere in vrbe Phrygiae principe dici. Caſaub. tamen mauult τὰ σάγματα.

10) ὑπονοήσειν malim, ob inſequens ἐνοχλήσειν.

11) lege ὡς.

12) malim ἀμείνων φαίνωμαι.

καὶ ἐπ' ἄλλων ἰδεῖν ἐστι γιγνόμενον. οἷον, ἐπειδὰν τινες ὑπονοήσωσιν ἔχειν τινὰς [13]) τοῦτο αὐτὸ, ὃ τυγχάνουσι ζητοῦντες, προσίασι καὶ ἀνερευνῶσι· ἐὰν οὖν περιστείλῃ, καὶ μὴ ἐθέλῃ δεικνύειν, ἔτι μᾶλλον ὑπονοοῦσιν. ἐὰν δὲ παραχρῆμα ἀποκαλύψῃ καὶ γένηται φανερὸς οὐκ ἔχων οὐδὲν, ἀπίασι, διημαρτηκέναι νομίσαντες. πολὺ δὴ κρεῖττον τοῖς οὐ δεομένοις δόξης, ἀποκαλύπτεσθαι πρὸς τοὺς πολλοὺς, καὶ φανερὸν τῷ λόγῳ ποιεῖν αὐτὸν [14]), τοῖς δυναμένοις ξυνεῖναι, τὸν ἄνθρωπον ὁποῖος ἐστί. οἶμαι γὰρ αὐτοὺς καταφρονήσειν σαφῶς, ὡς ἔγωγε νῦν πέπονθα, καὶ οὐ ξυνήσειν ἀλλήλων [15]) ἡμᾶς, οὔτε ἐμὲ τῶν ἀκουόντων, οὔτε ἐκείνους τοῦ λέγοντος. τούτου γε [16]) αἴτιον ἔγωγε θείην ἂν ἐμαυτὸν, μᾶλλον ἢ ὑμᾶς. μία μὲν οὖν αὕτη [17]) πρόφασις τοῦ προελθεῖν. ἑτέρα δὲ τὸ φοβεῖσθαι, μὴ διαφθαρῶ αὐτὸς, διὰ τὴν ὑμετέραν ὑποψίαν, καὶ τῷ ὄντι νομίσω προσεῖναι σπουδαῖόν τι ἐμαυτῷ. μεγάλης γὰρ διανοίας καὶ δυνάμεως ἔοικε δεῖν, ὅταν θαυμάσωσιν ἕνα πολλοὶ, καὶ διαφέρειν ἡγῶνται τῶν ἄλλων· εἰ μέλλει σωφρονεῖν οὗτος ὁ ἀνὴρ, καὶ μηδὲν ἀνόητον πάσχειν, μηδὲ ἐπαίρεσθαι τοῖς πολλῶν λόγοις, ὥσπερ πτεροῖς. καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα πεποίηκεν Ὅμηρος διὰ τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τῶν ὅπλων ἐπαιρόμενον καὶ φερόμενον·

Τῷ δ' αὖτε πτερὰ γίνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.

ἡλίκη δέ ἐστιν ἡ τῶν πολλῶν δύναμις τοῦ πείθειν, ὅ, τι ἂν αὐτοὶ θέλωσιν, οὐχ ἥκιστα ἀπὸ τῶν παίδων μάθῃ

τις

13) malim τινὰ ob sequens περιστέλλῃ. ita enim ibi leg. est.
14) φανερὸν — αὐτὸν] subaudi ἕκαστον τῶν οὐ δεομένων δόξης.
15) ἀλλήλων] Ven. et Mor. dant ἀλλήλους.
16) malim δέ.
17) αὕτη] sic recte Ven. αὐτὴ Mor.

τις ἂν, ὅταν ἀνθρώπῳ σωφρονοῦντι παιδάρια ἀκολουθῇ, φάσκοντα μαίνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἄπεισιν ἀγανακτῶν καθ' αὑτὸν, ἔπειτα προσκρούων ἀεὶ καὶ λοιδορούμενος ἑκάστῳ καὶ διώκων, αὐτὸ τοῦτο ἔπαθεν, ἐξέστη τελευτῶν· καὶ τὴν φήμην ὑπέλαβε θεὸν εἶναι [18]), οὐ μόνον τὴν τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν παίδων. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τῶν Σοφιστῶν γένος ἐντεῦθεν αὔξεσθαι ποθέν. ἐπειδὴ πολλοὶ νεανίσκοι σχολὴν ἄγοντες ἕνα θαυμάζωσι, πηδῶντες, καθάπερ αἱ Βάκχ[illegible] περὶ τὸν Διόνυσον· πᾶσα ἀνάγκη τοῦτον τὸν ἄνθρωπον οὐ πολλῷ τινι χρόνῳ, πολλοῖς τῶν ἄλλων δόξαι τι λέγειν· σχεδὸν γὰρ ὥσπερ οἱ γονεῖς διαλέγεσθαι τὰ παιδία διδάσκουσιν, ἐπὶ παντὶ χαίροντες ὅ, τι ἂν εἴπωσιν· οὐκοῦν ἐκ τούτων θαῤῥεῖ καὶ μᾶλλον πρόσεισι [19]), καὶ σαφέστερον ἀεὶ διαλέγεται, καὶ τέλος ἐξέμαθε τὴν φωνὴν τῶν ξυνόντων, ἐάν τε Ἕλληνες ὦσιν, ἐάν τε βάρβαροι· καὶ τοὺς Σοφιστὰς ἀνάγκη τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροατῶν ἀναλαβεῖν, τοιαῦτα καὶ λέγοντας καὶ διανοουμένους, ὁποῖοί ποτ' ἐὰν οὗτοι τυγχάνωσιν ὄντες. εἰσὶ δὲ οἱ πλείους ἐπιεικῶς ἠλίθιοι καὶ δυστυχεῖς. οὗτος μὲν ἴσως οὐ μέγας κίνδυνος, εἴ τις αὑτῷ καὶ ἑτέροις [20]) δοκεῖ δεινὸς εἶναι, καὶ περιάγει πλῆθος ἀνθρώπων ἀνοήτων· ὥσπερ τὸν Ὀρφέα φασὶ τὰς δρῦς, καὶ τὰς πέτρας, καὶ τοὺς λίθους· τὸν δ' αὐτὸν ἀνόητον ὄντα, καὶ δειλὸν, καὶ ἀκόλαστον, καὶ μηδὲν διαφέροντα τῶν βοσκημάτων ἀρετῆς τι νομίσαι [21]) προσήκειν αὐτῷ καὶ καλοκαγαθίας, τοῦτο δὴ παντελῶς δεινὸν, καὶ τῆς χαλεπωτάτης πασῶν ἀνοίας καὶ μανίας. ἀλλ'

, ὅταν

18) locus ex Hesiodo sumtus.

19) malim πρόεισι. *procedit, progressus facit.*

20) αὐτῷ καὶ ἑτέροις] sic recte Casaub. αὐτὸ καὶ ἕτερος Ven. et Mor.

21) νομίσαι] Ven. et Mor. dant νομίσας.

ὅταν Φήμην [22]) καταλαμβάνῃ τινὰ, καὶ τοιοῦτος ἄρξηται λόγος ὑποτύφεσθαι, δεῖ περιῤῥηξάμενον ἐκπηδᾶν γυμνὸν εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐπιδεικνύντα πᾶσιν, ὅτι μηδενός ἐστι βελτίων. ἐὰν δὲ ἐπακολουθῇ τις φάσκων εἶναι μαθητὴς, ἀπελαύνειν παίοντα καὶ βάλλοντα τοῖς βώλοις, καὶ τοῖς λίθοις, ὡς ἀνόητον, ἢ πονηρόν. λέγω δὲ οὐ πρὸς ἅπαντας [23]). εἰσὶ γὰρ οἱ καλῶς καὶ συμφερόντως τὸ πρᾶγμα πράττοντες [24]), οἷς ἔδει σπένδειν καὶ θυμιᾶν. ἀλλ' οὓς [25]) σοφοὺς ὑμῖν ἀποδεικνύουσι τρεῖς ἢ τέτταρας κομήτας [26]), καθάπερ τοὺς ἱερέας τῶν παρ' ὑμῖν [27]). τοὺς μακαρίους λέγω, τοὺς ἁπάντων ἄρχοντας τῶν ἱερέων [28]), τοὺς ἐπωνύμους τῶν δύο ἠπείρων τῆς ἑσπέρας ὅλης. ταῦτα γάρ ἐστι τὰ ποιοῦντα καὶ τούτους εὐδαίμονας, στέφανος, καὶ πορφύρα, καὶ παιδάρια κομῶντα λιβανωτὸν φέροντα. ταῦτα μὲν οὖν ἴσως ποτὲ

22) malim Φήμη. *si fama sapientiae aliquem occupet, arripiat, inopinantem opprimat.* statim post nescio faciamne cum vulgata, an Casaubono accedam, qui τοιούτοις ἄρξηται λόγοις ὑποτύφεσθαι mauult. vtraque lectio sententiam reddit loco huic conuenientem. vulgata hanc: *si rumor eiusmodi incipiat gliscere.* altera hanc: *si quis incipiat ab eiusmodi rumoribus subinfatuari.*

23) ἅπαντας] *ego vero non omnes omnino philosophos, aut comam alentes, vanitatis et stultitiae insector.*

24) πράττοντες] philosophiam, h. e. vitam ad seueritatem, modestiam et sanctimoniam compositam, exercentes, vel potius comae alendae studiosos.

25) ἀλλ' οὓς] Sic recte Casaub. *Sed eos solummodo insector, quos vobis demonstrant, tanquam mirifice sapientes, tres aut quatuor comatos.* ἄλλας Ven. et Mor.

26) τρεῖς ἢ τέτταρας κομήτας] Sic recte rursus Casaub. τρεῖς ἤτοι γὰρ ἀκομήτας Ven. et Mor.

27) videtur hic deesse θεῶν, aut alias pro τῶν leg. est τοὺς.

28) vide, num possit hic locus ex inscriptionibus illustrari, quarum syntagmata mihi nunc non vacat euoluere; non dubito inde facem peti posse.

ὁποτὲ 29) ἔχῃ, λελέχθω. τὸ δὲ κομᾶν οὐ χρὴ πάντως ὑπολαμβάνειν ὡς ἀρετῆς σημεῖον. πολλοὶ γὰρ ἤδη διὰ θεόν 30) τινα κομῶσιν ἄνθρωποι· γεωργοὶ κομῆται, μηδὲ τοὔνομα ἀκέσαντές ποτε τὸ φιλοσοφίας· καὶ νὴ Δία, οἱ πλείους τῶν βαρβάρων, οἱ μὲν σκέπης ἕνεκεν· οἱ δὲ καὶ πρέπειν αὐτοῖς νομίζοντες. τούτων οὐκ ἔστιν 31) ἐπίφθονος οὐδεὶς, οὐδὲ καταγέλαστος. ἴσως γὰρ ὀρθῶς αὐτὸ πράττουσιν, ἐπεὶ καὶ τοὺς λαγὼς ὁρᾶτε τοὺς πάνυ ἀσθενεῖς, ὑπὸ τῆς δασύτητος σωζομένους, καὶ τῶν ὀρνέων τοῖς ἀσθενεστάτοις ἐξαρκεῖ τὰ πτερὰ εἴργειν τὸν ἄνεμον καὶ τὸ ὕδωρ, διότι ἐξ αὐτῶν πέφυκεν. ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν κόμην ἀφαιροῦμεν, ὥσπερ οἱ νομεῖς τῶν ἵππων 32), ἃς ἂν ἐθέλωσι παραβαλεῖν τοῖς ὄνοις· καὶ τὰ γένεια ἀποκείρομεν, τὰς δὲ κεφαλὰς 33) πλέκομεν (σισύρας καὶ πίλους). τοὺς δὲ ἀλεκτρυόνας ὁρῶμεν, οὐδενὸς τοιούτου προσδεομένους, ὧν ἄνθρωποι, σισύρας, καὶ πίλους καὶ τοιαῦθ' ἕτερα ξυῤῥάπτοντες. καὶ ποῖος ἂν γένοιτο πῖλος Ἀρκαδικὸς, ἢ Λακωνικὸς, μᾶλλον ἁρμόττων τῆς αὐτοῦ κόμης ἑκάστῳ; καὶ

29) ὅπως ποτὲ] Sic recte Ven. et hoc totum est, quod Morellus ad hanc orationem annotauit. Mor. dat ὁ πώποτε.

30) διὰ θεὸν] qui crines suo deo cuidam deuouerant, vt Nasiraei.

31) malim τούτων δ' οὐκ ἔστιν.

32) v. Aelian. Histor. Animal. II, 18.

33) Casaubonus mauult ταῖς δὲ κεφαλαῖς πλέκομεν σισύρας καὶ πίλους. concedam πλέκειν πίλους posse dici; quamquam πῖλοι sunt coactilia, quae non plectuntur, sed conferciuntur. Sisyrae certe, seu pellicia, non plectuntur, sed sic nascuntur, et in formam camelaucii consuuntur a sartoribus pelliciariis. videntur haec verba σισύρας καὶ πίλους hic plane delenda esse, recurrunt enim paulo post suo loco, et leg. τὰς δὲ κεφαλὰς ἐμπλέκομεν. capillos capitis intorquemus inter se et implectimus, intermistis sertis et lemniscis.

τί δεῖ [34]), φησὶ, τοσούτων αὐτῶν σκεπασμάτων; οὐδὲν τοῖς πλουσίοις· ἐκείνοις μὲν, οὐδὲ χειρῶν, οὐδὲ ποδῶν. ἐγὼ δὲ ὁρῶ [35]) καὶ ταύτην τὴν πόλιν οὐδεμιᾶς ἐνδεεστέραν τῶν πρώτων, καὶ ξυνήδομαι, καὶ ἀγαπῶ. τῆς γὰρ ἠπείρου τὸ καρτερώτατον νέμεσθε καὶ πιότατον, πεδίων τε [36]) καὶ ὀρῶν μεταξὺ καλλίστων ἵδρυσθε, καὶ πηγὰς ἀφθονωτάτας ἔχετε, καὶ χώραν εὐκαρποτάτην ξύμπαντα μυρία φέρουσαν, πυροὺς τε καὶ ζειάς τε ἠδ᾽ εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν· καὶ πολλὰς μὲν ἀγέλας, πολλὰς δὲ ποίμνας ποιμαίνετε καὶ βουκολεῖτε. τῶν τε ποταμῶν οἱ μέγιστοι καὶ πολυωφελέστατοι τὴν ἀρχὴν ἐνθένδε ἔχουσιν· ὅ τε Μαρσύας οὗτος, διὰ μέσης τῆς πόλεως ὑμῶν ῥέων, ὅ τε Ὄρβας [37]), ὅ τε Μαίανδρος πολὺ πάντων τῶν ποταμῶν θειότατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἑλίττων [38]) μυρίας καμπὰς, σχεδόν τι τὴν ἀρίστην τῆς Ἀσίας ἔπεισι. τῆς τε Φρυγίας προκάθησθε καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ Καρίας. ἄλλα τε ἔθνη περιοικεῖ πολυανδρότατα, Καππάδοκές τε καὶ Πάμφυλοι, καὶ Πισίδαι· καὶ τούτοις ἅπασιν ἀγορὰν ὑμεῖς καὶ ξύνοδον παρέ-

34) post τί δεῖ malim κόμης addi. obiectio est: *ecquid opus est comam alere, cum tot sint homini alia opercula?* respondet: οὐδὲν, *nil opus est*, τοῖς γε πλουσίοις. *ditibus quidem.* ἐκείνοις μὲν γὰρ οὐδὲ χειρῶν. nam illi quidem vel manibus ipsis et pedibus facile careant, qui tot ministris abundent, quorum opera pro manuum et pedum opera vtantur. est dictio perquam aculeata in diuites, qui solum pedibus nunquam attingunt, sed seruorum ceruicibus gestantur, et qui sibi paene ipsa fercula in os ingeri patiuntur.

35) ἐγὼ δὲ ὁρῶ] aut desunt complusculа, aut nimis praeruptus est transitus atque incitatus.

36) malim δὲ.

37) Casaubonus admonet e Strabone scrib. esse Ὄργας. in var. lect. Ven. est Νόρβας.

38) σοφώτατος, ὃς ἑλίττων] sic bene Casaub. sed Ven. et Mor. omittunt ὅς.

παρέχεσθε, τὴν αὐτῶν πόλιν. καὶ τοῦτο μὲν πολλὰς τῶν ἀνωνύμων πόλεων, τοῦτο δὲ πολλὰς εὐδαίμονας κώμας ὑπηκόους ἔχετε. σημεῖον δὲ μέγιστον τῆς δυνάμεως ὑμῶν, τὸ πλῆθος τῶν φόρων. ὥσπερ, οἶμαι, τῶν ὑποζυγίων κράτιστα δοκεῖ τὰ πλεῖον ἕλκοντα· οὕτω καὶ τῶν πόλεων εἰκὸς ἀρίστας εἶναι, τὰς πλεῖον ἀργύριον ἐπιτελούσας. πρὸς δὲ τούτοις αἱ δίκαι κατ' ἔτος [39]) ἄγονται παρ' ὑμῖν καὶ ξυνάγονται πλῆθος ἀνθρώπων ἄπειρον· δικαζομένων, δικαζόντων, ῥητόρων, ἡγεμόνων, ὑπηρετῶν, οἰκετῶν, μαστροπῶν, ὀρεωκόμων, καπήλων, ἑταίρων τε καὶ βαναύσων· ὥστε τά τε ὤνια τοὺς ἔχοντας πλείστης ἀποδίδοσθαι τιμῆς, καὶ μηδὲν ἀργὸν εἶναι τῆς πόλεως, μήτε τὰ ζεύγη, μήτε τὰς οἰκίας, μήτε τὰς γυναῖκας. τοῦτο δὲ οὐ σμικρόν ἐστι πρὸς εὐδαιμονίαν. ὅπου γὰρ ἂν πλεῖστος ὄχλος ἀνθρώπων ξυνίῃ, πλεῖστον ἀργύριον ἐξ ἀνάγκης ἐκεῖ γίγνεται, καὶ τὸν τόπον εἰκὸς εὐθηνεῖν· ὥσπερ, οἶμαι, φασὶ τὴν χώραν, οὗ ἂν πρόβατα πλεῖστα αὐλισθῇ, κρατίστην γίνεσθαι τοῖς γεωργοῖς, διὰ τὴν κόπρον· καὶ πολλοὶ δέονται τῶν ποιμένων, παρ' αὐτοῖς αὐλίζειν τὰ πρόβατα. τοιγαροῦν μέγιστον νομίζω πρὸς ἰσχὺν πόλεως τὸ τῶν δικῶν [40])· καὶ πάντες ἐσπουδάκασιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω. μέτεστι δὲ αὐτοῦ ταῖς πρώταις πόλεσιν, ἐν μέρει παρ' ἔτος. φασὶ δὲ νῦν ἔσεσθαι, διὰ πλείονος [41]) χρόνου. τοὺς γὰρ ἀνθρώπους οὐχ

39) κατ' ἔτος] lectionem hanc aduersus interpretem et Casaubonum tuetur Valesius Emendat. p. 66. quamquam interpres immerito accusatur, qui quod in Veneta reperiebat, παρ' ἔτος, fideliter reddidit.

40) τὸ τῶν δικῶν] necesse enim est, vt tanto sit aliqua ciuitas potentior, quo plura sint oppida, pluresque vici, quae oporteat ab ea ius petere, et in eius forum conuenire.

41) πλείονος] nescio, an praestet μείονος, *fore, vt citius, per minora temporum interualla, illa fora apud vos celebrentur.*

ὑπομένειν ξυνεχῶς ἐλαύνεσθαι [42]) πανταχοῦ. καὶ μὴν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀσίας μέτεστιν ὑμῖν, τῆς τε δαπάνης τοσοῦτον, ὅσον ἐκείναις ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἐστι τὰ ἱερά. οὔκουν ἔγωγε ταύτης εὐποτμοτέραν ἐπίσταμαι πόλιν [43]), οὐδὲ ἀνθρώπους ἄμεινον ζῶντας, χωρὶς Ἰνδῶν. ἐκεῖ γάρ, ὥς φασι, ποταμοὶ ῥέουσιν [44]), οὐχ ὥσπερ παρ' ὑμῖν ὕδατος, ἀλλ' ὁ μὲν γάλακτος, ὁ δὲ οἴνου διαυγοῦς, ἄλλος δὲ μέλιτος, ἄλλος δὲ ἐλαίου. ῥέουσι δ' ἐγγύθεν ἐκ λόφων, ὥσπερ ἐκ μαστῶν τῆς γῆς. πάντα δὲ ταῦτα τῶν παρ' ὑμῖν ἄπειρον διαφέρει, πρός τε ἡδονὴν καὶ δύναμιν. τὰ μὲν γὰρ ἐνθάδε, γλίσχρως καὶ μόλις ἀπὸ ζώων τινῶν καὶ φυτῶν [45]), καρποὺς ξύλων βρίζοντες, καὶ τροφὴν ζώων [46]) βδάλλοντες καὶ βλίττοντες· τὰ δὲ ἐκεῖ τῷ παντὶ καθαρώτερα, χωρίς, οἶμαι, βίας καὶ πανουργίας. οἱ δὲ ποταμοὶ ῥέουσιν ἕνα μῆνα τῷ βασιλεῖ, καὶ φόρος οὗτός ἐστιν αὐτῷ· τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον τοῖς δημόταις. ξυνίασιν οὖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ παίδων, καὶ γυναικῶν, εἴς τε τὰς πηγάς, καὶ πρὸς τὰ ῥεύματα τῶν ποταμῶν, παίζοντες καὶ γελῶντες, ὡς ἂν ἐπ' εὐωχίαν. φύεται δὲ παρὰ ταῖς ὄχθαις ὅ τε λωτὸς ἰσχυρὸς [47]), καὶ σχεδὸν

ἁπάν-

πλείων et μείων vel ἐλάττων interdum a librariis inter se permutari documento, vel locus e proximo petitus, v. N. 53.

42) ἐλαύνεσθαι] ab importunitate praefectorum et potentium aliorum quorumcunque.

43) ante πόλιν Mor. addit τὴν, quod recte abest a Veneta.

44) recte mordet Apollonium Tyanensem. v. Philostrat. p. 118.

45) post φυτῶν videtur ἔχομεν deesse.

46) τροφὴν ζώων] nam vitulorum alimentum est lac vaccarum, quod homines vitulis eripiunt; et apum item alimentum est mel, quod apibus detrahitur. illud βδάλλεται, hoc βλίττεται. Sed pressu fit vtrumque sordidius et conturbatius.

47) ἰσχυρὸς] robustus, h. e. crassis et ingentibus caulibus, et densus.

ἁπάντων σιτίων ἥδιστος· οὐχ ὥσπερ ὁ παρ' ἡμῖν, τετράποσι τροφὴ, καὶ πολλὰ σήσαμα, καὶ σέλινα, ὡς ἂν εἰκάσειέ τις ἐκ τῆς ὁμοιότητος. τὴν δὲ ἀρετὴν οὐκ ἄξιον συμβάλλειν. γίνεται αὐτόθι ἕτερον σπέρμα τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν ἀμείνων τροφὴ, καὶ μᾶλλον ξυμφέρουσα. φύεται δὲ ἐν κάλυξι μεγάλαις, οἷον ῥόδον· εὐοσμοτέραις 48) δὲ καὶ μείζοσι. ταύτας τὰς ῥίζας 49) καὶ τὸν καρπὸν ἐσθίουσιν, οὐδὲν πονήσαντες. εἰσὶ δὲ ὀχετοὶ πολλοὶ ῥέοντες ἐκ τῶν ναμάτων, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους ξυμμιγνύντες ἀλλήλοις, τῶν ἀνθρώπων πεποιηκότων, ὅπως ἂν αὐτοῖς δοκῇ. μετοχετεύουσι δὲ ῥᾳδίως, ὥσπερ ὑμεῖς τὸ ἐν τοῖς κήποις ὕδωρ. ἔστι δὲ καὶ λουτρὰ πλησίον αὐτοῖς ὕδατος, τὸ μὲν θερμὸν λευκότερον ἀργύρου, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ βάθους καὶ τῆς ψυχρότητος κυανοῦν. ἐνταῦθα νήχονται γυναῖκες ἅμα καὶ παῖδες, καλοὶ πάντες. ἔπειτα, οἶμαι, κατακλινέντες ἐν τοῖς λειμῶσιν, ᾄδουσι καὶ μινυρίζουσιν. εἰσὶ δὲ λειμῶνες αὐτόθι πάγκαλοι, καὶ φύσιν 50) ἀνθῶν τε καὶ δένδρων παρεχόντων, τὴν μὲν σκιὰν, ἄνωθεν ἐξ ὕψους, τὸν δὲ καρπὸν ἐν ἐφίκτῳ τοῖς βουλομένοις λαβεῖν, νευόντων τῶν κλάδων. οἵ τε ὄρνιθες κατᾴδουσιν, οἱ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐγκαθήμενοι, πολύ τι πλῆθος· οἱ δὲ ἄνωθεν ἀπὸ ἀκρεμόνων 51), εὐφωνότεροι τῶν παρ' ὑμῖν ὀργάνων. πνεῦμά τε ἀεὶ μέτριον διαῤῥεῖ, καὶ τῶν ἀέρων ἡ κρᾶσις ὁμοία διὰ παντὸς, μάλιστα δὲ ἔοικεν ἀρχομένῳ θέρει. πρὸς

48) malim εὐοσμοτέρα δὲ, scil. αὕτη ἡ τροφὴ φύεται.

49) malim καὶ μυζῶσι ταύτας (vel, si mauis, ταύτης) τὰς ῥίζας. *huius plantae radices exsugunt.* quod conuenit cannae sacchariferae. In Veneta est μείζουσι.

50) post καὶ φύσιν (si bene id habet) deesse videtur παρέχοντες.

51) malim cum articulo ἀπὸ τῶν ἀκρ.

δὲ τούτοις ὅ, τε[52]), οὐρανὸς ἐκεῖ καθαρώτερος, καὶ τὰ ἄστρα πλείω καὶ λαμπρότερα. ζῶσι δὲ οὐ πλείω[53]) τετρακοσίων ἐτῶν, πάντα τὸν χρόνον τοῦτον ὡραῖοι καὶ νέοι· καὶ οὔτε γῆρας ἐστι παρ' ἐκείνοις, οὔτε νόσος, οὔτε πενία. τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, καὶ τοσούτων ὑπαρχόντων ἀγαθῶν, ὅμως εἰσὶν ἄνθρωποι καλούμενοι, Βραχμᾶνες, οἱ χαίρειν ἐάσαντες τοὺς τε ποταμοὺς ἐκείνους, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐῤῥιμμένους ἐκτραπέντες, ἰδίᾳ τι ξυλλογίζονται καὶ φροντίζουσι· πόνους τε θαυμαστοὺς ἀναλαμβόμενοι τοῖς σώμασιν, οὐδενὸς ἀναγκάζοντος, καὶ καρτερήσεις[54]) δεινὰς ὑπομένοντες. φασὶ καὶ ἐξαίρετον αὐτοῖς εἶναι μίαν πηγὴν τὴν τῆς ἀληθείας, πολὺ πασῶν ἀρίστην καὶ θειοτάτην, ἧς οὐδέποτε γεύσασθαι τοὺς ἐμπιπλαμένους[55]). τὰ μὲν οὖν ἐκεῖθεν, λόγος ἐστὶν ἀψευδής. ἤδη γάρ τινες τῶν ἀφικνουμένων[56]) ἔφασαν· ἀφικνοῦνται δὲ οὐ πολλοί τινες ἐμπορίας ἕνεκεν. οὗτοι δὲ ἐπιμίγνυνται τοῖς πρὸς θαλάττῃ. τοῦτο δὲ[57]) ἄτιμόν ἐστιν Ἰνδῶν τὸ γένος,

οἵ τε

52) ὅ, τε] Ven. et Mor. dant ὅτι.

53) imo vero οὐ μείω. *non pauciores annos viuendo peragunt, quam quadringentos.* Casaubonus volebat ζῶσι δὲ πολλοὶ πλείω.

54) lectio marg. Mor. κατεργίσεις est in Venetae texto, sed ea est vitiosa.

55) aut leg. est ἧς οὐδέποτε τοὺς γευσαμένους ἐμπίπλασθαι. *qua nunquam satiari et expleri, qui semel gustauerint.* aut sic: ἧς οὐδέποτε παύσασθαι αὐτοὺς ἐμπιπλαμένους. *quam ingurgitare eaque sitim suam restinguere nunquam illi cessent.* Casaubonus vult οὐδέποτε γεύσασθαι τοὺς οἰήσεως ἐμπιπλ.

56) τῶν ἀφικνουμένων] scil. πρὸς τὴν θάλατταν. *eorum, qui ad mare Indicum ex India media deueniunt.*

57) τοῦτο δὲ] hi Indi, qui ex India media ad litora et vrbes maritimas descendunt, mercaturae ergo.

οἵ τε ἄλλοι 58) ψέγουσιν αὐτούς. τούτους οὖν ἀνάγκη 59) ὁμολογεῖν ὑμῶν εὐδαιμονεστέρους, τῶν δὲ ἄλλων ὑμᾶς, πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπων ἔτι γένους, τῶν πολυχρυσοτάτων. τὸ δὲ χρυσίον λαμβάνουσι παρὰ μυρμήκων. οὗτοι δέ εἰσιν ἀλωπέκων μείζονες, τἆλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ' ὑμῖν. ὀρύττουσι δὲ κατὰ γῆς, ὥσπερ οἱ λοιποὶ μύρμηκες. ὁ δὲ χοῦς αὐτοῖς ἐστὶ χρυσίον καθαρώτατον πάντων χρυσίων, καὶ στιλπνότατον. εἰσὶν οὖν πλησίον ἐφεξῆς, ὥσπερ κολωνοὶ τοῦ ψήγματος, καὶ τὸ πεδίον ἅπαν ἀστράπτει. χαλεπὸν οὖν ἰδεῖν ἐστι πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πολλοὶ τῶν ἐπιχειρούντων ἰδεῖν, τὰς ὄψεις διεφθάρησαν. οἱ δὲ προσοικοῦντες 60) ἄνθρωποι, τὴν μεταξὺ χώραν διελθόντες, ἔρημον οὖσαν οὐ πολλήν, ἐφ' ἁρμάτων, ὑποζεύξαντες ἵππους ταχίστους, ἀφικνοῦνται τῆς μεσημβρίας, ἡνίκα δεδύκασι κατὰ γῆς. ἔπειτα φεύγουσι τὸν χοῦν ἁρπάσαντες. οἱ δὲ αἰσθανόμενοι διώκουσι, καὶ μάχονται καταλαβόντες, ἕως ἀποθάνωσιν, ἢ ἀποκτείνωσιν· ἀλκιμώτατοι γάρ εἰσι θηρίων ἁπάντων. ὥστε οὗτοί γε ἐπίστανται τὸ χρυσίον, ὁπόσου ἐστὶν ἄξιον, καὶ οὐδὲ προΐενται πρότερον, ἢ ἀποθανεῖν. φέρε δή, τίνας ἄλλους τῶν καθ' ἡμᾶς εὐδαίμονας ἀκούομεν; Βυζαντίους, χώραν τε ἀρίστην νεμομένους, καὶ θάλατταν εὐκαρποτάτην. τῆς δὲ γῆς

 ἡμε-

58) οἵ τε ἄλλοι] reliqui Indi, qui a commercio cum aliis populis sese secludunt, et remouent.

59) inter αὐτοὺς et ἀνάγκη necessarium vocabulum τούτους insertum exhibet Veneta, quod Mor. omittit. neque tamen id satis est. igitur οὖν addidi, vt sit: ψέγουσιν αὐτούς. τούτους οὖν ἀνάγκη —

60) προσοικοῦντες] hoc etiam interpres expressit. Ven. et Mor. dant προσηκοῦντες. fabella haec de formicis aurum custodientibus ex Herodoto repetita est. In fine apparet non pauca desiderari.

ἡμελήκασι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς θαλάττης· ἡ μὲν γὰρ διὰ μακροῦ φέρει τὸν καρπὸν αὐτοῖς, καὶ δεῖ λαβεῖν ἐργασαμένους· ἡ δὲ αὐτόθεν, μηδὲν πονήσασιν.

ΒΟΡΥΣΤΕΝΗΤΙΚΟΣ, ΟΝ ΑΝΕΓΝΩ ΕΝ ΤΗι ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΛΣΤʹ.

Ἐτύγχανον μὲν ἐπιδημῶν ἐν Βορυσθένει τὸ θέρος, ὡς [1]) τότε εἰσέπλευσα μετὰ τὴν φυγήν· βουλόμενος ἐλθεῖν, ἐὰν δύνωμαι, διὰ Σκυθῶν εἰς Γέτας, ὅπως θεάσωμαι τἀκεῖ πράγματα ὁποῖά ἐστι. καὶ δὴ καὶ περιεπάτουν περὶ πλήθουσαν ἀγοράν, παρὰ τὸν Ὕπανιν. ἡ γὰρ πόλις τὸ μὲν ὄνομα εἴληφεν ἀπὸ τοῦ Βορυσθένους, διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ποταμοῦ· κεῖται δὲ πρὸς τῷ Ὑπάνιδι. ἥ τε [2]) νῦν καὶ ἡ πρότερον οὕτως [3]) ᾤκεῖτο, οὐ πολὺ ἄνωθεν τῆς Ἱππολάου καλουμένης ἄκρας, ἐν τῷ καταντικρύ. τοῦτο δέ ἐστι τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεόν, ὥσπερ ἔμβολον,

1) statim initio huius orationis adhaereo ad haec verba: ὡς τότε — τὴν φυγήν. num ᾧ leg. vt ad θέρος redeat, *illa aestate, qua inuectus sum naui.* videntur verba μετὰ τὴν φυγὴν interpretari velle vocabulum τότε. *tunc temporis*, h. e. *post discessum e patria.* Sed quo εἰσέπλευσα? sine dubio εἰς τὸν πόντον. *in pontum Euxinum.* id quod deesse videtur; nisi si εἰσπλεῖν sic simpliciter vsurpatum fuit, pro εἰς τὸν πόντον πλεῖν, quod fuisse paene colligo e p. 76, 10. vt ἐκπλεῖν p. 77, antep. *e ponto euehi.*

2) malim ἥ γε.

3) malim ὡσαύτως, aut ὁμοίως.

βολον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί. τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἤδη λιμνάζουσι μέχρι θαλάττης, ἐπὶ σταδίους σχεδόν τι διακοσίους· καὶ τὸ εὖρος οὐχ ἧττον 4) ταύτῃ τῶν ποταμῶν. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν πλεῖστον τέναγος, καὶ γαλήνη ταῖς εὐδίαις, ὥσπερ ἐν λίμνῃ γίνεται σταθερᾶς 5). ἐν δὲ τοῖς δεξιοῖς φαίνεται ποταμός· καὶ τεκμαίρονται οἱ εἰσπλέοντες ἀπὸ τοῦ ῥεύματος τὸ βάθος. ὅθεν περ καὶ ἐξίησι 6), διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ῥοῦ. εἰ δὲ μὴ 7), ῥᾳδίως ἀνεφράττετο, τοῦ Νότου πολλοῦ κατὰ στόμα εἰσπνέοντος. τὸ δὲ λοιπὸν, ἠιών ἐστιν ὑλώδης, καὶ δασεῖα καλάμῳ καὶ δένδροις. φαίνεται δὲ τῶν δένδρων πολλὰ καὶ ἐν μέσῃ τῇ λίμνῃ, ὡς ἱστοῖς προσεοικέναι· καὶ ἤδη τινὲς τῶν ἀπειροτέρων διήμαρτον, ὡς ἐπὶ πλοῖα ἐπέχοντες. ταύτῃ δὲ καὶ τῶν ἁλῶν ἐστι τὸ πλῆθος, ὅθεν οἱ πλείους τῶν βαρβάρων λαμβάνουσιν, ὠνούμενοι τὰς ἅλας· καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ Σκυθῶν, οἱ Χερρόνησον οἰκοῦντες τὴν Ταυρικήν. ἐκδιδοῦσι δὲ οἱ ποταμοὶ εἰς θάλασσαν, παρὰ φρούριον Ἀλέκτορος, ὃ λέγεται τῆς γυναικὸς εἶναι τοῦ Σαυροματῶν βασιλέως. ἡ δὲ πόλις τῶν Βορυσθενιτῶν τὸ μέγεθός ἐστιν, οὐ πρὸς τὴν παλαιὰν δόξαν, διὰ τὰς συνεχεῖς ἁλώσεις καὶ τοὺς πολέμους· ἅτε γὰρ ἐν μέσοις οἰκοῦσα τοῖς βαρβάροις τοσοῦτον ἤδη χρόνον, καὶ τούτοις σχεδόν τι τοῖς πολεμικωτάτοις, ἀεὶ μὲν πολεμεῖται, πολλάκις δὲ καὶ ἑάλωκε· τὴν τελευταίαν 8) καὶ μεγίστην ἅλωσιν, οὐ πρὸ πλειόνων, ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν. εἷλον δὲ καὶ ταύτην Γέται, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς τοῦ Πόντου πόλεις, μέχρι

4) οὐχ ἧττον] puta, quam 200. stadia.
5) σταθερᾶς] sic recte interpres lat. σταθερὰ Ven. et Mor.
6) ἐξίησι] subaudi ἑαυτόν. idem est atque ἔξεισιν, exit.
7) εἰ δὲ μὴ] scil. ἰσχυρὸς ἦν ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ. pro ἀνεφράττετο malim ῥᾳδίως ἂν ἐνεφράττετο.
8) post τὴν τελευταίαν videtur δὲ addendum esse.

χρὶ Ἀπολλωνίας. ὅθεν δὴ καὶ σφόδρα ταπεινὰ τὰ πράγματα κατέστη τῶν ταύτῃ Ἑλλήνων· τῶν μὲν ἒν 9) οὐκέτι συνοικισθεισῶν πόλεων, τῶν δὲ φαύλως, καὶ τῶν πλείστων βαρβάρων εἰς αὐτὰς συῤῥεόντων (πολλαὶ γὰρ δή τινες ἁλώσεις κατὰ 10) πολλὰ μέρη γεγόνασι τῆς Ἑλλάδος, ἅτε ἐν πολλοῖς τόποις διεσπαρμένης.) ἁλόντες δὲ τότε 11) οἱ Βορυσθενῖται πάλιν συνῴκησαν, ἐθελόντων, ἐμοὶ δοκεῖν, τῶν Σκυθῶν, διὰ τὸ δεῖσθαι τῆς ἐμπορίας, καὶ τοῦ κατάπλου τῶν Ἑλλήνων. ἐπαύσαντο γὰρ 12) εἰσπλέοντες, ἀναστάτου τῆς πόλεως γενομένης· ἅτε οὐκ ἔχοντες ὁμοφώνους τοὺς ὑποδεχομένους· οὐδὲ αὐτῶν Σκυθῶν ἀξιούντων 13), οὐδὲ ἐπισταμένων ἐμπορεῖον αὐτῶν κατασκευάσασθαι, τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον. σημεῖον δὲ τῆς ἀναστάσεως, ἥ τε φαυλότης τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ τὸ συνεστάλθαι τὴν πόλιν ἐς βραχύ. μέρει γάρ τινι προσῳκοδόμηται τοῦ παλαιοῦ περιβόλου, καθ᾽ ὃ πύργοι τινὲς οὐ πολλοὶ διαμένουσι, οὐ πρὸς τὸ μέγεθος, οὐδὲ πρὸς τὴν ἰσχὺν τῆς πόλεως 14). τὸ δὲ μεταξὺ 15) συμπέφρακται κατ᾽ ἐκεῖνο, ταῖς

οἰκίαις

9) ἒν delendum videtur vt perperam natum e proximo οὐκ. *valde minutae ſunt attritaeque res Graecorum ibi degentium; quandoquidem aliae vrbes graecae plane nunquam ſunt reſtauratae, aliae ſunt quidem, ſed tenuiter et male.*

10) malim καὶ κατὰ.

11) ἁλόντες δὲ τότε] ſic recte Ven. et interpres; ſed Mor. omittit δέ.

12) ἐπαύσαντο γὰρ] puta οἱ ἕλληνες. Graeci ex ipſa Graecia in Pontum nauiculariam exercentes.

13) ἀξιούντων] ſcil. ἐμπορεῖον κατασκευάσασθαι. *quam neque ipſi Scythae dignum ſua perſona ſuisque rebus conveniens exiſtimarent.*

14) τῆς πόλεως] malim τῆς τότε [vel τῆς πάλαι] πόλεως.

15) τὸ δὲ μεταξὺ] *ſpatium vacuum inter turres ex antiqua vrbe reliquas factas.* συμπέφρακται] *terra aggeſta oppletum eſt, quia domus ibi non occupent biatum.* videtur enim

leg.

οἰκίαις οὐκ ἐχούσαις ὁποῖα διαλείπει. τεῖχιον δὲ περιβέβληται πάνυ ταπεινὸν καὶ ἀσθενές. τῶν δὲ πύργων εἰσί τινες πολὺ ἀφεστῶτες τοῦ νῦν οἰκουμένου; ὥστε μηδ᾽ εἰκάσαι, ὅτι μιᾶς ἦσαν πόλεως. ταῦτά τε δὴ οὖν [16]) σημεῖα ἐναργῆ τῆς ἁλώσεως· καὶ τὸ μηδὲν τῶν ἀγαλμάτων διαμένειν ὑγιὲς τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἀλλὰ ξύμπαντα λελωβημένα εἶναι, ὥσπερ τὰ ἐπὶ τῶν μνημάτων. ὅπερ οὖν ἔφην, ἔτυχον περιπατῶν πρὸ τῆς πόλεως, καί τινες ἐξῄεσαν ἔνδοθεν τῶν Βορυσθενιτῶν πρὸς ἐμὲ, ὥσπερ εἰώθεσαν, ἔπειτα Καλλίστρατος ἐφ᾽ ἵππου τὸ μὲν πρῶτον παρίππευσεν ἡμᾶς, ἔξωθεν προσελαύνων. παρελθὼν δὲ ὀλίγον, κατέβη καὶ τὸν ἵππον τῷ ἀκολούθῳ παραδοὺς, αὐτὸς πάνυ κοσμίως προσῆλθεν, ὑπὸ τὸ ἱμάτιον τὴν χεῖρα ὑποστείλας. παρέζωστο δὲ μάχαιραν μεγάλην τῶν ἱππικῶν, καὶ ἀναξυρίδας εἶχε, καὶ τὴν ἄλλην στολὴν Σκυθικήν· ἄνωθεν δὲ τῶν ὤμων, ἱμάτιον μικρὸν, μέλαν, λεπτόν· ὥσπερ εἰώθασιν οἱ Βορυσθενῖται. χρῶνται δὲ καὶ τῇ ἄλλῃ ἐσθῆτι μελαίνῃ, ὡς τὸ πολὺ, ἀπὸ γένους τινὸς Σκυθῶν τῶν Μελαγχλαίνων, ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι, κατὰ τοῦτο ὀνομασθέντων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ἦν δὲ ὡς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ὁ Καλλίστρατος, πάνυ καλὸς καὶ μέγας, πολὺ ἔχων Ἰωνικὸν τοῦ εἴδους. ἐλέγετο δὲ καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνδρεῖος εἶναι, καὶ πολλοὺς Σαυροματῶν τοὺς μὲν ἀνῃρηκέναι, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους εἰληφέναι. ἐσπουδάκει δὲ καὶ περὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν, ὥστε καὶ ἐκπλεῦσαι σὺν ἐμοὶ ἐπεθύμει. διὰ ταῦτα δὴ ταῦτα [17]) εὐδοκίμει παρὰ τοῖς πολίταις, οὐχ ἥκιστα δὲ ἀπὸ τοῦ κάλλους·

καὶ

leg. esse κατ᾽ ἐκεῖνο ταῖς οἰκίαις οὐκ ἐπεχούσαις ὅπου διαλείπει. notabilis constructio datiui absoluti, more Latino, pro genitiuo τῶν οἰκιῶν οὐκ ἐπεχουσῶν. Casaubonus sic constituit: ταῖς οἰκίαις συνεχούσαις ὅπου τι διαλείπει.

16) οὖν] malim νῦν.

17) loco secundi ταῦτα malim πάνυ.

καὶ οὐχὶ πολλὰς ἐραστάς. πάνυ γὰρ δὴ τοῦτο ἐμμεμένηκεν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, τὸ περὶ τοὺς ἔρωτας τῶν ἀῤῥένων· ὥστε κινδυνεύουσιν ἀναπείθειν καὶ τῶν βαρβάρων ἐνίους, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ σχεδὸν, ἀλλ', ὡς ἂν ἐκεῖνοι τὸ τοιοῦτον ἀποδείξαιντο[18]) βαρβαρικῶς, καὶ οὐκ ἄνευ ὕβρεως. εἰδὼς οὖν αὐτὸν φιλόμηρον ὄντα, περὶ τούτου εὐθὺς ἐπυνθανόμην. σχεδὸν δὲ καὶ πάντες οἱ Βορυσθενῖται περὶ τὸν ποιητὴν ἐσπουδάκασιν, ἴσως διὰ τὸ πολεμικοὶ εἶναι ἔτι νῦν· εἰ μὴ ἄρα καὶ τὴν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα εὔνοιαν. τοῦτον μὲν γὰρ ὑπερφυῶς τιμῶσι, καὶ νεὼν τὸν μὲν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Ἀχιλλέως καλουμένῃ ἵδρυνται[19])· τὸν δὲ ἐν τῇ πόλει, ὥστε οὐδὲ ἀκούειν ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου θέλουσιν, ἢ Ὁμήρου. καὶ τἄλλα οὐκέτι σαφῶς ἑλληνίζοντες, διὰ τὸ ἐν μέσοις οἰκεῖν τοῖς βαρβάροις· ὅμως τήν γε Ἰλιάδα ὀλίγου πάντες ἴσασιν ἀπὸ στόματος. εἶπον οὖν προσπαίζων πρὸς αὐτόν· πότερόν σοι δοκεῖ, ὦ Καλλίστρατε, ἀμείνων ποιητὴς, Ὅμηρος, ἢ Φωκυλίδης; καὶ ὃς γελάσας ἔφη· ἀλλ' οὐδὲ ἐπίσταμαι ἔγωγε τοῦ ἑτέρου ποιητοῦ τὸ ὄνομα, οἶμαι δὲ, μηδὲ τούτων μηδένα. οὐδὲ γὰρ ἡγούμεθα ἡμεῖς ἄλλον τινὰ ποιητὴν, ἢ Ὅμηρον. τοῦτον δὲ σχεδόν τι οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς ἀγνοεῖ. μόνου[20]) γὰρ Ὁμήρου μνημονεύουσιν οἱ ποιηταὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ποιήμασι, καὶ ἄλλως μὲν εἰώθασι λέγειν, ἀεὶ δὲ ὁπόταν[21]) μέλλωσι μάχεσθαι,

18) malim ἀποδέξαιντο, ab ἀποδέχεσθαι. Sed sic, vt barbari accipiant morem et institutum tam delicatum, in quo exercendo tanta sit vtendum circumspectione, temperantia et elegantia; barbarice puta, h. e. ruditer, superbe, scaeue, stolide, contumeliose.

19) ἵδρυνται] sic recte Casaub. ἵδρυται Ven. et Mor.

20) μόνου] sic recte Casaub. quod etiam interpres latinus expressit. μόνοι Ven. et Mor.

21) malim λέγειν (scil. τὰ Ὁμήρου ἔπη) ἀεί, *semper quidem alias solent Homerum recitare*, ὁπόταν δὲ — *si quando autem velint pugnam committere.*

σθαι, παρακελεύονται τοῖς αὐτῶν [22]), ὥσπερ τὰ Τυρταίου ἐν Λακεδαίμονι ἐλέγετο. εἰσὶ δὲ πάντες οὗτοι τυφλοί, καὶ οὐχ ἡγοῦνται δυνατὸν εἶναι ἄλλον τινὰ ποιητὴν γενέσθαι. τοῦτο μὲν, ἔφην, ἀπολελαύκασιν οἱ ποιηταὶ αὐτῶν [23]) ἀπὸ Ὁμήρου, ὥσπερ ἀπὸ ὀφθαλμίας. τὸν δὲ Φωκυλίδην ὑμεῖς μὲν οὐκ ἐπίστασθε, ὡς λέγεις. πάνυ δὲ τῶν ἐνδόξων γέγονε ποιητῶν. ὥσπερ οὖν ἐπειδάν τις καταπλεύσῃ τῶν ἐμπόρων πρὸς ὑμᾶς οὐ πρότερον γεγονὼς, οὐκ εὐθὺς ἠτιμάσατε αὐτόν· ἀλλὰ πρότερον γευσάμενοι τοῦ οἴνου, κἂν ἄλλο τι φορτίον ἄγῃ, δεῖγμα λαβόντες, ἐὰν μὲν ἀρέσῃ ὑμᾶς, ὠνεῖσθε, εἰ δὲ μὴ, ἐᾶτε· οὕτως, ἔφην, καὶ τῆς τοῦ Φωκυλίδου ποιήσεως ἔξεστί σοι λαβεῖν δεῖγμα ἐν βραχύ [24]). καὶ γάρ ἐστιν οὐ τῶν μακράν τινα καὶ συνεχῆ ποίησιν εἰρόντων· ὥσπερ ὁ ὑμέτερος μίαν ἑξῆς διέξεισι μάχην, ἐν πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις ἔπεσιν· ἀλλὰ κατὰ δύο καὶ τρία ἔπη αὐτῷ καὶ ἀρχὴν ἡ ποίησις καὶ πέρας λαμβάνει. ὥστε καὶ προστίθησι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καθ' ἕκαστον διανόημα, ἅτε σπουδαῖον, καὶ πολλοῦ ἄξιον ἡγούμενος· οὐχ ὥσπερ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ὠνόμασεν αὐτόν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι εἰκότως προσθεῖναι Φωκυλίδης, τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει·

Καὶ

22) In Veneta est ἑαυτῶν. malim sic locum constitui: παρακελεύονται τοῖς αὐτοῦ, *sese ad pugnam hortantur et accendunt recitandis eius* (Homeri puta) *carminibus*. deinde dubito, relinquamne vulgatam, an sic corrigam: ὥσπερ (scil. παρεκελεύοντο) τοῖς Τυρταίου ἐν Λακεδαίμονι ἐλεγείοις.

23) αὐτῶν] *illorum*, graecorum puta, quorum poetae solum crepant Homerum. Sed displicet totus hic locus. redundat illud αὐτῶν, aut λημῶντες, vel τυφλώττοντες, vel tale quid, est sufficiendum.

24) ἐν βραχύ] sic recte Ven. ἐν βραχεῖ Mor.

Καὶ τόδε Φωκυλίδου, πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον
Οἰκοῦσα σμικρὴ, κρείσσων 25) Νίνου ἀφραινούσης.

ἀλλ' οὐ πρὸς ὅλην Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν ταῦτα τὰ ἔπη ἐστὶ, τοῖς μὴ παρέργως ἀκροωμένοις; ἢ μᾶλλον ὑμῖν ἀκούειν συνέφερε 26) περὶ τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πηδήσεών τε καὶ ὀρχήσεων, καὶ τῆς φωνῆς, ὅτι μόνον φθεγξάμενος ἔτρεπε τοὺς Τρῶας; ταῦτα μᾶλλον ὠφελεῖ ὑμᾶς ἐκμανθάνοντας, ἢ ἐκεῖνο, ὅτι ἡ 27) σμικρὰ πόλις ἐν βραχεῖ σκοπέλῳ κειμένη, κρείττων ἐστὶ καὶ εὐτυχεστέρα κατὰ κόσμον οἰκοῦσα, ἢ μεγάλη ἐν λείῳ καὶ πλατεῖ πεδίῳ, ἐάνπερ ἀκόσμως καὶ ἀνόμως ὑπὸ ἀνθρώπων ἀφρόνων οἰκῆται; καὶ ὃς, οὐ μάλα ἡδέως ἀποδεξάμενος 28), ὦ ξένε, εἶπεν, ὅτι ἡμεῖς σε ἀγαπῶμεν, καὶ σφόδρα αἰδούμεθα· ἄλλος 29) γε οὐδεὶς ἂν ἠνέσχετο Βορυσθενιτῶν, εἰς Ὅμηρον καὶ Ἀχιλλέα τοιαῦτα εἰπόντος. ὁ μὲν γὰρ θεὸς ἡμῶν ἐστιν, ὡς ὁρᾷς, ὁ δὲ καὶ σχεδόν τι μετὰ τοὺς θεοὺς τιμᾶται. κἀγὼ πραῦναι βουλόμενος αὐτὸν, ἅμα δὲ ἐπί τι χρήσιμον ἀγαγεῖν, παρακαλῶ 30) σὲ, εἶπον, καθ' Ὅμηρον, συγγνώμην ἔχειν μοι, εἴ τι κακὸν νῦν εἴρηται. αὖθις γάρ ποτε ἐπαινεσόμεθα Ἀχιλλέα τε καὶ Ὅμηρον, ὅσα δοκεῖ ἡμῖν ὀρθῶς λέγειν. τὸ δὲ παρὸν, σκεπτέον ἂν εἴη τὸ τοῦ Φωκυλίδου, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ σφόδρα καλῶς λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως.

25) Ven. dat κρέσσων.
26) ὑμῖν ἀκούειν συνέφερε] sic Ven. recte; sed Mor. omittit ἀκούειν.
27) ἡ malim abesse ob sequens μεγάλη carens articulo.
28) post ἀποδεξάμενος aut est oratio, vt in dialogis esse solet, abruptior, elliptica, vt subaudiri debeat, ἀνεχόμεθά σου, aut ἴσθι, aut debet horum aliquid addi. *Ferimus te, quia te amamus.*
29) Casaubonus mauult ἄλλως. possit quoque ἄλλου adsciscι.
30) παραιτοῦμαι margo Mor.

πόλεως. σκόπει, ἔφη, ἐπεὶ καὶ τούσδε 31) ὁρᾷς πάντας ἐπιθυμοῦντας ἀκοῦσαί σου, καὶ διὰ τοῦτο συνεῤῥυηκότας δεῦρο πρὸς τὸν ποταμόν· καίτοι οὐ σφόδρα ἀθορύβως ἔχοντας. οἶσθα γὰρ δήπου, ὅτι χθὲς οἱ Σκύθαι προσελάσαντες μεσημβρίας, τοὺς μέν τινας ἀπέκτειναν τῶν σκοπῶν, οὐ προσέχοντας, τοὺς δὲ ἐζωγρήκασιν ἴσως· οὐ γάρ πω ἐπιστάμεθα, διὰ τὸ μακροτέραν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν φυγὴν, ἅτε οὐ πρὸς τὴν πόλιν φεύγουσιν. ἦν δὲ τῷ ὄντι ταῦτα οὕτως, καὶ αἵ τε πύλαι συγκέκλειντο, καὶ τὸ σημεῖον ᾖρτο ἐπὶ τοῦ τείχους τὸ πολεμικόν. ἀλλ' ὅμως οὕτως ἦσαν φιλήκοοι, καὶ τῷ τρόπῳ Ἕλληνες, ὥστε μικροῦ δεῖν ἅπαντες παρῆσαν ἐν τοῖς ὅπλοις, βουλόμενοι ἀκούειν. κἀγὼ ἀγάμενος αὐτῶν τὴν προθυμίαν, βούλεσθε, ἔφην, καθιζόμεθα 32) ἰόντες ποι τῆς πόλεως; τυχὸν γὰρ νῦν, οὐ πάντες ὁμοίως ἀκούουσι ἐν τῷ βαδίζειν, ἀλλ' οἱ ὄπισθεν πράγματα ἔχουσι, καὶ παρέχουσι τοῖς πρὸ αὐτῶν, σπουδάζοντες ἐγγυτέρω προσελθεῖν. ὡς δὲ τοῦτο εἶπον, εὐθὺς ὥρμησαν ἅπαντες εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν, οὗπερ εἰώθασι βουλεύεσθαι. καὶ οἱ μὲν πρεσβύτατοι, καὶ οἱ γνωριμώτατοι, καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀρχαῖς, κύκλῳ καθίζοντο ἐπὶ βάθρων· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐφεστήκεσαν. ἦν γὰρ εὐρυχωρία πολλὴ πρὸ τοῦ νεῶ. πάνυ οὖν ἄν τις ἥσθη τῇ ὄψει φιλόσοφος ἀνὴρ, ὅτι ἅπαντες ἦσαν τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ὥς φησιν Ὅμηρος τοὺς Ἕλληνας, κομῶντες, καὶ τὰ γένεια ἀφεικότες 33): εἷς δὲ ἐν αὐτοῖς μόνος ἐξυρημένος, καὶ τοῦτον ἐλοιδόρουν τε καὶ ἐμίσουν ἅπαντες. ἐλέγετο δὲ οὐκ ἄλλως

τοῦτο

31) τούσδε] Ven. et Mor. dant τοὺς δέ.

32) malim καθιζώμεθα.

33) ἀφεικότες] *qui barbam promiserant*. Casaub. vult καθειμένοι, vel καθεικότες. Ven. et Mor. dant ἀφηκότες.

τοῦτο ἐπιτηδεύειν, ἀλλὰ κολακεύων Ῥωμαίους, καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν ἐπιδεικνύμενος, ὥστε εἶδεν ἄν τις ἐπ᾽ ἐκείνου τὸ αἰσχρὸν τοῦ πράγματος, καὶ οὐδαμῆ πρέπον ἀνδράσιν. ἐπεὶ δὲ ἡσυχία ἐγένετο, εἶπον, ὅτι δοκοῦσί μοι ὀρθῶς ποιεῖν, οἱ πόλιν οἰκοῦντες ἀρχαίαν καὶ Ἑλληνίδα, βουλόμενοι ἀκοῦσαι περὶ πόλεως. καὶ πρῶτόν γε, ἔφην, ὅ, τι[34]) ἐστὶν αὐτὸ τοῦτο, ὑπὲρ οὗ λόγος[35]), γνῶναι σαφῶς· οὕτω γὰρ ἂν εἴητε ἅμα ᾐσθημένοι[36]) καὶ ὁποῖόν τί ἐστιν. οἱ γὰρ πολλοὶ, ἔφην, ἄνθρωποι τὸ ὄνομα αὐτὸ ἴσασι, καὶ φθέγγονται τοῦ πράγματος ἑκάστου· τὸ δὲ πρᾶγμ᾽ ἀγνοοῦσιν. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι τοῦτο φροντίζουσιν, ὅπως καὶ τὴν δύναμιν εἴσονται ἑκάστου, ὃ λέγουσιν· οἷον, τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὄνομα πάντες οὕτω λέγουσιν οἱ ἑλληνίζοντες, ἐὰν δὲ πύθῃ τινὸς αὐτῶν, ὅ, τι ἐστὶ τοῦτο, λέγω δὲ, ὁποῖόν τι[37]), καὶ καθ᾽ ὃ μηδενὶ τῶν ἄλλων ταυτὸν, οὐκ ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ἀλλ᾽ ἢ δεῖξαι μόνον αὐτὸν, ἢ ἄλλον, ὥσπερ οἱ βάρβαροι. ὁ δὲ ἔμπειρος τῷ πυνθανομένῳ, τί ἐστιν ἄνθρωπος; ἀποκρίνεται, ὅτι ζῶον, λογικὸν, θνητόν. τὸ γὰρ τοῦτο εἶναι μόνῳ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε, καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ. οὕτως οὖν καὶ τὴν πόλιν φασὶν εἶναι πλῆθος ἀνθρώπων ἐν ταυτῷ κατοικούντων, ὑπὸ νόμου διοικούμενον. ἤδη οὖν δῆλον, ὅτι τῆς προσηγορίας ταύτης οὐδεμιᾷ προσήκει τῶν καλουμένων πόλεων τῶν ἀφρόνων καὶ ἀνόμων. οὐκ οὖν οὐδὲ περὶ Νίνου εἴη ἂν ὁ ποιητὴς, ὡς περὶ πόλεως, εἰρηκὼς, ἀφρονούσης γε αὐτῆς.

34) ὅ, τι] sic recte interpres. ὅτι Ven. et Mor.

35) malim ὁ λόγος. Idem est ac si dixisset πρῶτον ἁπάντων ἐστὶ τὸ γνῶναι σαφῶς ὅ, τι ἐστὶ τοῦτο αὐτὸ, περὶ οὗ ὁ λόγος.

36) ᾐσθημένοι] ab αἰσθάνεσθαι, recte dat Ven. *id enim si fiat, tum vna quoque sentiatis, quale quidque sit.* sic quoque Anglus. sed Mor. dat ἠσθημένοι.

37) τι] malim τε.

αὐτῆς. ὥσπερ γὰρ οὐδὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνός ἐστιν, ᾧ μὴ πρόσεστι τὸ λογικὸν, οὕτως οὐδὲ πόλις, ᾗ μὴ συμβέβηκε νομίμῳ εἶναι. νόμιμος δὲ οὐκ ἂν εἴη ποτὲ, ἄφρων καὶ ἄκοσμος οὖσα. ἴσως οὖν ζητήσαι ἄν τις, ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες καὶ προεστῶτες ὦσι φρόνιμοι καὶ σοφοὶ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος διοικῆται [38]) κατὰ τὴν τούτων γνώμην νομίμως καὶ σωφρόνως, τὴν τοιαύτην χρὴ καλεῖν σώφρονα, καὶ νόμιμον, καὶ τῷ ὄντι πόλιν, ἀπὸ τῶν διοικούντων; ὥσπερ χορὸν, ἴσως φαίημεν ἂν, μουσικὸν, τοῦ κορυφαίου μουσικοῦ ὄντος, τῶν δὲ ἄλλων ἐκείνῳ συνεπομένων, καὶ μηδὲν παρὰ μέλος φθεγγομένων, ἢ μικρὰ, καὶ ἀδήλως. ἀγαθὴν μὲν γὰρ ἐξ ἁπάντων ἀγαθῶν πόλιν, οὔτε τις γενομένην πρότερον οἶδε θνητὴν, οὔτε ποτὲ ὡς ἐσομένην ὕστερον ἄξιον διανοηθῆναι· πλὴν εἰ μὴ θεῶν μακάρων κατ᾽ οὐρανὸν, οὐδαμῶς ἀκίνητον, οὐδὲ ἀργὴν, ἀλλὰ σφοδρὰν οὖσαν καὶ πορευομένην, τῶν μὲν ἡγουμένων τε καὶ πρώτων θεῶν, χωρὶς ἔριδος καὶ ἥττης. (οὔτε γὰρ ἐρίζειν θεοὺς, οὔτε ἡττᾶσθαι θέμις, οὔτε ὑπ᾽ ἀλλήλων ἅτε φίλων, οὔτε ὑπὸ ἄλλων κρειττόνων· ἀλλὰ πράττειν ἀκωλύτως τὰ σφέτερα ἔργα, μετὰ πάσης φιλίας ἀεὶ πάντων κοινῆς·) τῶν μὲν φανερωτάτων πορευομένων ἑκάστου καθ᾽ ἑαυτὸν, οὐ πλανωμένων ἄλλως ἀνόητον πλάνην, ἀλλὰ χορείαν εὐδαίμονα χορευόντων, μετά τε νοῦ, καὶ φρονήσεως τῆς ἄκρας· τοῦ δὲ λοιποῦ πλήθους ὑπὸ τῆς κοινῆς φορᾶς ἀγομένου μιᾷ γνώμῃ, καὶ ὁρμῇ τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ. μίαν γὰρ δὴ ταύτην καθαρῶς εὐδαίμονα πολιτείαν, εἴτε καὶ πόλιν χρὴ καλεῖν τὴν θεῶν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν. ἐὰν δὲ [39]) καὶ ξύμπαν

38) διοικῆται, quia praecessit ἐπειδάν. Ven. et Mor. dant διοικεῖται.

39) Casaubonns vult ἐάν γε. sed praestat ἐὰν δέ. Ven. et Mor. dant ἐάν τε.

τὸ 40) λογικὸν περιλάβῃ 41) τις, ἀνθρώπων σὺν θεοῖς ἀριθμουμένων, ὡς παῖδες σὺν ἀνδράσι λέγονται μετέχειν πόλεως, φύσει πολῖται ὄντες, οὐ τῷ σωφρονεῖν τε καὶ πράττειν τὰ τῶν πολιτῶν, οὐδὲ τῷ κοινωνεῖν τοῦ νόμου, ἀξύνετοι ὄντες αὐτοῦ. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πανταχοῦ πασῶν σχεδὸν ἁπλῶς ἡμαρτημένων τε καὶ φαύλων, πρὸς τὴν ἄκραν εὐθύτητα τοῦ θείου καὶ μακαρίου νόμου καὶ τῆς ὀρθῆς διοικήσεως· ὅμως δὲ 42) πρὸς τὸ παρὸν εὐπορήσωμεν παραδειγμάτων, τῆς ἐπιεικέστερον ἐχούσης, πρὸς τὴν παντελῶς διεφθαρμένην· ὡς ἐν πᾶσι νοσοῦσι, τὸν δ' 43) ἐλαφρότατα διάγοντα, τῷ κάκιστα διακειμένῳ παραβάλλοντες. ἐγὼ μὲν οὖν πρός τι τοιοῦτον ὥρμων τῷ λόγῳ. μεταξὺ δὲ τῶν παρόντων εἷς ἐφθέγξατο

εἷς

40) ξύμπαν τὸ] ſic recte Caſaub. Anglus et interpres. ξύμπαντα Ven. et Mor.

41) Ven. et Mor. dant παραβάλῃ. videtur Caſaubonus hanc lectionem probare, quae procul dubio vitioſa eſt. Sed dubito, num operae manum eius h. l. fideliter reddiderint. quicquid eſt huius rei, homo enim fuit Caſaubonus, tametſi magnus vir, quid interpres ſecutus ſit, ex interpretatione facile non ſit colligere. Sententiam certe, qua monſtrabat iter, ſecutus eſt. Anglus verum vidit, παραλάβῃ, aut potius περιλάβῃ, coniiciens, poſterius eſt in variet. lect. Venetae. v. p. 88, vlt. huius ed. Sententia haec eſt: quod ſi autem quis vniuerſum, quodcunque ratione praeditum eſt, vna definitione complectatur, licet ei ciuitatem aut remp. eam habere pro beatiſſima et perfectiſſima, quae coaluerit e genere diuino humanoque, vno numero concluſo. nam poſt περιλάβῃ τις repeti debet a communi e ſuperioribus ταύτην καθαρῶς εὐδαίμονα πολιτείαν, εἴτε πόλιν, χρὴ καλεῖν, ἀνθρώπων σὺν θεοῖς ἀριθμουμένων. id eſt ὅπου ἄνθρωποι συν θεοῖς ἀριθμοῦνται.

42) δὲ hic eleganter redundat, et eſt mera iteratio praemiſſi δὲ verſ. 5. Solere μὲν et δὲ, ſed hoc inprimis, ita iterari, notum eſt. Sententiam ſatis bene interpres reddidit. pro coniunctiuo malim indicatiuum εὐπορήσομεν.

43) δ' eſt delendum.

εἰς τὸ μέσον, ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος αὐτῶν, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἔχων. εἶπε δὲ πάνυ εὐλαβούμενος 44) μηδαμῶς, ὦ ξένε, ἄγροικον μηδὲ βαρβαρικὸν ἡγήσῃ τὸ τοιοῦτον, ὅτι μεταξὺ λέγοντί σοι ἐμποδὼν ἐγενόμην. παρ᾽ ὑμῖν μὲν γὰρ οὐκ ἔθος ἐστὶ τὸ τοιοῦτον, διὰ τὸ πολλὴν ἀφθονίαν εἶναι τῶν φιλοσοφίας λόγων, καὶ περὶ παντὸς, ὅτου ἂν ἐπιθυμῇ τις, ἐξεῖναι παρὰ πολλῶν ἀκοῦσαι· παρ᾽ ἡμῖν 45) δὲ ὥσπερ τέρας τι τοῦτο πέφηνε τὸ σὲ ἡμῖν ἀφικέσθαι. τὸ δὲ λοιπὸν σχεδόν τι δεῦρο ἀφικνοῦνται ὀνόματι Ἕλληνες, τῇ δὲ ἀληθείᾳ βαρβαρώτεροι ἡμῶν, ἔμποροι, καὶ ἀγοραῖοι, ῥάκη φαῦλα καὶ οἶνον πονηρὸν εἰσκομίζοντες, καὶ τά γε παρ᾽ ἡμῖν οὐδὲν βελτίω τούτων ἐξαγόμενοι. σὲ δὲ αὐτὸς ἡμῖν ὁ Ἀχιλλεὺς ἔοικε δεῦρο ἀπὸ τῆς νήσου διαπέμψαι, καὶ σὲ πάνυ μὲν ἡδέως ὁρῶμεν· πάνυ δὲ ἡδέως ἀκούομεν, ὅ, τι ἂν λέγοις 46). οὐ μέντοι πολύν τινα χρόνον ἡγούμεθα ἔσεσθαι τοῦτον, οὐδὲ βουλόμεθα· ἀλλά σε εὖ πράξαντα οἴκαδε κατελθεῖν τὴν ταχίστην. νῦν οὖν ἐπεὶ ἥψω τῶν λόγων 47) τῆς θείας διοικήσεως, αὐτός τε ἀνεπτέρωμαι δαιμονίως, καὶ τούσδε ὁρῶ πάντας ὀργῶντας πρὸς ἐκεῖνον τὸν λόγον· καὶ γὰρ ἡμῖν ἔδοξας μεγα-

44) εὐλαβούμενος eſt in texto Venetae, et iteratur idem in var. lect. vnde colligo, indicem hunc, qui turpiſſima cum ſocordia et incredibili ſtultitia conſarcinatus eſt, (nulli enim loci indicati ſunt, quo lectio quaeque pertineat; quo fit, vt ſedes pauciſſimarum lectionum inueſtigare poſſis) indicem igitur illum dare voluiſſe εὐλαβουμένως, in aduerbio. Poteſt fieri, vt lectio haec in codd. quibusdam reperiatur. ſed vulgata bene habet.

45) παρ᾽ ἡμῖν poteſt ferri, ſed melius var. lect. Venetae παρ᾽ ἡμῶν. ſubauditur ἐξαγόμενα. *quae e noſtro ſolo exportantur.*

46) λέγοις] *quae dicas tu.* λέγοι τις Ven. et Mor.

47) malim τῷ λόγῳ. *quandoquidem ſemel oratione attigiſti diuinam diſpenſationem et gubernationem.*

λοπρεπῶς, καὶ τοῦ πράγματος οὐκ ἀναξίως, ὅσα εἶπες εἰρηκέναι· ὡς ἂν μάλιστα ἡμεῖς βουλοίμεθα ἀκοῦσαι. τῆς μὲν ἀκριβεστέρας 48) ταύτης φιλοσοφίας ἄπειροι ἐσμέν· Ὁμήρου δὲ, ὡς οἶσθα, ἐρασταὶ, καί τινες οὐ πολλοὶ Πλάτωνος· ὧν δὴ κἀμὲ ὁρᾷς ὄντα 49), ἀεί ποτε ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκείνου, ὅπως ἂν δύνωμαι· καίτοι ἴσως ἄτοπον, βαρβαρίζοντα τῶν πολιτῶν μάλιστα 50), τῷ ἑλληνικωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ χαίρειν καὶ ξυνεῖναι 51)· καθάπερ εἴ τις μικροῦ τυφλὸς τὸ μὲν ἄλλο φῶς ἀποστρέφοιτο, πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν ἥλιον ἀναβλέποι. ἔχει μὲν δὴ τὰ ἡμέτερα οὕτως. σὺ δὲ εἰ θέλεις πᾶσιν ἡμῖν χαρίσασθαι, τὸν μὲν ὑπὲρ τῆς θνητῆς πόλεως ἀναλαβοῦ 52) λόγον, ἐὰν ἄρα σχολὴν ἡμῖν οἱ γείτονες παράσχωσιν εἰσαύριον, καὶ μὴ δέῃ προσγυμνάζεσθαι αὐτοῖς, ὥσπερ ἔθος ἡμῖν τὸ πολύ· περὶ δὲ τῆς θείας, εἴτε πόλεως, εἴτε διακοσμήσεως, φίλον σοι καλεῖν, εἰπὲ, ὅπῃ τε, καὶ ὅπως ἔχῃ 53), ὡς δύνασαι, ἐγγύτατα τείνων τῆς τοῦ Πλάτωνος ἐλευθερίας περὶ τὴν φράσιν, οἷον δὴ καὶ ἄρτι ποιεῖν ἡμῖν ἔδοξας. εἰ γὰρ μηδενὸς, ἀλλ᾽ οὖν τῆς γε φωνῆς ξυνίεμεν ὑπὸ συνηθείας· ὅτι οὐ σμικρὸν, οὐδὲ πόρρω τοῦ Ὁμήρου φθέγγεται. κἀγὼ σφόδρα ἥσθην τῇ ἁπλότητι τοῦ πρεσβύτου,

48) f. τῆς μὲν οὖν ἀκριβεστέρας — aut καὶ τῆς μὲν ἀκρ.

49) ὄντα) sic Casaub. et Anglus. laudo. venit tamen mihi in mentem ὦ τάν. *o amice.* Mor. dat ὅταν.

50) βαρβ. τῶν πολ. μάλ.] non video, cur se maxime civium omnium barbarice loqui aiat. caperem magis, si omnium, quotquot graece loquerentur, se maxime, vna cum Borysthenitis suis, barbarisare dixisset.

51) ξυνεῖναι] sic recte var. lect. Venetae. ξυνιέναι textum Ven. et Mor.

52) ἀναλαβοῦ] possit ferri. *resume cras hanc disputationem.* praefero tamen lectionem, quae est in Veneta, ἀναβαλοῦ, *differ in crastinum diem.*

53) malim ἔχει.

σβύτου, καὶ γελάσας εἶπον· ὦ φίλε Ῥόσων, εἴ με 54) ἐκέλευες χθὲς, εἰσβεβληκότων ὑμῖν τῶν πολεμίων, λαβόντα ὅπλα, ὥσπερ τὸν Ἀχιλλέα, μάχεσθαι· τὸ μὲν ἕτερον 55) ἐπείσθην ἂν πειρώμενος ἀμύνεσθαι ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων, τὸ δὲ ἕτερον 56), οὐκ ἄν, οἶμαι, ἐδυνάμην, καίτοι σφόδρα βουλόμενος, ὁμοίως τῷ Ἀχιλλεῖ ἀγωνίζεσθαι. καὶ νῦν ὧν κελεύεις ποιήσω τὸ ἕτερον, προθυμήσομαι εἰπεῖν τὸν λόγον, ὡς ἂν ἐγὼ δύνωμαι κατ' ἐμαυτόν·

Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,

οὔτε Πλάτωνι, οὔτε Ὁμήρῳ. οὐ γάρ τοι οὐδὲ τῷ Εὐρύτῳ φησὶ συνενεγκεῖν ὁ ποιητὴς, ὅτι ἤριζε πρὸς τοὺς κρείττονας. οὐ μέντοι σπουδῆς γε, ἔφην, οὐδὲν ἀπολείψομεν. ταῦτα δὲ εἰπὼν πρὸς ἐκεῖνον, οὐδὲν ἧττον ὑπ' ἐκείνου 57), καὶ ἀνεφερόμην 58) τρόπον τινὰ, ἀναμνησθεὶς Πλάτωνός τε καὶ Ὁμήρου. τὸ μὲν δὴ τῆς πόλεως οὕτως ἔφην δεῖν 59) ἀκούειν· καὶ οὐκ ἄντικρυς 60) τῶν ἥμερον ζῷον τὸν κόσμον ἀπο-

54) με] sic recte Anglus. μὲν Ven. et Mor.
55) τὸ μὲν ἕτερον] scil. λαμβάνειν τὰ ὅπλα.
56) τὸ δὲ ἕτερον] scil. *vt Achilles dimicare.*
57) fuit, cum ὑπ' ἐκείνου in vnum vocabulum contrahendum putarem, ὑπεκινούμην. vulgata si seruetur, necesse est aliquid deesse, ἠγειρόμην e. c. *excitabar*, aut simile quid.
58) ἀνεφερόμην] Casaubonus de ἀνεπτερούμην suspicabatur, nil putem opus esse.
59) malim δεῖ. ita debet accipi vocabulum πόλις, quomodo, cum de diuina mundi gubernatione agitur, vt significet rem diis hominibusque communem, sapientia et ordine legibusque administratam.
60) aut deest aliquid post ἄντικρυς, e. c. ἀποδέχεσθαι, *et non statim*, sine cunctatione atque inquisitione, *probare eos, qui mundum animal cicur appellant*; aut probanda est Casauboni coniectura, vocabula transponentis ad hunc modum: καὶ οὐ τῶν ἄντικρυς. *audiendi non sunt, qui palam*

φαινομένων ἢ πόλιν. (ἐναντίον γὰρ ὑπῆρχε τοῦτο [61]) τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς πόλεως. ὅπερ οὖν εἶπον [62]), σύστημα ἀνθρώπων ὡρίσαντο· ἅμα τε γὰρ οὐκ ἦν ἴσως πρέπον, οὐδὲ πιθανὸν, κυρίως εἰπόντας τὸν κόσμον ζῷον, ἔπειτα φάσκειν, ὡς ἐστι πόλις. τὸ γὰρ αὐτὸ πόλιν τε καὶ ζῷον, οὐκ ἂν οἶμαι, ῥᾳδίως ὑπομένοι τις ὑπολαβεῖν,) ἀλλὰ τὴν [63]) νῦν διακόσμησιν, ὁπηνίκα διῄρηται καὶ μεμέρισται τὸ πᾶν εἰς πολλάς τινας μορφὰς, φυτῶν τε καὶ ζώων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων, ἔτι δὲ ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἐν οὐδενὶ ἧττον πεφυκὼς [64]), ἐν ἅπασι τούτοις, καὶ μιᾷ ψυχῇ καὶ δυνάμει διεπομένων· ἃ μήτε τῇ πόλει προσεικάζουσι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ γιγνομένων τε καὶ ἀπογιγνομένων, ἔτι δὲ [65]) τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐκοσμίαν τῆς διοικήσεως. ὁ δὲ λόγος οὗτος ἐμβραχὺ ἐσπούδακε ξυναρμόσαι τῷ θεῷ τὸ ἀνθρώπειον γένος, καὶ ἑνὶ λόγῳ περιλαβεῖν πᾶν τὸ λογικὸν, κοινωνίας ἀρχὴν καὶ δικαιο-

palam, nulla verecundia, nullo iudicio, dictitant mundum esse animal cicur. Post haec scripta coepi suspicari, ἄντικρυς τινος hic significare *consentiente alicuius menti.* Foret itaque sententia haec: Sic oportet vocabulum πόλις accipere, et non ex eorum mente, qui mundum aiunt. — tum erunt omnia interiecta vsque ad N. 63. ἀλλὰ τὴν pro dictis per parenthesin accipienda.

61) τοῦτο] sic recte interpres et Anglus. aut τῷ cum τὸ mutandum est. Ven. et Mor. dant τούτῳ.

62) videtur leg. esse πόλεως, ἣν ὥσπερ νῦν εἶπον — *quam ciuitatem illi, de quibus modo commemorabam, philosophi, definiunt societatem hominum.* Sed tutius est suspicari, nonnulla hic deesse.

63) ἀλλὰ τὴν] subaudi a communi e p. 87, pen. δεῖ πόλιν ἀκούειν. *Sed oportet voc. πόλις accipere de ea, quae nunc cernitur, coordinatione rerum.*

64) num πεφυκὸς, vt ad πᾶν redeat? Sed totum hunc locum non intelligo, misere a librariis deprauatum.

65) ἔτι δὲ] subaudi δεῖ ἀκούειν πόλιν.

δικαιοσύνης 66) μόνην ταύτην ἰσχυρὰν καὶ ἄλυτον εὑρίσκων 67). πόλις μὲν γὰρ δὴ κατὰ τοῦτο ἂν εἴη λεγομένη, μὰ Δί', οὐ φαύλων, οὐδὲ μικρῶν τυχοῦσα ἡγεμόνων, οὐδὲ ὑπὸ τυράννων τε καὶ δήμων καὶ δεκαρχιῶν δὴ καὶ ὀλιγαρχιῶν, καί τινων ἄλλων τοιούτων ἀῤῥωστημάτων διαφορουμένη καὶ στασιάζουσα τὸν ἅπαντα χρόνον· ἀλλὰ τῇ σωφρονεστάτῃ καὶ ἀρίστῃ βασιλείᾳ κεκοσμημένη, τῷ ὄντι βασιλευομένη κατὰ νόμον, μετὰ πάσης φιλίας καὶ ὁμονοίας. ὅνπερ 68) δὴ ὁ σοφώτατος καὶ ὁ πρεσβύτατος ἄρχων καὶ νομοθέτης ἅπασι προστάττει θνητοῖς καὶ ἀθανάτοις, ὁ τοῦ ξύμπαντος ἡγεμὼν οὐρανοῦ, καὶ τῆς ὅλης δεσπότης οὐσίας, αὐτὸς οὕτως ἐξηγούμενος, καὶ παράδειγμα παρέχων τῆς αὐτοῦ διοικήσεως 69) τῆς εὐδαίμονος καὶ μακαρίας καταστάσεως· ὃν οἱ θεῖοι ποιηταὶ, μαθόντες ἐκ Μουσῶν, ὑμνοῦσιν ἅμα καὶ ὀνομάζουσι πατέρα θεῶν καὶ ἀνθρώπων. κινδυνεύει γὰρ δὴ τὸ ποιητικὸν γένος οὐ πάνυ ἄστοχον εἶναι τῶν ἱερῶν λόγων, οὐδὲ ἀπὸ στοχασμοῦ φθέγγεσθαι τὰ τοιαῦτα πολλάκις· οὐ τοίνυν οὐδὲ μεμνῆσθαι 70) καθαρῶς κατὰ θε-

66) δικαιοσύνης] ſic recte interpres. δικαιοσύνην Ven. et Mor.

67) εὑρίσκων] ſic recte Caſaub. et interpres; redit enim ad ὁ λόγος. Sententia eſt, quam interpres bene reddidit: Diſputatio haec genus diuinum humano conglutinare ſtudet, vel potius vniuerſo generi ratione gaudenti, quia inuenit, vſum rationis eſſe vnicum fortiſſimum et nulla vi dirimendum principium ſocietatis atque aequitatis. Ven. et Mor. dant εὕρισκον.

68) ὅνπερ redit ad νόμον. Ven. et Mor. dant ὅπερ.

69) idem eſt ac ſi dixiſſet ὅπως αὐτὸς διοικεῖ τὴν εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν κατάστασιν.

70) melius τὰ τοιαῦτα. πολλάκις μέντοι οὐδὲ μεμν. *verum tamen perſaepe non recte meminiſſe.*

θεσμὸν καὶ νόμον τῶν μυουμένων [71]), οὐδὲ εἰδέναι τοῦ ξύμπαντος περὶ τῆς ἀληθείας [72]) σαφὲς οὐδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν· ἀτεχνῶς δὲ ἔοικεν ὅμοιον εἶναι τοῖς ἔξω περὶ θύρας ὑπηρέταις τῶν τελετῶν, πρόθυρα κοσμοῦσι, καὶ βωμοὺς τοὺς ἐν τῷ φανερῷ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα παρασκευάζουσιν, οὐδέποτ' ἔνδον [73]) παριοῦσιν. ὅθεν δὴ καὶ θεράποντας Μουσῶν αὑτοὺς ὀνομάζουσιν, οὐ μύστας, οὐδὲ ἄλλο σεμνὸν ὄνομα. οὐκοῦν, ὡς ἔφην [74]), τοὺς πλησίον ἀναστρεφομένους τελετῆς τινος πρὸς ταῖς εἰσόδοις, εἰκὸς, τό γε τοσοῦτον, ἔνδοθεν αἰσθάνεσθαί τινος [75]), ἤ τοι ῥήματος ἐκβοηθέντος ἑνὸς μυστικοῦ, ἢ πυρὸς ὑπερφανέντος· καὶ τοῖς ποιηταῖς ἐνίοτε, λέγω δὲ τοῖς πάνυ ἀρχαίοις, φωνή τις ἐκ Μουσῶν ἀφίκετο βραχεῖα, καί πού τις ἐπίπνοια θείας φύσεώς τε καὶ ἀληθείας, καθάπερ αὐγὴ πυρὸς ἐξ ἀφανοῦς λάμψαντος· ἃ ἔπασχον ἐκ Μουσῶν, καὶ κατείχοντο [76]), Ὅμηρός τε καὶ Ἡσίοδος. οἱ δὲ μετ' ἐκείνους ὕστερον, ἐπὶ σκηνὰς καὶ θέατρα τὴν αὑτῶν σοφίαν ἀγαγόντες, ἀμύητοι ἀμυήτοις πολλάκις ἐξέφερον ἀτελῆ παρα-

δείγμα-

71) τῶν μυουμένων] repete a τὰ μυούμενα. *eorum, quae in penetralibus tradita sunt secreta institutione.*

72) Construi potest duplici modo, aut sic: οὐδὲν τῆς ἀληθείας εἰδέναι περὶ τοῦ ξύμπαντος, *nihil veritatis scire de vniuerso*; aut οὐδὲν περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ξύμπαντος, *nihil nosse de veritate vniuersi.* ἡ τοῦ ξύμπαντος ἀλήθεια sic erit ἡ περὶ τὸ ξύμπαν ἀλήθεια.

73) videtur οὐδέποτε δ' ἔνδον, aut ἀλλ' οὐδέποτ' ἔνδον leg. esse.

74) ἔφην videtur del. esse. propterea, quemadmodum consentaneum est, eos, qui stant ad ostia — sic poetis quoque interdum — v. vers. 13. vbi οὕτω omissum tacite debet a lectore suppleri.

75) τινος] sic recte interpres. τινας Ven. et Mor.

76) f. ἐκ μουσῶν, ὑφ' ὧν καὶ κατείχοντο. *Haec Homero contigerunt Hesiodoque a Musis, a quibus etiam tenebantur, capiebantur.*

δείγματα Ὀργίων· θαυμαζόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἐπεχείρουν αὐτοὶ τελεῖν τὸν ὄχλον, τῷ ὄντι [77] Βακχείων τινὰς σκηνὰς ἀκαλύπτους πηξάμενοι, ἔν τισι τραγικαῖς τριόδοις. οὗτοι δ᾽ οὖν πάντες οἱ ποιηταὶ κατὰ ταὐτὰ [78], τὸν πρῶτον καὶ μέγιστον θεὸν, πατέρα καλοῦσι, συλλήβδην ἅπαντος τοῦ λογικοῦ γένους, καὶ δὴ καὶ βασιλέα. οἷς πειθόμενοι οἱ ἄνθρωποι Διὸς βασιλέως ἱδρύονται βωμούς· καὶ δὴ καὶ πατέρα αὐτὸν οὐκ ὀκνοῦσι προσαγορεύειν τινὲς ἐν ταῖς εὐχαῖς· ὡς τοιαύτης τινὸς ἀρχῆς καὶ συστάσεως οὔσης τοῦ παντός. ὥστε ταύτῃ γε οὐδὲ οἶκον δοκοῦσί μοι ὀκνῆσαι ἂν ἀποφήνασθαι τοῦ Διὸς, τὸν ἅπαντα κόσμον· εἴπερ ἐστὶ πατὴρ αὐτῶν ἐν αὐτῷ [79]· καὶ νὴ Δία, πόλιν, ὥσπερ ἡμεῖς προσεικάζομεν κατὰ τὴν μείζονα ἀρχήν. βασιλεὺς [80]) γὰρ πόλει μᾶλλον, ἢ οἴκῳ, πρεπόντως ἂν λέγοιτο. οὐ γὰρ δὴ βασιλέα εἰπόντες τὸν ἐπὶ τῶν ὅλων, οὐκ ἂν βασιλεύεσθαι τὸ ὅλον ὁμολογοῖεν· οὐδὲ [81] βασιλεύεσθαι φήσαντες, οὐκ ἂν πολιτεύεσθαι φαῖεν, οὐδὲ εἶναι πολιτείαν βασιλικὴν τοῦ παντός. πολιτείαν δ᾽ αὖ συγχωροῦντες, πόλιν οὐκ ἂν ἀποτρέποιντο ὁμολογεῖν [82]· εἴ τι τοῦτο παραπλήσιον τὸ πολιτευόμενον.

ὅδε

77) τῷ ὄντι cohaeret cum ἀκαλύπτους. (nam ſic recte Caſaub. et margo Mor.) *ſcenas quasdam reuera adapertas*; nam alias bacchica ſacra clandeſtina erant. Ven. et t. Mor. dant ἀμαλόπτους.

78) ταὐτὰ] ſic recte Anglus. *pari modo.* ταῦτα Ven. et Mor.

79) malim πατὴρ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ.

80) βασιλεὺς] ſic recte interpres. βασιλέα Ven. et Mor.

81) οὐδὲ βασ.] ſic recte var. lect. Venetae et Anglus. οἱ δὲ βασ. Ven. et Mor.

82) ὁμολογεῖν· εἴ τι — πολιτευόμ.] de ſanatione huius loci ſine melioribus libris deſpero. interim periclitemur coniecturam, quae ſemper deteriorem non reddet, quam

iam

ὅδε μὲν οὖν ὁ τῶν φιλοσόφων λόγος, ἀγαθὴν καὶ φιλάνθρωπον ἀποδεικνὺς 83) κοινωνίαν δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων, μεταδιδοὺς νόμου καὶ πολιτείας οὐ τοῖς τυχοῦσι τῶν ζώων, ἀλλ' ὅσοις μέτεστι λόγου καὶ φρονήσεως· πολὺ κρείττω καὶ δικαιοτέραν τῆς Λακωνικῆς νομοθεσίας 84) εἰσηγούμενος, καθ' ἣν οὐδὲ ὑπάρχει τοῖς Εἵλωσιν γενέσθαι Σπαρτιάταις, ὅθεν δὴ καὶ διατελοῦσιν ἐπιβουλεύοντες τῇ Σπάρτῃ. ἕτερος δὲ μῦθος ἐν ἀπορρήτοις τελεταῖς ὑπὸ Μάγων ἀνδρῶν ᾄδεται θαυμαζόμενος, οἳ τὸν θεὸν τοῦτον ὑμνοῦσιν ὡς τέλειόν τε καὶ πρῶτον ἡνίοχον τοῦ τελειοτάτου ἅρματος. τὸ γὰρ Ἡλίου ἅρμα νεώτερον φασιν εἶναι πρὸς ἐκεῖνο κρινόμενον, φανερὸν δὲ τοῖς πολλοῖς, ἅτε προδήλου γιγνομένης τῆς φορᾶς. ὅθεν κοινῆς φήμης 85) τυγχάνειν, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ πρώτων σχεδόν τι τῶν ποιητῶν, ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἑκάστοτε λεγόντων, καὶ κατὰ ταῦτα πάντων ἐξηγουμένων 86) ζευγνυμένους τε τοὺς ἵππους, καὶ τὸν Ἥλιον αὐτὸν ἐπιβαίνοντα τοῦ δίφρου. τὸ δὲ ἰσχυρὸν καὶ τέλειον ἅρμα τοῦ Διὸς οὐδεὶς ἄρα ὕμνησεν ἀξίως τῶν τῇδε· οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, ἀλλὰ Ζωροάστρης, καὶ Μάγων παῖδες ᾄδουσι, παρ' ἐκείνου μαθόντες· ὃν Πέρσαι λέγουσιν ἔρωτι σοφίας καὶ δικαιοσύνης,

iam est: ὁμολογεῖν εἶναι τὸ παραπλησίως πόλει πολιτευόμενον. *non videntur cunctaturi confiteri eam esse ciuitatem, quae ad modum ciuitatis gubernetur.*

83) malim ἀποδείκνυσι.

84) malim νομοθεσίαν. potest tamen ferri vulgata, si hoc vocabulum subaudiatur ad κρείττω καὶ δικαιοτέραν.

85) κοινῆς φήμης] sic recte interpres. κοιναῖς φήμαις Ven. et Mor.

86) malim κατὰ ταὐτὰ πάντα ἐξηγουμένων. *a poetis, qui cum solis ortus et occasus dicant, tum pari modo* [h. e. per similia a curru et aurigatione repetita) *reliqua* (soli adiuncta) *omnia exsequantur oratione, ut equos, qui currui adiunganter* —

σύνης, ἀποχωρήσαντα τῶν ἄλλων, καθ' αὑτὸν ἐν ὄρει τινὶ ζῆν· ἔπειτα ἀφῆναι 87) τὸ ὄρος, πυρὸς ἄνωθεν πολλοῦ κατασκήψαντος, συνεχῶς τε καίεσθαι. τὸν οὖν βασιλέα σὺν τοῖς ἐλλογιμωτάτοις Περσῶν ἀφικνεῖσθαι πλησίον, βουλόμενον εὔξασθαι τῷ θεῷ· καὶ τὸν ἄνδρα ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ πυρὸς ἀπαθῆ, φανέντα δὲ αὐτοῖς ἵλεων 88), θαῤῥεῖν κελεῦσαι, καὶ θῦσαι θυσίας τινὰς, ὡς ἥκοντος εἰς τὸν τόπον τοῦ θεοῦ. συγγενέσθαι τε μετὰ ταῦτα οὐχ ἅπασιν, ἀλλὰ τοῖς ἄριστα πρὸς ἀλήθειαν πεφυκόσι, καὶ τοῦ θεοῦ ξυνιέναι δυναμένοις, οὓς Πέρσαι Μάγους ἐκάλεσαν, ἐπισταμένους θεραπεύειν τὸ δαιμόνιον· οὐχ, ὡς Ἕλληνες, ἀγνοίᾳ τοῦ ὀνόματος, οὕτως ὀνομάζουσιν αὐτοὺς γόητας 89). ἐκεῖνοι δὲ τά τε ἄλλα δρῶσι κατὰ λόγους ἱεροὺς, καὶ δὴ τῷ Διῒ τρέφουσιν ἅρμα Νισαίων 90) ἵππων· οἱ δὲ εἰσι κάλλιστοι καὶ μέγιστοι 91) τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν· τῷ δέ γε Ἡλίῳ, ἕνα ἵππον. ἐξηγοῦνται δὲ τὸν μῦθον 92), οὐχ, ὥσπερ οἱ παρ' ἡμῖν προφῆται τῶν Μουσῶν, ἕκαστα φράζουσι μετὰ πολλῆς πειθοῦς, ἀλλὰ μάλα αὐθαδῶς. εἶναι γὰρ δὴ τοῦ ξύμπαντος μίαν ἀγωγήν τε καὶ ἡνιόχησιν, ὑπὸ τῆς ἄκρας ἐμπειρίας τε καὶ ῥώμης γιγνομένην ἀεί· καὶ ταύτην ἄπαυστον ἐν ἀπαύστοις αἰῶνος περιόδοις. τοὺς δὲ Ἡλίου καὶ Σελήνης

87) ἀφῆναι] *accensum esse.* Ven. dat ἀφῆναι, Mor. ἀφεῖναι, et margo Mor. ἁφθῆναι.

88) var. lect. Venetae dat ἱλέω. possit ἵλεω proparoxytonos ferri. occurrunt exempla accusatiui sing. declinat. atticae secund. in ω fine ν desinentis. sed praestat cum ν.

89) malim ὀνομάζουσι τοὺς γόητας. *non, vt Graeci veneficos et circulatores magos appellant.*

90) νισαίων. res nota, et a multis annotata. Ven. et Mor. dant νησαίων.

91) μέγιστοι] sic recte var. lect. Venet. μεγάλοι t. Ven. et Mor.

92) τὸν μῦθον] sic recte margo Mor. τῷ μύθῳ Ven. et t. Mor.

λήνης δρόμους, καθάπερ ἵππων, μερῶν εἶναι κινήσεις, ὅθεν ἐπ᾽ αὐτῶν 93) ὁρᾶσθαι σαφέστερον. τῆς δὲ τοῦ ξύμπαντος κινήσεως καὶ φορᾶς μὴ ξυνεῖναι 94) τοὺς πολλοὺς, ἀλλ᾽ ἀγνοεῖν τὸ μέγεθος τοῦδε τοῦ ἀγῶνος. τὸ δὴ 95) μετὰ τοῦτο αἰσχύνομαι φράζειν, τῶν ἵππων πέρι καὶ τῆς ἡνιοχήσεως, ὅπως ἐξηγούμενοι λέγουσιν, οὐ πάνυ τι φροντίζοντες ὅμοιον σφίσι γενέσθαι πανταχῆ τὸ τῆς εἰκόνος. ἴσως γὰρ ἂν φανοίμην ἀτόπως 96), παρὰ Ἑλληνικά τε καὶ χαρίεντα ᾄσματα, βαρβαρικὸν ᾆσμα παίζων· ὅμως δὲ τολμητέον. φασὶ τῶν ἵππων τὸν πρῶτον 97) ἄνωθεν ἀπείρῳ διαφέρειν κάλλει τε καὶ ταχυτῆτι, τά τε ἔξωθεν περιτρέχοντα τὸ μήκιστον τοῦ δρόμου, αὐτοῦ Ζηνὸς ἱερόν· πτηνὸν δὲ εἶναι· τὴν δὲ χρόαν λαμπρὸν, αὐγῆς 98) τῆς καθαρωτάτης· τὸν δὲ Ἥλιον ἐν αὐτῷ καὶ τὴν Σελήνην, σημεῖα προφανῆ ὁρᾶσθαι· ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τῶνδε τῶν ἵππων 99) ἐστὶ σημεῖα, τὰ μὲν μηνοειδῆ, τὰ δὲ ἀλλοῖα. ταῦτα δὲ ὑφ᾽ ἡμῶν ὁρᾶσθαι συνεστραμμένα, καθάπερ αὐγῇ 100) λαμπρᾷ φλογὸς σπινθῆρας ἰσχυροὺς διαθέοντας. ἰδίαν δὲ κίνησιν ἔχει καθ᾽ αὑτὰ καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα δι᾽ ἐκείνου φαινόμενα, καὶ ξύμπαντα ἐκείνου πεφυκότα μέρη· καὶ τὰ μὲν περιφέρεσθαι σὺν αὐτῷ μίαν ταύτην ἔχοντα κίνησιν· τὰ δὲ ἄλλους θεῖν δρόμους. τυγχάνειν δὲ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις

ταῦτα

93) ἐπ᾽ αὐτῶν] *in ipsis.* ὑπ᾽ αὐτῶν Ven. et Mor.
94) malim ξυνιέναι.
95) δὴ] malim δέ.
96) imo vero ἄτοπος.
97) τὸν πρ.] Ven. et Mor. dant τὸ πρῶτον.
98) αὐγῆς] sic bene Casaub. αὐτῆς Ven. et Mor.
99) τῶνδε τῶν ἵππων] *horum equorum, quos nos equos novimus et sic appellamus.* id est τῶν τῇδε ἵππων, *equorum has terras incolentium.*
100) malim καθάπερ ἐν αὐγῇ.

ταῦτα μὲν ἰδίᾳ ἕκαστον ὀνόματος· τὰ δὲ ἄλλα, κατὰ πλῆθος ἀθρόα, νενεμημένα εἰς τινα σχήματα καὶ μορφάς. ὁ μὲν δὴ λαμπρότατος ἵππος καὶ ποικιλώτατος, αὐτῷ τε Διῒ προσφιλέστατος, ὧδέ πως ὑμνούμενος ὑπ' αὐτῶν, θυσίας τε καὶ τιμὰς, ἅτε πρῶτος, εἰκότως πρώτας ἔλαχε· δεύτερος δὲ μετ' ἐκεῖνον ἁπτόμενος αὐτοῦ καὶ πλησιώτατος, Ἥρας ἐπώνυμος, εὐήνιος καὶ μαλακὸς, πολὺ δὲ ἧττον κατά τε ῥώμην καὶ τάχος. χροιὰ 1) δὲ τῇ μὲν αὐτοῦ φύσει μέλας· φαιδρύνεται δὲ ἀεὶ τὸ καταλαμπόμενον Ἡλίῳ· τὸ δὲ σκιασθὲν ἐν τῇ περιφορᾷ τὴν αὐτοῦ μεταλαμβάνει τῆς χρόας ἰδέαν. τρίτος Ποσειδῶνος ἱερὸς, τοῦ δευτέρου βραδύτερος. τούτου δὲ μυθολογοῦσιν εἴδωλον οἱ ποιηταὶ γενέσθαι παρ' ἀνθρώποις, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅντινα ὀνομάζουσι Πήγασον· καὶ φασὶν ἀνεῖναι κρήνην ἐν Κορίνθῳ χαράξαντα τῇ ὁπλῇ. ὁ δὲ δὴ τέταρτος, εἰκάσαι πάντων ἀτοπώτατος, στερεός τε καὶ ἀκίνητος, οὐχ ὅπως πτερωτὸς, ἐπώνυμος Ἑστίας. ὅμως δὲ οὐκ ἀποτρέπονται τῆς εἰκόνος, ἀλλὰ ἐνεζεῦχθαι φασὶ καὶ τοῦτον τῷ ἅρματι· μένειν δὲ κατὰ χώραν, χαλινὸν ἀδάμαντος ἐνδακόντα. συνερείδειν δὲ πανταχόθεν αὐτῷ τοῖς μέρεσι 2), καὶ τὼ 3) δύο τὼ πλησίον ὁμοίως πρὸς αὐτὸν ἐγκλίνειν, ἀτεχνῶς ἐπιπίπτοντε καὶ ὠθουμένω· τὸν 4) δὲ ἐξωτάτω πρῶτον ἀεὶ περὶ τὸν ἑστῶτα, ὡς νύσσαν φέρεσθαι. τὸ μὲν οὖν πολὺ μετ' εἰρήνης καὶ φιλίας διατελοῦσιν, εὐλαβεῖς 5) ὑπ' ἀλλήλων

1) lego *χροιᾷ*.

2) *συνερείδειν — μέρεσι*] bene habet, quod olim suspectum habui. subauditur *τὸ ἅρμα*. *incumbere hunc currum cum omnibus suis partibus in hunc quartum equum.*

3) *τὼ* in duali. pari modo *ἐπιπίπτοντε*. Ven. et Mor. dant *τῷ* et *ἐπιπίπτοντι*.

4) *τὸν*] Ven. et Mor. dant *τῶν*.

5) *γρ. ἀβλαβεῖς* margo Mor.

λων 6). ἤδη δέ ποτε ἐν μήκει χρόνου, καὶ πολλαῖς περιόδοις, ἰσχυρὸν ἆσθμα τοῦ πρώτου προσπεσὸν 7) ἄνωθεν, οἷα δὴ θυμοειδοῦς, ἐθέρμηνε τοὺς ἄλλους σφοδρότερόν τε 8) μὴν τὸν τελευταῖον, τὴν δὲ δὴ χαίτην περιέφλεξεν αὐτοῦ, ᾗ μάλιστα ἠγάλλετο, καὶ τὸν ἅπαντα κόσμον. τοῦτο δὲ τὸ πάθος ἅπαξ Ἕλληνας μνημονεύοντας φασὶ Φαέθοντι προσάπτειν· οὐ δυναμένους μέμφεσθαι τὴν Διὸς ἡνιόχησιν, τοὺς τε Ἡλίου δρόμους οὐκ ἐθέλοντας ψέγειν. διὸ φασὶν νεώτερον ἡνίοχον, Ἡλίου παῖδα θνητὸν, ἐπιθυμήσαντα χαλεπῆς καὶ ἀξυμφόρου πᾶσι τοῖς θνητοῖς παιδιᾶς, αἰτησάμενον παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπιστῆναι τῷ δίφρῳ, φερόμενόν τε ἀτάκτως πάντα καταφλέξαι, ζῶα, καὶ φυτά· καὶ τέλος αὐτὸν διαφθαρῆναι, πληγέντα ὑπὸ κρείττονος πυρός. πάλιν δὲ ὅταν διὰ πλειόνων ἐτῶν ὁ Νυμφῶν καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸς πῶλος ἐπαναστῇ παρὰ τὸ σύνηθες ἀγωνιάσας, καὶ ταραχθεὶς ἱδρῶτι πολλῷ κατέκλυσε τὸν αὐτὸν τοῦτον, ἅτε ὁμόζυγα, πειρᾶται δὴ τῆς ἐναντίας τῇ πρότερον φθορᾷ, ὕδατι πολλῷ χειμαζόμενος. καὶ τοῦτον ἕνα χειμῶνα διηγεῖσθαι τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ νεότητός τε καὶ μνήμης ἀσθενοῦς· καὶ (λέγουσι) 9) Δευκαλίωνα βασιλεύοντα τότε σφίσιν ἀρκέσαι, πρὸ 10) τῆς παντελοῦς φθορᾶς. ταῦτα δὲ σπανίως ξυμβαίνοντα, δοκεῖ μὲν ἀνθρώποις, διὰ τὸν αὐτῶν ὄλεθρον, γίγνεσθαι μὴ κατὰ λόγον, μηδὲ με-

τέχειν

6) malim ὑπὲρ ἀλλήλων.
7) προσπεσὸν] Ven. et Mor. dant προσπεσών.
8) τε] l. γε.
9) λέγουσι malim abesse; turbat enim constructionem: aut certe λέγειν leg. est, quod pendet ex φασὶν οἱ μάγοι.
10) πρὸ τῆς] sic recte Ven. Sententia est: *Deucalionem intercessisse, quominus omnes funditus perirent; cauisse et arcuisse pestem vniuersam.* Mor. dat πρὸς τῆς, et Casaub. maluit πρὸς φυγὴν τῆς —

τέχνῃ τῆς τοῦ παντὸς τάξεως, λανθάνειν δὲ αὐτοὺς, ὀρθῶς γιγνόμενα, καὶ κατὰ γνώμην τοῦ σώζοντος καὶ κυβερνῶντος τὸ πᾶν. εἶναι γὰρ ὅμοιον, ὥσπερ ὅταν ἅρματος ἡνίοχος τῶν ἵππων τινὰ κολάζῃ χαλινῷ σπάσας, ἢ κέντρῳ ἁψάμενος· ὁ δ' ἐσκίρτησε καὶ ἐταράχθη, παραχρῆμα εἰς δέον καθιστάμενος. μίαν μὲν οὖν 11) ταύτην ἡνιόχησιν ἰσχυρὰν, οὐχ ὅλου φθειρομένου τοῦ παντός. πάλιν δὲ ἑτέραν τῆς τῶν τεττάρων κινήσεως καὶ μεταβολῆς 12), ἐν ἀλλήλοις μεταβαλλομένων, καὶ διαλλαττόντων τὰ εἴδη, μέχρις ἂν εἰς μίαν ἅπαντα συνέλθῃ φύσιν, ἡττηθέντα τοῦ κρείττονος. ὅμως δὲ καὶ ταύτην τὴν κίνησιν ἡνιοχήσει προσεικάζειν τολμῶσιν, ἐλάσει τε ἅρματος, ἀτοπωτέρας δεόμενοι τῆς εἰκόνος· οἷον εἴ τις θαυματοποιὸς, ἐκ κηροῦ πλάσας ἵππους, ἔπειτα ἀφαιρῶν καὶ περιξύων ἀφ' ἑκάστου, προστιθεὶς ἄλλοτε ἄλλῳ· τέλος δὲ ἅπαντας εἰς ἕνα τῶν τεττάρων ἀναλώσας, μίαν μορφὴν ἐξ ἁπάσης τῆς ὕλης ἐργάσαιτο. εἶναί γε μὴν τὸ τοιοῦτο, μὴ καθάπερ ἀψύχων πλασμάτων ἔξωθεν τοῦ δημιουργοῦ πραγματευομένου, καὶ μεθιστάντος τὴν ὕλην. αὐτῶν δὲ ἐκείνων γίγνεσθαι τὸ πάθος, ὥσπερ ἐν ἀγῶνι μεγάλῳ τε καὶ ἀληθινῷ, καὶ περὶ νίκης ἐριζόντων· γίγνεσθαι δὲ τὴν νίκην καὶ τὸν στέφανον ἐξ ἀνάγκης τοῦ πρώτου καὶ κρατίστου τάχει τε καὶ ἀλκῇ, καὶ τῇ ξυμπάσῃ ἀρετῇ, ὃν εἴπομεν ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων ἐξαίρετον εἶναι Διός. τοῦτον γὰρ, ἅτε πάντων ἀλκιμώτατον, καὶ φύσει διάπυρον, ταχὺ ἀναλώσαντα τοὺς ἄλλους, καθάπερ, οἶμαι, τῷ ὄντι κηρίνους, ἐν οὐ πολλῷ τινι χρόνῳ, δοκοῦντι δὲ ἀπείρῳ ἡμῖν πρὸς τὸν ἡμέτερον αὐτῶν λογισμὸν, καὶ τὴν οὐσίαν πάντων πᾶσαν εἰς αὐτὸν ἀναλαβόντα, πολὺ κρείττω

καὶ

11) post οὖν videtur λέγουσι deesse.
12) lego μεταβολὴν, sine copula, vt redeat ad ἑτέραν.

καὶ λαμπρότερον ὀφθῆναι τοῦ πρότερον, ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου θνητῶν, οὐδὲ ἀθανάτων, ἀλλ' αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ νικηφόρον γενόμενον, τοῦ μεγίστου ἀγῶνος. στάντα δὲ ὑψηλὸν καὶ γαῦρον, χαρέντα τῇ νίκῃ, τόπον τε ὡς πλεῖστον καταλαβεῖν· καὶ μείζονος χώρας δεηθῆναι τότε, ὑπὸ ῥώμης καὶ μένους. κατὰ τοῦτο δὴ γενόμενοι τοῦ λόγου, δυσωποῦνται τὴν αὐτὴν ἐπονομάζειν τοῦ ζώου φύσιν. εἶναι γὰρ αὐτὸ ἤδη τηνικάδε ἁπλῶς, τὴν τοῦ ἡνιόχου καὶ δεσπότου ψυχήν· μᾶλλον δὲ αὐτὸ τὸ φρονοῦν, καὶ τὸ ἡγούμενον αὐτῆς. οὕτως δὴ λέγομεν καὶ ἡμεῖς, τιμῶντες καὶ σεβόμενοι τὸν μέγιστον θεὸν, ἔργοις τε ἀγαθοῖς, καὶ ῥήμασιν εὐφήμοις. λειφθεὶς γὰρ μόνος ὁ νοῦς, καὶ τόπον ἀμήχανον ἐμπλήσας αὐτοῦ γε, ἅτε γε πῖθος πανταχῆ κεχυμένος, οὐδενὸς ἐν αὐτῷ πυκνοῦ λειφθέντος, ἀλλὰ πάσης ἐπικρατούσης μανότητος, ὅτε κάλλιστον γίγνεται, τὴν καθαρωτάτην λαβὼν αὐτὸς ἀκηράτου φύσιν, εὐθὺς ἐπόθησε τὸν ἐξ ἀρχῆς βίον. ἔρωτα δὴ λαβὼν τῆς ἡνιοχήσεως ἐκείνης, καὶ ἀρχῆς, καὶ ὁμονοίας, τήν τε τῶν τριῶν φύσεων, καὶ ἡλίου, καὶ σελήνης, καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, ἁπάντων τε ἁπλῶς ζώων καὶ φυτῶν, ὥρμησεν ἐπὶ τὸ γεννᾶν, καὶ διανέμειν ἕκαστα, καὶ δημιουργεῖν τὸν ὄντα νῦν κόσμον, ἐξ ἀρχῆς πολὺ κρείττω καὶ λαμπρότερον, ἅτε νεώτερον. ἀστράψας δὲ ὅλον [13]) οὐκ ἄτακτον, οὐδὲ ῥυπαρὰν ἀστραπὴν, οἵαν χειμερίοις [14]) ἐλαυνομένων βιαιότερον πολλάκις τῶν νεφῶν διῆξεν, ἀλλὰ καθαρὰν καὶ ἀμιγῆ παντὸς σκοτεινοῦ, μετέβαλε ῥᾳδίως ἅμα τῇ νοήσει. μνησθεὶς δὲ Ἀφροδίτης καὶ γενέσεως, ἐπράϋνε καὶ ἀνῆκεν αὐτόν· καὶ πολὺ τοῦ φωτὸς ἀποσβέσας εἰς ἀέρα πυρώδη τρέπεται πυρὸς ἠπίου, καὶ μιχθεὶς δὲ τότε Ἥρᾳ, καὶ μεταλαβὼν

13) ὅλον] videtur μόνον leg. esse.

14) f. οἷαι αἱ χειμέριοι (scil. ἀστραπαὶ) et διῆξαν.

τοῦ τελειοτάτου λέχους ἀναπαυσάμενος, ἀφίησι τὴν πᾶσαν αὐτοῦ 15) παντὸς γονήν. τοῦτον ὑμνοῦσι παῖδες σοφῶν 16), ἐν ἀῤῥήτοις τελεταῖς Ἥρας καὶ Διὸς, εὐδαίμονα γάμον. ὑγρὰν δὲ ποιήσας τὴν ὅλην οὐσίαν, ἓν 17) σπέρμα τοῦ παντὸς αὐτὸς ἐν τούτῳ διαθέων, καθάπερ ἐν γονῇ πνεῦμα τὸ πλάττον καὶ δημιουργοῦν· τότε δὴ μάλιστα προσεοικὼς τῇ τῶν ἄλλων συστάσει ζώων, καθόσον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστάναι λέγοιτ᾽ ἂν οὐκ ἀπὸ τρόπου 18). τὰ λοιπὰ εἴδη ῥᾳδίως πλάττει, καὶ τυποῖ, λείαν καὶ μαλακὴν αὐτῷ περιχέας τὴν οὐσίαν, καὶ πᾶσαν εἴκουσαν εὐπετῶς. ἐργασάμενος δὲ καὶ τελειώσας, ἐπέδειξεν ἐξ ἀρχῆς τὸν ὄντα κόσμον, εὐειδῆ καὶ καλὸν ἀμηχάνως, πολὺ δὲ λαμπρότερον 19), ἢ οἷος ὁρᾶται νῦν. πάντα γάρ που καὶ τἄλλα ἔργα τῶν δημιουργῶν, καὶ τὰ 20) ἀπὸ τῆς τέχνης καὶ τῶν χειρῶν παραχρῆμα τοῦ ποιήσαντος, κρείττω καὶ στιλπνότερα. καὶ τῶν φυτῶν τὰ νεώτερα εὐθαλέστερα τῶν παλαιῶν, ὅσα 21) τε βλαστοῖς ἐοικότα. καὶ μὴν τά γε ζῶα εὐχάριστα καὶ προσηνῆ ἰδεῖν μετὰ τὴν γένεσιν, οὐ μόνον τὰ κάλλιστα αὐτῶν, πῶλοί τε καὶ μόσχοι,

15) αὐτοῦ] f. τοῦ παντός.

16) σοφῶν] sic recte Casaub. σοφῶς Ven. et Mor.

17) ἓν] aut ἐνεὶς, aut ἐνθείς. illud ab ἐνιέναι, hoc ab ἐντιθέναι.

18) ἀπὸ τρόπου] sic recte Casaub. ἀποτρόπον Ven. et Mor. fortassis quoque tota illa sententia καθάπερ ἐν γονῇ vsque ad ἀπὸ τρόπου parenthesi concludenda est. quod si fiat, pro προσεοικὼς leg. sit προσεοικός. Sed, vt verum fatear, locum hunc non intelligo. pro εἴδη lego ἤδη.

19) sic distinguo et lego. Ven. et Mor. dant καὶ καλὸν, ἀμηχάνως πολὺ δὴ λαμπρ.

20) καὶ τὰ] lego καινὰ, *recentia ab arte et manu creatoris.* id est recentia ab artificis manu.

21) ὅσα] sic cum interprete leg. est. Ven. et Mor. dant ὅλα.

μόσχοι, καὶ σκύλακες· ἀλλὰ καὶ θηρίων σκύμνοι [22]) τῶν ἀγριωτάτων. ἡ μὲν γὰρ ἀνθρώπου φύσις, νηπία τε καὶ ὑδαρὴς, ὁμοία δήμητρος ἀτελεῖ χλόῃ, προελθοῦσα δὲ εἰς τὸ μέτρον ὥρας καὶ νεότητος, 45.
παντὸς ἀτεχνῶς φυτοῦ κρεῖττον καὶ ἐπιφανέστερον βλάστημα. ὁ δὴ ξύμπας οὐρανός τε καὶ κόσμος, ὅτε πρῶτον συνετελέσθη, κοσμηθεὶς ὑπὸ τῆς σοφωτάτης τε καὶ ἀρίστης τέχνης, ἄρτι τῶν τοῦ δημιουργοῦ χειρῶν ἀπηλλαγμένος, λαμπρὸς καὶ διαυγὴς, καὶ πᾶσι τοῖς μέρεσι παμφαίνων. νήπιος [23]) μὲν οὐδένα χρόνον ἐγένετο, οὐδὲ ἀσθενὴς, κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην τε καὶ θνητὴν τῆς φύσεως ἀσθένειαν· νέος δὲ καὶ ἀκμάζων εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. ὅτε δὴ καὶ ὁ δημιουργὸς αὐτοῦ καὶ πατὴρ ἰδὼν, ἥσθη μὲν οὐδαμῶς· ταπεινὸν γὰρ ἐν ταπεινοῖς τοῦτο πάθος· ἐχάρη δὲ καὶ ἐτέρφθη διαφερόντως.

Ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
Γηθοσύνῃ.

ὅθ᾽ ὁρᾶτο θεοὺς [24]) τοὺς ἅπαντας ἤδη γεγονότας καὶ παρόντας. τὴν δὲ τότε μορφὴν τοῦ κόσμου λέγων [25]), τήν τε ὥραν καὶ τὸ κάλλος ἀεὶ καλοῦ ὄντος ἀμηχάνως, οὐδεὶς δύναιτ᾽ ἂν ἀνθρώπων διανοηθῆναι καὶ εἰπεῖν ἀξίως, οὔτε τῶν νῦν, οὔτε τῶν προτέρων, εἰ μὴ Μοῦσαί τε καὶ Ἀπόλλων ἐν θείῳ ῥυθμῷ τῆς εἰλικρινοῦς τε καὶ ἄκρας ἁρμονίας. ὅθεν δὴ καὶ ἡμεῖς ἐάσομεν τὰ νῦν, ὅσον ἡμῖν δυνατὸν, ἐπᾶραι τὸν λόγον οὐκ ὀκνήσαντες. εἰ δὲ [26]) ἀτεχνῶς ὑψηλόν τε καὶ ἐξίτηλον ἀπέβη τὸ τοῦ λόγου σχῆμα·

ὥσπερ

22) σκύμνοι] sic recte Casaub. σκύμνος Ven. et Mor.
23) νήπιος] sic recte Casaub. ἤπιος Mor. et ῥήπιος Ven. quod nihili est.
24) verba ὅθ᾽ ὁρᾶτο θεοὺς videntur adhuc Homeri esse.
25) λέγων bene habet, Casaubonus vult λέγω δὲ τήν τε.
26) εἰ δὲ] sic recte Casaub. εἴτε Ven. et Mor.

ὥσπερ οἱ δεινοὶ περὶ τοὺς ὄρνιθας φασὶ τὸν σφόδρα ἀναχωρήσαντα, καὶ τοῖς νέφεσιν ἐγκρύψαντα αὑτὸν, ἀτελῆ τὴν μαντείαν ποιεῖν· οὐκ ἐμὲ ἄξιον αἰτιᾶσθαι, τὴν δὲ Βορυσθενιτῶν ἀξίωσιν, ὡς τότε λέγειν ἐκεῖνοι προσέταξαν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΖ.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεδήμησα τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ, ἀφ᾽ οὗ δέκα [1]) ἔτη σχεδὸν, καὶ τῶν λόγων μετέδωκα τῷ δήμῳ, καὶ τοῖς τέλεσι τοῖς ὑμετέροις ἔδοξα ἐπιτήδειος εἶναι, ἔτι δὲ ὑμῖν [2]), οὕτω σφόδρα, ὡς οὐδὲ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος. Ἀρίονος μέν γε [3]) τύπον οὐκ ἐποιήσασθε. ὅταν δὲ ὑμᾶς λέγω, τοὺς προγόνους λέγω τοὺς ὑμετέρους, καὶ Περίανδρον τὸν Κυψέλου, τὸν σοφὸν, ἐφ᾽ οὗ Ἀρίων ἐγένετο, ὃς [4]) καὶ Διθύραμβον πρῶτος ἀνθρώπων ἐποίησε, καὶ ὠνόμασε, καὶ ἐδίδαξεν ἐν Κορίνθῳ. Θεοφιλὴς μὲν γὰρ οὕτως ἦν, ὥστε ἀναπλέων ἐνταῦθα μετὰ χρημάτων μεγά-

λων,

1) ἀφ᾽ οὗ δέκα ἔτη] sic cum Ven. et margine Mor. aut ἀφ᾽ ἕνδεκα ἐτῶν leg. est, *vndecim ferme annis ante.* nam sic vsurpant graeci ἀπό. t. Mor. dat ἀφ᾽ ἕνδεκα ἔτη.

2) ἔτι δὲ ὑμῖν] scil. ἔδοξα ἐπιτήδειος εἶναι. sed quosnam alloquitur? sine dubio senatum. sed hunc iam nominaverat in verbis καὶ τοῖς τέλεσι τοῖς ὑμετέροις. videtur cum aliquo singulari Corinthiorum collegio agere, e. e. cum Strategis, aut cum Gymnasiarchis, ad quos haec causa pertineret.

3) γε idem hic valet atque γάρ. Ven. et Mor. dant τε.

4) ὅς] *qui*, non Periander, sed Arion.

χων, ὧν ἔτυχεν εἰργασμένος περὶ Τάραντα, καὶ τοὺς ἐκεῖσε Ἕλληνας, μέλλων εἰς τὴν θάλατταν ὑπὸ τῶν πορθμέων ἐκπεσεῖν, δι' αὐτά που ταῦτα τὰ χρήματα, παρῃτήσατο αὐτοὺς πρὸ τῆς ἐκβολῆς ᾆσαι· ὥσπερ φασὶ τοὺς κύκνους μέλλοντας ἀποθνήσκειν, καὶ προορωμένους τὸν θάνατον, ἐμβιβάζειν τῇ ψυχῇ 5), οἷον εἰς ὄχημα, τὸ μέλος. ὁ μὲν δὴ ᾖδε, καὶ γὰρ ἦν νηνεμία 6) καὶ σιγὴ κατὰ θάλατταν· καὶ τὸ μέλος ᾔσθοντο δελφῖνες, αἰσθανόμενοι δὲ περὶ ναῦν ἦσαν. παυσαμένου δὲ τοῦ Ἀρίωνος, καὶ τῶν πορθμέων οὐδὲν μᾶλλον ἐνδιδόντων, ὁ μὲν ἔρριψεν 7) εἰς τὸν πόντον. δελφὶς δ' ὑπελθὼν, ἐξεκόμισε τὸν ᾠδὸν ἐπὶ Ταίναρον, ὡς εἶχε σὺν τῇ σκευῇ. Ἀρίων μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον σωθεὶς, καὶ φθάσας τοὺς πορθμέας, ἐν Κορίνθῳ ἦν· αὐτὰ δὴ ταῦτα διηγούμενος τῷ Περιάνδρῳ. ἐπικαταγομένων δὲ τῶν πορθμέων, καὶ τοῦ πράγματος ἀχθέντος εἰς ἔλεγχον, οἱ μὲν ἀπέθνησκον. Ἀρίων δέ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων· ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦν οὐ μέγα, ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου 8), καὶ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εὐεργέτου καθήμενον. ἐγένετο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Σόλων μὲν 9) ἐν Κορίνθῳ, φεύγων τὴν Πεισιστράτου τυραννίδα, οὐ φεύγων δὲ τὴν Περιάνδρου. οὐ γὰρ ἦν ὅμοιον, ὁ μὲν καταλύσας τὴν δημοκρατίαν, ἐτυράννευε τῶν Ἀθηναίων· Περίανδρος δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν, ὃν οἱ μὲν Ἕλληνες τύραννον ἐκάλουν, οἱ δὲ θεοὶ βασιλέα. ἢ γὰρ οὐχ οὕτως ὁ χρησμὸς ἔχει;

Ὄλβιος

5) Imo vero τὴν ψυχήν. *animam in carmen, tanquam in vehiculum aliquod, imponere.*
6) νηνεμία] sic recte Ven. μινημία Mor.
7) ἔρριψεν] subaudi ἑαυτόν.
8) post Ταινάρου videtur τὸν δελφῖνα deesse.
9) μὲν deleri malim.

Ὄλβιος ὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει,
Κύψελος Ἠετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου,
Αὐτὸς καὶ παῖδες.

ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος ὁ τὸν πατέρα ἐκδεξάμενος. οὕτω δὴ Περίανδρος, ὑπὸ μὲν τοῦ θεοῦ βασιλεὺς, ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἀνηγορεύθη σοφός· ὃ μεῖζον ὄνομα οὐδεὶς πώποτε βασιλεὺς, ἢ τύραννος, ἐκτήσατο· ἀλλ' οὐδ' Ἀντίοχος ὁ θεὸς ἐπικληθεὶς, οὔτε Μιθριδάτης ὁ Διόνυσος. ηὔξατο δὲ καὶ Πιττακὸς Μιτυληναῖος [10]) ἅμα ἄμφω κεκλῆσθαι, καὶ τύραννος καὶ σοφός· νυνὶ δὲ περιεχόμενος τοῦ δευτέρου ὀνόματος, ἀπεσκευάσατο τὴν τυραννίδα. Περίανδρος [11]) σοφὸς μὲν ἦν μετ' ὀλίγων, τύραννος δὲ μετὰ πολλῶν· ἀμφότερα δὲ καὶ τύραννος καὶ σοφὸς μόνος. παρὰ τοῦτον ὁ Σόλων ἀνελθὼν, καὶ τυχὼν τῶν κοινῶν· κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων· ἀλλ' ὅμως ἀνδριάντος οὐκ ἔτυχεν, οὐ δήπου καταφρονῶν ἀνδριάντος· ἀλλὰ καὶ τὸ [12]) ἐν Σαλαμῖνι χαλκοῦς ἑστάναι μέγα ποιούμενος· πόθεν γε δὴ οὐχὶ [13]) ἐν Κορίνθῳ, ἐν τῷ περιπάτῳ τῆς Ἑλλάδος; ἧκε δὲ καὶ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, ὡς ὑμᾶς λόγους φέρων ἑλληνικοὺς, ἄλλους τε καὶ Κορινθίους οὐδέπω ψευδεῖς [14]), ἀνθ' ὧν ἠξίου παρὰ τῆς πόλεως μισθὸν ἄρνυσθαι. διαμαρτὼν δὲ καὶ [15]) τούτου· οὐ γὰρ ἠξίουν οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δόξαν ἀγοράζειν· μετεσκεύασεν ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπι-

10) malim ὁ Μιτυληναῖος.

11) post Περίανδρος deesse videtur δὲ, aut ante nomen hoc, οὕτω δή. *sic igitur Periander.*

12) καὶ τὸ] Solonis hac de statua apud Salaminem dedicata v. Demosth. et Aeschin. in aduersariis. καίτοι Mor.

13) πόθεν γε δὴ οὐχὶ] subaudi νομίζοιτο μέγα ποιούμενος τὸ χαλκοῦς ἑστάναι ἐν Κορίνθῳ.

14) locum hunc intelligere est e Plutarchi libello de Herodoti malignitate.

15) καὶ deletum malim.

ἐπιστάμεθα, τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τὸν Ἀδείμαντον. ἡμᾶς δὲ δὶς 16) ἐπιδημήσαντας, οὕτως ἀσμένως· ἐπειδή γε 17) ὡς ἂν μάλιστά με ἐπειρᾶσθε κατέχειν, ὁρῶντες δὲ ἀδύνατον ὂν, ἀλλὰ καὶ 18) τὴν εἰκὼ τοῦ σώματος ἐποιήσασθε, καὶ ταύτην φέροντες 19) ἀνεθήκατε εἰς τὰ βιβλία, ὡς ἐς προεδρίαν 20)· οὐ μάλιστ' ἂν 21) ᾤεσθε τοὺς νέους προκαλέσασθαι 22) τῶν αὐτῶν ἡμῖν 23) ἐπιτηδευμάτων

ἔχε-

16) δὶς suspectum habet Casaubonus, qui δὴ malit. erat enim hic alter Dionis ad Corinthum aduentus, quum hanc ad eos orationem haberet, cuius in ipso ingressu praedicat, cum decimo vel vndecimo ante anno illuc venisset, se benigne a Corinthiis esse acceptum. neque minus benigne videtur acceptus esse iterum veniens, tametsi Corinthii statuam eius interea sustulissent.

17) ἀσμένως· ἐπειδή γε] Morellum notat Casaubonus, improbans eos, qui ἀνεστήσασθε supponerent. Morellus enim verba *aeneos erexistis* de suo in Naogeorgi interpretationem immisit, qui lacunam reliquisse videtur; nam primigenia editio Naogeorgianae interpretationis ad manum mihi non est. Casaubonus ipse pro ἐπειδή γε subiicit ὑπεδέξασθε. Anglus videtur ἐπεδείξασθε dedisse; nam Wolfius manum eius haud fideliter reddidit. mihi credibile est, Dionem ἀσμένως ἐπείδετε reliquisse. *me oculis tam beneuolis et libentibus intuiti estis.*

18) Anglus non improbabiliter ἀλλά γε coniecit. *falsim mei corporis imaginem fieri curastis.* possit tamen καὶ seruari, sed sic, vt ex ἀλλὰ efficiatur ἅμα. *simul et imaginem mei faciendam curastis, et dedicauistis in bibliotheca vestra publica.* ἀλλὰ κἂν τὴν Casaub.

19) Φέροντες] *vltro, sponte vestra, lubentes et gestientes.*

20) ὡς ἐς προεδρ.] sic recte Casaub. sed Ven. et Mor. omittunt ἐς.

21) malim οὕτω μάλιστ' ἂν.

22) Casaubonus vult προκαλέσεσθαι. potest tamen vulgata ferri; nam infinitus est numerus locorum, vbi aoristus, vt tempus infinitum, sic est vsurpatus, vt futuri vices gerat.

23) ἡμῖν] sic recte Casaub. et interpres. ὑμῖν Ven. et Mor.

ἔχεσθαι. οὐ γὰρ ὥς ἕνα τῶν πολλῶν, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν καταιρόντων εἰς Κεγχρέας ἔμπορον, ἢ θεωρὸν, ἢ πρεσβευτὴν, ἢ διερχόμενον ἄλλως 24) μάλις διὰ μακρῶν χρόνων ἀγαπητὸν ἐπιφαινόμενον, οὕτως ἐτιμήσατε.

Τιμὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.

ὥστε ἐμὲ ἐν ἀπόρῳ καθεστάναι, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν, καὶ, νὴ Δία, ἤδη πρὸς ἕτερον, πότερ' ὡς ἀληθῶς οὐκ ἔβλεπον· οὐδὲ ὕπαρ, ἀλλὰ ὄναρ, ἦν τὰ γιγνόμενα· ἢ τὰ μὲν ἦν ταυτὰ 25) ταῖς πάσαις ἀκριβείαις, σπουδή τέ τις πλήθους 26), καὶ κρίσις τῆς βουλῆς. ὁ δ' ἀνδριὰς τῶν Δαιδάλου ποιημάτων ἔτυχεν ὤν, καὶ λαθὼν ὑμᾶς ἀπέδρα. ἀλλ' ἀφ' οὗ Δαίδαλος ἐτελεύτησεν, οὐδεὶς εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν ἐξίκετο τῆς τέχνης, μέχρι τοῦ καὶ δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ· ἀλλὰ διαβεβηκότας 27) μὲν εὖ καὶ καλῶς ποιοῦσι, τοὺς δὲ καὶ ἐφ' ἵππων ὀχουμένους· μένουσι μέντοι οὗτοι 28) πάντες, κατὰ σχῆμα καὶ κατὰ χώραν, κἂν μή τις αὐτοὺς μετακινήσῃ, τό γε ἐπ' αὐ-

24) ἄλλως diuidit Casaubonus in duo vocabula ἀλλ' ὡς. laudo factum, nam fieri oportet, sed hac cautione, vt et illud seruetur, et hoc adsciscatur; quo exsistet haec lectio: ἢ διερχόμενον ἄλλως, *aut alias pertransientem vrbem vestram, alia quacunque de causa*, ἀλλ' ὡς — *sed sic, tanquam amicum valde desideratum post diuturnam absentiam redeuntem.*

25) malim ταῦτα. *an ea*, quae vidi, statuam puta meam in bibliotheca vestra dedicatam, *fuerint haec, quae vidi, etiamsi rem quaeras et torqueas modis omnibus, quibus verum quaeritur et exploratur.*

26) malim τοῦ πλήθους.

27) διαβεβηκότας] vim huius verbi demonstrant Anglus ad hunc locum, et Wesseling ad Diodor. Sic. p. 111. 57.

28) μέντοι οὗτοι] sic recte Anglus. μὲν τοιοῦτοι Van. et Mor.

τοῖς, εἴη [29]) χαλκὸς ἀδέκαστος, ἂν καὶ πτερὰ ἔχῃ ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ Πυθαγόρου Περσεύς. ἵνα δὲ [30]) καὶ τῆς ἀρχαίας τέχνης ᾖ τῆς Δαιδάλου, τί παθὼν ἂν ὑμῶν ἀπηλλάγη [31]) τῆς πόλεως, ὑπὲρ ἧς τοὺς δύο θεοὺς φασὶν ἐρίσαι, Ποσειδῶνα καὶ τὸν Ἥλιον: τὸν μὲν τοῦ πυρὸς κύριον, τὸν δὲ τοῦ ὕδατος, ἐρίσαντε δὲ, καὶ τὴν δίαιταν ἐπιτρέψαντε τρίτῳ θεῷ πρεσβυτέρῳ, οὗ πλεῖσται μὲν κεφαλαὶ, πλεῖσται δὲ χεῖρες, τοῦ Βριάρεω [31 b]), τούτῳ τὴν δίαιταν ἐπιτρέψαντες ἀμφότεροι, τήνδε τὴν πόλιν τε καὶ τὴν χώραν ἔχουσιν· οὔ τί που μικρὸν οὐδ' ἀμυδρὸν σημεῖον τῆς πρὸς τὰς ἄλλας ὑπεροχῆς. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι λήξεις τε καὶ κτήσεις τῶν θεῶν, κατὰ μόνας εἰσίν· Ἄργος μὲν Ἥρας, Ἀθηνᾶς δὲ Ἀθῆναι· καὶ αὐτῶν γε τούτων τῶν θεῶν [32]), Ῥόδος μὲν Ἡλίου, Ὀγχηστὸς δὲ Ποσειδῶνος. Κόρινθος δὲ ἑκατέρων. εἰκάσαις ἂν αἰνιττομένου τοῦ μύθου [33]), τὸ τῆς γῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἐξαίρετον, βουλομένου τοῦ Ποσειδῶνος. τὸ μὲν οὖν τοῦ μύθου τε καὶ λόγου τῆδέ πη συνᾴδονται [34]). τρίτην ἐπὶ τρισσαῖς χάρισι

τὴν

29) εἴη] Anglus substituit εἶναι. noui graecam phrasin τό γ' ἐπ' αὐτοῖς εἶναι, vbi infinitiuus redundat. possit et hic ferri. sed potest hoc infinitiuo h. l. careri, sed εἴη abesse nequit. quare malim εἴη ἂν ὁ χαλκός. qui sit χαλκὸς ἀδέκαστος, exposuit Casaubonus; item qui Pythagoras vers. 2. commemoratus.

30) ἵνα δὲ] est Latinismus. *vt vero sit*. h. e. fac vero tandem fuisse meam imaginem arte Daedalea factam.

31) ἀπηλλάγη] sic recte Casaub. scil. imago mea. ἀπηλλάγην Ven. et Mor.

31 b) Veneta dat τοῦ Βριάρεων. vnde suspicor leg. esse καλοῦσιν οἶμαι Βριάρεων in parenthesi.

32) τῶν θεῶν] sic recte Ven. sed Mor. omittit τῶν.

33) malim αἰνιττόμενον τὸν ἥλιον.

34) num συνᾷδον φαίνεται. caetera non expedio. quae nolim super h. l. attuli, quia sunt incertissima, repetere haud iuuat.

τὴν Θεσπιῳδὸν Σίβυλλαν παρακαλῶ, τιμῇ δὲ οἱ θεοῦ φωνὴν λαχοῦσα, ᾄδει μάλα μέγα·

— ὦ δαῖμον, τί τοι ὧδε; ὃς ὄλβιος αὐχὴν
Ὠκεανοῦ κούρης Ἐφυραίης, ἔνθα Ποσειδῶν,
Μητρὸς ἐμῆς Λαμίας γενέτωρ, προὔθηκεν ἀγῶνα
Πρῶτος ἅμ' Ἡλίῳ 35), τιμὰς δ' ἠνέγκατο μοῦνος.

καὶ γάρ τοι καὶ ἀγῶνα πρῶτον ἐνταυθοῖ τεθῆναι φασὶν ὑπὸ τῶν δύο θεῶν, καὶ νικῆσαι Κάστορα μὲν, στάδιον· Κάλαϊν δὲ, δίαυλον. καὶ γὰρ Κάλαϊν φασὶ δραμεῖν, ἀπεχόμενον τοῦ πέτεσθαι. δεῖ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ἐπείπερ ἠρξάμεθα, ἀθλοφόρους τε λεχθῆναι καὶ νικηφόρους. Ὀρφεὺς κιθάρᾳ 36), Ἡρακλῆς πάμμαχον, πυγμὴν Πολυδεύκης, πάλην Πηλεὺς, δίσκον Τελαμὼν, ἐνόπλιον 37) Θησεύς. ἐτέθη δὲ καὶ ἵππων ἀγὼν, καὶ ἐνίκα, κέλητι μὲν Φαέθων, τεθρίππῳ δὲ Νηλεύς. ἐγένετο δὲ καὶ νεῶν ἅμιλλα, καὶ Ἀργὼ ἐνίκα, καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπλευσεν· ἀλλ' αὐτὴν ἀνέθηκεν ὁ Ἰάσων ἐνταῦθα τῷ Ποσειδῶνι, καὶ τὸ ἐπίγραμμα ἐπέγραψεν, ὃ λέγουσιν Ὀρφέως εἶναι·

Ἀργὼ τὸ σκάφος εἰμὶ, θεῷ δ' ἀνέθηκεν Ἰάσων,
Ἴσθμια καὶ Νεμέοις στεψάμενον πίτυσιν.

ὅπου δὲ θεοὶ ἀγωνοθετοῦσιν, ἡμίθεοι δὲ νικῶσι, καὶ νικῶνται, ἀναπαύεται δὲ Ἀργὼ, τίνα τοῦτο τόπον καλλίω ἐξευρεῖν ἐδύνατο αὐτὸς ὁ Δαίδαλος πτεροῖς πετόμενος, οὐχ ὅτι γε δὴ τὸ Δαιδάλου ποίημα. ἀλλ' οὔτε ἀπέδρα, οὔτε ἐπεχείρησεν, οὐδ' ὅλως ἐμέλλησε 38); κατα-

35) vt olim conieceram, leg. esse πρῶτος ἅμ' ἠελίῳ, id postmodum reperi in var. lect. Venet. sed t. Ven. et Mor. omittunt ἅμ'.

36) l. κιθάραν, ob sequentes accusatiuos.

37) ἐνόπλιον] sitne sic appellata saltatio armata, pro ὄρχησιν ἐνόπλιον, dubito.

38) Ven. et Mor. dant ἐμέλλησα.

καταλείπεται τοίνυν αὐτοὺς τοὺς Κορινθίους ἐκβαλεῖν αὐτὸν, μήτε κρίσεως προτεθείσης, μήθ᾽ ὅλως 39) αἰτίαν ἔχοντας ἐπενεγκεῖν. καὶ τοῦτο ἐπείσθη τις κατὰ 40) Κορινθίων, ὧν οἱ πρόγονοι διὰ πάντων Ἑλλήνων μάλιστα δὴ δικαιοσύνην ἐπήσκησαν. ἢ γὰρ οὐχ οὗτοί εἰσιν, οἱ τὰς τυραννίδας ἐν ταῖς πόλεσι καταλύοντες, καὶ τὰς δημοκρατίας καθιστάντες, καὶ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους; καὶ μετὰ ταῦτα ὡς αὐτοὶ 41) πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου, καὶ Ἰσαγόρου, καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. καὶ ταύτην τὴν διάνοιαν, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν Λακεδαιμονίων διαφυλάξαντες, καὶ Λακεδαιμονίοις 42) ὑπὲρ τῶν κοινῶν δικαίων τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Θηβαίων καὶ Ἠλείων πόλεως ἀντέβησαν· ᾧ καὶ διέδειξαν οὐ φι-

λολά-

39) μήθ᾽ ὅλως leg. quia non μηδὲ, sed μήτε praecessit. Ven. et Mor. dant μηδ᾽ ὅλως.

40) κατὰ delendum censebat Casaubonus, in quo passus est aliquid humani. Sententia est: *Ecquis autem hoc credat de Corinthiis, rem ipsis tam ignominiosam?* etiam in δὴ ἁπάντων lapsus est idem, omnia bene habent. διὰ πάντων ἑλλήνων μάλιστα est *ante graecos omnes*. διὰ saepe pro πρὸ vsurpatur. v. p. 339, 40. ed. Mor. Dionys. Halicarn. p. 171, 7. ed. Hudson. Appianus dixit διασχοῦσαν loco προσχοῦσαν p. 82, 32. *excellentem*. Herod. p. 10, 4. Libanius ep. 1400, 3. Dio Cass. p. 125, 1. Aristides II. p. 22, 8.

41) αὐτοὶ] scil. Athenienses. Anglus bene vidit, sed obscurius exposuit sententiam, quae haec est: cum Athenienses exemplum tyrannidis ab Isagora et Cleomene in se primis exercitam, in reliquis graecis ipsi quoque imitari et reddere conarentur.

42) Λακεδαιμονίοις] sic recte interpres. Λακεδαιμονίας Ven. et Mor.

λολάκωνες ὄντες 43), ἀλλ' ἁπλῶς Φιλέλληνες, καὶ Φιλοδίκαιοι, καὶ Φιλελεύθεροι, καὶ μισοπόνηροι, καὶ μισοτύραννοι. μισοβάρβαροι μὲν γὰρ οὕτως ἦσαν, ὥστε εἰς Θερμοπύλας τετρακοσίους σφῶν αὐτῶν ἀπέστειλαν, ὅτε 44) περ καὶ Λακεδαιμόνιοι τετρακοσίους. ἐν Σαλαμῖνι δὲ ἠρίστευσαν, καὶ τῆς νίκης αἴτιοι κατέστησαν. Ἡροδότῳ γὰρ οὐ προσέχω, ἀλλὰ τῷ τάφῳ, καὶ τῷ Σιμωνίδῃ, ὃς ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς τῶν Κορινθίων, τεθναμένοις ἐν Σαλαμῖνι·

Ὦ ξένε, εὔυδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου,
Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος, νᾶσος ἔχει Σαλαμίς 45).
Ῥεῖα δὲ Φοινίσσας νῆας 46), καὶ Πέρσας ἑλόντες
Καὶ Μήδους, ἱερὰν Ἑλλάδ' ἱδρυσάμεθα 47).

ἔστι δὲ καὶ ἕτερον ἐπίγραμμα Σιμωνίδῃ, εἰς αὐτὸν τὸν στρατηγὸν ἐξαίρετον·

Οὗτος Ἀδειμάντου κείνου τάφος, οὗ διὰ βουλὰς 48)
Ἑλλὰς ἐλευθερίας ἀμφέθετο στέφανον.

ἠλευ-

43) Ven. et Mor. dant Φιλοκάλους ἔχοντες. frustra se in h. v. interpretanda torsit magnum Casauboni ingenium, cui sola obstitit festinatio, quo minus verum videret, quod vidit Anglus, nos ipsi quoque dudum vltro deprehendimus, ab Anglo nil admoniti, quamquam satius vtique, ad euitandam plagii suspicionem, fuerat, eum consuluisse. leg. itaque est sine dubio, vt ille vult, Φιλολάκωνες ὄντες.

44) Ven. et Mor. post ὅτε addunt παρὰ, quod Casaub. recte delet. marg. Mor. dat γρ. ὅτε καὶ ἴσ. παράπαν.

45) v. Theodori Canteri Var. lect. 2. 7.

46) νῆας] sic lego metri ergo. ναῦς Ven. et Mor. Casaub. vult ναῦς, καὶ Π. ἀνελόντες, vel καθελόντες. sed nostra ratio est planissima et certissima.

47) lego ἑλλάδ' ἱδρυσάμεθα. in Veneta est ἕλλαδι δρυσάμεθα.

48) in Veneta est διαβουλὰς. estne Simonidi reddendus dorismus διὰ βωλάς?

ἠλευθέρωσαν δὲ καὶ τὴν Σικελίαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ τὰς Συρακούσας δὲ ἀπὸ τῶν τυράννων. ἦν δ' ἰδεῖν Διονύσιον μὲν ἐν Κορίνθῳ θέαμα κάλλιστον, οὐδενὸς κύριον· ἀλλ' ὅμως οὐδὲ τούτων 49) οὐδεὶς ἠδίκει, οὐδὲ ἐξέβαλεν, οὐδὲ ἐξήλαυνε 50) τῶν 51) ἐκ Σικελίας. τὸ δ' ἀνάθημα τῆς πόλεως τίς ἀνέτρεψεν; εἰ μὲν ἐν στρόβιλος, ἢ πρηστὴρ, ἢ σκηπτὸς ἐμπεσὼν, σείων, καὶ κεραυνὸν ἰθύνων 52); εἰ δ' ἐστί τις κρίσις ἀνδριάντος 53), οἵαν φασὶν ἐν Συρακούσαις γενέσθαι; (ὃν δὲ τρόπον, οὐκ ὀκνήσω ἐπεμβαλλόμενος διηγήσασθαι. Συρακουσίους, τοὺς ἀποίκους τοὺς ὑ-

μετέ-

49) Veneta dat τοῦτο, et Casaub. τοῦτον: malim tamen lectionem Mor. et refero ad τῶν τυράννων vers. 2.

50) οὐδὲ ἐξήλαυνε videtur varians lectio verborum οὐδὲ ἐξέβαλεν esse, ideoque delendum.

51) τῶν] videtur τοὺς ἀνδριάντας leg. esse. Sententia haec haec est: *et nihilominus tamen nemo statuas eorum* (tyrannorum puta Siculorum) *neque violauit, neque expulit e Sicilia.*

52) f. ἢ σκηπτὸς ἐμπεσὼν, θεῖον καὶ κεραυνὸν ἰθύνων. *aut fulmen illapsum, sulphur et mucronem* (h. e. mucronem sulphureum) *adigens* (in rem puta illam, quam ferit.) σκηπτὸς est fulmen, sic dictum ab impingendo, illidendo; infligitur enim cum vi in rem ictam. κεραυνὸς est mucro fulminis, cuspis, qua res ictas κείρει demetit quasi, et detondet. hoc fulmen, σκηπτὸς, recta agit, ἰθύνει, versus rem feriendam, θεῖον sulphur, et κεραυνὸν cuspidem. recte admonuit Casaubonus, locum hunc ex aliquo poeta tragico lyricoue desumtum esse. post ἰθύνων subauditur τῷ ἔχει, *bene habet, satis habeo, nil vltra quaero*, vel simile quid. Ne hoc quidem Casaubonus intactum praeteriit.

53) εἰ δ' ἐστί τις κρίσις ἀνδριάντος] apodosis huius protaseos, pag. demum 112, 1. legitur δοκεῖ μοι. multa enim obiter, et ferente sic occasione, interiecerat, filum orationis nonnihil impedientia. quapropter etiam necesse habuit his verbis p. 111, 11. εἰ δὲ γένοιτο καὶ παρ' ὑμῖν ψήφισμά τι τοιοῦτον lectores ad exordium reuocare.

μετάξυ, ἐν πολλοῖς πολέμοις πρὸς Καρχηδονίους καὶ τοὺς ἄλλους βαρβάρους τοὺς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντας, ὁ χαλκὸς ἐπιλελοίπει, καὶ τὸ νόμισμα ἐψηφίσαντο [54]) εἶν τοὺς τῶν τυράννων ἀνδριάντας, (οἱ δὲ πολλοὶ ἦσαν παρ' αὐτοῖς χαλκοῖ πεποιημένοι) συγκόψαι· κρίσιν γὰρ ἐν αὐτοῖς [55]) ποιήσαντες, ὅστις ἄξιος αὐτῶν καταχωνευθῆναι, καὶ ὅστις ἂν καὶ περιμένειν τῇ δίκῃ (ἵνα καὶ τοῦτο ἀκούσητε·) Γέλων ὁ Δεινομένους· οἱ δ' ἄλλοι πάντες κατεκόπησαν, πλὴν ἄρα Διονύσου [56]) τοῦ πρεσβυτέρου, τῶν τὸ σχῆμα τοῦ Διονύσου περικειμένων.) εἰ δὲ [57]) γένοιτο καὶ παρ' ὑμῖν ψήφισμά τι τοιοῦτον, ἀνδριάντων εὐθύνας εἶναι, μᾶλλον δ' εἰ θέλετε, καθάπερ ἐψηφισμένον καὶ τοῦτον [58]), καὶ ἀγῶνος ἐνεστηκότος, δότε

54) ἐψηφίσαντο] sic recte Ven. ἐψηφίσαντο Mor.

55) malim κρίσιν γε μὴν ἐν αὐτοῖς· verum tamen non ante; quam iudicium in semet, vel inter semet, super illis statuis habuissent. ἐν αὐτοῖς est in conuentu Syracusanorum, vbi soli Syracusani, vel forte ducti, vel delectu nominatim iussi, sederent iudices.

56) Διονύσου] sic recte Casaub. et Angl. *Liberi patris.* Διονυσίου Ven. et Mor.

57) εἰ δὲ] Casaubonus vult εἴθε, quod non intelligo. aut bene habet δὲ, aut, si quid est mutandum, δὴ malim, sed vulgatam tuebor. solent graeci post longas orationis ambages ad principium, vnde excesserant, redeuntes, illam particulam, quam initio excessus posuissent, iterare. quod hic item Dio factum esse. Exorsus erat Dio sic p. 110, 8. εἰ δέ ἐστι κρίσις — iam illuc rediens repetit δὲ — εἰ δὲ γένοιτο —

58) Veneta dat τοῦτο, et sic vult Casaub. sed teneo τοῦτον, et locum sic constituo: καθάπερ ἐψηφισμένων ἤδη ὑμῶν ἀγωνίζεσθαι καὶ τοῦτον. aut si vultis, ita agam, ac si vos iam decreuissetis etiam hanc meam seu imaginem seu statuam ad iudicii vestri discrimen reuocare; iam ei instare necessitatem subeundi periculi et certaminis. date tum mihi, date veniam pro statua mea coram vobis verba faciendi.

δότε μοι, δότε τὸς λόγες ὑπὲρ αὐτῦ πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐν δικαστηρίῳ ποιήσασθαι. ἄνδρες δικασαὶ, ἅπαντά 59) φασι δεῖν προσδοκᾶν, ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ· ἐτος δ᾽ ἐν τῷ βραχεῖ κινδυνεύει τεθῆναι μὲν ὡς ἄριστος Ἑλλήνων, ἐκπεσεῖν δ᾽ ὡς πονηρότατος. ὅτι μὲν ὖν καλῶς, καὶ δικαίως, καὶ συμφερόντως τῇ πόλει τῇ ὑμετέρα, καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐστάθην, πολλὰ ἔχων εἰπεῖν· ἓν ὑμῖν βέλομαι διηγήσασθαι γενόμενον ἐν τοῖς αὐτοῖς Συρακέσαις. καὶ γὰρ οἰκεῖον τὸ παράδειγμα, καὶ δίκαιον ἴσως ἐστὶν, ὥσπερ ἐκεῖνοι τιμῶσι τὴν μητρόπολιν, ὅτω καὶ ὑμᾶς τὰ τῆς ἀποικίας τῆς ὑμετέρας ἔργα καλῶς ἔχει μιμεῖσθαι 60); ἐκεῖνοι τοίνυν κατὰ τὸς ἀρχαίες ἐκείνες χρόνες Λευκανόν τινα ἄνθρωπον, ὅτε πρεσβείαν τινὰ εἰς τὸν δῆμον ἀπήγγειλε Δωριστὶ, ἡσθέντες αὐτῦ τῇ φωνῇ, τά τε ἄλλα, ὑπὲρ ὧν ἧκεν, ὐκ ἄπρακτον ἀπεπέμψαντο, καὶ ταλάντῳ ἐδωρήσαντο, καὶ τὴν εἰκόνα τῦ σώματος ἐστήσαντο 61), παρὰ τῶν ἀστυγειτόνων

τόνων

59) ἅπαντα] sic recte Casaub. et Anglus. ἅπαντας Ven. et Mor. possis vtrumque copulari, vt sit ἅπαντας ἅπαντα. omnes omnia oportere exspectare; neminem esse hominum omnium, cui non impendeat metus casuum adversorum quicquid est patiendi.

60) malim ἔργα, ἃ (vel ὅσα γε) καλῶς ἔχει, μιμεῖσθαι. est hoc μιμεῖσθαι ita in biuio positum, vt necesse sit in constructione idem iterari. Constructio haec est: δίκαιόν ἐστιν, ὥσπερ ἐκεῖνοι — ὅτω καὶ ὑμᾶς τῆς ὑμετέρας ἀποικίας μιμεῖσθαι ἔργα, ἃ vel ὅσα γε μιμεῖσθαι καλῶς ἔχει. dignum est et aequum, quemadmodum vestri coloni metropolin suam in honore habent, sic vos quoque rursus coloniae vestrae facta, quae quidem imitari deceat, imitari.

61) recte admonuit Casaubonus, post ἐστήσαντο deesse aliquid. ipse supplet ἐπαίνε τυχόντες. similem sententiam desiderari, constat, eademne verba, dubium est, quod integriores codices aliquando dirriment. interim tenebo supplementum Casauboni hac lege, vt ei διὰ τῦτο addam.

dam.

τόνων καὶ τῶν ἐκείνῃ Δωριέων, τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν κατοικούντων· ὡς εὖ τὸν ἄνδρα καὶ φιλοκάλως ἀμειψάμενοι, ὑπὲρ τοῦ γένους τοῦ Δωρικοῦ, ὃ τὴν φωνὴν ἐπησκήκει, ἄχρι τοῦ καὶ λέγειν δυνατὸς εἶναι. εἰ δέ τις οὐ Λευκανὸς ὢν, ἀλλὰ Ῥωμαῖος, οὐδὲ τοῦ πλήθους, ἀλλὰ τῶν ἱπποτρόφων 62), οὐδὲ τὴν φωνὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν δίαιταν, καὶ τὸ σχῆμα τῶν Ἑλλήνων ἐζηλωκὼς, καὶ ταῦθ' οὕτως ἐγκρατῶς καὶ περιφανῶς, ὡς οὔτε τῶν πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων, οὔτε τῶν καθ' αὐτὸν Ἑλλήνων, (εἰρήσεται γὰρ) οὐδὲ εἷς· τῶν μὲν γὰρ Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους ἔπεισε 63) πρὸς τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα ἀποκλίνειν 64)· τὸν δὲ προστάτην, πρὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων. καὶ τούτων ἕνεκα καὶ τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα, καὶ πάνθ' ἁπλῶς προϊέμενον 65)· ἵν' αὐτῷ περιῇ ἐναντίον πάντων 66) Ἕλληνι

dam. facile fieri potuit, vt oculus librarii ab illo το, quod voc. ἐςήσαντο finit, ad alterum το, in quod τοῦτο exit, aberrans, interiecta praeteruideret.

62) τῶν ἱπποτρόφων] fuit ergo Dio noster eques Rom.

63) γρ. ἐςὶν ἰδεῖν ἐκεῖσε margo Mor.

64) ἀποκλίνειν] *adduxit Graecos, vt Romanis studerent atque fauerent, Romanorum autem principem,* (Traianum, hunc enim designari his verbis, iam Casaubonus admonuit) *ad studium Graecorum impulit, iisque conciliauit.* Ven. et Mor. dant ἀποκλίνοντας.

65) imo vero προϊέμενος. pendent enim haec ex illis v. 5. εἰ δέ τις — verumtamen semper verbum deest his nominatiuis conueniens, qui alias natabunt, fundamento nullo nixi. aut ergo deest aliquid, aut est anocoluthum, quo, vt ita dicam, fuco loci omnes male sani solent incrustari. si quid deest, possit post εἰ δέ τις vers. 5. addi ὑμῖν ἐπεδήμησεν. *si quis autem ad vos venit, non homo Lucanus, sed Romanus.*

66) ἐναντίον πάντων] Valesius Emend. p. 37. ἐν ἀντὶ πάντων ingeniose corrigit, vbi totum h. l. pertractauit et latinum fecit.

ληνι δοκεῖν τε καὶ εἶναι· εἶτα τοῦτον οὐκ ἐχρῆν παρ' ὑμῖν ἑστάναι χαλκοῦν [67]); καὶ κατὰ πόλιν γε· παρ' ὑμῖν μὲν, ὅτι Ῥωμαῖος ὢν ἀφηλληνίσθη, ὥσπερ ἡ πατρὶς ἡ ὑμετέρα [68])· παρὰ Ἀθηναίοις δὲ, ὅτι ἀττικίζει τῇ φωνῇ· παρὰ Λακεδαιμονίοις δὲ, ὅτι φιλογυμναστεῖ· παρὰ πᾶσι δὲ, ὅτι φιλοσοφεῖ; καὶ πολλοὺς μὲν ἤδη τῶν Ἑλλήνων ἐπῆρε συμφιλοσοφήσειν [69]) αὐτῷ, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν βαρβάρων ἐπεσπάσατο. ἐπέπαυτο [70]) γὰρ, καὶ ἐδόκει ὑπὸ τῶν θεῶν οἷον ἐξεπίτηδες κατεσκευάσθαι· Ἕλλησι μὲν, ἵνα ἔχωσιν οἱ ἐπιχώριοι τῆς Ἑλλάδος παράδειγμα, ὡς οὐδὲν τὸ παιδευθῆναι τοῦ φῦναι, πρὸς τὸ δοκεῖν, διαφέρει [71])· Ῥωμαίοις δὲ, ἵνα μηδ' οἱ τὸ ἴδιον ἀξίωμα περιβεβλημένοι, τὸ παιδεύεσθαι πρὸς τὸ ἀξίωμα παρορῶσι· Κελτοῖς δὲ, ἵνα μηδὲ τῶν βαρβάρων μηδεὶς ἀπογιγνώσκῃ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, βλέπων εἰς τοῦτο [72]). ἑστάθην μὲν οὖν διὰ τοιαύτας τινὰς προφάσεις, ἵνα μὴ πλείους λέγων δοκῶ προσάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν. ἔστι δ' οὐχ ὅμοιον ὑπὲρ ἀναστάσεως εἰκόνος βουλεύεσθαι, καὶ καθαι-

67) χαλκοῦν] *hunc non oportebat apud vos aeneum stare?* respondet statim: καὶ κατὰ πόλιν γε. *non apud vos solum oportebat eum aeneum stare, sed in quacunque etiam graeca ciuitate.* vidit hoc Anglus quoque, sed paulo horridius reddidit.

68) Corinthus enim, quae tum erat, colonia Romana erat, a Iulio Caesare illuc deducta. v. Dion. Cass. p. 377, 80 et ibi Fabric.

69) malim συμφιλοσοφεῖν.

70) lego ἐπέπειστο. *nam et ipse sibi persuaserat, et animum ipse suum induxerat, et aliis videbatur opera quasi data factus esse a diis, ad demonstrandum* —

71) διαφέρει] *quo graecus videare, nil referre, natusne sis graecus, necne, dummodo graecis literis sis imbutus.* Ven. et Mor. dant διαφέρειν.

72) εἰς τοῦτο] subaudi τὸ παράδειγμα. v. vers. 11.

καθαιρέσεως. διατί; ὅτι ἕκαστος τούτων τῶν παρ' ὑμῖν ἀνακειμένων, εἴτε χείρων, εἴτε βελτίων ἐστὶν, ἤδη τὰ τῆς ὁσίας περίκειται 73)· καὶ χρὴ τὴν πόλιν αὐτοῦ προεστάναι, ὡς ἀναθήματος. πολλὰ ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, ὑπὲρ τοῦ μὴ δεῖν Γοργίαν τὸν σοφιστὴν ἐν Δελφοῖς ἑστάναι 74), καὶ ταῦτα μετέωρον καὶ χρυσοῦν. Γοργίαν λέγω 75)· ὅπου γε καὶ Φρύνην τὴν Θεσπειακὴν ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ εἰκόνος, κἀκείνῳ ὡς Γοργίαν 76). ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστιν εὐθὺς 77) καὶ νόμι-

73) locum hunc opera Casauboni et Angli satis sic emendatum habemus: εἴτε χείρων, εἴτε βελτίων ἐστὶν, ἤδη τὰ τῆς ὁσίας περίκειται. scil. δίκαια. *quisquis fuit, ater an albus, malus an bonus, iuribus certe sanctitatis haud temere violandis ex eo inde tempore, quo dedicatus fuit, amictus est.* Ven. et Mor. omittunt εἴτε βελτίων, et dant pro ὁσίας, οὐσίας. Casaub. vult ἀσυλίας, vel ἀξίας.

74) ἑστάναι] sic recte Ven. προεστάναι Mor.

75) recte admonuit Casaubonus, Γοργίαν λέγω cum admiratione et obiurgatione suimet esse recitanda. *ego vero Gorgiam commemoro?* tanquam rem grauem et indignam, quod Gorgias in templo Delphico stet, sophista imposturis et ineptiis nobilitatus! multo maius et indignius est, quod iam dicam. Phryne ipsa, meretrix Graeciae communis, ibi stat.

76) fort. ἐπιεικῶς κἀκείνην ὡς Γοργίαν. *propemodum eadem magnitudine formaque etiam ipsam, qua dedicatus est Gorgias.* κἀκείνην etiam margo Mor. dat; sed t. Mor. et Ven. dant κἀκείνῳ.

77) varietas lectionis Venetae post ἀλλὰ recte addit τὸ, ἐστὶν omittit, et post εὐθὺς addit ἐνστῆναι, quod Morellus inde repetiit in margine suae editionis, in quo insunt vestigia verae lectionis, quae videtur haec esse: ἀλλὰ τὸ μὲν εὐθὺς οὐ στῆναι νόμιμον — *plane non dedicari alicuius statuam, est id forsitan legitimum et ciuile.* aut haec: ἀλλὰ τὸ μὲν εὐθύνας δόντα στῆναι, νόμ. sed fortasse legitimum et ciuile est, neminem honorem statuae dare, qui iudicium dignitatis non subierit, dignusne sit eo honore, nec ne. Casaub. vult ἀλλὰ τοῦτο μέν ἐστιν εὐθὺς καὶ —

μον ἴσως, καὶ πολιτικόν. τὸ δ᾽ ὕστερον ἐλθόντας τῆς ἀναθέσεως ἀναλύειν πειρᾶσθαι τὰ δεδογμένα, Ἄπολλον, βαρύ· καὶ οὐδεὶς ἂν ἠνέσχετο τῶν Ἀμφικτυόνων. καὶ γὰρ εἰ μὴ δέον ἐστάθησαν, τὸ σταθῆναι προλαβόντες, δέον ἑστήκασιν, ἐξ οὗ προειλήφασιν· ὥσπερ γὰρ τῶν ἀρχόντων τῶν εἰς ἐνιαυτὸν αἱρουμένων, κἂν ἀνάξιος ᾖ τῆς [78]) ἀρχῆς, τὸν γοῦν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον εἰς ὃν ᾑρέθη ἄρχων διατελεῖ· οὕτω δὲ καὶ τοῖς ἀνδριάσι κύριον εἶναι δεῖ τὸν χρόνον, ἐφ᾽ ὃν [79]) ἐστάθησαν· ἔστι δὲ οὗτος [80]), πᾶς ὁ λοιπὸς χρόνος. ἢ τί διοίσετε τῶν τοὺς πηλίνους πλαττόντων; τί δὲ καλὸν ἕξετε λέγειν, πρὸς τοὺς ἀπαιτοῦντας ὑμᾶς τὸν λόγον, τοῦ τὰς μὲν τιμὰς εἶναι παρ᾽ ὑμῖν θνητάς, τὰς δὲ ἀτιμίας ἀθανάτους; εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρὸν τοῦτό ἐστι, καίπερ ὂν δεινόν, ὡς κομιδῇ [81]) τετυφωμένης πολιτείας, ἀνδριάντες ἐπέτειοι [82]), ὥσπερ οἱ καρποί. οὓς γάρ, οὐχ ἵν᾽ εὐθὺς ἐκλείπωσιν, ἀλλ᾽ ὅπως πλεῖστον χρόνον παραμείνωσι, χαλκοῦς ἵστατε, τούτους ἀποφαίνετε τῶν κηρίνων μαλακωτέρους. ἤ, νὴ Δί᾽ [83]), ὅτι ὀφθῆναι πονηροὺς ὕστερον συνέβη; εἰ μὲν ὕστερον γεγόνασιν, οὐκ ἀφίησι [84]) τὴν πόλιν τῆς αἰτίας. οὐ γὰρ τῶν μελλόντων, ἀλλὰ

78) τῆς] malim τις.

79) ἐφ᾽ ὃν] ſic recte interpres et Anglus. ἐφ᾽ ὧν Venet. et Morell.

80) οὗτος] ſic recte interpres et Anglus. οὕτως Ven. et Mor.

81) malim πῶς οὐ κομιδῇ — et poſt αἰσχρὸν addi οὐδὲ δεινόν, vt ſit haec ſententia: εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρόν, οὐδὲ δεινὸν τοῦτό ἐστι, καίπερ ὂν δεινόν, πῶς οὐ κομιδῇ — *ſed fac tandem, morem hunc neque turpem, neque indignum eſſe, qui vtique eſt; at, qui tandem fiat, vt ſtatuae annariae non de ciuitate prorſus dementata teſtentur?*

82) ἐπέτειοι] Ven. dat ἐπέτοι, et Mor. ἐπετεῖοι.

83) ἢ νὴ Δί᾽] ſcil. ἐρεῖτε, aut τοῦτο ποιεῖτε, aut tale quid ſubaudiri debet.

84) poſt οὐκ ἀφίησι videtur τοῦτο addendum.

ἀλλὰ τῶν παρωχηκότων ὑμεῖς δέδοτε τὰς τιμάς. εἰ δὲ πρότερον ὢν τοιοῦτος [85]) ὕστερον κατωπτεύθη, ποτέρως ἂν οἴεσθε μᾶλλον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμήσειν; καὶ ποτέρως ἂν τοὺς [86]) εὖ βουλευομένους [87]) ὑμᾶς ποιεῖν προκαλέσασθαι; τὴν κρίσιν ἀνάδαστον [88]) ποιήσαντες, ἢ τοῖς ἅπαξ δεδογμένοις ἐμμείναντες; ἐγὼ μὲν οὕτως ἡγοῦμαι. τὸ μὲν γὰρ ἠτυχηκότων [89]), τὸ δὲ βεβαίων ἐστὶν ἀνθρώπων. οὔπω λέγω τὸ μέγιστον, ὅτι οὐδ' ἐκ διαβολῆς, ἀλλ' ἐκ καταδίκης, μηδ' ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας, ἀλλ' ἐκ τῆς μεγίστης, δεῖ τὴν τηλικαύτην ἀνάδαστον [90]) τιμὴν ἀνατραπῆναι. διαβολῆς μὲν γὰρ ἕνεκα, καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεὺς [91]), καὶ πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις νομιζομένων ἀνατροπεύς, ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχόμενος. τίνας γὰρ οὗτοι οὐ διαβεβλήκασιν οἱ πάντα διαβαλόντες; οὐ Σωκράτην; οὐ Πυθαγόραν; οὐ Πλάτωνα; οὐκ αὐτὸν τὸν Δία; καὶ τὸν Ποσειδῶ; καὶ τὸν Ἀπόλλω, καὶ τοὺς ἄλλους θεούς; ἅπτονται δὲ καὶ τῶν θηλειῶν θεῶν, ὧν εἰκὸς ἦν ἔτι μᾶλλον, ἢ τῶν ἀῤῥένων, ἐντρέπεσθαι. νῦν ἀκούετε γάρ, ἃ λέγουσι τὴν Δήμητρα, καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Ἑώ [92]). ἀπέ-

85) τοιοῦτος] ſcil. πονηρός. κατωπτεύθη] κακὸς ὤφθη.
86) τοὺς] ὡς Caſaub.
87) Anglus propoſuit εὖ βουλομένους.
88) ἀνάδαστον] ſic recte Ven. et Caſaub. ἀνάδοστον Mor.
89) ἠτυχηκότων] ſic recte margo Mor. eorum, qui in ferendo iudicio lapſi eſſent, et humanum quid paſſi.
90) ἀνάδαστον delendum eſt.
91) διαφθορεὺς] ſic recte interpres. διαφθορὰς Ven. ſaepiſſime α et ευ in libris mſſtis inter ſe permutantur; quod eo fit, quia ductus, quibus iſta ambo exarantur, inter ſe ſunt ſimillimi, vt ſaepe dignoſci nequeant. Voluit hoc idem indicare, qui var. lect. Venetae addidit, ſed operae male reddiderunt διαφθορές.
92) Veneta dat ἕω cum ſpiritu. nomen hoc ſuſpectum, in nominibus dearum vix auditum.

χονται δ' οὐδὲ τῆς Ἀθηνᾶς, οὐδὲ τῆς Ἀρτέμιδος· ἀλλὰ τὴν μὲν ἀπογυμνοῦσι τῷ Ἀκταίωνι, τὴν δὲ καὶ συνάγουσι[93]) τῷ Ἡφαίστῳ, καὶ ποιοῦσι τὴν παρθένον μικροῦ μητέρα. ταῦτ' οὖν ἐπιστάμενοι θαυμάζετε, εἰ καὶ κατὰ τοῦτό τις ψόγος ἐδόθη[94]), ὃν ἐκφυγεῖν μὲν οὐδενὶ τῶν πάντων ὑπῆρξε τῶν ἐν δόξῃ βεβιωκότων; τὴν δὲ ἀφορμὴν ἔλαβεν[95]), ἐκ τῆς περὶ τοὺς λόγους, εἴτ' ἐπαφροδισίαν αὐτὴν, εἴθ' ὅ, τι δήποτε χρὴ καλεῖν τοῦτο[96]), καὶ ὑμεῖς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπεδέξασθε; οὐ σκέψεσθε; οὐκ ἀναμνησθήσεσθε πρὸς ἑαυτοὺς, εἴ τι τοιοῦτον αὐτῷ παρ' ὑμῖν πέπρακται[97]); καίτοι πόλιν οἰκεῖτε τῶν οὐσῶν

τε

93) τὴν δὲ καὶ συνάγ.] sic recte Anglus. prius ad Dianam redit, posterius ad Mineruam. Ven. et Mor. omittunt τὴν δέ.

94) malim κατὰ τοῦτο τις ψόγος διεδόθη. In Venetae textu est δεδόθη, quod manifeste διεδόθη prodit. et in var. lect. eiusdem est τοῦτον, vnde facile τοῦτο efficitur, *et vos, cum haec teneatis, tamen miramini, si etiam aduersus hanc* [statuam meam, κατὰ τοῦτο, τοῦ ἐμοῦ ἀνδριάντος δηλονότι] *vituperium aliquod per hominum ora piditum est!*

95) ἔλαβεν] scil. ὁ ἐμὸς ἀνδριάς. saepe Dio se in hac oratione ἐσχηματισμένῃ cum statua sua, quae sui simulacrum esset, permiscet, vt de statua, pro qua verba facit, ea affirmet, quae in ipsum Dionem solummodo conueniant.

96) εἴθ' ὅ, τι δήποτε χρὴ καλεῖν τοῦτο, *sed quocunque tandem appellari nomine par est hoc*, περὶ τοὺς λόγους εὐτύχημα, *quicquid in literis et eloquentia secunda mea quadam fortuna profeci.* καὶ ὑμεῖς — *et vos quoque hoc quantumcunque est facundiae meae applausu vestro prosecuti estis, neque vos modo viri, sed etiam uxores et foeminae vestrae et liberi.* Olim ἀπεδέξασθε referebam ad ψόγον. sed commodior videtur nunc proposita interpretandi ratio, quia ἀποδέχεσθαί τινος fere semper in laudem et partem meliorem accipitur.

97) εἴ τι τοιοῦτον αὐτῷ πέπρακται] redit αὐτῷ ad τῷ ἐμῷ ἀνδριάντι. quo vocabulo, quod modo dicebam, Dio se-

met

τε καὶ γεγενημένων ἐπαφροδιτοτάτην, ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν ἠκούσατε· θαῤῥῶν δ᾽ ἂν εἴποιμι, ὅτι μηδὲ ἄλλος τις Ἑλλήνων. εἶτα τὸν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν πλείονι ἀδείᾳ καὶ συγγνώμῃ κοσμίως βεβιωκότα, τοῦτον ἐπὶ τῆς Ῥώμης παρ᾽ αὐτὸν τὸν ἄρχοντα, καὶ τοὺς νόμους ἡγεῖσθε μεταβεβλῆσθαι; ἀλλὰ τοῦτό γε παραπλήσιόν ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν ἀθλητὴν φαίη κατ᾽ αὐτὸν μὲν εὐτακτεῖν· ἐν δὲ τῷ σταδίῳ καὶ παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην 98) πλημμελεῖν. παῤῥησίαν δὲ ἄγω διπλῆν· ἑνὸς μὲν τοῦ συνειδότος, ἑτέρου δὲ τοῦ ἀγωνοθέτου 99), πεπιστευκότος μὲν πᾶσαν τιμωρίαν παρὰ τοῦ ἡμαρτηκότος λαβεῖν, ἀκούσαντος δὲ μηνύσαι, ὅπερ ἐκεῖνος ἐποίησεν. ὑμεῖς δ᾽ ἐπακολουθήσαντες 100) ἀνθρώποις, οὐδὲν δὲ αὐτοὺς ἐρῶ ὡς ἀμυνόμενος, πλὴν 1) ὅτι δικαιότερον ἦν ἐκείνους ὑμῖν ἀκολουθεῖν,

met ipse designat. quo pertineat τι τοιοῦτον, haud liquet. caute enim et recte loquitur Dio de malignis rumoribus de se per Corinthum diditis, vt, cuiusmodi fuerint illi, certo non constet. quia tamen τὴν ἐπαφροδισίαν hic saepius commemorat, suspicio penes me nascitur, eum turpis amoris esse insimulatum.

98) παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην] sic recte var. lect. Venetae; περὶ τὸν ἀγ. t. Ven. et Mor. Per agonothetam designat Traianum.

99) post ἀγωνοθέτου videtur excidisse ὅσπερ ἦν, cuius partes erant, vt, si crederet me flagitium hoc commisisse, poenas a me repeteret, et si quod meum facinus ab indice delatum audiuisset atque comperisset, publicaret id, quod fecissem.

100) ὑμεῖς δ᾽ ἐπακολουθήσαντες] non habent hi nominatiui apodosin, vt necesse sit aliquid deesse, e. c. ὑμεῖς δ᾽ ἐκβεβλήκατε τοῦτον, ἐπακολουθήσαντες. *vos autem hanc meam statuam eiecistis, ideo, quod essetis secuti famam de me sparsam ab hominibus quibusdam, in quos nihil acerbius dicam, quod videri possit ab animo profectum vindictae cupido.*

1) πλὴν] subaudi τοῦτο μόνον ἐρῶ.

λουθεῖν, ἢ ὑμᾶς ἐκείνοις. ὑμεῖς γὰρ ἐστὲ νῦν τὸ δὴ λεγόμενον· πρῶρα καὶ πρύμνα τῆς Ἑλλάδος, ὄλβιοι μὲν καὶ ἀφνειοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ὀνομάτων, ἐκ παλαιῶν χρόνων, ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν θεῶν ὀνομαζόμενοι [2]). ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τισὶν ὑπῆρχε καὶ πλουτεῖν καὶ δύνασθαι· νῦν δ' ἀφ' οὗ προλέλοιπεν ὁ πλοῦτος Ὀρχομενόν τε καὶ Δελφοὺς ἐλέῳ μὲν ὑμῶν δύνανται διαφέρειν, ζήλῳ δὲ οὐδὲ εἷς. καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἣν οὐ δεῖ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην ὀφλεῖν· ὅταν τὸν [3]) ὑφ' ὑμῶν ἐκπεπτωκότα πάντες ἄσμενοι καταδέχωνται οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ καλῶσι, καὶ διαπρεσβεύωνται, καὶ τιμαῖς ταῖς τε ἄλλαις γεραίρωσι, καὶ δὴ καὶ τῇ τῶν εἰκόνων ἀναθέσει. ὑπὲρ δ' ἐμαυτοῦ [4]) καὶ τῆς εἰκόνος νῦν ἐρῶ λόγον, ὃν εἶπεν Ἀναξαγόρας υἱὸν ἀποβεβληκώς· ᾔδειν θνητὸν γεγεννηκώς. ἀλλ' οὐκ ᾔδειν, ὅτι [5]) τούτων τῶν ἀνδριάντων ἕκαστος ἀνατίθεται μὲν ὡς αἰώνιος ἐσόμενος· φθείρεται δὲ, ἄλλος κατ' ἄλλην εἱμαρμένην, κοινοτάτην μὲν καὶ δικαιοτάτην, καὶ πᾶσι πράγμασι προκειμένην, τὴν τοῦ χρόνου; ὁ δὲ ποιητὴς ἄλλως ἐκόμπαζεν, ὁ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα ποιήσας, ὅ φασιν ἐπὶ τῷ Μίδα σήματι γεγράφθαι·

Χαλ-

2) poſt ὀνομαζόμενοι deeſſe videtur ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν νῦν ἀφίημι, vel παραλείψω, aut etiam οὐ μέντοι τοῦτό γε θαυμαστὸν, vel ſimilis ſententia. ὅτι] ὅτε Anglus.

3) τὸν] ſic recte interpres et margo Mor. ſed t. Mor. et Ven. dant τήν.

4) ὑπὲρ δ' ἐμαυτοῦ] reſpondent haec illis ſuperioribus ὑπὲρ μὲν τῆς πόλεως.

5) poſt ὅτι deeſſe videntur aliqua, ad hanc ferme ſententiam: ὅτι μεταυτίκα, fore, vt ſtatua mea paulo poſt, quam eſſet dedicata, exſpiraret, καὶ διὰ τοιαῦτα, et ob cauſas tam friuolas, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀναθέντων, et ab illis ipſis, qui dedicaſſent. καίτοι τούτων μὲν τῶν ἀνδρ-

Χαλκῆ 6) παρθένος εἰμί. Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,
Ἔς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ
Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδας ὅτι τῇδε τέθαπται.

ἀλλ', ὦ παρθένε, αὐτάγγελε, τοῦ μὲν ποιητοῦ 7) ἀκούομεν· σὲ δὲ ζητοῦντες οὐχ εὕρομεν, οὐδὲ τὸ σῆμα τοῦ Μίδου. ὕδατα δὲ ἐκεῖνα, καὶ δένδρα ἔτι μὲν γὰρ νάει τε 8) καὶ θάλλει, χρόνῳ δὲ καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων ἔοικεν ἐπιλείψειν, ὡς Μίδας, ὡς παρθένος 9). ἀνδρὶ μὲν Ἱππαίμων ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ 10) Πόδαργος, καὶ κυνὶ Λήθαργος, καὶ θεράποντι Βάβης. τίς οὖν οἶδεν Ἑλλήνων, οὐχ ὅτι τὸν ἵππον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν Ἱππαίμονα; δοκοῦμεν 11) οὐδὲ Μαγνήτων, ὅθεν ἦν Ἱππαίμων. οὗτος μὲν οὖν φροῦδος ἐξ ἀνθρώπων αὐτῷ Βάβητι καὶ Ποδάργῳ. ἕτεροι δὲ ἑστᾶσι καὶ γιγνώσκονται, τὴν δὲ ἐπιγραφὴν ἔχουσιν ἕτεροι 12). καὶ τὸ γιγνόμενόν ἐστιν, οἷον ἐν τοῖς μέλεσιν

6) carmen hoc exstat p. 219. et 511. Antholog. H. Steph. et alibi. v. Casaub. h. l.

7) τοῦ μὲν ποιητοῦ] qui Homerus creditur fuisse.

8) νάει abest a Veneta. in γὰρ videtur ῥεῖ latere; nam id verbum in versibus poetae est, vnde haec repetuntur. forte sic reliquit Dio: ὕδατα δ' ἐκεῖνα καὶ δένδρα|ἔτι μὲν παρὰ Φρυξὶ ῥέει τε καὶ θάλλει.

9) Ingessit hic loci Morellus in latina Naogeorgi totam sententiam de suo, plane inutilem et abolendam, existimans aliquid h. l. deesse. nil deest. superiori epigrammati subiicit Dio aliud Pisandri, quod item in Anthologia p. 203. legitur.

10) ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ —] sic Anth. l. c. et var. lect. Venetae, sed t. Ven. et Mor. dant ὄνομα, τῷ ἵππῳ δὲ. pro nomine proprio ἱππαίμων suadet Casaubonus ἱππάμμων. non liquet.

11) δοκοῦμεν possit pro Latinismo haberi. *opinamur*, pro *opinor*. Graecus dixisset δοκῶ μέν. post Μαγνήτων, aut post ὅθεν ἦν ὁ Ἱππαίμων, videtur οὐδεὶς aut οὐδ' εἷς abesse.

12) ἔχουσιν ἕτεροι] sic recte Valesius. ἑτέρων Ven. et Mor.

ἀντίσπαστον· τὸ μὲν ἐπίγραμμα ῥωμαΐζει, ὁ δ' ἀνδριὰς ἑλληνίζει [13]· καὶ τρόπον τινὰ ἀντιδιδάσκουσιν οἱ ποιηταὶ [14] τρόπον μὲν Ἑλλήνων, τύχας δὲ Ῥωμαίων. ἐθεασάμην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν καλὸν, τὸν Κλεινίου, (οὐκ οἶδ' ὅπου πλησίον ἐθεασάμην ἐν καλῷ τῆς Ἑλλάδος) ἐπιγραφὴν ἔχοντα Χαλκοπώγωνος· ἕτερον δὲ περικεκομμένον τὼ χεῖρε, ὃς ἐλέγετο τῆς Πολυκλέους τέχνης εἶναι. ὅραμα δεινὸν, ὦ γῆ καὶ ἥλιε, Ἀλκιβιάδης πεπηρωμένος. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα δουλεύσαντας ἐν Πέρσαις, καὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως πεντακοσίους ἀνδριάντας καὶ χιλίους ὑπὸ Ἀθηναίων μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ πάντας καθῃρημένους. ἐτόλμησαν δὲ καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως [15] ἀμίδας κατασκευάσαι [16]. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνος οὖρον κατέχεον, ἐκεῖνος δὲ τῆς πόλεως αἷμα καὶ τέφραν καὶ κονίαν. καὶ γὰρ ἦν νεμεσητὸν, τὸν αὐτὸν ἄνδρα νῦν μὲν ἐν θεοῖς λέγειν,

νῦν

13) ῥωμαΐζει, ὁ δ' ἀνδριὰς ἑλληνίζει] sic recte Valesius; sed Ven. et Mor. omittunt ὁ δ' ἀνδρ. ἑλλην.

14) ποιηταὶ ambigue positum, vt praeter artifices carminum, etiam artifices statuarum, et auctores inscriptionum prosa conceptarum significet.

15) Φιλίππου τοῦ βασ.] non viuus Philippus, sed in aere repraesentatus designatur; quamquam haec, quae hic narrat Dio, superstite adhuc Philippo fiebant, quem non fugiebat hoc facinus Atheniensium in statuam suam commissum.

16) κατασκευάσαι] si voluisset auctor significasse, Athenienses Philippi statuas conflasse, et ex iis matulas confecisse, dicendum ei fuisset ἐκ Φιλίππου τοῦ β. ἀμίδας κατασκευάσαι. Ille vero scripsit κατασκεδάσαι, *super caput statuae Philippi Athenis stantis matulas defuderunt.* quod nunc idem in var. lect. Venetae reperio, cum olim sic coniecissem. Ipse auctor mentem suam apertissime verbis proxime insequentibus declarauit: ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνος οὖρον κατέχεον.

νῦν δ' οὐδ' ἐν ἀνθρώποις 17). εἶτα ἐγὼ ταῦτα ἐπιστάμενος, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὐδὲ τῶν θεῶν φείδονται, ἀνδριάντος ὑμῖν 18) φροντίσαι δοκῶ; καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σιγήσειν μοι δοκεῖ· ἀλλὰ τὸν Ἴσθμιον 19), τὸν ἀγωνοθέτην τὸν ὑμέτερον, Μόμμιος ἐκ βάθρων ἀνασπάσας, ἀνέθηκε τῷ Διΐ· φεῦ τῆς ἀμαθίας· τὸν ἀδελφὸν ὡς ἀνάθημα 20), ἄνθρωπος ἀπαίδευτος καὶ μηδενὸς τῶν καλῶν 21) πεπειραμένος. Φίλιππον μὲν τὸν Ἀμύντου, ὃν ἐκ Θεσπιέων ἔλαβεν 22), ἐπι-

17) νῦν δ' οὐδ' ἐν ἀνθρ.] extrema enim contumelia, aliquem commingere, aut matula plena perfundere.

18) ὑμῖν] imo vero ὑμᾶς. alia res esset, si μέλειν insequeretur; sed sequitur Φροντίσαι.

19) τὸν ἴσθμιον] Neptunum designat, cuius in honorem Isthmia agebantur; quapropter eum agonothetam Corinthiorum appellat.

20) corruptissima haec esse falso est Casaubonus opinatus. Sana esse vidit Valesius p. 67. Emend. Mummius Achaicus Neptuni Isthmii statuam Romam transtulerat et in Capitolio Ioui Capitolino dedicauerat; cuius rei absurditatem Dio miratur. Diis homines, statuae, aliae res dedicantur, ipsorum maiestate inferiores, non dii alii, non fratres ipsi. sed Neptunus erat Iouis frater.

21) τῶν καλῶν] *nullam partem literaturae elegantioris attigerat.* nam in ludo puerili poterat didicisse, Neptunum fratrem Iouis esse. τῶν κακῶν Ven. et Mor.

22) post ἔλαβεν videtur Ἀχιλλέα vel simile quod nomen vetusti alicuius herois, forte Thespiensibus patrii, excidisse. ridet stoliditatem Mummii, qui Achillem, iuuenem ferocem, calidum, audacem, magnanimum, nonnihil inconsultum, apertum irarum atque minarum, vi et rapiditate agentem omnia, commodi sui prae affectus impotentia contemtorem, cum Philippo permutarit, sene, callido, tecto, nonnunquam cunctatore, pro compendio vendentem omnia, dolis saepius et imposturis, quam vi, nitente, vnoculo, rebus paene omnibus Achilli dissimili. Sed multo maior stultitia, iuuenibus Arcadibus personam Nestoris et Priami, quorum hic ne Graecus quidem erat, imponentis, quos ambos tam diu constat vixisse, vt eorum longaeuitas in prouerbium abierit.

ἐπέγραψε· καὶ τοὺς ἐκ Φενεοῦ νεανίσκους, τὸν μὲν Νέστορα, τὸν δὲ Πρίαμον. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ῥωμαίων, τοῦτ' ἐκεῖνο [23]), τοὺς [24]) ἐξ ἐκείνου [25]) ὁρᾷν ᾤοντο [26]), ὁρῶν Ἀρκάδας ἐκ Φενεοῦ. ταῦτα μὲν οὖν ἔξεστι καὶ γελᾷν. σπουδῇ δέ μοι ἐπελήλυθεν Ἀγησίλαον, τὸν βασιλέα τῶν Λακεδαιμονίων, τῆς γνώμης μακαρίσαι· ὅστις οὔποτε ἠξίωσεν, οὔτε πλαστὸν [27]), οὔτε μιμήλαν τοῦ σώματος ποιήσασθαι· οὐχ' ὅτι χωλὸς ἦν, ὥς φασι, καὶ μικρός· τί γὰρ ἐκώλυε μέγαν εἶναι τὸν ἀνδριάντα; τί γὰρ ἀρτίπουν [28]), ὥσπερ τὸν Εὐφράνορος Ἥφαιστον; ἀλλὰ τοῦτ' ἐκεῖνος εἶδεν ἀκριβῶς, ὅτι μὴ δεῖ τὰς ἀνθρωπίνας τύχας ἐκτεί-

23) τοῦτ' ἐκεῖνο] *reuera*, tametſi dictu eſt incredibile, re tamen ipſa vere euenit.

24) τοὺς] aut τούτους, aut αὐτούς, videtur leg. eſſe. *illos ipſos*, Neſtorem et Priamum.

25) ἐξ ἐκείνου] ſcil. τοῦ χρόνου.

26) ᾤοντο] pro ᾤετο, quia δῆμος eſt multitudo. malim tamen ſingularem, quia ὁρῶν ſequitur, quod cum plurali non bene conuenit.

27) f. πλαστὺν, id eſt πλάσιν, aut πλάσμα, vel potius οὔτε πλαστὸν, οὔτε γραπτὸν, οὔτε χωνευτὸν μίμημα τοῦ σώματος. haec poterit, qui volet, cum loco Plutarchi, ad quem Caſaubonus ablegat, conferre. Eſt in Apophthegmatibus Laconicis p. 210 D. edit. Frankfurt. verba ſunt haec: τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἑλληνικῶν ἐθνῶν ψηφισαμένων ἐν ταῖς ἐπιφανεστάταις πόλεσιν εἰκόνας ἀνιστᾷν αὐτοῦ, προσέγραψεν, ἐμοῦ μηδεμία εἰκὼν ἔστω, μηδὲ γραπτὴ, μηδὲ πλαστὴ, μηδὲ κατασκευαστή. videtur Plutarchus ſententiam Ageſilai verbis ſuis reddidiſſe, Dio verbis ipſius regis Spartani. in voce quidem μιμήλαν agnoſco Laconiſmum. Sed quid eſt μιμήλα? *ſimulacrum.* ſed cuius generis et materiae? nam et cera, et aes, et colores poſſunt hominis imaginem μιμεῖσθαι. ergone dedit Dio οὔτε πλαστὴν, οὔτε ἄλλην μιμήλαν, *neque cereum, neque vllum aliud ſuae perſonae ſimulacrum.*

28) ἀρτίπουν] ſic recte Caſaubonus, quod interpres quoque expreſſit. ἀντίπουν Ven. et Mor.

τείνειν [29]), μηδὲ κινδυνεύειν περὶ τῷ σώματι, κατὰ λίθον καὶ χαλκόν. εἴθε γὰρ εἶναι [30]) καὶ τοῦ σώματος ἀπηλλάχθαι. χαιρέτω δ' ὁ Δαίδαλος καὶ τὰ Δαιδάλου μιμηλὰ τεχνήματα. ἅδην Προμηθέος, ἅδην πηλοῦ [31]). καίτοι καὶ τὸ σῶμα τῶν γενναίων φησὶν ἀλλότριον εἶναι, ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ [32]) σώματός τε καὶ ψυχῆς. ὁ μὲν γὰρ [33]) οὐκ ἔστιν, οὐδὲ φροντίζει, τοῦ σώματος κάμνοντος. ἐμαίνετο Καμβύσης, Ἄμασιν, τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα [34]), τὸν νεκρὸν αὐτοῦ κεντῶν τε καὶ μαστιγῶν. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ λέγουσιν, Ἄμασιν ἐκ πλέονος ὑφορώμενον

τὴν

29) τὰς ἀνθρ. τύχας ἐκτ.] *non oportere fortunas humanas vltra vitam hominum extendere.* h. e. nihil relinquere, in quod fortuna post hominis excessum saeuire et ludibria sua exercere possit, quia sat multa superque sint homini superstiti adhuc toleranda. Itaque nil attinebit libros conscribere et edere, vnde posteritas fiat doctior, non domos, non vrbes condere, non liberos procreare, nullo genere monumentorum memoriam sui propagare expediet. Ecquid enim est horum omnium, quod fortunae non sit obnoxium?

30) malim εἴη. *vtinam datum esset sine corpore viuere.*

31) ἅδην πηλοῦ] nescio, an sint scholium prouerbii ἅδην Προμηθέως. Prometheus saepe pro figlina et operibus figlinis vsurpatur. v. Interpp. ad Luciani T. I. p. 26. Sententia videtur haec esse: satis esto ad mala humana, simulacra figlina hominum facere. vltra ne procedat ars; nam in opere vili exigua est iactura.

32) ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ] parodia est Homerica. Circa Φησὶν hoc ipso versu deest nomen philosophi, aut Ἀναξαγόρας, aut Φερεκύδης, aut Δημόκριτος, aut tale quod, ex historia philosophiae requirendum; aut pro singulari pluralis Φασὶν est substituendus. margo Mor. dat ἴσ. τὶς Φησίν.

33) aut ὁ μὲν γὰρ νοῦς οὐκ αἰσθάνεται, aut ὁ μὲν γὰρ νοῦς οὐκ ἔστιν ἐν πόνῳ. Anglus volebat ἡ μὲν γὰρ (ψυχὴ puta) οὐκ ᾔσθετ.

34) post βασιλέα deest οἰόμενος ὑβρίζειν, aut αἰκίζεσθαι.

Ἀριστέας. μναάσασθαί [45] τινα φαμὶ [46] καὶ ἕτερον ἀμμέων. πάνυ γὰρ καλῶς εἶπεν ἡ Σαπφώ· καὶ πολὺ κάλλιον Ἡσίοδος·

Φήμη δ᾽ οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα λαοὶ
Πολλοὶ φημίζουσι· θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

ἐγώ σε ἀναστήσω παρὰ τῇ θεῷ, ὅθεν οὐδείς σε μὴ καθέλῃ· οὐ σεισμὸς, οὐκ ἄνεμος, οὐ νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ φθόνος, οὐκ ἐχθρὸς, ἀλλὰ καὶ νῦν σε καταλαμβάνω ἑστηκότα. λάθα μὲν γὰρ ἤδη τινὰς καὶ ἑτέρους ἔσφηλεν καὶ ἐψεύσατο· γνώμη δ᾽ ἀνδρῶν ἀγαθῶν οὐδένα, ἢ [47] κατ᾽ ἄνδρα μοι ὀρθὸς ἕστηκας.

45) f. μνασεῖσθαι. Sed saepe aoristi cum futuris alternant.

46) Mor. dat Φάμη, et Ven. paulo rectius Φημί. Sed obseruauit Casaubonus, haec dorica esse; vnde Φαμὶ extudit. recte et solerter.

47) ἢ] Casaubonus vult ἢ καὶ ἀνδριάς μοι ὀρθ. possit quoque coniici σὺ δή μοι. *tu itaque mihi recta stas et immobilis;* viri enim boni de me bene sentiunt.

ΠΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΣ ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΑΕΙΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΗ΄.

Ὅταν ἐκλογίσωμαι τὰς αἰτίας, ἄνδρες Νικομηδεῖς, δι' ἃς ἐποιήσασθέ με πολίτην· οὐ γὰρ πλοῦτον ὄντα ὁρῶ μοι μέγαν, ὥστε νομίζειν, ὅτι διὰ χρήματα ἐσπουδάσθην ὑφ' ὑμῶν· οὔτε πρὸς τὸ θεραπεύειν τοὺς ὄχλους ἐπιτηδείως ἔχοντι ἐμαυτῷ σύνοιδα· οὔκουν οὐδὲ εἰς τοῦτό μου χρῄζειν δοκεῖτε, τὸ ταῖς ὁρμαῖς ὑμῶν ἁπάσαις ὑπηρετεῖν ἑτοίμως ἐμέ· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ συμποτικός εἰμί τις, οὐδὲ κοινὸς ἐν ταῖς τοιαύταις συνουσίαις, ὥστε ἀπό γε τούτου παρέχειν τοῖς πλήθεσιν ἡδονήν· εἰ δὲ μὴ διαμαρτάνω μήτε τῆς ὑμετέρας περὶ αὐτοῦ προαιρέσεως, καὶ ὅσα γε ὑμῖν δύναμαι χρήσιμος [1]) εἶναι, ταῦθ' ἃ ἐπίσταμαι τὸ λοιπόν ἐστιν, δι' ὃ πολίτης ἐγὼ γεγένημαι παρ' ὑμῖν, σπουδῆς οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ συμβουλεύειν ἐμέ τι περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ἴσως μᾶλλον ἑτέρων, καὶ βούλεσθαι καὶ δύνασθαι. τοῦτο δὲ εἰ μὲν οὐκ ἔστι τοιοῦτον, ὑμεῖς τε τῆς περὶ ἐμὲ σπουδῆς διημάρτετε, ἐγώ τε ἔοικα μάτην ὑπακούσας ὑμῖν, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ γενήσεσθαι

1) malim χρήσιμος εἶναι ἐνταῦθα, ἐπίσταμαι τὸ λοιπὸν ἔτι, δι' ἃ *quod si autem neque in meo iudicio de causis vestrae erga me voluntatis erro, neque in aestimatione modorum, quibus ego vos hic ornare queam, nullum aliud studium, ob quod vos me ciuem vestrum esse iusseritis, reliquum noui, quam, quod plus, quam alii, et velim et possim remp. vestram consiliis adiuuare.* Anglus mauult ταῦτα. idem volebat ἄξιον post σπουδῆς deesse, aut hoc v. σπουδῆς redundare.

σεσθαι τῇ πόλει χρήσιμος, οὐ ποιουμένων 2) χρείαν ὑμῶν εἰς ἣν μόνον ἐπιτήδειός εἰμι. εἰ δὲ πάσαις μὲν ταῖς πόλεσι, μᾶλλον δὲ ταῖς μεγάλαις, δεῖ μὲν καὶ τῶν πλουσίων, ἵνα καὶ χορηγῶσι, καὶ φιλοτιμῶνται ταυτὶ τὰ νενομισμένα δαπανήματα· δεῖ δὲ καὶ κολάκων ἀνδρῶν, ἵνα δημαγωγοῦσιν αὐτοῖς ἥδωνται· δεῖ δὲ καὶ συμβούλων, ἵνα σώζωνται ταῖς πολιτείαις 3)· κἀγὼ, καθ᾽ ὅσον μοι δυνατὸν, οὐκ ὀκνήσω, περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύων, ὠφελεῖν τὴν πόλιν. ἔστι μὲν οὖν καὶ ἄλλα τινὰ παρ᾽ ὑμῖν ἐπανορθώσεως ἄξια· καὶ κατὰ μέρος αὐτῶν ποιήσομαι τὴν θεραπείαν, ἂν τἀληθῆ λέγων πιστευθῶ περὶ τῶν μειζόνων. τί δὲ παθὼν, ἢ τί βουλόμενος, οὐχ ὑπὲρ τῶν μικροτέρων συμβουλεύω πρότερον; οὐδὲ ἐν ἐκείνοις ἀποπειρῶμαι τοῦ δήμου τῆς εὐπειθείας, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἀξιῶ κινδυνεύειν, περὶ τοῦ μεγίστου συμβουλεύων πράγματος; ὅτι πολλῷ μοι δοκεῖ ῥᾷον εἶναι, πεῖσαι περὶ τῶν μεγίστων, ἢ τῶν μικροτέρων καὶ φαύλων. τῶν μὲν γὰρ ἔξεστι καὶ καταφρονῆσαι 4) τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν

γιγνο-

2) post ποιουμένων videtur μου abesse. *cum vos me nil vtamini eo in genere, in quo solo poteram vobis prodesse, et ad quod solum aptus eram natus.*

3) malim ταῖς τούτων πολιτείαις. *vt per horum prudentiam in capiendis consiliis et gerendis rebus ad pacem publicam pertinentibus saluae sint*, (ciuitates puta.)

4) καὶ καταφρονῆσαι] non dubito, locum hunc esse vitiosum, quamquam praeuideo fore, vt sint, qui eum tueantur, et inordinatam atque nonnihil cum eleganti quadam negligentia conturbatam dictionem excusent, similibusque exemplis afferendis defendant. Lenissima ratio corrigendi sit haec, vt ista, quae proposui, duo vocabula transponantur; aut alias aliquid deerit, e. c. ad hunc modum: τῶν μὲν γὰρ ἔξεστι καὶ καταφρονῆσαι, καὶ ἀνέχεσθαι τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν γιγνομένης βλάβης. *nam ista quidem licet etiam contemnere, et ab iis exsistens damnum tolerare.* καὶ primum aequiualebit latinis, *etiam, vel, adeo.* non solum ferre, sed etiam contemnere, sed spernere adeo.

γιγνομένης βλάβης. ὁ δὲ χωρὶς ὧν ἀμήχανόν ἐστιν αὐτῷ σώζεσθαι, περὶ τούτων οὐκ ἐθελήσας πεισθῆναι· δῆλός ἐστιν 5) ὑπὲρ τῶν μικροτέρων οὐδὲ ἀκουσόμενος. ὅτι μὲν οὖν, ἐὰν ὑπομείνητε τὴν συμβουλίαν, πεισθήσεσθέ μοι, περὶ ὧν συμβουλεύων πάρειμι, καὶ δὴ σφόδρα θαῤῥῶ. τί δαὶ, δύσκολον 6) τοῦτ' ἐστι, τὸ μήτε φορτικὴν ὑμᾶς ἡγήσασθαι τὴν ἀκρόασιν τὴν περὶ τοῦ πράγματος, μήτε περιττὴν, μήτε ἄκαιρον. ἵν' οὖν μοι μὴ ταῦτα 7) προαπαντήσῃ παρ' ὑμῶν· διὰ τί δὲ συμβουλεύεις 8) σὺ περὶ ὧν ἡμεῖς τὴν ἀρχὴν οὐδὲ βουλευόμεθα· τί δὲ σεαυτῷ λόγου μεταδίδως, οὗ σοὶ μὴ μετέδομεν ἡμεῖς; διὰ τί δὲ τοσούτων ἡμῖν πεπολιτευμένων 9), ἀνδρῶν ἐπιχωρίων, ποιητῶν, ῥητόρων, φιλοσόφων, γερόντων, νέων, οὐδέποτε οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἡμῖν συμβουλεῦσαι ταύτην τὴν συμβουλίαν; αἴτημα θέλω ποιήσασθαι τοῦτο αὐτὸ παρ' ὑμῶν, ἄνδρες Νικομηδεῖς, καὶ χαρίσασθέ μοι καὶ ὑπομείνατε ἀκοῦσαι λόγου περιττοῦ καὶ ἀκαίρου, καὶ μὴ πείσοντος ὑμᾶς. καὶ οὐδὲ μεγάλην εἶναι νομίζω τὴν δωρεάν. εἴτε γὰρ πεισθήσεσθε, ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι τοῦτο 10) λυσιτελῆ λέγοντος· εἴτε ἐφ' ὑμῖν ἀπόκειται τὸ πεισθῆναι, τί τοῦτο δύσκολόν ἐστιν, ἀνδρὶ φίλῳ λόγου μεταδοῦναι βουλομένῳ μάτην εἰπεῖν; καὶ τί δή τοῦτό ἐστιν, ὑπὲρ οὗ μέλλω μὲν συμβουλεύειν, ὀνομάσαι δὲ αὐτὸ ὀκνῶ; τὸ μὲν ὄνομα

5) malim δῆλός ἐστιν οὐδὲ ὑπὲρ τῶν μικρ. ἀκουσ.

6) malim θαῤῥῶ, καίτοι δύσκολον — *vel maxime confido, tametsi difficile est* — aut θ. τί δὲ — *estne vero difficile quid, vos neque —?* aut τί γὰρ, δύσκ. *ecquid enim difficile est —?*

7) struere verba graeci sic malunt: ἵν' οὖν μή μοι ταῦτα —

8) διὰ τί δὲ συμβ.] sic Ven. τί δαὶ συμβ. Mor. et sic quoque paulo post.

9) varietas lectionis Venetae dat τοσούτων πεπολιτευμένων παρ' ἡμῖν.

10) in var. lect. Ven. est ταῦτα. lege τοῦ τὰ λυσ.

οὐκ ἀηδὲς, ὦ ἄνδρες Νικομηδεῖς, οὔτε ἐν ταῖς οἰκίαις, οὔτε ἐν ταῖς συγγενείαις, οὔτε ἐν ταῖς φιλίαις, οὔτε ἐν ταῖς πόλεσιν, οὔτε ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ὑπὲρ γὰρ ὁμονοίας ἐρῶν ἔρχομαι· καλοῦ μὲν ὀνόματος, καλοῦ δὲ πράγματος. ἂν δ' εὐθὺς προσθῶ περὶ τῆς πρὸς τίνας [11]) ὁμονοίας, τοῦτο δέδοικα, μὴ τὴν μὲν ὁμόνοιαν αὐτὴν ἀφ' ἑαυτῆς [12]) καλὴν εἶναι, τὸ δὲ πρὸς τούτους ὁμονοεῖν τοὺς ἀνθρώπους, οἷς ὁμοφρονεῖν φημὶ δεῖν ὑμᾶς, ἀδύνατον εἶναι νομίσητε. τοῦτο γάρ ἐστιν, ὃ μέχρι νῦν εἰς τὴν ἔχθραν καθίστησιν ὑμᾶς τὴν πρὸς ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἐᾷ γενέσθαι τὴν φιλίαν· τὸ πεπεῖσθαι δίχα λόγου, καὶ [13]) μὴ δυνατὴν εἶναι ταῖς πόλεσι τὴν ὁμόνοιαν. μὴ θορυβήσητε δὲ [14]) ἐρχομένῳ πάλιν, ἀλλ' ὑπομείνατε. φημὶ δεῖν ὑμᾶς, ἄνδρες Νικομηδεῖς, ὁμονοῆσαι πρὸς Νικαεῖς· ἀκούσατε δὲ, καὶ μὴ χαλεπήνητε [15]) μηδέπω, πρὶν ἂν εἴπω τὰς αἰτίας. οὐδὲ γὰρ ὁ νοσῶν πρὸς τὸν ἰατρὸν ὀργίζεται διατάττοντα τὴν θεραπείαν· ἀλλ' ἀκούει μὲν ἀηδῶς αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι αὐτὸν καὶ τμηθῆναι δεῖ, καὶ καυθῆναι· πείθεται δὲ ὅμως· περὶ γὰρ σωτηρίας ὁ κίνδυνός ἐστι. καίτοι τί τοῦτο εἶπον; τὸ γὰρ ἐμὸν φάρμακον, ὃ προσφέρω ταῖς πόλεσιν, ἥδιστόν ἐστι φάρμακον, καὶ χωρὶς οὗ οὐ ζῆν [16]) οὐδεὶς ἂν ἐθελήσειεν εὖ φρονῶν. βούλομαι δὲ διελεῖν τὸν λό-

γον,

11) πρὸς τίνας] sic recte Ven. *erga quos? cum quibus?* πρός τινας Mor.

12) malim ἐφ' ἑαυτῆς.

13) aut delendum est καὶ, aut deest aliquid aut ante, aut post καὶ. quod etiam Casaubonus admonuit.

14) post δὲ videtur λέγειν, aut εἰπεῖν, aut simile quid deesse. *nolite mihi obstrepere, hoc idem rursus dicturo.* ἔρχεσθαι λέγειν, *venire ad dicendum*, est notus hellenismus et gallicismus, H. Stephano ad Herodotum annotatus, pro *dicere velle, ordiri, accingi ad dicendum.*

15) χαλεπήνητε] sic recte Ven. χαλεπαίνητε Mor.

16) malim οὐδὲ ζῆν. *ne viuere quidem.*

γον, καὶ τὸ πρῶτον ὑπὲρ αὐτῆς εἰπεῖν τῆς ὁμονοίας τῆς καθόλου, ποδαπόν τε ἐστὶ καὶ τίνων αἴτιον· εἶτα ἐξ ἐναντίας τὴν στάσιν καὶ τὴν ἔχθραν διακρίνας [17] πρὸς τὴν φιλίαν. ἔσται γὰρ [18] ἀκόλουθον τὸ [19] τῆς ὁμονοίας ἀποδειχθείσης ὠφελίμου τοῖς ἀνθρώποις ἅπασιν ἀποδεῖξαι ταύτην τὴν ὁμόνοιαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ἀναγκαιοτάτην οὖσαν ὑμῖν, καὶ λυσιτελεστάτην. οὐκ ἀποστήσομαι [20] δὲ, οὐδ᾽ εἴ πως ἂν οὐ μεῖναι γενομένη δύναιτο, καὶ γὰρ τοῦτο ὁρῶ πολλοῖς ἐνοχλοῦν. εὔχομαι δὲ [21] τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ τοῖς ὑμετέροις καὶ τοῖς ἐκείνων, εἰ ταῦτα εὐνοίᾳ τῇ πρὸς μόνους ὑμᾶς ἐγὼ νῦν λέγω, καὶ μηδεμίαν οἰκείαν θηρώμενος δόξαν, ἢ λυσιτέλειαν, ἐκ τῆς καταλλαγῆς τῆς ὑμετέρας· καὶ πρὸ πάντων εἰ μελλήσει [22] λυσιτελεῖν τῇ πόλει [23]), δοῦναι μὲν ἐμοὶ τοὺς ἀξίους τοῦ πράγματος εἰπεῖν λόγους, παρασχεῖν δὲ ὑμᾶς, ἐμοὶ

17) διακρίνας si bene habet, subaudiri debet a communi τὴν στάσιν καὶ τὴν ἔχθραν βούλομαι εἰπεῖν ποδαπόν ἐστι καὶ τίνων αἴτιον. alias legi possit διακρῖναι in infinit. *diiudicare et aestimare contra concordiam.*

18) γὰρ] malim δὲ.

19) τὸ] malim τῷ. *post demonstrationem sciti, concordiam hominibus omnibus prodesse, consentaneum erit, docere, vt illi cohaerens et consequens* — τὸ τῆς ὁμονοίας ἀποδειχθείσης ὠφελίμου idem est, atque ἡ ἀπόδειξις, aut τὸ ἀποδεῖξαι, ὅτι ἡ ὁμόνοια ὠφέλιμός ἐστι.

20) nescio, cur Casaubonus malit οὐκ ἀποσιγήσομαι. caussa mutandi nulla prorsus est. bene habet vulgatum. miror contra, cur vitium in proximo non latens, sed exstans, intactum praeterierit; deest enim (Ven. et Mor.) particula negans post ἂν. *non desistam ne si quidem conciliata minus constans et perpetua sit.* Obseruauit hoc etiam Anglus.

21) εὔχομαι δὲ] est haec imitatio noti exordii, quo Demosthenes suam pro Ctesiphonte orationem exorsus est.

22) malim μέλλει.

23) malim aut τῇ ὑμετέρᾳ πόλει, aut τῇδε τῇ πόλει.

πεισθῆναι τὰ συμφέροντα βουλομένους. ὁμόνοιαν 45. τοίνυν πάντες μὲν ἐπῄνεσαν ἀεὶ, καὶ λέγοντες, καὶ γράφοντες· καὶ μεστὰ [24]) τῶν ἐγκωμίων αὐτῆς ἐστι καὶ τὰ ποιήματα, καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων συγγράμματα· καὶ ὅσοι τὰς ἱστορίας ἐξέδοσαν, ἐπὶ παραδείγματι αὐτῶν τῶν ἔργων, ἀπέδειξαν αὐτὴν μεγίστην οὖσαν τῶν ἀνθρωπείων ἀγαθῶν. καὶ πολλοὶ τολμήσαντες ἤδη τῶν σοφιστῶν παραδόξους εἰπεῖν λόγους, μόνον τοῦτον οὐκ ἀπενοήθησαν [25]) ἐξενεγκεῖν, ὡς οὐ καλὸν ἡ ὁμόνοια, καὶ σωτήριόν ἐστι. τοῖς τε νῦν βουλομένοις αὐτὴν ἐγκωμιάζειν, καὶ τοῖς ἀεὶ [26]) τοῦτο ποιεῖν, ἄφθονος ἡ τῶν λόγων ὕλη, καὶ ἀεὶ, καὶ πλείω, καὶ κρείττω περὶ αὐτῆς ἐξέσται λέγειν. εἴτε γὰρ ὑπὲρ γενέσεως αὐτῆς πολυπραγμονεῖν ἐθέλοι τις, ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν αὐτὴν [27]) ἐπανάγειν ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν θείων πραγμάτων. ἡ γὰρ αὐτὴ [28]), καὶ φιλία ἐστὶ, καὶ καταλλαγὴ, καὶ συγγένεια, καὶ ταῦτα πάντα [29]) περιείληφε. καὶ τὰ στοιχεῖα δὲ τί ἄλλο, ἢ ὁμόνειαν [30]) εἶναι; καὶ δι᾿ οὗ σώζεται πάντα τὰ μέγιστα, τοῦτό ἐστι, καὶ δι᾿ οὗ πάντα ἀπόλλυται, τοὐναντίον. εἰ μὲν οὖν μὴ θνητὸν

ἦμεν

24) μεστὰ] sic recte Casaub. μετὰ Ven. et Mor.

25) var. lect. Ven. dat ἐπενοήθησαν. sed praestat vulgata.

26) post ἀεὶ videtur βουλησομένοις deesse.

27) aut αὐτὴν est del. aut cum αὐτῆς mutandum.

28) ἡ γὰρ αὐτὴ —] *vna enim est deorum omnium amicitia, et consuetudo, et cognatio.* h. e. dii omnes inter se cognati sunt, et amici sibi, atque consuescunt secum, et diuersantur in eodem hospitio.

29) ταῦτα πάντα] *haec omnia, quae oculis cernimus, hoc rerum vniuersum.*

30) Ven. dat ὁμονοίας. var. lect. ἢ ἡ ὁμόνοια. vnde colligo scrib. esse ἢ ἡ ὁμόνοια σώζει, καὶ ἁπλῶς δι᾿ οὗ σώζεται. Casaub. addit οἴεσθε.

ἦμεν 31) οἱ ἄνθρωποι γένος, μηδ' ἔδει 32) πολλὰ εἶναι τὰ φθείροντα ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἦν οὐδ' ἐν τοῖς ἀνθρώποις 33) ἡ στάσις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς θεοῖς ἔνεστιν. ᾧ δὲ μόνῳ τῆς εὐδαιμονίας ἀπολειπόμεθα τῆς θείας, καὶ τῆς ἀφθάρτου διαμονῆς ἐκείνων, τοῦτό ἐστιν, ὅτι μὴ πάντες ὁμονοίας αἰσθανόμεθα· ἀλλ' εἰσὶν οἱ καὶ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ φιλοῦντες τὴν στάσιν, ἧς μέρη καὶ ὑπουργήματα πόλεμοι, καὶ μάχαι, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς δήμοις ἀναστρέφεται καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς σώμασιν αἱ νόσοι. καὶ γὰρ τὴν ὑγείαν ἐπιστάμενοι μέγιστον οὖσαν τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν· ὅμως αὐτῇ πολλάκις αὐτοὶ καθ' αὑτῶν ἐπιβουλεύομεν, οἱ μὲν ἡδοναῖς πεισθέντες, οἱ δὲ πόνους φεύγοντες ὑγιεινοὺς καὶ διαίτας σώφρονας. εἰ δὲ μὴ τοῦτο τοῖς μεγίστοις τῶν κακῶν ὑπῆρχε βοήθημα, ἡ παραυτίκα ἡδονή, δύναμιν ἂν οὐδ' ὅλως εἶχε βλάπτειν· νῦν δὲ αὐτοῖς ἔδωκεν ἡ φύσις, ὥστε ἐξαπατᾶν δύνασθαι καὶ τέρπειν τοὺς ἀδικουμένους. καὶ ἐπί γε ᾧ καὶ μάλιστά τις ἂν φθονήσειεν 34) αὐτοῖς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι πάντα τὰ καλὰ 35) λυπεῖ τοὺς ἀνθρώπους,

31) ἦμεν] sic recte Casaub. et Anglus. ἢ μὲν Ven. et Mor.

32) ἔδει] sic recte Casaub. et Anglus. ἤδη Ven. et Mor. varietas autem lect. Ven. pro εἶναι dat ἦν.

33) οὐδ' ἐν τοῖς ἀνθρ.] sic recte rursus Casaub. verumtamen verba sic malim strui: οὐκ ἂν οὐδ' ἦν ἐν τοῖς ἀνθρ. ἡ στάσις, *ne esset quidem inter homines seditio, nedum vt grassaretur.*

34) φθονήσειεν] Ven. et Mor. dant φθονήσοιεν.

35) post καλὰ, si bene habet, deest aliquid, ad hunc fere modum: ὅτι τὰ καλὰ μὲν τέρπει, τὰ δὲ κακὰ λυπεῖ. aut solummodo pro καλὰ leg. est κακά. in malis inest haec paene dixerim laus inuidenda, quod, tametsi mala omnia dira, exosa, detestabilia, videantur omnibus, qui quidem malorum naturam teneant, nihilominus tamen permulti ea adament et studiose sequantur; et cum praeclara quaeque neminem non delectent, nihilominus tamen ab eorum studio plerique refugiant.

ὁποῖά ἐστιν ἐπισταμένους. εἰ μὲν οὖν τις ἐρωτήσειεν ἕνα ἄνδρα, ἢ πολλοὺς ὁμοῦ, περὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἐν ποίῳ μέρει δὴ τὰ τοιαῦτα κατατάττεται, πόλεμοι, καὶ στάσεις, καὶ νόσοι, καὶ τὰ τούτοις ὁμότροπα [36])· οὐδὲν ἂν μελλήσας ἀπεκρίνατο οὐδεὶς, ὅτι ταῦτα ἐν τοῖς κακοῖς τέτακται· καὶ οὕτως ἔχει [37]) καὶ νενόμισται, καὶ καλεῖται κακά. τὰ δ' ἐναντία τούτοις, εἰρήνη καὶ ὁμόνοια καὶ ὑγεία, καὶ ταῦτα, οὐδεὶς ἀντείποι [38]) μὴ οὐχὶ ἀγαθὰ καὶ εἶναι καὶ λέγεσθαι. Φανερᾶς δὲ οὕτως οὔσης τῆς μάχης τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, ὅμως εἰσί τινες, μᾶλλον δὲ πολλοὶ, οἵτινες τῶν κακῶν τοῖς ὁμολογουμένοις χαίρομεν. καὶ περὶ δὲ τῆς νεὼς, πάντες οἱ πλέοντες ἐπιστάμενοι, διότι μία αὕτη ἐστὶ σωτηρία, τὸ τοὺς ναύτας ὁμονοεῖν, καὶ τῷ κυβερνήτῃ πείθεσθαι. γενομένης δὲ στάσεως ἐν αὐτῇ, καὶ ἀπειθείας, διότι καὶ τὰ δεξιὰ πολλάκις τῶν πνευμάτων εἰς ἐναντίον τῇ νηῒ περιίσταται, καὶ τῶν λιμένων ἀποτυγχάνουσιν ἐγγὺς ὄντων· ὅμως στασιάζουσιν ἔστιν ὅτε ὑπὸ ἀφροσύνης οἱ ναῦται, καὶ τοῦτο ἀπόλλυσιν αὐτοὺς, ἐπισταμένους τοῦ ὀλέθρου τὴν αἰτίαν. καὶ τῶν οἴκων δὲ τῆς σωτηρίας οὔσης ἔν τε τῇ τῶν δεσποτῶν ὁμοφροσύνῃ, καὶ ἐν τῇ τῶν οἰκετῶν πειθαρχίᾳ, πολλοὺς ὅμως οἴκους ἀπώλεσεν ἥ τε δεσποτικὴ στάσις, καὶ ἡ κακοδουλία. τῷ μὲν γὰρ ἅρματι ποία καταλείπεται σωτηρία, τῶν ἵππων συνθεῖν μὴ θελόντων; ἐπειδὴ γὰρ ἄρξωνται διαστάντες ἀφέλκειν ἄλλος ἀλλαχοῦ, πᾶσα ἀνάγκη κινδυνεύειν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ γάμος ὁ ἀγαθὸς, τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ὁμόνοια ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα; καὶ ὁ κακὸς γάμος, τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἡ τούτων διχόνοια;

36) malim ὁμοιότροπα.

37) f. καὶ οὕτως, ὡς ἔχει. *et pari modo, ut sunt reapse mala, ita quoque in malis numerari.*

38) malim καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐδεὶς ἂν ἀντείποι.

νοια; καὶ τέκνων δὲ τίς ὠφέλεια γονεῦσιν, ὅταν ὑπὸ ἀφροσύνης ἄρξηται στασιάζειν πρὸς αὐτούς; ἡ δὲ ἀδελφότης [39]) τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἀδελφῶν ὁμόνοια; ἡ δὲ φιλαδελφία τί ἄλλο, ἢ φίλων ὁμόνοια; καὶ ταῦτα πάντα οὐ μόνον ἀγαθά ἐστι καὶ καλὰ, ἀλλὰ καὶ ἥδιστα· τὰ δὲ ἐναντία τούτοις, οὐ κακὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀηδῆ· καὶ ὅμως αὐτὰ πολλάκις ἀντὶ τῶν ἡδίστων ἀγαθῶν προαιρούμεθα. τοὺς μὲν οὖν πολέμους ἤδη τινὲς ἀντὶ τῆς εἰρήνης ἐπανείλοντο, μεγάλων ὄντων τῶν διαφόρων [40])· οὐχ ὡς τὸ μάχεσθαι κρεῖττον ὂν [41]), ἢ ἥδιον, καὶ δικαιότερον τοῦ τὴν εἰρήνην ἄγειν· ἀλλ' οἱ μὲν ὑπὲρ βασιλείας, οἱ δὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας, οἱ δὲ γῆν κτώμενοι μὴ ἔχοντες, οἱ δὲ θάλατταν περιποιούμενοι· καὶ τηλικούτων ὅμως τῶν ἄθλων κειμένων ἐν τῷ μέσῳ, πολλοὶ κατέθεντο τὸν πόλεμον, ὡς κακὸν ὄντα, οὐδὲ ἀντὶ τῶν μεγίστων αἱρεθῆναί τισιν ἄξιον. τὸ δὲ καὶ χωρὶς ὑποθέσεως πολεμεῖν, καὶ μάχεσθαι, τί ἄλλο, ἢ μανία παντελής ἐστι, καὶ διὰ ταύτην κακῶν ἐπιθυμία; τὰ μὲν οὖν θηρία διὰ τοῦτο μάλιστα οἱ ἄνθρωποι μισοῦμεν, ὅτι πόλεμος ἡμῖν ἀδιάλλακτος πρὸς ταῦτά ἐστιν ἀεί. πολλοὶ δὲ καί τινες ἡμῶν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡς θη-

39) ἡ δὲ ἀδελφότης] videtur in aliis Dionis codicibus haec lectio, in aliis ἡ δὲ φιλαδελφία fuisse, vnde nata perturbatio huius loci, qui sic videtur constituendus: ἡ δὲ ἀδελφότης (vel, ex varia lectione, ἡ δὲ φιλαδελφία) τί ἄλλο ἐστὶν, ἢ ἀδελφῶν ὁμόνοια; ἡ δὲ φιλοφιλία τί ἄλλο, ἢ φίλων ὁμόνοια;

40) διαφόρων] sic recte interpres; non enim est ab ἡ διαφορὰ, sed a τὸ διάφορον. τὰ διάφορα sunt ea omnia, ἃ πολλοῦ διαφέρει ἔχειν ἢ μὴ, quae tua multum interest, vt tu habeas, acquiras, aut vt iis careas, libereris. μεγάλων ὄντων τῶν διαφόρων, *cum magna proposita sunt, hinc emolumenta, si vincas, illinc damna, si vincaris.* Ven. et Mor. dant διαφορῶν.

41) ὂν] sic recte var. lect. Ven. ἦν t. Ven. et Mor.

ρίοις χρώμενοι, χαίρουσι τῇ πρὸς τὸ ὁμόφυλον γιγνομένῃ μάχῃ. καὶ οὐδὲ τῶν σημείων αἰσθανόμεθα τῶν θείων, ὅσα διδάσκοντες ἡμᾶς ὁμονοεῖν αὐτοῖς 42) ἐπεφήμισαν. καὶ γὰρ κήρυκές τινες ἐκ τῶν θεῶν εἶναι λέγονται. καὶ διὰ τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν εἰρήνη μὲν ἐπικηρύσσεται· πόλεμοι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκήρυκτοι γίγνονται. καὶ γυμνοὶ πρεσβεύουσιν εἰς ὡπλισμένους ὑπὲρ εἰρήνης, καὶ ἀδικῆσαι οὐκ ἔξεστιν αὐτῶν οὐδένα, ὡς τῶν θεῶν ὄντας 43) τοὺς ὑπὲρ φιλίας ἀγγέλους. καὶ ὅταν, συνερχομένων εἰς μάχην στρατῶν, ἢ διοσημία φανῇ αἰφνίδιος, ἢ τῆς γῆς γένηται σεισμὸς, ἀποστρέφονται εὐθὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀποχωροῦσιν ἀπ' ἀλλήλων, ὡς τῶν θεῶν οὐ βουλομένων αὐτοὺς μάχεσθαι. πολέμου δὲ σημεῖον οὐδὲν θεῖόν ἐστιν ὑπειλημμένον. καὶ ὅσα δὲ δὴ ἥδιστά τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ εὐδαιμονίας σύμβολα, ταῦτα ποιοῦμεν, ἐπειδὰν εἰρήνη γένηται· καὶ στεφανούμεθα, καὶ θύομεν, καὶ ἑορτάζομεν· τὰ δὲ ἐναντία πάντα ἐν τοῖς πολέμοις, ὥσπερ ἐν τοῖς πένθεσι, καὶ συγκλειόμεθα 44) ἔσω πυλῶν, καὶ δεδοίκαμεν πάντα, ἀλλὰ 45) καὶ ἀπελπίζομεν ἑαυτούς· καὶ αἱ γυναῖκες τότε ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν κλαίουσι, καὶ οἱ παῖδες ὑπὲρ τῶν πατέρων, ὡς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς. ἐπειδὴ μὲν

42) αὐτοῖς non eſt ad ἡμῖν referendum, ſed ad *deos, quae ſigna dii de ſemet appellarunt, et inſtituerunt, vt diuina ſigna appellarentur, quo nos docerent concordiam exercere.* Sic θεῖος ἄγγελος, θεῖος οἰωνὸς et talia crebro occurrunt.

43) ὡς τῶν θεῶν ὄντας] perinde eſt, vtrum exiſtimes integre dictum, *tanquam homines, qui ſint in iure atque poteſtate, velutique familia deorum*; an ſubaudias e proximo ἀγγέλους, *tanquam nuncios deorum.*

44) συγκλειόμεθα] *ipſi nosmet concludimus intra moenia, aut patimur nos concludi.* συγλειόμεθα Ven. et Mor.

45) ante ἀλλὰ ſubaudiendum eſt οὐ μόνον δὲ ταῦτα. hoc de more breuiter loquendi egit Weſſeling. ad Diodor. Sic. I. 141. 16. et 399. 25.

μὲν οὖν λοιμὸς ἢ σεισμὸς γένηται, τοῖς θεοῖς ἐγκαλοῦμεν, ὡς κακῶν παρέχουσιν τοῖς ἀνθρώποις αἰτίας, καὶ οὐ φαμὲν αὐτοὺς εἶναι δικαίους, οὐδὲ φιλανθρώπους, οὐδὲ ἂν τὰ μάλιστα [46]) ἡμῖν ἡμαρτηκόσιν ἐπιτιμῶσι σὺν τῇ [47]) δίκῃ. τοσοῦτον μῖσός ἐστι πρὸς τὰ αὐτόματα τῶν κακῶν. πόλεμον δὲ, ὅστις οὐχ ἧττον ἀπόλλυσιν, ἢ σεισμὸς [48]), αὐτοὶ προαιρούμεθα· καὶ τοῖς αἰτίοις τούτων ἀνθρώποις οὐκ ἐγκαλοῦμεν οὐδὲν, ὥσπερ ὑπὲρ ἐκείνων τοῖς θεοῖς· ἀλλὰ τούτους εἶναι καὶ φιλοδήμους δοκοῦμεν, καὶ λεγόντων ἥδιστα ἀκούομεν αὐτῶν, καὶ συμβουλεύουσι [49]) καὶ πειθόμεθα, καὶ πάσας αὐτοῖς παρέχομεν ἀντὶ τῶν κακῶν, οὐκ ἀμοιβάς· (ἀμοιβαὶ γὰρ ἐξ ἴσων ἂν ἐγίγνοντο πρὸς αὐτοὺς κακῶν [50])·) ἀλλὰ χάριτας, καὶ τιμὰς, καὶ ἐπαίνους· ὥστε σφόδρα ἂν εἶεν ἀνόητοι, τῶν ἐπὶ τοῖς κακοῖς ἔτι χάριν εἰδότων φειδόμενοι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ἄνδρες Νικομηδεῖς, τὰς αἰτίας τῆς στάσεως ἴδωμεν. εἰ μὲν γὰρ τηλικαῦτά ἐστιν [51]), ὡς ἄξιον εἶναι πολεμεῖν πόλεμον οὐδὲ σύντομον, οἷος ἐν [52]) τοῖς ὅπλοις ἐγίγνετο, καὶ παρηγορίαν εἶχε τὸ τάχος τῆς διακρίσεως, ἀλλὰ μακρὸν καὶ ἄπαυστον, ὥστε αὐτὸν ὑπολείπεσθαι καὶ τοῖς παισὶ

46) τὰ μάλιστα cohaeret cum ἐπιτιμῶσι, aut cum σὺν δίκῃ. notabilis vſus verbi ἐπιτιμᾷν pro τιμωρεῖσθαι, κολάζειν, τὰ ἐπιτίμια ἐπιτιθέναι. neſcio, an alibi nuſquam ſic vſurpatum hoc verbum occurrat.

47) malim τῇ abeſſe; niſi ſi volumus Deam Iuſtitiam hic deſignari, quod minus videtur.

48) poſt ἢ σεισμὸς videtur ἢ λιμὸς excidiſſe. *quam terrae motus, aut fames publica.*

49) poſt συμβουλεύουσι aut deeſt προσέχομεν, ſi καὶ ſeruamus, aut alias καὶ poſterius erit delendum.

50) malim κακαὶ κακῶν.

51) malim τηλικαῦταί εἰσιν. redit enim ad τὰς αἰτίας τῆς στάσεως.

52) ante ἐν videtur ἂν excidiſſe, et γὰρ poſt καί.

παισὶ καὶ τοῖς ἐκγόνοις, καὶ μηδέποτε ἔχειν ἐλπίδα καταλλαγῆς· ἀγωνιζώμεθα, καὶ στασιάζωμεν, καὶ πράγματα παρέχωμεν ἀλλήλοις, ὅσα ἔνεστι παρέχειν, ἀχθόμενοι διότι καὶ μὴ πλείω δυνάμεθα. εἰ δὲ μάλιστα μὲν οὐδέν ἐστι τὸ ἆθλον τούτου τοῦ κακοῦ, τὰ δὲ δοκοῦντα εἶναι, καὶ μικρά ἐστι καὶ φαῦλα, καὶ οὐδ' ἰδιώτας ὑπὲρ αὐτῶν στασιάζειν ἄξιόν ἐστιν, οὐχ ὅπως πόλεις τηλικαύτας· μὴ πάσχωμεν ὅμοιόν τι τοῖς ἄφροσι τῶν παίδων, οἵτινες αἰδούμενοι μὴ δοκῶσι μάτην ὀργίζεσθαι τοῖς πατράσιν, ἢ ταῖς μητράσιν, οὐ βούλονται καταλλάττεσθαι ῥᾳδίως. ὑπὲρ μὲν οὖν γῆς οὐδὲ μαχόμεθα, ἀλλὰ θαλάττης 53) μὲν οὐδ' ἀντιποιοῦνται πρὸς ὑμᾶς οἱ Νικαεῖς· ἀλλ' ἡδέως, ὥστε μηδεμίαν παρέχειν μάχην, διακέκρινται. καὶ μὴν οὐδὲ ὑπὲρ προσόδων ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ ἑκάστοις ἀπόχρη τὰ οἰκεῖα 54)· καὶ ταῦτα δὲ τυγχάνει διωρισμένα, καὶ μήν γε καὶ τἄλλα πάντα, ὥσπερ ἐν εἰρήνῃ καὶ φιλίᾳ. καὶ καρπῶν εἰσιν ἀντιδόσεις, καὶ γάμων ἐπιμιξίαι, καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ συγγένειαι πολλαί τινες ἤδη γεγενημέναι, καὶ προξενίας δὲ ἔχομεν, καὶ φιλίας ἰδιωτικάς. θεούς τε τοὺς αὐτοὺς νομίζετε, καὶ τὰς ἑορτὰς πλείστας 55) ὁμοίως ἄγετε. καὶ μὴν οὐδὲ ὑπὲρ τῶν ἐθῶν οὐκ ἔστιν οὐδεμία ὑμῖν μάχη. τούτων δὲ ἁπάντων οὐκ ἔχθρας παρεχόντων αἰτίαν, ἀλλὰ τοὐναντίον φιλίας καὶ ὁμονοίας, μαχόμεθα. κἄν τις ὑμᾶς ἐπιστὰς ἔρηται·

τί

53) verba ἀλλὰ θαλάττης videntur esse iteranda, ad hunc modum: ἀλλὰ θαλάττης; *at tamen super mari cum Nicaeensibus contendimus?* est interrogatio ficta, cui statim occurrit respondendo: ἀλλὰ θαλάττης μὲν οὐδ' ἀντιποιοῦνται, *atqui ne arrogant quidem sibi mare Nicaeni.*

54) τὰ οἰκεῖα] sic recte interpres. *cuique sua, propria.* τὰ οἰκία Ven. et Mor.

55) malim aut καὶ ἑορτὰς τὰς πλείστας, aut καὶ τὰς πλείστας ἑορτάς.

τί δαὶ ὑμᾶς οἱ Νικαεῖς ἀδικοῦσιν; οὐδὲν εἰπεῖν ἕξετε· κἂν ἐκείνων πύθηται πάλιν· τί δαὶ οἱ Νικομηδεῖς ἀδικοῦσιν ὑμᾶς; οὐδὲ αὐτοὶ λέγειν ἕξουσιν οὐδὲ ἕν, ἀλλὰ ἆθλόν ἐστιν ἐν τῷ μέσῳ κείμενον 56), ὑπὲρ οὗ διαφέρεσθε. καὶ τί τοῦτό ἐστιν; ἃ μέν γε καὶ ὀνομάσαι ἄξιον, καὶ ὁμολογῆσαι, καὶ περὶ ὧν ἂν καὶ συγγνώμη τις 57) τοῖς ἀγωνιζομένοις· τούτων οὐδ' ἐστὶ τὰ δέοντα, οὐδὲ εἰπεῖν, οὐδὲ ὁμολογῆσαι 58), ὡς καλῶς ἔχει· τοιαῦτά ἐστιν οὕτω σμικρὰ 59), οὕτω τὰ τυχόντα, ἐφ' οἷς οἱ μὲν ἀνόητοι φιλοτιμηθεῖεν ἂν ἴσως, εὖ δὲ φρονῶν ἂν οὐδείς. οἱ γὰρ παρακαλοῦντες ὑμᾶς ἐπὶ τὴν στάσιν, (δι' ἃς δὲ αἰτίας, οὐκ ἐμὸν ἴσως ἐξελέγχειν·) ἀλλ' οἵ γε χαίροντες αὐτῇ, τοῦτο μόνον λαλοῦσιν· ὑπὲρ πρωτείων ἀγωνιζόμεθα. τούτους μὲν οὖν αὐτοὺς ἐρήσομαι πάλιν ἐγώ· τίνων πρωτείων; καὶ πότερον ἔργῳ καὶ πράγματι δοθησομένων, ἢ περὶ ὀνόματος αὐτοῦ 60) μόνον, ἐστὶν ὑμῖν ἡ μάχη; καὶ πρότερον γὰρ δήποτε ἀκούω, τὸ αὐτὸ τοῦτο γενέσθαι στάσεως ἑλληνικῆς αἴτιον· καὶ πολεμῆσαι περὶ τῶν πρωτείων τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διότι μὲν οὐδὲ ἐκείνοις ἐλυσιτέλησεν ἡ στάσις καὶ ὁ πόλεμος, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν πρωτείων, ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἀμφότεροι· καὶ ὑμεῖς ἅπαντες ἐκεῖνα ἴστε 61), καὶ ἴσως κἀγὼ μικρὸν ὕστερον ὑπὲρ αὐτῶν 62) ἐρῶ. τί δαὶ, τοῦτο ὡς ὅμοιον

ἐκεί-

56) κείμενον] Sic recte Ven. κειμένων Mor.

57) aut συγγνώμη τις ᾖ leg. aut συγγνοίη τις.

58) f. οὐδέν ἐστι. τὰ δὲ ὄντα οὐδὲ εἰπεῖν τολμῴη τις, οὐδὲ ὁμολογῆσαι. *verum autem caussam neque nominare quisquam audeat, neque confiteri.* simili etiam Anglus modo coniecit.

59) οὕτω σμικρὰ] Ven. et Mor. dant οὕτως μικρά.

60) αὐτοῦ] sic var. lect. Ven. αὐτὸ Ven. et Mor.

61) ἴστε] *nostis.* id quod etiam interpres reddidit. ἔστε Ven. et Mor.

62) ὕστερον ὑπὲρ αὐτῶν] sic recte Ven. sed Mor. omittit ὑπέρ.

τοὺς οὐδὲν κωλύσει καὶ μαινομένους δοκεῖν. ἡμεῖς δὲ οἰόμεθα, ἐὰν ἐπιγραφῶμεν πρῶτοι, τὸ πρωτεῖον ἕξειν; ποῖον, ἄνδρες Νικομηδεῖς, πρωτεῖον; καὶ γὰρ δεύτερον ὑμᾶς ἐρήσομαι καὶ τρίτον, οὗ τί τὸ ὄφελός ἐστιν; οὗ τί τὸ ἔργον; ἀφ' οὗ πότερον πλουσιώτεροι γενησόμεθα; ἢ μείζονες; ἢ δυνατώτεροι; τὸ κενοδοξεῖν ἀνόητον μὲν εἶναι καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτῶν νενόμισται· καὶ μάλιστα τούτων καταγελῶμεν, καὶ διαπτύομεν αὐτούς· καὶ τελευτῶντες ἐλέγομεν τοὺς οὐκ ἐπισταμένους, τίνι διαφέρει δόξα ψευδὴς ἀληθοῦς. καὶ τῶν πεπαιδευμένων οὐδεὶς οὕτως ἔχει πρὸς αὐτήν, ὡς ἐπιθυμεῖν ἀνοήτου 74) πράγματος. ταῖς δὲ πόλεσι φῇ τις κοινῇ προσήκειν, ὅσα μηδὲ 75) τῶν ἰδιωτῶν τοῖς γενναίοις καὶ πεπαιδευμένοις; καθόλου δ' εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο, ἄνδρες Νικομηδεῖς, τί βούλεσθε πότερον εἶναι πρῶτοι ταῖς ἀληθείαις, ἢ καλεῖσθαι μὴ ὄντες; ὁμολογήσετε ἂν δήπουθεν, εἶναι πρῶτοι μᾶλλον ἐθέλειν, ἢ καλεῖσθαι μάτην. οὐ γὰρ τὰ ὀνόματα δύναμιν ἔχει τὴν τῶν πραγμάτων. ὅσα δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐστὶ τοιαῦτα, οὕτω καὶ ἐξ ἀνάγκης ὀνομάζεται. πειρᾶσθε τοίνυν πρωτεύειν τῶν πόλεων, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῆς περὶ αὐτάς· (τοῦτο γὰρ 76), καθὸ μητρόπολίς ἐστιν 77), ἐξαίρετόν ἐστιν ἔργον ὑμέτερον·) εἶτα τῷ παρέχειν αὐτοὺς δικαίους ἅπασι καὶ μετρίους, καὶ μὴ πλεονεκτεῖν ἐν μηδενί, μηδὲ βιάζεσθαι. ταῦτα γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἀπε-

χθείας

74) ἀνοήτου] Casaubonus ad h. l. et Valesius Emend. p. 52. suadent ἀνονήτου. dubium est, vtra lectio sit praeferenda in paritate momentorum; id quod ipse iam sensit Casaub.

75) μηδὲ] hoc interpres quoque reddidit. μὴ δὲ Venet. et Morell.

76) γὰρ] sic quoque interpres. μὲν Ven. et Mor.

77) aut loco primi ἐστὶν est leg. ἐστὲ, *quatenus vos estis metropolis*: aut, eo seruato, leg. est καθὸ μητρόπολις ἡ πόλις ἐστίν, *quatenus vestra ciuitas est metropolis.*

χθείας κινεῖ, καὶ διαφοράς· Φύσει μὲν τῶν ἐλαττόνων πρὸς τοὺς μείζονας ὑπόπτως διακειμένων, ὡς ἐξ ἅπαντος πλεονεκτεῖσθαι μελλόντων· ὅταν δὲ καὶ ἔργῳ τοῦτο γίνεται, δικαιότερον τῆς ἀπεχθείας παροξυνομένης. ἔξεστι δὲ ὑμῖν εὐεργετεῖν τὰς πόλεις, καὶ πλέον καὶ μεῖζον, ἢ ἐκείνοις. τὸ πρῶτον 78) καὶ μάλιστα διὰ τὴν θάλατταν 79), ἐξ ἧς ἁπάντων μὲν καὶ τῶν νῦν κομιζομένων. δεῖ δὲ δημοσίᾳ χαρίζεσθαι τὴν πόλιν, οὐκ ἰδίᾳ τινάς. τὰ δὲ καὶ δια-

78) post τὸ πρῶτον addi malim δέ.

79) sensit loci vitium Casaubonus, neque miror; incurrit enim in oculos lacuna, quam explere, qua datum erit ingenio, conabimur, certiorem opem a libris integrioribus exspectantes. διὰ τῆς θαλάττης, ἐξ ἧς ἁπάντων ἀπολαύομεν, καὶ τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων, καὶ τῶν ἀλλαχόθεν εἰσκομιζομένων. *et primum quidem, atque vel maxime, per mare, vnde rerum omnium fructum percipimus, tam apud nos nascentium, quas per mare exportamus, quam quae aliunde ad nos importantur.* δεῖ δὲ δημοσίᾳ χαρίζεσθαι αὐτοῖς τὴν διαγωγήν, οὐκ ἰδίᾳ τινάς. *sed oportet ciuitatem vestram ipsis* [Nicaenis puta] *ius transuectionis per agrum vestrum publice condonare atque remittere, non priuatos quosdam ex auctoritate sua.* ἀεὶ γὰρ πράγματα παρέχουσι, τὰ μὲν βίᾳ διὰ τῆς ὑμετέρας ἀγόμενοι, τὰ δὲ καὶ διακλέπτοντες. *semper enim vobis molestias creant, alii vi aperta per territorium vestrum traducentes merces suas, alii vero etiam fraude tecta et furtim.* videtur inter Nicomedienses et Nicaenos contentio fuisse de vectigali quodam, quod Nicomedienses, vt mari assiti, imposuissent in merces, quae per mare exportarentur, aut e mari importarentur, inuitis et recusantibus Nicaenis, qui longius a mari distarent, neque facere possent, quo minus merces suas per territorium Nicomediensium agerent. Nos eiusmodi vectigal *Geleite*, et *Strassengeld*, appellamus, quod duplici nomine duplex penditur, alterum pro securitate transuectionis, quam praestat princeps territorii, alterum pro sustentatione et restauratione viarum publicarum, quae a vecturarum crebritate deteruntur et labefactantur.

διακλέπτοντες αὐτοὶ, τὰ δ' αἰτούμενοι παρέκαστα· καὶ ἀντιλέγετε μὲν οὐδέποτε τοῖς αἰτήσασιν ὑμεῖς. αὐτὸ δὲ ὅμως φορτικόν ἐστι, τὸ τὴν τῆς αἰτήσεως ἀνάγκην ἔχειν. εἰ δὲ καὶ τούτων ἁπάντων μεταλαμβάνειν ἐπιτρέψητε τοῖς δήμοις, τοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν αἰτουμένοις, τὸ πρὸς τὴν χρείαν ἐπεῖγον, πῶς οὐκ εἰκός ἐστι μείζους ὑμᾶς ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς, εὐεργετοῦντας αὐτούς; καὶ ἅμα καὶ μεγάλην ποιήσετε τὴν ὁμόνοιαν, διὰ πάντων ἐλευσομένην. πειρᾶσθε δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν αἰδῶ παρέχειν ἀεί· τοῦτο φανερὸν καθιστάντες, ὅτι μὴ ἀπόχρη ὑμῖν καλῶς διοικεῖσθαι μόνοις· ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπιμελεῖσθε[80] τοῦ τῶν Βιθυνῶν γένους, καὶ οὐδὲν ἧττον δυσχεραίνετε τοῖς εἰς τοὺς ἄλλους ἀδικήμασιν, ἢ τοῖς εἰς αὐτούς· καὶ ἄν τινες[81] καταφύγωσιν ἐφ' ὑμᾶς βοηθείας δεόμενοι, προθύμως ἐπαρκεῖτε καὶ ὁμοίως[82]. ταῦτα τὸ πρωτεῖον ὑμῖν παραδώσει τὸ ἀληθινὸν, οὐχ ἡ περὶ τῶν ὀνομάτων πρὸς Νικαεῖς μάχη. βουλοίμην δ' ἂν καὶ ἐκείνους τὰ αὐτὰ ποιεῖν, καὶ ποιήσουσιν, ἐὰν καταλλαγείητε· καὶ μείζων ἡ δύναμις ὑμῶν γενήσεται συντεθεῖσα. καὶ γὰρ τῶν πόλεων, ὁμοῦ γενόμενοι, πασῶν ἄρξετε, καὶ τοῖς ἡγεμόσι γενήσεται πλείων διατροπὴ πρὸς ὑμᾶς καὶ φόβος, ἐὰν ἀδικεῖν θέλωσι. τὸ δὲ νῦν ἔχον, αἱ μὲν ἄλλαι πόλεις ὑπὲρ[83] τῆς ὑμετέρας στάσεώς εἰσιν ἐπηρμέναι. χρείαν γὰρ αὐτῶν δοκεῖτε ἔχειν, καὶ ταῖς ἀληθείαις

ἔχου-

80) ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπιμελεῖσθε] sic recte interpres; sed Ven. et Mor. omittunt καὶ, et dant ἐπιμελεῖσθαι.

81) καὶ ἄν τινες] sic quoque interpres. Ven. et Mor. omittunt καὶ.

82) sic recte Casaubonus distinguit. *succurrite ipsis et libenter, alacriterque, et omnibus aequaliter*, non alteri magis, minus alteri. προθύμως ἐπαρκεῖτε. καὶ ὁμοίως — Ven. et Mor.

83) malim ὑπό.

ἔχετε, διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους ἀγῶνα· καὶ πάσχετε, οἷόν τι πάσχουσιν, ἐπειδὴ δύο ἐπιφανεῖς ὁμοίως ἄνδρες διαπολιτεύωνται πρὸς ἀλλήλους· ἐξ ἀνάγκης 84) ἅπαντας θεραπεύουσι, καὶ τοὺς πλεῖστον ὅσον ἀποδέοντας αὐτῶν. ὥστε ἐν ᾧ περὶ τοῦ πρωτείου μάχεσθε 85) ὑμεῖς, κινδυνεύει τὸ πρωτεῖον παρ' ἐκείνοις εἶναι τοῖς θεραπευομένοις ὑφ' ὑμῶν. οὐδὲ γὰρ ἔνεστιν οὐκ ἔχειν τοῦτο δοκεῖν τινας, ὃ παρ' αὐτῶν ἐκείνων ὑμεῖς λαμβάνειν ἀξιοῦτε. καὶ τὰς πόλεις οὖν πᾶσα ἀνάγκη γενήσεται τὴν τάξιν τὴν ἑαυτῶν ἀπολαβεῖν· καί, ὥσπερ εἰκός ἐστι καὶ δίκαιον, ἐκείνας ὑμῶν χρῄζειν, οὐχ ὑμᾶς ἐκείνων. καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦτο ἀξιώσω τυραννικῶς ὑμᾶς αὐτοῖς προσφέρεσθαι, πράως δὲ καὶ μετρίως, ὥσπερ ὑφηγησάμην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἵνα μὴ φορτικὸν γένηται τὸ πρωτεῖον ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ πρωτεῖον ᾖ, καὶ φιλῆται. τὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων νῦν μὲν ὅπως ἔχει, τί δεῖ πρὸς ἐπισταμένους λέγειν; ἢ γὰρ οὐκ ἐπαισθάνεσθε τῆς τυραννίδος, ἣν ἡ στάσις ἡ ὑμετέρα δίδωσι τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν; εὐθέως γὰρ βουλόμενος 86) ἀδικῆσαι τὸ ἔθνος, εἰδὼς ἥκει, ὅ,τι δεῖ ποιήσαντα αὐτὸν μὴ δοῦναι δίκην. ἢ γὰρ τῇ Νικαιέων ἑταιρείᾳ προστίθεται, καὶ τὸ μέρος τὸ ἐκείνων ἔχει βοηθοῦν· ἢ τοὺς Νικομηδεῖς ἑλόμενος, ὑφ' ὑμῶν σώζεται. καὶ φιλεῖ μὲν οὐδετέρους, δοκεῖ δὲ τοὺς ἑτέρους φιλεῖν· ἀδικεῖ δὲ πάντας. ἀδικῶν δὲ σώζεται διὰ τοὺς μόνους οἰομένους ὑπ' αὐτοῦ φιλεῖσθαι. κατεγνώκασι δὲ ὑμῶν ἄνοιαν δημοσίᾳ,

84) ante ἐξ ἀνάγκης videtur οὗτοι γὰρ deesse, quod tametsi agnosco non esse plane necessarium, molliret tamen constructionem, et planiorem redderet sententiam.

85) μάχεσθε] sic interpres et var. lect. Ven. *pugnatis, certatis.* μάχεσθαι Ven. et Mor.

86) malim ὁ βουλόμενος. *quicunque enim vos vult laedere, venit ille statim ita ad vos paratus, ut sciat, quid se oporteat facere, et quid facturus sit impune.*

καὶ χρῶνται καθάπερ τοῖς παιδίοις ὑμῖν, οἷς πολλάκις ἀντὶ τῶν μεγίστων προτείνεται τὰ μικρότατα· κἀκεῖνα [87]) διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν ὡς ἀληθῶς μεγάλων, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὰ ἐλάχιστα ἡδονὴν, χαίρει τῷ μηδενί· καὶ ὑμῖν οὕτως ἀντὶ δικαιοσύνης, ἀντὶ τοῦ μὴ συλᾶσθαι τὰς πόλεις, μηδὲ ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἰδίων, ἀντὶ τοῦ μὴ ὑβρίζειν αὐτοὺς εἰς ὑμᾶς, ἀντὶ τοῦ μὴ παροινεῖν, προτείνουσιν ὀνόματα· καὶ εἰ [88]) εἶπον ὑμᾶς πρώτους, ἢ ἔγραψαν· εἶτα εἰσὶν ἀκίνδυνοι τὸ λοιπὸν, ὑμῖν ὡς ἐσχάτοις χρώμενοι. τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἐφ' οἷς μέγα φρονεῖτε, παρὰ πᾶσι μὲν τοῖς ὀρθῶς ἐννοουμένοις διαπτύεται. μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις γέλωτα κινεῖ, καὶ καλεῖται τὸ ἔτι ὑβριστικώτερον, ἑλληνικὰ ἁμαρτήματα. καὶ γάρ ἐστιν ἁμαρτήματα, ἄνδρες Νικομηδεῖς, ἀληθῶς [89]), ἀλλ' οὐχ ἑλληνικὰ, εἰ μὴ κατ' αὐτὸ [90]) τοῦτο ἑλληνικὰ φήσει τις αὐτὰ εἶναι, καθόσον ἐκεῖνοι [91]) δόξης ἀντεποιήσαντό ποτε, καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι. τὰ δὲ ἐκείνων, εἶπον ἤδη που καὶ πρότερον, ὅτι μὴ κενόδοξα ἦν, ἀλλ' ὑπὲρ ἀρχῆς ἀληθοῦς ἀγών· εἰ μή τι νῦν δοκεῖτε αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς προπομπείας καλῶς ἀγωνίζεσθαι, καθάπερ ἐν μυστηρίῳ τινὶ; παίζοντας ὑπὲρ ἀλλοτρίου πράγματος. ἂν δὲ τὸ μὲν τῆς μητροπόλεως ὑμῖν ὄνομα ἐξαίρετον ᾖ, τὸ δὲ τῶν πρωτείων κοινὸν ᾖ, τί κατὰ τοῦτο ἐλαττοῦσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ τολμήσαιμι

ἂν

87) ante *κἀκεῖνα* videtur *καὶ ὡς*, *et quemadmodum*, deesse.
88) *εἰ*] sic recte marg. Mor. et interpres. *ἢ* Venet. et t. Morell.
89) malim *ὡς ἀληθῶς*. nam sic solent graeci, non *ἀληθῶς* nude.
90) *κατ' αὐτὸ*] Ven. et Mor. dant *καθ' αὐτὸ*.
91) *ἐκεῖνοι*] Graeci, vt Thebani; nam a Graecis, veluti per excellentiam, excluduntur mox Athenienses et Spartani.

ἂν εἰπεῖν, ὅτι, κἂν πάντων ἐκστῆτε τῶν ὀνομάτων, οὐδενὸς ἐξίστασθε πράγματος. ἢ τί δοκεῖτε παρὰ τοῦτο, τὴν θάλατταν ἀναχωρήσειν ἀφ' ὑμῶν, ἢ τὴν γῆν ὑμῖν ἔσεσθαι μικροτέραν, ἢ τὰς προσόδους ἐλάττονας. ἤδη ποτὲ θέας μετελάβετε, μᾶλλον δὲ μονονουχὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν θεᾶσθε καὶ τοὺς τραγῳδοὺς, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι δοκοῦσι μὲν ἡδονῆς ἕνεκεν καὶ τέρψεως εἰς τὰς σκηνὰς παριέναι. τοὺς δὲ αἰσθανομένους τῶν γιγνομένων ὠφελοῦσιν· ἆρα οὖν ἐκεῖ τις ὑμῖν ἀληθῶς εἶναι δοκεῖ βασιλεὺς, ἢ τύραννος, ἢ θεός; καίτοι ταῦτα πάντα καλοῦνται καὶ Μενέλαοι, καὶ Ἀγαμέμνονες· καὶ οὐκ ὀνόματα μόνον ἔχουσι θεῶν, ἀλλὰ καὶ πρόσωπα, καὶ στολάς. καὶ κελεύουσι πολλὰ, ὡς ἐκεῖνοι· τοῦ δὲ ποιήματος συντελεσθέντος, ἄπιασι τὸ μηδὲν ὄντες. ὀνομάζεσθαί τις θέλει πρῶτος; ἔστω. πρωτεύει τις, κἂν ἄλλος ὀνομάζεται, πρῶτός ἐστίν. οὐ γὰρ τὰ ὀνόματα πίστις τῶν πραγμάτων ἐστὶ, τὰ δὲ πράγματα καὶ τῶν ὀνομάτων. ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο λογίσασθε, τὸ ἐκ τῆς ὁμονοίας γενησόμενον. νῦν μὲν ἕκαστοι τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας ἔχετε· ἂν δὲ καταλλαγῆτε, τοὺς ἀλλήλων ἕξετε, καὶ τὰς φιλοτιμίας· δεῖ γὰρ καὶ τούτων πόλει [92]) διπλασίας τίθεσθαι καὶ τὰς ὑπηρεσίας. λέγειν τις δεινός ἐστι παρ' ὑμῖν; κἀκείνους ὠφελήσει. πλούσιός τις παρ' ἐκείνοις ἐστί; χορηγήσει καὶ παρ' ὑμῖν. καθόλου δὲ, οὐδεὶς οὔτε ἀνάξιος [93]) ὢν τοῦ πρωτεύειν ἐν πόλει,

92) post πόλει videtur ὥστε deesse. *nam et bis* [φιλοτιμιῶν puta] *opus est ciuitati.* ὥστε διπλασίας — *quo fit, vt ministeria quoque geminentur.* si duplo plures sunt homines φιλότιμοι, qui gloriae studio suas opes reip. commodis consecrent, peragentur duplo plura ministeria, vel munera. τίθεσθαι hic loci est *numerare, in rationem referre.*

93) ἀνάξιος] sic recte Casaub. ἂν ἄξιος Ven. et Mor. *vniuerse,*

διὰ τοῦτο εὐδοκιμήσει παρ' ὑμῖν τῷ μὴ πρὸς ἐκείνους λέγειν, ἢ παρ' ἐκείνοις τῷ μὴ πρὸς ὑμᾶς· οὔτε ἂν φαῦλός τις ὤν, καὶ τοῦ δοῦναι δίκην ἄξιος εὑρεθῇ, διαδράσῃ τὴν τιμωρίαν ἀπαλλαγεὶς ἐντεῦθεν ἐκεῖσε, κἀκεῖθεν ἐνθάδε. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ὥσπερ ὑφορμεῖτε ἀλλήλαις αἱ πόλεις· καὶ ἔστι τοῖς ἀδικήσασι τὴν ἑτέραν πρὸς τὴν ἑτέραν καταφυγεῖν. τῆς δὲ ὁμονοίας γενομένης, ἀνάγκη καλοὺς εἶναι καὶ δικαίους ἄνδρας, ἢ ἐκ τῆς Βιθυνίας ἀπαλλάττεσθαι. μέγα φρονεῖτε τῇ τοῦ πλήθους ὑπερβολῇ; πλείους ἔσεσθε; γῆν 94) ἱκανὴν δοκεῖτε ἔχειν; πλείω τῆς ἱκανῆς ἕξετε. καθόλου πάντα μιχθέντα 95), καὶ καρποὶ, καὶ χρήματα, καὶ ἀνδρῶν ἀξίαι, καὶ δυνάμεις, διπλάσια τὰ παρ' ἀμφοτέροις γίγνεται. καὶ, οὗ δὲ πάντα 96) ἕνεκεν οἱ ἄνθρωποι πράττουσιν, ἡ ἡδονὴ κρεῖτ-

verse, neque apud vos quisquam, qui quidem princeps ciuitatis esse sit indignus, fama et gratia ideo florebit, (vt adhuc floruere multi homines impuri) quod contra Nicaenos declamet, neque rursus ab illis magni fiet homo per se contemtus, ideo, quod in vos debacchetur. sed τῷ versu 1. cum τὸ est mutandum, quia διὰ τοῦτο praecessit. verum alterum τῷ bene habet.

94) γῆν] sic recte Casaub. et Anglus. τὴν Ven. et Mor.

95) πάντα μιχθέντα, cum insequentibus nominatiuis, accipio pro nominatiuis absolutis, positis loco genitiuorum, tanquam si dixisset πάντων μιχθέντων, καὶ καρπῶν, καὶ χρημάτων καὶ ἀξιῶν καὶ δυνάμεων. Scriptores graeci eius aetatis, quae Dionem tulit, et proxime posterioris, vt Aelianus et Philostratus, scatent eiusmodi nominatiuis absolutis. vetustiores rarius illos vsurpant.

96) frustra lectionem hanc sollicitat Anglus, suadens καὶ οὗ δὴ πάντα, immemor ille, saepe δὲ post καὶ redundare eleganter. οὗ hic positum est pro ἧς. redit enim ad ἡδονὴ, quia πράγματος subauditur; tanquam si dixisset: καὶ ἡ ἡδονὴ δὲ κρείττων ἔσται, ἥ ἐστι πρᾶγμα, οὗ ἕνεκεν οἱ ἄνθρωποι πάντα πράττουσι. *sed et voluptas, cuius (rei) caussa homines omnia agunt, maior erit, quam vt verbis exprimi queat.* Ven. dat καὶ οὐδὲ πάντα.

κρείττων λόγου. τὸ γὰρ τὰ μὲν ὀδυνῶντα ὑμᾶς ἐξαιρεθῆναι, καὶ φθόνον, καὶ φιλονεικίαν, καὶ τὴν ἐκ τούτων γιγνομένην στάσιν, καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν ἀλλήλοις ὑμᾶς, καὶ τὸ τοῖς κακοῖς ἐφήδεσθαι τοῖς τῶν πλησίον, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἄχθεσθαι; τὰ δὲ ἐναντία ἀντὶ τούτων εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις, κοινωνίαν ἀγαθῶν, ὁμοφροσύνην, ἐπ' αὐτοῖς 97) ἀμφοτέρων χαρὰν, οὐχὶ ταῦτα πάντα ἑορτῇ ἔοικε δημοσίᾳ; λογίσασθε δὲ οὕτως· εἴ τις ὑμῖν, ἄνδρες Νικομηδεῖς, θεῶν αἵρεσιν ἔδωκεν, εἰ βούλεσθε μὴ μόνον τὴν αὐτῶν πόλιν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τὴν Νικαέων, οὐκ ἂν παράδοξαν 98) μὲν ὑπὸ τοῦ μεγέθους ἐφάνη ἀγαθὸν ὑμῖν; εὔξασθε δ' ἂν πάσας εὐχὰς, ὥστε αὐτοῦ τυχεῖν; ἀλλὰ τοῦτο παράδοξον δοκοῦν, ἔξεστιν ἤδη γενέσθαι, καὶ τὴν Νίκαιαν ὑμετέραν εἶναι, καὶ τὰ παρ' ὑμῖν, ἐκείνων. ἢ τῶν μὲν ἀδελφῶν θαυμάζομεν τοὺς εἰς ἅπαν τὸν κοινὸν οἰκοῦντας οἶκον, καὶ μὴ νενεμημένους τὰ πατρῷα 99) ὑπὸ μικρολογίας· ὅ τε πλοῦτος αὐτῶν ἔτι μᾶλλον θαυμάζεται μείζων, καὶ κατὰ τοῦτο 100), τὸ μὴ νενεμῆσθαι, μηδὲ ἑκάστῳ τὸ ἥμισυ γεγονέναι τῶν πάντων, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἀμφοτέρων δοκεῖν· ἔτι δὲ καὶ ὡς ἀγαθοὺς πάντες ἐκείνους ὁρῶσι 1), καὶ ὡς δικαίους, καὶ ὡς τῷ ὄντι ἀδελφούς· ἐν δὲ ταῖς πόλεσι γενομένη αὕτη ἡ ἀδελ-

97) ἐπ' αὐτοῖς] id est ἐπὶ τούτοις γιγνομένοις. vestrum mutuum gaudium super his rebus ita natis et comparatis; scil. super concordia vestra, super communione bonorum, super omnibus, quae sunt discidio contraria, et amicitiae adhaerent, atque felicitati publicae.

98) malim παράδοξον, et paulo post τοῦτο τὸ παράδοξον.

99) τὰ πατρῷα] sic recte margo Mor. τὰ πρῶτα Venet. et Mor.

100) malim θαυμάζεται, καὶ μείζων δοκεῖ κατ' αὐτὸ τοῦτο.

1) malim ἐρῶσι *amant.*

φότης, οὐχὶ καὶ μεῖζον ἀγαθὸν ἔςαι, καὶ καλὸν, καὶ [2]) πλουσιώτερον; ἄξιον δὲ αὐτὴν γενέσθαι καὶ διὰ τοὺς προγόνους κοινοὺς ὄντας ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι· καὶ διὰ τοὺς θεοὺς, ὧν καὶ παρ' ἐκείνοις καὶ παρ' ὑμῖν ὅμοιαί εἰσι τιμαί. τοῦτο γάρ ἐςιν, ἐφ' ᾧ καὶ μάλιςα ὀδυνηθείη τις ἂν, ὅτι πάντα κοινὰ ἔχοντες, καὶ προγόνους, καὶ θεοὺς, καὶ ἔθη καὶ ἑορτάς· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ συγγενείας ἰδιωτικὰς, καὶ φιλίας, ὥσπερ Ἕλληνες πρὸς βαρβάρους μαχόμεθα· ἢ τι ἔτι, τούτων [3]) γιγνομένων ὑφ' ὑμῶν, ὁμοιότερον, ἢ ὥσπερ ἄνθρωποι πρὸς θηρία. οὐκ ὄψεσθε εἰς ἀλλήλους; οὐκ ἀκούσεσθε ἀλλήλων; οὐκ ἀντιδεξιώσονται, τὴν ἀρχὴν ποιησαμένων ὑμῶν, ἀλλήλας [4]) αἱ πόλεις; οὐχὶ πάντα τὰ παρὰ ἀμφοτέροις ἀγαθὰ κτήσεσθε καταλλαγέντες; οὐ χρήσεσθε αὐτοῖς θέλοντες; ὄφελον ἐξῆν, καὶ τὸν Ἐφεσίων δῆμον ποιήσασθαι ἀδελφὸν ὑμῶν. ὄφελον, καὶ τὰ Σμυρναίων οἰκοδομήματα κοινὰ ὑμῖν ἐγένετο. ταῦτα δὲ πάντα τηλικαῦτα ὄντα ἀγαθὰ ἑνὸς ἕνεκα ὀνόματος ἀπόλλυτε [5]), ποίαν ὠφέλειαν, ποίαν ἡδονήν; ἀλλ' ὅτι μὲν καὶ λυσιτελήσει ταῖς πόλεσιν ἡ καταλλαγὴ γενομένη, καὶ μέχρι νῦν ὑμῖν οὐκ ἐλυσιτέλησεν ἡ ςάσις οὖσα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἐκ τῆς ὁμονοίας γενησόμενα, καὶ τὰ κακὰ τὰ διὰ τὴν ἔχθραν ὑπάρχοντα, προείρηταί μοι μετρίως. λοιπὸν δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ μενεῖ ταῦτα διαλλαγέντων ὑμῶν. ἤδη γὰρ

τινὲς

2) καὶ videtur delendum. *maius bonum, et decus opulentius.*

3) malim ἢ εἴ τι τούτῳ τῷ γιγνομένῳ ὑφ' ὑμῶν ὁμοιότερον ἢ — *aut si quid sit huic vestro furori similius.*

4) ἀλλήλας cohaeret cum αἱ πόλεις ἀντιδεξιώσονται. Ven. et Mor. dant ἀλλήλαις.

5) ἀπόλλυτε] sic recte Anglus. *haec omnia bona perditis — o quantum emolumentum, o quantam suauitatem!* scil. *perditis.* ἀπόλλυται Ven. et Mor. Casaub. vult ποίαν δὲ ὠφέλειαν.

τινές εἰσιν, οἳ καὶ τοῦτο δεδοικότες· ὧν ἀποδέχομαι τοῦ φόβου τὴν ἀξίαν 6), εἴ γε λέγουσιν αὐτοὶ ταῖς ἀληθείαις ἐπιθυμοῦντες τῆς ὁμονοίας, καὶ φοβούμενοι, μὴ λυθῇ· καὶ οὐ τοὐναντίον αὐτοῦ χάριν τοῦ μηδὲ ὅλως αὐτὴν γενέσθαι, τοῦτο προβάλλονται. τὸ μὲν οὖν μέγιστον ὑμῖν καὶ τὸ πιστότατον τοῦ μένειν τὴν ὁμόνοιαν ἐνέχυρον ἔστω, τὸ συμφέρειν αὐτήν. ἃ γὰρ καὶ λόγῳ παραδεχθέντα, διότι συνοίσει 7), μόνον ἤδη πείθειν ὑμᾶς ἔοικε, πῶς οὐ χρὴ τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων ἕξειν αὐτὰ πειθὼ βεβαιοτέραν; ἔτι δὲ εὔθυμός εἰμι, καὶ διὰ τὸ τῆς συνηθείας ὑμᾶς δυσαπαλλάκτως ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ στάσις τοσούτῳ χρόνῳ διὰ τὴν συνήθειαν μόνον ἐμμεμένηκεν ὑμῖν, τηλικοῦτον οὖσα κακόν· πῶς οὐχὶ καὶ τὰς διαλλαγὰς εἰκός ἐστιν, ἢ

6) ὧν ἀποδ. — ἀξίαν] videtur probum eſſe. *patior mihi approbari aequitatem metus ipſorum*, h. e. facile credo dignum et iuſtum eſſe, quod metuant, ne concordia minus firma ſit. πιστεύω καὶ συναινῶ, ἄξιον εἶναι, καὶ πρέπον καὶ καθῆκον, αὐτοὺς δεδιέναι. margo Mor. dat τὴν αἰτίαν.

7) συνοίσει] ſic recte Caſaubonus. ſed vlterius procedere haud debuerat. nam bene habet μόνον, quod ille cum γενόμενα mutatum it nulla cauſa. cohaeret μόνον cum λόγῳ. *oratione mera*, per aliud nihil, quam per mera verba. Pariter non debuerat παραδεχθέντα ſpernere, quod ex interpretatione latina fuerat odoratus. denique ſententiam huius loci non ſatis perſpexit, neque ſatis bene latine reddidit Caſaubonus. Dio haec ait: ſi ſola oratio, demonſtrando pacem et concordiam expedire, vos eo adducere potuit, vt iam proni ad eam eiusque ſtudioſi videamini, quanto magis neceſſe eſt [aut, qui fiat, vt minus neceſſe ſit] ſperare futurum, vt rerum ipſarum demonſtratio fidem habeat longe ſtabiliorem, durabiliorem atque tutiorem. h. e. vt perceptio ipſa vtilitatum e concordia enaſcentium iniiciat vobis ſtudium multo conſtantius, et cui magis confidi poſſit, cohortantibus ad concordiam obſequendi, et credendi, vera eſſe ea, quae illi ſuadeant.

δίους τε ἴσας, καὶ δικαιοτέρας, ποιήσειν καὶ τὴν συνήθειαν πλείονα. καὶ φυλάττεσθαι δὴ [8]) μικρὰ δεήσει, καὶ πρὸ ἁπάντων τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀδόξους, ἄν ποτε διαβάλλωσιν ὑμᾶς ἀλλήλοις. μὴ γὰρ ἀκούσητε αὐτῶν ἴδιόν τι θηρωμένων, οἳ βουλήσονται πάλιν αὐτοῖς γενέσθαι τινὰ χαρὰν [9]). καὶ μικρῶν δὲ ἕνεκεν μὴ παροξύνεσθε. καὶ τοὺς θεοὺς δὲ εἰκός ἐστιν μᾶλλον πάντων ἐπιμελήσεσθαι τοῦ συμβῆναι τὴν ὁμόνοιαν. οἶμαι γὰρ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ἀρχὴν παρ᾽ ἐκείνων γενήσεσθαι· καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἐπελθεῖν μοι τολμῆσαι περὶ τηλικούτου πράγματος ἐν ὑμῖν λέγειν, ὑπὲρ οὗ μηδεὶς πρότερον εἶπε, μήτε νέος, μήτε πρεσβύτερος. ἔστι δὲ καὶ ἄξιον αὐτοῖς εὔξασθαι πάλιν. οὐκοῦν ἐν ἀρχῇ μὲν εὐξάμην αὐτοῖς, ἵνα μοι πειθομένους παράσχωσιν ὑμᾶς· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἤδη ἐοίκατε ποιεῖν, λοιπόν ἐστιν εὔξασθαι περὶ τοῦ φυλάττειν αὐτούς, εἰς ἀεὶ τὰ καλῶς δόξαντα ὑμῖν.

8) δὴ] malim δέ. *ſed et oportebit vos parua quaedam cauere.* illud *ſed et* hoc ſibi vult: quamquam multum valet in hac re, tamen rem omnem non conficit, neque in ea ſola ſitum eſt omne, ſed et vos oportet minuta quaedam cauere.

9) χαρὰν bene habet. bene etiam reddidit interpres, cui magis h. l. credi velim, quam Caſaubono et Anglo, χάριν ſuadentibus, in quo vehementer falluntur. Caſaubonum equidem miror in errorem hunc incidiſſe in re tam plana, Anglum nil miror, qui Caſaubonum errantem ſequi, recta monenti obloqui ſolet.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΕΝ ΝΙΚΑΙᾼ, ΠΕΠΑΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ.

ΛΟΓΟΣ ΛΘ'.

Ἐγὼ χαίρω τιμώμενος ὑφ' ὑμῶν, ὥσπερ εἰκός ἐστι χαίρειν τὸν ἄνδρα τὸν σώφρονα, τιμώμενον ὑπὸ πόλεως ἀγαθῆς καὶ λόγου ἀξίας, ὥσπερ [1]) ἡ ὑμετέρα πόλις· κατά τε ἰσχὺν καὶ μέγεθος οὐδεμιᾶς ἡττωμένη τῶν ὁποίποτε ἐνδόξων· γένους τε γενναιότητι, καὶ πλήθους συνοικήσει τῶν φανερωτάτων· γενῶν οὐκ ἀλλαχόθεν ἄλλων συνελθόντων, φαύλων καὶ ὀλίγων, ἀλλὰ Ἑλλήνων τε τῶν πρώτων, καὶ Μακεδόνων· τὸ δὲ μέγιστον, Ἥρωάς τε καὶ θεοὺς οἰκιστὰς λαβοῦσα. πρέπει δὲ τοῖς ὑπὸ θεῶν ᾠκισμένοις εἰρήνη, καὶ ὁμόνοια, καὶ φιλία πρὸς αὐτούς. αἰσχρὸν γάρ, εἰ μὴ σφόδρα εὐδαίμονες [2]) ἔσονται, καὶ θεοφιλεῖς, καὶ διοίσουσί τι τῶν ἄλλων εὐτυχίᾳ· βουλόμενοί γε ἀληθὲς ἐπιδεικνύειν τὸ τοῦ γένους, ἀλλὰ μὴ ψευδῆ καὶ μάταιον λόγον. θεοὶ γὰρ οἰκισταὶ καὶ συγγενεῖς καὶ προπάτορες οὐδὲν οὕτως ἐθέλουσι τοὺς αὑτῶν ἔχειν, οὔτε χώρας κάλλος, οὔτε καρπῶν ἀφθονίαν, οὔτε πλῆθος ἀνθρώπων, ὡς σωφροσύνην, καὶ ἀρετήν, καὶ πολιτείαν νόμιμον· καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν πολιτῶν τιμήν, τῶν δὲ κακῶν ἀτιμίαν. ὡς ἔγωγε ἥδομαι νῦν ὁρῶν ὑμᾶς ἓν μὲν σχῆμα ἔχοντας, μίαν δὲ φωνὴν ἀφιέντας, ταὐτὰ δὲ βουλομένους. ποῖον μὲν γὰρ θέαμα κάλλιον πόλεως ὁμοφρονούσης;

1) post ὥσπερ aut deest, aut subauditur ἐστίν.

2) εὐδαίμονες) aliquanto quidem hoc melius, quam quod est in Veneta, οὐ δαίμονες. vitiosum tamen vel id ipsum quoque, et aut αἰδήμονες leg. *pudentes*, aut potius εὐσχήμονες, *modesti, decori*.

νούσης; ποῖον δὲ ἄκουσμα σεμνότερον; ποία δὲ βουλεύεται πόλις ἄμεινον τῆς ἅμα βουλευομένης; ποία δὲ εὐμαρέστερον πράττει τῆς ἅμα πραττούσης; ποία δὲ ἧττον ἀποτυγχάνει τῆς ταυτὰ βουλευομένης; τίσι μὲν ἡδίω τἀγαθὰ τῶν ὁμονοούντων; τίσι δὲ κουφότερα τὰ λυπηρὰ τῶν κοινῇ φερόντων, ὥσπερ βάρος; τίσι δὲ σπανιώτερον συμβαίνει τὰ χαλεπὰ τῶν ἀλλήλους φυλαττόντων; ποία μὲν τοῖς πολίταις προσφιλεστέρα πόλις; ποία δὲ τιμιωτέρα τοῖς ξένοις; ποία δὲ χρησιμωτέρα τοῖς φίλοις; τίς δὲ τοῖς ἐχθροῖς φοβερωτέρα; ὁ παρὰ τίνων μὲν ἔπαινος δοκεῖ πιστότερος, ὁ παρὰ τίνων δὲ ψόγος ἀληθέστερος; τίνες δὲ παρὰ τοῖς κρατοῦσι πλείονος αἰδοῦς τυγχάνουσι [3]); τίνες μὲν ἰσοτιμώτεροι τοῖς κρατοῦσι; τίνας δὲ μᾶλλον οἱ κρατοῦντες αἰδοῦνται; τίνας μὲν οὕτως ἀγαπῶσιν οἱ χρηστοὶ ἄρχοντες; τίνων δὲ ἧττον καταφρονοῦσιν οἱ πονηροί; οὐ γὰρ δῆλον, ὅτι τοῖς μὲν ὁμονοοῦσιν οὐ μόνον οἱ κρατοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ προσέχουσιν; οἱ δὲ στασιάζοντες οὐδ' αὐτῶν ἀκούουσιν· οὔτε γὰρ τῶν ἀσυμφώνων χορῶν οὐδεὶς ἀκούει ῥᾳδίως ὅ, τι λέγουσιν, οὔτε τῶν διαφερομένων πόλεων. ποῖα δὲ οἰκοδομήματα, πόση δὲ χώρα, πόσον δὲ πλῆθος ἀνθρώπων, ἰσχυρότερον δῆμον ἀποφαίνει τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμονοίας; ὁπόσοι γὰρ ἂν ὦσι πολῖται τῆς ὁμονοούσης πόλεως, τοσοῦτοι μὲν ὀφθαλμοὶ ὁρῶσι τὸ ἐκείνης συμφέρον, τοσαῦται δὲ ἀκοαὶ ἀκούουσι, τοσαῦται δὲ γλῶτ-

ται

3) videntur haec tautologa, h. turpiter idem paulo mutatis verbis inculcantia. verum non esse deprehenduntur, si diligentius consideres atque emendes. quibusnam aliis praeterquam concordibus maior habetur reuerentia ab ipsis dominantibus (hi sunt Romani), *quinam accedunt magis ad paritatem dignitatis cum dominantibus.* aut *quinam alii videntur ipsis dominantibus aequare suam maiestatem?* τίνας δὲ μᾶλλον οἱ κρατούμενοι αἰδοῦνται; *quosnam alios magis reuerentur populi, quotquot imperio Romano parent.*

ται παραινοῦσι, τοσαῦται δὲ διάνοιαι φροντίζουσι. διαφέρουσι γὰρ οὐδὲν, ἢ εἴ τις θεῶν οὕτω μεγάλης καὶ πολυανθρώπου πόλεως μίαν ψυχὴν ἐποίησεν. ὡς οὔτε χρημάτων πλῆθος, οὔτε ἀνθρώπων, οὔτε ἄλλη δύναμις ξυνήνεγκε τοῖς διαφερομένοις, ἀλλὰ τοὐναντίον πάντα ταῦτα πρὸς βλάβης 4) μᾶλλον ἐστί· καὶ ὅσῳ ἂν πλείονα ὑπάρχῃ, τοσούτῳ μείζονος καὶ χαλεπωτέρας, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τῶν σωμάτων τῷ μὲν ὑγιαίνοντι συμφέρει τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος τῶν σαρκῶν, τῷ δὲ νοσοῦντι καὶ φαύλως ἔχοντι σφαλερωτάτη ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἕξις, καὶ ὀξύτατον ἐπάγει κίνδυνον. ὁμοίως δὲ καὶ ναῦς, ἥτις ἂν μετὰ ὁμονοίας πλέῃ τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ναυτῶν, αὐτή τε σώζεται καὶ σώζει τοὺς ἐμπλέοντας· εἰ δὲ μὴ, ὅσῳ πλείω τὰ ἱστία, τοσούτῳ σφοδρότερον τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ταραχὴν μείζω συμβαίνειν ἀνάγκη. τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπὶ ἅρματος, ἣν μὲν ὅ θ' ἡνίοχος ἄρχειν ἐπίστηται κατὰ τρόπον, οἵ τε ἵπποι ὁμοφρονοῦντες καὶ πειθόμενοι ὦσιν, ἐλπίς ἐστιν ἐν μὲν ἀγῶνι νικᾶν, ἐν δὲ πολέμῳ σώζεσθαι τὸ τοιοῦτον ἅρμα· στάσεως δὲ καὶ ταραχῆς ἐνούσης, τοσούτῳ μείζων ὁ κίνδυνος, ὅσῳ ἂν ἰσχυρότεροι ὦσιν οἱ ἵπποι καὶ ταχύτεροι. παραπλησίως δὲ καὶ πόλει ὁμονοούσῃ πάντα τὰ τοιαῦτα χρήσιμά ἐστι, περιουσία χρημάτων, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ τιμαὶ, καὶ δόξα, καὶ δύναμις· εἰ δὲ μὴ 5), δύσχρηστα καὶ χαλεπά· οἷον ἐν ταυτῷ στρεφομένων 6)· θηρίων πολλῶν, ἢ βοσκημάτων, ἑνὸς

εἴργον-

4) πρὸς βλάβης] sic recte Ven. et Casaub. Morellus cum daret πρὸς βλάβην, non debuerat obliuisci etiam μείζονα καὶ χαλεπωτέραν dare, non autem μείζονος καὶ χαλεπωτέρας relinquere.

5) εἰ δὲ μὴ] *sin minus*, scil. ista sint, quae ante dixi, h. e. si ciuitas ipsa secum minus concordet.

6) στρεφομένων] non satis magnam video causam, cur hoc Casaubono displiceat, qui τρεφομένων suadet, non inconuenienter id quidem, non tamen necessario.

εἴργοντος περιβόλου, κυριττόντων τε ἄλληλα καὶ πατούντων, καὶ ἐπεμβαινόντων ἀλλήλοις. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὑγιαίνων ἐτύγχανον, οὐκ ἂν ἀπέστην τοῦ λόγου, πρὶν ἱκανῶς αὐτὸν διελθεῖν, κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν· νῦν δὲ ὑμεῖς τε ἴσως πρὸς ἑτέροις ἐστὲ μᾶλλον, ὥστε 7) κἀγὼ πολὺ καταδεέστερα ἔχω, ἢ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ἀγῶνος. τὸν οὖν 8) βραχύτατον καὶ ἀνυσιμώτατον λόγον καταλείπεται εἰπεῖν τὸν πρὸς τοὺς θεούς. οὗτοι γὰρ καὶ τῶν μικρὸν φθεγγομένων, ἃ διανοοῦνται, ἴσασιν. ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ σφόδρα εὐνοοῦντός ἐστιν· ὥσπερ οἱ χρηστοὶ πατέρες τοῖς παισὶν ἃ μὲν δύνανται παραινοῦσιν, ἃ δ᾽ ἂν μὴ πείθωσιν, εὔχονται τοῖς θεοῖς ὑπὲρ αὐτῶν. εὔχομαι δὴ τῷ τε Διονύσῳ τῷ προπάτορι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῷ κτίσαντι τήνδε τὴν πόλιν, καὶ Διῒ πολιεῖ, καὶ Ἀθηνᾷ, καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ Φιλίᾳ, καὶ Ὁμονοίᾳ, καὶ Νεμέσει 9), καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας τῇδε τῇ πόλει πόθον ἑαυτῆς ἐμβαλεῖν, καὶ ἔρωτα, καὶ μίαν γνώμην, καὶ ταὐτὰ βούλεσθαι καὶ φρονεῖν· στάσιν δὲ καὶ ἔριδα καὶ φιλονεικίαν ἐκβαλεῖν, ὡς ἂν ἐν ταῖς εὐδαιμονεστάταις καὶ ἀρίσταις ᾖ πόλεσι τὸ λοιπόν.

7) Casaubonus expungit ὥστε. videor mihi tamen in eo reliquias vocis necessariae, sed obliteratae, videre. videtur scil. leg. esse: δυνάμεώς τε κἀγὼ πολὺ καταδεεστέρως ἔχω.

8) οὖν] sic recte Ven. & Mor.

9) Νεμέσει] v. Vales. Emend. p. 69.

ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΠΑΜΕΙΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ Μ′.

Ἐνόμιζον, ὦ ἄνδρες πολῖται, νῦν γοῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον, ἄξειν τὴν ἅπασαν ἡσυχίαν, δεῦρο ἀφικόμενος, καὶ μὴ προσάψασθαι, μήτε ἑκὼν, μήτε ἄκων, μηδενὸς κοινοῦ πράγματος· δι᾽ ἓν μὲν, ὅτι καὶ πολλοὺς ὁρῶ σὺν τοῖς θεοῖς ἀεὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν νεωτέρων βουλομένους καὶ δυναμένους ἐπιτροπεύειν τὴν πόλιν, καὶ προΐστασθαι τῶν ὑμετέρων ὀρθῶς· οὔτε τοῦ λέγειν, οὔτε τοῦ πράττειν ἐνδεῶς ἔχοντας, ἔτι δὲ τῆς παρ᾽ ὑμῖν πολιτείας ἐμπείρους ὄντας, ἐμὲ δὲ ὑπώπτευον, (τὸ γὰρ ἀληθὲς εἰρήσεται,) βαρύνεσθαί τινας, ὡς ξένον καὶ περιττόν. ἔπειτα οἶμαι καὶ τοῦ σώματος δέον ποιήσασθαί τινα πρόνοιαν, ἐκ πολλῆς καὶ συνεχοῦς ταλαιπωρίας ἀπειρηκότος· καὶ τῶν περὶ τὴν οἰκίαν κομιδῇ φαύλως διακειμένων, ἃ τοσοῦτον ἀπολωλότα χρόνον, οὐδεμιᾶς ἐπανορθώσεως τετύχηκεν. ὅπου γὰρ ἀποδημία δεσπότου χρονίσαντος ἱκανὴ διαφθεῖραι καὶ τὴν μεγίστην οὐσίαν, τί χρὴ προσδοκᾶν ἐν τοσούτοις ἔτεσι φυγῆς; ὅθεν οὐδεὶς ἂν προσεδόκησεν ἐμὲ σωθῆναι, χωρὶς ὑμῶν, δι᾽ εὐνοίας ὑπερβολήν. καίτοι μέχρι μὲν ὑπῆρχε πενίας κίνδυνος ἡμῖν [1]), οὐδὲν ἦν δεινόν. οὐ γάρ εἰμι πρὸς τοῦτο ἀμελέτητος, σχεδὸν τοσοῦτον χρόνον πλανηθεὶς, οὐ μόνον ἄοικος καὶ ἀνέστιος, ἀλλὰ μηδὲ ἀκόλουθον ἕνα γοῦν ἐπαγόμενος. οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸν υἱὸν ἤλπιζον χαλεπῶς ἂν ὑπομεῖναι [2]) πενίαν, οὐκ ὄντα ἐμοῦ χείρω τὴν φύσιν. ἐπεὶ

δὲ

1) ἡμῖν recte expressit interpres. ὑμῖν Ven. et Mor.
2) ὑπομεῖναι] sic recte Ven. et Casaub. προμεῖναι Mor.

δὲ ὁ λόγος ἡμῖν ἐστιν ὑπὲρ τοῦ μὴ ψεύσασθαι τὴν πατρίδα, μηδὲ ἀποστερῆσαι τὴν ὑπόσχεσιν ὑμᾶς, ἣν ὑπεσχόμεθα μηδενὸς ἀναγκάζοντος, οὐδαμῶς ῥαδίαν, οὐδὲ ὀλίγων χρημάτων· τοῦτο οἶμαι χαλεπὸν, καὶ πολλῆς φροντίδος ἄξιον· οὗ γε οὐδὲν ἐστι βαρύτερον, οὐδὲ ὀφειλόμενον ἐπὶ πλείονι τόκῳ χάριτος. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀναίσχυντον δάνειον καὶ πικρὸν, ὅταν, οἶμαι, τῷ βραδύνειν ἡ χάρις εἰς χρέος μεταστῇ· ὃ τῷ παντὶ χαλεπώτερον ἀπαιτοῦσιν οἱ σιωπῶντες τῶν βοώντων. οὐδὲν γὰρ οὕτω δύναται τοὺς ὀφείλοντας ὑμῖν τὰ τοιαῦτα ὑπομιμνήσκειν, ὡς τὸ ὑμᾶς [3]) ἐκλελῆσθαι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα ἀναγκαῖον ἐνόμιζον γενέσθαι πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ, καὶ μηδενὶ τῶν κοινῶν προσιέναι, μηδὲ μέχρι λόγου τέως, ἕως ἂν αἰσθήσομαι τοῦτο δὴ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ λεγόμενον·

Ὅττι μοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται.

πρότερον γὰρ οὐδ' ἐπ' ὀλίγον σχολὴν ἤγαγον, ἴσως διὰ τὴν ἐμαυτοῦ πολυπραγμοσύνην [4]), ὡς δέον [5]) ἐντυχεῖν ὑμῖν καὶ φιλοφρονήσασθαι· τοσοῦτο μόνον, καὶ θῦσαι τοῖς θεοῖς, καὶ, νὴ Δία, ἀναγνῶναι τὰ γράμματα τὰ τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν· ἔπειτα εὐθὺς ἀναχωρῆσαι, καὶ τρέπεσθαι καθ' αὑτὸν,

3) ὑμᾶς] sic recte Casaub. et Anglus. ἡμᾶς Ven. et Mor.

4) malim ἀπολυπραγμ. *propter cognatam mihi quandam cunctationem et verecundiam rebus alienis me immiscendi.*

5) ὡς δέον] subaudi ἦν. carebam otio ita, vt oportuerat, vobiscum agendi, et amice vos salutandi, ἀλλὰ τοσοῦτο μόνον, (sic leg. videtur, scil. σχολὴν ἤγαγον) *sed hactenus solummodo vacabat, vt diis sacra facerem* (h. e. in templum prodirem) *et imperatoris literas recitarem.* (h. e. in curiam, si quando literae imperatoris aduenirent, in pleno congressu senatus recitandae, eas audiendi caussa) καὶ εἴ τι ἂν ἄλλο ἀναγκαῖον ἦν. *et si quid aliud erat eiusmodi, ita necessarium, vt facere nequirem, quin in publicum prodirem.* Anglus vult ὅς δ'.

αὐτὸν 6), λόγον τινὰ εἶπον ὑπὲρ ἔργου τινὸς, οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ τῶν ἡγεμόνων 7) ἐσπουδακότων, ἴσως μὲν ὑμῖν, ἴσως δὲ κἀμοὶ χαρίζεσθαι βουλομένων, καὶ τὴν πόλιν ἄμεινον κατασκευάζειν, καὶ σεμνοτέραν ποιεῖν ἅπασαν 8). πρότερον γὰρ ἴστε δήπουθεν, ὅτι τοῖς τοιούτοις καὶ τῶν ἀστυγειτόνων ἐλειπόμεθα 9). τοῦτον ἐμοῦ τότε εἰπόντος τὸν λόγον, ἐπήρθη τε πρὸς αὐτὸν 10) ὁ δῆμος· οὐ γὰρ ἐστὲ ἀγεννεῖς, οὐδὲ ἀναίσθητοι τὰς φύσεις· καὶ πολλοὶ προετράπησαν φιλοτιμηθῆναι 11) τῶν πολιτῶν. πάλιν δὲ ὕστερον ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα ἐφ᾽ ὑμῖν ποιουμένου 12), πολλάκις μὲν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, πολλάκις δ᾽ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἵνα, εἰ μὴ δοκιμάζοιτε, μηδὲ βούλοισθε, μηδένα ἐνοχλῶ 12b)· τὴν γὰρ ἀσχολίαν τὴν ἐσομένην ὑπώπτευόν μοι περὶ ταῦτα· πολλάκις μὲν ὑφ᾽ ὑμῶν ἐκυρώθη 13), πολλάκις δὲ ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, οὐδενὸς ἀντειπόντος. ἐπεὶ δὲ ἀρχὴν ἔλαβεν 14), ὅσα μὲν αὐτὸς ἔπαθον μετρῶν καὶ διαμετρῶν, καὶ λογιζόμενος, ὅπως μὴ γένοιτο ἀπρεπὲς μηδὲ ἀχρεῖον· (ὁποῖα

6) post καθ᾽ αὐτὸν deesse videtur πρώην δὲ vel simile quid. *Nuper autem vobiscum egi de opere aliquo.*

7) f. οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡγεμόνων — In αὐτὸς subauditur ἐσπουδακώς.

8) ἅπασαν] venerabiliorem, quam sunt ciuitates omnes.

9) ἐλειπόμεθα] sic recte interpres latinus. ἐλλειπ. Venet. et Mor.

10) Casaubonus malebat πρὸς αὐτὸ, referens ad τὸ ἔργον vers. 1. sed recte vulgatam tuetur Anglus.

11) φιλοτιμεῖσθαι. *liberaliter conferre pecunias.*

12) margo Mor. dat ποιησαμένου.

12b) sententia bona, quam non sollicitarem, nisi insequentia probabile facerent, leg. esse μηδὲν ἐνοχληθῶ vel μηδὲν ἐνοχλῶμαι *vt vacarem omni molestia.*

13) ἐκυρώθη] scil. τὸ ἔργον. *opus, cuius ego publice faciendi auctor eram.* videtur porticus fuisse.

14) ἔλαβεν] vt autem exordium cepit illud opus, et aedificandi factum est initium.

(ὁποῖα ἔργα πολλὰ γέγονε παρ' ἑτέροις, μάτην ἀπολλύμενα [15]) · καὶ τελευταῖον εἰς τὰ ὄρη φθειρόμενος [16]), οὐκ ὢν ἔμπειρος τῶν τοιούτων οὐδενὸς, οὐδὲ ἀπορῶν ἔργου τινὸς, ἀλλ' ἕτερα μᾶλλον πράττειν δυνάμενος σπουδαιότερα ἴσως, ἀφ' ὧν οὐ παρὰ μόνοις ὑμῖν εὐδοκιμεῖν ἔμελλον), ἐῶ νῦν ἐπεξιέναι. οὐδὲν γὰρ ἦν ἐμοὶ βαρὺ, δι' ὑμᾶς ὑπομένοντι. λόγοι δὲ ἐγίγνοντο πολλοὶ μὲν, οὐ παρὰ πολλῶν δὲ, καὶ σφόδρα ἀηδεῖς [17]), ὡς κατασκάπτω τὴν πόλιν, ὡς ἀνάστατον πεποίηκα σχεδὸν ἐξελαύνων τοὺς πολίτας, ὡς ἀνῄρηται πάντα, συγκέχυται, λοιπὸν οὐδὲν ἐστι. καί τινες ἦσαν οἱ σφόδρα ὀδυρόμενοι τὸ [18]) τοῦ δεῖνος, χαλεπῶς ἔχοντες, εἰ μὴ μενεῖ ταῦτα τὰ ὑπομνήματα τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας· ὥσπερ τῶν Ἀθήνησι προπυλαίων κινουμένων, ἢ τοῦ Παρθενῶνος, ἢ τὸ Σαμίων Ἡραῖον [19]) ἡμᾶς ἀνατρέποντας, ἢ τὸ Μιλησίων Διδυμεῖον [20]), ἢ τὸν νεὼν τῆς Ἐφεσίων Ἀρτέμιδος. ἀλλ' οὐκ αἰσχρὰ καὶ καταγέλαστα ἐρείπια,

15) ἀπολλύμενα] sic recte Casaub. eodemque tendit, quod in var. lect. Venetae reperio, ἀπολόμενα. sed nondum persanatus videtur locus, nisi addas καὶ χρήματα, ad hunc modum: καὶ χρήματα μάτην ἀπολλύμενα. *qualia opera*, deformia puta, *videre est apud multos et numos frustra impensos, vel perditos potius.*

16) v. Vales. Emendat. p. 68.

17) καὶ σφόδρα ἀηδεῖς] aut sic cum Casaubono leg. est, aut καὶ οὐ σφόδρα ἡδεῖς, eadem sententia. Ven. et Mor. dant καὶ σφόδρα ἡδεῖς.

18) Casaub. et margo Morell. dant τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος.

19) σαμίων ἡραῖον] sic Casaub. concinit insequens μιλησίων διδυμεῖον. alias possit quoque σάμιον ἡραῖον probari, quamquam et μιλήσιον nil sit deterius. Ven. et Mor. dant σαμεῖον.

20) Ven. et Mor. dant Διδύμιον.

πια, πολὺ ταπεινότερα τῶν κλισιῶν, οἷς [21]) ὑποδύεται τὰ πρόβατα· τῶν ποιμένων δὲ οὐδεὶς ἂν δύναιτο εἰσελθεῖν, οὐδὲ τῶν γενναιοτέρων κυνῶν; ἐφ᾽ οἷς ὑμεῖς μὲν ἐρυθριᾶτε καὶ [22]) διετρέπεσθε τῶν ἡγεμόνων εἰσιόντων· οἱ δὲ ἀηδῶς ἔχοντες πρὸς ὑμᾶς, ἐπέχαιρον, καὶ ἐγέλων· ὅπου μηδὲ τοῖς χαλκεῦσιν ἐξῆν διαίρεσθαι σχεδὸν, ἀλλὰ εἰργάζοντο κεκυφότες, καὶ ταῦτα πίπτοντα καὶ ὑπερηρεισμένα, ἃ πρὸς τὴν πληγὴν τοῦ ῥαιστῆρος ἔτρεμε καὶ διίστατο· ἀλλ᾽ ὅμως ἦσαν, οἱ χαλεπῶς ἑώρων [23]) ἀφανιζόμενα τὰ σημεῖα τῆς ἔμπροσθεν πενίας καὶ ἀδοξίας, οὐχ ὅτι τῶν κιόνων ἔμελεν [24]) αὐτοῖς τῶν ἱσταμένων, οὐδὲ τῶν γεισῶν, οὐ τῶν οἰκοδομουμένων ἐργαστηρίων ἄλλως [25]), ἀλλ᾽ ἵνα μηδέποτε μεῖζον ὑμεῖς ἐκείνων φρονῆτε. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι καὶ τοῖς οἰκοδομήμασι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ τῷ δικάζειν αὐτοὶ, καὶ τῷ μὴ παρ᾽ ἑτέροις ἐξετάζεσθαι, μηδὲ συντελεῖν ἄλλοις [26]), καθάπερ οἶμαι, κώμην· πᾶσι τούτοις συναίρεσθαι πέφυκε τὸ φρόνημα τῶν πόλεων, καὶ μεῖζον ἀξίωμα γενέσθαι τὸ τοῦ δήμου, καὶ πλέονος τυγχάνειν τιμῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐπιδημούντων ξένων, καὶ παρὰ τῶν ἡγεμόνων. ταῦτα δὲ τοῖς μὲν ἀγαπῶσι τὰς αὐτῶν πατρίδας, καὶ μὴ φοβουμένοις, μήποτε ἐλάττους αὐτῶν φανῶσι, θαυμαστὴν ἔχει τὴν ἡδονήν· τοῖς δὲ ἐναντίως ἔχουσι, καὶ βουλομένοις ἐν ἀσθενέσιν

21) οἷς bene habet; nam perinde τὸ κλίσιον vſurpatur atque ἡ κλισία.

22) aut ἐρυθριᾶτε καὶ διατρ. eſt leg. aut ἐρυθρ. eſt delendum, vt ſcholium poſterioris. Ven. et Mor. omittunt καὶ.

23) ἑώρων] ſic recte Caſaub. ὥραν Ven. et Mor.

24) ἔμελεν] Ven. et Mor. dant ἔμελλεν.

25) ἄλλως, aut, quod eſt in Veneta, ἄλλος, delendum eſt, natum ex eo, quod in aliis codicibus eſſet ἀλλ᾽ ἵνα, in aliis ἀλλ᾽ ὡς.

26) ἄλλοις] ſic recte Valeſius. ἀλλήλοις Ven. et Mor.

ἰσχύειν, καὶ τὴν δόξαν τῆς πόλεως ἀδοξίαν αὐτῶν νομίζουσι, δεόντως φέρειν αὐτὴν 27), καὶ φθόνον. καίτοι τὸ μὲν ὑπόδημα δεῖ πρὸς αὐτὸν ἁρμόζειν καὶ τὸν αὐτοῦ πόδα, κἂν δοκῇ μεῖζον, περιτεμεῖν· πόλιν δὲ οὐδέποτε δεῖ κωλύειν 28), οὐδὲ κατάγειν πρὸς αὐτὸν, οὐδὲ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν μετρεῖν, ἐὰν τύχῃ σμικρὰν ἔχων καὶ ἀνελεύθερον· καὶ ταῦτα παραδειγμάτων ὄντων. λέγω δὲ τὸ τῶν Σμυρναίων, τὸ τῶν Ἐφεσίων, Ταρσεῖς ἐκείνους, Ἀντιοχέας. καὶ ταῦτα ἐπίσταμαι σαφῶς, ὅτι καὶ πρότερόν τινες ἀκούοντες διεῤῥήγνυντο, καὶ χαλεπῶς ἔφερον, εἰ τοιούτων ἐθίζεσθε ἀκροᾶσθαι λόγων, καὶ μετὰ τοιούτων πόλεων τολμᾷ τις ὀνομάζειν τὴν ὑμετέραν. ὅμως 29) δ' ἐπὶ τούτοις σχετλιάζοντες, καὶ τοιαῦτα λέγοντες, καὶ διδόναι 30) μηδένα ἐῶντες, καὶ τοῖς ἔργοις ἐμποδὼν γιγνόμενοι, οὕτως ἐμὲ διέθηκαν, ὥστε ὀλίγου φυγὴν ἐμαυτοῦ καταψηφίσασθαι. καὶ γὰρ ἦν γελοῖον 31), μετὰ 32) φυγὴν οὕτως μακρὰν, καὶ πράγματα τοσαῦτα, καὶ τύραννον

27) δεόντως φέρειν αὐτὴν] locus vexatus. Caſaubonus ſuadet δέος τε ταῦτα φέρει καὶ φθόνον, plana vtique ſententia. mihi tamen Anglus videtur ſagaciter in αὐτὴν odoratus eſſe v. λύπην. eſt itaque hoc quidem expeditum. ſed haeremus adhuc in δεόντως. quod ſi bene habet, neceſſe eſt φέρει legi. ſed et vel ſic tamen deeſt ταῦτα. eſſet tum haec ſententia: *neceſſario iſtaec moerorem atque inuidiam afferunt.* verum δεόντως ita non ſolet vſurpari. quare aut δεῖ αὐτὰ φέρειν λύπην καὶ φθ. leg. aut potius δεινὴν ἀνάγκη ταῦτα φέρειν λύπην καὶ φθ.

28) malim κολούειν. et ſic videtur Anglus quoque dediſſe, et hoc idem Anglus quoque ſibi aliquando ait in mentem veniſſe, ſed poſtea repudiauit, peruerſo vſus conſilio.

29) ὅμως] ſic recte Caſaub. ὅπως Ven. et Mor.

30) διδόναι) conferre pecunias ad ſtructuram, de qua ſupra.

31) imo vero σχέτλιον.

32) ante μετὰ videtur με aut ἐμὲ deeſſe. quod ſi admittas, vt admittendum vtique videtur, tum pro ἀφικομένῳ etiam

ραννον ἐχθρὸν, δεῦρο ἀφικομένῳ, ὥστε ἀναπαύσασθαι, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιλαθέσθαι τῶν προτέρων χαλεπῶν· οἷον ἐκ δεινοῦ καὶ ἀγρίου πελάγους καὶ χειμῶνος ἀδοκήτου σωθέντα [33]) μόλις, δι' εὔνοιαν θεοῦ τινος, ἔπειτα ἐνταῦθα ὥσπερ ἐν λιμένι ναυμαχεῖν [34]). Θαυμάζω δὲ μάλιστα ἐνίων ἀνθρώπων τὴν κακοήθειαν, μᾶλλον δὲ τὴν ἄνοιαν, ὑπομιμνησκόμενος, οἷα ἐλογοποίουν τὸ μὲν πρῶτον περὶ τῆς πρεσβείας [35]), ἣν ἐπέμψατε εὐχαριστοῦντες. οὐ γὰρ ἡδέως αὐτὸν ἀποδέξασθαι τοὺς πρέσβεις, ἀλλὰ δυσχερᾶναι μᾶλλον, ὡς δέον αὐτὸν ἐπὶ τῆς πόλεως [36]) ἀπηντηκέναι, καὶ περιβαλεῖν προσήκοντας [37]), ἢ τοὺς μηδέπω παρόντας ὀνομάζειν, ἢ πυνθάνεσθαι περὶ τοῦδε καὶ τοῦδε, τί πράττουσιν, ἢ διατί πάντες οὐκ ἦλθον. οἱ δὲ ἐλογοποίουν, ὅτι τοῖς Σμυρναίοις παμπόλλας δωρεὰς δοίη, καὶ χρήματα ἀμύθητα πέμψειε μετὰ τῶν νεμέσεων [38])· καὶ νὴ

etiam leg. erit ἀφικόμενον propter insequens σωθέντα, vt recte Casaubonus corrigit. Ven. et Mor. dant ὠσθέντα.

33) malim ἀδοκήτως σωθέντα. *ex atroci saeuoque mari et procella seruatum praeter omnem spem.*

34) ναυμαχεῖν possit ferri. praefero tamen Casauboni ναυαγεῖν, *naufragium facere.*

35) designat illam legationem, quam Prusani Romam miserant, ad Imper. gratias agendi causa pro concesso sibi magistratu et foro, h. e. iure, aliis minoribus oppidis circumsitis ius dicendi.

36) ἐπὶ τῆς πόλεως] *ante vrbem. quasi oportuisset eum*, imperatorem puta, *legatis nostris ante vrbem occurrere.* in margo Mor. dat τῆς πύλης.

37) graecitas postulat προσιόντας aut προσςείχοντας.

38) In Veneta est μετὰ τῶν γενέσεων. v Vales. Emendat. p. 69. mihi non liquet. quare satius duco coniecturas meas me premere.

δι᾽ ὡς ἄλλου τινὸς διαλεχθέντος [39]), μυρίους μὲν αὐτῷ συνεχώρησε βουλευτάς· χρυσίου δὲ ἐκέλευσε ποταμὸν εἰς τὴν πόλιν τραπῆναι, καὶ μυριάδες [40]) ἄπειροί τινες ἐδόθησαν· ὧν οὐδὲν ἦν ἀληθὲς, ὡς [41]) ἐβουλόμην ἂν ἔγωγε. τὸ γὰρ πολλοὺς καλῶς πράττειν, καὶ μεγάλων τυγχάνειν, οὐκ ἂν οὐδέποτε λυπήσειε τὸν νοῦν ἔχοντα· ἄλλως τε καὶ πρῶτον [42]) τυχόντα, καὶ τὴν ἀφορμὴν ἴσως παρεσχηκότα. ὅμοιον γὰρ, ὥσπερ εἴ τις αὐτῷ μόνον ἠξίου λάμπειν τὸν ἥλιον, ἢ τὸν Δία ὕειν, ἢ τοὺς ἀνέμους πνεῖν, ἢ μηδένα ἄλλον ἀπὸ τῶν κρηνῶν δύνασθαι πιεῖν. ἀλλ᾽ ὅμως φιλανθρωπότατος ὢν αὐτοκράτωρ, καὶ συνετώτατος ἁπάντων, ἔμοιγε [43]) παρέσχεν ὧν ἐγὼ ἐδεόμην, καὶ ἄλλοις ὧν ἐκεῖνοι ἐδέοντο. τίνος οὖν ἕνεκεν εἴρηκα πάντα τοῦτον τὸν λόγον, ὑπὲρ ἄλλων ὑμῶν βουλομένων; ὅτι καὶ τούτου τοῦ πράγματος [44]) ἐγὼ πρότερος ἡψάμην, καὶ πολλοὺς εἶπον ἐνθάδε λόγους περὶ ὁμονοίας, ἡγούμενος συμφέρειν τῇ πόλει τοῦτο καὶ κρεῖττον εἶναι [45]), μὴ διαφέρεσθαι πρὸς μηδένα ἀνθρώπων· ἥκιστα δὲ, οἶμαι, πρὸς τοὺς ἐγγὺς οὕτω, καὶ ἀστυγείτονας [46]). οὐ μέντοι πρὸς ἐκείνους γε ἦλθον,

39) f. ὡς ἄλλου τινὸς ἂν διαλεχθέντος. spargebant item hos rumores, si quis alius, non ego, cum Imperatore egisset, *futurum fuisse, vt Imperator ei* (h. e. eius precibus) *decies mille senatores* (h. e. senatum huic vrbi decies mille senatoribus constantem) *indulgeret*.

40) μυριάδες] subaudi δραχμῶν. *futurum tum fuisse, vt Imperator infinita millia numum ciuitati Prusanae largiretur.*

41) ὡς] subaudi ἀληθὲς εἶναι.

42) *cum ante me Prusanorum nemo hoc beneficium impetrauerit, et ego impetrandi occasionem praebuerim.*

43) malim ἐμοί τε et *mihi*.

44) τούτου τοῦ πρ.] scil. τοῦ δεῖν ὁμονοεῖν.

45) καὶ κρεῖττον εἶναι] aut sic cum Casaubono leg. aut delend. est κρεῖττον εἶναι. Ven. et Mor. omittunt καί.

46) ἀστυγείτονας] sed quosnam illos? num Apameenses?

θον, οὐδὲ εἶπον φιλάνθρωπον οὐδὲν πρὸ τοῦ καταλλαγῆναι δημοσίᾳ τὴν πόλιν, καὶ φίλους ὑμᾶς 47) γενέσθαι. καίτοι ψήφισμά γε ἔπεμψαν εὐθὺς, ἐν ἀρχῇ φιλοφρονούμενοι, καὶ παρακαλοῦντες ἀφικέσθαι 48)· καὶ πολλὰ δίκαιά μοι πρὸς αὐτοὺς ὑπῆρχεν, ὥσπερ ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐντεῦθεν· ἀλλ᾽ ὅμως οὐχ ὑπέμενον φιλανθρωπεύεσθαι κατ᾽ ἐμαυτὸν, ἀλλὰ κοινῇ μεθ᾽ ὑμῶν αὐτοῖς ἐβουλόμην γενέσθαι φίλος. ὅθεν ὑφεωρῶντό με καὶ δυσχερῶς εἶχον. καὶ νῦν πυθόμενος τὰς διαλύσεις καὶ τὴν φιλίαν ταύτην πραττομένην, καὶ ψηφισαμένων ὑμῶν ἐμὲ καλεῖν, ἴσως καὶ ταύτης ἕνεκα τῆς χρείας· (τυχὸν γὰρ ἐλπίζετε 49), καμοῦ μετασχόντος, ῥᾷον μᾶλλον καὶ ἀσφαλέστερον ἔσεσθαι πάντα· καίτοι καὶ νῦν 50), ἴσως οὐ τοῖς παροῦσι μόνον, ἀλλὰ καμοὶ νέμοντες τιμὴν, μετὰ τῶν ἄλλων λογιζόμενοι καμὲ πολίτην ὑμέτερον, τυχὸν προθυμότεροι γεγόνασι πρὸς ὑμᾶς) ὅμως, οὐ 51) σφόδρα ἠπείχθην εὐλαβούμενος, μὴ γένηται τοῦτο 52) ἐμποδὼν οὐκ ἐκείνοις, ἀλλὰ τῶν ἐντεῦθεν τισί· (σχεδὸν γὰρ εἰώθασι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ τοῖς πραττομένοις, ἀλλὰ τοῖς πράττουσι φθονεῖν· ἐπεὶ καὶ πέρυσι τοὺς λόγους τούτους 53)

47) ὑμᾶς] vos Prusanos, et illos, quibuscum nuper eratis discordes.

48) ἀφικέσθαι] scil. ἐμὲ πρὸς αὐτούς.

49) malim ἠλπίζετε. *sperabatis.*

50) Casaubonus vult καί τι καὶ νῦν.

51) οὐ] sic recte interpres. *ego tamen non valde festinaui.* ὃ Ven. et Mor.

52) τοῦτο] forte designat opus illud, de quo supra commemorauit, porticum puta. Sed est haec pars orationis longe obscurissima, quia per ambages et velut aenigmata loqui consultum duxit, et nos caussam hominesque passus est ignorare.

53) τοὺς λόγους τούτους] forte sermones illos designat, quos p. 162, 9. retulit.

πρὸς ἐμὲ ἔλεγον οἱ προεστῶτες αὐτῶν. καὶ τότε ἐξὸν ὑμῖν ἀπηλλάχθαι πραγμάτων)· ἀλλ' ὑφεωρώμην ἐγώ, μή τισι τῶν ἐντεῦθεν πρόσαντες γένηται, καὶ δυσκόλως φέρωσιν, ἐμοῦ πράττοντος αὐτά· καὶ νῦν 54) τρόπον τινὰ ἑκὼν ἐβράδυνα. ὅσα μὲν οὖν καὶ δι' ἐμοῦ καὶ δι' ἑτέρων δυνατὰ γίγνεσθαι τῇ πόλει, ταῦτα ἐκείνοις ἀξιῶ μᾶλλον ἐπιτρέπειν· ἵνα μηδεὶς ἀντιβαίνῃ 55), μηδὲ λυπῆται βασκαίνων. ὅσα δ' οὐ ῥάδιον ὑπ' ἄλλου τῶν ἐντεῦθεν πραχθῆναι, τυχὸν δὲ καὶ λίαν χαλεπόν· ἡγεῖσθε πρὸς ἐκείνοις ἀεί με τὴν γνώμην ἔχειν 56), μέχρις ἂν ἐμπνέω. καὶ μὴν ὅστις ἂν προθυμῆται τὰ περὶ τὴν πόλιν, καὶ δύνηται τι ποιεῖν ὑμῖν συμφέρον, ἐμὲ πρῶτον ἕξει τὸν μαρτυροῦντα 57), καὶ συναγωνιζόμενον. καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ὃ γίνεται ὀρθὸν 58), πολὺ ἂν ἥδιον ἐπαινέσαιμι, προθυμότερον 59) ἄλλου πράττοντος, ἢ αὐτὸς εἰσηγούμενος. οὐδὲ γὰρ εὐδοκιμεῖν βουλόμενος, οὐδὲ τῶν ἐπαινούντων ἀπορῶν, οὐδ' ἐπιθυμίᾳ δόξης, ἀλλὰ τῇ πρὸς ὑμᾶς εὐνοίᾳ, βούλομαι γίγνεσθαί τι τῶν δεόντων· καὶ τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι, γηρῶν, ὡς πλείστους ἐπιδεῖν ἱκανωτέρους ἐμοῦ τὴν πόλιν ὠφελεῖν. καὶ νῦν ὑπὲρ τούτου ἐπαινῶ τόν τε ἄρχοντα καὶ τὸν εἰσηγησάμενον. πᾶσα μὲν γάρ· ὡς ἔπος

εἰπεῖν·

54) καὶ νῦν] *ideoque.*

55) ἀντιβαίνῃ in coniunct. ob sequens λυπῆται. Ven. et Mor. dant ἀντιβαίνει.

56) malim ἕξειν. *quae autem ab alio quopiam facile non peragantur, (nescio etiam, an perquam difficulter,) ad ea existimate me, donec spirabo, mentem habiturum intentam.*

57) Anglus suspicabatur ὁμαρτοῦντα. sed vulgata bene habet. μαρτυρεῖν τινι, vt latinum *testari*, est praesto esse, non testimonio solum et praedicatione, sed etiam opera et auxilio, *ornare*, *adiuuare*. Conf. p. 515, 5. ed. Mor. et quae ad Constantini Ceremoniale p. 227. B. 4. dixi.

58) malim ὀρθῶς.

59) malim καὶ προθυμότερον.

εἰπεῖν· ἔχθραι καὶ διαφοραὶ πρὸς ὁντινοῦν γιγνόμενον 60) ἐργῶδες καὶ δυσχερὲς, καὶ πόλει, καὶ ἰδιώτῃ, κἂν ὁπωσοῦν τύχωσι διακείμενοι. τούς τε γὰρ ἀσθενεῖς ἱκανὸν ἐξελέγξαι καὶ ταπεινῶσαι πρὸς τοῖς οὖσι χαλεποῖς· καὶ τοὺς εὖ πράττοντας ἐνοχλῆσαι, καὶ ταράξαι τὴν ψυχὴν αὐτῶν· ὅθεν οἱ νοῦν ἔχοντες αἱροῦνται 61) φέρειν ἐλαττούμενοι τὰ μέτρια, καὶ μὴ σφόδρα ἀκριβῶς περιέχεσθαι τῶν δικαίων 62), φιλονεικοῦντες ἐφ' ἑκάστῳ, καὶ μηδενὶ μηδὲν εἴκοντες, ἀεί τινας ἔχειν τοὺς ἐπιβουλεύοντας, καὶ πολεμοῦντας· καὶ τοῦτο μὲν τοῖς εὐτυχήμασι νεμεσῶντας, καὶ καθ' ὅσον οἷοί τε εἰσὶν ἐμποδὼν ἱσταμένους· τοῦτο δὲ, ἂν συμβῇ τι πταῖσμα, (πολλὰ δὲ, ὡς ἐν ἀνθρώποις, γιγνόμενα 63), χαίροντας, καὶ ἐπιθεμένους 64). οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς ἀσθενὴς οὕτως οὐδὲ ἀδύνατος τὴν φύσιν ἄνθρωπος ὢν πρὸς ἄνθρωπον, ὃς οὐ τυγχάνει καιροῦ τὴν δυσμένειαν ἐνδείξασθαι καὶ τὸ μῖσος, ἢ καθ' αὐτὸν, ἢ σὺν ἑτέροις, καὶ λόγον τινὰ εἰπεῖν, ὃς πάντως ἐλύπησε 65), καὶ πρᾶγμα συνθεῖναι τὸ βλάψον. οὐδὲ γὰρ νόσημα οὐδὲν οὕτως ἀναίσθητον τοῖς ἔχουσιν, ὡς μηδέποτε βλάψαι, μηδὲ ἐμποδὼν γενέσθαι μηδεμιᾶς πράξεως, ἀλλὰ, κἂν ἐγρηγορότι, κἂν βαδίζοντι μὴ σφόδρα ἐνοχλῇ 66) τὴν ἰσχὺν τοῦ σώματος, εἴς γε τὴν κοίτην ἀπήντησε, καὶ διασπᾷ, καὶ διαφθείρει τὸν ὕπνον. οὕτως ἔγω-

60) imo vero γιγνομένη. neque impedit, quod ἐργῶδες sequitur; ibi enim τι aut πρᾶγμα subauditur.
61) αἱροῦνται] subaudi μᾶλλον.
62) post δικαίων addi oportet ἤ.
63) malim τὰ γιγνόμενα.
64) imo vero ἐπιτιθεμένους.
65) ἐλύπησε] subaudi ἄν τινα, aut ἂν τὸν ἀκούοντα.
66) post ἐνοχλῇ deesse videtur aliquid, e. c. μηδὲ ἀφέληται, aut μηδὲ καταβάλῃ, aut tale quid. saltim εἰς deest, si non plura.

γε φημι, μηδέποτε λυσιτελεῖν μηδὲ 67) ἀπεχθάνεσθαι, καὶ φιλονεικεῖν, μηδὲ τῇ μεγίστῃ πόλει πρὸς τὴν βραχυτάτην 68) κώμην· ὅταν δὲ δὴ πρὸς ἀνθρώπους ᾖ 69) πόλιν οἰκοῦντας οὐ μικρὰν 70), καὶ πολιτείαν ἐξαίρετον ἔχοντας, καὶ παρὰ τοῖς ἡγεμόσι τιμήν τινα καὶ δύναμιν, ἐὰν σωφρονῶσι· (δεῖ γὰρ ὑμᾶς ἀκούειν τἀληθῆ, καὶ μὴ χαλεπῶς φέρειν, ἐάν τις ἑτέρους ἐπαινεῖν βουλόμενος ὑμᾶς ὠφελῇ·) τὸ δὲ μέγιστον ὁμόρους καὶ ἀστυγείτονας, καὶ μονονουχὶ καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ὑμῖν ἐπιμιγνυμένους· τοῦτο μὲν τοῖς πλείστοις ἐπιγαμίας ὑπαρχούσης, τοῦτο δὲ πολιτῶν τινων, καὶ σχεδὸν τῶν δυνατωτάτων παρ' ἡμῖν τῆς παρ' ἐκείνοις τιμῆς τετυχηκότων· πῶς χρὴ ταύτην ἄλυπον καὶ ἀβλαβῆ τὴν ἔχθραν ὑπολαμβάνειν; καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με λέγειν, ὡς ἄρα χρὴ τελείως 71) ὑποπεσεῖν, καὶ μηδὲν ἐκείνων προαιρουμένων δίκαιον, μηδὲ ἐπιεικὲς, αὐτοὺς δεῖσθαι καὶ παρακαλεῖν· αἱρουμένων δὲ 72) αὐτῶν καὶ προθυμουμένων εἰς φιλίαν ἑτοιμοτέρους πρὸς τοῦτο φέρεσθαι, καὶ τὴν φιλονεικίαν τὴν ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τοῦτο μετενεγκεῖν πολὺ κάλλιον, ὅπως αὐτοῖς εὐγνωμονέστεροι φανησόμεθα, καὶ μᾶλλον καταφρονοῦντες χρημάτων καὶ τοῦ πλείονος. οὐ γὰρ οὕτως αἰσχρόν

ἐστι

67) pro μηδὲ malim μηδενί. *nego expedire simultates cum quoquam, quisquis erit, suscipi.*

68) βραχυτάτην] sic recte Ven. βαχυτάτην Mor.

69) ᾖ] scil. ἡ ἀπέχθεια. *quod si autem simultas geratur cum hominibus oppidum incolentibus non contemnendum.* Venet. et Mor. dant ἦ.

70) οὐ μικρὰν] sic recte Casaub. in quo Valesius ei assentitur Emendat. p. 71. Ven. et Mor. omittunt οὐ.

71) malim τελέως. est enim hoc vsitatius.

72) αἱρουμένων δὲ] subaudi τὴν φιλίαν μᾶλλον, ἢ τὴν ἔχθραν.

ἐστι λείπεσθαι τοῖς διὰ τὸ μῖσος 73) ἔργοις, καὶ νὴ Δία, τοῖς πρὸς ἔχθραν 74), ὡς τοῖς ἀπὸ μετριότητος καὶ τῆς φιλανθρωπίας. ὁ μὲν γὰρ ἐν ἐκείνοις ἡττώμενος, κινδυνεύει λαβεῖν δόξαν ἀσθενείας· ὁ δ' ἐν τούτοις, σκαιότητος καὶ φιλονεικίας. ὅσῳ δὴ κρεῖττον ἀσθενῆ δόξαι μᾶλλον, ἢ πονηρόν, τοσούτῳ βέλτιον ὑστέρους εἶναι μαχομένους, ἢ διαλλαττομένους. εἰκότως δ' ἂν μοι προσέχητε τὸν νῦν μᾶλλον ἑτέρων· τυχὸν μὲν καὶ ἄλλο, ἔτι δὲ κἀκεῖνο, σκοποῦντες, ὅτι μηδὲν ἰδίᾳ μοι διαφέρει· μηδὲ ὄχλησίν τινα ὀκνῶν ἢ δαπάνην ἐμαυτοῦ, διὰ τοῦτο ἀμελῶ τοῦ πρέποντος ὑμῖν. ὅτι γάρ με οὐκ ἐνοχλήσετε μὴ βουλόμενον 75), οὐδὲ κελεύσετε ἀποδημεῖν, ὥσπερ ἤδη πολὺν ἔχοντα χρόνον παρ' ὑμῖν, ἐπίσταμαι σαφῶς. ἄλλως τε οὐκ ἀσχολούμενος ἐγὼ νομίζω συμφέρειν ὑμῖν, οὐδὲ 76) τοῦτον ἀποδημῶν τὸν τρόπον. ἀλλ' ὅπερ ἔφην, βέλτιον ἡγοῦμαι πᾶσιν ἀνθρώποις, οὐ μόνον ὑμῖν, μήτε ἀναιρεῖσθαι ῥᾳδίως ἔχθραν, μὴ σφόδρα ἀναγκαίαν· τάς τε πρότερον οὔσας καταλύεσθαι πάντα τρόπον, ἂν ᾖ δυνατόν· τὴν ἐκ τοῦ διαφέρεσθαί τισι βλάβην μείζονα ἡγουμένους, τῆς παρὰ 77) τὰς διαλύσεις ζημίας.

73) τοῖς διὰ τὸ μῖσος] *quae proficiscuntur ab odio, quae tu facis ideo, quod alterum oderis.*

74) τοῖς πρὸς ἔχθραν] *quae fiunt inimicitiae ergo, seu creandae, seu fouendae et exacuendae.*

75) μὴ βουλόμ.] scil. ἐνοχλεῖσθαι. In Ven. peius est μὴ βουλόμενοι.

76) οὐδὲ —] idem est ac si dixisset καὶ οὐκ ἀποδημῶν τοῦτον τὸν τρόπον. praeterea quoque arbitror me vobis prodesse, si non distrahar negotiis, quae me a studio vos ornandi auocent, et extra patriam si non agam, hoc quidem tam ignominioso modo. nam ignominia est, aliquem iubere patria excedere.

77) παρὰ] *quam damna, quae ex reditu in gratiam exsistunt.* Ven. et Mor. dant περὶ.

μίασι· πᾶσα γὰρ, ὥς φησιν 78), εἰρήνη, κρείττων πολέμου· καὶ πᾶσα φιλία πολὺ ἀμείνων καὶ λυσιτελεστέρα 79) τοῖς νῦν ἔχουσιν, ἔχθρας· καὶ ἰδίᾳ τοῖς οἴκοις, καὶ δημοσίᾳ ταῖς πόλεσιν. εἰρήνη μὲν γὰρ καὶ ὁμόνοια τοὺς χρωμένους οὐδὲν πώποτε ἔβλαψεν· ἔχθρα δὲ καὶ φιλονεικία, θαυμαστὸν, εἰ μὴ σφόδρα ἀνήκεστα, καὶ μεγάλα 80). καὶ τῆς μὲν ὁμονοίας τό τε ὄνομα εὔφημον, ἥ τε πεῖρα ἀρίστη καὶ λυσιτελεστάτη πᾶσι· στάσεως δὲ καὶ διαφορᾶς σκυθρωπὴ μὲν ἡ προσηγορία καὶ δυσχερὴς, πολὺ δὲ χείρω καὶ τὰ ἔργα καὶ σκυθρωπότερα. καὶ γὰρ εἰπεῖν ἐστι καὶ ἀκοῦσαι καὶ 81) πολλὰ τῶν ἀβουλήτων, καὶ πρᾶξαι, καὶ παθεῖν. ἡ δὲ τῶν ἐγγὺς οὕτως καὶ ὁμόρων διαφορὰ καὶ τὸ μῖσος, οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν, ἢ στάσει 82) μιᾶς πόλεως· ὅπου καὶ γάμων κοινωνία πολλαῖς 83), καὶ συμβολαίων, καὶ τὸ ἀφικνεῖσθαι παρ' ἀλλήλους σχεδόν τι καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ συγγενεῖς εἶναι, καὶ συνήθεις, καὶ ξένους, τρόπον τινὰ ἀλλήλοις ἅπαντας. παροικοῦσα δὲ πόλις ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς, λυπηρὸν πάντα τρόπον καὶ δυσομίλητον· ὥσπερ εὔνους καὶ φίλη, συμφέρον

καὶ

78) ὥς φησιν] scil. ὁ εἰπὼν, auctor huius sententiae. qui quomodo appelletur, nunc non succurrit, neque otium est apud Stobaeum et alios locorum communium consarcinatores quaerendi.

79) post λυσιτελεστέρα videtur παρὰ deesse. *melior et fructuosior, apud cordatos quidem.*

80) malim σφόδρα μεγάλα καὶ ἀνήκεστα.

81) post καὶ videtur deesse ἰδεῖν vel ὁρᾷν.

82) malim aut οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν εἶναι, ἢ στάσις, aut οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν, ἢ στάσει. posteriori modo etiam Anglus corrigit, nisi quod οὐδέν' cum apostropho exarat. verum accusatiuus quidem decurtari solet, non autem datiuus.

83) πολλοῖς] subaudi ἐστί. sed si verum est, quod suspicor, vers. antep. ante vel post τρόπον τινὰ deesse συνδεῖ, tum malim πολλοὺς, cui concinit ἅπαντας vers. eod.

καὶ ἀγαπητόν. ἐνθυμεῖσθε δὲ, ὅσῳ μὲν ἥδιον ἀποδημεῖν πρὸς τοὺς πέλας οἰκείως ἔχοντας, ἀλλὰ μὴ ἐχθρῶς· ὅσῳ δὲ βέλτιον τοὺς ἐπιξενουμένους ὑποδέχεσθαι χωρὶς ὑποψίας. ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς πανηγύρεσι, καὶ θεῶν ἑορταῖς καὶ θέαις, ὅσῳ κρεῖττον καὶ σωφρονέστερον ἀναμίγνυσθαι συνθύοντας ἀλλήλοις, καὶ συνευχομένους· ἀλλὰ μὴ τοὐναντίον καταρωμένους, βλασφημοῦντας 84). αἱ δὲ ἐπιβοήσεις ἑκατέρου τοῦ πλήθους ἐν τοῖς σταδίοις καὶ τοῖς θεάτροις, πόσον διαφέρουσι μετὰ ἐπαίνου γιγνόμεναι, καὶ πολλῆς εὐφημίας, τῶν μετὰ μίσους καὶ λοιδορίας; οὐ γὰρ ἀνθρώπων ἐπιεικῶν, οὐδὲ πόλεων σωφρόνων, μᾶλλον δὲ ἑταιρῶν ἀσχημόνων ἀπὸ οἰκήματος ἑκατέρας 85) οὐδὲν αἰσχυνομένων ῥῆμα ἀκόλαστον εἰπεῖν, ἥ φησιν Ὅμηρος·

Αἵ τε χολωσάμεναι ἀγορῆς ἐς μέσσον ἰοῦσαι,
Νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι, χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει 86).

πόσῳ 87) δὴ ταῦτά ἐστι, τὸ μὴ πάσχειν, ὅσῳ δὴ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν; ποῖον δ' ἂν τοσοῦτον γένοιτο

χρη-

84) malim καὶ βλασφ.

85) obhaesit ad h. l. Casaubonus. ille vero, quamquam est nonnihil contortus, bene tamen habet. ἑκατέρας non est genitiuus sing. sed accus. pluralis, cohaerens cum εἰπεῖν, et positus est pro ἀλλήλας. *sed magis turpium meretricularum, quas nil pudet conuicia et probra in semet mutuo conicere petulantissima.*

86) χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει. *iracundia haec et illa suggerente, et modo ad hoc probrum, modo ad aliud spargendum impellente.* sic etiam corrigendum est Iliad. υ. 255. sed Dio paululum transformat Homerum suaeque rei accommodat.

87) πόσῳ] Anglus mauult πόσου. sed ne sic quidem scabrities loci detergitur. videtur Dio hoc voluisse (nam verba ipsa eius reddere difficile est) ὅσῳ δὴ μέγα ἐστὶ τὸ ταῦτα μὴ πάσχειν, τοσούτῳ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν. *si magnum est haec non pati, multo est maioris non facere.*

χρημάτων πλῆθος, ἢ χώρας μέγεθος; ἀνθ' οὗ προσήκει τοὺς νῦν ἔχοντας ἀνθρώπους ἀντικαταλλάξασθαι τὴν καθ' ἡμέραν εὐφημίαν, τὸ πρεπόντως μὲν θεάσασθαι[88]), προθύμως δὲ ἀποδημεῖν; καὶ μὴν τά γε τῆς χώρας, καὶ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ὡρῶν[89]), ἐξ ἅπαντος ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτὸ συνάγει, καὶ μὴ βουλομένους ἀναγκάζει χρήσασθαι ἀλλήλοις[90]). ἐκεῖνοί τε γὰρ δέονται τῆς παρ' ὑμῶν ὕλης, καὶ ἑτέρων πολλῶν, καὶ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν οὔτε εἰσαγαγέσθαι δι' ἑτέρου λιμένος, οὔτ' ἐκπέμψαι τὰ γινόμενα παρ' ἡμῖν. πῶς οὖν οὐχ ἁπάντων δυστυχέστατον, ὠνεῖσθαι μὲν ἑκάστους παρὰ ἀνθρώπων οὐ φίλων, ἀποδίδοσθαι δὲ τοῖς μισοῦσι, κατάγεσθαι δὲ παρὰ τοῖς βαρυνομένοις, ὑποδέχεσθαι δὲ τοὺς λοιδοροῦντας, συνεστιᾶσθαι δὲ ἐνίοτε τοῖς ἀλλοτριωτάτοις· ἐὰν δὲ πλοίου τις ἐπιβαίνῃ, σαφῶς εἰδέναι καὶ τὸν κυβερνήτην καὶ τοὺς ναύτας ἅπαντας καταρωμένους. τὸ δὲ πάντων ἀηδέστατον ὅραμα, ἐχθρῶν, τοῦτο ἀεί ποτε ὁρᾶν, καὶ πλέοντας, καὶ βαδίζοντας, καὶ τούτοις[91]) ἀεὶ πλείστοις κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀπαντᾶν πονηρὸν καὶ δυσχερὲς σύμβολον. ὥστε πάντως εἰπόντα τι παρελθεῖν, ἢ ἀκούσαντα[92]) δυσχερές, ὥστε ἔγωγε ἐνεθυμούμην πολλάκις τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίαν καὶ διαφθοράν, ὅτι τῶν σφόδρα ἀδόξων καὶ φαυλοτάτων ζώων χείρους εἰσὶ ταῖς ψυχαῖς. οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι πολλάκις ἐντυχόντες ἀλλήλοις μάχονται, καὶ λοιδορηθέντες ἀπίασιν. οἱ δὲ μύρμηκες, οὕτω πυ-

κνοὶ

88) malim θεᾶσθαι ob sequens ἀποδημεῖν.

89) τῶν ὡρῶν] sic recte Ven. τῶν ὀρῶν Mor.

90) μὴ βουλομένους — ἀλλήλοις] Ven. et Mor. dant μὴ βουλομένοις — ἀλλήλους.

91) τούτοις] sic Casaub. τούτους Ven. et Mor.

92) ἀκούσαντα] aut sic cum Anglo leg. aut εἰπόντας. ἢ num sit praefigendum voci εἰπόντα, in medio relinquam.

κνοὶ βαδίζοντες, οὐδέποτε ἠνώχλησαν ἀλλήλους, ἀλλὰ πάνυ πρᾴως ἐντυγχάνουσι, καὶ παρίασι, καὶ βοηθοῦσιν ἀλλήλοις. καὶ μὴν τὸ νῦν συμβεβηκὸς περὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν, τὸ μὲν ἀληθὲς, ἅπτεται πολλῶν, καὶ κνίζει τοὺς ἄλλους πάντας· ὅτι δὴ τὰς δίκας ὑμεῖς ἀποδέχεσθε, καὶ παρ᾽ ὑμῖν αὐτοὺς ἀνάγκη κρίνεσθαι· χρὴ δὲ δι᾽ αὐτὸ μᾶλλον φιλανθρώπως ἔχειν, καὶ μὴ παρέχειν ἑαυτοὺς ἐπιφθόνους. αὐτίκα πρέσβεις [93]) οἱ χειροτονηθέντες ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα [94]), πόθεν ἀπίασιν; οὐκ ἐκεῖθεν [95]); οὐ παρὰ τῶν ἐχθίστων ἀναχθήσονται πλέοντες; καὶ χρήσονται τῷ λιμένι τῆς ἐχθρᾶς πόλεως; ἢ κύκλῳ περιίασιν, ὥσπερ χαλεπῆς καὶ ἀβάτου τῆς ἐγγὺς ἡμῖν θαλάττης; ἐγὼ μὲν γὰρ, καὶ τοῖς πρότερον [96]) διαφερομένοις πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας, ταῦτα ἡγοῦμαι χαλεπώτερα καὶ βαρύτερα, τοῦ λαβόντας [97]) ὅπλα καὶ [98]) βαδίζειν εἰς τὴν χώραν, ἢ προσβάλλειν [99]) τοῖς τείχεσιν, ἢ τὰ δένδρα κόπτειν, ἢ τῷ καρπῷ πῦρ ἐνιέναι. τούτων γὰρ, οἶμαι, χαλεπῶν ὄντων, τῷ παντὶ χαλεπώτερόν ἐστιν, ἀφ᾽ ὧν γίνεται τὸ τῆς ἔχθρας, καὶ τὸ τοῦ μίσους [100]). οὐ γάρ ἐστι φανη-

93) πρέσβεις] legati Prusani Romam mittendi, ad gratias Imperatori agendum, pro indulto iure fori agendi.

94) τὸ πρᾶγμα] sic recte Ven. sed Mor. omittit τό.

95) οὐκ ἐκεῖθεν] *non illinc?* Apamea puta.

96) πρότερον] nescire ait Casaubonus, quid sibi velit hoc vocabulum. significat idem atque ἤδη πρότερον, *olim aliquando*, in temporibus antiquis.

97) λαβόντας] sic vult Casaub. vel τοῦ λαβεῖν τὰ ὅπλα. λαβόντος Ven. et Mor.

98) aut del. est hoc καὶ, aut πῦρ est addendum. *sumtis in manus armis et taedis ardentibus.*

99) προσβάλλειν] sic recte Ven. et Casaub. προβάλλειν Morell.

100) si recte distinguitur, bene habet hic locus. γίνεται redit ad mala belli paulo ante commemorata, et subauditur ταῦ-

φανῆναί ποτε ἀπὸ τούτου τοῦ πράγματος ὠφέλιμον οὐδὲ χρηστόν [1]). ἅ τε γὰρ τῆς ἔχθρας καρπὸς, ἀπὸ πάντων πικρότατος [2]) καὶ δριμύτατος· ὥσπερ, οἶμαι, τοὐναντίον, ὁ τῆς εὐνοίας ἥδιστος καὶ λυσιτελέστατος. τὸ γὰρ μηδέποτε εἴκειν, μηδὲ παραχωρεῖν τῷ πλησίον· (λέγω δὲ, χωρὶς αἰσχύνης,) μηδὲ τῶν μὲν τυγχάνειν αὐτοὺς [3]), τὰ δὲ παριέναι τοῖς ἄλλοις· οὐκ ἀνδρεῖόν ἐστιν, ὥσπερ οἴονταί τινες, οὐδὲ μεγαλόφρον, ἀλλ᾽ ἀνόητον καὶ ἀμαθές. οὐχ ὁρᾶτε τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ θείων καὶ μακαρίων, αἰώνιον τάξιν καὶ ὁμόνοιαν καὶ σωφροσύνην, ἧς οὔτε κάλλιον οὔτε σεμνότερον οὐδὲν οἷόν τ᾽ ἐπινοῆσαι; πρὸς δὲ αὖ τῶν [4]) λεγομένων στοιχείων, ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, τὴν ἀσφαλῆ καὶ δικαίαν δι᾽ αἰῶνος ἁρμονίαν, μεθ᾽ ὅσης εὐγνωμοσύνης καὶ μετριότητος διαμένειν πέφυκεν αὐτά τε σωζόμενα, καὶ σώζοντα τὸν ἅπαντα κόσμον; σκοπεῖτε γὰρ, (εἰ καί τισι δόξει μετέωρος ὁ λόγος, οὐ πάνυ [5]) τι ὑμῖν συμπαθὴς,) ὅτι ταῦτα πεφυκότα ἄφθαρτα καὶ θεῖα, καὶ τοῦ πρώτου καὶ μεγίστου γνώμῃ καὶ δυνάμει κυβερνώμενα θεοῦ τὸν ἅπαντα χρόνον, ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας καὶ ὁμονοίας σώζεσθαί φιλεῖ· τά τε ἰσχυρότερα καὶ μείζω, καὶ τὰ

ἐλάττ-

ταῦτα. Constructio haec est: τὸ τῆς ἔχθρας [id est ἡ ἔχθρα] καὶ τὸ τοῦ μίσους [id est τὸ μῖσος] ἀφ᾽ ὧν ταῦτα γίνεται, ἐστὶ χαλεπώτερον. quamquam haec acerba sunt, multo tamen sunt istis acerbiores causae, a quibus ista exsistunt, scil. inimicitia et odium.

1) malim ὠφέλιμον οὐδὲν, οὐδὲ χρηστόν.

2) malim καρπὸς ἁπάντων πικρότατος.

3) sententia est: omnia bona et praeclara ad se solum corrogare, alios omnes eorum usu et participatione excludere, parum honestum est, neque, tametsi alii secus autumant, viro probo dignum.

4) αὖ τῶν] sic recte Ven. Casaub. et Anglus. αὐτῶν Mor.

5) malim καὶ οὐ πάνυ.

ἐλάττω δὲ δοκοῦντα· ταύτης δὲ τῆς κοινωνίας διαλυθείσης, καὶ στάσεως ἐπιγενομένης, οὐχ οὕτως ἀνώλεθρος, οὐδὲ ἄφθαρτος αὐτῶν ἡ φύσις, ὥστε μὴ ταραχθῆναι, καὶ τὴν ἀμήχανόν τε καὶ ἄπιστον, ὥς φασιν, ὑπομεῖναι φθορὰν, ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν. ἡ μὲν γὰρ λεγομένη παρὰ τοῖς σοφοῖς ἐπικράτησις αἰθέρος, ἐν ᾧ τὸ βασίλειον καὶ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς καὶ δυνάμεως ὄν 6), οὐκ ἀποτρέπονται πῦρ ὀνομάζειν πολλάκις, ὅρῳ 7) τε καὶ πρᾴως γιγνομένη 8) ἔν τισι χρόνοις τεταγμένοις, μετὰ πάσης φιλίας καὶ ὁμονοίας ἔοικε συμβαίνειν. ἡ δὲ τῶν ἄλλων πλεονεξία καὶ διαφορὰ παρανόμως γιγνομένη, τὸν ἔσχατον ἔχει κίνδυνον ὀλέθρου, περὶ τῶν ὅλων οὔ ποτε ἐσομένου διὰ τὸ πᾶσαν εἰρήνην καὶ δικαιοσύνην ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ πανταχοῦ πάντα δουλεύειν καὶ ξυνακολουθεῖν εὐγνώμονι νόμῳ πειθόμενα, καὶ εἴκοντα. οὐχ ὁρᾶτε, τοῦτο μὲν ἥλιον νυκτὶ μεθιστάμενον καὶ παρέχοντα ἀνατεῖλαι τοῖς ἀφανεστέροις ἄστροις· τοῦτο δὲ σελήνην ἐῶντα καταλάμψαι τὴν ἅπασαν γῆν ἐν ἐρημίᾳ τοῦ κρείττονος φωτός; τοῦτο δὲ ἄστρα ὑποχωροῦντα ἡλίῳ, καὶ μηδὲν ἡγούμενα πάσχειν, μηδὲ ἀπόλλυσθαι, διὰ τὴν ἐκείνου τοῦ θεοῦ δύναμιν; τοῦτο δὲ αὐτὸν ἥλιον περὶ μέσην ἐνίοτε ἡμέραν ἐπισκοτούμενον, σελήνης ἐπιδραμούσης, ᾗ τὸ φῶς αὐτὸς δίδωσι· πολλάκις γε μὴν, ὑπὸ τῶν ἀσθενεστάτων

6) ὂν bene habet. idem est ac si dixisset ἐν ᾧ ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ τῆς δυνάμεως τὸ βασιλεῦον καὶ τὸ κυριώτατον, ὃ πῦρ ὀνομάζειν οὐκ ἀποτρέπονται οἱ σοφοί. *in quo quae inest mentis et potentiae vis regnans et inprimis auctoritate excellens, eam vim sapientes nil cunctantur ignem appellare.*

7) ὅρῳ non abhorret a re praesente. quia tamen cum πρᾴως coniunctum est, conuenire melius videtur ὁδῷ *via et ratione.*

8) γιγνομένη] redit ad ἐπικράτησις vers. 6. Ven. et Mor. dant γιγνόμενον.

γέ φημι, μηδέποτε λυσιτελεῖν μηδὲ 67) ἀπεχθάνεσθαι, καὶ φιλονεικεῖν, μηδὲ τῇ μεγίστῃ πόλει πρὸς τὴν βραχυτάτην 68) κώμην· ὅταν δὲ δὴ πρὸς ἀνθρώπους ἢ 69) πόλιν οἰκοῦντας οὐ μικρὰν 70), καὶ πολιτείαν ἐξαίρετον ἔχοντας, καὶ παρὰ τοῖς ἡγεμόσι τιμήν τινα καὶ δύναμιν, ἐὰν σωφρονῶσι· (δεῖ γὰρ ὑμᾶς ἀκούειν τἀληθῆ, καὶ μὴ χαλεπῶς φέρειν, ἐάν τις ἑτέρους ἐπαινεῖν βουλόμενος ὑμᾶς ὠφελῇ·) τὸ δὲ μέγιστον ὁμόρους καὶ ἀστυγείτονας, καὶ μονονουχὶ καθ᾽ ἑκάστην τὴν ἡμέραν ὑμῖν ἐπιμιγνυμένους· τοῦτο μὲν τοῖς πλείστοις ἐπιγαμίας ὑπαρχούσης, τοῦτο δὲ πολιτῶν τινων, καὶ σχεδὸν τῶν δυνατωτάτων παρ᾽ ἡμῖν τῆς παρ᾽ ἐκείνοις τιμῆς τετυχηκότων· πῶς χρὴ ταύτην ἄλυπον καὶ ἀβλαβῆ τὴν ἔχθραν ὑπολαμβάνειν; καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με λέγειν, ὡς ἄρα χρὴ τελείως 71) ὑποπεσεῖν, καὶ μηδὲν ἐκείνων προαιρουμένων δίκαιον, μηδὲ ἐπιεικὲς, αὐτοὺς δεῖσθαι καὶ παρακαλεῖν· αἱρουμένων δὲ 72) αὐτῶν καὶ προθυμουμένων εἰς φιλίαν ἑτοιμοτέρους πρὸς τοῦτο φέρεσθαι, καὶ τὴν φιλονεικίαν τὴν ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τοῦτο μετενεγκεῖν πολὺ κάλλιον, ὅπως αὐτοῖς εὐγνωμονέστεροι φανησόμεθα, καὶ μᾶλλον καταφρονοῦντες χρημάτων καὶ τοῦ πλείονος. οὐ γὰρ οὕτως αἰσχρόν

ἐστι

67) pro μηδὲ malim μηδενί. *nego expedire simultates cum quoquam, quisquis erit, suscipi.*

68) βραχυτάτην] sic recte Ven. βαχυτάτην Mor.

69) ἢ] scil. ἡ ἀπέχθεια. *quod si autem simultas geratur cum hominibus oppidum incolentibus non contemnendum.* Venet. et Mor. dant ἡ.

70) οὐ μικρὰν] sic recte Casaub. in quo Valesius ei assentitur Emendat. p. 71. Ven. et Mor. omittunt οὐ.

71) malim τελέως. est enim hoc vsitatius.

72) αἱρουμένων δὲ] subaudi τὴν φιλίαν μᾶλλον, ἢ τὴν ἔχθραν.

ἐστι λείπεσθαι τοῖς διὰ τὸ μῖσος 73) ἔργοις, καὶ νὴ Δία, τοῖς πρὸς ἔχθραν 74), ὡς τοῖς ἀπὸ μετριότητος καὶ τῆς φιλανθρωπίας. ὁ μὲν γὰρ ἐν ἐκείνοις ἡττώμενος, κινδυνεύει λαβεῖν δόξαν ἀσθενείας· ὁ δ' ἐν τούτοις, σκαιότητος καὶ φιλονεικίας. ὅσῳ δὴ κρεῖττον ἀσθενῆ δόξαι μᾶλλον, ἢ πονηρόν, τοσούτῳ βέλτιον ὑστέρους εἶναι μαχομένους, ἢ διαλλαττομένους. εἰκότως δ' ἂν μοι προσέχητε τὸν νοῦν μᾶλλον ἑτέρων· τυχὸν μὲν καὶ ἄλλο, ἔτι δὲ κἀκεῖνο, σκοποῦντες, ὅτι μηδὲν ἰδίᾳ μοι διαφέρει· μηδὲ ὄχλησίν τινα ὀκνῶν ἢ δαπάνην ἐμαυτοῦ, διὰ τοῦτο ἀμελῶ τοῦ πρέποντος ὑμῖν. ὅτι γάρ με οὐκ ἐνοχλήσετε μὴ βουλόμενον 75), οὐδὲ κελεύσετε ἀποδημεῖν, ὥσπερ ἤδη πολὺν ἔχοντα χρόνον παρ' ὑμῖν, ἐπίσταμαι σαφῶς. ἄλλως τε οὐκ ἀσχολούμενος ἐγὼ νομίζω συμφέρειν ὑμῖν, οὐδὲ 76) τοῦτον ἀποδημῶν τὸν τρόπον. ἀλλ' ὅπερ ἔφην, βέλτιον ἡγοῦμαι πᾶσιν ἀνθρώποις, οὐ μόνον ὑμῖν, μήτε ἀναιρεῖσθαι ῥᾳδίως ἔχθραν, μὴ σφόδρα ἀναγκαίαν· τάς τε πρότερον οὔσας καταλύεσθαι πάντα τρόπον, ἂν ᾖ δυνατόν· τὴν ἐκ τοῦ διαφέρεσθαί τισι βλάβην μείζονα ἡγουμένους, τῆς παρὰ 77) τὰς διαλύσεις ζημίας.

73) τοῖς διὰ τὸ μῖσος] *quae proficiscuntur ab odio, quae tu facis ideo, quod alterum oderis.*

74) τοῖς πρὸς ἔχθραν] *quae fiunt inimicitiae ergo, seu creandae, seu fouendae et exacuendae.*

75) μὴ βουλόμ.] scil. ἐνοχλεῖσθαι. In Ven. peius est μὴ βουλόμενοι.

76) οὐδὲ —] idem est ac si dixisset καὶ οὐκ ἀποδημῶν τοῦτον τὸν τρόπον. praeterea quoque arbitror me vobis prodesse, si non distrahar negotiis, quae me a studio vos ornandi auocent, et extra patriam si non agam, hoc quidem tam ignominioso modo. nam ignominia est, aliquem iubere patria excedere.

77) παρὰ] *quam damna, quae ex reditu in gratiam exsistunt.* Ven. et Mor. dant περὶ.

μίαισι· πᾶσαι γὰρ, ὥς φησιν[78]), εἰρήνη, κρείττων πολέμου· καὶ πᾶσα φιλία πολὺ ἀμείνων καὶ λυσιτελεστέρα[79]) τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἔχθρας· καὶ ἰδίᾳ τοῖς οἴκοις, καὶ δημοσίᾳ ταῖς πόλεσιν. εἰρήνη μὲν γὰρ καὶ ὁμόνοια τοὺς χρωμένους οὐδὲν πώποτε ἔβλαψεν· ἔχθρα δὲ καὶ φιλονεικία, θαυμαστὸν, εἰ μὴ σφόδρα ἀνήκεστα, καὶ μεγάλα[80]). καὶ τῆς μὲν ὁμονοίας τό τε ὄνομα εὔφημον, ἥ τε πεῖρα ἀρίστη καὶ λυσιτελεστάτη πᾶσι· στάσεως δὲ καὶ διαφορᾶς σκυθρωπὴ μὲν ἡ προσηγορία καὶ δυσχερὴς, πολὺ δὲ χείρω καὶ τὰ ἔργα καὶ σκυθρωπότερα. καὶ γὰρ εἰπεῖν ἐστι καὶ ἀκοῦσαι καὶ[81]) πολλὰ τῶν ἀβουλήτων, καὶ πρᾶξαι, καὶ παθεῖν. ἡ δὲ τῶν ἐγγὺς οὕτως καὶ ὁμόροιν διαφορὰ καὶ τὸ μῖσος, οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν, ἢ στάσει[82]) μιᾶς πόλεως· ὅπου καὶ γάμων κοινωνία πολλοῖς[83]), καὶ συμβολαίων, καὶ τὸ ἀφικνεῖσθαι παρ' ἀλλήλους σχεδόν τι καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ συγγενεῖς εἶναι, καὶ συνήθεις, καὶ ξένους, τρόπον τινὰ ἀλλήλοις ἅπαντας. παροικοῦσα δὲ πόλις ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς, λυπηρὸν πάντα τρόπον καὶ δυσομίλητον· ὥσπερ εὔνους καὶ φίλη, συμφέρον

καὶ

78) ὥς φησιν] scil. ὁ εἰπὼν, auctor huius sententiae. qui quomodo appelletur, nunc non succurrit, neque otium est apud Stobaeum et alios locorum communium consarcinatores quaerendi.

79) post λυσιτελεστέρα videtur παρὰ deesse. *melior et fructuosior, apud cordatos quidem.*

80) malim σφόδρα μεγάλα καὶ ἀνήκεστα.

81) post καὶ videtur deesse ἰδεῖν vel ὁρᾷν.

82) malim aut οὐδὲν ἄλλο ἔοικεν εἶναι, ἢ στάσις, aut οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν, ἢ στάσει. posteriori modo etiam Anglus corrigit, nisi quod οὐδέν' cum apostropho exarat. verum accusatiuus quidem decurtari solet, non autem datiuus.

83) πολλοῖς] subaudi ἐστὶ. sed si verum est, quod suspicor, vers. antep. ante vel post τρόπον τινὰ deesse συνδεῖ, tum malim πολλοὺς, cui concinit ἅπαντας vers. eod.

καὶ ἀγαπητόν. ἐνθυμεῖσθε δὲ, ὅσῳ μὲν ἥδιον ἀποδημεῖν πρὸς τοὺς πέλας οἰκείως ἔχοντας, ἀλλὰ μὴ ἐχθρῶς· ὅσῳ δὲ βέλτιον τοὺς ἐπιξενουμένους ὑποδέχεσθαι χωρὶς ὑποψίας. ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς πανηγύρεσι, καὶ θεῶν ἑορταῖς καὶ θέαις, ὅσῳ κρεῖττον καὶ σωφρονέστερον ἀναμίγνυσθαι συνθύοντας ἀλλήλοις, καὶ συνευχομένους· ἀλλὰ μὴ τοὐναντίον καταρωμένους, βλασφημοῦντας [84]). αἱ δὲ ἐπιβοήσεις ἑκατέρου τοῦ πλήθους ἐν τοῖς σταδίοις καὶ τοῖς θεάτροις, πόσον διαφέρουσι μετὰ ἐπαίνου γιγνόμεναι, καὶ πολλῆς εὐφημίας, τῶν μετὰ μίσους καὶ λοιδορίας; οὐ γὰρ ἀνθρώπων ἐπιεικῶν, οὐδὲ πόλεων σωφρόνων, μᾶλλον δὲ ἑταιρῶν ἀσχημόνων ἀπὸ οἰκήματος ἑκατέρας [85]) οὐδὲν αἰσχυνομένων ῥῆμα ἀκόλαστον εἰπεῖν, ᾗ φησιν Ὅμηρος·

Αἵ τε χολωσάμεναι ἀγορῆς ἐς μέσσον ἰοῦσαι,
Νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι, χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει [86]).

πόσῳ [87]) δὴ ταῦτά ἐστι, τὸ μὴ πάσχειν, ὅσῳ δὴ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν; ποῖον δ' ἂν τοσοῦτον γένοιτο χρη-

84) malim καὶ βλασφ.

85) obhaesit ad h. l. Casaubonus. ille vero, quamquam est nonnihil contortus, bene tamen habet. ἑκατέρας non est genitiuus sing. sed accus. pluralis, cohaerens cum εἰπεῖν, et positus est pro ἀλλήλας. *sed magis turpium meretricularum, quas nil pudet conuicia et probra in semet mutuo coniicere petulantissima.*

86) χόλος δὲ τὰ καὶ τὰ κελεύει. *iracundia haec et illa suggerente, et modo ad hoc probrum, modo ad aliud spargendum impellente.* sic etiam corrigendum est Iliad. υ. 255. sed Dio paululum transformat Homerum suaeque rei accommodat.

87) πόσῳ] Anglus mauult πόσου. sed ne sic quidem scabrities loci detergitur. videtur Dio hoc voluisse (nam verba ipsa eius reddere difficile est) ὅσῳ δὴ μέγα ἐστὶ τὸ ταῦτα μὴ πάσχειν, τοσούτῳ πλείονος τὸ μὴ ποιεῖν. *si magnum est haec non pati, multo est maioris non facere.*

χρημάτων πλῆθος, ἢ χώρας μέγεθος· ἀνθ' οὗ προσήκει τοὺς νῦν ἔχοντας ἀνθρώπους ἀντικαταλλάξασθαι τὴν καθ' ἡμέραν εὐφημίαν, τὸ πρεπόντως μὲν θεάσασθαι[88]), προθύμως δὲ ἀποδημεῖν; καὶ μὴν τά γε τῆς χώρας, καὶ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ὠρῶν[89]), ἐξ ἅπαντος ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτὸ συνάγει, καὶ μὴ βουλομένους ἀναγκάζει χρήσασθαι ἀλλήλοις[90]). ἐκεῖνοί τε γὰρ δέονται τῆς παρ' ὑμῶν ὕλης, καὶ ἑτέρων πολλῶν, καὶ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν οὔτε εἰσαγαγέσθαι δι' ἑτέρου λιμένος, οὔτ' ἐκπέμψαι τὰ γινόμενα παρ' ἡμῖν. πῶς οὖν οὐχ ἁπάντων δυστυχέστατον, ὠνεῖσθαι μὲν ἑκάστους παρὰ ἀνθρώπων οὐ φίλων, ἀποδίδοσθαι δὲ τοῖς μισοῦσι, κατάγεσθαι δὲ παρὰ τοῖς βαρυνομένοις, ὑποδέχεσθαι δὲ τοὺς λοιδοροῦντας, συνεστιᾶσθαι δὲ ἐνίοτε τοῖς ἀλλοτριωτάτοις· ἐὰν δὲ πλοίου τις ἐπιβαίνῃ, σαφῶς εἰδέναι καὶ τὸν κυβερνήτην καὶ τοὺς ναύτας ἅπαντας καταρωμένους. τὸ δὲ πάντων ἀηδέστατον ὅραμα, ἐχθρῶν, τοῦτο ἀεί ποτε ὁρᾶν, καὶ πλέοντας, καὶ βαδίζοντας, καὶ τούτοις[91]) ἀεὶ πλείστοις κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀπαντᾶν πονηρὸν καὶ δυσχερὲς σύμβολον. ὥστε πάντως εἰπόντα τι παρελθεῖν, ἢ ἀκούσαντα[92]) δυσχερές, ὥστε ἔγωγε ἐνεθυμούμην πολλάκις τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίαν καὶ διαφθορὰν, ὅτι τῶν σφόδρα ἀδόξων καὶ φαυλοτάτων ζώων χείρους εἰσὶ ταῖς ψυχαῖς. οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι πολλάκις ἐντυχόντες ἀλλήλοις μάχονται, καὶ λοιδορηθέντες ἀπίασιν. οἱ δὲ μύρμηκες, οὕτω πυ-

κνοὶ

88) malim θεᾶσθαι ob ſequens ἀποδημεῖν.

89) τῶν ὠρῶν] ſic recte Ven. τῶν ὀρῶν Mor.

90) μὴ βουλομένους — ἀλλήλοις] Ven. et Mor. dant μὴ βουλομένοις — ἀλλήλους.

91) τούτοις] ſic Caſaub. τούτους Ven. et Mor.

92) ἀκούσαντα] aut ſic cum Anglo leg. aut εἰπόντας. ἢ num ſit praefigendum voci εἰπόντα, in medio relinquam.

κνοὶ βαδίζοντες, οὐδέποτε ἠνώχλησαν ἀλλήλους, ἀλλὰ πάνυ πράως ἐντυγχάνουσι, καὶ παρίασι, καὶ βοηθοῦσιν ἀλλήλοις. καὶ μὴν τὸ νῦν συμβεβηκὸς περὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν, τὸ μὲν ἀληθές, ἅπτεται πολλῶν, καὶ κνίζει τοὺς ἄλλους πάντας· ὅτι δὴ τὰς δίκας ὑμεῖς ἀποδέχεσθε, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοὺς ἀνάγκη κρίνεσθαι· χρὴ δὲ δι' αὐτὸ μᾶλλον φιλανθρώπως ἔχειν, καὶ μὴ παρέχειν ἑαυτοὺς ἐπιφθόνους. αὐτίκα πρέσβεις [93]) οἱ χειροτονηθέντες ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα [94]), πόθεν ἀπίασιν; οὐκ ἐκεῖθεν [95]); οὐ παρὰ τῶν ἐχθίστων ἀναχθήσονται πλέοντες; καὶ χρήσονται τῷ λιμένι τῆς ἐχθρᾶς πόλεως; ἢ κύκλῳ περιίασιν, ὥσπερ χαλεπῆς καὶ ἀβάτου τῆς ἐγγὺς ἡμῖν θαλάττης; ἐγὼ μὲν γάρ, καὶ τοῖς πρότερον [96]) διαφερομένοις πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας, ταῦτα ἡγοῦμαι χαλεπώτερα καὶ βαρύτερα, τοῦ λαβόντας [97]) ὅπλα καὶ [98]) βαδίζειν εἰς τὴν χώραν, ἢ προσβάλλειν [99]) τοῖς τείχεσιν, ἢ τὰ δένδρα κόπτειν, ἢ τῷ καρπῷ πῦρ ἐνιέναι. τούτων γάρ, οἶμαι, χαλεπῶν ὄντων, τῷ παντὶ χαλεπώτερόν ἐστιν, ἀφ' ὧν γίνεται τὸ τῆς ἔχθρας, καὶ τὸ τοῦ μίσους [100]). οὐ γάρ ἐστι φανη-

93) πρέσβεις] legati Prusani Romam mittendi, ad gratias Imperatori agendum, pro indulto iure fori agendi.

94) τὸ πρᾶγμα] sic recte Ven. sed Mor. omittit τό.

95) οὐκ ἐκεῖθεν] *non illinc?* Apamea puta.

96) πρότερον] nescire ait Casaubonus, quid sibi velit hoc vocabulum. significat idem atque ἤδη πρότερον, *olim aliquando*, in temporibus antiquis.

97) λαβόντας] sic vult Casaub. vel τοῦ λαβεῖν τὰ ὅπλα. λαβόντος Ven. et Mor.

98) aut del. est hoc καί, aut πῦρ est addendum. *sumtis in manus armis et taedis ardentibus.*

99) προσβάλλειν] sic recte Ven. et Casaub. προβάλλειν Morell.

100) si recte distinguitur, bene habet hic locus. γίνεται redit ad mala belli paulo ante commemorata, et subauditur ταῦ-

φανῆναί ποτε ἀπὸ τούτου τοῦ πράγματος ὠφέλιμον οὐδὲ χρηστόν 1). ἅ τε γὰρ τῆς ἔχθρας καρπὸς, ἀπὸ πάντων πικρότατος 2) καὶ δριμύτατος· ὥσπερ, οἶμαι, τοὐναντίον, ὁ τῆς εὐνοίας ἥδιστος καὶ λυσιτελέστατος. τὸ γὰρ μηδέποτε εἴκειν, μηδὲ παραχωρεῖν τῷ πλησίον· (λέγω δὲ, χωρὶς αἰσχύνης,) μηδὲ τῶν μὲν τυγχάνειν αὐτοὺς 3), τὰ δὲ παριέναι τοῖς ἄλλοις· οὐκ ἀνδρεῖόν ἐστιν, ὥσπερ οἴονταί τινες, οὐδὲ μεγαλόφρον, ἀλλ᾽ ἀνόητον καὶ ἀμαθές. οὐχ ὁρᾶτε τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ θείων καὶ μακαρίων, αἰώνιον τάξιν καὶ ὁμόνοιαν καὶ σωφροσύνην, ἧς οὔτε κάλλιον οὔτε σεμνότερον οὐδὲν οἷόν τ᾽ ἐπινοῆσαι; πρὸς δὲ αὖ τῶν 4) λεγομένων στοιχείων, ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, τὴν ἀσφαλῆ καὶ δικαίαν δι᾽ αἰῶνος ἁρμονίαν, μεθ᾽ ὅσης εὐγνωμοσύνης καὶ μετριότητος διαμένειν πέφυκεν αὐτά τε σωζόμενα, καὶ σώζοντα τὸν ἅπαντα κόσμον; σκοπεῖτε γὰρ, (εἰ καί τισι δόξει μετέωρος ὁ λόγος, οὐ πάνυ 5) τι ὑμῖν συμπαθὴς,) ὅτι ταῦτα πεφυκότα ἄφθαρτα καὶ θεῖα, καὶ τοῦ πρώτου καὶ μεγίστου γνώμῃ καὶ δυνάμει κυβερνώμενα θεοῦ τὸν ἅπαντα χρόνον, ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα φιλίας καὶ ὁμονοίας σώζεσθαι φιλεῖ· τά τε ἰσχυρότερα καὶ μείζω, καὶ τὰ

ἐλάττ-

ταῦτα. Conſtructio haec eſt: τὸ τῆς ἔχθρας [id eſt ἡ ἔχθρα] καὶ τὸ τοῦ μίσους [id eſt τὸ μῖσος] ἀφ᾽ ὧν ταῦτα γίνεται, ἐστὶ χαλεπώτερον. quamquam haec acerba ſunt, multo tamen ſunt iſtis acerbiores cauſae, a quibus iſta exſiſtunt, ſcil. inimicitia et odium.

1) melim ὠφέλιμον οὐδὲν, οὐδὲ χρηστόν.

2) malim καρπὸς ἁπάντων πικρότατος.

3) ſententia eſt: omnia bona et praeclara ad ſe ſolum corrogare, alios omnes eorum vſu et participatione excludere, parum honeſtum eſt, neque, tametſi alii ſecus autumant, viro probo dignum.

4) αὖ τῶν] ſiç recte Ven. Caſaub. et Anglus. αὐτῶν Mor.

5) malim καὶ οὐ πάνυ.

ἐλάττω δὲ δοκοῦντα· ταύτης δὲ τῆς κοινωνίας διαλυθείσης, καὶ στάσεως ἐπιγενομένης, οὐχ οὕτως ἀνώλεθρος, οὐδὲ ἄφθαρτος αὐτῶν ἡ φύσις, ὥστε μὴ ταραχθῆναι, καὶ τὴν ἀμήχανόν τε καὶ ἄπιστον, ὥς φασιν, ὑπομεῖναι φθορὰν, ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν. ἡ μὲν γὰρ λεγομένη παρὰ τοῖς σοφοῖς ἐπικράτησις αἰθέρος, ἐν ᾧ τὸ βασίλειον καὶ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς καὶ δυνάμεως ὄν 6), οὐκ ἀποτρέπονται πῦρ ὀνομάζειν πολλάκις, ὅρῳ 7) τε καὶ πράως γιγνομένη 8) ἔν τισι χρόνοις τεταγμένοις, μετὰ πάσης φιλίας καὶ ὁμονοίας ἔοικε συμβαίνειν. ἡ δὲ τῶν ἄλλων πλεονεξία καὶ διαφορὰ παρανόμως γιγνομένη, τὸν ἔσχατον ἔχει κίνδυνον ὀλέθρου, περὶ τῶν ὅλων οὔποτε ἐσομένου· διὰ τὸ πᾶσαν εἰρήνην καὶ δικαιοσύνην ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ πανταχοῦ πάντα δουλεύειν καὶ ξυνακολουθεῖν εὐγνώμονι νόμῳ πειθόμενα, καὶ εἴκοντα. οὐχ ὁρᾶτε, τοῦτο μὲν ἥλιον νυκτὶ μεθιστάμενον καὶ παρέχοντα ἀνατεῖλαι τοῖς ἀφανεστέροις ἄστροις· τοῦτο δὲ σελήνην ἐῶντα καταλάμψαι τὴν ἅπασαν γῆν ἐν ἐρημίᾳ τοῦ κρείττονος φωτός; τοῦτο δὲ ἄστρα ὑποχωροῦντα ἡλίῳ, καὶ μηδὲν ἡγούμενα πάσχειν, μηδὲ ἀπόλλυσθαι, διὰ τὴν ἐκείνου τοῦ θεοῦ δύναμιν; τοῦτο δὲ αὐτὸν ἥλιον περὶ μέσην ἐνίοτε ἡμέραν ἐπισκοτούμενον, σελήνης ἐπιδραμούσης, ᾗ τὸ φῶς αὐτὸς δίδωσι· πολλάκις γε μὴν, ὑπὸ τῶν ἀσθενε-

στάτων

6) ὄν bene habet. idem est ac si dixisset ἐν ᾧ ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ τῆς δυνάμεως τὸ βασιλεῦον καὶ τὸ κυριώτατον, ὃ πῦρ ὀνομάζειν οὐκ ἀποτρέπονται οἱ σοφοί. *in quo quae inest mentis et potentiae vis regnans et inprimis auctoritate excellens, eam vim sapientes nil cunctantur ignem appellare.*

7) ὅρῳ non abhorret a re praesente, quia tamen cum πράως coniunctum est, conuenire melius videtur ὁδῷ *via et ratione.*

8) γιγνομένη] redit ad ἐπικράτησις vers. 6. Ven. et Mor. dant γιγνόμενον.

σάτων νεφῶν κρυπτόμενον, ἢ τινὸς ἀεραιᾶς ὁμίχλης περὶ λίμνας καὶ ποταμοὺς ἱςαμένης 9), ὡς ἔσθ᾽ ὅτε μὲν εἴργεσθαι παντελῶς, ἐνίοτε δὲ ἀδρανῆ τὴν ἀκτῖνα καὶ λεπτὴν διαπέμπειν; τοῦτο δὲ τῶν πλανωμένων ἀςέρων τὴν ἄπαυςον χορείαν, ἃ μηδέποτε ἀλλήλοις ἐμποδὼν ἵςαται; πρὸς δὲ αὖ, γῆ μὲν τὴν κατωτάτω χώραν λαχοῦσα, ὑπομένει, καθάπερ ἕρμα νεώς, ὕδωρ δὲ περὶ ταύτῃ κεχυμένον· ὕπερθεν δὲ ἀμφοῖν ἀὴρ μαλακός τε καὶ εὔπνους 10), ὁ δὲ ἀνωτάτω καὶ ξύμπαντα ἔχων 11) αἰθὴρ, πυρὸς θείου κύκλῳ περιδεδραμόντος αὐτοῖς; καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἰσχυρὰ καὶ μεγάλα τῆς πρὸς ἄλληλα κοινωνίας ἔχεται 12), καὶ διατελεῖ χωρὶς ἔχθρας· μικρὰ δὲ οὕτως πολίχνια τῶν ἐπιτυχόντων ἀνθρώπων καὶ ἔθνη ἀσθενῆ κατοικοῦντα ἐκ μέρει τῆς γῆς, οὐ δύναται τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, οὐδὲ ἀθορύβως ἀλλήλοις γειτνιᾶν; ἀλλ᾽ ὄρνιθες ἐγγὺς ἀλλήλων ποιησάμενοι νεοττιὰς, οὐκ ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς, οὐδὲ διαφέρονται περὶ τροφῆς· οὐδὲ μύρμηκες πλησίον 13) ὀπὰς ἔχοντες, ἐκ τῆς αὐτῆς ἅλω πολλάκις εἰσφερόμενοι σῖτον, ἀλλὰ παραχωροῦσιν αὐτοῖς, καὶ τῶν ὁδῶν ἐκτρέπονται, καὶ συνεργάζονται πολλάκις. οὐδὲ ἑσμοὶ πλείονες μελιττῶν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν νεμόμενοι λειμῶνα, τῶν ἔργων ἀμελήσαντες, περὶ τῶν ἀνθῶν τῆς δρόσου διαφέρονται. καὶ μὴν ἀγέλαι τε βοῶν καὶ ἵππων,

ἀνα-

9) malim συνιςαμένης.

10) εὔπνους bene habet. *facilis ad inſpirandum et exſpirandum.* Ven. dat ἄπνους, quod Morellus in marginem ſuae editionis reiecit, et interpres adumbrauit.

11) ξύμπαντα ἔχων ſi bene habet, eſt per tmeſin ſic dictum pro πάντα ξυνέχων.

12) τῆς πρὸς ἄλληλα κοινωνίας ἔχεται] ſic recte Anglus. ſed Ven. et Mor. dant τὴν — κοινωνίαν. et Caſaub. vult ἔχει τε.

13) πλησίον] ſubaudi ἀλλήλων.

ἀναμιχθεῖσαι πολλάκις, ἀθορύβως καὶ πράως νέμονται, ὥστε μίαν ἐξ ἀμφοῖν ἀγέλην ὁρᾶσθαι. ἔτι δὲ αἰπόλια, καὶ ποίμνια συμμιχθέντα ἐπὶ νομῆς, καὶ ἡμερεύσαντα [14]) ῥᾳδίως καὶ πράως ὑπὸ τῶν νομέων διεκρίθησαν. ἄνθρωποι δὲ βοσκημάτων καὶ θηρίων χείρους, ὡς ἔοικε, τὰ πρὸς φιλίαν, καὶ τὸ κοινωνεῖν ἀλλήλοις. ἃ γὰρ ἡ φύσις ἐποίησεν εὐνοίας ἕνεκα, ταῦτα ἰδεῖν ἐστιν ἔχθρας καὶ μίσους αἴτια γιγνόμενα [15]). αὐτίκα ἡ πρώτη καὶ μεγίστη φιλία γονεῦσι πρὸς παῖδας [16]).

14) malim ἐπὶ νομῆς διημερεύσαντα. *greges caprarum et ouium cum in pascuo per totum diem permixti fuissent.*
15) hic αὐτοῖς deesse videtur.
16) multa deesse vidit et admonuit Casaubonus, neque potest cuiquam latere.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΜΕΙΣ, ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΜΑ΄.

Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὦ βουλή, καὶ τῶν ἄλλων οἱ παρόντες οἱ μετριώτατοι, πράως πρὸς ἐμὲ καὶ φιλικῶς ἔχετε, δοκῶ μοι τοῦτο γιγνώσκειν. αὐτός τε γὰρ ἐμαυτὸν οἶδα περὶ πολλοῦ ποιούμενον τὴν παρ' ὑμῶν εὔνοιαν, καὶ μηδέποτε μηδὲν ἐναντίον μήτε εἰπόντα, μήτε πράξαντα· καὶ ὑμεῖς εὐθὺς ἐμὲ ἀφικόμενον ἐτιμήσατε δημοσίῳ ψηφίσματι, πέμψαντες [1]) συνηδόμενοι τῆς καθόδου, καὶ παρακαλοῦντες ἐπιδημῆ-

1) πέμψαντες] id est δι' ἀγγέλου πεμφθέντος παρ' ὑμῶν. *congratulantes mihi de reditu in patriam per legatum eo nomine ad me missum.*

σαι πρὸς αὐτούς. καὶ ἴσως οὐδὲν ἐποιεῖτε θαυμαστόν. οὐ γὰρ μόνον αἱ λοιπαὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰσοτίμων ὑμῖν αἱ πλεῖσται σχεδὸν, ὅπου γέγονα, καὶ πολιτείας καὶ βουλῆς καὶ τῶν πρώτων τιμῶν οὐδὲν δεομένῳ μετέδωκαν οὐκ ἀνωφελῆ σφίσι [2] νομίζοντες, οὐδὲ ἀνάξιον τιμᾶσθαι. τὸ δὲ ὑμέτερον οὐκ ἔστι ἀλλότριον, ἀλλ' ὡς ἂν εὐνοίᾳ καὶ χάριτι πατρίδος, τιμώσης πολίτην αὐτῆς. τὸ δὲ εἶναί τινας, ὡς ἂν ἐν δήμῳ, τῶν ἐνθάδε ἐμοὶ σχεδὸν μὴ σφόδρα ἡδομένους, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, διὰ τὴν τῶν πόλεων φιλοτιμίαν. καίτοι ἐπίσταμαι σαφῶς, οὐδὲ τοὺς ἐκεῖ πολίτας ἅπαντας ἀρέσαι δυνάμενος· ἀλλ' ἐνίους δι' αὐτὸ τοῦτο ἀχθομένους, ὅτι λίαν δοκῶ φιλόπολις καὶ πρόθυμος. δεῖ δὲ τὸν ἐπιεικῆ καὶ μέτριον ἄνδρα, καὶ ταύτην παρέχειν τὴν ἐξουσίαν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. τὸ γὰρ μηδένα ἐν πόλει μήτε ἀντιλέγειν ἑνὶ, μήτε μέμφεσθαι, κἂν ἅπαντα φαίνηται ποιῶν καλῶς [3], οὐ δήμων ἐστὶν, οὐδὲ ἐπιεικές· ἀλλὰ μᾶλλον φιλεῖ τὸ τοιοῦτον συμβαίνειν τοῖς τυράννοις, ἢ τοῖς εὐεργέταις. εἰ οὖν εἰσί τινες [4] πρὸς ἐμὲ δυσκόλως διακείμενοι, τούτοις μάλιστα πιστεύω. δῆλον γὰρ, ὡς νομίζοντές με ἀγαπᾶν τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα, καὶ πάντα τρόπον αὔξειν, οὕτως ἔχουσιν. ἐὰν οὖν πεισθῶσιν, ὅτι καὶ ταύτην [5] ἡγοῦμαι πατρίδα, καὶ πράττειν ὑπὲρ αὐτῆς ὅ, τι ἂν δύνωμαι πρόθυμος εἰμὶ, ῥᾳδίως μεταβαλοῦνται, καὶ ἀγαπήσουσί με τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. τὸ μὲν οὖν φιλεῖν τὴν πατρίδα μάλιστα πάντων, οὐκ ἔξαρνος εἰμί. πυνθάνομαι δὲ αὐτῶν [6], εἰ τοῦτο ἀδίκου νομίζουσιν ἀνδρὸς εἶναι καὶ μοχθη-

2) σφίσι] *sibi.* sic recte Anglus. φησὶ Ven. φημὶ Mor. et φασὶ margo Mor.
3) καλῶς] sic recte Ven. Casaub. et interpres. κακῶς Mor.
4) τινες] subaudi παρ' ὑμῖν.
5) ταύτην] etiam hanc Apameam.
6) αὐτῶν] sic recte Casaub. αὐτὸ Ven. et Mor.

μοχθηροῦ, καὶ πολίτην τοιοῦτον οὐκ ἂν ἐθέλοιεν εἶναι παρ' αὐτοῖς; οὐκοῦν ἔξεστιν ὑμῖν ἔχειν κἀμὲ πολίτην ἀνυπόπτως, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς βελτίστους; καὶ τοίνυν δι' αὐτό μοι τοῦτο 7) πιστεύοιτε ἂν δικαιότερον. ὅστις μὲν γὰρ ἀγνώμων περὶ τοὺς φύσει γονέας, οὐκ ἂν γένοιτο ὅσιος οὐδὲ πρὸς τοὺς θεμένους αὐτόν. ὁ δὲ τοὺς γεννήσαντας ἀγαπῶν, οὐδέποτ' ἂν ἀμελήσειε τῶν χάριτι γονέων γενομένων. τὸ μὲν γὰρ τῆς φύσεως, αὐτόματόν ἐστι· τὸ δὲ τῆς χάριτος, ἑκούσιον. εἰμὶ μὲν οὖν πολίτης ἑκατέρων· ἀλλ' ἐκείνοις μὲν οὐ δεῖ με περὶ τούτου χάριν εἰδέναι, ὑμᾶς δὲ ὡς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι δίκαιον. διὰ γὰρ 8) τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν καὶ δωρεὰν μετέχω τῆς πόλεως 9). ἀλλ' ὅσοι 10) μὲν αὐτοὶ πολῖται γεγόνασι, τούτοις μόνον ὑπάρχει φιλάνθρωπον τὸ τῆς δωρεᾶς, τὸ δὲ τῆς φύσεως ἀναγκαῖον οὐ πρόσεστιν. ἐμοὶ δὲ ἀμφοτέρων μέτεστιν. ὁ μὲν γὰρ πάππος ὁ ἐμὸς μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς παρὰ τοῦ τότε αὐτοκράτορος φίλου ὄντος, ἅμα τῆς Ῥωμαίων πολιτείας καὶ τῆς ὑμετέρας 11) ἔτυχεν, ὁ δὲ πατήρ, παρ' ὑμῶν· ὥστε καὶ χάριτι καὶ γένει πολίτης ὑμέτερός εἰμι. τὸ γὰρ ἀπωτέρω δυοῖν βασμοῖν ζητεῖν τὸ γένος, οὐδαμῶς ἐπιεικές. οὐδεὶς γὰρ οὕτω τό γε ἀληθὲς ἐξ οὐδεμιᾶς εὑρεθήσεται πόλεως. καὶ μὴν τῶν γε ἐμῶν τέκνων ἥδε πατρίς ἐστι μᾶλλον. τὸ μὲν οὖν ἀναγκαῖον συνακολουθεῖν τὰ

7) δι' αὐτό μοι τοῦτο] quod patriam meam, Prusam, amo.
8) γὰρ] sic recte interpres. δὲ Ven. et Mor.
9) τῆς πόλεως] subaudi τῆς ὑμετέρας.
10) ἀλλ' ὅσοι —] est hypophora, seu obiectio, quam auctor ipse sibi opponit, deinde refutaturus verbis ab ἐμοὶ inde vers. 16.
11) hoc de loco disputat Valesius Emendat. p. 71. et Burmannus in annotat. ad istum locum. mihi videtur τῆς ἡμετέρας leg. esse. *ius ciuitatis nostrae*, Prusanae puta, *adeptus est*.

τέκνα τῷ πατρί· πολὺ δὲ ἥδιον, τὸν πατέρα τοῖς παισὶ συνέπεσθαι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα εὔνους ὢν ὑμῖν τυγχάνω, καὶ πολίτου διάθεσιν ἔχω, καὶ φανερῶς δὲ ἐδήλωσα. τῆς γὰρ φιλονεικίας ἐνεστώσης ταῖς πόλεσι, καὶ τῆς πατρίδος σφόδρα μὲν αἰδουμένης ἐμὲ ἄκοντα ἐνοχλῆσαι, σφόδρα δὲ ἐπιθυμούσης ἀναλαβεῖν τὸ πρᾶγμα, πολλάκις τῷ τιμᾷν [12]) προκαλουμένης [13]), οὐκ ἐπήκουσα πρὸς τοῦτο μόνον οὐδὲν ἂν ὀκνήσας ἐκείνης ἕνεκα ποιῆσαι, μηδενὸς ἔλαττον τυχὸν πρᾶξαι δυνάμενος· καὶ φίλων μοι ὄντων [14]) οὔτε ὀλίγων, οὔτε ἀδυνάτων, ἵνα μηδὲν ἐπίφθονον εἴπω, μηδὲ ὃ λυπήσει τινάς· οὔτι δὲ οὐκ ὀκνῶν τὴν ὁδὸν, ὁπότε δεῖ [15]) με καὶ ἄλλως ἀπιέναι, τούτων οὖν ὑπαρχόντων, ἀπεσχόμην τοῦ πράγματος, οὐκ ἐκείνους προδιδοὺς, ἀλλ' αἰδούμενος ὑμᾶς, καὶ νομίζων χρησιμώτερος ἔσεσθαι κἀκείνοις καὶ ὑμῖν, ἐὰν δύναμαι φίλας [16]) ποιῆσαι τὰς πόλεις, τῶν τε προτέρων ζητημάτων ἀπαλλάξας, καὶ τολοιπὸν εἰς εὔνοιαν καὶ ὁμόνοιαν προτρεψάμενος. τοῦτο γὰρ ἁπάντων βέλτιστόν τε καὶ ἄριστον, οὐ μόνον τοῖς ἴσοις πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοῖς κρείττοσι πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους. ἐπίσταμαι μὲν οὖν, ὡς χαλεπόν ἐστιν ἀνθρώπων ἐξελεῖν ἔριν, καὶ ταῦτα, ἐν πλείονι χρόνῳ τεθραμμένην· ὥσπερ νόσημα ἐκ πολλοῦ συμπεφυκὸς οὐ ῥᾴδιον ἀπαλλάξαι τοῦ σώματος, ἄλλως τε εἴ τις θέλοι

12) τῷ τιμᾷν] sic vult Casaub. vel πολλάκις τε ἡμᾶς προσκαλουμένη. τὸ τιμᾷν Ven. et Mor.

13) προκαλουμένης] sic recte Anglus. *tametsi me patria honoribus, quos mihi deferret, me ad eam rem inuitaret et quasi prouocaret.* quamquam quae fuerit illa res, haud video. fuitne legatio ad Vrbem, pro impetrando Prusanis aliquo honore aut priuilegio? Ven. et Mor. dant προσκαλ.

14) φίλων μοι ὄντων] Romae, et vniuerse inter Romanos.

15) malim ὅποι ἔδει *quo me cunque ire oporteret.*

16) φίλας] sic recte var. lect. Venet. quod et olim conieceram, et interpres latinus expressit. φιλίας Ven. et Mor.

θέλοι ἀνωδύνως ἰᾶσθαι. ὅμως δὲ πιϛεύω τῷ τῆς πόλεως ἤθει, νομίζων ȣ̓ σκληρὸν, ȣ̓δὲ ἀμαθὲς, ἀλλὰ τῷ ὄντι γνήσιον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς μακαρίας πόλεως [17]), ὑφ' ἧς δεῦρο ἐπέμφθητε φίλοι δὴ παρὰ φίλȣς, δεῦρο οἰκήσοντες [18]). ἣ [19]) τοσȣ̃τον εὐτυχίᾳ διαφέρȣσα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ δυνάμει, πλέον διενήνοχεν ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ. τȣ̃το μὲν, ἀφθόνως μεταδιδȣ̃σα καὶ πολιτείας καὶ νόμων καὶ ἀρχῶν, ȣ̓δὲν' [20]) ἀλλότριον ἡγȣμένη τῶν ἀξίων. τȣ̃το δὲ, ὁμοίως ἅπασι φυλάττȣσα τὸ δίκαιον. ἣν προσήκει μιμȣμένȣς ὑμᾶς, πράȣς καὶ μεγαλόφρονας φαίνεσθαι, καὶ πρὸς τȣ̀ς ἐγγὺς ȣ̃τω, συνοίκȣς σχεδὸν, μὴ χαλεπȣ̀ς, μηδὲ ὑπερηφάνȣς γείτονας, πρὸς ȣ̃ς ὑμῖν καὶ γάμοι κοινοὶ, καὶ τέκνα, καὶ πολιτεῖαι, καὶ θυσίαι θεῶν, καὶ πανηγύρεις, καὶ θεάματα: καὶ συμπαιδεύεσθε [21]) τοῖς καθ' ἕνα, καὶ συνεϛιᾶσθε, καὶ ἀλλήλȣς ὑποδέχεσθε, καὶ ἀλλήλοις τὸν πλείονα χρόνον συνδιατρίβετε. καὶ σχεδὸν εἷς ἐϛὲ δῆμος, καὶ μία πόλις, ἐν ȣ̓ πολλῷ διαϛήματι. καὶ τοίνυν πλείȣς τῶν ἐκεῖθεν καὶ πολίτας πεποιήκατε, καὶ βȣλῆς μετεδώκατε, καὶ ἄρχοντας ȣ̓κ ἀπηξιώσατε γενέσθαι παρ' ὑμῖν, καὶ τῶν σεμνῶν τȣ́των, ἃ τῆς Ῥωμαίων ἐϛὶ πόλεως [22]),

 ἐκοι-

17) τῆς μακαρίας πόλεως] quaerit Caſaubonus, quaenam vrbs deſignetur. quantum video, nulla poteſt alia deſignari, quam Roma. fuit igitur Apamea colonia Romana. v. verſ. vlt.

18) οἰκήσοντες] ſic recte Caſaub. *quo huc concederetis habitatum.* οἰκήσαντες Ven. et Mor.

19) ἣ] *quae.* ſic recte interpres. ἡ Ven. et Mor.

20) ȣ̓δὲν'] ſic recte Valeſius Emendat. p. 70. vbi locum hunc exponit. ȣ̓δὲν Ven. et Mor.

21) malim συνεπαιδεύεσθε, *quibuscum communi in ludo puerili inſtitutione eſtis vſi.* loquitur enim ad homines iam adultos.

22) ἃ τῆς Ῥωμαίων ἐϛὶ πόλεως] ſubaudi ἴδια δίκαια.

ἐκοινωνήσατε. πῶς οὖν εἰκὸς, καθ' ἕνα μὲν ἕκαστον ἡγεῖσθαι φίλον, καὶ τιμᾶν, κοινῇ δὲ τὴν πόλιν ἐχθρὰν νομίζειν, ὑμᾶς τε ἐκείνην, κἀκείνους τὴν ὑμετέραν; οἱ γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ἀγαπῶντες, καὶ ἐπιμιγνύμενοι τούτοις, καὶ προσαγόμενοι πολίτας 23), τί λοιπὸν ἢ τόνδε 24) ἐχθραίνουσι 25) καὶ τοὺς τόπους, ἢ, ὃ μηδὲ εἰπεῖν ὅσιον, τοῖς θεοῖς ἀπεχθάνονται; καὶ τοίνυν ἅπασα μὲν ἔχθρα πρὸς ἅπαντας ἐργῶδες καὶ χαλεπόν 26)· οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἀσθενὴς ἐχθρὸς, ὅστις οὐκ ἐλύπησεν ἐπὶ καιροῦ καὶ τὸν ἄγαν φαινόμενον ἰσχυρὸν, καὶ τὸ μῖσος ἐνεδείξατο, ἢ λόγον τινὰ εἰπὼν λυπηρὸν, ἢ ἔργον ἀσύμφορον πράξας. οὐ γάρ ἐστιν, ὡς εἰπεῖν, οὐδέποτε ἡδὺς οὐδὲ ὠφέλιμος ὁ τοῦ μίσους καρπὸς, ἀλλὰ τοὐναντίον, ἁπάντων ἀηδέστατος καὶ πικρότατος· οὐδὲ βάρος οὕτω χαλεπὸν, οὐδὲ ἐπίπονον, ὡς ἔχθραν φέρειν 27). τὰς μὲν οὖν εὐτυχίας ἀεὶ παρενοχλεῖ 28), τὰς δὲ συμφορὰς αὔξει· καὶ τῷ μὲν ἄλλο τι λυπουμένῳ τὴν λύπην ἀπεργάζεται διπλασίονα, τοὺς δὲ εὖ πράττοντας οὐκ ἐᾷ χαίρειν κατὰ τὴν ἀξίαν. ἀνάγκη γὰρ, οἶμαι, τοὺς πολλοὺς ὑπὸ μὲν ἀλλήλων ἐνάπτεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις καταφρονεῖσθαι καὶ ἀδοξεῖν· ὡς τοῦτο μὲν, ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἐναντίων, τοῦτο δὲ, αὐτοὺς 29) ἄφρονας καὶ φιλονείκους. φιλίας

δὲ

23) malim πολιτείαις. *quos tribuendo iure suae ciuitatis ad se alliciunt, et sibi obstringunt*

24) malim ἢ τὸν ἀέρα ἐχθ. *quid est reliquum, quod oderint, quàm aërem loci.*

25) in Ven. est ἐχθαίρουσιν.

26) locum hunc communem iam superiori oratione verbis paene iisdem tractauit.

27) ὡς ἔχθραν φέρειν] id est ὡς τὸ ἔχθραν φέρ. possit quoque legi ὡς ἔχθρα φέρειν.

28) παρενοχλεῖ] sic recte Anglus. παρὸν ἐνοχλεῖ Ven. et παρὼν ἐνοχλεῖ Mor.

29) post τοῦτο δὲ αὐτοὺς deesse videtur ὄντας.

δὲ καὶ ὁμονοίας οὐδὲν κάλλιον, οὐδὲ θειότερον, καὶ ἀνδρὶ πρὸς ἄνδρα, καὶ πόλει πρὸς ἰδιώτην 30). τίνες μὲν γὰρ εὐπρεπέστερον κτῶνται τἀγαθὰ 31), τῶν φίλων συμποριζόντων αὐτοῖς; τίνες δὲ ἀποφεύγουσι τὰ κακὰ ῥᾷον, ἢ οἷς ἂν φίλοι συμμαχῶσι; τίνων δὲ ἧττον ἅπτεται τὰ λυπηρά, ἢ τῶν ἐχόντων τοὺς συναλγοῦντας, καὶ συμφέροντας 32) αὐτοῖς; τίσι δὲ ἥδιον τὸ εὐτυχεῖν, ἢ ὅσοι μὴ μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ἄλλους εὐφραίνουσιν εὖ πράττοντες; ὡς ἔγωγε οὐδ᾽ ἂν εὐτυχεῖν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα φαίην, ὃς οὐδένα ἔχει τὸν συνηδόμενον. τίς δὲ συνεργός, τίς δὲ σύμβουλος ἀμείνων τοῖς χρήζουσιν, ἢ φίλος εὐτυχῶν; σχεδὸν γὰρ οὗτος ὁ σύμβουλος, οὐ μόνον εὐφημότατος 33), ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος, καὶ ὅτῳ ἂν ἐντύχῃ ἀνὴρ εὔνους. τὰ δὲ τοῦ μίσους καὶ τὰ τῆς ἔχθρας, πανταχῆ λυπηρὰ καὶ δυσχερῆ. χαλεπὸν μὲν ἐν σπουδῇ, χαλεπὸν δὲ ἐν εὐφροσύνῃ παρὼν ἐχθρός· λυπηρὸν μὲν ὁρῶσι, λυπηρὸν δὲ μνημονεύουσι· πολὺ δὲ πάντων πειρωμένοις βλαβερώτατον.

30) f. καὶ πόλει πρὸς πόλιν.

31) post τἀγαθὰ videtur ἢ ὅσοι κτῶνται, vel ἢ οἱ κτώμενοι deesse. *quam qui ea sibi acquirunt adiuti a consertione amicorum.*

32) συμφέρειν h. l. rarissimo sensu est vsurpatum pro *vna cum altero ferre onus, parte oneris eum releuare.*

33) malim verba sic strui: οὐ μόνον ὠφελιμώτατος, ἀλλὰ καὶ εὐφημότατος, καὶ ὅτῳ ἄν τις ἥδιστα ἐντύχῃ, ἀνὴρ εὔνους. *non solum saluberrimus, sed etiam omen afferens auspicatissimum, et cui quis libentissime occurrat, homo beneuolus.*

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΒ'.

Ὅπως μὲν ὑμεῖς διανοεῖσθε περὶ ἐμȣ̃, καὶ τῆς ἐμῆς εἴτε σοφίας, εἴτε ἀμαθίας, ȣ̓ δύναμαι ξυμβαλεῖν· πότερον ὄντως ἐπιθυμεῖτε τῶν λόγων, ὡς ἀκȣσόμενοί τι θαυμαςὸν, καὶ τοιȣ̃τον, ὁποῖον ȣ̓κ ἂν ἑτέρȣ 1) τῶν νῦν· ἢ τȣ̓ναντίον, ὡς ἐμὲ ἐξελέγξοντες, καὶ ἀποδείξοντες ȣ̓θὲν μέγα ȣ̓δὲ σπȣδαῖον ἐπιςάμενον. εἰ μὲν γὰρ ȣ̓́τως ἔχετε, θαῤῥῶν ὑμῖν παρέχω ἐμαυτὸν, ἵνα ἐμπλήσητε τὴν προθυμίαν· εἰ δὲ μὴ, φοβȣ̃μαι τὴν ἐναντίαν δόξαν· μήποτε ἀκȣ́σαντες, ἔπειτα ȣ̓ δικαίως ἐμȣ̃ καταγνῶτε 2), ὅτι ȣ̓κ αὐτοὶ ὀρθῶς ἐδόξατε. ȣ̓δέποτε γὰρ ȣ̓δενὶ ἔγωγε τȣ̃το 3) ὑπεσχόμην, ὡς ἱκανὸς ὢν λέγειν ἢ φρονεῖν, ἢ πλέον τι γιγνώσκειν τῶν πολλῶν· ἀλλ' ὑπὲρ αὐτȣ̃ τȣ́τȣ διαμαχόμενος ἑκάςοτε καὶ ἀντιλέγων τοῖς ἀξιȣ̃σιν, ἔπειτα εἰς τὸ λέγειν καθίςαμαι· καὶ πολλοὶ τȣ̃το αὐτὸ ἐπίδειξιν ἡγήσαντο. ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἑτέραν καὶ ἑτέραν λαμβάνω ὁδόν. ὅταν μὲν γὰρ εἰς ἐμαυτὸν ἀπίδω καὶ τὴν ἀπειρίαν τὴν ἐμαυτȣ̃, περὶ πάντα μὲν ἁπλῶς, μάλιςα δὲ τὴν περὶ τȣ̀ς λόγȣς, ὡς ἰδιώτης ὢν 4) καὶ διανοȣ̃μαι καὶ τολοιπὸν ἰδιώτȣ βίον βιωσόμενος· ὅταν δὲ εἰς τȣ̀ς σπȣδά-

1) post ἑτέρȣ videtur τȣ (encliticum) deesse. *ab alio aliquo eorum, qui nunc sunt.*

2) post καταγνῶτε videtur deesse δέον αὐτῶν ὑμῶν καταγνῶναι. *cum vos oporteat vosmet ipsos accusare.*

3) τȣ̃το] scil. τὸ λέγειν λόγȣς θαυμαςȣ̀ς. *orationes admirabiles, quales a nemine alio audiatis.*

4) post ὢν videtur ȣ̓́τω deesse. *vt sum idiota, ita decreui quoque in posterum vitam idiotae agere.*

σπουδάζοντας καὶ παρακαλοῦντας 5), ὑπονοεῖν ἐμαυτὸν ἀναγκάζομαι, μὴ ἄρα τι τῶν ἐμῶν λόγων ἄξιον 6)· καὶ λανθάνω πεπονθὼς τὸ αὐτὸ ἐνίοις τῶν ζώων, ἃ χρήσιμα ὄντα τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δύναμίν τινα ἔχοντα ἐν αὐτοῖς πρὸς ἴασιν νοσημάτων, ἤτοι χολῆς, ἢ αἵματος, ἢ πιμελῆς, ἢ τριχῶν, οὐκ ἴσασιν· οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰδότες διώκουσιν αὐτὰ, καὶ πειρῶνται πάντα τρόπον συλλαβεῖν, οὐ τῶν κρεῶν ἕνεκεν, ἀλλ' ἐκείνης τῆς δυνάμεως. εἰ ἄρα κἀμὲ ἀναγκάζουσιν ἑκάστοτε λέγειν, οὐδὲν δεόμενοι τῶν λόγων, ἀλλ' ἑτέρου τινός. οὐ γὰρ ἐκεῖνο δύναμαι ὑπονοῆσαι, ὅτι ἀγνοοῦντες ἤδη καὶ ἀνήκοοι ὄντες ἐσπουδάκασιν· ὥσπερ ἀμέλει πολλοὶ πολλῶν διὰ τὴν ἄγνοιαν ἐπιθυμοῦσι. πάντες γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοὺς μὲν ἐμοὺς λόγους ἐπίστανται, καὶ διαφέρουσιν αὐτοὺς ἄλλοι ἀλλαχοῦ, ὥσπερ τὰ φαῦλα ᾄσματα οἱ παῖδες ἐν ταῖς πόλεσιν ᾄδουσι τὸ πρὸς ἑσπέραν· καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους σχεδὸν πάντες ἀλλήλοις ἀπαγγέλλουσιν, οὐχ ὅπως ἐῤῥήθησαν, ἀλλ' ἔτι βελτίους ποιήσαντες, κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν· οἱ μὲν, ἑκόντες ἐπανορθούμενοι· καὶ δῆλον, ὅτι αἰσχυνόμενοι τὸ μεμνῆσθαι τοιούτων, ἀλλάττοντες καὶ μετατιθέντες τὰ πολλὰ καὶ κρείττονα· οἱ δὲ ἴσως καὶ ἄκοντες, διὰ τὸ μὴ σφόδρα μεμνῆσθαι· ὥστε οὐκ ἔτι ὀβολοῦ, καθάπερ εἶπέ τις εὐπορῶν 7), ἐκ τῆς ἀγορᾶς πρίασθαι τὴν ἐμὴν σοφίαν, ἀλλὰ κύψαντα ἀνελέσθαι χαμόθεν. σχεδὸν οὖν παραπλήσιον πεπόνθασιν οἱ ἐμοὶ λόγοι τῷ κεράμῳ τῷ Τενεδίῳ. καὶ γὰρ ἐκεῖθεν πᾶς μὲν ὁ παραπλέων ἐμβάλλεται κέραμον, οὐδεὶς

5) παρακαλοῦντας] scil. λέγειν.

6) f. μὴ ἄρα ᾖ τι τῶν ἐμῶν λόγου ἄξιον. *ne quid meorum*, scil. studiorum vel literarum, *sit non plane contemnendum.*

7) Casaub. vult εὔπορον.

οὐδεὶς δὲ ὑγιῆ διακομίζει ῥᾳδίως· ἀλλὰ πολλοὶ σαθρὸν ποιήσαντες, ἢ συντρίψαντες, ὄστρακα ἔχοντες λανθάνουσιν αὐτούς [8]).

8) Fragmentum hoc eſt, non tota diſputatio; ſolummodo initium.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΓ΄.

Λυδῷ, φασὶ, πράγματα οὐκ ἦν, ὁ δὲ ἐξελθὼν ἐπρίατο. οὐκοῦν ὁ μὲν Λυδὸς δικαίως πράγματα εἶχεν, αὐτὸς ἐπιθυμήσας. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιθυμῶν, πράγματα ἔχω δι' οὐδὲν ἕτερον ὑπὸ ἀνθρώπων ἀδυνάτων καὶ φθονερῶν, ἢ ὅτι δοκῶ στέργειν ὑμᾶς. καὶ τὰ μὲν εὖ πεποίηκα τὴν πατρίδα, ταῖς πρώταις ἴσην αὐτὴν ἀποδείξας τιμῆς ἕνεκα [1]), τὰ δὲ ποιήσω, θεοῦ διδόντος. καὶ τοῦτο εἶπον οὐκ ἀλαζονευόμενος ἄλλως· αὐτοὶ γὰρ ἴστε οὐδεπώποτε ὑπὲρ τούτων μνησθέντα με, ἐν τοσούτοις λόγοις, οὓς εἴρηκα ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ἀμυνόμενος τοὺς ἐμοὶ καὶ ὑμῖν βασκαίνοντας· ἵνα, ἐὰν μὲν δυνατὸν ᾖ, διαῤῥαγῶσιν· ὃ τῇ πόλει πάσῃ βέλτιστόν ἐστιν· εἰ δὲ μὴ, μᾶλλον ὀδυνηθῶσιν. ὅτι δὲ οἱ αὐτοὶ [2]) πρὸς ἐμὲ ἀηδῶς ἔχουσι [3]) καὶ πρὸς τὴν πόλιν, αὐτοὶ μάρτυρες ἐστὲ, ἐὰν θέλητε μεμνῆσθαι καὶ τῶν φιλούντων ὑμᾶς καὶ τῶν μισούντων. καίτοι ἐπιεικέστερον ἐμοὶ χρῶνται, ἢ ὑμῖν.

ἐμοῦ

1) τιμῆς ἕνεκα] ſi non aliis rebus, vt aedificiis et opibus, dignitate tamen.

2) οἱ αὐτοὶ —] ſic recte Caſaubonus. poſſit quoque ἤτοι legi. item πρὸς ἐμέ τε ἀηδῶς.

3) ἔχουσι] ſic recte Caſaub. ἕξουσι Ven. et Mor.

ἐμοῦ μὲν γὰρ ἐνθάδε 4) κατηγοροῦσιν, ὑμῶν δὲ, ἐπὶ τοῦ βήματος. ἐὰν οὖν Ἑλληνικοῖς, ὥσπερ εἴωθα, φαίνωμαι παραδείγμασι χρώμενος, μὴ καταγελάσητε. οὐ γὰρ καταφρονῶ τῆς πατρίδος, οὐδὲ ἀδυνάτους ὑμᾶς νομίζω αὐτοὺς συνιέναι τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ ἀπαίδευτον νομίζω οὔτε τὸν δῆμον, οὔτε τὴν βουλήν. μάλιστα μὲν οὖν ὑμᾶς βούλομαι τὸ ἦθος Ἑλληνικὸν ἔχειν, καὶ μήτε ἀχαρίστους 5), μήτε ἀξυνέτους· εἰ δὲ μὴ, λόγων γε τοιούτων ἀκούειν οὐ χεῖρόν ἐστιν, ἐξ ὧν μοι δοκεῖτε καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀμείνους ἂν γενέσθαι. τί δὴ οὖν τὸ παράδειγμα; ἦν τις ἄνθρωπος ἐν Θήβαις, Ἐπαμινώνδας λεγόμενος· οὗτος ἐφίλει τὴν πατρίδα πάντων μάλιστα· καιρῶν δὲ ἐπιλαβόμενος, οἷοι τότε ἦσαν, πολλὰ καὶ μεγάλα εὐεργέτησεν. ἀντὶ γὰρ δειλῶν καὶ ἀδυνάτων, καὶ ἄλλοις ὑπακουόντων, πρωτεύειν ἐποίησεν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀντιποιεῖσθαι. τότε μὲν γὰρ ταῦτα ἦν δυνατὰ, νῦν δ' ἕτεροι γεγόνασιν οἱ καιροὶ, πλὴν τά γε τῆς εὐνοίας καὶ τῆς προδοσίας, ἀεὶ ποτέ. ὅμοιοι γὰρ προδόται 6) καὶ συκοφάνται, καὶ πάντα πράττοντες κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ τότε ἦσαν ἐν ταῖς πόλεσι καὶ νῦν· φιλοῦντες 7) τὰς πατρίδας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτῶν, μηδὲν κακὸν πάσχειν ἐθέλοντες, καὶ τὰς πατρίδας αὔξειν φιλοτιμούμενοι· τότε μὲν, πολλοὶ καὶ μεγάλα πράττοντες, καὶ ἐλάττω ποιεῖν ἀγα-

4) ἐνθάδε] *hic.* vbinam? in concione? non poteſt. nam opponitur *hic* illi ἐπὶ βήματος, quod eſt *in concione*. ergo in ſenatu habita haec eſt oratio, qua Dio ſe defendit.

5) ἀχάριστος, ſi bene habet, h. l. ſignificat *illiteralem*, *indoctum*. poſt ἀξυνέτους videtur εἶναι abeſſe.

6) malim ἀεί ποτε ὅμοια. οἱ γὰρ προδόται.

7) ſententia haec ferme poſtulat: καὶ νῦν εἰσιν. οἱ δὲ φιλοῦντες — τότε μὲν πολλοὶ καὶ μεγάλα εὐεργετοῦντες. νῦν δὲ οὐκ ὀλίγοι μέν εἰσιν, ἀλλὰ ταπεινὰ πράττοντες. margo Mor. dat ἴσ. πολλὰ καὶ et νῦν ἐλάττω.

ἀγαθὰ δυνάμενοι. ὁ δ᾽ οὖν Ἐπαμινώνδας ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν ἀνομοίων ἐμισεῖτο, καί τινες ἦσαν οἱ διαβάλλοντες αὐτόν. ὁ δὲ δῆμος, ὡς δῆμος, ἠγνόει, καὶ ἀνεπείθετο· καί ποτε τῶν ἀπεγνωσμένων τις καὶ ἀτίμων, καὶ ὅτε ἐδούλευεν ἡ πόλις καὶ ἐτυραννεῖτο, πάντα κατ᾽ αὐτῆς πεποιηκὼς [8]), ἐν ἐκκλησίᾳ τὸν Ἐπαμινώνδαν ἐλοιδόρει, καὶ πολλὰ καὶ χαλεπὰ ἔλεγε· πᾶς γὰρ ὁ ψευδόμενος, οὐκ εἴ τι ἀληθὲς εἴπῃ [9]) ζητεῖ, μηδέν γε ἀληθὲς λέγειν δυνάμενος· ἀλλ᾽ εἴ τι χαλεπόν. καὶ αὐτὸς ἐπαναστὰς, περὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐκ εἶπεν, οὐδ᾽ ἀπελογήθη πρὸς οὐδὲν, μόνον δὲ πρὸς ἐκεῖνον, τῇ δ᾽ [10]) αὐτοῦ φωνῇ βοιωτιάζων· ἀλλά τοι Δαμάτηρ, ἔφη, κεχολωμένα γένοιτο. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἀκούσαντες ἥσθησαν καὶ ἐγέλασαν· εἰκότως, ἀναμνησθέντες, οἶμαι, τῆς ἐκείνου πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας, καὶ τοῦ λοιδοροῦντος τῆς συκοφαντίας. ἔγωγ᾽ οὖν, εἴ τις λέγοι πρὸς ἐμὲ ἀνάξιον ἐμοῦ, εἴτε ἄντικρυς, εἴτε καὶ μετὰ σχήματος, ἵνα δοκῇ ῥήτωρ, καὶ ταῦτα οὐκ ὤν, εὐσχήμων αὐτὸς ἀποκρινοῦμαι [11]) αὐτῷ τὴν τοῦ Ἐπαμινώνδου ἀπόκρισιν. εὖ δ᾽ ἴστε, ὅτι ταῦτα ποιοῦσι καὶ λέγουσι βαρυνόμενοι τὴν ἐμὴν ἐπιδημίαν· δι᾽ ἄλλο μὲν οὐδέν. οὐδὲ γὰρ ἐνεδρεύω τινὰ τῶν πολιτῶν, οὔτ᾽ ἀργύριον λαμβάνω παρά τινος, οὔτε δασμολογεῖν ἕτοιμός εἰμι τὴν χώραν τὴν ὑμετέραν, οὔτ᾽ ἐν τῇ ἀγορᾷ φαίνομαί τινι ὀχληρός· οὐ γάρ εἰμι ῥήτωρ· οὐδὲ εἶπον ὑπὲρ οὐδενὸς, ἢ ἑνὸς ἀνθρώπου δυστυχοῦς, ὃν ἐκώλυσα ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἐπιτρόπων διασπασθῆναι, πρότερον

8) f. praestet πεποιηκότων.

9) εἴπῃ] sic Ven. ἐστι Mor.

10) δ᾽ est delendum.

11) lego — οὐκ ὤν, εὐσχημονῶν (subaudi ἐγὼ) αὐτὸς ἀποκρ. *ut rhetor esse videatur, qui non est, tum ego ipse, memor decori, respondebo ei.*

τερον μὲν αὐτοῦ τὰ γράμματα ὑφῃρημένων, καὶ πολλὰ τῆς οὐσίας διηρπακότων, ὕστερον δὲ καταψευδομαρτυρούντων. ἄλλην δὲ οὐδεμίαν εἴρηκα δίκην, ὥστε δι' οὐδὲν οὐδενὶ βαρύς εἰμι. ἀλλ' ἵνα, ἐάν ποτε, γένηται καιρός· οἷον εὔχονταί τινες, ὅμοιος[12]) τῶν[13]) πρότερον, οἷος οὐκ ἔσται· πλὴν εἰ γένοιτο, ἵνα μὴ παρῶ τῷ δήμῳ, μηδὲ ἔξουσιν οἱ συκοφαντούμενοι τὸν παραιτούμενον, ἢ συναλίσαντα[14]). καὶ διὰ τοῦτο δυσκόλως ἐμὲ φέρει τις ἐπιδημοῦντα. καὶ γὰρ εἰ πλείους ἦσαν, ἤπερ εἰσὶν[15]), οὐδεὶς ἐμοῦ φήσει μᾶλλον. ἐγὼ δὲ παρρησίαν ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὅσην οὐδείς. τῆς μὲν γὰρ εὐτυχίας τῆς ἐμαυτοῦ παρεχώρησα ὑμῖν, τῆς δὲ δυστυχίας τῆς ὑμετέρας μετέλαβον. καὶ νῦν δεῖ με ἀποδημεῖν, οὐχ ὡς πρότερον ἀλύπως, πάντων με ἀγαπώντων καὶ θαυμαζόντων· ἀλλὰ μετ' ἔχθρας τινῶν[16])· ἐπεὶ αὐτός γε οὐδὲν ἔπαθον κακόν·

Οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους.

οὐ μέντοι θαυμάζω τὰ παρόντα πράγματα· ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκεῖνος, οὗ μέμνημαι πολλάκις, ἐν μὲν τῇ τυραννίδι τῶν τριάκοντα ἔπραττε πάντα ὑπὲρ τοῦ δήμου, καὶ τῶν κακῶν οὐδενὸς ἐκοινώνησεν· ἀλλὰ καὶ πεμφθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ τοῖς τυράννοις ἄντικρυς ἐλοιδορεῖτο, λέγων ὁμοίους εἶναι τοῖς πονηροῖς βουκόλοις,

οἳ

12) ὅμοιος] sic recte Anglus. ὁμοίως Ven. et Mor.
13) Anglus vult τῷ, sed τῶν bene potest habere.
14) fort. leg. συναλγήσοντα, quo etiam lectio marginis Mor. συναλγοῦντα ducit.
15) post εἰσὶν videtur εὐνοοῦντες τῇ πόλει deesse. *quamuis sint plures, quam reapse sunt, ciuitati beneuoli et dediti, nemo tamen magis se aiet ciuitati bene velle, quam ego me aio.*
16) μετ' ἔχθρας τινῶν] odium hoc ait inefficax et irritum; nam id sibi nil nocuisse. moneo hoc, Angli caussa, qui quaedam commentatur ad h. l. quae non intelligo.

οἱ παραλαβόντες ἰσχυρὰς τὰς βόας καὶ πολλὰς, ὀλίγας καὶ ἀσθενεστέρας ποιοῦσιν. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦ δήμου, δι' ὃν ἐκινδύνευεν, ὕστερον εὖ πράττοντος διαβληθεὶς, ὑπὸ συκοφαντῶν τινων, ἀπέθανεν. ἦν δὲ ὁ κατήγορος Μέλιτος, βδελυρὸς ἄνθρωπος καὶ συκοφάντης. ἀδικεῖ, φησὶ, Σωκράτης, τοὺς νέους διαφθείρων· καὶ οὓς μὲν ἡ πόλις θεοὺς τιμᾷ μὴ τιμῶν, ἕτερα δὲ εἰσάγων καινὰ δαιμόνια. σχεδὸν αὐτὰ ταῦτα ἐναντία οἷς ἐποίει Σωκράτης. ἐτίμα γὰρ τοὺς θεοὺς, ὡς οὐδεὶς ἄλλος· καὶ παιᾶνα ἐποίησεν εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν, τοῦτον, ὃν ἐγὼ νῦν ᾄδω· καὶ τοὺς νέους ἐκώλυε διαφθείρεσθαι οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὀνειδίζων, καὶ προφέρων αὐτοῖς, εἴ τις ἄπληστος, ἢ ἀκόλαστος, ἢ τὰ τῆς πόλεως ἠργολάβει, τοὺς μὲν ἀπολύων ἐπ' ἀργυρίῳ [17]), τοὺς δὲ συκοφαντῶν, τοὺς δὲ νησιώτας τοὺς ταλαιπώρους λεηλατῶν, ἐπὶ προφάσει φόρων, ἢ καταλογῇ στρατιωτῶν· ὥσπερ ἔνιοι ποιοῦσι παρ' ὑμῖν. διὰ ταῦτα μισοῦντες αὐτὸν, ἔφασαν διαφθείρειν τοὺς νέους. ἡ δ' ἐμὴ γραφὴ μείζων καὶ γενναιοτέρα σχεδὸν ἦν, κορυφαία τις, ὡς ἔοικεν· ἀδικεῖ Δίων, τοὺς μὲν θεοὺς μὴ τιμῶν, μήτ' ἐν θυσίαις, μήτ' ἐν ὕμνοις· καταλύων [18]) τὰς πατρίους ἑορτὰς, ἀναπείσας δὲ ἡγεμόνα πονηρὸν, ὥστε τὸν μὲν δῆμον βασανίσαι, καὶ ἐξελάσαι ὅσους ἂν δύνηται πλείστους· ἐνίους δὲ καὶ ἀποκτεῖναι, παρασχὼν ἀνάγκην αὐτοῖς ἑκουσίως ἀποθανεῖν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πρεσβύτας ὄντας φυγεῖν, μηδὲ ὑπομένειν καταλιπεῖν τὴν πατρίδα· συμπράττων δὲ [19]) καὶ νῦν ἅπαντα τῷ τυραννήσαντι τοὺς

θεοὺς,

17) ἐπ' ἀργυρίῳ] *pro pecunia* vel *mercede*. ſic recte interpres. ἐν ἀργ. Ven. et Mor.

18) poſt καταλύων videtur δὲ abeſſe.

19) δὲ] Ven. et Mor. dant τε.

θεοὺς [20]), καὶ ὅπως ἐκεῖνος καλῶς ἀγωνιεῖται, καὶ κατὰ κράτος παραλήψεται τὰς πόλεις καὶ τοὺς δήμους [21]) κατασκευάζων, ὅσον ἐςὶν ἐπ' αὐτῷ κατασκευάζειν· διαφθείρων δὲ καὶ τὸν δῆμον [22]), αὐτὸς ἐφιςάμενος κατήγορος, καὶ τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι καὶ τῇ γλώττῃ παρανομῶν εἰς τοὺς πολίτας, εἰς τοὺς δημότας· καὶ πολλὰ ἕτερα ποιῶν, ἃ αἰσχύνομαι καθ' ἕκαςον λέγειν. πονηρὸν δὲ παράδειγμα παρέχων ἑαυτὸν καὶ νεωτέροις καὶ πρεσβυτέροις, ἀπορίας [23]), καὶ τρυφῆς [24]), καὶ ἀπιςίας· δεκάζων δὲ τὸ πλῆθος, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ προφέρῃ τὰ τότε πραχθέντα, ἀλλὰ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐπιβουλῆς λήθην τινὰ ποιήσωνται [25]). φέρε δή, πρὸς ταῦτα ἀπολογήσωμαι, ὦ ἄνδρες Προυσαεῖς, κἂν δοκῇ ὑμῖν ἀκούσασι, καταψηφίσασθέ μου· καὶ γὰρ τοῦ Σωκράτους οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες κατεψηφίσαντο.

20) si bene habet τῷ τυραννήσαντι τοὺς θεούς, videtur significare, Dionem studuisse alicui magistratu apud Prusanos supremo functo, Christianis dedito.

21) τὰς πόλεις καὶ τοὺς δήμους] *plebes, quae sunt in oppidis graecis, sibi et amico suo adiungens.*

22) τὸν δῆμον] plebem Prusanam.

23) malim ἀπονοίας.

24) τροφῆς] Ven. et Mor. dant τροφῆς: pro ἀπιςίας dubito sitne ἀπληςίας sufficiendum, sed et vulgata sensum habet non incommodum.

25) ποιήσωνται] sic recte Ven. ποιήσονται Mor.

ΦΙΛΟΦΡΟΝΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΕΙΣΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΑΥΤΩ ΤΙΜΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΜΔ'.

Ἐμοὶ, ὦ ἄνδρες πολῖται, οὔτε ὄψις ἡδίων ἐστὶ τῆς ὑμετέρας, οὔτε φωνὴ προσφιλεστέρα· οὔτε τιμαὶ μείζους τῶν ἐνθάδε· οὔτε ἔπαινος λαμπρότερος, ἢ ὁ παρ' ὑμῶν [1])· οὐδ' ἂν ξύμπαντες οἱ Ἕλληνες, πρὸς δὲ αὐτοῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ἐμὲ θαυμάζωσι καὶ ἐπαινῶσιν, οὐκ ἂν οὕτως τοῦτο εὐφρᾶναι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. τῷ γὰρ ὄντι πολλὰ σοφὰ καὶ θεῖα εἰρηκὼς Ὅμηρος, οὐδὲν σοφώτερον ἔφη τούτου τοῦ ἔπους, οὐδὲ ἀληθέστερον, ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος. εὖ μέντοι ἐπίστασθε, ὅτι τὰς τιμὰς ἔχω πάσας, καὶ ὅσας νῦν εἰσηγεῖσθε, καὶ εἴ τινες ἄλλαι εἰσὶν, ἐν ὑμετέρᾳ [2]) εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ· καὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐγὼ δέομαι. τοῦτο γὰρ ἀνθρώπῳ ἱκανώτατον ἐπιεικεῖ, τὸ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τῶν αὑτοῦ πολιτῶν. καὶ ὁ τοῦτο ἔχων, τί ἂν ἔτι προσδέοιτο εἰκόνων, ἢ κηρυγμάτων, ἢ προεδριῶν, ἀλλ' οὐδὲ χρυσοῦ [3]) σφυρήλατος ἱστάμενος ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἱεροῖς; ἓν γὰρ ῥῆμα πλείο-

1) [cl. Koehlerus vult τοῦ παρ' ὑμῶν]

2) ἐν ὑμετέρᾳ — cohaerent cum ἔχω. ſcire vos velim, in beneuolentia amicitiaque veſtra me omnes habere honores, quos et nunc mihi rogatis decernendos, et quotquot ſunt alii.

3) ἀλλ' οὐδὲ χρ.] ſcil. προσδέοιτο. ſic recte Caſaub. et Anglus. *ſed ne auro quidem vt dedicetur, opus habeat.* verum, quod illi omiſerunt annotare, etiam ὁρᾶσθαι abeſt ante vel poſt ἱστάμενος. [Cl. Koehl. coni. ἀλλ' οὐ δεῖται χρ. σφ. ἱσταμένας.]

πλείονος ἄξιον, ἀπ' εὐνοίας ῥηθὲν καὶ φιλίας; ἢ τὸ ξύμπαν ἐν ἀνθρώποις χρυσίον, καὶ στέφανοι, καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα δοκεῖ λαμπρά. ὥστε μοι πειθόμενοι, οὕτω ποιεῖτε 4). εἰ δὲ ἄρα καὶ τοιαύτας τινὰς δεῖ με τιμὰς ἔχειν; πολλαί 5) μοι καὶ ἄλλαι εἰσὶ παρ' ὑμῖν· τοῦτο μὲν αἱ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅσαις ἐκεῖνον ἐτιμήσατε, ὡς ἄνδρα ἀγαθὸν, καὶ ὅσον ἔζη χρόνον, δικαίως προεστῶτα τῆσδε τῆς πόλεως· τοῦτο δὲ τῆς μητρὸς, ἧς ὑμεῖς ἱδρύσασθε καὶ ἄγαλμα, καὶ ἱερόν· τοῦτο δὲ αἱ τῶν πάππων 6) καὶ αἱ τῶν ἄλλων προγόνων, ἔτι δὲ αἱ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν. καὶ γὰρ ἀνδριάντας 7) πολλοὺς, καὶ ταφὰς δημοσίας, καὶ ἀγῶνας ἐπιταφίους, καὶ ἄλλα πολλὰ τίμια ἐκείνοις παρὰ τῆσδε τῆς πόλεως γέγονεν· ὧν οὐδενὸς ἐγὼ ἐπιλέλησμαι, ἀλλ' ἐπίσταμαι πάντα, ὡς οἷόν τε μάλιστα, καὶ οἶμαι τὰς ὑπὲρ τούτου 8) χάριτας αὐτὸς ὑμῖν ὀφείλειν· καὶ εὔχομαι τοῖς θεοῖς, ἱκανὸς γενέσθαι ἀποτίνειν. πολλοῦ 9) μὲν γὰρ ἐπίσταμαι γενομένους κἀκείνους ἀξίους, καὶ δικαίως ἁπάντων τυχόντας, ὅμως δὲ ἐν ἅπασιν ὑπερέβαλεν ἡ πόλις. καὶ γὰρ ὅσα οὐκ ἠδυνή-

4) οὕτω ποιεῖτε] beneuoli erga me estote, et illos inanes honores omittite.

5) [οὐδὲ γὰρ καὶ τοιαύτας δεῖ με τιμὰς ἔχειν. πολλαὶ — illud τινὰς poterat seruari, sed onerat sententiam, et ex sequenti τιμὰς ortum videtur. Koehler.]

6) malim τοῦτο δὲ καὶ αἱ τῶν πάππων. auum designat paternum maternumque.

7) aut deest aliquid, vt ἔδοτε, vel ἐψηφίσασθε, vel ἐστὶν ἰδεῖν, aut omnes hi accusatiui sunt nominatiuis mutandi, ad hunc modum: καὶ γὰρ ἀνδριάντες πολλοὶ, καὶ ταφαὶ δημόσιοι, καὶ ἀγῶνες ἐπιτάφιοι, scil. γεγόνασιν, quod e proximo γέγονεν erit assumendum. [et sic etiam cl. Koehler.]

8) [ὑπὲρ τούτων Koehler.]

9) πολλοῦ] sic recte Casaub. πολλοὺς Ven. et Mor.

θησαν βουληθέντες, διὰ τύχην τινὰ, καὶ τούτων αὐτοῖς χάριν ἀπεδίδου ἡ πατρίς. ὁ γοῦν πάππος ὁ ἐμὸς, εἰ ἐπιπλεῖον ἀπώνατο τῆς φιλίας τοῦ τότε [10]) αὐτοκράτορος· ἀλλὰ μὴ βραχὺς παντελῶς ἐγένετο χρόνος [11])· διενοεῖτο, ὥς φασιν, ἐλευθερίαν [12]) τῇ πόλει λαβεῖν· ναὶ ἤδη [13]) περὶ τούτου πεποίητο τὸν λόγον. οὐ δεῖ δὲ ἀπελπίζειν [14]), ἕως ἂν ἀγαθοὺς καὶ φιλοτίμους ἄνδρας ἡ πόλις φέρει [15]), ὁποίους καὶ τοὺς νῦν. ἐγὼ γὰρ ἐν πολλαῖς γεγονὼς πόλεσιν, οὐκ οἶδα βελτίους ἄνδρας τῶν παρ' ὑμῖν. ἔλεγον δ' ἂν ἐπὶ πλέον καθέκαστον, εἰ μὴ σχεδὸν ἅπαντας συγγενεῖς ὄντας ὤκνουν ἐπαινεῖν, καὶ [16]) ὥσπερ ἐρανόν τινα ἀποδιδοὺς τῶν εἰς ἐμαυτὸν ἕνεκα τιμῶν. ἠκροασάμην γὰρ δὴ καὶ τούτων, καίτοι σφόδρα αἰδούμενος, ὅμως δὲ [17]), διὰ τοὺς λέγοντας αὐτοὺς ἀγάμενος [18]) τῶν ἀνδρῶν τότε ἄφθονον καὶ τὴν προθυμίαν, ἔτι δὲ τὴν περὶ τὸ εἰπεῖν δύναμιν. οὐδὲν [19]) θαυμαστὸν, εἰ ἐγὼ πατρίδα τοιαύτην οὕτω σφόδρα ἠγάπηκα· ὥστε οὔτ' ἂν Ἀθήνας, οὔτε Ἄργος, οὔτε

Λακε-

10) τοῦ τότε αὐτοκρ.] sic recte Ven. Casaub. et Anglus τούτου γε αὐτοκρ. Mor.

11) malim ὁ χρόνος.

12) ἐλευθερία videtur fuisse ius magistratus suos e ciuibus deligendi, monetam cudendi, vectigalia sua constituendi, ius vicinis oppidis et pagis dicendi, praesidiis suis, non alienis, non a Romanis impositis, oppidum suum custodiendi.

13) [καὶ ἤδη Koehler.]

14) οὐ δεῖ δὲ ἀπελπίζειν] aut sic cum interprete et Casaubono leg. aut οὐ delendum est. Ven. et Mor. dant οὐ δεῖ δὲ ἐλπίζειν.

15) φέρει] aut sic leg. est, cum viro docto, qui id Venetae meae adscripsit, aut φέρῃ, aut φέρειν δυνήσεται.

16) aut καὶ est del. aut paulo post ἀποδιδόναι leg.

17) ὅμως δὲ] subaudi ἠκροασάμην.

18) [f. διὰ τοὺς λέγειν δυνατοὺς ἀγάμ. Koehler.]

19) post οὐδὲν videtur ἂν esse addendum.

Λακεδαίμονα· αἵπερ εἰσὶ πρῶται, καὶ ἐνδοξόταται τῶν Ἑλληνίδων· εἱλόμην ἂν εἶναί μοι πατρίδας πρὸ ταύτης· καὶ τοῦτο ἔργῳ ἐδήλωσα. πολλῶν γὰρ πολλαχῆ παρακαλούντων με, καὶ μένειν καὶ προΐστασθαι τῶν κοινῶν, οὐ νῦν μόνον [20]), ἀλλὰ καὶ πρότερον, ὅτε ἤμην φυγάς, καὶ ψηφίσματα ἔπεμψάν τινες πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, χάριν εἰδότες τῆς εἰς ἐμὲ τιμῆς· οὐδὲ πώποτε [21]) ἄχρι λόγου τὸ τοιοῦτον ὑπεσχόμην, ἀλλ' οὐδ' οἰκίαν ἢ χωρίον ἐκτησάμην παρ' ἑτέροις· ὡς μηδὲν ᾖ μοι σημεῖον ἀλλαχοῦ πατρίδος. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινόν, εἰ οἱ ἄνθρωποι ἀδικώτεροι ἔσονται τῶν μελισσῶν. οὐδέποτε γὰρ ἐκείνων μία, καταλιποῦσα τὸ αὐτῆς σμῆνος, εἰς ἕτερον μετέστη τὸ [22]) μεῖζον ἢ μᾶλλον εὐσθενοῦν [23])· ἀλλὰ τὸν ἴδιον ἑσμὸν πληροῖ, καὶ αὔξει, κἂν ψυχρότερον ᾖ τὸ χωρίον, καὶ αἱ νομαὶ χείρους, καὶ ἡ δρόσος ἐλάττων· κἂν δυσκολώτερον τὸ ἔργον τὸ περὶ τὰ χωρία, κἂν ὁ γεωργὸς ἀμελέστερος. οὕτως δὲ ἄγαν αὐτάς φασι φιλεῖν ἀλλήλας, καὶ τὸ ἴδιον σμῆνος ἑκάστην, ὥστε, ἐπειδὴ ἔξω χειμῶνος ἀπολειφθῶσι [24]), πολλοῦ γενομένου πνεύματος, λίθον εἰς τοὺς πόδας ἑκάστη λαβοῦσα ὥσπερ ἕρμα, οὕτως πέτανται, ὅπως μὴ παρενεχθῶσιν ὑπὸ τοῦ πνεύματος, μηδὲ τοῦ σμήνους διαμάρτωσιν. ὅταν δὲ δὴ καὶ πρόθυμον οὕτως καὶ ἀγαθὴν ἔχει τις πατρίδα, πῶς οὐ

20) οὐ νῦν μόνον] sic recte interpres. Ven. et Mor. omittunt νῦν.

21) post οὐδὲ πώποτε videtur πλὴν, aut εἰ μὴ desiderari.

22) f. sic est distinguendum et exarandum: μετέστη το (enclitice, sine accentu, *aliquod*) aut leg. est μετέστη ἤτοι μεῖζον.

23) malim εὐθηνοῦν. saepissime haec duo verba, εὐθηνεῖν et εὐσθενεῖν, inter se permutantur.

24) malim ἔξω ὑπὸ χειμῶνος ἀποληφθῶσι, per η, ab ἀπολαμβάνεσθαι, non ab ἀπολείπεσθαι.

χρὴ πάντα τἄλλα περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθαι ταύτης; ἃ ἐγὼ λογιζόμενος χαίρω, ὁρῶν καὶ τὸν υἱέα τὸν ἐμαυτοῦ, καὶ τὸν ἀδελφιδοῦν, καὶ τοὺς ἄλλους νεανίσκους· πολλοὺς δὲ ὁρῶ σὺν θεῷ, καὶ ἅπαντας ἀγαθῶν γονέων, καὶ τό γε εἶδος ἀγαθοῖς ὁμοίους· οὕτω διανοουμένους, ὡς φιλονεικήσοντας ἀλλήλοις ἄνευ φθόνου καὶ ζηλοτυπίας, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπὲρ ἀρετῆς καὶ εὐδοξίας, τῆς τε αὐτῶν καὶ τῆς πατρίδος· καὶ ὅπως πρωτεύσῃ ἕκαστος ἐν τῇ πατρίδι, τῷ δίκαιός τε εἶναι καὶ φιλόπολις, καὶ μὴ ἀδύνατος ἀγαθόν τι ποιεῖν καὶ αὔξειν τὴν πατρίδα. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι, οὐ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεῖστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριμωτέρα ἐστὶ καὶ 25) παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, καὶ σχεδόν τι πρὸς ἅπαντας ἀγωνιουμένους τοὺς Ἕλληνας πάλαι παρέχει τοὺς αὐτῆς πολίτας, οὐκ ἐν τοῖς ὑστάτοις, οὐδ' ἐν τοῖς τρίτοις 26), ἢ δευτέροις ἀριθμουμένους· λέγω δὲ οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ τοῦτον ἐγὼ τὸν λόγον· ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ὧν οἱ μὲν ἀποδημήσαντες καὶ πλείοσι φανεροὶ γενόμενοι, φανερὰν τὴν δόξαν ἐκτήσαντο· οἱ δὲ ἐνθάδε πολιτευόμενοι, καὶ μένοντες, οὐδὲν χείρους ἐκείνων εἰσὶν, οὔτε περὶ τοὺς λόγους, οὔτε περὶ τὰ ἔργα. ὁρῶ δὲ οὐ μόνον ἀπὸ λόγων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ φιλοσοφίας, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ἀξιολόγους γιγνομένους ἐν τῇ πόλει· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ καὶ ἰδίᾳ τοὺς νέους καὶ κοινῇ, ὅταν ᾖ καιρὸς, οὐκ ὀκνήσω παρακαλεῖν. καὶ τὸν δῆμον ὑμᾶς ἀξιῶ, ἃ μέν ἐστι παρὰ τῶν κρατούντων 27), ταῦτα ἐλπίζειν ὡς ἐσόμενα·

25) καὶ respectum habet ad insequens καὶ πρὸς τοὺς ἕλληνας. *et apud reliquos homines et aduersus graecos.*

26) imo vero ἀλλ' ἐν τρίτοις. *non in postremis, sed aut in tertiis, aut etiam in secundis.*

27) παρὰ τῶν κρ.] subaudi ἔχειν, aut λαμβάνειν. *quae penes dominantes* (Romanos) *sunt, ab iis habenda et impetranda.*

μενα· καὶ εὔχεσθαι συμβαίνειν τινὰ τιμὴν, ἢ δόξαν, ἢ εὐπορίαν χρημάτων· ἃ δέ ἐστι παρ' αὐτῶν ἔχειν [28]), εὐταξίᾳ τῶν ἄλλων δήμων διαφέροντας, αἰδοῖ, τῷ πείθεσθαι τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, φιλεργίᾳ [29]), σωφροσύνῃ τῇ περὶ τὸν καθημέραν βίον, τῷ μήτε τῶν αὐτομάτων [30]) ἀμελεῖν, μήτε τῆς ψυχῆς, καθόσον ἑκάστῳ σχολὴν δίδωσι τὰ αὐτοῦ πράγματα· τῷ προθύμως ἐκτρέφειν τέκνα καὶ παιδεύειν, τῷ παρέχειν Ἑλληνικὴν τῷ ὄντι καὶ ἀθόρυβον καὶ καθεστῶσαν τὴν πόλιν· καὶ τὸ δριμὺ, καὶ τὸ ἀνδρεῖον τῆς φύσεως, καὶ τὴν σύνεσιν ἐπὶ τὰ μείζω καὶ καλλίω τρέπειν. διχοφροσύνης δὲ καὶ ταραχῆς, καὶ τοῦ προσκρούειν ἀλλήλοις, ὡς οἷόν τε, ἀπέχεσθαι. ἔστι γὰρ, ὦ ἄνδρες, καὶ δήμου παιδεία, καὶ πόλεως ἦθος φιλόσοφον καὶ ἐπιεικές. καὶ οὐ μόνον Λακεδαιμονίοις, οὐδὲ Ἀθηναίοις τὸ παλαιὸν, καὶ ἄλλοις τισὶ συνέβη, διὰ τὸ κοσμίως πολιτεύεσθαι, μεγάλας καὶ ἐπιφανεῖς καὶ ἐκ πάνυ μικρῶν καὶ ἀσθενῶν ἀποδεῖξαι τὰς πόλεις· ἀλλὰ καὶ τῶν [31]) νῦν ἔξεστι τὸ τοιοῦτον τοῖς βουλομένοις. ταῦτα γὰρ ὑμᾶς ἐπιτηδεύοντας, πλέον ὀνήσει, καὶ τοῦ πλήθους τῶν βουλευτῶν, καὶ τοῦ παρ' ὑμῖν τὰ πράγματα ἄγεσθαι, καὶ τοῦ πρόσοδόν τινα χρημάτων ἔξωθεν ὑμῖν ὑπάρξαι, καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, ἐὰν ἄρα καὶ τούτου τύχητε ποτέ. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τὴν

28) post verba ἃ δ' ἐστὶ παρ' αὐτῶν (subaudi ὑμῶν) ἔχειν, *quae autem a vobismet impetrare et vosmet vobis indulgere atque donare potestis*, deesse videtur ταῦτα κεκτῆσθαι καὶ βεβαιοῦσθαι *haec oportet vos vobis acquirere atque certam stabilemque eorum possessionem comparare per hos, quos nunc dicam mores; si nempe modestia caeteris communitatibus graecis praestetis.*

29) φιλεργίᾳ] sic recte interpres. φιλεργίαις Ven. et Mor.

30) imo vero σωμάτων. *corporum.*

31) τῶν] sic recte Ven. τοῦ Mor.

μὲν λεγομένην ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ὄνομα τοῦθ', ὃ παρὰ τῶν κρατούντων καὶ δυναμένων ἐνίοτε γίγνεται, οὐ δυνατὸν κτήσασθαι· τὴν δὲ ἀληθῆ ἐλευθερίαν, καὶ ἔργῳ περιγενομένην 32) τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀνὴρ, καὶ πόλις ἑκάστη παρ' αὐτῆς 33) λαμβάνει, μεγαλοφρόνως καὶ μὴ ταπεινῶς, μηδὲ ῥαθύμως διοικοῦσα τὸ καθ' αὐτήν. ἵνα δὲ καὶ ἀλλαχόθεν εἰδῆτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀναγνώσομαι ὑμῖν ἐπιστολὴν, ἥν τε αὐτὸς ἐπέστειλα τῷ αὐτοκράτορι 34), ὅτε ἐκλήθην 35)· ὅτε 36) ἐν ἐκείνῃ παρεκάλουν ἀφεθῆναι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἣν ἐκεῖνος ἀντέγραψεν.

32) malim παραγινομένην.

33) παρ' αὐτῆς] *a semet ipsa.* παρ' αὐτοῖς Ven. et Mor.

34) τῷ αὐτοκράτορι] sic recte margo Mor. τῇ αὐτοκράτορι Ven. et τοῖς αὐτοκράτορσι t. Mor.

35) ἐκλήθην] scil. ὑφ' ὑμῶν. *cum a vobis domum reuocarer.*

36) lege ὅτι. causam indicat, cur decreuerit illam epistolam scribae dare coram populo recitandam — *quia*, inquit, *illa in epistola rogaui veniam ad vos reuertendi*, seu, *vt ad vos remitterer.*

ΑΠΟ-

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΟΠΩΣ ΕΣΧΗΚΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΛΟΓΟΣ ΜΕ' [1].

Ἄνδρες πολῖται, βούλομαι ὑμῖν ἀποδοῦναι λόγον τῆς ἐπιδημίας [2] ταύτης, ἐπειδὴ καὶ βραχὺν οἴομαι [3]) τὸν λοιπὸν ἔσεσθαί μοι χρόνον. τὴν μὲν γὰρ φυγὴν ὅπως διήνεγκα, μὴ φίλων ἐρημίας ἡττηθεὶς, μὴ χρημάτων ἀπορίας, μὴ σώματος ἀσθενείας· πρὸς δὲ τούτοις ἅπασιν ἐχθρὸν ἀνεχόμενος, οὐ τὸν δεῖνα [4]), οὐδὲ τὸν δεῖνα, τῶν ἴσων τινὰ καὶ τῶν ὁμοίως [5]) ἐνίοτε φθεγγομένων, ἀλλὰ τὸν ἰσχυρότατον καὶ βαρύτατον, καὶ δεσπότην ὀνομαζόμενον, καὶ θεὸν παρὰ πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις, τὸ δὲ ἀληθὲς, ὄντα δαίμονα πονηρὸν, καὶ ταῦτα οὐ θωπεύων αὐτὸν, οὐδὲ τὴν ἔχθραν παραιτούμενος, ἀλλὰ ἐρεθίζων ἄντικρυς, καίπερ ὄντα κακὸν, μὰ Δί' οὐ μέλλων νῦν ἐρεῖν, ἢ γράφειν, ἀλλὰ εἰρηκὼς ἤδη καὶ γεγραφώς· καὶ τούτων παντα-

1) De argumento huius orationis, et superioris XL. item duarum proximarum XLVI. et XLVII. v. Valef. ad Excerpta Dionis Caffii p. 8. T. I. ed. Reim.

2) ἐπιδημίας] *huius meae commorationis inter vos.*

3) *quia metuo, ne non multum mibi tempus ad viuendum superfit.*

4) οὐ τὸν δεῖνα] fic lege cum interprete et Anglo, minus feliciter in h. l. verfatus eft Cafaub. qui vult αὐτὸν δῆτα. οὐ τῶν δεῖνα Ven. αὐτὸν δεῖνα Mor.

5) malim ὁμοίων, item φθεγγόμενον in accuf. fing. gen. mafcul. fed ifta omnia τῶν ἴσων τινὰ καὶ ὁμοίων pro neutris habeo, *interdum ita loquentem, vt appareat, eum fibi videri pari mecum iure et fimili dignitate effe.* h. e. eum, qui fibi iura eadem et eandem dicendi libertatem arroget, qua ego vtor.

χῇ τῶν λόγων καὶ τῶν γραμμάτων ὄντων, οὐχ ὑπὸ μανίας καὶ ἀπονοίας ταῦτα πράττειν ἐπαιρόμενος, ἀλλὰ κρείττονι πεποιθὼς δυνάμει, καὶ βοηθείᾳ, παρὰ τῶν θεῶν 6), ἧς καταφρονοῦσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ἀνωφελῆ νομίζουσιν. τὸ δὲ 7) περὶ τούτων καθ' ἕκαστον λέγειν, ἡγοῦμαι εἶναι περιττόν. παρ' ἄλλοις γὰρ μᾶλλον γινώσκεται ταῦτα, καὶ τυγχάνει δόξης καὶ τιμῆς τῆς προσηκούσης 8). παρ' ὑμῖν δὲ ἂν διεξίω τὸν τῆς φυγῆς χρόνον, οὐκ ὀδύρεσθαί με φήσει τις, πολὺ δὲ μᾶλλον ἀλαζονεύεσθαι. τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου, καὶ τῆς μεταβολῆς γενομένης, ἀνήειν 9) μὲν πρὸς τὸν βέλτιστον Νέρβαν. ὑπὸ δὲ νόσου χαλεπῆς κατασχεθεὶς, ὅλον ἐκεῖνον ἐζημιώθην τὸν καιρὸν, ἀφαιρεθεὶς αὐτοκράτορος φιλανθρώπου, κἀμὲ ἀγαπῶντος, καὶ πάλαι φίλου. καὶ ὀμνύω τοὺς θεοὺς ὑμῖν ἅπαντας, οὐκ ἐφ' οἷς ἂν εἰς ἐμαυτὸν, ἢ τῶν ἐμῶν τινα ἔλαβον, οὐκ ἐπὶ τούτοις ἄχθομαι διαμαρτών 10)· ἀλλ' ἐφ' οἷς ὑμῖν καὶ δη-

μοσίᾳ

6) malim τῇ παρὰ τῶν θεῶν.

7) lego δή. hic enim expletur et abſoluitur ſententia p. 201, 6. τὴν μὲν γὰρ φυγὴν ὅπως διήνεγκα — τὸ δὴ περὶ τούτων καθ' ἕκαστον λέγειν ἡγοῦμαι εἶναι περιττόν. *Exſilium enim quomodo tolerauerim* (cum interiectis reliquis multis ſeriem orationis ſuſtinentibus et interpellantibus) *haec itaque omnia ſigillatim exſequi, videtur eſſe ſuperuacaneum.*

8) τῆς προσηκούσης] ſic recte Anglus. τῆς πρὸς ἡμᾶς Ven. et Mor.

9) ἀνήειν] *profectus ſum Romam.* ἀνιέναι itaque dicebatur, ex Aſia vel Graecia Romam proficiſci, quia Vrbs erat ſedes imperii.

10) διαμαρτών] euentum itineris mei fuiſſe irritum et a ſpe atque contentione propoſita aberraſſe, aegre fero, non ideo, quod ita factum, vt neque mihimet ipſi, neque meorum cuiquam, ornamentum aliquod, quod impetrare potuiſſem, impetrauerim: nam iſtiusmodi rerum impetrandarum cauſa plane non eram illuc profectus.

μοσίᾳ τῇ πόλει [11]) παρασχεῖν. ἐδυνάμην. ταύτην ἐγὼ μεγάλην ἀριθμῶ βλάβην καὶ ζημίαν. ὧν γὰρ νῦν ἐτύχομεν [12]), τότε ἐξῆν ταῦτα ἔχειν, καὶ τῷ παρόντι καιρῷ [13]) πρὸς ἑτέραις κεχρῆσθαι δωρεαῖς. ἐπεὶ δ᾽ οὐκ ὑπῆρξε παρὰ τούτου [14]) φιλανθρωπία καὶ σπουδὴ τοιαύτη περὶ ἡμᾶς [15]), ὅσην ἐπίσανται μόνοι οἱ παρατυχόντες, ἐγὼ δὲ ἂν λέγω νῦν, σφόδρα λυπήσω τινάς· ἴσως δὲ οὐδὲ φανεῖται πιστὸς ὁ λόγος τὸν [16]) τηλικαύτης τιμῆς τυγχάνοντα, καὶ συνηθείας

11) ὑμῖν καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει] ſed propter illa ornamenta, quae vobis, qui nunc eſtis, et vniuerſae ciuitati, quae vobis erit ſuperſtes et ad poſteros veſtros perdurabit, potuiſſem conciliare, niſi morbus meus interceſſiſſet, qui mihi crebros cum Nerua congreſſus negauit.

12) ἐτύχομεν] ſignificat, circa illud tempus, quo dicta fuit haec oratio, Pruſanos magna impetraſſe a Traiano indulta ornamenta, libertatem puta, h. e. magiſtratum centumuiralem, forum, in quo cauſae totius agri circumſiti diſceptarentur, ius monetam cudendi, vectigalia ſua adminiſtrandi, moeniis oppidum claudendi, praeſidiis vtendi ſuis, quae ipſi deligerent atque conſcriberent, et aere ſuo alerent, non quae ipſis inuitis aliunde imponerentur, et quae aliae ſunt huiusmodi praerogatiuae, quas vehementer appetiſſe Pruſanos conſtat e ſuperioribus.

13) τῷ παρόντι καιρῷ] quo Traianus ita beneuolum ſe erga Pruſam munificumque praeſtitit.

14) παρὰ τούτου ſi bene habet, quod vereor ne ſecus ſit, accipi debet pro τοῦ νῦν κρατοῦντος, id eſt a Traiano, ſi ſub eo dicta eſt haec oratio.

15) περὶ ἡμᾶς] *circa vel erga nos*. h. e. *me*. quod interpres etiam expreſſit. περὶ ὑμᾶς Ven. et Mor.

16) Ven. et Mor. dant τῷ. Caſaub. vult τό. Anglus contra vulgatam tuetur. ſed ambo fruſtra. leg. eſt τόν. *ne credibilis quidem videatur oratio, ſi dicam, me, poſt tantos honores mihi a Traiano habitos, et poſt tantam eius demonſtratam mihi beneuolentiam atque familiaritatem, tamen illa omnia tanta et tam ſplendida bona reliquiſſe et contempſiſſe.*

θείας καὶ φιλίας, ἅπαντα ταῦτα ἐᾶσαι καὶ παριδεῖν, ἐπιθυμήσαντα τῆς ἐνταῦθα ταραχῆς, καὶ τῆς ἀσχολίας, ἵνα μηδὲν εἴπω πλέον· ὅμως δ' εἰς οὐδὲν τῶν ἰδίων κατεθέμην τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, οὐδὲ [17]) τὴν τοῦ κρατοῦντος εὔνοιαν· οὐδὲ ἀπὸ μέρους [18]), οἷον τὰ τῆς οὐσίας ἐπανορθώσας διεφθαρμένης, ἢ προσλαβών τινα ἀρχὴν ἢ δύναμιν· ἀλλὰ πᾶν, ὅσον τότε [19]) ἦν, εἰς ὑμᾶς ἔτρεψα, καὶ μόνον εἶδον τὸ τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ εἰ μὲν [20]) ἔτι χρήσιμα, μεγάλα, ἢ μὴ πολλοῖς ὑπάρξαντα ἑτέροις, ἀλλ' ἢ μιᾷ πόλει, καὶ ταύτῃ σχεδόν τι τῶν ἐλλογιμωτάτων κατὰ τὴν Ἀσίαν· καὶ τηλικοῦτον [21]) ἐχούσῃ δίκαιον πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, τοῦ θεοῦ παρ' ἐκείνοις μαντευσαμένου, καὶ προειπόντος τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ, καὶ πρώτου πάντων ἐκείνου φανερῶς αὐτὸν ἀποδείξαντος τῶν ὅλων κύριον. οὐ λέγω τοιοῦτον οὐδὲν, ὅτι ὑμεῖς μάλιστα τοῦτο ἐπιθυμεῖτε [22]), καὶ χρόνος ἦν πολὺς, ὃν ἠλπίζετε ἐξηπατῆσθαι [23]) τοῖς ὑποσχομένοις μόνον τῶν ἡγεμόνων· (οὐ γὰρ δὴ τῶν ἰδιωτῶν οὐδεὶς οὔτε προσεδόκησε [24]) πώποτε, οὔτε ὑπέσχετο·)

τιμὰς

17) οὐδὲ] sic recte interpres et Anglus. οὐδὲν Ven. et Mor.

18) malim οὐδὲ τῶν ἀπὸ τέλους. *neque beneuolentiam senatorum Romanorum.* οἱ ἀπὸ τέλους *sunt patres conscripti, ordo amplissimus.* οἷον redit ad εἰς οὐδὲν τῶν ἰδίων, vs. 4.

19) τότε] Ven. et Mor. dant ποτε.

20) εἰ μὲν —] caret apodosi; quod suspicionem mouet, circa h. l. aliquid deesse. deinde malim καὶ μεγάλα καὶ μὴ πολλοῖς.

21) τηλικοῦτον] sic recte interpres. significat Pergamum et Aesculapium. τηλικούτων Ven. et Mor.

22) malim ἐπεθυμεῖτε.

23) aut ἐξηπατημένοι videtur leg. aut καὶ ἐξηπάτησθε. v. Valef. Emend. p. 72.

24) προσεδόκησε] sic bene margo Mor. προσεδόκησε Ven. et Mor.

τιμὰς 25) ὑπερβαλλούσας ἐδίδοτε· πρὸ πολλοῦ τῆς πόλεως ἀπαντῶντες πάνδημει καὶ περιμένοντες 26) ἐν ἑτέραις πόλεσι τούτοις 27). ὡς εὐπορεῖν ἄξιον, καί τοι σμικρῶν γενομένων καὶ οὐδενὸς ἀξίων, τὸν ἄνδρα τὸν γενναῖον, καὶ μὴ φθόνου καὶ βασκανίας ἥττονα, τότε ἐχρῆν λέγειν, ὅτι μαίνεσθε, καὶ παρανοεῖτε τοιούτων ἐξεχόμενοι σφόδρα οὕτως 28), καὶ θεραπεύοντες ἀνθρώπους οὕτω ταπεινοὺς ἐπὶ πράγμασιν, οὔτε ἀναγκαίοις, οὔτε μεγάλοις, καὶ ταῦτα ἀδήλοις ἔτι καὶ μηδὲν ἔχουσι βέβαιον. ἀλλ᾽, οἶμαι, χαλεπὸν μὲν ἦν αὐτοῖς, καὶ ὁπωσοῦν γενόμενόν τι τούτων· οὐ μὴν ὁμοίως ἐλύπει τὸ τὸν δεῖνα, τῶν ἡγεμόνων εἶναι τὸν ποιήσαντα καὶ παρασχόντα, μὴ τῶν ἡμετέρων τινὰ πολιτῶν. ἔτι δὲ ἐλπὶς ὑπῆν, καὶ ἔθελγεν αὐτοὺς, ὡς οὐδέποτε γενομένων. καίτοι καὶ τοῦτο ἀκήκοα πολλῶν ἐγὼ λεγόντων, ὡς πρότερον ἀντιγράψαντος περὶ τῆς διοικήσεως 29) τῶν ἡγεμόνων τινὸς, καὶ τοῦ πράγματος ἀποτευχθέντος, πολλοὶ κατεγέλων τῆς πόλεως, οὐ τῶν ἀστυγειτόνων· ἧττον γὰρ ἦν τὸ δεινόν· ἀλλὰ τῶν πολιτῶν· ὡς μειζόνων, ἢ καθ᾽ αὑτὴν, ἐφιεμένης, καὶ διαφερούσης οὐδὲν κατὰ τὴν ἀφροσύνην τῶν παίδων τῶν βασιλέων. καὶ ταῦτα λέγοντες, οὐκ ᾐσχύνοντο διασύροντες τὴν αὑτῶν πατρίδα, καὶ καθαιροῦντες ἐν τοῖς λόγοις οὕτως ἀνοήτως. εἴτε γάρ εἰσι 30) τῶν πρωτευόντων

ἐν

25) ante τιμὰς videtur οἷς deesse, *quibus*, quod etiam interpres latinus expressit.

26) ἀπαντῶντες πανδημεὶ, καὶ περ.] sic bene Anglus. ἅπαντες πανδημεῖ περ. Ven. et Mor.

27) malim τούτους.

28) malim οὕτω σφόδρα.

29) διοικήσεως] de administratione publicorum vectigalium Prusanis permittenda. v. Vales. l. c. et Burmann. Non paucos huius paginae locos non intelligo.

30) εἰσι] sic lego. v. p. 204, 10. ἐπὶ Ven. et Mor.

ἐν αὐτῇ, ἢ τιμωμένου, αὐτοὺς καθαιροῦσιν ἀσθενοῦς καὶ ἀδόξου πόλεως προεστηκότες· εἴτε τῶν ἀπερριμμένων εἰσὶ καὶ τῶν ὑστάτων, ἔτι μείζω καὶ χαλεπωτέραν ποιοῦσι τὴν ἀτιμίαν αὐτοῖς, εἰ τῆς ἐσχάτης πόλεως ἔσχατοι τυγχάνουσιν ὄντες. ἵνα δὲ μὴ διὰ τοὺς ἐμπίπτοντας λόγους τοῦ προτεθέντος ἐκκρουσθῶ, τούτων ὁπωσδήποτε λειφθέντων ἐνταῦθα καὶ κομισθέντων[31]), σκοπεῖτε, εἴ τῳ βαρὺς γέγονα τῶν πολιτῶν, ἢ κατ' ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ λέγων, ἢ κοινῇ προφέρων καὶ ὀνειδίζων χάριτας, ἢ προαγαγών τινας ὧν ἐβουλόμην, ἢ τοὐναντίον, οὐκ ἔλαττον ἑκατὸν[32]) βουλευτῶν καταλεγέντων, ἕτεροι μὲν εἰσήγαγον φίλους αὐτῶν, καὶ παρεσκεύασαν, ὅπως ἕξουσι συναγωνιζομένους καὶ βοηθοῦντας, οἷς ἄν ποτε ἐθέλωσιν· ἐγὼ δὲ οὔτ' ἐποίησα τοιοῦτον οὐδὲν, οὔτε διελέχθην τοιοῦτον, ὡς ἐμοὶ προσθεμένων[33]), εἰ ἐβουλόμην, ἢ ἄλλῳ τινί. μάλιστα μὲν γὰρ ἠξίουν, μηδὲ ἕτερον μηδένα τοιοῦτον ἔθος εἰσάγειν, μηδὲ καθ' ἑταιρείας πολιτεύεσθαι, μηδ' εἰς μέρη διασπᾶν τὴν πόλιν. εἰ δ' οὖν[34]), αὐτὸς ἀπέχεσθαι τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων, (εἰ καὶ πάντων ἔλαττον ἰσχύειν ἔμελλον, καὶ μηδενὸς ἀξιοῦσθαι λόγου.) τί οὖν ἡμαρτον ἐν τούτοις; καὶ τί παρελείφθη μοι; δίκαιός εἰμι πρὸς ὑμᾶς ὁμολογεῖν, ὅτι μήτε αὐτὸς μηδὲν ἔπραττον ἄδικον καὶ παράνομον, μήτε τοὺς ἄλλους ἐκώλυον· ἐξὸν ἑνὶ ῥήματι

ματι

31) Ven. et Mor. dant ἐνταῦθα σκοπεῖτε, καὶ κομισθέντων.

32) οὐκ ἔλαττον ἑκατὸν] *in senatum allectis non paucioribus, quam centum.* Ven. et Mor. dant ἔλαττον, οὐχ ἑκατὸν. Casaub. et margo Mor. ἐλάττων.

33) f. ὡς ἐμοὶ μᾶλλον προσθεμένων. subaudi ἂν οὕτω τῶν πολιτῶν. *quasi hac ratione ciues partes meas magis amplexuri, quam alius alicuius.*

34) εἰ δ' οὖν] subaudi γίγνηται τοῦτο, vel συμβαίνῃ. nisi mauis εἰ δ' οὖν μή. *sin minus.*

ματι κωλῦσαι, καὶ καταςάντας 35), καὶ μηνῦσαι τὸ γιγνόμενον, καὶ παρ' εἰδόσιν ὑμῖν καὶ τοῖς ἡγεμόσιν. εἰ δὲ μήτε ὑμεῖς προσείχετε, μήτε τῶν ἡγεμόνων τὸ πρᾶγμα ἥπτετο, οὐ χαλεπὸν ἦν ἐπιτελέσαι 36) τῷ αὐτοκράτορι. τοῦτο οὖν ἦν, τὸ ποιῆσαν ἐμὲ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, ἵνα μὴ δοκῶ κατηγορεῖν τινων, μηδὲ διαβάλλειν τὴν πόλιν, μηδ' ὅλως λυπηρότερος 37) ὦ τῶν ἐνθάδε μηδενί. τὸ μὲν δὴ τῆς βουλῆς οὕτω διῳκήθη τά γ' ἄλλα 38) ὀρθῶς. οὔτε γὰρ φαύλους, οὔτε ἀναξίους ἄνδρας ἐχειροτονήσατε· πλὴν ὅτι πάντες τῆς ἴσης τυχόντες τιμῆς· καίτοι δικαίως τυγχάνοντες, καὶ δι' αὐτούς· ὅμως, καθάπερ οἱ μυούμενοι, μυσαγωγῶν ἐδεήθησαν 39). ἐγὼ δὲ οὐδὲ ψῆφον ἠξίωσα διενεγκεῖν ὑπὲρ οὐδενὸς μόνος 40), μὴ ῥοπήν τινα δοκῇ τὸ τοιοῦτον παρέχειν καὶ μαρτυρίαν, καὶ τῶν ἄλλων τινὲς ὀκνήσωσιν ἐμοὶ τἀναντία γράφειν καὶ ἀποφαίνεσθαι. τί οὖν; ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς, γενομένης 41) τῆς χειροτονίας ἐξῆλθον 42), οὐδὲ μᾶλλον παρατυχὼν τοῖς γεγονόσιν 43), οὐδένα

35) καταςάντας] sententia postulat καταπαῦσαι, et 36) ἐπιςεῖλαι pro ἐπιτελέσαι. *difficile non erat imperatori rem per literas significare.*

37) λυπηρότερος] *paulo molestior*, quam scil. multis volupe sit.

38) διῳκήθη τά γ' ἄλλα. *in reliquis quidem* — praeter ea puta, quae mox dicet πλὴν ὅτι —

39) significat, se improbare electionem senatorum per tabellas factam.

40) μόνος] videntur hae reliquiae deperditi vocabuli φοβούμενος esse.

41) malim γινομένης. *tempore comitiorum*, cum haberentur comitia.

42) ἐξῆλθον] scil. *urbe excessi*. Casaub. coni. ἐξῆλθον ἐς Μᾶλλον· οὐ παρατ.

43) videtur leg. οὐδέν' [id est οὐδένα] ἄλλον παρασχὼν τοῖς γεγ. *nullo ibi relicto, qui per absentiam meam meo loco interesset comitiis:* vel οὐδὲ δι' ἄλλων παρατυχὼν τοῖς γεγ-

μηδένα ἔχων χρεώστην [44]), οὐδὲ συνωμότην, οὐδὲ ἐμοὶ χάριν ὀφείλοντα τοῦ πράγματος. ὑμῖν γὰρ, οὐκ ἐμαυτῷ, τοὺς βουλευτὰς ἠτησάμην [45]). καὶ τοίνυν [46]) διοικήσεως νῦν πρῶτον ἀχθείσης, πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ἠδικημένος· ὥσπερ εἰκός ἐστι τὸν ἐλθόντα μετὰ τοσαῦτα ἔτη φυγῆς· καὶ πρὸς ἐνίους οὐδὲ δικῶν μοι δεῖν [47]), ἀλλὰ μᾶλλον εἰπεῖν καὶ μνησθῆναι περὶ τῶν κατεχομένων, πρὸς οὐδένα, οὔτ᾽ ἐμνήσθην, οὔτε λόγον ἐποιησάμην οὐδένα, τοσούτων μὲν εἰς ἐλευθερίαν ἀφεστηκότων οἰκετῶν [48]), τοσούτων δὲ χρημάτων

ἀπε-

γεγ. *neque per alios praesens et in medio versans rerum, quae gererentur.* Intereſt rebus abſens, qui in loco habet aliquem, cui partes ſuas agendas demandarit.

44) χρεώστην] neque domi relicto debitore quoquam, qui ſuffragio ſuo me meosue adiuuaret, quo ego, memor beneficii, aut remitterem ei partem debiti, aut in exigendo mitior eſſem.

45) ἠτησάμην] rogaueram enim Imperatorem, vt ſenatum daret non mihi, ſed vobis. h. e. non qualem ego vellem, ſed quem vos velletis, accommodatum veſtris ſtudiis et commodis, non meis. Mor. dat ἡ Τησάμην (ſic), et Ven. ἠτισάμην.

46) καὶ τοίνυν] v. Valeſ. Emend. p. 73.

47) ante δεῖν videtur οἰόμενος, aut προσῆκον, *cum par eſſet*, deeſſe. Propterea, quamquam a multis grauiter laeſus et magna rei familiaris detrimenta paſſus eſſem, vt conſentaneum eſt ei accidere, qui poſt multos exſilii tolerati annos domum redeat, et quamquam tam liquidum eſſet mihi perſpicuumque ius bona mea per vim et fraudem mihi erepta a raptoribus repetendi, vt videretur nil neceſſe eſſe, vt eos iudicio appellarem, ſed ſolummodo vt eos blanda oratione de reſtitutione admonerem eorum, quae de meis bonis iniuſte et nequiter detinerentur mihique negarentur, tamen cum nuper primus ageretur conſeſſus de adminiſtratione vectigalium publicorum, nihil horum erga vllum aliquem commemoraui.

48) queritur, multos ſuorum ſeruorum per diuturnitatem exſilii ſui, quoquo titulo, libertatem adeptos eſſe, eoque rem ſuam familiarem vehementer imminutam.

ἀπεστερηκότων[49]), τοσούτων δὲ χωρία κατεχόντων, ἅτε μηδενὸς ὄντος τοῦ κωλύσοντος[50]). οὐδὲ γὰρ τῷ μὲν Ὀδυσσεῖ πατέρα οἴκοι καταλιπόντι, καὶ γυναῖκα ἀγαθὴν, καὶ φίλους, συνέβη[51]) καταφρονηθῆναι διὰ τὴν ἀποδημίαν· οὕτως, ὥστε[52]), τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καταλιπόντος, ἐνίους ἑστιᾶσθαι, καὶ πίνειν καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν τὸν οἶνον ἀντλοῦντας, καὶ τὰ βοσκήματα ἀποκτιννύντας· καὶ μηδὲ τῆς γυναικὸς ἀπέχεσθαι τελευτῶντας, ἀλλ' ἄκουσαν βιάζεσθαι γῆμαι, καὶ καταλιπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ τὴν οἰκίαν. ἐμὲ δὲ οὐκ ἦν εἰκὸς ὑπὸ πολλῶν πολλὰ τοιαῦτα πεπονθέναι, πάντων ἀπεγνωκότων με, καὶ μηδενὸς ἔτι[53]) σωθήσεσθαι προσδοκῶντος; ἀλλὰ περὶ ταῦτα μὲν ἴσως οὐχ ὅμοιος ἑτέροις γέγονα· (λέγω δὲ οὐ τῶν ἰδιωτῶν μόνον, ἀλλὰ πολλῶν καὶ[54]) φιλοσόφων καλουμένων, σωφρονέστερος.) ἐλύπησα δὲ ἐν τοῖς ἔργοις[55]) τὴν πόλιν. περὶ δὲ τούτων, ὡς ἐγένετο, πολλάκις ἀκηκόατε. δεῖ δὲ καὶ νῦν ἴσως ἀναμνῆσαι. ἐγὼ γὰρ, ἄνδρες, τὸ μὲν βούλεσθαι τὴν πόλιν

49) τοσούτων δὲ χρ. ἀπεστερ. potest ferri, si subaudiatur ἐμοῦ. quamquam tot alii serui mei, qui in seruitute manserunt, me pecuniis et opibus spoliassent. malim tamen cum Anglo χρήματα. possit quoque ἀπεστερημένων legi. *tot et tantis interceptis opibus.* sed praefero priorem rationem, quia τοσούτων insequens iterum ad homines redit. *cum tot alii praedia mea a se occupata teneant, neque reddant.*

50) κωλύσοντος vulgatum, an κωλύοντος praestet, ambigo.

51) συνέβη] subaudi εἰκότως. non enim est existimandum, nil quidem fuisse mirandum, si Vlyssis absentis res familiaris omnis turpiter esset dissipata; quippe quod fieri necesse fuisset — mihi vero — v. vers. 11.

52) οὕτως, ὥστε] Ven. et Mor. dant οὕτως τε.

53) ἔτι] sic recte Ven. ἔτη Mor.

54) malim ἀλλὰ καὶ πολλῶν.

55) ἐν τοῖς ἔργοις] in illis structuris, quas exstruendas curaui aere publico.

πόλιν κοσμεῖν, καὶ κατασκευάζειν, μὴ μόνον στοαῖς καὶ ὕδασιν, ἀλλὰ, εἰ δυνατὸν ἦν, καὶ τείχεσι, καὶ λιμέσι, καὶ νεωρίοις, ὁμολογῶ. καὶ τοῦτον τὸν ἔρωτα, οὕτως 56), εἴτε παιδικὸν φήσει τις, εἴτε ἀνόητον, οὐκ ἔξαρνός εἰμι καὶ 57) τὸ συνοικίζειν 58) ἐθέλειν τὴν πόλιν, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων εἰς αὐτὴν, ὅσον δύναμαι, ἀναγαγεῖν 59), καὶ οὐ μόνον τῶν ἐπιχωρίων, ἀλλ', εἰ δυνατὸν ἦν, καὶ ἑτέρας πόλεις συνελθεῖν ἀναγκάσαντα 60). ὥσπερ Ἐπαμινώνδας ποτὲ τὴν Βοιωτίαν εἰς τὰς Θήβας συνῴκισε,, καὶ Θησεὺς τὴν Ἀττικὴν εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ Μιλήσιοί ποτε λέγονται τῆς Αἰολίδος κατασχόντες 61), καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ Τρωάδα τόπων, τὴν Λέσβον ἅπασαν, εἰς μίαν τὴν αὐτῶν συναγαγεῖν πόλιν. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπιστάμενός γε τὰς διανοίας τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων ἐνίων, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν, καὶ τὰς ἀσχολίας, καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδημίας, ὅτι μοι 62) βραχὺς ἐστι παντελῶς· οὔτε ἡπτόμην οὐδενὸς μείζονος, οὔτε ἤλπιζον· μόνον δὲ τὴν διάνοιαν οὐκ ἐδυνάμην τὴν ἐμαυτοῦ κατέχειν· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἐρῶντες αὐτοὶ 63) περὶ τῶν τοιούτων τοιαῦτα διεξίασιν, οἵων καὶ ἐπιθυμοῦσι· κἀγὼ πολλάκις ἐμε-

μνή-

56) οὕτως melius absit.

57) post καὶ videtur δεδήλωκα deesse. *illumque amorem declaraui, eo, quod volui συνοικίζειν.*

58) τὸ συνοικίζειν] sic recte Casaub. τῷ νῦν οἰκίζειν Ven. et Mor.

59) malim συναγαγεῖν.

60) malim ἀναγκάσας.

61) τῆς Αἰολίδος κατασχ.] videtur hic πολλὰ deesse. potest tamen vulgata exemplo Diodori Siculi defendi, qui κατέχειν τινὸς, pro τι, saepissime vsurpat.

62) μοι] sic recte Casaub. et Anglus. v. p. 512, 3. ed. Mor. μὴ Ven. et Mor.

63) αὐτοὶ del. et paulo post τοιαῦτα.

μνήμην 64), καὶ ἐνόμιζον συμφέρον γενέσθαι τῇ πόλει, κατασκευῆς ἕνεκα, καὶ συνοικισμοῦ, καὶ προσόδων καὶ μυρίων ἄλλων. ἃ εἴ ποτε γένοιτο καιρὸς ἐπιτελεσθῆναι, καὶ θεῶν τις ποιήσειε· τότε ὄψεσθε τὴν ὑπερβολὴν τῆς τινῶν ἔχθρας, καὶ τοῦ πρὸς ἐμὲ μίσους, ἵνα μὴ λέγω τοῦτο 65) πρὸς ὑμᾶς· ὡς οὐκέτι ἀμφιβόλως, οὐδὲ πρᾴως ἐροῦσι καὶ λοιδορήσονται, φανερῶς δὲ καὶ ἄντικρυς· κἂν μὴ κωλῦσαι δυνηθῶσιν, ἀπάγξονται πρότερον, ἢ τὴν πόλιν ἰδεῖν, οἵαν αὐτὴν, βουλομένων θεῶν, οὐκ ἀδύνατον γενέσθαι. τότε δ' οὖν τοῦ ἡγεμόνος δεξαμένου τὸ πρόσταγμα, τυχὸν μὲν δι' ὑμᾶς, ἴσως δὲ καὶ δι' ἐμὲ, καὶ συνάγοντος ἐκκλησίαν, οὐ προειδότος ἐμοῦ, καὶ περὶ τούτων ἀναγινώσκοντος, οὐκ ἠδυνήθην τὴν ἡσυχίαν ἄγειν· ἀλλ' ἀνέστην καὶ συνεβούλευσα, καὶ ἐνεδειξάμην τοῖς ἀγνοοῦσι τὸ πρᾶγμα. καὶ μετὰ ταῦτα, οὐχ ὁ μὲν, δῆμος, ὑμεῖς ἐπεθυμήσατε τῶν ἔργων; τῶν δὲ ἐν τέλει τίς ἀντεῖπεν; οὐδὲ ἀντεῖπε μὲν οὐδεὶς, οὐ μὴν οὐ προθυμούμενος εὑρέθη, καὶ συμπράττων· ἀλλὰ πάντες, ὡς ἐπ' ἀγαθοῖς οὖσι, καὶ συμφέρουσιν, οὐ λόγῳ 66)

64) videtur ſic leg. ἐμεμνήμην, νομίζων συμφέρειν (vt et Anglus coni.) γενέσθαι τῇ πόλει. κατασκευῆς καὶ συνοικισμοῦ, ſine ἕνεκα. cohaerent hi genitiui cum ἐμεμνήμην. ſemper animo atque cogitatione verſabam exornationem vrbis, et conductionem hominum in eam, exiſtimans illi expedire, ea ſi fiunt.

65) τοῦτο] lego τοῦ. *odii eorum erga me, ne erga vos dicam.* videbitis tunc, *quam non ambigue et clementer,* quod adhuc fecerunt, *ſed palam et in faciem, (quod aiunt) me tum inſectaturi ſint probris.*

66) poſt οὐ λόγῳ videtur aliquid deeſſe, v. c. ἀλλὰ καὶ ἔργῳ εὑρέθησαν. *non verbis ſolummodo deprehendebantur operam et pecunias collaticias condicentes, ſed etiam rebus ipſis et operam nauabant, et pecunias conferebant.*

μόνον συμπράττοντες καὶ συνεισφέροντες· καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς καλὸν, καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ τῇ πόλει συμφέρον, οὕτως ἐγένετο.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΕΙΝ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΣΤ΄ 1).

Ἐγὼ οὐχ οὕτως ἐκπέπληγμαι ἐφ᾽ οἷς ἐποιεῖτε 2), ὦ ἄνδρες, τοιούτοις οὖσιν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ οὐδεμίαν αἰτίαν ὁρῶ τῆς ὑμετέρας ὀργῆς πρὸς ἐμὲ, τοῦτό ἐστι τὸ εἰς ἀπορίαν ἄγον. ὀργὴν μὲν γὰρ δικαίαν ἔστι παραιτήσασθαι ἀνθρώπων· μῖσος δὲ ἄδικον 2b) οὐκ ἄν τις θεραπεύσαι. ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου λέγοντος, οὐκ ἐμοῦ ἕνεκα μᾶλλον, ἢ ὑμῶν αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ οὐδὲν ἀδικῶ, οὐδὲ ὑμεῖς βούλεσθε δήπου ἀναιτίως μισεῖν τινα τῶν ὑμετέρων πολιτῶν· εἰ δὲ ἀδικῶ, κατ᾽ ἐμοῦ ὁ λόγος ἔσται, οὐχ ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ οὕτως γε μείζω ὑμῖν ὑφέξω τιμωρίαν, ἢ αὐτοὶ ζητεῖτε. τὸ γὰρ ἐξελεγχθῆναι πονηρὸν ὄντα, τῷ παντὶ δεινότερον τοῦ λευσθῆναι, ἢ καταφλεγῆναι. καὶ πρῶτον

μὲν

1) Orationem hanc a Dione scriptam esse adhuc iuuene, praeter argumentum illud, quo Casaubonus est vsus, etiam haec confirmant, quod p. 519. ed. Mor. aui sui de Prusanis merita celebrans, suorum nihil attingit, et quod p. 520, 13. filium adhuc *παιδίον* appellat. Aedilem tum fuisse Dionem colligitur e p. 520, vlt.

2) ἐφ᾽ οἷς ἐποιεῖτε] scil. voluerant Dionem lapidare, et domum eius concremare. v. vers. vlt.

2b) margo Mor. dat *ἄδικον τὶς ἄν*.

μὲν μάθετε, ὅτι ἃ δοκεῖ 3) ὑμῖν φοβερὰ, οἱ λίθοι, καὶ τὸ πῦρ, οὐδενὶ φοβερά ἐστιν. οὐδ᾽ ἐστέ γε τούτοις ἰσχυροὶ, ἀλλὰ πάντων ἀσθενέστατοι· ἐκτὸς εἰ μή τις ἠρίθμει 4) τὴν τῶν λῃστῶν καὶ τῶν μαινομένων δύναμιν. πόλεως δὲ καὶ δήμου ἰσχὺς ἐν ἑτέροις ἐστὶ, καὶ πρῶτόν γε ἐν τῷ φρονεῖν 4b), καὶ τὰ δίκαια ποιεῖν. περὶ μὲν γὰρ τοῦ πατρὸς 5) οὐδὲν ἐμὲ δεῖ λέγειν, εἰ ἀγαθὸς ἦν. ἀεὶ γὰρ εὐφημεῖτε αὐτὸν, καὶ κοινῇ καὶ καθ᾽ ἕκαστον, ὅπου 6) ἂν μνησθῆτε, ὡς οὐ φαῦλον πολίτην. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι οὐδὲν ὄφελος ἐκείνῳ ἐστὶ τούτων τῶν ἐπαίνων· ἀλλ᾽ ὅταν ἡμᾶς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἀποδέχησθε, τότε κἀκείνου μέμνησθε. καὶ περὶ τοῦ πάππου δὲ τοῦ ἡμετέρου οὐκ ἂν εἴποι οὐδεὶς, οὔτε ὡς κατῄσχυνε τὴν πόλιν, οὔτε ὡς οὐδὲν ἀνήλωσεν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ. τὴν γὰρ οὐσίαν ἣν εἶχε πατρῴαν, καὶ παππῴαν, ἅπασαν εἰς φιλοτιμίαν ἀναλώσας, ὥστε μηδὲν ἔχειν, λοιπὸν ἑτέραν ἐκτήσατο ἀπὸ παιδείας, καὶ παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων. καίτοι οὐκ εἰς αὐτὸν 7) οὐδεμίαν φαίνεται χάριν αἰτησάμενος ἐν τοιαύτῃ φιλίᾳ καὶ σπουδῇ· φυλάττων δὲ καὶ ταμιευόμενος τὴν τοῦ αὐτοκράτορος προθυμίαν εἰς ὑμᾶς. εἰ δέ τῳ δοκεῖ φλυαρία, τὸ πολιτῶν ὑμετέρων ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς εὐνοίας

3) ὅτι ἃ δοκεῖ] sic recte Casaub. et Anglus. sed Ven. et Mor. omittunt ἃ.

4) ἠρίθμει] in loco quodam et numero habeat. conf. Ammian. Marcell. 14, 7.

4b) σωφρονεῖν marg. Mor.

5) videtur Dionis pater quoque in odium populi venisse.

6) ὅπου] sic recte Casaub. *quandocunque et ubicunque.* ὁποίου Ven. et Mor.

7) καίτοι οὐκ εἰς αὐτὸν] aut sic cum Casaubono, aut καίτοι εἰς αὐτὸν leg. est. καὶ τοίνυν εἰς αὐτὸν Ven. et Mor.

καὶ ἀρετῆς· οὗτος οὐκ οἶδ' ὅπως 8) εὖ παθεῖν αὐτὸς ὑπό του βούλεται. ἐκ τοιούτων δὴ ὄντες ἡμεῖς, εἰ καὶ σφόδρα πονηροὶ ἦμεν, ἀλλά τι 9) δι' ἐκείνους ἐντροπῆς τινος ἄξιοι ἦμεν· οὐχὶ λευσθῆναι ὑφ' ὑμῶν, οὐδὲ καταφλεχθῆναι. σκοπεῖτε δὲ καὶ τὸ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μὴ ἀγνωμόνως 10) ᾖ; ἡμῖν γὰρ ὁ πατὴρ οὐσίαν ἀπέλιπε 11), τῇ μὲν δόξῃ μεγάλην, δυνάμει δὲ μικρὰν, καὶ πολλῷ ἐλάττω ἑτέρων 12)· οὐ μειόνων γὰρ, ἢ τετταράκοντα μυριάδες ἦσαν χρεῶν, καὶ πράγματα τοιαῦτα ἔξωθεν, ὥστε πολλῷ 13) τῶν χρεῶν εἶναι ταῦτα χαλεπώτερα. οὐδὲ γὰρ ἀσφάλεια, ὡς εἰπεῖν, οὐδενὸς ἡμῖν τῶν ὄντων ὑπῆρχεν· ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ δυνάμει πιστεύων ἐκεῖνος, ἅπαντα ἐκέκτητο, ὡς οὐδενὸς ἀμφισβητήσοντος. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις ἀπολειφθεὶς 14), οὐδέπω μὲν καὶ νῦν τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ μέρος τῶν χρεῶν διαλέλυμαι. λελειτούργηκα δὲ ὑμῖν τὰς μεγίστας λειτουργίας, καὶ οὐδεὶς ἐμοῦ πλείους τῶν ἐν τῇ πόλει. πλουσιωτέρους δὲ ἐμοῦ πολ-

λοὺς

8) οὐκ οἶδ' ὅπως —] sententia est: dubito, num is velit a quoquam beneficium aufferre. h. e. is mihi videtur a nemine velle ornari.

9) malim aut τοι, aut γάρ. solet γὰρ in mstis ita exarari: scribitur γ cum lineola per extremam literae furcam traiecta; vnde facile τι potuit enasci.

10) videtur leg. μὴ ἄγνωμόν πως ᾖ *ne vestrum institutum et vestra nos tractandi ratio videatur quodammodo inconsulta.*

11) malim κατέλιπε. non enim, quod sciam, dicitur ἀπολείπειν τινὶ οὐσίαν, sed καταλείπειν.

12) ἑτέρων] scil. οὐσιῶν, vel τῆς ἑτέρων οὐσίας. deinde malim οὐ μείω γὰρ ἢ τετταράκοντα μυριάδων ἦσαν χρέα. certe, si μειόνων seruatur, necesse est, vt μυριάδων χρέα scribatur; aut si μυριάδες χρεῶν seruatur, necesse est μείους legi.

13) πολλῷ] sic recte interpres. πολλὰ Ven. et Mor.

14) lego ἀπειληφθείς. *interceptus, deprehensus,* velut a procella.

λοὺς ὄντας ἐπίστασθε καὶ αὐτοί. τί οὖν ἐστιν, ἐφ᾽ ὅτῳ ἐμοὶ ὀργίζεσθε; καὶ ἄτιμον ἐξ ἁπάντων ἐμὲ καὶ τὸν δεῖνα προβέβλησθε, καὶ λίθους καὶ πῦρ ἐφ᾽ ἡμᾶς φέρετε; καὶ μηδεὶς ὑπὲρ ἐκείνου με φῇ λέγειν. ἴσως μὲν γὰρ ἐπ᾽ οὐδένα 15), οὐδὲ τῶν ἀδικούντων, οὕτως ἔδει παροξύνεσθαι. πλὴν ἔμοιγε αὐτὸ χρὴ κατ᾽ ἐμαυτόν 16). καὶ σκοπεῖτε καὶ τὰ ἄλλα, ὁποῖος εἰμὶ πολίτης ἐγώ· πρὸς ὅντινα βούλεσθε παραβάλλοντες τούτων 17), οὓς οὐ κατακαίετε. ἔστι μὲν γὰρ χωρία μοι, καὶ πάντα ταῦτα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ γῇ· τῶν δὲ ἐμοὶ γειτνιώντων, οὐδεπώποτε 18) οὐδείς, οὔτε πλούσιος, οὔτε πένης· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν τοιούτων μοι γειτνιῶσιν· ᾐτιάσατο ἐμὲ, ὡς ἀφαιρούμενός τινος, ἢ ἐκβαλλόμενος, οὔτε δικαίως, οὔτε ἀδίκως. εἰμὶ δὲ αὐτὸς, οὐδὲ ὑπέρδεινος εἰπεῖν, οὐδὲ ἴσως ἁπάντων ὕστατος ἐν τῷ λέγειν. ἔστιν οὖν ὅντινα ἐν τῷ λόγῳ ἐλύπησα, πρᾶγμα ἐπαγαγών τινι τῶν ἀπραγμόνων, ἢ κατασκευάσας ἐπήρειαν; ἢ περὶ τῆς οὐσίας ἐποίησα κινδυνεῦσαί τινα, ὡς Καίσαρι προσηκούσης; ἢ ἐν συνηγορίᾳ προὔδωκα; καὶ μὴν τῆς γε νῦν ἀπορίας οὐδεὶς μᾶλλον ἐμοῦ ἀναίτιος. πότερον γὰρ σῖτον ἁπάντων πλεῖστον γεωργῶν, κατακέκλεικα τοῦτον, αὔξων τιμήν 19); ἀλλ᾽ ἐπίστασθε αὐτοὶ τὴν δύναμιν τῶν ἐμῶν χωρίων, ὅτι σπάνιον,

15) post οὐδένα aut addi, aut certe subaudiri debet ἄλλον.

16) Casaubonus vult ἀπόχρη τὰ κατ᾽ ἐμαυτόν. non absurda sententia, quam amplectar ipse, donec certius quid occurrat. Possit quoque coniici ἀπόχρη ἀπολογεῖσθαι κατ᾽ ἐμαυτόν.

17) παραβάλλοντες τούτων] sic ferme Anglus quoque. Ven. et Mor. dant παραβάλοιθ᾽ ἑνὸς τούτων, et var. lect. Ven. παραβάλλοντα.

18) οὐδεπώποτε] *nunquam.* οὐδὲν πώποτε Ven. et Mor.

19) malim τοῦ [id est ἕνεκα, vel χάριν τοῦ] συναύξειν τὴν τιμήν. *intendendi ergo pretii annonarum.* margo Mor. dat ἰσ. τούτου.

εἴ ποτε, ἀπεδόμην σῖτον, καὶ τοῦθ', ὅταν ὑπερβάλῃ τῷ πλήθει. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις [20]) ἔτεσιν οὐδὲ τὸν ἀρκοῦντα ἔχω· ἀλλ' ἔστι μοι ἡ πᾶσα ἐπικαρπία, ἐξ οἴνου καὶ βοσκημάτων· ἀλλ' ἀργύριον δανείζων, οὐ βούλομαι παρέχειν, εἰς τὴν τοῦ σίτου ὠνήν. οὐκοῦν οὐδὲ περὶ τούτου οὐδέν με δεῖ λέγειν. οἴδατε γὰρ ὑμεῖς καὶ τοὺς δανείζοντας ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς δανειζομένους. τί οὖν ἐστιν, ὅ γε ἐγὼ ποιῆσαι δυνάμενος, ὥστε ἀπαλλάξαι ὑμᾶς τῆς ἀπορίας, οὐ βούλομαι; ἢ διότι πρὸς ἐμὲ οὕτως ἔχετε; ὅτι, νὴ Δία, τὰς στοὰς ἐπὶ τῶν θερμῶν ᾠκοδόμηκα καὶ ἐργαστήρια· τοῦτο γάρ ἐστιν, ὃ φασὶν ἔνιοι ἀδικεῖσθαι ὑπ' ἐμοῦ τὴν πόλιν. καὶ τίνα πώποτε ἢ ὑμεῖς, ἢ ἄλλος τις ἄνθρωπον [21]) ἐμέμψαντο, ἢ ἀγρὸν αὐτοῦ, ἢ οἰκίαν οἰκοδομοῦντα; ἢ παρὰ τοῦθ' ὁ σῖτος πλειονός ἐστι [22]); καίτοι πέντε μυριάδων ἐώνημαι τὸ χωρίον [23]), τῷ παντὶ πλέονος τιμῆς τῆς ἀξίας. ἀλλ' ἐγὼ αἰσχύνομαι, νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεούς, εἴ τις τῶν πολιτῶν (οὐ γὰρ δή γε ἡ πόλις) οὕτω μοχθηρὸς [24]), ὥστε λυπεῖσθαι καὶ φθονεῖν, ἐάν τινα ἴδῃ στοάν, ἢ ἐργαστήριον ᾠκοδομηκότα. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα, ἐφ' ᾧ παρωξύνθητε [25]), δεῖται μὲν τινος ἐπιμελείας ἀληθῶς [26])· οὐ μέντοι ἀνη-

20) τοιούτοις] sic interpres recte legit. *in eiusmodi annis*, h. e. tam sterilibus, atque fuerunt hi proximi. τοσούτοις Ven. et Mor.

21) malim ἀνθρώπων. verumtamen rationes in vtramque partem sunt pares.

22) ἢ παρὰ τοῦθ' ὁ σῖτος πλειονός ἐστι] sic recte Casaub. et interpres. subaudi τιμῆς. *ideone frumenta pluris veniunt?* Ven. et Mor. dant τοῦτο σῖτος πλείων, et margo Mor. γρ. τούτῳ.

23) τὸ χωρίον] vbi porticus illae et officinae sunt structae.

24) μοχθηρὸς] sic vult Casaub. vel paulo ante πολιτῶν τοιοῦτος. μοχθηρὰ Ven. et Mor.

25) παρωξύνθητε] sic recte Ven. παροξύνθητε Mor.

26) ἀληθῶς] iam supra tetigi Nostrum sic vsurpare, aliis ὡς ἀληθῶς magis vsurpantibus.

ἀνήκεστόν ἐστιν, οὐδὲ ὥστε [27]) τοιαῦτα ποιεῖν [28]). ἡ γὰρ τιμὴ τοῦ σίτου, τῆς μὲν συνηθείας παρ' ἡμῖν πλείων γέγονεν, οὐ μὴν ὥστε ἀπειπεῖν. ἀλλ' εἰσὶ πόλεις, ἐν αἷς ἀεὶ τοσούτου ἐστὶν, ὅταν ἄριστα ἔχῃ. πάλιν αὖ θορυβεῖτε, ὥσπερ ἐμοῦ λέγοντος, ὅτι καὶ παρ' ὑμῖν αὐτὸν τοσούτου προσήκει εἶναι, καὶ μηδέποτε ἧττονος. ἐγὼ δέ φημι δεῖν, προσέχειν μὲν, ὅπως ἐλάττονος ἔσται· μὴ μέντοι πικρῶς οὕτως ἔχειν ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι [29]), μήτε ἐξεστάναι, ὡς τά γε γενόμενα νῦν οὐχὶ τοιαῦτά ἐστιν, οἷα [30]) ἐπὶ τοιούτῳ πράγματι· ἀλλ' εἰ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας ἀνῃρήκαμεν, οὐδὲν εἴχετε ποιῆσαι χαλεπώτερον [31]). τὸ γὰρ πολίταις ἑαυτῶν ὀργιζομένους, εἰ μὲν [32]) ἀδίκως, ἢ δικαίως, ἐῶ· πολίταις δ' οὖν, καὶ τούτοις ἐπιτίμοις, καὶ μηδενὸς χείροσι, μὴ δοῦναι λόγον, μηδὲ λαβεῖν, ἀλλ' εὐθὺς λιθάζειν, καὶ κατακαίειν τὰς οἰκίας, ἵνα, εἰ ἐδύνασθε, μετὰ τῶν παίδων αὐτοὺς καὶ τῶν γυναικῶν συμφλέξητε, τίνων ἐστὶν ἀνθρώπων; ἐμοὶ μὲν, νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεοὺς, εἰ χαλεπῶς [33]) ἀκούσεσθε, οὐ δοκεῖ τὰ τοιαῦτα εἶναι τῶν ἐνδεῶς πραττόντων, οὐδὲ τῶν οὐκ ἐχόντων ἀναγκαῖα [34]). ἡ γὰρ ἔνδεια σωφροσύνην ποιεῖ. καὶ ταῦτα εἰ μὴ δοκεῖτε ὑπὲρ ὑμῶν λέγεσθαι, πλεῖστον ἁμαρτάνετε. εἰ γὰρ τοιοῦτοι ἔσεσθε, κἂν ὀργισθῆ-

27) οὐδὲ ὥστε] id est οὐδὲ τοσοῦτον ὥστε.

28) τοιαῦτα ποιεῖν] qualia nempe vos in me meamque domum designauistis.

29) τῷ συμβεβηκότι] *caritate fortuita annonae.*

30) post οἷα excidit (vix enim satis est subaudire) εἴωθε (vel προσήκει) γίγνεσθαι. *qualia solent* (vel *par est*) *euenire in eiusmodi rerum habitu*, vel *in eiusmodi euentu.*

31) χαλεπώτερον] scil. ἢ νῦν ἐποιήσατε.

32) malim εἰ γάρ.

33) malim εἰ καὶ χαλεπῶς.

34) malim τἀναγκαῖα, id est τὰ ἀναγκαῖα.

τούτῳ· (πολλὰ δὲ εἰκὸς ὡς ἐν πόλει συμβῆναι, καὶ δίκαια καὶ ἄδικα·) τηλικαύτην ἀξιώσετε τιμωρίαν λαμβάνειν, ὥστε εὐθὺς μετὰ τῶν παίδων κατακαίειν τινὰ 35), καὶ τῶν γυναικῶν 36) ἀνθρώπων ἐλευθέρων, ἀναγκάζειν 37) ὑμῖν ὁρᾶσθαι περιερρηγμένας, καὶ ἱκετευούσας ὑμᾶς, ὥσπερ ἐν πολέμῳ· τίς οὕτως ἀνόητος καὶ ἀτυχὴς ἄνθρωπός ἐστιν, ὅστις ἐν τοιαύτῃ πόλει ζῆν αἱρήσεται μίαν 38); πολὺ γὰρ κρεῖττον φυγάδα εἶναι, καὶ παροικεῖν ἐπὶ ξένης, ἢ τοιαῦτα πάσχειν· ἐπεὶ καὶ νῦν ἡ πρόφασις ἡ λεγομένη, δι' ἣν ὑμᾶς ἀποτραπῆναι 39) φασὶ τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς, ὑπειδομένους 40) τοῦ στενωποῦ τὸ βάθος, ὁρᾶτε, οἷον ἐστίν. εἰ γὰρ ἐμὲ τοῦτο ἔσωσε, καιρὸς ἤδη, ὡς ἐν στρατοπέδῳ τὸ λοιπὸν τῇ πόλει, τὰς δυσχωρίας καταλαμβάνειν, καὶ τὰ ὑψηλὰ, ἢ ἀπότομα. καίτοι μὰ τοὺς θεοὺς 41), οὐδὲ ἐν τοῖς στρατοπέδοις ζητοῦσιν ἄλλος ἄλλου ἀσφαλέστερον σκηνοῦν· ἀλλὰ πρὸς τοὺς πολεμίους αὐτοῖς ἡ φυλακή ἐστιν. τῇ μὲν οὖν τύχῃ χάρις, δι' ἣν ἀπετράπητε, εἴτε τοῦτο νοήσαντες, εἴτε ἄλλο ὁτιοῦν· οὐ μέντοι ἀληθῶς ὑπείδεσθε. οὐ γὰρ ἂν ἔγωγε ἠμυνάμην ὑμᾶς· ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα πολλὴ ὑμῖν ἀσφάλειά ἐστιν, ὅταν βούλεσθε κατα-

καίειν

35) Anglus mauult τινάς. non valde putem opus esse.

36) γυναικῶν] id est vxorum, matrum, sororum, filiarum.

37) malim καὶ ταύτας ἀναγκάζειν.

38) μίαν] Casaubonus negat μίαν sic nude poni pro μίαν ἡμέραν, et recte is quidem videtur negare. sed fac tamen contra esse, vel sic tamen addendum esset καί. αἱρήσεται καὶ μίαν. vel vnum diem.

39) ἀποτραπῆναι] v. vers. 4. a fin. ἀποτροπῆναι Venet. et Morell.

40) ὑπιδομένους lego, per simplex iota.

41) μὰ τοὺς θεοὺς] sic var. lect. Ven. et Casaub. μετὰ θεοὺς Ven. et Mor.

καίειν τὴν οἰκίαν. ἥκει δέ μοι, τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον λαβόντα, ἀποχωρεῖν. καὶ μηδεὶς νομίσῃ, ὡς ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀγανακτῶν ταῦτα εἴρηκα μᾶλλον, ἢ ὑπὲρ ὑμῶν δεδιὼς, μή ποτε ἄρα διαβληθῆτε, ὡς βίαιοι καὶ παράνομοι. οὐ γὰρ λανθάνει τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οὐδὲν τοὺς ἡγεμόνας· λέγω δὲ τοὺς μείζους ἡγεμόνας 42) τῶν ἐνθάδε· ἀλλ' ὥσπερ τῶν παιδίων τῶν ἀτακτοτέρων οἴκοι, πρὸς τοὺς διδασκάλους κατηγοροῦσιν οἱ προσήκοντες, οὑτωσὶ καὶ τὰ τῶν δήμων ἁμαρτήματα πρὸς ἐκείνους ἀπαγγέλλεται. ταῦτα μὲν οὖν οὔτε καλῶς, οὔτε συμφερόντως αὑτοῖς, πράττετε ἄν. τὸ δὲ ἀξιοῦν, ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀγορᾶς, καὶ τοὺς δυναμένους χειροτονεῖν, καὶ τοὺς μὴ λελειτουργηκότας· εἰ δὲ μή γε, οὓς ἂν βούλεσθε· σωφρονούντων τε 43) ἀνθρώπων ἐστὶ, καὶ πρός γε ταῦτα οὐδεὶς ὑμῖν ἐναντιώσεται.

42) τοὺς μείζους ἡγεμόνας] Imperatores designat, et senatum Romanum. maiores enim hi erant praesides, quam qui prouinciis praeerant.

43) τε] Ven. et Mor. dant δὲ.

ΔΗΜΗ-

ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ.

ΛΟΓΟΣ ΜΖ'.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, ὅταν ἀναστῶ, μὴ πάντως ἡγεῖσθε λόγων ἀκούσεσθαι θαυμαστῶν, μηδὲ ἐπισήμων· λέγω δὲ, οἷον πρὸς ἡδονήν τινα, ἢ κάλλος, ἢ σοφίαν εἰργασμένων. ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ ἄλλως ἦμεν ἱκανοὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον· ἀλλὰ τύχῃ τινὶ τὸ πλῆθος καὶ τὰς πόλεις πάσας ἐξηπατήσαμεν· εἰ δ' οὖν [1]), ἀλλὰ νῦν πολλὴν [2]) ἀπορίαν καὶ λήθην εἰκὸς ἡμῖν γεγονέναι τῶν τοιούτων λόγων. ὁποῖα γὰρ ἂν πράττῃ τις [3]), καὶ ἐν ὁποίοις ἂν ᾖ πράγμασιν, ἀνάγκη καὶ τοὺς λόγους εἶναι παραπλησίους. ἡμεῖς δὲ πολὺν ἤδη χρόνον σμικρὰ καὶ ἄδοξα πράττομεν, καὶ τούτοις [4]) ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν· ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν ἐθαύμαζον τῶν φιλοσόφων τοὺς καταλιπόντας μὲν τὰς αὑτῶν πατρίδας, οὐδενὸς ἀναγκάζοντος· παρ' ἄλλοις δὲ ζῆν ἑλομένους, καὶ ταῦτα ἀποφαινομένους αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τὴν πατρίδα τιμᾶν, καὶ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, καὶ ὅτι πράττειν τὰ κοινὰ καὶ πολιτεύεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν ἐστί. λέγω δὲ τὸν Ζήνωνα, τὸν Χρύσιππον, τὸν Κλεάνθην, ὧν οὐ-

δεὶς

1) εἰ δ' οὖν] scil. ἦμεν ἱκανοὶ λέγειν πρὸς ἡδονὴν ἢ κάλλος ἢ σοφίαν.
2) f. ἀλλὰ νῦν γε πολλήν.
3) sententia est Demosthenica.
4) ante ὡς aliquid deest. forte finis is est reliquus vocabuli ὁμοίως et sic leg. καὶ τούτοις λέγειν ὁμοίως ἀναγκαῖόν ἐστιν. *et fortunae nostrae orationem quoque respondere consentaneum est atque necesse adeo, qua oratione confirmo, me olim quidem miratum esse.* Casaub. coni. καὶ τοιαῦθ' οἷα ἀναγκ.

δεὶς οἴκοι ἔμενε ταῦτα λεγόντων [5]). οὐκ ἄρα ἐφρόνουν, ἃ ἔλεγον; πάντων μάλιστα [6]), ὡς ἐμοὶ δοκοῦσιν. ἀλλὰ καλὸν μὲν ἡγοῦντο, καὶ τῷ ὄντι μακάριον, καὶ πρέπον ἀνδράσι σοφοῖς τὸ πρᾶγμα, τῆς ἑαυτοῦ πόλεως ἐπιμέλειαν [7])· τὰς δὲ ἐνούσας δυσκολίας καὶ τὰς χαλεπότητας ὑφεωρῶντο· καὶ τῶν μὲν ἄγνοιαν, τῶν δὲ φθόνον, τῶν δὲ ἀγνωμοσύνην· εἰ μή [8]) τις σοφὸς ὢν ἅμα δύναιτο τὴν τοῦ Ἡρακλέους ἔχειν ἰσχὺν καὶ δύναμιν. τοῦτο δὲ ἀδύνατον ἡγοῦντο. καίτοι τὸν Ἡρακλέα αὐτὸν ἀκούομεν, τῆς μὲν Αἰγύπτου κρατῆσαι, καὶ τῆς Λιβύης, ἔτι δὲ τῶν περὶ τὸν Εὔξεινον Πόντον οἰκούντων, καὶ Θρᾳκῶν, καὶ Σκυθῶν, καὶ τὸ Ἴλιον ἑλεῖν, μικρῷ στόλῳ παραβαλόντα, καὶ πάντων ἄρξαντα τῶν ἐθνῶν τούτων, καὶ [9]) καταστῆσαι βασιλέα αὐτόν· ὁπότε δὲ εἰς Ἄργος ἀφίκοιτο, τὴν Αὐγείου κόπρον μεταφέρειν, ἢ τοὺς ὄφεις θηρᾶν, ἢ τὰς ὄρνιθας διώκειν, ἵνα μὴ ἐνοχλῶσι τοὺς ἐν Στυμφάλῳ γεωργούς· ἢ ἄλλα τοιαῦτα ποιεῖν φαῦλα καὶ ταπεινὰ προσταττόμενον [10])· τελευταῖον δὲ εἰς ᾅδου φασὶ πεμφθῆναι αὐτόν· οὕτω σφόδρα ἐπιεικῶς αὐτῷ χρῆσθαι τὸν πολίτην [11]).

τοὺς

5) Constructio est haec: ὧν ταῦτα λεγόντων οὐδεὶς οἴκοι ἔμεινεν. *quorum omnium nemo mansit in patria, quamquam omnes haec praeciperent atque censerent.* οὐκ ἄρα ἐφρόνουν ἃ ἔλεγον; *ergone aliud sentiebant, aliud verbis prae se ferebant?*

6) πάντων μάλιστα] subaudi a communi ἐφρόνουν ἃ ἔλεγον. *sentiebant enim vero hi idem, quod verbis prae se ferebant, si quis alius, maxime.*

7) ἐπιμέλειαν] sic recte Casaub. ἐπιμέλεια Ven. et Mor.

8) μή] sic recte Casaub. δὲ Ven. et Mor.

9) καὶ del. est. *omnibusque his populis a se domitis ipsum semet regem imposuisse.*

10) προσταττόμενον] sic recte Casaub. apta enim haec sunt ex illis v. 10. Ἡρακλέα ἀκούομεν· προσταττόμενος Ven. et Mor.

11) τὸν πολίτην] designat Augeam.

τοὺς δὲ Ἀργείους, καὶ Θηβαίους, ἐπαινεῖν μὲν καὶ ἀγαπᾷν τὸν Ἡρακλέα, περιορᾷν δὲ ὑβριζόμενον. ἅ μοι δοκεῖ διανοηθεὶς Ὅμηρος, οὐ μόνον ποιητὴς ἀγαθὸς ὤν, ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ φιλόσοφος, τὸν ἅπαντα ἀποδημεῖν χρόνον, ὥστε μηδένα γνῶναι τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, αἱρεῖσθαι πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς [12]) προσαιτῶν λαμβάνειν, καὶ ταῦτα ὡς μαινόμενος, ἢ οἴκοι διάγειν. τοιγαροῦν ἅπαντες ὕστερον ἠμφισβήτησαν περὶ αὐτοῦ. καὶ τὸ μὲν ἐκείνου ὄνομα παρὰ πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις γινώσκεται, τὴν δὲ Ἴον οὐδὲ ἀκηκόασιν οἱ πολλοὶ σχεδὸν, εἴπερ ἦν Ἰήτης· καὶ τῆς Χίου πόλεως [13]) οὐ πολὺς ἐστὶ λόγος, οὐδὲ Κολοφῶνος, καίτοι ποιητὴν [14]) οὐ χείρονα Ὁμήρου παρέχεται [15]) τὸν Ἀπόλλωνα. Πυθαγόρας δὲ ἐκ Σάμου μὲν ἔφυγεν ἑκὼν τυραννουμένης· παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, μάλιστα δὲ οἶμαι [16]) περὶ τὴν Ἰταλίαν, ἐτιμᾶτο ὡς θεός. τί οὖν; πάλαι τις ἤδη κάθηται λέγων· σὺ πρὸς Ὅμηρον καὶ Πυθαγόραν καὶ Ζήνωνα παραβάλλεις αὐτόν; μὰ Δί᾽, οὐκ ἔγωγε, πλὴν [17]) ὅτι πᾶσι τοῖς φιλοσόφοις ἔδοξε χαλεπὸς ἐν τῇ πατρίδι ὁ βίος. ἐπεὶ τί οἴεσθε; οὐκ ἐφίλουν τὰς πατρίδας;

12) πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς] cur tot? quid haec sibi summa aeris vult? cur non plus? non minus? estne in vita Homeri locus quidam, ad quem hic alludat? quaere.

13) videtur voc. πόλεως delendum, vt e proximo perperam natum. χίου conuenit cum οὐ, et πόλεως non multum a πολὺς discrepat. *Chii quoque magna non est fama*; etiamsi facias Homerum illinc oriundum; tamen ei vel sic patria admodum splendida non fuit.

14) καίτοι ποιητὴν] sic recte Casaub. καὶ τὸν ποιητὴν Ven. et Mor. καίτοι ποιηταὶ var. lect. Ven.

15) malim παρέσχηται.

16) post οἶμαι deest aut παρὰ τοῖς, aut saltim τοῖς.

17) πλὴν] subaudi τοῦτο λέγω.

τρίδας; ἀλλὰ τὸν Ὅμηρον 18) ὑπὲρ μὲν Ὀδυσσέως ὀδύρεσθαι, καὶ φάσκειν αὐτὸν ἐθέλειν, τὸν καπνὸν ἰδόντα τὸν ἐκ τῆς Ἰθάκης, παραχρῆμα ἀποθανεῖν, αὐτὸν δὲ μὴ στέργειν τὴν αὐτοῦ πόλιν, ἀλλ᾽ οὐ 19) τὸν οἰκεῖον ἔρωτα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμολογεῖν, ἣν εἶχε τῆς πατρίδος, ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ὀδυσσέως; ὃς δὲ πάντα τὸν χρόνον ἔμεινεν ἐν τῇ πατρίδι, πράττων ὅ, τι δοκοίη τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς νόμοις, εἰ μέν τι μέγα ὤνησε τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· τὴν δὲ βλάβην ἐπίσταμαι τὴν γενομένην αὐτοῖς. ἔτι γὰρ ὀνειδίζονται περὶ Σωκράτους, ὡς οὔτε δικαίως, οὔτε ὁσίως τῷ ἀνδρὶ προσενεχθέντες· καὶ πάντων αὐτοῖς τῶν ὕστερον γενομένων κακῶν, ταύτην φασὶ 20) (φοβερὰν) συμβῆναι τὴν αἰτίαν. ταῦτα 21) μὲν ἀκηκόατε ἄλλως παρὰ ἀνθρώπου πλάνητος, καὶ ἀδολέσχου.

18) post τὸν Ὅμηρον subaudi e praemissis οἴεσθε. *an potius existimatis Homerum Vlyssem quidem inducere lamentantem.*

19) ἀλλ᾽ οὐ] sic lego cum interprete: *et non potius* — sententia haec est: *Quid vobis videtur? Hi non amabant suam quisque patriam? An contra existimatis, Homerum Vlyssi quidem lamentationes in os dare — ipsum autem caruisse patriae caritate? An non potius existimatis, eum sub Vlyssis persona suum erga patriam affectum, eiusque desiderium suum prodere.*

20) Φασὶ deest Venetae. recte restituit Morellus. sed debebat idem vitiosum Φοβερὰν expellere, quod nescio quo errore in Venetam pro vero Φασὶ irrepserat.

21) malim ἀλλὰ ταῦτα μὲν — Vis voculae ἄλλως facile latine non reddatur vno vocabulo. insunt ei haec: *temere, nescio cur, et qui factum sit, vt in hanc disputationem inciderem, aut otii fallendi causa, aut obiter.* potest quoque ἄλλως ad ἀδολέσχου referri. *Et haec quidem audiuistis ex homine vagabundo alias et blaterone;* hac sententia: *Et hic quidem vos ex me nunc audire tanto est minus mirandum, quod, cum vagatus sim per orbem terrarum, (et nostis hos errones esse garrulos et subsultos) tum natura sim loquaculus.* sed tum malim ἄλλως infra ante ἀδολέσχου poni.

λέσχου. ὁ δ' οὖν ἔφην 22), παραιτοῦμαι ὑμᾶς, μηδένα ἀπαιτεῖν ἐν τῷ παρόντι παρ' ἐμοῦ λόγον μεγαλόφρονα καὶ σοφὸν, ἀλλὰ ἰδιωτικὸν καὶ φαῦλον: ὁποῖα καὶ τὰ πράγματά 23) ἐστιν. εὖ δ' ἴστε 24), ὥσπερ προειλόμην σιγᾶν, ἀφ' οὗ νῦν ἧκον· οὐκ ἂν ἐφθεγξάμην, εἰ μή τι ἀναγκαῖον συμβέβηκεν. ἐγὼ γὰρ ἡψάμην πράγματος, ὅ μοι πολλῶν τῷ ὄντι πραγμάτων αἴτιον γέγονε, καὶ θαυμαστῆς ἀηδίας. ὥστε πρότερον μὲν οὐκ ᾔδειν τὸ τῶν Θετταλῶν τί ποτέ ἐστι τὸ ἐφ' αὑτὰς τὴν σελήνην κατάγειν· νῦν δὲ ἐπιμελῶς ἔγνωκα. καὶ τὸν Ἀριστοτέλην ἐνίοτε ἐμακάριζον 25), ὅστις Σταγειρίτης ὤν· τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν· ἁλούσης δὲ 26) Ὀλύνθου, συγγενόμενος Ἀλεξάνδρῳ καὶ Φιλίππῳ διεπράξατο οἰκισθῆναι πάλιν τὸ χωρίον· καὶ μόνον αὐτὸν ἔφασκον εὐτυχῆσαι τὴν εὐτυχίαν ταύτην, ὥστε τῆς πατρίδος οἰκιστὴν γενέσθαι. μεταξὺ δὲ πρῴην ἐνέτυχον ἐπιστολῇ τινι, ἐν ᾗ 27) ἐστι μετανοῶν, καὶ ὀδυρόμενος, καὶ λέγων, ὅτι τούτων τινὲς καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἀφικνουμένους 28) Σατράπας διαφθείρουσιν· ὥστε μηδὲν ἀγαθὸν γενέσθαι, μηδὲ ὅλως κατοικισθῆναι τὴν πόλιν.

22) ἔφην] ſic recte Caſaub. et interpres latinus. ἔφη Ven. et Mor.

23) poſt τὰ πράγματα ſubaudi ἡμῖν. addi nil neceſſe eſt, quamquam bene fecit latinus interpres, quod expreſſit.

24) poſt εὖ δ' ἴστε videtur ὅτι deeſſe. *certi ſitis velim, ut, ex quo redii domum, ſilere decreui, ita nunc non fuiſſe facturum, ut ratum illud decretumque ſilentium rumperem.*

25) ἐμακάριζον] ſcil. τῆς τύχης, quod factus fuiſſet οἰκιστὴς conditor vel reſtaurator patriae.

26) δὲ videtur delendum.

27) poſt verba ἐν ᾗ videtur deeſſe δῆλος aut φανερὸς, *unde conſtat eum poenituiſſe.*

28) ἀφικνουμένους] ſubaudi πρὸς τοὺς Σταγειρίτας.

πόλιν. ὅπου δὲ τὸ κατοικισθῆναι 29) τοῖς ἐκπεσοῦσι, καὶ τοῦτο, λυπεῖ τινας, εἰ φυγάδες ὄντες καὶ ἀπόλιδες, πατρίδα ἕξουσι, καὶ πολιτεύσονται κατὰ νόμους· ἐν ἐλευθερίᾳ 30) μᾶλλον ᾑροῦντο καὶ διοικεῖσθαι 31) κατὰ κώμας, τοῖς βαρβάροις ὁμοίως, ἢ σχῆμα πόλεως καὶ ὄνομα ἔχειν· ἧπου προσῆκε θαυμάζειν, καὶ εἰ ἄλλο τι 32) λυπεῖ τινας; ὁ δ᾽ οὖν 33) Ἀριστοτέλης ἐπιστέλλων 34) γέγραφεν, ὡς τοῖς πράγμασιν ἀπειρηκώς· φησὶ γὰρ αἱρεῖν τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους· κἀμὲ νομίζετε 35), καὶ εἴ τινές εἰσιν ἕτεροι 36). καὶ γὰρ δὴ πλεῖον ἴσχυσεν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐκεί-

29) malim ſic legi: ὅπου δὲ τὸ κατοικισθῆναι ἀνιαρὸν ἦν τοῖς ἐκπεσοῦσι, καὶ τοῦτ᾽ ἐλύπει τινάς. *quod ſi autem exſulibus ipſis moleſtum accidit, in ciuitatis formam ſe rurſus redigi, et fuere, qui aegre ferrent, ſe patria rurſus donari.* Caſaubonus vult ἐκπεσοῦσιν οὐκ ἀρέσκει, vel ἀνιαρόν ἐστι καὶ τοῦτο. ib. margo Mor. et Caſaub. dat λυπεῖ, ſed Ven. et t. Mor. λυπεῖν.

30) poſt ἐν ἐλευθερίᾳ addendum eſt δέ. quam hic vſurpat libertatem, ea eſt conditio, cum homines ſibi permiſſi, legibus exſoluti viuunt. quae conditio eſt oppoſita neceſſitudini vitae ciuilis. poſt ᾑροῦντο addendum eſſe ζῆν vel διάγειν vidit Caſaubonus.

31) imo vero διῳκίσθαι, non a διοικεῖν, ſed a διοικίζειν.

32) ἄλλο τι recte exhibet editio Morelli, pro vitioſo ἄλλοτε, quod eſt in Veneta. ſi ſunt homines, qui alia quapiam re grauentur, multo illa minore, quam fuit illud bonum, quo cum beandi eſſent Stagiritae, tamen recuſarunt, et velut magnum aliquod malum abhorruerunt: ſignificat per illud ἄλλο τι exornationem oppidi iam conditi et ſtantis per ſtructuras ſplendidas.

33) malim ὅ τ᾽ οὖν. huic τε reſpondet καὶ verſ. pen. in voc. κἀμὲ.

34) ἐπιστέλλων] id eſt ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς.

35) κἀμὲ νομίζετε] ſcil. portandos ſuſcepiſſe Dactylos Idaeos. h. e. homines malitioſos, arte nulla domabiles. margo Mor. dat γρ. τοὺς Δακτύλους τοὺς Ἰδ.

36) poſt ἕτεροι deeſſe videtur τοιοῦτοι vel ὅμοιοι.

ἐκείνων κακοδαιμονία, τῆς τοῦ Ἀριστοτέλους σπουδῆς. ὥστε οὐκ εἴασαν προβῆναι τὸ κωμίον εἰς ἀξίωμα πόλεως, καὶ νῦν ἔτι ἀοίκητόν ἐστιν. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ καὶ τοῦτό μου [37]) διαβάλῃ τις, ὡς ἐγὼ Στάγειρα καὶ πόλιν [38]) καλῶ τὴν πόλιν ταύτην· δύναμαι γὰρ ὀμόσας εἰπεῖν, μηδεμίαν ἄλλην πόλιν ἐμοὶ κρείττω πεφηνέναι, κἂν εἰ μόνον εἶχε τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος, ὃ ἐγὼ κατέλυσα, ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, καὶ τὰς ἀκροπόλεις. ἵνα δ᾽ οὖν μὴ ἐπιλάθωμαι, οὗ χάριν ἀνέστην, ἁμάρτημα ἴσως ἥμαρτον ἀνθρώπινον [39]). νῦν οὖν τίνα με βούλεσθε ὑποσχεῖν ζημίαν, ἀντὶ τούτου τοῦ ἁμαρτήματος; ἢ τί ποιεῖν; ἀξιῶ συμβούλους ὑμᾶς γενέσθαι, πότερον καθελεῖν με τὸ ἔργον ταῖς ἐμαυτοῦ δαπάναις, τὸ γεγονός, καὶ ποιῆσαι πάντα, ὁποῖα ἦν πρότερον [40]); ἀλλὰ ἴσως οὐ δυνήσομαι. ἢ τί πρὸς θεῶν, εἴπατέ μοι. ἐγὼ μὲν γὰρ ᾤμην ὁρῶν τὰ τοιαῦτα πόλεις ἄλλας φιλοτιμουμένας, οὐ μόνον τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν λέγω καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν· ἀλλὰ ταύτας [41]) τὰς ἀστυγείτονας καὶ πλησίον, τὴν τῶν Νικομηδέων, τὴν τῶν Νικαέων, τοὺς Καισαρεῖς τούτους, εὐγενεῖς μὲν ἀνθρώπους, καὶ σφόδρα Ἕλληνας, πολὺ δὲ μικροτέραν [42]) οἰκοῦντας πόλιν, καὶ

τοὺς

37) τοῦτό μου] sic recte legit interpres. *sed videndum mihi est, ne quis etiam hoc in me calumnietur.* Ven. dat τοῦ τόμου et Mor. τοῦ νόμου.

38) καὶ πόλιν] imo vero καὶ κωμίον. *quod urbem hanc, Prusam, appellem Stagiram, et viculum.* h. e. quod eam Stagirae comparem, quae fuit viculus.

39) significat se largiri ipsis id, quod velint, in illa porticu aedificanda se humanum quid passum esse.

40) *vultisne me meis sumtibus demoliri rursus opus iam structum et perfectum?* — ἢ τί; *aut quid?* scil. *vultis.* πρὸς θεῶν εἴπατε *dicite mihi, per deos immortales vos rogo.*

41) malim ἀλλὰ καὶ ταύτας.

42) μικροτέραν] subaudi ἢ ὑμεῖς.

τοὺς πολιτευομένους παρ' ἑκάστοις, ἐὰν 43) καὶ [εἰ] περὶ τῶν ἄλλων διαφέρονται, τά γε τοιαῦτα ὁμοφρονοῦντας· καὶ τὸν αὐτοκράτορα τοιαῦτα ἐπιστέλλοντα τύχῃ τινὶ, ὅτι βούλεται πάντα τρόπον αὔξεσθαι τὴν πόλιν ὑμῶν. (ἐπιτρέψατε δὲ ἀναγνῶναι τὴν ἐπιστολὴν, ἐπειδὴ τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους 44) μακρὸν ἦν καὶ περίεργον.) ᾤμην 45) καὶ παρ' ὑμῖν ταῦτα ἔσεσθαι, καὶ μηδένα λυπήσεσθαι 46) τῆς πόλεως κατασκευαζομένης. καὶ τοῦτό γε ἀπέβη τοιοῦτον. καὶ γὰρ ἔδοξεν ὑμῖν ταῦτα· καὶ πολλὰ καὶ πολλάκις συνεισεφέρετε 47) αὐτοὶ, καὶ προεθυμεῖσθε. τί οὖν βούλεσθε; ἐγὼ γὰρ ὄμνυμι τοὺς θεοὺς ὑμῖν ἅπαντας, ἦ μὴν ἀντὶ τοῦ λυπεῖν ὑμᾶς, ἢ τινὰς ὑμῶν, ἢ δοκεῖν βαρὺς, οὐκ ἂν ἑλοίμην ἴδιά μοι γενέσθαι τὰ Δαρείου βασιλέως 48), ἢ τὰ Κροίσου, ἢ τὴν οἰκίαν τὴν προτέραν 49) τὴν ἐμὴν, χρυσῆν τῷ ὄντι, ἀλλὰ μὴ 50), ὥσπερ ὀνόματι μόνον τὴν τοῦ Νέρωνος

43) ἐὰν] sic recte Ven. tolle ergo εἰ, quod videtur in libris quibusdam pro ἐὰν fuisse, et locum sic reforma: παρ' ἑκάστοις, ἐὰν καὶ [vel εἰ καὶ] περί τινων ἄλλων διαφ. *et incolas earum vrbium, etsi in quibusdam aliis differunt, in hac tamen re concordes.* scil. in studio oppida sua per splendidas structuras ornandi et amplificandi. Mor. dat ἐὰν καὶ εἰ περὶ —

44) post Ἀριστοτέλους subaudi ἀναγνῶναι a communi.

45) ᾤμην] resumit hic eodem verbo, vnde p. 226, 16. excesserat, reuocandi ergo lectoris ad seriem orationis.

46) λυπήσεσθαι] pro λυπηθήσεσθαι, more vsitato. malim tamen hoc.

47) συνεισεφέρετε] id expressit quoque interpres. συνεισφέρετε Ven. et Mor.

48) malim βασιλεῖα. aedes regias, palatia, cum omnibus ibi regiis opibus.

49) προτέραν] margo Mor. dat πατρῴαν, dubia optione. forte nata est lectio marginis ex eo, quod est in Ven. πρωτέραν

50) μὴ] sic recte Casaub. μὴν Ven. et Mor. malim verba sic strui, tametsi ordo vulgaris tolerabilis est, ἀλλὰ μὴ ὀνό-

καλοῦσιν. οὐδὲ γὰρ ὄφελος οὐδὲν οἰκίας χρυσῆς, οὐ μᾶλλον ἢ χύτρας χρυσῆς, ἢ τῆς πλατάνου τῆς ἐν Πέρσαις. πόλεως δὲ ὄφελος οὐδὲν εὐπρεποῦς [51]) γιγνομένης, ἀέρα πλείονα λαμβανούσης δι' εὐρυχωρίαν [52]), τοῦ μὴν θέρους σκιὰν, τοῦ δὲ χειμῶνας ἥλιον ὑπὸ σέγῃ [53])· ἀντὶ φαύλων καὶ ταπεινῶν ἐρειπίων, οἰκήματα ὑψηλὰ; καὶ μεγάλης πόλεως ἄξια· ἵνα, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εὐγενῶν πώλων καὶ τῶν σκυλάκων, τὸ ἐσόμενον μέγεθος εἰκάζουσιν οἱ ὁρῶντες, ἐν οἷς [54]) τὰ κῶλα ὑψηλὰ καὶ μεγάλα, ἐὰν δὲ ταπεινὰ καὶ ἀναυξῆ, φασὶν ἀεί ποτε μένειν τοιαῦτα [55])· οὕτως ἔχει [56]) καὶ περὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν. ἀλλὰ τί μοι περὶ τούτων νῦν λέγειν; καλῶς μέ τις ἀηδόνα ἔφη τῶν

ματι μόνον, ὥσπερ τὴν τοῦ Νέρ. καλ. reuera auream, non autem nomine tenus solummodo auream, quemadmodum Neronis illam domum nomine tenus, non re, auream appellitant.

51) videtur locus ita esse restaurandus: πόλεως δὲ οὐδὲν ὄφελος οἴεσθε εἶναι μᾶλλον εὐπρεποῦς (aut εὐπρεπεστέρας] γιγνομένης — *ciuitatem autem existimatis* [interrogat cum indignabunda infitiatione] *nulli rei vtilem esse eam, quae ornatior et decentior fiat, eo; quod aurae copiosiores ad eius semitas spatiosiores admittantur.*

52) δι' εὐρυχωρίαν] sic recte Casaub. *propter spatiositatem semitarum.* sed tum deesse videtur τῶν ἀγυιῶν, καὶ διὰ τὴν τῶν οἰκιῶν ὑψηλότητα, τοῦ μὲν θέρους σκιὰν — *et per altitudinem aedificiorum, aestate quidem vmbram, hyeme autem solem sub tecto.* Locus est apud Tacitum, qui hunc Dionis egregie illustret. Est in vita Neronis, vbi de restauranda post incendium Vrbe agitur. Ven. et Mor. omitt. δι'.

53) post ὑπὸ σέγῃ videtur ἐχούσης deesse; item post ἀντὶ deesse δὲ.

54) pro ἐν οἷς var. lect. Ven. dat ἐάν. vtrumque bene.

55) τοιαῦτα] scil. τὰ κῶλα, vel τὰ ζῶα, οἷα νῦν εἰσί.

56) ἔχει] malim ἔχῃ, redit enim ad ἵνα vers. 7.

τῶν σοφιστῶν 57), λοιδορῆσαι βουλόμενος· διὰ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖν, ὅτι καὶ τὴν ἀηδόνα γλώσσαργον φασὶν οἱ ποιηταί. ἴσως δ' ἂν ὅμοιος ἂν εἴην 58) τοῖς τέττιξι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς τὸν ἥλιον διψῶντες, ᾄδουσιν ὑπὸ ἀνοίας, οὐδὲν ὠφελούμενοι. πλὴν τοσοῦτό γε μόνον, οὐκ ἄξιον ἴσως παραλιπεῖν, περὶ τῶν μνημάτων 59) καὶ τῶν ἱερῶν, ὅτι τοὺς Ἀντιοχέας 60) οὐκ εἰκός ἐστιν οὐδενὸς ἅψασθαι τοιούτου. πολὺ γὰρ ἐλάττω τόπον ἐποικοῦσιν 61) τοῦ παρ' ἡμῖν. ὧν ἡ πόλις ἓξ καὶ τριάκοντα σταδίων ἐστὶ τὸ μῆκος, καὶ στοὰς ἑκατέρωθεν πεποιήκασιν. οὐδὲ τοὺς Ταρσεῖς, οὐδὲ νῦν Νικομη-

57) deesse videtur ὅπου. *sed quidem ego nunc de his disputo, cum sophista quidam —*

58) post εἴην adde aut subaudi saltim μᾶλλον. sententia haec est: me vero quid oportet multis hac de re disputare, tam aperta et obuia, praesertim cum iam ignominia laborem ea, vt dicar loquaculus; quo factum est, vt lusciniam me aliquis appellarit, me vituperare volens; quoniam luscinia est linguae intemperans, et pruritu garriendi ardet; quamquam ille me rectius, ni fallor, cicadam appellasset. Verumtamen, etiamsi garrulus habeor, hoc tamen praeterire silentio non possum, quod mihi vitio vertitur, de monumentis et fanis euersis.

59) τῶν μνημάτων] sic recte Anglus et interpres. τῶν ὑπομνημάτων Ven. et Mor.

60) sententia est: Antiochenos probabile non est tale quid ausos esse, vt scil. religiones manium et deorum mouerent, quod ego fecisse incusor. Haec est incusatio, quam sic debilitat per cauillationem. multo nempe illi minus spatium incolunt, atque nos. Ironiam autem si hinc excludis, necesse est, vt pro ἐλάττω legas πλείω. Haud infitiabor, ait Dio, Antiochenos eiusmodi scelus haud commisisse. sed rursus non erat, cur facerent. Loci angustiae eos nullae cogebant, vt nos nostri loci angustiae coegerunt facere; multo enim amplius spatium obtinet eorum vrbs, quam nostra.

61) ἐποικοῦσιν] Ven. et Mor. dant ἐποίουν.

κομηδεῖς [62]), οἳ ἐψηφίσαντο τὰ μνήματα μεταίρειν. ὁ δὲ Μακρῖνος [63]), ὃν εὐεργέτην ἀνεγράψαντο [64]) τῆς πόλεως, τοῦ [65]) Περσίου βασιλέως μνημεῖον μετήνεγκεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸν ἀνδριάντα. οὐδεὶς γάρ [66]) ἐστι παρ᾽ ἐκείνοις φιλόπολις, οὐδὲ ἀνὴρ ἐπιμελὴς περὶ τοὺς θεούς. ἀλλὰ παρά γε ἡμῖν ἦσαν πολλοί· πλὴν ταῦτα μὲν, ὅπως ποτὲ ἐδόκει [67]). τί γάρ ἐμοὶ τῆς ἐνθάδε στοᾶς, ὥσπερ οὐκ ἔχοντά με, ὅποι βούλομαι περιπατεῖν τὴν ποικίλην, Ἀθήνησι, τὴν Περσικὴν ἐν Λακεδαίμονι, τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ, τὰς χρυσᾶς ἐν ταῖς [68]) τῶν Ἀντιοχέων, τῶν Ταρσέων,

μετὰ

62) οὐδὲ τοὺς ταρσ. οὐδὲ νῦν νικομ.] est rurſus accuſatio in Dionem. ſubaudi εἰκὸς τοιούτου τινὸς ἅψασθαι. refutat his verbis οἳ ἐψηφίσαντο — *qui Nicomedienſes* — ſententia eſt: *atqui Nicomedienſes decreto publico ſanxerunt, vt buſta mouerentur.*

63) Μακρῖνος] ſic recte Caſaub. *Macrinus ille, quem Nicomedienſes tabulis et monumentis ſuis pro Euergeta inſcribi curarunt.* Μακαρῖνος Ven. et Mor.

64) ἀνεγράψαντο] ſic recte interpres. ἀνεγράψατε Ven. et ἀνεγράψατο Mor.

65) τοῦ] malim τό.

66) οὐδεὶς γάρ] eſt rurſus obiectio aduerſariorum Dionis. ſed dicetis forſitan: mirandum hoc non eſt; nam apud Nicomedienſes nemo eſt amans patriae, nemo religioſus. occurrit Dio ſalſa cum cauillatione: apud nos autem multi nempe fuerunt amantes patriae deorumque ſtudioſi.

67) ἐδόκει] v. p. 227. 10. hoc certum ſemper eſt, vos approbaſſe ratumque habuiſſe iſtud meum conſilium de vrbe aedificiis exornanda, quacunque tandem de cauſa, et quocunque modo, ſiue recte, ſin minus; veſtri certe cauſa commodi, non mei. quid enim mea refert, hic loci eſſe porticum, necne, quaſi alibi non habeam, vbi ambulem, ſi negatum ſit hic ambulare.

68) ἐν ταῖς] ſcil. πόλεσι aut ὁδοῖς. ſed malim ſic diſtingui et legi: τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ, τὰς χρυσᾶς *illas aureas, ſic dictas, quae ſunt Romae,* τὰς τῶν ἀντιοχέων, *illas porticus Antiochienſium, illas Tarſenſium.*

μετὰ πλείονος τιμῆς; ἢ μόνον ἐξιόντα με καὶ περιπατήσοντα [69]), τῶν δὲ ἄλλων οὐδένα πολιτῶν. ἀλλ' οὔτε γυμνάσιον ἐν πόλει μόνος οὐδεὶς ἔχει γυμναζόμενος, οὔτε στοὰν, οὔτε βαλανεῖον, οὔτε ἄλλο τῶν δημοσίων οὐδέν. ἢ ἐγὼ τετύφωμαι, καὶ ἀνόητός εἰμι; πλὴν ὅ γε ἠξίωσα, συμβουλεύσατέ μοι. ὡς ἐγὼ βουλόμενος ὑμῖν ἀρέσκειν πάντα τρόπον, ἀπορῶ. νῦν γὰρ ἐὰν ἅπτωμαι τοῦ πράγματος, καὶ σπουδάζω γίγνεσθαι τὸ ἔργον, τυραννεῖν με φασί τινες, καὶ κατασκάπτειν τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ πάντα. δῆλον γὰρ, ὅτι ἐνέπρησα [70]) τὸν νεὼν τοῦ Διὸς, καὶ τοὺς ἀνδριάντας [71]) ἐκ τοῦ μυλῶνος [72]) ἐρρυσάμην, καὶ νῦν ἐν τῷ φανερωτάτῳ κεῖνται τῆς πόλεως. ἐὰν δὲ τὴν ἡσυχίαν ἄγω, μὴ βουλόμενος μηδένα στένειν [73]), μηδὲ προσκρούειν μηδενὶ, βοᾶτε ὑμεῖς· γιγνέσθω τὸ ἔργον, ἢ καθαιρείσθω τὸ γεγονός· ὥσπερ ἐμοὶ τοῦτο προφέροντες, καὶ ὀνειδίζοντες. τί οὖν

69) περιπατήσοντα] sic recte Casaub. περιπατήσαντα Ven. et Mor.

70) ἐνέπρησα] aut sic leg. est aut ἐνέπρησ' ἄν. oratio est iocantis et cauillantis. *dubium enim nullum est, quin, ita si processissem, vt coepi, fuissem templum Iouis iniectis ignibus exusturus, illasque statuas, quas e pistrino veluti vindicaui in libertatem.* Ven. dat ἐνέπρησαν, Mor. ἀνέπρησαν, et Casaub. ἀνέπρησα.

71) post ἀνδριάντας videtur οὓς deesse.

72) μυλῶνος] sic recte Casaub. *pistrino.* h. e. e seruitute et aeternis tenebris. nam qui liberi homines ea calamitate vterentur, vt intercepti a plagiariis in pistrinum inciderent, nunquam rursus illinc in hominum notitiam ad dias luminis auras redibant; nisi ab aliquo potenti amico in libertatem rursus vindicarentur. egregie igitur τὸν μυλῶνα cum verbo ῥύεσθαι componit. Ven. et Mor. dant Μυδῶνος.

73) στένειν] duri enim labores in aedificando erant tolerandi corpore, baiulandis saxis, trabibus, reliquis agendis, ne dicam de impensis.

βούλεσθέ με 74) ποιεῖν; ὃ γὰρ ἂν εἴπητε, τοῦτο ποιήσω, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων 75). οὐδὲ ἂν ᾖ τις ἔργον πεποιηκὼς, ὑπὲρ οὗ λόγον μὴ δέδωκεν, οὐδ᾽ ἂν ᾖ 76) τι ποιῶν; καὶ χρήματα λαμβάνων ἀεὶ παρὰ τῶν κατ᾽ ἔτος ἀρχόντων, ὥσπερ εἰς τὸν ἄπληστον πίθον τάδε ληψόμενος· οὐδὲ ἂν ἄλλο τι γίγνηται· τί γὰρ ἐμοὶ τούτων; διὰ μὲν γὰρ τῆς στοᾶς οὐ διελεύσομαι 77), σαφῶς ἴστε· ἀλλὰ ποιεῖν 78), καὶ προσιέναι καὶ παρακαλεῖν τὸν ἀνθύπατον, ὅπως πρᾴως καὶ πρὸς δύναμιν εἰσπράττῃ τοὺς ὑπεσχημένους. καὶ τοῦτο ἕτοιμος ποιεῖν οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς συμβάλλεσθαι μέρος τῆς ὑποσχέσεως 79), καὶ κουφίζεσθαι τοὺς ἄλλους. μόνον ἔν τι προστάξατε· εἰ δὲ μὴ, τὴν ἡσυχίαν ἕξω, βοώντων ὑμῶν, μᾶλλον δὲ ἄπειμι. οὐ γὰρ, ὥσπερ ἡ ἀλώπηξ 80) καταφαγοῦσα

74) με] sic recte Casaub. μοι Ven. et Mor.

75) post ἁπάντων videtur οὐδὲν ἀντερῶ leg. *et de reliquis* (siue hominibus, siue rebus) *nil repugnabo, siue sit, qui opus aliquod peregerit, cuius rationem reddiderit nullam; siue sit, qui opus aliquod publicum* (quod faciendum conduxerit) *faciat iam nunc* (opponit inter se perfectum πεποιηκὼς et praesens ποιῶν).

76) ᾖ] id expressit interpres quoque. Ven. et Mor. dant ᾧ. et Casaub. ὅτι ποιῶν.

77) post διελεύσομαι deesse videtur μόνος.

78) ἀλλὰ ποιεῖν] scil. ὑμεῖς ἐμὲ κελεύετε. *at fortassis iubetis, me in opere coepto pergere, sed identidem itare solummodo ad proconsulem, eumque rogare, vt velit clementer et pro cujusque facultate contributiones pecuniarias ad illud opus faciendum exigere ab iis, qui daturos recepissent?* Casaub. coni. πλὴν εἰ δέοι προσιέναι — vel ἀλλ᾽ ἂν μὴ δέῃ πρ.

79) post ὑποσχέσεως deesse videtur aut ὡς aut ὥστε eodem sensu. *quo etiam reliqui releuentur.*

80) nota est fabula de vulpecula, quam Horatius quoque Ep. 1, 7. retulit. *Forte per angustam tenuis vulpecula rimam Repserat in caueam frumenti.* sed vulpecula *frumentis* non pascitur, quod sciam, sed pullis cortilibus et anseribus.

σα τὰ κρέα, οὐκ ἐδύνατο ἐξελθεῖν ἐκ τῆς δρυὸς, διὰ τὸ ἐμπλησθῆναι· κἀμοὶ ἐξελθεῖν διὰ τοῦτο χαλεπόν. πολὺ γὰρ γέγονα λεπτότερος, ἢ ὅτε εἰσῆλθον. καὶ πρὸς θεῶν, μή μοι νομίζετε χαρίζεσθαι, περὶ τῆς στοᾶς ἐπιβοῶντες. ἐμοὶ γὰρ εἷς ἀνήρ ἐστιν ὁ χαριζόμενος ἐν τῇ πόλει σχεδὸν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, καὶ μάλιστα προνοῶν τῶν ἐμοὶ συμφερόντων καὶ οὔτε φίλος, οὔτε συγγενὴς οὕτως [81]) ἐμοῦ κήδεται. σκοπεῖτε δὲ, εἰ δόξει καλῶς ὑμῖν ὑπὲρ ἐμοῦ λογίζεσθαι, καί με ἀγαπᾷν. ὅς πρῶτον οἴεταί με δεῖν πολλὰ κινδυνεύσαντα, καὶ πονήσαντα, τὴν ἡσυχίαν ἐνθάδε ἀγαγεῖν, καὶ τοῖς ἐμαυτοῦ προσέχειν· καὶ μήτε ἡγεμόνας θεραπεύειν, μήτε ἄλλην ἀσχολίαν μηδεμίαν ἔχειν. ἔπειτα σμικρόν τι μέρος εὑρηκότα τῆς οὐσίας, καὶ πρὸς ταῖς πρότερον βλάβαις, ἔτι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης, ὠφεληθέντα μὲν μηδὲν, ἀπολέσαντα δὲ πάντα, ὅσα τῶν ἐμῶν εἶχε, δανεισάμενόν τε, ὥστε τὰ [82]) χωρία πρίασθαι, τοῦτο ἀποδοῦναι τὸ χρέος, καὶ τὰ πρότερον ὀφειλόμενα, καὶ μὴ στοὰν ἀνοικοδομεῖν [83]), μηδὲ ἀναλίσκειν πα-

P 5 ρὰ

bus. Pariter non ſatis video, quid in *quercu* voluerit vulpes, eaque caua, et quem ibi paſtum quaeſiuerit. Eſtne δρῦς h. l. decipula lignea? at ne ſic quidem ſatis capio. Decipulae non ſemper patent, vt animalia pro lubitu irrepere et rurſus exire queant, ſed ſemel ingreſſa catarrhacta decipiuntur et regreſſu excluduntur.

81) οὕτως] ſubaudi ὡς ἐκεῖνος. mihi vnus aliquis in tota ciuitate vere amicus meique ſtudioſus eſt; ille nempe, qui auctor eſt, vt ab omni rep. tractanda prorſus me abſtineam et priuatus in otio et cura rei familiaris aetatem degam. Is vnus omnium mihi ſuadet veriſſima atque ſaluberrima.

82) τε ὥστε τὰ χ.] ſic recte Ven. *et aes illud alienum reddere, quod contrahere fuiſſem coactus, quo praedia paterna redimerem per abſentiam mihi erepta, aliaque nomina etiam adhuc antiquiora diluere.* Mor. omittit ὥστε.

83) malim οἰκοδομεῖν ſimplex. αν adhaeſit e fine vocab. στοὰν.

ρα δύναμιν. ἔπειτα συνηθείας ὅσης μοι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ἴσως δὲ καὶ φιλίας, καὶ πρὸς ἄλλους πολλοὺς, τοὺς δυνατωτάτους σχεδόν τι Ῥωμαίων, ἐκείνοις συνεῖναι τιμώμενον, καὶ θαυμαζόμενον· ἀλλὰ μὴ παρ᾽ ὑμῖν [84]) πρὸς τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα ἐξεταζόμενον [85]). εἰ δὲ ἄρα ἀποδημῶν ἥδομαι, τὰς μεγίστας πόλεις ἐπιέναι, μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ φιλοτιμίας παραπεμπόμενον, χάριν εἰδότων μοι παρ᾽ οὓς [86]) ἂν ἀφίκωμαι, καὶ δεομένων λέγειν καὶ συμβουλεύειν· καὶ περὶ [87]) τὰς ἐμὰς θύρας ἰόντων ἐξ ἑωθινοῦ, μηδὲν ἀναλώσαντα, μηδὲ προστιθέντα· ὥστε θαυμάζειν ἅπαντας, καὶ τυχὸν ἂν εἰπεῖν τινας·

Ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
Ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ δῆμον ἵκηται.

ἀλλὰ μὴ δαπανᾶν μὲν ἐξ ὀλίγων ὑπαρχόντων· ἀσχολεῖσθαι δὲ ἀσχολίας ἀνωφελεῖς, τὸ δὲ σῶμα, θεραπείας δεόμενον καὶ πολλῆς προσοχῆς, καταφθείρειν ἀμελοῦντα· τὴν δὲ ψυχὴν τοσοῦτον χρόνον ἐᾶν τῶν [88]) φιλοσοφίας καὶ τῶν τοιούτων μαθημάτων· πρὸς δὲ τὸν δεῖνα ἐξετάζεσθαι καὶ τὸν δεῖνα, καὶ κακῶς ἀκούειν ἐνίοτε, καὶ δάκνεσθαι. καὶ πρὸς

θεῶν,

84) post παρ᾽ ὑμῖν aut in hac regione deesse videtur καταφρονεῖσθαι, *sperni*, *contemni*, aut καταγηράσκειν *consenescere*, aut talis aliquis infinitiuus.

85) *ita vt facere nequeam, quo minus cum illo aut illo, contemtissimo et pessimo quoque, comparer, dignitate honoribusque ipsi par habear, factaque et dicta mea ad dicta et facta eius spectentur et exigantur.*

86) παρ᾽ οὓς] *ad quos.* sic recte interpres. παρ᾽ οἷς Venet. et Mor.

87) malim πρός.

88) loco primi τῶν postulat sententia aut, quod vult Casaubonus, ἀτημέλητον *negligentem*, aut ἄγευστον *expertem*, aut ἐνδεῆ. Sententia est: non committere me decere, vt mens mea tam diu absit a studiis philosophiae similiumque doctrinarum.

θεῶν, ὁ ταῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίζων καὶ διαλεγόμενος, οὐχ οὗτός ἐστιν ἀνθρώπων ἁπάντων εὐνούστατος ἐμοί, καὶ μάλιστα ὑπὸ ἐμοῦ φιλεῖσθαι δίκαιος; ὅταν δὲ ἀκούω λέγειν τινὰ 89), ὡς περὶ τυράννου, παράδοξον ἐμοὶ φαίνεται καὶ γελοῖον. ἐγὼ γὰρ ἐπίσταμαι τῶν τυράννων ἔργα τοιαῦτα, μοιχεύειν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ διαφθείρειν παῖδας, ἀνθρώπους ἐλευθέρους τύπτειν, αἰκίζεσθαι 90), πάντων ὁρώντων· τοὺς δὲ καὶ στρεβλοῦν, οἷον εἰς ζέοντα λέβητα καθιέντας, ἄλλους δὲ καταπιττοῦν, ὧν οὐδὲν ἐγὼ ποιῶ. ἑτέραν 91) δὲ γυναῖκα τύραννον Σεμίραμιν, ὅτι πρεσβυτέρα τὴν ἡλικίαν οὖσα, καὶ μάχλος, ἠνάγκαζε συγγίνεσθαί τινας ἑαυτῇ· τῶν δὲ τυράννων οὐδένα ἀκήκοα ταῦτα ποιοῦντα 92), πρεσβύτην θρασύν. ὧν τί πρὸς ἐμέ ἐστιν; ἢ ὅτι 93) τὴν οἰκίαν οἰκοδομῶ πολυτελῶς; ἀλλ᾽ οὐκ ἐῶ πίπτειν; ἢ ὅτι πορφύραν αὐτὸς ἠμφίεσμαι; ἀλλ᾽ οὐ φαῦλον τριβώνιον; ἀλλ᾽ ὅτι κομῶ, καὶ γένεια ἔχω; τοῦτο δ᾽ ἴσως οὐ τυραννικόν ἐστιν, ἀλλὰ βασιλικόν. ἔφη δ᾽ ἄν τις, ὅτι καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν, καλῶς ποιοῦντας 94), καὶ τοῦτο βασιλικόν ἐστιν.

89) λέγειν τινὰ] subaudi περὶ ἐμοῦ. *quosdam verbis me tyrannum facere; ita de me praedicare, quasi sim tyrannus.*

90) malim τύπτειν καὶ αἰκίζεσθαι, nisi malumus τύπτειν pro scholio habere.

91) ἑτέραν] scil. ἐπίσταμαι. fieri tamen possit, vt post voc. τύραννον exciderit οἶδα vel ἀκούω.

92) si quid hic deest, quod existimauit Casaubonus, suspicer post ποιοῦντα deesse *εἰ μὴ Τιβέριον. praeter Tiberium.*

93) ἢ ὅτι] id est ἢ διὰ τοῦτο καλοῦμαι τύραννος. *aut ideone appellitor tyrannus, quia domum mihi ingenti sumtu aedifico? atqui, annon videtis me pati meam collabi?*

94) ποιοῦντας non improbo. conueniret tamen, ni fallor, melius h. l. singularis ποιοῦντα.

ΠΟΛΙ-

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΛΟΓΟΣ ΜΗ'.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, τῷ κρατίστῳ Οὐαρίνῳ [1] δεῖ χάριν ἡμᾶς εἰδέναι, καὶ διὰ τὴν ἄλλην προθυμίαν, ἣν ἐπιδέδεικται πρὸς τὴν πόλιν· καὶ ὅτι βουλομένοις ἡμῖν ἐκκλησιάσαι πάλιν ἐφῆκεν, οὐ μόνον ἑτοίμως, ἀλλὰ καὶ ἡδέως. τοῦτο γὰρ ἦν πιστεύοντος ὑμῖν, καὶ εἰδότος, ὅτι πρὸς οὐδὲν ἄτοπον χρήσεσθε τῇ ἐξουσίᾳ. οὔτε γὰρ ξύλα χλωρὰ δήπουθεν οὐδεὶς συντίθησιν, ὥστε κάεσθαι, προειδὼς, ὅτι ἀνάγκη γενέσθαι καπνὸν πολὺν καὶ ἄτοπον· οὔτε τεταραγμένον δῆμον εἰς ταυτὸ συνάγει νοῦν ἔχων ἡγεμὼν, ἀλλὰ [2], ἂν μή τις μείζων ἀνάγκη καταλάβῃ. νῦν οὖν ὑμέτερον ἔργον ἐστὶ, μὴ ψεύσασθαι αὐτοῦ τὴν διάνοιαν· ἀλλ' ἐπιδεῖξαι σωφρόνως καὶ καλῶς αὐτοὺς ἐκκλησιάζοντας, καὶ πρῶτον, ἐμοὶ δοκεῖ, καλλωπίσασθαι τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁμονοίᾳ· κἂν δεῦρο ἀφίκηται παρακληθεὶς, περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὧν ἐβοᾶτε [3] ὑπερθέσθαι. ζητήσει γὰρ αὐτὸς τὰ δημόσια [4], κἂν ὑμεῖς κωλύειν θέλητε. τὰ δὲ νῦν, εὐχαριστήσατε, καὶ δεξιώσασθε, καὶ

μετ

1) Varenus Rufus Praefectus Bithyniae fuit ab A. C. 99. ad 102. v. Tillemont Histoire des Empereurs Tom. II. p. 177. et 501. ergo circa haec tempora dicta fuit haec oratio.

2) malim ἡγεμὼν τἄλλα, ἂν μὴ — *praefectus, qui quidem rebus in reliquis sapiat.* Interpres ἀλλὰ, vnde τἄλλα effeci, prudens plane praeteriit atque dissimulauit.

3) ὧν ἐβοᾶτε] apparet, questos fuisse Prusanos de quibusdam fisci sui peculatoribus, eosque postulasse de poenis dandis.

4) τὰ δημόσια] scil. χρήματα.

μετ' εὐφημίας καὶ τιμῆς ὑποδέξασθε· ἵνα μὴ ὥσπερ ἰατρὸς πρὸς [5]) νοσοῦντας ὑπόπτως καὶ ἀηδῶς, θεραπείας ἕνεκεν, ἀλλ' ὡς πρὸς ὑγιαίνοντας ἡδέως καὶ προθύμως παρῇ. καὶ γὰρ δὴ νῦν μὲν ἄπεισι, μετὰ τὴν τήμερον ἴσως ἡμέραν, ἀφικνεῖται δὲ ὀλίγον ὕστερον· καὶ τότε, ἂν μὴ πρότερον αὐτοὶ πείσωμεν ὑμᾶς [6]), εἴ τις ἄρα τῶν δημοσίων ἔχει τι, καὶ [7]) δικασταῖς, καὶ διαιτηταῖς ἀλλήλοις χρησάμενοι, τότε ἐξέσται καὶ λέγειν καὶ καταβοᾶν· τό γε μὴν προεξανίστασθαι, μηδὲ [8]) σφόδρα ἄγνωμον ᾖ. ποῦ [9]) γὰρ ἀπεπειράθητε; ἢ πότε ἠξιώσατε [10]) παρ' αὐτῶν; ἢ τίς ὑμῖν οὐχ ὑπήκουσε [11]); καὶ τὴν εὐφημίαν τὴν εἰς ἐμὲ, ἐγὼ δέομαι, τρέψατε εἰς ἅπαντας. ὥσπερ γὰρ ἐν ἑστιάσει πάνυ αἰσχρόν ἐστιν ἕνα τῶν κατακειμένων πίνειν, καὶ διὰ τοῦτο [12]) μὴ μόνως [13]) τῷ οἰνοχόῳ δυσκολαίνειν, ἀλλὰ καὶ τῷ πίνοντι· τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἐπαίνοις ἐστί [14]). καὶ

ταυ-

5) πρὸς] sic recte Ven. interpres et Anglus. τρὸς Mor.

6) ὑμᾶς] imo vero ἡμᾶς. *nisi nosmetipsi nos, alii alios, ratione et oratione adducamus.*

7) καὶ malim abesse.

8) aut post μηδὲ aliquid deest, e. c. περιμένειν, vel πείθεσθαι, vel tale quid, aut μηδὲ est plane delendum, aut denique cum simplici μὴ mutandum. *videte*, vel *vereor*, *ne valde sit inconsultum.* de verbo προεξανίστασθαι disputavit Casaubonus ad h. l.

9) ποῦ] num τοῦ pro τίνος. *cuiusnam* (senatorum puta) *cepistis experimentum?* audiendo scil. quid ille suaderet, aut quomodo se purgaret.

10) post ἠξιώσατε videtur ἀκούειν deesse. *aut quandonam dignati estis aliquid ex ipsis audire?*

11) *aut quis* (senatorum puta) *vobis vnquam non obtemperauit*, h. e. recusauit pro concione dicere, cum vos eius orationem postularetis.

12) laudo Anglum post διὰ τοῦτο addentem τοὺς ἄλλους.

13) malim μόνῳ.

14) post ἐστὶ videtur τὸ ἕνα θαυμάζειν aut simile quid deesse.

ταῦτα ποιοῦντες, αὐτοὺς κοσμήσετε. ὡς ἐστὶ κόσμος πόλεως, καὶ μέγιστος, ὁ τῶν πολιτῶν ἔπαινος. ἐπὶ τίνι γὰρ ἄλλῳ μέγα φρονεῖτε; οὐ μεγέθει μὲν ἕτεραι διαφέρουσι πόλεις; καὶ, νὴ Δία, πλούτῳ καὶ περιουσίᾳ καὶ δημοσίοις οἰκοδομήμασιν. ἓν δὲ τοῦτό ἐστιν, ᾧ φιλοτιμούμεθα σχεδὸν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, τὸ ἔχειν ἄνδρας ἱκανοὺς, καὶ πρᾶξαι, καὶ εἰπεῖν· καὶ τὸ μέγιστον, ἀγαπῶντας τὴν πατρίδα. ἐὰν δέ τις ὑμῶν τοῦτο ἀφέληται, ποίας πόλεως, καὶ τῆς βραχυτάτης, δόξετε ἀμείνους; νῦν γὰρ, ἐὰν διενεχθῆτε πρός τινα πόλιν· ὃ μηδεὶς ποιήσειε θεῶν· ἔπειτα ἐκεῖνοι τοὺς ὑμετέρους [15]) πολίτας λοιδορῶσι λέγοντες, ὅτι εἰσὶν ἅρπαγες, ἄπιστοι [16]), πῶς οἴσετε; πῶς ἕξετε χαλεπῶς; οὐκ εὐθὺς βοήσετε, λοιδορήσεσθε, εἰς χεῖρας τυχὸν ἐλεύσεσθε· ὃ γέγονε πολλάκις πρότερον. εἶθ᾽ ἃ λεγόντων ἑτέρων οὐκ ἀνέχεσθε ἀκούοντες, ταῦτα ἐρεῖτε αὐτοὶ καθ᾽ ἑαυτῶν; ἐάν ποτε γένηται διαφορὰ, κἀκεῖνοι [17]) προφέρωσιν τὸ πονηροὺς ἔχειν πολίτας, τὸ στασιάζειν, οὐκ αἰσχύνεσθε; ὡς ἔγωγε τοὺς θεοὺς ὑμῖν ὀμνύω πάντας, ἦ μὴν σφόδρα ἠχθέσθην, εἰπόντος μοι τινὸς, διάλλαξον τὴν πόλιν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἠγανάκτησα. μὴ γὰρ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐν ᾗ διαλλαγῶν ὑμεῖς δεήσεσθε· ἀλλ᾽ εἰς ἐχθρῶν, φησὶ, [18]) κεφαλὰς τὰ τοιαῦτα τρέποιτο· τουτέστιν εἰς τοὺς καταράτους Γέτας [19]), εἰς μηδένα δὲ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοεθνῶν. τί γὰρ ἂν εἴη τῆς ἡμετέρας ἐπιδημίας ὄφε-

15) ὑμετέρους] sic recte interpres. ἡμετέρους Ven. et Mor.

16) ἅρπαγες, ἄπιστοι potest ferri. malim tamen ἅρπαγες ἄπληστοι, aut ἅρπαγες, πίθοι ἄπληστοι. v. p. 232, 5.

17) κἀκεῖνοι] senatores vestri.

18) φησὶ] scil. ἡ παροιμία.

19) A. C. 101. Traianus bellum cum Getis ordiebatur.

ὄφελος, εἰ μὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα 20) πειθομένους ὑμᾶς ἄγοιμεν, λόγον ἀεὶ συναγαγὼν ὁμονοίας, καὶ φιλίας 21) συναράμενοι, καθ' ὅσον οἷοί τε ἐσμέν· ἔχθραν δὲ καὶ ἔριν καὶ φιλονεικίαν ἄλογον καὶ ἀνόητον ἐξαιροῦντες πάντα τρόπον. καλὸν γὰρ δὴ καὶ συμφέρον ὁμοίως ἅπασι, πόλιν ὁμογνώμονα ὁρᾶσθαι, καὶ φίλην αὐτῇ, καὶ συμπαθῆ· κάλλιστον θεαμάτων, εὐδαιμονέστατον δὲ ἁπάντων κτημάτων, μία γνώμη περὶ 22) πάντων φαινομένη· ψόγον τε καὶ ἔπαινον ἐπὶ ταυτὸ φέροντας 23), τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς φαύλοις, πιστὴν ἑκατέρας 24) μαρτυρίαν. καλὸν γὰρ, ὥσπερ ἐν χορῷ τεταγμένῳ συνᾴδειν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέλος, ἀλλὰ μὴ, πονηροῦ τρόπον ὀργάνου, διαφέρεσθαι, διπλοῦς φθόγγους τε καὶ ἤχους ἀποφαίνοντος 25) ἀπὸ διπλῶν καὶ ποικίλων ἤχων 26), (τρόπον αὐλοῦ κατεαγότος, διπλᾶς φωνάς) ἐν ᾧ σχεδὸν ἥ τε καταφρόνησις, καὶ δυστυχία, καὶ τὸ μηδὲν ἰσχύειν, μήτε παρὰ τοῖς ἡγεμόσιν 27). ὅτε

20) τὰ τοιαῦτα] qualia pagina ſuperiore ſuaſerat atque commendauerat.

21) καὶ φιλίας] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ. ſuſpicor leg. eſſe διὰ λόγων ἀεὶ συναγωγῶν ὁμονοίας καὶ φιλίας. *adiuuantes vos atque illuc adigentes per ſermones concordiae et amicitiae conciliatores.* v. Caſaub.

22) aut περὶ eſt delendum, aut leg. γνώμη πάντων περὶ πάντων et πάντων hoc poſterius habeo pro maſculino.

23) φέροντας] poteſt ferri, vt ad πόλιν verſ. 6. referatur, quod eſt nomen multitudinis. malim tamen φερόντων.

24) malim ἑκατέροις.

25) malim ἀποφαίνοντας.

26) ἤχων] amplector Angli ἠθῶν. verba autem τρόπον αὐλοῦ κατεαγ. διπ. φωνὰς inducenda exiſtimo, vt aut var. lect. ſuperiorum πονηροῦ τρόπον ὀργάνου, aut vt reliquias liturarum auctoris.

27) poſt ἡγεμόσιν aut potius poſt ἰσχύειν deeſt aliquid, e. c. μήτε παρὰ τοῖς ἀσυγείτοσι, aut μήτε παρὰ τῷ βασιλεῖ, vel ſimile quid.

οὔτε γὰρ τῶν ἀσυμφώνων χορῶν οὐδεὶς ἀκούει ῥαδίως ὅ, τι λέγουσιν, οὔτε τῶν διαφερομένων πόλεων. ὥσπερ γὰρ ἐν μιᾷ νηῒ πλέοντας, οὐ δυνατὸν, οἶμαι, χωρὶς ἕκαστον σωτηρίας τυγχάνειν, ἀλλ᾽ ἅμα πάντας· οὕτως οὐδὲ τοὺς συμπολιτευομένους. πρέπει δὲ ὑμῖν, παιδείᾳ διαφέροντας, καὶ φύσει, καὶ τῷ ὄντι καθαρῶς ὄντας Ἕλληνας, ἐν αὐτῷ τούτῳ τὴν γενναιότητα ἐπιδεικνύναι. πολλὰ δ᾽ ἂν, οἶμαι, περὶ τούτων ἔλεγον, καὶ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ὑποθέσεως, εἰ μὴ τό τε σῶμα κομιδῇ φαύλως εἶχον· ὑμᾶς τε, ὅπερ ἔφην, οὐχ ἑώρων διαμένοντας [28]). οὐδὲ γὰρ γέγονεν οὐδὲν, οὔτε φύεται παρ᾽ ὑμῖν τοῦτο τὸ νόσημα [29])· ἀλλὰ ἴσως βραχεῖά τις ὑποψία, ἧς [30]) καθάπερ ὀφθαλμίας, παρὰ τῶν ἐγγὺς ἀπελαύσαμεν. εἴωθε δὲ τοῦτο συμβαίνειν καὶ τῇ θαλάττῃ πολλάκις. τοῦ βυθοῦ πλησθέντος [31]) ἰσχυρῶς, καὶ χειμῶνος ἔξω γενομένου, πολλάκις ἀδήλως ἐπεσήμηνε καὶ τοῖς λιμέσιν. οἴεσθε ἀγορᾶς, καὶ θεάτρου, καὶ γυμνασίων, καὶ στοῶν, καὶ χρημάτων εἶναί τι ὄφελος τοῖς στασιάζουσιν; οὐ ταῦτά ἐστι τὰ ποιοῦντα πόλιν καλὴν, ἀλλὰ σωφροσύνη, φιλία, τὸ πιστεύειν ἀλλήλοις. ὅταν δὲ τὴν βουλὴν ψέγητε, τοὺς προεστῶτας, τοὺς ἐξειλεγμένους, οὐχ αὐτοὺς ψέγετε; εἰ γὰρ οἱ βελτίους ὑμῶν εἰσὶ πονηροὶ, τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων ὑπολαβεῖν;

ἡμεῖς

28) num διαβαίνοντας? idem est ac si dixisset καὶ εἰ μὴ ἑώρων ὑμᾶς οὐ διαβαίνοντας *et nisi vos viderem in diuersa non discedentes.* haec praefero olim proditis. v. ad h. l. Casauboni sententiam, seu eorum, quae ad hanc orationem ille annotauit.

29) τοῦτο τὸ νόσ.] scil. ἡ διάβασις siue ἡ στάσις.

30) ὑποψία ἧς] sic recte Casaub. sed Ven. et Mor. omittunt ἧς.

31) Anglus vult πληχθέντος, quod et nobis olim probabatur, aut πρησθέντος. sed verum est κλυσθέντος, a κλύζεσθαι.

ἡμεῖς ἄρα τὰ αὐτῶν ἀπολέσομεν [32]); οὐθεὶς φησιν· ἀλλ' εὖ ἴστε, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν ἐστι χρήματα δημόσια, καὶ ταῦτα ἔχουσιν ἔνιοι, τινὲς μὲν δι' ἄγνοιαν, τινὲς δὲ ἄλλως· καὶ δεῖ προνοεῖν, καὶ σώζειν [33]), οὐ μέντοι μετὰ ἔχθρας, οὐδὲ μετὰ διαφορᾶς. οὗτοι φιλοτιμοῦνται· πολλάκις ὑμῖν παρ' αὐτῶν εἰσενηνόχασι. πείθετε αὐτοὺς, παρακαλεῖτε. ἂν ἀντιτείνωσι, δικαιολογεῖσθε πρὸς μόνους, μηθενὸς παρόντος ἔξωθεν. οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ, οἱ πολλάκις ἐπαινοῦντες ἡμᾶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, τοὺς μὲν ἀρίστους λέγοντες, τοὺς δὲ ὀλυμπίους, τοὺς δὲ σωτῆρας, τοὺς δὲ τροφέας; εἶτα, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, παρ' αὐτοῖς [34]) ψευδομαρτυριῶν ἁλώσεσθε; καὶ πότερον νῦν ταῦτα ὀργιζόμενοι λέγετε, ἢ τότε ἐκεῖνα κολακεύοντες; καὶ νῦν ἀπατώμενοι μᾶλλον, ἢ τότε ἐξαπατῶντες; οὐ παύσεσθε τῆς ταραχῆς [35]), καὶ γνώσεσθε, ὅτι πάνυ χαρίεντας ἔχετε πολίτας, καὶ πόλιν δυναμένην εἶναι μακαρίαν [36]); ἐγὼ πολλὰ δύναμαι, σὺν τοῖς θεοῖς, ἀγαθοποιῆσαι [37]), τούτους ἔχων συναγωνιζομένους· λέγων τὸ τῆς παροιμίας, εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. ἀλλ' ἴσως ἐδυσχεράνατε, ὅτι οὐκ ἐγένετο τὸ ἔργον [38])· γίγνεται, καὶ σφόδρα ἔσται

ταχέως,

32) ergone vis, nos apertis oculis videre patique, nos a ſenatoribus noſtris compilari et bona noſtra diripi.

33) σώζειν] recuperare, et veluti gregem diſſipatum cogere ad vnum locum, compellere, compeſcere.

34) παρ' αὐτοῖς] id eſt παρ' ὑμῖν αὐτοῖς δικασταῖς. veſtrone vosmet ipſi iudicio et ſententia veſtra, tanquam iudices in cauſa veſtra ſedentes, conuincetis atque condemnabitis falſi dicti teſtimonii?

35) τῆς ταραχῆς] ſic recte Caſaub. τῆς ἀρχῆς Ven. et Mor.

36) poſt μακαρίαν deeſt ἦν, *quam.*

37) malim ἀγαθὰ ποιῆσαι.

38) τὸ ἔργον] a Dione ſtrui coeptum, porticus.

ταχέως, μάλιστα τούτων [39]) προθυμουμένων καὶ 45.
σπουδαζόντων, ἐὰν ἑκόντι διδῶσιν [40]) · οὐδὲ γὰρ ἄκοντες ὑμῖν ὑπέσχοντο. διὰ τί δὲ παρὰ τούτων ἀπαιτεῖτε, παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκ ἀπαιτεῖτε; ὅτι δοκῶ [41]) παρεσχηκέναι ὑμῖν; ἔπειτα οἴεσθέ με τοῦτο ἐμποιεῖν [42]), εἰ [43])
τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα τιμιωτέραν ἐποίησα, χρημά- 5.
των τινὰ ἀφορμὴν παρασχών · ὥσπερ ἀπὸ τῶν Βουλευτικῶν [44]), καὶ, νὴ Δία, ἀπὸ τῶν προσόδων ηὐξημένων διὰ τὴν διοίκησιν [45]); ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅμοιά

39) *τούτων*] redire videtur ad ſenatores, quibus iratus erat populus Pruſanus et culpam operis ſegnius procedentis tribuebat.

40) *διδῶσιν*] ſic lege in coniunctiuo, aut cum Caſaubono *διδόασιν*. Ven. et Mor. dant *δίδωσιν*.

41) Caſauboni ad h. l. coniecturas *ὅτι δοκῶ ἑκὼν παρεσχηκέναι — τοῦτο ἐλλογοποιεῖν*, improbat Anglus, nil ipſe de ſuo afferens. Ne mihi quidem illae ſatisfaciunt. praeterea ſententiam Dionis Caſaubonus non declarauit. ad *δοκῶ* videtur *ταῦτα* aut addendum, aut ſubaudiendum eſſe. *quia exiſtimatis, me vobis haec* (ornamenta et emolumenta vrbis veſtrae) *conciliaſſe atque ab Imperatore impetraſſe.*

42) *ἐμποιεῖν*] interpres non male ad ſententiam reddidit *imputare*, nempe vobis, vt ingens aliquod meum beneficium, de eoque me ad vos iactare. Veruntamen aliud dixit Dio, ſcil. *ἐμὸν ποιεῖν*, puta *ἔργον*, aut *εὕρημα*, aut *κατόρθωμα*, aut *ἀνδραγάθημα*, aut tale quid. *Itane vero putatis me decus hoc mihi arrogare, eiusque memet auctorem ferre, ſi patriam ornaui, acceſſione quadam opum atque redituum ei comparanda?*

43) *εἰ*] ſic recte Caſaubonus. et id videtur interpres quoque latinus in animo habuiſſe, qui bene reddidit *quod.* Ven. et Mor. dant *ἤ*.

44) *βουλευτικὰ*, ſcil. *χρήματα*, videntur fuiſſe certa quaedam ſumma pecuniae, quam nouus quisque ſenator pro ingreſſu in curiam, velut munus honorarium, dependere debebat. v. Valeſ. Emend. p. 73.

45) *διὰ τὴν διοίκησιν*] ob ius vrbi noſtrae datum, vectigalia circumiecti agri colligendi atque adminiſtrandi.

ὅμοιά ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ ηὐξάμην ὑπὲρ ὑμῶν, οἱ θεοὶ δὲ ἐποίησαν· καὶ πάλιν εἰ δυνηθῶ 46), ποιήσω πάλιν. δυνήσομαι δὲ εὐθυμῶν 47), φίλους ἔχων τοὺς ἐνθάδε· καὶ οὐδὲν ὑμῖν λογιοῦμαι τῶν τοιούτων. οὐδὲ γὰρ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις ἀντὶ τῶν ἀναλωμάτων τὰς εὐχὰς λογίζονται. οἴεσθε 48), ὅτι περὶ στοᾶς ἦν ἂν ἐμοὶ λόγος, ἢ ἄλλου τινὸς, εἰ ἑώρων ὑμᾶς διαφερομένους; ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον ἦν, ὥσπερ ἂν εἴ τις νοσοῦντα ἄνθρωπον, καὶ φρενίτιδι ἐχόμενον, δέον, οἶμαι, καταπλάσαι 49), κατακλίναντα· ὁ δὲ ἀλείφοι μύρῳ, καὶ προσφέροι στέφανον· ταῦτα ἐκ περιουσίας ἐστὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, τοῖς μηδὲν ἔχουσι κακόν· οὐκ οἴεσθε τοὺς Ἀθηναίους, ὅτ' ἐστασίαζον, καὶ τοὺς πολεμίους ἐπηγάγοντο, καὶ προεδίδοσαν ἀλλήλους, οἱ ταλαίπωροι, καὶ τὰ προπύλαια ἔχειν, καὶ τὸν Παρθενῶνα, καὶ τὰς στοὰς, καὶ τὸν Πειραιᾶ; ἀλλὰ οἰμώζουσιν αὐτοῖς, μεῖζον ἐπήχει τὰ προπύλαια, καὶ τὰ νεώρια, καὶ ὁ Πειραιεὺς αὐτός. καίτοι μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος πόλις στασιάζουσα, καὶ κακῶς φρονοῦσα, δύναται χρόνον τινὰ ἐνεγκεῖν τὴν δυστυχίαν· ἀλλ' ὅμως καὶ ταῦτα ὁρᾶτε, ὁποῖά ἐστιν. οὐ κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, οὐκ ἐξελαύνουσιν, οὐ τοὺς μὲν εἰς τὴν βουλὴν εἰσάγουσιν, καὶ ἑτέρους 50) ἐξάγουσιν;

46) καὶ πάλιν εἰ δυνηθῶ] sic bene Casaubonus. possit quoque pro εἰ sufficì ἂν vel ἢν eadem sententia, vel pro καὶ, κἂν. Horum vnum aliquid etiam Interpres in animo habuit. Ven. et Mor. omittunt εἰ.

47) εὐθυμῶν] lego μεθ' ὑμῶν. *vobiscum*, a vobis sublevatus.

48) οἴεσθε] nimis sic est abruptum. malim ἢ οἴεσθε; *putatisne?*

49) καταπλάσαι] congruit locus Plutarchi T. I. opuscul. moral. p. 73, 3. ed. H. Steph. ζητεῖν μυρίζεσθαι, δεόμενον ἐμβροχῆς καὶ καταπλάσματος. Casaub. addit post ἄνθρωπον, ὁρῶν.

50) notandum καὶ ἑτέρους, pro τοὺς δὲ, post τοὺς μὲν.

σιν; οὐχ ὥσπερ ἐν σεισμῷ πάντα κινεῖται, καὶ πάντα μετέωρά ἐστι, καὶ οὐθὲν βέβαιον· εἰς τοῦτο [51]) ἥκουσιν, ὥστε μὴ ἀρκεῖσθαι τοῖς αὐτῶν ἡγεμόσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἐν τοῖς ἀνιάτοις νοσήμασι, δέονται ξένων ἰατρῶν. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῶν χαλεπῶν ἵππων γιγνόμενόν ἐστιν, ὅταν ὁ χαλινὸς μὴ κατισχύῃ, ψέλλιον αὐτοῖς ἔξωθεν ἐμβάλλεται. ἐμοὶ μέλει μὲν καὶ τοῦ καθ' ὑμᾶς, μέλει δὲ καὶ τοῦ κατ' ἐμαυτόν. εἰ γὰρ φιλόσοφος, πολιτείας ἁψάμενος, οὐκ ἠδυνήθη παρέχειν ὁμονοοῦσαν πόλιν· τοῦτο δεινὸν ἤδη καὶ ἄφυκτον [52]). ὥσπερ εἰ ναυπηγὸς ἐν νηῒ πλέων, μὴ παρέχοι τὴν ναῦν πλέουσαν· καὶ εἰ κυβερνήτης φάσκων εἶναι, πρὸς αὐτὸ τὸ [53]) κῦμα ἀποκλίνοι [54])· ἢ λαβὼν οἰκίαν οἰκοδόμος, ὁρῶν πίπτουσαν· ὁ δὲ τούτου μὲν ἀμελῶν, κονιῶν δὲ καὶ χρίων, οἴοιτό τι ποιεῖν. εἰ ἐμοὶ προσέκειτο νῦν [55]) ὑπὲρ ὁμονοίας λέγειν, εἶπον ἂν πολλὰ καὶ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ περὶ τῶν οὐρανίων παθημάτων· ὅτε τὰ θεῖα ταῦτα καὶ μεγάλα

51) Casaubonus vult οὐκ εἰς τοῦτο — *nonne eo delabuntur —?* non male id quidem, verum eo nil opus est. tollatur modo punctum; quo facto bene habebit locus. ἥκουσιν non est tertia persona plur. indicat. sed datiuus plur. participii. *et nihil est firmum atque stabile hominibus ad eam reip. corruptelam et labem deductis, vt —*

52) ἄφυκτον] *ineluctabile.*

53) post τὸ videtur addendum πρῶτον. *ad primam quamque vndam.*

54) ἀποκλίνοι] id est ἀποδειλιᾷ.

55) f. ποιεῖν. οὕτω καὶ ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, εἰ ἐμοὶ προσῆκον τὸ νῦν — aut sic: ποιεῖν. οὕτω καὶ, εἰ ἐμοὶ προσέκειτο νῦν ὑπὲρ ὁμονοίας λέγειν, ἐγὼ δὲ εἶπον ἂν — *aequiparandus illis ego quoque essem, si, quo tempore me deceret ad vos pro concordia verba facere, eamque vobis etiam atque etiam commendare, eo ego tempore, de iis, quae inter homines, aut in coelo eueniunt, garrirem, cum tamen illa ipsa grandia et stupenda et plane diuina opera concordia carere nequeant, si velint salua esse.*

γάλα ὁμονοίας τυγχάνει δεόμενα καὶ φιλίας· εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος ἀπολέσθαι καὶ φθαρῆναι τῷ καλῷ τούτῳ δημιουργήματι τῷ κόσμῳ. ἀλλὰ ἴσως μακρολογῶ, δέον βαδίζειν καὶ παρακαλεῖν τὸν ἡγεμόνα. τοσοῦτον δὴ μόνον ἐρῶ· οὐκ αἰσχρόν ἐστιν, εἰ μέλιτται μὲν ὁμονοοῦσι, καὶ οὐδεὶς οὐδέποτε ἑώρακεν ἑσμὸν στασιάζοντα καὶ μαχόμενον αὐτῷ· συνεργάζονται δὲ καὶ ζῶσιν ἅμα, καὶ παρέχουσαι τὴν τροφὴν αὐταῖς, καὶ χρώμεναι. τί οὖν; οὐχὶ κἀκεῖ γίγνονται κηφῆνές τινες λεγόμενοι χαλεποὶ, καὶ κατεσθίοντες τὸ μέλι; νὴ Δία, γίγνονται μέν. ὅμως δὲ καὶ τούτους πολλάκις ἐῶσιν οἱ γεωργοὶ, μὴ βουλόμενοι ταράττειν τὸν ἑσμόν· καὶ βέλτιον νομίζουσι παραναλίσκειν τοῦ μέλιτος, ἢ πάσας θορυβῆσαι τὰς μελίττας. οὐ μέντοι παρ' ὑμῖν τυχὸν οὐδείς ἐστι κηφὴν ἄγριος, βομβῶν σαθρὸν, γευόμενος τοῦ μέλιτος; καὶ μέντοι καὶ μύρμηκας πάνυ ἡδέως ἰδεῖν ἐστιν, ὅπως μὲν οἰκοῦσι μετ' ἀλλήλων εὐκόλως, ὅπως δὲ ἐξίασιν, ὅπως δὲ τὰ βάρη μεταλαμβάνουσιν, ὅπως δὲ παραχωροῦσιν ἀλλήλοις τῶν ὁδῶν. οὐκοῦν αἰσχρὸν ἀνθρώπους ὄντας, ἀφρονεστέρους εἶναι θηρίων οὕτω σμικρῶν[56] καὶ ἀφρόνων; ταῦτα μὲν οὖν ἄλλως[57] ἐρρήθη τρόπον τινά· στάσιν δὲ οὐδὲ ὀνομάζειν ἄξιον παρ' ἡμῖν· μήτε λεγέτω μηδείς. ἀλλά μοι δοκεῖ περικαθάραντας τὴν πόλιν, μὴ σκίλλῃ, μηδὲ ὕδατι, πολὺ δὲ καθαρωτέρῳ χρήματι, τῷ λόγῳ, κοινῇ πράττειν τὰ λοιπά· καὶ περὶ τῶν ἀγορανόμων, καὶ τῶν ἄλλων φροντί-

56) οὕτω σμικρῶν] Ven. et Mor. dant οὕτως μικρῶν.

57) ἄλλως] non male reddit Caſaubonus, *ſine graui admodum cauſa.* h. e. non, quo nunc opus admodum eſſet vobis praedicari et commendari concordiam et amorem mutuum, neque quo ſtatum veſtrum praeſentem notarem atque reprehenderem, ſed vt vniuerſe vtilia atque ſalutaria haec dixi, et memoria tenenda in quocunque reip. ſtatu, ſeu tranquillo, ſeu conturbato.

ζειν, καὶ τὴν βουλὴν παρακαλεῖν πρὸς ταῦτα, ἵνα, ὥσπερ εἰώθει, προνοῇ τῆς πόλεως. ἔσται γὰρ ὑμῖν πάνυ ῥᾴδια. τοῦτο δὲ ἄξιον ὑμῖν σπουδάσαι, καὶ διὰ τὸν ἄρχοντα, ὃν πεποιήκατε· ἵνα μὴ λαβόντες ἄπειρον ἄνθρωπον, ἔπειτα ἐν κλύδωνι καὶ σάλῳ ἐᾶτε 58).

58) malim εἴητε aut ἦτε *sitis*.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝ ΒΟΥΛΗ.

ΛΟΓΟΣ ΜΘ΄.

Τοῖς ἐπιεικέσιν ἀνθρώποις καὶ πεπαιδευμένοις, οὔτε ἀηδὲς τὸ ἄρχειν, οὔτε χαλεπόν. ἥδονται μὲν γὰρ οὐδενὶ μᾶλλον, ἢ τῷ εὖ ποιεῖν. τῷ δὲ ἄρχοντι πόλεως, ἢ ἔθνους, ἢ καὶ πλειόνων ἀνθρώπων, οὐ μόνον ἐξουσία πλείστη τοῦ εὐεργετεῖν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη σχεδόν. εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἀνέχονται τὸν βλαβερὸν ἄρχοντα, οὐχ ὅπως ἄνθρωποι· (ὃ δὴ δοκεῖ 1) πάντων δριμύτατον εἶναι)· ἀλλ' οὐδὲ τῶν θηρίων τὰ ἀφρονέστατα. οὔτε γὰρ βόες ῥᾳδίως ὑπομένουσι βουκόλων ἀμέλειαν, οὔτε αἰπόλια, καὶ ποίμναι τοὺς φθείροντας νομέας. τὰ μὲν γὰρ ἀποφεύγει καὶ οὐ πείθεται· τὰ δὲ καὶ ἀμύνεται τοὺς πονηροὺς προστάτας. οἱ δ' ἵπποι τοὺς ἀμαθεῖς ἡνιόχους ἀποβάλλοντες, πολὺ κάκιον κολάζουσιν, ἢ ἐκεῖνοι τῇ μάστιγι παίοντες. τούτων δὲ ἁπάντων ἄνθρωπος δει-

νότα-

1) post δοκεῖ videtur γένος vel ζῶον deesse. si nil deest, subauditur χρῆμα. iterat hanc sententiam paulo post.

νότατόν 2) ἐστι, καὶ πλείστην ἔχον σύνεσιν· ὥστε κακῷ μὲν ἡγεμόνι, πάντων ἐχθρότατον· τῷ δὲ ἀγαθῷ, πάντων εὐνούστατον 3). ἡδὺ μὲν 4) οὕτως τοῖς ἐπισταμένοις τὸ ἄρχειν. χαλεπὸν δὲ οὐκ ἂν εἴη πρᾶγμα οὐδὲν τῷ μελετήσαντι ἐξ ἀρχῆς καὶ παρεσκευασμένῳ πρὸς αὐτό. ὁ δὲ τῷ ὄντι φιλόσοφος οὐκ ἄλλο τι φανήσεται διαπονούμενος 5), ἢ τὸ πῶς ἄρχειν καλῶς δυνήσεται, καὶ αὑτοῦ, καὶ οἰκίας, καὶ πόλεως τῆς μεγίστης, καὶ συλλήβδην 6) ἁπάντων ἀνθρώπων, ἂν ἐπιτρέπωσι· καὶ αὐτὸς μὲν οὐ προσδεήσεται οὐδενὸς ἄρχοντος, ἀλλ' ἢ τοῦ λόγου καὶ τοῦ θεοῦ. τῶν δὲ ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι καὶ φροντίζειν ἱκανὸς ἔσται. καὶ τοῦτο οὐδὲ τοὺς βασιλέας αὐτοὺς λέληθεν, οὐδὲ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅσοι μὴ τελέως ἄφρονες. τῶν γὰρ πεπαιδευμένων, ἐν τοῖς μεγίστοις δέονται συμβούλους 7) σφίσι γίγνεσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις προστάττοντες, αὐτοὶ παρ' ἐκείνων πρόσταγμα λαμβάνουσιν, ἃ δεῖ πράττειν, καὶ τίνων ἀπέχεσθαι. ὥσπερ τὸν Ἀγαμέμνονα Ὅμηρος φησιν ἃ δεῖ προσδεῖσθαι 8) τῇ γνώμῃ τοῦ Νέστορος·

2) aut δεινότατος in mascul. aut ἔχον in neutro leg. est; sed hoc potius, quia plura neutra insequuntur.

3) εὐνούστατον] sic recte interpres, ob praecedens ἐχθρότατον. subaudi χρῆμά ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. Ven. et Mor. dant εὐνούστερον.

4) post ἡδὺ μὲν videtur οὖν deesse.

5) διαπονούμενος] sic recte vir doctus in marg. Venetae meae adscripserat. Casaub. vult διανοούμενος. Ven. et Mor. dant διακονούμενος.

6) συλλήβδην] sic recte Ven. συλλύβδην Mor.

7) συμβούλους] sic vir doctus in marg. Venetae meae annotauit. συμβούλοις Ven. et Mor.

8) Anglus vult ἀεὶ προσκεῖσθαι. placet ἀεὶ et ita certum est, vt dubitari de eo nequeat. probo quoque alterum, si τῇ γνώμῃ seruatur. sed προσδεῖσθαι si seruatur, necesse est cum Casaubono legi τῆς γνώμης. quod malim; nam

καὶ ὁσάκις αὐτῷ συμβουλεύοντι μὴ ἐπείσθη, ὀδύρεσθαι, καὶ παραχρῆμα μετανοεῖν. Φίλιππος δὲ, ὃς δοκεῖ δεινότατος γενέσθαι τῶν βασιλέων, Ἀριστοτέλην ἐπηγάγετο τῷ υἱεῖ Ἀλεξάνδρῳ διδάσκαλον καὶ ἄρχοντα· ὡς αὐτὸς ὢν οὐχ ἱκανὸς παιδεῦσαι τὴν βασιλικὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων Μακεδόνων καὶ Θρακῶν καὶ Ἰλλυριῶν, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἠξίου ἄρχειν· τὸν δὲ υἱὸν ἑτέρῳ παρεδίδου ἀχθησόμενον [9])· καὶ τοσαύταις μυριάσι προστάττων, ἑνὶ ἐκείνῳ προστάττειν οὐχ ὑπέμενεν. οὐ γὰρ ἴσον ἡγεῖτο κίνδυνον εἶναι αὐτῷ, εἰ περὶ τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνοι, ἢ εἴ τις [10]) περὶ τὸν υἱόν. καίτοι πρότερον αὐτὸς ἐν Θήβαις ὁμηρεύων, Πελοπίδᾳ τε συνῆν, ἀνδρὶ πεπαιδευμένῳ· ὥστε καὶ ἐραστὴν ἔφασαν αὐτοῦ τὸν Πελοπίδαν [11]) γενέσθαι· καὶ Ἐπαμινώνδου τά τε ἔργα ἑώρα, καὶ τῶν λόγων δὲ ἤκουσεν, ὃς [12]) οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου τοσοῦτον ἴσχυσεν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τοσαύτην μεταβολὴν ἐποίησεν, ὥστε καταλῦσαι Λακεδαιμονίους τοσοῦτον χρόνον ἄρχοντας· ἀλλὰ Λύσιδι ὁμιλήσας, τῷ Πυθαγόρου μαθητῇ. ὅθεν, οἶμαι, πολὺ διήνεγκεν ὁ Φίλιππος τῶν πρότερον ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων. ἀλλ᾽ ὅμως τοιαύτης παιδείας ἐπιτυχὼν, οὐκ ἐθάῤῥει τὸν Ἀλέξανδρον οὕτως [13]) διδάσκειν. εὕροι δ᾽ ἄν τις σπανίως

μὲν

nam inſequens μὴ ἐπείσθη videtur cum προσκεῖσθαι τῇ γνώμῃ pugnare. Caſaubonus vult ἃ δεῖ ποιεῖν, δεῖσθαι τῆς γνώμης —

9) ambigo inter ἀχθησόμενον et ἀρχθησόμενον. conuenit vtrumque ſententiae. videtur tamen diſputationi περὶ ἀρχῆς, aut περὶ τοῦ ἄρχειν, poſterius melius conuenire.

10) τις] malim τι καὶ. (ἢ εἴ τι καὶ περὶ τὸν υἱὸν, ſcil. ἐξαμαρτάνοι)

11) Πελοπίδαν] Ven. et Mor. dant Πελοπίδα.

12) ὃς] ſic recte Caſaub. et Anglus. ὡς Ven. et Mor.

13) οὕτως] malim αὐτός.

μὲν φιλοσόφους ἄρξαντας ἐν τοῖς ἀνθρώποις· λέγω δὲ τὰς ὠνομασμένας ἀρχάς, στρατηγούς, ἢ σατράπας, ἢ βασιλέας καθισταμένους· πλεῖστα δὲ καὶ μέγιστα ἀπολαύσαντας αὐτῶν ἀγαθὰ τοὺς ἀρχομένους· Σόλωνος μὲν Ἀθηναίους, καὶ Ἀριστείδου, καὶ Περικλέους τοῦ Ἀναξαγόρου μαθητοῦ· Θηβαίους δὲ Ἐπαμινώνδου· Ῥωμαίους δὲ Νουμᾶ 14), ὅν φασί τινες τῆς Πυθαγόρου σοφίας μετασχεῖν· Ἰταλιώτας δὲ σύμπαντας 15) τῶν Πυθαγορικῶν, τοσοῦτον χρόνον εὐδαιμονήσαντας, καὶ μετὰ πλείστης ὁμονοίας καὶ εἰρήνης πολιτευσαμένους, ὅσον ἐκεῖνοι 16) χρόνον τὰς πόλεις διεῖπον. καὶ κοινῇ δὲ τὰ ἰσχυρότατα τῶν ἐθνῶν, ἐπειδὴ οὐ δύναται ἀεὶ βασιλεύεσθαι ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, ἐπιστάτας 17) τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἄρχοντας τούτους ἀπέδειξαν· Πέρσαι μέν, οἶμαι, τοὺς καλουμένους παρ᾽ αὐτοῖς Μάγους, ὅτι 18) τῆς φύσεως ἦσαν ἔμπειροι, καὶ τοὺς θεοὺς ᾔδεσαν, ὡς δεῖ θεραπεύειν. Αἰγύπτιοι δὲ τοὺς ἱερέας, οἳ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην εἶχον τοῖς Μάγοις, τῶν θεῶν ἐπιμελούμενοι, καὶ τὰ ξύμπαντα γιγνώσκοντες πῇ τε καὶ ὅπως ἔχοι. Ἰνδοὶ δὲ Βραχμᾶνας, ἐγκρατείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ διαφέροντας, καὶ τῇ πρὸς τὸ θεῖον φιλίᾳ· ὅθεν μᾶλλον ἴσασι τὰ μέλλοντα, ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ παρόντα αὐτοῖς. Κελτοὶ δὲ οὓς ὀνομάζουσι Δρυΐδας, καὶ τούτους περὶ μαντικὴν ὄντας, καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν, ὧν ἄνευ τοῖς βασιλεῦσιν οὐδὲν ἐξῆν πράττειν, οὐδὲ βουλεύεσθαι· ὥστε τὸ μὲν ἀληθές, ἐκείνους ἄρχειν· τοὺς δὲ βασιλέας αὐτῶν ὑπηρέτας καὶ διακόνους γίγνεσθαι τῆς γνώμης, ἐν θρόνοις χρυ-

14) Νουμᾶ] sic recte Ven. Νοῦμα Mor.
15) σύμπαντας] sic recte var. lect. Venetae, et Casaub. οὐ πάντας t. Ven. et Mor.
16) ἐκεῖνοι) Pythagorei puta.
17) Ven. et margo Mor. dant ἐπιβάτας.
18) ὅτι] malim οἳ qui. v. vers. 19.

σοῖς καθημένους, καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦντας, καὶ πολυτίμως εὐαχουμένους· καὶ γὰρ δὴ τοῦτον εἰκός ἐστι πᾶσαν ἀρχὴν ἱκανώτατα διοικῆσαι, ὃς τὴν χαλεπωτάτην ἀρχὴν διενηνοχὼς 19) ἄρχων, δύναται παρέχειν ἀναμάρτητον αὐτόν. ὁ τοίνυν φιλόσοφος αἰεὶ αὐτοῦ ἄρχει· ὃ τῷ παντὶ χαλεπώτερον, ἢ συμπάντων μὲν Ἑλλήνων, συμπάντων δὲ βαρβάρων βασιλεύειν. ποῖον μὲν γὰρ οὕτως ἄγριον ἀνθρώπων γένος ἐστὶν, ὡς ὀργαί τε, καὶ φθόνοι, καὶ φιλονεικίαι, ὧν αὐτὸν ἐγκρατῆ εἶναι δεῖ; ποῖον δὲ 20) πανοῦργον, καὶ ἐπίβουλον, καὶ προδοτικὸν, ὡς ἡδοναί τε καὶ ἐπιθυμίαι, ὧν αὐτὸν οὐδέποτε ἡττᾶσθαι δεῖ; ποῖον δὲ οὕτω βίαιον, καὶ καταπληττόμενον 21), καὶ ταπεινοῦν τὰς ψυχὰς, ὡς φόβοι τε καὶ λῦπαι, οἷς οὔποτε αὐτὸν πρέπει ὑπείκοντα ὀφθῆναι; ποῖα δὲ ὅπλα, ποῖα δὲ ἐρύματα πρὸς ταῦτα προβέβληται 22); οἷα οὔτε βασιλεῖς, καὶ στρατηγοὶ πόλεως πρὸς τοὺς πολεμίους. ποίοις δὲ συμμάχοις, ἢ δορυφόροις ἐπὶ ταῦτα χρῆσθαι δυνατὸν, εἰ μή γε τοῖς σοφοῖς καὶ φρονίμοις λόγοις; τίσι δὲ ἄλλοις ἐντείλασθαι φυλακὰς 23), ἢ ἐπιτρέψαι φρουρεῖν, ἢ ποίοις χρή-

19) ἀρχὴν διενεγκεῖν est *imperium administrare*. aut loco v. ἄρχων leg. est ὀρθῶς, aut isti vocabulo, si seruatur, adiungendum est ἑαυτοῦ.

20) post ποῖον δὲ addi velim οὕτω. v. vers. 8. et 13.

21) καταπληττόμενον si bene habet, idem est atque actiuum καταπλῆττον.

22) προβέβληται] accipio in significatione actiua, *coram* vel *ante se posuit*, philosophus puta. quibusnam armis, quibusnam munimentis philosophus sese communiuit atque sepsit, o quam non comparandis illis cum his, quibus reges et imperatores oppida sua aduersus vim hostium communiunt!

23) φυλακὰς] aut sic cum Casaub. leg. est, aut φυλακήν. Ven. et Mor. dant φυλακῆς. verba ἢ ἐπιτρέψαι φρουρεῖν videntur delenda, vt scholium verborum ἐντείλ. φυλ.

χρήσασθαι διακόνοις, ὡς ἐκείνοις. ἀλλ' οὐκ αὐτὸν ἀεὶ [24]), καὶ νύκτωρ καθ' ἡμέραν [25]) φροντίζοντα, καὶ ἀγρυπνοῦντα τὴν φυλακὴν ταύτην ἔχειν· ὅπως μὴ λάθοι αὐτὸς [26]) ἤτοι ἀνασεισθεὶς ὑπὸ ἡδονῶν, ἢ καταπλαγεὶς ὑπὸ φόβων, ἢ παρακρουσθεὶς ὑπὸ ἐπιθυμίας, ἢ ταπεινωθεὶς ὑπὸ λύπης· ὥστε ἀποστῆναι τῶν βελτίστων καὶ δικαιοτάτων ἔργων· προδότης αὐτοῦ γενόμενος; τῷ δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἰσχυρῶς καὶ ἐγκρατῶς ἄρχοντι οὐ χαλεπὸν ἤδη καὶ συμπάντων ἀνθρώπων κρείττω γίνεσθαι. ὁπόταν δὲ ταῦτα διεξίω περὶ τῶν φιλοσόφων, μηδείς με ἡγείσθω πρὸς τὸ σχῆμα ἀφορῶντα λέγειν [27]), καὶ πρὸς τὸ ὄνομα. οὔτε γὰρ τὸν οἶνον ἐκ τοῦ κεράμου κρίνουσιν οἱ νοῦν ἔχοντες· πολλάκις γὰρ εὑρήσεις ἐν σπουδαίῳ κεράμῳ τὸν ἐκ τῶν καπηλείων οἶνον ἐξεστηκότα, οὔτε τὸν ἄνδρα τὸν πεπαιδευμένον ἐκ τοῦ σχήματος. τοὺς μέντοι πολλοὺς οὐ θαυμάζω ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τοῦ τοιούτου. τὸν γὰρ Ὀδυσσέα καὶ τὸν Ἶρον οἱ μνηστῆρες συνέβαλον, διὰ τὸ σχῆμα, ὡς οὐδὲν διαφέροντας. ἔφη δέ τις τῶν ὀλίγῳ πρότερον φιλοσόφων οὐ φαύλων, τὸν Ἴσμηνον [28]) τοῦτο μάλιστα ἀγανακτεῖν, τὸ καλεῖσθαι αὐλητὰς, τοὺς τυμβαύλας. οὐ παντελῶς, οἷον ὂν [29]) ἐμοὶ δοκεῖ. οὐ γὰρ βλάπτουσιν οὐδὲν οἱ τυμβαῦλαι τοὺς νεκροὺς, οὐδ' ἐνο-

24) ἀεὶ] malim δεῖ.
25) malim καὶ μεθ' ἡμέραν.
26) malim αὐτὸν.
27) λέγειν] ſubaudi ταῦτα.
28) Valeſius p. 74. Emend. et ad Ammian. Marcell. p. 37. corrigit Ἰσμηνίαν, obſeruans, hanc ſententiam ab Apuleio Florid. I. non Iſmeniae, ſed Antigenidi tribui.
29) Ven. et margo Mor. dant οἷον δ' ὄν. Lego ὅμοιον ὄν. *ego vero res inter ſe comparo non omnibus modis ſimiles, ſi quid video.* aut οὐ παντελῶς δ' ὅμοιον, ἐμοὶ δοκεῖν. ad ὅμοιον ſubauditur ἐστὶ τοῦτο ἐκείνῳ. Caſaub. vult οὐ παντελῶς δεινὸν ὄν.

ἐνοχλοῦσι. τῶν δὲ προσποιουμένων φιλοσοφεῖν ἔνιοι καὶ πολλὰ χαλεπὰ ἐργάζονται. ἀλλὰ τοῦ [30]) γε ὄντως φιλοσόφου τὸ ἔργον οὐχ ἕτερόν ἐστιν, ἢ ἀρχὴ ἀνθρώπου. ὅστις δὲ ὀκνεῖ τὴν αὑτοῦ πόλιν ἑκοῦσαν καὶ [31]) ἐπικαλουμένην διοικεῖν, οὐ φάσκων ἰατρὸς [32]) εἶναι, ὅμοιός ἐστιν, ὥσπερ εἴ τις τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα θεραπεύειν μὴ θέλοι, ἀξιῶν ἰατρὸς εἶναι· ἄλλους δὲ ἀνθρώπους ἰατρεύοι, προθύμως δὲ ἀργύριον ἢ τιμὰς [33]) λαμβάνων, ὥσπερ ἐλάττω μισθὸν ὄντα, ἑτέρου μισθοῦ, τὴν ὑγείαν· ἢ εἴ τις ἀξιῶν ἱκανὸς εἶναι παιδοτρίβης, ἢ γραμμάτων διδάσκαλος, ἀλλοτρίους μὲν παῖδας θέλοι [34]) διδάσκειν· τοὺς δὲ αὑτοῦ πέμποι πρὸς ἄλλον τινὰ τῶν φαυλοτέρων [35])· ἢ εἴ τις ἀμελήσας τῶν ἑαυτοῦ γονέων, ἀλλοτρίους ἐθέλοι [36]) προκειμένους, ἂν αἴσθηται πλουσιωτέρους ἐκείνους, ἢ μᾶλλον ἐνδόξους. οὔτε γὰρ

δικαιό-

30) τοῦ] sic recte Casaub. et Anglus. τοῦτο Ven. et Mor.

31) aut καὶ est delendum, *vltro vocantem ad sese*, aut ad ἑκοῦσαν subaudiri debet ὑπ' αὐτοῦ διοικεῖσθαι.

32) ἰατρὸς suspectum est Anglo, non sine omni specie caussae. verumtamen defendi potest. sed in οὐ potius videtur vitium latere. sententia postulat — διοικεῖν, καὶ ταῦτα φάσκων πόλεων ἰατρὸς εἶναι. *praesertim qui se medicum gerat ciuitatum male affectarum.*

33) sic constituo hunc locum: ἰατρεύοι προθύμως, δι' ἀργύριον ἢ τιμὰς, *alios autem homines arte sua medica subleuet, promte seduloque, pecuniae ergo, honorumue*, ὑπολαμβάνων ὥσπερ — *quasi existimans, minorem mercedem esse sanitatem sui corporis, quam sit alia quaecunque merces.*

34) θέλοι] sic recte interpres. v. vers. 7. et pen. Ven. et Mor. dant θέλει.

35) φαυλοτέρων] sic recte Ven. φαυλοτέρον (sic) Mor.

36) possit locus quodammodo sic sanari: ἀλλοτρίους ἐθέλοι τρέφειν προσκείμενος *aliorum parentes nutrire velit sedulo atque diligenter*, οὓς ἂν αἴσθηται πλουσιωτέρους ἐκείνων. *si quos sentiat locupletiores suis parentibus, aut clariores.* Casaub. coni. ἐθέλοι προτιμᾶν.

δικαιότερον, οὔτε μᾶλλον ἥδιον τῶν ἀναγκαίων 37) ὑπεριδόντα, τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ὠφέλιμον γίγνεσθαι. οὐκοῦν τό γε ἀκόλουθόν ἐστι τοῖς λόγοις τούτοις, ἄρχειν αὐτοῦ, τὸν βουλόμενον ὑμῶν 38). ἀλλ' εὖ ἴστε, ὅτι, εἰ μή τι ἦν ἀδύνατον, οὐκ ἂν περιέμενον, ὥστε ὑμᾶς ἀξιοῦν 39)· ἀλλ' αὐτὸς ἂν ἠξίουν 40) καὶ παρεκάλουν. ἓν γάρ τι καὶ τοῦτό ἐστι τῶν καλῶν καὶ σωφρόνων, τὸν παραγγέλλοντα 41) καὶ χάριν εἰδότα τῆς χειροτονίας, ἄρχειν τῶν πολιτῶν· ἀλλὰ μὴ καθαιροῦντα, μηδὲ ἄτιμον τὸ πρᾶγμα ποιήσαντα. τί οὖν ἐστι τὸ ἀδύνατον ἐν τῷ παρόντι; ἐγὼ καὶ τἄλλα ἀξιῶ πιστεύεσθαι, ὑφ' ὧν 42) λέγω· οὐδέποτε γὰρ ὑμᾶς ἐξηπάτησα, ὡς ἐγὼ νομίζω, ὑπὲρ οὐδενός· οὐδὲ πρότερον ἄλλως 43) διανοούμενος εἶπον, ἀλλ' ἀεὶ πλείους ἀσχολίας καταλιπεῖν μέχρι τοῦδε, οὐχ ἑκόντα με κατέσχηκε. τὸ δὲ νῦν οὐκέτι ἐγχωρεῖ 44) σχεδόν. οὔτε γὰρ ἐμοὶ, οὔτε ἴσως ὑμῖν ἀμει-

37) malim οὔτε γὰρ δίκαιον, οὔτε καλὸν, νὴ Δία, τῶν ἀναγκαίων —

38) ὑμῶν] scil. ἄρχειν. qui praeesse vobis velit, eum oportere sibimet imperare. Deberem itaque ego quoque a me, vel inuito, hoc extorquere, vt magistratum apud vos gererem. facerem quoque, si datum esset —

39) ὑμᾶς ἀξιοῦν] h. e. δεῖσθαι ἐμοῦ ἄρχειν ὑμῶν.

40) ἠξίουν] h. e. ἐδεόμην ἂν ὑμῶν ἐᾶν ἐμὲ ἄρχειν ὑμῶν.

41) παραγγέλλειν est honores petere, candidatum sese gerere. sed τὸν est aut cum τὸ mutandum, aut cum αὐτὸν, et subaudiendum τινα.

42) ὑφ' ὧν] Casaubonus vult ἐφ' ὧν, pro περὶ ὧν, siue ἃ λέγω. malim ὑπὲρ ὧν λέγω, aut ὑφ' ὑμῶν ἐν οἷς λέγω.

43) f. sic leg. ἄλλως διανοούμενος εἶπον ἄλλως, ἀλλὰ τὸ ἀεὶ πλ. ἀσχ. καταλαβεῖν. *neque antea verbis alia prae me ferebam, atque sentiebam, sed multitudo negotiorum ingruentium me hucusque apud vos et in reip. administratione retinuit.* Casaub. vult ἀλλ' ὡς διανοούμ. ἦν εἶπον, vel ἄλλως διανοούμ. ἄλλως εἰπών.

44) ἐγχωρεῖ] scil. πολιτεύεσθαι παρ' ὑμῖν, aut ἄρχειν ὑμῶν.

ἄμεινόν ἐστιν ἐμὲ διατρίβειν ἐνθάδε. ὥστε παραιτοῦμαι τὴν ψῆφον. ἐπίσταμαι γὰρ, ὅτι οὐκ ἂν ἐδεήθην ἐξετάσεως· ἀλλ' ὥσπερ πρότερον ἐν τῷ φανερῷ πάντες ἐψηφίσασθε, ὁπότε με ὑπενοήσατε βούλεσθαι, τὸ αὐτὸ καὶ νῦν ἂν ἐποιήσατε. ἀλλ' οὐκ ἔχω οὕτως. ἀλλ' ἵνα μὲν ἄρξω, ἐπίσταμαι, ὅτι οὐκ ἂν ἔδει με παρακαλεῖσθαι· ἵνα δὲ ἀφεθῶ, ὑπὲρ τούτου παρακαλῶν οὐκ αἰσχύνομαι.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΝ ΒΟΥΛΗ.

ΛΟΓΟΣ Ν' [1]).

Ἐγὼ καὶ πρότερον μὲν ὑμᾶς ἠγάπων, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ εἰκὸς ἦν τὸν ἄνδρα τὸν ἐπιεικῆ καὶ οὐκ ἀνόητον [2]), τὸ [3]) φρονιμώτατον στέργειν τῆς πατρίδος, καὶ βεβαιότατον· τὸ δὲ ὑμῶν ἄλλους προτιμᾶν, ὅμοιον, ὥσπερ εἴ τις φιλόπολις εἶναι λέγων, ταῖς οἰκίαις μὲν ἥδοιτο, καὶ τοῖς ἐργαστηρίοις, τοῖς ἐν τῇ πόλει· τὴν δὲ ἀγορὰν, καὶ τὸ πρυτανεῖον, καὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ [4]), ἀμελέστερον ὁρῴη. ἢ, νὴ Δία, εἴ τις Λακεδαιμονίων τὸ πλῆθος ἐφίλει, τοὺς δὲ βασιλέας, καὶ τοὺς Ἐφόρους, καὶ τοὺς γέροντας ἠτίμαζε, τοὺς σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διαφέ-

1) In titulo περὶ τῶν ἔργων subaudiri debet aut ἑαυτοῦ, aut τοῦ παιδός. *de rebus a se*, aut *a filio in rep. gestis*. id quod ex ipsa oratione intelligitur.

2) καὶ οὐκ ἀνόητον] sic Casaub. et vir doctus in marg. Venetae meae. Ven. et Mor. omittunt οὐκ.

3) τὸ Φρ.] sic recte Casaub. τὸν Φρ. Ven. et Mor.

4) καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ] nam prytaneum et curia etiam in templis habebantur.

διαφέροντας, καὶ δι' οὓς ἅπασα ἡ πόλις ἐσώζετο. ὅπου καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἳ μάλιστα ἀνθρώπων ἐδημοκρατοῦντο, καὶ πλεῖστον ἔνεμον τοῖς πολλοῖς καὶ δημοτικοῖς, οὐδεὶς πώποτε οὕτως ἐγένετο θρασὺς δημαγωγὸς, οὐδὲ Ὑπέρβολος ἐκεῖνος, ἢ Κλέων, ὥστε τὸν Ἄρειον πάγον, ἢ τὴν βουλὴν, τοὺς ἑξακοσίους 5), ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν. εἰ δὲ συνεχῶς μέμνημαι 6) Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων, συγγνώμην ἐχέτωσαν οἱ πάνυ δριμεῖς, ὅτι τῶν τοιούτων παραδειγμάτων ὑμᾶς ἀξίους κρίνω· καὶ πρὸς Ἕλληνας, ὡς οἶμαι, διαλεγόμενος, οὐκ ἄλλων τινῶν μᾶλλον ἡγοῦμαι πρέπειν μνημονεύειν, ἢ τῶν ἄκρως Ἑλλήνων. τῆς δ' οὖν εὐνοίας τῆς πρὸς ὑμᾶς, καὶ τῆς πίστεως, ἐκεῖνο ὑμῖν γιγνέσθω τεκμήριον· ὅτι μήτε ἑταιρίᾳ τινὶ πεποιθὼς, μήτε συνήθεις ἐξ ὑμῶν ἔχων τινὰς, θαῤῥῶν εἰσέρχομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ νομίζω μηδενὸς ἔλαττον ἂν ἔχειν 7)· δηλονότι, τῇ κοινῇ φιλίᾳ πεπιστευκὼς, καὶ τῇ πρὸς ἅπαντας 8) εὐνοίᾳ, μήτε ἰσχυρὸς ἢ φοβερὸς εἶναι δοκῶν, ἢ βουλόμενος ὡς 9) διὰ τοῦτο θεραπεύεσθαι. εἰ δὲ ἠλέουν τοὺς δημοτικοὺς,

5) τοὺς ἑξακοσίους bene habet. tot enim viris conſtabat Athenis ſenatus aetate Dionis, aucta quippe ciuitate temporibus Macedonicorum regum Alexandro poſteriorum duabus nouis tribubus. E quaque tribu quinquageni prytanes quotannis legebantur. Cum ergo duodecim tribus tum eſſent, neceſſario quoque ſexcenti erant prytanes. Verum Demoſthenis caeterorumque oratorum graecorum, qui ſuperſunt adhuc, aetate tribus erant tantummodo decem; quo fit, vt illi τῆς τῶν πεντακοσίων βουλῆς mentionem faciant. ſic expeditum habemus Caſauboni dubium.

6) μέμνημαι] ſic recte Ven. μέμνηναι Mor.

7) ἂν ἔχειν] Ven. et Mor. dant ἀνέχειν.

8) ἅπαντας] ſic recte interpres et vir doctus in Veneta mec. ἅπαντα Ven. et Mor.

9) ὡς abeſſe malim.

κοὺς, ὅτε ἦσαν ἐλεεινοὶ, καὶ καθόσον οἷόν τε ἦν ἐπικουφίζειν ἐπειρώμην, ὅθεν ἐστι τοῦτο σημεῖον, τοῦ πρὸς ἐκείνους ἔχειν οἰκειότερον· ἐπεὶ καὶ τοῦ σώματος ἀεὶ τὸ κάμνον θεραπεύομεν, καὶ πλείονα ποιούμεθα πρόνοιαν ποδῶν, ἢ ὀφθαλμῶν, ὅταν οἱ μὲν ἀλγῶσι καὶ πεπονθότες ὦσιν, οἱ δὲ ὑγιαίνωσιν. εἰ δὲ εἶπον ἐλεεινοὺς τοὺς δημοτικοὺς, μηδεὶς ὑπολάβῃ λέγειν με, ὡς ἄδικα καὶ παράνομα ἔπασχον· ὁπότε καὶ τοὺς ὑπὸ ἰατρῶν τεμνομένους καὶ καομένους, ἐπὶ σωτηρίᾳ [10]) πάσχοντας καὶ ταῦτα, ἐλεοῦμεν· καὶ δακρύουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ μητέρες, καὶ πατέρες, εἰδότες ὠφελουμένους. ὃ δὲ ἔφην, ὅτι καὶ πρότερον ὑμᾶς ἠγάπων, πρὶν ἢ πεῖραν ἱκανὴν εἰληφέναι [11]) τῆς διανοίας [12]), νῦν γε ὀμνύω τοὺς θεοὺς ὑμῖν ἅπαντας, ἦ μὴν ἔγωγε τὴν βουλὴν οὐ μόνον [13]) ἀξίαν τιμῆς κρίνω καὶ φιλίας, ἀλλὰ καὶ θαυμάζω τὴν ἰσχὺν ὑμῶν [14]) καὶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ τοῦτον ἔσχηκα τὸν τρόπον, ὥστε τῷ δήμῳ μὲν ἐκτετικέναι δοκεῖν κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν, ὡς πολίτης· ὑμῖν δὲ ὀφείλειν, καὶ μηδέποτε ἂν δυνηθῆναι τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν ὑπερβαλέσθαι. καὶ τοῦτο δὴ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τῶν παλαιῶν τινων ῥητόρων, ὑπερβολήν τινα ἔχειν δοκοῦν [15]) κολακείας· ὅτι τὸν δῆμον εἰκότως ἂν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς περιφεροίμην· ἐγὼ δικαίως ἂν εἴποιμι πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ-

τον,

10) f. καὶ πάντα ἐπὶ σωτηρίᾳ πάσχοντας ἐλεοῦμεν.

11) εἰληφέναι] scil. ἐμέ.

12) τῆς διανοίας] scil. τῆς ὑμετέρας.

13) οὐ μόνον] sic recte Casaub. et interpres; sed Ven. et Mor. omittunt οὐ.

14) ὑμῶν recte interpres expressit. Ven. et Mor. dant ἡμῶν. ἰσχὺς h. l. est *constantia*, vel, vt Naogeorgus reddidit, *fortitudo*.

15) δοκοῦν] sic recte Ven. δοκεῖν Mor.

τον, εἰ νοῦν ἔχει, καὶ σωφρονεῖ [16]), νομίζω πάντα τὸν βίον ἐξ ἴσου [17]) ὑμῖν ἀναθήσειν, καὶ θεραπεύσειν [18]) ὑμᾶς, οὐχ ἧττον ἐμοῦ. τίνος γενομένου, φήσει τις, καὶ τίνα τῶν ἀνδρῶν πεῖραν εἰληφὼς, οὕτως ὑπερδιατείνῃ; ἴσως ἐπίπνοιά τις μοι γέγονεν αὐτόματος, καὶ φορὰ τῆς ψυχῆς τοιαύτη πρὸς ὑμᾶς· ἐκεῖνο δ᾽ οὖν ἐπίστασθε σαφῶς, ὅτι οὔτε δῆμον, οὔτε βουλὴν, οὔτε ἄνδρα σατράπην, ἢ δυνάστην, ἢ τύραννον, στέργειν ἢ θεραπεύειν τοῖς λόγοις ἐγὼ δύναμαι· εἰ [19]) μὴ παρ᾽ ἐμαυτῷ πρότερον αὐτὸν ἐπαινέσας, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος ἀποδεξάμενος. ὑμᾶς δὲ ὁρῶ σχεδὸν, ὁσάκις ὑμῶν γέγονε πεῖρα τῆς διανοίας, μηδὲν πώποτε ἄδικον, μηδὲ ἀμφίβολον, μήτε ταπεινὸν, μήτε εὐμετάβολον, μήτε ἀναίσθητον, ἢ θορύβων ἢ πραγμάτων [20]) ἐπιδεδειγμένους· ὥστε εἴποιμ᾽ ἂν θαῤῥῶν· ἔχετε μὲν προστάτας χρηστοὺς, οὐδένα δὲ ἄξιον ἑαυτῶν [21]), ἀλλ᾽ οὐδὲ τῶν πρότερον, ἢ τὸν ἐμὸν πατέρα, ἢ πάππον, οὐδὲ τοὺς τῶν ἄλλων πάντας ἀγαθοὺς καὶ τιμῆς ἀξίους. καὶ μηδείς με [22]) νομίσῃ λέγειν ἐμαυτὸν εἰσποιοῦντα τῷ [23]) προΐστασθαι τῆς βουλῆς· ἐγὼ μὲν γὰρ ἄπειμι διὰ πολλὰς αἰτίας, καὶ πιστεύσατε, ὡς, γοῦν νῦν, ἀληθῶς ἐγὼ λέγω,

καὶ

16) σωφρονεῖ] sic quoque reddidit interpres. σωφρονεῖν Ven. et Mor.

17) ἐξ ἴσου] subaudi ἐμοί. spero filium, si sapiat et pudens atque frugi sit, non minus atque ego feci, omnem aetatem suam vobis esse consecraturum. nisi ἐξ ἴσου malumus accipere pro ὁμοίως, totam omnino vitam.

18) θεραπεύσειν] sic recte interpres. θεραπεύειν Venet. et Mor.

19) εἰ malim abesse.

20) post πραγμάτων videtur ἐχόμενον deesse.

21) ἑαυτῶν] id est ὑμῶν αὐτῶν. sed insequentia non expedio.

22) post με videtur ταῦτα deesse.

23) τῷ] Ven. et Mor. dant τό.

καὶ ἴσως οὐκ ἐμαυτοῦ χάριν ὠφελείας, ἢ τρυφῆς τινος· ἣν δὲ εἶχον, ἀποκρύψασθαι γνώμην οὐκ ἐδυνάμην. καὶ οὐκ ἔστι δέος, μή ποτε ἐγὼ δόξω κολακεύειν ὑμᾶς, ὁ κολακεύσας τὸν ἐχθρὸν τύραννον· οὐδὲ ῥῆμα ἀγεννὲς, οὐδὲ ἀνελεύθερον εἰπών· ὅτε πολλοῖς ἀγαπητὸν ἦν ζῆν, ὅτι οὖν πράττουσι καὶ λέγουσιν. ἀλλά μοι δοκεῖ μέγα καὶ θεῖον εἶναι τὸ γιγνόμενον παρ᾽ ὑμῖν. ἰδίᾳ μὲν γὰρ ὁποῖοί ποτε ἐστὲ, οὐ σφόδρα ἀκριβῶς ἐπίσταμαι· νομίζω δὲ βελτίους τῶν πολλῶν. κοινῇ δὲ, ὅταν συνέλθητε 24) δεῦρο 25), ἢ πάλιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐδὲν πώποτε, οὔτε ταπεινὸν, οὔτε ἀνελεύθερον οἶδα εἰπόντας, ἢ φρονήσαντας ὑμᾶς· οὐ παράκλησιν ἰσχύουσαν παρ᾽ ὑμῖν, οὐχ ὑπόσχεσιν 26). εἴ τις ἄρα τοιοῦτός ἐστιν, ὥστ᾽ ἰσχύειν 27) ἀπειλῶν. διὰ τί δὲ μὴ φῶ τὰ δοκοῦντα ἐμαυτῷ; καθάπερ δέον τὸν φιλόσοφον τὰ πονηρὰ μόνον ἐξελέγχειν, τὰ δὲ βελτίω παρακαλύπτεσθαι· ἢ τὴν ἀλήθειαν οὐκ 28) ἐπὶ μόνοις τοῖς κακοῖς οὖσαν ὠφέλιμον. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οὐδὲν ἧττόν ἐστιν 29) εὔφημος; σὺ οὖν, φήσει τις, ἐγκώμιον ἀναστὰς ἠθέλησας εἰπεῖν τῆς βουλῆς; καὶ τί δεινὸν, ἐὰν ἀληθὲς ᾖν; τὸ δὲ ἐγκώμιον τοῦτο, ἐὰν φαίνησθε ἀνόμοιοι τοῖς λεγομένοις, οὐχ ὑμέτερός ἐστιν ἔπαινος, τοῦ δὲ εἰπόντος κατηγορία. ὅμως δὲ οὐκ ἂν ἐποιησάμην οὐδένα λόγον τοιοῦτον, εἰ μὴ σφόδρα ἤλγησα, ὥσπερ πρότερόν ποτε, ἀκούσας, ὅτι καθυ-

24) συνέλθητε] sic recte Ven. συνέσθητε Mor.
25) δεῦρο] dicebat enim Dio haec in curia.
26) post ὑπόσχεσιν videtur deesse οὔτ᾽ ἀπειλάς. *neque minas, tametsi haud nescio, esse alibi, qui minis praepolleant.* h. e. etiamsi aliae aliarum vrbium curiae se minis patiantur terreri et cogi.
27) ἰσχύειν] sic recte Ven. et margo Mor. ἰσχύσειν t. Mor.
28) οὐκ deleo.
29) ἐστὶν] Ven. et Mor. dant ὅτι.

καθυφίεμαι τὸ ὑμέτερον [30]). καὶ διὰ τοῦτο ἀπελογησάμην [31]), οὐχ ὑπερορῶν ἀπολογεῖσθαι, (πόθεν;) οὐδὲ κρίνων ἐμαυτῷ [32]) ταπεινότερον. νυστάζοντι μὲν γὰρ, ὥς φασι, δικαστῇ, καὶ, νὴ Δία τυράννῳ κακοήθει καὶ πονηρῷ, ταπεινὸν ἀπολογεῖσθαι· πολίταις δὲ, καὶ συγγενέσι, καὶ φίλοις, οὕστις ἡγεῖται μετρίους, οὐ ταπεινὸν, ἀλλ' εὔγνωμον, καὶ δίκαιον. καὶ τότε οὖν ὀρθῶς ἐποίησα· καὶ νῦν πολλῷ μᾶλλον, ὅτε ὑμᾶς σαφέστερον ἐπίσταμαι. πυνθάνομαι γὰρ, ὥς τινες ἔδοξαν, καὶ λόγος ἐῤῥύη τοιοῦτος, ὡς ἐμὲ ἐμποδὼν γινόμενον [33]) τῷ συνάγεσθαι βουλήν· ἐπεὶ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς πάντα ἁπλῶς νομίζουσι τὰ τῆς ἀρχῆς γίγνεσθαι κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνο [34]) μὲν οὐκ ἀφαιροῦμαι τὸν υἱὸν, τὸ μηδὲν ἄκοντος ἂν ἐμοῦ ποιῆσαι τῶν ἐφ' ἑαυτῷ· μηδὲ ἄλλως ἂν, ἢ στοχαζόμενον καὶ τῆς ἐμῆς γνώμης· ὀμνύω δὲ μὴ προστάξαι μηδεπώποτε μηδέν· (λέγω δὲ τῶν κοινῶν·) μηδὲ συμβουλεύειν,

 ποτε-

30) τὸ ὑμέτερον] scil. δίκαιον vel ἀξίωμα, vel potius διάφορον.

31) malim cum negatione legi, οὐκ ἀπελογησάμην. et propterea me nil curasse curiam vestram coram Domitiano defendere. Fateor factum, sed non ideo, quod aspernarer defendendi munus, τὸ ἀπολογεῖσθαι: nam ita malim legi. sed haud scio, an pluscula desint, ad hunc modum: καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἀπολογούμενος, τότε οὐκ ἀπελογησ. proptereaque me nunc laborare, vt me ad vos purgem, qui olim defensione ad tyrannum nil essem vsus. v. vers. 8.

32) aut ἐμαυτοῦ leg. aut παρ' ἐμαυτῷ.

33) ὡς ἐμὲ ἐμποδὼν γινόμενον est ablatiuus absolutus, proprius Dioni loquendi modus.

34) ἐκεῖνο] sic recte interpres et Anglus. *ego equidem filio hoc non eripiam, vt nil inuito me faciat.* pudorem hunc ipsi facile et lubens relinquam. Venet. et Mor. dant ἐκείνῳ.

πότερα [35]) ὄντα κρείττονα [36]), ἢ δοκοῦντα προστάγματος ἔχειν τάξιν. καὶ διὰ τὴν ὑποψίαν ταύτην ἀπὸ χρόνου τινὸς, οὐδὲ ταῖς βουλαῖς παρετύγχανον. τὸ γὰρ ἔχειν αὐτὸν [37]) ἀξιώσαντα τῆς πόλεως, ὡς ἱκανὸν ὄντα βουλεύεσθαι ἤδη, καὶ διοικεῖν τὰ κοινά· μεταξὺ δὲ ἔργῳ ποιεῖν ἰδιώτην, καὶ τῆς ἐξουσίας τῆς κατὰ τὸν νόμον, ἄκυρον, οὔτε ἄλλως ἐπιεικὲς, οὔτε ἴσως αὖ τοῖς τηλικούτοις [38]).

35) πότερα] l. πατέρα ὄντα. *tametsi essem pater.*

36) ante κρείττονα videtur συμβουλῆς deesse. *iureiurando confirmo vobis, me nunquam filio suasisse potiora consilio.* h. e. ea, quae plus aliquid sint, quam mera suasio, quae modum consilii excedant, et ad praecepti aut iussi seueritatem accedant; non alia contentione, quam quae solet esse amici, sententiam suam amico patefacientis.

37) difficile est locum sine melioribus libris sanare. neque promitto quicquam, praeter periculum aliquod criticum; cuiusmodi pericula saepissime vana deprehenduntur. experiamur tamen, si quid emoliri queamus, quo saltim sententia tolerabilis fiat. finge Dionem sic reliquisse: ἔχειν υἱὸν (vidit hoc interpres quoque latinus hic loci desiderari.) ἀξιωθέντα περὶ (vel ὑπὲρ) τῆς πόλεως, ὡς ἱκανὸν ἤδη ὄντα, βουλεύεσθαι — *habere filium, cui habitus esset honoris, vt, tanquam iam idoneus, ad consilium publicum admitteretur.*

38) τοῖς τηλικούτοις] *viris eam aetatem agentibus, quam nunc ego ago.*

ΠΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΔΙΟΔΩΡΟΝ.

ΛΟΓΟΣ ΝΑʹ.

Σφόδρα θαυμάζειν ἔπεισιν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις οὐκ ἀποδεχόμενός τινα, οὐδὲ ἀγαπῶν, ἔπειτα ἀναστὰς, ἐπαινεῖ τῷ λόγῳ. καὶ ἐνίοις [1]) διῆλθεν ἐγκώμιον μακρὸν, καὶ λίαν ἐπιμελῶς συγκείμενον. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τῶν αἰσχίστων οὐ σύνοιδεν αὐτῷ, φθόνον, μικροψυχίαν· τὸ πάντων ἔσχατον, δουλείαν. λέγεται γοῦν οὐκ ἀτόπως καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, δοῦλος τόδ᾽ εἶπας [2]). φέρε δὴ, πῶς ἂν ᾖ δοῦλος [3]), ὁ πρὸς τοσούτους ἅμα ἀνθρώπους ἕτερα ὧν φρονεῖ ποιῶν, καὶ ταῦτα οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μετὰ φροντίδος καὶ παρασκευῆς, καὶ κολακεύων πολλάκις ἄνθρωπον, καὶ θαυμάζων, ὃν οὐ φιλεῖ; μέτριον [4]) γὰρ οὕτως εἰπεῖν. καὶ μὴν ὅτι πάντες πάντα [5]) ἐγκωμιάζουσι παρ᾽ ὑμῖν, ἐπίστασθε δήπου, ὥς [6]) ἐγὼ συνήδομαι καὶ κρίνω μακαρίους ὑμᾶς, εἰ οὕτως φιλοῦμεν πάντες ἅπαντας. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀκόλουθον. ἐβουλόμην δ᾽ ἂν, ὥσπερ ἐν ταῖς βουλαῖς καὶ ταῖς ἐκκλησίαις πολλῶν ἐγκωμίων ἀκοῦσαί ἐστιν, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τοῖς ἄλλοις συλλόγοις. νῦν δὲ παρὰ τὸν τόπον, εἰ [7]) τοιαῦτά

1) ἐνίοις] reſpondet Germanico, *unſer einem*.
2) δοῦλος τόδ᾽ εἶπας] μὴ λέγειν ἃ τις φρονεῖ. verſus eſt Euripidis.
3) imo vero οὐκ ἂν ᾖ δ.
4) μέτριον] poterat enim acerbius vſurpare ὃν μισεῖ.
5) malim πάντες πάντας. v. verſ. 5. a fin.
6) malim ὡς. *noſtis me ideo gaudere.*
7) poſt εἰ videtur τοιοῦτος deeſſe. ad verbum: *ſi locus talis eſt, tales quoque ſunt ſermones.* pro natura loci, alius atque alius, ſermones quoque ſunt alii atque alii.

ἐςι τὰ λεγόμενα, καὶ, ὥσπερ οἱ γυμνάζοντες αὐτοὺς ἐν ταῖς σχολαῖς, καὶ ἡμεῖς ἐγχειρῶμεν εἰς ἀμφότερα· οὐκοῦν, ἂν μὲν εἰς ἐκκλησίαν τις παραγένηται τῶν ξένων, ἡρώων τινῶν ἢ σοφῶν ἡγήσεται τὴν πόλιν· ἂν δ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλῃ, ὁποίων 8) οὐδὲν δεῖ λέγειν 9). ἐπίςασθε γὰρ αὐτοί. τί οὖν, φήσει τις, ἀνέςης ἐπιτιμήσων τοῖς ἐπαινοῦσιν; οὔ, μὰ τὸν Δία, ἀλλ' ὅπως, ἂν δυνατὸν, μὴ μόνον ἐνθάδε ὦμεν φιλάνθρωποι, καὶ φιλάγαθοι, ἀλλ' ὁμοίως παντὶ τόπῳ 10) καὶ καιρῷ. τὸν μὲν οὖν τούτου 11) ἔπαινον ὁρῶ πεπληρωμένον ὑφ' ὑμῶν 12), ὥςε μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἔχειν. ἄξιον δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπαινεῖν. δοκεῖτε 13) γάρ μοι πολὺ πάντων τῶν δήμων διαφέρειν. κἀγὼ τοῦτο οὐκ ἂν εἶπον, εἰ μὴ καὶ ἐφρόνουν οὕτως. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πρὸς τὸ λυσιτελὲς μόνον βλέπουσιν, καὶ τοὺς διδόντας αὐτοῖς, ἢ δυναμένους διδόναι, τούτους ἐπαινοῦσιν· ὑμεῖς δὲ καὶ τὴν προθυμίαν, καὶ τὸ βούλεσθαι, μέγα εἶναι νομίζετε. καὶ οὐχὶ τοῦτό φημι, ὡς οὐχὶ καὶ πεποίηκε πολλὰ καὶ μεγάλα· πεποίηκε 14) γάρ· ἀλλ' ὅτι ὑμῖν γε ἀπέχρη καὶ τὸ βούλεσθαι αὐτόν 15). ἔτι δὲ, οἱ μὲν ἄλλοι τὰ ἐλάχιςα τῶν γενομένων ἀποδέχονται·

λέγω

8) ὁποίων] sic recte margo Mor. scil. ἀνθρώπων. Ven. et t. Mor. dant ὁποῖον.

9) margo Mor. dat λέγων.

10) malim ἐν παντὶ τόπῳ.

11) τούτου] suspicatur Anglus, hoc vocabulo filium Dionis a Diodoro laudatum designari, cum a cathedra professoria Prusana in senatum transferretur. v. p. 265, 2.

12) ὑφ' ὑμῶν] nomine Prusanorum enim Diodorus filio Dionis, (si Anglus recte coniecit) aditum ad gubernationem ciuitatis gratulatus fuerat.

13) δοκεῖτε] sic recte vir doctus in marg. Venetae meae et interpres. δοκεῖ Ven. et Mor.

14) πεποίηκε] ille, quicunque fuit laudatus a Diodoro.

15) malim αὐτό. *ipsum velle*, *sola voluntas*.

λέγω δὲ, ὅσα ἔχει δαπάνην τινά· ὑμεῖς δὲ τῶν μεγίστων αἰσθάνεσθε κατὰ τὴν ἀξίαν. ἔστι δὲ τῷ παντὶ μεῖζον τοῦ δαπανᾶν 16) τὸ κήδεσθαί τινα τῆς πόλεως, καὶ φανερὸν εἶναι εὐνοοῦντα ὑμῖν. πρὸς δὲ τούτοις, οἱ μὲν πλεῖστοι τοὺς νουθετοῦντας, κἂν διὰ λόγου τοῦτο ποιῶσι, μισοῦσι. τοὺς δὲ μεθ' ἡδονῆς κολακεύοντας θαυμαστῶς ἀποδέχονται. παρ' ὑμῖν δὲ τοὐναντίον· ὁ πλείστῃ παῤῥησίᾳ χρώμενος, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἐπιπλήττων, καὶ σωφρονίζων, οὗτος μάλιστα ἀγαπᾶται. τίς οὖν οὐκ ἂν ἀγαπήσειε τοιαύτην πόλιν καὶ πολιτείαν, ἐν ᾗ τῶν φιλοτιμιῶν 17) αἱ τιμαὶ μείζους εἰσίν· ὁ δὲ μετ' εὐνοίας νουθετῶν, τοῦ μετὰ κολακείας ὁμιλοῦντος μᾶλλον στέργεται, προθυμότεροι δ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ σωφρονίζεσθαι καὶ ἐπανορθοῦσθαι, ἢ θεραπεύεσθαι καὶ τρυφᾶν. ἢ τίς οὐκ ἂν ὑμᾶς μὲν ἐκπλαγείη, τοῦτον δ' εὐδαιμονήσειεν 18), ὑφ' ὑμῶν 19) τοιούτων ὄντων κεκριμένον τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ἄξιον. καὶ ἔγωγε μέγαν αὐτῷ τὸν ἀγῶνα ὁρῶ πρὸς ὑμᾶς ὄντα. ὅτῳ γὰρ πόλις ὅλη, καὶ δῆμος ἑκὼν ἐπέτρεψε παιδεύειν αὐτὸν, καὶ ὃν ἐπιστάτην εἵλετο τῆς κοινῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτῳ τὴν μεγίστην

16) τοῦ δαπανᾶν recte dat margo Mor. et id interpres expressit, et vir doctus in Ven. mea annotauit; sed Ven. et 1. Mor. dant τό.

17) φιλοτιμιῶν] sic recte Ven. sed Mor. φιλοτιμιῶν. significat h. v. omne studium laudis et gloriae consequendae, praesertim per largitiones et munificentias publicas, vt ludos, aedificia ampla et splendida, balnea etc. videtur itaque Dio sic reliquisse: ἐν ᾗ τῆς ἐπιμελείας καὶ φιλοφροσύνης, ἢ τῶν φιλοτιμιῶν, αἱ τιμαὶ μείζους εἰσίν. *in qua maiores sunt honores constituti studio vos ornandi atque demerendi per curam salutis publicae, quam liberalitatibus largitionalibus.*

18) lege εὐδαιμονίσειεν a verbo εὐδαιμονίζειν.

19) ὑφ' ὑμῶν] sic recte Casaub. et Anglus. *a vobis, qui sitis eiusmodi moribus atque animis praediti.* ὑφ' ὧν Ven. et Mor.

ἀρχὴν ἔδωκε τῆς εὐφροσύνης [20]), καὶ τῆς εὐταξίας, καὶ τοῦ καλῶς βιοῦν ἕκαστον· πῶς οὐχὶ τούτῳ μέγας 45. ἀγών ἐστιν, ὥστε μηδενὶ [21]) ἐλάττονα [22]) φανῆναι τῆς ὑμετέρας γνώμης; σκόπει δὲ, ἵνα εἰδῇς, ὅτι μηδὲ τῶν παλαιῶν μηδεὶς, μηδὲ τῶν θαυμαζομένων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, τηλικαύτης τιμῆς παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ τετύχηκεν. ὁ γοῦν [23]) Περικλῆς ἐκεῖνος, ὃν ἀκούομεν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἀκμαζούσης γενέσθαι τῆς πόλεως, στρατηγίας μὲν ἐτύγχανεν· οὐ μὴν ἄξιος ἔδοξε διὰ παντὸς ἄρχειν τοῦ χρόνου, καὶ ταύτην οὐκ ἀργύριον διοικῶν, οὐδὲ οἰκοδομημάτων ἐπιμελούμενος, ἀλλ' ὅπως [24]) ἂν ἀγαθοὶ ὦσιν οἱ πολῖται καὶ [25]) νουθετεῖν ἠβούλετο τοὺς ἁμαρτάνοντας, καὶ τὸ γοῦν κατ' αὐτὸν βελτίονας ποιεῖν. οὐ μὴν ἠνείχοντο αὐτοῦ, διὰ τὴν αὐτῶν ἀναγωγίαν, οἱ τότε· πόσῳ δὲ κρείττους ὑμεῖς, οἱ παραδιδόντες αὐτοὺς καὶ παιδεύειν κελεύοντες, τῶν, εἰ καί τις παρ' αὐτοῦ πρόθυμος ἦν τοῦτο ποιεῖν, ἀγανακτούντων· καὶ οὐ μόνον οὐ τιμώντων, ἀλλὰ καὶ ἀποκτεινάντων τὸν ἐπικαλούμενον [26]), ὥσπερ ἐκεῖνοι Σωκράτην;

20) lege τῆς σωφροσύνης, *pudoris*, *modestiae*.

21) aut ὥστε μηδὲν (id est κατὰ μηδὲν) aut ὥστ' ἐν μηδενί.

22) ἐλάττονα] sic recte interpres et vir doctus in Ven. mea. ἐλάττονι Ven. et Mor.

23) γοῦν] sic recte Anglus. οὖν Ven. et Mor.

24) lego ἀλλ' ὅτι, ὡς — *sed quia cohortari et castigare conabatur ciues, quo fierent boni et temperantes.*

25) aut καὶ est delendum, aut deest aliquid, seu ante seu post καὶ, e. e. ἀγαθοὶ ὦσιν οἱ πολῖται καὶ μέτριοι, νουθετεῖν. aut, si quid statuas ante καὶ desiderari, leg. παιδεύειν καὶ νουθετεῖν.

26) Anglus vult τὸν ἐπιμελούμενον. haud absurde is quidem; verum tamen habet vulgata nescio quid reconditius, quo se commendet, vt tueri malim, tametsi vim ejus prorsus

κρείττην; ποῖον οὖν ἔτι κάλλιον ἐγκώμιον ἢ τοῦδε ἢ ὑμῶν εἴποι τις ἄν; οἵ γε ἐπειδὴ ᾔσθεσθε τοὺς ἐφήβους καὶ τοὺς νεανίσκους κρείττονας πεποιηκότα, εὐθὺς ἡγεῖσθε καὶ ὑμᾶς ἀμείνους δύνασθαι ποιεῖν. καὶ νὴ Δία γε, οὐχὶ τοῖς μὲν ἐφήβοις ἐστὶ παιδείας καὶ ἀρετῆς χρεία, τοῖς δὲ προβεβηκόσιν οὔ. καὶ πάσῃ τῇ πόλει· ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸς, τοῖς μὲν παισὶν, ἢ τοῖς μειρακίοις χρείαν εἶναι θεραπείας νομίζοι, τοῖς δὲ τελείοις μή. καὶ μὴν ἥ γε πρὸς [27]) τὰς τιμὰς μεγαλοψυχία, πῶς οὐχὶ θαυμαστῆς πόλεως; τί [28]) γὰρ τῶν σεμνῶν οὐχὶ προθύμως [29]) παρεσχήκατε; οὐκ εἰκόνας; οὐκ ἀνδριάντας; οὐχὶ πρεσβεύοντας [30]) πρὸς τὰς πόλεις; πρὸς τὸν αὐτοκράτορα; οὐ κοινῇ τιμῶντες [31]), οὐ κατ' ἰδίαν ἕκαστος δεξιούμενος; ἢ τίς ἂν οὐκ ἂν ἥσθείη τῶν τοιούτων ὄντων [32]); ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμοῖτο, ὅ, τι ἂν δύναιτο ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν. οὐκοῦν ἔγωγε οἶμαι καὶ τὸν τοῦδε ἔπαινον, ὡς ἠδυνάμην,

R 5 εἰρη-

prorſus exploratam non habeam. videtur ſignificare idem atque τὸν ἐπαγγελλόμενον, vltro aliquid profitentem, eique ſeu docendo ſeu agendo offerentem.

27) πρὸς] neſcio an περὶ. ſed et vulgata poteſt ſic accipi: *nobilis excelſi veſtri animi impetus ad praemia conferendum.* ante aut poſt μεγαλοψυχία videtur ὑμῶν deeſſe.

28) τί] ſic recte Caſaub. τίνι Ven. et Mor.

29) προθύμως] ſic vult Caſaub. aut μετὰ προθυμίας. Ven. et Mor. dant προθυμίας ſine μετὰ.

30) πρεσβεύοντες videtur leg. in nominatiuo. ſed praeterea deeſt aliquid, e. c. ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφαίνεσθε. *nonne eius honorandi cauſa legationes ad ciuitates graecas circumſitas, ad ipſum Imperatorem, obiiſtis?*

31) τιμῶντες] ſic recte Caſaub. τιμῶντας Ven. et Mor.

32) manifeſtum eſt, ὄντων delendum eſſe. ſed vt hoc vitioſe redundat, ita cum detrimento ſententiae deeſt ἐπιμελούμενος, aut tale quid. *ecquis non gaudeat ſtudiis ſuis vos ornare, de vobis bene mereri?*

εἰρηκέναι. τὸ γὰρ ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων ἐγκώμιον δῆλον ὡς 33) κάλλιστος ἔπαινος ἐκείνῳ ἂν εἴη.

33) τὸ γὰρ ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων ἐγκώμιον δῆλον ὡς] sic recte Ven. interpres, et Anglus. sed Mor. dat ἀποδεχόμενον — τιμώμενον, et omittit ἐγκώμιον. Casaub. vult ἀποδεχομένων τινὰ καὶ τιμώντων.

ΠΕΡΙ ΑΙΣΧΥΛΟΥ, ΚΑΙ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ, ΚΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ, Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΥ ΤΟΞΩΝ.

ΛΟΓΟΣ ΝΒʹ.

Ἀναστὰς σχεδόν τι περὶ πρώτην ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ διὰ τὴν ἀῤῥωστίαν τοῦ σώματος, καὶ διὰ τὸν ἀέρα ψυχρότερον ὄντα διὰ τὴν ἕω, καὶ μάλιστα μετοπώρῳ 1) προσεοικότα, καίτοι μεσοῦντος θέρους, ἐπεμελήθην ἐμαυτοῦ, καὶ προσηυξάμην. ἔπειτα ἀνέβην ἐπὶ τὸ ζεῦγος, καὶ περιῆλθον ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ πολλούς τινας κύκλους, πράως τε καὶ ἀλύπως, ὡς οἷόν τε, ὑπάγοντος τοῦ ζεύγους. καὶ μετὰ ταῦτα περιπατήσας, ἀνεπαυσάμην μικρόν τινα χρόνον. ἔπειτα καὶ ἀλειψάμενος καὶ λουσάμενος, καὶ μικρὸν ἐμφαγὼν, ἐνέτυχον τραγῳδίαις τισί. σχεδὸν δὲ ἦσαν ἄκρων ἀνδρῶν, Αἰσχύλου, καὶ Σοφοκλέους, καὶ Εὐριπίδου. πάντων περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν· ἦν γὰρ ἡ τῶν Φιλοκτήτου τόξων, εἴτε κλοπὴν, εἴτε ἁρπαγὴν δεῖ λέγειν· πλὴν ἀφῃρημένος γε τῶν ὅ-

πλων

1) malim μετοπωρινῷ, scil. ἀέρι.

πλων ἦν Φιλοκτήτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Τροίαν ἀναγόμενος· τὸ μὲν πλέον, ἄκων· τὸ δέ τι καὶ πειθοῖ ἀναγκαίᾳ· ἐπειδὴ τῶν ὅπλων ἐστέρητο· ἃ τοῦτο μὲν βίον αὐτῷ παρεῖχεν ἐν τῇ νήσῳ, τοῦτο δὲ θάρσος ἐν τῇ τοιαύτῃ νόσῳ, ἅμα δὲ εὔκλειαν. οὐκοῦν εὐωχούμην τῆς θέας, καὶ ἐλογιζόμην [2]) πρὸς ἐμαυτόν, ὅτι τότε [3]) Ἀθήνησιν ὤν, οὐχ οἷός τ' ἂν ἦν μετασχεῖν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀνταγωνιζομένων. ἀλλὰ Σοφοκλέους μέν, πρὸς Αἰσχύλον, νέου πρὸς γέροντα, καὶ πρὸς Εὐριπίδην, πρεσβυτέρου πρὸς νεώτερον, ἀγωνιζομένου, μετέσχον τινές. Εὐριπίδης δὲ ἀπελείφθη κατὰ τὴν ἡλικίαν Αἰσχύλου· καὶ ἅμα, οὐ πολλάκις ἴσως, ἢ οὐδέποτε τῷ αὐτῷ δράματι ἀντηγωνίσαντο. αὐτὸς δὲ ἐφαινόμην ἐμαυτῷ πάνυ τρυφᾶν, καὶ τῆς ἀσθενείας παραμυθίαν καινὴν ἔχειν. οὐκοῦν ἐχορήγουν [4]) ἐμαυτῷ πάνυ λαμπρῶς, καὶ προσέχειν ἐπειρώμην, ὥσπερ δικαστὴς τῶν πρώτων τραγικῶν χορῶν. πλὴν ὀμόσας γε, οὐκ ἂν ἐδυνάμην ἀποφήνασθαι οὐδέν, οὗ γε ἕνεκεν οὐδεὶς [5]) ἂν ἡττήθη τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων. ἥ τε γὰρ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφροσύνη, καὶ τὸ ἀρχαῖον, ἔτι δὲ καὶ τὸ αὔθαδες [6]) τῆς διανοίας καὶ φράσεως πρέποντα ἐφαίνετο τραγῳδίᾳ, καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤθεσι τῶν Ἡρώων [7]), οὐδὲν ἐπιβεβουλευμένον, οὐδὲ στωμύλον, οὐδὲ ταπεινόν. ἔπειτοι καὶ τὸν Ὀδυσσέα εἰσῆγε δριμὺν [8]) καὶ δόλιον, ὡς ἐν τοῖς τότε, πολὺ δὲ ἀπέχοντα

2) Ven. et Mor. dant λογιζόμην.

3) τότε] tum, quum ill superessent tres poetae.

4) ἐχορήγουν] *ipse mihi fiebam muneris editor, munus scenicum ipse mihi nullo meo sumtu edebam, quo delectarer.*

5) οὐδεὶς] valet h. l. idem atque τις. *nihil potuissem reperire, cuius causa vnus eorum quispiam victoria excidisset.*

6) τὸ αὔθαδες] sic recte Ven. sed Mor. omittit τό.

7) post ἡρώων excidit ὤν. *quorum heroum nihil est insidiosum.*

8) δριμὺν] Ven. et Mor. dant δριμύ.

χοντα τῆς νῦν κακοηθείας, ὥστε τῷ ὄντι ἀρχαῖον ἂν δόξαι, παρὰ τοὺς νῦν, ἁπλοῦς εἶναι βουλομένους καὶ μεγαλόφρονας, καὶ οὐδέν γε ἀλλαττούσης τῆς Ἀθηνᾶς προσεδεήθη πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι, ὅστις ἐστὶν, ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου· καθάπερ Ὅμηρος, κἀκείνῳ δὲ ἑπόμενος Εὐριπίδης ἐποίησεν· ὥστε τυχὸν ἄν τις ἐγκαλέσαι τῶν οὐ φιλούντων τὸν ἄνδρα 9), ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ἐμέλησεν, ὅπως πιθανὸς ἔσται ὁ Ὀδυσσεὺς οὐ συγγινωσκόμενος 10) ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου. ἔχοι 11) δ' ἂν ἀπολογίαν, ὡς ἡγοῦμαι, πρὸς τὸν τοιοῦτον· ὁ μὲν γὰρ χρόνος τυχὸν οὐκ ἦν τοιοῦτος, ὥστε μὴ ἀνενεγκεῖν τὸν χαρακτῆρα δέκα ἐτῶν 12) διαγεγονότων. ἡ δὲ νόσος ἡ τοῦ Φιλοκτήτου καὶ κάκωσις, καὶ τὸ ἐν ἐρημίᾳ βεβιωκέναι τὸν μεταξὺ χρόνον, οὐκ ἀδύνατον τοῦτο 13) ἐποίει· πολλοὶ γὰρ ἤδη, οἱ μὲν ὑπὸ ἀσθενείας, οἱ δὲ ὑπὸ δυστυχίας, ἔπαθον αὐτό· καὶ μὴν ὁ χορὸς αὐτῷ παραιτήσεως, ὥσπερ ὁ τοῦ Εὐριπίδου, οὐδὲν ἐδεήθη. ἄμφω γὰρ ἐκ τῶν Λημνίων ἐποιήσαντο χορόν. ἀλλ' ὁ μὲν Εὐριπίδης εὐθὺς ἀπολογουμένους πεποίηκε, περὶ τῆς πρότερον ἀμελείας,

9) τὸν ἄνδρα] Aeschylum puta.

10) forte sit, qui Aeschylum ideo notet, quod nil curauerit efficere, vt probabile auditori lectoriue accideret, Vlyssem a Philocteta non agnosci συγγινωσκόμενος h. l. rariori significatu est vsurpatum pro ἀναγνωριζόμενος.

11) ἔχοι] Aeschylus puta.

12) ἐτῶν] sic recte interpres et vir doctus in Veneta mea. ἔτη Ven. et Mor. sententia videtur haec esse: Nam tametsi fatear, quod Aeschylum grauare vtique possit, Vlyssis aetate intra decennium non ita formam mutasse, vt solent hodie in hac aetate fluxa et morbosa; contra tamen potuit morbus et miseria et solitudo Philoctetis efficere, vt intra tam diuturnum tempus obliuisceretur lineamentorum Vlyssis.

13) τοῦτο et vers. sequ. αὐτὸ refero ad τὸ ἐπιλαθέσθαι τῶν πρὸ τοῦ γεγονότων.

λείας, ὅτι 14) δὴ τοσούτων ἐτῶν, οὔτε προσέλθοιε 15) πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, οὔτε βοηθήσειεν οὐδὲν αὐτῷ. ὁ δ᾽ Αἰσχύλος ἁπλῶς εἰσήγαγε τὸν χορὸν αὐτῷ πάνυ τραγικώτερον καὶ ἁπλούστερον· τὸ δὲ ἕτερον, πολιτικώτερον, καὶ ἀκριβέστερον. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐδύναντο πάσας διαφεύγειν τὰς ἀλογίας ἐν ταῖς τραγῳδίαις, ἴσως ἂν εἶχε λόγον, μηδὲ τοῦτο παραπέμψαι. νῦν δὲ πολλάκις ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παραγιγνομένους ποιοῦσι τοὺς κήρυκας, πλειόνων ἡμερῶν ὁδόν. ἔπειτα οὐδὲ ἐξ ἅπαντος ἦν 16), μηδὲ προσελθεῖν αὐτῷ μηδένα Λημνίων, μηδὲ ἐπιμεληθῆναι μηδέν. δοκεῖ 17) γάρ μοι, οὐδ᾽ ἂν διαγενέσθαι, τὰ δέκα ἔτη μηδεμιᾶς τυγχάνων βοηθείας· ἀλλ᾽ εἰκὸς μέν, τυγχάνειν αὐτόν, σπανίως δέ, καὶ οὐδενὸς μεγάλου, καὶ μηδένα αἱρεῖσθαι οἰκίᾳ ὑποδέξασθαι, καὶ νοσηλεύειν διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς νόσου. αὐτὸς γοῦν 18) ὁ Εὐριπίδης τὸν Ἕκτορα εἰσάγει 19) ἕνα Λημνίων, ὡς γνώριμον, τῷ Φιλοκτήτῃ προσιόντα, καὶ πολλάκις συμβεβληκότα. οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκεῖνο δοκεῖ μοι δικαίως ἄν τις αἰτιάσασθαι 20), τὸ διηγεῖσθαι 21) πρὸς τὸν χορόν, ὡς ἀγνοοῦντα τὰ περὶ τὴν ἀπόλειψιν τὴν τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τὰ καθόλου συμβαίνοντα αὐτῷ. οἱ γὰρ δυστυχοῦντες ἄνθρωποι πολ-

14) ὅτι] sic lego cum interprete, *quod.* ὅτε Ven. et Mor.

15) προσέλθοιε] vir doctus correxit προσέλθοιεν. non male, si per se spectes. potest enim χορῷ ut multitudini pluralis accommodari. Sed obstat insequens βοήσειεν, quare praestat προσέλθοι.

16) ἦν] id est ἐνῆν. *prorsus nullo modo fieri poterat.*

17) aut δοκοῦν est leg. id est κατὰ τὸ ἔμοιγε δοκοῦν, aut, quod malim, seruato δοκεῖ, leg. διαγενέσθαι, prout interpres quoque reddidit. Ven. et Mor. dant διεγένετο.

18) γοῦν] sic recte margo Mor. οὖν Ven. et t. Mor.

19) εἰσάγει] Ven. et Mor. dant εἰσάγοι.

20) αἰτιάσασθαι] in Aeschylo puta.

21) τὸ διηγεῖσθαι] scil. τὸν Φιλοκτήτην.

πολλάκις εἰώθασι μεμνῆσθαι τῶν συμφορῶν, καὶ τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς, καὶ μηδὲν δεομένοις ἀκούειν, ἐνοχλοῦσιν ἀεὶ διηγούμενοι. καὶ μὴν ἡ ἀπάτη ἡ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, καὶ οἱ λόγοι, δι' ὧν προσηγάγετο αὐτὸν, οὐ μόνον εὐσχημονέστεροι [22]) Ἡρωϊ πρέποντες, ἀλλ' οὐκ Εὐρυβάτῃ [23]), ἢ Παταικίωνι [24]), ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι, καὶ πιθανότεροι. τί γὰρ δεῖ ποικίλης τέχνης, καὶ ἐπιβουλῆς, πρὸς ἄνδρα νοσοῦντα, καὶ ταῦτα τοξότην, ᾧ εἴ τις μόνον ἐγγὺς παρέστη, ἀχρεῖος ἡ ἀλκὴ αὐτοῦ ἐγεγόνει; καὶ τὸ ἀπαγγέλλειν δὲ τὰς τῶν Ἀχαιῶν συμφορὰς, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τεθνηκότα, καὶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπ' αἰτίᾳ, ὡς οἷόν τε, αἰσχίστῃ, καὶ καθόλου τὸ στράτευμα διεφθαρμένον, οὐ μόνον χρήσιμον, ὥστε εὐφρᾶναι τὸν Φιλοκτήτην, καὶ προσδέξασθαι μᾶλλον [25]) τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὁμιλίαν· ἀλλ' οὐδ' ἀπίθανα τρόπον τινὰ, διὰ τὸ μῆκος τῆς στρατείας, καὶ διὰ τὰ συμβεβηκότα οὐ πάλαι, κατὰ τὴν ὀργὴν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως, ὅθ' Ἕκτωρ παρὰ σμικρὸν ἦλθεν ἐμπρῆσαι τὸν ναύσταθμον, ἥ τε τοῦ Εὐριπίδου σύνεσις καὶ περὶ πάντα ἐπιμέλεια, ὥστε μήτε ἀπίθανόν τι καὶ παρημελημένον ἐᾶσαι, μήτε ἁπλῶς τοῖς πράγμασι χρῆσθαι· ἀλλὰ μετὰ πάσης ἐν τῷ εἰπεῖν δυνάμεως, ὥσπερ ἀντίστροφός ἐστι τῇ τοῦ Αἰσχύλου

22) εὐσχημονέστεροι] sic recte Anglus. Oratio Vlyssis Aeschylei multum est decentior, honestior, et Heroë dignior, quam Vlyssis Euripidei. deinde post εὔσχημον. deest aut καὶ, aut ὡς. Ven. et Mor. dant ἀσχημονέστερον, sed var. lect. Ven. εὔσχημον. sed finis vocabuli in dubio relinquitur.

23) Εὐρυβάτῃ] sic recte vir doctus in Ven. mea. εὐρυβάτει Ven. et Mor.

24) Παταικίωνι] sic recte Ven. παταικίωνος Mor. de Pataecione constat e Platone et paroemiographis.

25) post μᾶλλον videtur ποιῆσαι deesse.

σχύλου 26), πολιτικωτάτη καὶ ῥητορικωτάτη οὖσα, καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι πλείστην ὠφέλειαν παρασχεῖν δυναμένη. εὐθὺς γοῦν πεποίηται προλογίζων αὐτῷ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ἄλλα τινὰ ἐνθυμήματα πολιτικὰ στρέφων ἐν ἑαυτῷ· καὶ πρῶτόν γε διαπορῶν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ ἄρα δοκῇ μὲν τοῖς πολλοῖς σοφός τις εἶναι καὶ διαφέρων τὴν σύνεσιν, ἢ δὲ τοὐναντίον. ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἀλύπως καὶ ἀπραγμόνως ζῆν· ὁ δὲ ἑκὼν ἀεὶ ἐν πράγμασι καὶ κινδύνοις γίνεται. τούτου δέ φησιν 27) αἴτιον εἶναι, τὴν τῶν εὐφυῶν καὶ γενναίων ἀνδρῶν φιλοτιμίαν. δόξης γὰρ ἀγαθῆς ἐφιέμενοι, καὶ τοῦ εὐκλεεῖς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι, μεγίστους καὶ χαλεπωτάτους ἑκόντες πόνους ὑφίστανται. οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον 28), ὡς ἀνὴρ εὐφυής. ἔπειτα σαφῶς καὶ ἀκριβῶς δηλοῖ τὴν τοῦ δράματος ὑπόθεσιν, καὶ οὗ ἕνεκεν ἐλήλυθεν εἰς τὴν Λῆμνον. φησίν τε ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἠλλοιῶσθαι, ὥστε ἐντυγχάνοντα τῷ Φιλοκτήτῃ, μὴ γνωσθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· μιμησάμενος κατὰ τοῦτο Ὅμηρον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τῷ Εὐμαίῳ, καὶ τῇ Πηνελόπῃ πεποίηκεν ἐντυγχάνοντα τὸν Ὀδυσσέα ἠλλοιωμένον ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς· φησί τε πρεσβείαν 29) μέλλειν παρὰ τῶν Τρώων ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, δεησόμενον 30) αὐτόν τε 31) καὶ τὰ

ὅπλα

26) post τοῦ Αἰσχύλου videtur ἁπλότητι deesse. *quasi contraria est Aeschyli simplicitati.*

27) Φησιν] sic recte interpres et Var. lect. Ven. *ait*, Vlysses puta. Φασιν Ven. et Mor.

28) versus hic est ex Euripidis Philoctete, vt ex Hesychio v. γαῦρον constat, quem Casaubonus citat.

29) malim κατὰ πρεσβείαν. *sese velle ad Philoctetem adire, vt legatum Graecorum.*

30) δεησόμενον] sic recte var. lect. Ven. sed t. Ven. et Mor. dant δεησομένην.

31) αὐτόν τε] sic recte Casaub. et vir doctus in Ven. mea.

rogandi

ὅπλα ἐκείνοις παρασχεῖν, ἐπὶ τῇ τῆς Τροίας βασιλείᾳ· ποικιλώτερον τὸ δρᾶμα κατασκευάζων, καὶ ἀνευρίσκων λόγων ἀφορμάς· καθ' ἃς 32) εἰς τὰ ἐναντία ἐπιχειρῶν, εὐπορώτατος καὶ παρ' ὀντινοῦν ἱκανώτατος φαίνεται. οὐ μόνον δὲ πεποίητε τὸν Ὀδυσσέα παραγινόμενον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Διομήδους· Ὁμηρικῶς καὶ τοῦτο. καὶ τὸ ὅλον, ὡς ἔφην, δι' ὅλου τοῦ δράματος πλείστην μὲν ἐν τοῖς δράμασι σύνεσιν καὶ πιθανότητα ἐπιδείκνυται, ἀμήχανον δὲ καὶ θαυμαστὴν ἐν τοῖς λόγοις δύναμιν· καὶ τά τε Ἰαμβεῖα σαφῶς, καὶ κατὰ φύσιν καὶ πολιτικῶς ἔχοντα· καὶ τὰ μέλη οὐ μόνον ἡδονὴν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν πρὸς ἀρετὴν παράκλησιν. ὁ δὲ Σοφοκλῆς 33) μέσος ἔοικεν ἀμφοῖν εἶναι· οὔτε τὸ αὔθαδες καὶ ἁπλοῦν τὸ τοῦ Αἰσχύλου ἔχων, οὔτε τὸ ἀκριβὲς καὶ δριμὺ καὶ πολιτικὸν τὸ τοῦ Εὐριπίδου· σεμνὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπῆ ποίησιν, τραγικώτατα καὶ εὐεπέστατα ἔχουσαν, ὥστε πλείστην εἶναι 34) ἡδονὴν, μετὰ ὕψους καὶ σεμνότητος ἐνδείκνυσθαι· τῇ τε διασκευῇ τῶν πραγμάτων ἀρίστῃ καὶ πιθανωτάτῃ κέχρηται· ποιήσας τὸν Ὀδυσσέα μετὰ Νεοπτολέμου παραγινόμενον, ἐπειδὴ εἵμαρτο ἁλῶναι τὴν Τροίαν ὑπό τε τοῦ Νεοπτολέμου καὶ τοῦ Φιλοκτήτου χρωμένου τοῖς Ἡρακλείοις τόξοις. καὶ αὐτὸν μὲν ἀποκρυπτόμενον, τὸν δὲ Νεοπτόλεμον πέμποντα πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, ὑποτιθέμενον αὐτῷ, ἃ δεῖ ποιεῖν, καὶ τὸν χορὸν 35) οὐχ, ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Εὐ-

ριπί-

rogandi ergo, ut seseque Philoctetes *et arma sua Graecis tradat et permittat.* αὐτῶν τε Ven. et Mor.

32) *per quas disputationum oportunitates in utramque propositorum argumentorum partem disputans.*

33) ὁ δὲ Σοφ.] sic lege cum interprete. ὅτε Ven. et Mor.

34) εἶναι malim abesse.

35) τὸν χορὸν] sic recte Ven. interpres et Casaub. τὸν χρόνον Mor.

ριπίδης, ἐκ τῶν ἐπιχωρίων πεποίηκεν, ἀλλὰ τῶν ἐν τῇ νηῒ συμπλεόντων τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Νεοπτολέμῳ. τά τε ἔθη 36) θαυμαστῶς σεμνὰ, καὶ ἐλευθέρια, τό τε τοῦ Ὀδυσσέως, πολὺ πρᾳότερον, καὶ ἁπλούστερον, ἢ πεποίηκεν ὁ Εὐριπίδης· τό τε τοῦ Νεοπτολέμου ὑπερβάλλον ἁπλότητι καὶ εὐγενείᾳ· πρῶτον μὲν, μὴ βουλομένου δόλῳ καὶ ἀπάτῃ περιγενέσθαι τοῦ Φιλοκτήτου, ἀλλὰ ἰσχύϊ καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ· ἔπειτα πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἐξαπατήσας αὐτὸν, καὶ τῶν τόξων ἐγκρατὴς γενόμενος, αἰσθανομένου ἐκείνου, καὶ ὡς ἐξηπατημένου σχετλιάζοντος, καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ ὅπλα, οὐ κατέχει· ἀλλ', οἷόν τε ἐστὶν, ἀποδιδόναι αὐτὰ, καίτοι τοῦ Ὀδυσσέως ἐπιφανέντος, καὶ διακωλύοντος, καὶ τέλος δίδωσιν αὐτά· δοὺς δὲ τῷ λόγῳ πειρᾶται πείθειν ἑκόντα ἀκολουθῆσαι εἰς τὴν Τροίαν· τοῦ δὲ Φιλοκτήτου μηδένα τρόπον εἴκοντος, μηδὲ πειθομένου, ἀλλὰ δεομένου τοῦ Νεοπτολέμου 37), ὥσπερ ὑπέσχετο, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπισχνεῖται, καὶ ἕτοιμός ἐστι ποιεῖν τοῦτο· μέχρις ἐπιφανεὶς 38) Ἡρακλῆς, πείθει τὸν Φιλοκτήτην ἑκόντα εἰς τὴν Τροίαν πλεῦσαι. τά τε μέλη οὐκ ἔχει πολὺ τὸ γνωμικὸν, οὐδὲ τὴν πρὸς ἀρετὴν παράκλησιν, ὥσπερ τὰ τοῦ Εὐριπίδου· ἡδονὴν δὲ θαυμαστὴν, καὶ μεγαλοπρέπειαν· ὥστε μὴ εἰκῇ 39) τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ τὸν Ἀριστοφάνην εἰρηκέναι·

Ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τῷ 40) μέλιτι κεχρισμένου 41)
Ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα.

36) imo vero ἤθη.
37) τοῦ Νεοπτολέμου] Ven. et Mor. dant τῷ Νεοπτολέμῳ.
38) ἐπιφανεὶς] sic recte Ven. ἐπιφανὴς Mor.
39) εἰκῇ] *frustra.* sic recte interpres. εἰκεῖ Ven. et Mor.
40) τῷ] sic recte Ven. et margo Mor. τοῦ t. Mor. κλέους in nomine Sophoclis pro vna syllaba habetur per synizesin.
41) malim κεχρισμένον, vt ad στόμα referatur.

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΝΓ' 1).

Ὁ μὲν Δημόκριτος περὶ Ὁμήρου φησὶν οὕτως· Ὅμηρος φύσεως λαχὼν θεαζούσης, ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο παντοίων· ὡς οὐκ ἐνὸν ἄνευ θείας καὶ δαιμονίας φύσεως, οὕτως καλὰ καὶ σοφὰ ἔπη ἐργάσασθαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι γεγράφασιν, οἱ μὲν ἄντικρυς ἐγκωμιάζοντες τὸν ποιητὴν, ἅμα δὲ καὶ δηλοῦντες ἔνια 2) τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων· οἱ δὲ αὐτὸ τοῦτο τὴν διάνοιαν ἐξηγούμενοι· οὐ μόνον Ἀρίσταρχος, καὶ Κράτης, καὶ ἕτεροι πλείους τῶν ὕστερον γραμματικῶν κληθέντων, πρότερον δὲ κριτικῶν. καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης, ἀφ' οὗ φασὶ τὴν κριτικήν τε καὶ γραμματικὴν ἀρχὴν λαβεῖν, ἐν πολλοῖς διαλόγοις 3) περὶ τοῦ ποιητοῦ διέξεισι θαυμάζων αὐτὸν, ὡς τὸ πολὺ, καὶ τιμῶν. ἔτι δὲ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς, τούτων δὲ πρότερος Πλάτων πανταχοῦ μέμνηται, τὴν μὲν ἡδονὴν καὶ χάριν τὴν τῶν ἐπῶν ἐκπληττόμενος· πολλάκις γε μὴν ἐπιμεμφόμενος ἐν τοῖς περὶ θεῶν μύθοις τε καὶ λόγοις, ὡς οὐ συμφέροντα τοῖς ἀνθρώποις οὐδαμῶς αὐτὸν εἰρηκότα· πλεονεξίας, καὶ ἐπιβουλὰς κατ' ἀλλήλων, καὶ μοιχείας, καὶ ἔριδας, καὶ φιλονεικίας περὶ θεῶν

ἐπεξ-

1) Huius libelli loci non pauci sunt, iam in superioribus paene iisdem verbis expositi.

2) ἔνια] sic recte Ven. et interpres. ἐναντία Mor.

3) Aristoteles dialogos non scripsit, a Platonicorum dialogorum praestantia fortunaque absterritus, si quid aienti credimus Basilio. quare malim ἐν πολλοῖς δὴ λόγοις, aut ἐν πολλοῖς νὴ Δία λόγοις, aut simplicius ἐν πολλοῖς λόγοις. v. Fabric. B. Gr. T. II. p. 187.

ἐπεξιόντα 4). μετὰ ταῦτα 5) δὲ οὐ μεταδιδοὺς αὐτῷ τῆς αὐτοῦ πόλεώς τε καὶ πολιτείας σοφῆς, ὡς αὐτὸς ἐνόμιζεν, ἐσομένης, ἵνα μήτε ταῦτα ἀκούωσι περὶ θεῶν νέοι ὄντες, οὓς ἐκεῖνος ἀποφαίνει φύλακάς τε καὶ ἡγεμόνας τῆς πόλεως· μηδ᾽ αὖ περὶ τῶν ἐν ᾅδου μηδὲν σκυθρωπὸν λεγόμενον, μαλακωτέρους αὐτοὺς πρός τε τὸ μάχεσθαι καὶ τὸ ἀποθνήσκειν ποιεῖν 6)· μηδὲ ὥσπερ πολλοὺς κακῶς πολιτευθέντας, ἐξαρχῆς ὑπὸ τοὺς πρὸς τὰ μὴ φόρα 7). περὶ μὲν δὴ τούτων ἕτερος λόγος πλείων καὶ μακρότερος καὶ οὐ ῥᾴδιος· πότερον Ὅμηρος ἥμαρτε περὶ ταῦτα, ἢ φυσικοὺς τινας ἐνόντας ἐν τοῖς μύθοις λόγους κατὰ τὴν τότε συνήθειαν παρεδίδου τοῖς ἀνθρώποις. οὐ γὰρ ῥᾴδιον διαστῆναι 8) τὸ τοιοῦτον, καθάπερ οἶμαι· δύο 9) φίλων ἀνδρῶν ἀμφοτέρων σεμνῶν, τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ ἐγκαλοῦντος, ἑνὸς αὐτῶν καταγνῶναι. γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος, εἴς τε τὴν Ἰλιάδα, καὶ τὴν Ὀδυσσείαν, καὶ περὶ τοῦ Μαργίτου δέ· δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι νεωτέρου καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς

4) ἐπεξιόντα si bene habet, positum est, nouo more, pro διεξιόντα. nam reliquis Graecis aliud est ἐπεξιέναι, aliud διεξιέναι, illud *punire*, hoc *exponere*.

5) ταῦτα] malim τἆλλα, *reliqua*.

6) Ven. dat ποιεῖ. vnde effici debuerat ποιῇ. Anglus dat ποιοίη, et Casaub. vult ποιοῦν, vel δυνάμενον μαλακωτ. aut τῷ μαλ.

7) probo Angli emendat. πώλους πωλευθέντας ὑπόπλους φοβερά.

8) videtur quidem διαστῆσαι propius a literarum vestigiis abesse, quam διαστεῖλαι; praefero tamen hoc, quia cum sententia loci et ratione Graecae linguae magis conuenit. *Distincte, explicate tradere et docere* est διαστέλλειν. an διϊστᾶν eodem sensu quoque vsurpetur, non memini.

9) f. οἶμαι, οὐδὲ δύο — id est integre καθάπερ, ὡς οἶμαι, οὐδὲ ῥᾴδιον δύο φίλων —

ποίησιν. ὁ δὲ Ζήνων οὐδὲν [10]) τῶν τοῦ Ὁμήρου λέγει, ἀλλὰ διηγούμενος καὶ διδάσκων, ὅτι τὰ μὲν κατὰ δόξαν, τὰ δὲ κατὰ ἀλήθειαν γέγραφεν· ὅπως μὴ φαίνηται αὐτὸς αὐτῷ μαχόμενος, ἔν τισι δοκοῦσιν ἐναντίως εἰρῆσθαι. ὁ δὲ λόγος οὗτος Ἀντισθένους ἐστὶ πρότερον, ὅτι τὰ μὲν δόξῃ, τὰ δὲ ἀληθείᾳ εἴρηται τῷ ποιητῇ· ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐξειργάσατο αὐτόν, οὐδὲ καθ' ἕκαστον τῶν ἐπὶ μέρους ἐδήλωσεν. ἔτι δὲ καὶ Περσαῖος ὁ τοῦ Ζήνωνος κατὰ τὴν [11]) ὑπόθεσιν γέγραφε, καὶ ἄλλοι πλείους. ὁ δὲ Πλάτων ἅμα αἰτιώμενος αὐτόν, ὡς εἶπον· καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ θαυμαστήν τινα ἀποφαίνει τῆς ποιήσεως· ὡς ἱκανὸν [12]) ὄντα παντὸς χρήματος, καὶ πάσας ἀτεχνῶς ἀφιέντα φωνάς, ποταμῶν τε, καὶ ἀνέμων, καὶ κυμάτων· καὶ κελεύει μάλα εἰρηνικῶς στέψαντας αὐτὸν ἐρίῳ, καὶ μύρῳ καταχέαντας, ἀφιέναι παρ' ἄλλους. τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν.

10) vir doctus in margine Venetae περὶ supplet post οὐδὲν, me non prorsus improbante. videtur tamen ea quidem medicina persanatus hic locus non esse, sed adhuc plura desiderari, et haec sententia esse: Zeno eorum, quae Homerus scripsit, ei nihil imputat, neque Homerum ipsum refutat, sed profitetur docetque, Homerum quaedam vere, et ex animi sententia, alia ex opinione vulgari et specie tenus, narrasse. forsitan scripsit Dio: οὐδὲν τῶν Ὁμήρου μεμφόμενος καταλέγει, ἀλλὰ διηγούμενος.

11) κατὰ τὴν] sic recte Ven. id est, κατὰ τὴν αὐτὴν vel κατὰ ταύτην τὴν ὑπ. vid. quae hoc de genere dictionis in breue contractae scripsi ad Polybii p. 424. Morell. dat κατ' αὐτήν. Persaei de Homero commentationem neque Diogenes Laërtius VII. 37. neque Fabricius B. Gr. T. II. p. 408. in Catalogo Stoicorum memorat. Forsitan libro peculiari Persaeus hoc argumentum non tractauit, sed aut in libris τῶν διατριβῶν, aut illis τῶν χρειῶν, quos ambos Laërtius l. c. nominat.

12) ante ὡς ἱκανὸν deest aliquid. e. g. καὶ θαυμάζει. Toup II. p. 27. vult ὡσεὶ κανόνα.

σιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς[13]) τῆς χάριτος ἐπιὼν[14]), τὴν ποίησιν σφόδρα ἄγαται τὸν ἄνδρα. ἀτεχνῶς γάρ, οὐκ ἄνευ θείας τύχης, οὐδ' ἄνευ Μουσῶν τε καὶ Ἀπόλλωνος ἐπιπνοίας, δυνατὸν οὕτως ὑψηλὴν[15]) καὶ μεγαλοπρεπῆ, καὶ προσέτι ἡδεῖαν γενέσθαι ποίησιν. ὥστε μὴ μόνον τοὺς ὁμογλώττους καὶ ὁμοφώνους τοσοῦτον ἤδη κατέχειν χρόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων πολλούς· καὶ τοὺς μὲν διγλώττους καὶ μιγάδας σφόδρα ἐμπείρους εἶναι τῶν ἐπῶν αὐτοῦ, πολλὰ τῶν ἄλλων ἀγνοοῦντας τῶν Ἑλληνικῶν, ἐνίους δὲ καὶ τῶν σφόδρα μακρὰν διῳκισμένων· ὁπότε καὶ παρ' Ἰνδοῖς ᾄδεσθαι φασὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν, μεταβαλόντων αὐτὴν εἰς τὴν σφετέραν διάλεκτόν τε καὶ φωνήν. ὥστε καὶ Ἰνδοί, τῶν μὲν ἄστρων τῶν παρ' ἡμῖν, πολλῶν εἰσιν ἀθέατοι· τὰς γὰρ ἄρκτους οὔ φασι φαίνεσθαι παρ' αὐτοῖς· τῶν δὲ Πριάμου παθημάτων, καὶ τῶν Ἀνδρομάχης καὶ Ἑκάβης θρήνων καὶ ὀδυρμῶν, καὶ τῆς Ἀχιλλέως τε καὶ Ἕκτορος ἀνδρείας, οὐκ ἀπείρως ἔχουσι. τοσοῦτον ἴσχυσεν ἑνὸς ἀνδρὸς μουσική· καὶ δοκεῖ ἔμοιγε, τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάς τε Σειρῆνας ὑπερβαλέσθαι, καὶ τὸν Ὀρφέα. τὸ γὰρ λίθους τε καὶ φυτὰ καὶ θηρία κηλεῖν καὶ ἄγειν, τί ἐστιν ἕτερον, ἢ τὸ βαρβάρους ἀνθρώπους ἀσυνέτους τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς οὕτως ἄγαν χειρώσασθαι, μήτε τῆς γλώττης, μήτε τῶν πραγμάτων ἐμπείρους ὄντας, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος· ἀλλὰ ἀτεχνῶς, καθάπερ οἶμαι, πρὸς κιθάραν κηλουμένους; ἡγοῦμαι δὲ

13) margo Mor. dat αὐτὸ τὸ τῆς.

14) non expedio hunc locum multis coniecturarum modis a me exagitatum, quas premere satius duco. Id vnum non possum praetermittere silentio, in Veneta pro ἄγαται esse ἄγασθαι, vnde num quid vtile et salutare loco extundi queat, viderint alii. Num in ἐπιὼν latet εἰπών? Casaub. vult ἐπαινῶν.

15) ὑψηλὴν] ὑψηλῇ Ven. et Mor.

ἔγωγε, πολλοὺς καὶ τῶν ἀμαθεστέρων ἔτι βαρβάρων τὸ μὲν ὄνομα ἀκηκοέναι τὸ Ὁμήρου· ὅ, τι δὲ δηλοῖ, τοῦτο μὴ εἰδέναι σαφῶς, εἴτε ζῶον, εἴτε πρᾶγμα ἕτερον, εἴτε φυτόν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν βίον ἐπαινέσαι τινὰς τοῦ ἀνδρὸς, πολὺ μᾶλλον τῆς ποιήσεως. τὸ γὰρ ἐν πενίᾳ διαγενέσθαι, καὶ ἀλώμενον, καὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ποιημάτων πορίζοντα, ὁπόσον ἀποζῆν, θαῦμα τῆς ἀνδρείας καὶ μεγαλοφροσύνης. ἔτι δὲ τὸ μηδαμοῦ γεγράφθαι τὸ αὐτοῦ ὄνομα· ἀλλὰ μηδὲ ἐν τῇ αὐτοῦ ποιήσει μνησθῆναι· καίτοι τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁπόσοι τινὰ ἔδοξαν ἔχειν δύναμιν, ἢ περὶ ποίησιν, ἢ καταλογάδην συγγράφοντες, καὶ πρῶτον, καὶ τελευταῖον, τὸ ἑαυτῶν ὄνομα συγγραφόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις τε καὶ ποιήμασιν, ὥσπερ Ἑκαταῖός τε καὶ Ἡρόδοτος, καὶ Θουκυδίδης. οὗτος μὲν οὖν οὐχ ἅπαξ μόνον ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ πολλάκις διαμαρτυρόμενος, καθ' ἕκαστον χειμῶνα καὶ θέρος, ὅτι ταῦτα ξυνέγραψε Θουκυδίδης. ὁ δὲ οὕτως ἄρα ἐλεύθερος ἦν καὶ μεγαλόφρων, ὥστε οὐδαμοῦ φανήσεται τῆς ποιήσεως αὐτοῦ μεμνημένος· ἀλλὰ τῷ ὄντι, ὥσπερ οἱ προφῆται τῶν θεῶν ἐξ ἀφανοῦς καὶ ἀδύτου, ποθὲν φθεγγόμενος. ὅτι δὲ καὶ ὠφέλιμα πάντα καὶ χρήσιμα ἔγραψε, τὰ μὲν ἄλλα εἰ διεξίοι τις, πολὺ ἂν ἔργον εἴη, ὅσα πεποίηκε περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας· περὶ δὲ τῶν βασιλέων, ἐν βραχεῖ οἵους [16]) φησὶ δεῖν εἶναι. ὃν γὰρ ἂν ἐπαινῇ τῶν βασιλέων, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον φησὶν εἶναι, καὶ Διοτρεφέας ἅπαντας τοὺς ἀγαθοὺς βασιλέας· καὶ τὸν Μίνω μεγίστην ἐπὶ δικαιοσύνῃ δόξαν ἔχοντα παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τοῦ Διὸς ὁμιλητήν τε, καὶ μαθητὴν εἶναι φησίν· ὡς πρῶτον δὴ καὶ μέγιστον ἁπάντων ἐκεῖνον βασιλέα,

16) ἐν βραχεῖ ἐρῶ, οἵους —

σίλεα, καὶ μόνον αὐτόν τ' ἐπιςάμενον 17), καὶ παραδιδόντα τὴν βασιλικὴν τέχνην· καὶ τοὺς ἀγαθοὺς βασιλεῖς δέον πρὸς ἐκεῖνον βλέποντας, κατευθύνειν τὴν ἀρχὴν ἀφομοιοῦντας, ὡς δυνατόν ἐςιν ἀνθρώπους 18), θεῷ τὸν αὐτῶν 19) τρόπον. τὸ δὲ τοῦ Διὸς ἦθος, καὶ τὴν βασιλείαν, ὁποία τις ἦν, ἐν πολλοῖς μὲν ἄλλοις ποιεῖ φανερὰν, ὡς δ' ἐν βραχεῖ περιλαβόντα εἰπεῖν, τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάνοιαν δηλοῖ πολλάκις, ἀεί ποτε αὐτὸν οὕτως ὀνομάζων, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε· ὡς δέον τὴν τῶν βασιλέων ἐπιμέλειαν πατρικὴν καὶ κηδεμονικὴν εἶναι, μετ' εὐνοίας καὶ φιλίας· ὡς μηδέποτε ἄλλως προσῆκον ἀνθρώπῳ προΐςασθαί τε καὶ ἄρχειν, ἢ ἀγαπῶντα καὶ προνοοῦντα, ὁπότε ὁ Ζεὺς οὐχ ὑπερορᾷ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων καλεῖσθαι.

17) αὐτόν τ' ἐπιςάμενον] Ven. et Mor. omittunt τ'.

18) ἀνθρώπους] ſubaudi ἀφομοιοῦν. mallem tamen ἀνθρώποις.

19) αὐτῶν] ſic recte Ven. Perinde eſt, αὐτῶν, an αὑτῶν legas. αὐτὸν Mor.

ΠΕΡΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΔ'.

Ἱππίας ὁ Ἠλεῖος, καὶ Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, καὶ Πῶλος, καὶ Πρόδικος, οἱ σοφισταὶ, χρόνον τινὰ ἤνθησαν ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ θαυμαστῆς ἐτύγχανον φήμης, οὐ μόνον ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ, καὶ παρ' Ἀθηναίοις, καὶ χρήματα πολλὰ συνέλεξαν, δημοσίᾳ τε παρὰ τῶν πολιτῶν [1]), καὶ παρὰ δυναστῶν τινων, καὶ βασιλέων, καὶ ἰδιωτῶν, ὡς ἕκαστος ἔχοι δυνάμεως. ἔλεγον δὲ πολλοὺς μὲν λόγους, νοῦν δὲ οὐκ ἔχοντας οὐδὲ βραχύν· ἀφ' ὧν ἐστιν, οἶμαι, χρήματα πορίζειν, καὶ ἀνθρώπους ἠλιθίους ἀρέσκειν. ἄλλος δέ τις ἀνὴρ Ἀβδηρίτης, οὐχ ὅπως ἀργύριον παρ' ἑτέρων ἐλάμβανεν, ἀλλὰ καὶ διέφθειρε τὴν οὐσίαν τὴν αὑτοῦ, συχνὴν οὖσαν· καὶ ἀπώλεσε φιλοσοφῶν ἀναισθήτως δηλονότι, καὶ ζητῶν οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ [2]). ἦν δὲ καὶ Σωκράτης Ἀθήνησι πένης ἀνὴρ καὶ δημοτικὸς, οὐδὲ οὗτος ὑπὸ τῆς πενίας ἀναγκαζόμενος οὐθὲν λαμβάνειν· καίτοι γυναῖκα εἶχεν οὐ μισοῦσαν ἀργύριον, καὶ παῖδας δεομένους διατροφῆς· καὶ τῶν νέων λέγεται τοῖς πλουσιωτάτοις συνεῖναι, ὧν φασὶν ἐνίους μηδενὸς ἁπλῶς φείδεσθαι πρὸς αὐτόν. ἦν δὲ τἄλλα τῷ τρόπῳ κοινὸς καὶ φιλάνθρωπος, καὶ παρεῖχεν αὑτὸν τοῖς βουλομένοις προσεῖναι [3]) καὶ διαλέγεσθαι· περί τε τὴν ἀγορὰν τὰ πολλὰ διατρίβων, καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσιὼν, καὶ πρὸς ταῖς τραπέζαις καθεζόμενος· ὥσπερ

οἱ

1) f. παρὰ τῶν πόλεων.
2) ζητῶν, ὧν οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ.
3) προσεῖναι hic loci idem est atque προσιέναι.

οἱ τὰ ὤνια τὰ φαῦλα δεικνύντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περιφέροντες ἐπὶ τὰς θύρας· εἴ τις ἄρα ἐθελήσαι πυθέσθαι τι καὶ ἀκοῦσαι τῶν νεωτέρων ἢ τῶν πρεσβυτέρων. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν δυνατῶν καὶ ῥητόρων προσεποιοῦντο τὸ 4) μηδὲ ὁρᾶν αὐτόν. ὁ δὲ προσελθὼν, ὥσπερ οἱ προσπταίσαντες, καὶ ἀλγήσας, ταχὺ ἀπηλλάττετο. ἀλλὰ δὴ τῶν μὲν θαυμαζομένων ἐκείνων σοφιστῶν ἐκλελοίπασιν οἱ λόγοι, καὶ οὐδὲν ἢ τὰ ὀνόματα μόνον ἐστίν· οἱ δὲ τοῦ Σωκράτους, οὐκ οἶδ᾽, ὅπως διαμένουσι, καὶ διαμενοῦσι τὸν ἅπαντα χρόνον· τούτου μὲν αὐτοῦ μηδὲν γράψαντος, ἢ καταλιπόντος. οὔτε σύγγραμμα, οὔτε διαθήκας. ἐτελεύτα γὰρ ἀνὴρ ἀδιάθετος, τήν τε σοφίαν καὶ τὰ χρήματα. ἀλλὰ οὐσίαν μὲν οὐκ εἶχεν, ὥστε δημευθῆναι· καθάπερ εἴωθε γίγνεσθαι τῶν καταδικασθέντων 5). οἱ λόγοι δὲ τῷ ὄντι ἐδημεύθησαν, μὰ Δί᾽, οὐχ ὑπ᾽ ἐχθρῶν, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν φίλων· οὐδὲν μέντοι ἧττον, καὶ νῦν φανερῶν τε ὄντων καὶ τιμωμένων, ὀλίγοι ξυνίασι καὶ μετέχουσιν.

4) τὸ del.

5) γίγνεσθαι ἐπὶ τῶν ἄλλων καταδ.

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΕ'.

Ἐπεὶ φαίνῃ καὶ τἄλλα Σωκράτους ὢν ἐπαινέτης, καὶ τὸν ἄνδρα ἐκπληττόμενος ἐν τοῖς λόγοις, ἔχοις μοι εἰπεῖν, ὅτου μαθητὴς γέγονε τῶν σοφῶν; ὥσπερ Φειδίας μὲν ὁ ἀγαλματοποιὸς Ἱππίου [1]), Πολύγνωτος δὲ ὁ ζωγράφος, καὶ ὁ ἀδελφὸς [2]), ἄμφω τοῦ πατρὸς Ἀγλαοφῶντος. Πυθαγόρου δὲ Φερεκύδης λέγεται διδάσκαλος γενέσθαι· Πυθαγόρας δὲ Ἐμπεδοκλέους καὶ ἑτέρων. καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν πλείστων ἔχομεν εἰπεῖν τοὺς διδασκάλους τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, ὅτῳ ἕκαστος συγγενόμενος, λόγου ἄξιος ἐγένετο· δίχα γε Ἡρακλείτου τοῦ Ἐφεσίου, καὶ Ἡσιόδου τοῦ Ἀσκραίου· ὁ μὲν γάρ φησιν, ὅτι ποιμαίνων ἐν τῷ Ἑλικῶνι, παρὰ τῶν Μουσῶν ἔλαβεν ἐν δάφνης ὄζῳ τὴν ποίησιν· ἵνα μὴ πράγματα ἔχοιμεν ζητοῦντες αὐτοῦ τὸν διδάσκαλον. Ἡράκλειτος δὲ ἔτι γενναιότερον αὐτὸς ἐξευρεῖν [3]) τὴν τοῦ παντὸς φύσιν,

ὁποία

1) Probo Casauboni emendationem Ἱππίου. Est quidem Ἵππος, vt Ven. et Mor. dant, nomen Graecum, nisi fallant Plinii Codices, et forte fallunt H. N. VII. 57. vbi ait *Hippum Tyrium onerariam inuenisse.* attamen hic loci credo Ἱππίου esse emendandum. et forsitan ille Phidiae magister in arte statuaria fuit Hippias fictor, de quo Pausanias p. 483. et Plin. 35. 40. quod si autem Ἵππου bene habeat, necesse est reliquias illas esse vocabuli, cuius prima pars periit, e. gr. Λυσίππου, aut Χρυσίππου, aut Νικίππου, aut similis.

2) ὁ ἀδελφὸς] quodnam illi nomen?

3) ἐξευρεῖν necesse est legi, siue cum φησὶν addito, siue absque eo, tacite e superioribus repetendo; nam sequitur γενέσθαι. Ven. et Mor. dant ἐξεῦρε.

ὁποία τυγχάνει οὖσα, μηδενὸς διδάξαντος, καὶ γενέσθαι παρ᾽ αὐτοῦ σοφός. Ὁμήρου μὲν γὰρ, ὥσπερ τὰ ἄλλα τὰ περὶ αὐτὸν, καὶ τοῦτο ἄδηλον τοῖς Ἕλλησιν. ὁ δὲ Σωκράτης, ὅτι μὲν παῖς ὢν ἐμάνθανε λιθοξόος τὴν τοῦ πατρὸς τέχνην ἀκηκόαμεν· τὸν δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ διδάσκαλον, οὕτως ὠφελίμου καὶ καλῆς γενομένης, σὺ ἡμῖν σαφῶς εἰπὲ, καὶ μὴ φθονήσῃς. ἀλλὰ τοῦτό γε οἶμαι πολλοῖς εἶναι σαφὲς, εἴ τις 4) ἔμπειρος ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν· ὅτι Σωκράτης τό γε ἀληθὲς Ὁμήρου μαθητὴς γέγονεν, οὐχ, ὥσπερ ἔνιοι φασὶν, Ἀρχελάου. καὶ πῶς οἷόν τε, τὸν μήτε ξυγγενόμενον Ὁμήρῳ, μήτε ἰδόντα πώποτε, ἀλλὰ τοσούτοις ἔτεσιν ὕστερον γενόμενον, Ὁμήρου φάναι μαθητήν; τί δέ; ὅστις καθ᾽ Ὅμηρον ἐγένετο, μηδὲν δὲ ἤκουσε τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ἢ ἀκούων μηδενὶ προσέσχε τὸν νοῦν, ἔσθ᾽ ὅπως φήσομεν ἐκεῖνον Ὁμήρου μαθητήν; οὐδαμῶς. οὐκοῦν ἄτοπον τὸν μήτε ξυγγενόμενον, μήτε ἰδόντα, τῆς δὲ 5) ποιήσεως ξυνέντα τῆς Ὁμήρου, καὶ τῆς ὅλης διανοίας ἔμπειρον γενόμενον, μαθητὴν Ὁμήρου γενέσθαι 6)· ἢ οὐδὲ ζηλωτὴν οὐδένα οὐδενὸς φήσεις, τῶν μὴ γενομένων ἅμα; ἔγωγε. εἴπερ οὖν ζηλωτὴς, καὶ μαθητὴς εἴη ἄν. ὁ γὰρ ζηλῶν τινα ὀρθῶς, ἐπίσταται δήπου ἐκεῖνον, ὁποῖος ἦν· καὶ μιμούμενος τὰ ἔργα καὶ τοὺς λόγους, ὡς οἷόν τε, ἐπιχειρεῖ ὅμοιον αὑτὸν ἀποφαίνειν. ταυτὸ δὲ τοῦτο καὶ ὁ μαθητὴς ποιεῖν ἔοικε, μιμούμενος τὸν διδάσκαλον, καὶ προσέχων ἀναλαμβάνει τὴν τέχνην. τὸ δὲ ὁρᾶν καὶ ξυνεῖναι, οὐδέν ἐστι πρὸς τὸ μανθάνειν. πολλοὶ γὰρ καὶ ὁρῶσιν αὐλητὰς, καὶ ξύνεισι, καὶ ἀκούουσιν ὁσημέραι, καὶ οὐδ᾽ ἂν ἐμφυσῆσαι τοῖς αὐλοῖς δύναιντο, οἱ ἂν μὴ ἐπὶ τέχνῃ, μηδὲ προσ-

4) εἴ τις] ὅστις margo Mor.
5) τὸν δὲ τῆς π. margo Mor.
6) λέγεσθαι m. Mor.

προσέχοντες ξυνῶσιν. ἀλλ' εἴ γε δυσωπῇ μαθητὴν Ὁμήρου τὸν Σωκράτην καλεῖν, ζηλωτὴν δὲ μόνον, οὐδέν μοι διοίσει. ἐμοὶ μὲν οὐχ ἧττον παράδοξον τοῦτο ἐκείνου δοκεῖ. Ὅμηρος μὲν γὰρ ποιητὴς γέγονεν, οἷος οὐδεὶς ἄλλος· Σωκράτης δὲ φιλόσοφος. εἶεν. οὕτως μὲν οὐδὲ Ἀρχίλοχον εἴποις ἂν Ὁμήρου ζηλωτὴν 7), ὅτι μὴ τῷ αὐτῷ μέτρῳ κέχρηται εἰς ὅλην τὴν ποίησιν, ἀλλ' ἑτέροις τὸ πλέον· οὐδὲ Στησίχορον, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἔπη ἐποίει· Στησίχορος δὲ μελοποιὸς ἦν. καί· τοῦτό γε ἅπαντες φασὶν οἱ Ἕλληνες, Στησίχορον Ὁμήρου ζηλωτὴν γενέσθαι, καὶ σφόδρα ἐοικέναι κατὰ τὴν ποίησιν. Σωκράτης δὲ κατὰ τί σοι δοκεῖ Ὁμήρῳ ἐοικέναι; τὸ μὲν πρῶτον καὶ μέγιστον κατὰ τὸ ἦθος. οὐδέτερος γὰρ αὐτῶν 8) ἀλαζὼν ἦν, οὐδὲ ἀναιδὴς, ὥσπερ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν σοφιστῶν. Ὅμηρος μὲν γὰρ οὐδὲ ὁπόθεν ἦν, εἰπεῖν ἠξίωσεν, οὐδὲ ὧντινων γονέων, οὐδὲ ὅστις αὐτὸς ἐκαλεῖτο· ἀλλὰ ὅσον ἐπ' ἐκείνῳ καὶ τὸ ὄνομα ἠγνοοῦμεν ἂν τοῦ γράψαντος τὴν Ἰλιάδα, καὶ τὴν Ὀδύσσειαν. Σωκράτης δὲ τὴν μὲν πατρίδα οὐχ οἷός τ' ἦν ἀποκρύψασθαι, διὰ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ σφόδρα ἐνδόξους εἶναι τὰς Ἀθήνας, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον· οὐδὲν δὲ πώποτε εἶπεν ὑπὲρ αὐτοῦ μέγα, οὐδὲ προσεποιεῖτο σοφίαν οὐδεμίαν· καίτοι τοῦ Ἀπόλλωνος χρήσαντος, ὡς εἴη σοφώτατος Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων. τελευτῶν δὲ οὐδὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ κατέλιπε γράψας. καὶ ταύτῃ γε ὑπερέβαλε τὸν Ὅμηρον. ὥσπερ γὰρ τὸ ὄνομα τὸ ἐκείνου παρ' ἑτέρων ἀκούοντες ἴσμεν· οὕτω καὶ τοὺς λόγους τοὺς Σωκράτους, ἄλλων καταλιπόντων. οὕτως ἄγαν κεκολασμένω ἤστην, καὶ ἐσωφρονείτην ἄμφω τὼ ἄνδρε. ἔπειτα ὑπερεῖδον κτήσεως χρημάτων, ὁμοίως Σωκράτης τε καὶ Ὅμη-

ρος.

7) μαθητὴν m. Mor.
8) αὐτοῖν m. Mor.

ρος. πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐσπουδαζέτην καὶ ἐλεγέτην· ὁ μὲν διὰ τῆς ποιήσεως, ὁ δὲ καταλογάδην· περὶ ἀρετῆς ἀνθρώπων, καὶ περὶ κακίας, καὶ ἁμαρτημάτων, καὶ κατορθωμάτων, καὶ περὶ ἀληθείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ὅπως δοξάζουσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ὅπως ἐπίστανται οἱ φρόνιμοι. καὶ μὴν εἰκάσαι καὶ παραβαλεῖν ἱκανώτατοι ἦσαν. τοῦτο μὲν θαυμαστὸν, εἰ ταῖς Ὁμήρου παραβολαῖς, πυρὸς καὶ ἀνέμων, καὶ θαλάττης, καὶ ἀετῶν, καὶ ταύρων, καὶ λεόντων, καὶ τῶν ἄλλων, οἷς ἐκόσμησε τὴν ποίησιν Ὅμηρος, σὺ παραβάλλειν ἀξιώσεις τοὺς Σωκράτους κεραμέας, καὶ τοὺς σκυτοτόμους. εἴπερ γε, ὦ μακάριε, καὶ τὴν Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα [9]) τοῖς λέουσι καὶ ταῖς παρδάλεσι παραβάλλομεν, καὶ οὐδὲν [10]) ἢ μὴ πολὺ ἀποδεῖν φαμέν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως καὶ τῶν Ὁμήρου τὰ τοιαῦτα ἀποδοκιμάζεις, ὅπου μέμνηται ψαρῶν, ἢ κολοιῶν, ἢ ἀκρίδων, ἢ δαλοῦ, ἢ τέφρας, ἢ κυάμων τε καὶ ἐρεβίνθων, ἢ λικμῶντας ἀνθρώπους πεποίηκεν; ἀλλὰ ταῦτά σοι δοκεῖ τὰ φαυλότατα εἶναι τῶν Ὁμήρου· μόνους δὲ θαυμάζεις τοὺς λέοντας, καὶ τοὺς ἀετοὺς, καὶ τὰς Σκύλλας, καὶ τοὺς Κύκλωπας, οἷς ἐκεῖνος ἐκήλει τοὺς ἀναισθήτους· ὥσπερ αἱ τίτθαι τὰ παιδία, διηγούμεναι τὴν Λαμίαν. καὶ μὴν ὥσπερ Ὅμηρος διά τε μύθων καὶ ἱστορίας ἐπεχείρησε τοὺς ἀνθρώπους παιδεύειν, σφόδρα ἐργώδεις ὄντας παιδευθῆναι· καὶ Σωκράτης πολλάκις ἐχρῆτο τῷ τοιούτῳ· ποτὲ μὲν σπουδάζειν ὁμολογῶν· ποτὲ δὲ παίζειν προσποιούμενος. τούτου ἕνεκεν ἀνθρώπους ἄλλους ὠφέλει, ἴσως δὲ προσέκρουσε τοῖς μυθολόγοις, καὶ τοῖς συγγραφεῦσιν. οὐ τοίνυν οὐδὲ τοὺς περὶ Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ

Θρασύ-

9) de vulpe Archilochi v. Ruhnken ad Timaei Lexicon Platonic. p. 183.

10) οὐδὲν] Ven. et Mor. dant οὐδενός.

Θρασύμαχον, ἢ Πρόδικον, ἢ Μένωνα, ἢ Εὐθύφρονα, ἢ Ἄνυτον, ἢ Ἀλκιβιάδην, ἢ Λάχητα, μάτην ἐποίει λέγοντας, ἐξὸν ἀφελεῖν τὰ ὀνόματα· ἀλλὰ ᾔδει τοῦτο καὶ μάλιστα ὀνήσειν τοὺς ἀκούοντας, εἴ πως ξυνεῖεν, ἀπό τε τῶν λόγων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους· ὃ ξυνορᾶν, οὐ ῥᾴδιον ἄλλοις, ἢ τοῖς φιλοσόφοις, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις. οἱ δὲ πολλοὶ μάτην οἴονται τὰ τοιαῦτα λέγεσθαι, καὶ ὄχλον ἄλλως καὶ φλυαρίαν ἡγοῦνται. Σωκράτης δὲ ἐνόμιζεν, ὁσάκις μὲν ἀλαζόνα ἄνθρωπον εἰσάγει, περὶ ἀλαζονείας λέγειν· ὁπότε δὲ ἀναίσχυντον καὶ βδελυρὸν, περὶ ἀναιδείας καὶ βδελυρίας· ὁπότε δὲ ἀγνώμονα καὶ ὀργίλον, ἀγνωμοσύνης καὶ ὀργῆς ἀποτρέπει. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· τὰ πάθη καὶ τὰ νοσήματα ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐχομένων [11]) τοῖς πάθεσιν, ἢ τοῖς νοσήμασι [12]), σαφέστερον ἐδείκνυεν ὁποῖά ἐστιν, ἢ εἰ τοὺς λόγους ψιλοὺς ἔλεγεν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τοῦτο παρ' Ὁμήρου λαβεῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνος, ὅταν μὲν [13]) διηγῆται περὶ Δόλωνος, ὅπως καὶ [14]) ἐπεθύμησε τῶν ἵππων τοῦ Ἀχιλλέως, ὅπως δὲ τοὺς πολεμίους ἀποφεύγειν δυνάμενος, ἔστη, τοῦ δόρατος ἐγγὺς παγέντος· καὶ οὐδὲν αὐτὸν ὤνησε τὸ τάχος· ὅπως δὲ ἐβάμβαινεν ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ συνεκρότει τοὺς ὀδόντας· ὅπως δὲ ἔλεγε τοῖς πολεμίοις, οὐ μόνον εἴ τι ἐρωτῷεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ὧν μηδεὶς ἐπυνθάνετο· καὶ γὰρ τοὺς ἵππους ἐμήνυσε τοὺς Θρακικοὺς, καὶ τὸν Ῥῆσον, ὃν οὐδεὶς ᾔδει ἀφιγμένον. ταῦτα δὲ [15]) λέ-

γων,

11) τῶν ἐχομένων] Ven. et Mor. omittunt τῶν.

12) niſi praeceſſiſſet τὰ πάθη καὶ τὰ νοσήματα, crederem verba ἢ τοῖς νοσήμασι ſcholium verborum τοῖς πάθεσιν ideoque delenda eſſe.

13) μὲν] ad hanc partic. reſpicit δὲ ſequens p. 287, 2.

14) καὶ delendum.

15) δὲ] l. δή.

γων, οὕτω σφόδρα ἐναργῶς, ὁ περὶ δειλίας ὑμῖν καὶ φιλοδοξίας δοκεῖ διαλέγεσθαι; ὅταν δὲ περὶ τοῦ Πανδάρου, ὡς συνέχει [16]) τὰς σπονδὰς, ἐλπίσας δῶρα παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πριάμου· καὶ ὅτε ἀπέκτεινε τὸν Μενέλεων βαλὼν, καίτοι τοξότης ἱκανὸς εἶναι δοκῶν· καὶ παραβὰς τὰ ὅρκια, τοὺς Τρῶας ἀθυμοτέρους ἐποίησε πρὸς τὸν πόλεμον, μεμνημένους ἀεὶ τῆς ἐπιορκίας.

— νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι, μαχόμεθα τῷ οὔ νύ τι κάλλιόν ἐστι.

καὶ ὃν τρόπον ἀπέθανεν, οὐ μεταπολὺ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθεὶς, πρὶν ἢ καὶ λόγῳ φῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῷ χάριν εἰδέναι. ταῦτα διεξιὼν οὕτως ἐπιμελῶς, ὑπὲρ ἄλλου τοῦ δοκεῖ λέγειν, ἢ δωροδοκίας καὶ ἀσεβείας, καὶ τὸ ξύμπαν, ἀφροσύνης; ὅς γε τοῖς βέλεσι κατηρᾶτο, καὶ ἠπείλει διακλάσειν αὐτὰ, καὶ κατακαύσειν, ὡς φοβουμένων αὐτὸν τῶν βελῶν. ὅταν δὲ περὶ Ἀσίου τοῦ Ὑρτάκου, ὅτι τοῦ στρατηγοῦ κελεύσαντος ἔξω τῆς τάφρου καταλιπεῖν τοὺς ἵππους, μόνος οὐχ ὑπήκουσεν·

ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι
Νήπιος· οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν.
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.

εἰς τοσαύτην δυσχωρίαν τάφρου τε καὶ τείχους καὶ νεῶν εἰσελαύνων [17]), ὅπου μηδὲ τοῖς πεζοῖς συνήνεγκε καταληφθεῖσιν ὑπὸ τῶν ἐναντίων· ἀλλὰ ὀλίγης ἐκβοηθείας γενομένης, διεφθάρησαν οἱ πλείους. ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἵππων ἐπαιρόμενος, καὶ τῷ κάλλει τοῦ δίφρου, ὡς τότε μὲν ὑπὲρ τοῦ τείχους ἐλάσας [18]), ἑτοι-

μος

16) συνέχει] sic recte Ven. συνεχὲς Mor. συνέχεε Casaub.
17) εἰσελαύνειν margo Mor.
18) ἐλάσειν margo Mor.

μος δὲ ἦν ἐμβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μάχεσθαι· ἆρ' οὖν οὐ περὶ ἀπειθείας καὶ ἀλαζονείας τότε λέγειν φαίνεται; πάλιν δὲ τούτοις παρατιθεὶς Πολυδάμαντα, κελεύοντα εὐλαβηθῆναι, καὶ μὴ διαβαίνειν τὴν τάφρον, ἅμα μὲν τὸ πρᾶγμα ἐπιδεικνύντα, ὡς ἐπικίνδυνον· ἅμα δὲ τὸν οἰωνὸν τὸν γενόμενον αὐτοῖς. ἄλλως μὲν γὰρ οὐδένα ᾤετο ἀνέξεσθαι αὐτοῦ λέγοντος, ἐν δὲ τῷ οἰωνῷ τάχ' ἂν πεῖσαι τὸν Ἕκτορα· ἢ τὸν Νέστορα [19]) τοὺς περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἢ τὸν Ἀχιλλέα λοιδορουμένους, παύοντα τῆς ὀργῆς, καὶ προλέγοντα φανερῶς τὰ συμβησόμενα αὐτοῖς ἀπὸ τῆς στάσεως· ὕστερον δὲ ἐπιπλήττοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὡς ἁμαρτόντι, καὶ ἀναγκάζοντα δεῖσθαι τοῦ Ἀχιλλέως, ἢ τὸν Ὀδυσσέα ἐπανορθούμενον τὸ ἁμάρτημα τοῦ Ἀγαμέμνονος, δι' οὗ πεῖραν βουλόμενος λαβεῖν τοῦ στρατοῦ, πῶς φέροιεν τὴν τοῦ πολέμου τριβήν, ὀλίγου [20]) φυγεῖν αὐτοὺς ἐποίησεν· οὐ περὶ φρονήσεως, καὶ στρατηγίας, καὶ μαντικῆς, πρὸς δὲ τούτοις καιροῦ καὶ ἀκαιρίας ἔοικεν ὑποτίθεσθαι; ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ τὰ μὲν ἄλλ' ἐῶ· ἑνὸς δὲ μόνου μνησθήσομαι, τοῦ Ἀντινόου. τοῦτον γὰρ ἀλαζονέστατον πεποίηκε τῶν μνηστήρων, καὶ ἀκολαστότατον· ὃς πρῶτον μὲν κατεφρόνει τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐν ῥάκεσιν ἦν, αὐτὸς δὲ ἐν πολυτελεῖ ἐσθῆτι, καὶ ἔπινεν ἐκ χρυσῶν ποτηρίων, καὶ τοῦτ' οὐχ αὐτοῦ· καὶ ἐδείπνει πολυτελῶς, οὐκ ἐκ τῶν πατρῴων, ἀλλὰ παρασιτῶν [21]) ἐπ' οἰκίας ἀδεσπότου· καὶ ἔφη μὲν τῆς Πηνελόπης ἐρᾶν· ἐμίγνυτο δὲ ταῖς δούλαις ταῖς τοῦ Ὀδυσ-

19) in Νέστορα atque vſ. 15. in Ὀδυσσέα repetendum mente e ſuperioribus παρατιθεὶς Ὅμηρος.

20) ὀλίγου] paene. ὀλίγον Ven. et Mor.

21) παρασιτῶν] ſic recte Caſaub. παρὰ σίτων margo Mor. παρὰ τῶν Ven. et t. Mor.

Ὀδυσσέως· καὶ τἄλλα ἦν ἀκόλαστος, οὐχ ὡς ἔνιοι τῶν νῦν. τελευτῶν δὲ, ἐπεχείρει τοξεύειν, ἄπειρος ὢν τοξικῆς, καὶ τὰς χεῖρας οὕτως ὑπὸ τρυφῆς διεφθαρμένος, ὡς μὴ δύνασθαι ἅπτεσθαι τῆς νευρᾶς, εἰ μή τις ἐπιχρίσαι στέαρ· καὶ ταῦτα τοῦ Ὀδυσσέως ὁρῶντος, καὶ τῆς ἐρωμένης παρούσης, ἐν ἀνθρώποις τοσούτοις· μηδ' ἐπιτεῖναι δυνάμενος 22) τὸ τόξον, μηδὲ ὅπως στήσειε τοὺς πελέκεις ὁ Τηλέμαχος ξυνείς. ὅμως 22b) δὲ καὶ τοῦτον ἀποθανόντα ἐποίησεν, οὐκ εἰκῇ 23) πληγέντα διὰ τοῦ λαιμοῦ, οὐχ ὅπου ἔτυχεν· ὥσπερ ἀμέλει τὸν Πάνδαρον διὰ τῆς γλώττης. καὶ γὰρ εἰ καὶ τύχῃ τινὶ συμβαίνει τὰ τοιαῦτα, ὅμως ἐπὶ πολλῶν ἐστιν εἰπεῖν· ὅτι τοῦτον μὲν τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς γαστρὸς ἔδει 24) πληγέντα ἀποθανεῖν· τοῦτον δὲ, διὰ τῶν αἰδοίων· τοῦτον δὲ, διὰ τοῦ στόματος. μὴ οὖν ὑμῖν εἰκῇ δοκεῖ Ὅμηρος ὅτι οὖν λέγειν. οὐ τοίνυν οὐδὲ Σωκράτης ἄλλως ἐχρῆτο τοῖς λόγοις, οὐδὲ τοῖς παραδείγμασιν· ἀλλ' Ἀνύτῳ τάχα αὐτῷ 25) μὲν διαλεγόμενος, βυρσέων ἐμέμνητο, καὶ σκυτοτόμων· εἰ δὲ Λυσικλεῖ διαλέγοιτο, προβάτων 26), καὶ καπήλων· Γλύκωνι δὲ, δικῶν, καὶ συκοφαντημάτων· καὶ ἀμιδίων, καὶ κωδίων· Μένωνι δὲ τῷ Θετταλῷ, περὶ

22) γρ. δυναμένοις margo Mor. 22. b. ὅμως] Casaub. vult ὁμοίως.

23) distingue non ante, sed post εἰκῇ. *non temere morientem fingit.*

24) ἔδει] *oportebat*, Ven. et Mor. δεῖ.

25) aut solum αὐτῷ delendum est, aut vna cum τάχα.

26) f. locus ita est constituendus: προβάτων καὶ κωδίων. Γλαύκωνι δὲ δικῶν καὶ συκοφαντημάτων —— δὲ καπήλων καὶ ἀμίδων, Μένωνι δὲ —— Glauconem in Socratis familiaribus noui, non Glyconem. v. Xenoph. Memorabilia. 3, 6. ἀμίδες hic loci non sunt matulae, sed amphorae vinariae, lagenae. ἀμὶς interpretatur Hesychius per σαμνίον, et eo sensu accipio vocab. quoque in illo Axionici, quod Pollux 10. 122. et Athenaeus 6, 9. habent.

περὶ ἐραστῶν καὶ ἐρωμένων. οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐνίοτε παραδειγμάτων εὐπορεῖ, Φίλους μὲν ὀνομάζων καὶ Φιλίαν, ὅτε πρὸς Λυσίαν διαλέγοιτο [27]· περὶ σωφροσύνης δὲ Χαρμίδῃ διαλεγόμενος.

27) διαλέγοιτο] sic recte Ven. διαλέγοι Mor.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΣΤ'.

Πότερα βούλει περὶ Ἀγαμέμνονος ἀκούειν φρονίμους λόγους, ἀφ' ὧν ἐστιν ὠφεληθῆναι τὴν διάνοιαν· ἢ λυπεῖ σε Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως ὀνομαζόμενος ἐν τοῖς λόγοις; οὐδ' εἰ περὶ Ἀδράστου τοῦ Ταλαοῦ λέγεις [1]), ἢ Ταντάλου, ἢ Πέλοπος, ἀχθοίμην ἄν, εἰ μέλλοι βελτίων ἔσεσθαι. καὶ μὴν ἀνεμνήσθην ἔναγχος λόγων τινῶν, οὓς λέγοιμ' ἄν, εἴ μοι ἐρωτῶντι ἐθέλοις ἀποκρίνασθαι; λέγε ὡς ἀποκρινομένου. εἰσί τινες ἀνθρώπων ἄρχοντες, ὥσπερ ἕτεροι μὲν αἰγῶν, ἕτεροι δὲ ὑῶν, οἱ δέ τινες ἵππων, οἱ δὲ καὶ βοῶν, ξύμπαντες οὗτοι οἱ καλούμενοι κοινῇ ποιμένες. ἢ οὐκ ἀνέγνωκας τοῦτο τὸ ἔπος Κρατίνου·

Ποιμὴν καθέστη [2]), αἰπόλος καὶ βουκόλος;

οὐκ ἂν ἔχοιμί σοι εἰπεῖν, εἰ ποιμένας μόνον ὀνομάζει [3]) σύμπαντας τοὺς τῶν ζώων νομέας. οὐ μόνον γε τῶν ἀλόγων, ὦ ἄριστε, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων, εἴ τι χρὴ

1) λέγῃς aut λέγοις.
2) si sensus dictionis ille est, quem Interpres ei dedit, neque alio modo corruptum est vocab. legend. est κατέστη.
3) in Veneta est ἀ μόνον ἐνομ. vnde efficio δεῖ μόνον ὀνομ.

χρὴ Ὁμήρῳ πείθεσθαι περὶ τούτων. ἀλλὰ τί οὐκ ἀπεκρίνω τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐρώτημα; τὸ ποῖον; εἴπερ εἰσί τινες ἀνθρώπων ἄρχοντες. πῶς γὰρ οὐκ εἰσί; τίνες οὗτοι; τίνας αὐτοὺς ἐπονομάζεις; λέγω δὲ οὐ 4) τοὺς ἐν πολέμῳ στρατιωτῶν ἄρχοντας, οὓς στρατηγοὺς παρονομάζειν εἰώθαμεν, τοὺς ἁπάσης τῆς στρατείας 5) ἡγεμόνας· ὥσπερ γε καὶ κατὰ μέρος, ὁ μὲν λόχου ἄρχων καλεῖται λοχαγὸς, ὁ δὲ τάξεως, ταξίαρχος· ὁ δὲ τοῦ ναυτικοῦ, ναύαρχος, ὁ δὲ μιᾶς τριήρους, τριήραρχος· καὶ ἄλλοι εἰσὶν οὕτως καλούμενοι πλείους 6), ἐν τοῖς πολέμοις ἄρχοντες, κατ' ὀλίγους, ὅτι πλείστης προνοίας τότε καὶ ἡγεμονίας οἱ ἄνθρωποι δέονται· οὐδέ γε τῶν χορῶν τοὺς κορυφαίους συγχωρῶ πυνθανόμενος, οἵτινες καλοῦνται, τοὺς σημαίνοντας τοῖς ᾄδουσι, καὶ μέλος ἐνδιδόντας, οὐδὲ τοὺς τῶν συμποσίων ἡγεμόνας, οὐδ' εἴ τινες ἄλλου μέρους ἀνθρώπων, πρὸς μίαν πρᾶξιν, ἢ χρόνον ῥητὸν ἐπιμέλειάν τινα ἢ ἄλλου ἀρχὴν λαμβάνουσιν· ἀλλὰ τοὺς αὐτότε τῶν ἀνθρώπων ἄρχοντας πολιτευομένων, καὶ γεωργούντων, ἂν οὕτω τύχωσι, καὶ βιούντων ἁπλῶς, ὡς Κῦρός τε Περσῶν ἦρχε, καὶ Μήδων Δηϊόκης, καὶ Ἑλλήνων τῶν δι' αὐτὸν 7) ὀνομασθέντων· ὡς Αἴολος Αἰολέων· καὶ Δῶρος Δωριέων, καὶ Νουμᾶς Ῥωμαίων, καὶ Δάρδανος Φρυγῶν. ἀλλ' οὐδὲν ἦρε χαλεπόν· πάντες γὰρ οὗτοι, οὓς σὺ νῦν ὀνομάζεις, βασιλεῖς ἐκαλοῦντο καὶ ἦσαν· καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἣν λέγεις, τὸ καθόλου ἀνθρώπων ἄρχειν, καὶ ἐπιτάττειν αὐτοῖς, ἀνυπεύθυνον ὄντα, βασιλεία

4) margó Mor. omittit οὐ.

5) στρατιᾶς.

6) καλούμενοι καὶ κατὰ πλείους — ἄρχοντες καὶ κατ' ὀλίγους, aut καλούμενοι κατὰ πλείους — ἢ κατ' ὀλίγ.

7) δι' αὐτὸν] ſic recte Ven. vnde ſic reſtituo locum: ἑλλήνων ἕκαστος, τῶν δι' αὐτὸν ὀνομασθέντων.

καλεῖται. σὺ ἄρα οὐχ ἡγῇ βασιλείαν τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν, ἐν Λακεδαίμονι τοσοῦτον βασιλευσάντων χρόνον; ἐκεῖνοι γὰρ οὐ πάντα ἔπραττον, ὡς αὐτοῖς ἐδόκει· ἀλλὰ περὶ πολλῶν ὑπήκουον τοῖς ἐφόροις· καὶ ὅτε δὴ κατέστη τοῦτο τὸ ἀρχεῖον ἐν Σπάρτῃ [8]), Θεοπόμπου βασιλεύοντος πρὸς ἐνιαυτὸν, οὐδὲν ἧττον ἐκράτουν τῶν βασιλέων [9]) ὥστε καὶ Παυσανίαν τὸν Κλεομβρότου τὸν νικήσαντα Πλαταιᾶσιν, ἐβούλοντο μὲν εἰς τὴν εἱρκτὴν ἐμβαλεῖν, καταφυγόντα δὲ εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν, καὶ οὐδὲν αὐτὸν ὤνησεν οὔτε ὅτι γένος [10]) ἦν τῶν Ἡρακλειδῶν, οὔτε ὅτι παῖδα ἐπετρόπευεν, οὔτε ὅτι τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης ἡγήσατο, οὐ μόνον τῆς Σπάρτης. ὕστερον δὲ Ἀγησίλαον πολεμοῦντα βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, καὶ περὶ Σάρδεις νενικηκότα, καὶ μάχῃ κρατήσαντα [11]) πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, ὑπηρέτην πέμψαντες, ἐκάλουν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ὃς οὐδεμίαν ἡμέραν συνεβάλετο, τοσούτων μὲν Ἑλλήνων, τοσούτων δὲ βαρβάρων γεγονὼς κύριος. οὐκ ἄρ' ὑπῆρχε βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Ἀγησίλαος, ὃς ὑπήκουεν ἑτέροις ἄρχουσι· καὶ πῶς οὐκ ἂν εἶεν οὗτοι βασιλεῖς, πρὸς τὸν ἀκριβῆ περὶ τῆς βασιλείας λόγον; ἆρα οὐδὲ Ἀγαμέμνονα ἐν Ἰλίῳ φήσεις βασιλεύειν Ἀργείων τε καὶ Ἀχαιῶν, ὅτι εἶχε τῆς ἀρχῆς ἐπίτροπον ἄνδρα πρεσβύτερον, Νέστορα τὸν Πύλιον; κἀκείνου κελεύοντος, τὸ τεῖχος ᾠκοδομήθη τὸ περὶ τὰς ναῦς, καὶ τὴν τάφρον περιεβάλλοντο ἔρυμα τοῦ ναυστάθμου, καὶ διεῖλεν εἰς τάξεις τὸν στρατὸν ὁ Ἀγαμέμνων, πρότερον, ὡς ἔοικεν, εἰκῇ μαχόμενον, πεζούς τε καὶ ἱπ-

πέας

8) v. Simson Chronic. A. 3256.
9) τὸν βασιλέα margo Mor.
10) poteſt γένος defendi et exponi per κατὰ γένος, poſſet quoque γόνος legi. mallem tamen γένους.
11) νενικηκότα μάχῃ καὶ κρατήσαντα.

πέας φύρδην ἁπάντων ἀναμεμιγμένων, Πυλίων τε καὶ Ἀργείων καὶ Ἀρκάδων καὶ Βοιωτῶν. ὁ δὲ Νέστωρ ὕστερον αὐτῷ προσέταξε κατὰ φῦλα διαιρεῖν τὸν στρατόν,

Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.

οὕτω δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων, ἔφη, γνώσῃ τούς τε ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακούς. εἰ δὲ τῶν ἡγεμόνων, δηλονότι καὶ τῶν στρατιωτῶν· ἅμα διδάσκων τῆς ὠφελείας τὸ μέγεθος. καὶ τί βουλόμενος οὕτως ἐποίει; ἵνα ἐπίστηται, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, τὴν στρατηγικὴν τέχνην ὁ Ἀγαμέμνων. οὗτος δὲ πάνυ ἦν κατήκοος αὐτοῦ 12) τοῦ Νέστορος, ὥστε οὐ μόνον, εἴ τι προσέταττεν αὐτῷ 13) παρών, τοῦτο ἐποίει προθύμως, ἀλλ' οὐδὲ εἴ τι 14) ὄναρ ᾠήθη Νέστορα λέγειν, οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦτο παρέλειπε. τὸ γοῦν ὄναρ τὸ περὶ τῆς μάχης οὕτως ἐξηπάτησεν αὐτόν, Νέστορι ἀπεικασθέν. οὐ μόνον δὲ τῷ Νέστορι ὑπήκουε δοκοῦντι φρονιμωτάτῳ τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἄνευ τῶν γερόντων οὐδὲν ἔπραττεν. ὁπότε γοῦν ἔμελλεν ἐξάγειν τὸν στρατὸν τῷ ἐνυπνίῳ πεισθείς, οὐ πρότερον ἐξήγαγε, πρὶν ἢ βουλὴν τῶν γερόντων ἐκάθισε παρὰ τῇ νηὶ τοῦ Νέστορος. οὐδὲ τὴν πεῖραν ἣν ἐβούλετο λαβεῖν τοῦ πλήθους, εἰ ἔτι μένειν ἐβούλετο, καὶ διαπολεμεῖν, τοῦ Ἀχιλλέως μηνίοντος, οὐκ ἄλλως ἐπειράθη, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν πρῶτον εἰσήγγειλεν. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν δημαγωγῶν ἀπροβούλως τὰ ψηφίσματα οὐκ ὀκνοῦσιν εἰς τὸν δῆμον εἰσφέρειν. ἐκεῖνος δὲ μετὰ τῶν γερόντων βουλευσάμενος, οὕτως ἐμέμνητο εἰς τὸ πλῆθος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πολέμου. τοῦτο μὲν οὐδὲν ἄτοπον, εἰ βασιλεὺς ὤν, μετεδίδου λόγου τοῖς

 ἄλλοις,

12) forte redundat αὐτοῦ, aut τοῦ Νέστορος.
13) αὐτῷ] *si Nestor ipsi* (Agamemnoni) *aliquid imperaret.*
14) τι] sic recte Ven. *si quid Nestor Agamemnoni per insomnium praeciperet.* Mor. dat τις.

ἄλλοις, καὶ σύμβουλον εἶχε, διὰ γῆρας πιστευόμενον, αὐτὸς ὢν κύριος ἁπάντων τῶν πραγμάτων, ἐπεὶ διὰ τί τὰ περὶ τὴν Βρισηΐδα οὕτως 15) ἐποίησεν, οὐ πεισθεὶς τῷ Νέστορι τῷ βελτίστῳ, ὥσπερ δὴ καὶ πολλοὶ τῶν ἰδιωτῶν οὐ πειθόμενοι τοῖς ἄρχουσιν, οὐδὲ τοῖς νόμοις, πολλὰ πράττουσι παρανόμως, ὑπὲρ ὧν καὶ τὰς εὐθύνας ὑπέχουσιν; οὐκοῦν ἀχθέντες εἰς τὸ δικαστήριον, τὴν ἀρχὴν 16) ζημιοῦνται, ἧς ἂν ἕκαστοι δοκῶσιν ἄξιοι ζημίας; πάνυ γε. τί οὖν Ἀγαμέμνων οὐ δοκεῖ σοι τότε ἀπειθήσας ὕστερον εὐθύνεσθαι ὑπὸ τοῦ Νέστορος, ὁπηνίκα αὐτοῦ κατηγορεῖ τῆς πράξεως ἐκείνης ἐν τοῖς φρονιμωτάτοις τῶν συμμάχων; τοῖς ἡγεμόσιν αὐτοῖς τίμημα ἐπάγων, ὅτι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι, κατηγορίαν χαλεπωτάτην, ἅτε δεινὸς ὢν ῥήτωρ, λέγων, ὅτι πάνυ βαρέως ἔχει τοῖς πράγμασιν·

Ἐξέτι τοῦ, ὅτε διογενὲς 17) Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος, ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
Οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον. μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεθ'.

καὶ νὴ Δία γε οὐ μόνον αὐτὸν εὔθυνε τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ ζημίαν ἐπήγαγε τοῦ ἁμαρτήματος, πασῶν βαρυτάτην. κελεύει γὰρ αὐτὸν δεηθῆναι τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ πάντα ποιῆσαι, ὅπως πείσῃ τὸν ἄνδρα. καὶ ὃς ὑποτιμᾶται χρημάτων τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἁλόντες τοῖς δικαστηρίοις, ὅσα φασὶν ἀπο-

τίσαι

15) poſt οὕτως videtur αἰσχρῶς vel ſimile aduerbium deſiderari. in verbis οὐ πεισθεὶς incipit reſponſio.

16) τὴν ἀρχὴν ſuſpectum. certe non video, quid ſibi velit.

17) γρ. διογενοῦς margo Mor.

τίσαι δύνασθαι ἀντὶ τῆς ὕβρεως. τά τε ἄλλα [18]) καὶ ὅρκον ὑποδέχεται ὀμόσειν, σφαγίων γενομένων, περὶ τῆς Βρησηΐδος, ἦ μὴν αὐτῆς μηδὲ ἅψασθαι λαβών. ἀντὶ δὲ τοῦ μόνον μεταγαγεῖν ἀπὸ σκηνῆς ἐπὶ σκηνήν, χρυσίον ἐπαγγέλλεται δώσειν πολύ, καὶ ἵππους, καὶ τρίποδας, καὶ λέβητας, καὶ γυναῖκας, καὶ πόλεις. τελευταῖον δὲ ὡς οὐκ ἦν ἱκανόν, τῶν θυγατέρων τριῶν οὐσῶν, ἣ ἂν βούληται συνοικεῖν· ὃ οὐδεὶς πώποτε ἐκρίθη παθεῖν ἀντὶ θεραπαίνης, καὶ ταύτης αἰχμαλώτου μηδὲν παθούσης· ἀναγκάσαι συνοικῆσαι τὴν θυγατέρα ἐπὶ προικὶ μεγάλῃ ἄνευ ἕδνων· καίτοι τῆς δίκης ταύτης οὐδεμίαν ἴσμεν ἰδιωτικὴν δίκην πικρότερον κριθεῖσαν. ἆρά σοι δοκεῖ πρὸς θεῶν ἀνυπεύθυνος ἄρχειν ὁ Ἀγαμέμνων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ᾽ οὐ πάνυ ἀκριβεῖς ὑπέχειν εὐθύνας ἁπάντων ὧν ἔπραττεν; περὶ μὲν δὴ τούτων αὐτοῦ τὸν λόγον ἐάσομεν, χθὲς ἱκανῶς εἰρημένον [19]), ἐπ᾽ ἄλλον δέ τινα ἴωμεν. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλὰ παράθητι πάντα εἰπεῖν, ὅσα λέγεις ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ὡς ἐγὼ μόλις ἀρτίως συνίημι τοῦ λόγου τὴν ὑπόθεσιν. οἶμαι γάρ σε περὶ ἀρχῆς, ἢ βασιλείας, ἢ τοιοῦτόν τι βούλεσθαι λέγειν.

18) ὕβρεως; καὶ τά τε ἄλλα — illud καὶ necesse est ob sequens ὑποδέχεται τά τε ἄλλα, scil. ποιεῖν. *et se recipit facturum omnia reliqua.*

19) *εἰρημένον*] Ven. et Mor. dant *εἰρημένων.*

ΝΕΣΤΩΡ.

ΛΟΓΟΣ ΝΖ΄.

Διὰ τί ποτε δοκεῖ ὑμῖν περὶ Νέϛορος ὁ Ὅμηρος ποιῆσαι τάδε τὰ ἔπη πρὸς Ἀγαμέμνονα καὶ Ἀχιλλέα, παραμυθούμενον 1) αὐτοὺς καὶ διδάσκοντα, μὴ διαφέρεσθαι ἀλλήλοις·

Ἤδη γάρ ποτ᾽ ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν,
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ᾽ οἵ γ᾽ ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ᾽, Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ᾽ Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιϛοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Καὶ μέν μου βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.

ἆρα μὴ ἀλαζόνα πεποίηκε τὸν Νέϛορα λέγοντα περὶ τοῦ Πειρίθου καὶ Δρύαντος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅτι θαυμαϛοί τε φύσει ὄντες, καὶ πολὺ κρείττους ἐκείνου, προσεδέοντο τῆς αὐτοῦ διανοίας, καὶ ἧκε μετάπεμπτος εἰς τὴν Θετταλίαν ἐκ Πύλου, δεομένων ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι αὐτῷ. ἔτι γὰρ εἰπὼν, ὅτι κράτιϛοι ἀνθρώπων ἦσαν, ὡς μέγα τι μαρτυρεῖν ἔοικεν αὐτοῖς, τὸ ξυνεῖναι τῆς αὐτοῦ γνώμης, καὶ πείθεσθαι τοῖς λόγοις. ἢ τοῦτο μὲν σχεδὸν οὗ ἕνεκα φαμὲν 2) ἐν πᾶσι τοῖς ὀρθῶς λέγουσιν, οὐδέποτε οὐδεὶς

1) aut παραμυθούμενα, vt ad ἔπη redeat, aut ſi ad Νέϛορος referatur, παραμυθουμένου et διδάσκοντος.

2) locus hic mihi pariter, atque Caſaubono fuit, eſt obſcurus.

οὐδεὶς πείθεται τῶν ξυνιέντων 3). ἀλλ' ἆρ' ἡ ἀπείθεια ταυτὸν ἀξυνεσίᾳ; φέρε δὴ καὶ τἆλλα σκεψώμεθα, πότερον ὀρθῶς εἴρηκα, ἢ δι' ἀλαζονείαν; ἐκεῖν οἱ ἀνόητοι πάντες καταφρονοῦσι τῶν ἀδόξων ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲν προσέχουσι τούτοις, οὐδ' ἂν τύχωσι τὰ ἄριστα συμβουλεύοντες. οὓς δ' ἂν ἴδωσι τιμωμένους ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἢ τῶν μέγιστον δυναμένων, οὐκ ἀπαξιοῦσι πείθεσθαι αὐτοῖς. ἑνὸς μὲν οὖν 4) τούτου χάριν ὁ Νέστωρ συνίστησιν αὐτὸν 5), ὅτι πολλοὺς καὶ δυνατοὺς πρότερον ἠδυνήθη πεῖσαι· καὶ ὅτι ἐκεῖνοι κατὰ τὴν αὐτῶν ἀφροσύνην καὶ ἀναισθησίαν, ἂν ἀπειθήσωσιν 6), ἀπειθήσειεν ἄν, οὐχ ὡς ἀδυνάτου 7) ὄντος αὐτοῦ συμβουλεῦσαι περὶ τῶν μεγίστων· ὥσπερ οὖν εἰ λοιδορῶν αὐτὸν 8), καὶ λέγων, ὅτι μηδέποτε μηδεὶς ἠξίωσεν αὐτῷ συμβουλεύσασθαι περὶ μηδενός, ἔμελλε προτρέπειν τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα πείθεσθαι τοῖς λόγοις, οὐκ ἂν ὤνησεν λοιδορῶν· οὕτως εἰ τὸν ἔπαινον ᾤετο παρορμήσειν πρὸς τοῦτο, εἰκότως ἐπῄνει. ἢ οὐκ ἀνοήτου ἀνθρώπου ἐστίν, αἰσχύνεσθαι αὐτὸν ἐπαινεῖν μέλλοντα μέγιστα 9) ὀνήσειν; ὥσπερ οἶμαι καὶ τοὐναντίον, σεμνύνεσθαι, καὶ λέγειν ὑπὲρ αὐτοῦ πολλάκις, εἰ κίνδυνός τις ἢ βλάβη προσείη. καθάπερ οὖν ὅταν ἰατρὸς βουλόμενος τέμνειν τινά, ἢ καῦσαι παρασχεῖν αὐτὸν 10), ἢ πιεῖν φάρμακον ἀηδὲς 11), δειλὸν εἰδὼς

3) τῶν οὐ ξυνιέντων.
4) οὖν] sic recte margo Mor. sed t. Mor. et Ven. dant ἢ.
5) post αὐτὸν videtur λέγων deesse.
6) ἂν ἀπειθῶσιν οὐχ margo Mor.
7) ἀδυνάτου] sic quoque vir doctus in margine Venetae. sed praecedentia corrupta non expedio.
8) αὐτὸν] *semet ipsum conviciis exagitans.*
9) μέλλοντα τὰ μέγιστα.
10) αὐτὸν] *efficere, vt aeger semet ipsum praebeat medico.* Vers. et Mor. dant αὐτῷ.
11) post ἀηδὲς videtur παρασκευάζειν desiderari.

τὸν ἄνθρωπόν, καὶ ἀνόητον, ἑτέρων μνημονεύει τῶν ὑφ᾽ αὐτοῦ σωθέντων διὰ τὸ πεισθέντας ἂν [12]) ὑπομεῖναι τὴν θεραπείαν· καὶ οὐδείς φησιν ἀλαζονεύεσθαι τὸν ταῦτα λέγοντα· δοκεῖ μοι δικαίως ἂν μηδὲ ὁ Νέστωρ αἰτίαν ἔχειν ἀλαζονείας. ἓν μὲν δὴ τοῦτο ὑπῆρχεν ὄφελος ἐκ τῶν λόγων· ἕτερον δέ· τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἠπίστατο οὐκ ἄλλως ἁμαρτάνοντας, ἢ δι᾽ ὕβριν· ὑβρίζειν δὲ ἡγεῖτο τοὺς ἀνθρώπους τότε μάλιστα σχεδὸν, ἐπειδὰν καταφρονῶσι τῶν ἄλλων, καὶ νομίζωσι [13]) πολὺ χείρους αὐτῶν, ἐπαιρόμενοι διὰ δόξαν, ἢ δύναμιν· ἢ καὶ [14]) τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐγίνωσκε διὰ τοῦτο ἐπαιρομένους καὶ στασιάζοντας, ὑπὸ μεγαλαυχίας ἑκάτερον. ὁ μὲν γὰρ ᾤετο, ἅτε Πηλέως καὶ Θέτιδος υἱὸς ὢν, καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων διαφέρων ἐν τῷ μάχεσθαι, προσήκειν αὐτῷ μηδενὸς ἁπλῶς ὑπακούειν, μηδὲ κρείττονα νομίζειν αὐτοῦ μηδένα· τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι τῆς ὕβρεως αἴτιον ὑπῆρχεν, ἡ δύναμις ἡ τῆς βασιλείας, καὶ τὸ μόνον ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων πάντων. ὑπὸ δὴ τούτων ὁρῶν αὐτοὺς διεφθαρμένους, καὶ μὴ δυναμένους ὁμονοεῖν ἀλλήλοις, ἀλλὰ τὰς ψυχὰς οἰδοῦντας· ὥς ὕστερόν φησιν ὁ Ἀχιλλεύς·

Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη·

καὶ ἐβούλετο [15]) ταπεινῶσαι, καὶ τοῦ φρονήματος, εἰ δύναιτο, καθελεῖν· ὥσπερ οἱ τὰ οἰδοῦντα νύξαντες, ἢ πιέσαντες. διὰ τοῦτο ἐμέμνητο ἀνδρῶν ἐνδόξων καὶ δυνατῶν· ἔτι δὲ, οἶμαι, πρότερον γεγονότων, εἰδὼς ἐκεί-

12) ἂν delend. aut cum αὐτῷ mutandum.
13) νομίζωσι] Ven. et Mor. dant νομίζουσι.
14) f. ἢ καὶ — sed subest hic aliquid scabritiei, et videor mihi liturarum indicia quaedam deprehendere.
15) ἐβούλετο] mallem quoque καὶ primum abesse; ἐβουλεύετο Ven. et Mor.

ἐκείνοις μᾶλλον συνεπομένην τὴν δόξαν. καὶ μέντοι οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἐποιήσατο, τίνα γνώμην ἕξουσι περὶ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' αὐτὸς ἀποφαίνεται ἄντικρυς, ὡς πολὺ κρείττονας ἐκείνων ὄντας, εἰ δύναιντο ὀλίγον ὑφεῖναι τοῦ τύφου καὶ τῆς μανίας. ἆρα εἰκῆ δοκεῖ[16] ὑμῖν Ὅμηρος περιθεῖναι τοὺς λόγους τούτους Νέστορι, ὅν φησι δεινότατον εἶναι ἀνθρώπων; καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ τῶν λόγων προσεικάζει τῇ φύσει τοῦ μέλιτος, ὃ τοῖς μὲν ὑγιαίνουσιν ἥδιστον, καὶ γλυκύτατον ἁπάντων, τοῖς δὲ νοσοῦσι καὶ πυρέττουσιν, ὥς φασιν, ἀηδέστατον· καὶ τὰ ἡλκωμένα καὶ πεπονθότα καθαίρειν καὶ δάκνειν πέφυκε. καὶ γὰρ ὁ τοῦ Νέστορος λόγος, τοῖς ἄλλοις γλυκὺς φαινόμενος, πικρὸς ἔδοξε τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι, νοσοῦσι καὶ διεφθαρμένοις ὑπὸ τῆς ὀργῆς, ὥστε οὐκ ἐπείσθησαν αὐτῷ διὰ τὴν ἄνοιαν[17]. ἐκεῖν' οὐδὲ τοῦτο εἶπε μάτην Ὅμηρος, οὐδέ, ὥσπερ οἴονταί τινες, ἀπὸ τύχης· ἢ δοκεῖ ὑμῖν τὰ παιδία, ὧν νέμεται τὸ σῶμα καὶ διεφθαρμένον ἐστὶν ὑπὸ ἑλκῶν, οὐκ ἀγανακτεῖν καὶ βοᾶν, μέλιτος γευόμενα; περὶ μὲν οὖν τούτων ἐῶμεν[18]. ἐκεῖνο δὲ ἐνθυμηθῆναι ἄξιον ἀπὸ τῶν εἰρημένων, ἐάν τις ἀνθρώποις ὁμιλῶν διηγεῖται πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ πρότερον ἄλλοις ὁμιλήσας πολὺ κρείττοσι, δήμοις, ἢ βασιλεῦσιν, ἢ τυράννοις, οὐκ ἀπέτυχεν αὐτῶν, ἀλλ' ἔσχεν ὑπακούοντας, καὶ πειθομένους, εἰ δίκαιόν[19] ἐστιν ἀλαζὼν δοκεῖν; ὡς διὰ τοῦτο μεμνημένος ἐκείνων τῶν λόγων, ἵνα θαυμάζοιτο καὶ δοκῇ μακάριος, ἢ μᾶλλον ἵνα πειθομένους ἔχῃ τοὺς ἀκούοντας, μιμούμενος τὴν τοῦ Νέστορος διδασκαλίαν; καὶ γὰρ ἄτοπον, εἰ Σωκράτης

μὲν

16) δοκεῖ] Ven. et Mor. δοκῇ.
17) διάνοιαν margo Mor.
18) ἐῶμεν] scil. λέγειν.
19) Casaub. vult δίκαιος.

μένους ἐν Λυκείῳ ῥηθέντας λόγους, ὀλίγον μεταβὰς, ἀπήγγελλε. τοῖς ἐν Ἀκαδημίᾳ· καὶ τοὺς ἐν Ἀκαδημίᾳ, πάλιν εἰς τὸ Λύκειον ἐλθὼν, ἐκ ὤκνει διαλέγεσθαι· καὶ τοσοῦτος ἤδη χρόνος ἐστὶν, ἐξ οὗ τοσαύτας [20]) διδάσκουσι τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας· ἡμεῖς δὲ ἄτοπον δόξομεν ποιεῖν, ἐπειδὴ βούλεσθε ἀκροᾶσθαι λόγων τινῶν, τοὺς ῥηθέντας πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα νῦν ἀπαγγέλλοντες· ὡς οὐ διαφέρον εἰδέναι, πότερον ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι καὶ ὑμῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασιν ἱκανοὶ, ἢ φαῦλοι καὶ ἀνωφελεῖς. εὖ γὰρ ἴσε, ὅτι τοῖς μὲν ἰδιώταις οἱ λεγόμενοι λόγοι, πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους τείνουσι, καὶ ὀλίγους τῶν ἄλλων· οἱ δὲ πρὸς τοὺς βασιλέας, ταῖς δημοσίαις ἐοίκασιν εὐχαῖς ἢ κατάραις. ὅθεν ἐγὼ τὸν Πέρσην οὔτε τἆλλα νομίζω φρόνιμον, οὔτε ὅτι τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους πανταχῆ διέπεμπεν, ὦτα βασιλέως καλουμένους, καὶ πάντα ἐκείνοις [21]) ἀκούειν ἐπέτρεπε· δέον φυλάττεσθαι [22]) τὰ βασιλέως ὦτα, πολὺ μᾶλλον τῆς χρυσῆς πλατάνου, μή τι δυσχερὲς ἀκούσῃ καὶ βλαβερόν.

20) τοσαύτας] τὰς αὐτὰς Casaub.

21) ἐκείνοις] illis veris auribus regis Persarum, non symbolice sic dictis hominibus.

22) aut φυλάττεσθαι sensu passiuo est accipiendum, non medio, aut φυλάττειν legend. quod mallem.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΝΗ.

Ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Χείρωνα ἤρετο, τί με, φησὶ, τοξεύειν διδάσκεις; ὅτι, ἔφη, καὶ τοῦτο τῶν πολεμικῶν ἐστι. δειλῶν, ἔφη, τὸ ἔργον ἐπὶ δειλούς. πῶς; ἔφη. ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον ἐγγὺς προσελθεῖν. ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον μακρὰν ἀπελθεῖν. φευγόντων τὸ ὅπλον. οὐκ. ἀλλ' ἐπὶ τοὺς φεύγοντας· αὐτὸν δεῖ τοὺς φεύγοντας αἱρεῖν. ῥᾴδιον, ἢ τάχιον; ὡς οἷόν τε τάχιστά ποτε [1]. πότερον οὖν τρέχων τις αἱροῖ ἂν θᾶττον, ἢ πετόμενος; μὴ οὖν αὐτὸς αἱρεῖς [2]; τίς μήν; τὸ βέλος. ἐὰν δὲ ἀκοντίσῃς, τίς αἱρεῖ; οὐκ οἶδ'. ἀλλὰ πότε αὐτὸς αἱρεῖς καὶ ἀποκτείνεις, ὅταν διασπάσῃς λαβὼν, ὥσπερ τὰ θηρία; ἢ πῶς, ἔφη, ἀνδρειοτέρας ἡγῇ τὰς γυναῖκας, ὅτι ἐγγύτατα μάχονται, ἐπιπεσοῦσαι ἀλλήλαις; ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ἀκούων, ἅμα θυμοῦ καὶ δακρύων ἐνεπίμπλατο, καὶ τὸν Χείρωνα ἐλοιδόρει· καὶ οὐκ ἔφη παρ' αὐτῷ μένειν, ἀλλ' ἐς Φθίαν ἀπιέναι παρὰ τὸν πατέρα, καὶ παρ' ἐκείνῳ παιδεύεσθαι· πολὺ γὰρ κρείττονα εἶναι τὸν Πηλέα τοῦ Χείρωνος, καὶ οὐκ εἶναι σοφιστὴν, ὥσπερ ὁ Χείρων. ἦν δὲ ἔτι παῖς ὁ Ἀχιλλεὺς, οὐδέπω ἡβάσκων. πῶς οὖν, ἔφη, κρείττων ὢν, οὐκ αὐτὸς παιδεύει σε. ὅτι, ἔφη, οὐ σχολὴ αὐτῷ. ὑπὸ τοῦ; ὑπὸ τῆς βασιλείας. διαφέρει οὖν τι βασιλεύειν ἢ παιδεύειν; πολύ γε. σύ γέ μοι δίδως κέρας τι, καὶ νεῦρον, καὶ μικρὰ σιδήρια ἐπὶ λεπτοῖς δονακίοις· ὥσπερ ὄρνιθας θηρεύειν μέλ-

1) ποτε delendum, vt natum e sequente πότερον.

2) f. αἱρεῖ. ille scil. qui telo immisso aliquem ferit.

ἄξιον εἶναι δοκοῦντα τοῦ πλήθους, μηδενὸς ἔλαττον ἐν πᾶσιν ἔχειν [2]) τῶν ἀρίστων. οὕτω γὰρ ἴσως χαλεπὸν εὑρεῖν ἐστι μεγαλόφρονα καὶ φιλότιμον, ὅτι οὖν, ὡς ἀνὴρ πέφυκε. τοὺς γὰρ φανεροὺς, καὶ πλειόνων ἀντέχεσθαι τολμῶντας, σχεδὸν τούτους ἅπαντας θαυμάζομεν, καὶ τῷ ὄντι ἄνδρας ἡγούμεθα. ὑφ' ἧς φιλοτιμίας κἀγὼ προάγομαι πλεῖστα πράγματα ἔχειν, καὶ ζῆν ἐπιπόνως παρ' ὁντινοῦν ἀεί τινα προσδεχόμενος καινὸν κίνδυνον, ὀκνῶν διαφθεῖραι τὴν ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν γεγονόσιν εὔκλειαν. νῦν οὖν κατὰ πρᾶξιν πάνυ ἐπισφαλῆ καὶ χαλεπὴν δεῦρο ἐλήλυθα εἰς Λῆμνον, ὅπως Φιλοκτήτην καὶ τὰ Ἡρακλέους τόξα κομίζοιμι τοῖς συμμάχοις. ὁ γὰρ δὴ μαντικώτατος Φρυγῶν Ἕλενος ὁ Πριάμου κατεμήνυσεν, ὃς ἔτυχεν αἰχμάλωτος λειφθεὶς [3]), ἄνευ τούτων μήποτ' ἂν ἁλῶναι τὴν πόλιν. πρὸς μὲν δὴ τοὺς βασιλέας οὐχ ὡμολόγησα τὴν πρᾶξιν, ἐπιστάμενος [4]) τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἔχθραν, ᾧ γε αὐτὸς αἴτιος ἐγενόμην καταλειφθῆναι, ὅτε δηχθεὶς ἔτυχεν ὑπὸ χαλεπῆς καὶ ἀνιάτου ἐχίδνης. οὐκ ἂν οὖν ᾤμην, οὐδὲ πειθὼ τοιαύτην ἐξευρεῖν, ὑφ' ἧς ἄν ποτε ἐκεῖνος ἐμοὶ πρᾴως ἔχῃ [5]). ἀλλ' εὐθὺς ἀποθανεῖσθαι ᾤμην ὑπ' αὐτοῦ. ὕστερον δὲ, τῆς Ἀθηνᾶς μοι παρακελευσαμένης καθ' ὕπνους, ὥσπερ εἴωθε, θαρροῦντα ἐπὶ τὸν ἄνδρα ἰέναι· αὐτὴ γὰρ ἀλλάξειν μου τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνὴν, ὥστε λαθεῖν αὐτῷ ξυγγενόμενον· οὕτως δὴ ἀφῖγμαι θαρρήσας. πυνθάνομαι δὲ, καὶ παρὰ τῶν Φρυγῶν πρέσβεις ἀπεστάλθαι κρύφα, ἐὰν πως δύνωνται, τὸν Φιλοκτήτην πεί-

σαντες

2) f. ἐν πᾶσιν ἔχειν, aut ἐν τούτοις deprimendum est post χαλεπὸν. at forsitan difficile est in his (plebeiis) inuenire. Casaub. coni. post χαλεπὸν aliquid deesse.

3) ληφθεὶς margo Mor. ὅτ' ἔτυχεν — ληφθεὶς Casaub.

4) ἐπισάμενος.

5) ἔχῃ] Ven. et Mor. dant ἔχει.

σαντες δώροις, ἅμα καὶ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς, ἀναλαβεῖν εἰς τὴν πόλιν αὐτὸν, καὶ τὰ τόξα 6) τȣ̃ προκειμένȣ ἄθλȣ. πῶς ȣ̓ πάντα χρὴ ἄνδρα γίγνεσθαι πρόθυμον, ὡς διαμαρτάνοντι τῆς πράξεως ταύτης, πάντα τὰ πρότερον εἰργασμένα μάτην πεπονῆσθαι ἔοικε. παπαί· πρόσεισιν ὁ ἀνήρ 7). αὐτὸς ὅδε ὁ Παίαντος παῖς, ȣ̓κ ἄδηλος τῆς ξυμφορᾶς, μόλις καὶ χαλεπῶς προβαίνων. ὦ τȣ̃ χαλεπȣ̃ καὶ δεινȣ̃ ὁράματος ȣ̈τως. τό, τε γὰρ 8) εἶδος ὑπὸ τῆς νόσȣ φοβερόν· ἥ τε στολὴ ἀήθης, δοραὶ θηρίων καλύπτȣσιν αὐτόν. ἀλλὰ σὺ ἄμυναι, ὦ δέσποινα Ἀθηνᾶ, καὶ μὴ μάτην φανῇς ἡμῖν ὑποσχομένη τὴν σωτηρίαν. τί δὴ βȣλόμενος, ὅστις, εἰπὲ 9), τὲ σὺ, ἢ τίνα τόλμαν λαβών; πότερον ἁρπαγῆς χάριν ἥκεις ἐπὶ τήνδε τὴν ἄπορον στέγην, ἢ κατάσκοπος τῆς ἡμετέρας δυστυχίας. ȣ̓τοι γε ὁρᾷς ἄνδρα ὑβριστήν. ȣ̓ μὴν εἰωθώς γε πρότερον, δεῦρο ἥκεις. ȣ̓ γὰρ εἰωθὼς, εἰ δὲ καὶ νῦν ἐν καιρῷ ἀφῖχθαι 10), πολλὴν ἔοικας φράζειν ἀλογίαν τῆς δεῦρο ὁδȣ̃. εὖ τοίνυν ἴσθι, ȣ̓ χάριν αἰτίας 11) με ἥκοντα, καὶ σοί γε ȣ̓κ ἀλλότριον φανη-

σόμε

6) f. καὶ τὰ τόξα. τοσȣ́τȣ ȣ̃ν προκειμένȣ ἄθλȣ, πῶς ȣ̓ πάντα — *tanto ergo propoſito vel imminente certamine, quomodo non ſit alacer omnis vir?*

7) πρόσεισιν ὁ ἀνὴρ, *prodit vir.* αὐτὸς ὅδε ὁ Παίαντος παῖς *ipſe hic eſt Paeantis filius.*

8) ὁράματος ȣ̈τως. τό, τε γὰρ] ſic diſting. ὁράματος ὄντως. τό, τε γὰρ — Caſaub. ὁράματος. ȣ̈τως τότε Ven. et Mor.

9) ὅςις εἶ ποτὲ margo Mor.

10) f. ἀφῖγμαι. *ſi vero nunc veni opportuno tempore, videris mihi*, id eſt ſpero te *multam gratiam habiturum ſuſcepti huc itineris.* leg. enim eſt εὐλογίαν, non ἀλογίαν, vt Ven. et Mor. dant. *benedictionem multam.* εἰωθώς. εἴη δὲ καὶ — Caſaub.

11) αἰτίας] f. ἑςίας. *ſcito igitur me non foci*, id eſt *cibi et hoſpitii, cauſſa huc veniſſe.* Caſaub. dat σȣ̃ χάριν με ἥκοντα.

σόμενον. πόθεν δή; τοῦτο γὰρ πρῶτον εἰκός με εἰδέναι. ἀλλ' εἰμὶ Ἀργεῖος τῶν ἐπὶ Τροίαν πλευσάντων. πόθεν; εἰπὲ πάλιν, ὡς εἰδῶ σαφέστερον. οὐκοῦν ἔτι δεύτερον ἀκούεις, τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἀχαιῶν εἶναί φημι. καλῶς δῆτα ἔφης, ἐμὸς εἶναι φίλος· ὁπότε γε τῶν ἐμοὶ πολεμιωτάτων Ἀργείων πέφηνας. τούτων δὴ τῆς ἀδικίας αὐτίκα μάλιστα ὑφέξεις δίκην. ἀλλ' ὦ, πρὸς θεῶν, ἐπίσχες ἀφεῖναι τὸ βέλος. οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων [12]) τυγχάνεις, τὸ μὴ ἀπολωλέναι σε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἀλλὰ πέπονθά γε ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα, ἐξ ὧν δικαίως σοὶ μὲν ἂν φίλος εἴην, ἐκείνων δὲ ἐχθρός. καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν, ὃ πέπονθας οὕτως χαλεπόν; φυγάδα με ἤλασεν ἐκ τοῦ στρατοῦ Ὀδυσσεύς. τί δὲ ἔδρας, ἐφ' ὅτῳ τῆσδε τῆς τύχης ἔτυχες; οἶμαί σε γινώσκειν τοῦ Ναυπλίου παῖδα Παλαμήδην. οὐ γὰρ δὴ τῶν ἐπιτυχόντων, οὐδὲ ὀλίγου ἄξιος συνέπλει, οὔτε τῷ στρατῷ, οὔτε τοῖς ἡγεμόσι. τὸν δὴ τοιοῦτον ἄνδρα ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων λυμεὼν διέφθειρε. πότερον ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχῃ κρατήσας, ἢ μετὰ δόλου τινός; προδοσίαν ἐπενεγκὼν τοῦ στρατοῦ τοῖς Πριαμίδαις. ἦν δὲ κατὰ ἀλήθειαν οὕτως ἔχων [13]), ἢ ἐπεπόνθει κατεψευσμένος [13b]); πῶς δ' ἂν δικαίως γένοιτο τῶν ὑπ' ἐκείνου γιγνομένων ὁτιοῦν, ὦ μηδενὸς [14]) ἀποσχόμενος τῶν χαλεπωτάτων; λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πανουργότατε ἀνθρώπων Ὀδυσσεῦ. οἷον αὖ τοῦτον ἄνδρα [15]) ἀνῄρηκας, ὃς οὐδὲν ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμ-

12) ἕλλην ὤν.

13) l. ἔχον. 13. b.) κατεψευσμένος] sic recte Casaub. marg. Mor. dat κατεψευομένος (sic).

14) Incipit Philoctetes: ὦ μηδενὸς ἀποσχόμενε τῶν χαλεπωτάτων λόγῳ τε καὶ ἔργῳ. *o Vlysses, qui nil te putas indignum, quantumuis atrox, o hominum omnium et dictis et factis versutissime Vlysses.*

15) τοῦτον τὸν ἄνδρα — Casaub. vult ὃς οὐδενὸς —

ξυμμάχοις· ἥπερ, οἶμαι [16]), τὰ κάλλιστα καὶ σοφώτατα ἀνευρίσκων, καὶ συντιθείς· ὥσπερ ἀμέλει κἀμὲ ἐξέθηκας, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης, περιπεσόντα τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν Χρύσης βωμὸν, οὗ [17]) θύσαντες, κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων· εἰ δὲ μὴ, μάτην ἐγίγνετο ἡ στρατεία. ἀλλὰ τί δή σοι προσῆκον τῆς Παλαμήδους τύχης; εὖ ἴσθι, ὅτι ἐπὶ πάντας τοὺς ἐκείνου φίλους ἦλθε τὸ κακὸν, καὶ πάντες ἀπολώλασιν, ὅστις μὴ φυγεῖν ἠδυνήθη. οὕτως δὲ κἀγὼ τῆς παροιχομένης νυκτὸς διαπλεύσας, μόνος δεῦρο ἐσώθην. σχεδὸν μὲν οὖν ἔγωγε [18]), ἐν ὅσῃ χρείᾳ καθέστηκας αὐτός. εἰ δ' οὖν ἔχων τινὰ μηχανὴν ξυμπροθυμηθείης [19]) ἡμῖν περὶ τὸν οἴκαδε ἀπόπλουν, ἡμᾶς τε εὖ πεποιηκὼς ἔσῃ· καὶ ἅμα ἄγγελον ἀποπέμψεις πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἴκαδε τῶν σοὶ παρόντων κακῶν. ἀλλ', ὦ δύστηνε, πρὸς τοιοῦτον ἕτερον ἥκεις ξύμμαχον, αὐτόν τε ἄπορον καὶ ἔρημον φίλων, ἐπὶ τῇσδε τῆς ἀκτῆς ἐῤῥιμμένον, γλίσχρως, καὶ μόλις ἀπὸ τῶνδε τῶν τόξων πορίζοντα, καὶ τροφὴν, καὶ ἐσθῆτα, ὡς ὁρᾷς. ἡ γὰρ ἦν ἡμῖν ἐσθὴς πρότερον, ὑπὸ [20]) τοῦ χρόνου ἠνάλωται. εἰ δὲ δὴ τοῦδ' ἐθελήσεις κοινωνεῖν τοῦ βίου μεθ' ἡμῶν ἐνθάδε, ἕως ἂν ἑτέρα σοι παραπέσῃ σωτηρία ποθὲν, οὐκ ἂν φθονοῖμεν. δυσχερῆ γε μὴν τἄνδον ὁράματα, ὦ ξένε, τελαμῶνές τε ἀνάπλεοι [21]), καὶ

16) ἥπερ σὺ, οἶμαι.
17) οὗ] sic recte Ven. et Casaub. *ubi peracto sacrificio.* οὐ Mor.
18) ἔγωγε] subaudi εἰμὶ vel καθέστηκα. *ipse sum in eadem, qua tute, constitutus necessitate.* Casaub. coni. οἶδα vel ἐπίσταμαι deesse.
19) ἔχων et ξυμπροθυμηθείης] Ven. et Mor. dant ἔχειν — ξυμπροθυμηθείς.
20) ἀπὸ margo Mor.
21) τελαμῶνές τε λύθρου ἀνάπλεοι *fasciae sanie plenae.*

ἄλλα σημεῖα τῆς νόσου. αὐτός τε οὐχ ἡδὺς ξυγγενέσθαι, ὅταν ἡ ὀδύνη προσπέσῃ. καίτοι λελώφηκε τῷ χρόνῳ τὸ πολὺ τῆς νόσου, κατ' ἀρχὰς δὲ οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν.

ΝΕΣΣΟΣ, Η ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΛΟΓΟΣ Ξ'.

Ἔχεις μοι λῦσαι ταύτην τὴν ἀπορίαν, πότερον δικαίως ἐγκαλοῦσιν, οἱ μὲν τῷ Ἀρχιλόχῳ, οἱ δὲ τῷ Σοφοκλεῖ, περὶ τῶν κατὰ τὸν Νέσσον, καὶ τὴν Δηϊάνειραν, ἢ οὔ; φασὶ γὰρ οἱ μὲν τὸν Ἀρχίλοχον ληρεῖν, ποιοῦντα τὴν Δηϊάνειραν, ἐν τῷ βιάζεσθαι ὑπὸ τοῦ Κενταύρου, πρὸς τὸν Ἡρακλέα ῥαψῳδοῦσαν, ἀναμιμνήσκουσαν τῆς τοῦ Ἀχελώου μνηστείας, καὶ τῶν τότε γενομένων· ὥστε πολλὴν σχολὴν εἶναι τῷ Νέσσῳ ὅ, τι ἐβούλετο πρᾶξαι. οἱ δὲ τὸν Σοφοκλέα πρὸ τοῦ καιροῦ πεποιηκέναι τὴν τοξείαν, διαβαινόντων αὐτῶν ἐπὶ 1) τὸν ποταμόν. οὕτω γὰρ ἂν καὶ τὴν Δηϊάνειραν ἀπολέσθαι, ἀφέντος τοῦ Κενταύρου. ἀλλὰ 2) μὴ καθάπερ εἴωθε, πολὺ παρὰ τὴν δόξαν λέγων, καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ ὅ, τις ἂν 3) οἰηθείη. ἆρ' οὖν κελεύεις μοι ταῦτά σοι λέγειν, ἅ τις ἂν καὶ μὴ 4) ὀρθῶς, οἰόμενος, ἢ ἅ τις ἂν καὶ μὴ ὀρθῶς; ἐγὼ μὲν ἅ τις ὀρθῶς οἰόμενος. τί οὖν οἱ πολλοὶ ἄνθρω-

ποι

1) ἐπὶ] ἔτι Anglus.
2) ab ἀλλὰ incipit responsio respondentis. in ἀλλὰ subaudiri debet ὅρα, *at vide.* post μὴ videtur excidisse φανῇ, scil. Sophocles. vide, ne deprehendatur Sophocles.
3) ὅ, τις ἂν] sic recte Ven. ὅστις ἂν Mor.
4) καὶ μὴ del. sunt.

ποι δοξάζουσι 5); ἆρά γε ἀνάγκη τὸν βουλόμενον ὀρθῶς ἐξηγεῖσθαι παρὰ τὴν δόξαν τῶν πολλῶν λέγειν; ἀνάγκη μὴ οὖν δυσκόλως ἀκολουθήσῃς, ἐὰν τοιοῦτον ᾖ τὸ λεγόμενον, σκόπει δὲ, εἰ μὴ δεόντως λέγεται. λέγε τοίνυν, καὶ ἐξηγοῦ ὅπως σοι δοκῇ. οὐκοῦν λέγω τὸ νῦν σοι, ὅτι ὅλον τὸ ἀγνόημά ἐστι περὶ τὸν μῦθον, τὸ ἐπιχειρεῖν τὸν Κένταυρον συγγενέσθαι τῇ Δηϊανείρᾳ. οὐ γὰρ ἐπεχείρησεν 6); οὔ. ἢ σοι δοκεῖ πιθανὸν εἶναι ἐν ὄψει τοῦ Ἡρακλέους τόξα ἔχοντος, καὶ πεπειραμένον 7) αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς πρότερον, ἡνίκα μόνος τῶν Κενταύρων αὐτὸς διέφυγε παρὰ τοῦ Φόλου, μηδὲν ἐκείνων τοιοῦτον ἀδικησάντων, αὐτὸν ἐπιχειρεῖν συγγενέσθαι αὐτοῦ τῇ γυναικί; ἔχει μέν τινα ἀπορίαν τὸ τοιοῦτο. ἀλλὰ μὴ τοῦτο κινοῦντες, καθόλου τὸν μῦθον ἀναιρῶμεν; οὐδαμῶς ἄν, εἰ λογιζόμεθα 8), ὡς ἐγένετο, καὶ εἰκὸς ἦν γενέσθαι τὸ πρᾶγμα. οὕτω δὴ λέγοις. ὁ Νέσσος τὴν Δηϊάνειραν εὐθὺς διακομίζων, καὶ ἐν τῷ περᾶν ἐπεχείρει διαφθείρειν τὸν αὐτοῦ τρόπον· οὐ φασὶ βιαζόμενος 9); ἀλλὰ λόγους ἐπιτηδείους λέγων πρὸς αὐτὴν, καὶ διδάσκων, ὅπως κρατήσῃ τοῦ Ἡρακλέους, λέγων, ὅτι νῦν μὲν ἄγριός ἐστι καὶ χαλεπὸς, καὶ ὀλίγον τινὰ χρόνον αὐτῇ σύνεσται· καὶ τοῦτον δυσκόλως, διὰ τοὺς ἄθλους καὶ τὰς ἀποδημίας, καὶ τὸν βίον, ὃν

5) f. τί οὖν; οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι οὐκ ὀρθὰ [vel οὐκ ὀρθῶς] δοξάζουσι. *quid ergo? rudis hominum pars nonne praue saepe sentiunt?* deinde excidit responsio ναὶ, *vtique.* tum sequitur interrogatio: *necessene ergo est, vt ille, qui* —

6) distingue post ἐπεχείρησεν interposito signo interrogationis: *negas vero Nessum id facinoris tentasse?* respondet οὔ. *ego vero nego.*

7) πεπειραμένον] Ven. et Mor. dant πεπειραμένου.

8) f. λογιζοίμεθα.

9) f. οὐ χερσὶ βιαζόμενος, aut οὐχ ὃν φασὶ βιαζόμενος, non eo modo vim inferens, quem vulgo crepant.

προήρηται. ἐὰν δ', ἔφη, οὐ [10]) πείσῃς αὐτὸν, τὰ μὲν θεραπείᾳ, τὰ δὲ λόγοις, τῆς μὲν ταλαιπωρίας ταύτης καὶ τῶν πόνων ἐπανεῖναι, ζῆν δὲ ῥαθύμως καὶ ἡδέως, σοί τε πολὺ πρᾳότερος ἔσται, καὶ ἄμεινον βιώσεται, καὶ σοὶ λοιπὸν ἤδη συνέσται χρόνον, οἴκοι μένων [11]). ταῦτα δὲ διηγεῖτο ὁ Κένταυρος ἐπιβουλεύων τῷ Ἡρακλεῖ, εἴ πως δύναιτο αὐτὸν ἐπὶ τρυφὴν ἀγαγεῖν, καὶ ῥαθυμίαν. ᾔδει γὰρ, ὅτι ἅμα τῷ μεταβαλεῖν τὸν βίον, καὶ τὴν ἄσκησιν, εὐχείρωτος ἔσται καὶ ἀσθενής. ἡ δὲ Δηϊάνειρα ἀκούσασα, οὐ παρέργως τοῖς λόγοις προσεῖχεν, ἀλλὰ ἐνεθυμεῖτο, ὡς ὀρθῶς λέγοι ὁ Κένταυρος, ὥσπερ εἰκὸς ἦν· καὶ βουλομένη [12]) τὸν ἄνδρα ὑφ' ἑαυτῇ ἔχειν. ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὑπονοήσας μηδὲν ὑγιὲς τὸν Κένταυρον λέγειν, ἐκ τοῦ διαλέγεσθαι πρὸς τὴν Δηϊάνειραν ἐπιμελῶς, καὶ ὅτι ἐκείνη προσεῖχεν αὐτῷ, οὕτω δὴ ἐτόξευσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀποθνήσκων, οὐδὲν ἧττον ἐκέλευσε τὴν Δηϊάνειραν ἀναμνησθῆναι ὧν εἶπε, καὶ ποιεῖν, ὡς αὐτὸς παρῄνεσεν. ὕστερον δὲ ἡ Δηϊάνειρα μεμνημένη τῶν λόγων τοῦ Κενταύρου· καὶ ἅμα τοῦ Ἡρακλέους οὐδὲν ἀνιέντος, ἀλλὰ καὶ μακροτέραν ἀποδημίαν ἀποδημήσαντος τὴν τελευταίαν, ὅτε ἐξεῖλε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ λεγομένου δὴ, ὡς ἐρασθείη τῆς Ἰόλης, ἡγησαμένη βέλτιον εἶναι, ἃ παρῄνεσεν ἀνύεσθαι, ἐπιτίθεται αὐτῷ. καὶ οἷον δὴ πέφυκε τὸ τῶν γυναικῶν αἱμύλον καὶ πανοῦργον, οὐ πρότερον ἀνῆκε, πρὶν ἢ ἔπεισεν αὐτὸν, τὰ μὲν [13]) παραμυθου-

10) vir doctus in marg. Venetae pro οὐ substituit οὖν vel σύ. mallem aut deletum οὐ, aut cum ἀνὰ mutatum, vt sit ἐὰν δ', ἔφη, ἀναπείσῃς αὐτόν.

11) οἴκοι μένων] Ven. dat ἢ κοιμένων, et Mor. οἴκοι μεμένων (sic).

12) ἅτε καὶ βουλομένη.

13) aut τὰ μὲν del. aut addend. aliquid post παραμυθουμένη, e. gr. τὰ δὲ νουθετοῦσα.

μυθεμένη, καὶ φάσκεσα ἐκείνε κήδεσθαι, ὅπως μὴ κακοπαθῇ γυμνὸς τε χειμῶνος, καὶ τε θέρεος ὁμοίως, ὑπομένων ἐν τῷ δέρματι τε λέοντος, τὸ μὲν δέρμα ἀποθέσθαι, ϛολὴν δὲ ἀναλαβεῖν, ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις. καὶ τἕτο δὴ ἦν ὁ λεγόμενος τῆς Δηϊανείρας χιτὼν, ὃν ἐνέδυ ὁ Ἡρακλῆς. ἅμα δὲ τῇ ϛολῇ καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν ἐποίησεν αὐτὸν μεταβαλεῖν, ἐπί τε ϛρωμάτων καθεύδοντα, καὶ μὴ θυραυλἕντα τὰ πολλὰ, ὥσπερ εἰώθει πρότερον· μηδὲ αὐτεργἕντα, μηδὲ τροφῇ ὁμοίᾳ [14]) χρώμενον, ἀλλὰ σίτῳ ἐκπεπονημένῳ, καὶ ὄψῳ, καὶ οἴνῳ ἡδεῖ, καὶ ὅσα δὴ τἕτοις ἑπόμενά ἐϛιν. ἐκ δὲ τῆς μεταβολῆς ταύτης· ὥσπερ, οἶμαι, ἦν ἀναγκαῖον· εἰς ἀσθένειαν καὶ μαλακίαν ἐμπεσὼν τε σώματος, καὶ ἡγησάμενος, μηκέτ' εἶναι ῥᾴδιον, ἀψάμενος τρυφῆς, ἀποθέσθαι αὐτὴν, ὅτως δὴ ἐνέπρησεν αὐτὸν· ἅμα μὲν κρεῖττον οἰόμενος, ἀπηλλάχθαι τε τοιέτε βίε, ἅμα δὲ δυσχεραίνων, ὅτι ἠνέσχετο τρυφῆς ἅψασθαι. ἔχεις δὴ τὸν παρ' ἐμε λόγον, ὁποῖον ἐγὼ ἠδυνάμην ὑπὲρ τε μύθε εἰπεῖν. καὶ, μὰ τὸν Δία, ὐδαμῶς φαῦλος, ὐδὲ ἀπίθανος δοκεῖ μοι εἶναι. καὶ ὐκ οἶδα, ὅπως δοκεῖ μοι προσεοικέναι τῷ τῶν φιλοσόφων ἐνίων περὶ τὲς λόγες [15]), ἀμηγέπη τὸ τῶν κοροπλάθων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τύπον [16]) τινὰ παρέχοντες, ὁποῖον ἂν πηλὸν εἰς τἕτον [17]) ἐμβάλλωσιν,

14) ὁμοίᾳ] subaudi τῇ πρὶν.

15) post λόγες videtur ἔντεχνον deesse vel simile quid. solertia quorundam e philosophis circa fingendas disputationes videtur mihi quodammodo accedere ad sigillariorum fictorum solertiam; nam leg. est τῷ τῶν κοροπλάθων, scil. ἐντέχνῳ vel φιλοτέχνῳ. et sic quoque correxerat V. D. in marg. Venetae. Ven. et Mor. dant τὸ τῶν κορ.

16) τρόπον margo Mor.

17) τἕτον] sic recte V. D. in marg. Ven. τἕτε Ven. et Mor.

σιν, ὅμοιον τῷ τύπῳ τὸ εἶδος ἀποτελοῦσι. καὶ τῶν φιλοσόφων ἤδη τινὲς τοιοῦτοι γεγόνασιν, ὥστε, ὁποῖον ἂν μῦθον ἢ λόγον λάβωσιν ἕλκοντες καὶ πλάττοντες κατὰ τὴν αὐτῶν διάνοιαν, ὠφέλιμον καὶ φιλοσοφίᾳ πρέποντα ἀπέδειξαν· οἷον δὴ μάλιστα ἀκούομεν Σωκράτην γενέσθαι. ἐκεῖνος γὰρ εἰς ἅπαντας δὴ λόγους καὶ πάσας διατριβὰς κατήει, καὶ πρὸς ῥήτορας, καὶ πρὸς σοφιστὰς, καὶ πρὸς γεωμέτρας, καὶ μουσικοὺς, καὶ παιδοτρίβας, καὶ τοὺς ἄλλους δημιουργούς· καὶ ἐν παλαίστραις, καὶ ἐν συμποσίοις, καὶ ἐν ἀγορᾷ οὐκ ἐκωλύετο ἐξ ἅπαντος τρόπου φιλοσοφεῖν, καὶ προτρέπειν ἐπ' ἀρετὴν τοὺς συνόντας· οὐκ ἰδίαν εἰσφέρων ὑπόθεσιν, οὐδὲ πρόβλημα ἐσκεμμένον, ἀλλ' ἀεὶ τῇ παρούσῃ χρώμενος, καὶ ταύτην προσάγων πρὸς φιλοσοφίαν.

ΧΡΥΣΗΙΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΑ'.

Ἐπεὶ τυγχάνεις οὐ φαύλως ἐπαινοῦσα Ὅμηρον, οὐδὲ, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, πιστεύουσα τῇ δόξῃ, προσποιῇ θαυμάζειν· ὁ δὲ δεινότατός ἐστιν [1]) ᾐσθῆσθαι τοῦ ποιητοῦ τὴν πρὸς τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων ἐμπειρίαν· τἄλλα μὲν ἐάσωμεν, εἰ ἐθέλεις τανῦν, τὰ τῶν βασιλέων καὶ στρατηγῶν· περὶ δὲ μιᾶς γυναικὸς σκεψώμεθα τῶν αἰχμαλώτων· ὁποίαν τινὰ πεποίηκε τὴν θυγατέρα τοῦ ἱερέως, ἧς εὐθὺς ἐμνήσθη κατ' ἀρχὰς τῆς ποιήσεως. ὁ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνων, οὐ

μόνον

1) ὃ δὲ δεινότατόν ἐστιν Casaub.

μόνον τὸ εἶδος, ἀλλὰ καὶ τρόπον ἐπαινεῖν ἔοικε τῆς παιδίσκης. λέγει γάρ, ὡς οὐδὲν εἴη τὰς φρένας χείρων τῆς αὐτοῦ γυναικός· δῆλον δὲ ὡς ἐκείνην οἰόμενος νοῦν ἔχειν [1b]). εἰ δὲ οὐκ ἄλλως τοῦτο εἴρηκε, διὰ τὸν ἔρωτα ἀπατώμενος, ἰδεῖν ἄξιον. καίτοι χαλεπώτατον πείθειν τοὺς ἐρῶντας. καὶ γὰρ ὑπονοοῦσιν οἱ πολλοί, καὶ ὀργίζονται ῥᾳδίως, καὶ οὐδέποτέ φασιν ἀγαπᾶσθαι κατ' ἀξίαν ὑπὸ τῶν ἐρωμένων· ἄλλως τε ὅταν ὦσι κρείττους τοσοῦτον, καὶ συνόντες μετ' ἐξουσίας. ταῦτα δέ φημι συμβαίνειν τοῖς φαύλοις ἐρασταῖς. εἴτε οὖν σπουδαῖος ἦν ὁ Ἀγαμέμνων, ὀρθῶς ἐγίνωσκε περὶ αὐτῆς· εἴτε τοῖς πολλοῖς ὅμοιος, οὐ ῥᾴδιον φαύλην οὖσαν, ἀρέσαι τῷ τοιούτῳ, ὥστε ἀγαθὴν ὑπολαβεῖν. φέρε δὴ καὶ τἄλλα ἴδωμεν. καὶ τίνα ἄλλην ἀπόδειξιν ἔχεις παρά γε Ὁμήρῳ τοῦ τρόπου τῆς γυναικός; οὐδὲν γοῦν πεποίηκεν αὐτὴν πράττουσαν ἢ λέγουσαν, ἀλλὰ σιγῇ τῷ πατρὶ διδομένην. τί γὰρ ἐκ τῶν γινομένων περὶ αὐτὴν οὐκ ἄν τις συμβάλοι τὴν διάνοιαν, μὴ πάνυ ἁπλῶς μηδὲ εὐήθως σκοπῶν; ἴσως [2]) ποτὲ οἰόμεθα τὸν Χρύσην, ἀκούσης τῆς θυγατρὸς, εἰς τὸ στρατόπεδον ἐλθεῖν μετὰ λύτρων, ἅμα τὰ στέμματα κομίζοντα τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ πλῆθος ἱκετεύειν, καὶ τοὺς βασιλέας, ἀφιέναι αὐτήν· ἢ τοὐναντίον, ἐκείνης δεομένης τοῦ πατρὸς, εἴ τι δύναιτο βοηθεῖν. εἰ γὰρ ἔστεργε τοῖς παροῦσιν ἡ Χρυσηῒς, καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι συνεῖναι ἠβούλετο, οὐδέποτ' ἂν ἤδετο [3]) Χρύσης, ἅμα τὴν θυγατέρα λυπῶν, τῷ βασιλεῖ ἀπεχθάνεσθαι:

1b) post ἔχειν tacite repeti debet e superioribus λέγει. mallem tamen hoc adesse.

2) ἴσως] *forsitan.* scil. *ex iis, quae super ea fuerunt acta, licet de ipsius animo facere coniecturam.* vt haec sit responsio ficta foeminae, cum qua se Dio colloquentem fingit, et tum pergat Dio πότερον οἰώμεθα. *licetne nobis aestimare?*

3) εἴλετο. *nunquam Chryses in animum suum id induxisset.*

νεσθαι· οὐκ ἀγνοῶν, ὅπως εἶχε πρὸς αὐτήν. τὸ γὰρ συνεῖναι τῷ βασιλεῖ τὴν Χρυσηΐδα στεργομένην, οὐχ ἧττον τῷ Χρύσῃ συνέφερε. καὶ γὰρ ἡ χώρα καὶ τὸ ἱερὸν, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγεγόνει, κἀκεῖνος ἦν αὐτῶν κύριος. ἔτι δὲ πῶς παραχρῆμα μὲν ἁλούσης, οὔτε ἦλθεν, οὔτε ἐμέμνητο περὶ λύτρων, ὅτε εἰκὸς ἦν χαλεπώτερον φέρειν· χρόνῳ δὲ ὕστερον, τῆς μὲν λύπης ἐλάττονος γεγενημένης, συνηθείας δὲ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα πλείονος; δεκάτῳ γὰρ ἔτει τῆς πολιορκίας ταῦτα συμβῆναι φησὶν ὁ ποιητὴς, τὰ περὶ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἱερέως, καὶ τὴν κομιδὴν τῶν λύτρων. τὰς δὲ περιοίκους πόλεις, καὶ τὰς ἐλάττονας, εἰκὸς ἦν εὐθὺς ἁλῶναι κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ πολέμου, ὧν ὑπῆρχεν ἡ Χρύσα, καὶ τὸ ἱερόν. οὐκοῦν ὁ λόγος οὗτος πολλὴν ἀτοπίαν ἐπιδείκνυσι, καὶ [4]) τῆς Χρυσηΐδος, τῷ πρότερον μὲν αἰχμάλωτον οὖσαν ἀνέχεσθαι, προσφάτως στερομένην τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς πατρίδος· διελθόντων δὲ δέκα ἐτῶν [5]), χαλεπῶς φέρειν. εἴ γε καὶ τὰ ἄλλα ἀκούσειας· οὐδὲ γὰρ τὸν τυχόντα ἐραστὴν ἅπαξ γενόμενον ἡδὺ ἀπολιπεῖν ταῖς ἐλευθερίαις· μή τι γε τὸν ἐνδοξότατον, καὶ πλουσιώτατον, βασιλέα μὲν τῶν Ἑλλήνων ξυμπάντων, μεγίστην δὲ ἔχοντα δύναμιν ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις· κύριον δὲ οὐ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς πατρίδος· ἐλπίζοντα δὲ κρατήσειν ὀλίγου χρόνου καὶ τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ Ἴλιον φαύλως εἶχεν ἐκ πολλοῦ, καὶ μόλις διεφύλαττον αὐτὴν τὴν πόλιν· ἐπεξῄει δὲ οὐδεὶς εἰς μάχην. καὶ ταῦτα οὐ παρέργως ἔχοντος πρὸς αὐτὴν [6]) τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ φανε-

4) καὶ delend.

5) διελθόντων δὲ δέκα ἐτῶν] Ven. et Mor. omittunt δέκα, quod facile potuit ob praecedens δὲ excidere.

6) ἔχοντος πρὸς αὐτὴν] v. p. 316, 3. Ven. et Mor. omittunt πρὸς.

φανερῶς ὁμολογοῦντος, προτιμᾶν τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, τοσαῦτα ἀπολείπουσαν καὶ τηλικαῦτα ἀγαθά· καὶ τὸ μέγιστον ἐραστὴν, οὐ μόνον βασιλέα μέγαν καὶ ἀνδρεῖον ἐν ὀλίγοις, ἀλλὰ καὶ νέον καὶ καλὸν, ὥς φησιν Ὅμηρος. τῷ Διῒ προσεικάζων αὐτόν· ἔπειτα εἰς ἑαλωκυῖαν ἀφικέσθαι τὴν πατρίδα, καὶ συνοικεῖν ἑνὶ τῶν δούλων τῶν Ἀγαμέμνονος, εἴ γε ἔμελλε γαμεῖσθαι τῶν ἐγχωρίων τινὶ, πῶς οὐκ ἄτοπον; τὸ γὰρ 7) αἰχμάλωτον εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ στέργειν τὸν λαβόντα, οὐχ ἱκανόν. ἡ γοῦν Βρισηῒς ἀγαπᾶν ἔοικε τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ταῦτα, ὅν φησιν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφούς. τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι τοιοῦτον οὐδὲν ἐπέπρακτο περὶ τὴν Χρυσηΐδα. καλῶς. οὐκοῦν ἐκ τῶν λόγων τούτων, οὐκ ἐβουλήθη Χρησηῒς ἀποπεμφθῆναι παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἀλλὰ Χρύσης ταῦτα ἔπραττε καθ᾽ ἑαυτόν· ἢ εἴπερ ἐβούλετο, ἀφρονεστέρα ἂν εἴη· καὶ τὸν λόγον ἐναντίον εἶπας, ἢ ὑπέσχου. ἀλλ᾽ οὖν·

Μηδὲ δίκην δικάσῃς, φασὶ, πρὶν ἀμφοτέρων ἀκούσαι. λέγεις δὴ σοφὸν ὄντα τὸν Ὅμηρον; ἴσως. οὐκοῦν τὰ μὲν αὐτὸν οἴου λέγειν, τὰ δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσι καταλιπεῖν αἰσθάνεσθαι. τοῦτο δὲ οὐ λόγων πάνυ ἀδήλων ἐστίν 8). ἡ γὰρ Χρησηῒς κατ᾽ ἀρχὰς μὲν, ὡς ἔοικεν, ἠγάπα παρὰ τῷ Ἀγαμέμνονι 9), δι᾽ ἃς

7) τὸ γὰρ —] videtur locus ſanus eſſe. neque multum pugnabo cum aſſeuerante. viſum tamen aliquando fuit aut ante aut poſt αἰχμάλωτον deeſſe λέγειν vel φάναι, aut poſt εἶναι deeſſe πρὸς τὸ. non ſufficit dicere eam eſſe captiuam ideoque herum non amare. aut quod captiua ſit, id non ſatis eo valet, vt herum non amet.

8) Locus hic ſuſpectus Caſaubono praeter meritum fuit. ſanus eſt: haec ſententia: *id autem ratiocinits haud obſcuris neque valde abſconditis colligitur.*

9) poſt παρὰ τῷ Ἀγαμέμνονι ſubaudiendum eſſe v. μένειν ſignificauerat V. D. in marg. Ven. ego vero aut addendum eſſe exiſtimo, aut leg. ἠγάπα τὰ παρὰ τῷ Ἀγαμ.

ἃς εἶπον αἰτίας. καὶ τοῖς θεοῖς ᾔδει χάριν, ὅτι μηδενὶ δοθείη τῶν ἀδοξοτέρων, ἀλλὰ τῷ πάντων βασιλεῖ. κἀκεῖνος οὐκ ἀμελῶς εἶχε [10]) πρὸς αὐτήν· ὥστε οὐκ ἔπραττε περὶ λύτρων. ἐπεὶ δὲ ἤκουε τὰ περὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὁποῖα ἦν, ὡς χαλεπά, καὶ τὴν ὠμότητα τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ τὸ θράσος, ἐνταῦθα ἐφοβεῖτο τὴν εἰς τὸ Ἄργος ἄφιξιν· καὶ τὸν ἄλλον χρόνον παρέμενε στέργουσα ἴσως τὸν Ἀγαμέμνονα· ὅτε δὲ ἦν πρὸς τέλει ὁ πόλεμος, καὶ διέῤῥει λόγος, ὡς οὐκ ἔτι δυνήσονται πλείω χρόνον ἀντέχειν οἱ Τρῶες, οὐ περιέμεινε τῆς Ἰλίου τὴν ἅλωσιν. ᾔδει γάρ, ὡς τὸ πολὺ τοὺς νικῶντας ὑπερηφάνους γενομένους, καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν τότε μᾶλλον ἰσχύουσαν τὴν περὶ τὸν θεόν, ὅταν πολεμῶσιν οἱ ἄνθρωποι. διὰ ταῦτα ἐκάλει τότε τὸν πατέρα, καὶ δεῖσθαι τῶν Ἀχαιῶν ἐκέλευεν· ἐπυνθάνετο γάρ, ὡς ἔοικεν, ὅτι ἐγυναικοκρατοῦντο οἱ Ἀτρεῖδαι, καὶ μεῖζον ἐφρόνουν τῶν ἀνδρῶν τούτων αἱ γυναῖκες, οὐκ ἐπὶ κάλλει μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐταῖς νομίζουσαι προσήκειν μᾶλλον. τοὺς μὲν γὰρ Πελοπίδας τε εἶναι καὶ ἐπήλυδας τῆς Ἑλλάδος· αὐταὶ δὲ [11]) Ἀχαιίδες, Τυνδάρεω θυγατέρες, καὶ Λήδας. ὁ δὲ Τυνδάρεως ἔνδοξος ἦν, καὶ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην διὰ τοῦτο ἐμνήστευσαν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ βοηθήσειν ὤμοσαν. πρὸς δὲ τούτοις, ἀδελφαὶ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους ἦσαν, οἱ Διὸς παῖδες ἐνομίσθησαν, καὶ θεοὶ μέχρι νῦν πᾶσι δοκοῦσι, διὰ τὴν δύναμιν, ἣν τότε ἔσχον. τῶν μὲν γὰρ ἐν Πελοποννήσῳ προεῖχον· τῶν δὲ ἔξω Πελοποννήσου μεγίστη δύναμις ἦν ἡ περὶ τὰς Ἀθήνας· καὶ ταύτην καθεῖλον ἐπιστρατεύσαντες [12]), Θησέως

βασι-

10) εἶχε] Ven. et Mor. ἔχει.
11) αὐταὶ δὲ] αὗται Mor.
12) ἐπικρατεύσαντες margo Mor.

βασιλεύοντος. ἔτι δὲ ἀνεψιὸς 13) ἐγεγόνει αὐτοῖς Μελέαγρος, ὁ τῶν Ἑλλήνων ἄριστος. ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἠπίστατο ἡ Χρυσηΐς· τὸ δὲ φρόνημα ἧκε τῶν γυναικῶν, καὶ τὴν Ἑλένην ἐπεγίνωσκεν, ὅσον ὑπερεῖχε τοῦ ἀνδρός. ὥστε, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν Ἀσίαν μεγάλα ἧκε διά τε χώρας ἀρετὴν, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων καὶ χρημάτων, κατεφρόνησεν, οὐ τοῦ Μενελάου μόνον, ἀλλὰ τοῦ τε Ἀγαμέμνονος καὶ ξυμπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ταῦτα εἵλετο ἀντ' ἐκείνων. ὁ μὲν οὖν Μενέλαος καὶ πρότερον ὑπεῖκε περὶ πάντων τῇ Ἑλένῃ, καὶ ὕστερον εἰληφὼς αἰχμάλωτον, ὅμως ἐθεράπευεν· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων διὰ τὴν ἀρχὴν ἐπαιρόμενος, τὴν Κλυταιμνήστραν ἠτίμασεν, ὥστε δῆλον ἦν, ὅτι οὐκ ἀνέξοιντο ἀλλήλων, ἀλλ' ἔσοιτο τοιαῦτα σχεδὸν, ὁποῖα συνέπεσεν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνα ἥδετο λέγοντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἡ Χρυσηΐς· καὶ ταῦτα φανερῶς ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι προτιμᾷ τῆς γυναικὸς αὐτὴν, καὶ οὐδὲν ἡγοῖτο χείρονα. φθόνον γὰρ καὶ ζηλοτυπίαν ᾔδει φέροντα. καὶ, νὴ Δία, τὸν τρόπον ἑώρα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐ βέβαιος, ἀλλὰ ὑπερήφανος εἴη, καὶ ὑβριστὴς, καὶ τί ποιήσεται 14) πρὸς αὐτὴν αἰχμάλωτον οὖσαν ἐλογίζετο παυσάμενος τῆς ἐπιθυμίας· ὅπου γε τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, βασιλίδος τε οὔσης, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς πεποιημένος, οὕτως ὀλιγώρως ἐμνημόνευεν. αἱ μὲν γὰρ ἀνόητοι χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς, ὅταν φαίνονταί τὰς ἄλλας ἀτιμάζοντες· αἱ δὲ νοῦν ἔχουσαι

13) ἀνεψιὸς] vt cognatio Meleagri cum Dioſcuris et eorum ſororibus appareat, ſchema cognationis hic adſcribam.

Theſtius

Althaea — Oeneus   Leda — Tyndarus

Meleager   Dioſcuri. Clytaemneſtra. Helena.

14) καὶ τί πείσεται πρὸς αὐτὴν, *et quo erga ſe ſit animo futurus.* quo ſe loco ſit habiturus. ποιήσει margo Mor.

σαι τὴν φύσιν ὁρῶσι τοῦ ταῦτα ποιοῦντος, ἢ λέγοντος. ἅμα δὲ καὶ πρὸς αὐτὴν ᾐσθάνετο αὐτὸν ὑβριστικῶς ἔχειν· καὶ ταῦτα ὅτε μάλιστα ἤρα. τὸ γὰρ οὕτως ἀπελάσαι τὸν Χρύσην, πατέρα τῆς ἐρωμένης, καὶ μὴ φείσασθαι δι' αὐτήν, καὶ οὐχ ὅπως παραμυθήσασθαι τὸν πρεσβύτην εἰπόντα, ὡς οὐδὲν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ δεινὸν εἴη· τοὐναντίον δὲ μὴ μόνον ἐκείνῳ ἀπειλεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν Χρυσηΐδα ἀτιμάζειν, λέγοντα·

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης·
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·

πόσης ἐστὶν ὑπερηφανίας; τί γὰρ ἂν ὕστερον ἐποίησεν, ὅτε ἐρῶν οὕτως ὑπὲρ αὐτῆς διαλέγεται; ταῦτα οὖν φυλάξασθαι καὶ προϊδεῖν, οὐδαμῶς φαύλης γυναικός. ἐδήλωσε δὲ, οἶμαι, τὰ περὶ τὴν Κασσάνδραν γενόμενα ἐν τῷ Ἄργει, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτόν· ὅτι νοῦν εἶχεν ἡ Χρησηῒς, ῥυσαμένη τῶν κακῶν τούτων ἑαυτήν. οὐκοῦν τὸ μήτε ἔρωτι, μήτε βασιλείᾳ, μήτε τοῖς δοκοῦσιν ἐνδόξοις καὶ ἀγαθοῖς, νέαν οὖσαν [15]), μηδ' εἰς πράγματα σφαλερὰ καὶ τεταραγμένην οἰκίαν, καὶ εἰς φθόνον καὶ ζηλοτυπίαν αὐτὴν προέσθαι· γυναικὸς σώφρονος, καὶ τῷ ὄντι ἀξίας ἱερέως εἶναι θυγατρὸς, παρὰ θεῷ τεθραμμένης. τί οὖν; ἐκ τούτων σὺ φῂς νοῦν ἔχειν αὐτὴν ἡγήσασθαι τὸν Ἀγαμέμνονα; οὐδαμῶς. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἦν λέγειν αὐτὴν τοιοῦτον οὐδὲν πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄλλων συνιοῦσαν [16]). πῶς οὖν φησι μὴ

χαί-

15) aut ante, aut poſt νέαν οὖσαν deeſſe puto ἐπαίρεσθαι vel ὑπάγεσθαι vel ſimile quid.

16) lego συνιέναι. *ſed Agamemnonem e reliquis eius inſtitutis moribuſque prudentiam foeminae collegiſſe.* V. D. in marg. Venetae συνιόντα notauerat, quod mihi quoque olim in mentem venerat. Conſtructio tum erit integratae e ſuperioribus orationis haec: φημὶ τὸν Ἀγαμέμνονα συνιόντα ἐκ τῶν ἄλλων ἡγήσασθαι αὐτὴν νοῦν ἔχειν.

χαίρουσαν 17) αὐτὴν ὁ ποιητὴς ἀπιέναι, καθάπερ τὴν Βρισηΐδα λυπουμένην; ὅτι καὶ τοῦτο σωφρονοῦσα ἔπραττεν, ὅπως μὴ παροξύναι τὸν Ἀγαμέμνονα, μηδὲ εἰς φιλονεικίαν ἀγάγοι. δηλοῖ δὲ ὅμως, ὅπου φησὶν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως τῷ πατρὶ 18) δοθῆναι παρὰ τὸν βωμόν·

Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην.

οὐ γάρ, οἶμαι, λυπουμένην αὐτὴν ὁ πατὴρ ἐδέχετο χαίρων· οὐδ' ἂν φίλην εἶπε τυχὸν, εἰ μὴ σφόδρα ἠγάπα ἐπὶ τοῖς γεγονόσι τὸν πατέρα. εἶεν 19). ἀλλ' εἰ μᾶλλον ἡ Χρυσηῒς ταῦτα ἐλογίζετο, ἃ σὺ λέγεις καθ' αὐτὴν, ὅτι τὰ περὶ τὴν Κλυταιμνήστραν εἰκὸς εἶναι μᾶλλον ἐκείνην πολυπραγμονεῖν· καὶ λογιζομένου τοῦ πατρὸς ταῦτα, συνεχώρει, καὶ ἐπείθετο; οὐδὲ τοῦτο φαῦλον. αἱ γοῦν πολλαὶ καὶ ἀνόητοι τοὺς ἐραστὰς

17) φησὶ μὴ χαίρουσαν idem est atque μὴ φησὶ χαίρουσαν, *qui fit igitur, vt Homerus non dicat eam hilari vultu abiisse?*

18) πατρὶ] sic recte V. D. in marg. Venetae. πατρίδι Ven. et Mor.

19) cum εἶεν incipit noua obiectio foeminae, cum qua Dio se fingit disputantem. *esto* — ἀλλ' εἰ — subaudi τί φήσεις. ἀλλὰ τί φήσεις, εἰ — *at quid aies, si forsitan non ipsa Chryseis sponte sua in eam inciderit cogitationem: (quamuis quemnam alium magis, quam illam, par est rationes Clytaemnestrae fuisse percunctatum?) subiicienti vero atque secum reputanti patri auscultauerit.* haec si fuit mens Dionis, vt fuisse videtur, necesse est, eum ad hunc modum enunciasse: ἀλλ' εἰ μᾶλλον ἡ Χρυσηῒς ταῦτα οὐκ ἐλογίζετο, ἃ σὺ λέγεις, καθ' αὐτὴν (καίτοι τὰ περὶ Κλυταιμνήστραν τίνα εἰκός ἐστι μᾶλλον, ἢ ἐκείνην, πολυπραγμονεῖν;) ὑποτυποῦντος δὲ καὶ λογιζομένου — respondet Dio: *Ne id quidem oberit sic censere.* ne sic quidem male calculos ponemus.

ἐραστὰς μᾶλλον ἀγαπῶσιν, ἢ τοὺς γονέας. διὰ τί οὖν, εἴπερ ἦν φρόνιμος, οὐκ ἐκώλυε τὸν Χρύσην ἐν τῷ φανερῷ δεῖσθαι τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵνα ἧττον ἐχαλέπαινεν; ὅτι ᾔδει, τοὺς ἐρῶντας ἰδίᾳ μὲν πάντα βουλομένους χαρίζεσθαι τῷ ἔρωτι· τὸν δὲ ὄχλον αἰδουμένους ἐνίοτε, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ἔχειν τινὰ ἡγεῖτο πρὸς τὸ πλῆθος δύναμιν, ὥσπερ ἐγένετο. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐνθυμοῦμαι, πῶς συνέτυχε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τότε τῆς τοῦ ἱερέως θυγατρὸς, καὶ ὕστερον ἐρασθῆναι τῆς Κασσάνδρας, θεοφορήτου [20]) καὶ ἱερᾶς κόρης; ὅτι καὶ τοῦτο σημεῖον ὑπερηφανίας καὶ τρυφῆς, τὸ μᾶλλον ἐπιθυμεῖν τῶν παρανόμων καὶ σπανίων, ἢ τῶν ἑτοίμων. οὐκ ἀντιλέγω, τὸ μὴ οὐ φρόνιμον εἶναι τὴν Χρυσηΐδα, εἰ ταῦτα οὕτω γέγονε. σὺ δὲ πότερον ἀκούειν θέλεις [21]) ἂν, ὡς γέγονε πάντως, ἢ ὅπως καλῶς εἶχε γενέσθαι.

20) θεοφορήτου] sic recte Valesius Emend. p. 75. *deo plenae.* θεοφερήτου Ven. et Mor.

21) aut θέλοις aut θέλης aut ἤθελες.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΒ'.

Καὶ μὴν εἴ τις ἀνδρὸς ἑνὸς οὐχ οἷός τε ἄρχειν ἐστὶ, καὶ τούτου σφόδρα ἐγγὺς ὄντος, ᾧ δὴ ξύνεστιν, οὐδὲ αὖ μίαν ψυχὴν κατευθύνειν τὴν αὑτοῦ· πῶς ἂν δύναιτο βασιλεύειν μυριάδων ἀναριθμήτων πανταχοῦ διεσπαρμένων, ὥσπερ σὺ λέγεις; καὶ πολλῶν γε οἰκούντων ἐπὶ πέρασι γῆς, ὧν οὐδὲ ἑώρακε τοὺς πλείστους, οὐδ' ἂν ἴδοι ποτὲ, οὐδὲ τῆς φωνῆς ξυνήσει; ὅμοιον γὰρ, ὥσπερ εἴ τις λέγοι, τὸν οὕτως ἀδύνατον τὴν ὄψιν, ὡς μηδὲ τὰ ἐν ποσὶν ὁρᾷν, ἀλλὰ προσδεόμενον χειραγωγοῦ, τοῦτόν γε ἐφικνεῖσθαι βλέποντα μέχρι τῶν πλεῖστον ἀπεχόντων, ὥσπερ οἱ πόῤῥωθεν ὁρῶντες ἐκ τοῦ πελάγους τά τε ὄρη, καὶ τὰς νήσους· ἢ τὸν οὐ δυνάμενον φθέγγεσθαι τοῖς παρεστῶσιν, ἱκανὸν ὅλοις δήμοις καὶ στρατοπέδοις εἰς ἐπήκοον φθέγγεσθαι. καὶ γὰρ οὖν ἔχει τι παραπλήσιον ὁ νοῦς τῇ ὄψει. ὡς γὰρ ἐκείνη, διεφθαρμένη μὲν, οὐδὲν οὐδὲ τῶν πλησιαίτατα ὁρᾷ, ὑγιὴς δὲ οὖσα μέχρις οὐρανοῦ τε καὶ ἀστέρων ἐξικνεῖται· ταυτὸ δὴ τοῦτο, ἡ μὲν τοῦ φρονίμου διάνοια καὶ πάντας ἀνθρώπους ἱκανὴ γίνεται διοικεῖν· ἡ δὲ τοῦ ἄφρονος οὐδὲ ἓν σῶμα τὸ ἐκείνου δύναται φυλάττειν, οὐδὲ ἕνα οἶκον. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅτι μὲν ἔξεστιν αὐτοῖς πάντα λαμβάνειν, πάντων ἐπιθυμοῦσιν· ὅτι δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐστι τὸ δίκαιον, διὰ τοῦτό εἰσιν ἄδικοι· ὅτι δὲ οὐ φοβοῦνται τοὺς νόμους, οὐδὲ εἶναι νομίζουσιν· ὅτι δὲ οὐκ ἀναγκάζονται πονεῖν, οὐδέποτε παύονται τρυφῶντες· ὅτι δὲ οὐδεὶς ἀμύνεται κακῶς πάσχων, οὐδέποτε παύονται ποιοῦντες· ὅτι δὲ μηδεμιᾶς σπανίζουσιν ἡδονῆς, οὐδέποτε ἐμπίπλανται ἡδό-

μενοι· ὅτι δὲ οὐδεὶς ψέγει ἐκ τοῦ φανεροῦ, οὐδὲν ἀπολείπουσι τῶν μὴ δικαίως λεγομένων [1]· ὅτι δὲ οὐδεὶς αὐτοὺς βούλεται λυπεῖν, διὰ τοῦτο πᾶσι χαλεπαίνουσιν· ὅτι δὲ ὀργισθεῖσιν ἔξεστι πάντα ποιεῖν, διὰ τοῦτο συνεχῶς ὀργίζονται. ὁ δὲ ἀγαθὸς ἄρχων, ὥσπερ σὺ, τἀναντία ἐπιτηδεύει. οὐδενὸς μὲν ἐπιθυμεῖ, διὰ τὸ πάντα οἴεσθαι ἔχειν· φείδεται δὲ τῶν ἡδονῶν, διὰ τὸ μηδεμιᾶς ἂν ἀπορῆσαι ὀρεχθείς· δικαιότερος δὲ τῶν ἄλλων ἐστὶν, ἅτε πᾶσι παρέχων τὴν δικαιοσύνην· ἥδεται δὲ τοῖς πόνοις, ὅτι ἑκὼν πονεῖ· ἀγαπᾷ δὲ τοὺς νόμους, ὅτι οὐ δέδοικε. καὶ ταῦτα ὀρθῶς ὑπολαμβάνει. τίνι μὲν γὰρ φρονήσεως δεῖ πλείονος, ἢ τῷ περὶ τοσούτων βουλευομένῳ; τίνι δὲ ἀκριβεστέρας δικαιοσύνης, ἢ τῷ μείζονι τῶν νόμων; τίνι δὲ σωφροσύνης ἐγκρατεστέρας, ἢ ᾧ πάντα ἔξεστι; τίνι δὲ ἀνδρείας μείζονος, ἢ τῷ πάντα σώζοντι; καὶ τοίνυν τῷ μὲν ἄλλων ἄρξοντι πολλῶν, τοῦτο μὲν δαπάνης δεῖ παμπόλλης· τοῦτο δὲ στρατοπέδων, καὶ πεζικῶν, καὶ ἱππικῶν, ἔτι δὲ τειχῶν καὶ νεῶν καὶ μηχανημάτων· εἰ μέλλει καθέξειν μὲν τοὺς ὑπηκόους, ἀμυνεῖσθαι δὲ τοὺς πολεμίους· ἐὰν δέ τις ἀφίστηται τῆς ἀρχῆς, καταστρέφεσθαι. τὸ δὲ αὐτοῦ κρατεῖν, πάντων ἀδαπανώτατον, καὶ ἀπραγμονέστατόν ἐστι, καὶ ἀκινδυνότατον. οὐδὲ γὰρ πολυδάπανος, οὔτε ἐργώδης, οὔτε ἐπισφαλὴς ὁ τοῦ ἐγκρατοῦς ἀνθρώπου βίος. ἀλλ᾽ ὅμως τοιοῦτος [2] ὢν, πάντων χαλεπώτατος πέφυκεν. ἐπεὶ Σαρδανάπαλος ἐκεῖνος ὁ θρυλλούμενος εἶχε μὲν Νῖνον, εἶχε δὲ Βαβυλῶνα, τὰς μεγίστας τῶν πρότερον γεγενημένων πόλεων· ὑπήκουε δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη, τὰ νεμόμενα τὴν ἑτέραν ἤπειρον, μέχρι τῶν ἀοικήτων τῆς γῆς λεγομένων. βασιλείας δὲ οὐδὲν ἦν αὐ-

τῷ

1) λεγομένων] l. γινομένων.
2) γρ. τοιοῦτον, ὃν π. χαλεπώτατον margo Mor.

τῷ προσῆκον, οὐ μᾶλλον ἢ τῶν σηπομένων τινὶ νεκρῶν. βουλεύεσθαι μὲν γὰρ, ἢ δικάζειν, ἢ στρατηγεῖν, οὔτε ἐβούλετο, οὔτε ἐδύνατο. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις ἀποδιδράσκων εἰς τὴν γυναικωνῖτιν καθῆστο ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης, ἀναβάδην, ὑπὸ ἀλουργέσι παστοῖς, ὥσπερ ὁ θρηνούμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν Ἄδωνις, ὀξύτερον φθεγγόμενος εὐνούχων· τὸν μὲν τράχηλον ἀποκλίνων, ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς, λευκὸς καὶ τρέμων, τὸ σῶμα πελιδνὸς, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀναστρέφων, ὥσπερ ἐξ ἀγχόνης· ὃν οὐκ ἦν διαγνῶναι τῶν παλλακῶν. καίτοι χρόνον τινὰ κατέσχεν, ὡς ἐδόκει, τὴν ἀρχὴν εἰκῇ φερομένην· ὥσπερ ναῦν δίχα κυβερνήτου πολλάκις ἀλωμένην, μηδενὸς κατέχοντος ἐν τῷ πελάγει, κατὰ τύχην εὐδίας ἐπεχούσης, ἔπειτα ὀλίγος κλύδων ἐπαρθεὶς, καὶ ῥαδίως ἓν κῦμα ἐπέκλυσε. καὶ δὴ καὶ ἅρμα ἰδεῖν ἐστιν οὐδενὸς ἡνιοχοῦντος ἐν ἀγῶνι ῥεμβόμενον, ὃ νίκης μὲν οὐκ ἄν ποτε τύχῃ, ταράττει δὲ καὶ ἀπόλλυσι τὸν ἐγγὺς ὄχλον τῶν θεατῶν. οὔτε γὰρ ἄφρων βασιλεὺς ἔσται ποτὲ, οὐ μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἡγεμὼν ὁδοῦ γένοιτ᾽ ἄν· οὔτε ἄδικος, οὐ μᾶλλον, ἢ κανὼν σκολιὸς καὶ ἄνισος, ἄλλου προσδεόμενος κανόνος· οὔτε δειλὸς, οὐ μᾶλλον, ἢ λέων ἐλάφου λαβὼν ψυχὴν, ἢ σίδηρος 3) κηροῦ καὶ μολύβδου μαλακώτερος. τίνι δ᾽ ἰσχυροτέρας ἐγκρατείας 4) προσῆκεν, ἢ τῷ πλείστων μὲν ἡδονῶν ἐν μέσῳ ζῶντι; πλεῖστα δὲ πράγματα διοικοῦντι, ἐλαχίστην δὲ σχολὴν ἄγοντι, ὑπὲρ μεγίστων δὲ καὶ πλείστων φροντίζοντι;

3) ἢ σίδηρος] ſubaudi σίδηρός ἐστι. *quam ferrum eſſe poteſt id, quod dicitur*, ferrum puta, *ſi cera et plumbo eſt mollius.*

4) poſt ἐγκρατείας videtur ἐπιμελεῖσθαι vel ἀντέχεσθαι vel ſimile quid deeſſe.

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ, ΠΡΩΤΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΓ΄.

Οἱ ἄνθρωποι ἐοίκασι πρὸς τὴν τύχην διακεῖσθαι, ὃν τρόπον οἱ πλέοντες πρὸς τοὺς ἀνέμους τοὺς σφοδροὺς [1]). ἄσμενοι γὰρ προσκαρτεροῦσι τῷ δρόμῳ, καὶ οἷς ἂν ὁ ἄνεμος παρῇ, ἐκεῖνοι ἦλθον ὅπου ἤθελον, οἱ δὲ ἀπολειφθέντες ἐν πελάγει μέσῳ, μάτην ὀδύρονται. οὕτως οὖν καὶ τῆς τύχης παρούσης μὲν, χαίρειν καὶ ἥδεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, μὴ παρούσης δὲ, λύπην ἔχειν καὶ ἀπορίαν ἀπαντᾷ [2]), ἐκ τῆς δαίμονος ταύτης. καὶ γὰρ τὸ ἄπορον, εὔπορον φαίνεται· καὶ τὸ ἀσθενὲς, ἰσχυρόν· καὶ τὸ αἰσχρὸν, καλόν· καὶ ἡ πενία γίνεται πλοῦτος. τύχης γοῦν ἐν θαλάττῃ γενομένης, εὐπλοεῖ ναῦς· καὶ ἐν ἀέρι φανείσης, εὐτυχεῖ γεωργός. καὶ ψυχὴ γέγηθεν ὑπὸ τῆς τύχης γεωργουμένη· εἰ δὲ ἀπολίποι τύχη, περιίησιν [3]) ὡς ἐν τάφῳ τῷ σώματι. οὔτε γὰρ, εἰ λέγοι τις [4]), εὐδοκιμεῖ [5]), οὔτε εἰ πράττοι τις, ἐπιτυγχάνει, οὐδὲ ὄφελός τι [6]) εὐφυῆ γενέσθαι ἀπολιπούσης τύχης. ταύτης γὰρ μὴ παρούσης, οὐκ ἦλθε παιδεία, οὐδὲ ἄλλο τι ἀγαθόν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀρετὴ τότε

1) σφοδροὺς] l. φοροὺς. de dictione ἄνεμος φορὸς, *ventus secundus*, v. Doruille ad Chariton. et infra p. 604. 2. ed. Mor.

2) ἀπαντᾷ] *contingit*. Ven. et Mor. dant πάντα, et Casaub. vult ἀπορίαν, οἷς ἀνῆπται ἐκ τῆς — vel οὕτω πάντα ἄν.

3) γρ. περιίεισιν margo Mor.

4) τις] l. τι.

5) ἐπαινεῖν δοκεῖ margo Mor.

6) τι] l. τινι.

τότε ἔργων ἕνεκεν θαυμάζεται, ὅταν παρὰ 7) τύχῃ· εἰ δὲ ἀφεθείη μόνη, λόγος ἐστὶ καλοῦ πράγματος ἄπρακτος. αὕτη πολεμούντων μέν ἐστι νίκη, καὶ εἰρήνην ἀγόντων ὁμόνοια, καὶ γαμούντων εὔνοια, καὶ ἐρώντων ἡδονή· καὶ ὅλως, ἡ ἐπὶ παντὶ τῷ γινομένῳ εὐπραγία. γῆν ὅτε ἂν καταλίπῃ τύχη, τότε καὶ σείεται, καὶ τρέμει, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς καλὰ διαῤῥίπτει 8)· καὶ τοῦτο γῆς νόσημα, μὴ παρούσης τύχης. ὡς γὰρ ναῦς εἰκῆ φέρεται καὶ ταχὺ βυθίζεται, κυβερνήτου στερομένη· καὶ ὡς τείχη κατέπεσε, θεμελίων πονησάντων· οὕτω πόλις εἰς φθορὰν χωρεῖ σπάνει τύχης. Ἀθῆναί ποτε εἰς ῥήτορας ἠδικήθησαν 9), καὶ ἤγετο Δημοσθένης, οὐκέτι τῆς τύχης ἐπισκοπούσης τὰς Ἀθήνας. ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἀνθρώπους 10) τύχην ἔχειν, ὁπότε ἂν αἰθρίαν ἔχῃ, μὴ σκότος. ὁρᾷν δὲ χρὴ καὶ τὸ εὐμήχανον αὐτῆς. ἤδη γοῦν τις ἐκπεσὼν νεὼς ἐν πελάγει, εὐπόρησε τοῦ ζῆν, ἐλθούσης 11) τύχης. ἄξιον δὲ εἰπεῖν καὶ τὸ συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης Ἀπελλῇ τῷ ζωγράφῳ. καὶ γὰρ λόγος 12), ἵππον οὐχὶ ἐξ ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκ πολέμου ἐποίει. ὑψηλὸς ἦν τῷ αὐχένι καὶ ἐπανεστὼς, καὶ τὰ ὦτα ὄρθιος, καὶ δριμὺς τὰς ὄψεις, ὡς ἐκ πολέμου παρὼν, τὸν ἐκ τοῦ

7) f. παραγένηται, (aut παραστῇ) τύχη. margo Mor. dat παρατύχῃ
8) aut διαῤῥεῖ leg. aut διαῤῥιπτεῖται, aut διαπίπτει.
9) ἠδικήθησαν] f. ἠτύχησαν.
10) ἀνθρώπους] f. οὐρανός. videtur vitium ex eo natum esse, quod exaratum esset ανος pro ουνος. sic supra quoque p. 302, 4. a fin. pro οὐρανοῦ, quod recte Morellus edidit, in Aldina est ἀνθρώπου, ex eodem erroris fonte.
11) f. aut θελξούσης, aut ἐλεούσης.
12) γρ. ὡς λόγος margo Mor. aut pro λόγος substituendum est οὗτος, aut scrib. καὶ γὰρ λόγος, ὡς ἵππον — nam fama fert, Apellem equum non ab opere rustico, sed e certamine bellico redeuntem pinxisse.

δρόμου θυμὸν ἐν ταῖς ὄψεσιν ἔχων· οἱ δὲ πόδες ἀνεφέροντο ἐν τῷ ἀέρι μικρὰ ψαύοντες, καὶ ἀνὰ μέρος τῆς γῆς· καὶ ὁ ἡνίοχος ἐκράτει τοῦ χαλινοῦ, τὸ πολεμικὸν σάλευμα τοῦ ἵππου ἀπὸ ῥυτῆρος ἄγχων. ἅπαντα δὲ ἐχούσης τῆς εἰκόνος ἐοικότα, ἔλιπεν ἀφροῦ χρῶμα, οἷον ἂν γένοιτο μιγέντος αἵματος καὶ ὑγροῦ κατὰ συνεχῆ μίξιν, διώκοντος μὲν τοῦ ἄσθματος τὸ ὑγρὸν τῶν στομάτων 13), ἀφρίζοντος δὲ τῇ κοπῇ τοῦ πνεύματος, αἷμα δὲ ἐπιῤῥαινούσης 14) τῷ ἀφρῷ τῆς ἐκ τοῦ χαλινοῦ ὕβρεως· οὐ δὴ εὐπόρει γράφειν ἵππου ἀφρὸν κεκμηκότος ἐν ἀγῶνι. ἀπορῶν δὲ ἐπιπλέον, τέλος ἀπαλγήσας, ἐνέσεισε περὶ τοὺς χαλινοὺς τῆς γραφῆς 15) τὴν σπογγιάν. πολλὰ δὲ αὐτη ἔχουσα χρώματα ἐοικότα ἀφρῷ ἡμαγμένῳ, ἐφήρμοσε τῇ γραφῇ τὸ χρῶμα. Ἀπελλῆς δὲ ἰδὼν, ἐχάρη τῷ ἐν ἀπογνώσει τύχης ἔργῳ, καὶ ἐτέλεσεν οὐ διὰ τῆς τέχνης, ἀλλὰ διὰ τῆς τύχης τὴν γραφήν. τί δαὶ ἄλλο 16) Ἡρακλέα μέγιστον ἐποίησεν; ἀλλὰ γὰρ 17) καὶ λέοντας ἄγξας, ἔπνιξε· καὶ πτηνὰ ζῶα ἐδίωξε τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦ ἕλους τὴν ὕδραν ἀφείλετο, συντρίψας αὐτῆς τὰς κεφαλάς. καὶ οὐκ ἐφόβησεν αὐτὸν ὁ περὶ τὸν Ἐρύμανθον κάπρος· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπέραν ἦλθε, καὶ τοῦ ἐκεῖ φυτοῦ τὸν καρπὸν ἐκόμισε. Γηρυόνου δὲ τὰς βόας ἀφείλετο καλὰς οὔσας, καὶ Διομήδην τὸν Θρᾷκα ἐνουθέτησεν,

ἵπποις

13) διώκοντος τοῦ ἄσθματος τὸ ὑγρὸν τῶν στομάτων idem est, ac si dixisset ὠθοῦντος καὶ ἐλαύνοντος τοῦ ἄσθματος τὸ ὑγρὸν διὰ τῶν στομάτων. *protrudente et agitante respiratione humorem corporis internum per os foras.*

14) ἐπιῤῥαινούσης] sic recte Ven. et marg. Mor. ἐπιῤῥαίνοντος t. Mor.

15) potest τῆς γραφῆς defendi, mallem tamen τῇ γραφῇ.

16) τί δ' ἄλλο.

17) ἀλλὰ γὰρ] videtur aut ἅμα γὰρ leg. esse, aut ὄφεις γὰρ, v. Theocrit. Heraclisc.

ἵπποις σῖτον διδόναι, μὴ ἀνθρώπους ἐσθίειν· τάς τε Ἀμαζόνας, ὅτι εἶεν γυναῖκες, ἤλεγξεν. ἅπαντα δὲ ταῦτα ἔπραττεν, ἑπομένης αὐτῷ τύχης. ἔχει δ' οὐ κακῶς οὐδὲ τὰ τῶν παλαιῶν αἰνίγματα περὶ αὐτήν. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ ξυροῦ ἔστησαν αὐτήν, οἱ δὲ ἐπὶ σφαίρας, οἱ δὲ πηδάλιον ἔδωκαν κρατεῖν· οἱ δὲ τὰ κρείττω γράφοντες, τὸ τῆς Ἀμαλθείας [18]) ἔδοσαν κέρας πλῆρες καὶ βρύον ταῖς ὥραις, ὃ ἐν μάχῃ Ἡρακλῆς Ἀχελώου ἀπέρρηξε. τὸ μὲν οὖν ξυρόν, τὸ ἀπότομον τῆς εὐτυχίας μηνύει· ἡ δὲ σφαῖρα, ὅτι εὔκολος ἡ μεταβολὴ αὐτῆς ἐστιν· ἐν κινήσει γὰρ τυγχάνει πάντοτε ὂν τὸ θεῖον. τὸ δὲ πηδάλιον δηλοῖ, ὅτι κυβερνᾷ τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ἡ τύχη. τὸ δὲ τῆς Ἀμαλθείας κέρας μηνύει τὴν τῶν ἀγαθῶν δόσιν τε καὶ εὐδαιμονίαν. μὴ ὀνομάζωμεν οὖν κακήν τινα τύχην· οὐδὲ γὰρ τὴν ἀρετὴν λέγει τις εἶναι κακήν, οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν κακόν.

18) locum hunc de Amaltheae cornu illustrat Wesseling ad Diodor. Sic. I. 281.

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΔ'.

Τὰ γινόμενα παρὰ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν τύχην ἐγκλήματα, μέγιστα ἂν ἔγωγε θείην ὑπὲρ αὐτῆς ἐγκώμια. τὰς γὰρ ἀδήλους τῶν πραγμάτων μεταβολὰς εἰς ταύτην ἀναφέρουσι· καὶ οἷς ἀπὸ γνώμης ἐπιχειρήσαντες διήμαρτον, τούτων ἀφαιρεῖσθαι νομίζουσιν ἀπὸ [1]) τῆς τύχης, ὡς πάντα περιποιεῖν, εἰ θελήσαι, δυναμένης. ἀκούσαις δ' ἂν αἰτιωμένων αὐτὴν καὶ γεωργῶν, καὶ ἐμπόρων, καὶ πλουσίων ἐπὶ τοῖς χρήμασι, καὶ καλῶν ἐπὶ τοῖς σώμασι· καὶ Πανθείας ἐπὶ τῷ ἀνδρί, καὶ Κροίσου ἐπὶ τῷ παιδί, καὶ Ἀστυάγους ἡττηθέντος, καὶ Πολυκράτους ἑαλωκότος. καὶ Πέρσαι δὲ ἐμέμφοντο τὴν τύχην μετὰ τὴν Κύρου σφαγήν, καὶ Μακεδόνες μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν. ἤδη δέ τινα καὶ τῶν ἰδίων παθῶν τῇ τύχῃ προσφέρουσι. ἡ Μήδεια τὸν ἔρωτα, ὁ Μίδας τὴν εὐχήν, ἡ Φαίδρα τὴν διαβολήν, ὁ Ἀλκμαίων, ὅταν ἐπλανᾶτο, ὁ Ὀρέστης, ὅτε ἐμαίνετο. ἐρῶ δὲ ὑμῖν τινα καὶ Κύπριον λόγον, εἰ βούλεσθε. ἤνεγκεν ὁ παλαιὸς βίος καὶ ἐνδόξους γυναῖκας· Ῥοδογύνην πολεμικήν, Σεμίραμιν βασιλικήν, Σαπφὼ μουσικήν, Τιμάνδραν καλήν· οὕτω καὶ ἐν Κύπρῳ Δημόνασσα ἐγένετο, πολιτική τε ὁμοῦ γυνή, καὶ νομοθετική. τρεῖς ἔθηκεν αὕτη τοῖς Κυπρίοις νόμους, τὴν μοιχευθεῖσαν, κειρομένην πορνεύεσθαι. θυγάτηρ αὐτῆς ἐμοιχεύθη, καὶ τὴν κόμην ἀπεκείρατο κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐπορνεύετο. τὸν αὑτὸν ἀποκτείναντα, ἄταφον ῥίπτεσθαι, δεύτερος οὗτος Δημο-

1) ἀπὸ] l. ὑπὸ.

Δημονάσσης νόμος. τρίτος μὴ ἀποκτεῖναι βοῦν ἀροτῆρα. δυοῖν δὲ αὐτῇ παίδων ἀῤῥένων ὄντων· ὁ μὲν ἐπὶ τῷ βοῦν ἀποκτεῖναι ἀπέθανε· τὸν δὲ αὐτὸν ἀποκτείναντα οὐκ ἔθαψεν. ἡ δὲ τέως μὲν ἐκαρτέρει, καὶ ἄπαις οὖσα, καὶ νομοθετοῦσα, ἰδοῦσα δὲ βοῦν ἐπὶ μόσχῳ ἀπολλυμένῳ μυκωμένην, καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐν ἄλλῳ συμφορὰν γνωρίσασα, τήξασα χαλκὸν, εἰς αὐτὸν ἥλατο. καὶ ἦν ἐκεῖ πύργος ἀρχαῖος, ἀνδριάντα χάλκειον ἔχων χαλκῷ ἐντετηκότα, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἱδρύματος, καὶ πρὸς μνήμην τοῦ διηγήματος. ἐπιγραφὴ δ' ἦν [2]) ἐπί τινος στήλης πλησίον·

Σοφὴ μὲν ἤμην, ἀλλὰ πάντ' οὐκ εὐτυχής.

Φέρε οὖν μὴ ἐρήμην ἡ τύχη ἁλισκέσθω, μηδὲ φοβώμεθα τὸν τῶν κατηγορούντων θόρυβον. ἴσως γὰρ ἄν τι ἡμῖν πρὸς τὸ εἰπεῖν εὖ, καὶ [3]) αὐτὴ συλλάβοιτο. δοκοῦσιν οἱ τεχνῖται πρῶτον τῷ τρόπῳ τῆς κατασκευῆς τὴν δύναμιν αὐτῆς δεδηλωκέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἕστηκεν ἑτοίμη πρὸς τὰ ἔργα· εἶτα τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ πηδάλιον κατέχει, καὶ, ὡς εἴποι τις, ναυτίλλεται. τί δαὶ ἄρα τοῦτο ἦν; πότερον ὡς μάλιστα τῶν πλεόντων τῆς τύχης δεομένων; ἢ διότι τὸν βίον ἡμῖν ὥς τινα μεγάλην ναῦν κυβερνᾷ, καὶ πάντας σώζει τοὺς πλέοντας; Ἀσσυρίους, μέχρι τῆς Σαρδαναπάλου τρυφῆς· Μήδους, μέχρι τῆς Κύρου τροφῆς· Πέρσας, μέχρι τῆς διαβάσεως [4])· Ἀθηναίους, μέχρι τῆς ἁλώσεως· Κροῖσον, μέχρι Σόλωνος;

Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.

2) δ' ἦν] δὴ Ven. et Mor.
3) γρ. σὺ καὶ ἀ. συλλάβοιο margo Mor.
4) διαβάσεως videtur Alexandri M. ex Europa in Asiam transitum significare.

ἡ τύχη γὰρ αὐτῷ τὸ μηδὲν παθεῖν περιποιησαμένη, τὸ ἀγνοεῖν ἔδωκεν· ὅπερ ὅμοιον ἦν τῷ μὴ παθεῖν. εἶτα ἅμα τῆς εὐτυχίας ἐπαύσατο, καὶ τοῦ γινώσκειν ἤρξατο. ἐγὼ καὶ τὴν ἐκείνου πήρωσιν, εὐτυχίαν καλῶ. τέλος μὲν γὰρ βλεπέτω τοὺς παῖδας, καὶ Κυδίππη, καὶ Αἴολος [5]), καὶ εἴ τις ἄλλος ἦν πατὴρ εὐτυχής. Οἰδίπους δὲ ἐκ τῆς πηρώσεως αἰσχρὰ κερδανεῖ θεάματα. τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν ἡ θεὸς καρποὺς ἑτοίμους κατέχει [5b]) συνειλεγμένους, μηνύουσα τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ αὐτὴ δίδωσι. τοῦτο ἦν ἄρα καὶ χρυσοῦν γένος, καὶ νῆσοι μακάρων τινὲς, αὐτομάτας ἔχουσαι τροφὰς, καὶ Ἡρακλέους κέρας, καὶ Κυκλώπων βίος. ὅτι τοῖς πονήσασι τὸν βίον, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δεδήλωκεν, ὡς αὐτομάτη λοιπὸν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀφθονία παρέρχεται [6]). Τάνταλος δὲ ἄρα ἐπὶ γήρως ἀργὸς ἦν· διὰ τοῦτο ἄρα μέχρι τῶν χειλέων ηὐδαιμόνει, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνον ηὐτύχει· τὰ πάντα δὲ ἐκεῖνα ἁρπασθέντα, οἴχεται, καὶ λίμνη, καὶ καρποὶ, καὶ τροφὴ, καὶ ποτὸς, ὑπὸ τῆς τύχης, οὕτως γ' ὡς ὑπὸ πνεύματος. ὠνόμασται δὲ ἡ τύχη καὶ πολλοῖς τισιν ἐν ἀνθρώποις ὀνόμασι. τὸ μὲν ἴσον αὐτῆς, νέμεσις [7])· τὸ δὲ ἄδηλον, ἐλπίς· τὸ δὲ ἀναγκαῖον, μοῖρα· τὸ δὲ δίκαιον, θέμις· πολυώνυμός τις ὡς ἀληθῶς θεὸς, καὶ πολύτροπος. ταύτῃ ἐπέθεσαν καὶ γεωργοὶ Δήμητρος ὄνομα· καὶ ποιμένες, Πανός· καὶ ναῦται, Λευκοθέας· καὶ κυβερνῆται, Διοσκούρων.

Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει,
Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει.

τοῦτο

5) Τέλλος scribend. est. hic est Tellus ille famae celeberrimae propter εὐτεκνίαν. notissima est historia, quam refert Herodotus lib. pr.

5b) παρέχει margo Mor.

6) παρέρχεται] sic recte Anglus. παρέχεται Ven. et Mor.

7) v. Vales. ad Ammian. Marcell. p. 59.

τοῦτο ἄρα ἦν ὁ Ζεὺς, ἡ τύχη, κατέχων μὲν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τὸ ὅπλον 8), ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τὸ σκῆπτρον, ὅτι τοῖς πολεμικοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βασιλείαν δίδωσιν. εἶτα Εὐριπίδης τὸν ναύτην μέμφεται,

Ἀωρὶ πόντου κύματ' εὐρέως περῶντα·

καὶ διὰ τῶν ἑξῆς ἐπιτιμᾷ 9) λέγων, ὅτι

Σμικραῖς ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς ἐλπίσιν.

Ὦ παῖ Μνησαρχίδου, ποιητὴς μόνον ἦσθα, σοφὸς δὲ οὐδαμῶς. οὐδὲ γὰρ πίττῃ 10) τὴν ψυχὴν, οὔτε σχοινίοις ἐπιτρέπουσιν, οὔτε τριδάκτυλον αὐτοὺς σώζει ξύλον πεύκινον· ἀλλ' ἐπέτρεψαν βεβαίῳ καὶ μεγάλῳ πράγματι, τῇ τύχῃ· ἀσθενὲς μὲν γὰρ πλοῦτος, ἂν τύχη μὴ παρῇ· ἀβέβαιον δὲ φιλία, μὴ συλλαμβανούσης τύχης. αὕτη σώζει καὶ τὸν νοσοῦντα ἐν τῷ λέχει 11), καὶ τὸν νηχόμενον ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ τῶν χιλίων νεῶν, καὶ τὸν Ὀδυσσέα, ἐπὶ τῆς σχεδίας φερόμενον. τί δέδοικας, ὦ δειλέ; τὸ μῆκος τῆς θαλάττης φοβῇ; ὄψεται μέν σε ὁ Ποσειδῶν, καὶ παρακαλέσει τοὺς ἀνέμους, καὶ τὴν τρίαιναν λήψεται, καὶ πάσας ὀρθυνεῖ τὰς ἀέλλας, οὐκ ἀποκτείνει δὲ σέ. ἡ τύχη γὰρ οὐ βούλεται.

Οὕτως νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω 12) κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείην.

ὁ δὲ

8) ὅπλον] fulmen puta.
9) ἐπιτιμᾷ] Ven. dat ἐπιτίμα, et Mor. ἐπετίμα.
10) πίττῃ] sic recte Ven. πίπτῃ Mor.
11) λέχει] sic lego cum Casaub. *in lecto.* aut τεμένει *in templo*, scil. Aesculapii, vel ἐν τῇ πόλει *in urbe*, vt mari opponatur. τέλει Mor.
12) παθὼν ἀλόω — μιγείην] sic leg. ex Odyss. ε. 378. Ven. dat τ' ἄλλῳ — μιγείης et Mor. κ' ἄλλῳ — μιγείης.

ὁ δὲ λόγος ὑπὸ τύχης νενικημένου αὐτοῦ ᾖ 13). τούτων καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων ἀρχαῖον ἦν γένος, τῶν αὐτοχθόνων καὶ πρώτων Ἀθηναίων, μητέρα μὲν τὴν γῆν αὐχοῦντας 14), τροφὸν 15) δὲ τὴν Δήμητραν; ἐπώνυμον δὲ καὶ σύμμαχον τὴν Ἀθηνᾶν. τὸν μὲν γὰρ πρῶτον τῶν Ἀθηναίων 16) εἰς Εὔβοιαν ἐξήγαγεν, ὡς δ' ἐκεῖ 17) μένοντας αὐτοὺς, οὔτε ἡ θάλασσα τέρπειν, οὔτε ἡ γῆ τρέφειν ἐδύνατο· καὶ οὐδὲ τὸ αἰσχρὸν ἔφερον τοῦ πράγματος, ἀντ' ἠπειρωτῶν νησιῶται γενόμενοι· δεύτερον ἡ τύχη κρεῖσσον ἐβουλεύσατο. σεμνὴ μὲν γὰρ Εὔβοια ὡς ἀληθῶς· ἀλλὰ τίς ἡμῶν φέρειν ἠδύνατο γῆν 18) τραχεῖαν κατοικῶν, ἢ θαλάσσῃ ςενῇ παροικῶν, καὶ πολλὰς ἀνεχόμενος τῶν πραγμάτων μεταβολὰς, τῶν ἐν τῷ ῥεύματι 19) γενομένων πλείονας; νῦν Βοιωτοὺς ἔδει φέρειν καὶ τὴν Θηβαίων ἀναισθησίαν, εἶτα Ἀθηναίους, οὐκέτι ὡς παισὶν ὑμῖν, ἀλλ' ὡς δούλοις, χρωμένους.

13) f. ὅδε λόγος — νενικημένου ἀνθρώπου ᾖ. deinde eſt lacuna fortaſſis non magna; aut nil deeſt, ſed ſic legi oportet: νενικημένου ἀνθρώπου ἦν. οὕτω καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων. ſed quosnam alloquitur?

14) aut αὐχοῦν, aut αὐχούντων.

15) τροφὸν] ſic recte Ven. *nutricem*. τροφὴν Mor.

16) Veneta dat Ἀθηνῶν. forſitan dedit Auctor τὸν μὲν γὰρ πρῶτον ςόλον Ἀθηνῶν εἰς — nam primam coloniam ex Athenis in Euboeam traduxit fortuna.

17) ὡς δ' ἐκεῖ ſcribendum eſſe nullum penes me dubium ſupereſt. an verò μένοντας quoque cum γεγονότας ſit permutandum, dubito adhuc. mallem quidem poſterius. Ven. et Mor. dant ὥς' ἐκεῖ.

18) γῆν] Ven. et Mor. dant τὴν.

19) ῥεύματι] ſignificat Euripum et fortunam Euboeae pluribus rerum mutationibus obnoxiam, quam Euripus perdiu et pernox fluxibusque refluxibusque ſuarum aquarum agitat ſusque deque.

μένους. διὰ δὲ 20) τοῦτο ἀγαγοῦσα, ἐνθάδε 21) ἵδρυσε, τεταμένων τῶν χειρῶν, μηχανωμένη τε 22) καὶ τὸν πλοῦν καὶ 23) κατιθύνουσα γῆς 24) δὲ, τοὺς καρποὺς ἀφθόνως διδοῦσά τε καὶ δωρουμένη, τὴν μὲν οὖν τῶν λοιπῶν γνώμην εἰκάσαι χαλεπόν ἐστιν. ἐγὼ δὲ, ὦ τύχη, πρός σε γὰρ δικαίως ἂν ἴσως ῥηθείη λόγος· εἴ μέ 25) τις ὑψηλὸν ἄραι ἄνω μετέωρον ἐπὶ πτηνῶν, ἢ 26) Πηγάσου νώτων, ἢ Πέλοπος πτηνῶν ἁρμάτων, ὑποκινῶν 27) τὴν 28) γῆν ἅπασαν καὶ τὰς πόλεις, οὐκ ἂν τὴν Λυδῶν ἑλοίμην τρυφὴν, οὔτ' εὐτέλειαν τὴν Ἀττικὴν, οὔτε πενίαν Λακωνικήν· οὔτε Κρότωνα, πένονται γάρ· οὔτε Σύβαριν, ὅτι οὐ πονοῦσιν· οὔτε Σκύθας, ὅτι οὐ γεωργοῦσιν· οὔτε Αἰγυπτίους, ὅτι ἄλλοις γεωργοῦσι·

5. Καὶ 29) Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν.

εὐτυ-

20) δε] l. δή.

21) ἐνθάδε] sed vbinam et ad quos loquitur? In patriane et ad ciues? Itane vero Atheniensium soboles sunt Prusani? Non puto, neque inuenio eius rei monumentum. Quaerenda igitur vrbs alia, ab Atheniensibus primum in Euboea condita, deinde alio translata.

22) vitium subesse nullus dubito.

23) καὶ delendum videtur, sed, vt dixi, locus hic mihi est obscurus et suspectus.

24) γῆς] Ven. et Mor. dant τῆς.

25) με] sic etiam interpres. μὲν Ven. et Mor.

26) aut ἢ delendum est, aut πτηνῶν.

27) ὑποκινῶν] f. ἐπικρίνειν, *considerandi, contemplandi, aestimandi ergo.*

28) τὴν deleo. καὶ τὰς πόλεις potest bene habere; solent interdum auctores post praemissum nomen vniuersale subiungere speciale. *terra* etiam *vrbes* vel *ciuitates* in se complectitur. forte tamen scripsit auctor γῆν ἅπασαν κατὰ πόλεις, aut γῆν ἅπασαν καὶ πάσας τὰς πόλεις. ad dignoscendum aestimandumque terrae cuiusque et ciuitatis cuiusque pretium et prae altera excellentiam.

29) καὶ] aut οὐδὲ aut οὐ leg.

εὐτυχία 30) ποιμένων. οὐ Θήβας Αἰγυπτίας,

Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι 31) σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν·

ἱπποκόμων βίος οὗτος καὶ πυλωρῶν.

Δήλῳ δή ποτε, τοῖον Ἀπόλλωνος περὶ βωμῷ 32).

οὐκ ἀρκεῖ 33) μοι βωμὸς, θύειν οὐκ ἔχοντι. οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ, τρέφειν με μὴ δυνάμενα.

Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.

οὔτε τραχεῖα αὕτη 34) καὶ κουροτρόφος.

Δέσποινα δ' ἁπασῶν πόλεων, πότνια Ἀθηναίων πόλι,

μὴ λέγε, ἄνθρωπε. οὐκέτ' εἰσὶν ἐκεῖνοι δεσπόται. ὡς καὶ καλόν 35) σου φαίνεται τὸ νεώριον. ἀλλὰ μεθ' 36) Ἑλλήσ-

30) εὐτυχία] ſubaudi αὕτη vel τοῦτο.

31) ἐξοιχνεῦσι] ſic recte dat Ven. ex Homer. Iliad. I. 384. ἐξιχνεῦσι Mor.

32) eſt ex Odyſſ. 2. 162. fictio vel proſopopoeia periegetae Dionem circumducentis per aerem et vrbes quasque regionesque monſtrantis.

33) bis lego οὐκ ἀρέσκει, quamuis non neſciam, ἀρκεῖν poetice pro ἀρέσκειν interdum poni.

34) αὕτη] quaenam haec eſt? rurſus interrogo. eſtne patria Pruſa? ſi ſit, totus hic ſermo a p. 332. I. ad paginam 335. laus patriae Dionis eſt, quae in comparatione virtutum eius cum aliarum vitiis continetur, eoque tendit, vt dicat, fortunae indulgentiae ſe patriam debere tot bonis abundantem, vt cum alia quacunque eam permutare nolit. Eſt hoc quoque vnum argumentum ex iis, quae fortunae vim atque benignitatem celebrant.

35) ὡς πάγκαλον. Iambus Euripidae aut Menandri videtur eſſe.

36) ἀλλὰ μεθ' Ἑλλήσποντον] reſpicit ad cladem, quam Athenienſes a Lyſandro in Helleſponto ad Cynoſſema grauiſſimam acceperunt.

Ἑλλήσποντον καὶ Λύσανδρον αἰσχρόν. καλὸς δὲ ὁ Πειραιεύς, ἔτι 37) δὲ μετὰ τῶν τειχῶν αὐτὸν βλέπεις·

"Αλση δὲ τίς πω τοιάδ' ἔσχ' ἄλλη γυνή 38);

εἶχε μὲν δὴ, σωθεῖσα δὲ, ὡς ἐπὶ συμφοραῖς, ἀπεκείρατο.

Καὶ τοὐρανοῦ πῶς φασὶν 39), ἐστὶν ἐν καλῷ;

καὶ πῶς οἵ γε λιμώττουσι καὶ νοσοῦσι, καὶ τὸ πλέον αὐτῶν ἀπόλλυται μέρος ὑπὸ τῶν ἀέρων, ἢ τῶν πολεμίων; καὶ μή τις ἀχθέσθω, διότι οὕτω τῶν πατέρων ἐμνημόνευσα. τῶν μὲν γὰρ πρωτείων οὐκ ἄλλως τύχοιμεν, μὴ τοῖς πρώτοις ἁμιλλώμενοι. ἀλλὰ καὶ παλαιός τις στρατιώτης, ὡς γεγονὼς τοῦ πατρὸς κρείσσων, ἐσεμνύνετο, καὶ οὐδὲ Ἀθηναίοις αἰσχρὸν, πατράσιν οὖσιν, ὑπὸ τῶν παίδων ἡττωμένοις 40). τῆς γὰρ ὑμετέρας μεθέξουσιν ἀρετῆς, κατὰ τὴν αὐτῶν ἐλαττούμενοι. πῶς οὖν οὐκ ἂν εἰδείητε τούτων ἁπάντων τῇ τύχῃ τὴν χάριν; καὶ τοῦ γένους, ὅτι Ἕλληνες 41), καὶ τῆς μεταβολῆς, ὅτι ἐκ πενήτων εὐδαιμονεῖτε. Σωκράτης γοῦν ἐπὶ πολλοῖς αὐτὸν ἐμακάριζε, καὶ ὅτι ζῶον λογικὸν, καὶ ὅτι Ἀθηναῖος. Διο-

37) ἔτι δὲ] aut ironice debet cum interprete accipi: *vides nempe adhuc recta eius moenia.* quo significatur, ea a Sulla deiecta esse, aut modo interrogantis; *videsne adhuc recta eius moenia?* quod eodem tendit.

38) locus hic perobscurus est, neque satisfacit Valesii neque emendatio, neque interpretatio; nam vocab. γυνὴ requiri apparet e vs. proximo. *seruata vt in calamitate sibi comas praecidit.* quod in mulierem, non in terram, conuenit.

39) καὶ τοὐρανοῦ γ', ὡς φασίν. est ob metrum sic dictum pro καὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὥς γε φασίν.

40) aut ἡττᾶσθαι, aut φαίνεσθαι ἡττωμένους.

41) γένους, ὅτι Ἕλληνες καὶ τῆς μ. — εὐδαιμονεῖτε] vel εὐδαιμονήσετε. sic Casaub. subscribo Casauboni emendationi quoad reliqua, in vno eo ab ipso discedo, quod malim

Διογένης δὲ ὁ κύων ἄγροικος 42) καὶ τέλεον οὐ πολιτικὸς, εὐτύχει, καίτοι τῆς τύχης πολλὰ μὲν βέλη ἐφιείσης αὐτῷ ὡς σκοπῷ, τυχεῖν δὲ μὴ δυναμένης· οὐ φέρω θρασυνόμενον οὕτω φιλόσοφον· μὴ καταψεύδου τῆς τύχης. οὐ τοξεύει γάρ σε, ὅτι οὐ βούλεται· θελούσῃ δὲ τῇ τύχῃ πανταχοῦ ῥᾴδιον 43). καὶ τὰ μὲν σύντομα ἐκεῖνα οὐ λέγω τὰ Λακωνικὰ 44), τοὺς δουλεύοντας Πέρσαις 45), καὶ τὸν ἐν Κορίνθῳ Διονύσιον, καὶ τὴν Σωκράτους καταδίκην, καὶ τὴν Ξενοφῶντος φυγὴν, καὶ τὸν Φερεκύδους θάνατον, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν Ἀλεξάνδρου 46)· ἀλλ' αὐτοῦ τούτου 47) τοῦ χαλεποῦ σκοποῦ, πόσοις ἔτυχε τοξεύμασι; φυγάδα δὲ 48) ἐποίησεν, εἰς Ἀθήνας ἤγαγεν, Ἀντισθένει προυξένησεν, εἰς Κρήτην ἐπώλησεν. εἰ δὲ οἷον, τὸν τυφλὸν 49), βακτηρίᾳ καὶ πήρᾳ

περι-

malim ὅτι Ἀθηναῖοι ἐστὲ. Ven. et Mor. dant ὁ Παλληνεὺς — εὐδαιμόνησε.

42) ὁ κύων, ὢν ἄγροικος.

43) πανταχοῦ ῥᾴδιον] ſubaudi σὲ τοξεύειν.

44) illa σύντομα λακωνικὰ ſunt notae illae breues Laconum ſententiae reſponſionum loco editae, οὐ, et αἴκα, et Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, quod poſtremum exemplum noſter quoque Dio attulit. Sed quid ſibi velit exemplum a Perſis Spartae ſeruientibus petitum, non recordor, conf. Plutarch. II. 907.

45) Πέρσας.

46) Pro Alexandro in Veneta eſt Ἀναξάνδρου. ſane felicitas Alexandri hoc a loco eſt aliena, qui exemplum miſeriae poſtulat. num igitur leg. δυσδαιμονίαν Ἀναξάρχου, vt reſpiciat ad miſeram Anaxarchi mortem, qui a tyranno Nicocreonte piſtillo ferreo in mortario contuſus eſt.

47) αὐτοῦ τούτου] ſcil. Diogenis Cynici.

48) δὲ delend.

49) τὸ τυφλὸν eſt in Ven. ſed Morelli lectio non melior. imo poteſt Veneta probari, ſi legatur οἷον τὸ τῶν τυφλῶν, vt coeci, qualis eſt coecorum fortuna. rurſus recte Ven. βακτηρίᾳ καὶ πήρᾳ in Nominat. vnde efficio:

εἰ δὲ,

περιτίθησι, καὶ λεπτὸς καὶ ἀφελὴς βίος, ἴσθι καὶ τούτων τῇ τύχῃ τὴν χάριν· κατὰ τύχην γὰρ φιλοσοφεῖς. ἦν δὲ καὶ Τιμόθεος Ἀθηναίων στρατηγὸς, ὃς πάντα εὐτύχει, καὶ σκωπτότερος οὐκ ἀνείχετο, καὶ ποτέ τι καὶ κατὰ τῆς τύχης ἐθρασύνετο, καὶ πάλιν δυστυχεῖν ἤρξατο. τίς ἄν ποτε ἤλπισεν Ἰνδῶν ἄρξειν ὀρέα 50), Λυδῶν βασιλεύσειν ποιμένα, τῆς Ἀσίας ἡγεμονεύσειν γυναῖκα· ὅτι τὸν Ἡρακλέα ἀποκτενεῖ χιτὼν καὶ γυνὴ, ὅτι τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ 51); ἔχει γὰρ ἐν αὐτῇ πλεῖστον ἀεὶ τὸ βασιλικὸν, καὶ τοὺς παρὰ φύσιν δ' ἐπαιρομένους καθαιρεῖ. πολλὰ γοῦν Ἀλέξανδρος τολμηρὰ ἔπρασσεν. οὐκ ἔφερεν υἱὸς Φιλίππου λεγόμενος, τοῦ Διὸς κατεψεύσατο, τῶν Διοσκούρων κατεφρόνει, τὸν Διόνυσον ἐλοιδόρει, καίτοι γε ἀφθόνως αὐτοῦ τοῖς δώροις χρώμενος. ἀπέκτεινε δὲ Κλεῖτον τὸν σοφὸν, καὶ Φιλώταν τὸν καλὸν, καὶ τὸν γείτονα 52) Παρ-

εἰ δὲ, οἱονεὶ τυφλὸν, βακτηρία καὶ πήρα περισαίνει σε. quod si vero te, tanquam coecum, baculus et pera vehementer delectat et tenuis atque simplex vita.

50) ὀρέα] *mulionem*. sic recte Casaub. Ὀρέα Ven. et Mor. Alios auctores secutus est Dio, quam Diodor. Siculus T. II. p. 232. vlt. cui si consentanea dicere fingendus est Dio, rescribendum est κουρέα. Ibi enim narratur, tonsoris filium fuisse regem Gandaridarum. Saepe autem filiis artificium, quod patres exercuerunt, tribuitur. Incidit in eandem quoque coniecturam Valesius Emend. p. 77. sed eam alia ratione aliisque auctoribus tuetur.

51) quis ille seruus Cilix, quem Noster ait Alexandrum veneno sustulisse, alios secutus auctores, et ab illis, quos superstites habemus, discrepantes, qui Alexandrum aiunt poculo venenato exstinctum, ab Antipatro parato, ab eius filio Iolla, qui Alexandro a poculis erat, exhibito. vid. Diodor. Sic. II. p. 253. 60.

52) γείτονα forsitan dixit Dio Parmenionem ideo, quod Alexandri esset πρόκοιτος, procubitor, seu praefectus protectorum domesticorum. malunt tamen Anglus et Valesius τὸν γέροντα.

Παρμενίωνα, καὶ διδάσκαλον Καλλισθένην, καὶ Ἀριςοτέλην ἐμέλλησε, καὶ Ἀντίπατρον ἐβȣλεύσατο. τοιγαρȣ̃ν ζῶντα αὐτὸν ὁμολογεῖν ἠνάγκασεν, ὅτι ἄνθρωπος ἦν· τρωθεὶς γȣ̃ν, πρὸς τȣ̀ς φίλȣς· ἀλλὰ τȣ̃τό γε ȣ̓κ ἰχὼρ ἐςιν, ἔφη, τὸ ῥέον, ἀλλὰ αἷμα ἀληθινόν· ἀποθνήσκων δὲ, καὶ πάνυ ὡμολόγησε μεγάλην τινὰ ȣ̃σαν, καὶ ἀνίκητον ὡς ἀληθῶς τὴν τύχην. ἐκεῖνος γȣ̃ν ἐκφυγὼν καὶ τὸ Θηβαίων ὁπλιτικὸν, καὶ τὸ Θεσσαλῶν ἱππικὸν, καὶ τȣ̀ς ἀκοντιςὰς Αἰτωλȣ̀ς, καὶ τȣ̀ς μαχαιροφόρȣς Θρᾶκας, καὶ τȣ̀ς μαχίμȣς 53) Πέρσας, καὶ τὸ 54) τῶν ἀμάχων Μήδων γένος, καὶ ὄρη μεγάλα, καὶ ποταμȣ̀ς καὶ κρημνȣ̀ς ἀνυπερβάτȣς, καὶ Δαρεῖον, καὶ Πῶρον, καὶ πολλὰ ἄλλα ἐθνῶν καὶ βασιλέων ὀνόματα, ἐν Βαβυλῶνι ἄνευ μάχης καὶ τραυμάτων ὁ ςρατιώτης ἔθνησκε. τί δὲ δεῖ λέγειν τȣ̀ς διαδεξαμένȣς τὴν βασιλείαν, ἢ τȣ̀ς ἐπ' ἐκείνοις γενομένȣς, καὶ τὰ ἀλαζονικὰ αὐτῶν ὀνόματα, κεραυνȣ̀ς, καὶ πολιορκητὰς, καὶ ἀετȣ̀ς, καὶ θεȣ̀ς; ὧν τὸν μὲν ὁ θάνατος ἤλεγξεν· ὁ δὲ ὑψηλοτέραν εὗρε τὴν τύχην, καίτοι παίζειν 55) δοκῶν. ὁ δὲ πολιορκητὴς Δημήτριος, αἰχμάλωτος γενόμενος, ἐξ οἴνȣ καὶ μέθης ἀτίμως ἀπέθανεν, ὑπὸ τῆς τύχης πολιορκȣ́μενος. τί ȣ̓̃ν τύραννοι μέγα φρονȣ̃σιν ἐπὶ τοῖς τείχεσι; τί δαὶ Ἀμφίων ᾄδει 56); τί δαὶ Δηϊόκης πονεῖ; τί δαὶ Σεμί-

53) καὶ τȣ̀ς μαχίμȣς] ſic etiam Interpres expreſſit, ſed Ven. et Mor. omittunt καὶ τȣ̀ς.

54) καὶ τὸ] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καί.

55) παίζειν ſuſpectum. ſententia flagitat ἵπτασθαι. *quamvis videretur ſibi aliisque volare et altum volare, inuenit tamen fortunam altiorem*, vel volatu ſe ſuperare poſſe. Obſcurus locus, quia, quem deſignet regum Syrorum Seleucidarum, non conſtat.

56) ᾄδει] fabulae canunt Amphionem Thebarum moenia ſub concentu tibiarum exſtruxiſſe. memorat deinceps Dio, condita a Deioce Ecbatana, Babylonem a Semiramide, ab Apolline Troiam.

Σεμίραμις οἰκοδομεῖ; τί δαὶ ὁ Ἀπόλλων μισθαρνεῖ; τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μήλης [57]) τὸ τεῖχος περιέρχεται; κρατήσει γὰρ Μήδων Κῦρος [58]), καὶ Βαβυλωνίων Ζώπυρος, καὶ Σάρδεων Μαρδώνιος, καὶ Τροίας ὁ ἵππος. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ, μᾶλλον δὲ ὅλον, εἶπέ τις, ἡ τύχη. αὕτη καὶ Πίνδαρον εὗρεν ἐκκείμενον ἐν Βοιωτίᾳ, καὶ Τήλεφον ἐν Ἀρκαδίᾳ [59]), καὶ τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ τῷ μὲν ἔπεμψε μελίσσας, τοῖς δὲ ποιμένας, Τηλέφῳ δὲ ἔλαφον, Κύρῳ δὲ, ἢ κύνα, ἢ γυναῖκα. Εὐμένης ἦν ἁμαξέως υἱὸς, ἀλλ᾽ ὅμως βασιλεὺς ἐγένετο. Ἡρακλῆς Ἀλεξάνδρου παῖς, ἀλλ᾽ οὐκ ἐβασίλευσεν. ἄταφος γοῦν Ὀλυμπιάδι ἐκομίσθη, καὶ πενθήσασα αὐτὸν, καὶ αὐτὴ [60]) ἐτελεύτησεν, ἡ μήτηρ τοῦ θεοῦ. Δαρείου δὲ ἡ μήτηρ καὶ Ἀλέξανδρον προσεκύνησε, καὶ τὸ ἀτιμότερον, Ἡφαιστίωνα. τί δαὶ ὁ Λιβύων βασιλεύς [61]); οὐ πεντακοσίας μὲν πόλεις Ῥωμαίων ἐπόρθησεν; ἐπάρας δὲ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ τοῖς πολίταις ἔδειξε Ῥωμαϊκῶν σφραγίδων ἀνά-

57) Μήλης habet Herodotus I. 84. (Ven. et Mor. dant Μύλης) τὸ τεῖχος moenia Sardium significat. conf. quoque Polybius p. 707. vbi geminae Sardium expugnationis mentio fit, et Valef. ad Nicol. Damafc. in Excerptis Peirefc. p. 68. et Hemfterhuf. ad Luciani T. I. p. 501. refpondet huic membro fequens καὶ Σάρδεων Μαρδώνιος, aut Μάρδος, vt emendat Valefius p. 78.

58) κρατήσει γὰρ Θηβῶν Ἀλέξανδρος καὶ Μήδων Κῦρος. alias non habet membrum τί δαὶ Ἀμφίων ᾄδει vel αὐλεῖ, cui refpondeat.

59) ✗ Aeliani V. H. XII. 42.

60) καὶ αὐτὴ] *ipfa quoque.* Ven. et Mor. dant αὕτη.

61) Hannibalem fignificat. de titulo βασιλέως ipfi tributo v. Hemfterhuf. ad Lucian. p. 386. tribuitur hic titulus Hannibali a Plutarcho. fed indignum hoc eo auctore iudicat H. Dodwellus in differt. de auctore libelli de fluuiis, T. II. Geograph. graecor. min. p. 108. profecto falfus.

πλέων, ὧν ἑκάστην εἶχεν, ἀπὸ πολεμίων σκῦλον τῶν [62]) ὑπ᾽ αὐτῷ πεφονευμένων· ταῦτα δὲ πάντα δράσας, ἀτίμως ἀπέθανε, μάτην πολλὰ φιλονεικήσας πρὸς τὴν τύχην. διόπερ μοι δοκοῦσι καὶ ἄνθρωποι τὰ μὲν [63]) ἄλλα πάντα τῶν πραγμάτων ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ, καὶ [64]) κλήρῳ τὰς ἀρχὰς, καὶ στρατηγίας πειθόμενοι· καὶ ἀδελφοὶ κτῆσιν αὐτῶν οὕτως διανέμονται. ἔπεισεν [65]) ἄρα καὶ τὸν Πολυνείκην, εἴπερ καλῶς ἐβουλεύετο, κλήρῳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν περὶ τῆς βασιλείας λαχεῖν· νυνὶ δὲ αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ τὸν ἀδελφὸν προσαπώλεσεν, ἡλικίᾳ τὸ πρᾶγμα ἐπιτρέψας, οὐ τύχῃ.

Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχησιν.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνημίδας Ἀχαιοὺς,
Καὶ ὤνησε λαχών.

ὁ δὲ Ἕκτωρ ἡττήθη γνώμῃ μᾶλλον πιστεύσας, ἢ τύχῃ.

Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει,

θησαυροὶ μὲν ἐς ἀνθρώπους οὗτοι παρὰ θεοῖς [66])· ταμιεύει δὲ αὐτοὺς πρὸς τὸ ἐπιβάλλον ἡ τύχη, καὶ ῥήτορι, καὶ στρατηγῷ, καὶ πένητι, καὶ πλουσίῳ,

καὶ

62) σκῦλον τῶν ὑπ᾽ αὐτῷ πεφον.] Hemſterhuſius quoque ad Luciani T. I. p. 382, vbi locum hunc penſitat, σκῦλον leg. eſſe recte vidit. Ven. et Mor. dant σκύλων ὑπ᾽ αὐτοῦ π.

63) In Veneta eſt τὰ μὲν ἄλλα. ego exiſtimo leg. eſſe οἱ ἄνθρωποι ὀρθῶς τὰ μεγάλα πάντα τῶν πρ. *res quasque magnas.*

64) καὶ delend. poteſt quoque legi: ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ ἐπὶ κλήρῳ. *arbitrio ſortis permittentes delectus magiſtratuum.*

65) in Veneta eſt ἐπεὶ δὲ ἄρα. vnde effeciſſem ἐπεῖδες ἄρα — vidiſſes quoque procul dubio Polynicen regnum cum fratre ſortiri. id certum eſt, lectionem Mor. ſanam non eſſe. margo Mor. dat ἐπεῖδεν.

66) θεοῖς] ſic recte Ven. θειοῖς Mor.

καὶ πρεσβύτῃ, καὶ νέῳ; Κροίσῳ δίδωσι χρυσὸν, Κανδαύλῃ γυναῖκα, Πηλεῖ ξίφος, Νέστορι ἀσπίδα, Πτερέλᾳ 67) κόμην χρυσῆν, Νίσῳ πλόκαμον πορφυροῦν, Ἀλκιβιάδῃ κάλλος, Σωκράτει δὲ φρόνησιν, Ἀριστείδῃ δικαιοσύνην, Λακεδαιμονίοις τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν. εἶτα ἐν μέρει, τούτων μὲν ἀφείλετο, ἄλλοις δὲ ἔδωκε. καὶ οὐδέν μοι δοκεῖ ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων πομπῆς διαφέρειν, ἐν ταῖς ἡμετέραις μεταβολαῖς 68).

67) Πτερέλᾳ] sic etiam Valesius emendat p. 78. Πτερίλᾳ Ven. et Mor.

68) f. ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν μεταβολαῖς. *quoad quotidianas rerum nostrarum mutationes.*

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ, ΤΡΙΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΕ'

Οἱ σφόδρα τῇ τύχῃ πεπιστευκότες, καὶ τῇ παρουσίᾳ ταύτης ἐπαιρόμενοι, δοκοῦσί μοι κάλλιστα συνηγορεῖν αὐτῇ, καὶ παρασκευάζειν, ὅπως, ἐπειδὴ μεταπέσῃ, μηδεὶς αὐτῇ μέμφηται. τοὐναντίον γὰρ πάντες τῇ βαρύτητι τῶν εὐτυχούντων δυσχεραίνοντες, καὶ τὴν ὕβριν αὐτῶν μεμισηκότες, ὅταν καταλίπῃ τινὰ αὐτῶν, ἐπαινοῦσι, καὶ φασὶ δικαίαν αὐτοῖς γεγονέναι τὴν μεταβολήν. δεῖ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας οὕτω χρῆσθαι τοῖς αὐτομάτοις ἀγαθοῖς, ὥστε, ὑπαρχόντων μὲν αὐτῶν, μηδένα ἐγκαλεῖν, ἐὰν δὲ παύσηταί ποτε, μηδένα ἐφήδεσθαι. τῷ παντὶ γὰρ κρεῖττόν ἐστιν, ἐνδεῶς πράττοντα ἀγαπᾶσθαι, καὶ δοκεῖν πᾶσι παρὰ τὴν ἀξίαν ἀπαλλάττειν, ἢ

τἀναντίον εὐτυχοῦντα μισεῖσθαι, καὶ προσέτι καὶ τῇ τύχῃ γίνεσθαι βλασφημίας αἴτιον, ὡς τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῶν χρηστῶν εὐεργετεῖν προαιρουμένῃ. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς βαρέως χρωμένους τοῖς ἐκ τῆς τύχης ὑπάρχουσι, πονηροὺς μὲν εἶναί φασι, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀναξίους, οὐ μὴν ἀτυχεῖς γε εἰώθασι λέγειν· ἐμοὶ δὲ τἀναντίον οὗτοι δοκοῦσι πάντων ἀτυχέστατοι καθεστηκέναι. τὸ γὰρ ἐκ τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν, μηδενὸς χρηστοῦ τυγχάνειν, βλασφημίας τε καὶ μίσους ἀπολαύειν, πρὸς τῷ [1]) τὴν αὐτοῦ κακίαν γνωριμωτέραν πᾶσι ποιῆσαι, πῶς οὐχὶ μεγάλη καὶ φανερὰ δυστυχία; διόπερ, οἶμαι, τοῖς ἀνοήτοις λυσιτελεῖ τῷ παντὶ μᾶλλον ἐνδεῶς πράττειν, καὶ μήτε ἐξουσίας, μήτε πλούτου, μήτε τῶν τοιούτων μηδενὸς τυγχάνειν. ταπεινοὶ μὲν γὰρ ὄντες λανθάνειν τοὺς πολλοὺς ἔμελλον, ὁποῖοι τὸν τρόπον [2]) ὑπάρχουσιν, ἀρθέντες δὲ ὑπὸ τῆς τύχης, ἐπίσημον τὴν πονηρίαν ἔσχον. ὥσπερ οὖν τοῖς τὸ σῶμα φαύλως διακειμένοις βέλτιον καθ' αὑτοὺς ἀποδύεσθαι, καὶ μηδέποτε εἰς τὸ κοινὸν, ὅπως μηδένα ἔχωσι τῆς περὶ τοῦτο αἰσχύνης μάρτυρα. τὸν αὐτὸν οἶμαι τρόπον, οἷς συμβέβηκε τὴν ψυχὴν ἀγεννῆ καὶ μοχθηρὰν ὑπάρχειν, λυσιτελὲς ἂν εἴη δήπουθεν, ἐν ἀγνοίᾳ [3]) τοῦ βίου, καὶ σκότει τῆς τύχης διατελεῖν [4]). ἀδίκως γάρ μοι δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τῆς τύχης κατηγορεῖν, ὡς οὐδὲν ἐχούσης βέβαιον, οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ ταχὺ δὴ μᾶλλον, οἷς ἂν παρῇ, τούτους καταλιπούσης, ἢ μεθισταμένης πρὸς ἑτέρους. εἰ μὲν γὰρ καλῶς ἦν ἰδεῖν χρωμένους ὡς

τὸ

1) τῷ] καὶ marg. Mor.

2) τὸν τρόπον] κατὰ τρόπον, vt Ven. et Mor. dant, est *recte, ordine, vt decet.*

3) ἐν ἀγνοίᾳ] Ven. et Mor. omittunt ἐν, et margo Mor. dat ἀνοίᾳ.

4) διατελεῖν] Ven. et Mor. dant διαπλεῖν.

τὸ πολὺ τοῖς παρ' αὐτῆς ἀγαθοῖς τοὺς λαμβάνοντας, καὶ μὴ τοὐναντίον εὐθὺς ὕβρεως καὶ μισανθρωπίας καὶ θρασύτητος ἐμπιπλαμένους, οὐκ ἂν ὀρθῶς ἐποίει μὴ τοῖς αὐτοῖς παραμένουσα· νῦν δὲ, οἶμαι, προαιρεῖται μὲν εὐεργετεῖν ἕκαστον ὡς χρηστὸν, καὶ τῶν παρ' αὐτῆς δωρεῶν ἄξιον, ἐπειδὴ δὲ φαῦλον αἴσθηται καὶ ταπεινὸν, καταισχύνοντα τὴν εὔνοιαν τὴν παρ' αὐτῆς, εἰκότως ἀφίσταται, καὶ ζητεῖ πάλιν ἄλλον, ἐὰν ἄρα ἐπιεικέστερον εὑρεῖν δύνηται· πονηρῶν δὲ τῶν πλείστων ὑπαρχόντων, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως σπανίως τινὰ φερούσης ἐπιτήδειον εὖ πράττειν, ἐξ ἀνάγκης συνεχεῖς ποιεῖται τὰς μεταβολὰς, πολὺ δὲ μᾶλλον διὰ τὴν ἡμετέραν, ἢ τὴν αὐτῆς φύσιν. ἔστι δὲ ἄτοπον, εἴ τις μὲν ἕκαστος 5) οὐ δύναται φέρειν ἐνίους τῶν εὐτυχούντων, ἀλλὰ μικρὸν χρόνον ὁμιλήσας ἀφίσταται, καὶ μᾶλλον αἱρεῖται τὴν αὐτοῦ πενίαν, ὅπως ἂν ἐνδέχηται φέρειν, ἢ φορτικῶν καὶ ἀνοήτων ἀνέχεσθαι τρόπων· τὴν δὲ τύχην, θεὸν οὖσαν, ἀξιοῖ αὐτοῖς τούτοις συζῆν ἄχρι παντὸς, καὶ πολλάκις ὑβριζομένην ὕβρεις δεινὰς, παραμένειν ἀνδραπόδῳ μηδενὸς ἀξίῳ. παρὰ γὰρ τῶν πλουσίων εἰς μὲν τοὺς συμβιοῦντας ἀνθρώπους ἡ ὕβρις ἐστὶ λοιδορία, προπηλακισμὸς, κατάγελως, τὸ πληγῆναι πολλάκις· εἰς δὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὑπερηφανία, βαρύτης, μικρολογία. ἀδικώτατα οὖν μοι δοκοῦσιν ἐγκαλεῖν οἱ πολλοὶ τῇ τύχῃ. νῦν μὲν γὰρ αὐτὴν αἰτιῶνται, φάσκοντες ἄπιστον εἶναι, καὶ μηδὲν ἔχειν βέβαιον. εἰ δ' ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς παρέμενεν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τῷ παντὶ μείζονος καὶ δικαιοτέρας ἐτύγχανε κατηγορίας. ὅπου γὰρ 6) νῦν ὁρᾶτε τοὺς εὖ πράττοντας οὕτως ὄντας πονηροὺς καὶ βαρεῖς, καὶ

5) f. εἰ ἡμῶν μὲν ἕκαστος.
6) ὅπου γὰρ νῦν] sic recte Ven. sed Mor. dat ὅπου καὶ νῦν, et margo Mor. ὅπερ.

ταῦτα τοῦ μέλλοντος ὑπάρχοντος ἀδήλου· πόσης ἂν οἴεσθε αὐτοὺς ὑπερηφανίας καὶ σκαιότητος εἶναι μεστοὺς, εἰ καὶ καθόλου μὴ τὴν ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς ὑφεωρῶντο; Φασὶ πολλοὶ τὴν τύχην ἄκριτον εἶναι, καὶ πονηροῖς ἀνθρώποις προσμένειν, τῶν δὲ χρηστῶν ἀμελεῖν, ἄλλως τε ὅταν ὁρῶσι τοὺς ἀξιουμένους τῶν παρ' ἐκείνης ἀγαθῶν, καὶ βαρεῖς ὄντας, καὶ δυσχρήστους, καὶ ἀγεννεῖς. δοκεῖ δὲ 7) γέ μοι ἡ τύχη πρὸς αὐτοὺς δίκαια ἂν εἰπεῖν, ὅτι φύσει φιλάνθρωπος οὖσα, ἀεί τισι πάρεστιν ἡμῶν, οὐχ αἱρουμένη τοὺς ἀξίους, οὐδὲ τοὺς πονηροὺς, ἀεὶ δὲ, οἵοις ἂν αὐτοῖς παραγένηται, τοιούτους αὐτοὺς ὄντας ἐξελέγχεσθαι. δεῖν οὖν τὴν αὐτῶν αἰτιάσασθαι φύσιν, μὴ τὴν ἐκείνης, ὅτι τοιοῦτοι καθεστήκασιν. ὥστε ὁ μὲν ἐνδεῶς ἔτι πράττων 8), εὐθὺς ἄξιος εἶναι δοκεῖ καὶ βέλτιστον 9) ἀπαλλάττειν· ὅτῳ δ' ἂν ὑπάρξῃ τὰ 10) παρ' αὐτῆς ἀγαθὰ, μοχθηρὸς πέφηνεν 11). ἔστι γὰρ ὅμοιον, ὥσπερ εἴ τις, ἀγγείων πολλῶν ὄντων, καὶ μηδενὸς ὑγιοῦς, τὸν εἰς αὐτὰ ἐγχέοντα βλέπων 12), ῥέον ἀεὶ, ἢ πληρούμενον. εἴποι γὰρ ἂν, ἀλλ' ἔστι πάντα τοιαῦτα· ἕως δ' ἂν ᾖ κενὰ, λανθάνει. ἔτι θαυμάζω, πῶς ποτε οἱ πολλοὶ τὴν τύχην φασὶν ἐπικίνδυνον εἶναι, καὶ μηδὲν τῶν παρ' αὐτῆς ὑπάρχειν

7) margo Mor. omittit δὲ.
8) ἐνδεῶς ἔτι πρ.] Ven. et Mor. dant τι.
9) βέλτιον margo Mor.
10) ἀπαλλάττειν. ὅταν δ' αὖ ὑπάρχῃ (scil. αὐτῷ) τὰ π.
11) πέφυκεν margo Mor.
12) f. leg. ἐγχέοντα ἐπιτιμῴη (vel καταγελῴη, vel simile) βλέπων ῥέον ἀεὶ τὸ πληρούμενον. *pariter ac si quis in vasa rimosa infundentem aquam obiurgaret, aut derideret, videns vasa omnia, in quaecunque aqua infusa fuerit, eam transmittere. Nam ita derisus aut increpitus esset ita pro se dicturus: atqui, sunt quidem vasa omnia rimosa, verum nemo poterat id nosse, antequam implerentur.* Casaub. vult ῥεόντων ἀεὶ οὐ πληρουμένων.

βέβαιον. ἐκείνη γὰρ ἐπειδάν τινι δῷ τὰ παρ' αὐτῆς ἀγαθά· ταῦτα δ' ἐστὶ, χρήματα, ἰσχὺς, δόξα, τιμαί· τούτοις οὐδένα κωλύει χρῆσθαι κατὰ τρόπον, καὶ νὴ Δία γε, εἰς τἀσφαλὲς αὐτοῖς κατατίθεσθαι, λέγω δὲ οὐκ εἰς τὴν οἰκίαν ἔνδον, οὐδ' εἰς τὸ ταμεῖον, οὐδὲ κλεῖς ἐφιστάντας [13]) καὶ μοχλούς. οὐ φυλάττεται γὰρ ὑπὸ τούτων οὐδὲν τῶν παρ' αὐτῆς· ἀλλ' εἰς εὔνοιαν ἀνθρώπων, πατρίδος εὐεργεσίαν, φίλων βοήθειαν. οὐκοῦν οὐδέποτε αὐτοὺς οὐδὲν ἀφείλετο ἡ τύχη τοὺς ἅπαξ κτησαμένους τῶν οὕτως ἀποκειμένων. οὗτοι γάρ εἰσι θησαυροὶ βέβαιοι, καὶ πᾶσι φανεροὶ, τῶν αὐτομάτως περιγενομένων. ἐὰν δέ τις λαβὼν ῥίψῃ, καὶ [14]) νὴ Δία κακῶς θῇ, θύραις, σφραγῖσι, καὶ κλεισὶ πιστεύων, οὐκ ἔτ', οἶμαι, δι' ἐκείνην ἀπόλλυνται [15]). σφόδρα δὲ καὶ τοῦτο ἄτοπον. πρὸς γὰρ τῷ πολλὰ βλασφημεῖν διὰ λόγων [16]) κατὰ τῆς τύχης, ἔτι καὶ πλάσται καὶ γραφεῖς αὐτὴν λοιδοροῦσιν· οἱ μὲν ὡς μαινομένην καὶ διαρριπτοῦσαν γράφοντες· οἱ δὲ ἐπὶ σφαίρας βεβηκυῖαν, ὡς οὐκ ἀσφαλῶς οὐδὲ ἀκινδύνως ἠρεισμένην, δέον ἡμᾶς αὐτοὺς τοιούτους πλάττειν καὶ γράφειν, τοὺς ἐμπλήκτως καὶ κακῶς πᾶσι χρωμένους καὶ μὰ Δία γε οὐκ ἐπὶ σφαίρας, ἀλλ' ἐπ' ἀνοίας ἑστηκότας, καὶ μὴ μάτην τῇ τύχῃ μέμφεσθαι. περὶ πάντων μὲν γὰρ, ὡς εἰπεῖν, οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνουσι· μάλιστα δὲ τὴν ὑπὲρ τῆς τύχης δόξαν ψευδῆ καὶ πεπλανημένην ἔχουσι. φασὶ γὰρ αὐτὴν διδόναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ, ῥᾳδίως δὲ ἀφαιρεῖσθαι·

13) ἐφιστάντας] Ven. et Mor. dant ἐφιστάντες, et margo Mor. ἐπιστάντα.

14) ῥίψῃ, ἢ καί.

15) ἀπόλλυνται] Ven. et Mor. dant ἀπόλυνται.

16) λόγων] sic recte Ven. λόγον Mor.

καὶ διὰ τῦτο ὡς ἀπίστῳ βλασφημῦσι καὶ φθονεράν. ἐγὼ δὲ ἐ δίδοναι φημὶ τὴν τύχην τύτων ἐδέν, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν. ὁ γὰρ κύριος ἕκαστος γίνεται τῶν ὑπαρχόντων [17], καὶ ὁ ἐ μόνε κεκτῆσθαι τὰ ἀγαθὰ [illegible] ἐστιν, ἐ δίδωσιν αὐτοῖς μετὰ τῶν χρημάτων, καὶ τῆς δόξης, καὶ τῆς δυνάμεως. τῦ-το [illegible] ἐδὲ τῶν ἄλλων ἔχειν ἐδέν· [illegible] καὶ [illegible] καθάπερ ἐν ἐδὲ [illegible] τὴν αἰτίαν τινὰ εἰσαγάγωμεν, καὶ [illegible] τινὰ παρέχωμεν, ἐκ εὐθὺς [illegible] ἀποδείξωμεν, ἂν μὴ προσῇ τὸ [illegible] καὶ γράμματος [18]). ἔτω [illegible] καὶ τύχη [illegible] τῶν ὑφ' αὐτῆς διδο-[illegible] μετὰ νῦ καὶ φρονήσεως τι-[illegible] καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων [illegible] εὐθὺς, ὡς ἂν ὁρῶσι τὰ παρὰ τῆς τύχης [illegible] [19], ὥσπερ τοῖς πλέεσι συνή-[illegible] ἐκ εἰδότες, ἔτ' εἰ [illegible] ἔτ' εἰ κυβερνήτην ἔχεσιν [illegible] τότε δεῖν μακαρίες κρίνειν [illegible] παρὰ τῆς τύχης, ὅταν [illegible] καὶ τὸ φρονεῖν παρῇ. κατ' αὐτὰ γὰρ [illegible] τοῖς ἀνοήτοις γένοιτο κινδύνε καὶ [illegible]

17) [illegible] sic recte Ven. ὑπερχόντων Mor.
18) [illegible] sic Ven. sed Mor. omittit καὶ.
19) [illegible] sic Ven. ὑπέρχοντα Mor.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΣΤ΄.

Εἰσί τινες, οἳ τοὺς μὲν φιλαργύρους, ἢ φιλόψους, ἢ οἰνόφλυγας, ἢ περὶ γυναῖκας ἢ παῖδας ἐπτοημένους, ἀσώτους ἀποκαλοῦσι καὶ δυστυχεῖς, καὶ τούτων ἕκαστον ἡγοῦνται τὸ μέγιστον ὄνειδος· τοὺς δὲ φιλοτίμους καὶ φιλοδόξους τοὐναντίον ἐπαινοῦσιν, ὡς λαμπρούς· ὥστε καὶ αὐτῶν ἕκαστος, ὀψοφαγῶν μὲν, ἢ πίνων, ἢ ἐρῶν τινος, αἰσχύνεται, καὶ περιστέλλει τὴν ἀκρασίαν· δοξοκομπῶν [1]) δὲ καὶ φιλοτιμούμενος οὐδένα ἀνθρώπων βούλεται λανθάνειν, ἀλλὰ ἐν τῷ μέσῳ ταῦτα ποιεῖ. τῶν γὰρ πολλῶν ἕκαστος εὐφημεῖ τὴν τοιαύτην νόσον, λυσιτελεῖν ἡγούμενος αὐτῷ. καὶ δημοσίᾳ σχεδὸν αἱ πόλεις ἅπασαι δελέατα ἐξευρήκασι παντοῖα τοῖς ἀνοήτοις, στεφάνους, καὶ προεδρίας, καὶ κηρύγματα. τοιγαροῦν ἤδη τινὰς τούτων ἐπιθυμοῦντας, ἀθλίους καὶ πένητας ἀπέδειξαν, οὐδὲν ὀρέγοντες μέγα, οὐδὲ θαυμαστόν· ἀλλ᾽ ἐνίους ἀπὸ θαλλοῦ περιάγοντες, ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἢ στέφανόν τινα, ἢ ταινίαν ἐπιβάλλοντες. οὐκοῦν ὁ τοιοῦτος, ἐξὸν αὐτῷ μυρίους, εἰ ἐθέλοι, στεφάνους [1b]) προῖκα ἔχειν, οὐ μόνον ἐλαίας, ἢ δρυὸς, ἀλλὰ καὶ κιττοῦ, καὶ μυρρίνης, πολλάκις τὴν οἰκίαν ἀπέδοτο καὶ τὰ χωρία, καὶ μετὰ ταῦτα περιέρχεται πεινῶν, καὶ φαῦλον τριβώνιον ἔχων. ἀλλὰ κηρύττεται, φησὶν, ὑπὸ τῶν πολιτῶν. ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀπολωλὸς ἀνδράποδον. οὐκοῦν εἰκότως χρῶνται πρὸς τὰς χειροτονίας τῷ τῆς ἐλαίας θαλλῷ, διὰ τὸ

φύσει

1) δοξοκοπῶν Casaub.
1. b) στεφάνους μὲν πρ. margo Mor.

καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἄπιστον βλασφημοῦσι καὶ φθονεράν. ἐγὼ δὲ οὐ διδόναι φημὶ τὴν τύχην τούτων οὐδὲν, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν. ᾧ γὰρ κύριος ἕκαστος γίνεται τῶν ὑπαρχόντων [17]), καὶ δι' ὃ μόνου κεκτῆσθαι τὰ ἀγαθὰ ἀσφαλές ἐστιν, οὐ δίδωσιν αὐτοῖς μετὰ τῶν χρημάτων, καὶ τῆς δόξης, καὶ τῆς δυνάμεως. τοῦτο δέ ἐστιν, ὃ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἔχειν οὐδέν· οἴεσθαι μέντοι καὶ ἀπατᾶσθαι. καθάπερ οὖν οὐδὲ ἡμεῖς, ὅταν εἰς τὴν οἰκίαν τινὰ εἰσαγάγωμεν, καὶ εἴ τῳ χωρίον, ἢ σκεύη τινὰ παρέχωμεν, οὐκ εὐθὺς κύριον ἐκεῖνον τούτων ἀπεδείξαμεν, ἂν μὴ προσῇ τὸ μετὰ ἀσφαλείας τινὸς καὶ γράμματος [18])· οὕτω δὴ καὶ τύχη κύριον οὐδένα ποιεῖ τῶν ὑφ' αὐτῆς διδομένων, ἐὰν μὴ προσῇ τὸ μετὰ νοῦ καὶ φρονήσεως τινὰ λαμβάνειν. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων εἰώθασιν εὐδαιμονίζειν εὐθὺς, οἷς ἂν ὁρῶσι τὰ παρὰ τῆς τύχης ὑπάρχοντα [19]), ὥσπερ τοῖς πλέουσι συνήδονται πνεῦμα ὁρῶντες ἐπέχον, οὐκ εἰδότες, οὔτ' εἰ φορὸν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν, οὔτ' εἰ κυβερνήτην ἔχουσιν ἔμπειρον. ἐγὼ δ' οἶμαι τότε δεῖν μακαρίους κρίνειν τοὺς ἐν ἀφθόνοις ὄντας τοῖς παρὰ τῆς τύχης, ὅταν αὐτοῖς καὶ τὸ φρονεῖν παρῇ. κατ' αὐτὰ γὰρ ταῦτα δῆλον, ὡς τοῖς ἀνοήτοις γένοιτο κινδύνου καὶ δυστυχίας αἴτια.

17) ὑπαρχόντων] sic recte Ven. ὑπερχόντων Mor.
18) καὶ γράμμ.] sic Ven. sed Mor. omittit καὶ.
19) ὑπάρχοντα] sic Ven. ὑπέρχοντα Mor.

ΠΕΡΙ [illegible]

[illegible]

E[illegible]

[illegible] τῷ μυρίας, [illegible] μόνον ἐλαίας, ἢ [illegible] νης, [illegible] καὶ μετὰ [illegible] λον τριβόμενα [illegible] ὑπὸ τῶν πολ[illegible] δραπόδων [illegible] χειροτονίας [illegible]

1) δοξοποιῶν [illegible] [illegible]

φύσει πικρὸν ὑπάρχειν. τοὺς δοξοκόπους [2]) ἐκβάλλουσιν ἐκ τῶν ἀγρῶν οἱ δῆμοι, κραυγῇ καὶ ψόφῳ, καθώσπερ [3]), οἶμαι, τοὺς ψᾶρας οἱ γεωργοί. κἀκεῖνοι μὲν μεθίστανται πρὸς ὀλίγον· τοῖς δὲ οὐκ ἔστιν εἰς οὐδὲν ἔτι τῶν ἰδίων ἐπάνοδος, ἀλλὰ περίιασι μικρὸν ὕστερον πτωχοί, καὶ οὐδεὶς ἂν προσαγορεύσειεν ἰδὼν ἔτι τῶν πρότερον διαρρηγνυμένων. τοσαύτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ τύφου δύναμις, ὥστε παρὰ μὲν τῶν βαρβάρων ἀγοράσεις δυοῖν μνῶν, ἢ τριῶν, καλὴν πορφύραν· δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις [4]), πολλῶν πάνυ ταλάντων ὤνιος. καὶ τὰς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ταινίας, ὀλίγων δραχμῶν· τὰς δὲ ἐκ τῆς ἐκκλησίας, πολλάκις ἁπάσης τῆς οὐσίας. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κηρυττομένους, ἀθλίους ἅπαντες [5]) νομίζουσι· τοὺς δ' ἐν τῷ θεάτρῳ, μακαρίους. καὶ τούτους μὲν κηρύττεσθαι, φασὶν, ἐκείνους δὲ ἀποκηρύττεσθαι, δηλονότι παρὰ μίαν συλλαβὴν γιγνομένης τῆς διαφορᾶς. οὕτω δὲ πάνυ τῶν ἀνθρώπων κατεφρόνησαν οἱ πρότερον, καὶ τὴν εὐήθειαν αὐτῶν συνεῖδον· ὥστε ὑπὲρ τῶν μεγίστων πόνων καὶ πληγῶν φύλλα προὔθεσαν. ἀλλ' ὅμως εἰσὶν οἱ χάριν τούτων ἀποθνήσκειν αἱρούμενοι. τῶν δὲ αἰγῶν οὐκ ἂν οὐδεμία κατακρημνίσειεν αὑτὴν, κοτίνου χάριν· καὶ ταῦτα, μὴ παρούσης ἑτέρας νομῆς. καίτοι ταῖς μὲν αἰξὶν οὐκ ἀηδὴς ὁ κότινος· ἄνθρωπος δὲ οὐκ ἂν φάγοι. καὶ τὴν μὲν Ἰσθμοῦ πίτυν, οὐδὲν οὖσαν τῶν ἄλλων χλωροτέραν, μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ κακῶν ἀναιροῦνται, πολλάκις ἀργύριον πολὺ διδόντες· καὶ ταῦτα τοῦ φυτοῦ μηδεμίαν ὠφέλειαν ἔχοντος· οὔτε γὰρ σκιὰν ποιεῖν,

2) f. τοὺς γὰρ δοξοκόπους.
3) καθώσπερ] sic Ven. καθ' ὥσπερ Mor.
4) δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις] *at si publice* (vel *a publico*, *a republica*) *emere velis.* Ven. et Mor. δὲ ἐθέλοις.
5) ἅπαντες] *nemo non miserum putat.* ἅπαντας Ven. et Mor.

ποιεῖν, ὅτε καρπὸν φέρειν δύναται· τό τε φύλλον δριμὺ καὶ καπνῶδες· τῆς δ' ἐκ Μεγάρων πίτυος οὐδεὶς ἐπιστρέφεται 6). κἂν μὲν ἕτερός τις μὴ κατραγῶς τὴν κεφαλὴν δήσηται, καταγελᾶται· τοῖς δὲ βασιλεῦσι πρέπειν δοκεῖ. καὶ πολλαὶ μυριάδες τεθνήκασιν, ὑπὲρ τούτου τοῦ ῥάκους. ὅτι μὲν γὰρ διὰ χρυσοῦν πρόβατον ἀνάστατον συνέβη γενέσθαι τηλικαύτην οἰκίαν τὴν Πέλοπος, οἱ τραγῳδοί φασι. καὶ κατεκόπη μὲν τὰ τοῦ Θυέστου τέκνα, τῇ Πελοπίᾳ δὲ ὁ πατὴρ ἐμίχθη 7), καὶ τὸν Αἴγισθον ἔσπειρεν· οὗτος δ' ἀπέκτεινε μὲν μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ποιμένα τῶν Ἀχαιῶν. κἀκείνων 8) Ὀρέστης ὁ υἱός, καὶ τοῦτο ποιήσας, εὐθὺς ἐμαίνετο. τούτοις δὲ οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν, ἃ γέγραπται μὲν οὐχ ὑπὸ τυχόντων ἀνδρῶν, Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, λέγεται δὲ ἐν μέσοις τοῖς θεάτροις. ἔτι δὲ ἰδεῖν ἐστιν ἑτέραν οἰκίαν συντριβεῖσαν, πλουσιωτέραν ἐκείνης, διὰ γλῶτταν 9), καὶ νὴ Δία ἑτέραν κινδυνεύουσαν. τοιούτων δὲ τῶν κατὰ τὴν δόξαν ὄντων, καὶ μυρίων ἄλλων ἀτοπωτέρων, πῶς οὐχὶ τῷ παντὶ δυσχερέστερος, ὁ πρὸς ταύτην κεχηνώς, τοῦ πρὸς ἄλλο ὁτιοῦν ἐπτοημένου. τὸν φίλοψον εἰς ἰχθῦς ἀποπίμπλησι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν κωλύσειεν ἥδεσθαι τῶν ἐχθρῶν· ὁμοίως ὁ πρὸς παῖδας ἀθλίως ἔχων, ἐὰν εἰς Ῥωμαῖον 10) ἐμπέσῃ, τοῦτον ἵνα ὄντα θερα-

6) ἐπιστρέφεται] sic recte Ven. et Casaub. *nemo curat.* ἐπιστέφεται Mor.

7) v. Aelian. V. H. 12, 42.

8) aut κἀκείνην, aut κἀκείνω. *illos ambos.*

9) γλῶτταν] f. δόξαν. at quaenam illa domus est, gloriae insano studio euersa?

10) Ῥωμαῖον] sed quare Romanum? obscura mihi loci huius sententia. Casaub. vult ὡραῖον, quia pueros delicatos Graeci ὡραίους dicunt

θεραπεύσει [11]), καὶ πολλάκις μικρῦ [12]) κατειργάσατο [13]). τὸν οἰνόφλυγα ἐν Θάσιαν κατέπλησε, καὶ [14]) πιὼν, Ἐνδυμίωνος ἥδιον καθεύδει· τῷ δοξοκόπῳ δὲ ὐκ ἂν ὐδεὶς ἐπαινῶν [15]) ἐξαρκέσειεν, ἀλλ᾽ ὐδὲ χίλιοι πολλάκις. ὅτι μὲν γὰρ ῥᾷόν ἐςι μεταχειρίσασθαι τὸ χαλεπώτατον μειράκιον, τῦ μετριωτάτυ δήμυ, τίς ὐκ ἂν φήσειεν; ὅσῳ μέντοι προχωρεῖ τὸ τῆς δόξης ἐπὶ πλέον, τοσύτῳ μᾶλλον ὐκ ἔςι λαχεῖν ὕπνυ. ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ φρενιτίζοντες, ὕτως ἀεὶ μετέωρος ὗτος, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν. νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἐκείνων ἰδεῖν ἐςιν ἕκαςον, περὶ τὸν οἶνον, καὶ τὰς ἑταίρας, καὶ τὰ ὀπτανεῖα· τῷ τοιύτῳ δὲ ὐκ ἀνάγκη, πολὺ μὲν ὄψον ἀγοράζειν, πολὺν δὲ οἶνον, αὐλητὰς δὲ, καὶ μίμυς, καὶ κιθαριςὰς, καὶ θαυματοποιὺς συνακτέον· ἔτι δὲ πύκτας, καὶ παγκρατιαςὰς, καὶ παλαιςὰς, καὶ δρομεῖς, καὶ τὸ τοιῦτον ἔθνος, εἴ γε μὴ μέλλει φαύλως, μηδὲ ἀγεννῶς, ἑςιάσειν τὸ πλῆθος; τοιῦτος μὲν γὰρ ὐδεὶς πώποτε τῶν ὀψοφάγων γέγονεν, ὅςις ἐπεθύμησε λέοντος ἀγρίυ, ἢ ταύρων ἑκατόν· οἱ δὲ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν ἐθέλοντες, ὐ μόνων τύτων ἐπιθυμῦσιν, ἀλλ᾽ ὅσων [16]) ὐδὲ εἰπεῖν ἐςιν. ὐ γὰρ ὀλίγοις λίνοις, φασὶν, ἢ δυσὶν, ἢ τρισὶν ἑταίραις, ὐδὲ δέκα Λεσβίαις θηρεύεται δόξα· καὶ δῆμος ὅλος εἰς πειθῶ καὶ φιλίαν ἄγεται, μυρίων ἀντιπραττόντων· ἀλλὰ ἀνάγκη πόλεως ἀκολασίαν ἔχειν, καὶ φιλῳδὸν, καὶ φιλοχορευτὴν, καὶ φιλοπότην, καὶ ὀψοφάγον

11) θεραπεύει margo Mor.

12) μικρῦ] id est *ἀπὸ μικρῦ ἀργυρίυ* vel *πόνυ exiguo pretio* vel *labore ſuum facit*, et voluntati ſuae obnoxium.

13) *κατειργάσατο* idem eſt atque *ἐξηρτήσατο*, *ἐδυλώσατο*.

14) ἀλλὰ καὶ margo Mor.

15) mallem ὐκ ἂν εἷς ἐπαινῶν.

16) ὅσων] Ven. et Mor. ὅσον.

φάγον εἶναι, καὶ πάντα δὴ τὰ τοιαῦτα· μὴ ὡς ἕνα ἄνδρα, ἀλλὰ μυρίους, ἢ δισμυρίους, ἢ δεκάκις, ἢ ἠδίκησάν ποτε ἐραστὴς [17]) πόλεως. ἀεὶ δ᾽ ἂν παρὰ τῷ τοιούτῳ καταλάβοις

Αὐλῶν συρίγγων τ᾽ ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ᾽ ἀνθρώπων.
— παρὰ δὲ πλήθουσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, —
— μέθυ δ᾽ ἐκ κρητήρων οἰνοχόοι φορέουσι.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα, περιστοναχίζεται δ᾽ αὐλὴ,
Μετὰ νύκτας δ᾽ αὖτε παρ᾽ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν
Οὐδέποτε εὕδουσιν,

οὐδ᾽ ἂν πάνυ πολλοὺς ὑποστορέσωνται τάπητας. ὥστε τοὺς γε φιλόπαιδας καὶ σφόδρα οἶμαι μακαρίζειν ἑαυτοὺς, τοῖς φιλοδόξοις παραβάλλοντας· ὅταν αὐτοὶ μὲν ὄρτυγας ζητῶσιν, ἢ ἀλεκτρυόνας, ἢ ἀηδόνειον [18])· τῆς δὲ δόξης ἐρῶσιν [19]) ἀνάγκην οὖσαν ἀμοιβαίαν, πῶλον ζητεῖν, ἢ τῶν Ὀλυμπιάσι νενικηκότων τινὰ πέντε μισθοῦσθαι ταλάντων. καὶ αὐτοὶ μὲν ἢ τὸν παιδαγωγὸν, ἢ τὸν ἀκόλουθον ἐγάστρισαν· οἱ δὲ ἂν μὴ τοὐλάχιστον ἑκατὸν τῆς ἡμέρας πολυτελῶς ἑστιάσωσιν, οὐδὲν αὐτοῖς ὄφελος. τοῖς μὲν οὖν κάμνουσιν ἡσυχίας προνοοῦσιν οἱ θεραπεύοντες, ὅπως καθεύδωσιν· τοῖς δὲ δοξοκόποις, ὅταν ἡσυ-

17) f. ἢ μηδὲ δοκῆσαι ἄν ποτε ἐρ. marg. Mor. dat ἴσ. ὑπὸ ἐραστοῦ π.

18) poſſet ἀηδόνειον accipi pro corte et grege luſciniarum, mallem tamen ἀηδόνιον *luſciniolam* in deminutiuo.

19) poſt ἐρῶσιν videtur ob ſoni ſimilitudinem ὁρῶσιν excidiſſe. porro ἀμοιβαῖον πῶλον ζητεῖν eſt *quaerere vnde habeas equum vel equuleum mutuaticium.* ſolebant ciuitates venationem daturae a ciuitatibus amicis vicinis, interdum quoque longius diſſitis, ea, quibus opus eſſet, hiſtriones, quinquertiones, gladiatores, equos, aurigas, vrſos et alias feras mutuo accipere, cuius rei quam plurima exempla Libanii epiſtolae praebent.

καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἄπιστον βλασφημοῦσι καὶ φθονερὰν. ἐγὼ δὲ οὐ διδόναι φημὶ τὴν τύχην τούτων οὐδὲν, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν. ᾧ γὰρ κύριος ἕκαστος γίνεται τῶν ὑπαρχόντων 17), καὶ δι' οὗ μόνου κεκτῆσθαι τὰ ἀγαθὰ ἀσφαλές ἐστιν, οὐ δίδωσιν αὐτοῖς μετὰ τῶν χρημάτων, καὶ τῆς δόξης, καὶ τῆς δυνάμεως. τοῦτο δέ ἐστιν, οὗ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἔχειν οὐδέν· οἴεσθαι μέντοι καὶ ἀπατᾶσθαι. καθάπερ οὖν οὐδὲ ἡμεῖς, ὅταν εἰς τὴν οἰκίαν τινὰ εἰσαγάγωμεν, καὶ εἴ τῳ χωρίον, ἢ σκεύη τινὰ παρέχωμεν, οὐκ εὐθὺς κύριον ἐκεῖνον τούτων ἀπεδείξαμεν, ἂν μὴ προσῇ τὸ μετὰ ἀσφαλείας τινὸς καὶ γράμματος 18)· οὕτω δὴ καὶ τύχη κύριον οὐδένα ποιεῖ τῶν ὑφ' αὐτῆς διδομένων, ἐὰν μὴ προσῇ τὸ μετὰ νοῦ καὶ φρονήσεως τινὰ λαμβάνειν. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων εἰώθασιν εὐδαιμονίζειν εὐθὺς, οἷς ἂν ὁρῶσι τὰ παρὰ τῆς τύχης ὑπάρχοντα 19), ὥσπερ τοῖς πλέουσι συνήδονται πνεῦμα ὁρῶντες ἐπέχον, οὐκ εἰδότες, οὔτ' εἰ φορὸν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν, οὔτ' εἰ κυβερνήτην ἔχουσιν ἔμπειρον. ἐγὼ δ' οἶμαι τότε δεῖν μακαρίους κρίνειν τοὺς ἐν ἀφθόνοις ὄντας τοῖς παρὰ τῆς τύχης, ὅταν αὐτοῖς καὶ τὸ φρονεῖν παρῇ. κατ' αὐτὰ γὰρ ταῦτα δῆλον, ὡς τοῖς ἀνοήτοις γένοιτο κινδύνου καὶ δυστυχίας αἴτια.

17) ὑπαρχόντων] ſic recte Ven. ὑπερχόντων Mor.
18) καὶ γραμμ.] ſic Ven. ſed Mor. omittit καὶ.
19) ὑπάρχοντα] ſic Ven. ὑπέρχοντα Mor.

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΠΡΩΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΣΤ'.

Εἰσί τινες, οἳ τοὺς μὲν φιλαργύρους, ἢ φιλόψους, ἢ οἰνόφλυγας, ἢ περὶ γυναῖκας ἢ παῖδας ἐπτοημένους, ἀσώτους ἀποκαλοῦσι καὶ δυστυχεῖς, καὶ τούτων ἕκαστον ἡγοῦνται τὸ μέγιστον ὄνειδος· τοὺς δὲ φιλοτίμους καὶ φιλοδόξους τοὐναντίον ἐπαινοῦσιν, ὡς λαμπρούς· ὥστε καὶ αὐτῶν ἕκαστος, ὀψοφαγῶν μὲν, ἢ πίνων, ἢ ἐρῶν τινος, αἰσχύνεται, καὶ περιστέλλει τὴν ἀκρασίαν· δοξοκομπῶν[1] δὲ καὶ φιλοτιμούμενος οὐδένα ἀνθρώπων βούλεται λανθάνειν, ἀλλὰ ἐν τῷ μέσῳ ταῦτα ποιεῖ. τῶν γὰρ πολλῶν ἕκαστος εὐφημεῖ τὴν τοιαύτην νόσον, λυσιτελεῖν ἡγούμενος αὐτῷ. καὶ δημοσίᾳ σχεδὸν αἱ πόλεις ἅπασαι δελέατα ἐξευρήκασι παντοῖα τοῖς ἀνοήτοις, στεφάνους, καὶ προεδρίας, καὶ κηρύγματα. τοιγαροῦν ἤδη τινὰς τούτων ἐπιθυμοῦντας, ἀθλίους καὶ πένητας ἀπέδειξαν, οὐδὲν ὀρέγοντες μέγα, οὐδὲ θαυμαστόν· ἀλλ᾽ ἐνίους ἀπὸ θαλλοῦ περιάγοντες, ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἢ στέφανόν τινα, ἢ ταινίαν ἐπιβάλλοντες. οὐκοῦν ὁ τοιοῦτος, ἐξὸν αὐτῷ μυρίους, εἰ ἐθέλοι, στεφάνους[1 b] προῖκα ἔχειν, οὐ μόνον ἐλαίας, ἢ δρυὸς, ἀλλὰ καὶ κιττοῦ, καὶ μυρρίνης, πολλάκις τὴν οἰκίαν ἀπέδοτο καὶ τὰ χωρία, καὶ μετὰ ταῦτα περιέρχεται πεινῶν, καὶ φαῦλον τριβώνιον ἔχων. ἀλλὰ κηρύττεται, φησὶν, ὑπὸ τῶν πολιτῶν. ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀπολωλὸς ἀνδράποδον. οὐκοῦν εἰκότως χρῶνται πρὸς τὰς χειροτονίας τῷ τῆς ἐλαίας θαλλῷ, διὰ τὸ

φύσει

1) δοξοκοπῶν Casaub.
1. b) στεφάνους μὲν πρ. margo Mor.

φύσει πικρὸν ὑπάρχειν. τοὺς δοξοκόπους [2]) ἐκβάλλουσιν ἐκ τῶν ἀγρῶν οἱ δῆμοι, κραυγῇ καὶ ψόφῳ, καθώσπερ [3]), οἶμαι, τοὺς ψᾶρας οἱ γεωργοί. κἀκεῖνοι μὲν μεθίστανται πρὸς ὀλίγον· τοῖς δὲ οὐκ ἔστιν εἰς οὐδὲν ἔτι τῶν ἰδίων ἐπάνοδος, ἀλλὰ περίιασι μικρὸν ὕστερον πτωχοί, καὶ οὐδεὶς ἂν προσαγορεύσειεν ἰδὼν ἔτι τῶν πρότερον διαῤῥηγνυμένων. τοσαύτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ τύφου δύναμις, ὥστε παρὰ μὲν τῶν βαρβάρων ἀγοράσεις δυοῖν μνῶν, ἢ τριῶν, καλὴν πορφύραν· δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις [4]), πολλῶν πάνυ ταλάντων ὤνιος. καὶ τὰς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ταινίας, ὀλίγων δραχμῶν· τὰς δὲ ἐκ τῆς ἐκκλησίας, πολλάκις ἁπάσης τῆς οὐσίας. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κηρυττομένους, ἀθλίους ἅπαντες [5]) νομίζουσι· τοὺς δ' ἐν τῷ θεάτρῳ, μακαρίους. καὶ τούτους μὲν κηρύττεσθαι, φασὶν, ἐκείνους δὲ ἀποκηρύττεσθαι, δηλονότι παρὰ μίαν συλλαβὴν γιγνομένης τῆς διαφορᾶς. οὕτω δὲ πάνυ τῶν ἀνθρώπων κατεφρόνησαν οἱ πρότερον, καὶ τὴν εὐήθειαν αὐτῶν συνεῖδον· ὥστε ὑπὲρ τῶν μεγίστων πόνων καὶ πληγῶν φύλλα περιέθεσαν. ἀλλ' ὅμως εἰσὶν οἱ χάριν τούτων ἀποθνήσκειν αἱρούμενοι. τῶν δὲ αἰγῶν οὐκ ἂν οὐδεμία κατακρημνίσειεν αὑτὴν, κοτίνου χάριν· καὶ ταῦτα, μὴ παρούσης ἑτέρας νομῆς. καίτοι ταῖς μὲν αἰξὶν οὐκ ἀηδὴς ὁ κότινος· ἄνθρωπος δὲ οὐκ ἂν φάγοι. καὶ τὴν μὲν Ἰσθμοῦ πίτυν, οὐδὲν οὖσαν τῶν ἄλλων χλωροτέραν, μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ κακῶν ἀναιροῦνται, πολλάκις ἀργύριον πολὺ διδόντες· καὶ ταῦτα τοῦ φυτοῦ μηδεμίαν ὠφέλειαν ἔχοντος· οὔτε γὰρ σκιὰν

ποιεῖν,

2) f. τοὺς γὰρ δοξοκόπους.
3) καθώσπερ] sic Ven. καθ' ὥσπερ Mor.
4) δημοσίᾳ δ' εἰ θέλοις] *at si publice* (vel *a publico*, *a republica*) *emere velis.* Ven. et Mor. δὲ ἐθέλοις.
5) ἅπαντες] *nemo non miseros putat.* ἅπαντας Ven. et Mor.

ποιεῖν, οὔτε καρπὸν φέρειν δύναται· τό τε φύλλον δριμὺ καὶ καπνῶδες· τῆς δ' ἐκ Μεγάρων πίτυος οὐδεὶς ἐπιστρέφεται [6]). κἂν μὲν ἕτερός τις μὴ κατεαγὼς τὴν κεφαλὴν δήσηται, καταγελᾶται· τοῖς δὲ βασιλεῦσι πρέπειν δοκεῖ. καὶ πολλαὶ μυριάδες τεθνήκασιν, ὑπὲρ τούτου τοῦ ῥάκους. ὅτι μὲν γὰρ διὰ χρυσοῦν πρόβατον ἀνάστατον συνέβη γενέσθαι τηλικαύτην οἰκίαν τὴν Πέλοπος, οἱ τραγῳδοί φασι. καὶ κατεκόπη μὲν τὰ τοῦ Θυέστου τέκνα, τῇ Πελοπίᾳ δὲ ὁ πατὴρ ἐμίχθη [7]), καὶ τὸν Αἴγισθον ἔσπειρεν· οὗτος δ' ἀπέκτεινε μὲν μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ποιμένα τῶν Ἀχαιῶν. κἀκείνων [8]) Ὀρέστης ὁ υἱὸς, καὶ τοῦτο ποιήσας, εὐθὺς ἐμαίνετο. τούτοις δὲ οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν, ἃ γέγραπται μὲν οὐχ ὑπὸ τυχόντων ἀνδρῶν, Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, λέγεται δὲ ἐν μέσοις τοῖς θεάτροις. ἔτι δὲ ἰδεῖν ἐστιν ἑτέραν οἰκίαν συντριβεῖσαν, πλουσιωτέραν ἐκείνης, διὰ γλῶτταν [9]), καὶ νὴ Δία ἑτέραν κινδυνεύουσαν. τοιούτων δὲ τῶν κατὰ τὴν δόξαν ὄντων, καὶ μυρίων ἄλλων ἀτοπωτέρων, πῶς οὐχὶ τῷ παντὶ δυσχερέστερος, ὁ πρὸς ταύτην κεχηνὼς, τοῦ πρὸς ἄλλο ὁτιοῦν ἐπτοημένου. τὸν φίλοψον εἰς ἰχθῦς ἀποπίμπλησι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν κωλύσειεν ἥδεσθαι τῶν ἐχθρῶν· ὁμοίως ὁ πρὸς παῖδας ἀθλίως ἔχων, ἐὰν εἰς Ῥωμαῖον [10]) ἐμπέσῃ, τοῦτον ἕνα ὄντα θερα-

6) ἐπιστρέφεται] sic recte Ven. et Casaub. *nemo curat.* ἐπιστέφεται Mor.

7) v. Aelian. V. H. 12, 42.

8) aut κἀκείνην, aut κἀκείνω. *illos ambos.*

9) γλῶτταν] f. δόξαν, at quaenam illa domus est, gloriae insano studio euersa?

10) Ῥωμαῖον] sed quare Romanum? obscura mihi loci huius sententia. Casaub. vult ὡραῖον, quia pueros delicatos Graeci ὡραίους dicunt

θεραπεύσει 11), καὶ πολλάκις μικροῦ 12) κατειργάσατο 13). τὸν οἰνόφλυγα ἓν Θάσιον κατέπλησε, καὶ 14) πιὼν, Ἐνδυμίωνος ἥδιον καθεύδει· τῷ δοξοκόπῳ δὲ οὐκ ἂν οὐδεὶς ἐπαινῶν 15) ἐξαρκέσειεν, ἀλλ' οὐδὲ χίλιοι πολλάκις. ὅτι μὲν γὰρ ῥᾷόν ἐστι μεταχειρίσασθαι τὸ χαλεπώτατον μειράκιον, τοῦ μετριωτάτου δήμου, τίς οὐκ ἂν φήσειεν; ὅσῳ μέντοι προχωρεῖ τὸ τῆς δόξης ἐπὶ πλέον, τοσούτῳ μᾶλλον οὐκ ἔστι λαχεῖν ὕπνου· ἀλλ' ὥσπερ οἱ φρενιτίζοντες, οὕτως ἀεὶ μετέωρος οὗτος, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. νὴ Δί' ἀλλ' ἐκείνων ἰδεῖν ἐστιν ἕκαστον, περὶ τὸν οἶνον, καὶ τὰς ἑταίρας, καὶ τὰ ὀπτανεῖα· τῷ τοιούτῳ δὲ οὐκ ἀνάγκη, πολὺ μὲν ὄψον ἀγοράζειν, πολὺν δὲ οἶνον, αὐλητὰς δὲ, καὶ μίμους, καὶ κιθαριστὰς, καὶ θαυματοποιοὺς συνακτέον· ἔτι δὲ πύκτας, καὶ παγκρατιαστὰς, καὶ παλαιστὰς, καὶ δρομεῖς, καὶ τὸ τοιοῦτον ἔθνος, εἴ γε μὴ μέλλει φαύλως, μηδὲ ἀγεννῶς, ἑστιάσειν τὸ πλῆθος; τοιοῦτος μὲν γὰρ οὐδεὶς πώποτε τῶν ὀψοφάγων γέγονεν, ὅστις ἐπεθύμησε λέοντος ἀγρίου, ἢ ταύρων ἑκατόν· οἱ δὲ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν ἐθέλοντες, οὐ μόνων τούτων ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλ' ὅσων 16) οὐδὲ εἰπεῖν ἐστιν. οὐ γὰρ ὀλίγοις λίνοις, φασὶν, ἢ δυσὶν, ἢ τρισὶν ἑταίραις, οὐδὲ δέκα Λεσβίαις θηρεύεται δόξα· καὶ δῆμος ὅλος εἰς πειθῶ καὶ φιλίαν ἄγεται, μυρίων ἀντιπραττόντων· ἀλλὰ ἀνάγκη πόλεως ἀκολασίαν ἔχειν, καὶ φιλῳδὸν, καὶ φιλοχορευτὴν, καὶ φιλοπότην, καὶ ὀψοφάγον

11) θεραπεύει margo Mor.
12) μικροῦ] id est ἀπὸ μικροῦ ἀργυρίου vel πόνου *exiguo pretio* vel *labore suum facit*, et voluntati suae obnoxium.
13) κατειργάσατο idem est atque ἐξηρτήσατο, ἐδουλώσατο.
14) ἀλλὰ καὶ margo Mor.
15) mallem οὐκ ἂν εἷς ἐπαινῶν.
16) ὅσων] Ven. et Mor. ὅσον.

φάγον εἶναι, καὶ πάντα δὴ τὰ τοιαῦτα· μὴ ὡς ἕνα ἄνδρα, ἀλλὰ μυρίους, ἢ δισμυρίους, ἢ δεκάκις, ἢ ἠδίκησάν ποτε ἐραστὴς [17]) πόλεως. ἀεὶ δ' ἂν παρὰ τῷ τοιούτῳ καταλάβοις

Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.
— παρὰ δὲ πλήθουσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, —
— μέθυ δ' ἐκ κρητήρων οἰνοχόοι φορέουσι.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα, περιστοναχίζεται δ' αὐλὴ,
Μετὰ νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν
Οὐδέποτε εὕδουσιν,

οὐδ' ἂν πάνυ πολλοὺς ὑποστορέσωνται τάπητας. ὥστε τούς γε φιλόπαιδας καὶ σφόδρα οἶμαι μακαρίζειν ἑαυτοὺς, τοῖς φιλοδόξοις παραβάλλοντας· ὅταν αὐτοὶ μὲν ὄρτυγας ζητῶσιν, ἢ ἀλεκτρυόνας, ἢ ἀηδόνειον [18])· τῆς δὲ δόξης ἐρῶσιν [19]) ἀνάγκην οὖσαν ἀμοιβαίαν, πῶλον ζητεῖν, ἢ τῶν Ὀλυμπιάσι νενικηκότων τινὰ πέντε μισθοῦσθαι ταλάντων. καὶ αὐτοὶ μὲν ἢ τὸν παιδαγωγὸν, ἢ τὸν ἀκόλουθον ἐγάστρισαν· οἱ δὲ ἂν μὴ τοὐλάχιστον ἑκατὸν τῆς ἡμέρας πολυτελῶς ἑστιάσωσιν, οὐδὲν αὐτοῖς ὄφελος. τοῖς μὲν οὖν κάμνουσιν ἡσυχίας προνοοῦσιν οἱ θεραπεύοντες, ὅπως καθεύδωσιν· τοῖς δὲ δοξοκόποις, ὅταν ἡσυ-

17) f. ἢ μηδὲ δοκῆσαι ἄν ποτε ἐρ. marg. Mor. dat ἴσ. ὑπὸ ἐραστοῦ π.

18) poſſet *ἀηδόνειον* accipi pro corte et grege luſciniarum, mallem tamen *ἀηδόνιον luſciniolam* in deminùtiuo.

19) poſt *ἐρῶσιν* videtur ob ſoni ſimilitudinem *ὁρῶσιν* excidiſſe. porro *ἀμοιβαῖον πῶλον ζητεῖν* eſt *quaerere unde habeas equum vel equuleum mutuaticium.* ſolebant ciuitates venationem daturae a ciuitatibus amicis vicinis, interdum quoque longius diſſitis, ea, quibus opus eſſet, hiſtriones, quinquertiones, gladiatores, equos, aurigas, vrſos et alias feras mutuo accipere, cuius rei quam plurima exempla Libanii epiſtolae praebent.

ἡσυχίας τυγχάνωσι, τότε μάλιστα ὕπνος οὐκ ἔπεισιν. οἱ μὲν οὖν χρημάτων ἢ γένους ἐπιτυχόντες [20]), ἢ σώματος, ἢ διανοίας, ἢ λαλιὰν γοῦν περιποιησάμενοι, ἤ τινα τῶν τοιούτων, καθάπερ ἐπτερωμένοι, μονονοὺ κατ' ἄστρων φέρονται, δημαγωγοί τε καὶ ξεναγωγοὶ [21]), καὶ σοφισταὶ λεγόμενοι, δήμους, καὶ σατράπας, καὶ μαθητὰς θηρεύοντες· τῶν δὲ ἄλλων ἕκαστος, τῶν μηδεμίαν χορηγίαν ἐχόντων, ὑπὸ δὲ τῆς αὐτῆς νόσου κρατουμένων, περιέρχεται πρὸς ἕτερον ζῶν, καὶ τί περὶ αὐτοῦ λέγει τις φροντίζων. κἂν μὲν εὐφημήσῃ τις, ὡς οἴεται, μακάριος, καὶ φαιδρός [22])· εἰ δὲ μὴ, ταπεινός τε καὶ κατηφὴς, καὶ τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι νομίζων. ὁποῖον ἂν εἴποι τις. καὶ δίαιταν μὲν ἢ δίκην ἂν ἔχῃ πρός τινα, οὐκ ἀξιοῖ τὸν διαιτητὴν, ἢ τὸν δικαστὴν, τοῖς τυχοῦσι προσέχειν μάρτυσιν· αὐτὸς δὲ ὑπὲρ ἑαυτοῦ πάντας ἀξιόχρεως ἡγεῖται. τί δὴ κακοδαιμονέστερον ἀνθρώπων, ἐπ' ἄλλοις κειμένων, καὶ τὸν ἀπαντῶντα κύριον ἐχόντων, πρὸς ὃν ἀεὶ βλέπειν ἀνάγκη, καὶ σκοπεῖν τὸ πρόσωπον ἑκάστου, καθάπερ τοῖς οἰκέταις τὸ τῶν δεσποτῶν. πᾶσα μὲν οὖν ἐστι δουλεία χαλεπή· τοὺς δὲ ἀπὸ τύχης ἐν οἰκίᾳ τῇ αὐτῇ δουλεύοντας, ἐν ᾗ δύο ἢ τρεῖς δεσπόται, καὶ ταῦτα ταῖς τε ἡλικίαις καὶ

ταῖς

20) Ven. et Mor. addunt verba ἢ τινα τῶν τοιούτων post ἐπιτυχόντες, et leg. περιεποιησάμενοι (sic). In γένους sub. λαμπροῦ, sic in σώματος, ἰσχυροῦ aut εὐπρεποῦς.

21) ξεναγωγοὶ non sunt hospitum exceptores, sed ductores militum mercenariorum, ipsi quoque mercenarii; nam et corpus suum et milites suos conducenti cuique locabant. quapropter illis quoque satraparum amicitia opus erat, v. 7. vt hi aut permitterent ipsis in territorio suo milites conscribere, aut militibus ab ipsis conscriptis in bellis vterentur. res nota ex oratione Demosthenis contra Leptinem.

22) post φαιδρὸς aut excidit aut subaudiri debet ἐστι.

ταῖς φύσεσι διάφοροι· λέγω δὲ πρεσβύτης ἀνελεύθερος, καὶ τούτου παῖδες νεανίσκοι πίνειν καὶ σπαθᾶν θέλοντες· τίς οὐκ ἂν τῶν ἄλλων οἰκετῶν ὁμολογήσειεν ἀθλιωτέρους, ὅταν τοσούτους δέῃ θεραπεύειν, καὶ τούτων ἕκαστον, ἄλλο τι βουλόμενον, καὶ προστάττοντα. εἰ δέ τις δημόσιος οἰκέτης εἴη πρεσβυτῶν, ἢ 23) νεανίσκων, πενήτων, πλουσίων, ἀσώτων, φιλαργύρων, ποῖός τις ἂν ὁ τοιοῦτος εἴη; οἶμαι δὲ, εἴ τις ἐν τοιαύτῃ πόλει χρήματα ἔχων ἠναγκάζετο βιοῦν, ἐν ᾗ πᾶσιν ἐξῆν ἁρπάζειν τὰ τοῦ πέλας, καὶ μηδεὶς νόμος ἐκώλυε, παραχρῆμα ἂν ἀπέστη τῶν χρημάτων, εἰ καὶ φιλαργυρίᾳ τοὺς πώποτε ὑπερεβεβλήκει. τοῦτο δὴ νῦν ἐπὶ τῆς δόξης ἐστίν. ἐφεῖται γὰρ εἰς ταύτην τῷ βουλομένῳ τινὰ βλάπτειν, καὶ πολίτῃ, καὶ ξένῳ, καὶ μετοίκῳ. τοῖς ἀτίμοις 24) ἀβίωτος εὐλόγως ὁ βίος φαίνεται, καὶ πολὺ μᾶλλον αἱροῦνται θάνατον, ἢ ζῆν τὴν ἐπιτιμίαν ἀποβάλλοντες 25)· ὅτι τῷ ἐθελήσαντι τύπτειν, ἔξεστι, καὶ κόλασις οὐκ ἔστι, νὴ Δία, τοῦ προπηλακίζοντος. οὐκοῦν τὸν δοξοκόπον ἅπασιν ἔξεστι τύπτειν, τῷ παντὶ χαλεπωτέρας πληγὰς τῶν εἰς τὸ σῶμα. καίτοι τοὺς μὲν ἀτίμους οὐκ ἂν εὕροι τις ῥᾳδίως ὑπό τινος τοῦτο πάσχοντας· τὸ γὰρ νεμεσητὸν οἱ πολλοὶ, καὶ τὸν φθόνον εὐλαβοῦνται· καὶ τὸ τελευταῖον, ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων αὐτοῖς οὐδείς ἐστι κίνδυνος. τοῦ δὲ βλασφημεῖν μάλιστα τοὺς δοκοῦντας ἐνδόξους οὐδεὶς φείδεται, οὐδὲ ἀδύνατος οὐδεὶς, ὅστις οὐκ ἂν ἰσχύσαι ῥῆμα εἰπεῖν. τοιγαροῦν μέτριός τις τῶν ἀρχαίων συνεχῶς αὐτῷ προσφέροντος τοιούτους λόγους, εἰ μὴ παύσῃ,

23) ἢ delendum est.

24) ἀτίμοις] sic recte vidit Interpres leg. esse. Ven. et Mor. dant ἀτόμοις.

25) ἀποβαλόντες.

παύσῃ, κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ [26])· κἀγὼ, φησὶν, ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. βέλτιον δὲ ἴσως ἦν, μηδὲ εἰ λέγει, τὴν ἀρχὴν προσποιεῖσθαι. τὸν οἰκέτην πολλάκις ἀνειμένον καὶ παίζοντα, ὁ δεσπότης περιπεσὼν, κλαίειν ἐποίησε· τὸν δὲ τῆς δόξης ἥττονα ὁ βουλόμενος ἑνὶ ῥήματι συνέστειλεν. εἶτ' εἴ τις [27]) ἐπαοιδὰς ἐπίσταιτο τοιαύτας, ἢ παρὰ τῆς Μηδείας μαθὼν, ἢ παρὰ τῶν Θετταλῶν, ὥστε φθεγγόμενος, τῶν ἀνθρώπων οὓς ἤθελε ποιεῖν κλαίειν, καὶ ὀδυνᾶσθαι, μηδενὸς κακοῦ παρόντος, οὐκ ἂν ἐδόκει τυραννὶς εἶναι ἡ τούτου δύναμις; πρὸς οὖν τὸν ἐπὶ τῇ δόξῃ κεχαυνωμένον, οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὃς οὐκ ἔχει ταύτην τὴν ἰσχύν. δύο γὰρ ἢ τρία ῥήματα εἰπὼν, εἰς συμφορὰν καὶ λύπην ἐνέβαλε. καὶ μὴν εἴ γέ τις οὕτως ἐκ δαιμονίου τινὸς ἔχοι τὸ σῶμα, ὥστε, ἄν τις αὐτῷ καταράσηται, παραχρῆμα πυρέττειν, ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγεῖν, οὗτος ἀθλιώτερος ὑπῆρχε τῶν τρισαθλίων; εἰ δέ τις οὕτως ἀσθενῶς ἔχοι τὴν διάνοιαν, ὥστε, εἴ τις λοιδορήσειεν αὐτὸν, ἐξίστασθαι παραχρῆμα τὴν ψυχὴν, πῶς οὐχὶ τῷ τοιούτῳ φευκτὸς ὁ βίος; εἰ δέ τις κρίνοιτο καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ ὅτου δήποτε, ἢ περὶ τοῦ ζῆν, ἢ περὶ τῶν χρημάτων· ἆρ' οὐχὶ τῷ παντὶ βέλτιον ἐᾶσαι τοῦτο, καὶ μηκέτι τὸ λοιπὸν κινδυνεύειν; καὶ εἰ μὲν περὶ χρημάτων, τὰ χρήματα· εἰ δὲ περὶ τοῦ ζῆν, τὸν βίον; τί οὖν, ὁ περὶ τῆς δόξης ἀγὼν οὐκ ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις τοῖς ἀνοήτοις ἐνέστηκεν, οἳ οὐ μόνον οὐχ ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ πολλάκις εὐθύνονται· οὐδὲ ἐφ' ὡρισμένοις δικασταῖς, ἀλλὰ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ

τούτοις

26) f. οὐ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπ' ἐμοῦ. *nunquam desinam te conuiciis et probris obruere.* κἀγὼ, φησὶν, ὑπὸ σοῦ καλῶς ἀκούσομαι — *tempus veniet,* respondebat alter, *quo tu laudes meas praedicabis.*

27) συνέστειλεν. εἶτ', εἴ τις —] Mor. εἶτ' omittit.

τούτοις ἀνωμότοις, καὶ μήτε μαρτύρων ἐπιστρεφομένοις, μήτε τεκμηρίων. μήτε γὰρ εἰδότες, μήτε ἀκούοντες, μήτε λαχόντες δικάζουσιν, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς διαφέρει, πίνουσιν, ἢ λουομένοις τὴν ψῆφον φέρειν· καὶ τὸ πάντων δεινότατον· ὃν γὰρ ἂν ἀπολύσῃ τήμερον, αὔριον καταδικάζει. οὐκοῦν ἀνάγκη, τὸν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης ἐχόμενον, ὑπεύθυνον περιέρχεσθαι καὶ προσέχειν ἑκάστῳ, καὶ δεδοικέναι, μήτι τινὰ ἑκὼν ἢ ἄκων λυπήσῃ, μάλιστα τῶν ἑτοίμων τινὰ καὶ τῶν εὐτραπέλων. εἰ γὰρ καὶ σμικρὸν ὅσα πολλὰ συμβαίνει προσκρούσας τινὶ τύχοι, εὐθὺς ἐπαφῆκε ῥῆμα χαλεπόν· καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐὰν μὲν ἀποτύχῃ πως, ἧττον ἐτάραξεν· ἐὰν δ' ἐπιτύχῃ τοῦ κυρίου 28), παραχρῆμα ἀνῄρηκε. πολλοὶ μὲν γὰρ οὕτως ἔχουσιν, ὥστε ὑπὸ παντὸς διατρέπεσθαι, καὶ διαῤῥεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε ἄλλα ἐπ' ἄλλοις μᾶλλον ἰσχύει· καθάπερ, οἶμαι, τῶν παιδαρίων ἕκαστον ἰδιότροπόν τινα μορμὼ δέδοικε, καὶ ταύτην συνείθισται φοβεῖσθαι. τὰ μὲν γὰρ φύσει δειλὰ, πᾶν ὅτι ἂν δείξῃ τις ὡς φοβερὸν, βοᾷ. πλὴν ἐπί γε τούτων τῶν μειζόνων, ἤδη 29) τινά ἐστι πρός τινας. τὸν πτωχὸν δὲ 30) ἀλαζόνα καὶ θέλοντα φαίνεσθαι Κροῖσον ἐξίστησιν 31) ὁ Ἶρος· καὶ οὐδὲ τὴν Ὀδύσσειαν ἀναγινώσκει, διὰ τὸ,

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος ὡς κατὰ ἄστυ.

28) κυρίου, an καιρίου legas, perinde est. τὰ κύρια, scil. μέρη, sunt idem atque τὰ καίρια, partes, quarum integritate salus corporis totius et ipsa vita continentur. solet tamen posterius magis in usu esse. Casaub. vult καιρίου.

29) ἤδη] f. ἴδια.

30) δὲ del.

31) ἐξίστησιν. *de mentis statu deiicit conuicium Iri sibi adspersum.* ἐξίστασιν Ven. et Mor.

τὸν ἐκ δούλων ὁ Κέκρωψ [32]· τὸν εὐτελῆ τὴν ὄψιν καὶ καλὸν εἶναι βουλόμενον, ὁ Θερσίτης. ἐὰν μὲν γὰρ εἰς λίχνον, ἢ φιλάργυρον σκώψῃς, ἢ κίναιδον, ἢ καθόλου πονηρὸν, τὸν ἐπὶ τῇ σωφροσύνῃ κομῶντα, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπιγεγραμμένον [33], ὅλον ἀπολώλεκας. ὁ Περσεὺς τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος [34]) περιφέρων, καὶ ταύτην τοῖς ἐχθροῖς δεικνὺς, ἐποίει λίθους· οἱ πολλοὶ δὲ [35]) ὑφ' ἑνὸς ῥήματος, ἐὰν ἀκούσωσι, λίθοι γεγόνασι· καὶ τοῦτο οὐ δεῖ περιφέρειν ἐν πήρᾳ φυλάττοντα αὐτόν [36]). καίτοι φέρε, εἰ καὶ τῶν ὀρνέων τὰς φωνὰς συνίεμεν, τῶν κοράκων, ἢ κολοιῶν, καὶ τῶν ἄλλων ζώων, οἷον βατράχων, ἢ τεττίγων, δηλονότι καὶ ταῖς τούτων φωναῖς ἂν προσείχομεν, τί λέγει περὶ ἡμῶν ὁ κολοιὸς ὁ πετόμενος, ἢ τί φησὶν ἡ κίττα, καὶ τίνα ἔχει δόξαν. οὐκοῦν εὐτύχημα, τὸ μὴ ξυνιέναι. πόσοι [37]) δὴ τῶν ἀνθρώπων, τῶν βατράχων εἰσὶν ἀφρονέστεροι [38]), καὶ τῶν κολοιῶν; ἀλλ' ὅμως κινεῖ τὰ παρὰ τούτων, καὶ πάνυ κακῶς διατίθησιν. οὐ μὴν ὅ γ' ἀφεὶς ἐλεύθερον ἑαυτὸν ἐπιστρέφεται τῆς τῶν πολλῶν φλυαρίας· ἀλλὰ

32) ὁ Κέκρωψ. *ſuperbum ignobili loco natum dementat appellatio Cecropis, per ludibrium in ſe iactata.* Nam Cecrops ſignificat hominem genere antiquiſſimo et nobiliſſimo natum.

33) ἐπιγεγραμμ.] ſic recte Ven. *eum, qui virtutem ſibi arrogat*, qui videri vult virtutis ſtudioſus. ἐπιγραμμ. Ven. et Mor.

34) Γοργόνος] Ven. et Mor. dant Γοργόνης. ſed Γοργὼ noui, non Γοργόνην.

35) δὲ] ſic recte Ven. δὴ Mor.

36) αὐτὸν] *neque opus eſt, vt id verbum atrox in pera abditum ſerues, quemadmodum Pelops Gorgonis caput.*

37) πόσοι] Ven. et Mor. dant πόσαι.

38) ἀφρονέστεροι] ſic recte Ven. ἀφρονέστερον Mor.

ἀλλὰ τῆς μὲν 39) ἐκείνων ἀδολεσχίας καταγελᾷ, πάλαι δὴ πρὸς ἅπαντας εἰρηκώς·

Οὐκ ἀλέγω, ὡσεί με γυνὴ βάλοι, ἢ παῖς ἄφρων·
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.

τὸν Ἡρακλέα τὸν τοῦ Διὸς, πόσους οἴει βλασφημεῖν; τοὺς μὲν, ὡς κλῶπα, τοὺς δὲ, ὡς βίαιον, τοὺς δὲ καὶ μοιχὸν λέγειν, ἢ τεκνοκτόνον; ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν αὐτῷ τούτων ἔμελεν· οὐδὲ ἦν ἴσως τις ὁ ταῦτα φανερῶς λέγων, ἐπεὶ παραχρῆμα ἂν ὑπέσχε τὴν δίκην. καὶ σὺ τοίνυν, εἰ μὴ τῶν ἄλλων καταφρονῆσαι πείσῃς αὐτὸν 40), οὐδέποτε παύσῃ κακοδαιμονῶν· ἀλλ᾽ ἀεὶ βίον ἄθλιον ζήσεις, καὶ χαλεπὸν, πᾶσιν ὑποκείμενος τοῖς βουλομένοις λυπεῖν· καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, λαγὼ βίον ζῶν. ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι μὲν τοὺς κύνας καὶ τὰ δίκτυα καὶ τοὺς ἀετοὺς δεδοίκασι· σὺ δὲ τοὺς λόγους ἐπτηχὼς καὶ τρέμων, περιελεύσῃ, μηδεμίαν φυλακὴν φυλάξασθαι δυνάμενος, μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πράττῃς, μηδ᾽ ἂν, ὅπως βούλῃ, διάγῃς. ἀλλ᾽ ἐὰν μὲν ἐμβάλλῃς συνεχῶς εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀγοραῖος ἀκούσῃ, καὶ συκοφάντης· ἐὰν δὲ τοὐναντίον φυλάττῃ τὸ τοιοῦτον, καὶ μᾶλλον ᾖς κατ᾽ οἰκίαν, καὶ παρὰ 41) τοῖς ἑαυτοῦ δειλὸς καὶ ἰδιώτης, καὶ τὸ μηδέν. ἐὰν δὲ παιδείας προνοῇς 42), εὐήθης καὶ μαλακός. ἐὰν δὲ ἐπ᾽ ἐργασίας ᾖς 43) τινος, βάναυσος· ἐὰν δὲ σχολάζων, προπετὴς 44) ἀργός. ἐὰν

39) μὲν del.
40) αὐτὸν an σαυτὸν legas, perinde est. at id certum, cum Casaubono καταφρονῆσαι legi oportere. Ven. et Mor. dant καταφρονήσας.
41) πρὸς margo Mor.
42) προνοηθῇς. id quidem vsitatius est.
43) ᾖς] *fueris*. Ven. et Mor. dant ᾖ.
44) προπετὴς huc non pertinet; quin aduersatur indoli τοῦ σχολάζοντος, a rerum ciuilium tractatione alieni, vt sit προπετὴς, ruat praeceps ad negotia peragenda.

ἐσθῆτα μαλακωτέραν λάβῃς, ἀλαζὼν, καὶ τρυφερὸς, ἐὰν ἀνυπόδητος ἐν τριβωνίῳ, μαίνεσθαί σε φήσουσι. Σωκράτην διαφθείρειν τοὺς νέους ἔφασαν· εἰς τὸ θεῖον ἀσεβεῖν· καὶ οὐκ εἶπον ταῦτα μόνον· ἧττον γὰρ ἂν ἦν· ἀλλὰ καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν, ἀνυποδησίας δίκην λαμβάνοντες. Ἀριστείδην ἐξωστράκισαν Ἀθηναῖοι, καίτοι πεπεισμένοι σαφῶς, ὅτι δίκαιος ἦν. τί δεῖ δόξης ἐπιθυμεῖν, ἧς καὶ ἐὰν τύχῃ πολλάκις, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ 45) πολλάκις ἀπώνατο· δέον πολλάκις εὐλαβεῖσθαι, κἂν ἄρα συμβαίνεις τινί 46); τῷ Βίωνι δοκεῖ μὴ δυνατὸν εἶναι τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, εἰ μὴ πλακοῦντα γενόμενον, ἢ Θάσιον· εὐήθως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν. πολλάκις γὰρ οὐδὲ ἐν δείπνῳ δέκα ἀνθρώπων ὁ πλακοῦς ἤρεσε πᾶσιν, ἀλλ' ὁ μὲν ἕωλον εἶναί φησιν, ὁ δὲ θερμὸν, ὁ δὲ λίαν γλυκύν· εἰ μὴ νὴ Δία Βίων φησὶν, ὅτι καὶ θερμὸν πλακοῦντα, καὶ ἕωλον δεῖ γενέσθαι, καὶ ψυχρόν. καθόλου δὲ οὐ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα. πόθεν; ἀλλὰ καὶ μύρον δεῖ, καὶ αὐλητρίδας γενέσθαι 47), καὶ μειράκιον ὡραῖον, καὶ Φίλιππον 48) τὸν γελωτοποιόν. λείπεται δὲ ἐν ἴσως, ὃ δεήσει γενέσθαι τὸν θέλοντα ἀρέσαι τοῖς πολλοῖς, ἀργύριον. οὐκοῦν κἂν ἀργύριον γένηταί τις, εὐθὺς ἤρεσεν· ἀλλὰ δεῖ ταράττεσθαι 49) καὶ δάκνεσθαι. τί οὖν ἔτι διώκεις, ὦ κα-

45) f. ἧς καὶ ἐὰν τύχῃ τις, οὐκ ἐπ' ἀγ. Casaub. vult τύχῃ πολλῆς τις.

46) δέον πολλοὺς εὐλαβεῖσθαι, κἂν ἄρα συμβαίνῃς τινί, *quum debeas multorum improbationes extimescere, etiamsi vni atque alteri arrideas atque congruas.* potest tamen πολλάκις seruari, si sic accipiatur: *quum saepe oporteat te illum ipsum cauere, cui forsitan arrideas.* Casaub. vult συμμένει τινὶ, aut ἄρα ἀξίῳ συμβαίνει.

47) αὐλητρίδα γενέσθαι, aut αὐλητρίδα σε γενέσθαι.

48) Philippum illum e Xenophontis conuiuio.

49) de χαράττεσθαι non possum non Anglo assentiri; verum δάκνεσθαι tuebor. norunt Iudaei et alii improbi numo-

ὦ κακόδαιμον, πρᾶγμα ἀκίχητον. οὔτε γὰρ μύρον, οὔτε στέφανος 50), οὔτε οἶνος σὺ γένοιό ποτ' ἄν, οὔτ' ἀργύριον. κἂν δ' ἀργύριον γένηταί τις, χρυσίον ἐντιμότερον, κἂν χρυσίον ἐψηθῆναι δεήσει. τὸ γὰρ, ᾧ διαφέρει τῶν πλουσίων ἕκαστος, ἔοικε τῷ νομίσματι. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπαινεῖ μὲν οὐδεὶς, χρῆται δὲ ἕκαστος τῶν λαβόντων· ἔπειτα, ὑπὸ τῶν χρωμένων ἐκτρίβεται· καὶ τελευταῖον ἐν τοῖς ἀδοκίμοις ἐγένετο. κἀκεῖνος 51) εἰς τοὺς πένητας παρεγγυηθεὶς καὶ τοὺς ἀδοκίμους, καὶ οὐδεὶς ἔτι τὸν τοιοῦτον προσίεται, τῶν πρότερον τεθαυμακότων· ἀλλ' οὐδὲ στρέψας 52) ἀποῤῥίπτει. ταῖς τῶν τραγῳδῶν ἐριννύσιν ἔοικεν ἡ δόξα· τὸ μὲν γὰρ φαινόμενον αὐτῆς λαμπρὸν, ὅμοιον τῇ λαμπάδι· τὴν δὲ μάστιγα τοῖς κρότοις τις ἂν, οἶμαι, καὶ τῇ βοῇ τῶν πολλῶν προσει-

numorum corruptores aurum et argentum accidere et velut morsu forcipis suae carpere. sed de hac quidem nequitia hic loci sermo non est. at δάκνει quoque numum modulus ferreus, quando ipsi incutitur, imprimendae imaginis et inscriptionis ergo. nam tunc typus dentes velut suos in metallum iniicit.

50) στέφανος] quum de corona nihil praecesserit, putet forsitan aliquis eius vocab. loco sufficiendum esse πλακοῦς. verum cum corollae semper cum vino et vnguentis coniunctae fuerint, nihil puto hic loci sollicitandum esse.

51) f. οὕτω κἀκεῖνος, scil. γίνεται, *id ipsi quoque contingit.* vel potius non γίνεται subauditur, sed post ἀδοκίμους excidit verbum ἀτιμάζεται. *amandatus ad pauperes et nullo loco habendos spernitur.* παρεγγυᾶν h. l. est *amandare.*

52) στρέψας] sic recte margo Mor. et Anglus. τρέψας Ven. et t. Mor. Potuit auctor ad conuersionem s. circumactionem seruorum respicere, siue quum in catasta venirent, et ab emtoribus a capite ad calcem oculis lustrarentur, siue quum a Praetore manumitterentur et alapam acciperent. v. Vptoni Ind. ad Arriani dissert. Epictet v. στρέφειν. verum potuit quoque ad numum respicere, qui a numulario vel alio quocunque vtramque in partem vertitur, atque probusne sit exploratur.

κάσειε· τοῖς δὲ ὄφεσι, τοὺς ἐνίοτε συῤῥίττοντας. πολλάκις οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τινὰ ὄντα, καὶ μηδὲν ἔχοντα κακὸν, ἁρπάσασα, καὶ τῇ μάστιγι ψοφήσασα 53), ἐξέβαλεν εἰς πανήγυρίν τινα, ἢ θέατρον.

53) mallem aut φοβήσασα, aut περιψοφήσασα.

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΖʹ.

Τίνι γὰρ δοκεῖ σοι διαφέρειν μάλιστα ὁ σώφρων ἀνὴρ καὶ φιλόσοφος, ὑμῶν 1) τῶν πολλῶν τε καὶ φερομένων 2); ἐμοὶ μὲν, εἰ δεῖ οὕτως ἀποφήνασθαι, φαύλως τε καὶ ἀκόμψως, ἀληθείᾳ δοκεῖ διαφέρειν καὶ τῷ ἐπίστασθαι, οὐ μόνον τῶν πολλῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πάνυ ὀλίγων τε καὶ μακαρίων νενομισμένων, τὸν φιλόσοφον 2 b). τῷ ὄντι μέντοι φαῦλον καὶ ἄκομψον τὸ ῥῆμα. καί μοι τόδε εἰπὲ, πρὸς θεῶν, ἄλλῳ τινὶ, ἢ ἀληθείᾳ, φὴς διαφέρειν τῶν ἄλλων, τὸν φιλόσοφον; καὶ τῷ πρὸς ἀλήθειαν ἕκαστον, ἀλλὰ μὴ κατὰ δόξαν σκοπεῖν. φαύλῳ γὰρ ἂν, ὦ ἄριστε, κανόνι καὶ παντάπασι σκολιῷ, μὰ Δία, οὐ μίαν τινὰ καμπὴν ἔχοντι· μυρίας δὲ καὶ πάσας ἀπεναντίας τὰ πράγματα, σταθμῷ 3) τῇ δόξῃ πειρώμενος ἀπευθύνειν αὐτά. πότερον οὖν τὰ μὲν ἄλλα πάντα

πρὸς

1) ἡμῶν Caſaub.

2) καὶ εἰκῇ φερομ. Caſaub.

2 b.) poſt φιλ. τῷ ὄντι coni. Caſaub. deeſſe aliquid; et ante φαῦλον deeſſe negatio.

3) Caſaub. vult σταθμῴη vel σταθμῷτο.

πρὸς ἀλήθειαν σκοπεῖ, τὴν δόξαν οὐδαμῇ 4) προσφέρων, ὡς ψευδῆ τινα τῷ ὄντι, καὶ ἀστάθμητον σταθμήν 5), καὶ κανόνα τοιοῦτον, ὁποῖον ἄρτι εἴρηκας· αὐτὸς δὲ αὐτὸν τούτῳ τῷ κανόνι, καὶ ταύτῃ τῇ σταθμῇ, σταθμώμενος, ἄξιον 6) ἂν εἴη; οὐ μὰ Δία, οὐδαμῶς. δῆλον γὰρ, ὅτι οὐδέποτε γνώῃ ἂν ἑαυτὸν, οὕτω σκοπῶν. οὐ γὰρ ἂν γνώῃ 7). ὥστε οὐκ ἂν ἔτι πείθοιτο τῷ Δελφικῷ προσρήματι, κελεύσαντι, παντὸς μᾶλλον γινώσκειν αὐτόν; πῶς γὰρ πείθοιτο; οὐκοῦν οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν εἴσεται πραγμάτων, αὐτὸν ἀγνοῶν, οὐδὲ δυνήσεται πρὸς ἀλήθειαν ἐξετάζειν αὐτὸν, τοῦ πρώτου ἐσφαλμένος; παντάπασι μὲν οὖν. χαίρειν οὖν ἐάσει τιμὰς, καὶ ἀτιμίας, καὶ ψόγον τε καὶ ἔπαινον τὸν παρὰ τῶν ἠλιθίων ἀνθρώπων· ἐάν τε πολλοὶ τύχωσιν ὄντες, ἄν τε ὀλίγοι μὲν, ἰσχυροὶ δὲ καὶ πλούσιοι. τὴν δέ γε καλουμένην δόξαν ἡγήσεται μηδὲν διαφέρειν σκιᾶς, ὁρῶν, ὅτι γίνεται τῶν μεγάλων μικρὰ, καὶ τῶν μικρῶν μεγάλη· πολλάκις καὶ τῶν αὐτῶν, ὁτὲ μὲν πλείων, ὁτὲ δὲ ἐλάττων. οὐ πάνυ δοκεῖ 8) μοι προσεικάσαι. εἰ οὖν τις εἴη τοιοῦτος ἄνθρωπος, οἷος ζῆν πρὸς τὴν αὑτοῦ σκιὰν, ὥστε, αὐξομένης μὲν αὐτῆς, ἐπαίρεσθαι, καὶ μεγαλαυχεῖσθαι, καὶ τοῖς θεοῖς θύειν αὐτός τε καὶ τοὺς φίλους κελεύειν· βραχυτέρας δὲ γιγνομένης, λυπεῖσθαί τε καὶ ὁρᾶσθαι ταπεινότερος 9), καὶ

4) οὐδαμοῦ margo Mor.

5) σταθμηθῆναι margo Mor.

6) f. ἄξιος, *aliquo in loco et pretio habendus.*

7) γνώῃ] *cognoscat.* Ven. et Mor. dant γνώῃς. sic paullo ante εἴης male erat in Ven. pro εἴη, quod Morellus recte reposuit.

8) aut οὐ πάνυ φαύλως δοκεῖς, aut πάνυ εὖ μοι δοκεῖς. *videris mihi non valde male*, aut *videris mihi egregie rem similitudine quadam adumbrare.*

9) ταπεινότερος] Ven. et Mor. dant ταπεινότερον.

τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσωπερ ἂν ἐλάττων γένηται, καθάπερ αὐτὸς φθίνων· θαυμαστὴν ἂν οἶμαι παρέχων 10) διατριβὴν 11)· πολύ γε ἂν εἴη τοῦ Μαργίτου σοφώτερος, ἀγνοοῦντος, ὅτι 12) χρὴ γήμαντα χρῆσθαι τῇ γυναικί. τῆς γὰρ αὐτῆς ἡμέρας, ὁτὲ μὲν λυποῖτ' ἄν, ὁτὲ δὲ χαίροι 13). πρωῒ μὲν ἐπειδὴ ἴδοι τὴν σκιὰν τὴν ἑωθινὴν πάνυ μακρὰν, τῶν τε κυπαρίττων, καὶ τῶν ἐν τοῖς τείχεσι πύργων σχεδὸν μείζω, δηλονότι χαίροι ἂν, ὡς αὐτὸς ἐξαπίνης γεγονὼς τοῖς Ἀλωϊάδαις ἴσος· καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζοι ἂν, καὶ εἰς τὰ θέατρα, καὶ πανταχόσε τῆς πόλεως, ὅπως ἂν ὑπὸ πάντων βλέποιτο. περὶ δὲ πλήθουσαν ἀγορὰν ἄρχοιτ' ἂν σκυθρωπότερος αὐτοῦ γίγνεσθαι, καὶ ἀναχωροίη. τῆς 14) δὲ μεσημβρίας αἰσχύνοιτ' ἂν ὀφθῆναι ἀνθρώπῳ τινὶ, καὶ ἔνδον μένοι ἂν ἐγκλεισάμενος, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ποσὶ βλέπειν τὴν σκιὰν παρῇ· περὶ δείλην δὲ ἀναλαμβάνοι αὐτὸν, καὶ γαυρότερος 15) φαίνοιτο ἂν ἀεὶ πρὸς ἑσπέραν. πάνυ μοι δοκεῖς ἄτοπον διάθεσιν, καὶ ἄνδρα διαπλάττειν ἠλίθιον. οὐκοῦν ὁ τῇ δόξῃ προσέχων, οὐδέν τι βελτίων, ἀλλὰ πολὺ ἀθλιώτερος. πολλάκις γὰρ ἂν πλείους μεταβολὰς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μεταβάλοιτο· καίτοι, οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνος ἐν τεταγμέναις ὥραις τισὶν, ἀλλὰ καὶ δείλης, καὶ ἕωθεν, οὐδὲν αὐτὸν κωλύσει μὴ δυστυχέστατον ἀνθρώπων εἶναι· νῦν μὲν φερόμενον, καὶ πετόμενον

10) Anglus dat παρέχοι.
11) διατριβὴν] materiam sermocinationum in circulis de se agitandorum praeberet, ridiculum se monstraret.
12) ὅ, τι diuisis vocab. est exarandam. τί χρήσομαι τούτῳ bene Graecum est pro πρὸς τί χρ. τ. *quamnam ad rem ea re vtar?*
13) χαίροι] Ven. et Mor. dant χαίρει.
14) τῆς] Ven. et Mor. τάς.
15) πρᾳότερος margo Mor.

μενον ὑψηλότερον τῶν νεφῶν, ἂν τύχωσι μαρτυρήσαντες 16) αὐτόν τινες καὶ ἐπαινέσαντες, νῦν δὲ συστελλόμενον καὶ ταπεινούμενον· πολὺ πλείους αὐξήσεις τε καὶ φθίσεις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ λαμβανούσης, ἐμοὶ δοκεῖ, τῶν τῆς σελήνης. ἆρ' οὖν, οὐκ ἀθλιώτερον πότμον καὶ μοῖραν εἴληχε πολὺ δυστυχεστέραν, ἢ φασὶ Μελέαγρον τὸν Ἀλθέας τε καὶ Οἰνέως τυχεῖν, ᾧ δαλόν τινα λέγουσι ταμιεύειν, τὸν τῆς ζωῆς χρόνον· καὶ δὴ λάμποντος αὐτοῦ, καὶ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῷ διαμένοντος, ζῆν τε καὶ ἀκμάζειν ἐκεῖνον, μαραινομένου δὲ τοῦ δαλοῦ, καὶ τὸν Μελέαγρον φθίνειν, λύπῃ τε καὶ δυσθυμίᾳ· σβεσθέντος δὲ οἴχεσθαι ἀποθανόντα.

16) μαρτυρήσαντες satis vindicaui ad p. 491, 27. ed. Mor.

ΠΕΡΙ ΔΟΞΗΣ, ΤΡΙΤΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΗ'.

Οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, ὁπόσα ἐπιτηδεύουσιν, ἢ ζηλοῦσιν, οὐδὲν αὐτῶν εἰδότες, ὁποῖόν ἐστιν, οὐδὲ ἥντινα ἔχει 1) ὠφέλειαν ἐπιτηδεύουσιν. ἀλλ' ὑπὸ δόξης, ἢ ἡδονῆς, ἢ συνηθείας ἀγόμενοι πρὸς αὐτά. οὐδ' αὖ ὅσων 2) ἀπέχονται, καὶ εὐλαβοῦνται μὴ πράττειν, εἰδότες, ἃ βλάπτει, ἀπέχονται, οὐδὲ ὁποίαν τινὰ φέρει τὴν βλάβην· ἀλλὰ καὶ τούτων ὅσα ὁρῶσι τοὺς ἄλλους εὐλαβουμένους, ἢ περὶ ὧν ἂν εἰς ἔθος καταστῶσιν, ὥστε εὐλαβεῖσθαι, ἢ ἃ νομίζουσιν ἀηδῆ ἔσεσθαι αὐτοῖς, καὶ πόνον τινὰ ἔχειν, ὡς τὸ πολὺ

ταῦτα

1) ἔχον margo Mor.
2) ὅσων] Ven. et Mor. dant ὅσον.

ταῦτα ὑποπτεύουσι. καὶ τὸ μὲν τῆς ἡδονῆς, καὶ τὸ τοῦ πόνου πᾶσι κοινόν· ἀλλ' οἱ μὲν ἧττον, ἢ μᾶλλον, ὑπ' αὐτῶν δουλοῦνται, τὸ δὲ τῆς δόξης ἀνόμοιον, καὶ οὐ ταυτὸ πᾶσιν. ὅθεν οἱ μὲν ταῦτα, οἱ δὲ ταῦτα ἐπαινοῦσι καὶ ψέγουσι, πολλάκις τὰ ἐναντία [3]). οἷον ἀλγεῖ μὲν, ὅ τε Ἰνδὸς καὶ ὁ Λάκων, τιτρωσκόμενος, ἢ καόμενος, ὅ τε Φρὺξ, καὶ ὁ Λυδός· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν οὐχ ὑπείκουσι, διὰ τὸ ἠσκηκέναι, οὗτοι δὲ, διὰ τὸ ἀσθενεῖς καὶ ἀνάσκητοι εἶναι. πάλιν ἥδεσθαι μὲν, καὶ ἀφροδισίοις, καὶ σιτίοις, καὶ ποτοῖς ἡδέσιν, ἀνάγκη τόν τε Ἴωνα, καὶ τὸν Θετταλὸν, καὶ τὸν Ἰταλιώτην, καὶ τὸν Γέτην, καὶ τὸν Ἰνδὸν, καὶ τὸν Σπαρτιάτην· ἀλλ' οἱ μὲν οὐ πάνυ τι φροντίζουσι τῶν ἡδέων, ἀρχὴν δὲ οὐδὲ πειρῶνται [4]) ἀπόντων· οἱ δὲ ἀποθανεῖν ἕλοιντ' ἂν ὀλίγῳ πλέον ἡσθέντες. τὸ οὖν τῆς δόξης ἔοικεν εἶναι παντοδαπώτατον, καὶ πλείστη καὶ μεγίστη τούτῳ διαφορά. διά τε τοῦτο ἐν οὐδενὶ γένει τῶν ζώων εὕροι τις ἂν τοσαύτην στάσιν· οὐδὲ οὕτως ἐναντίον αὐτῶν [5]) τι γένος, οἷον ἵππων, ἢ κυνῶν, ἢ λεόντων, ἢ ἐλάφων, ἀλλὰ τρέφονταί τε ὁμοίως, καὶ γεννῶσι, καὶ τρέφουσι, καὶ ἐπὶ ταυτὰ ὁρμῶσι, καὶ τῶν αὐτῶν ἀπέχονται τὰ ὅμοια [6]). μόνῳ γὰρ ξυνέπονται ὡς τὸ πολὺ τῷ ἡδεῖ, καὶ τὸ ἀλγεινὸν φεύγουσι. ἄνθρωπος δὲ φύσει φρονήσεως μετέχων, ἀπολειπόμενος δὲ αὐτῆς, διὰ φαυλότητα καὶ ῥαθυμίαν, δόξης καὶ ἀπάτης ἔνδοθεν μεστός ἐστι· καὶ πάντα ἀλλήλοις διαφέρονται, καὶ περὶ ἐσθῆ-

3) f. τὰ ἐναντιώτατα.

4) credebam aliquando post πειρῶνται deesse μεμνῆσθαι vel ὀρέγεσθαι. sed deprehendi deinceps φροντίζειν e superiore vs. tacite repetendum esse.

5) aut mutandum est αὐτῶν cum αὐτῷ, aut vtrumque adoptandum.

6) τὰ ὅμοια non est aduerbialiter positum, sed subauditur ζῶα. *animalia similia similibus vtuntur aut abstinent.*

ἐσθῆτος, καὶ περὶ τροφῆς, καὶ ἀφροδισίων, καὶ στολῆς 7), καὶ περὶ ἀτιμίας, τὰ ἔθνη, καὶ πόλεις 8)· ὁμοίως δὲ ἐν τῇ πόλει, καθ᾽ αὑτὸν ἕκαστος ἐσπούδακεν· ὁ μὲν γῆν ὡς πλείστην κτήσασθαι, ὁ δὲ ἀργύριον, ὁ δὲ ἀνδράποδα, ὁ δὲ ξύμπαντα ταῦτα· ὁ δ᾽ ἐπὶ τῷ λέγειν θαυμάζεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων πλέον δύνασθαι· ὁ δὲ αὖ τὸ μόνον δεινὸς 9) εἶναι, καὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα ἐζήλωσεν· ὁ δὲ ἀπ᾽ ἄλλου τινὸς ἰσχύειν· ὁ δὲ τρυφὴν ὡς πλείστην ἐπιτηδεύει. τούτων μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, οὐδὲν ἂν εἰκότως ὀρθῶς πράττοιεν, οὐδὲ οἱ τὰ κράτιστα δοκοῦντες ἐπιτηδεύειν. οὐ γὰρ εἰδότες τὸ βέλτιον, ἢ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ συμφέρον 10), αἱροῦνται οὐδέν. ὅστις δ᾽ ἐπεθύμησε φρονήσεως, καὶ διενοήθη, ὡς χρὴ, ἐπιμεληθέντα αὑτοῦ, καὶ παίδευσίν τινα παιδευθέντα, γενέσθαι ἄνδρα ἀγαθὸν καὶ διαφέροντα τῶν πολλῶν, τοῦτον ἐγὼ φημὶ φύσεώς τε χρηστῆς τυχεῖν, καὶ ψυχῆς ὁμοίας. ἐλπὶς γὰρ ζητοῦντα καὶ παιδευόμενον, ἐξευρεῖν τὸ δέον, καὶ πρὸς τί ὁρῶντα, καὶ τί βουλόμενον πάντα τὰ ἄλλα χρὴ πράττειν, καὶ οἰκονομεῖν. ὁ δὲ τοῦτο συνεὶς, ἅπαντα ἂν ἤδη καλῶς διαπράττοιτο, καὶ τὰ μείζω δοκοῦντα καὶ τὰ σμικρότερα· καὶ εἴτε ἱππικῆς ἐπιτηδεύοι ἀγωνίαν, εἴτε μουσικῆς, εἴτε γεωργίας ἐπιμελοῖτο, εἴτε στρατηγεῖν ἐθέλοι, ἢ ἄρχειν τὰς ἄλλας ἀρχὰς, ἢ τὰ ἄλλα τὰ κοινὰ ἐν τῇ πόλει πράττειν, καλῶς ἂν πάντα ποιήσει, καὶ περὶ οὐδὲν ἂν σφάλλοιτο. ἄνευ δὲ τούτου, καθ᾽ ἕκαστον μὲν τῶν

ἔργων

7) τιμῆς margo Mor.
8) τά τε ἔθνη καὶ αἱ πόλεις.
9) δεινὸς] videtur hominem ſubtilis et acris iudicii, rerum peritum, iuris conſultum ſignificare, qui publice pro roſtris non declamat, ſed domi conſulentibus de iure reſpondet, qualis Craſſus eſt apud Tullium in Oratore. v. p. 631. ed. Mor.
10) videtur poſt συμφέρον deeſſe ἢ τὸ βλάπτον.

ἔργων ἐνίοτε αὐτῷ τε καὶ ἄλλοις φαίνοιτο ἂν κατορθῶν· οἷον εἰ γεωργῶν, ἐπιτυγχάνοι περὶ τοὺς καρποὺς, ἢ ἱππεύειν 11) ἐμπειρότερος εἴη, ἢ τὰ 12) κατὰ μουσικὴν ἱκανῶς γινώσκων, ἢ ἀγωνιζόμενος δύναιτο τῶν ἀντιπάλων κρατεῖν. τὸ δὲ σύμπαν, ἁμαρτάνοι 13) ἂν, πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν, οὐδὲ ὥστε ὠφελεῖσθαι ταῦτα ἐργαζόμενος. οὐκοῦν δυνατόν ἐστιν εὐδαιμονεῖν, ὥσπερ οὐδ᾽ εὐπλοῆσαι δύναταί τις, οὐκ εἰδὼς ἔνθα πλεῖ· μάτην δὲ ἄρτι 14) ἐν τῷ πελάγει φερόμενος, νῦν μὲν ὀρθῆς πλεούσης τῆς νεὼς, ἂν οὕτω τύχῃ, νῦν δὲ ἀποκλινούσης, καὶ νῦν μὲν οὐρίου φερομένου τοῦ πνεύματος, πάλιν δὲ ἐναντίου. χρὴ δὲ ὥσπερ ἐν λύρᾳ, τὸν μέσον φθόγγον καταστήσαντας, ἔπειτα πρὸς τοῦτον ἁρμόζεσθαι καὶ 15) τοὺς ἄλλους· εἰ δὲ μὴ, οὐδεμίαν οὐδέποτε ἁρμονίαν ἀποδείξουσιν· οὕτως ἐν τῷ βίῳ ξυνέντας τὸ βέλτιον 16), καὶ τοῦτο ἀποδείξαντας, τὸ πέρας 17), πρὸς τοῦτο πάντα ποιεῖν· εἰ δὲ μὴ, ἀνάρμοστον αὐτοῖς καὶ ἐκμελῆ τὸν βίον εἰκός ἐστι γίνεσθαι.

11) ἱππεύειν] Ven. et Mor. dant ἱππεύων.
12) ἢ τὰ] Ven. et Mor. dant εἴτε.
13) ἁμαρτάνοι] Ven. et Mor. dant ἁμαρτάνοιεν.
14) ἄρτι] num αἰωρεῖται?
15) ἁρμόζεσθαι καὶ] ſic leg. cum marg. Mor. aut ἁρμόζειν. ſed Ven. et Mor. dant ἁρμόζονται, et omittunt καὶ.
16) γρ. βέλτιστον margo Mor.
17) πέρας hic metam ſignificat, ſiue eam, ad quam ſagittarii in certamine arcuario aut telorum iaculatores collineant, aut circenſem et in ſtadio poſitam, ad quam curſores et equi circenſes atque agitatores contendunt. In ἀποδείξαντας ſubauditur ἑαυτοῖς. ἀποδεικνύειν eſt alii ſibiue dare aut ſumere aliquid agendum gerendumue peculiare, tanquam opus ſuum. Ita de pallio p. 628, 14. ed. M. ait, id eſſe philoſophorum ἀποδεδειγμένον conſenſu gentis totius et more publico attributum ceu proprium geſtamen.

ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ.

ΛΟΓΟΣ ΞΘ'.

Ἀπορόν μοι 1) δοκεῖ εἶναι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἄλλα μὲν ἐπαινοῦσι, καὶ θαυμάζουσι, ἄλλων δὲ ἐφίενται, καὶ περὶ ἄλλα ἐσπουδάκασιν. ἐπαινοῦσι μὲν γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πάντες, καὶ θεῖα καὶ σεμνὰ φασὶν, ἀνδρείαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ φρόνησιν, καὶ συλλήβδην ἀρετὴν πᾶσαν. καὶ οὓς ἂν ἡγῶνται τοιούτους εἶναι, ἢ γεγονέναι, ἢ 2) ἐγγὺς, θαυμάζουσι καὶ ὑμνοῦσι· καὶ τοὺς μέν τινας θεοὺς, τοὺς δὲ ἥρωας ἀποφαίνουσιν· οἷον Ἡρακλέα, καὶ Διοσκούρους, καὶ Θησέα, καὶ Ἀχιλλέα, καὶ πάντας τοὺς ἡμιθέους λεγομένους. ὧν 3) ἂν ὅμοιον ὑπολαμβάνουσιν, ἕτοιμοί εἰσιν ἅπαντες ἐκείνῳ πείθεσθαι, καὶ ὑπηρετεῖν, ὅ, τι ἂν προςάττῃ, καὶ βασιλέα καὶ ἄρχοντα ἀποδεικνύναι ἑαυτῶν, καὶ τὰ σφέτερα ἐπιτρέπειν, ὃν ἂν σώφρονα, καὶ δίκαιον, καὶ φρόνιμον ὄντως ὑπολαμβάνωσι, καὶ ἁπλῶς ἄνδρα ἀγαθόν. ὥστε ταύτῃ μὲν οὐκ ἄν τις αὐτοῖς μέμψαιτο, ὡς οὐκ αἰσθανομένοις, ὅτι σεμνόν τι καὶ τίμιον, καὶ τοῦ παντὸς ἄξιον χρῆμα ἀρετὴν τιμῶσιν· οὐ μὴν 4) ἐπιθυμοῦσι μᾶλλον πάντων, ἢ 5) ἀγαθοὶ γενέσθαι· καὶ πράττουσι πάντα πρότερον, ἢ ὅπως σωφρονήσωσι 6), καὶ φρόνιμοι ἔσονται, καὶ δίκαιοι, καὶ ἄνδρες σπουδαῖοι·

1) [malim ἄτοπόν μοι. cl. Koehler.]
2) [ἢ del. Koehler.]
3) ὃν Anglus. Caſaub. vult ὑπολαμβάνωσί τιν', ἕτοιμοι —
4) [χρῆμα ἀρετή. ἀρετὴν τιμῶσιν καὶ μήν. Koehler.]
5) ἢ delendum vna cum commate. *in eo, vt boni fiant, ſummam votorum ſtudiorumque non ponunt.*
6) aut σωφρονήσουσι leg. aut ἔσωνται.

δαῖοι· καλῶς μὲν αὑτῶν δυνάμενοι προΐστασθαι, καλῶς δὲ οἶκον οἰκῆσαι, καλῶς δὲ ἄρξαι πόλεως· εὖ δὲ πλοῦτον ἐνεγκεῖν, εὖ δὲ πενίαν, εὖ δὲ προσενεχθῆναι φίλοις, εὖ δὲ συγγενέσι· δικαίως δ' ἐπιμεληθῆναι γονέων, ὁσίως τε θεραπεύειν 7) θεούς. ἄλλοι 8) μέν τινες περὶ γεωργίαν πραγματεύονται, οἱ δὲ περὶ ἐμπορίαν, οἱ δ' ἐπὶ στρατείαν ὁρμῶσιν, οἱ δ' ἐπὶ ἰατρικήν, οἱ δὲ οἰκοδομικήν, ἢ ναυπηγικὴν ἐκμανθάνουσιν· οἱ δὲ κιθαρίζειν, ἢ αὐλεῖν, ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ παλαίειν· οἱ δὲ, ὅπως δεινοὶ δόξωσι περὶ τὸ εἰπεῖν ἐν δήμῳ, ἢ δικαστηρίῳ, τὴν πᾶσαν σπουδὴν ἔχουσιν, οἱ δὲ, ὅπως ἰσχυροὶ ἔσονται τὰ σώματα. καὶ τοὺς μὲν ἐμπόρους, καὶ γεωργοὺς, καὶ στρατιώτας, καὶ ἰατροὺς, καὶ οἰκοδόμους, καὶ κιθαριστὰς, καὶ αὐλητὰς, καὶ παιδοτρίβας, ἔτι δὲ τοὺς λεγομένους ῥήτορας, καὶ τοὺς πάνυ ἰσχύοντας τοῖς σώμασιν, ἀθλίους, καὶ δυστυχεῖς, πολλοὺς ἂν εὕροι τις, ἢ μικροῦ δεῖν, ἅπαντας. ἂν δὲ ἡ ψυχὴ 9) ἔμφρων γένηται, καὶ ὁ νοῦς ἀγαθὸς, καὶ ἱκανοὶ ὦσι τά τε αὑτῶν πράγματα ὀρθῶς πράττειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων, τούτους ἀνάγκη καὶ εὐδαιμόνως ζῆν, νομίμους ἄνδρας γενομένους, καὶ ἀγαθοῦ δαίμονος τυχόντας, καὶ φίλους ὄντας τοῖς θεοῖς. οὐ γὰρ ἄλλους μὲν φρονίμους εἰκὸς εἶναι, ἄλλους δὲ ἐμπείρους τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· οὐδὲ ἄλλους μὲν τἀνθρώπεια, ἄλλους δὲ τὰ θεῖα ἐπίστασθαι· οὐδὲ ἄλλους μὲν εἶναι τῶν θείων ἐπιστήμονας, ἄλλους δὲ ὁσίους 10)·

οὐδὲ

7) ὁσίως τε θεραπεύειν] Ven. et Mor. dant ὅπως τε θεραπεύσειαν. margo Mor. et el. Koehler. θεραπεῦσαι.

8) ἀλλ' οἱ Casaub. et Anglus. item Casaub. πραγματεύωνται.

9) ἡ ψυχὴ est *voluntas*, ὁ νοῦς est *intellectus*.

10) videtur quidem primo intuitu loco vocab. ὁσίους reponendum esse δικαίους, idque Anglo quoque fuit probatum; neque contendam id a Dione profectum non fuisse: quando tamen huic ad probos pertinenti gradationi oppositam alteram ad improbos spectantem cum ea contendo,

οὐδὲ ἄλλους μὲν δικαίους, ἄλλους δὲ ὁσίους· οὐδὲ ἄλλους μὲν ὁσίους, ἄλλους δὲ θεοφιλεῖς· οὐδὲ ἕτεροι μὲν ἔσονται θεοφιλεῖς, ἕτεροι δὲ εὐδαίμονες· οὐδὲ ἕτεροι μὲν εἰσὶν ἄνθρωποι ἄφρονες, ἕτεροι δ' ἀγνοοῦσι τὰ καθ' αὑτοὺς πράγματα· οὐδὲ οἱ τὰ σφέτερα πράγματα ἀγνοοῦσι, τὰ θεῖα ἴσασιν· οὐδὲ οἱ φαύλως περὶ τῶν θείων ὑπειληφότες, οὐκ ἀνόσιοί εἰσιν· οὐδέ γε τοὺς ἀνοσίους οἷόν τε φίλους εἶναι θεοῖς· οὐδὲ τοὺς μὴ φίλους εἶναι 11) θεοῖς μὴ δυστυχεῖς εἶναι. διὰ τί ποτ' οὖν οἱ μὲν ὀρεγόμενοι, ὅπως 12) εὐδαιμονήσουσιν, οὐ προθυμοῦνται τοιούτους παρέχειν σφᾶς αὐτούς; ἃ δὲ πράττοντας οὐδὲν αὐτοὺς κωλύει κακῶς καὶ ἀθλίως ζῆν, πᾶσαν τούτων ἐπιμέλειαν ποιοῦνται. καίτοι ἄνευ μὲν αὐλητῶν, καὶ κιθαριστῶν, καὶ σκυτοτόμων, καὶ παιδοτριβῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ ἰατρῶν, οὐκ ἀδύνατον ἀνθρώποις βιοῦν, πάνυ καλῶς καὶ νομίμως· οἶμαι δ' ἐγὼ καὶ δίχα γεωργῶν, καὶ οἰκοδόμων. Σκύθαι γοῦν οὐδὲν κωλύονται, οἱ Νομάδες 13), μήτε οἰκίας ἔχοντες, μήτε γῆν σπείροντες, ἢ φυτεύοντες, δικαίως καὶ κατὰ νόμους πολιτεύεσθαι· ἄνευ δὲ νόμου, καὶ δικαίου 14), μὴ κακῶς ζῆν ἀνθρώπους, καὶ πολὺ τῶν θηρίων ὠμότερον, οὐ δυνατόν. ἔτι δ' ὅπου μὲν φαῦλοι σκυτοτόμοι εἰσὶ, καὶ γεωργοὶ, καὶ οἰκοδόμοι, οὐδὲν ἐκεῖ διὰ τοῦτο συμβαίνει χαλεπὸν, ἀλλὰ τὰ ὑποδήματα, καὶ πυροὶ ἐλάττους, καὶ κριθαί 15)· ὅπου δὲ ἄρχοντες χείρους, καὶ δικασταί,

do, videoque deesse membrum et velut annulum catenae, illi οὐδὲ ἄλλους μὲν δικαίους, ἄλλους δὲ ὁσίους respondentem: in eam venio opinionem, totum hoc, quod modo recitaui, membrum οὐδὲ -- ὁσίους expungendum, reliqua sana esse.

11) ὄντας Anglús.

12) ὅπως γενόμενοι εὐδ. margo Mor.

13) [οἱ Νομάδες οὐδὲν κωλύονται Koehler.]

14) δικαστοῦ Koehler.

15) f. τὰ ὑποδήματα χείρω, καὶ οἱ πυροὶ ἐλάττους, καὶ αἱ κριθαί.

δικασαὶ, καὶ νόμοι, τὰ πράγματα κάκιον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, καὶ ὁ βίος δυστυχέστερος καὶ στάσεις, καὶ ἀδικίαι, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀσέβεια πολλὴ φύεται [16]) παρ' αὐτοῖς. ἔτι δὲ σκυτοτόμον μὲν αὐτὸν οὐκ ὄντα, λυσιτελεῖ παρ' ἄλλου πρίασθαι [17]) ὑποδήματα· καὶ οἰκοδομεῖν οὐκ ἐπιστάμενον, ἄλλον ἐπὶ τούτῳ μισθώσεσθαι [18])· καὶ γεωργὸν μὴ ὄντα, σῖτον πρίασθαι, καὶ ὄσπρια· ἄδικον δὲ αὐτὸν ὄντα, οὐ λυσιτελεῖ τῶν δικαίων παρ' ἄλλου τυγχάνειν, οὐδὲ ἄφρονα, καὶ ἀγνοοῦντα, ἃ δεῖ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, μετανοοῦντα ἐφ' ἑκάστῳ, πρὸς ἕτερον ἰέναι. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, ὁ μὲν ἀργυρίου δεόμενος, ἢ ἱματίων, ἢ οἰκίας, ἢ ἄλλου του, καὶ ἐπίσταταί [19]) τε καὶ ὃ ζητεῖ παρὰ τῶν ἐχόντων λαβεῖν· ὁ δὲ νοῦν οὐκ ἔχων, οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἐπίσταται, ὅτι οὐκ ἔχει νοῦν· τἄλλα δὲ αὐτός φησιν ἱκανὸς εἶναι, καὶ ἰσχυρίζεται, ἀφροσύνῃ πάντα πράττων, καὶ λέγων ἀφρόνως· καὶ οὔ φησιν ἄδικος εἶναι, οὐδὲ ἀνόητος, οὐδὲ ἀκόλαστος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε, ἱκανῶς περὶ ταῦτα ἔχειν, ὧν οὐδεμίαν πώποτε ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο, οὐδὲ ἔμαθεν οὐδὲν τούτων ἕνεκεν. οὐδὲ γὰρ ἐπιστήμην εἶναι νομίζουσι, καθ' ἣν εἴσονται τὸ [20]) πρακτέον αὐτοῖς, ἢ τί μὴ πρακτέον, καὶ πῶς βιώσονται ὀρθῶς· ἀλλὰ τοὺς νόμους αὐτοῖς [21]) ἱκανοὺς εἶναι πρὸς τοῦτο, τοὺς γε-

γραμ-

16) Φαίνεται margo Mor.

17) παρ' ἄλλου πρίασθαι] sic recte Ven. sed Mor. dat παρ' ἄλλῃ πριᾶσθαι.

18) mallem μισθοῦσθαι, aut μισθώσασθαι.

19) lege ἢ ἄλλου του, ἐπίσταταί τε [scil. ὅτι τούτου δεῖται] καὶ, ὃ ζητεῖ, παρὰ τῶν ἐχόντων λαμβάνει. (vel οἶδε λαβεῖν) ὁ δὲ νοῦν οὐκ ἔχων. [καὶ ἐπίσταται, δύναται ὃ ζητεῖ — οὐδὲ αὐτός. quod sequitur, glossema puto. Koehler.]

20) aut loco τὸ leg. puto τί, aut loco τί leg. τὸ, vt vniformis sit oratio.

21) αὐτοὺς margo Mor.

γεγραμμένους· ὅπως δὲ πείσονται τοῖς νόμοις, καὶ ἑκόντες ποιήσουσι τὰ ἐκείνοις δοκοῦντα, οὐδὲ φροντίζουσι. καίτοι οὐχ ἧττον [22]) ὁ φόβῳ τοῦ κλέπτειν ἀπέχεσθαι δοκῶν, ἀλλὰ μὴ μισῶν τὸ πρᾶγμα, καὶ καταγινώσκων, κλέπτης τῶν ὑφαιρουμένων ἐστίν· εἰ μὴ καὶ τὸν ἡμέρας οὐ κλέπτοντα, ἀλλὰ νυκτὸς γενομένης, κλέπτην [23]) οὐ φήσομεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλὰ δίκαιον εἶναι. ἔπειτα δέονται πολλῶν τῶν ἀπειλούντων καὶ κολαζόντων, ὡς οὐ δυνάμενοι αὐτοὶ ἀπέχεσθαι τῶν ἀδικημάτων· ἀλλὰ καὶ οἶκοι [24]) ὄντες. τοιοῦτοι δὲ ὄντες, αἱροῦσι [25]) τοὺς νομοθέτας καὶ κολάζουσι τοὺς νόμους [25b])· ὥσπερ εἰ ἄμουσοι ὄντες, ᾕρουν [26]) τοὺς μουσικούς, καὶ οὐδὲν ἐπαΐοντες περὶ γεωμετρίας τοὺς γεωμέτρας· σημεῖον δὲ τῆς πονηρίας τῆς τῶν ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἀνέλοιμεν τοὺς νόμους, καὶ ἄδεια γένοιτο τοῦ τύπτειν ἀλλήλους, καὶ ἀποκτείνειν, καὶ ἁρπάζειν τὰ τῶν πέλας, καὶ μοιχεύειν, καὶ λωποδυτεῖν· τίνας ἔσεσθαι οἰητέον [27]) τοὺς ἀφεξομένους τούτων, καὶ μὴ πάνυ ῥᾳδίως τε καὶ ἑτοίμως ἅπαντα ἐξαμαρτεῖν

22) οὐχ ἧττον] sic recte Casaub. sed Ven. et Mor. omittunt οὐχ.

23) κλέπτην] sic Casaub. κλέπτειν Ven. et Mor.

24) Casaub. vult ἄδικοι, et Anglus κακοί. nisi Casaubonum aut Anglum, seorsim quemque, audire malis, possis amborum sententias ita componere, vt legas ἀλλὰ κακοὶ καὶ ἄδικοδι ὄντες, item ἀλλὰ κακοὶ οἴκοθεν ὄντες, vti etiam ἀλλὰ φύσει κακοὶ καὶ ἄδικοι ὄντες. [cl. Koehler. vult οἶκον οἰκοῦντες]

25) αἱροῦσι] *redarguunt, coercent, conuincunt improbitatis.* αἱροῦνται Ven. et Mor.

25b) Casaub. vult κολάζουσι κατὰ νόμους, aut κολάπτουσι, *feriunt, incidunt in aes.*

26) ᾕρουν] *conuincerent inscitiae* in pulsandis fidibus et edendis modulis. ᾕροῦντο (sic) Ven. et Mor.

27) οἰητέον] sic recte Ven. οἰκτέον Mor.

βουλομένους; ὥστε[28]) τὸ νῦν γε, οὐδὲν ἧττον[29]) λανθάνομεν μετὰ κλεπτῶν, καὶ ἀνδραποδιστῶν, καὶ μοιχῶν, ζῶντες καὶ συμπολιτευόμενοι. καὶ κατὰ τοῦτο, οὐδὲν βελτίους τῶν θηρίων ἐσμέν· καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἂν φοβηθῇ ἀνθρώπους φυλάττοντας, ἢ κύνας, ἀπέχεται τοῦ ἁρπάζειν.

28) ὥστε si bene habet, accipi debet pro *enim* vel *nam*. mallem tamen ὅπως.

29) οὐδὲν ἧττον] subauditur: quam si legibus nullis vteremur.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ Ο΄.

Φέρε, εἴ τινος ἀκούοις λέγοντος, ὅτι βούλεται γεωργεῖν, μηδὲν δὲ πρὸς τοῦτο πράττοντα ὁρῴης αὐτὸν, μήτε βόας ὠνούμενον, ἢ τρέφοντα, μήτε ἄροτρα κατασκευαζόμενον, μήτε τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν γεωργίαν σκεύη, μηδὲ ἐνοικοῦντα ἐν ἀγρῷ αὐτὸν, ἢ, αὐτὸν μὴ κεκτημένον, παρ᾽ ἄλλου μισθωσάμενον· ἀλλὰ ἐν ἄστει τὰ πολλὰ διατρίβοντα περὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸ γυμνάσιον, καὶ περὶ πότους ὄντα, καὶ ἑταίρας, καὶ τὴν τοιαύτην ῥαθυμίαν; πότερον προσέξεις οἷς λέγει μᾶλλον, ἢ τοῖς πραττομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ; καὶ πότερον φήσεις γεωργὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐργάτην, ἢ τῶν ἀργῶν καὶ ῥαθύμων· δηλονότι τῶν ἀργῶν εἶεν. εἰ δὲ κυνηγέτης εἶναι λέγοι τις, καὶ τὸν Ἱππόλυτον αὐτὸν, ἢ Μελέαγρον ὑπερβάλλειν[1]), τῇ τε ἀνδρείᾳ, καὶ φιλοπονίᾳ· μηδὲν

δὲ

1) ὑπερβάλλειν] subaudi λέγοι τις. *si quis dicat, se praestare Hippolyto.* Ven. et Mor. dant ὑπερβάλλῃ.

δὲ φαίνοιτο πράττων ὅμοιον, μήτε κύνας κεκτημένος, μήτε λίνα, μήτε ἵππον, μήτε ὅλως ἐπὶ θήραν ἐξιών· ἀλλὰ μηδὲ ὑπὸ ἡλίου τὸ σῶμα ἐπικεκαυμένος μήτε ψύχους ἀνέχεσθαι δυνάμενος, ἐσκιατραφημένος δὲ καὶ ἁπαλὸς, καὶ μάλιστα ἐοικὼς ταῖς γυναιξίν· ἔσθ' ὅπως ἂν ὑπολάβῃς ἂν τἀληθῆ λέγειν τοῦτον, καὶ προσήκειν τι αὐτῷ κυνηγεσίων; οὐκ ἔγωγε [2]). ἄτοπον γὰρ ἀπὸ [3]) τῶν λόγων μᾶλλον, οὓς λέγοι τις, ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων εἰδέναι, καὶ τεκμαίρεσθαι τὸν ἑκάστου βίον. εἰ δέ τις ἐπαγγέλλοιτό τι [4]), ὡς μουσικὴν ἄριστα ἐπιστάμενος, καὶ περὶ τοῦτο διατρίβων, μήτε [5]) δὲ αὐτοῦ κιθαρίζοντος μηδεὶς πώποτε ἀκοῦσαι, ἀλλὰ μηδὲ κιθάραν ἢ λύραν ἔχοντα ὁρῴη τις, μηδὲ λόγον τινὰ διεξιόντα [6]) τῶν κατὰ μουσικὴν, δίχα γε τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τοῦ ἐπίστασθαι φάσκειν [7]) τε τοῦ Ὀρφέως ἄμεινον, καὶ τοῦ Θαμύριδος [8]), βλέποι δ' αὐτὸν ἀλεκτρυόνας, ἢ ὄρτυγας θεραπεύοντα, καὶ τρέφοντα, καὶ μετὰ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ὡς τὸ πολὺ διατρίβοντα, πότερον τῶν μουσικῶν τοῦτον [9]) δεῖ ὑπολαμβάνειν, ἢ τούτων τῶν ἀνθρώπων, μεθ' ὧν ἐστι, καὶ οἷς ταῦτα ἐπιτηδεύει; δηλονότι τούτων· ἐὰν δὲ ἀστρονόμος εἶναί τις ὑπόσχηται, καὶ σαφέστατα ἐπίστασθαι τὰς περιό-

2) ἔγωγε] scil. ὑπολάβοιμι. Ven. et Mor. dant ἔμοιγε.
3) ἀπὸ] Ven. et Mor. ὑπό.
4) aut del. τι, aut cum τοι mutandum.
5) μήτε] l. μή.
6) διεξιόντα] sic recte Anglus. ἐξιόντα Ven. et Mor.
7) φάσκειν] sic recte Ven. forsitan dedit auctor ἐπίστασθαι φάσκειν τὰ μέλη (aut ταύτην, scil. *musicam artem*) τοῦ Ὀρφέως *se carmina aut Musicam melius Orpheo callere.* posset quoque legi καὶ τοῦ ᾄδειν ἐπίστασθαι φάσκειν τοῦ τε Ὀρφ.
8) Θαμύρα margo Mor.
9) τοῦτον] sic recte Ven. τοῦτο Mor.

περιόδους καὶ πορείας, καὶ τὰ ἀποσήματα, πῶς ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, ἡλίου τε καὶ σελήνης, καὶ τῶν τοιούτων ἄστρων, καὶ τὰ οὐράνια πάθη· μηδὲν δὲ τοιοῦτον ᾖ προειρηκὼς, μηδὲ περὶ ταῦτα φροντίζων, ἀλλὰ μᾶλλον συνὼν 10) τοῖς κυβεύουσι, καὶ μετ' ἐκείνων ἑκάστοτε ζῶν καὶ βλεπόμενος, ἀστρονόμον τοῦτον φήσεις, ἢ κυβευτήν; οὐ μὰ τὸν Δία, ἀστρονομίαν ἡγησαίμην ἂν ἔγωγε προσήκειν αὐτῷ, πολὺ δὲ μᾶλλον κυβείαν. δύο δέ τινων, τοῦ μὲν λέγοντος, ὅτι πλεύσηται 11) τὴν ταχίστην, καὶ πολλὰ κερδανεῖ χρήματα ἀπὸ ἐμπορίας, μήτε δὲ ναῦς, μήτε 12) ναύτας παρεσκευασμένου, μηδὲ φόρτον 13) ἔχοντος μηδὲν, ἀλλὰ μηδὲ προσιόντος. ὅλως τῷ λιμένι, μηδὲ τῇ θαλάττῃ· τοῦ δὲ πραγματευομένου περὶ ταῦτα, καὶ πλοῖον περισκοποῦντος, καὶ κυβερνήτην, καὶ χρήματα ἐμβαλλομένου· πότερον αὐτῶν 14) φήσεις ἐμπορίᾳ προσέχειν τὸν νοῦν; τὸν λέγοντα μὲν, ἧττον δὲ πράττοντα, καὶ παρασκευαζόμενον τὰ τοῦ πλοῦ καὶ τὰ τῆς ἐμπορίας; ἐγὼ μὲν οὐ τοῦτον. ἐπὶ παντὶ ἄρα, τὸν μὲν λόγον, εἰ καθ' αὐτὸν λέγοιτο, μηδὲν ἔχων περὶ τοῦ προσόντος, ἄκυρον 15) ἡγήσῃ, καὶ οὐ πιστόν· τὸ δ' ἔργον αὐτὸ πιστόν τε καὶ ἀληθὲς, ἐὰν καὶ μὴ προσάγῃ λόγους; οὕτως. πότερον οὖν γεωργίας εἶναί τινα ἔργα καὶ περὶ σκευή, ἢ ναυτιλίας 16), καὶ τῷ κυνηγέτῃ προσήκοντα, καὶ τῷ ἀστρονόμῳ, καὶ ἐπὶ 17) τοῖς ἄλλοις ἅπασι· φιλοσοφίας δὲ οὐδὲν ἐστιν οἰκεῖον ἔργον, οὐ-

δὲ

10) συνὼν] Ven. et Mor. σὺν.
11) πλεύσεται.
12) post μήτε addunt Ven. et Mor. δὲ.
13) aut Φορτίον, aut Φορτίων, aut Φόρτου, aut μηδένα.
14) αὐτῶν] aut sic cum Anglo leg. est, aut αὐτοῖν *istorum amborum*
15) f. μηδὲν ἔχων τεκμήριον τοῦ πράγματος, ἄκυρον.
16) γεωργίας μέν ἐστιν ἔργα τινὰ καὶ σκευή, καὶ ναυτιλίας.
17) καὶ οὕτως ἐπί.

δὲ πρᾶγμα, οὐδὲ παρασκευή; πάνυ μὲν οὖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄδηλα, τὰ προσήκοντα τῷ φιλοσόφῳ καὶ φιλοσοφίᾳ· τὰ δὲ τῶν ἐμπόρων, καὶ γεωργῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ ἀστρονόμων, καὶ ὧν δὴ νῦν εἶπον, ἔκδηλα καὶ φανερά. οὔ μοι δοκεῖ. ἀλλὰ δὴ καὶ λόγοι τινές εἰσιν, ὧν δεῖ τὸν φιλοσοφοῦντα ἀκούειν, καὶ μαθήματα, ἃ δεῖ μανθάνειν, καὶ δίαιτα [18]), ἣν δεῖ διαιτᾶσθαι· καὶ καθόλου βίος ἄλλος μὲν τοῦ φιλοσοφοῦντος, ἄλλος δὲ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων. ὁ μὲν [19]) πρὸς [20]) ἀλήθειαν, καὶ φρόνησιν τιμῶν, καὶ θεῶν ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν, καὶ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς [21]), μακρὰν ἀλαζονείας [22]), καὶ ἀπάτης [23]), καὶ τρυφῆς, εὐτέλειάν τε καὶ σωφροσύνην [24]). καὶ γὰρ στολὴ ἑτέρα μὲν τοῦ φιλοσοφοῦντος, ἑτέρα δὲ τῶν ἰδιωτῶν· καὶ κατακλίσεις, καὶ γυμνάσια, καὶ λουτρὰ, καὶ ἡ ἄλλη δίαιτα. καὶ τὸν μὲν ἀκολουθοῦντα, καὶ τὸν χρώμενον τούτοις, δεῖ νομίζειν, ὡς φιλοσοφίᾳ [25]) προσέχοντα τὸν νοῦν. τὸν δὲ ἐν μηδενὶ τούτων διαφέροντα, μηδὲ ὅλως ἕτερον ὄντα τῶν πολλῶν, ἕνα ἐκείνων θετέον· κἂν μυριάκις εἴπῃ

18) δίαιτα] Ven. et Mor. dant δίαιταν.

19) poſt ὁ μὲν deeſt aliquid, ſcil. e. gr. ἐν σπουδαῖς εἰκαίαις καὶ βλαβεραῖς ἀναλισκόμενος, ὁ δὲ — vel ſimile quid. Comparat vitam hominum vulgarium in rebus vanis occupatam cum ſapiente vita philoſophi. ὁ μὲν redit ad βίον τῶν πολλῶν.

20) ſi abeſſet πρὸς, ſeruarem τιμῶν. ſignificaret tum idem atque ἀσκῶν, *excolens*; ſeruato autem πρὸς, ſtare nequit, ſed cum τείνων mutandum eſt, quod Anglus quoque vidit.

21) καὶ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς] ſubaudi ἐπιμέλειάν τε καὶ θεραπείαν margo Mor. dat τύχης.

22) ἀλαζονείας] Ven. et Mor. dant ἀλαζονείαν.

23) ἀπάτη καὶ τρυφὴ εὐτέλειά τε καὶ σωφροσύνη. margo Morell.

24) poſt σωφροσύνην exiſtimo ἀσκῶν deeſſe.

25) f. ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίᾳ.

τε καὶ ἐπαγγέλληται [26]) φιλοσοφεῖν, ἐναντίον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἢ Μεγαρέων, ἢ παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν· ἀλλ' ὠστέον τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εἰς τοὺς ἀλαζόνας, καὶ ἀνοήτους, καὶ τρυφερούς. καίτοι μουσικὸν μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι, μὴ πράττοντα τὰ τοῦ μουσικοῦ· ἡ γὰρ μουσικὴ οὐκ ἀναγκάζει [27]) προσέχειν αὐτῇ τὸν νοῦν, καὶ μηδὲν ἄλλο ποιεῖσθαι περὶ πλείονος. καὶ ἀστρονόμον ὄντα οὐδὲν [28]) ἴσως κωλύει τρέφειν ἀλεκτρυόνας, ἢ κυβεύειν· οὐδὲν γὰρ ἡ ἀστρονομία ἐμποδών ἐστι τῷ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν. καὶ νὴ Δία ἱππικὸν γενόμενον, ἢ κυβερνήτην ἀγαθὸν, ἢ γεωμέτρην, ἢ γράμματα εἰδότα, οὐδὲν θαυμαστὸν, ἢ παρὰ ταῖς ἑταίραις, ἢ ταῖς αὐλητρίσιν ὁρᾶσθαι· τὸ γὰρ ταῦτα ἐπίστασθαι, οὐδὲν ποιεῖ βελτίω τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, οὐδὲ ἀποτρέπει τῶν ἁμαρτημάτων. φιλοσοφίᾳ δὲ προσέχων τις, καὶ μετασχὼν τούτου τοῦ μαθήματος, οὐκ ἄν ποτε ἀποσταίη τῶν βελτίστων· οὐδὲ τούτων ἀμελήσας, αἰσχρόν τι καὶ φαῦλον προέλοιτ' ἂν πράττειν, οὐδὲ ἀργεῖν, καὶ ὀψοφαγεῖν, καὶ μεθύσκεσθαι. τὸ γὰρ μὴ ταῦτα θαυμάζειν, καὶ τὴν τούτων ἐπιθυμίαν ἐξαιρεῖν τῆς ψυχῆς, καὶ τοὐναντίον εἰς μῖσος αὐτῶν καὶ κατάγνωσιν προάγειν, φιλοσοφία ἐστί. τὸ δέ γε φῆσαι [29]), καὶ ἀλαζονεύεσθαι, καὶ αὐτὸν ἐξαπατῆσαι, καὶ τοὺς ἄλλους, οὐδὲν ἴσως κωλύει.

26) ἐπαγγέλληται] Ven. et Mor. dant ἀπαγγ.

27) ἀναγκάζει, ob sequens κωλύει. Ven. et Mor. dant ἀναγκάσει.

28) οὐδὲν] sic recte Ven. οὐδὲ Mor.

29) τὸ δέ γε φῆσαι] subaudi ἑαυτὸν φιλόσοφον εἶναι, *ut temet verbis duntaxat philosophum ferre, non impedit, quo minus vanus sis, et teque aliosque decipias.*

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΟΑ'.

Εἰσὶν, οἵ φασι, δεῖν [1]) πάντα ἐν πᾶσιν εἶναι περιττὸν, καὶ ὁμιλῆσαι ἀνθρώποις φασὶ δεῖν εἶναι δεινότατον, καὶ μηδέποτε σιγᾶν, μηδὲ ἀπορεῖν λόγων τοιούτων πρὸς τοὺς παρόντας, οἳ δυνήσονται τέρπειν αὐτούς· εἰ δὲ μὴ, φασὶν ἰδιώτην εἶναι, τὸν μὴ παρεσκευασμένον οὕτως, καὶ ὀλίγου ἄξιον. ἐγὼ δὲ φημι, τὰ μὲν δίκαια καὶ ἀληθῆ λέγειν αὐτούς· τὰ δὲ οὔ. τὸ μὲν γὰρ διαφέρειν πανταχοῦ τὸν φιλόσοφον τῶν ἄλλων, δοκοῦσιν ὀρθῶς ἀξιοῦν· πλὴν εἰ μήτι καὶ τὰς τέχνας φασὶ δεῖν αὐτὸν ἁπάσας εἰδέναι, καὶ βέλτιον κατὰ τὴν τέχνην ἅπαντα ποιεῖν τῶν δημιουργῶν, οἰκίας τε οἰκοδομούμενον, καὶ πλοῖα ναυπηγούμενον, καὶ χαλκεύοντα, καὶ ὑφαίνοντα, καὶ γεωργοῦντα· ὥσπερ ὁ Ἠλεῖος Ἱππίας ἠξίου σοφώτατος εἶναι τῶν Ἑλλήνων, οὐ μόνον ποιήματα παντοδαπὰ, καὶ λόγους αὐτοῦ ποικίλους προφέρων, Ὀλυμπιάσι τε, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πανηγύρεσι τῶν Ἑλλήνων· ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐπιδεικνὺς ἔργα, τόν τε δακτύλιον, καὶ τὴν λήκυθον, καὶ στλεγγίδα, καὶ ἱμάντα, καὶ τὴν ζώνην· ὡς ἅπαντα πεποιηκὼς αὐτὸς, οἷον ἀπαρχὰς τῆς σοφίας, τοῖς Ἕλλησιν ἐπιδεικνύων. σχεδὸν δὲ καὶ Ὅμηρος Ὀδυσσέα πεποίηκεν, οὐ μόνον γνώμῃ διαφέροντα, καὶ τῷ δύνασθαι περὶ πραγμάτων βουλεύεσθαι [2]), καὶ λέγειν δεινότατα, ἔν τε πλήθει, καὶ πρὸς ὀλίγους, καὶ πρὸς ἕνα, καὶ νὴ Δία γε ἐν ἐκκλησίᾳ τε, καὶ παρὰ πότον, καὶ εἰ τύχοι, με-

1) poſt δεῖν videtur σοφὸν aut φιλόσοφον deeſſe. v. verſ. 8. patet quoque ex inſcriptione.

2) βουλεύεσθαι] Ven. et Mor. dant βουλεύσασθαι.

τά τινος βαδίζων ὁδὸν, καὶ πρὸς βασιλέα [3]), καὶ πρὸς ἰδιώτην, καὶ πρὸς ἐλεύθερον, καὶ πρὸς δοῦλον, καὶ πρὸς ἔνδοξον ὄντα καὶ βασιλέα, καὶ αὖ πάλιν ἀγνοούμενον καὶ πτωχὸν, καὶ πρὸς ἄνδρα τε ὁμοίως, καὶ γυναῖκα, καὶ κόρην· ἔτι δὲ μάχεσθαι ἐπιστάμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων ἁπάντων ἔμπειρον, καὶ [4]) τεκτονικῆς, καὶ οἰκοδομίας, καὶ ναυπηγικῆς· πῶς γὰρ ἂν τὸ λέχος ἐποίησεν, ἀποκόψας τόν γε [5]) τῆς ἐλαίας θαλλὸν, εἰ μὴ καὶ τεκτονικῆς ἐπιστήμων ἦν; πῶς δ' ἂν περιεβάλλετο θάλαμον, εἰ μὴ καὶ οἰκοδομῆσαι ἠπίστατο [6]); πῶς δ' ἂν εἰργάσατο τὴν σχεδίαν, οὐκ ὢν ἔμπειρος ναυπηγίας; τὰ δὲ περὶ φυτείαν καὶ γεωργίαν εὐθὺς ἐκ παίδων ἐσπουδακὼς φαίνεται, παρὰ τοῦ πατρὸς δένδρα ζητῶν [7]) καὶ ἀμπέλους, ἄλλως τε καὶ τοῦ πατρὸς γεωργοῦ ὄντος, πάνυ ἐπιμελοῦς τε καὶ ἐμπείρου, εἰκὸς ἦν αὐτὸν ταῦτα μὴ ἀγνοεῖν, ὅπου γε καὶ προκαλεῖται τὸν Εὐρύμαχον, καὶ ἀμῆσαι καὶ ἀρόσαι. ἀλλὰ φησὶ καὶ τῶν τοιούτων ἔμπειρος εἶναι, μαγειρικῆς τε καὶ οἰνοχοίας, καὶ τῆς ἄλλης ἁπάσης διακονίας, ἅ φησι [8]) τοὺς χείρονας τοῖς ἀγαθοῖς διακονεῖν [9]). ταῦτα μὲν οὖν ἴσως, Ἱππίας καὶ Ὀδυσσεὺς, δεινὼ ἤστην. ἐγὼ δέ φημι τὸν φιλόσοφον τὰς μὲν τέχνας οὐχ οἷόν τε

εἶναι

3) βασιλεὺς recte ἰδιώτῃ, *homini priuato*, *plebeio*, opponitur. ſed cum ſtatim recurrat idem vocabulum, credo hic loci rectius *idiotae*, h. e. *homini rudi*, opponi *ſapientem*. quare mallem καὶ πρὸς σοφὸν legere.

4) καὶ delend. nam a tectonica incipit auctor eas artes enumerare, quas vniuerſali nomine τῶν τοιούτων complexus fuerat. v. verſ. 5. a fin.

5) γε delendum.

6) ἠπίστατο] Ven. et Mor. dant ἐπίστατο.

7) αἰτῶν margo Mor.

8) φησι] *ait*, ſcil Vlyſſes. φήσει Ven. et Mor.

9) διακονεῖν] Ven. et Mor. διακονεῖσθαι.

εἶναι πάσας εἰδέναι· χαλεπὸν γὰρ καὶ μίαν ἀκριβῶς ἐργάσασθαι· ποιῆσαι δ' ἂν ἅπαντα βέλτιον, ὅ, τι ἂν τύχῃ ποιῶν, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· καὶ τὰ κατὰ τὰς τέχνας, ἂν ἄρα ἀναγκασθῇ ποτε ἅψασθαι τοιούτου τινὸς, οὐ κατὰ τὴν τέχνην διαφέροντα [10])· τοῦτο γὰρ οὐχ οἷόν τε, τοῦ τέκτονος τὸν ἰδιώτην ἄμεινον ποιῆσαί τι κατὰ τὴν τεκτονικὴν, ἢ τοῦ γεωργοῦ, τὸν οὐκ ὄντα γεωργίας ἔμπειρον ἐν τῷ ποιεῖν τι τῶν γεωργικῶν, ἐμπειρότερον φανῆναι. πῶς δ' ἂν διαφέροι [11]); τὸ συμφερόντως ποιεῖν, ἢ μὴ ποιεῖν, καὶ ὅτε δεῖ καὶ ὅπου, καὶ τὸν καιρὸν γνῶναι τοῦ δημιουργοῦ μᾶλλον καὶ τὸ δυνατόν. αὐτίκα οὐ δοκεῖ μοι Δαίδαλος καλῶς εἰργάσθαι ἐν Κρήτῃ τὸν Λαβύρινθον, οὗ εἰσερχόμενοι ἀπώλλυντο οἱ πολῖται αὐτοῦ, καὶ αἱ πολίτιδες. οὐ γὰρ δικαίως εἰργάσατο συμπράττων τῇ νόσῳ [12]) τῆς Πασιφάης· οὐδὲ ὀρθῶς εἰργάσατο, οὐ γὰρ συνέφερεν· οὐδὲ ἦν δίκαιον, οὐδὲ καλὸν, τοιαῦτα συμπράττειν, οὐδὲ μηχανὰς εὑρίσκειν ἐπὶ τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀνόσια, οὐδὲ ὡς τὸν Ἴκαρον ἐπτέρωσεν, εἰ χρὴ πιστεύειν τῷ μύθῳ, καλῶς ἐξευρεῖν φημι τήνδε τὴν μηχανήν. οὐ γὰρ δυνατὰ ἐμηχανᾶτο, πτέρυγας ἀνθρώπῳ προστιθείς. οὐκοῦν διέφθειρε τὸν υἱόν. ἔοικε δὲ καὶ Ὅμηρος λοιδορεῖν τινα τέκτονα τῶν Τρώων, οὐ καλῶς ἐργασάμενον τὰς ναῦς τῷ Ἀλεξάνδρῳ, αἷς εἰσέπλευσεν [13]) εἰς τὴν Ἑλλάδα, οὐδὲν ἔχων αἰτιάσασθαι κατὰ τὴν τέχνην. φησὶ γάρ·

Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, —

οὐκ

10) διαφέροντα] subaudi e praecedentibus ποιῆσαι in optatiuo. mallem tamen id adesse.

11) f. πῶς δ' ἂν οὖν διαφέροι. resp. ἐν τῷ συμφερόντως —

12) τῇ νόσῳ] *morbo*, h. e. *insano amori*. τῇ νήσῳ Ven. et Mor.

13) ἔπλευσεν.

οὐκ ἐγκωμιάζων αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει τῶν νεῶν, ἀλλὰ ψέγων πολὺ μᾶλλον, ἢ εἰ [14]) λέγων αὐτὸν ποιῆσαι τὰς ναῦς ἢ βραδείας, ἢ ἄλλο τι ἁμάρτημα ἐχούσας, ᾐτιᾶτο τὸ περὶ τὴν ναυπηγίαν [15]). ψέγει δὲ ὁμοίως καὶ κυνηγέτην τινὰ, καὶ καταγελᾷ τῆς ἐμπειρίας, ὅτι εἰς οὐδὲν δέον ἐκέκτητο αὐτήν· ἀλλὰ τὰ μὲν θηρία ἠπίστατο βάλλειν, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ οὐκ ἐτύγχανεν οὐδενὸς, ἀλλ᾽ ἀχρεῖος ἦν, διὰ τὴν δειλίαν· καὶ οὔ φησιν αὐτῷ τότε βοηθῆσαι τὴν Ἄρτεμιν. οὐκοῦν ἐκ τούτων δῆλον, ὅτι δεῖ φρονήσεως καὶ ἀρετῆς, καὶ πρὸς ἃ ἐπίστανται οἱ ἄνθρωποι, καὶ πρὸς ἃ οὐκ ἐπίστανται· καὶ οὕτως ἂν ἅπαντα διαφέροι πάντων ὁ σώφρων, οἷον χρὴ εἶναι τὸν φιλόσοφον, καὶ ποιῶν τι τούτων καὶ μὴ ποιῶν, κἂν ὁπωσοῦν ποιῇ κατὰ τὴν τέχνην [16]). ὡς δὲ τῶν ζωγράφων γράψει κρεῖττον οὐκ ὢν ζωγράφος· ἢ τῶν ἰατρῶν ἄμεινον θεραπεύσει κατὰ τὴν ἰατρικὴν, οὐκ ὢν ἰατρός· ἢ τῶν μουσικῶν μουσικώτερον ᾄσεται, οὐκ ὢν ἔμπειρος μουσικῆς, ἢ μετρίως ἔμπειρος γεγονώς· ἢ τῶν ἀριθμητικῶν [17]) παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς, ἢ τῶν γεωμετρῶν ἐμπειρότερος φανεῖται περὶ γεωμετρίαν, ἢ περὶ φυτείαν τῶν γεωργῶν, ἢ περὶ κυβερνητικὴν τῶν κυβερνητῶν· ἢ σφάζειν θᾶττον τῶν μαγείρων, ἢ διελεῖν, δέον διελεῖν, τῶν αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεποιημένων, οὐ χρὴ διανοεῖσθαι. καίτοι τῶν νῦν βασιλέων τις

ἐπι-

14) μᾶλλον εἴη margo Mor.

15) ᾐτιᾶτο τὸ περὶ τὴν ναυπ.] id est, *culpasset fabricam nauis.* τὸ περὶ τὴν ναυπηγίαν idem est dictum atque τὴν ναυπηγίαν. v. Wesseling ad Diodor. Sic. Ven. et Mor. omittunt τό.

16) ποιῇ, κἂν κατὰ τέχνην.

17) post ἀριθμητικῶν deest aliquid, e. gr. διοίσεται περὶ τοὺς ἀριθμούς. *in rationibus subducendis superaturum esse calculatores.*

ἐπιθυμεῖ [18]) σοφὸς εἶναι τὴν τοιαύτην σοφίαν, ὡς πλεῖστα ἐπιστάμενος· οὐ μέντοι τὰ τοιαῦτα, ἃ μὴ θαυμάζεται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. ἀλλ' ἐφ' οἷς στεφανωθῆναί ἐστι, κηρύττειν καὶ ᾄδειν πρὸς κιθάραν, καὶ τραγῳδεῖν, καὶ παλαίειν, καὶ παγκρατιάζειν. φασὶ δὲ καὶ γράφειν, καὶ πλάττειν ἱκανὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ αὐλεῖν τῷ τε [19]) στόματι καὶ ταῖς μασχάλαις ἀσκὸν ὑποβάλλοντα· ὅπως διαπεφευγὼς ᾖ τὸ αἰσχρὸν, τὸ τῆς Ἀθηνᾶς. οὐκοῦν ὑπῆρχε σοφός.

18) ἐπιθυμεῖ] Ven. et Mor. dant ἐπεθύμει. Apparet, hanc orationem sub Nerone, aut paullo post eum sublatum, dictam fuisse. eiusdem quoque iuuenilis aetatis sunt superiores et secuturae sophisticae et dialogisticae omnes.

19) τῷ τε] *et ore et axillis.* Ven. et Mor. dant τότε. significat illud tibiae genus, quod appensum habet vtrem seu follem, qui brachiis agitatus tibiam animat. nos vulgo *caprum Polonicum* et *Sackpfeife* appellamus. Graeci tales tibicines ἀσκαύλας appellant, Latini *vtricularios.* Neronem vtre inflato cecinisse non memini alibi legere, neque intelligo, qui tibicen vtricularius turpitudinem buccarum inflatarum effugere queat. Tibicini enim, nisi vehementer fallor et rerum humanarum prorsus ignarus sum, siue asta tibia, siue vtre instructa canat, buccae intumescunt. De κηρύττειν dubitari non debebat. Coronam praeconii Neronem aliquoties meruisse testantur historiae.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ [1]).

ΛΟΓΟΣ ΟΒ'.

Διατί ποτε οἱ ἄνθρωποι, ὅταν μέν τινα ἴδωσιν ναύτου [2]) μόνον χιτῶνα ἔχοντα, οὔτε προσέχουσι, οὔτε διαγελῶσι, λογιζόμενοι τυχὸν, ναύτης ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι οὐδὲν δεῖ καταγελᾶν, τούτου ἕνεκα· ὁμοίως οὐδὲ εἴ τινα ἴδοιεν γεωργοῦ στολὴν ἔχοντα, ἢ ποιμένος ἐξωμίδα, ἢ διφθέραν ἐνημμένον, ἢ κοσσύμβην ὑποδεδυκότα, οὐ χαλεπαίνουσιν· ἀλλ᾽ οὐδὲ προσποιοῦνται τὴν ἀρχὴν, ἡγούμενοι προσήκειν τὴν στολὴν ταύτην τῷ τοιοῦτόν τι πράξαντι. τούς γε μὴν καπήλους [3]) ἑκάστοτε ὁρῶντες πρὸ τῶν καπηλείων ἀνεζωσμένους, οὐδέποτε τωθάζουσι, καταγελῷεν δ᾽ ἂν τοὐναντίον, εἰ μὴ οὕτως ἐνεσκευασμένοι εἶεν, ὡς οἰκείου τοῦ σχήματος ὑπάρχοντος τῇ ἐργασίᾳ, ἣν μεταχειρίζονται· ἐπειδὴ δέ τινα ἴδωσιν ἀχίτωνα ἐν ἱματίῳ κομῶντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ γένεια, οὐχ οἷοί τέ εἰσι πρὸς τούτους τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, οὐδὲ σιγῇ παρέρχεσθαι· ἀλλ᾽ ἐφίστανται καὶ ἐρεθίζουσι, καὶ ἤτοι κατεγέλασαν, ἢ ἐλοιδόρησαν, ἢ ἐνίοτε ἕλκουσιν ἐπιλαβόμενοι, ὅταν τινὰ ὁρῶσι μὴ πάνυ ἐῤῥωμένον αὐτὸν, μηδὲ ἄλλον μηδένα παρόντα τὸν ἐπιβοηθήσοντα· καὶ ταῦτα εἰδότες, ὅτι τοῖς καλουμένοις φιλοσόφοις ξύνηθές ἐστιν ἡ στολὴ αὕτη,

καὶ

1) περὶ τοῦ σχήματος, id est de habitu vel gestamine philosophi, de pallio puta. transiit ille voc. vsus ad Christianos. v. Du Cange Gl. Gr. p. 1506.

2) ναύτου] vt paulo post ἴδοιεν γεωργοῦ στολὴν ἔχ. *si quem videant nautae tunicam tantummodo in corpore gestantem.* subaudi: *et non simul* ἱμάτιον. nam μόνον χιτῶνα respicit ad ἱμάτιον, v. vers. 15.

3) locum hunc illustrauit Gataker ad M. Antonin. Philos. p. 155. a.

καὶ τρόπον τινὰ ἀποδεδειγμένον 4). ὃ δὲ ἔτι τούτου παραδοξότερον· ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνθρώπους, τοὺς μέν τινας πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρᾳκῶν τινες, τῶν Γετῶν 5) λεγομένων, πρότερον δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ Μακεδόνες· ἄλλους δὲ τιάραν, καὶ ἀναξυρίδας, καθάπερ, οἶμαι, Πέρσαι τε καὶ Βάκτριοι, καὶ Παρθυαῖοι, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν βαρβάρων. οἱ δὲ ἔτι τούτων ἀτοπώτερον εἰώθασιν ἐπιδημεῖν, πτερὰ ἔχοντες ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ὀρθά, ὥσπερ Νασάμωνες. οὐκοῦν οὐδὲ τούτοις πάνυ τι τολμῶσι πράγματα παρέχειν, οὐδ᾽ ἐνοχλεῖν προσιόντες. καίτοι Γέτας μέν, ἢ Πέρσας, ἢ Νασάμωνας, τοὺς μὲν οὐ πολλοὺς βλέπουσι, τοὺς δὲ σπανίως ἐπιδημοῦντας· τῶν δὲ τοιούτων ἀνθρώπων ὀλίγου νῦν μεστὰ πάντα, καὶ σχεδὸν πλείους γεγόνασι τῶν σκυτοτόμων, καὶ κναφέων, καὶ τῶν γελωτοποιῶν, ἢ ἄλλην ὁποίαν βούλει τέχνην ἐργαζομένων· ὥστε καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν ἴσως ῥηθῆναι εἰκότως, ὅτι πλεῖ πάντα 6) ὁμοίως ἀκάτια, καὶ πᾶσα βοῦς ἀροτριᾷ. οὐ τοίνυν κατὰ τοῦτο μόνον ξυνήθης αὐτοῖς ἡ ὄψις. ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγάλματα ὁρῶσιν ἐν τοῖς ναοῖς, οἷον Διὸς καὶ Ποσειδῶνος, καὶ ἄλλων πολλῶν θεῶν ἀγάλματα, ἐν τῇ αὐτῇ διαθέσει τοῦ σχήματος. παρὰ μὲν γὰρ Αἰγυπτίοις καὶ Φοίνιξι, καὶ ἑτέροις τισὶ τῶν βαρβάρων, οὐχ ὁ αὐτὸς τύπος τῶν ἀγαλμάτων, ὥσπερ, οἶμαι, παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ πολὺ διαφέρων. ἐνθάδε δὲ ὁ αὐτός ἐστι. καὶ ἀνδρῶν εἰκόνας ὁρῶσι πολιτῶν 7) τῆς πόλεως, καὶ

ἐν

4) ἀποδεδειγμένη margo Mor.

5) τῶν Γετῶν] sic recte Anglus. *Thraces*, *Getae*, *Daci*, nomina sunt promiscue habita. v. Reimar. ad Dion. Cass. p. 1105, 67. Ven. et Mor. dant τῶν γε τῶν.

6) f. πλεῖ ἡμῖν πάντα.

7) post πολιτῶν deesse videtur πανταχοῦ, vel ὅπου τύχῃ, *ubicunque locorum urbis*.

ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς στρατηγῶν, οὕτως ἀνακειμένας 8) γένεια καθεικότων. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα λέγειν; σχεδὸν γάρ τι καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ πλείους ὁμοίως πρὸς τοῦτο ἔχουσι, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ἡ ξυνήθεια ἀποκωλύει, τοῦ μὴ οὐκ ἐρεσχελεῖν, μηδὲ ὑβρίζειν, ἐπειδὰν τινα ἴδωσι τοιοῦτον, λέγω δὲ τῶν πολλῶν καὶ ἀδόξων, οὓς μὴ δεδοίκασιν ὡς ἱκανοὺς ἀμύνεσθαι· ἐπεί γε τούς γε τοιούτους σχεδὸν δυσωποῦνται καὶ θαυμάζουσι. τυχὸν οὖν τοιοῦτόν ἐστι τὸ γιγνόμενον. τοὺς μὲν ναύτας, καὶ τοὺς γεωργοὺς, καὶ ποιμένας, ἔτι δὲ Πέρσας, καὶ Νασαμῶνας, οὐκ οἴονται καταφρονεῖν αὐτῶν, οὐδὲ εἶναι πρὸς αὐτοὺς οὐδένα ἐκείνοις λόγον. ὅθεν οὐδὲ φροντίζουσι. τοὺς μέντοι φιλοσόφους ὑπονοοῦσιν, ὡς καταφρονοῦντας αὐτῶν, καὶ καταγινώσκοντας πολλὴν ἀμαθίαν καὶ δυστυχίαν· καὶ ὅτι φανερῶς μὲν οὐ καταγελῶσιν, ἰδίᾳ δὲ παρ' αὐτοῖς οὕτως ἔχουσιν· ὡς πάντας ἀθλίους ὄντας τοὺς ἀπαιδεύτους, ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν πλουσίων δὴ καὶ μακαρίων δοκούντων· οὓς αὐτοὶ ζηλοῦσι, καὶ σμικρὸν 9) διαφέρειν οἴονται τῶν θεῶν, εὐδαιμονίας ἕνεκεν· καὶ ὅτι ἀτιμάζοιεν, καὶ διαγελῷεν 10), ὡς 11) πολυτελῶς ἐσθίοντάς τε καὶ πίνοντας, καὶ καθεύδειν μαλακῶς βουλομένους, καὶ μετὰ γυναικῶν ἑκάστοτε ὡραίων καὶ παίδων ἀναπαύεσθαι, καὶ πολλὰ χρήματα ἔχειν, καὶ θαυμάζεσθαι ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ὄχλου, καὶ περιβλέπεσθαι· ὧν οὐδὲν ἡγοῦνται μεῖζον οὐδὲ κάλλιον 12). διὰ

δὴ

8) ἀνακειμένας] redit ad εἰκόνας. Ven. et Mor. dant ἀνακείμενα.

9) σμικρὸν, vt etiam interpres expreſſit. Ven. et Morell. dant σμικρῶν.

10) ἀτιμάζουσι καὶ καταγελῶσιν lego. καταγελῷεν margo Mor.

11) poteſt ὡς rectum eſſe. cogitaui tamen eius loco ὁρῶντες forſitan eſſe ſubſtituendum.

12) f. μέγα et καλὸν.

δὴ ταύτην τὴν ὑποψίαν, δυσχεραίνουσι τοὺς μὴ ταυτὰ σφίσι θαυμάζοντας, μηδὲ τιμῶντας, μηδὲ τὴν αὐτὴν περὶ τῶν μεγίστων ἔχοντας διάνοιαν. οὐκ οὖν προκαταλαμβάνουσιν αὐτοὶ λοιδοροῦντες, καὶ τωθάζοντες, ὡς ἀθλίους, καὶ ἀνοήτους· εἰδότες, ὅτι, εἰ μὲν τούτους ἀποφαίνουσιν ἄφρονας, καὶ μαινομένους, ἅμα καὶ αὑτοὺς ἀποδείξουσι σωφρονοῦντας, καὶ νοῦν ἔχοντας· εἰ δὲ παραχωρήσουσιν, ὡς τούτων, ἃ χρή, γιγνωσκόντων, καὶ πολλοῦ ἀξίων, ἅμα καὶ αὑτοὺς ὁμολογήσουσι δυστυχεῖς καὶ ἀναισθήτους, καὶ οὐδὲν εἰδότας ἁπλῶς, ὧν προσήκει ἀνθρώπους ἐλευθέρους εἰδέναι. ἔτι δέ, ἐὰν μέν τινα ἴδωσιν ὡς ναύτην ἐσταλμένον, ἴσασι τοῦτον πλευσούμενον· κἂν ὡς γεωργὸν ἕτερον, γεωργήσοντα· τόν γε μὴν ποιμένος ἔχοντα στολήν, ἴσασι καὶ τοῦτον, ὅτι ἄπεισιν ἐπὶ τὰ πρόβατα, καὶ περὶ ἐκεῖνα διατρίψει [13]), ὥστε ὑπ' οὐδενὸς λυπούμενοι τούτων ἐῶσιν αὐτούς· ὅταν δέ τινα ἴδωσι τὸ σχῆμα ἔχοντα τὸ τοῦ φιλοσόφου, λογίζονται, ὅτι οὗτος οὔτε πρὸς τὸ πλεῖν ἐστιν [14]), οὔτε πρὸς γεωργίαν, οὔτε προβάτων ἕνεκεν οὕτως ἔσταλται· ἀλλ' ἐπ' ἀνθρώπους παρεσκευάσθαι [15]), ὡς νουθετήσων τε καὶ ἐξελέγξων, καὶ οὐδέν τι θωπεύσων οὐδένα αὐτῶν, οὐδὲ φεισόμενος οὐδενός· τοὐναντίον δὲ κολάσων, ὡς ἂν δύνηται, αὐτοὺς μάλιστα τῷ λόγῳ, καὶ ἐπιδείξων, οἷοί εἰσιν. οὐκοῦν δύνανται ἡδέως ὁρᾶν αὐτούς, ἀλλὰ προσκρούουσι καὶ διαμάχονται, ὥσπερ οὐδ' οἱ παῖδες ἡδέως ὁρᾶν δύνανται οὓς ἂν ἴδωσι [16]) παιδαγωγῶν σχῆμα ἔχοντας, καὶ παρεσκευασμένους οὕτως, ὡς ἐπιπλήξον-

τας

13) διατρίψει] Ven. et Mor. dant διατρίψοι.

14) f. ἐστιν οἷ, *aliquo.* nam οὕτως cum ἔσταλται cohaeret. *hic non ideo vestem hanc gerit, quod aliquo nauigare decreuerit.*

15) παρεσκευάσθαι.

16) ἴδωσι] Ven. et Mor. dant ἴσωσι.

τας αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτρέψοντας ἁμαρτάνειν, οὐδὲ ῥᾳθυμεῖν. εἰ γάρ τοι καὶ τοῖς παισὶν ἐξῆν τῶν τοιούτων καταγελᾷν, καὶ ὑβρίζειν, οὐδὲν ἂν πρότερον τοῦτο ἐποίουν. οὐ μέντοι ἅπαντες ἀπὸ ταύτης τῆς διανοίας προσέρχονται καὶ ἐνοχλοῦσιν· ἀλλ' ἔστι γένος ἀνθρώπων πολυπραγμόνων τοιαύτην πολυπραγμοσύνην, καὶ τρόπον τινὰ οὐ πονηρῶν. οὗτοι προσίασιν οὓς ἂν ἡγῶνται φιλοσόφους ἀπὸ τῆς στολῆς, ὡς ἀκουσόμενοί τι παρ' αὐτῶν σοφὸν, καὶ ὃ οὐκ ἂν[17]) παρ' ἑτέρου ἀκούσειαν· πυνθανόμενοι καὶ περὶ Σωκράτους, ὅτι σοφός τε ἦν, καὶ διαλέγοιτο τοῖς προσιοῦσι λόγους φρονίμους· καὶ περὶ Διογένους, ὅτι καὶ αὐτὸς πρὸς ἅπαντα εὐπόρει λόγου, καὶ ἀποκρίσεως. τὰ μέν γε τούτου καὶ διαμνημονεύουσιν οἱ πολλοὶ, τὰ μέν τινα ἴσως εἰπόντος αὐτοῦ, τὰ δὲ καὶ ἄλλως[18]) συνθέντων. τῶν γε μὴν ἑπτὰ σοφῶν τὰς γνώμας ἀκούουσι[19]) καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνατεθῆναι πρότερον, οἷον ἀπαρχάς τινας τῆς σοφίας τῆς ἐκείνων, καὶ ἅμα τῆς τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα ὠφελείας· ὡς τῷ ὄντι δὴ θεῖα ταῦτα, καὶ σχεδόν τι τῶν χρησμῶν θειότερα, οὓς ἡ Πυθία ἔχθρα[20]), καθίζουσα ἐπὶ τοῦ τρίποδος, ἐμπιπλαμένη τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ αὐτῷ χρησθὲν ἕκαστος ἀκούσας ἄπεισι, καὶ οὐκ ἀνατίθεται ταῦτα· ὥστε δὴ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι γνώριμα· τὰ δὲ ἐκείνων δόγματα, κοινὰ ἀπεδείχθη τοῖς ἀφικνουμένοις παρὰ τῶν θεῶν[21]), ὡς ὁμοίως ξυμφέρον πᾶσιν εἰδέναι καὶ πείθεσθαι. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ τὸν Αἴσωπον οἴονται τοιοῦτόν τινα γενέσθαι σοφὸν μὲν καὶ φρόνιμον,

αἱμύλον

17) καὶ ὃ οὐκ ἂν] sic recte Ven. sed Mor. omittit ὃ.
18) ἄλλων Anglus.
19) ἀκούουσιν ἐν Δ.
20) ἔχρα Anglus.
21) παρὰ τὸν Θεὸν Anglus.

αἰμύλον δὲ ἄλλως, καὶ ξυνθεῖναι λόγους ἱκανὸν, οἵων αὐτοὶ ἥδιστ' ἂν ἀκούοιεν. καὶ τυχὸν [22]) παντάπασι ψευδῆ οἴονται, εἰ τῷ ὄντι Αἴσωπος τοῦτον τὸν τρόπον ἐπειρᾶτο νουθετεῖν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπιδεικνύναι αὐτοῖς, ἅττα ἁμαρτάνουσιν· ὡς ἂν μάλιστα ἠνείχοντο [23]) αὐτὸν, ἡδόμενοι ἐπὶ τῷ γελοίῳ καὶ τοῖς μύθοις· ὥσπερ τὰ παιδία ταῖς τίτθαις μυθολογούμενα [24]), προσέχουσί τε καὶ ἥδονται. ἀπὸ τῆς τοιαύτης δόξης, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν ἀκουσόμενοί τι τοιοῦτον, οἷον Αἴσωπος ἔλεγεν, ἢ ὁποῖον Σωκράτης, ἢ ὁποῖα Διογένης, προσίασι καὶ ἐνοχλοῦσι, καὶ οὐ δύνανται ἀπέχεσθαι, ὃν ἂν ἴδωσιν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι· οὐ μᾶλλον, ἢ τὰ ὄρνεα, ἐπειδὴ ἴδωσι γλαῦκα, ἐφ' ᾧ καὶ ξυνετίθει λόγον Αἴσωπος τοιοῦτον· ὡς τὰ ὄρνεα ξυνῆλθε πρὸς τὴν γλαῦκα, καὶ ἐδεῖτο τῆς μὲν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ὀπῆς [25]) ἀπανίστασθαι, πρὸς δὲ τὰ δένδρα τὴν καλιὰν, ὥσπερ καὶ αὐτὰ καὶ τοὺς τούτων μεταπήγνυσθαι κλῶνας, ἀφ' ὧν καὶ ᾄδειν ἐστὶν εὐσημότερον· καὶ δὴ καὶ πρὸς δρῦν ταυτηνὶ ἄρτι [26]) φυομένην, ἐπειδὴ πρὸς ὥραν ἀφίκηται, ἑτοίμως ἔχειν ἱζάνειν, καὶ τῆς χλοερᾶς κόμης ἀπόνασθαι. ἀλλ' οὖν τήν γε γλαῦκα μὴ τοῦτο τοῖς ὀρνέοις ποιεῖν παραινεῖν, μηδὲ φυτοῦ βλάστῃ ἐφήδεσθαι ἰξὸν πεφυκότος φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.

22) τυχὸν οὐ παντ. Anglus.

23) ἀνέχοιντο.

24) μυθολογούσαις. — *quemadmodum pueruli nutricibus lepidas fabellas narrantibus aurem non sine voluptate praebent. A tali opinione, quae hominibus persuasit, vt a nobis quoque sermones Socraticis et Aesopicis similes exspectarent, factum est, vt in nos inuolent et interrogando molesti sint.*

25) ὀπῆς] lege σκέπης. *relinquere tegmen et tutelam, quam ab aedibus captare soleut.*

26) ταυτηνὶ ἄρτι] Ven. et Mor. dant ἄρτι ταυτηνί.

τας αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτρέψοντας ἁμαρτάνειν, οὐδὲ ῥαθυμεῖν. εἰ γάρ τοι καὶ τοῖς παισὶν ἐξῆν τῶν τοιούτων καταγελᾷν, καὶ ὑβρίζειν, οὐδὲν ἂν πρότερον τοῦτο ἐποίουν. οὐ μέντοι ἅπαντες ἀπὸ ταύτης τῆς διανοίας προσέρχονται καὶ ἐνοχλοῦσιν· ἀλλ' ἔστι γένος ἀνθρώπων πολυπραγμόνων τοιαύτην πολυπραγμοσύνην, καὶ τρόπον τινὰ οὐ πονηρῶν· οὗτοι προσίασιν οὓς ἂν ἡγῶνται φιλοσόφους ἀπὸ τῆς στολῆς, ὡς ἀκουσόμενοί τι παρ' αὐτῶν σοφὸν, καὶ ὃ οὐκ ἂν[17]) παρ' ἑτέρου ἀκούσειαν· πυνθανόμενοι καὶ περὶ Σωκράτους, ὅτι σοφός τε ἦν, καὶ διαλέγοιτο τοῖς προσιοῦσι λόγους φρονίμους· καὶ περὶ Διογένους, ὅτι καὶ αὐτὸς πρὸς ἅπαντα εὐπόρει λόγου, καὶ ἀποκρίσεως. τὰ μέν γε τούτου καὶ διαμνημονεύουσιν οἱ πολλοὶ, τὰ μέν τινα ἴσως εἰπόντος αὐτοῦ, τὰ δὲ καὶ ἄλλως[18]) συνθέντων. τῶν γε μὴν ἑπτὰ σοφῶν τὰς γνώμας ἀκούουσι[19]) καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνατεθῆναι πρότερον, οἷον ἀπαρχάς τινας τῆς σοφίας τῆς ἐκείνων, καὶ ἅμα τῆς τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα ὠφελείας· ὡς τῷ ὄντι δὴ θεῖα ταῦτα, καὶ σχεδόν τι τῶν χρησμῶν θειότερα, οὓς ἡ Πυθία ἔχθρα[20]), καθίζουσα ἐπὶ τοῦ τρίποδος, ἐμπιπλαμένη τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ αὐτῷ χρησθὲν ἕκαστος ἀκούσας ἄπεισι, καὶ οὐκ ἀνατίθεται ταῦτα· ὥστε δὴ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι γνώριμα· τὰ δὲ ἐκείνων δόγματα, κοινὰ ἀπεδείχθη τοῖς ἀφικνουμένοις παρὰ τῶν θεῶν[21]), ὡς ὁμοίως ξυμφέρον πᾶσιν εἰδέναι καὶ πείθεσθαι. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ τὸν Αἴσωπον οἴονται τοιοῦτόν τινα γενέσθαι σοφὸν μὲν καὶ φρόνιμον,

αἱμύλον

17) καὶ ὃ οὐκ ἂν] sic recte Ven. sed Mor. omittit ὃ.
18) ἄλλων Anglus.
19) ἀκούουσιν ἐν Δ.
20) ἔχρα Anglus.
21) παρὰ τὸν Θεὸν Anglus.

αἰμύλον δὲ ἄλλως, καὶ ξυνθεῖναι λόγȣς ἱκανὸν, οἵων αὐτοὶ ἥδιϛ' ἂν ἀκȣ́οιεν. καὶ τυχὸν 22) παντάπασι ψευδῆ οἴονται, εἰ τῷ ὄντι Αἴσωπος τȣ̃τον τὸν τρόπον ἐπειρᾶτο νȣθετεῖν τȣ̀ς ἀνθρώπȣς, καὶ ἐπιδεικνύναι αὐτοῖς, ἅττα ἁμαρτάνȣσιν· ὡς ἂν μάλιϛα ἠνείχοντο 23) αὐτὸν, ἡδόμενοι ἐπὶ τῷ γελοίῳ καὶ τοῖς μύθοις· ὥσπερ τὰ παιδία ταῖς τίτθαις μυθολογȣ́μενα 24), προσέχȣσί τε καὶ ἥδονται. ἀπὸ τῆς τοιαύτης δόξης, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν ἀκȣσόμενοί τι τοιȣ̃τον, οἷον Αἴσωπος ἔλεγεν, ἢ ὁποῖον Σωκράτης, ἢ ὁποῖα Διογένης, προσίασι καὶ ἐνοχλȣ̃σι, καὶ ȣ̓ δύνανται ἀπέχεσθαι, ὃν ἂν ἴδωσιν ἐν τȣ́τῳ τῷ σχήματι· ȣ̓ μᾶλλον, ἢ τὰ ὄρνεα, ἐπειδὴ ἴδωσι γλαῦκα, ἐφ' ᾧ καὶ ξυνετίθει λόγον Αἴσωπος τοιȣ̃τον· ὡς τὰ ὄρνεα ξυνῆλθε πρὸς τὴν γλαῦκα, καὶ ἐδεῖτο τῆς μὲν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ὀπῆς 25) ἀπανίϛασθαι, πρὸς δὲ τὰ δένδρα τὴν καλιὰν, ὥσπερ καὶ αὐτὰ καὶ τȣ̀ς τȣ́των μεταπήγνυσθαι κλῶνας, ἀφ' ὧν καὶ ᾄδειν ἐϛὶν εὐσημότερον· καὶ δὴ καὶ πρὸς δρῦν ταυτηνὶ ἄρτι 26) φυομένην, ἐπειδὴ πρὸς ὥραν ἀφίκηται, ἑτοίμως ἔχειν ἱζάνειν, καὶ τῆς χλοερᾶς κόμης ἀπόνασθαι. ἀλλ' ȣ̓̃ν τήν γε γλαῦκα μὴ τȣ̃το τοῖς ὀρνέοις ποιεῖν παραινεῖν, μηδὲ φυτȣ̃ βλάϛῃ ἐφήδεσθαι ἰξὸν πεφυκότος φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.

22) τυχὸν ȣ̓ παντ. Anglus.

23) ἀνέχοιντο.

24) μυθολογȣ́σαις. — *quemadmodum pueruli nutricibus lepidas fabellas narrantibus aurem non sine voluptate praebent. A tali opinione, quae hominibus persuasit, vt a nobis quoque sermones Socraticis et Aesopicis similes exspectarent, factum est, vt in nos inuolent et interrogando molesti sint.*

25) ὀπῆς] lege σκέπης. *relinquere tegmen et tutelam, quam ab aedibus captare solent.*

26) ταυτηνὶ ἄρτι] Ven. et Mor. dant ἄρτι ταυτηνί.

τὰ δὲ μήτε τῆς ξυμβουλῆς ἀποδέχεσθαι 27) τὴν γλαῦκα, τοὐναντίον δὲ ἔχαιρε τῇ δρυῒ φυομένῃ· ἐπειδὴ δὲ ἱκανὴ 28) ἦν, καθίσαντα ἐπ' αὐτὴν, ᾖδε. γενομένου δὲ τοῦ ἰξοῦ, ῥᾳδίως ἤδη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἁλισκόμενα, μετενόουν, καὶ τὴν γλαῦκα ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ ξυμβουλῇ. καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσιν, ὡς δεινῆς καὶ σοφῆς οὔσης αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐθέλουσι πλησιάζειν, ἡγούμεναι ἀγαθόν τι ἀπολαύειν τῆς ξυνουσίας· ἔπειτα, οἶμαι, προσίασι, μάτην ἐπὶ κακῷ. ἡ μὲν γὰρ ἀρχαία γλαὺξ τῷ ὄντι φρονίμη τε ἦν, καὶ ξυμβουλεύειν ἐδύνατο· αἱ δὲ νῦν μόνον τὰ πτερὰ ἔχουσιν ἐκείνης, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸ ῥάμφος· τὰ δὲ ἄλλα ἀφρονέστεραί εἰσι τῶν ἄλλων ὀρνέων. οὔκουν οὐδὲ ἑαυτὰς δύνανται οὐδὲν ὠφελεῖν· οὐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο, δεδεμέναι καὶ δουλεύουσαι. καὶ ἡμῶν ἕκαστος τὴν μὲν στολὴν ἔχει τὴν Σωκράτους καὶ Διογένους· τὸ δὲ φρονεῖν πολλοῦ δέομεν ὅμοιοι 29) εἶναι τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις, ἢ ζῆν ὁμοίως αὐτοῖς, ἢ λόγους τοιούτους διαλέγεσθαι. τοιγάρτοι οὐδὲν ἄλλο, ἢ βλεπόμενοι, ὥσπερ

εἰ

27) f. μὴ ἤθελε τῆς ξυμβουλῆς ἀποδέχεσθαι, aut alias leg. μὴ τῆς ξυμβ. ἀπεδέχετο. nisi dicas, ἀποδέχεσθαι ex more Latinorum in Infinit. positum esse pro Imperfecto aut praeterito, subaudito ἤρξαντο, vel simili verbo.

28) ἱκανὴ] scil. ἡ δρῦς. *quum satis adoleuisset et robusta esset facta quercus.* Ven. et Mor. dant ἱκανὰ.

29) ὅμοιοι] Ven. et Mor. ὅμοιον.

In ed. Morelli deest numerus Orationis 72. a numerante praeteritus, vt superior 65. fuit perperam iteratus. Sciebat ille, Dionis in vniuersum 80 Orationes esse, propterea consultum putabat versura nomen delere, hoc est omittendo numero vno errorem superiorem obliterare magis, quam emendare.

εἰ γλαῦκες, ὄχλον πολὺν ξυνάγομεν, τῷ ὄντι ὀρνέων, αὐτοί τε ὄντες ἠλίθιοι, καὶ ὑφ' ἑτέρων τοιούτων ἐνοχλούμενοι.

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΓ'.

Ἆρά γε τὸ πιστεύεσθαι τοῖς πιστευομένοις ἀγαθόν ἐστι· καὶ τοιοῦτον, οἷον τὸ πλουτεῖν, καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τιμᾶσθαι, τοῖς τιμωμένοις, καὶ ὑγιαίνουσι καὶ πλουτοῦσιν αὐτοῖς ἐκείνοις τινὰ φέρον ὠφέλειαν; λέγω δὲ, οἷον εἴ τις δημοσίᾳ τύχοι πιστευόμενος ὑπὸ τῆς αὑτοῦ πόλεως, ἢ ἑτέρας, στρατείαν, ἢ χρήματα, ἢ τείχη· καθάπερ ἤδη πολλοὶ τὰ τοιαῦτα ἐπετράπησαν· οἱ δὲ καὶ αὐτὰς τὰς πόλεις, μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν, εἰρήνης τε οὔσης, καὶ πολέμου καταλαβόντος ἐνίοτε. καὶ νὴ Δία, εἴ τις ἀπ' ἀνδρὸς βασιλέως ἢ τυράννου πιστεύοιτο χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ ναῦς, ἢ ὅπλα, ἢ ἀκρόπολιν, ἢ ξύμπασαν τὴν ἀρχήν· ὥσπερ Λεπτίνης μὲν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ [1]) πολλάκις Συρακούσας παρέλαβε· Φίλιστος δὲ παρὰ τοῦ νεωτέρου Διονυσίου· Μάγοι δὲ παρὰ Καμβύσου τὰ Περσῶν βασίλεια, ὅτε εἰς Αἴγυπτον ἐστρατεύετο· παρὰ δὲ Δαρείου Μιθράνης τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν· Περσεὺς [2]) δὲ παρὰ Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόρινθον·

1) ἀδελφοῦ] significat Dionysium maiorem.

2) hunc non Περσέα vel Περσεὺς, sed Περσαῖος et Περσαῖον appellant veteres, Zenonis Stoici libertum. v. Diogen. Laërt. et Polyb.

πολὺ δὲ τούτων πρότερον, Ἀτρεὺς παρ' Εὐρυσθέως τὸ Ἄργος, ὅτε Εὐρυσθεὺς ἐπ' Ἀθήνας ἐστρατεύετο, οὐκ ἐκδιδόντων τῶν Ἀθηναίων τοὺς Ἡρακλέους παῖδας. ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀγαμέμνων, ἡνίκα ἐπὶ Τροίαν ἔπλει, μουσικῷ ἀνδρὶ ἐπίστευσε τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν οἰκίαν. τούτους ἅπαντας, φῶμεν, τοὺς πιστευομένους, ἀγαθόν τι ἀπολαύειν αὐτῶν τῆς πίστεως 3), καὶ αὐτοὺς ὑπὸ 4) τῶν ἰδιωτῶν πιστευομένους, ἢ γυναῖκας, ἢ παῖδας, ἢ τὴν οὐσίαν: καθάπερ, οἶμαι, πολλοὶ ἐπιτρόπους καὶ κηδεμόνας καταλείπουσιν, οἱ μὲν ἀποδημοῦντες, οἱ δὲ ἀποθνήσκοντες· οἱ δὲ παρακαταθήκας διδόασιν ἄνευ μαρτύρων, οὐ δεδιότες, μὴ ἀφαιρεθῶσιν· ἔνιοι δὲ, τῶν νόμων ἀπαγορευόντων, μὴ καταλιπεῖν κληρονόμους, οὓς αὐτοὶ βούλονται, ἑτέρους καταλείπουσιν, ἐντειλάμενοι τὰ χρήματα ἀποδοῦναι τοῖς αὐτῶν ἐπιτηδείοις. τούτοις 5) δὴ πᾶσι λυσιτελεῖν φῶμεν τὸ πρᾶγμα. καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἔχοντες περὶ αὐτῶν, ἐπιτρέπουσιν αὐτοῖς οἱ τὰ σφέτερα ἐπιτρέποντες· μάλιστα δὴ τοῖς τελευταίοις, τοῖς παρανόμως πιστεύεσθαι δοκοῦσιν· ἢ τοὐναντίον χαλεπὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον, καὶ πολλῆς ἀσχολίας καὶ φροντίδος αἴτιον, ἐνίοτε μὴν 6) κινδύνων τῶν μεγίστων. ἔξεστι δὲ σκοπεῖν εὐθὺς, ἀπὸ τῶν δοκούντων εἶναι μεγίστων· οὗτοι γὰρ τῶν μὲν ἰδίων ἐξ ἀνάγκης ἀμελοῦσι, καὶ χρημάτων, καὶ τέκνων, προσέχουσι δὲ τοῖς κοινοῖς, καὶ ἐπὶ τούτων εἰσί: καὶ πολλάκις μὲν ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων ταῖς πόλεσιν, ἢ πολεμίων, ἢ πολιτῶν τινων, ἀπόλλυνται· πολλάκις δὲ

ὑπ'

3) αὐτῶν τῆς πίστεως idem est dictum atque τῆς αὐτῶν πίστεως. Ven. et Mor. dant αὐτοὺς.

4) lege καὶ τοὺς ὑπὸ, aut καὶ αὖ τοὺς ὑπὸ — *et porro illos, quorum fidei priuati sua committunt.* nam antea tantummodo viros principes nominauerat.

5) τούτοις] Ven. et Mor. τούτους.

6) ἐνίοτέ γε μὴν.

ὑπ' αὐτῶν τῶν πόλεων, ἀδίκως διαβληθέντες. οἱ μὲν γὰρ οὐσίας ἀφῃρέθησαν, τοὺς δὲ καὶ ὀνείδη συνέβη κτήσασθαι καταδικασθέντας κλοπῆς· οἱ δὲ ἐξέπεσαν ἐκ τῶν πατρίδων, οἱ δὲ καὶ ἀπέθανον. ὥσπερ οὖν λέγουσι Περικλέα μὲν ἁλῶναι κλοπῆς παρὰ Ἀθηναίοις, τὸν κάλλιστα καὶ ἄριστα προστάντα τῆς πόλεως· Θεμιστοκλέα δὲ ἐκπεσεῖν ὥσπερ προδιδόντα, ὃς παραλαβὼν αὐτοὺς, οὐ δυναμένους τοὔδαφος τῆς πατρίδος οἰκεῖν, ἀλλ' ἀποχωροῦντας τοῖς πολεμίοις αὐτοῦ τοῦ ἄστεος, καὶ τῶν ἱερῶν· οὐ μόνον ταῦτα ἀπέδωκεν, ἀλλ' ἔτι καὶ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνας ἐποίησεν, ἀφελόμενος Λακεδαιμονίους, ἐξ ἀρχῆς ἔχοντας τὴν τιμὴν ταύτην. Μιλτιάδης δὲ, ὁ πρῶτος νικήσας[7] τοὺς βαρβάρους μετὰ μόνων τῶν πολιτῶν, καὶ τὸ Περσῶν φρόνημα καθελὼν, ὃ πρότερον εἶχον, ὡς ἁπάντων[7b] κρείττους ὄντες· οὗτος μετ' οὐ πολὺν χρόνον εἰς τὸ δεσμωτήριον ὑπ' αὐτῶν ἐνέπεσε· καὶ προσέτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κίμων ἄτιμος ἦν ἂν τὸν ἅπαντα χρόνον, εἰ μὴ τὴν ἀδελφὴν Ἐλπινίκην ἐξέδωκεν ἀνδρὶ ταπεινῷ, καὶ χρήματα ἔχοντι, ὃς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ζημίαν κατέβαλε τὰ πεντήκοντα τάλαντα. καίτοι Κίμων ὕστερον Ἀθηναίοις Κύπρον ἐκτήσατο, καὶ πεζῇ ἅμα, καὶ ναυσὶν, ἐνίκησε τοὺς βαρβάρους περὶ Παμφυλίαν· ἀλλ' ὅμως τὸν τοιοῦτον αὐτὸν ὄντα, καὶ τοιούτου πατρὸς, εἰ μὴ χρημάτων εὐπόρησεν, ἄτιμον εἴων ἐν[8] τῇ πόλει. Φωκίωνα δὲ ὕστερον, τὸν ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα, τούτων δὲ τὰ πλείω στρατηγήσαντα, καὶ τὴν πόλιν διαφυλάξαντα ἐν τοῖς χαλεπωτάτοις καιροῖς, καὶ χρηστὸν ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ὀνομασθέντα, τοῦτον οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς ἀποκτεῖναι μόνον, ἀλλ' οὐδὲ νεκρὸν εἴασαν ἐν

7) νικήσας] sic Casaub. οἰκήσας Ven. et Mor.
7b) ἁπάντων ἀνθρώπους κρ. margo Mor.
8) εἴων ἂν ἐν.

τῇ Ἀττικῇ, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς ὅρους ἐξέβαλον. Νικίας δὲ ὁ Νικηράτου, διὰ τὸ πιστεύεσθαι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐπιστάμενος τὴν ἐν Σικελίᾳ στρατείαν, οἵα ἔσοιτο, καὶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ τῷ λογίζεσθαι, ὅμως ἠναγκάσθη στρατεύσασθαι, νοσῶν διὰ τὴν πίστιν ταύτην. καὶ εἰ μὲν ἀποβαλὼν τὴν στρατιὰν, ἢ μέρος αὐτῆς, αὐτὸς γοῦν ἐσώθη· δηλονότι οἴκοι ἀφικόμενος ἀπωλώλει ἄν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο εἰδὼς προσελιπάρει πάντα τρόπον, ληφθεὶς, ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο ἔπαθε. καὶ ταῦτα ἐμοὶ περὶ μιᾶς εἴρηται πόλεως, καὶ τῶν ἐν μιᾷ πόλει πολιτευομένων· οὐδὲ τούτων ἁπάντων. τοὺς δὲ παρὰ τοῖς τυράννοις δοκοῦντας πιστοὺς εἰ ἐπεξίοιμι, οἵων δὴ τετυχήκασι, πολλῶν ἂν ἴσως μοι δεήσαι πάνυ ἡμερῶν. σχεδὸν γὰρ τὸ γεγηθέναι ἐκείνους ἀδύνατόν ἐστιν. οἱ μὲν γὰρ ἂν παράσχωσι κατ' αὐτῶν 9) αἰτίαν, ὡς ἀδικήσαντες, διὰ τοῦτο ἀπόλλυνται, καὶ οὐκ ἔστιν οὐδεμιᾶς συγγνώμης τυχεῖν· οἱ δ' ἄνδρες ἀγαθοὶ φανῶσι, καὶ διαφυλάττειν δυνάμενοι τὰ πιστευθέντα, παραχρῆμα μὲν τιμῆς τινος ἔτυχον· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἀπόλλυνται φθονούμενοι καὶ ὑποπτευόμενοι. οὐ γὰρ δοκεῖ λυσιτελεῖν τοῖς μονάρχοις, οὐδένα ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς, οὐδ' εὐδοκιμοῦντα φαίνεσθαι παρὰ τῷ πλήθει. αἱ δὲ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν πίστεις κινδύνους μὲν ἥττους ἴσως ἔχουσιν, ὅτι καὶ τὰ πράγματα ἐλάττω ἐστίν· ἀσχολίαν δὲ μυρίαν, καὶ πόνους, καὶ πολλάκις οὐδὲ χάρις, οὐδ' ἡτισοῦν συνέπεται. πολλάκις δὲ συμβαίνει παρ' αὐτῶν τῶν εὖ παθόντων αἰτίαν ἔχειν, ὡς οὐ δικαίως, οὐδὲ καθαρῶς ἅπαντα ἀποδόντων. τί δὴ βουλόμενος ταῦτα ἐγὼ διῆλθον; οὐ γὰρ δὴ νουθετῶν σε τοιαύτην νουθεσίαν,

9) κατ' αὐτῶν idem est atque καθ' αὐτῶν. sed forsitan erunt, qui hoc malint.

σίαν, οὐδὲ ἀποτρέπων [10]) τοῦ πιςὸν εἶναι. πολὺ γὰρ ἂν εἴην τοῦ Ζήθου φαυλότερος, τοιαῦτα ἐπιτιμῶν· ὡς ἐκεῖνος ἐνουθέτει τὸν ἀδελφὸν, οὐκ ἀξιῶν φιλοσοφεῖν αὐτὸν, οὐδὲ περὶ μουσικὴν διατρίβειν, ἐάσαντα τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν· ἔφη δὲ, αὐτὸν ἄτοπόν τινα καὶ ἀσύμφορον μοῦσαν εἰσάγειν. ὥσπερ ἂν, τυχὸν εἴποι τις, καὶ σὲ τοιαύτην προειρῆσθαι [11]) πρᾶξιν, οὐκ ἀργὸν, οὐδὲ φίλοινον οὐδαμῶς, χρημάτων μέντοι τῶν αὐτοῦ, ἀτημελῆ ἴσως· καὶ νὴ Δία λέγοι ἂν καὶ τόδε τὸ ἔπος·

Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

10) ἀποτρέπων] sic recte V. D. in margine Venetae notauerat. ἀποτρέπον Ven. et Mor.
11) προηρῆσθαι Anglus.

ΠΕΡΙ ΑΠΙΣΤΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΔ΄.

Ἐπίςασαί τινας ἤδη βλαβέντας ὑπὸ ἐχθρῶν; πῶς γὰρ οὔ; τί δὲ ὑπὸ τῶν καλουμένων φίλων, καὶ συνήθων, ἢ καὶ ὑπὸ τῶν συγγενῶν τινων· ἐνίους δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἔγγιςα ἀδελφῶν, ἢ υἱῶν καὶ πατέρων [1]); ἔγωγε πολλούς. τίς οὖν ἡ αἰτία, δι᾽ ἣν οὐ μόνον οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λεγόμενοι φίλοι ἀλλήλους, καὶ νὴ Δία, πολλοὶ καὶ τῶν οὕτως ἀναγκαίων; δῆλον, ὡς ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων, ὑφ᾽ ἧς ἕκαςος, οἶμαι, καὶ αὐτός ἐςι βλαβερὸς αὑτῷ.

1) γρ. ἢ παρ᾽ ἀνθρώπων margo Mor.

πάντας ἄρα δεῖ τοὺς φίλους ἐπίσης φυλάττεσθαι, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲν μᾶλλον, ἢ ἂν [2]) φίλος, ἢ συνήθης, ἢ πρὸς αἵματος εἶναι δοκῇ; πάντας, ὡς ὁ λόγος οὗτος φησίν. οὐκοῦν ὀρθῶς ἔγραψεν, ὁ τοῦτο γράψας τὸ ἔπος·

Νᾶφε καὶ μέμνασο ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν.

ἴσως ὀρθῶς. καὶ μὴν οὗτος ὁ ποιητὴς οὐ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ταῦτα ὑποτιθέμενος, ἀλλὰ πρὸς τοὺς νομιζομένους φίλους. οὐδὲ ὑφ᾽ ὧν [3]) τις μισούμενος ἐπίσταται, τούτοις ἂν ἐξουσίαν δῷ [4]) καθ᾽ αὑτοῦ. πῶς ἂν οὖν διακελεύοιτο ἀπιστεῖν, οἷς μηδὲ πιστεύει [5]); φέρε τοίνυν κἀκεῖνο ἴδωμεν· ὑπὸ τίνων πλείους ἀπολώλασι, πότερον ὑπὸ τῶν ὁμολογουμένων ἐχθρῶν, ἢ τοὐναντίον ὑπὸ τῶν προσποιουμένων εἶναι φίλων; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁρῶ, καὶ τῶν πόλεων τῶν ἁλουσῶν πλείονας ὑπὸ τῶν προδοτῶν ἀπολλυμένας, ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων εἰλημμένας κατὰ κράτος· καὶ τῶν ἀνθρώπων πλείους τῷ παντὶ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς συνήθεσιν ἐγκαλοῦντας τῶν αἰτιωμένων τοὺς ἐχθροὺς ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς. ἔτι δὲ πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους ἅπασι τείχη καὶ φρούρια κατεσκευασμένα, καὶ τούτων ἐνίοτε πολλῶν ἐτῶν μηδεμίαν χρείαν γενομένην· πρὸς δὲ τοὺς συμπολιτευομένους, καὶ τῶν αὐτῶν κοινωνοῦντας ἱερῶν, καὶ θυσιῶν, καὶ γάμων, καὶ φυλέτας [6]) ὄντας ἀλλήλων, καὶ δημότας, καὶ συγγενεῖς, τὰ δικαστήρια, καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὰ ἀρχεῖα [7]). καὶ τὰ τοιαῦτα οὐδέποτε ἠρεμεῖ. μεσταὶ γοῦν αἱ πόλεις αἰεὶ κατηγορούντων, ἀπολογουμένων, δικαζόντων, δικα-

2) ἢ ἂν] κἂν Casaub.
3) f. οὐ γὰρ ὑφ᾽ ὧν.
4) γρ. δώῃ margo Mor.
5) f. οἷς μηδεὶς πις.
6) φυλέτας] *tribules.* Ven. et Mor. dant φιλέτας.
7) ἀρχεῖα] sic recte Ven. ἀρχαία Mor.

δικαζομένων· καὶ ὅτε ἐν ταῖς ἱερομηνίαις, ἢ ταῖς σπονδαῖς, ἀλλήλων ἀπέχεσθαι δύνανται. τίθενται οὖν ἑτέρους νόμους ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς [8]), καὶ τούτους ἱεροὺς καλοῦσιν, ὥσπερ τὸ ὄνομα ὠφελοῦν. ὁ γὰρ τῆς κακίας πόλεμος [9]) διηνεκὴς ἅπασι πρὸς ἅπαντας, ἄσπονδος ὢν καὶ ἀκήρυκτος. μάλιστα δὲ οὗτος συνέστηκε τοῖς ἐγγὺς πρὸς ἀλλήλους. τὸν μὲν οὖν ἐν εἰρήνῃ βουλόμενον βιοῦν, καὶ μετὰ ἀσφαλείας τινὸς, εὐλαβεῖσθαι δεῖ τὴν πρὸς ἀνθρώπους κοινωνίαν, καὶ τὴν φύσιν ἐπίστασθαι τῶν πολλῶν ἑτοίμην οὖσαν πρὸς τὸ μεταδοῦναι κακίας τινὸς, καὶ μηδὲ, ἂν μυριάκις λέγῃ φίλος εἶναι, πιστεύειν. οὐ γάρ ἐστι παρ' αὐτοῖς βέβαιον οὐδὲν, οὔτε ἀληθές· ἀλλ' ὃν ἂν ἁπάντων προτιμῶσιν, ἤδη [10]) καὶ τοῦ ζῆν· ἐὰν οὕτω τύχῃ, μετὰ μικρὸν ἔχθιστον νομίζουσι, καὶ οὐδὲ τοῦ σώματος ἀπέχονται [11]) πολλάκις. ὁ γοῦν ἐραστὴς τὸν ἐρώμενον ἀποσφάττει, διὰ τὸ λίαν φιλεῖν, ὡς οἴεται, παροξυνθεὶς ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας. ἕτεροι δ' ἑαυτοὺς [12]) ἀποκτιννύουσιν, οἱ μὲν ἄκοντες, δι' ἀκρασίαν· οἱ δὲ ἑκόντες, μηδενὸς ὄντος αὐτοῖς ἀτόπου κατὰ τὸν βίον, ἢ τῆς ἐν αὐτοῖς μοχθηρίας. τὰς μὲν γὰρ ἄλλας βλάβας, τὰς εἰς ἑαυτὸν ἑκάστου, δῆλον ὡς οὐκ ἐπεξελθεῖν ἐστι. ποία δὴ πίστις πρὸς τοὺς τοιούτους, ἢ τίς ἀσφάλεια; ἢ πῶς ἂν ἐμὲ ἀγαπήσειεν, ὁ μηδ' αὐτὸν ἀγαπῶν; τὸ γὰρ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ῥηθὲν, ὅτε ἐν ἐσχάτοις ὄντες ἠξίουν τι περὶ Σάμου, καλῶς ἄν, οἶμαι, λεχθείη πρὸς τοὺς φιλίαν ὑπερεχομένους τῶν φαύλων·

8) exemplum habes in Demosthene. v. Orat. contra Midiam.

9) πόλεμος] sic recte interpres. Sententia, ni fallor, e Platone petita est. ἔπαινος Ven. et Mor.

10) ἤδη] sic lego, aut προτιμῶσι, νὴ Δία, καὶ τοῦ ζῆν. Ven. et Mor. dant ἢ δή.

11) ἀπέχονται] Ven. et Mor. ἀπέχονται.

12) δ' ἑαυτοὺς] Ven. et Mor. δὲ αὐτούς.

λων· ὃς αὐτὸς αὐτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ, ἢ ξένον, ἢ τέκνον, ἢ ἀδελφόν; τί οὖν, ὅταν τις φιλοφρονῆται, καὶ καθ᾽ ἱερῶν ὀμνύῃ, καὶ μονονοὺ κατατέμνειν αὐτὸν ᾖ πρόθυμος; ἀκούειν μὲν ἤδη τούτων ἐξ ἀνάγκης, καὶ νὴ Δία ἴσως κατανεύειν· εἰδέναι μέντοι σαφῶς, ὅτι μηδὲν αὐτῶν ἐστιν ἰσχυρόν. Ἠλέκτρα τὸν Ὀρέστην δακρύοντα ὁρῶσα, καὶ προσαγόμενον αὐτήν, ποτὲ μὲν 13) ᾤετο ἄνεσίν τινα αὐτῷ γεγονέναι· τοῦ μέντοι παντάπασι πιστεύειν πολὺ ἀπεῖχεν. ὁρῶσα γοῦν μετ᾽ ὀλίγον παρακινοῦντα, φησίν·

Οἴμοι κασίγνητ᾽, ὄμμα σὸν ταράσσεται,
Ταχὺς δὲ μετέθου.

τὴν θάλασσαν οὕτως ἠρεμοῦσαν πολλάκις ἰδεῖν ἐστιν, ὥστ᾽, οἶμαι, καὶ τὸν δειλότατον καταφρονῆσαι. τί οὖν, διὰ τοῦτο πιστεύειν δεῖ, καὶ μήτε ἀγκύρας ἔχοντα, μηδὲ πηδάλιον, μήτε τἆλλα τὰ πρὸς τὴν σωτηρίαν, ἀνάγεσθαι ποτέ 14); ὄψει γάρ, ἂν οὕτω τύχῃ μετ᾽ ὀλίγον, κατερείσαντος ἀνέμου, κλύδωνα ἰσχυρόν, καὶ κύματα τροφόεντα, πελώρια ἶσα ὄρεσσι, κυρτὰ φαληριόωντα. καὶ τὸν νῦν σοι φαινόμενον πρᾷον, καὶ πολλὴν ἐνδεικνύμενον εὔνοιαν καὶ σπουδήν, τῆς τυχούσης αἰτίας καταλαβούσης, ἄγριον εὑρήσεις καὶ χαλεπόν, καὶ πᾶν ὁτιοῦν κακὸν ἕτοιμον ἐργάσασθαι. πόσα δοκεῖς τὴν Μήδειαν εὔξασθαι τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τῶν τέκνων, ἢ ποσάκις ἀγωνιάσαι νοσούντων, ἢ ποσάκις ἀντ᾽ ἐκείνων αὐτὴν ἂν ἑλέσθαι τελευτᾶν; ἀλλ᾽ ὅμως αὐτόχειρ αὐτῶν ἐγένετο. νὴ Δία, ἐρεῖ τις, ὀργιζομένη, καὶ ζηλοτυποῦσα. τοὺς πολλοὺς δὲ οὐκ ἂν οἴῃ καὶ ζηλοτυπῆσαι; τί δαὶ φθονῆσαι; τί δαὶ ἐλπίσαι; σχεδὸν γὰρ αἰεὶ καὶ συνε-

χῶς

13) τότε μὲν *tunc temporis quidem.*

14) ἀνάγεσθαί ποι.

χῶς ἐν τούτοις εἰσί. μὴ τοίνυν πίστευε τοῖς εὐνοεῖν φάσκουσι, καὶ μηδέποτε ἐγκαταλιπεῖν τὴν πρὸς σὲ φιλίαν. ὥσπερ γὰρ αἱ τὸν ἄνεμον σημαίνουσαι ταινίαι, κατὰ τὴν στάσιν αἰεὶ τοῦ πνεύματος αἰωροῦνται, νυνὶ μὲν οὕτως, πάλιν δὲ ἐπὶ θάτερα· τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ τῶν φαύλων διάνοια πρὸς πᾶσαν φορὰν οὕτως ἔχει. τοῖς δούλοις οὐδεὶς πιστεύει συντιθεμένοις, διὰ τὸ μὴ κυρίους ἑαυτῶν εἶναι· πολὺ μᾶλλον οὐ χρὴ [15]) προσέχειν ταῖς τούτων ὁμολογίαις. τῷ παντὶ γὰρ πλεῖον ἀπέχουσι τῆς ἐλευθερίας διὰ τὴν κακίαν οἱ ἄνθρωποι. τοῖς νεωτέροις τοσούτων ἐτῶν ὁ νόμος [16]) οὐκ ἐᾷ συμβάλλειν ὡς ἀπίστοις οὖσι, οὐδὲ γυναικὶ παρ' Ἀθηναίοις συναλλάσσειν, πλὴν ἄχρι μεδίμνου κριθῶν, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἀσθενές. τῶν μὲν γὰρ πάνυ νεωτέρων οὐθὲν διαφέρουσιν οἱ φαῦλοι, μᾶλλον δὲ οὐδὲ τῶν παιδαρίων, πλὴν τῷ δύνασθαι καὶ τῇ πανουργίᾳ· διὸ μᾶλλον αὐτοῖς ἀπιστεῖν ἐκείνων προσήκει. μακάριον γὰρ ἂν ἦν, εἰ, καθάπερ παῖδα, καὶ μειράκιον, καὶ νεανίσκον, καὶ πρεσβύτην, χρόνος ποιεῖ· καὶ φρόνιμον οὕτως [17]), καὶ δίκαιον, καὶ πιστόν. καὶ μὴν τῶν γυναικῶν τῶν φαύλων οὐδέν εἰσι βελτίους οἱ ἄνδρες οἱ μοχθηροί. κατὰ γὰρ τὸ σῶμα διαφέρουσιν, οὐ κατὰ τὴν διάνοιαν. καθάπερ οὖν πρὸς οὐδὲν ἐκείνας ἐᾷ προσίεσθαι τῶν πλείονος ἀξίων ὁ νόμος, ἀλλ' ὥρισαι, μέχρι τίνος προσήκει· τὸν αὐτὸν, οἶμαι, τρόπον, καὶ τοῖς πολλοῖς μέχρι τῶν ἐλαχίστων κοινωνητέον· πράξεων δὲ μειζόνων, ἢ λόγων ἀναγκαίων, ἢ τῆς ἀσφαλείας τῆς περὶ τὸν βίον, οὐδέποτε. καὶ γὰρ εἴ ποτε ἀπέχονται τοῦ κακῶς ποιεῖν, δι' ἥν ποτ' αἰτίαν· ὥσπερ τὰ θηρία πολλάκις ἠρεμεῖ κοιμώμενα ἢ ἐμπεπλησμένα· τὴν

μέν-

15) πολὺ μᾶλλον οὖν οὐ χρή.
16) ὁ νόμος] Ven. et Mor. omittunt ὁ.
17) post οὕτως videtur ἐποίει deesse.

μέντοι φύσιν οὐκ ἀποβέβληκε τὴν αὐτῶν· παραπλησίως δὴ καὶ ἐκεῖνοι χρόνον τινὰ οὐκ ἔβλαψαν· ἔπειτα συμβάσης προφάσεως, καὶ τὸν τόκον [18]), φασὶ, καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς πονηρίας ἐκτίνουσιν. ὁ Λάκων, ἐν ὁμιλίαις τινῶν συντιθεμένων αὐτῷ, καὶ ἀξιούντων αὐτῶν λαμβάνειν, ἣν ἂν προαιρῆται πίστιν ὑπὲρ τῆς φιλίας, μίαν ἔφη πίστιν εἶναι τὸ ἐὰν θέλωσιν ἀδικῆσαι, μὴ δύνασθαι· τὰς δὲ λοιπὰς πάσας, εὐήθεις, καὶ τελέως ἀσθενεῖς. ταύτην μόνην παρὰ τῶν πολλῶν τὴν πίστιν δεῖ λαμβάνειν, ἑτέραν δὲ οὐδεμίαν. ἡ γὰρ ἐκ τῶν λόγων, καὶ τῆς συνηθείας, καὶ τῶν ὅρκων, καὶ τοῦ γένους, καταγέλαστος. ὁ Ἀτρεὺς ἀδελφὸς ἦν τοῦ Θυέστου, καὶ τῶν παιδαρίων, ἃ κατέκοψεν θεῖος [19]). ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης οὐ μόνον ἀδελφοὶ κατὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐξ υἱοῦ καὶ μητρὸς γεγονότες, τῶν ξυγγενεστάτων· ὥς, εἴπερ [20]) ὠφελεῖ τι τὸ γένος, οὗτοι μάλιστα ἁπάντων ἀλλήλους μᾶλλον ὤφειλον ἀγαπᾷν· ἀλλ᾽ ὁ πιστευθεὶς πρῶτον τὸν πιστεύσαντα ἐξέβαλε, καὶ τῆς πατρίδος ἀπεστέρει, καὶ μετὰ ταῦτα ἀλλήλους ἀπέκτειναν. ὁ Θησεὺς τὸν Ἱππόλυτον, πατὴρ ὢν καὶ Ποσειδῶνος υἱὸς, διαβολαῖς πεισθεὶς, ἀπέκτεινε καταρασάμενος. ὁ Πρίαμος πρότερον εὐδαιμονίᾳ διαφέρων, καὶ τοσούτων ἐθνῶν καὶ τηλικούτου τόπου βασιλεύων,

Ὅσσον Λέσβος ἄνω μακάρων ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθεν, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

διὰ τὸν υἱὸν καὶ τὴν ἀκρασίαν τὴν ἐκείνου, πάντων ἀθλιώτατος ἐγένετο καὶ οὗτοι μὲν ἐπίσημοι. πόσον δὲ οἴει πλῆθος ἐν ἑκάστῃ πόλει, τῶν ἀφανῶν, καὶ δημοτικῶν, Ἀτρέων, καὶ Θυεστῶν· τῶν μὲν καὶ ἀποκτιννύν-

18) τὸν τόκον] Ven. et Mor. omittunt τόν.
19) κατέκοψεν θεῖος] ſic recte Ven. ſed Mor. dat ὁ θεῖος.
20) ὥς εἴπερ] ſic recte margo Mor. ὥσπερ Ven. et t. Mor.

κτιννύντων 21) κρύφα, τῶν δὲ εἰς ἄλλα ἐπιβουλευόντων; Ἀερόπας μέν γε καὶ Κλυταιμνήστρας, καὶ Σθενεβοίας, οὐδὲ εἰπεῖν ἐστίν. ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ γένους καὶ τῆς οἰκειότητος τοιαῦτα. τὰ δὲ τῶν ὅρκων, ὁ Πάνδαρος ὤμοσε τῷ Μενελάῳ, ὥσπερ καὶ οἱ λοιποὶ Τρῶες· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἔτρωσεν αὐτόν. Τισσαφέρνης δὲ οὐκ ὤμοσε μὲν 22) τοῖς περὶ Κλέαρχον; τί δαὶ ὁ βασιλεύς; οὐχὶ καὶ τοὺς βασιλείους θεοὺς 23), καὶ τὴν δεξιὰν ἀπέστειλε. Φίλιππος δὲ ὁ Μακεδὼν οὐ διετέλει καθάπερ ἄλλο τι τῶν εἰς τὸν πόλεμον εὐχρήστων, καὶ τὴν ἐπιορκίαν παρεσκευασμένος· καὶ δυσὶ τούτοις τὰς πόλεις αἱρῶν, τῷ παρασπονδεῖν, καὶ τῷ τοὺς προδώσοντας παρασκευάζειν τῷ παντὶ πρὸς ἐκεῖνον τρόπῳ οἰκειότερον ἔχειν. τοῖς μὲν γὰρ προδόταις ἀργύριον ἦν ἀνάγκη διδόναι· τοῖς θεοῖς δὲ περὶ ὅρκων 24) οὐθὲν ὤφειλε 25). τὸν δὲ Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, γνώμην ἀποφαίνεσθαι 26) λέγουσιν· ὅτι τοὺς μὲν παῖδας, ἀστραγάλοις καὶ σφαίραις ἐξαπατᾶν δεῖ, τοὺς δὲ ἄνδρας ὅρκοις καὶ χρήμασιν. ἡ κερδαλῆ δὲ ἀλώπηξ, ἑτέρα 27) τίς

ἐστι

21) f. τῶν μὲν μισούντων καὶ ἀποκτ.

22) μὲν del. et deinceps leg. τί δέ, ὁ βασιλεύς;

23) post θεοὺς, vel circa, excidit ὤμοσε.

24) περὶ ὅρκων] id est ὑπὲρ ὅρκων. aut sic cum Casaub. leg. aut ἐπιορκιῶν. Ven. et Mor. dant περὶ ὅρκου.

25) ὤφειλε] nihil debebat. sic lego, aut cum Casaubono ἔδει, scil. διδόναι. Ven. et Mor. ἐθέλει.

26) ἀποφήνασθαι margo Mor.

27) γρ. ἑταίρα τις ἦν παρὰ margo Mor. ἑταίρα est in Ven. quod sensum quodammodo meliorem vulgata dat, non tamen omnino planum et perspicuum. Vulgatae si sensus inest, hic erit: alia scita sententia, qua religio in servanda fide et iureiurando eleuatur, perfidia excusatur et commendatur, apud Archilochum cubat, velut in lustro astuta vulpecula. aut alius nequam, periurium parui pendens veterator, vulpecula vetus ab Archilocho producitur. sed mallem tum ἡ ante κερδαλῆ abesse, tum Dio, Archi-

ἐστι παρὰ Ἀρχιλόχῳ; τὸν 28) δὲ τοῦ Γλαύκου χρησμὸν οὐκ οἴει πρότερον δεδωκέναι 29) τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων·

Ὄμνυ', ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.

καὶ τούτους μὲν τοὺς προειρημένους 30), καὶ τοιούτους ἑτέρους, διὰ τὰς περιστάσεις συμβέβηκεν ἐνδόξους γεγονέναι· τῶν δὲ ἀφανεστέρων, Γλαύκων, ἢ Πανδάρων,

Μεσταὶ μὲν 31) ἀνθρώπων ἀγοραὶ, μεσταὶ δὲ ἀγυιαί.

διὸ μήτε τὸν Ἀπόλλωνα, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν, σύμβουλον τῆς ἐπιορκίας λαμβάνουσιν. ἀλλ' ἡ συνήθεια 32) τοῖς ἀνθρώποις, μέγα 33) δίκαιον, τοῦ μηθὲν ἀδικεῖν, καὶ σπονδαὶ καὶ τράπεζαι; τὸν Εὔρυτον ἀπέκτεινεν ὁ παρ' αὐτῷ ξενισθεὶς 34).

Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν,
Τὴν ἥν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν.

καίτοι

Archilochi loco non recitato et transmisso veteratoris quoque Archilochei nomine, velut in re omnibus nota, ad quam solummodo digitum intendere sufficeret, similem ex Homero locum affert.

28) τὸν] Ven. et Mor. dant τοῦ.

29) δεδωκέναι suspectum; non enim memini dici χρησμόν τινι διδόναι. num ἐγνωκέναι aut τεθρυλληκέναι. sed hoc nimium a literarum vestigiis abit. num δεδοκιμακέναι, *approbasse, laudasse.* conf. p. 648. Or[illegible] 76, 8. ed. Mor. margo Mor. dat δεδόχται (sic) δεδοικέναι.

30) τοὺς προειρ.] Ven. et Mor. omittunt τοὺς.

31) μὲν bene habet, et necessarium est.

32) est obiectio, quam ipse sibi auctor obmouet, et ad quam respondet vers. 4. a fin. verbis: τὸν Εὔρυτον.

33) μέγα καὶ δίκαιον margo Mor.

34) ξενισθεὶς] is est Hercules. sed memoria hic Dionem fefellit; non Iphitus Herculem, sed Hercules Iphitum hospitio excepit. Hercules erat ὁ ξενίσας, non ὁ ξενισθείς. v. Odyss. Φ, 27. margo Mor. dat ξενωθείς.

καίτοι καὶ θεοῖς ἔδοξε φίλος οὗτος ὁ τὴν 35) τῶν θεῶν ὄπιν οὐκ αἰδεσάμενος, οὐδὲ τὴν τράπεζαν·

Καὶ τέρπεται ἐν θαλίῃ, κατέχων καλλίσφυρον Ἥβην.

τὸν Ἀρχίλοχον οὐδὲν ὤνησαν οἱ ἅλες, καὶ ἡ τράπεζα, πρὸς τὴν ὁμολογίαν τῶν γάμων, ὧν φησιν αὐτός. ὁ Λυκάων ὢν ἀνόητος εἰς τὸν Ἀχιλλέα δεύτερον ἐμπεσὼν, δέον αὐτὸν, ἢ μάχεσθαι προθύμως, ἢ φεύγειν τάχιον.

Παρὰ (γὰρ) σοὶ πρώτῳ (φησὶ) πασάμην Δημήτερος 36) ἀκτήν.

τοιγαροῦν πρότερον, ὁπότε οὐδέπω μετειλήφει τῆς παρ' αὐτῷ τροφῆς, εἰς Λῆμνον ἀπεμποληθεὶς ἐσώθη· τότε δὲ ληφθεὶς, ἀπεσφάγη. τοσοῦτον αὐτὸν ὤνησεν ἡ Δημήτηρ. τὰς νήττας γὰρ καὶ τοὺς πέρδικας οὐ πρότερον θηρεύομεν, πρὶν ἂν φάγωσι παρ' ἡμῶν 37). ὁ δὲ Αἴγισθος, τὸν Ἀγαμέμνονα

Δειπνίσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

καὶ ὑπὸ μὲν τῶν Τρώων οὐδὲν ἔπαθεν ἐν δέκα ἔτεσιν, οἷς ἐπολέμει, καὶ οὐδεπώποτε αὐτοῖς συνέστιος ἐγένετο· εἰς δὲ τὴν οἰκίαν ἐλθὼν διὰ τοσούτου χρόνου, θύσας τοῖς θεοῖς, τὴν δὲ αὐτοῦ τράπεζαν παραθέμενος, ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς οὕτως ὠμῶς ἀνῃρέθη. καὶ μετὰ ταῦτα κάτω περιτυχὼν τῷ Ὀδυσσεῖ, μέμφεται Κλυταιμνήστραν· μηδὲ γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τελευτῶντος συγκλεῖσαι· πρὸς δὲ τούτοις παρακελεύεται, μηδέποτε πιστεύειν γυναικὶ, μηδὲ οἱ ἐκφᾶσθαι πυκινὸν ἔπος. καίτοι ἡ Κλυταιμνήστρα, οὐχ ὅτι γυνὴ ἦν, ταῦτα διέθηκεν αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι πονηρά· καὶ οὐδὲν μᾶλλον οὐ χρὴ γυναικὶ ἤπιον εἶναι,

35) καιτοι καὶ θεοῖς — οὗτος ὁ τὴν —] Ven. et Mor. dant καὶ τοῖς θεοῖς — οὗτος, τὴν — et margo Mor. καίτοι θεὸς ἔδοξεν οὗτος.

36) Δημήτερος] Ven. dat δημήτρος, et Mor. Δημήτεος.

37) παρ' ἡμῖν margo Mor.

εἶναι, ἢ ἀνδρί. ἀλλ' οἶμαι, τῶν περιπεσόντων ἕκαστος, ὑφ' οὗ πέπονθε κακῶς, ἐκεῖνο μάλιστα ὑφορᾶται, καὶ προλέγει φυλάττεσθαι τοῖς ἄλλοις· ὁ μὲν ὑπὸ ἔχιος[38]) πληγεὶς, ὄφιν· ὁ δὲ ὑπὸ σκορπίου, σκορπίον. ὃν δ' ἂν κύων δάκῃ, ὄψει βακτηρίαν αἰεὶ περιφέροντα. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί. τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς τὶ συνέβη[39]) δεινὸν, οὕτως δὴ[40]) κέκραγεν·

Ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
Γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;

ἄλλον ὑποδεχθεὶς ξένος ἐλύπησεν, ὡς Ἀλέξανδρος, τὰ τοῦ Μενελάου κτήματα καὶ τὴν γυναῖκα ὑφελόμενος. ὁ τοιοῦτος πρὸς τοὺς ξένους διαβέβληται, πρὸς ἀδελφὸν ἕτερος, ἄλλος πρὸς υἱόν. τὸ δὲ πρᾶγμα οὐ τοιοῦτόν ἐστιν. οὐδὲ γὰρ ὁ ἀδελφὸς, οὐδὲ ὁ συγγενὴς, οὐδὲ ὁ ξένος πέφυκεν ἀδικεῖν· ἀλλ' ὁ μοχθηρὸς ἄνθρωπος, τοῦτο δὲ μικροῦ δεῖν, ἐν πᾶσιν ἐστίν. ἀλλ' εἰ νοῦν ἔχεις, πάντας εὐλαβοῦ. ξένος, εὐλαβοῦ[41])· μέτριος εἶναί φησι, μᾶλλον εὐλαβοῦ. τοῦτο ἀκίνητον ὑπαρχέτω. νὴ Δί', ἀλλ' ἐπιδείκνυται δεξιοῦ τινος εὔνοιαν[42]); οὐκοῦν ἀποδέχου τοῦτον, τοῖς θεοῖς εἰδὼς χάριν· εἰ βούλει δὲ, κἀκείνῳ· πρὸς δὲ τὸ μέλλον, φυλάττεσθαι αὐτόν. ὃ γάρ τις ἐπὶ τῆς τύχης εἶπε, πολὺ μᾶλλον ἂν ἐπ' ἀνθρώπων ῥηθείη τοῦτο, τὸ μηδένα εἰδέναι περὶ μηδενὸς, εἰ μέχρι τῆς αὔριον διαμενεῖ τοιοῦτος. τὰς γοῦν πρὸς αὐτοὺς παραβαίνουσι συνθήκας, καὶ συμβουλεύουσιν αὐτοῖς ἕτερα· καὶ ἄλλα συμφέρειν νομίζοντες, ἄλλα πράττου-

του-

38) γρ. ἔχεως margo Mor.
39) μὲν γὰρ ἐκ γυν. τι εἰ συνέβ. margo Mor.
40) οὗτος δή.
41) ξένος εἶναί φησιν; εὐλαβοῦ.
42) f. ἐπιδείκνυται δόξαν τινὸς εὐνοίας. Casaub. vult δεξιούμενος εὔνοιαν.

τουσιν. ὅθεν ὅταν τις ἐκ τοῦ πιστεύειν περιπέσῃ τῷ δυσκόλῳ, γελοῖός ἐστιν αἰτιώμενος ἐκεῖνον, οὐχ ἑαυτόν· καὶ θεοὺς ἐνίοτε ἐπιβοώμενος, ὑπ᾽ ἀνδρὸς ἀπατηθεὶς φίλου καὶ συνήθους. οἱ δὲ θεοὶ καταγελῶσιν, εἰδότες, ὅτι ἑαυτὸν ἐξηπάτησεν, ἐπ᾽ ἄλλῳ ποιησάμενος. οἱ προσπταίοντες ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἢ νὴ Δία ἐμπεσόντες εἰς πηλὸν ἢ βόθρον, οὐκ ὀργίζονται τοῖς λίθοις, ἢ τῷ πηλῷ· τελέως γὰρ ἂν ἦσαν ἀπόπληκτοι, δέον αὐτοὺς αἰτιᾶσθαι καὶ τὸ μὴ προσέχειν. τί οὖν, τις φήσει, δεῖ θηρίου βίον προαιρεῖσθαι, καὶ ζῆν ἔρημον; οὐ θηρίου, ἀλλ᾽ ἀνδρὸς φρονίμου, καὶ ζῆν ἀσφαλῶς ἐπισταμένου. πολὺ γὰρ ἀσφαλεστέρα καὶ κρείττων ἡ ἐρημία τῆς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους κοινωνίας, ἐὰν ἀδεῶς γίγνηται, καὶ χωρὶς κοινωνῶν προσοχῆς. καὶ ὥσπερ, οἶμαι, τοῖς πλέουσι τὸ πέλαγος συμφέρει μᾶλλον τῆς γῆς, εἰ δή 43) τις ἐν εὐδίᾳ πλέοι, καὶ σαφῶς εἰδὼς τοὺς τόπους· ἐν μὲν γὰρ τῷ πελάγει, σπανίον, εἴ που διαφθαρῇ ναῦς, πρὸς δὲ ταῖς ἀκταῖς καὶ περὶ τὰς ἄκρας ἰδεῖν ἔστι τὰ ναυάγια. τοιγαροῦν, ὅταν χειμὼν καταλάβῃ, τῶν μὲν ἀπείρων ἕκαστος ἐπιθυμεῖ 44) τῆς γῆς· ὁ δὲ κυβερνήτης ὡς πορρωτάτω φεύγει. καίτοι λιμένας μὲν εὕροι τις ἂν ἀκλύστους 45), οἷς ἔνεστι πιστεύσαντας, ἀσφαλῶς ὁρμεῖν, ἡλίκον ἂν ποτε ἀρθῇ τὸ πνεῦμα· τῶν δὲ ἀνθρώπων οἱ μετριάτατοι τοῖς θερινοῖς ὅρμοις ἐοίκασιν, οἵτινες πρὸς τὸ παρὸν σκέπουσι· κἀκείνων γὰρ ἕκαστος, πρὸς ἕν τι τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιεικὴς, οὐ μέντοι καὶ πρὸς τἄλλα ὑπάρχει. χρημάτων μὲν γὰρ ἕνεκεν οὐδέν σε ἀδικήσειεν· ἔστω γὰρ εἶναί τινα

43) εἰ μή τις margo Mor.

44) ἐπιθυμεῖ] Ven. et Mor. ἐπιθυμῇ.

45) Valesium intempestiua medicina hunc locum tentantem ratio fugit. v. Emendat. p. 78. et Wesseling ad Diodor. Sic. I. p. 212, 18.

τοιοῦτον· ἀλλὰ τάχ' ἂν ὀργῆς, ἢ φιλοτιμίας καταλαβούσης, οὐκ ἂν. ἐπιγνοίης 46) αὐτὸν ἀσάλευτον καὶ πιστὸν, ἀλλ' ὡς ὑπὸ μηδενὸς πάθους κινούμενον, ἐφ' ᾧ τις ἂν πιστεῦσαι βεβαίως δύναιτο. οὐκοῦν τοῖς γε τοιούτοις, ὅσον ἀνάγκη 47), καὶ τελέως ὀλίγον δεῖ χρῆσθαι· τὸ πλέον αὐτὸν ἐγρηγορότα καὶ φυλάττοντα 48), ὡς τοὺς Ἀχαιοὺς τὸν Ἕκτορά φησιν ὁ ποιητής·

— Ὁ δ', ἰδρείῃ πολέμοιο
Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.

ὁμοίως ἐν τῷ βίῳ δεῖ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἐπιστήμην προβεβλημένους, καὶ καλυφθέντας αὐτῇ φεύγειν, καὶ φυλάττεσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων κακίαν καὶ τὰς τέχνας, καὶ τὰς ἐπιβουλὰς, αἷς εἰώθασι χρῆσθαι. καθόλου δὲ θαυμαστὸν, εἰ τὸ μὲν φαγεῖν ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἐμποδὼν ἔσται τῇ πονηρίᾳ· καὶ νὴ Δία τὸ πιεῖν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος, καὶ τὸν αὐτὸν λύχνον ὁρᾶν· τὸ δὲ τὸν ἥλιον βλέπειν τὸν αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρέφεσθαι γῆς, οὐδεὶς ὑπολογίζεται τῶν πονηρῶν· ἀλλὰ τὸ μὲν πανδοχεῖον, ἢ νὴ Δία οἶκος ἕτερος, ἐκ λίθων καὶ ξύλων ᾠκοδομημένος, συγκίρνησιν ἀνθρώπους, καὶ δύναται συνάγειν εἰς φιλίαν, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ·

Αἰδεῖσθε δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμέν.

καὶ οὗτος 49) μὲν ἡγεῖται τὴν σκηνὴν ἀξίαν αἰδοῦς, καὶ ταῦτα ἐκ ξύλων τῶν ἐν τῇ πολεμίᾳ γεγονυῖαν, ἧπερ 50) αὐτούς. ὁ δὲ σύμπας οὐρανὸς, ὑφ' ᾧ πάν-

τες

46) f. οὐκ ἂν ἔτι γνοίης, vel οὐκ ἂν ἔτ' ἐπιγνοίης.
47) ἀνάγκη] *quantum neceſſe eſt.* ἀνάγκης Ven. et Mor.
48) f. φυλαττόμενον.
49) οὗτος] Ven. et Mor. dant οὕτως.
50) ἧπερ] in eodem ſolo hoſtili natis, in quo ipſi tunc agerent. ἥπερ Ven. et Mor.

τες ἐσμὲν ἀρχῆθεν, οὐδὲν ὠφελεῖ πρὸς ὁμόνοιαν, οὐδὲ ἡ τῶν ὅλων κοινωνία θείων ὄντα καὶ μεγάλων· ἀλλὰ τοὐναντίον, ἢ [51]) τῶν μικρῶν καὶ οὐδενὸς ἀξίων. καὶ ὁ μὲν ἴδιος ἑκάστῳ πατήρ, πολλάκις οὐδενὸς ἄξιος ὢν πρεσβύτης, μέγα δίκαιον, ὥστε μὴ ἐπιβουλεύειν ἀλλήλοις τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ τοῦ [52]) γένους [53])· ὁ δὲ κοινὸς ἁπάντων ἀνδρῶν τε θεῶν τε, ἐξ οὗ πάντες γεγόναμεν, οὐ κατὰ Λάχητα ὢν [54]), οὐδὲ κατὰ Σίμωνα, οὐ δύναται κατασχεῖν οὐδὲ κωλῦσαι τὴν ἀδικίαν τῶν ἀνθρώπων. καὶ μὴν ὅτι γε τοῖς λόγοις οὐκ ἂν πιστεύοι τις, τοῖς ὑπὲρ τῆς φιλίας· τοῦτο γὰρ λοιπόν ἐστι· φανερὸν δήπου. γελοῖον γάρ, ἀργύριον μὲν δανείζοντα τοῖς πολλοῖς, μὴ ῥᾳδίως ἄν τινα πιστεῦσαι λόγῳ μόνῳ, ἀλλὰ μαρτύρων δεῖσθαι, καὶ γραμμάτων· καὶ πολλοὺς καὶ ταῦτα παραβαίνειν [55]). τί οὖν; φησίν· οὐκ ἤδη τινὲς ἐγένοντο φίλοι τῶν πρότερον· οἷον πῶς ἂν λέγοιμι τοὺς ἡμιθέους θρυλλουμένους τούτους, Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην, καὶ Θησέα, καὶ Πειρίθουν, καὶ Ἀχιλλέα, καὶ Πάτροκλον; εἰ δ' οὖν τις συγχωρήσειεν, ἀληθῆ τὴν δόξαν εἶναι ταύτην· δῆλον, ὡς τρεῖς ἂν εἶεν φιλίαι γεγονυῖαι ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, ἐν ὅσῳ πλεονάκις ἂν εἴποις [56]) τὸν ἥλιον ἐκλελοιπέναι.

51) ἢ] ſic recte Ven. ἡ Mor.
52) τοῦ del.
53) γένους] ſic recte Ven. γένος Mor.
54) v. Valeſ. ad Ammian. Marcell. p. 534.
55) poſt παραβαίνειν deeſt aliquid, e. c. τῷ δὲ διὰ λόγων μόνων ὑπὲρ φιλίας ἰσχυριζομένῳ πιστεύειν. aut τῷ δὲ μέχρι ῥημάτων φιλεῖν ὁμολογοῦντι πιστεύειν.
56) εἴποις] *dicas.* Ven. et Mor. εἴποι.

ΠΕΡΙ ΝΟΜΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΟΕ'.

Ἔστι δὲ ὁ νόμος, τοῦ βίου μὲν ἡγεμὼν, τῶν πόλεων δὲ ἐπιστάτης κοινός· τῶν δὲ πραγμάτων κανὼν δίκαιος· πρὸς ὃν ἕκαστον ἀπευθύνειν δεῖ τὸν αὐτοῦ τρόπον· εἰ δὲ μὴ, σκολιὸς ἔσται καὶ πονηρός. οἱ μὲν οὖν τοῦτον φυλάττοντες, ἔχονται τῆς σωτηρίας· οἱ δὲ παραβαίνοντες, πρῶτον μὲν αὐτοὺς ἀπολλύουσιν, ἔπειτα καὶ τοὺς ἄλλους· παράδειγμα καὶ ζῆλον αὐτοὺς ἀνομίας καὶ βίας παρέχοντες. ὥσπερ δὲ τῶν πλεόντων οἱ τοῦ πυρσοῦ μὴ διαμαρτάνοντες, οὗτοι μάλιστα σώζονται, καὶ τοὺς λιμένας εὑρίσκουσιν· οὕτως οἱ κατὰ τὸν νόμον ζῶντες, ἀσφαλέστατα πορεύονται διὰ τοῦ βίου, καὶ τῆς καταγωγῆς τῆς δεούσης τυγχάνουσιν. ἀνθρώπῳ μὲν οὖν ἤδη τις συμβούλῳ χρησάμενος, μετενόησεν· οὐ μέντοι νόμῳ. τοσούτῳ δὲ τῶν τειχῶν ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐστιν, ὥστε ἀτείχιστοι μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων διαμένουσι· νόμου δὲ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν οἰκεῖσθαι πόλιν. οὐ μόνον δὲ συμφέρει τοῖς θνητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. ὁ γοῦν κόσμος ἀεὶ τὸν αὐτὸν νόμον ἀκίνητον φυλάττει, καὶ τῶν αἰωνίων οὐδὲν ἂν παραβαίη τοῦτον. ὅθεν, οἶμαι, καὶ βασιλεὺς εἰκότως ἀνθρώπων καὶ θεῶν κέκληται· τὴν μὲν βίαν καταλύων, τὴν δὲ ὕβριν καθαιρῶν, τὴν δὲ ἄνοιαν σωφρονίζων, τὴν δὲ κακίαν κολάζων· ἰδίᾳ δὲ καὶ κοινῇ πάντας τοὺς δεομένους ὠφελῶν· τοῖς μὲν ἀδικουμένοις βοηθῶν, τοῖς δὲ ἀπορουμένοις περί τινος μηνύων τὸ δέον. ὅταν γάρ τις, συμβάντος αὐτῷ τινὸς δυσκόλου πράγματος, ζητῇ τὸ συμφέρον, οὐδὲν, οἶμαι, δεῖ φίλους παρακαλεῖν, οὐδὲ συγγενεῖς, ἀλλὰ ἐλθόντα παρὰ τοὺς νόμους, πυν-

θάνε-

θαίνεσθαι. καὶ οὐκ ἂν τὸ οἰκεῖον σκοπῶν, χεῖρον ἐκείνῳ παραινέσειεν· οὔτε ἀγνοήσας τὸ βέλτιον, οὔτε δι' ἀσχολίαν τινὰ, ἢ τὸ μὴ φροντίζειν, τοὺς πυθομένους [1]) παραιτήσαιτ' ἄν. τοὐναντίον γὰρ ἁπάντων ὁμοίως κήδεται, καὶ σχολὴν ἄγει πρὸς τὰ τῶν ἄλλων πράγματα· καὶ οὐδὲν ἴδιον οὐδὲ ἐξαίρετόν ἐστιν αὐτῷ. καὶ μὴν τοσούτῳ γε τῆς παρὰ τῶν θεῶν μαντείας ὠφελιμώτερός ἐστι νόμος, ὅσῳ τοὺς μὲν χρησμοὺς ἤδη τινὲς ἠγνόησαν, καὶ δοκοῦντες πράττειν κατ' αὐτοὺς, τἀναντία ἐποίησαν· ὅθεν, οἶμαι, συμφοραῖς ἐχρήσαντο. παρὰ τοῦ νόμου δὲ οὐδέν ἐστι σκολιὸν, οὐδὲ ἀμφίβολον· ἀλλ' ἁπλῶς ἅπαντα, ἃ προσήκει, τοῖς δεομένοις φράζει. ἄρχων δὲ ἁπάντων καὶ κύριος ὢν, χωρὶς ὅπλων καὶ βίας κρατεῖ· τοὐναντίον γὰρ αὐτὸς καταλύει τὴν βίαν· ἀλλὰ μετὰ πειθοῦς καὶ βουλομένων προέστηκεν. πείσας γὰρ πρότερον καὶ δοκιμασθεὶς, οὕτως νόμος γίγνεται, καὶ τὴν ἰσχὺν τὴν αὐτοῦ λαμβάνει. τηλικαύτην δὲ ἔχει δύναμιν, ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς οὗτός ἐστιν ὁ βοηθῶν. τοὺς γὰρ ἱεροσύλους, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν κολάζει. καὶ μὴν αὐτόν γε οὐδὲ εἷς [2]) οἷός τε ἐστὶν ἀδικῆσαι. τῶν γὰρ παραβαινόντων τὸν νόμον ἕκαστος, οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἑαυτὸν βλάπτει. τοσαύτης δὲ δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας μεστός ἐστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἀτυχοῦσι χρησιμώτερος καθέστηκε τῶν γένει προσηκόντων, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἰσχυρότερος τῆς αὐτῶν ἐκείνων ῥώμης, καὶ πατράσιν υἱέων εὐνούστερος, καὶ παισὶ, γονέων, καὶ ἀδελφοῖς, ἀδελφῶν. πολλοὶ γοῦν ὑπὸ τῶν φιλτάτων ἀδικούμενοι, πρὸς τοῦτον καταφεύγουσιν. εἰ δὲ καὶ μηδὲν ὑπὸ μηδενὸς εὖ πέπονθεν ὁ νόμος, πᾶσιν

1) in Veneta est τοὺς κλεπτομένους, vnde effici debuerat ἢ τὸ μὴ φροντίζειν τοῦ σκεπτομένου, παραιτ.

2) εἷς] sic recte Ven. εἰς Mor.

ὅμως εὐεργέτης ὤν, ἑτέροις ἐκτίνει τὰς χάριτας, καὶ γονεῦσι παρὰ παίδων τὰς ὁμοίας κομιζόμενος 3), καὶ τοῖς ἰδίᾳ τινῶν εὐεργέταις, παρὰ τῶν εὖ παθόντων, καὶ τοῖς κοινῇ φιλοτιμουμένοις, παρὰ τῆς πόλεως. κάλλιστα δὲ καὶ τὰ ἆθλα 4) τῶν εὐεργεσιῶν πεποίηκε, στεφάνους καὶ κηρύγματα καὶ προεδρίας ἐξευρών· ἃ τοῖς μὲν παρέχουσιν οὐδεμίαν φέρει δαπάνην, τοῖς δὲ τυγχάνουσι, τοῦ παντὸς ἄξια καθέστηκεν. ὅ, τι δ᾽ ἂν ἐθέλῃ τῶν εὐτελεστάτων 5), εὐθὺς τοῦτο μέγα καὶ τίμιον ἐποίησεν. οὗτός ἐστιν ὁ τὸν κότινον οὕτως μέγαν καὶ τηλικαύτης ἄξιον σπουδῆς ἀποδείξας· καὶ τὰ σέλινα, καὶ τὴν πίτυν, καὶ τὸν τοῦ θαλλοῦ στέφανον. οὗτος ὁ τὰ τρία 6) ῥήματα, οἷς ἕκαστος κηρύττεται τῶν ἀγαθῶν, πολλοῖς ἀποφήνας τοῦ ζῆν τιμιώτερα. οὗτός ἐστιν ὁ τὰς πανηγύρεις συνάγων, ὁ τοὺς θεοὺς τιμῶν, ὁ τὴν ἀρετὴν αὔξων· οὗτος ὁ τὴν θάλατταν καθαίρων, ὁ τὴν γῆν ἥμερον ποιῶν· ὁ τοῦ Διὸς ἐτεὸς 7) υἱός, ὁ τὴν ἀήττητον καὶ ἀνυπέρβλητον ἰσχὺν ἔχων· τοσοῦτον ἁπάντων σωφροσύνῃ καὶ πίστει διαφέρων, ὥστε καὶ γυναικῶν κοινωνίαν, καὶ παρθένων ὥραν, καὶ παίδων ἀκμὴν τούτῳ πάντες πεπιστεύκαμεν. ἔτι δὲ καὶ παρθένου τῆς Δίκης οὔσης, μόνος αὐτῇ διὰ σωφροσύνην σύνεστιν. οὗτος ἐπίκουρος γήρως, διδάσκαλος νεότητος, πενίας συνεργός, φύλαξ πλούτου· τῇ μὲν εἰρήνῃ σύμμαχος, τῷ δὲ πολέμῳ ἐναντίος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πλέον ἰσχύει. τὸν γοῦν

παρὰ

3) κομιζόμενος] sic recte Ven. κομιζομένων Mor.

4) τὰ ἆθλα] sic cum Casaub. leg. est, aut τὰς ἀμοιβάς. Ven. et Mor. dant τὰς ἄλλας.

5) ἀτυχεστάτων margo Mor.

6) margo Mor. omittit τρία.

7) ἐτεὸν margo Mor.

παρὰ τῶν ἐχθίςων κήρυκα πεμπόμενον· οὗτός ἐςιν ὁ σώζων [8]) καὶ διαφυλάττων, παντὸς θώρακος καὶ πάσης ἀσπίδος ἰσχυρότερον αὐτῷ δοὺς ὅπλον τὸ κηρύκειον· ἔςι δὲ τοῦ νόμου σύμβολον. διὰ τοῦτον τοὺς ἀποθανόντας οὐδεὶς ἔτι κρίνει πολεμίους· οὐδὲ τὴν ἔχθραν [9]) καὶ τὴν ὕβριν εἰς τὰ σώματα αὐτῶν ἐπιδείκνυνται [10]). τοσούτῳ δὲ ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐςιν, ἤπερ τὰ πηδάλια ταῖς ναυσὶν, ὥςε ἡμῶν [11]) ἀποβάλλουσα τοὺς οἴακας ναῦς, οὐκ ἂν ἀπόλοιτο, μὴ χειμῶνος καταλαβόντος· πόλιν δ' οὐκ ἔνι σωθῆναι, τοῦ νόμου λυθέντος, οὐδ' ἂν μηδὲν ἔξωθεν συμβαίνῃ δεινόν. ὥσπερ δὲ ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ διανοίας διοικεῖται καὶ σώζεται τῶν ἀνθρώπων ἕκαςος, ἡ δὲ ταύτης διαφορὰ [12]) μανίαν καὶ παρακοπὴν φέρει· παραπλησίως, ἄν τις ἀνέλῃ τὸν νόμον ἐκ τοῦ βίου, καθάπερ, οἶμαι, τὸν νοῦν ἀπολωλεκὼς, εἰς παντελῆ μανίαν καὶ ταραχὴν περιςήσεται.

8) σώζων] sic recte Ven. σάζων Mor.

9) οἱ δὲ τὴν ἔχθραν γὰρ καὶ marg. Mor.

10) vulgatam serues, an ἐπιδείκνυται legas, perinde est. margo Mor. dat ἀποδείκν.

11) ἡ μὲν Casaub.

12) διαφθορὰ Casaub.

ΠΕΡΙ ΕΘΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ ΟΣΤ'.

Ἐςι δὲ τὸ ἔθος, γνώμη μὲν τῶν χρωμένων κοινὴ, νόμος δὲ ἄγραφος ἔθνους ἢ πόλεως, δίκαιον δὲ ἑκούσιον, καὶ ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκον· εὕρεμα δὲ ἀνθρώπων οὐδενὸς, ἀλλὰ βίου καὶ χρόνου. τῶν μὲν οὖν ἄλλων νόμων ἕκαςος ἅπαξ δοκιμασθεὶς, ἔλαβε τὴν ἰσχύν· τὸ δὲ ἔθος αὐτὸ ἀεὶ [1]) δοκιμάζεται. καὶ νόμος μὲν οὐδεὶς ῥᾳδίως ὑπὸ πάντων κριθήσεται· ταῖς γὰρ τῶν πλειόνων δόξαις κυροῦται. ἔθος δὲ οὐκ ἐνῆν γενέσθαι, μὴ προσδεχθὲν ὑπὸ πάντων. κἀκεῖνος ἀπειλῶν καὶ βιαζόμενος, μένει κύριος. ὑπὸ δὲ τῶν ἐθῶν πειθόμενοι, καὶ καλὰ καὶ συμφέροντα κρίνομεν αὐτά. διό μοι δοκεῖ τις ἂν προσεικάσαι, τὸν μὲν ἔγγραφον νόμον τῇ δυνάμει τῆς τυραννίδος· φόβῳ γὰρ ἕκαςον καὶ μετὰ προςάγματος διαπράττεται· τὸ δὲ ἔθος, μᾶλλον τῇ φιλανθρωπίᾳ τῆς βασιλείας. βουλόμενοι γὰρ αὐτὸ πάντες, καὶ δίχα ἀνάγκης οἴονται [2]). καὶ νόμους μὲν ἴσμεν πολλοὺς ἀνῃρημένους ὑπὸ τῶν θέντων αὐτοὺς, ὡς πονηρούς· ἔθος δὲ οὐκ ἂν οὐδεὶς ῥᾳδίως δείξειε λελυμένον. καὶ μὴν τῷ παντὶ ῥᾷόν ἐςιν ἀνελεῖν ὅ, τι βούλει τῶν ἐγγράφων, ἢ τῶν ἐθῶν. τὰ μὲν γὰρ ἂν ἀπαλείψῃς ἅπαξ, ἡμέρᾳ μιᾷ λέλυται. συνήθειαν δὲ πόλεως οὐκ ἔςιν εἰ μὴ ἐν πάνυ πολλῷ καταλῦσαι χρόνῳ. ἐκεῖνοι [3]) μὲν ἐν σανίσιν ἢ ςήλαις φυλάττονται· τῶν δὲ ἕκαςον, ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς. ἀσφα-

1) αὐτὸ ἀποδοκ. margo Mor.
2) οἴονται] sententia flagitat αἱροῦνται aut προσίενται.
3) κἀκεῖνοι margo Mor.

ἀσφαλεστέρα δὲ καὶ κρείττων ἡ τοιαύτη φυλακή. καὶ μὴν ὁ μὲν ἔγγραφος νόμος αὐστηρός ἐστι καὶ ἀπηνής· ἔθους δὲ οὐδὲν ἥδιον. ἔπειτα τοὺς νόμους παρ' ἄλλων πυνθανόμεθα, τὰ δὲ ἔθη πάντες ἐπιστάμεθα. κἀκείνων μέν εἰσιν οὐ σαφῶς ἔνιοι γεγραμμένοι, καὶ διαστρέφονται πολλάκις ὑπὸ τῆς τῶν ῥητόρων δυνάμεως· τῶν δὲ ἐθῶν οὐδὲν ἀμφίβολον, οὐδὲ σκολιόν, οὐδ' ἂν περιγένοιτ' αὐτῶν λόγος. κἀκείνων μὲν ἀεὶ δεῖ μνημονεύειν, εἰ μέλλοιμεν αὐτοῖς ἐμμένειν· τοῦ δὲ ἔθους οὐκ ἔστιν οὐδὲ βουλομένους ἐπιλαθέσθαι, ἀλλὰ τοιαύτην παρέχει 4) φύσιν, ὥστε ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτούς. καθόλου δὲ τοὺς μὲν νόμους φαίη τις ἂν ποιεῖν δούλων πολιτείαν· τὰ δὲ ἔθη τοὐναντίον, ἐλευθέρων. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ποιοῦσιν εἰς τὰ σώματα κολάσεις· παραβαινομένου δὲ ἔθους, τὴν ζημίαν εἶναι συμβέβηκεν αἰσχύνην. ὥστε ἐκεῖνος μὲν φαύλων· οὗτος δὲ ἀγαθῶν ἐστι νόμος. εἰ γὰρ ἅπαντες ἦσαν ἀγαθοί, δηλονότι τῶν ἐγγράφων ἡμῖν οὐδὲν ἂν ἔδει. καὶ τῶν νόμων μὲν εἰσὶν οἱ βασιλεῖς ἐπάνω, καὶ πολλὰ πράττουσι παρ' αὐτούς· τοῖς δὲ ἔθεσι κἀκεῖνοι κατακολουθοῦσι. καὶ τῶν μὲν ἐγγράφων οὐδὲν ἐν τοῖς πολέμοις 5) ἰσχύει· τὰ δὲ ἔθη φυλάττεται παρὰ πᾶσι, κἂν εἰς ἐσχάτην ἔχθραν προέλθωσι. τὸ γοῦν μὴ κωλύειν τοὺς νεκροὺς θάπτειν, οὐδαμῆ γέγραπται· πῶς γὰρ ἂν ὑπήκουον οἱ κρατοῦντες τοῖς τῶν ἡττωμένων ἐπιτάγμασιν; ἀλλ' ἔθος ἐστί, τὸ ποιοῦν τῆς φιλανθρωπίας ταύτης τοὺς κατοιχομένους τυγχάνειν. ὁμοίως τὸ τῶν κηρύκων ἀπέχεσθαι, καὶ μόνοις τούτοις πολλὴν ἀσφάλειαν εἶναι βαδίζουσι. τῶν μὲν οὖν νόμον παραβαινόντων, οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν οὐδένα, οἶμαι, φανερῶς ὑπὸ τῶν θεῶν κεκο-

λασμέ-

4) παρέχει] sic recte Ven. παρέχειν Mor.

5) πολέμοις] Ven. et Mor. dant πολεμίοις.

λασμένον· Λακεδαιμόνιοι δ' ἐπεὶ παρέβησαν ἐπὶ 6) τῶν κηρύκων τὸ ἔθος, τοὺς παρὰ βασιλέως ἐλθόντας ἀνελόντες, ἐκολάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαιμονίου.

6) Ven. et Mor. omittunt ἐπὶ.

ΠΕΡΙ ΦΘΟΝΟΥ, Α'.

ΛΟΓΟΣ ΟΖ'.

Ἆρα διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐνομίσθη σοφὸς ἐν τοῖς Ἕλλησιν Ἡσίοδος, καὶ οὐδαμῶς ἀνάξιος ἐκείνης τῆς δόξης, ὡς οὐκ ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ τὰ ποιήματα ποιῶν τε καὶ ᾄδων, ἀλλὰ ταῖς Μούσαις ἐντυχὼν, καὶ μαθητὴς αὐτῶν ἐκείνων γενόμενος· ὃ ἦν ἐξ ἀνάγκης, ὅτι ἐπῄει 1) αὐτῷ πάντα μουσικά τε καὶ σοφὰ ἐφθέγγετο· καὶ οὐδὲν μάταιον· ὧν δηλονότι καὶ τοῦτο τὸ ἔπος ἐστί. τὸ ποῖον;

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων.

πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα φανήσεται τῶν Ἡσιόδου πεποιημένα καλῶς περί τε ἀνθρώπων καὶ θεῶν σχεδόν τι καὶ περὶ μειζόνων πραγμάτων, ὁποῖα τὰ λεχθέντα νῦν. ἀτὰρ οὖν καὶ ταῦτα ἀπεφήνατο μάλ' ἀληθῶς τε καὶ ἐμπείρως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; βούλει οὖν, ἐπιμελέστερον σκοποῦμεν αὐτά; καὶ πῶς ἡμᾶς ἀνέξονται τοσοῦτος ὄχλος περὶ τοιούτων διαλεγομένους; τί δαὶ, οὐ σοφαὶ, καὶ περὶ σοφῶν ἥκουσιν ἀκου-

σόμε-

1) ὅθεν ἐξ ἀνάγκης ὅ, τι ἂν ἐπῄει Casaub. f. ὅτι, ἃ (vel ὅσα) ἐπῄει. *quod ita euenire necesse erat, quia, quaecunque ipsi in os veniret, omnia* —

σόμενοι; φαῖεν ἄν, ὥς μοι δοκοῦσιν. ἀλλὰ μὴ τὸν Ἡσίοδον φαῦλον ἡγοῦνται καὶ ὀλίγου ἄξιον; οὐδαμῶς. ἀλλὰ περὶ φθόνου καὶ ζηλοτυπίας, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πρὸς ἀλλήλους οὕτως ἔχοντες, καὶ ἐπὶ τίσιν οὐ χρήσιμον αὐτοῖς ἀκροᾶσθαι; πάντων μὲν οὖν χρησιμώτατον. οὐκοῦν χρήσιμον ἤδη καὶ τὸ ἀποπειρᾶσθαι τῶν ἀνδρῶν. φέρε δή, δι᾽ ἄλλο τι φησὶ τούτους Ἡσίοδος εἶναι φανερούς [2]), καὶ δυσκόλως ἀλλήλοις ἔχειν, ἢ διότι ἧττον ἐργάζοιτο τὴν αὑτοῦ τέχνην [3]) ἐκ τοῦ πράγματος ἕκαστος, ὅτου ἂν τύχῃ πράττων, πολλῶν ὄντων ὁμοίων; διὰ τί γὰρ ἄλλο; πότερον οὖν κεραμεῖ μὲν λυσιτελεῖ, μηδένα ἄλλον εἶναι κεραμέα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τε καὶ κώμῃ, μαγείρῳ δὲ τοῦτο οὐ λυσιτελές; ὅπως ἐξῇ αὐτῷ ἀποδίδοσθαι, ὁποῖ᾽ ἂν [4]) ἔχῃ τὰ κρέα τοῖς δεομένοις, ἂν καὶ πάνυ λεπτὸν ἱερεῖον ἢ πρεσβύτερον τύχῃ πριάμενος; δηλονότι καὶ μαγείρῳ. τί δαὶ βαφεῖ τὴν βαφικὴν ἐργάζεσθαι τέχνην, οὐ μόνον αὐτὸν [5]) ἄμεινον, ἢ μεθ᾽ ἑτέρων ἀντιτέχνων, ἵνα ὁποιαοῦν ἀποδιδῶται τὰ βάμματα ταῖς γυναιξίν; ἀγαπήσουσι γὰρ ὠνούμεναι [6]), κἂν ὀλίγῳ βελτίω· ὁποῖα [7]) εἰώθασιν ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐταὶ [8]) βάπτειν, ὡς ἔτυχεν, καὶ οὐ ζητή-

2) Φθονερούς Casaub.

3) post τέχνην videtur ἀσκῶν deesse. In Veneta est ἐράζοι τὸ τὴν — vnde forsitan effici debet ἐρανίζοιτο, τὴν αὑτοῦ τέχνην ἀσκῶν, ἐκ τοῦ πρ. *minus colligat lucri sua quisque arte exercenda, quidquid tandem ille operis tractet.* margo Mor. dat τὸ τῆς αὑτοῦ τέχνης, et Casaub. vult ἐκ προστάγματος ἕκαστος ὅ τι ἂν τύχῃ —

4) ὁποῖ᾽ ἂν] id est ὁποῖα ἄν.

5) αὐτὸν] *nonne melius est ipsum solum exercere suam artem?* Ven. et Mor. dant αὐτῷ, et margo Mor. αὐτῶν ἐκ ἀμ.

6) ὠνούμεναι] sic recte Ven. ὠγούμεναι Mor.

7) lego ἢ βελτίω ἢ ὁποῖα. Ven. dat βελτίων ὁποῖα.

8) αὐτὰ margo Mor.

ζητήσουσι 9) δευσοποιὰ, καὶ ἀλεγεινῆ. πῶς γὰρ ζητήσουσι; φέρε, πορνοβοσκῷ δὲ οὐ κερδαλεώτερόν τε καὶ ἄμεινον, πρὸς τὴν ἐμπολὴν, μόνον ἔχειν τοῦτο τὸ ὄνειδος, καὶ μόνον αὐτὸν ἀκούειν κακῶς, ἢ σὺν ἑτέροις ὁμοίως μὲν ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα, ὁμοίως δὲ εἰς Πυλαίαν, καὶ τὰς ἄλλας πανηγύρεις πορευόμενον, καὶ περιάγοντα; καὶ πάνυ μοι δοκεῖ πορνοβοσκῷ ἂν ἀνδρῶν ὁμοτέχνων πολλὴν ἐρημίαν 10). ἆρ᾽ οὖν καὶ περὶ πάντων ἁπλῶς οὕτως ὑπελάμβανεν τῶν τὰς αὐτὰς ἐργασίας ἐργαζομένων, ὡς βλαβεροὺς ὄντας ἀλλήλοις, καὶ ἐμποδὼν 10b) πρὸς τὸν βίον; περὶ πάντων, ὡς τὸ εἰκός. ἀλλ᾽ οὐκ ἔπρεπεν, οἶμαι, καθέκαστον ἐπεξιέναι. καὶ γὰρ ἐπ᾽ ἄλλοις ἐστὶν ἔθος αὐτῷ περὶ ὅλου τοῦ πράγματος φράζειν, ἐφ᾽ ἑνὸς ἢ δυοῖν, οἷον ὅταν φῇ μηδ᾽ ἂν βοῦν ἀπολέσθαι τινὶ ἄνευ τῆς τοῦ γείτονος πονηρίας· οὐ δήπου φησὶν, ὅτι βοῦν ἀπολέσαι ἂν, εἰ μὴ 11) γείτων πονηρὸς ᾖ, ἢ ἄλλως συγχέοι 12)· πρόβατον δὲ οὐκ ἂν ἀπόλοιτο 13), ἐὰν δύνηται λαθεῖν· οὐδὲ αἶγα τῶν καλῶν, τῶν πολὺ ἀμελγομένων καὶ διδυμοτοκουσῶν· ἀλλὰ δηλονότι, ὡς πρὸς συνιέντας λέγει τοὺς ἐντυγχάνοντας τοῖς ποιήμασιν. οὐκοῦν περὶ πάντων αὐτὸν ἑνὶ λόγῳ φαμὲν ἐν βραχεῖ λέγειν οὕτως τῶν ὁμοτέχνων, ὡς οὔτε φιλούντων αὐτῶν, οὔτε λυσιτελούντων ἀλλήλοις; πάνυ μὲν

οὖν.

9) ζητήσουσι, ob praecedens ἀγαπήσουσι. et sic quoque paulo post. Ven. et Mor. dant ζητοῦσι.

10) post ἐρημίαν addit Casaub. λυσιτελήσειν, aut aliud ἰσοδυναμοῦν.

10. b.) ἐμπόδια margo Mor.

11) μὴ] f. leg. τινὶ.

12) συγχέοι] *tumultuarie agat, omnia misceat.* Sed in Veneta et margine Mor. est συγγνώῃ. vnde efficerem ἢ ἄλλως ἀγνοοίη, *aut aliis modis stultum se gerat.*

13) aut ἀποδοῖτο *vendat* leg. aut ὑφέλοιτο *furtim auertat.*

ἐν. Φέρε δὴ πρὸς θεῶν, ἡ ναυτικὴ τέχνη ἐστὶν [14]), ἀλλ' ἧττόν τι τῆς κεραμευτικῆς, ἢ τῆς μαγειρικῆς, τυγχάνοι ἂν τοῦδε τοῦ ὀνόματος; οὐχ ἧττον. ἴσως γὰρ οὖν ἐν νηῒ μεγάλῃ πολλὰ ἱστία ἐχούσῃ καὶ φόρτον πολὺν, καὶ ἀνθρώπων ἐπιβατῶν ὅμιλον, εἷς ναύτης καλῶς πράττοι ἂν, καὶ συμφέροι αὐτῷ, μηδένα ἄλλον ἐν τῇ νηῒ πλεῖν, μήτε μᾶλλον αὐτοῦ, μήτε ἔλαττον ἐπιστάμενον τὰ ναυτικά· ἂν δὲ πολλοὶ ὦσιν, ἀσύμφοροι ἀλλήλοις ἔσονται, καὶ πρὸς βλάβης, καὶ διὰ τοῦτο ἐν νηῒ μισοῦσιν ἀλλήλους οἱ πλείονες ναῦται. τοῦτο μὲν ἕτερον [15]) τὸ τῶν ναυτῶν. ἀλλὰ κυβερνήτης γε, οἶμαι, κυβερνήτην οὐκ ἂν ἡγοῖτο [16]), ὁρῶν συμπλέοντα αὐτῷ. πότερον ὅταν χειμὼν ἰσχυρὸς ᾖ, καὶ μὴ κατισχύῃ [17]) τοῖν πηδαλίοιν ἑκατέρου διὰ γῆρας, ἢ διὰ βίαν τῆς θαλάττης, οὐδὲ τότε φιλεῖ κυβερνήτην ἄλλον, οὐδ' εὔχεται φανῆναι τὸν διαδεξόμενον, οὐδ' ὅταν κατακοιμηθῆναι δέηται, πολλὰς ἐφεξῆς ἀγρυπνῶν νύκτας καὶ ἡμέρας· ἀλλὰ καὶ τότε ὁμοίως μισεῖ, καὶ ζημίαν αὐτοῦ νενόμικεν, εἰ κυβερνήτης ἐν τῇ νηῒ ἕτερός ἐστιν; οὐκ ἂν ἴσως τότε μισοῖ, πῶς γάρ; ἀλλ' ἡμεῖς οὐ περὶ ναυτιλίας [18]) οὐδὲ περὶ τῶν ἐν θαλάττῃ λέγομεν. εἶεν. οὐκοῦν ὅ γε ἰατρὸς ἐπὶ γῆς ἰᾶται, καὶ τέχνην οὐδὲν ἐλάττονα ἔχει τῶν τεκτόνων. τί οὖν δὴ τοῦτο; ἆρά γε δοκεῖ σοι βούλεσθαι μόνος ἂν εἶναι τὴν τέχνην ἐπιστάμενος ἐν πόλει τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος, καὶ ταῦτα πολλῶν νοσούν-

14) ἡ ναυτικὴ τέχνη ἐστὶν sunt Dionis interrogantis: *estne regendae nauis scientia in artium numero?* respondet ficta persona, cum qua colloquitur: ἐστὶν *est profecto.* tunc rursus pergit Dio interrogare: ἀλλ' ἧττον.

15) ἕτερον] scil. ἐστὶ. *alia res est.* ἑτέρως ἔχει, *alia est nautarum ratio.*

16) ἥδοιτο Anglus.

17) κατισχύσῃ margo Mor.

18) ναυτιλίας] Ven. et Mor. dant ναυτηλίας.

νοσούντων; τί δαί; κωλύει βούλεσθαι μόνον εἶναι; τοῖς μὲν ἄλλοις ἴσως χεῖρον, ἢ δυναμένοις ὑφ᾿ ἑνὸς ἰατρεύεσθαι· τὸ δέ γε ἐκείνῳ τιμιώτερον οὕτως. οὐδὲ γὰρ εἰπεῖν ἐστιν, ἡλίκων ἂν, καὶ ὅσων μισθῶν τυγχάνοι, εἰ 19) μόνος ἐν τοσούτοις νοσοῦσιν ἱκανὸς ἂν ἰᾶσθαι· ἀλλ᾿ οὐ μαινόμενον ἰατρὸν λέγω σοι. τί δαί; μαινομένου σοι δοκεῖ τὸ ἐπιθυμεῖν σφόδρα τιμᾶσθαι, καὶ πολλὰ χρήματα λαμβάνειν; ἀλλ᾿ ὅταν γε αὐτὸς 20) ὑπὸ ληθάργου ἐχόμενος, ἢ φρενίτιδι περιπεσὼν, χαίρῃ, ὅτι οὐδένα ἔχει 21) τὸν ἰασόμενον, οὐδὲ τὸν δώσοντα μανδραγόραν πιεῖν, ἢ ἄλλο φάρμακον ὑγιεινὸν, ἵνα δὴ μόνος ἔχῃ τοὺς ἐν τῇ πόλει μισθούς τε καὶ τιμάς; εἰ δὲ δὴ σὺν αὐτῷ καὶ τὰ παιδία νοσοῖ, καὶ ἡ γυνὴ, καὶ οἱ φίλοι πάντες ἐπισφαλῶς, ἆρα καὶ τότε εὔχοιτ᾿ ἂν, μηδένα ἄλλον ἰατρὸν εὑρεθῆναι τὸν βοηθήσοντα· ἐὰν δὲ φανῇ τις, κατὰ τὸν Ἡσίοδον κοτέειν μέλλει καὶ ἐχθρὸν ἡγεῖσθαι τὸν αὐτοῦ σωτῆρα, καὶ τῶν 22) φιλτάτων; φέρε ἐὰν δὲ συμβῇ πρᾶγμα τοιοῦτον, ὁποῖόν ποτε συνέτυχε περὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἰατρούς. ἐκεῖνοι γὰρ ἰώμενοι Δαρεῖον τὸν Πέρσην, ὡς ἔτυχεν αὐτῷ πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππου μεταχωρήσας ὁ ἀστράγαλος, οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἰᾶσθαι κατὰ τὴν αὐτῶν τέχνην· ἀλλ᾿ εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας ἐνέβαλον αὐτὸν, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον. τούτους μὲν οὖν ἐκέλευσε φυλάττειν, ὅπως ἀποθάνοιεν στρεβλωθέντες. πυθόμενος δ᾿ ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις εἶναί τινα Ἕλληνα ἐπιχειροῦντα 23) ἰᾶσθαι, καλέσας αὐτὸν ὑπὸ ἀμηχανίας, ἐκέλευσεν εἴ τι ἔχοι βοηθεῖν.

ἦν

19) εἰ delend.

20) post αὐτὸς deest νοσαῖ, vel simile.

21) ἔχει] Ven. et Mor. ἔχοι.

22) τῶν] Ven. et Mor. τόν.

23) Anglus vult ἔμπειρον ὄντα.

ἦν δὲ ἄρα Δημοδόκος 24) ὁ Κροτωνιάτης, ὅσπερ ἄριστος ἐδόκει τῶν τότε ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἰατρῶν· ὃς καὶ παραχρῆμα μὲν καθυπνῶσαι αὐτὸν ἐποίησεν· εἶτα καταπλάττων 25) καὶ καταιονῶν, καὶ τὰ ἄλλα ἐπιμεληθεὶς, δι᾽ ὀλίγων ἡμερῶν ὑγιῆ ἀπέδειξε. κελεύσαντος δὲ Δαρείου λαβεῖν ὅ, τι βούλεται, τοὺς ἰατροὺς παρῃτήσατο ἀφεῖναι αὐτόν· καὶ μέντοι ἀφείθησαν, ἐκείνου δεηθέντος. πότερον οὖν τότε ἐφθόνουν Δημοδόκῳ, καὶ ἐχθρὸν ἡγοῦντο ᾗ φησιν Ἡσίοδος ἐπὶ τῶν κεραμέων ἢ τεκτόνων· λυσιτελεῖν νομίζοντες αὐτοῖς, εἰ μηδεὶς ἄλλος ἰατρὸς ἐφάνη βασιλέα ἰασάμενος, ἢ σφόδρα ἠγάπων καὶ χάριν ᾔδεσαν; εἰκὸς μὲν ἦν χάριν εἰδέναι. καὶ μὴν θωρακοποιοί εἰσιν ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ κρανοποιοὶ, καὶ τειχοποιοὶ, καὶ δορυξόοι, καὶ ἕτεροι πλείους· εἰ οὖν τούτοις λυσιτελεῖ ἕνα ἕκαστον ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων εἶναι τῆς τέχνης δημιουργὸν μᾶλλον, ἢ τοὺς ἱκανοὺς, ἡδέως ἔγωγ᾽ ἂν πυθοίμην. δῆλον γὰρ, ὡς, πολεμίων ἐπιόντων, καὶ μήτε τῶν τειχῶν ἑστηκότων, μήτε ὡπλισμένων ἁπάντων, ἀναγκάζοιντ᾽ ἂν ἄνοπλοι καὶ ἀτείχιστοι διακινδυνεύειν. ὥστε, ἁλούσης τῆς πόλεως, οὐκ ἂν ἴσως οὗτοί γε ἀποθάνοιεν· ληφθέντες δὲ καὶ δεθέντες, προῖκα ἂν ἐργάζοιντο τοῖς πολεμίοις πρὸς ἀνάγκην, ἀνθ᾽ ὧν πρότερον θρυπτόμενοι πολλῆς τιμῆς ἀπεδίδοντο, τούς τε θώρακας, καὶ τὰ κράνη, καὶ τὰ δόρατα· καὶ γνοῖεν ἄν, ὅτι οὐκ ὀρθῶς, οὐδ᾽ ἐπ᾽ ἀγαθῷ ἐφθόνει, καὶ ἐμήνιε διὰ τὴν τέχνην, εἴτε χαλκεῦσι 26) χαλκεὺς, εἴτε τέκτονι τέκτων, εἴτε λῷόν τε καὶ ἄμεινον ἦν, αὐτῷ μόνον, ἢ σὺν ὀλίγοις εἶναι τῆς τέχνης ἐργάταις. ἀλλὰ δὴ τοῖς μὲν ἄλλοις

24) Herodoto Demokedes vocatur, vnde locus hic petitus est.

25) καταπλάττων] sic recte Ven. καταπλάττον Mor.

26) aut χαλκεῖ leg. aut τέκτοσι.

λοις σχεδὸν, οὐκ ἀεὶ βελτίους φησὶ[27]) βούλεσθαι αὐτοῦ Ἡσίοδος· μόνοις δὲ τοῖς κεραμεῦσι, καὶ μαγείροις τε, καὶ βαφεῦσι, καὶ πορνοβοσκοῖς. ἐκείνων ἡ ζηλοτυπία καὶ ὁ φθόνος, καὶ τὸ μηδένα ἄλλον ἐθέλειν πράττειν τὸ αὐτοῦ ἔργον, μαγειρικόν τε καὶ βαφικὸν καὶ κεραμικόν· καὶ ἔτι μᾶλλον πορνοβοσκοῖς προσῆκον, ἤπερ ἰατροῖς τε καὶ κυβερνήταις, ἢ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττουσιν. εἶεν. ἀλλ' εἰ κυβερνήταις τε καὶ ἰατροῖς, καὶ οἷς νῦν δὴ[28]) ἐλέγομεν, οὐ βέλτιον ἐν σπάνει τῶν ὁμοτέχνων[29]) ζῆν. ἢ πῶς τοῖς τε φρονίμοις καὶ σοφοῖς ἀνδράσι λῷόν τε[30]) καὶ ἄμεινον ὁρᾶσθαι μόνοις; οὐδαμῶς.

27) Casaub. vult οὐκ ἂν εἴη βέλτιον φῂς (vel φήσεις), βούλεσθαι τὸ τοῦ Ἡσίοδος.
28) διαλεγ. margo Mor.
29) ὁμοίων ζῆν margo Mor.
30) τε] v. p. 417, pen. Ven. et Mor. dant τι.

ΠΕΡΙ ΦΘΟΝΟΥ Β'.

ΛΟΓΟΣ ΟΗ'.

Ἔτι πρὸς τῷ μεγαλόφρων τε εἶναι, καὶ ἄλυπος ὁ νοῦν ἔχων, καὶ φιλάνθρωπος, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπίστασθαι συμφέρουσαν αὐτῷ, τήν τε αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν πέλας, καὶ μηδέποτε ἂν ὑπὲρ τούτων[1]) μηδένα, μηδὲ τῶν φαυλοτέρων[2]), ἄλλον ἄλλῳ φρονεῖν, ἢ

ἃ κοι-

1) post ὑπὲρ τούτων deest ἀτιμάζειν vel μισεῖν, vel simile quid.
2) f. φαυλοτέρων, μηδ' ἀγαθὸν ἄλλο αὐτῷ φρονεῖν, ἢ ἃ — Casaub. vult ἄλλον ἄλλο φρ.

ἃ κοινὰ ὑπάρχει πᾶσιν ἀγαθά. πρὸς τούτοις πᾶσιν, οὐδὲ τῶν ἄλλων, ἐφ᾽ οἷς τε φθόνος γίγνεται, καὶ τὸ βασκαίνειν ἀλλήλοις τοὺς πολλοὺς, οὔτε θαυμάζει τὸ παράπαν οὐδὲν, οὔτε ἄξιον σπουδῆς νενόμικεν οἷον δὴ χθὲς περὶ πλούτου ἐλέγομεν 3). ὥστε οὐδ᾽ ἂν φθονήσειεν οὐδενὶ, χρυσοῦ, ἢ ἀργύρου, ἢ βοσκημάτων, ἢ οἰκίας, ἢ ἄλλου τῶν τοιούτων, ὑπὲρ ὧν ἐλέγομεν· ὥς φησιν ἕτερος ποιητὴς, οὐχ αὑτοῦ γνώμην ἀποφαινόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξηγούμενος δόξαν·

Οἵ τ᾽ εὖ ζώουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

ὡς μόνον καλουμένων αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ᾽ οὐκ ὄντων κατ᾽ ἀλήθειαν. εἶεν. οὐκ οὖν χρημάτων μὲν κρείττων ὁ γενναῖος καὶ τέλειος ἀνὴρ ἡμῖν δοκεῖ· περὶ δὲ δόξης τυχὸν ἐρίζοι καὶ φθονοῖ, οὓς ἂν τιμωμένους μᾶλλον παρὰ τῷ πλήθει βλέπῃ, καὶ μειζόνων ἐπαίνων τυγχάνοντας; ἢ οὐκ ἀγνοεῖν φήσομεν, ὡς ἐστὶν ἡ δόξα ὁ παρὰ τῶν πολλῶν ἔπαινος· εἰ δὲ τῶν πολλῶν, δηλονότι τῶν οὐκ εἰδότων. οὐδαμῶς τοῦτό γε εἰκὸς αὐτὸν ἀγνοεῖν. φέρε, οὐκοῦν δοκεῖ σοι ἀγαθὸς αὐλητὴς ἥδεσθαι ἐπὶ τῇ τέχνῃ 4), καὶ μέγα φρονεῖν ὑπὸ ἀτέχνων καὶ ἀμούσων ἐπαινούμενος; κἂν, εἰ περιστάντες αὐτὸν παῖδες, συφορβοὶ, καὶ ποιμένες θαυμάζοιεν καὶ κροτοῖεν, ἐπαίρεσθαι ἐπ᾽ αὐτῷ τούτῳ, καὶ τοῦτο 5) παντὸς ἄξιον ἡγεῖσθαι τὸν παρ᾽ ἐκείνων ἔπαινον; ἀλλὰ μὴν ἐδήλωσεν ὁ Θηβαῖος αὐλητὴς, οὐδὲ τῷ θεάτρῳ πάνυ προσέχων τὸν νοῦν, οὐδὲ τοῖς κριταῖς ἀπείροις οὖσιν αὐλήσεως· καὶ ταῦτα περὶ ἀ-

3) significat, orationem, quae nostris in libris huic subiuncta est, num. 79. priorem tempore et ante hanc dictam fuisse. quo scrupulus tollitur a Casaubono iniectus, suspicante orationis 77. fini quaedam deesse. argumentum orationis 79. ipse Dio breuiter indicat. v. p. 665, 24. ed. Mor.

4) f. ἥδεσθαι καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῇ τέχνῃ.

5) τοῦτο] l. τοῦ.

θλου καὶ νίκης ἀγωνιζόμενος, ἀλλ' ὅμως οὐδὲ μικρὸν ἐκβῆναι τοῦ ῥυθμοῦ τοῦ πρέποντος ἐτόλμησεν,; αὐτῷ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις αὐλεῖν ἔφη· τί οὖν οἴει, τὸν Ὀρφέα, τὸν τῆς Μούσης υἱὸν, εἰ ἀληθὴς ὁ κατ' αὐτὸν μῦθος, μᾶλλον ἂν χαίρειν τῶν ὀρνίθων καταπετομένων πρὸς αὐτὸν ᾄδοντα, καὶ τῶν θηρίων κηλουμένων ὑπὸ τῆς φωνῆς, καὶ παρεστηκότων πράως καὶ ἀθορύβως, ὁπότε ἄρξαιτο μελῳδεῖν· ἔτι δὲ τῶν δένδρων προσιόντων ἅμα τῷ καρπῷ τε καὶ ἄνθει, καὶ τῶν λίθων κινουμένων καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ· μᾶλλον ἐπὶ τούτοις 6) γιγνομένοις ὁρῶντα τέρπεσθαι, καὶ μεγαλαυχεῖσθαι, νομίζοντα τῆς μουσικῆς ἥκειν ἐπ' ἄκρον, ἢ εἴπερ ἡ μήτηρ αὐτὸν ἡ Καλλιόπη κιθαρίζοντα ἐπῄνεσέ τε καὶ εἶπε, καταψῶσα ἅμα τὴν κεφαλὴν, ὡς ἱκανῶς ἔχοι μουσικῆς, καὶ σοφώτατος εἴη τὰ τῆς τέχνης. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι μᾶλλον ὑπὸ Φιλάμμωνος αὐτὸν ἐθέλειν ἐπαινεθῆναι περὶ μουσικῆς 7), ἢ εἴ τις ἦν τῶν τότε ἔμπειρος κιθαρῳδίας, ἢ ξυμπάντων ἁπλῶς τῶν θηρίων τε καὶ ὀρνέων· ἀλλ' οὐδὲ τῶν κύκνων ἐπιβοώντων καὶ συμφθειρομένων φροντίσαι ἂν οὐδὲν, ὅτι οὐκ εἶχον τέχνην, οὐδὲ ἐπιστήμην περὶ τὸ μελῳδεῖν. οἷον τί δαὶ ὑγείας 8) μάρτυρα καὶ ἐπαινέτην βούλοιτ' ἂν ὁ νοῦν ἔχων ἀνὴρ ἀναλαβεῖν, ὅστις ἰατρικὸς, καὶ περὶ σώματος θεραπείας ἔμπειρος, ἢ πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων, οὐδὲν ἐπαϊόντων, οἳ 9), ἂν οὕτω τύχῃ, πεπλησμένον ὁρῶντες αὐτὸν ὑπὸ νόσου, καὶ οἰδοῦντα, καὶ ὕπουλον, μακα-

6) lego ſic: *μᾶλλον οἴει ἐπὶ τούτοις* — repetendum e ſuperioribus duxi *οἴει putasne?*

7) *μουσικῆς*] Ven. et Mor. dant *μουσικήν*.

8) f. *περὶ τὸ μελῳδεῖν. Εἶεν. τί δὲ, ὑγείας* —

9) *οἳ*] ſic interpres et Caſaub. *ᾧ* Ven. et Mor.

μακαρίζοιεν ὡς Πολυδάμαντα [10]) τὸν Θετταλὸν, καὶ Γλαῦκον τὸν Καρύστιον, ἡγούμενοι διαφέρειν εὐεξίᾳ [11]); ἀλλὰ εἰς μὲν αὔλησιν καὶ κιθαρῳδίαν, καὶ παλαίοντα δ' ἢ [12]) πυκτεύοντα τῶν ἄλλων ἁπάντων [13]) περιεῖναι, ὁ τῶν ἐπισταμένων ἔπαινος ἥδιστος τοῖς εἰδόσι, καὶ πλείστης σπουδῆς ἄξιος· εἰς [14]) δὲ φρόνησιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ξύμπασαν ἀρετὴν, ἱκανὸς εὐφρᾶναι τὸν νοῦν ἔχοντα, καὶ ἀποπληρῶσαι τὴν διάνοιαν ὁ [15]) τῶν ἠλιθίων καὶ τῶν ἐπιτυχόντων; οὐδαμῶς [16]). καὶ πότερον οἴει τὸν ἔμπειρον τῆς τεκτονικῆς τέχνης, εὐθύ τι ἐργάσασθαι βουλόμενον, ἑνὶ προσαρμόσαντα κανόνι, καὶ μιᾷ στάθμῃ σταθμησάμενον, ἥδιον ἔχειν καὶ πεποιθέναι [17]) περὶ τῆς ὀρθότητος μᾶλλον, ἢ πολλοῖς τε καὶ ἀνωμάλοις ξύλοις ἀπευθύνοντα καὶ καταμετροῦντα; Φέρε πρὸς Διὸς, ἆρα ἀκήκοας ζωγράφου χαρίεντος ἔργον, γραφήν τινα προθέντος [18]) εἰς τὸ φανερὸν ἵππου θαυμαστήν τε καὶ ἀκριβῶς ἔχουσαν; φασὶ γὰρ, αὐτὸν κελεῦσαι παραφυλάττειν τὸν παῖδα τοὺς ὁρῶντας, εἰ ψέγοιεν, ἢ ἐπαινοῖεν, καὶ μνημονεύσαντα, ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτόν. τῶν δὲ ἕκαστον, ἄλλον ἄλλο τι λέγειν περὶ τῆς γραφῆς, καὶ αἰτιᾶσθαι. τὸν μέν τινα, οἶμαι,

10) Polydamas Scotussaeus Olympionica fuit Olymp. 93. v. Corsini Ind. Olymp. p. 191. qua Olympiade Glaucus Carystius vicerit, incertum.

11) γρ. εὐεξίαν margo Mor.

12) in Ven. est δι' ἢ, vnde efficio καὶ τὸ περιεῖναι παλαίοντι; νὴ Δί' ἢ πυκτ.

13) Ven. et Mor. addunt post ἁπάντων, οὐδαμῶς.

14) εἰς] Casaubonus sic recte. εἰ Ven. et Mor.

15) διάνοιαν, ὁ τῶν] scil. ἔπαινος. ὁ omittunt Ven. et Mor.

16) οὐδαμῶς est responsio personae colloquentis. sed Ven. et Mor. omittunt οὐδαμῶς.

17) πεποιθέναι] *confidere*, et sic quoque interpres. πεπονθέναι Ven. et Mor.

18) προθέντος] sic interpres. προσθέντος Ven. et Mor.

τὴν κεφαλὴν, τὸν δὲ, τὰ ἰσχία, τὸν δὲ, περὶ τῶν σκελῶν, ὡς, εἰ τοιαῦτα ἐγεγόνει, πολὺ κάλλιον ἂν εἶχεν. ἀκούσαντα δὲ τὸν γραφέα τοῦ παιδὸς, ἐργασάμενον ἄλλην γραφὴν κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν καὶ ἐπίνοιαν, κελεῦσαι θεῖναι παρὰ τὴν πρότερον 19). εἶναι οὖν πολὺ τὸ διαφέρον. τὴν μὲν γὰρ ἀκριβέστατα ἔχειν, τὴν δὲ αἴσχιστα καὶ γελοιότατα, καὶ πᾶσι μᾶλλον, ἢ ἵππῳ, ἐοικέναι. δῆλον οὖν, ὡς, εἰ σφόδρα προσδεήσεται τοῦ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου, τῆς αὐτοῦ γνώμης ἡγούμενος κυριώτερον τὸν ἐκείνων ψόγον τε καὶ ἔπαινον, οὕτως ἕκαστα πράξει, καὶ προθυμήσεται τοιοῦτον παρέχειν ἑαυτὸν, ὁποῖον ἀξιοῦσιν 20) οἱ πολλοί. καὶ δῆλον, ὅτι ἔσται ταχὺ μάλα ἐοικὼς, ἀντ' ἐκείνου τοῦ πρότερον ἵππου, φαύλως 21) καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἑνὸς εἰργασμένου τέχνην τῷ θαυμαστῷ καὶ πολυτέχνῳ δημιουργήματι, μηδὲ αὐτοὺς ἐκείνους ἀρέσκοντι τοὺς δημιουργοὺς, ὑπὸ τῆς ἁπάντων ἐπινοίας καὶ δημιουργίας συγκειμένῳ. καθάπερ ὁ μῦθός φησι τὴν Πανδώραν οὐχ ὑφ' ἑνὸς τῶν θεῶν πεπλασμένην, ἀλλὰ κοινῇ ὑπὸ πάντων, ἄλλο ἄλλου δωρουμένου καὶ προστιθέντος· οὐδαμῶς σοφὸν οὐδ' ἀγαθὸν τὸ 22) πεπλασμένον γενόμενον, παντοδαπὸν δὲ καὶ ποικίλον τοῖς λαβοῦσι ἀποβῆναι κακόν.

19) potest πρότερον defendi subaudito προτεθειμένην, mallem tamen προτέραν.

20) f. ἀξιώσουσιν.

21) ἵππου τοῦ φαύλως — ironice dictum φαύλως, hic non *turpiter et secus quam ars praecipit*, sed ἀπεριέργως, ἀπερίττως, *non morosa cum diligentia, non operose conquisito undique ornatu*, sed simpliciter ad ductum naturae et artis. Bene huc congruit locus p. 613. ed. Mor. φαύλως τε καὶ ἀκόμψως. Sic apud Aristophanem φαύλως ἐξείδει, *irruit in escam auide absque delectu fastidioso*. margo Mor. dat φαῦλος (sic) κατὰ τ. Casaub. vult ἵππου, τοῦ καλοῦ καὶ κατὰ –

22) ἐπ' ἀγαθῷ πεπλ. margo Mor.

κακόν. ὅπου δὲ θεῶν ὄχλος, καὶ δῆμος, κοινῇ δημιουργῶν καὶ ἐργαζόμενος, οὐχ οἷός τε ἐγένετο καλῶς τε καὶ ἀμέμπτως ἐργάσασθαι· τί ἂν φαίη τις τὸν ὑπό γε ἀνθρωπίνης δόξης πλαττόμενον καὶ δημιουργούμενον βίον τε καὶ ἄνδρα; δῆλον οὖν, ὡς, εἴ τις ἔφυ τῷ ὄντι φρόνιμος, οὐδὲν ἂν προσέχοι τῷ λόγῳ τῶν πολλῶν, οὐδὲ θεραπεύοι τὸν παρ' ἐκείνων ἔπαινον ἐξ ἅπαντος. ὥστε οὐδὲ μέγα, οὐδὲ τίμιον, οὐδὲ ἀγαθὸν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦτον πώποτε 23) ἡγήσεται. μὴ νομίζων 24) δὲ ἀγαθὸν, βασκαίνειν ἐπ' αὐτῷ τοῖς ἔχουσιν ἀδύνατον. οὐκοῦν τοιοῦτος ἡμῖν ὁ γενναῖος καὶ σώφρων καὶ κεκολασμένος ἀνὴρ, πλούτους τε καὶ ἐπαίνους καὶ στεφάνους, Ὀλυμπιακούς τε καὶ Πυθικοὺς, καὶ γράμματα ἐν στήλαις, καὶ μαρτυρίαις ἐγγράφοις 25) δήμων καὶ βασιλέων διώκων, ὅπως ἂν ᾖ περίβλεπτος καὶ φανερός· ἀλλ' εὐσταλής τε, καὶ ἄτυφος, ὡς οἷόν τε, χωρῶν διὰ τοῦ βίου, ταπεινὸς καὶ κεκολασμένος αὐτὸς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ διανοίας, οὐθενὸς ἔξωθεν κόσμου προσδεόμενος, οὐδὲ ἐπιθέτου τιμῆς, οὐδὲ φαλάρων, καὶ πτερῶν· ὥσπερ οἱ κακοὶ μισθοφόροι, πτερὰ καὶ λόφους ἀναλαβόντες, καὶ Γοργόνας ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, καὶ τοῖς δορατίοις ψοφοῦντες, ἔπειτα φεύγουσιν, εἰ μικρὸς καταλάβοι κίνδυνος. οἵους πολλοὺς ἰδεῖν ἐστι τῶν οἰομένων εἶναι μακαρίων, ξεναγούς τινας, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ σοφιστὰς, ἐν θεάτροις, καὶ παρὰ τοῖς μαθηταῖς, καὶ κατὰ σκηνὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ μεγαλαυχουμένους, ὅταν τύχωσιν ὑποπίνοντες τῆς μεσημβρίας, Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διακοσίων τε ἕκαστος

23) τοῦτον πώποτε] scil. τὸν ἔπαινον. Ven. et Mor. dant τοῦτό ποτε.

24) aut νομίζοντι vel νομίζοντα leg. aut pro ἀδύνατον leg. est ἀδυνατεῖ vel οὐ δύναται.

25) Casaub. vult μαρτυρίας ἐγγράφους.

φήσεσθαι· τοὺς δὲ αὐτοὺς τούτους, ἑνὸς ἀνθρώπου καταστρέχοντος καὶ διώκοντος, προτροπάδην φεύγοντας, ξύμπαντας οὐ φαινομένους ἐκείνου 26) ἀξίους. 45. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἡδονάς τινας σιτίων, ἢ ποτῶν, ἢ ἀφροδισίων, ἢ γυναικὸς κάλλος, ἢ παιδὸς ὥραν τεθαυμακὼς, καὶ τούτων ἐπιθυμῶν, καὶ μεγάλα ἡγούμενος, εὐδαιμονίζοι τοὺς τυγχάνοντας αὐτῶν, σατράπας καὶ δυνάστας· καὶ νὴ Δία βαναύσους τινὰς καὶ οἰκοτρίβας, πεπλουτηκότας, τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς τέχνης, τοὺς δὲ τὰ τῶν δεσποτῶν ὑφαιρουμένους· αὐτὸν δὲ οἰκτείροι τῆς ἀπορίας τε καὶ ἐρημίας τούτων τῶν ἀνθρώπων ἡγοῖτο 27), οὐ τῶν εὐτυχῶν. διὰ δὲ τοῦτο ἐκεῖνος 28) φθονοῖ καὶ ἐπιβουλεύοι πάντα τρόπον, καὶ εὔχοιτ' ἂν ἀπολέσθαι αὐτούς; ἢ καὶ συγχωρήσομεν, τὸν γενναῖον ἄνδρα καὶ μεγαλόφρονα τὸ τῶν κυνῶν τε καὶ ἵππων καὶ ἄλλων θηρίων πεπονθέναι πάθος, ἃ οὐ δύναται κατέχειν 29) ἑτέρων ἐμπιπλαμένων τε καὶ ὀχευόντων· ἀλλὰ χαλεπαίνει καὶ ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται τοῖς ἀπολαύουσι, καὶ ἕτοιμα ἐπιπηδᾶν, καὶ δάκνειν, καὶ κυρίττειν, καὶ πάντα τρόπον ἀλλήλοις πολεμεῖν. ἔτι περὶ τῶν ἡδονῶν 30) κἀκεῖνον 31)

οὕτως

26) ἐκείνου] sic recte Casaub. sed in ratione dictionis exponenda haud satisfacit. ἄξιός τινος ille dicitur, qui alteri aequipollet et cum eo comparari atque in certamen committi potest; vt ad Anthologiam Cephalae demonstraui p. 173. Ven. et Mor. dant ἐκείνους.

27) f. ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἀθλίων ἕνα ἑαυτὸν ἡγοῖτο. Casaub. coni. τούτων· ἑαυτόν τε τῶν ἀνθρώπων —

28) ἐκείνοις Casaub. et Anglus.

29) post κατέχειν aut subaudiri oportet, aut potius excidit ἑαυτά.

30) f. πολεμεῖν ἐστι (pertinet hoc ἐστι ad praecedens ἕτοιμα) περὶ οὖν τῶν ἡδ.

31) κἀκεῖνον] sic recte Casaub. et Anglus. κἀκεῖνο Ven. et Mor.

οὕτως ἔχειν φῶμεν, ὡς ὁμολογοῦντα τοῦτον εἶναί τι σπουδαῖον· καὶ τὸν Σαρδανάπαλον ἡγούμενον ζηλωτὸν, ὃς ἔφη διατελέσαι τὸν βίον εὐωχούμενός τε καὶ ὑβρίζων, μετὰ εὐνούχων καὶ γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ζηλοτυπεῖν αὐτὸν 32) τὴν τῶν τράγων τε καὶ ὄνων εὐδαιμονίαν; μὴ γὰρ οὐδὲ εὐσεβὲς τὰ τοιαῦτα περὶ τοῦ μετρίου καὶ πεπαιδευμένου διανοηθῆναί ποτε ἀνδρός. οὐκοῦν εἰ μήτε διὰ δόξαν, μήτε διὰ χρήματα, μήτε ἡδονὰς βρώσεων, ἢ πόσεων, ἢ μίξεων, αὐτὸν ἢ ἄλλον οἴεται μακάριον, μηδὲ ὅλως εἶναί τι τῶν τοιούτων περιμάχητον, ἢ τίμιον· οὐκ ἂν διαφέροιτο περὶ αὐτῶν, οὐδ' ἂν φθονήσειεν οὐδενὶ ἐκείνων, ἢ τῆς ψάμμου 33) τῆς ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς, ἢ τῶν κυμάτων τοῦ ψόφου τε καὶ ἤχου, τοῖς πρὸς τῇ θαλάττῃ οἰκοῦσιν· οὐδ' εἴ τῳ χρυσίον αὐτόματον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν κόλπον ἐμπλήσειεν· ὥσπερ τῇ Δανάῃ ποτὲ λέγουσιν, ἐν οἰκήματι χαλκῷ φυλαττομένην 34), χρυσίον ἐξαίφνης ἄνωθεν εἰσρυῆναι διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς· οὐδὲ εἰ χειμάρρους αὐτῷ ποθὲν ἐπέλθοι χρυσὸν πολὺν καὶ ἀθρόον καταφέρων, ὥσπερ ἰλύν· ὥσπερ, οἶμαι, φασὶ Κροῖσον 35) πρότερον τὸν Πακτωλὸν διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σάρδεων ἕτοιμα χρήματα κομίζειν, πλείω φόρον τε καὶ δασμὸν, ἢ ξύμπασα Φρυγία καὶ Λυδία, Μαίονές τε καὶ Μυσοὶ, καὶ ξύμπαντες οἱ νεμόμενοι τὴν ἐντὸς Ἅλυος. οὐδέ γε τὸν λαβόντα παρὰ Κροίσου τὴν δωρεὰν ἐκεῖνον Ἀλκμαίωνα ἐζήλωσεν, οὔτε Σόλων, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν τότε σοφῶν ἀνδρῶν· ᾧ φασὶ τὸν Λυδὸν ἐπιτρέ-

32) Casaubonus Hellenismorum specie deceptus in errorem se implicuit, non memor, ζηλοτυπεῖν αὐτὸν pendere a praemisso φῶμεν. *fasne erit, vt dicamus eum ardere aemulatione?*

33) f. ἐκείνων, οὐ μᾶλλον, ἢ τῆς ψ.

34) φυλαττομένη Casaub.

35) Κροίσῳ Casaub.

ψαι τοὺς θησαυροὺς ἀνοίξαντα, φέρειν αὐτὸν ὁπόσον βούλεται τοῦ χρυσοῦ, καὶ τὸν εἰσελθόντα πάνυ ἀνδρείως ἐμφορήσασθαι τῆς βασιλικῆς δωρεᾶς, χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα, γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενον. τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα, καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα, καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν, ὥσπερ αὐλοῦντα τὴν τῆς Σεμέλης ὠδῖνα, γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. καὶ ἦν τότε Ἀλκμαίων οὐδεμιᾶς ἄξιος δραχμῆς, ὡς εἶχεν ἱστάμενος 36). οὔτε οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς ἔφην 37), ζηλοτυπήσειεν ἄν· οὔτε εἴ τινα βλέποι θαυμαζόμενόν τε καὶ ὑμνούμενον ὑπὸ ἀνθρώπων μυρίων, ἢ δισμυρίων· οὐδὲ βούλεται 38) κροτούμενον καὶ ταινιούμενον, κορωνιῶντα καὶ γαυριῶντα 39), καθάπερ 40) ἵππον ἐπὶ νίκῃ παραπεμπόμενον ὑπὸ πλειόνων, ἢ ὁπόσοι προπέμπουσι τοὺς νυμφίους· αὐτὸς 40 b) δὲ ἀδοξότερος μὲν εἴη τῶν πτωχῶν· ἐρημότερος δὲ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐρριμμένων, μηδενὸς δὲ ἀξιούμενος παρὰ μηδενὶ λόγου, καθάπερ Μεγαρέας ποτέ φασι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι

36) ἱστάμενος est hic loci non *appensus*, sed *stans*. stabat enim Alcmaeon immobilis, auro grauis, neque pedem loco promouere poterat.

37) ἔφην] *vt dicebam*. Ven. et Mor. dant ἔφη.

38) οὐδ' εἰ βούλεται κροτούμενον. *fac quoque illum plausibus circumsonari*. εἰ βούλεται id notat: non intercedam, si hoc quoque statuamus. fingam hoc quoque et admittam.

39) κορωνιῶντα et γαυριῶντα e parallelo posita esse recte monuit Casaubonus. κορωνιᾶν est δίκην κορώνης ἅλλεσθαι ad instar cornicis aut graculi subsultim incedere, tripudiare. γαυριᾶν est facere τὸν γαῦρον, h. e. prae hilaritate superbum et ferocem simulque agilem et leuem.

40) καὶ καθάπερ margo Mor.

40 b) Casaub. vult εἰ καὶ αὐτὸς propter τὴν ἀκολουθίαν.

σθαι θεραπεύειν, μηδὲ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν, ἅτε αὐστηρὸς ὢν τὴν φύσιν, καὶ ἀληθείας φίλος, οὐδὲν ἀποκρυπτόμενος. οὐδὲ οὕτως πείσεταί τὸ τῶν κεραμέων τε καὶ τεκτόνων καὶ ἀοιδῶν· οὐ 41) καμφθήσεταί ποτε δι᾽ ἔνδειαν, ἢ δι᾽ ἀτιμίαν, οὐδὲ μεταβαλεῖ τὸν αὐτοῦ τρόπον, κόλαξ καὶ γόης ἀντὶ γενναίου καὶ ἀληθοῦς φανείς. καίτοι τί ποτε βούλονταί τῶν μακαρίων τινὲς θεραπεύεσθαι, πρὸς ἀνθρώπων ἐλευθέρων εἶναι φασκόντων, καὶ τοὺς καλουμένους φιλοσόφους ἐπὶ θύραις αὐτῶν ὁρᾶσθαι ταπεινοὺς καὶ ἀτίμους· καὶ μὴ 42), καθάπερ ἡ Κίρκη ἐβούλετο τὴν οἴκησιν αὐτῆς, φυλάττεσθαι ὑπὸ λεόντων δειλῶν καὶ κατεπτηχότων; οὐκοῦν οὐδὲ ἐκεῖνοι λέοντες ὄντες ἐφύλαττον αὐτήν, ἀλλὰ καὶ 43) δύστηνοι ἄνθρωποι καὶ ἀνόητοι, διεφθαρμένοι διὰ τρυφὴν καὶ ἀργίαν. οὐκοῦν ὅταν ἴδῃ 44) τις τῶν φιλοσόφων τινὰ καλουμένων 45) περὶ τὰς αὐλὰς καὶ πρόθυρα σαίνοντα, καὶ ταπεινόν, ἐκείνων ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν λεόντων, κυσὶν ὁμοίων πεινῶσι καὶ δειλοῖς, ὠρυομένων ὀξύτατον, ἅτε ὑπὸ φαρμάκων διεφθαρμένων. ἀλλὰ δή ἐστιν, οὐκ οἶδ᾽ ὁποῖόν τι τοιαύτη ἐπιθυμία 46). μύριοι μὲν γάρ εἰσιν, οἳ ἑκόντες καὶ πάνυ προθύμως θεραπεύουσι τοὺς πλουσίους καὶ δυνατούς, καὶ μεστὰ πάντα 47) κολάκων ἐστί, καὶ 48) μετ᾽ ἐμπειρίας καὶ τέχνης αὐτὸ πραττόντων. ὥστε οὐκ ἀπορίᾳ τοῦδε τοῦ χρή-

41) οὐ] sic recte Ven. οὐκ Mor.

42) μὴ delend. Casaub. vult εἰ μή.

43) καὶ del. et ante διεφθαρμένοι ponendum.

44) ἴδῃ] sic recte interpres. ἤδη Ven. et Mor.

45) lego καλινδάμενον, *volutatum.*

46) ἡ τοιαύτη ἐπ.

47) πάντα] Anglus sic recte dederat. πάντων Ven. et Mor.

48) καὶ cum τῶν mutatum velim.

χρήματος ζητοῦσι 49) παρὰ τῶν εὖ πεφυκότων. ἀλλ' ἔστιν ὅμοιον τοῦτο ἑτέρῳ ἐπιχειρήματι, τῶν σφόδρα ἀκολάστων, οἵ, γυναικῶν ἀφθόνων οὐσῶν, δι' ὕβριν καὶ παρανομίαν ἐπιθυμοῦσιν ἐκ τῶν ἀνδρῶν γυναῖκας σφίσι γενέσθαι, καὶ λαβόντες παῖδας ἐξέτεμον. ὅθεν πολὺ κάκιον καὶ δυστυχέστερον γένος εὐνούχων ἐγένετο ἀσθενέστερον τοῦ γυναικείου, καὶ θηλύτερον. ἀλλ' ὅ γε πρὸς ἀλήθειαν ἀνδρεῖος καὶ μεγαλόφρων οὐκ ἄν ποτε πάθοι τοιοῦτο 50), οὐδ' ἂν πρόοιτο τὴν ἐλευθερίαν τὴν αὑτοῦ καὶ τὴν παῤῥησίαν, τιμῆς τινος ἀτίμου χάριν, ἢ δυνάμεως, ἢ χρημάτων· οὐδ' ἂν φθονοῖ τοῖς μεταβαλλομένοις τε καὶ μεταμφιεννυμένοις ἐπὶ τοιαύταις δωρεαῖς· ἀλλ' ἡγοῖτ' ἂν ὁμοίους 51) τοῖς μεταβάλλουσιν ἐξ ἀνθρώπων ἐπ' ὄφεις, ἢ ἄλλα θηρία· ἐκείνους μὲν οὐ ζηλῶν, οὐδὲ βασκαίνων αὐτοῖς τῆς τρυφῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον ὀλοφυρόμενος, καὶ ἐλεῶν· ὅταν ἐπὶ δώροις, ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀποκείρωνται, καὶ ταῦτα τὰς πολιάς. αὐτὸς δὲ τὰ καθ' αὑτὸν πειράσεται διαφυλάττειν, εὐσχημόνως καὶ βεβαίως, μηδέποτε λείπων τὴν αὑτοῦ τάξιν· ἀρετὴν δὲ καὶ σωφροσύνην τιμῶν ἀεὶ καὶ αὔξων, καὶ πάντα ἐπὶ ταῦτα 52) ἄγων· τὰ μὲν πείθων καὶ παρακαλῶν, τὰ δὲ λοιδορούμενος καὶ ὀνειδίζων, εἴ τινα δύναιτο ἐξελέσθαι ἀφροσύνης, καὶ φαύλων ἐπιθυμιῶν, καὶ ἀκρασίας, καὶ τρυφῆς· ἰδίᾳ ἕκαστον ἀπολαμβάνων, καὶ ἀθρόους νουθετῶν, ὁσάκις ἂν καιροῦ τύχῃ τινός,

Ἄλλον 53) μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι,

μέχρις

49) ζητοῦσι] subaudi αὐτὸ, scil. τοῦτο τὸ χρῆμα, quod modo praecessit. nihil deesse existimo. Casaub. vult ἀπορίᾳ τοῦδε τοῦ χρήματος θεραπεύεσθαι ζητοῦσι —
50) πάθοι τοῦτο.
51) ὁμοίους] sic Casaub. ὁμοίως Ven. et Mor.
52) πάντας ἐπὶ ταύτην ἄγων. virtutem puta.
53) ἄλλον, scil. νουθετῶν. *alium clementer reprehendens.* ἄλλων Ven. et Mor.

μέχρις ἂν, οἶμαι, διέλθῃ τὸν βίον ἡδόμενος 53b) ἀνθρώπων, οὐ βοῶν, οὐδὲ ἵππων, οὐδὲ καμήλων τε καὶ οἰκημάτων 54)· ὑγιὴς μὲν ἐν λόγοις, ὑγιὴς δὲ ἐν ἔργοις, ἀβλαβὴς μὲν συνοδοιπόρος 55), ὅτῳ γένοιτο, καὶ σύμπλους· ἀβλαβὴς δὲ σύμβουλος, ἀγαθὸς δὲ θύουσι φανεὶς 56)· οὐ στάσιν ἐγείρων, οὐδὲ πλεονεξίαν, οὐδὲ ἔριδας, καὶ φθόνους, καὶ αἰσχρὰ κέρδη· σωφροσύνης δὲ ὑπομιμνήσκων, καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὁμόνοιαν αὔξων, ἀπληστίαν δὲ καὶ ἀναίδειαν καὶ μαλακίαν ἐξελαύνων, ὅσον δυνατὸν, πολὺ τῶν σπονδοφόρων καὶ τῶν κηρύκων, τῶν ἐν τοῖς πολέμοις 57) ἐκεχειρίας κομιζόντων, ἱερώτερος. βούλεται μὲν οὖν καὶ προθυμεῖται, καθ' ὅσον οἷός τε ἐστὶ, βοήθειαν 58) ἅπασιν· ἡττᾶται δ' ἑτέρων ἐνίοτε ἀνθρώπων καὶ ἐπιτηδευμάτων, καὶ οὐδὲν ἢ μικρὸν 59) ἰσχύει παντελῶς. λοιπὸν δὲ τὴν αὐτοῦ διάνοιαν καθαίρει τῷ λόγῳ, καὶ πειρᾶται παρέχειν ἀδούλευτον· πολὺ μᾶλλον περὶ τῆς ἐλευθερίας μαχόμενος ἢ 60) ὀδύναις τε καὶ δόξαις, καὶ ἀνθρώποις ἅπασι, μετ' ὀλίγων τῶν βουλομένων, ἢ Λακεδαιμόνιοί ποτε τὰ στενὰ καταλαβόντες ἐμάχοντο πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας, ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες,

53b) Casaub. vult κηδόμενος.

54) aut ὀχημάτων, aut, quod malim, κτηνῶν. sed illud iam in praecedentibus ἵππων et βοῶν continetur.

55) συνοδοιπόρος, ὅτῳ γένοιτο (scil. συνοδοιπόρος) καὶ σύμπ.] Ven. et Mor. dant σὺν ὁδοιπόροις, et omittunt καὶ. Casaub. vult συνοδοιπόροις, ἢ ὅτῳ aut συνοδοιπόρος ὅτῳ.

56) post φανεὶς deesse videtur ἐξηγητής. v. p. 203, 10. 207, 42. ed. Mor. et Demosth. Orat. contra Conon. et Vales. ad Harpocr. p. 202. 277.

57) πολέμοις] Ven. et Mor. dant πολεμίοις.

58) βοηθεῖν Casaubonus.

59) οὐδὲν ἢ μικρὸν] Ven. et Mor. dant οὐδὲν μικρόν.

60) ἢ delendum.

ὄντες, τρεῖς ἐφεξῆς νύκτας τε καὶ ἡμέρας, μέχρι κυκλωθέντες, δι᾽ ἑνὸς ἀνδρὸς προδοσίαν, ἐν ταὐτῷ μένοντες κατεκόπησαν, οἳ τὴν Σπάρτην ἐνόμιζον ἐλευθέραν διαφυλάττειν ἀτείχιστον οὖσαν. τὸ δὲ σῶμα ἀσκῶν, καὶ συνεθίζων κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν πονεῖν, οὐκ ἐῶν θρύπτεσθαι λουτροῖς τε καὶ ἀλείμμασι καὶ μύροις, μέχρις ἂν γένηται μαλακώτερον καὶ σαθρότερον, ὥσπερ κακὸν σκεῦος. ταῦτα δὲ ὁρῶντες ἔνιοι, καὶ δι᾽ εὐήθειαν [61]) αὐτὸν ἐπιτηδεύειν, καὶ ἀφροσύνην, φασὶ, τὸ πλουτεῖν ἐάσαντα καὶ τὸ τιμᾶσθαι, καὶ τὸ διαπαντὸς ἥδεσθαι, καταφρονοῦσι, καὶ μαίνεσθαι νομίζουσι, καὶ ἀτιμάζουσιν. ὁ δὲ οὐκ ὀργίζεται πρὸς αὐτοὺς, οὐδ᾽ ἔχει χαλεπῶς· ἀλλ᾽ ἔστιν, οἶμαι, καὶ πατρὸς εὐνούστερος ἑκάστῳ, καὶ ἀδελφῶν, καὶ φίλων, καὶ δὴ καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὑτοῦ καὶ φίλους, καὶ συγγενεῖς, αἰδούμενος μὲν, οὐκ ἀποκρυπτόμενος δὲ, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσων [62]) τῶν ἄλλων οἰκειοτέρους τε καὶ ἀναγκαιοτέρους νενόμικεν, ὡς οἷόν τε ἐπιτεῖναι τοὺς λόγους, καὶ σφοδροτέραν τὴν νουθεσίαν καὶ παρακέλευσιν ποιούμενος, αὐτῷ τε κἀκείνοις. οὐδὲ γὰρ ἰατρὸς, ὅτῳ ἀνάγκη πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, ἰᾶσθαι νοσοῦντας, ἢ καὶ αὐτὸν, διὰ σπάνιν τε καὶ ἐρημίαν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ δέοι τέμνειν, ἢ καίειν· ὅτι φιλεῖ τὰ τέκνα, καὶ τὸν πατέρα αἰσχύνεται, καὶ τὴν μητέρα, διὰ τοῦτο ἀμβλυτέρῳ τῷ σιδήρῳ τέμοι ἂν, καὶ χλιαρωτέρῳ τῷ πυρὶ καίοι ἂν, τοὐναντίον δὲ, ὡς οἷόν τε, ἰσχύοντι καὶ ἀκμαίῳ. τὸν γοῦν Ἡρακλέα φασὶν, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο ἰάσασθαι τὸ σῶμα ὑπὸ νόσου δεινῆς κατεχόμενον, τοὺς υἱοὺς καλέ-

σαι.

61) post εὐήθειαν aut αὐτὸν deest οἰόμενοι, et post ἀφροσύνην pariter excidit ἥν. *stultitiam, quam aiunt*, hoc est *fingunt et iactant.*

62) ὅσῳ Casaub.

σαι πρώτους, κελεύοντα ὑποπρῆσαι λαμπροτάτῳ πυρί· τῶν δὲ ὀκνούντων καὶ ἀποστρεφομένων, λοιδορεῖν αὐτοὺς, ὡς μαλακούς τε καὶ ἀναξίους αὐτοῦ, καὶ τῇ μητρὶ μᾶλλον ἐοικότας, λέγοντα, ὡς ποιητὴς φησί·

Ποῖ μεταστρέφεσθ', ὦ κακοὶ [63])
Καὶ ἀνάξιοι τῆς ἐμῆς σπορᾶς,
Αἰτωλίδος ἀγάλματα [64]) μητρός.

οὐκοῦν αὐτῷ πρώτῳ χρὴ καὶ τοῖς φιλτάτοις καὶ ἐγγυτάτω μετὰ πλείστης παῤῥησίας τε καὶ ἐλευθερίας προσφέρεσθαι, μηδὲν ἀποκνοῦντα, μηδὲ ὑφιέμενον ἐν τοῖς λόγοις. πολὺ γὰρ χεῖρον καὶ [65]) διεφθαρμένου σώματος καὶ νοσοῦντος, ψυχὴ διεφθαρμένη· μὰ Δία οὐχ ὑπὸ φαρμάκων χριστῶν [66]), ἢ ποτῶν, οὐδὲ ὑπὸ ἰοῦ τινος διεσθίοντος, ἀλλ' ὑπό τε ἀγνοίας, καὶ πονηρίας, καὶ ὕβρεως, καὶ φθόνου δὴ καὶ λύπης, καὶ μυρίων ἐπιθυμιῶν. τοῦτο τὸ νόσημα καὶ τὸ πάθος, χαλεπώτερον ἐκείνου, καὶ πολὺ μείζονος καὶ λαμπροτέρου δεομένου [67]) ἐμπρησμοῦ. ἐφ' ἣν ἴασιν καὶ ἀπόλυσιν χρὴ παρακαλεῖν ἀπροφασίστως καὶ πατέρα, καὶ υἱὸν, καὶ ξυγγενῆ, καὶ ἀλλότριον, καὶ πολίτην, καὶ ξένον.

63) In Veneta est ποῖ μεταστρέφεσθ' ὦν κακοὶ, vnde efficio ποῖ μεταστρέφεσθ' ὦ κακοί. Mor. dat ποῖ μεταστρεφέσθων ὧν κακοί. Casaub. vult ὡς.

64) ἀγάλματα hic loci sunt *oblectamenta*, ea omnia, quae voluptate intuentem afficiunt. Dio sinistre locum accepit. Poeta, Euripides, ni fallor, Herculis filios matri non ait *similes*, sed *caros* esse.

65) aut delendum est καὶ, aut addendum μιαρώτερον, aut αἴσχιον, vel simile.

66) χριστῶν] sic Casaub. λυγρῶν margo Mor. et χρηστῶν Ven. et t. Mor.

67) δεόμενον Casaub.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΚΙΛΙΚΙΑ. [1])

ΛΟΓΟΣ ΟΘ'.

Φέρε, πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν [2]), καὶ μακαρίζειν ἄξιον πόλιν, ἁπασῶν μεγίστην καὶ δυνατωτάτην; πότερον ἐπὶ νόμων ἀρετῇ, καὶ πολιτῶν ἐπιεικείᾳ, καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἀρχόντων, ἢ ταῦτα μὲν μικρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια, καὶ ῥᾴδια τοῖς τυχοῦσιν; ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων πλήθει, καὶ ἀγορᾶς ἀφθονίᾳ, καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν οἰκοδομημάτων, δεῖ μακαρίζειν αὐτὴν, καὶ τοῖς Σύρων [3]) καὶ Βαβυλωνίων ὑφάσμασι· καὶ ὅτι χρυσῷ τὰς οἰκίας ἐρέπτουσι [4]), καὶ μεστὰ πάντα ἀργύρου, καὶ ἠλέκτρου, καὶ ἐλέφαντος· ὁποῖα Ὅμηρος εἴρηκε τὰ Ἀλκινόου, καὶ τὰ Μενελάου βασίλεια· ὑπερβάλλων τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ δυνατὸν σχεδὸν, οὕτως ἅπασαν ἠσκημένην [5]), τὴν πόλιν, καὶ νὴ Δία, ἐπὶ ταῖς γραφαῖς, καὶ τοῖς ἀνδριάσιν, ὧν οὐδὲν ὤνησε τοὺς πρότερον ἔχοντας; ἀλλὰ παρ'

ὢν

1) Verba tituli τῶν ἐν Κιλικίᾳ hic desunt in Veneta. contra titulum orationis vltimae, 80 scil. auspicantur, ibi hoc modo conceptum: τῶν ἐν Κιλικίᾳ περὶ ἐλευθερίας. et hoc cum Photio quoque congruit.

2) μεγαλοφρονεῖν verbum est insolens. leg. forsitan μέγα φρονεῖν, aut μεγάλα φρονεῖν.

3) videri quidem possit non improbabilis coniectura Σήρων, verum quum Tyrios et Sidonios quoque antiquissimis temporibus vestes sericas texuisse et per orbem terrarum diuendidisse constet, nihil existimo mutandum esse.

4) Casaub. vult ἐρέφουσι. *aureis lacunaribus domos contegunt.*

5) Casaub. vult ἅπασαν πλάσας ἠσκημ. et post ταῖς γραφαῖς repet. δεῖ μακαρίζειν.

ὧν 6) ἐκεῖνα ἐκοσμήθη, τούτους ἴδοι τις ἂν δούλους καὶ ταπεινοὺς καὶ πένητας. εἰ γὰρ ἦν ὄφελός τι χαλκοῦ καλῶς κεκραμένου, καὶ κρατήρων, καὶ βωμῶν καὶ θυμιατηρίων περιττῶς εἰργασμένων, ἡ Κορινθίων πόλις ἂν εὐδαίμων ἦν. καὶ πολὺν ᾠκεῖτο ἂν χρόνον, σώζουσα τοὺς ἑαυτῆς οἰκήτορας καὶ πολίτας. εἰ δ' χοῦ λίθων εὐχρόων καὶ ποικίλων, ἡ Τηΐων, ἡ Καρυστίων, καὶ τινων Αἰγυπτίων, καὶ Φρυγῶν, παρ' οἷς ἐστι τὰ ὄρη ποικίλα· ἀκούω δ' ἔγωγε τῶν ὀρῶν 7) τὰς πάνυ παλαιὰς τῆς αὐτῆς εἶναι πέτρας· ἀλλ' ὅμως οὐδενός εἰσι βελτίους, οὐδ' εὐτυχέστεροι τῶν πάνυ παλαιῶν 8) τε καὶ ἀθλίων. εἰ δὲ ὠφέλει τὸ κεκτῆσθαι χρυσίον, οὐδὲν ἐκώλυεν Αἰθίοπας τοὺς ἄνω μακαριωτάτους εἶναι δοκεῖν, ὅπου τὸ χρυσίον ἀτιμότερον, ἢ παρ' ἡμῖν ὁ μόλιβδος· καί φασιν, αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι 9) πέδαις· ἀλλ' οὐδὲν ἧττόν εἰσι δεσμῶται καὶ πονηροί, καὶ ἄδικοι. τὸ δὲ μακαρίζειν τοὺς πλουσίους, καὶ πολλὰ χρήματα ἔχοντας, τὰ δὲ ἄλλα μηδὲν διαφέροντας τῶν πάνυ φαύλων, ὅμοιον εἴ τις 10) τοὺς ἐκεῖ δεσμώτας προϊόντας ἰδὼν ἐκ τῆς εἱρκτῆς ἐζήλου, καὶ πάντων εὐδαιμονέστατον ἔκρινε τὸν ἔχοντα τὰς μείζους πέδας. εἰ δὲ ἐλέφας θαυμαστὸν κτῆμα καὶ περιμάχητον, Ἰνδοὶ πολὺ πάντων ὀλβιώτατοι καὶ ἄριστοι, παρ' οἷς ἔρριπται τὰ τῶν ἐλεφάντων ὀστᾶ,

καὶ

παρ' οἷς Casaub.

f. τῶν σορῶν. In vrnarum indice, cineres Imperatorum Cptanorum tenentium, saepe mentio fit marmoris Aegyptii, Phrygii, Proconnesii, aliorum. Apprime ad id, quod Dio vult, hoc est, ad deprimendam marmorum dignitatem, facit hoc, quod vrnas et capsas funebres inde fieri ait, qua re quae alia excogitari potest magis horrida et magis exosa? Casaub. vult τῶν οἰκιῶν.

παλαιῶν] imo vero νέων. Casaub. vult ἐλεεινῶν.

Casaub. vult παχείαις χρυσαῖς, vel ἐκ χρυσοῦ δ. π.

) ὅμοιον, ὡς εἴ τις Casaub.

καὶ οὐδεὶς πρόσεισιν, ὥσπερ ἐνθάδε τὰ τῶν βοῶν τε καὶ ὄνων· καὶ πολλαχοῦ φασὶν ἐν τοῖς τοίχοις ἐνοικοδομεῖσθαι τὰ κρανία τῶν ἐλεφάντων, αὐτοῖς ὀδοῦσιν. τί δαὶ χρὴ περὶ Κελτῶν λέγειν, ὅπου φασὶ ποταμόν τινα καταφέρειν τὸ ἤλεκτρον, καὶ πολὺ πανταχοῦ κεῖσθαι παρὰ ταῖς ὄχθαις ἐκβεβρασμένον, ὥσπερ αἱ ψῆφοι παρ' ἡμῖν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν[11]); καὶ πρότερον μὲν οἱ παῖδες ἔπαιζον, τάδε ἐρρίπτουν[12])· νῦν δὲ κἀκεῖνοι συλλέγουσι, καὶ φυλάττουσιν αὐτὸ, παρ' ἡμῶν μεμαθηκότες, ὅτι εἰσὶν εὐδαίμονες. ἆρα ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πάντες οὗτοι, λέγω δὲ τοὺς Κελτοὺς, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ Ἴβηρας, καὶ Ἄραβας[13]), καὶ Βαβυλωνίους, φόρους παρ' ὑμῶν λαμβάνουσιν, οὐ τῆς χώρας, οὐδὲ τῶν βοσκημάτων, ἀλλὰ καὶ[14]) τῆς ἀνοίας τῆς ὑμετέρας· οὐ γὰρ, ἂν μὲν τοῖς ὅπλοις[15]) κρατήσαντές τινες ἀναγκάσωσιν αὐτοῖς ἀργύριον ὑποτελεῖν τοὺς ἡττημένους, τοῦτο ὀνομάζεται φόρος· καὶ ἔστιν ἀνθρώπων οὐ σφόδρα εὐτυχῶν, οὐδὲ ἀνδρείων, δασμὸν ἑτέροις παρέχειν· ἐὰν δέ τινες, μήτε ἐπιστρατευσαμένου μηδενὸς, μηδὲ ἀναγκάσαντος, δι' εὐήθειαν δὲ καὶ τρυφὴν, ὃ περὶ πλείστου ποιοῦνται ἁπάντων, ἀργύριον πέμπουσιν ἑκόντες, διὰ μακρᾶς μὲν ὁδοῦ, πολλῆς δὲ θαλάττης τοῖς μηδὲ ἐπιβῆναι δυναμένοις ῥᾳδίως τῆς ἡμετέρας γῆς, οὐ τῷ[16]) παντὶ κάκιόν τε καὶ αἴσχιον τὸ γινόμενον;

πλὴν

11) τῶν αἰγιαλῶν Casaub.

12) f. παίζοντες τὰ τεμάχη αὐτοῦ ἐρρίπτουν, vel simili modo locus est integrandus.

13) neque de Arabibus, neque de Iberis, aliqua facta fuit paullo ante mentio. ergone desunt quaedam in superioribus? non liquet. quos hic appellat Arabas, illi forsitan sunt Syri initio sermonis dicti, aut Aethiopes: nam saepe Aethiopes et Arabes permutantur.

14) ἀλλά γε τῆς Casaub.

15) τοῖς ὅπλοις] Ven. et Mor. dant ταῖς ὅπλοις.

16) οὐ τῷ] sic Casaub. et Anglus. οὕτω Ven. et Mor.

πλὴν ὅτι λίθους μικροὺς καὶ ἀσθενεῖς, καὶ νὴ Δία θηρίων ὀστᾶ διδόντες, λαμβάνουσιν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀντὶ χρηστῶν ἄχρηστα ἀντικαταλλαττόμενοι. μάλιστα δὲ θαυμάζω πολλάκις ἐνίων [17]), ὅτι Μῆδοι μὲν, τὰ Σύρων λαμβάνοντες, ἔχαιρον, Πέρσαι δὲ τὰ Μήδων, Μακεδόνες δὲ τὰ Περσῶν· καὶ τότε ᾤοντο εὐτυχεῖς γεγονέναι, καὶ πράττειν ἄμεινον, ὅτε εἶχον τὰ τῶν ἀθλίων καὶ δυστυχούντων κτήματα. ταῦτα δὲ οὐκ ἄλλως ἔγωγε ληρῶν εἶπον· ἀλλ᾽ ὅτι τῶν τοιούτων, ὑπὲρ ὧν ἔχουσι τὴν πᾶσαν σπουδὴν, καὶ ἐφ᾽ οἷς θαυμάζουσιν οἱ πολλοὶ τοὺς κεκτημένους, οὐδέν ἐστιν ὄφελος, ἀλλ᾽ οὐδεμιᾶς ἄξια δραχμῆς τὰ σύμπαντα. οὐδ᾽ ἂν γένοιντό ποτε ἄνθρωποι εὐδαίμονες ἀνόητοι [18]) καὶ ἄφρονες, οὐδ᾽ ἂν τὸν ἐν Σούσοις παράδεισον οἰκοδομήσωσιν [19]), ὃς ἦν, ὥς φασι, μετέωρος ἅπας.

17) ἐνίων] lege ἐννοῶν vel συνιδών. *mecum reputans saepe miror.*

18) εὐδαίμονες ἄνθρωποι ἀνόητοι.

19) in οἰκοδομήσωσιν vitium esse nullus dubito. In Veneta est οἰκομήσωσιν. num ἐνοικήσωσιν, *inhabitent.*

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ Π΄.

Ὑμεῖς μὲν ἴσως θαυμάζετε, καὶ παράδοξον ἡγεῖσθε, καὶ οὐδαμῶς σωφρονοῦντος ἀνδρὸς, ὅστις ἁπάντων ἀποστὰς περὶ ἃ οἱ πολλοὶ σπουδάζουσι [1]), καὶ τρόπον τινὰ ἐάσας κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι χρήματά τε καὶ δόξας, καὶ ἡδονὰς, οὔτε γεωργὸς, οὔτε ναύκληρος, οὔτε στρατιώτης, οὔτε στρατηγὸς, περίεισιν· οὐ σκυτοτόμος, οὐ τέκτων, οὐκ ἰατρὸς, οὐ ῥήτωρ, οὐκ ἄλλο τι σύνηθες πρᾶγμα κοινόν [2])· οὑτωσὶ δὲ ἀτόπως ἰών τε καὶ ἀπιὼν, καὶ παριστάμενος, ἔνθα μηδὲν αὐτῷ πρᾶγμά ἐστιν· ἀλλ' ὡς ἂν τύχῃ τε καὶ ὁρμήσῃ· βουλευτήρια μὲν καὶ θέατρα καὶ συλλόγους ἀτιμάσας· ἐκκλησιάζων δὲ μόνος αὐτός· καὶ θεωρῶν οὐκ ὀρχουμένους, οὐδὲ ᾄδοντας, οὐδὲ πυκτεύοντας, οὐδὲ παλαίοντας· ἀλλ' ὠνουμένους, καὶ βαδίζοντας, καὶ λαλοῦντας, καὶ μαχομένους· ποτὲ μὲν τούτοις ἅπασι προσέχων εὖ μάλα, καὶ τερπόμενος πολὺ μᾶλλον, ἢ παῖδες ἐν ἀγῶσι καὶ θεάτροις, οὐ προκαταλαμβάνων, οὐδὲ ἀγρυπνῶν, οὐδὲ θλιβόμενος· ποτὲ δὲ ἂν [3]) μήτ' ἀκούων μηδενὸς, μηδ' ὁρῶν, ἀλλὰ μηδ' εἰδέναι νομίζων αὐτοὺς, ἐννοῶν, ὃ βούλεται, καὶ πράττων ἀδεῶς. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν λαμπρὸν ἡγοῦμαι, καὶ μακάριον, εἴ τις ἐν οἰκίαις [4]) ἐλεύθερος εἶναι δύναται, καὶ ἐν ὑπηκόοις αὐτόνομος, ὑπὲρ οὗ πολλὰ μὲν Λυδοὶ Φρυξὶ, πολλὰ δὲ Φρύγες Λυδοῖς ἐπολέμησαν, πολλὰ δ' Ἴωνές τε καὶ Δωριεῖς, καὶ ξύμ-

1) θαυμάτοισι margo Mor.
2) πρᾶγμα καὶ κοινὸν. subaudi πράττων.
3) ἂν] αὖ Casaub.
4) οἰκέταις Casaub.

ξύμπαντα γένη· ἀνόητοι, εἰδὼς 5) αὐτονομίας ἔρωτι οὐδεὶς ἐγκεχείρηκεν, οὔτε τοῖς αὐτὸς αὐτοῦ χρῆσθαι νόμοις. οἱ δὲ ξύμπαντες, περὶ τῶν Σόλωνος, καὶ Δράκοντος, καὶ Νουμᾶ καὶ Ζαλεύκου νόμων ἐρίζουσιν, ὅπως τούτοις ἀλλὰ μὴ τούτοις ἕπωνται, μηδενὸς αὖ 6) μηδὲ ἐκείνων οἷα ἐχρῆν τιθέντων. Σόλωνα μέντοι καὶ αὐτὸν εἰδέναι φασὶν, ὡς ὅτι αὐτῷ μὴ ἀρέσκοντα εἰσηγεῖτο Ἀθηναίοις, ἀλλ᾽ οἷς αὐτοὺς ὑπελάμβανε χρήσεσθαι. δῆλον οὖν, ὅτι πονηροὺς ἔγραφε νόμους· εἴπερ τοὺς ἀρέσκοντας πονηροῖς ἔγραφεν. ἀλλ᾽ ὅμως καὶ αὐτὸς τούτοις ἐχρῆτο, πονηροῖς τε οὖσι, καὶ οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτῷ. δῆλον οὖν, ὅτι τούτων μὲν οὐδενὶ μετῆν αὐτονομίας, οὐδὲ ἐσπούδαζον, οὐδὲ ἐπολέμουν, ὅπως ὦσιν ἐλεύθεροι. ἀλλὰ γὰρ ἄφθονόν τε καὶ πολλὴν δουλείαν ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐγκαθείρξαντες, ἔπειτα ἐπάλξεσι, καὶ πύργοις, καὶ βέλεσιν ἠμύνοντο, ὅπως μὴ εἰσίοι 7) ἔξωθεν παρ᾽ αὐτούς. ὥσπερ εἴ τις, νεὼς διερῥηγμένης, κλύδωνος ἔνδον ὄντος φυλάττοιτο καὶ πράγματα ἔχοι, μή ποτε ἄνωθεν ὑπερβάλῃ. καθάπερ οὖν φασὶ τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης πολιορκεῖσθαι καὶ ἀποθνήσκειν, οὐκ ἔνδον οὔσης, ἀλλ᾽ ἐν Αἰγύπτῳ, ταυτὸ πάθος οὗτοι πεπόνθασιν, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐμάχοντο καὶ ἠγωνίων, οὐκ οὔσης παρ᾽ αὐτοῖς. ἀλλ᾽ ὅμως ἐκεῖνοί τε ἔλεγον πάντα πάσχειν ὑπὲρ τῶν νόμων, καὶ νῦν φασιν ἐν τούτοις εἶναι τὴν δίκην,

5) f. εἰ ἀληθῶς αὐτονομίας κατέχεσθαι (vel ἐνθουσιῶν) ἔρωτι — aut si credatur infinitiuus abesse posse, et ἐγκεχείρηκε immediate regere vocab. ἔρωτι, tum necesse erit etiam τῷ post οὔτε inseri. Casaub. vult γένη ἀνοήτων· τῷ δὲ τῆς αὐτονομίας ἔρ. οὐδ. ἐγκ. οὐδὲ τῷ τοῖς αὐτὸν αὐτοῦ —

6) αὖ] mallem ἄν. aut potius μηδενὸς μηδ᾽ αὐτῶν ἐκείνων.

7) εἰσίοι] scil. seruitus. Ven. et Mor. dant εἰσίοιεν.

ὅποι ἂν 8) αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ᾽ ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν. νόμον δὲ τὸν ἀληθῆ, καὶ κύριον, καὶ φανερὸν, οὔτε ὁρῶσιν, οὔτε ἡγεμόνα ποιοῦνται τοῦ βίου. τοιγαροῦν ὥσπερ ἐν μεσημβρίᾳ, λάμποντος ἡλίου, δᾶδας ἴασι, καὶ δαλοὺς 9) αἰρόμενοι· τὸ μὲν θεῖον φῶς ἐάσαντες· καπνῷ δὲ ἑπόμενοι, κἂν μικρὸν 10) αἴθυγμα δεικνύντι πυρός. ὁ μὲν οὖν τῆς φύσεως νόμος ἀφεῖται καὶ λέλοιπε παρ᾽ ὑμῖν, ὦ κακοδαίμονες· ἄξονας δὲ καὶ γραμματεῖα καὶ στήλας φυλάττετε, καὶ ἀνωφελῆ στίγματα. καὶ τὸν μὲν τοῦ Διὸς θεσμὸν πάλαι παρέβητε τὸν δὲ τοῦ δεῖνος ἢ τὸν τοῦ δεῖνος ὅπως μηδεὶς παραβήσεται, σκοπεῖσθε. καὶ τὴν ἀρὰν, ἣν Ἀθηναῖοι περὶ τὸν 11) Σόλωνος ἔθεντο νόμον τοῖς ἐπιχειροῦσι καταλύειν, ἀγνοεῖτε κυριωτέραν οὖσαν ἐπὶ τοῖς ἐκείνου νόμοις. πᾶσα γὰρ ἀνάγκη, τὸν συγχέοντα 11b) τὸν θεσμὸν, Ἀθηναίων ἐπάρατον εἶναι 12). πλὴν παῖδας, καὶ γένος οὐκ ἐπέξεισιν, ὡς ἐκεῖ 13), τῶν ἁμαρτανόντων· ἀλλ᾽ ἕκαστος αὐτῷ 14) γίγνεται τῆς ἀτυχίας αἴτιος. τὸν οὖν ἐπιχειροῦντα τοῦτον ἂν σώζειν

8) ὅποι ἂν] ὁπόταν Ven. et Mor. v. Caſaub. animadv.

9) καὶ δαλοὺς] ſic recte Ven. ſed Mor. omittit καὶ. mallem quoque περιίασι, loco ſimplicis ἴασι. Caſaub. vult δᾶδας ἱστᾶσι, aptum facibus verbum ἱστάναι: vt apud Theophraſtum in ἀδολεσχίας notatione: καὶ ὡς Δάμιππος μυστηρίοις μεγίστην δᾶδα ἔστησε.

10) lego πάμμικρον, *admodum paruum.*

11) τῶν — νόμων Caſaub.

11b) συγχέοντα] ſic leg. cum Caſaub. aut ἀνελόντα. Ven. et Mor. συνέχοντα.

12) ἐπάρατον εἶναι] ſic recte Caſaub. ἐπάρχειν Ven. et Morell.

13) ἐκεῖνος, an ἐκεῖ legas, perinde eſt. ſi prius, ἐπέξεισι pertinet ad vtrumque, legem puta tam Iouis, quam Solonis, et eſt recta oratio; ſi poſterius, obliqua erit et adſciſcendum verbum tacite ſupplendum, e. c. κολάζονται.

14) αὐτῷ] *ſibimet ipſi.* αὐτῶν Ven. et Mor.

ζειν 15), ὡς ἂν οἷός τε ᾖ, καὶ τό γε καθ' αὑτὸν φυλάττειν, οὐδέποτε ἂν μὴ φρονεῖν φαίην ἔγωγε. πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμᾶς θαυμάζω καὶ ἐλεῶ τῆς χαλεπῆς καὶ παρανόμου δουλείας, ἐν ᾗ ζεύξαντες αὑτοὺς ἔχετε· οὐχ ἑνὶ δεσμῷ μόνον περιβάλλοντες, οὐδὲ δυσὶν, ἀλλὰ μυρίοις, ὑφ' ὧν ἄγχεσθε καὶ πιέζεσθε 15 b) πολὺ μᾶλλον, τῶν ἐν ἁλύσει τε καὶ κλοιῷ καὶ πέδαις ἑλκομένων. τοῖς μὲν γάρ ἐστι καὶ ἀφεθῆναι, καὶ διακόψασι φυγεῖν· ὑμεῖς δὲ ἀεὶ μᾶλλον κρατύνεσθε τὰ δεσμὰ, καὶ πλείω καὶ ἰσχυρότερα ἀπεργάζεσθε· καὶ μὴ, ὅτι οὐχ ὁρᾶτε αὐτὰ, ψευδῆ καὶ ἄπιστον ἡγεῖσθε τόνδε τὸν λόγον· σκοπεῖτε δὲ Ὁμήρου τοῦ καθ' ἡμᾶς σοφωτάτου, ποῖ' ἄττα δεσμὰ τὸν Ἄρη φησὶ κατασχεῖν,

Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὐκέτις οὐδὲ ἴδοιτο.

μὴ οὖν οἴεσθε, τὸν μὲν Ἄρη θεὸν ὄντα, καὶ ἰσχυρὸν, οὕτως ὑπὸ λεπτῶν τε καὶ ἀοράτων πεδηθῆναι δεσμῶν· αὐτοὺς δὲ πάντων θηρίων ἀσθενεστάτους ὄντας, μὴ ἂν ποτε ἁλῶναι δεσμοῖς ἀφανέσιν, ἀλλ' 16) εἰ μὴ σιδήρου τε καὶ ὀρειχάλκου εὖ 17) πεποιημένα εἴη. τὰ μὲν οὖν σώματα ὑμῶν, οἷα δὴ στερεὰ, καὶ τὸ πλέον ὀργῆς γέμοντα, τοσούτων δεῖ τῶν κρατησόντων· ψυχὴ δὲ ἀόρατός που καὶ λεπτὴ φύσει πῶς ἂν δεσμῶν τοιούτων τυγχάνοι 18), κατὰ τὸν Ἥφαιστον

15) τὸν οὖν οὐκ ἐπιχ. τοῦτον ἀνασώζειν Casaub.
15 b) καὶ πιέζεσθε non est in Veneta et potest abesse.
16) ἀλλὰ delendum
17) aut delend. est εὖ, aut in ἐκ mutandum, idque proximae voci adiungendum, vt sit ἐκπεποιημένα.
18) aut deest aliquid post τυγχάνοι, e. c. εἰ μὴ καὶ χαλκέων τύχῃ τεχνικῶν κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτόν. *nisi ipsi fabri quoque contingant arte Vulcano pares*, aut haec verba: κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτὸν promouenda sunt paullo inferius in p. 440, 3. et post Δαίδαλον collocanda, ad hunc modum: τυγχάνοι. ὑμεῖς δὲ — τὸν Δαίδαλον, καὶ τὸν Ἥφαιστον αὐτὸν ὑπερβεβλημένοι.

αὐτόν; ὑμεῖς δὲ στεῤῥοὺς καὶ ἀδαμαντίνους [19]) πεποίησθε, πάσῃ μηχανῇ πλεξάμενοι, καὶ τὸν Δαίδαλον αὐτὸν ὑπερβεβλημένοι τῇ τέχνῃ τε καὶ σπουδῇ, πρὸς τὸ πᾶν ὑμῶν μέρος τῆς ψυχῆς καταδεδέσθαι, καὶ μηδὲν ἐλεύθερον εἶναι, μηδὲ αὐτόνομον. τί γὰρ ἦν ἡ Κνωσίων εἱρκτὴ, καὶ τὸ τοῦ Λαβυρίνθου σκολιὸν, πρὸς τὴν σκολιότητα καὶ τὸ δυσεύρετον τῆς ἀφροσύνης; τί δὲ ἡ Σικελικὴ φρουρὰ τῶν Ἀττικῶν αἰχμαλώτων, οὓς εἰς πέτραν τινὰ ἐνέβαλον; τί δ' ὁ Λακώνων Καιάδας, καὶ τὸ παρὰ Πέρσαις οἴκημα μεστὸν τέφρας; ἢ νὴ Δία, εἴ τινας κόρας χαλεποὶ πατέρες, ὡς ὁ τῶν ποιητῶν λόγος, χαλκέων περιβόλων ἐφρούρησαν εἱρκταῖς. οὐδέ τῳ [20]) νήφειν ἐν τοῖς λόγοις ἔτι μοι δοκῶ, τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν μνησθεὶς ἐπὶ πλέον, καὶ τῆς αἰσχρᾶς καὶ δυσχεροῦς δουλείας, ἣν δεδούλωσθε πάντες, ὅθεν νημάτων ἐστὶν οὐ λεπτῶν εὐπορήσαντας [21]) ἐξελθεῖν βοηθείᾳ κόρης ἄφρονος, ὥσπερ ἐκεῖνον [22]) Θησέα φασὶν ἐκ Κρήτης σωθῆναι, εἰ μή τις αὐτῆς οἶμαι τῆς Ἀθηνᾶς παριςαμένης, καὶ σωζούσης ἅμα. εἰ γὰρ ἐθέλοιμι πάσας εἰπεῖν τὰς εἱρκτὰς, καὶ τὰ δεσμὰ τῶν θνητῶν τε καὶ ἀθλίων ἀνθρώπων, οἷς ἐγκλείσαντες αὐτοὺς ἔχουσι [23]), μὴ σφόδρα ὑμῖν ἀπηνής τε καὶ φαῦλος δόξω ποιητὴς ἐν οἰκείοις τραγῳδῶν πάθεσιν; οὐ γὰρ μόνον, ὡς οἱ δόξαντες ὑμῖν κακοῦργοι, πιεζοῦνται [24]), τραχήλου τε καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν· ἀλλὰ

19) καὶ ἀδαμ.] sic recte Ven. sed Mor. omittit καί.

20) quamuis Casaubono displicuerit οὐδέπω, *nondum*, quod interpres expressit, mihi tamen id non displicere non diffiteor.

21) ὅθεν οὐ λεπτῶν νημάτων ἐστὶν εὐπορήσαντας.

22) aut ἐκεῖ legend. *ibi*, in Labyrintho puta, aut ἐκεῖνοι, *illi*, poetae scil. v. vers. 12. mallem quoque τὸν Θησέα.

23) ἔχουσι] Ven. et Mor. dant ἔχετε.

24) πιεζοῦνται] sic recte Ven. πιέζονται Mor. Casaub. vult πιέζοντ. ἐπὶ τραχήλου.

ἀλλὰ γαστέρας, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν ἑκάστου 25) ἰδίῳ δεσμῷ τε καὶ ἀνάγκῃ κατειλημμένου. αἱ δ' εἰσὶ ποικίλαι τε καὶ πολύτροποι. καί μοι δοκεῖ τις ἂν ἰδὼν ὄψει τερφθῆναί τε καὶ σφόδρα ἄγασθαι τὴν ἐπίνοιαν. πρώτη μὲν γὰρ, οἶμαι, πρὸς ἕκαστόν ἐστι 26) δέσποινα· χαλεπὴ μὲν ἄλλως καὶ δυσμενὴς, καὶ ἐπίβουλος ἰδεῖν· εἰ δ' ἄρα καὶ μειδιῶσα προσαπαντᾷ, σαρδόνιον μάλα τοῖον· χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρει δεσμὰ, κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν, εὐανθῆ καὶ μαλακὰ τὴν πρώτην· οἷς εἰκός ἐστι καταδεῖσθαι βασιλεῖς, ἢ τυράννους, καὶ πάντας, ὅσοι μακαρίων παῖδες κέκληνται· τούτων δὲ χαλεπώτερον οὐδὲν, οὐδὲ μᾶλλον ἐμφύεται καὶ πιέζει. μετὰ δὲ ταύτην ἦλθεν ἑτέρα, κλοιόν τινα φέρουσα χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν· τοῦτον δὲ περιθεῖσα, ἕλκει μὲν ἰδιώτας περὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν, ἕλκει δὲ βασιλεῖς καθ' Ἡσίοδον 27), σύρει δὲ πόλεων στρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι. φασὶ δὲ καὶ αἰδεῖσθαι τούτους 28), οὓς ἂν ἀπολλύῃ, καὶ ποιεῖν εὐδαίμονας· ὥσπερ Ἀστυάγην ποτὲ Κῦρος ἐν χρυσαῖς ἔδησε πέδαις, ὡς ἂν δηλονότι πάππου κηδόμενος. πολὺ δ' ἂν ἔργον εἴη διεξιέναι καὶ πάσας τὰς ἰδέας τῶν δεσμῶν. ἕνα δ' οὖν ἄξιον εἶναι 29) μὴ παρεῖναι, τὸν παραδοξότατον αὐτῶν καὶ ποικιλώτατον, ὃν ἡ χαλεπωτάτη φέρει δέσποινα, χρυσᾷ καὶ ἀργύρῳ

25) ἑκάστου — κατειλημμένου] sic recte Casaub. ἕκαστον — κατειλημμένον Ven. et Mor. deinde est lacuna.

26) ἐστι] num εἶσι, *vadit*, *procedit*, an ἕστη, *stat*. post δέσποινα videtur ἡ ἡδονὴ excidisse.

27) f. ἕλκει δὲ καὶ βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους καθ' Ἡσίοδον. forte quoque post poetae huius nomen aliquid deest, e. gr. ὥστε ἁρπάζειν καὶ φονεύειν, vel simile; id quidem sequens dictio ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι videtur suadere.

28) αἰδεῖσθαι τούτους] Casaub. vult κήδεσθαι, et Ven. et Mor. dant δεῖσθαι τούτων.

29) εἶναι] l. ἐστί.

καὶ παντοίοις λίθοις τε καὶ ψήφοις, καὶ ζώων κέρασι, καὶ ὀδοῦσι, καὶ ὀστράκοις, ἔτι δὲ ἀλουργέσι βαφαῖς, καὶ ἑτέροις μυρίοις τισὶν, ὥσπερ ὅρμον πολυτελῆ καὶ θαυμαστὸν ἀσκήσασα, καὶ πολλά τινα ἐν αὐτῷ σχήματά τε καὶ μορφὰς μιμησαμένη, στεφάνους, καὶ σκῆπτρα, καὶ τιάρας, καὶ θρόνους ὑψηλούς· καθάπερ οἱ περιττοὶ τεχνῖται, κλίνας τινὰς, ἢ θύρας, ἢ ὀροφὰς οἰκιῶν κατασκευάζοντες, ἕτερ' ἄττα μηχανῶνται φαίνεσθαι. λέγω δὲ οἷον θυρῶν ἐξοχαῖς θηρίων κεφαλὰς ἀπεικάσαντες 30), καὶ κιόνων ὁμοίως. ἔτι δὲ καὶ ἦχος ἐν τούτῳ, καὶ φωνὴ παντοία κρότων τε καὶ ποππυσμῶν, καὶ ἠχεῖ ταῦτα τὰ δεσμά. πάλιν οὖν τοῦτον 31) περιβάλλει δημαγωγοῖς τε καὶ βασιλεῦσιν. ἀλλ' ὅπως μὴ πόῤῥω που αὐτοὶ φερώμεθα ὑπὸ τῆς εἰκόνος, ὥσπερ ὄντως εἰδώλῳ τινὶ λόγου ἐπακολουθοῦντες· ὡς Ὅμηρος Ἀχιλλέα ἐποίησε τῷ τοῦ Ἀντήνορος ἑπόμενον μακρὰν ἀπελθεῖν· ἱκανῶς ἔχει.

30) θυρῶν ἐξοχὰς θηρίων κεφαλαῖς ἀπεικ.

31) τοῦτον] scil. τὸν δεσμόν.

ISAACI

ISAACI CASAVBONI IN DIONEM CHRYSOSTOMVM DIATRIBA ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ.

HENRICO STEPHANO ARCAE QVAESTORI OPERVM DOMINICORVM IS. CASAVBONVS S. D.

Nihil poterat opportunius, *Henrice Stephane*, vir amicissime, quam cum superioribus diebus Dionem Chrysostomum pari fide et diligentia recens a se editum, *Claudius Morellus* mihi legendum obtulit. Eram tunc temporis τῆς ἀνίας ὅλος, de morbo uxoris, patruelis sororis tuae, longe periculosissimo, supra modum anxius: eoque nomine quotidianae vitae officia intermiseram, studia quoque literarum fastidiens: sine quibus tamen, vt vel paucos dies agam, pretium aetas altera sordet. Vbi vero allatas chartas semel in manus sumsi, partim grauitate captus dissertationum excellentissimi philosophi: partim pulchritudine illectus nouae huius editionis, sic animum obduraui, vt aegre priusquam volumine integro pellecto destiterim. Huius autem operae, quam vni mihi necessario meo tempore impenderam, vt etiam in publicum fructus manaret, *Federicus Morellus*, Academiae huius professor clarissimus, bonum factum putauit, atque adeo impulsu hortatuque suo effecit. Quippe, vir eruditissimus, cum Aldinum codicem, mendis quamplurimis deformem, critico suo pumice magna cura expolisset: memor Homerici praecepti, σύν τε δύ' ἐρχομένω, egit mecum pro mutua inter nos amicitia, vt, quae mihi inter legendum adnotaram, in communem studiosorum vtilitatem paterer publicari. Equidem facile coniiciebam, ea felicitate istam prouinciam

ciam ab illo fuisse administratam, vt, quamcunque eodem symbolam conferrem, pannus purpurae adtextus posset videri: me tamen ea cogitatio nihil deterruit, quo minus amici viri aequissimae petitioni adnuerem. Longe enim mores nostri a δοκησισόφων ἐπιδεικτιώντων ambitione absunt: qui existimationi suae tantum putant detrahi, quantum alienae industriae fuerit tributum. Fatale hoc leuium et ventosorum ingeniorum est vitium: quae ὑπηνεμίου οἰήσεως plena, omnisque solidae eruditionis inania, magnam ex febriculosis scriptis suis potius, quam bonam, famam captant. At viros graves, qui literas non vanitate, sed miraculo colunt, nihil minus deceat, quam περπερεύεσθαι, aut in promouendis rei literariae commodis lentos esse et ἀκοινωνήτους. Statim igitur arrepto calamo, cum praesertim Dei virtute molestissima cura nonnihil leuati essemus, αὐτοσχέδιον hanc in Dionis λόγους Diatribam effudimus verius, quam scripsimus. Tibi vero, Henrice Stephane, vir integerrime, vt hoc quicquid est ὑπογυίου lucubratiunculae inscriberem, graues multasque caussas habui. Siue enim amicitiae ratio fuit habenda: tu mihi amicissimus: nec magis propter arctissimam necessitudinem, qua iungimur inuicem, carus vnice: quam propter singularem naturae bonitatem, fidem, comitatem et παντοίην ἀρετὴν, quam boni omnes in te amant: nos, qui propius nouimus, etiam miramur. Siue aliquid etiam in hoc versatur officii: feci lubens, vt tua in me beneficia in prima animi mei parte esse posita, hoc cuicuimodi testimonio tibi probarem. Quod si patronus innocenti scripto, οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν, erat mihi quaerendus: cui potius, quam tibi, eas partes deferrem? qui etsi in eligendo vitae genere maiorum tuorum sectam non es secutus: in amore tamen literarum ita vestigia eorum pressisti, vt Stephanicae genti, tot in Remp. literariam meritis nobilissimae, non mediocre accessurum sit decus, si, quae adolescens ad poëtarum Graecorum lucem orsus es, detexere in animum aliquando induxeris. Vale. Lutetiae Parisiorum a. d. IV. Eid. Martias. MDCIV.

ISAACI CASAVBONI IN DIONEM CHRYSOSTOMVM DIATRIBA ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ.

De scriptis Diuersi generis.

Veteres Critici cum magnorum scriptorum monumenta recenserent, et colligere omnia sunt soliti, quae auctoris eiusdem essent: et in certas veluti classes eadem tribuere. Qua in re nec sensisse idem semper omnes videas: nec iudicio interdum satis certo vsos in eligendis, quae vel iungi deberent, vel separari. Ne quid dicam de Hippocratis diuinis scriptis, de Platonicorum dialogorum tetralogiis, et aliorum philosophorum libris, quorum Indices confusi apud Laërtium exstant: de M. Tullii denique epistolis, in quibus digerendis tota ratio temporis misere perturbata: vel hic vnus Dio Chrysostomus ei, quod diximus, fidem fecerit. Nam alios aliter digessisse eius scripta, facile quiuis intelliget, qui horum LXXX. λόγων ordinem hodiernum cum eo contulerit, quem in suis codicibus patriarcha Photius olim inuenit. Potuisse autem διάταξιν horum librorum institui commodiorem ea, quae in nostris habetur, aut ea, quae in Photianis exemplaribus fuit, Synesius docet: qui eruditissimus scriptor in Dione suo Criticos reprehendit, quod sermonem Εὐβοϊκὸς inscriptum, quarto illorum, qui sunt de regno, non statim subiecissent.

atque

atque hoc alios etiam ante Synesium monuisse liquido constat ex ipsius verbis. Porro legitima omnium Dionis scriptorum, quae quidem exstent, aut quorum aliqua notitia ad nos peruenit, tributio fuerit, in σοφιστικὰ, siue oratoria, φιλοσοφικὰ, et φιλολογικὰ, siue mixta. Primi generis fuerunt haec apud Synesium et Philostratum: Ἡ τῶν Τεμπῶν ἔκφρασις, Κώμης ἐγκώμιον, Ψιττακοῦ ἔπαινος, et, vt puto, Μέμνων. item ex iis, quae exstant, aliquot: vt, quas in senatu pro seipso habuit: et quibus pacem ac concordiam diuersis populis suasit: etiam illa oratio huc referri possit, qua Rhodios propter ridiculam consuetudinem increpauit: et quae sunt huic aliae similes: etsi ad partem philosophicam non absurde etiam istas retuleris: vt quae sint ἐπανορθωτικοὶ τῶν ἠθῶν: quo nihil omnino φιλοσοφικώτερον. Quamobrem philosophica iure plurima eorum, quae supersunt hodie, cum auctore ipso nominabimus: in quibus loci illustres ex ethica disciplina aut politica, nonnunquam e prima etiam philosophia petiti, grauiter et ornate explicantur: non vt olim fieri solitum a sectarum professoribus: quorum vniuersa disputatio ex principiis, apud Academicos puta, aut Peripateticos, vel Stoicos ratis pendebat: verum alia longe via: ex ipsis nempe naturae fontibus, et ea, quae omnium mortalium animis insita est, Dei, et honesti atque inhonesti cognitio. Scimus tamen, veteres plerosque de hoc eximio scriptore ita iudicasse, vt eum non philosophorum albo, sed sophistarum, (eloquentiae professores et alios eruditos viros ea aetas sic vocauit) adscriberent. Id adeo videtur accidisse Dioni, non solum quia σοφιστικὰ nonnulla, vt iam diximus, scripta ediderat: verum etiam, ac multo quidem magis, quod argumenta philosophica non vulgari philosophorum more tractauerit: sed noua quadam et singulari industria seueri-

tatem

tatem ſalubrium praeceptorum, narrationibus modo veris, modo fictis, et aliis neſcio quibus inuentiunculis condiuerit. quinetiam ex poëtarum fabulis quaeſita illi ſaepe occaſio grauiſſimarum et vere philoſophicarum diſſertationum. At veterum ſapientiae magiſtrorum fatalis ille error omnium (ſi paucos excipias) fuit, vt de nomine ſectae, non de ſtudio ſapientiae, philoſophos cenſerent; vt mirum non ſit, qui neque Zenoni, neque Epicuro, ne Platoni quidem aut Ariſtoteli ſacramento dixiſſet, eum pro philoſopho non eſſe habitum. Vsque adeo περιβοήτων illarum ſectarum, ſicut factionum in Circo, ſtudium et amor priſcorum animis inoleuerat. Videtur ſane Potamon Alexandrinus, τῆς Ἐκλεκτικῆς φιλοσοφίας auctor, Dionis et paucorum ſimilium exemplo motus, eam philoſophandi viam inſtituiſſe, quae ſapientiae candidatos neceſſitate alieno arbitrio ſeruiendi ſolutos, in libertatem aſſereret. Sed libellis Potamonis defuit, credo, genius: neque ſectatores ea ſecta inuenit. Φιλολογικὰ non inepte dixeris nonnulla eorum, quae hoc libro continentur. Exemplum habes in XI. nam illa diſputatio accuratiſſima aduerſus Homerum ſuper Ilii exſcidio, neque oratoris, neque philoſophi perſonam ὑπογράφει, ſed philologi. idem pronunties de illa, ſane quam homini politico lectu digna, περὶ ἀσκήσεως, et aliquot aliis; vt ea, qua tres Graecorum tragicos inter ſe componit. Mixti argumenti eſt XXXVI. philoſophia mera pars poſterior: principium ad hiſtoricam narrationem accedit. Idcirco ſcribit Philoſtratus, quantus in hiſtoria potuerit eſſe Dio, facile cognoſci ex illius Geticis. Γετικὰ intellige τὸν Βορυσθενιτικὸν iſtum λόγον. Etiam illae ſuperius memoratae orationes huc poſſunt referri, quae de argumentis philoſopho conuenientibus, pro concione apud populum, aut in Curia ad ſenatum fuerunt habitae.

bitae. Non praetermittendum est, quod lectores Dionis Synesius monet; duo tempora in eius scriptis diligenter esse obseruanda: neque enim parum dissimiles, sed longe castigatiores esse iis, quae ante exilium scripsit, posteriores reuersi in patriam lucubrationes. Ego vero paucissima hodie superesse existimo eorum, quae ante φυγὴν sunt scripta: quo in censu praeter vndecimam de rebus Troicis nullam aliam temere collocarim. Verum ista acrioribus iudiciis examinanda iis relinquimus, qui ad illustrandum eximium hunc scriptorem industriam suam conferre voluerint. Nos ea solum hic opera tumultuaria attingimus, quae à superiorum seculorũm imperitis librariis, aut contra sententiam auctoris, aut contra Hellenismum, cuius Dio obseruantissimus, fuerint peccata.

43. In aliis libris titulum praefert hoc opus Δίωνος ῥητορικαὶ μελέται: quae falsissima et ineptissima inscriptio ab iis profecta, quibus satis acceptum erat, Dionem rhetoribus annumerari debere, non philosophis: quem errorem supra confutauimus. Ipse Dio διατριβὰς vocat interdum, et aliquando φιλοσόφους διατριβὰς, vt in XII. saepissime autem λόγους, et λόγους φιλοσόφους. quemadmodum et Photius, βιβλίον ἐν λόγοις ὀγδοήκοντα. Est vero apud Graecos vox λόγος significationis variae ac πολυποικίλης. in hac epigraphe necessario accipienda notione generica pro βιβλίον *liber*, et pro cuiuscunque generis scripto. angustior est ille significatus, cum Δημοσθένους λόγοι dicuntur: quem significatum minimae parti totius operis conuenire, palam fecimus. Quare Latina vox *oratio*, si vsum Latine loquentium spectamus, huic loco minime quadrat. Non sine ratione autem veteres Critici caeteris, quae post reditum scripsit Dio, has de regno orationes, siue tractatus, praeposuerunt: in quo nostris libris consentiunt Photiani. Caussa, ni

ni fallor, est: quia videtur Dio in ipso reditu ab exilio, aut paullo post reditum, Traianum adiisse, et vel recitasse illi has orationes, vel legendas dedisse. In principis certe gratiam haec scripta fuisse, non dubitabit qui diligenter legerit: quin ipsum saepe imperatorem compellat: verum ita modeste et grauiter, vt, quantum intersit inter oratorem πανηγυρίζοντα, et philosophum praecipientem, nusquam melius dignoscas. Nec sine caussa dubites, cum illa legas, τίς ἂν οὖν πρέπουσα καὶ ἀξία φανείη διατριβὴ τῆς σῆς προθυμίας; num iussu Imperatoris hanc de regno scriptionem susceperit. ipse Imperatorem appellat non solum αὐτοκράτορα, sed etiam ἡγεμόνα, *principem*, quo nomine voluit Augustus appellari. Haec eo duximus notanda, vt scirent lectores, multis locis huius tractatus, et reliquorum sequentium, lucem ex historia petendam esse. Sic enim philosophum agit Dio, de boni malique principis notis disserens, vt rebus praesentibus temporibusque suis omnia accommodet.

52. pen. Bellicosissimum Traianum fuisse ad reprehensionem vsque, omnibus notum. neque dubitare debes, cum haec scribebantur, fuisse illum in Parthica vel potius Dacica expeditione occupatum. Interpres acumen horum verborum non coepit: ἧττον ἐλπίζει τιμᾶσθαι ἂν ὑπὸ ἀκόντων, ἢ παρὰ μισοῦντων φιλίας τυγχάνειν. *minus sperat fieri posse, vt ab inuitis honoretur, quam vt ametur ab iis, quibus sit exosus:* hanc dicendi figuram non semel inuenias apud Dionem.

55. pen. ne ad paucos restringatur vtilitas ex bono principe, sed ad omnes eius subditos, inter quos et Dio. Quae de pulchra et constante administratione τοῦ παντὸς breuius mox dicuntur, conferri debent cum tertio libro, et cum Borysthenitica oratione, vbi tracta-

tur pluribus ille locus, qui hic solum velut in transitu perstringitur.

57. 15. Erit clarior longe sententia, si scribas, *ὡς ἂν αὐτό τε, οἷα εὔδαιμον καὶ σῶφρον.* vel *εὐδαιμόν τε καὶ σῶφρον ὄν.*

61. 4. *συστροφὴ δρυῶν* densitas est querceti, siue arbores densae et frequentes: Vox Theophrastea. sic p. 62. 2. *συστροφὴ νεφῶν*, *nubes densae.* *περιδινεῖν κεφαλὴν* dixit Dio, quod Iurisconsulti veteres et historici *iactare caput*, cum de hariolis loquuntur, et fanaticis: quos vocat Dio *ἐνθέους ἄνδρας καὶ γυναῖκας.* de his aliquid nuper ad Lampridium.

62. 10. scribe *ἐπίπνοιαν*, non *ἐπίνοιαν.* vtitur eo verbo Aristoteles, cum scribit in primo Eudemiorum *τοὺς νυμφολήπτους ἐπιπνοίᾳ δαιμονίᾳ ἐνθουσιάζειν.* Idem error in ea voce commissus apud Eusebium in elegantissimo Longini *ἀποσπασματίῳ* libro XV. Προπαρασκευ. ita ille: *οὐδὲ τοὺς ποιητὰς αἰσχυνούμεθα, οἳ, καίπερ ἀκριβῆ σύνεσιν τῶν θεῶν οὐκ ἔχοντες, ὅμως τὰ μὲν ἐκ τῆς κοινῆς ἐπινοίας τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ ἐξ ἐπιπνοίας* (non *ἐπινοίας*, vt in vulgatis) *τῶν Μουσῶν, ἣ κινεῖν αὐτοὺς ἐπὶ ταῦτα πέφυκε, σεμνότερα εἰρήκασι περὶ θεῶν.* qui locus hunc Dionis valde illustrat: in quarto horum fusius haec tractantur. at vox *ἐπίνοια* aliud, quam hoc loco, significat in Olympico, vt ibi dicemus.

72. Platonem imitatus est Dio in aliquot *λόγων* suorum compositione: quos propterea verius appellaueris *διαλόγους.* Eiusmodi est alter hic de regno liber. inducitur Alexander patri Philippo rationem reddens, cur Homeri lectione tantopere delectaretur, vt ex omnibus Graecorum poëtis eum probaret solum. Ait igitur Alexander, Homerum tanti facere se, quod ab illo virtutes omnes disceret viro principi necessarias. Ita Dio quasi aliud agens, Traianum suum, quaenam

sint

ſint vere imperatoriae virtutes, docet. Erat Traianus non ille quidem literarum plane rudis, eruditionis tamen omnis incurioſus: vtpote bellicoſus, et militiae ſtudiis in totum deditus. Conſtat etiam Traianum in formandis epiſtolis aut orationibus alieno ingenio, Surae puta vel Hadriani, eſſe vſum: quod raro ante illum principes fecerunt. at non ideo minus illum optimi Imperatoris numeros impleuiſſe quiſquam dixit veterum. Dio vero procul dubio Imperatorem vindicare a calumnia voluit, cum ſcriberet in hoc libro, plane regibus neceſſarium non eſſe, vt vel orationes ipſi ſcribant, vel vt philoſophiae ſtudiis penitius ſeſe dedant. Sic etiam priore libro dicebat, Herculem, in quo perfecti principis ideam ſpectari voluit, fuiſſe πεπαιδευμένον ἁπλῶς. vbi vides prudentiſſimum ſcriptorem ſic theſim tractare, vt ad hypotheſim oculos ſemper referat. Non caruiſſe tamen Imp. Traianum meliorum etiam literarum cognitione, et teſtantur alii veterum, et Dionis quoque eximius locus, quem, ſi lubet, libro ſequenti lege.

83, 2. ζηλοτυπία, quam Cicero *obtrectationem* Latine dicere conatus eſt, non inter formoſos et deformes naſcitur: verum inter illos tantum. Illud animi cauſſa adiiciemus. Philoſophi, qui naturam adfectuum ſubtilius ſunt rimati, proprium hoc eſſe zelotypiae obſeruant, vt habentis ſit adfectus, non eius, qui non habet. eſt enim metus, ne fruatur riualis bono, quod ipſe poſſideas. qui non habet, in eum non ζηλοτυπία cadit, ſed inuidentia. minus accurate igitur locutus hic Dion: qui ζηλοτυπεῖν de eo dixit, cui ob feliciorem alterius ſortem oculi doleant, is enim adfectus eſt non ζηλοτυπούντων, ſed inuidentium. Nimirum hoc licere ſibi putant magni ſcriptores, vt ſentiant quam loquantur melius. velut quod ſtatim ſequitur, τὰ ἱερὰ τοιούτοις κόσμοις ἱλάσκεσθαι. quid eſt τὰ ἱερὰ

ἱλάσκεσθαι; non enim aedes ſacrae placantur, ſed dii, qui in illis coluntur. Ita dixit libro ſequente, ἕκαστον τῶν θεῶν ἱλάσκεται κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν. hic vero ἱλάσκεσθαι poſuit pro κοσμεῖσθαι vel ἀγάλλεσθαι, ſi quidem ita ſcripſit; aut certe τὰ ἱερὰ dixit, cum deos intelligeret. Sententiam hanc tractarunt plures epigrammatarii Graecorum poëtae libro primo, et ſexto.

86, 13. De Menelao ait Dion, ἔτος ἦν οὐ μακρὰν τοῦ τε Ταντάλου καὶ Πέλοπος. non longe aberat temporibus a Tantalo et Pelope. hoc eſt, propinqua adeo origine erat ortus a Tantalo Phrygiae quondam rege, vt ipſe quoque paene Aſianus eſſet. nam Atreus Pelope ſatus. haec Dionis mens.

87. 17. σαυρωτὴρ quid eſſet non intellexit eruditus interpres, cuius peccata aliis animaduertenda relinquimus. haſtae partes ſunt, σαυρωτὴρ, οὐρίαχος, στύραξ, πόρκης, γρόσφος, καυλός. de quibus omnibus prolixe Euſtathius. Deprauatiſſimum eſt principium odarii Anacreontici.

94. 3. Ὦ ναξ ὦ δαμάλης ἔρως Καὶ νύμφαι κ. ſcribendum autem Ὦ ναξ, ὦ δαμάλης ἐρῶν· Ὦ νύμφαι κ. *O Iuppiter, qui vaccam amaſti: quicum ludunt Nymphae et Venus.* quid ſtultius a ſupplice fieri potuit, quam vt Iouem ita compellaret? nam haec oratio Iunoni potius conueniat, ſua Ioui probra ac libidinem exprobranti. hoc autem eſt, quod voluit Dio.

94. vlt. non minus ridicula, nec minus corrupta ſunt extrema verba, τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ω δ' οὐ νῦν σε δέχεσθαι. nullo ſenſu. qui aliquis futurus, ſi ſcribas τὸν ἐμὸν δ' ἔρωτα Ὄτρυνε νῦν ἐ δέχεσθαι. petit poëta a Ioue ſuo, vt Cleobulo, quem peribat, auctor eſſet (ita enim dicit γενοῦ σύμβουλος) ſui redamandi: Impelle, inquit, illum, vt amorem meum ſuſcipiat.

105, 11. Ait ὥστε μήτε πράξαντι οἷόν τε λαθεῖν: vbi deeſſe aliquid ſuadet vox μήτε, niſi ſcribendum

dum *μηδέν*. elegantissimum est quod subiicit *ȣ̓ μᾶλλον ἢ τῷ ἡλίῳ πορεύεσθαι διὰ σκότȣς*. seipsum imitatur: dixerat enim in primo horum, *κακȣ̃ δὲ ἧττον αἴτιος γίνεσθαι πέφυκεν, ἤπερ ὁ ἥλιος τȣ̃ σκότȣς*.

113, vlt. respicit oraculum a Pythia olim Clisthenі redditum, Sicyoniorum tyranno. Herodotus Terpsichore: *ἐλθὼν ἐς Δελφȣ̀ς ἐχρηστηριάζετο, εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον. ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ, φᾶσα, Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον δὲ λιστῆρα*· editiones Herodoti praeferunt *λευστῆρα*· mendose.

117, 8. corrige corruptissima verba sic: *παρὰ μόνον δὲ τῶν θεῶν προσίεται τὰ δεδομένα*.

121, vlt. scribe *ἐπίφθονον*. quod sententia postulat manifestissime.

127, 17. vbi de lento accessu et recessu Solis agit, scribe *συνεθίζει διὰ τȣ̃ ἦρος ὑπενεγκεῖν τὸ θέρος*: et *διὰ τȣ̃ μετοπ*.

132, vlt. Videntur desiderari quaedam ante illa verba, *καὶ ὅσοι μαστεύȣσιν εὔνοιαν ἀνθρώποις*. quae si recte capio, hoc vult: originem, amicitiae profectam ab amore. quod dictum laudarem, quia amor est a natura: amicitia plurimum *ἀπὸ τῆς προαιρέσεως*: nisi infanda voce bonam sententiam corrupisset. an et hoc Imperatori suo dedit, cuius virtutibus hanc foedam maculam fuisse adspersam multi prodiderunt memoriae? de ipso quidem Dione secius aliquid opinari vetant cum alii loci, tum Euboici finis.

136, 2. Multa *ἀθρόως* peccata sunt, nec paucae dictiones omissae in proximo loco, quem adscribam integrum, vt cum legi postulat mens auctoris. *καὶ τȣ̃το ποιῶν, ȣ̓δὲν ἡγεῖται ποιεῖν ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ ἀγάλλεται· μᾶλλον μὲν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀγαπώμενος, ἢ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν γονέων· μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων, ἢ αὐτοὶ τȣ̀ς παῖδας ἀγαπῶσι, μᾶλλον δὲ*

ὑπὸ τῶν συνόντων, ἢ αὐτοὶ τοὺς ἐξ ἴσου συνόντας ἀγαπῶσι. μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῶν ἀκοῇ μόνον ἀκουόντων ἀπ' ἄλλων, ἢ ἀλλήλους οἱ σφόδρα ἐγγὺς ὄντες ἀγαπῶσι. harum emendationum ratio cuiuis attendenti patebit. nec multo aliter interpres legit: cuius iudicium plerisque in locis probum ac rectum. Iniuriam ab amico amicum accipere posse negat Dio, qui hoc ait esse τῶν λεγομένων ἀδυνάτων. ita scribendum. possent ex poëtis multa huc adferri, si id ageremus. Ipse Dio libro primo inter ἀδύνατα ponebat, ὑπὸ φίλου μισεῖσθαι. quod ex isto loco exponendum. simile est libro sequente.

139. pen. Sententia eiusmodi aliquid postulat: τοὺς δὲ ἄλλο τι περιττῆς ἀγωνίας ἀγωνιζομένους, οὐκ ὄντας.

141, 13. Scribe, τοὺς δὲ ἡγεμονικοὺς τὸ ἀρχῆς μεταλαμβάνειν. Suspectus valde mihi iste locus.

142, 4. ἄλλων τι ὥσπερ παραμύθιον ἔχειν. de cuius interpretatione aut emendatione cogitandum mihi quidem diutius. Lege τῶν ἡδέων τι ὥσπερ. Videtur τὰ ἐν τῷ βίῳ διαφέροντα appellare, casus humanae vitae diuersos ac saepius aduersos: quibus varie iactamur. sic et Latini τὸ differre vsurpant. erit igitur sensus: quia ita sit natura comparatum, vt nemo possit mortalium curis continuis, animum differentibus atque exedentibus, par esse, nisi aliqua interdum voluptate reficiatur, omnino necessarium esse, vt regis negotia et solicitudines otio aliquo ac iucunditate temperentur.

151, 16. De humana scientia loquens ait, καὶ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην μὲν παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παιδείαν, tanquam explicans veriloquium huius vocis. quare locus est vitii manifestus. nec facilis ex coniectura restitutio: nam certa quidem eius vocis origo et ratio: at quid voluerit Dio incertum. scimus enim, quo progressum sit veterum acumen in talibus: adeo

vt videri possit religio illis fuisse verum attingere. fortassean scripserat Dio, καθάπερ οἶμαι πάντα εἰδυῖαν. quae proxime sequuntur verba, faciunt ab hac emendatione. Sed quoniam id agit nunc Dio, vt doceat, eos, qui a veteribus dicti creditique sunt Διὸς παῖδες, eam famam nactos esse propter παιδείαν suam: videndum, num ita potius scripserit: καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ταύτην παιδείαν, καθάπερ οἶμαι παῖδας Διὸς ὄσαν.

151, 24. Hic locus καὶ οὕτω δὴ δίχα παιδείας ἐκάλουν οἱ πρότερον τοὺς τῆς ἀγαθῆς παιδείας ἐπιτυγχάνοντας, similiter corrigendus. quid enim est, δίχα παιδείας ἐκάλουν? sed, scribo, Διὸς παῖδας ἐκάλουν οἱ πρ. respicit illa superiora verba, πάντες οὗτοι Διὸς παῖδές εἰσί τε καὶ λέγονται.

152. pen. scribe, κατατρίψει περιάγων αὐτόν. *circumducens illum conteret.* hoc est, negotium et molestiam exhibebit, sine fructu.

154, 6. pro λέγων τε καὶ ἀκούων aliquis malit λέγοντος αὐτοῦ ἀκούων: ego nihil muto. Scribe ibidem, ἱκανή σοί ἐστι μία ἡμέρα.

156. pen. Poëtae locum luculente explicat in Minoë Plato, et Strabo in X. Diogenes interrogatus, annon Darium pro rege haberet: οὐ μᾶλλον, ait, ἢ ὁ μικρὸς δάκτυλος. dubitabam de veritate huius scripturae: nam subridicula responsio est: *Darium non magis regem censeo, quam digitum minimum.* arbitror tamen non aliter auctorem scripsisse: qui non admodum contra decorum peccat, si rupiconi huic Cynico Diogeni petitam ex ima plebe prouerbialem locutionem attribuit. In omnis rei eleuatione aut extenuatione vtebantur ea comparatione, minimum digitorum in medium afferentes. Notum Alcaei illud et poëtarum aliorum δάκτυλος ἡμέρα.

169, 11. Scribendum est τέλεον, omnino, non πλέον.

173, 11. vocem ἐλίξεις monebimus corruptam videri, pro ἕλξεις. nam ἕλξιν ἱματίων apud Platonem ſcimus legi: ἕλιξις verbum quem locum hic habere poſſit non videmus. Alibi hunc locum accurate tractamus: pertinet enim ad rem veſtiariam.

187, 5. οἵ ποτε ἐκ. dices ad δαίμονα et θεὸν iunctim. hoc vero non poteſt, propter vocem ἐκείνῳ. haec certa ſunt. in poſtremis verbis haereo: non quia vlla in noſtra ſcriptura difficultas; ſed quia Syneſium video aliter legiſſe. Sic ille: παύεται δὲ τοῦ βιβλίου, τὸ λοιπὸν ἐπαγγειλάμενος αὐτίκα, ὅτε ποτὲ πεπρωμένος ἐκ θεῶν ἐγένετο· videtur legiſſe Syneſius, ὅτε δὴ πεπρωμένον ἐμοὶ ἐκ θεῶν ἐγένετο, aut neſcio quo modo aliter: vt haec verba ad ipſum Dionem referantur, quod ſupereſt huius argumenti tunc ſe perſecuturum promittentem, quando ipſi per leges fatorum liceret. noſtra lectio planior, neque ab ea diſcedendum. nam Syneſius, cum illa ſcriberet, codices Dionis, opinor, ad manum non habuit. Putat autem elegantiſſimus ille auctor, librum, de quo ſpem verbis iſtis facit Dio, eum eſſe, qui Euboicus appellatur. poteſt dubitari, an ita ſit: nam ille commentarius non ſimpliciter τὸν ἀγαθὸν δαίμονα, aut vitam ex virtute deſcribit: ſed pauperis innocentem vitam perſequitur ac laudat. Syneſio tamen aſſentior, et melius facturos iudico, qui illum λόγον iſti ſubiecerint. nam Libyca fabula cur poſt hunc collocaretur, cauſſa fuit haec: quia meminerant Λιβυκοῦ μύθου mentionem factam in iſto, arbitrati ſunt de hac diatriba Dionem ibi ſentire: quod falſum eſt. Plures autem in Syneſii exemplaribus inter IIII. hunc de regno et Euboicum erant interpoſiti quam hodie in noſtris: quod et verba ipſius oſtendunt, et Photianus index: vbi Euboicus ſedem occupat XIII. non, vt nunc, VII.

190, 7. In deſcriptione Syrtis διθάλαττα non ſunt loci bimares, quomodo Horatius bimarem Corinthum appellauit: ſed arenae cumuli ingentes e fundo maris ſuper eius ſuperficiem ſe attollentes, procul a continente. hi cumuli in longum ſolent eſſe porrecti, ideo geographis dicuntur ϛήθη, *dorſa*, et ταινίαι, quae vox peſſime hic accepta ab interprete. geographis et hiſtoricis familiares hae dictiones. taenias iſtas Philo Iudaeus ὑποταινίας ἄμμους nominat. διθάλαττα D. Lucas in Actis διθάλασσον τόπον. vbi vetus interpres Graecam vocem non malo iudicio vſus retinuit.

196, 13. Mira locutio, τὸν ἕτερον φθάνοντα, pro θατέρου τὸν ἕτερον φθάνοντος. cum ait, καὶ τὸν ἕτερον νεανίσκον ὑπερβαλόντα, intellige alterum iuuenum collem adſcendiſſe, vbi paruerat id monſtri: quod ſuperius eſt dictum. ſic Lat. *ſuperare cliuum*.

208, 1. τόποι εὔφοροι ἑκάϛῃ τῇ ὥρᾳ, ſunt loci conuenientes cuique e quatuor anni tempeſtatibus, nam alibi melius vere degas, alibi commodius aeſtatem agas, vt ipſe auctor ſupra dixit. εὔφορος, aptus, commodus, et, vt Polybius ac Diodorus Siculus dicerent, εὔθετος. pro eodem et ἔφορος dicitur: quae vox exſtat in eo περὶ ἀσκήσεως: niſi fortaſſe aut hic aut ibi auctor aliter ſcripſerat.

209, 10. ἐκεχειρίαν ἀπαγγέλλειν non legas alibi, ſed ἐπαγγέλλειν. neque inducias ea vox ſignificat, verum ceſſationem ab opere ob feſti celebritatem. quam cum indicebat praeco, dicebatur ἐκεχειρίαν ἐπαγγέλλειν. Pollux libro IV. cap. XII. quod eſt de praecone: καὶ σπονδὰς προήγγειλε καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγειλε. ſed et illi, a quibus praeco mittebatur, dicuntur ἐπαγγέλλειν. Strabo libro VIII. ἐπεμελοῦντο δὲ τοῦ ἱεροῦ Μακίϛοι· οὗτοι δὲ καὶ τὴν ἐκεχειρίαν ἐπήγγελον, ἣν καλοῦσι

λῦσι Σάμια. Pausanias in Eliacis, τὴν ἐκεχειρίαν τὴν ἐπὶ τοῖς Ὀλυμπίοις ἐπαγγέλλουσιν οἱ Ἠλεῖοι. Solebat praeco, cum diem festum indiceret, fauentiam imperare, et abstinentiam a male ominatis vocibus, atque omni iurgio, vt testis est vel Cicero. eo allusum hic a Dione.

210, 16. ἐν ᾗ βλέπειν οὐκ ἦν αὐτὸν μὴ τὰ δεινότατα πάσχοντα.

234, 1. Non intelligo, quos appellet τοὺς πρώτους ἐπιδημήσαντας ξένους. puto vero scripsisse Dionem, τοὺς πάντοτε ἐπ. vel πρὸς ἡμᾶς.

234, 12. ὅτι ἔρημον καὶ ἀχρεῖον γεωργήσαντες τὴν γῆν κατεβάλοντο. ego haec non capio: interpres quoque mutauit, vt caperet. probem sic: ὅτι ἐρ. κ' ἀχ. γεωργήσοντες τὴν γῆν κατελάβοντο: *quod terram occuparint desertam et inutilem, vt illam colerent.* Nihil suauius tota concionis huius narratione: sed illud suauissimum, quod rusticus interrogatus, an posset publico Atticum talentum pendere, et socius ipsius alterum: Sane quidem, ait ille, non optime sápiunt carnes nostrates. veruntamen, cuicuimodi sint, dabimus quae postulatis. Nimirum montigena iste et vrbicarum rerum prorsus ignarus τάλαντον aliud significare praeter libram nesciebat. Itaque duo Attica talenta poscentibus, offert totidem carnium τάλαντα, id est libras. quid his ἀφελέστερον? Sed tam venusta sententia inuenuste foedata est imperitia librariorum.

241, 1. τοὺς μὲν οὖν, πορφυρεῖς ἀν. naufragium, inquit, plures fecimus: alios purpurarum piscatores susceperunt: nos eiecti nudi in hunc tandem incidimus. πορφυρεῖς sunt illarum purpurarum minorum piscatores, quas scribit Aristoteles in Euripo et mari ad Euboeam reperiri. Quod autem isti soliti miseris naufragis interdum ferre opem, testis Dio initio huius:

ius: αὐτοὶ δὲ, loquitur de naufragis, ἀπεχώρησαν πρός τινας πορφυρεῖς ὑφορμοῦντας ἐπὶ τῇ πλησίον χηλῇ.

245, 2. Lege, παρ' αὐτοῖς· πέρυσι πυροὺς ἐλάβομεν. vel πυροὺς ποτε ἐλάβ. Non agnoscit interpres illa, καὶ ἄλλο τὸ δέρμα ἐπέλαβον. quae et mendosa sunt.

249, 8. Lego, προμνηστριῶν τε γὰρ δεῖ, non πατρί. quanquam aliquis malet fortasse eam quoque vocem retinere: mihi videtur non necesse. at illa vix ferenda, καὶ ἀπατῶν: neque enim ioco locus opportunus. fortean, καὶ ἀποχῶν. apochis enim opus, cum dos aut pars eius numeratur.

259, 17. Tollenda ex istis negatio: καὶ μὴ χρείαν γε ἱκανὴν παρέχοντα.

261, 11. ἀπαλὰς] interpres locum male accepit, non facturus, si poëtam consuluisset, cuius verba Ὀδυσσ. φ. de Liode arcum frustra tentante: Οὐδέ μιν ἐκτάνυσεν· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων Ἀτρίπτους, ἀπαλάς.

262, 2. Triplex hic memoratur poeciltica: in vestibus, Phrygionum, Polymitariorum, acupictorum et similium: deinde in corporis cute ac capillis, quam exercent gymnastae, paedotribae, aliptae et cosmetae ac cosmetriae, siue ornatrices. Haec est sententia. at illud ἀπεχούσῃ quid est? et vbi quartus casus, quem necessario desiderat vox μηχανωμένη? Legendum aio: οὐκ ἐν ἐσθῆτι μόνον· ἀλλὰ καὶ χρωτὸς καὶ τριχῶν εὐχροιαν ἀγχούσῃ καὶ ψιμυθίῳ καὶ π. φ. μηχανωμένη. quis nescit, anchusam herbam ad muliebres fucos esse vtilem? itaque psimmythio iungi solet, vt hic. Aristophanes Concionantibus: Ἡ ἄγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον.

264, 1. Ἑλλὰς μὲν Θήβας νικᾶν προὔκρινεν ἐν αὐλοῖς· quod autem arx tantum Cadmea temporibus Dionis habitaretur, solis veterum Thebarum ruderibus

bus manentibus, cum aliquot templis, etiam Pausanias, aequalis fere scriptor, testatur. Θηβαίοις, ait, ἡ μὲν κάτω πόλις πᾶσα ἔρημος ἦν ἐπ' ἐμοῦ πλὴν τὰ ἱερά· τὴν δὲ ἀκρόπολιν οἰκοῦσι, Θήβας, οὐ Καδμείαν, καλουμένην. Seruat hodieque locus antiquum nomen, sed forma recenti inflexum ac corruptum; appellant enim Στίβας vel Ἐστίβας: quasi petentibus, quo tenderent, εἰς Θήβας responderent. Ita autem solent hodie et Turci, et Graeci ipsi locorum appellationes antiquas deprauare. dicunt enim *Stampolim*, quasi dicas εἰς τὴν πόλιν. *Vrbs* autem est Constantinopolis: et *Stinco* aut *Stanco*, quasi ἐς τὴν Κῶ: et his similia.

277, 11. lege: ὡς εἰ ἧττον ἐνόσει ὁ ὑπὸ τούτων, ἢ ὑπ' ἐκείνων ἐνοχ. omnino vox inutilis est hic οὗτος. at pro ἧττον νοσοῦντος, scripsisse imperitos et aliud agentes Librarios, ἧττον οὗτος, probabilis admodum coniectura.

290, 13. καθάπερ οἶμαι] comparat spectatores Isthmicos, qui mitibus Diogenis sermonibus capiebantur, asperitatem eiusdem vitia carpentis refugiebant, cum pueris, qui canum generosorum adspectu solent oblectari: sed si latrare coeperint, pauere illi statim, ac metu enecari. haec clara: at de Diogene quod addit, qui ferri potest? ait fecisse idem pueris: et constantiam illius praedicat. annon haec plane sunt τῶν ἀσυστάτων? Acutus lector necesse est concedat mihi, defectu paucorum verborum locum esse corruptum. Scribo: οὕτω καὶ οὗτοι τότε· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος ἐποίει ταυτά. turba spectatorum leuitatem puerorum imitabatur: at non Diogenes illis similis: cui idem semper vultus, eadem tranquillitas animi, siue laudares, siue rideres.

294, vlt. καὶ τοῦτο ἤπερον] si hanc lectionem probarem, probarem et versionem interpretis, nunc puto verius scri-

ſcribendum eſſe καὶ τῦ βίυ ἠπόρυν. quae coniectura ſua ſe probabilitate ſatis commendat.

299, 7. Superfluunt voculae πρὸς et ὧν in iſtis: καὶ πρὸς ὐδὲν μᾶλλον τυγχάνει ὤν, ὧν δεῖ τυγχάνειν αὐτόν. feras tamen πρὸς, vt ſit καὶ πρὸς, *et hoc amplius.*

307, 4. Planiſſima eſt tota aduerſus Homerum diſputatio: niſi quod loci et hic ſunt aliquammulti, in quibus merito fidem librariorum deſideres. Omnino autem videtur hic liber ante exilium compoſitus: nam vt argumento, ita et ſtilo diuerſus eſt ab iis, quae poſt exilium conſtat eſſe ſcripta. Itaque ἄλης et errorum ſuorum nullam hic mentionem facit: quod illi familiare admodum in caeteris. Peregrinatio vero illa in Aegyptum, cuius hic meminit, ἱςορίας χάριν a iuuene ſuſcepta eſt. Dignus plane liber hic, quem legant philologi, et pro Homero multa dici poſſunt, ſi quis vatem ſummum fecerit tanti, vt in eius gratiam velit Dioni ὁμόσε χωρεῖν. Hoc igitur alii viderint: nos ad inſtitutum redeuntes, notemus hic quoque nonnulla. Prius tamen afferemus Dionis de Homero iudicium: nam in eo, qui Περὶ ἀσκήσεως inſcribitur, inter pauciſſimos auctores, quorum lectionem amico, viro graui, commendat, non ſolum poëtam nominat: ſed et hoc illum elogio proſequitur: Ὅμηρος δὲ, ait, καὶ μέσος, καὶ ὕςατος, καὶ πρῶτος, παντὶ παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι· τοσῦτον ἀφ' αὑτῦ διδὺς, ὅσον ἕκαςος δύναται λαβεῖν.

319, 8. Sententia Dionis eſt: poëtam, cum admirabilia quaedam et ſtupore digna canere vellet, falſa multa et ἄτοπα coactum fuiſſe comminiſci, poſtquam ſemel decreuiſſet res Graecorum, qui victi fuerant, attollere: Aſianorum vero, qui illos vicerant, omnibus modis deprimere: affert multa figmenta, ad quae vellut

ut ad incitas redactum ait poëtam, dum certa obstinatione animi pugnat cum historiae veritate. Haec summa istius disputationis, cuius τὸν εἱρμὸν non semper assequitur interpres.

320, 6. Totum locum ita scribe et distingue: εὑρεῖν ἐπιθυμῶν ὅ, τι εἴποι μέγα καὶ θαυμαστὸν ὑπὸ ἀπορίας πραγμάτων, τοσούτων ἔτι καὶ τηλικούτων ἀπολειπομένων.

330. 3. εἰ δ' οὖν οὕτω, (vel, εἰ δ' οὖν ταῦθ' οὕτω) πῶς φασιν, ὡς οὐκ ἔφριττον οἱ Τρῶες καὶ ὁ Πρίαμος τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔχθραν, εἰδότες, ὅτι καὶ πρότερον οὐθὲν τηλικοῦτον ἐξαμαρτόντες ἀπώλοντο, καὶ ἀνάστατοι ἐγένοντο, καὶ πολλοὶ μνημονεύοντες τὴν ἅλωσιν; πῶς μηδὲν τοιοῦτον ἐννοῆσαι, μηδὲ κωλύσαι τὸν Ἀλέξανδρον μηδένα αὐτῶν;

335. vlt. Tyndaridas, si iis inuitis sororem Helenam Alexander rapuisset, daturos statim fuisse operam, vt eam reciperent: maxime quidem nauigatione ad Priamum et Troianos instituta, vt hanc iniuriam cum ipsis expostularent et vindicias secundum leges peterent: sin minus, expeditione contra eosdem suscepta. ita exponimus haec verba, μάλιστα μὲν εἰ κατὰ πλοῦν ἔλθοιεν. opponit πλοῦν στόλῳ, cuius vocis loco illa posuit, μετὰ τῆς αὐτῶν δυνάμεως.

337, 11. De muro, qui Graecorum castra ad Ilium praecingebat, ita quosdam sensisse ait Dio, vt merum poëtae commentum esse autumarent: cum nihil eiusmodi factum vnquam fuisset. Primus, ni fallor, hoc Aristoteles dixit: τὸ τεῖχος, inquit, ἢ νεωστὶ γέγονεν· ἢ οὐδ' ἐγένετο· ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισε. Strabonem lege libro XIII. quo ex loco sequentium Dionis verborum interpretationem petas licet:

337. vlt. ἔτι γὰρ καὶ νῦν, οἱ ποταμοὶ λιμνάζουσι τὸν τόπον, καὶ πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασι. Postremis verbis id significat, quod ex Demetrio Scepsio, dili-

diligentiſſimo rerum Troicarum ſcriptore, ſcribit Strabo: maximam partem eius campi, qui inter Ilium antiquum et mare interiaceret, fluuiorum eſſe donum, ſicvt de Aegyptiaca Delta olim dictum: paullatim enim adiectione limi, quem omnes fluuii ſecum deferunt, creuiſſe. vides, quam praeter auctoris mentem illa πολὺ τῆς θαλάττης προκεχωρήκασιν acceperit interpres, homo alioquin et doctus et iudicii non vulgaris.

339. vlt. Cum ait de ſingulari certamine Hectoris et Aiacis: πάνυ εὐήθης ἡ διάλυσις, πάλιν ἐκείνου Αἴαντος νικῶντος· πρὸς δὲ ἐδὲν καὶ δῶρα δόντων ἀλλήλοις, ὥσπερ φίλων: torſerunt iſta interpretem πρὸς δὲ ἐδέν: vt locum putaret mutilum. ego integrum puto, et interpretor: nullam ob cauſſam, ſiue nulla probabili ratione interueniente, cur ſtatim a pugna hoſtes mutuis ſe donarent muneribus, ſicut moris eſt amicorum.

343. 20. Vbi autem de primo Hectoris et Achillis congreſſu loquitur, cum ait: σχεδὸν δὲ καὶ ἐφιστάμενον, poëtae verba iſta reſpicit, Iliad. υ.

— ἐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δηρὸν ἑκὰς ςρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ ἴκελος.

ex his capies, quid ſit apud Dionem σχεδὸν ἐφίςασθαι, ὥσπερ αὐτός φησιν Ὅμηρος. Ταμιεύεσθαι milites dicuntur, cum non omnes ſuas vires primo effundunt conatu: qui fuit mos ſtultus veterum Gallorum: ſed ſic eas diſpenſant, vt repetere, ſi opus ſit, ſemel atque iterum pugnam queant; item cum non confertos cuneos temerario impetu aggrediuntur, ſed vel ſingulos, vel plures quidem, verum intra virium ſuarum modum. Xenophon Παιδείας libro IV. παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὥςε ὁπόσοις ἐβελόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι. Saepius autem hac notione verbum iſtud legas

gas cum aliqua adiectione positum: vt τὴν ὁρμὴν ταμιεύεσθαι, vel τὴν ἀπόνοιαν, aut simile aliud, sicut ad primum librum Sueton. obseruabamus; sed locus praeterea corrigendus: nam scribendum, ἅτε ὀδὲν αὐτῆς ταμιευσάμενον ἐν τῷ ἀγ. vt qui in praelio, sui impetus, siue virium suarum, nihil reservasset.

351. 16. Hectorem Priamo patri ἐν γήρᾳ βαθεῖ sua morte defuncto successisse in regno Troiae prodit noster. de Hectore, non de eius patre, accipiendum quod ait: καὶ αὐτὸς βασιλεύσας συχνὰ ἔτη, καὶ πλ.

359. 9. Id agit Dio, vt probet, ex ipso modo profectionis Graecorum a Troia palam fieri attendentibus, non victores ipsos pro arbitrio suo domuitioni se accinxisse: verum coactos, vtpote victos, tempore alieno, furtim, cum sibi quisque priuatim, non in commune consuleret. Docet, qualis vincentis exercitus soleat esse discessus: item qualis cladem passi, ac fugientis. de his igitur ait: ἀνάγκη τοὺς μὲν φοβουμένους καὶ φεύγοντας ἐκ τῆς πολεμίας ἀπιέναι τὴν ταχίστην τοὺς νικῶντας, ἢ διακινδυνεύειν μένοντας. traiectio est; nam rectum erat, φεύγοντας τοὺς νικῶντας. dum victores victi fugiunt. ita autem concinnamus haec, ne maiorem mutationem adhibere cogamur.

363. 1. οὐχ ὥσπερ εἰώθασι μετὰ σπονδὰς κατ' ὀλίγον ἐκλείπειν. solent ciues atque incolae vrbium obsessarum, si loco parum fidant, vbi primum per inducias, aut foedus qualecunque, exeundi potestas facta fuerit, suis rebus consulere, et vrbem, cui metuant, relinquentes, alio migrare. omnes periti rerum fatebuntur non aliter quotidie fieri, vereque hoc Dionem scripsisse. omnes porro Graece docti fatebuntur recte haec exponi sic a nobis: in quibus omnia tamen alia somniavit interpres. At quae deinceps habentur, perficienda prius, quam exponenda.

Cum

Cum legis p. 364. 9. vniuersam Ἑλλάδα occupatam a Deiphobo, caue de ea interpreteris, quam vulgo ita vocant Graeci, Latini Graeciam: sed de parte illa Thessaliae, quam vetustissimi Γραικοὶ et Ἕλληνες tenuerunt, a quibus postea in vniuersam gentem, quae lingua illa vteretur, appellationes sunt propagatae, alteram Graecis, alteram Romanis frequentantibus. Exstare tamen apud Aristotelem, Callimachum, aliosque vetustissimos Graecorum Γραικὸς vocabulum, alibi notabamus.

364. 16. ὕστερον δὲ τῶν Ἀχαιῶν τοὺς ἐκπεσόντας ὑπὸ Δωριέων, ἀπορῦντας ὅποι τράπωνται, δι' ἀσθένειαν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐλθεῖν, ὡς παρὰ φίλους τε καὶ ἐνσπόνδους, γῆν ἀπὸ Πριάμου τε καὶ Ἕκτορος λαβόντας οἰκῆσαι κατὰ φιλίαν, παρέντες καὶ ἄλλα οὐ σμικρὰ χωρία. Etiam qui acutissimi non sunt, facile intelligant mendas in postremis verbis contineri. nam παρέντες vocem non feras sine soloecismo. et cum ait ἄλλα χορία, manifesto indicat, praecessisse alicuius loci, aut fortasse etiam plurium appellationes. tam certa haec sunt, vt pluribus non sint demonstranda. Suspicamur deesse aliquid, sine melioribus libris nulla cuiusquam coniectura reparabile. at pro παρέντες quin Πάρον τε vel Πάριόν τε sit scribendum, ne dubitandum quidem censemus. Fortean et in illis, κατὰ φιλίαν, vestigia sunt occulta appellationum eiusmodi. quamquam et ipsa ad sententiam sunt optima. Porro ex his discimus, etiam ante illas Ionum, Aeolum, et Dorum colonias, quae celebrantur ab historicis et geographis, consedisse Graecos in Asia: et quidem iam inde a Troicis temporibus, vt Dioni placet: cum superiores coloniae aliquot post res Troianas seculis scribantur deductae. Nos vero alibi demonstramus ignaros suae originis Graecos fuisse, cum Iones Asiaticos ex Europaeis scripserunt esse propagatos: nam contra. Graecorum

omnium antiquissimi fuerunt Asiatici Iones. quippe Iones soboles Iauanis. ab eo fonte reliqui omnes Graeci manarunt. ea prima omnium appellatio: ea lingua vetustissima. verum huius loci non est haec disputatio: quam alibi luculentissimis rationibus firmamus. Sub finem scribit Dio, quendam se Medum audiuisse, qui diceret, Persas de bellis Darii et Xerxis contraria plane tradere, iis, quae scripta sint a Graecis. tum addit, ὅτι μὲν οὖν ψεύδη ταῦτά ἐστιν, οὐκ ἄδηλον· ὅτι δὲ εἰκὸς ἦν τὸν βασιλέα κελεῦσαι στρατεῦσαι τοῖς ἄνωθεν ἔθνεσιν, οὐκ ἀδύνατον, ἵνα μὴ θορυβηθῶσι. scio, quomodo interpres acceperit vocem στρατεῦσαι: nec poterat accipi commodius. at nos obelo dignam putamus, et scribimus, ταῦτα ψεῦσαι. Suspecta nobis et vox ἀνήκοος, cum statim scribit, ἴσως οὖν εἴποι τις ἀνήκοος, οὐκ ὀρθῶς Ἕλληνας καθαιρεῖς. quomodo enim aliquis reprehendat quae non audiuerit? non igitur ἀνήκοος, verum ἀνηκοῶς. caeterum ne id quidem facit satis: et Dionem aliud quid scripsisse suspicio est.

370. Non breuibus notulis, sed amplis commentariis dignus erat liber hic, quem Olympicum appellauit: quia vel recitatus fuit, vel certe ita scriptus, quasi recitandus esset in celebritate ludicri Olympiorum. Argumentum philosophicum est e primae philosophiae penetralibus, quam etiam θεολογίαν appellant: ad primum enim philosophum, et eum, qui supra naturam se euehat, de Deo et intelligentiis tractatio pertinet. Operae pretium fuerit totam hanc disputationem, qua de variis modis, quibus numinis cognitio paratur, deque simulacrorum origine agitur, diligentius inspicere, et quo spectet mens Dionis inquirere. verum ea vestigatio alterius operae est, non huius αὐτοσχεδίου. Quod autem Photius, vir exquisiti iudicii, obseruat, prooemia Dionea prolixitate fere

pec-

peccare: hic, si alibi vsquam, locum habet. nam et longum est exordium, et γλαφυρώτερον ac pictius, quam pro grauitate seuerissimi argumenti. Est autem prooemium inde ductum. Θαυμάζειν aues dicuntur, quae noctuam interdiu circumstant: quod Aristoteli proditum in Historiis Animalium, ex communi Graecorum omnium persuasione. Inde Aesopi apologus, quem pluribus, cum hic, tum in commentariolo περὶ τȣ σχήματος, persequitur Dio: atque eo saepe allusum ab optimis scriptoribus, vt olim ad Laërtii Arcesilam notabamus. cum igitur Dionem, ab exilio recens reuersum, in Olympica panegyri omnes vndique cingerent, virtutem illius et insignem fortunam admirantes: ille similem se noctuae dicens, priscam hanc vulgi Graecorum opinionem refellit: quem illi θαυμασμὸν putarent, contemtum esse affirmans atque irrisionem; nam admirationem auium reliquarum, pauonem mereri, non noctuam. tum autem stilo floridiore pauonem caudam iactantem describit: vt non sine caussa Synesio scriptum sit, Dionem in quibusdam scriptis suis ὑπτιάζειν καὶ ὡραΐζεσθαι, καθάπερ τὸν ταῶν περιαθρȣ̃ντα ἑαυτὸν, καὶ οἷον γαννύμενον ἐπὶ ταῖς ἀγλαΐαις τȣ̃ λόγȣ. verum haec lasciuia luxuriantis stili propria iis scriptis auctoris nostri, quae fuerunt.

378. vlt. quis dubitat loqui Dionem de sua ad Getas peregrinatione? quod ait Getas Homero appellari Mysos, locum poëtae respicit, quem interpretatur geographus libro VII. vbi Getas et Mysos istos, vlteriorem Istri ripam accolentes, veteribus Graecis Thraces appellatos scribit. sed antiquum nomen, et vni Homero proditum, omnibus tandem et Graecis innotuit et Latinis: Mysiam enim vocarunt geographi et historici terram vltra Istrum: recentiores quidam Graeci Μυσȣ̀ς interpretantur Vngaros. quod

igitur ait Dio, κατὰ τὴν νῦν ἐπίκλησιν, id vult: eandem esse appellationem eorum tractuum recentem, eum Homerica. quod adeo mirati sunt nonnulli veterum criticorum, vt propterea illo loco, Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν, Μυσῶν τ᾽ ἀγχεμάχων, pro Μυσῶν nescio quid aliud substituendum censuerint, cum sit πολὺ πιθανώτερον, vt docte iudicat Strabo, ὠνομάσθαι μὲν ἐξ ἀρχῆς Μυσοὺς, μετωνομάσθαι δὲ καὶ νῦν. Getas igitur siue Mysos Homero dilaudatos hoc afficit elogio noster: ἀφικόμην εἰς ἄνδρας, οὐ νόθους, οὐδὲ σχολὴν ἄγοντας ἀκροᾶσθαι λόγων, ἀλλ᾽ ὑμετέρους, καὶ ἀγωνιῶντας καθάπερ ὑπ. putet aliquis scribendum, οὐ νωθεῖς, vel νωθροὺς, non assuetos otio aut pigritiae. mihi videtur venuste ἄνδρας οὐ νόθους appellare viros fortes, vere viros, Troas, haud Troiadas. pro ὑμετέρους aut ἐνεργοὺς, aut simile aliud opus: nec male conueniat, ἀλλ᾽ ἀνημέρους; equis enim comparat ferocibus: cogitaueram et de transpositione, cum auctor forte scripsisset, οὐδὲ σχολὴν ἄγοντας ἀκροᾶσθαι λόγων ἡμετέρων, ἀλλ᾽ ἀεὶ ἀγωνιῶντας.

384. 3. Recte scriptum saepius ἐπίνοια, non ἐπίπνοια. ita appellat eam, quae in titulo dicebatur πρώτη ἔννοια, per quam τὸ ὅτι apprehendimus, et Deum esse credimus. nec recte, quia separatur haec notitia ab altera posterius parta, quam appellat ἐπίκτητον, aut quia hanc appellat auctor γένεσιν δαιμόνιον ὑπολήψεως ἐμφύτου, dixeris scribendum esse ἐπίπνοια. caussam norunt, qui sciunt, quid sit, et quam paucis contingat, qui appellatur proprie Dei adflatus.

394. 16. Ait, ὁρῶ μὲν οὖν ἔγωγε τοῖς πολλοῖς πανταχοῦ ἀκρίβειαν. ad sequentia attende: non dubitabis effectam esse culpa librariorum sententiam menti auctoris contrariam. nam ille tale quid scripserat, τοῖς πολλοῖς ἀμελουμένην πανταχοῦ τὴν ἀλήθειαν.

419. 12. scribo, ἠλαφρύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τὸ βάρος.

424. 3. οὐχ οἷά τε γινόμενα ἀπαλλαγῆναι τῆς δ.

427. 16. Casu quodam, non vera virtute, aut ob praerogatiuam vllam rectae institutionis, victoriam de Persis retulisse Athenienses eo probat Dio, quod paullo post deuicti fuerint a Lacedaemoniis, ita vt cogerentur etiam vrbis suae moenia deiicere. deinde addit: ἐπεὶ ἔχοις ἄν μοι εἰπεῖν, εἰ τότε Ἀθηναῖοι ἀμουσότεροι καὶ ἀγραμματότεροι γεγόνεσαν· ἔπειτα αὖθις ἐπὶ Κόνωνος, ὅτε ἐνίκησαν τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ Κνίδον, ὡς ἄμεινον ἐπάλαιον καὶ ᾖδον; *alioquin*, ait, *possisne dicere, si tunc*, cum victi sunt a Lacedaemoniis, *erant Athenienses musices ac literarum rudiores: postea cum duce Conone nauali praelio ad Cnidum* eosdem Lacedaemonios *vicerunt*, *luctari et canere melius sciuisse?* quid planius aut apertius? eruditus tamen interpres haec non intellexit, leuiter corrupta in vulgatis libris. vt ea descripsimus, nihil est obscuri.

445. Proditum est a Pausania et scriptoribus historiae fabularis, Antiopam, cum abduceretur Thebas captiua, vbi ad vicum Eleutheras dictum accessisset, in quadam spelunca gemellos enixam esse: quos ibi relictos et depositos, pastor quidam cum inuenisset, et sustulit eos et studiose educauit: indito alteri eorum Zethi nomine, alteri Amphionis. Non memini vsquam legere, pastorem istum Pandionis filium nothum fuisse. Dio tamen in huius historiae mentione videtur id dicere, p. 447. pen. his verbis: ναὶ μὰ Δία, ἔφη, πλήν γε τῆς οἰήσεως τοῦ Πανδίωνος, εἶπε, νόθου παιδός. Sed locus iste palam mendosus est, quod ipse Hellenismus arguit. emendationem vero eius tentare sine ope codicum meliorum, aut non possumus, aut non audemus. nam omnino ingentis monstri aliquid hic latet.

454. 1. Lego, ὃν ἂν τις κεκτημένος κύριος ᾖ, ὥσπ. non κυρίως ὦ.

458. 5. Τί δὲ οὕτως αἰσχρὸν θέαμα καθικνεῖται; sententia neque animum neque aures meas implet. an ita fuit? τί δὲ οὕτως αἰσχρὸν θέαμα; ἐπεὶ καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἡ λύπη καθικνεῖται. an potius locus hoc modo concipiendus? τί δὲ οὕτως αἰσχρὸν θέαμα; καθικνεῖται γὰρ, οἶμαι, καὶ τοῦ σώματος τὸ πάθος. haec emendatio priore melior: nam πάχος haud dubie deprauate scriptum pro πάθος. Pro εἴκειν τῇ φθορᾷ τῆς διανοίας suspicabar scribendum τῇ φορᾷ, et προσμηχανᾶσθαί τινα ἕξωμεν, non τινάς. Ait, εἰ μὴ πάντως ἀεὶ φαίνεσθαί τινα αἰτίαν τοῦ πάθους. videtur aliquid desiderari: vt si scribas, εἰ μὴ ἐν τῷ ἀεὶ φ.

460. vlt. non satis capio rectam illorum interpretationem, ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξαμένοις. quod eo dico, vt de illis cogitent acutiores.

461. 24. Sensus est: nihil magnum aut admiratione dignum censeri debere, praeterquam illud, vt aliquis sine vllo dolore, sine metu, et similibus perturbationibus, non dicam aetatem longam, sed vel vnicum diem possit transigere. quemadmodum est in fabulis, Iasonem, cum remedium aduersus imminentia pericula accepisset a Medea in diem vnum, damni passum nihil, neque a dracone, neque ab igniuomis illis tauris. Apollodorus libro primo: τούτῳ τῷ φαρμάκῳ χρισθέντα, ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτ' ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι, μήτε ὑπὸ σιδήρου.

465. 21. Euripidis versus, quos respicit, quia non habentur, vbi eius poëtae iambos e Phoenissis transscripsit, apponemus: καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν Ἰσότης ἔταξε, κἀριθμὸν διώρισε.

467. vlt. τῶν δὲ αἰτιωμένων μετὰ μικρὸν ἡττηθέντων] sine dubio vox αἰτιωμένων est corrupta: nec melior

lior altera in ora libri, quam interpres est secutus. nostra emendatio rem ipsam, et fidem historiae sequitur. scribimus enim τῶν δὲ διαδεξαμένων. Creontem intelligit, qui occisis fratribus Thebis regnauit, et propter eam quam ait Dio caussam ab Adrasto et Atheniensibus, deinde etiam ab Epigonis bello lacessitus est.

473. Ἀσκεῖν commune verbum est, earum omnium artium, quae ad curam et cultum, qua corporis, qua animi, pertinent. hic vero ἄσκησιν appellat Dio exercitationem in dicendo, siue studium positum in paranda dicendi facultate. Rogatus fuerat ab aliquo Romani imp. procerum, qui aetate iam prouectior eloquentiam ceperat adamare, vt rationem sibi indicaret, per quam voti sui posset compos fieri. Hunc in proposito firmat, et qui potissimum ei sint legendi auctores, ac quomodo, breuiter indicat.

474. ß. Scribe: χρήσιμον σεαυτῷ νενόμικας. Consideremus haec verba: μέχρι νῦν μὲν γὰρ, ὥσπερ τις ἔφη τῶν παλαιῶν, αὐτῷ κακῶς εἶναι μάντις, κἀγὼ ἐξαρκεῖν ᾤμην ἐμαυτῷ περὶ τοὺς λόγους, μόγις καὶ τοῦτο. gratias amico agit, quod dignus ab ipso fuerit iudicatus, a quo consilium in studiis peteret. nam equidem, inquit, hactenus, sicut vetus scriptor quidam dixit, bonum sibi quemque vatem esse, ita de me existimaui, aliis in eloquentiae studio praeire me non posse: at mihi certe posse: etsi id quoque aegre. mens Dionis, animo quidem meo, ista. Quare lego, καλὸς εἶναι μάντις. dixerat vetus ille, quem laudat, ἕκαστός ἐστιν ἑαυτῷ μάντις ἄριστος. certius de hoc loco statueremus, si exstaret ille auctor, quem laudat, vel eius nobis in mentem veniret. quaerant igitur studiosi: et cum inuenerint, nostris conatibus aequos se praebeant. Politico homini abstinendum monet a nimio studio et anxia cura: hebetari enim ingenium et tardius reddi ad agendum.

475. vlt. Labor, ait, συλλήψει τὴν ψυχὴν, καὶ ἀκτηρὰν ποιεῖ προσφέρεσθαι. Graece docti non agnoscent verbum συλλήψει vide, num scripserit συλλυπεῖ, moestum reddit: quod verissimum est: atque haec caussa vel praecipua palloris, qui fere intentioris studii comes. et προφέρεσθαι sine σ. sicut προφορικὸν dicimus λόγον, non προσφορικόν.

477. 12. Lego εὐςάθημα. proprie εὐςαθεῖν dicitur, quod stat firme. idem ad animum transfertur, vt βαρύτης et *grauitas*. ergo εὐςαθὴς homo, grauis, seuerus, nec leuis. σαρκὸς εὐςάθεια doctori Gargetio voluptas non titillans sensus, nec posita in motu, sed grauis et seuera, quae percipitur omni dolore detracto. alibi leges, βίος εὐςαθὴς καὶ ἥσυχος. et quod huc propius facit, εὐςαθῆ καὶ βαρεῖαν, καὶ αὐςηρὰν, καὶ σεμνὴν ἁρμονίαν apud Dionysium Halicarnasseum. vt nemini sit dubium, quin recte hic εὐςάθημα et ἀξίωμα iunctim tragico characteri tribuantur.

483. 2. Mirum ἐπιδιδόναι positum pro dictare, quod Graecis ὑπαγορεύειν. tamen aliter non potest exponi, cum ait: γράφειν ὢ συμβουλεύω σοι αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἢ σφόδρα ἀραιῶς, ἐπιδιδόναι δὲ μᾶλλον. subest, opinor, vitium. In Glossario veteri ἀναδιδόναι, non ἐπιδιδόναι, ea notione legere memini. nam ait auctor Glossarum: *Dictare*, ἀναδιδόναι, ὑπαγορεύειν.

485. Hic sermo figuratus est: aliud enim vult, quam quod palam profitetur. Titulum praescripsit Dio, de sua audiendi cupiditate: re vera eos irridet, qui ingens desiderium ipsius audiendi cum prae se ferrent, eiusque vnius rei gratia Cyzicum, vbi gesta haec sunt, Prusa venisse videri vellent: ad citharoedi tamen cuiusdam aduentum ipsum deseruerant: et auditioni philosophicarum dissertationum, aurium oblectamentum inane anteposuerant. Porro tantulum scri-

ptum,

ptum, quam graues et multas habeat mendas, ex iis, quae dicturi sumus, liquido constabit vnicuique.

486. 1. ἐλθὼν ἂν ἐς Κυζικόν. Cyzicus non longe abfuit a Dionis patria: vterque locus in Bithynia.

486. 4. sententiam elicio hanc: cum celeberrimum esset Dionis ab exilio reuersi nomen, in quamcunque Asiae vrbium ille venisset, incredibili omnium studio excipiebatur: cum optarent vbique homines, et videre ipsum, et publice disserentem audire. Inter caeteros etiam Prusaënses eius ciues simile desiderium incessit: qui tamen cum Dionem rogarent, vt Prusam veniret, seque adspiciendum audiendumque ipsis praeberet: responsum tulerunt: Prusam quidem nolle se adhuc ire: sed Cyzicum venturum, et per aliquot dies ibi substiturum, atque omnibus copiam sui facturum. nec distulit; quin, vt promiserat, Cyzicum veniret: quo cum magna turba confluxisset, quasi Dionis adspectu et auditione fruitura: accidit res ridicula, vt, tibicine magni nominis superueniente, Dio desereretur. Hoc igitur ait: accidisse sibi eiusmodi aliquid atque olim Arioni: nam vt illum dulcedo cantus seruauit: ita se molestia turbae ad se confluentis seruatum esse, tibicinis eius aduentu, ad quem repente vniuersa turba transuolauerat. Accipe, ἔσωσέ με, vt apud Horatium, *sic me seruauit Apollo.* dictum ἐν ἤθει ab eadem mente ille apud Theocritum, ζῶντ' ἄφες. Emenda statim corruptissimam distinctionem: ἀλλ' οὐδ' Ἀρίονος ἐκ τοῦ πελάγους· μαντευόμενοι δηλονότι; πῶς γὰρ εἰδοῖεν τὸ σαφὲς οὐκ ἀκούσαντες ἐκείνου; scribendum: ἀλλ' οὐδ' Ἀρίονος· ἐκ τοῦ πελάγους μαντευόμενοι δηλονότι. πῶς γ. aduenit, inquit, nobilis quidam fidibus cantator: quem illico dixerunt omnes optimum esse ὄντων τε πρό τ' ἐόντων. vnde autem id nouerant? necdum enim audiuerant. nimirum, inquit Dio, ex ipso mari diuinationem hanc hauserant. hoc ille dicit,

alludens venuste ad historiam Arionis: cuius aduentum in Taenarum promontorium praecessit ἐπισημασία quaedam maris, velut vox praeconis iubentis, vt ore fauerent, et animum aduerterent cuncti, qui forte ibi erant. Plutarchus in Septem sapientum conuiuio: οὐκ ὄντος πνεύματος, ἀλλὰ νηνεμίας καὶ γαλήνης, πόῤῥωθεν ἀφεωρᾶτο φρίκη κατιοῦσα παρὰ τὴν ἄκραν, ἀφρὸν τινα καὶ ψόφον ἄγουσα τῷ ῥοθίῳ περὶ αὐτὴν πολύν. ὥστε πάντας ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ προσέμελλε, (lego, προσβαλεῖν ἔμελλε) καταδραμεῖν θαυμάσαντας. lege sequentia. iam ergo perspicuum, quid sit, ἐκ τοῦ πελάγους μαντεύεσθαι.

487. 6. Scribe, Ταυτὸ δὲ πέπονθα πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ ῥήτορας ἅπαντας σχεδὸν, καθάπερ οἱ πτωχοί. οἳ καὶ τοὺς μετρίως εὐπόρους μακαρίζουσι δ. Restitue ἀπὸ praepositionem, cuius amissae vestigia parent in istis: ἀλλὰ ποιητῶν. Scribendum, ἀλλ' ἀπὸ ποιητῶν. Mox scribo: λέγω δὲ τὰ ἰαμβεῖα· ἐπεὶ τούτων μέρη διεξίασιν ἐν τοῖς θεάτροις. Choros veterum tragoediarum intelligit Dio, cum scribit, suae aetatis histriones in docendis fabulis antiquorum tragicorum solitos missa facere τὰ μαλακώτερα καὶ τὰ περὶ τὰ μέλη. qui locus studiosorum obseruatione dignus. Sane inter partes primarias ac legitimas dramatum, chorum non esse constat. itaque iam olim de noua Graecorum comoedia, item Latina sublatus fuit. eundem vero cum tragici poëtae retinuissent, histrionibus tragicis, vt res arguit, consilium suum non probarunt.

489. Anachoretas ecclesia vetus appellauit, genus hominum, qui coelestem in terris vitam meditantes, ταῖς κοσμικαῖς μερίμναις ἀποταξάμενοι, in sola loca secesserant. Nomen hoc et institutum an Dionis Chrysostomi aetate notum Christianis hominibus fuerit, grauis est, nec huius loci disquisitio. Videtur sane oblata auctori ista scribendi occasio ex sermone quo-

dam

dam de istiusmodi anachoretis, cum familiaribus habito: siue illi de Christianis loquerentur, qui propter saeuissimorum tyrannorum persecutiones in montes atque eremos secesserant, et vitae sanctimonia admirabili inclaruerant, siue de Essenis: nam Essenos fuisse Dioni probe cognitos testatur etiam Synesius. Principium orationis abruptum, qualia solent esse initia scriptionum, quae ex alio sermone pendent. Adfinis argumenti est Senecae epistola LVI. sed longe tamen diuersae res sunt ἀναχώρησις, de qua hic Dio, et illud, de quo Seneca, silentium in studia sepositorum.

490. 12. suspicabar geminandam vocem πανταχοῦ, hoc modo: πανταχοῦ ἐστι· πανταχοῦ τοίνυν ἐστὶν ἀδολ. agitare conuiuia, alea ludere, et id genus alia contra bonos mores exercere, fit vbique; vbique igitur licet tempus in talibus perdere. Porro sequentia verba ἀδολεσχοῦντα καὶ ἀκούοντα λόγων οὐδὲν χρησίμων, ἢ περὶ τὰ βασιλέως πράγματα διατρίβειν, ἢ τὰ τοῦ δεῖνος, ὥς ἔφη τις, vt commode capias, memineris eorum, quae leguntur apud Theophrastum in Characteribus ethicis, vbi notas ponit τοῦ ἀδολεσχοῦντος et τοῦ λογοποιοῦντος. ac fortasse ille ipse auctor est, quem hic laudat sine nomine.

492. 7. Lege cum interrogatione, Μὴ οὖν βελτίστη καὶ λυσιτελεστάτη πασῶν ἡ εἰς αὑτὸν ἀναχώρησις; aut simpliciter, ἡ οὖν βελτ. Turbae strepitum nihil nocere prudentibus et ad opus suum serio attendentibus probat exemplo eorum, qui ad mare habitant: nam istos nihil maris murmur impedit, quominus suas res agant.

493. vlt. φόβου τούτου, οὐδὲ φροντίζουσιν] quorsum huc metus mentio? nihil enim hoc ad propositam quaestionem. noli dubitare scriptum Dioni τοῦ φλοίσβου. vox signata, et propria in sono maris vndarum ad littus allisarum. Homerum, patrem illum omnium Graecanicarum elegantiarum, vocem hanc, vt alias multas, primum finxisse, consentiunt Graeci.

494.

494. 14. Scribe, καὶ μὴν ὅτως ἐθισθεῖσα ἡ ψυχὴ· non καὶ ἡμῖν. et, ὥσπερ ὕδατος ἐν ἑτεροκλινεῖ χωρίῳ ὅποι ἔτυχε τρεπομένε, ἐδὲν ἂν ὠφεληθείη, ἐδ' ὑπὸ τῆς πάσης ἐρημίας τε καὶ ἦσ.

500, 4. Lego, ὥστε πολλάκις ἔκ τινος ἐνθυμήματος ψευδὲς καὶ ἀδυνάτε δυνατὸν ὂν ἀποβῆναι πρᾶγμα ἀληθές. Vide, quam ſaepe perfidi librarii, vbi erant ſimiles vel eaedem dictiones, omiſſione bonos auctores deprauarunt.

500. Argumentum huius ſermonis his verbis indicat Photius: Περὶ κάλλες· ὁ δὲ λόγος, ὃν ἐπιγέγραπται τρόπον τὸν αὐτὸν καὶ περὶ νεανίσκε διέξεισιν· ἐν ᾧ ὡς ἐ παρὰ πᾶσιν ἔθνεσι καὶ βαρβάροις τὸ αὐτὸ νομίζεται κάλλος, ἄλλο δὲ παρ' ἄλλοις νικᾷ. Ego vero de conſilio auctoris, cum hunc libellum ſcriberet, longe aliter ſentio. Exiſtimo enim, Dionem, cuius omnis et vita et oratio publicorum morum cenſura quaedam fuit: dum ephebi eximiam formam laudat, nullis foemineis corruptam artibus: id praecipue agere, vt virorum ſui temporis ſtultitiam caſtiget, qui pulchritudinem virilem in muliebrem mollitiem conuerterent: praeclarumque adeo Dei donum vitio animi infamarent. Itaque non tam ἐγκωμιαστικὸς illius ephebi eſt hic liber, quam διασυρτικὸς τε̃ βίε. quod Photio non eſſe obſeruatum, eo magis miror, quia ipſe auctor mentem ſuam ſub aliena perſona palam facit haec ſcribens: σὺ ἀεὶ λόγες ἀνευρίσκεις, ὥστε διασύρειν τὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ νῦν ἐξ ἐδενὸς ὡς εἰπεῖν ἐπὶ ταῦτα ἦλθες. Sed habent hoc multi Dionis λόγοι, vt finem praecipuum, cuius gratia ſunt ſcripti, niſi animum ſerio attendas, non ſtatim videas. in quo Platonem et τὲς Σωκρατικὲς λόγες eum eſſe aemulatum, ſciunt qui ſunt in illis verſati. Huic vero commentariolo alia difficultas acceſſit, quae erudito interpreti fraudi fuit multis locis. Non enim videtur meminiſſe per-

ſaepe,

saepe, dialogi forma ſcriptam eſſe hanc diſſertationem. Error autem inde, quod colloquium hoc diuerſarum perſonarum ſic plane contexitur, (idem et in aliis quibuſdam factum inuenias) quaſi liber eſſet *μονοπρόσωπος*. non nomina appoſita collocutorum: non illa verba in hoc genus ſcriptis familiaria, *inquam* et *inquit*. nihil denique eſt, vnde perſonae mutatio poſſit a tironibus dignoſci. Qui ne hic errent, ac velut in tenebris offendant, non grauabimur integrum librum deſcribere, appoſita perſonarum diſtinctione: qua ex re quantum lucis non parum alioquin obſcuro ſcripto ſit acceſſurum, malo ſtudioſos ex ipſa lectione cognoſcere, quam ex praedicatione noſtra.

ΔΙΩΝ καὶ Ο ΔΕΙΝΑ.

Ὡς ὑψηλὸς ὁ νεανίσκος καὶ ὡραῖος! ἔτι δὲ ἀρχαῖον αὐτοῦ τὸ εἶδος· οἷον ἐγὼ οὐχ ἑώρακα τῶν νῦν, ἀλλ' ἢ τῶν Ὀλυμπιάσιν ἀνακειμένων, τῶν πάνυ παλαιῶν παίδων. αἱ δὲ ὕστερον εἰκόνες ἀεὶ χείρους καὶ ἀγεννεστέρων φαίνονται· τὸ μέν τι ὑπὸ τῶν δημιουργῶν· τὸ δὲ πλέον, καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοί εἰσιν. Ο ΔΕΙΝΑ. Ἦ δεινὸν λέγεις, εἰ, ὥσπερ φυτόν τι ἢ ζῶον, ἐκλελοίπασι τῷ χρόνῳ οἱ καλοί· οἷον δή φασι τοὺς λέοντας παθεῖν τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ· οὐ γὰρ ἔτι αὐτῶν εἶναι τὸ γένος· πρότερον δὲ ἦσαν καὶ περὶ Μακεδονίαν, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις. ἢ οὕτως οἴχεται δὴ κάλλος ἐξ ἀνθρώπων; ΔΙΩΝ. Τό γε ἀνδρεῖον, ὦ βέλτιστε. τὸ μέντοι γυναικεῖον ἴσως πλεονάζει. ἀνὴρ δὲ καλὸς, σπάνιον μὲν καὶ γίνεται νῦν, καὶ γινόμενος τοὺς πλείστους λανθάνει, πολλῷ μᾶλλον ἢ οἱ καλοὶ ἵπποι τοὺς ὀρεωκόμους· εἰ δ' ἄρα καὶ ἅψαιτο τῶν τοιούτων, μεθ' ὕβρεως καὶ πρὸς οὐδὲν ἀγαθόν· ὥστε μοι δοκοῦσι καὶ οἱ γενόμενοι ταχὺ λήγειν καὶ ἀφανίζεσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡ ἀρετὴ ἐπαίνῳ αὔξεται· ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν τιμώντων αὐτὸ καὶ σεβομένων.

ἀμε-

ἀμελούμενον δὲ, καὶ οὐδενὸς εἰς αὐτὸ βλέποντος, ἢ πονηρῶν βλεπόντων, σβέννυται ὥσπερ τὰ κάτοπτρα.

Ο ΔΕΙΝΑ. Ἆρ' οὖν ὅπερ Ἀθηναῖοι πολλάκις, καὶ ἡμᾶς χρὴ ἀναρχίαν ἀναγράφειν τὸν παρόντα καιρὸν, ὡς οὐδενὸς ὄντος καλοῦ; ΔΙΩΝ. ναὶ μὰ Δία, ὡς Πέρσαι γε ἐνόμιζον· Ἑλλήνων δὲ οὐδεὶς, ἢ εἴ τις ἐκ τῶν τριάκοντα. ἢ οὐκ οἶσθα Κριτίαν τὸν τῶν τριάκοντα, ὅτι κάλλιστον ἔφη εἶδος ἐν τοῖς ἄῤῥεσι τὸ θῆλυ, ἐν δ' αὖ τοῖς θήλεσι τοὐναντίον; Ο ΔΕΙΝΑ. Οὐκοῦν δικαίως Ἀθηναῖοι νομοθέτην αὐτὸν εἵλοντο· ἐπί γε τῷ μεταγράψαι τοὺς παλαιοὺς νόμους, ὃς οὐδένα αὐτῶν ἔλιπεν. εἶεν. οἱ δὲ Πέρσαι πῶς ἐνόμιζον; ΔΙΩΝ. οὐ γὰρ φανερὸν, ὅτι συνούχους ἐποίουν τοὺς καλοὺς, ὅπως αὐτοῖς ὡς κάλλιστοι ὦσιν; τοσοῦτον διαφέρειν ᾤοντο πρὸς κάλλος τὸ θῆλυ· σχεδὸν καὶ πάντες οἱ Βάρβαροι, ἧπερ τὰ ἄλλα ζῶα, διὰ τὸ μόνον τὰ ἀφροδίσια ἐννοεῖν. ὡς οὖν λέγεται Δαίδαλος ποιῆσαι, τὸν ταῦρον ἐξαπατῶν, περιτείνας τῷ ξύλῳ δέρμα βοός· κἀκεῖνοι γυναικὸς εἶδος περιτιθέασι τοῖς ἄῤῥεσιν· ἄλλως δὲ οὐκ ἐπίστανται ἐρᾶν. Ἴσως δὲ καὶ ἡ τροφὴ αἰτία τοῖς Πέρσαις· τῷ μέχρι πολλοῦ τρέφεσθαι ὑπό τε γυναικῶν καὶ εὐνούχων τῶν πρεσβυτέρων· παῖδας δὲ μετὰ παίδων, καὶ μειράκια μετὰ μειρακίων μὴ πάνυ συνεῖναι, μηδὲ γυμνοῦσθαι ἐν παλαίστραις καὶ γυμνασίοις. ὅθεν ἐγὼ οἶμαι ξυμβῆναι αὐτοῖς ταῖς μητράσι μίγνυσθαι· ὥσπερ οἱ πῶλοι ἐπειδὴ ἀδρότεροι ὄντες ἀκολουθῶσιν ἔτι ταῖς μητράσιν, ἐπιβαίνειν ζητοῦσι· τὸ μέντοι τῆς τροφῆς καὶ ἐνταῦθα δείκνυσι τὴν ἰσχύν· καλλίων μὲν γὰρ δὴ πολὺ ἵππος ὄνου· οἱ δέ γε ὄνοι οὐκ ἐπιθυμοῦσιν ἵππων διὰ τὴν φύσιν; εἰ μὴ ὃς ἂν ᾖ τεθραμμένος ἵππου γάλακτι: ὁμοίως καὶ ἵππος πωλευθεὶς ὑπὸ ὄνου τὸ αὐτὸ πάσχει. Ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἡ ἐξουσία παράνομόν τι ἐστι. Νέρωνα οὖν πάντες ἐπιστάμεθα ἐφ' ἡμῶν, ὅτι οὐ μόνον ἐξέτεμε τὸν ἐρώμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετωνόμασε γυναικεῖον, τῆς αὐτοῦ ἐρωμέ-

νης καὶ γυναικὸς, ἧς ἐκεῖνος ἐπιθυμήσας ἔγημεν· ἀναφανδὸν εἴρξας τὴν πρόσθεν, ἐφ' ᾗ τὴν βασιλείαν εἰλήφει.

Ο ΔΕΙΝΑ. Καὶ τί ἦν τὸ ὄνομα τῇ γυναικὶ, ὃ τῷ εὐνούχῳ ἔθετο; ΔΙΩΝ. τί δέ σοι τοῦτο; πάντως γὰρ οὐ Ῥοδογούνη ἐλέγετο· ἀλλ' ἐκεῖνός γε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας διεκέκριτο· καὶ παιδίσκαι ἠκολούθουν ὁπότε βαδίζοι, καὶ ἀμπίσχετο ἐσθῆτα γυναικείαν, καὶ τά τε ἄλλα οὕτως ἠναγκάζετο ποιεῖν· τέλος δὲ πρoυτέθησαν μεγάλαι καὶ τιμαὶ καὶ χρήματα ἄπειρα τὸ πλῆθος, ὅστις αὐτὸν γυναῖκα ποιήσειεν.

Ο ΔΕΙΝΑ. οἱ δ' οὖν καὶ ὑπέσχοντο; ΔΙΩΝ. τί δαί; οὐκ ἔμελλον ἐκείνῳ ὑποσχέσθαι τοσαῦτα διδόντι; ἢ οὐκ οἶσθα τὴν δύναμιν τοῦ διδόντος ὅση ἐστίν; ὅπου γε καὶ ὁπόταν βασιλέα ἀποδεῖξαι δέοι, τὸν πλουσιώτατον αἱροῦνται, καὶ παρ' οὗ ἂν ἐλπίσωσιν ὡς πλεῖστον ἀργύριον λήψεσθαι· τὰ δὲ ἄλλα οὐδὲν φροντίζουσιν ὅπως ἂν ᾖ· κἂν μέλλῃ πάντας διατεμεῖν παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν, τούς τε ἄλλους ἅπαντας, καὶ αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς εἰληφότας τὰ χρήματα. καὶ ἔτι πάντων αὐτοὺς καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀφαιρήσεσθαι· τούτῳ δὴ μάλιστα περιῆν ὁ Νέρων, καὶ οὐδεὶς ἀντέλεγεν αὐτῷ περὶ οὐδενὸς, ὅ, τι εἴποι, οὐδ' ἀδύνατον ἔφη εἶναι ὃ κελεύσειεν· ὥστε καὶ εἰ πέτεσθαι κελεύοι τινὰ, καὶ τοῦτο ὑπέσχετο αὐτῷ· καὶ συχνὸν χρόνον ἐτρέφετο ἔνδον παρ' αὐτῷ ἐν τοῖς βασιλείοις ὡς πτησόμενος. μόνος γὰρ δὴ οὐδένα τρόπον ἐφείδετο χρημάτων, οὔτε διδοὺς, οὔτε λαμβάνων. διὰ μόνην μέντοι ταύτην τὴν ὕβριν καὶ ἀπέθανε, τὴν εἰς τὸν εὐνοῦχον. ὀργισθεὶς γὰρ ἐξήνεγκεν αὐτοῦ τὰ βουλεύματα τοῖς περὶ αὐτόν· καὶ οὕτως ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἠνάγκασαν ὅτῳ ποτὲ τρόπῳ ἀπολέσθαι αὐτόν· οὐδέπω γὰρ καὶ νῦν τοῦτό γε δῆλόν ἐστιν· ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκεν, οὐδὲν ἐκώλυεν αὐτὸν βασιλεύειν τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅν γε καὶ νῦν ἔτι πάντες ἐπιθυμοῦσι ζῆν· οἱ δὲ πλεῖστοι καὶ οἴονται, καὶ τρόπον τινὰ οὐχ ἅπαξ αὐτοῦ τεθνηκότος, ἀλλὰ πολλάκις, μετὰ τῶν σφόδρα οἰηθέντων

αὐτὸν

αὐτὸν ζῆν. Ο ΔΕΙΝΑ. Σὺ μὲν ἀεὶ λόγους ἀνευρίσκεις, ὥστε διασύρειν τὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ νῦν ἐξ οὐδενὸς ὡς εἰπεῖν ἐπὶ ταῦτα ἦλθες· ὃ δὲ ἐβουλόμην ἐρέσθαι οὐκ εἴασας. ΔΙΩΝ. Ἴσως γάρ μου καταφρονεῖς καὶ ἡγῇ με ληρεῖν, ὅτι οὐ περὶ Κύρου καὶ Ἀλκιβιάδου λέγω, ὥσπερ οἱ σοφοὶ ἔτι καὶ νῦν· ἀλλὰ Νέρωνος καὶ τοιούτων πραγμάτων νεωτέρων τε καὶ ἀδόξων, ὧν μνημονεύω. τούτου δὲ αἴτιον, τὸ μὴ πάνυ φιλεῖν τοὺς τραγῳδοὺς, μηδὲ ζηλοῦν· ἐπεὶ οἶδα, ὅτι αἰσχρόν ἐστιν ἐν τραγῳδίᾳ τοὺς νῦν ὄντας ὀνομάζειν· ἀλλὰ ἀρχαίου τινὸς ἔδει παραδείγματος, καὶ οὐδὲ πάνυ πιστοῦ· οἱ μὲν οὖν ἔμπροσθεν οὐκ ᾐσχύνοντο τοὺς τότε ὄντας ὀνομάζειν, καὶ λέγοντες καὶ γράφοντες· οἱ δὲ νῦν ἐκείνους ἐξ ἅπαντος ὀνομάζειν ζητοῦσιν· ἥτινι δὲ σοφίᾳ πράττουσιν αὐτὸ, ἐγώ σοι ἐρῶ· καὶ μὴ πάντα φλυαρεῖν με φῇς, ἀλλ' ἴσως ὅπου δέῃ· πάντως γάρ τινι τῶν βιβλιοπωλῶν προσέσχηκας;

Ο ΔΕΙΝΑ. Διὰ τί δὴ τοῦτό με ἐρωτᾷς; ΔΙΩΝ. Ὅτι εἰδότες τὰ ἀρχαῖα τῶν βιβλίων σπουδαζόμενα, ὡς ἄμεινον γεγραμμένα καὶ ἐν κρείττοσι βιβλίοις· οἱ δὲ τὰ φαυλότατα τῶν νῦν καθέντες εἰς σῖτον, ὅπως τό γε χρῶμα ὅμοια γένηται τοῖς παλαιοῖς, καὶ προσδιαφθείροντες, ἀποδίδονται ὡς παλαιά. Ἀλλὰ τί ἦν, ὃ πάλαι δὴ ἐρέσθαι σπεύδεις; Ο ΔΕΙΝΑ. Περὶ τοῦδε τοῦ νεανίσκου ὅστις τέ ἐστι, καὶ ὅτινος υἱός· ὡς ἐγὼ οὐδένα πώποτε ἐξεπλάγην· ἡ μὲν γὰρ ἡλικία παῖδα αὐτὸν ἐνδείκνυσιν, ἑκκαίδεκα ἴσως, ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν. τὸ δὲ μέγεθος οὐδενὸς ἧττον τῶν ἀνδρῶν· ἡ δὲ αἰδὼς τοιαύτη, ὥστε καὶ τὸν προσιόντα αἰδεῖσθαι εὐθὺς ποιεῖ· καὶ οὐκ ἔστιν ἐπὶ πλέον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὁρᾶν, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ἀποβλέψειεν ἀπὸ τύχης. οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἀναιδὴς ἢ λίθινός ἐστιν, ὅστις ὑπομενεῖ καὶ ἀντιστήσεται ὁρῶν αὐτόν· ἀλλ' εὐθὺς ἀνάγκη τραπῆναι καὶ μεταβαλέσθαι τὼ ὀφθαλμώ· τοῦτο δὲ τὸ πάθος πάνυ θαυμάζω, ὅτι τὸ κάλλος, ἐὰν μετὰ αἰδοῦς ᾖ, καὶ τοὺς ἀναιδεῖς τρέπει τε καὶ ἀναγκάζει αἰδεῖσθαι. ΔΙΩΝ. Ἴσως γὰρ οὐ

προσ-

προσενόησας τὸ ἐν τοῖς ὕδασι γιγνόμενον. Ο ΔΕΙΝΑ. τί δή; ΔΙΩΝ. Ὅτι τῦ ἡλίε ἐπιλάμψαντος εἰς τὸ κατευθὺ, μάλιϛα ἀντιλάμπει. καὶ ἴσως ἑώρακας ἐν τοῖς τοίχοις τὸ κινέμενον καὶ περιτρέχον φῶς· ἐκ ὂν ἀληθινόν· ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς ὕδασιν αὐγῆς τῦ ἡλίε γεγονὸς πρὸς τὸ μάλιϛα κατευθύ· τοιῦτον ἐν τι καὶ ἀπὸ τῆς ἀληθινῆς αἰδῦς ἀντιλάμπει τε καὶ ποιεῖ δοκεῖν αἰδεῖσθαι τὲς ἐρῶντας· ἔπειτ᾽ εὐθὺς ἐπελθόντες ἀναιδεῖς εἰσιν· ὡς ἔμοιγε καὶ ὁ παιδοτρίβης ἐδόκει καὶ αὐτὸς οἷον ἐνθεσιῶν τε καὶ ἐκπεπληγμένος. ἐκῦν ἔτι μᾶλλον θαυμάσεις, ἐπειδὴ πύθῃ, ὅτι ἔτος τοιῦτος ὢν ἐδενὸς υἱός ἐϛιν. Ο ΔΕΙΝΑ. Πῶς λέγεις μηδενὸς υἱὸν εἶναι αὐτόν; ΔΙΩΝ. Οὕτως ὅπως σὺ ἐπύθε ὅτε ἐϛίν· οἶμαι γὰρ ἐρωτᾶν σε, ὅτε υἱός ἐϛιν. Ο ΔΕΙΝΑ. Ἀλλ᾽ ἢ τῶν σπαρτῶν ἐϛιν εἷς;

ΔΙΩΝ. πρέποι μὲν ἂν τῷ μεγέθει αὐτῦ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ, εἴ γε ἐπιεικεῖς ἦσαν, καὶ φιλάνθρωποι τὰς φύσεις, ὥσπερ ὅδε· ἀλλὰ μὴ παντελῶς σκληροὶ καὶ ἄγριοι, τῆς γῆς τὰ τέκνα. ἐπεί γε τὸ σῶμα ἐ φαύλως εἰκάζεις, Βοιωτίῳ μᾶλλον εἰκάζων αὐτὸ, ἢ Λακωνικῷ τε καὶ Ἀττικῷ· ὅτι μὲν γὰρ Ἑλληνικῶν ἄκρος ἐϛὶν ἐ δεῖ δήπου ἀγνοῆσαι.

Ο ΔΕΙΝΑ. Τί γάρ; εἴη τις ἂν τῦ γένες διαφορὰ πρός γε τὸ κάλλος;

ΔΙΩΝ. ἀλλ᾽ ἐκ οἴει τὸ μέν τι βαρβαρικὸν εἶναι, ὥσπερ εἶδος, καὶ κάλλος; [ἢ ἐδένα οἴει γίγνεσθαι ἐν τοῖς βαρβάροις καλόν;] τὸ δὲ Ἑλληνικὸν, ὥσπερ καὶ φωνὴν καὶ ἐσθῆτα; ἀλλ᾽ ὁμοίως σοι δοκεῖ γενέσθαι καλὸς Ἀχιλλεύς τε καὶ Ἕκτωρ; Ο ΔΕΙΝΑ. Οὐ γὰρ μόνον ὡς περὶ ἀνδρείας τῦ Ἕκτορος ὁ ποιητὴς διέξεισιν; ΔΙΩΝ. ὅπε γε τὰς ναῦς ἐμπίπρησιν· ἐ γὰρ, οἶμαι, περὶ κάλλους αὐτῷ ἔπρεπεν αὐτῦ ἔτι μεμνῆσθαι· τελευτήσαντος δὲ καὶ γυμνωθέντος, ἐκπλαγῆναί φησιν αὐτῦ τὸ κάλλος τὲς Ἀχαιὲς ἰδόντας· ἔτω πως λέγεται. Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος. ἐ γὰρ, οἶμαι, πρότερον ἦν αὐτοῖς

σχολὴ θηήσασθαι αὐτὸν ἀκριβῶς· καὶ τὰ ἄλλα σχεδὸν σαφέστερον ἐπέξεισιν, ὡς περὶ ἄλλου τινὸς τῶν καλλίστων. τήν τε γὰρ κεφαλὴν χαρίεσσαν αὐτοῦ φησιν εἶναι, καὶ τὴν κόμην πάνυ μέλαιναν, καὶ τὸ σῶμα οὐ σκληρόν· περὶ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως εἴδους οὐδὲν λέγει καθ' ἕκαστον, ἢ τῆς κόμης, ὅτι ξανθὴ ἦν· καὶ περὶ τῆς Εὐφόρβου κόμης καὶ Πατρόκλου, ὡς μάλιστα ἐν ἀκμῇ τελευτησάντων. καὶ περὶ τῶν ἄλλων σμικρόν τι περὶ ἑκάστου καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῶν καλλίστων. πλὴν ὅτι γε οὐδὲ κἂν εἴποι, τούσδε ὁμοίως ἀνεῖναι καλοὺς, οὐδὲ Ἀλέξανδρον, ἢ Εὔφορβον, ἢ Τρωΐλον ἐοικέναι Μενελάῳ καὶ Πατρόκλῳ καὶ Νιρεῖ· οὐδὲ ἐν τοῖς Βαρβάροις Σέσωστριν τὸν Αἰγύπτιον, ἢ Μέμνονα τὸν Αἰθίοπα, ἢ Μινύαν, ἢ Εὐρύπυλον, ἢ Πέλοπα.

Ad hoc exemplum possunt illustrari omnes et Dionis et aliorum dialogi huius generis: in quibus desiderantur hodie librariorum culpa certae notae, quibus auctores vsi erant ad designandam mutationem personarum: de quibus accurate disputamus in libro De Critica. Porro continet hic liber sermonem habitum, cum e palaestra redirent Dio et ille alter, quicum loquitur. Solebant animi caussa etiam viri graues adire gymnasia, et exercentes adolescentes spectare. Forte ibi tum visus adolescentulus quidam formae adeo bonae, vt omnium oculos in se raperet. hinc nata occasio dialogi: cuius scopum ante aperuimus. Nunc pro ratione instituti quaedam breuiter adnotabimus. De leonibus Europaeis consule Aristotelem et Plinium.

501. 14. Ait de pulchritudine: πονηρῶν βλεπόντων σβέννυται, ὥσπερ τὰ κάτοπτρα. constat multis rebus hebetari specula et suum amittere fulgorem. notissimum est de mulierum profluuio. mirum, quod Plinius in XI. scribit: *Hominum dentibus quoddam inest virus: namque et speculi nitorem ex aduerso nudati hebetant.* Ἀναρχίαν ἀναγρά-

φειν

φειν soliti Athenienses, cum Rempublicam administrabant magistratus illegitimi, et qui per vim irruperant: cuiusmodi tempora duo in illorum historiis sunt insignia: ante praetorem Euclidem, et Triginta tyrannorum. Quia igitur magistratus non legitime creati pro non magistratibus habentur, ideo ἀναρχίαν id tempus vocarunt in suis fastis.

501. pen. ναὶ μὰ Δία ὡς Πέρσαι γε ἐνόμιζον] sunt ista Dionis, sermonem alterius excipientis, qui ex iis, quae ante dicta sunt, collegit, nullam omnino exstare iam pulchritudinem. Negat Dio respondens, eam esse mentem suam: fateri enim, et sua aetate pulchros reperiri posse multos: caeterum non vera pulchritudine, quam intelligebat superiore oratione, sed illa, quae fuit a Persis probata: foeminea nempe ac molli, vt postea explicatur. Non erit attendenti dubium, quin haec sit loci istius sententia. Quare supplendum aliquid necessario: puta ἀλλ' εἰσὶ πολλοὶ ναὶ μὰ Δ. potes etiam breuius: Ναὶ μὰ Δία, εἰσὶν, ὡς Π. De XXX. tyrannis Xenophon, in II. Ἑλληνικῶν. Dio, qui Critiam vnum e XXX. vocat νομοθέτην, respicit Xenophontis verba de illorum creatione. ἔδοξεν, ait, τῷ δήμῳ τριάκοντα ἄνδρας ἑλέσθαι, οἳ τοὺς πατρίους νόμους ξυγγράψουσι, καθ' οὓς πολιτεύσουσι.

502. 5. Scribe, ὃς οὐδένα αὐτῶν ἑλ. et φανερὸν ὅτι. item, σχεδὸν δὲ καὶ πάντες οἱ βάρβαροι, ἥπερ τὰ ἄλλα ζ. barbarorum plerique de pulchritudine iudicant non aliter ac bruta animalia: quibus id solum pulchrum est, in quod libidine feruntur. is autem est foemineus sexus. quod hic legitur, περιθεῖναι τῷ ξύλῳ δέρμα βοὸς, in aliis libris scribitur περιτεῖναι. lego περιτείνας. cum extendisset circum vaccam ligneam corium bubulum. elegans verbum περιτείνειν. melius autem quadrat hic participium, quam verbum. τροφὴ

educatio est, non cibus, vt vertit interpres in istis, ἴσως δὲ καὶ ἡ τροφὴ αἰτία τοῖς Πέρσαις.

In iis, quae de Nerone scribit Dio, vereor, ne fraudi illi fuerit senilis memoria: aut erat vir optimus rerum Romanarum, etiam sui temporis, et incuriosus et ignarus. Nam falsum est, quod paullo post narratur de illius caede, quasi etc. *Falsi sumus, cum existimavimus lapsum Dionem in Neronis vxoribus. plane occupatus alibi erat animus nobis, cum illius verba, in quibus nulla est obscuritas, adeo ἐπ' ἀριστερὰ acciperemus. Quamobrem vetus dictum sustulimus, καὶ σπεύδοντες τυφλὰ ἐτίκτομεν. Sed huiusmodi παροράματα aequus lector facile uobis condonarit: qui meminerit, quam sit τῶν μουσικῶν ἐπινοιῶν nouerca inimica, festinatio.* [ita nempe Casaub. olim scripserat: Erat vir optimus rerum Romanarum valde ignarus. namquod ait, Neronem Sporo nubentem εἶρξαι ἀναφανδὸν, hoc est, palam nuntium remisisse priori coniugi, ἐφ' ᾗ τὴν βασιλείαν εἰλήφει, de Octauia intelligit, filia Claudii: quam cum vxorem duxit Nero, imperium accepit pro dote: quod et Burrus illi exprobrauit, cum propter Sabinae amorem Octauiam eiiceret. non igitur Octauiae successit Sporus, vt scribit Dio: sed Sabinae, cum multo ante prima Neronis vxor Octauia eiecta primo, deinde etiam occisa fuisset.] Falsum etiam est, quod paullo post narratur de Neronis caede: quasi occasionem ei Sporus praebuisset iniuriae impatiens. quis historicorum hoc dixit? imo vero contrarium plane iidem affirmant: narrant enim Sporum adeo fidelem marito suo Neroni fuisse, vt e quatuor illum comitantibus, (plures enim non erant) cum periit, vnus ipse fuerit: sed enim manifesto confunduntur a Dione duae historiae, caedis Neronis et caedis Domitiani. Quod enim scribit, tum mori coactum Neronem, postquam eius consilia a Sporo fuissent detecta familiaribus ac domesticis: quis non videt halluci-

lucinationem eſſe, cum ea tribuantur Sporo Neronis, quae de Domitiani puero quodam garrulo, vt erant Alexandrini, hiſtorici narrant? qui conſilium tyranni illius de occidenda vxore Domitia atque aliis procerum multis, ipſi Domitiae detexit, traditis illi pugillaribus, vbi erant nomina omnium inſcripta interimendorum. Audiamus Dionem Caſſium in Domitiano: *ἤκουσα δὲ ἔγωγε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοὺς Δομετιανὸς ὑποπτεύσας ἀποκτεῖναι ἠθέλησε, καὶ σφῶν τὰ ὀνόματα ἐς σανίδιον φιλύρινον δίθυρον ἐσγράψας, ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ, ἐν ᾗ ἀνεπαύετο, ὑπέθηκε· καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυμνῶν τῶν ψιθύρων, καθεύδοντος αὐτοῦ μεθ' ἡμέραν, ἀφελόμενον εἶλεν, οὐκ εἰδὼς, ὅ, τι φέροι. προσυχοῦσα δὲ αὐτῷ ἡ Δομιτία, τά τε γεγραμμένα ἀνέγνω, καὶ ἐμήνυσε καὶ ἐκείνοις. κἀκ τούτου καὶ ἄλλως διανοούμενοι, συνετάχυναν τὴν ἐπιβουλήν.*

503. 21. Fallitur interpres, cum illa, *πάντως γὰρ οὐ Ῥοδογούνη ἐλέγετο*, accipit *ἐρωτηματικῶς*, neque obſeruat ſic digerenda eſſe haec, vt a nobis factum. Vbi audiſſet qui cum Dione loquitur, muliebre nomen Sporo fuiſſe a Nerone impoſitum, cupide petiit illud ipſum nomen ſibi indicari. at Dio, vel quia curioſitatis vanae amici nollet habere rationem, *quid hoc ad te?* inquit. *certe enim Rhodogune non fuit appellatus Sporus.* quod ita accipiendum: putas Neronem Sporo ſuo illuſtre aliquod ex antiqua hiſtoria nomen indidiſſe: cuiuſmodi eſt Rhodogune: ideo illud cupis cognoſcere. falleris vero: nam obſcurum et indigena nomen Sporo inditum. itaque nihil ad te: qui praeſertim nomina recentia faſtidias, neque alia libenter audias, quam quae ex antiquitate ſint petita. de hoc veterum nominum ſtudio paullo poſt Dio acturus eſt: quae ad horum verborum lucem ſunt adhibenda. Sporus dictus eſt Sabina nouo nomine, et Poppaea. Rhodogu-

dogune nobilium foeminarum in Asia frequens nomen apud Herodotum, Iustinum, Appianum, Polyaenum, alios. *διατέμνειν* non est *castrare:* sed *ἁπλῶς* de grauissimo supplicio vsurpatur: vt in euangelio D. Matthaei *διχοτομεῖν*: apud poëtam *διαμελεϊςὶ τέμνειν*. Neronem mortuum non semel, sed saepius, ait, propter Pseudonerones, de quibus ad Suetonium notabimus.

505. 19. Inepta possit videri eiusdem vocis repetitio in istis: *εἰδότες τὰ ἀρχαῖα τῶν βιβλίων σπȣδαζόμενα, ὡς ἄμεινον γεγραμμένα, καὶ ἐν κρείττοσι βιβλίοις*. eruditus interpres *ἐν βιβλίοις* interpretatur in chartis. qua notione *βυβλίον* scribi, non *βιβλίον*, sanctio postulat grammaticorum.

506. 7. Natura ita comparatum est, vt, si quem vehementer venereris, aut mireris impensius, siue propter excellentem formam, vt hic dicitur, siue ob aliam caussam, ei, acrius te contuenti, quasi ad fulgorem Solis vultum submittas: hanc adspectus infirmitatem elegantissime comparat Dio cum luminis solaris repercussione, quando aquam in pelui ferit: quod *ἀντιλάμπειν* ipse appellat. At *τὸ κινȣμενον καὶ περιτρέχον φῶς ἐν τοῖς τοίχοις*, est quod philosophi dicunt *τὸ ἀνακεκλασμένον φῶς*: illa, inquam, tremula, et vaga atque instabilis impressio, ex aquae crispatione procedens, quae per laquearia et parietes cernitur volitare. Eadem comparatione vsus est Apollonius, sed in alia re. libro enim tertio diuisum in multas curas animum his versibus expressit:

Πυκνὰ δέ οἱ κραδίη ςηθέων ἔντοσθεν ἔθυεν,
Ἠελίȣ ὥς τίς τε δόμοις ἐνιπάλλεται αἴγλη
Ὕδατος ἐξανιȣ̃σα, τὸ δὴ νέον ἠὲ λέβητι
Ἠέ πȣ ἐν γαυλῷ κέχυται· ἡ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὠκείῃ ςροφάλιγγι τινάσσεται ἀΐσσȣσα.

tam

tam elegantem locum non ſiuit intactum diuinus Maro: cuius verſus plus quam aureos de Aenea, magno curarum aeſtu fluctuante, non poſſum quin adſcribam:

Sicut aquae tremulum labris vbi lumen ahenis
Sole repercuſſum, aut radiantis imagine Lunae,
Omnia peruolitat late loca, iamque ſub auras
Erigitur, ſummique ferit laquearia tecti.

non ſine fructu et voluptate haec conferas cum verbis Dionis.

507. 7. Ἀλλ' ἢ τῶν σπαρτῶν ἐςὶν εἷς] immani erroreinterpres σπαρτῶν accepit pro Σπαρτιατῶν. nam Spartos poëtis celebratos intelligit, homines terra natos, (ideo ſequitur, τῆς γῆς τὰ τέκνα) e dentibus draconis Marte geniti, quem Cadmus occiderat. Lege poëtarum interpretes: omnia quidem ad vnguem conueniunt, quae hic de Spartis dicuntur, cum iis, quae apud fabularis hiſtoriae auctores de iisdem leguntur. Meminit Spartorum etiam alibi Dio, vt in IV. de regno, qui notabilis eſt locus, et in X. et in XXIII. vbi ſatu Iaſonis, non Cadmi, ſcribit procreatos: aliter quam Apollodorus, Hyginus atque alii. Scribo paullo poſt: ὅτι μὲν γὰρ τῶν Ἑλληνικῶν ἄκρως ἐςὶν, ὃ δεῖ δή πȣ ἀγνοῆσαι. appellat ἄκρως Ἑλληνικὸν eum, qui forma, vultu, cultuque nihil exoticum, nihil non Graecanicum referat. Mox commiſſa tranſpoſitio eſt in iſtis, ἢ ȣ̓δένα οἴει γιγνεσθαι ἐν τοῖς Βαρβάροις καλόν. quae verba ſua legitima ſede mota, in medium ſermonem Dionis ſunt inferta, cum tamen Dionis non ſint, ſed illius, qui eum ipſo loquitur. Quare totum locum ita concipimus: τί γάρ; εἴη τις ἂν τȣ͂ γένȣς διαφορὰ πρός γε τὸ κάλλος; ἢ ȣ̓δένα οἴει γίγνεσθαι ἐν τοῖς Βαρβάροις καλόν; Ἀλλ' ȣ̓κ οἴει τὸ μέντοι Βαρβαρικὸν εἶναι, ὥσπερ εἶδος, καὶ κάλλος· τὸ δὲ Ἑλληνικόν,

κὸν, ὥσπερ καὶ φωνὴν καὶ ἐσθῆτα; Porro et haec et ſequentia quantum perſonarum diſtinctione illuſtrentur, nemo ambiget, qui ad lectionem cerebri ſanus acceſſerit.

508. 9. οὕτω πως λέγεται] malim, οὐχ οὕτω πος λέγεται; In fine pro Μινύαν, qui mihi incognitus eſt, ſcribendumne ſit Μίνωα, lectoris eruditi arbitrium facio.

509. Quae ſit adfinitas inter philoſophiam, et germanam rhetoricen, explicatur hac diſſertatiuncula: etſi aliud videtur titulus promittere. Ait inter caetera: οἱ φιλόσοφοι δὲ πόῤῥωθεν τὰ πράγματα ὁρῶσιν, ἐπ' αὐτὸν ἐξετάζοντες, ὁποῖα ἄττα ἐστί. Scribendum, ἐπ' αὐτῶν: hoc eſt, in abſtracto, non in concreto, ſicut loquuntur in ſcholis. Ait, ὥσπερ ἐπὶ τρυτάνης, ἔφη τις, οἶμαι, τῶν ῥητόρων αὐτῶν, ἐπὶ τὸ λῆμμα ἀεὶ ῥέποντες. orator, quem ait, eſt Demoſthenes: cuius verba ſunt ſub finem orationis Pro corona: οὐδ' ὅσα συμβεβούλευκα πώποτε τούτοις ὁμοίως ὑμῖν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐν τρυτάνῃ ῥέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα.

512. Dionis verba: εἰ γὰρ ἅπαξ ἔδει κλαίειν τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν ἀτυχίαν, καὶ γενομένους προσήκει θρηνεῖν, τῶν ἐσομένων αὐτοῖς κακῶν ἕνεκεν· καὶ τελευτήσαντας, ὅτι πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασι· καὶ πάντας, ὅτι εἰσὶν ἐν κακοῖς. Triplicem ſtatuit hominum conditionem: naſcentium, defunctorum, et vitam agentium. quod ſi propter humanae ſortis infelicitatem lamentari homines oportet: omnes, ait ille, lacrymis digni: naſcentes, propter futura mala: mortui, propter praeterita: in vita poſiti, propter inſtantes calamitates, quibus vndique obſidentur. cum hoc velit Dio, videndum eſt, quam bene ſcriptum ſit, καὶ πάντας. poſtulat enim ſententia καὶ ζῶντας. quod vel ea ratione poteſt probari, quod aduerſatur vulgata lectio ei, quod modo dixit, mortuos miſeros eſſe,

pro-

propter mala, quae olim tulerint, non autem quae iam ferant. nullum enim ponere se in morte sensum iis verbis significabat. quare falsum fuerit, mortuos εἶναι ἐν κακοῖς. falso igitur dixerit πάντας.

514. vlt. Scribendum, Δαίμονα δὲ ἄλλως ἀγαθὸν λέγεις; Ἔγωγε, ὥσπερ ἄνθρωπον· ἔτι δὲ μᾶλλον θεόν. Ἦ τοὺς θεοὺς εἴπερ νομίζεις ἀγαθοὺς εἶναι, οὐ δικαίους νομίζεις, καὶ φρ. etc. vel, Πῶς γὰρ οὔκ; ὥσπερ ἄν. Putasne, ait, daemonem aliter et per se consideratum, (non quomodo dicimus hominem εὐδαίμονα, vel κακοδαίμονα.) bonum esse aliquem? Sane: sicut et hominem esse arbitror quendam bonum: sed daemonem tanto magis, quia sit deus.

517. 7. Deesse aliquid in istis recte obseruatum est: τοὺς δὲ πειθομένους ἀνάγκη καλῶς ἀπαλλάττειν, καὶ τί ἂν γίνεσθαι * οὐκ ἂν θαυμάζειν οὕτως ἔχειν. sed hoc amplius notabis personarum confusionem, quam non animaduertit interpres.

527. Qui in nostris libris XXVI. λόγος numeratur, Photio est LXXVII. Eius titulum agnoscit ille Patriarcha eundem, qui est hodieque: διατριβὴ περὶ τῶν ἐν συμποσίῳ. scopum tamen auctoris ex illis verbis non capias. melius igitur sic inscribas ex ipso Dione, qui thesim huius dissertationis statim initio proponit: Ὅτι οἱ ἄνθρωποι γίνονται καταφανεῖς, ὁποίαν ἔχουσι διάνοιαν ἕκαστος ἐν ταῖς πανηγύρεσιν, οὐχ ἧττον, ἢ ἐν τοῖς συμποσίοις. Moris fuit antiquis Philosophis illis, qui in corripiendis publicis moribus operam suam occupabant, celeberrimos quosque hominum conuentus adire, et grauium sermonum occasionem ex iis, quae agerentur, captare. ad panegyres igitur illas Graecorum nobilissimas itabant: persuasi, vt hic ait Dio, sicut in conuiuiis ingenia sua et studia produnt homines: ita etiam, ac multo quidem magis, in huiusmodi conuentibus palam ipsos facere, quomodo erga virtutem aut

 vitium

vitium essent affecti. Idcirco scribebat Dio Isthmici initio, Diogenem Cynicum ad ludicrum Isthmium ventitasse: non eo animo, quo soliti sunt caeteri: sed ἐπισκοπῦντα τὺς ἀνθρώπυς, καὶ τὴν ἄνοιαν (non male scribas διάνοιαν, ex huius principio, vbi in eadem sententia eam vocem posuit.) αὐτῶν· ᾔδει γὰρ, ὅτι φανερώτατοί εἰσιν ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς πανηγύρεσιν. Cynicum Diogenem imitati sunt cum alii sapientiae professores, tum etiam Dio noster: cuius λόγοι nonnulli aliud nihil sunt, nisi sermones ab ipso habiti, cum ad ludos, eo quem diximus fine, venisset. Eius generis dissertationes aliquot Dionis, vt haec, et sequentes duae, atque aliae.

527. 19. Lege hic, ἔτοι μὲν ἂν σχεδόν τι μαινόμενοι, πολλὰ κακὰ δρῶσιν. non, πολλὰ καὶ δρῶσιν. sic statim, κακὰ ἐργάσασθαι.

529. 5. Ait, ἔτος ὑπὸ τῆς ταραχῆς καὶ τῦ πλήθυς τῶν ἄλλων, ἡσυχίαν ἄγει. non displiceat ἀπὸ τῆς τ. immunis est a caeterorum perturbatione, nec turbae eorum se immiscet. ὑπὸ tamen non damno.

529. 15. Scribe οἷον χρήματα ἐκδανείζοντα πολλά. qui magnam pecuniae vim in foenore positam habeat. Sub finem, πρότερον δὲ ἕ. ἔτως ἄρα καὶ περὶ τὸ σῶμα ἔχυσιν οἱ ἀνόητοι.

530. 5. Pessimo vero flagitio haec ita scribuntur, ὡς οἷόν τε ἀκολάςως καὶ ἀδεῶς χρῶνται, θεραπεύειν σφᾶς κελεύυσιν. tota periodus transpositione et omissione corrupta est: quam legitimo ordini hoc modo restitues, atque explebis: τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ὐδὲν αὐτοῖς μέλει, ὅπως δύνωνται ὑγιαίνειν· ἀλλὰ σιτίοις τε καὶ οἴνω καὶ ἀφροδισίοις, ὡς οἷόν τε ἀκολάςως καὶ ἀδεῶς χρῶνται· ἐὰν δ' ἄρα τις καταλαμβάνῃ κόπος, ἢ περὶ τὰς τῦ ἀέρος μεταβολὰς ἀηδῶς ἔχωσιν, ἰατρῷ χρῶνται, καὶ θεραπεύειν σφ. κ.λ. quae desiderantur, possunt et aliter suppleri: quod lectoris arbitrio relinqui-

quimus. sententia quidem ea sit oportet, quam exhibet nostra emendatio: a qua non longe abit interpres: cuius iudicium neutiquam aspernandum.

531. Melancomas quidam fuit pugil nobilissimus, Tito imperatori vnice dilectus. Huius vincendi ratio erat digna admiratione, non minus quam rara et singularis. cum enim pugilatus sit τῶν βαρέων ἀγώνων, et cestibus contundi solerent victi a victoribus, donec cogerentur, amissis saepe auribus, et facie misere lacerata, ἀπειπεῖν, ac victos sese fateri: Melancomas contra, non caedendo, sed manus sustinendo in altum sublatas, quasi ictum meditaretur, antagonistis exprimebat ἥττης confessionem. Themistius Euphrades oratione X. ἦν τις ἐπὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων πύκτης ἀνὴρ, Μελαγκόμας ὄνομα αὐτῷ, κάλλιστός τε καὶ μέγιστος, καὶ τὴν τέχνην εὐδοκιμώτατος, ὃ καὶ τὸν Τίτον φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα· οὗτος οὐδένα πώποτε τρώσας, οὐδὲ πατάξας, μόνῃ τῇ στάσει, καὶ τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσει πάντας ἀπέκναιε τοὺς ἀντιπάλους. ἀπῄεσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ χαίροντες, τῆς δὲ παρασκευῆς ἡττημένοι. hic est Melancomas, de quo scripti sunt Dioni duo libelli, XXVIII. et qui eum sequitur. Facit Dio mentionem Iatroclis antagonistae Melancomae: animis quidem illi paris: caeterum viribus et arte longe inferioris. itaque victum hunc ait a Melancoma, eo quem diximus artificio, tum alias, tum in Neapolitano certamine quodam. Auctoris mens ista: sed verba obscuriora, nec erudito interpreti intellecta. οὗτος, ait, Ἰατροκλῆς ὁ τοῦ Μελαγκόμα ἀνταγωνιστής· καὶ μόνος ἐκείνῳ οὐκ ἀξιῶν παραχωρεῖν, τό γοῦν ἐφ' ἑαυτῷ· οὐδὲν μέντοι πλέον ἐποίει· ἡττᾶτο γὰρ ἀεὶ ἐνίοτε δι' ὅλης ἡμέρας ἀγωνισάμενος· ἤδη μέντοι ἀπειρήκει· ὥστε τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀγῶνα τὸν ἐν τῇ Νεαπόλει, οὐδένα ταχύτερον τούτου ἐνίκησεν. fortasse aliquid deest, quod sine exemplaribus integrioribus diuinare

non

non possumus, minima tamen mutatione sententiam effeceris non incommodam, si scribas: ἤδη μέντοι ἀπειρήκει· ὥστε κατὰ τὸν τελευταῖον τ. α. totam periodum ita verte: *hic est Iatrocles Melancomae antagonista: et qui solus ei cedere, quantum quidem in ipso esset, indignum se iudicabat. caeterum nihil illum hoc iuuabat: semper enim vincebatur: et quidem aliquando post integri diei certamen. sed iam ceperat Iatrocles inferiorem se fateri: itaque in nouissimo agone Neapolitano neminem facilius, quam istum, vicit Melancomas.* etiam vt non addas illud κατὰ, sententia manebit: eritque locutio elegans. νικᾷν τὸν ἀνταγωνιστὴν τὸν ἀγῶνα, ita dictum, vt νικᾷν Ὀλύμπια τὸν δεῖνα. agon Neapolitanus, de quo loquitur, is est, opinor, quem Augustalia vocabant, Graeca inscriptio vetus ΣΕΒΑΣΤΑ. de quibus consule librum V. Iosephi Scaligeri De emendatione temporum. Cum ait Dio, Iatroclem cum Melancoma totos aliquando dies certasse: caue putes pugilatum inter eos commissum, nisi quomodo ante dicebamus ex Themistio: nam et Dio ipse paullo post, itemque in sequenti oratione, idem narrat sine vlla varietate.

534. 4. Notissimum athleticae rei verbum est λείπεσθαι pro vinci, et inferiorem esse in certamine. inde ἄλειπτος, qui antagonistae succubuit nunquam. Lapis Romae Demetrio pancratiastae positus.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ. ΕΡΜΟΠΟΛΕΙΤΗΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΑ. ΠΑΝΚΡΑΤΙΑϹΤΗΝ. ΠΕΡΙΟ-
ΔΟΝΕΙΚΗΝ
ΠΑΛΑΙϹΤΗΝ. ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ. ΑΛΕΙΠΤΟΝ

et paullo post in eadem inscriptione:

ΠΑΝΚΡΑΤΙΑϹΤΗϹ. ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΗϹ
ΑΛΕΙΠΤΟϹ. ΑϹΙΝΕΞΩϹΤΟΣ

Vbi

Vbi notabis et aliud verbum athleticum *ἀσυνέξωςος*: *qui loco moueri ab antagonista non-potuit.* Ita igitur accipies *τὸ ἄλειπτος* hoc loco.

536. 1. Ait, *ἔτι δὲ καὶ ἄλλες ὀνομάζοντος ἐμȣ̃.* significat se in medio sermone derelictum a paedotriba siue alipta, quem alloquebatur. *ὀνομάζοντος* igitur posuit, pro *ὀνομάσοντος*, vel *μέλλοντος ὀνομάζειν.*

536. Ἐπιτάφιος hic λόγος a Dione scriptus est athlothetae illius in gratiam, qui pro ratione sui muneris mortuum Melancomam laudauit. non multa hic sunt, quae nos alio properantes morentur: nonnulla tamen: vt

538. 6. *ȣ̓δ' εἰ πάντα μακρȣ̃ γήρως ἔτυχεν*] non agnosco hunc Hellenismum: nam vel *παντὸς μᾶλλον μακρȣ̃* scribendum, vel *πάμπαν μ.* Pulchritudinem laudans, hoc illi esse proprium ait; vt nullius commendatione egeat, ne opere quidem vllo, ex quo agnoscatur. apparere enim simul cum eo, qui sit illa praeditus.

540. vlt. longitudo temporis non est caussa *τȣ̃ σφάλλεσθαι*, et cur aliquis vincatur: sed experimenta ipsa, et certamina. cum igitur Melancomas in modica vita antagonistas omnis generis, eosque validissimos expertus sit, ac vicerit: nihil ei metuendum fuit a longiore vita. Dicuntur haec aduersus vulgi errorem, quo tempori attribuitur caussa eorum, quae fiunt in tempore. Philosophi dictum est in IV. Physicorum: *εἰώθαμεν λέγειν, ὡς ὁ χρόνος πάντα κατατήκει.* et multa id genus apud scriptores ex persuasione vulgi. atqui nihil agunt quantitates: tempus autem quid aliud, nisi quantitas quaedam et mensura motus?

543. 4. Non praestabo carere grauiore menda verba, quae iam subiiciam: distincta esse perperam, hoc liquet. sententia parebit, si ea sic emendes: *ὅσα δ' αὖ περὶ ἀθλήσεως, καὶ περὶ ἀθλητῶν εἴρηκα· καὶ ἀποδειχθέντος γε, ὅτι ἀρίςη ἐςὶ τῶν ἐν τῷ ἔργῳ· ἴσως δὴ καὶ*

μοὶ

μοὶ καὶ τοῖς παρȣσι προσήκων ὁ λόγος, ὥστε τȣ̃τον ἄριστον ἀποφαίνειν. Quia probauit ſuperius pugilatum eſſe grauiſſimum et laborioſiſſimum, ac proinde praeſtantiſſimum omnium certaminum : nunc ait, quae dixit de genere certaminis, quo vſus Melancomas, eadem dicta videri debere de ipſo eius ἀϑλήσεως athleta: cum igitur demonſtratum ſit, pugilatum anteire caetera omnia certamina: neque ipſi neque auditoribus dubitandum eſſe, quin omnes athletas ſuperauerit Melancomas. τὰ ἐν τῷ ἔργῳ, ſi ita ſcripſit auctor, appellat diuerſas certandi ſpecies, quibus vterentur athletae.

544. 4. Iaſonem referri inter eos, qui forma inſignes fuerint, non mirarer; qui meminerim, quantopere eius pulchritudinem laudet Medea apud Apollonium: miror tamen ideo, quia ſcribit Dio, iſtos, quorum nomina poſuit, nulla alia re niſi formae laude in notitiam hominum perueniſſe. quis dubitat falſiſſimum hoc eſſe in Iaſone? Ἰασίονος igitur ſcribo, non Ἰάσονος. vt Ganymedes Iouis, Adonis Veneris amore clari ſunt: ita Iaſion Cereris.

546. 8. Mendoſa ſunt initio Charidemi iſta: καὶ μȣ̃ φήσαντος, τȣ́τοιν ἐδήλȣ τὸν νεώτερον δὴ λέγων, ἐν Μεσήνῃ ἔτι εἶναι, μετὰ ȣ̃ διὰ πένϑος τἀδελφȣ̃, videtur legendum, τȣ́τοιν ἐδήλȣ τὸν ἕτερον (τὸν νεώτερον δὴ λέγων) ἐν Μεσήνῃ ἔτι εἶναι, μεγάλȣ διὰ πένϑος τἀδελφȣ̃.

549. 1. ego vocem πάτριον hoc loco poſſe ferri non puto. Lego igitur, ὥστε ἐμοὶ δοκεῖ τεράστιόν τι. imo, ait, multa dixit moribundus filius! et illa quidem diuina: vt videretur mihi res prodigio ſimilis. poſtea ait ſe veritum, ne filius ob imminentem mortem a ſe exiiſſet, et mentis ſuae non eſſet. loqui enim, ὥσπερ ἐνϑȣσιῶντα.

558. vlt. sensus est: in hoc conuiuio, quod vniverso generi hominum a Deo est apparatum, tantum cuique conuiuarum loci ad sedem suam esse attributum, quam longum est spatium, quo porrecta eius manus ad capiendum aliquid potest peruenire. Qui totam εἰκόνα perpenderit, quae hic proponitur, facile intelliget, de modo parandarum opum accipi ista debere: hoc igitur significat: tantum bonorum expeti debere, quantum ad vsum sit satis.

565. Recte patriarcha Photius iudicauit, omnium Dionis orationum accuratissimam esse istam: et ex qua perspici posset facillime proprius dicendi character illius. Operae pretium sane fecerint tirones, si diligenter attenderint, qua subtilitate, et argumentorum copia materiam non vulgarem tractauerit. Lysiam autem fere imitatur Dio, potius quam Demosthenem: probationi rei, qua de agitur, magis intentus, quam de exquisitorum verborum electione, aut aliis ornamentis orationis sollicitus. Tam prolixa oratione hoc vnum agit, vt Rhodiorum senatui ac populo morem dissuadeat, qui apud illos obtinuerat: statuas veteres transferendi ad aliorum honorem, titulis mutatis, surdo figurarum discrimine. Non apud Rhodios solum haec consuetudo inualuerat: verum etiam apud Graecos alios, et Romanos quoque: vt ad librum tertium Tranquilli pluribus expositum est a nobis, capite LVIII. sed nullus fuit populus, qui rem risu dignam adeo vsu frequentarit, atque iste: cuius gloriae cum faueret Dio, quod etiam ex ea, quam Alexandriae habuit, facile intelligitur, ob tam absurdum institutum acerrime eum obiurgauit.

565. pen. τοῖς γε ἄλλοις οὐθὲν] Interpres an aliud legerit nescio: perperam enim accepit: nam ita oportuit: *Manifestum enim est, nisi quis vehementer vos amaverit, caeteros certe nihil ea curaturos esse, quae dedecus aliquod*

quod vobis aut damnum conciliant. μάλιϛα δ' ἂν φαίην ἔγωγε, τοῖς καλλίϛοις καὶ σεμνοτάτοις οἰκεῖον εἶναι χρῆσθαι προσέχοντας. nihil vitii: sed non bene ceperunt. *Ego autem dicere non dubitem, ea maxime, quae honestissima sunt et grauissima, circumspecte esse gerenda.* Eandem sententiam post aliquot paginas fusius tractatam inuenies.

568. 17. πόθεν cum interrogatione valet minime gentium. Plinius in epistolis Graecos imitatus dixit, *vnde enim?* Plutarchus in Ἐρωτικῷ, de Solone: κελεῦσαι μὴ ἔλαττον ἢ τρὶς κατὰ μῆνα τῇ γαμετῇ πλησιάζειν, οὐχ ἡδονῆς ἕνεκα· πόθεν; et Dionysius Halicarnasseus et alii saepe. idem mendum cum in hac oratione notabimus inferius, non semel, tum in aliis saepissime.

571. 6. παραβαίνειν δὲ ὅμως ἐϛὶν ἕκαϛα πρὸς τούτους, ὅταν τις αὐτοῖς μὴ ὑγιῶς προσφέρηται] Mendo graui laborat hic locus. quid enim est, ἕκαϛα πρὸς τούτους? saltem Graece loquerentur isti Barbari Potitii, qui haec ita corruperunt. Legendum, παραβαίνειν δ' ὅμως ἐϛὶ δίκαια τὰ πρὸς τούτους, ὅτ. certissima emendatio.

575. 7. quoties iunctim posita leguntur apud Pausaniam et reliquos historicos ϛήλη et ἐπιγραφὴ siue ἐπίγραμμα? vnicum afferemus locum ex oratione Periclis apud Thucydidem: ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ οὐ ϛηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφὴ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ ἄγραφος μνήμη παρ' ἑκάϛῳ, τῆς γνώμης μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου, ἐνδιαιτᾶται. eandem vocem ϛήλη leges etiam inferius in hac oratione. Demosthenes in ea contra Leptinem ϛήλας ἀντιγράφους appellat.

580. 10. τοὺς γοῦν τυράννους ἢ τοὺς βασιλέας, ὧν αὖθις οἱ βιαίως — ἀνεῖλον, καὶ τὰ ὀνόματα ἠφάνισαν. Vulnus prope lethale impositum huic loco. nos verba con-

concinnamus sic ad sententiae salutem: τὰς γ. τ. ἢ τὰς βασιλέας ἀπωσάμενοι Ἀθηναῖοι βιαίως. illustre huius exemplum in Demetrio Phalereo, de quo vide apud Diogenem Laërtium. ὥστ' εἰ μὴ καὶ δι' ἐκείνους γε τὰς θᾶττον εὐεργέτας, ἀλλὰ τούτους γε, οὓς νῦν τιμῶμεν, εἰκὸς ἦν φυλάξασθαι τὸ πρᾶγμα. Non recte interpres τὰς θᾶττον εὐεργέτας interpretatur *illos qui mox futuri sunt benefactores.* nam θᾶττον ad praeteritum tempus referri debet, non futurum. sic et paullo post cape in istis, ὁ τὸν μὲν παρόντα θεραπεύων, ὀλιγωρῶν δὲ τοῦ θᾶττον φίλου. lege sequentia. sic post pauca, οἱ τάχιον τετιμημένοι. *qui prioribus temporibus sunt honores consecuti.* πολὺ δὲ βέλτιον ἦν λέγειν τοῖς βουλομένοις, ποιῆσαι μικρὰ φροντίζειν ὑμᾶς, τ. dubito de fide codicum in hac periodo: nam ante illa, καὶ πρὸς πλείονας νῦν ἢ πρότερον τοῦτο διαβάλλει, videtur aliquid deesse: et post νῦν desideratur ὑμᾶς. docti igitur cogitabunt, quibus vel otium maius vel ingenium magis in numerato.

582. 5. Pro istis, τινὰ ποιήσαις μὴ προσαγάγοιτο, nescio quid aliud legi voluit interpres: sed errauit. Verba hoc sonant: *Nam id solum quaerere, per quae possis placere, quo facto gratiam alicuius tibi non sis conciliaturus: cum interea non consideres, alium te, si id facias, laesurum immerito, aut omnino aliquid, quod non deceat, esse admissurum: liberis hominibus, aut qui bonis sint moribus, nullo modo id conueniat.*

585. 4. Interpres pro ἀχαρίστως scripsit ἀχαριστῶν· melius repetas ex praecedentibus verbum χαριζόμενος. aut etiam scribas ἀχαρίστως χαριζόμενος, sententia eam vocem postulante.

15. Tolle interrogationis notam a fine istorum, quae non intellexit interpres: καὶ μὴν ὅτι φύσει τὸ πρᾶγμα τοιοῦτόν ἐστιν, οὐχ ὁ λόγος αὐτὸ ἐξονειδίζει, θεάσασθε οὕτως: *Enimuero turpe esse quod facitis na-*

tura sua, non propter orationem meam, qui id in vobis reprehendo, sic cognoscite.

590. 7. τὸ γινόμενον εἰδότες, καὶ τὴν ῥαδιουργίαν τὴν ἐν αὐτῷ πρὸς τοῦ Διός. muta distinctionem: τὴν ἐν αὐτῷ. πρὸς τοῦ Διὸς, εἶθ' ἃ καὶ τ. non semel Dio periodum ab illis verbis orditur πρὸς τοῦ Διὸς, etiam sequente εἶτα, vt isto loco. iterum infra: Πρὸς τοῦ Διὸς, εἶθ' ὧν μὲν ἄν τις παρὰ ἰδιώτου τύχοι. etc. vbi non potest dubitari de recta distinctione.

590. 13. ὑπάρχειν ὑμῖν ἑτοίμην τὴν δωρεάν. Quod ait, καὶ γὰρ εἰ νῦν εἰσιν, ἐφ' οὓς ἂν ἔλθοιεν ὑμῶν ταῦτα ποιούντων, πρότερόν γε οὐκ ἦν ἕτερος οὐδεὶς τοῦ δήμου κυριώτερος: obiectioni occurrit, quae potuit fieri dicenti, hoc genere iniquitatis admisso, posse etiam in aliis, quam in statuis, idem fieri a Rhodiorum magistratu. responderi poterat, atqui non hoc permissuros Romanos, ad quos prouocare fas esset, si quem Rhodii iniuria affecissent. fateor, inquit Dio, minus hodie ab eiusmodi iniuria metuendum: quia praesto sunt, ad quos fiat prouocatio: at maiorum temporibus, cum libera vestra ciuitas erat, cessabat subsidium prouocationis. an igitur tale quid ab illis factum?

597. 24. Melius ὅσων εἴη εἰκ. ἀνας. vel ἐστιν. Sequitur, τί οὖν; οὐχὶ νενόμισται παρά γε τοῖς μὴ παντάπασιν ἀδίκοις, ἀποστερούμενον τινὸς κτήματος, ὃ γοῦν κατέθηκε κομίζεσθαι παρὰ τῶν εἰληφότων; alienum est ab auctoris mente, quod interpres haec retulit ad depositum et depositarios. nam Dio de rescissione venditionis, aut euictione rei venditae loquitur: quod posterius malo: quamobrem eius verba ita interpretare: ἀποστερούμενον τινὸς κτήματος: emtorem, a quo res emta, (hoc est, κτῆμα,) euincitur. ὃ γοῦν κατέθηκε pretium, quod persoluerat venditori. καταθεῖναι non est deponere, sed soluere, et pecuniam pendere. recte autem Dio ait γοῦν: nam emtor, qui

eui-

euictione rem amisit, actione ex emto pretium omnino recipit. sed fere solita stipulatio interponi, et caueri in duplum. quare actione e stipulatu duplum consequetur, non pretium tantum. *παρὰ τῶν εἰληφότων* caute accipe, de venditore, qui pretium accepit, non autem de illo, qui euictione rem emtam abstulit. Haec dicenda fuerunt, vt et sequentia intelligerentur: quae ignoratione verae sententiae mire sunt deprauata. Postquam igitur docuit, quid iuris esset in privatis contractibus; cum res acquisita adimitur emtori: idem publice seruari debere ostendit a Rhodiis: vt nimirum iis, qui suis statuis priuarentur, ea redderent, per quae statuas meruerant. postea explicat, quid ex eo sit secuturum.

598. 12. *μὴ δυσχερὲς εἰπεῖν εἴη τὸ μετὰ ταῦτα, ὅτι καὶ τῆς πόλεως αὐτῆς ἀποστῆναι δεήσει ὑμᾶς, βουλομένους γε τὰ δίκαια ποιεῖν.* vereor, inquit, ne durius accipiatur, si dixero, quid futurum sit, si benefactores vestri pro statuis, quas ipsis adimitis, beneficia, quae in vos contulerunt, repetant: nimirum vrbe ipsa illis fuerit cedendum vobis, si quidem ius suum ipsis reddere volueritis. haec Dio: cuius argumentatio proba et valida. Posuit enim in antecedentibus, nonnullos esse ex iis, qui statuis priuabantur, qui libertatem ac ciuitatem suam Rhodiis vel initio condidissent, vel postea difficillimis Reipublicae temporibus conseruassent: eiusque beneficii praemium statuas essent consecuti. His igitur vel conditoribus suis, vel seruatoribus, cum adimerent quas dederant statuas, si vellent ex aequo et bono quae ab iis acceperant vicissim reddere, quis non videt ipsa ciuitate fore cedendum?

601. 14. Notabis locum singularem de concessis nouis tabulis, degentibus extra Romam omnibus. cuius legis auctorem non possum indicare. ex verbis

Dionis Iulium Caesarem vel Augustum fuisse suspicor: quorum illum scimus genus quoddam nouarum tabularum ciuibus Romanis concessisse: verum cum caussae cognitione: hunc, veterum aerarii debitorum tabulas exussisse. sed neutra haec historia narrationi Dionis conuenit.

12. Scribe, καθ' ἑνὸς τούτου παραχωρῆσαι.

603. 9. ἀλλ' οἱ μηδὲ τῶν αὐτῶν μηδὲν ὑπομείναντες τότε τοῖς ἄλλοις, καὶ ταῦτα ἐπταικότες· νῦν εὐτυχοῦντες πράττετε ὃ μηδὲ ἐκείνων τότε μηδὲ εἷς, *qui nunc temporis ne eorum quidem quicquam facere sustinuistis, quae alii admitterent, cum praesertim essent res vestrae afflictae: nunc rebus laetis ac florentibus, ea patratis, quae eo tempore illorum nemo.*

605. 6. corrigendum, ἢ νὴ Δία, ἀπέφηνέ τι. si praetori vestro iubenti, vt veteris alicuius statuae elogium noua inscriptione mutetur, adesset aliquis, et rogaret, quid faceret? Ecquid post longum adeo tempus a morte eius, cui posita fuerat statua, reum illum peregerit alicuius in Rempublicam sceleris?

605. 8. Amabo, inquit, si praetorem vestrum aliquis ita compellauerit, an non fore putatis, vt pudore suffusus coepto desistat? vtique si paullo sit homo probior.

608. 1. cum ait, νῦν δὲ τοὺς καταπλέοντας τιμῶμεν, Romanos proceres intelligit, qui raro mare Carpathium nauigarunt, quin velut in transitu Rhodum, insulam celeberrimam, lustrarent. Ita accipe quod inferius leges: ὑμεῖς τοὺς παριόντας δεδοίκατε· κἂν ἕνα τινὰ μὴ στήσητε χαλκοῦν, τὴν ἐλευθερίαν οἴεσθε ἀποβάλλειν. pro ὅπερ ἄρα interpres, ὧνπερ ἕνεκα.

609. 15. Lege, εἰ μὲν, et ἀφῃρεῖσθε. *si datam prius immunitatem, aut pecuniam, aut agrum, aut tale quid aliud, auferretis, maiore illi afficerentur iniuria, qui posterius accepissent:* ratio Dionis manifestissima.

23. non debuerunt haec cum interrogatione scribi: ὅπȣ μὲν γὰρ ἐλάττων ἡ ζημία. *ibi enim minus damni accipitur.* et, ὅπȣ δὲ ἀτιμία μείζων. *hic vero maior est ignominia.* μάλιςα ὂν ȣ̃τοί φασι τρόπον. Deest, φανερόν ἐςιν, aut, φαίην ἔγωγε, vel simile quid.

611. 3. scribe, καὶ πλέον ȣ̓δὲν λέγȣσιν αὐτοῖς εἴη, ὅτι τῶν ἀν. *neque vllo modo caussam suam subleuauerint, si dixerint.*

612. 13. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀπὸ τȣ̃ ἅρματος τὶ καθέλοι. quis iste currus? existimo, vel potius suspicor, inter pretiosa donaria, quae in Rhodiorum delubris visebantur, fuisse aliquod ἅρμα Ἡλίȣ, quem deum praecipue colebat is populus, vt notum est. Solis currum Ouidius et alii poëtae describunt. inde potes coniicere, cuiusmodi hoc ἀνάθημα fuerit. Alioquin ἅρμα liceat exponere, thensam alicuius deorum, cum in pompa traducuntur. Cumanus ille, cui redditum fuit oraculum de passeribus, Aristodicus Herodoto in prima historia nominatur.

614. 13. pone τελείαν post ἀποδείξȣσιν.

615. 13. Scribe, ἢ καὶ θεῶν ὄντα· εἶθ' ὕςερ. cur Herculis, Tlepolemi atque Heliadarum statuas potissimum nominet, caussam pete ex Strabone, vbi de rebus Rhodiorum agit.

618. 11. Notissima est Draconis lex: Historiam de statua Theagenis narrat pluribus Pausanias Eliacorum libro altero. κρίνειν non dicitur hic de lege, sed de accusatore, qui in iudicium vocat: aut de magistratu, cuius est de caussa cognoscere: quod etiam in negotio isto factum scribit Pausanias quoque. Sors de hac statua edita, apud Pausaniam est monostichos, non, vt hic, δίςιχος. Θεαγένην δ' ἀμνηςον ἀφήκατε τὸν μέγαν ὑμέων.

622. 8. Vide, num ita scribi sit Hellenismo conuenientius, ἔτι δὲ μηδενὶ τῶν Ῥ. διαφέρειν τί παρὰ τοῖσδε ἐς. vlt. εἰκός ἐςι μὴ ἀμελεῖν παραπέμπειν] duorum verborum idem fere significantium alterum vacat: nam παραπέμπειν est silentio aliquid transigere, et eius disquisitionem contemnere. paullo ante sic vsurpauit Dio, et saepe alibi. Forie scrib. μὴ ἀμελεῖν παραπέμποντας μηδὲ τοῦ π. vel μὴ παραπέμπειν μηδὲ τὸ π.

623, 4. τιμᾶτε. Scribendum τιμᾶσθε. censemini: in censum deferre cogimini, cum ab Imperatoribus tabulae censuales describuntur.

12. νῦν δ' εἰσὶν οὓς αὐτοῦ ἵςατε] hoc vult: praeter Imperatores, etiam alios esse, quorum gratia nouas statuas fuderint Rhodii: ex quorum comparatione reliqui sint intellecturi, quam nihili fierent a Rhodiis. Haec sententia, quae non admittit illud αὐτοῦ, sed potius οὕτως: eodem modo quo et Imperatoribus: posita videlicet statua noua.

20. Scribo, εἰ εἰς τὸ πρυτανεῖον, ἢ εἰς προεδρίαν ἐκλήθη. *siue illum ad prytaneum inuitaretis, siue honorem primae sedis illi deferretis:* quod refero ad sessionem in spectaculis.

627, 7. Ait Rhodios transscribendis statuarum titulis, sic illis vti tanquam mancipiis; vt enim mancipia venduntur, sic illos hac arte lucrifacere impensam, quae in nouam statuam erat facienda. in hoc tamen, inquit, clementer agitis, quod hanc statuarum diuenditionem ἐν ἑαυτοῖς, hoc est inter vos, exercetis, non cum exteris mercatoribus. ita, etsi mutato domino, in vrbe tamen vestra nihilominus remanent statuae: secus quam fieri soleat in iis mancipiis, quae venduntur ἐπ' ἐξαγωγῇ, hoc est ea lege atque nomine, vt extra fines exportentur: quomodo pessimi tantum serui, et dominis suis exosi olim vaenibant, vt ex iure Graeco-

rum

rum et Rom. alibi notauimus, et diserte hic docet Dio. Nero est, qui verbis illis innuitur, τοιγαρῦν ἔγγυστα ἐφ᾽ ἡμῶν, ὡς ἐπίστασθε, τῶν αὐτοκρατόρων τις, etc. res nota ex Dionis Cassii historia, et Suetonio cap. XXVIII. Cum autem scribit, ἀλλὰ ἐκείνῦς γε φασὶ μηδὲ τὰς ἐπιστολὰς λύειν, ἃς ἂν γράψωσι τῶν ἀθλητῶν τινα συνιστάντες πρὶν ἢ ἀγωνίσηται: de Romanis ipsum loqui, hoc est de imperatoribus, palam faciunt sequentia. καὶ τῦτο ὐδένα πώποτε αὐτοῖς ἤνεγκε κίνδυνον. nam a quibus athlothetae Elei metuere sibi debuerunt, nisi a Romanis principibus? sed clarius hoc docet, cum addit, non esse existimandum, ita mente laeua Romanos esse, vt nolint in suo imperio honestas artes florere, et iudiciorum libertatem. Quare ex hoc loco discimus, sicut moris fuit, vt Imperatores suis candidatis ad comitia descendentibus libellos darent sic inscriptos: *COMMENDO ILLVM ILLI TRIBVI:* sic athletis, quibus fauerent, dedisse commendatitias, ad sacros Graecorum agonas proficiscentibus: quae tamen συστατικὰ non prius legebantur a ludicrorum brabeutis, quam certamina obiissent, qui illa attulerant. Caeterum in Dionis verbis, quae adscripsimus, suspecta mihi sunt illa, 625, 12. ἃς ἂν γράψωσι τῶν ἀθλητῶν τινα συνιστάντες: nam etsi clarum ex sequentibus, quosnam intelligat: vix tamen credam verbum γράψωσι ita simpliciter fuisse positum. Suspicor ergo deesse aliquid, ex iis, quae diximus, facile supplendum.

626, 19. valet hoc loco ποιεῖν ὁτιῦν, facere aliquid contra honestatem, et id, quod Remp. deceat. Quae breuiter hic a Dione perstringuntur de rebus gestis Rhodiorum, de imperio maris, quod olim obtinuerunt, deque seruata libertate etiam sub Romanis, illustrari poterant ex historia, si id nunc ageremus.

628. 1. καὶ ταῦτα πιττώμενον καὶ βραχιόνας καὶ περιδήματα φορῶντα. vulsum et psilothro ac dropace curatum appellat πιττώμενον. Iuuenalis similiter, *resinatam iuuentutem.* at interpres ignoratione rei vulgatissimae mollitiem probrosam, quae Phoenici isti obiicitur, mutauit in contrarium vitium, et eam quam Theophrastus δυσχέρειαν appellat. sed fraudi illi fuit vox corrupta βραχίονας: nam βραχιόνια scribendum, vel περιβραχιόνια: qua voce etiam Xenophon vsus in sexto Παιδείας. Latini *brachialia* et posteriores item Graeci: Glossae veteres: Βραχιάλιον, *viriola.* περιδήματα sunt fasciae, quas in Diogene περὶ τυραννίδος vocabat auctor σπάργανα. Fasciis autem multis vtebantur veteres et mulieres et viri: quod ad Suetonium pridem indicatum nobis, fusissime alibi, fauente numine, explicabitur.

635, 14. quid est κατά τι? ego scribo, εἶναι ἄλλο τι. contendite vestrum hunc morem eum lege, quam suasit Leptines, repudiauit autem populus Atheniensis, auctore maxime Demosthene. quod si inueneritis per istum morem non prorsus idem fieri a vobis, quod Athenis futurum erat per illam legem: vincant isti, qui in hoc instituto vos confirmant. οὕτω σκοπείτω τὰς λοιπὰς ἑκατέρων. non intelligo illa, τὰς λοιπάς. quare puto scriptum fuisse, τὰς λόγους ἑκατέρων. considerate rationes vtrorumque istorum. hoc est, attendite et iudicate, vtri istorum duriore conditione futuri erant, si lex Leptinis obtinuisset. λόγους appellat proportionem iniuriae, quam vtrique erant accepturi. et cum ait, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἴσως ἂν γένοιτο ὁ λόγος, hoc significat: esse aliquam proportionem inter eorum iniuriam, qui sola immunitate donati absque honore statuae, ea spoliandi erant: cum iis, qui statuam solum apud Rhodios nacti, eam amittebant. cur dicat ἴσως ostendunt sequentia.

641. 16. Illa verba, ἔςω γὰρ ὃ λέγουσιν ἀληθὲς; pessime cum sequentibus iunguntur: cohaerere namque antecedentibus probat superior disputatio aduersus eos, qui dicebant, non promiscue omnes statuas immutari: sed antiquissimas quasque solum. esto, ait, quod isti dicunt: concedamus seruatum hactenus id fuisse: at mox inualescente consuetudine, discrimen omne tolletur necessario. sic enim sunt res humanae, vt vere disputat Dio. quam aliter ista interpres? qui etiam illa non intellexit, τὸ παρὰ μικρὸν ἀνεξέλεγκτον εἶναι. tirones facile assequentur, si legerint quae ad Theophrasti Characteres scribebamus, cum haec verba interpretaremur e descriptione μικρολόγου hominis: ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά ἐςι τοῦ ἐνιαυτοῦ. ibi docebamus, quid sit τὸ παρὰ μικρὸν apud Aristotelem et alios. Placet τῶν παραδεξαμένων prae altera lectione. eos intelligit, qui primi nascentem morem admiserunt, nec se illi opposuerunt.

642. 12. acutus lector viderit, num sit potius scribendum, καὶ ταῦτα οὐ πολλῶν ὄντων ἔτι τῶν ποιούντων: *cum praesertim rari per initia essent qui hoc facerent.* prorsus hanc coniecturam firmat quod sequitur continuo: τὸ δὲ ἐκ πολλῶν συμβαῖνον.

643. 8. εἶτα τοῦ μὲν ἑτέρους βλάψοντος, ἐπειδὴ μετὰ ταῦτά ἐςι] cum adeo sit Dioni familiaris vsus vocis εἶτα, cum increpandi vim habet: miror interpretem aliter hic accepisse, et totius loci sententiam corrupisse. Sensus est: Si diis auctoribus cognosceretis institutum aliquod venturis annis nociturum esse Reip. vestrae, omnino ab eo abstineretis. Ergo, qui rem aliis, non vobis, hoc est, posteris vestris nocituram non negligeretis, quia id futurum sit: quod cum iniuria, vestra vel maxima est coniunctum, id negligetis, quia olim coepit? acumen sententiae in illis maxime positum: ἐπειδὴ μετὰ ταῦτά ἐςιν: et, εἰ πρότερον ἤρξατο.

Quod sequitur de statuis a Nerone sublatis ex vrbibus Graecorum, tangit Suetonius capite XXIV. Vsus Nero in eam rem opera Cratonis cuiusdam: cui negotium dedit, vt omnes prouincias lustraret, et omnes vndique statuas detraheret. hoc discimus ex istis Dionis, 644 vlt. ἴσε γὰρ ὁ Κράτων ἦκε μόνος, τὴν οἰκεμένην. verum prima verba constat esse corrupta: quibus sine membranarum auxilio non possum ferre opem. Coniiciebam sic fuisse initio scriptum, ex ipsis vestigiis scripturae: ἴσε γὰρ ὁ Στρατόνικος τὴν οἰκ. etc.

649. 17. μὴ γὰρ οἴεσθε πρωτεύειν αὐτῆς, ἄνδρες Ῥόδιοι. adeo corrupti sunt caeteri Graeci, vt non putare debeatis vos inter illos excellere, illis secundas a vobis obtinentibus. quin potius de illis sic iudicate, quasi non essent amplius, et omnis eorum memoria esset exstincta. non igitur prae caeteris laude floretis vos: sed caeteris mortuis soli superestis.

650. 17. interpres non debuit aliam comminisci lectionem. πρόσχοιτε αὐτοῖς pro ἑαυτοῖς.

651. 16. ὅτι πάρεστιν εἴς τινα πόλιν τῆς Ἀσσυρίας, ἢ τῆς Κιλικίας. Omnino subtracta negatione locus est deprauatus. nam auctoris haec mens: inter alia ciuitatis Rhodiorum decora, illud esse vel praecipuum: quod quicunque appulerint ad eorum littus, siue illi Graeci aut Romani, siue etiam Barbari fuerint, statim ex ipso adspectu possunt iudicare, quamuis moneat nemo, non venisse se in aliquam Assyriae aut Ciliciae vrbem: sed in eam, quae vere Graecorum sit hominum. tanta εὐκοσμία vbique elucet. quo nomine etiam in ea, quae sequitur, multis laudantur Rhodii; vbi notabis illa verba: ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων ἐπιπλήττουσι τοῖς εἰκῆ βαδίζουσι. vt nemini mirum esse possit quod hic dicitur, neque obscurum. Lege igitur ὅτι οὐ πάρεστιν.

653. Interrogarunt aliquando Athenienses Apollinem, quid facto opus esset, vt ciues suae vrbis boni viri essent: tulerunt autem responsum hoc: *immitterent in puerorum aures τὸ κάλλιϛον*: nimirum hoc voluit λόγιος ille vates: iuuentutis aures scientiis et bona disciplina esse inserendas. hoc ille vocabat *τὸ κάλλιϛον*, *rem omnium pulcherrimam*, vel *optimam*. Athenienses vero, inquit Dio, *altera aure perforata aurum immiserunt*: hoc est aureas inaures appenderunt.

654. 16. Μῖμοί τ᾽ ὀρχηϛαί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριϛοι, est factus ex isto vltimo libro Iliadis: Ψεῦϛαί τ᾽ ὀρχηϛαί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριϛοι. reliqui ex aliis libris.

655. 12. Aristophanis versus est in Equitibus, Δῆμος πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον: quo iudiciorum frequentiam, quae celebrabantur in Pnyce, populo φιλοδικαϛῇ exprobrat in os. veteres critici scripserunt πυκνίτης familiari literarum metathesi in deductis a Πνὺξ, vt obseruat scholiastes. ex his vides errorem interpretis.

657. vlt. scribe, *νωθρῶν μέντοι γε, καὶ ἀγεννῶν ἀνθρώπων*. est autem locus hic egregius aduersus cynicos: quibus vsi veteres sapientiae magistris, cum essent omnis spurcitiei, arrogantiae, ignorantiae et impudentiae, et re, et verbo, doctores.

659. vlt. cum ait, *μὴ οὖν οἴεσθε κοιμωμένων μόνον ἐπιμελεῖσθαι τὸν θεὸν*: respicit ad *μαντικὴν τὴν δι᾽ ἐγκοιμήσεως*, et insomnia incubantium.

662. 5. Vidit interpres haec esse corrupta, *οἱ δὲ τοιοῦτοι παρ᾽ ἑτέρους ἴασιν, οὐκ ἔχοντες ἰσχυροτέρους.* sunt enim haud dubie: sed longe petita medicina, quam ille adhibet; hoc enim vult Dio: eos, qui λόγῳ et ratione curari nolint, alia via sanari: per eos nempe medicos, qui vim possint facere, et cogere. magistratus intelligit, vt statim declarat: quos vocat hic medicos

dicos valentiores. Jam ex his constat, pro οὐκ ἔχοντες scribendum esse ἀνέχοντες, experientes, ferentes. *caeteri ad alios vadunt, medicos tolerantes vehementiores et duriores:* ἴασιν dixit, pro ire coguntur, deducuntur. Vltro enim ad supplicium it nemo. fortasse verbum desideratur vnum, et scribendum, παρ' ἑτέροις ἴασιν τυγχάνουσιν. *sanitatem apud alios nanciscuntur.* Cum autem statuantur vitiorum medici duorum generum: alteri, qui oratione ac ratione sanent: alteri, qui ferro et exactione poenae, subiicit, 662. 16. δεῖ μὲν οὖν ἑκατέρων ταῖς πόλεσι, πολὺ δὲ ἐπιεικέστερον, τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις. interpres legit ἐπιεικέστεροι. vertit enim *humaniores.* Ego procul dubio scribo, vel ἐπιεικέστερον, *minus illis indigent:* vel potius πολὺ δὲ ἐπιεικεστέρων τῶν. *vtrisque opus habent ciuitates: sed illis mitioribus, penes quos est animaduersionum potestas.* annon hoc ipsum est quod sequitur statim? magistratus benignos esse debere: at philosophos πικρούς. semper enim veritatis oratio et eius, qui vitia castigat, est acerba. idcirco Persius: *Sed quid opus teneras mordaci radere vero Auriculas?* huius rationem reddit, addens: τὸ μὲν γὰρ τῆς τιμωρίας πλήρες ἀπόλλυσι· non placet nobis illud πλήρες. et quis dixerit, obsecro, cum interprete, *supplicii plenitudinem?* puto librarios suo illo more, quem in Pandectis Pisanis videmus, literam σ, quae vocem vnam finiebat, alteram inchoabat, semel scripsisse. quo postea non animaduerso, secutae sunt aliae deprauationes necessariae. Lego, τὸ μὲν γὰρ τῆς τιμωρίας σκληρὸν ἀπ. facilitati iudicis in remittenda poena opponit τὸ σκληρὸν καὶ ἀπαραίτητον. haec certa, meo iudicio, coniectura.

664. 18. Mire se extenuat, cum ait, ἐγὼ δὲ ἄνθρωπος οὐδεὶς οὐδαμόθεν. non satis illi fuit ἄνθρωπος οὐδείς, hoc

hoc est, ἄνθρωπος τὸ μηδὲν, vel ὀδάμινος: sed addit ὀδαμόθεν. quasi dicas sine lare et ἀνέστιος.

24. Ait, οἷς πάντας ἐκπλήττετε, καὶ πανταχοῦ πάντων ἀεὶ περίεστε, καὶ ἰδιώτην καὶ βασιλέα. oratio est σολοικοφανής: sed retulit auctor illa, ἰδιώτην καὶ βασιλέα, non ad propius verbum περίεστε, verum ad remotius ἐκπλήττετε.

668. 3. Refert Dio cuiusdam de Alexandrino populo dictum: τὸ δὲ Ἀλεξανδρέων πλῆθος τί ἂν εἴποι τις; οἷς μόνον δεῖ παραβάλλειν τὸν πολὺν ἄρτον· οὕτω γὰρ εἰρῆσθαι πολὺ βέλτιον· καὶ θέαν ἵππων. sed auctor huius dicti verbo duriore vsus erat, quod molliendum sibi duxit prudens orator, ne audientium aures offenderet. ideo ait, οὕτω γὰρ εἰρῆσθαι βέλτιον. noli dubitare, vocem, quam refugit, esse χόρτος: cum dixisset ille nescio quis: οἷς μόνον δεῖ παραβάλλειν πολὺν χόρτον. quasi de iumentis loqueretur de industria hoc verbi posuerat: quod tamen eo tolerabilius, quia verbum χορτάζεσθαι vulgo etiam de hominibus vsurpabatur, ab iis, qui τὴν ὀρθότητα τῶν ὀνομάτων minus curarent: de quo legant tirones quae scripsimus in Animaduers. ad Athenaeum libro III. cap. XXI. Porro quod iste de Alexandrino, alii de Romano populo dixerunt: nihil eum curare praeter duo illa, Panem et Circenses. Iuvenalis in decima:

—— qui dabat olim
Imperium, fasces, legiones, omnia, nunc se
Continet, atque duas tantum res anxius optat,
Panem et Circenses.

669. 6. Ait, περὶ τοῦ δεῖν ἀκούειν καὶ μὴ πείθεσθαι λόγων. interpres legit, καὶ μὴ ἀπωθεῖσθαι λόγους, sententia aut hanc aut similem scripturam postulante, an scripserat, καὶ γλίχεσθαι λόγων?

670.

670. 6. Ait, τήν τε θάλατταν τὴν καθ' ὑμᾶς ἅπασαν ἐκδέχεσθαι: non est plena oratio: videntur nonnulla desiderari; vnde est τὸ ἀκατάλληλον τῆς συντάξεως, quod eruditus lector in his et sequentibus obseruabit. Suspecta etiam vox ἀνακρίσεις, 671. 12. neque video, quomodo sententiae conuenienter exponi queat. Graecis dicuntur μίσγεσθαι et ἀνακεράννυσθαι populi, qui commercia inter se communicant. puto ergo scribendum ἀνακράσεις. referendum ad illud, quod non multo ante dicebat: Alexandriam conuenire mercaturae caussa homines ex omnibus fere orbis partibus: quos ipsa redderet quodammodo ὁμοφύλους.

673. 14. Ait, τὰ δ' ἡμέτερα φαῦλα καὶ πεζὰ ἐν τοῖς λόγοις: *nostra vilia sunt, et pedestria in sermonibus.* huc faciunt quae de pedestri sermone obseruabamus ad Trebellii Pollionis XXX. tyrannos. Videre est Alexandriae, inquit Dio, non solum Graecos, Romanos, Syros, Afros, Cilicas, οὐδ' ὑπὲρ τοὺς ἐκείνους Αἰθίοπας, οὐδ' Ἄραβας.

22. ineptum est ὑπὲρ τούς. interpres ὑπὲρ αὐτούς. potest defendi, caeterum Dio scripserat, nisi fallor, οὐδ' ὑπερτάτους ἐκείνους Αἰθ. ex re ipsa, et Homeri versu: Αἰθίοπας, τοὶ δίχθα δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν. Dionysius Periegetes: ἠπείροιο πανύστατοι Αἰθιοπῆες.

676. 14. Distingue, καὶ πολλάκις ἀηδεῖς ἔδοξαν; μὴ τὰ ὦτα ἐπαλήλειπται τῶν ἐκεῖ: cur acroamata audiuntur extra theatrum similiter, vt caeteri, neque furentes auditores reddunt, vt vos furitis in theatro: quin etiam displicent aliquando? an caeterorum aures cera oblitae sunt atque obturatae, vestrae solae patent?

678. 6. καθάρματος ἀγεννοῦς καὶ ζῆν οὐκ ἀξίου] de psaltria accipe, vt per appositionem dicta. ita omnia erunt

erunt plana: at quomodo accipiuntur ab interprete, non est ἄρτιος ὁ λόγος. sed fallitur: vt etiam in istis, νὴ Δία, τὸ γὰρ πρᾶγμά ἐστι φύσει τοιοῦτον; nec videt, sub persona populi Alexandrini haec dici, suam ἀκοσμίαν et petulantiam in theatris excusantis: quasi esset ita comparatum natura, vt spectaculo aliter interesse posset nemo: quod refellit Dio.

679. vlt. Corrige, ἀλλὰ τὸ βαδίζειν, ὃ κοινόν ἐστι καὶ ἁπλοῦν δήπουθεν, τοῦ μὲν ἐμφαίνει τ. faciunt huc, quae de modestia incessus apud Graecos dicebamus ad Athenaeum libro primo, cap. XVIII.

683. 20. potest κατάξαντες esse a κατάγω *deorsum traho, deiicio.* est autem κατάγειν τοῦ μέλους τὸ σεμνὸν seuerae musicae harmoniam in humiles concentus amatoriarum cantionum vel similium nugarum mutare. alioquin non nescimus κατακεκλασμένα μέλη, et *fractam vocem* quid appellent probi scriptores: quare interpres, qui deduxit a κατάγνυμι, et accepit pro κατεάξαντες, non sine ratione id fecit: cum praesertim sequatur, ὥσπερ κακοὶ καὶ περίεργοι μάγειροι συντρίψαντες τοὺς νόμους.

684. 2. canum est propius ὁ κνυζηθμός. Nicander, Κνυζηθμὸν κυνὸς οὖλον ἐπώτρυνε θυμολέοντος. Ait de Lacedaemoniis, ὡς ἐκεῖνοι προσηνέχθησαν ἀνδρὶ κιθαρῳδῷ. hic est Timotheus tibicen nobilis. vide Athenaeum, et quae ibi adnotamus: nam Dio ad decreti verba respicit, quod ibi exhibemus.

691. 8. De Taraxippo, cuius paullo post meminit, omnem historiam refert Pausanias libro altero Eliacorum. situm Taraxippi in circo Olympiae declarant ista Pausaniae: παρεχομένου τοῦ ἱπποδρόμου παρήκουσαν εἰς πλέον τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν, ἔστιν ἐπὶ τῆς μείζονος πλευρᾶς, οὔσης χώματος, κατὰ τὴν διέξοδον τὴν διὰ τοῦ χώματος, τὸ τῶν ἵππων δεῖμα ὁ Ταράξιππος.

ιππος. ex his recte capias, quod ait Dio, in medio circo Taraxippum fuisse.

693. 11. Lego, ὅμως δ' ἐ τῶν τοιέτων ἀνθρώπων, ἐδ' ὁμοίων τοῖς παρ' ὑμῖν. nec multo aliter interpres. παραποιεῖν valet παρῳδεῖν: nam ita saepius dicitur; et παρῳδία, potius quam παραποίησις.

695. vlt. Ait, ἐδὲ γὰρ τὸ τῦ Ξέρξε στράτευμα λαμπρὸν ἦν, πλὴν εἰ μή τις διορύττειν, ἢ διασκάπτειν, ἢ τοιῦτον ἕτερον ἔργον πράττειν. deest necessarium verbum, θέλει, vel διανοεῖ, aut simile. Cum in omnibus locis febricitantes reperirentur, tamen Καυνίες μόνον παρείληφε, κἀκείνων ἐςὶ τὸ ὄνειδος. Hoc vere Dio. multa in hanc rem dici possent, quae malo apud Strabonem legas libro XIV. Postremo sic Alexandrinos adfatur Dio: Nolite, ait, committere, vt locus vrbis vestrae celeberrimus, cui nomen Musio, videatur temere, vt fieri amat in locorum appellationibus, sic dictus: cum in vestris moribus nihil sit μεμεσωμένον, aut Musarum dignum cognomine: sed omnia turpitudinis et foeditatis plena. Quantum autem profecerit Dio hac opera sua, declarat narratio huius historiae in extremo. erat nimirum Alexandrinorum ingenium deploratum, nec vlla ratione aut praeceptis sanabile: quod omnis historia testatur, etiam ecclesiastica.

Vol. II. p. 1. pen. Tridentem Neptuno attributum esse nemo ignorat: Apollinis tridens non lectus mihi alibi, quam in isto Dionis loco: περί τε Περσέως καὶ Ἡρακλέες καὶ τῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης, καὶ περὶ τῶν χρησμῶν τῶν γενομένων. manifesto indicatur, eos, qui panegyricas orationes de Tarso componerent, multa solitos de iis omnibus dicere, quae hic nominantur. Perseus sane Tarsi conditor celebratur a nonnullis, vt etiam Solinus testatur: etiam de Hercule facile est caussam inuenire. Apollinis tridens prorsus mihi, vt dixi, res est incomperta. Quare suspicor legendum,

gendum, τȣ Ποσειδῶνος: Neptuni enim proprius tridens, vt cuiusque caeterorum deorum sua gestamina. Inter praeclara Persei facta, est Andromedae liberatio: quam Neptunus ceto exposuerat ob Cassiopes matris offensam. An igitur dubitas, quin Tarsi encomiastae in rebus Persei explicandis, vbi ad liberationem Andromedae ventum erat, de Neptuno et eius tridente multa dicerent? Omnes aequi lectores fateantur, probabilem hanc emendationem esse: quae tamen mihi eo nomine minus probatur, quod Apollinis nomen fortasse sit retinendum: cum constet, inter praecipuos deos, qui Tarsi colerentur, illum esse numeratum. Auctor inferius: Ἄγε δὴ πρὸς τȣ Ἡρακλέȣς, καὶ τȣ Περσέως, καὶ τȣ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ȣ̓ς τιμᾶτε. vides, Herculi et Perseo Apollinem coniungi, vt hic: et hoc amplius Mineruam. an igitur etiam isto loco scribendum sic: τȣ Ἀπόλλωνος τῆς τ' Ἀθηνᾶς. equidem sic malo.

2. 17. Non video, quam lectionem sit interpres secutus in istis, quae recte distincta, sunt luce ipsa clariora: οἱ πάντα εἰδέναι φασὶ, καὶ περὶ πάντων ἐρεῖν, ᾗ διατέτακται, καὶ τίνα ἔχει φύσιν· περί τε ἀνθρ. *qui se aiunt omnia scire, et de vniuersitate rerum dicturos, quomodo sit disposita, et quam naturam sortita: nec non de hom.*

4. 18. Qui Aristophani et Cratino iungitur Plato, non est filius ille Aristonis Philosophus nobilissimus: sed alius Plato inter scenae poëtas non obscurus.

11. 12. Ait de Macedonibus, οἱ νεωστὶ μὲν τὰ ῥάκη περιῃρημένοι, καὶ ποιμένες ἀκȣ́οντες, etc. quomodo νεωστὶ, cum tot secula lapsa essent ab Alexandri aeuo, vel potius Archelai illius Alexandri προγόνȣ, de quo et pastoritia eius vita lege IV. de regno. nam eam historiam hic respicit Dio. Scribe, οἱ τέως μὲν τὰ ῥ.

15. vlt. *πλὴν ταῦτα μὲν ἴσως κοινὰ καὶ ὑμῶν ἐστι*] interpres *ἡμῶν. communia ſunt et nobis.* ego ſcribebam, *καὶ ἄλλων. communia ſunt aliis*: hoc eſt: *fiunt et ab aliis, qui non dormiunt.*

16. 17. Ait, *κἂν ἐπιστήσαντες διατραπῶσιν, ἀνέπνευσαν γοῦν ὅμοιον. quod ſi animum ſubito aduertentes, abſtineant prae pudore, reſpirant tamen ſimiliter, vt ſi rhonchos ederent.* Tanta vis eſt inolitae conſuetudinis, praeſertim prauae: vt, cum eam cupias ponere, non poſſis: imprudenti enim obrepit, aut in aliud adfine vitium degenerat. *ἐπιστῆσαι* pro *ἐπιστῆσαι τὸν νοῦν*, quod perperam adeo cepit interpres, paſſim obuium.

22. 18. nullum a verbo *ῥέγχω* eiusmodi nomen deducitur, vt a *ποιῶ*, *ποιητὴς* et *ποιήτρια*: quare circumlocutione vti coactus eſt Dio, cum rhonchatricem, vel, vt Plautus loquitur, rhonchiſſatricem mulierem vellet ſignificare. Etiam Graeca lingua, quae omnes alias facilitate flectendi voces et nouandi longe anteit, interdum tamen inops eſt, nec paria rebus nomina poteſt praeſtare: quod non ſemel philoſophi queruntur.

24. 6. de Athenodoro conſule Strabonem: ex quo diſces, quanta illius apud Tarſenſes fuerit auctoritas.

25. 20. pro *Αἰγεῦσι* ſcribendum *Αἰγαιεῦσιν*, vel *Αἰγεεῦσι.* Straboni Aegaea vrbs illa Ciliciae nominatur, in XIV. Dionis Caſſii libri per *ε* ſcribunt, non *αι*: libro XLVII. *τοὺς Ταρσέας ἑκουσίους προσλαβὼν, Φρουροὺς τινας αὐτοῦ ἐν Αἰγέαις ὄντας ἐνίκησε.* minus recte in Ptolemaei codicibus *Αἰγαί.* Obſeruabis duplicem *ἐθνικοῦ* formam ab hac dictione apud Dionem; nam, qui libro ſequente *Αἰγαῖοι* dicuntur, alii ab iſtis non ſunt.

26. 14. non male ſcribas, *τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν τινα ἐλθεῖν λέγουσιν εἰς τ. π.* obſerua traiectionem in voce *δεινῶν*, quae iungi debet cum illis, *τῶν αὐτὸ τοῦτο ἔργον πεπ.* fuiſſe vero Tarſenſem hunc, de quo loquitur,

quitur, physiognomonem, et floruisse in ea vrbe τῆς φυσιογνωμονικῆς studium, testantur illa verba, τῶν γὰρ ἐνθάδε δεινῶν: si modo recte illa accipias. Erat Tarsi schola philosophiae et vniuersae παιδείας ἐγκυκλίου celeberrima, vt scribit Strabo.

29. 7. In veteris tragici loco de Hecuba in canem mutata χάλκεον φθέγγεσθαι significat *durum et asperum sonum pro voce emittere*, cuiusmodi est latratus canum καρχαροδόντων. alio sensu paullo post dicitur Stentor χάλκεον φθέγγεσθαι ἢ σιδήρεον: non propter vllam asperitatem, verum ob vocis contentionem et magnitudinem.

8. Scribe, περίῤῥυτος, vel περιῤῥύτη. vt apud poëtam, νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ.

32. 1. Loquens de mollibus vulsis, qui praeter capillos, nullum sibi toto corpore sinebant pilum crescere, σκώπτεται δὴ, ait, καὶ καταγελᾶται παρὰ τοῖς σοφοῖς καὶ νέοις ἡ τῆς φύσεως τέχνη. non ambigo, quin lateat vitium in illis καὶ νέοις: etsi posse defendi non diffiteor. Suspicor, Dionem scripsisse, παρὰ τοῖς σοφοῖς Καινεῦσι. *ludibrio habetur atque irridetur Naturae ars ab istis sapientibus Caeneis.* quid poterat venustius, quam vt istos, qui omnia virorum indicia tanto studio sibi auferrent, Caeneos appellaret? Caeneum Thessalum de foemina virum, mox iterum foeminam esse factum ex poëtis et historia fabulari notissimum. Plato quoque meminit huius in XII. Legum.

32. 17. Multa perperam scripta sunt in posteriore Tarsica, quae non facile emendabit, quicunque destitutus melioribus exemplaribus negotium susceperit, aut otio non valde abundarit. quorum vtrumque cum impraesentiarum nos deficiat, vt saepe diximus, quantumcunque est, quod ad emendationem huius libri contulerimus, speramus aequum lectorem boni esse consulturum. Obseruanda autem illorum temporum

eſt conſuetudo: per quam licuit philoſophis vel ſophiſtis, cum in aliquam Graecorum vrbem veniſſent, non ſolum de iis, quae ad mores pertinerent, pro concione verba facere: verum etiam publicis ſe immiſcere interdum negotiis, et quod e re ciuium iudicarent, ſuadere. Sunt eius argumenti aliquot e Dioneis orationes. Tarſi autem, cum ille eo venit, metus et periculi omnia erant plena. in vrbe, parum firma ciuium concordia: cum vicinis Mallotis atque aliis, qui ipſorum opibus inuidebant, acris contentio. ne cum praefecto quidem vrbis ſuae ſatis conueniebat illis tunc temporis: cuius animus eo ſuſpectus erat Tarſenſibus, quod ſententia quadam ab eo ſe fuiſſe laeſos, palam queſti eſſent. In hoc igitur rerum ſtatu, cum inopes conſilii eos videret Dio, tum forte *ἐπιδημῶν*, prodit ipſe in medium, et hanc apud illos orationem habet: qua non ſolum contra praeſentia pericula remedium oſtendit: verum etiam de praua eius Reip. adminiſtratione ſic diſſerit, vt vitia publica, vnde haec mala ſcaturiebant, conetur emendare.

46. 8. Iſtum locum, qui peſſime adfectus eſt, certo, non arbitrario, iure ita concinnamus: *ἀλλ᾽ ὅπως ἔμπειροι τῶν καθ᾽ αὑτοὺς ὄντες, καὶ νῦν ἄμεινον βουλεύησθε· καὶ τὸ λοιπὸν, οὕτως ἀπαιτῆτε τὸν παριόντα, μηδὲν ῥαδίως ὑμῖν, μηδ᾽ ὃ ἐπέλθῃ μηδὲν εἰδότι, εἰσηγεῖσθαι. ſed vt ſtatus veſtri gnari, et nunc veſtris rebus melius conſulatis: et poſthac exemplo meo exigatis ab eo, qui dicturus ad vos acceſſerit, vt nullius rei temere ſit vobis auctor, neue aliquid ſuadeat, quod forte ignoranti veſtram Remp. in mentem venerit.*

52. 11. Ait, *ὅμως εἰπεῖν ἅπερ ὑπεσχόμην, ἃ γ.* verbum deſideratur: *βούλομαι ὅμως εἰπεῖν*, et *ὥσπερ ὑπεσχόμην, ἃ γιγνώσκω.* Quae deinceps ſequuntur, obſcuriſſima erunt, niſi, qui legent, rem, qua de agitur, notam habuerint. Sciendum igitur, fuiſſe

Tarſi

Tarsi ea tempestate, potestate summa praeditum, eum, qui Dioni στρατηγὸς dicitur. etsi autem magistratus municipales tunc fere omnes ita reperiuntur nominati: hic tamen non a Tarsensibus, sicut alibi fiebat vt plurimum, ad id muneris fuerat electus: sed ab Imperatore, aut praeside Ciliciae, vrbi illi ceu prouinciae metropoli, et opibus florenti, impositus. cum hoc non optime, vt initio diximus, conueniebat Tarsensibus: verum haec tacita quaedam simultas potius erat, quam apertum odium. Tunc vero, cum in vrbe versabatur Dio, in eum locum res erat adducta, vt de instituenda illius accusatione apud principem deliberaretur. de hoc igitur quid sibi videatur, aperit orator: sed verba illius expendamus: Ait, ἔσαι δέ μοι περὶ πάντων ὁ λόγος· dabo, inquit, consilium eiusmodi, quo non solum erga hunc, sed in vniuersum erga omnes vestros praefectos debeatis vti. Romanorum imperium significat, cum ait, τὰς ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τυγχάνοντας, ὁποῖα δὴ τὰ νῦν ἐςὶ παρὰ πᾶσι.

13. Ait, ὅτω προσήκει φρονεῖν, ὡς μήτε πάντα ἀνεξομένας, καὶ π. Summa consilii Dionis est: debere Tarsenses cum animis suis semel constituere: neque omnia sibi ferenda esse, neque nihil. grauiores igitur iniurias suorum praefectorum, potentia abutentium, non tolerandas: leues et mediocres silentio transmittendas. frustra enim, inquit, Minoëm aliquem, aut Perseum exspectaueritis, qui vestras iniurias eat vltum. isti heroës Tarsi obseruabantur, ceu numina quaedam tutelaria.

53. 3. τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἅπαν ἄπιςον εἶναι τῷ βοηθεῖν αὐτοῖς, ἀνδραπόδων ἐςὶ καὶ δυσχερές· εἰ μηδεὶς ὄκνος μηδὲ ὑποψία καταλειφθήσεται τοῖς ἀγνωμονᾶσι] hisce verbis priorem partem consilii sui confirmat, de non ferendis omnibus prorsus iniuriis praefectorum. rationem affert veram et grauem: *nam in totum priuari*

potestate defendendi se, seruorum est, ac periculi plenum: si nullus metus, nulla suspicio, relinquatur praefectis delinquentibus. quis potest ambigere, quin haec Dionis sit mens? pro ἄπιςον, quam vocem corruptam, perperam conatus est interpres sententiae aptare, lego, ȣ̓ κύριον. sed non displiceat, literae vnius mutatione scribi ἄπυςον, hoc est: sic se gerere, vt nunquam dicaris ausus esse te defendere, et vlcisci. Thucydides dixisset, τὸ ἄτολμον εἶναι τȣ̃ βοηθεῖν αὑτοῖς. non audere vim a se depellere. Subiicit de altero consilii sui membro: τὸ δὲ πλῆθος ἀπεχθάνεσθαι, καὶ πάντα ἐξετάζειν, ȣ̓χ ὑπὲρ ὑμῶν ἐςιν. *at committere, vt populus in odium veniat, et in omnia inquirere, e re vestra non est.* hic lectionis huius sensus: mihi vero suspecta vox est πλῆθος. fortasse scribendum πλείοσι, vel πολλοῖς· *plurium praefectorum odium sibi conciliare.* quod necesse est, si vel minimas praefectorum iniurias paretis vlcisci. sed vulgatae lectioni fauet, quod non multo post sequitur: καὶ μὴ πλῆθος ἄδικον, μηδὲ ἀλόγιςον ὄχλον ὑμᾶς νομίζωσιν.

53. 8. Scribe, ἐὰν γὰρ ἀλόγως ἐνίοτε ἐγκαλεῖν δόξαιτε, καί τις ὑμῶν περιγένηται· (διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τȣ̃το συμβαίη·) δέδοικα, μὴ τελέως ἀποβάλητε τὴν παῤῥησίαν. *si eueniat, vt temere alicuius accusationem instituisse videamini, et aliquis accusatus a vobis fuerit absolutus, (multae autem caussae sunt, cur hoc possit accidere) vereor, ne in totum libertatem hanc amittatis.* non est obscurum, quid sibi velint illa, διὰ πολλὰς δ' ἂν αἰτίας τȣ̃το συμβαίη: iniquitatem enim iudiciorum, et incertitudinem perstringit tacite. Rarum est, quod sequitur, exemplum et memorabile. Ait, Ephesios ac reliquos Ioniae populos, quod magistratum lege Iulia repetundarum temere postulassent, poenam hanc passos, vt libertas accusandi suos magistratus in posterum

rum illis adimeretur, siue edicto principis, siue Romani senatus decreto.

54. 5. Haereo in his: καὶ τὴν γνώμην εὐθὺς ἔχετε, ὡς πρὸς ἐχθρὸν καὶ ἐπιβȣλεύοντα ὑμῖν περὶ ȣ̓δέν· ἀλλ' ὡς προνοεῖτε μηδὲν ἢ μὴ μ. nescio, quid sibi velint ista περὶ ȣ̓δέν. sequentis autem periodi prima verba sic corrigo: ἀλλ' ὅνπερ νοεῖτε, vel ὃν δ' ἄρα νοῆτε. pendet a superioribus illis, ἀλλ' ὃν μὲν ἂν κρίνητε. ineptissime sane legitur ὡς προνοεῖτε. deinde scribe, δι' ἣν δή ποτε δ' αἰτίαν μὴ νομίζετε ἐπιτήδειον εἶναι, τȣ̃τον μὴ ἐρεθίζετε. *Si quis est, qui nihil aut non multum vos laedat, quem tamen certam ob caussam parum vobis fauere existimetis, hunc nolite irritare.* Post haec scribe, μετρίως δὲ ἐνοχλȣ́μενοι, καὶ ὁρῶντες ἀνάγκην ȣ̃σαν φέρειν ἢ τȣ̃το, ἢ τȣ́τȣ μεῖζον ἕτερον, σκοπȣ̃μεν ὡς κȣφότατα ἕπεσθαι. nullus est sensus in vulgata scriptura, qui in nostra planissimus. ὡς κȣφότατα ἕπεσθαι interpretor, onus impositum quam fieri potest commodissime gestantem viam carpere. idem onus et commodius et incommodius posse gestari, pro ingenio baiulantis, declarat Protagorae historia, apud A. Gellium libro V. cap. tertio. Verbo ἕπεσθαι allusio fit ad seruos a pedibus, qui pone sequi soliti, saepe iniquo pressi onere, vt dicebamus ad Theophrastum.

57. pen. Θῖνες sunt pascua quaedam ad illud littus, quod medium erat inter Mallum et Tarsum: vel ad eum lacum siue paludem, cuius paullo ante meminit. sic dicta propter littoris propinquitatem, et solum arenosum. ista pascua et Tarsenses sibi vindicabant et Mallotae. paullo post dissimulatum est Malli vrbis nomen, cum esset scribendum, ὃ μεῖζόν ἐστι τȣ̃ εἶναι παρ' ὑμῖν καταδικάζεσθαι Μαλλόν. *quod maius fuerit, quam si adiudicata fuerit vobis ipsa Mallus.* εἶναι παρ' ὑμῖν est, quod Strabo et alii solent dicere συντελεῖν τισι. explicant satis verba Dionis sequentia. ipse

in ea ad Nicomedienſes dixit, συντελεῖν εἰς τὸ παρ' ἐκείνοις δικαστήριον.

59. 13. Scribe, καὶ τό γε πρῶτον ἡγοῦντο οἱ Λάκωνες. primi imperium Spartani tenuerunt apud Graecos: fuit enim poſt Xerxis expeditionem translatus ad Athenienſes principatus. interpreti fuit fraudi vulgatae lectionis error, καὶ τότε.

vlt. Diſtingue: καὶ μὴ βουλομένων ἄρχειν ἡξίουν, πολλὰ καὶ δυσχερῆ παθεῖν. nempe συνέβη: quod e proximo repetendum. Non clam me eſt, ait Dio, male audire vulgo philoſophos, quorum prudentia lentitudo appellatur, et ſocordia in publicis negotiis gerendis, quae ſit Reip. noxia. hanc criminationem ita diluit: ὥσπερ εἴ τις τὸν μουσικὸν βούλοιτο ἁρμοζόμενον, ἔπειτ' ἀνιέντα τῶν φθόγγων τινάς, καὶ πάλιν ἑτέρους ἐντείνοντα ὄψει τὸν αὐτόν. ſenſus eſt: qui propter mitiora conſilia philoſophos accuſant, perinde facere, vt ſi quis muſicum reprehenderet, quod phthongos alios remitteret, alios intenderet. quo quid ſtultius? cum aliter non conſtet harmonia. ſententiam indicavi: verba concinnabunt, quibus ad manum erunt meliora exemplaria.

62. 1. Photius quidem habitam Celaenis in Phrygia orationem hanc, vt prae ſe fert titulus, autumat: ego vero nondum conſtitui, pronuntiatamne credam in ea vrbe, an ſic ſcriptam, quaſi eſſet pronuntianda: quod et in aliis Chryſoſtomi huius orationibus ante obſeruabamus. Sane videtur ὁ λόγος ἐσχηματισμένος ea ſaltem in parte, quae eſt de laudibus vrbis illius. quis enim non videt, ioco potius, quam ſerio, inſtitutam comparationem illam cum regionibus Indorum? Sed non eſt, opinor, liber integer: quo difficilius eſt de ſcopo auctoris aliquid affirmare.

74. 4. Statim initio τοῦ Βορυσθενιτικοῦ λόγου ſitus oſtenditur vrbis Boryſthenis. in quo ſic cum hiſtoriae patre

patre Herodoto consentit, vt videri possit ab illo descriptionem mutuatus, nisi plane constaret, ἀπὸ τῆς αὐτοψίας rei ipsum notitiam habuisse. Adscribam Herodoti verba, vt conferant studiosi: ἀγχȣ͂ τε δὴ θαλάσσης ὁ Βορυσθένης ῥέων γίνεται, καί οἱ συμμίσγεται ὁ Ὕπανις, ἐς τωὐτὸ τέλος ἐκδιδȣ̀ς· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τȣτέων ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται· ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Δήμητρος ἐνίδρυται· πέρην δὲ τȣ͂ ἱρȣ͂ ὑπὸ Ὑπάνι Βορυσθενῖται κατοίκηνται. ad Hypanim collocat Borysthenem vrbem: similiter et Dio. at Strabo, Plinius, Arrianus, Ammianus aliique ad eiusdem nominis fluuium Borysthenem. Praeterea Hypanim Borystheni misceri consentiunt Herodotus ac Dio: alii scribunt, propinqua esse horum duorum fluminum ostia. Itaque rostrum illud siue ἔμβολον, et quasi fastigium literae Δ, quod efficitur concursu Borysthenis atque Hypanis, et promontorium Hippolaum, soli describunt Herodotus ac Dio: sed hic multa adiicit alia, quae alibi nusquam legas. Alectoris arcem in ipso exitu Borysthenis Hypanisque sitam, vulgo existimabant, inquit Dio, ab vxore Sarmatarum regis nomen inuenisse: hoc ideo, quia ἀλέκτωρ poëtis idem valet, ac *coniux*, ἄλοχος.

91. 3. ἀκαλύπτȣς] Moris erat, sub tentoriis vt plurimum quaedam festa agitare: quod Bacchanalia celebrantibus optime conuenit. Baccho enim vita omnis acta sub pellibus, vt nugantur poëtae. Bacchantium autem vmbras, vti veteres appellabant, ἀκαλύπτȣς vocat, propter licentiam eorum sacrorum: nam et obscoenissima flagitia palam, non intra sua tentoria patrabant. ideo addit ἐν τριόδοις: quia in triuiis, vbi purgamenta exponebantur, impurissimi quique viri foeminaeque conueniebant, vt ad Theophrastum atque Athenaeum notare meminimus.

98. 14. quid intelligat, quando ſcribit, ἅτε γε πίϑος πανταχῆ κεχυμένος, ἐδενὸς ἐν αὐτῷ πυκνε λειφϑέντος, et quae deinceps leguntur, non capio: et videtur deeſſe aliquid in libris noſtris eo loco: vnde obſcurior multo haec allegoria redditur. Conferant vero ſtudioſi totam hanc allegoricam diſputationem cum Platonis Phaedro: nam illum dialogum hic aemulatus eſt Dio.

26. χειμέρια appellat τὸν καιρὸν τε χειμῶνος; nunquam vero, aut rariſſime, fulgetra micant hyeme. ideo ſcribit, οἷα ἐν χειμερίοις, ἐλαυνομένων βιαιότερον πολλάκις τῶν νεφῶν, διῇξε· nempe ἀςραπή. non recte editur, οἵαν χειμ.

101. 6. Adfinis argumenti haec oratio eſt cum Rhodiaca: de ſtatuarum enim honore et iure diſſerit: cum Corinthiis expoſtulans, quod ſtatuam deieciſſent, vel alii conſecraſſent, vt mos erat eius ſeculi, quam ſibi aliquot prius annis poſuerant. Leuitatem hanc atque adeo iniquitatem populi illius, qua irridet venuſte Dio, qua obiurgat acriter. Scires, rem illi admodum viſam eſſe abſurdam, nec mediocrem ex eo indignationem concepiſſe: nuſquam enim nec facundior eſt, nec vehementior: vt merito ſuo inter eximias Dionis orationes haec cenſeatur a Photio: cuius iudicio et nos accedimus.

104. 5. Cum ait de ſua ſtatua, καὶ ταύτην φέροντες ἀνεϑήκατε ἐς τὰ βιβλία, ὡς προεδρίαν, morem tangit, quem pluribus expreſſit in Rhodiaca: cum honos hic deferebatur peregrinis, vt ad conuiuium publicum, vel ad ſpectacula inuitarentur, atque ibi prima ſede eis cederetur, quod vocabant καλεῖν εἰς προεδρίαν. ſimilem ſibi habitum honorem refert Dio, cum ipſius ſtatua honeſtiſſimo loco et inter primas locata fuit in bibliotheca Corinthiorum. Sic Romae in biblio-

thecis

thecis suis posita ab Imperatoribus, et a priuatis quoque imagines doctorum, tam neotericorum, quam veterum: postquam primo omnium Varroni hic honos ab Augusto est habitus, de quo Plinius libro VII. cap. XIX. sed attendenda locutio Dionis mendo non carens, ὡς προέδρίαν, pro ὡς δόντες προεδρίαν, vel, ὡς ἐς προεδρίαν.

106. 1. χαλκὸς ἄδρασος non est *ferrum intractabile*, sed *quod fixum haeret*, *neque vsquam fugit*. Pythagoras, qui Perseum alatum fecerat, chalcoplastes est ille nobilis, de quo Plinius, Pausanias, et alii multa. Persei talaria, siue, vt Pausanias vocat, ὑποδήματα, ὑφ᾽ ὧν ἐφέρετο διὰ τȢ̃ ἀέρος, ex fabulis poëtarum nota.

5. Quod non vni deo, sed duobus simul, Neptuno et Soli, consecrata esset Corinthus, caussam affert: εἰκάσαις δ᾽ ἂν αἰνιττομένȣ τȢ̃ μύθȣ, τὸ τῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν ὑπὸ τȢ̃ Ἡλίȣ ἐξαίρετον, βȣλομένȣ τȢ̃ Ποσειδῶνος. sed nos ex istis caussam non discimus: videntur enim verba aliquot deesse, sine quibus commodam elicere non possumus sententiam. fabulam tangit Pausanias initio Corinthiacorum. Locus de Sibylla ex aliquo poëta lyrico depromtus est: ni fallor, ex Pindaro, qui oraculi mentionem fecerat, quod statim Dio subiicit.

107. 1. ἡ θεσπιῳδὸς Σίβυλλα est Herophila, Lamiae filia, cui pater Neptunus. Lege Pausaniam in Phocicis.

108. 7. Narratio de liberata vrbe Atheniensium a tyrannis ope Corinthiorum, non vno modo diuersa est ab historia Herodoti: qui liberationis auctores facit Lacedaemonios. sed opera Corinthiorum videntur vsi aduersus Cleomenem, regem Spartae, qui, pulso Hippia, cum Isagora conspirauit, et δεύτερα τὴν βȣλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο, inquit Herodotus: Dio Cleomenis tyrannidem ab ea separat, cuius auctor Isagoras;

ras: idemque videtur Hippiam Isagorae coniungere, tanquam eorundem consiliorum participem: quod vereor ne sit ἀνιςόρητον, et e librarii menda, non auctoris mente; nam etiam alias suspectus mihi ille locus.

110. antep. Historiam iudicii Syracusis celebrati super defunctorum statuis etiam Plutarchus habet in vita Timoleontis: vbi non praetermittit de statua Gelonis, qui etsi tyrannus fuerat, mansit tamen posita ei statua. de illis Dionysii, quas ait Dio seruatas, nihil Plutarchus: quia non Dionysio ille honos habebatur, verum Διονύσῳ, hoc est Libero patri, cuius ornamenta et insignia gestabant.

114. vlt. Quia nefas erat apud veteres, dicatam semel statuam sine graui caussa deiicere, ideo scribit auctor: longe aliud esse, ὑπὲρ ἀναςάσεως εἰκόνος deliberare, et περὶ καθαιρέσεως. cum enim de ponenda agitur, opportunum est, hominis merita expendere: at quae semel fuerit posita, eo ipso, quod dicata est, ius acquirit manendi, etiamsi postea visus fuerit parum illo honore dignus is, quem ciuitas honorauit.

117. 5. alludit ad ἀναδασμὸς agrorum: quam scimus fuisse caussam bellorum grauissimorum, non minus, quam agrarias leges apud Romanos. id quod etiam ex historia constat. Inuidiam sibi conflatam scribit Dio, ἐκ τῆς περὶ τὸς λόγους, εἴτ' ἐπαφροδισίαν αὐτὴν, εἴθ' ὅ, τι δή ποτε χρὴ καλεῖν: modeste appellans dicendi facultatem, qua excellebat, ἐπαφροδισίαν περὶ τὸς λόγους, non autem δύναμιν, aut δεινότητα, non temere voce illa vsus: nam et de Lysia, quem saepe noster aemulatur, pronuntiat Dionysius Halicarnasseus, scribere ipsum ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως.

119. 10. Agonotheta ille, a quo secundum propriam conscientiam potestatem dari sibi ait liberius loquendi, est Traianus Imperator, apud quem plurimum gratia poterat, et cui fuit carissimus: sed menda non carent, quae de illo hic dicuntur.

120. 3. Verum est, Corinthios ab antiquis poëtis *ὀλβίȣς* et *ἀφνειȣ̀ς* esse appellatos, quod dicit hic auctor. Homeri versum memini e Catalogo: *Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς.* Pindarus Olympion. oda XIII.

— *γνώσομαι*
Τὰν ὀλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίȣ
Πρόθυρον, Ποσειδᾶνος ἀγλαόκȣρον.

quod autem addit, similibus nominibus etiam a diis appellatos fuisse, respicit antiquissimum oraculum: *Εὐδαίμων ὁ Κόρινθος· ἐγὼ δ' εἴην Τενεάτης.*

pen. de epigrammate, quod Midae tumulo fuit inscriptum, vide Herodotum in Homeri vita, et Diogenem Laërtium in Cleobulo. de hoc postquam dixit auctor, subiicit aliud carmen distichum huiusmodi:

Ἀνδρὶ μὲν Ἱππαίμων ὄνομ' ἦν· ἵππῳ δὲ Πόδαργος.
Καὶ κυνὶ Λήθαργος· καὶ θεράποντι Βάβης.

sic scribendum est. apud Iulium Pollucem homo vocatur Hippamon: illum vide libro quinto, cap. V. Demetrii Phalerei statuas MD euersas fuisse aliquando Athenis, alibi, si memini, leges nusquam; longe siquidem minor numerus apud Plutarchum et alios, qui illam historiam narrant: est enim res notissima.

150. 1. *λέγειν πρὸς ἐκείνȣς* et *λέγειν πρὸς ὑμᾶς* est, fauere, vt *οἱ φιλιππίζοντες* quondam Athenis.

Atti-

Attici scriptores dicerent πρὸς ἐκείνων et πρὸς ὑμῶν: vt apud Aristophanem et Lucianum πρὸς ἐμοῦ λέγειν.

162. 7. λόγοι δὲ] Haec osorum Dionis calumnia inde orta, quod ad structuram eius operis, cuius ipse fuerat suasor, et auctor ciuibus suis, vetus quoddam aedificium diruere oportuit, (siue ea porticus fuit cum columnis, vt videtur significari, siue aliud quoddam;) cui nonnullae officinae cohaerebant. cum igitur Prusae vrbis interesset, opus vetustate ipsa deforme ex oculorum conspectu esse sublatum: isti tamen demolitionem illius non alio tulerunt animo, quam si praestantissimum aliquod antiquitatis monumentum foret euersum: cuiusmodi erant propylaea acropoleos et Parthenon Athenis: Sami Iunonis templum: et Iouis atque Apollinis, quod Didymion vocabatur, apud Milesios: aut denique Dianae aedes Ephesina. His cognitis, non erit difficile certamen cum mendis, quae huic sermoni adspersit hominum inscitia.

15. προπυλαίων κινουμένων, ἢ τοῦ Παρθενῶνος. non, vt legit interpres, προπυλαίων κ. τοῦ Παρθ. duo opera diuersa confundit; non enim meminerat, προπύλαια cum ἁπλῶς legitur in rebus Atheniensium, vestibulum Arcis intelligi; opus antiquitate et magnificentia insigne. consule Harpocrationem. Dio iterum meminit in XLVIII.

antep. Σαμίων Ἡραῖον] de isto Iunonis templo apud Samios legendus Strabo, libro XIV. ex eo disces, quanta fuerit operis illius praestantia. meminit eiusdem et antiquum prouerbium Graecorum, βαδίζειν εἰς Ἡραῖον ἐμπεπλεγμένον: quod explicat Duris Samius in XII. Athenaei. de Milesiorum Didymio Stephanus in Ἐθνικοῖς, et alii.

165. vlt. νεμέσεις nullum hic locum habere possunt: νεμήσεις aliquem.

166.

166. 2. Interpres non animaduertit, συνεχώρησε positum pro συνεχώρησεν ἄν: et ἐκέλευσε pro ἐκέλευσεν ἄν.

179. 16. Habita eſt haec oratio Apameae: quo nomine duae fuerunt vicinae vrbes Pruſae: altera in Phrygia: haec in Bithynia, olim Myrlea dicta, colonia Colophoniorum: poſtea de nomine cuiuſdam reginae Apamae ſic appellata, cum inſtauraretur deſtructa prius a Philippo, Perſei patre. Euerſam aliquando, deinde a rege inſtauratam, et a regina nouum nomen inueniſſe, conſtat. verum quis ille fuerit rex, quae regina, cuias populus eo translatus, diuerſe traditum. Strabo regem Pruſiam, Zelae filium, nominat: Apamam vxorem ipſius: Stephanus Nicomedem, Pruſiae filium, Apamam eandem, matrem ſuam. Appianus, Seleucum Nicatorem tribus vrbibus a ſe ſtructis vxoris ſuae nomen indidiſſe, et Apameas vocaſſe, ſcribit: quarum vnam fuiſſe iſtam quibuſdam placet. Ex iſtis diuinare non poſſumus, quaenam vrbs Dioni intelligatur, cum ait Apamenſes mores ſeruare eius ciuitatis, vnde ſint maiores ipſorum profecti. vocat μακαρίαν πόλιν, et quae alias antecedat non ſolum ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ, verum etiam εὐτυχίᾳ καὶ δυνάμει. Quae fuit illis temporibus Aſiae vrbs, cui haec conueniant, praeter Antiochiam? nempe haec opibus et potentia ac felicitate tunc florentiſſima: etſi a Parthis aliquoties vexata.

186. 18. Non eſt obſcurum, quid ſibi auctor velit, cum ſcribit; ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἑτέραν καὶ ἑτέραν λαμβάνω ὁδόν. eſt tamen rara et inſolens locutio, λαμβάνειν ὁδὸν, pro *inire aeſtimationem alicuius rei*, *cogitare de aliquo*. id enim ſignificat: ideo aequiorem ſe aduerſus alios, qui de ſuis diſſertationibus ſecius iudicent, et meras putent eſſe ἐπιδείξεις, quales erant

alio-

aliorum philosophorum, ad ostentandam dicendi vim comparatae orationes: quoniam sibi quoque ipsi vsu veniat, vt de suis orationibus aliter atque aliter iudicet: honestius, cum alios de se consuleret: contra, quoties seipsum.

188. 1. vt ἐμβολὴ est nauis φορτίον, vnde *sacra embola* de classe Alexandrina in Codice, sic ἐμβάλλεσθαι *nauem mercibus onerare*: ita accipe, cum ait Dio, de Tenedi vasis fictilibus loquens, καὶ γὰρ ἐκεῖθεν πᾶς ὁ παραπλέων ἐμβάλλεται κέραμον: omnes, qui praeternavigant, inde parant sibi fictilia, quae nauibus suis imponant.

188. 5. Haec quoque oratio imperfecta est: continet defensionem auctoris aduersus inuidos et malevolos ciues, a quibus accusabatur, quasi auctoritate sua et ea, qua apud principem valebat, gratia male vteretur, magis adeo, vt patriae suae noceret, quam vt illi commodaret. Duplex ab eo instituta fuerat responsio: altera in commune aduersus vniuersam criminationem: altera particularis contra singula capita libelli, qui continet subscriptionem aduersariorum: hodie sola superest prior apologia, posterior desideratur.

206. 10. contraria sunt προαγαγεῖν et ἐλαττοῦν: translatio est ab aulis principum, vt docet M. Tullius III. de finibus, explicans, quod Stoici appellant προηγμένον et ἀποπροηγμένον. de senatu et senatoribus Prusiae ante dictum.

212. 4. Alieno loco posita fuit haec oratio, cum iis immixta est, quas reuersus ab exilio habuit in patria. declarat hoc titulus, quem et Photius agnoscit, Πρὸ τοῦ φιλοσοφεῖν ἐν τῇ πατρίδι. professio enim philosophi antecessit Dionis exilium. In reducem nihil huiusmodi ausi essent Prusaënses, qui scirent, quo amo-

re,

se, non solum beneuolentia, Traianus Dionem prosequeretur.

215. 1. quod saepe accidisse Romae legimus, vt difficili annona fureret populus, et ferro atque igne in eos saeuiret, ad quos ea cura pertinebat: id tum euenerat Prusae. aucto enim frumenti pretio, tanta seditio concitata est, vt cum gladiis et facibus ad quorundam ciuium aedes veniretur. in his fuit Dio: cuius domum periculo eripuit aliud nihil, nisi loci situs: quia enim insula non erat, sed continuis domibus constabat vicus, Dio ait στενωπῦ τὸ βάθος, cepit vereri furibunda haec turba, ne, semel accensa Dionis domo, vicum integrum ignis depopularetur. erat communis haec iniuria Dioni cum aliis: a quorum caussa suam separat.

221. vlt. πολίτην accipe non de ea, quae proprie dicitur, patria, vbi quis natus est: sed laxius, de vniuersa Graecia. ambo enim Graeci, Hercules et Eurystheus, etsi Thebanus ille, hic Mycenaeus.

222. 13. cur Apollinem Colophonium, siue Clarium appellet poëtam, docet Taciti locus, in secundo Annalium: *adpellit Colophona, vt Clarii Apollinis oraculo vteretur. Non foemina illic, vt apud Delphos, sed certis e familiis, et ferme Mileto accitus sacerdos, numerum modo consultantium et nomina audit: tum in specum degressus, hausta fontis arcani aqua, ignarus plerumque literarum, et carminum, edit responsa versibus compositis, super rebus, quas quis mente concepit.*

225. 1. Effecerat Dio hortatu suo, vt Prusaënses praeclaris operibus vrbem suam ornarent: non defuerunt, qui eo nomine Dioni obtrectarent. erat omnino res indigna: sed vir sapientissimus aliorum exemplo, quibus idem acciderat, se solatur, neque id sibi nouum accidere profitetur. Profert historiam

 Stagi-

Stagiritarum: qui ſpoliati bonis, patria eiecti, cum poſſent Ariſtotelis opera, pro ea, qua apud Philippum valebat, gratia, de miſero ſuo vico non poenitendam vrbem efficere: illi beneficio vti, adeo mens ipſis erat laeua, noluerunt. Quid eſt igitur, quod repudiari a quoquam poſſis iure mirari?

228. vlt. Sophiſta ille, aemulus Dionis atque obtrectator, qui *ἀηδόνα* per ludibrium eum appellauerat, *εἰρωνευόμενος*, credo, eam vocem vſurpauit: nam ego non memini legere apud veteres *ἀηδόνα* quemquam appellatum per contumeliam: ſemper enim laudatur poëtis vox luſciniae: quam Ariſtophanes *λιγύμυθον* appellat in Auibus: *Ὄρνις γενέσθαι βούλομαι λιγύμυθος ἀηδών.* Theocritus: — *ὅσσον ἀηδὼν Συμπάντων λιγύφωνος ἀοιδοτάτη πετεηνῶν.* contra ſi cuius vocem vel cantum damnabant, eum appellabant *χελιδόνα.* Ariſtophanes Ranis de malis poëtis: *Ἐπιφυλλίδες ταῦτ' ἐστὶ καὶ στωμύλματα· Χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης.* idem: *Ἐφ' οὗ δὴ χείλεσιν ἐπιβρέμεται θρηΐκια χελιδών.* Obſcurum eſt, quod ſubiicitur de Antiochenſibus, et quae de Macrino quodam.

232. 7. Inter alia opera, quorum auctor fuerat Dio, porticus fuit: quam ne poſſet videri ingratis ciuibus oblectationis ſuae cauſſa expetiiſſe, affirmat Dio, ſe nunquam eſſe tranſiturum per illam: niſi forte oportuerit, vt eo veniat proconſulem pro ciuitate oraturus.

237. 9. Reſtitue familiarem Graecis locutionem, et ſcribe, *τό γε μὴν προεξανίστασθαι, μὴ καὶ σφόδρα ἀγνῶμον ᾖ;* *at prius commoueri, annon quaeſo valde fuerit a ratione alienum?* non intellexit interpres verbum *προεξανίστασθαι,* quod proprie de iis dicitur, qui in concione vel ſenatu, neglecto ordine, ſurgunt ad dicendam ſententiam, et, quod aiunt, mapalia faciunt. hic

ele-

elegânter de iis accipitur, qui tumultuabantur in vrbe, et de suo magistratu apud proconsulem queri parati erant, priusquam rem inter se componere essent adgressi.

239. 1. Grauiter corrupta sunt ista, *εἰ μὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα πειθομένους ὑμᾶς ἄγοιμεν, λόγον ἀεὶ συναγαγὼν ὁμονοίας, φιλίας συναιρόμενοι, καθ᾽ ὅσον οἷοί τ᾽ ἐσμέν.* potest scribi, *λόγοις ἀεὶ συναγωγοῖς ὁμονοίας, φιλίᾳ συναιρόμενοι. qui sermonibus ad concordiam conciliandam paratis, amicitiae consuluimus.* sed deest fortasse aliquid: nam *φιλίᾳ συναίρεσθαι* pro *συναίρεσθαί τισιν εἰς φιλίαν, omnia facere, quo amici inter se alii sint, ποιητικώτερον ἴσως.*

240. 11. *διαμένοντας*] Hoc loco *διαμένειν* significat *iratos manere, in ira persistere:* ex praecedentibus enim exponendum. Graece dicas expressius, *διαμηνίειν.*

254. 13. senatum vniuersum intelligit, non vnum aliquem ex illo ordine. itaque ineptum est *τὸν φρονιμώτατον.* est autem Thucydidi familiaris locutio. Senatus in Rep. Atheniensium fuit duplex, Areopagitarum, qui velut sanctior quidam consessus erat: et alter, vt sic dicam, ordinarius. hunc vocabant *τὴν τῶν πεντακοσίων βουλήν*: quia erat 500. virorum. at Dio ait 600. scribit nempe, *ὥστε τὸν Ἄρειον πάγον ἢ τὴν βουλήν, τοὺς ἑξακοσίους, ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν.* scripserat fortasse, *τοὺς πεντακοσίους.*

261. 10. *Δούλου τόδ᾽ εἶπας*] principium est senarii iambici, nisi fallor, Euripidei, ab eo pronuntiati, cui auctor erat alius, vt secus, ac sentiret, aliquid faceret aut diceret. Nempe hoc praecipis, ait iste, vt pro seruo me geram. *Ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν,* dixit alius poëta. Grauiter suos ciues reprehendit, quia, quos in concione laudarent, eosdem in communibus colloquiis, vbique locorum vituperarent.

apparet, inquit, non ex animo laudationes illas proficisci, verum dicis caussa dari hoc auribus audientium: itaque non iudicio laudantium adscribi debere, sed loco, vbi dicuntur.

vlt. *νῦν δὲ παρὰ τὸν τόπον τοιαῦτά ἐςι τὰ λεγόμενα.* *nunc vero propter locum eiusmodi laudationes instituuntur.* ita scribendum atque exponendum.

264. vlt. *τὸν ἐπικαλέμενον*] eum, qui ipsos velut in iudicium morum suorum vocabat: hoc est, qui in suos ipsorum mores voluit eos inquirere. ita interpretor *τὸν ἐπικαλέμενον*, si ita scripsit. interpres, *accusantem.* sane *ἐπικαλεῖν* pro *ἐγκαλεῖν* scimus poni.

265. 10. non loquitur Dio in vniuersum de liberali Prusaënsium animo in honorandis praeclaris viris, et de sua Republica bene meritis: sed de iis honoribus, quos larga manu in hunc Diodorum contulerant. quare sic arbitror concinnari locum debere: *τί γὰρ τῶν σεμνῶν ἐχὶ προθύμως* (vel *μετὰ προθυμίας*) *παρεσχήκατε;* Graeci *τὰ σεμνὰ* appellant honores publicos, per quos fit aliquis *σεμνός.* eiusmodi sunt, quae nominantur Dioni, imagines, statuae, delatae legationes, alia. Lego enim, *ἐχὶ πρεσβείας π.* atque hae emendationes ita locum habebunt, si, vt dixi, ad Diodorum tantum verba auctoris referantur: si generaliter accipiantur, nec *τίνι* mutandum, nec *πρεσβεύοντας.* omnino autem scribendum *τιμῶντες*, non *τιμῶντας*, vt *δεξιέμενος.*

266. 8. Antiquus grammaticus, qui hypothesim scripsit Philoctetis Sophoclei, *κεῖται*, ait, *καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα.* cur omittit Euripidem? nam et hic eiusdem nominis tragoediam ediderat, non minus, quam Aeschylus et Sophocles: quod non solum ex hac Dionis dissertatione discimus, sed etiam veterum criticorum testimoniis. meminit eius fabulae Hesychius

ſychius in γαῦρος. idem alibi obſeruat, ἀπέπνευσεν αἰῶνα dixiſſe Euripidem in Philoctete, pro *animam efflauit.*

276. vlt. τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσιν] imitatus eſt Theodoretus in prima Therapeutica, ὁ Ἀρίστωνος μύρῳ γε ἀλείψας, καθάπερ αἱ γυναῖκες τὰς χελιδόνας, ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ξυντεθείσης ἀπέπεμψε πόλεως. item repetit in decima. De hoc autem more notamus aliquid ad primum librum Suetonii. εἰρηνικῶς [verſ. antep.] ſcripſerit Dio, an εἰρωνικῶς, poteſt dubitari.

292. 5. Theopompum, regem Lacedaemoniorum, primum ephoros quinque inſtituiſſe, non autem (ſicvt Herodoto et aliis proditum,) Lycurgum, qui multo antiquior, ſcribit Dio: in cuius verbis obſeruanda eſt traiectio: καὶ ὅτε δὲ κατέστη τοῦτο τὸ ἀρχεῖον ἐν Σπάρτῃ, Θεοπόμπου βασιλεύοντος, πρὸς ἐνιαυτὸν, οὐδὲν ἧττον ἐκράτουν τῶν βασιλέων. nam illa πρὸς ἐνιαυτὸν non ad Theopompum referenda, qui fuit rex perpetuus: ſed ad ephoros, qui erat magiſtratus annuus. quemadmodum autem ſenatorum Spartae erat proprium βουλευτήριον: ſic ephoris et bidiaeis ſua erant diſtincta ἀρχεῖα in foro. ſed et ipſe ephoratus ἀρχεῖον dicitur, vt apud Ariſtotelem in Politicis: ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον, *irrumpunt in ordinem ephororum:* poſtrema ſic interpretare: *non minore potentia erant, quam reges.* ſed caue tempora confundas Theopompi et Pauſaniae, qui multo poſterior.

21. Ait, καὶ πῶς οὐκ ἂν εἶεν οὗτοι βασιλεῖς, πρὸς τὸν ἀκριβῆ περὶ βασιλείας λόγον; quemadmodum ad diſſertationem περὶ κάλλους monebamus, diligenter videndum, ne perſonae confundantur iis in dialogis, qui ſic contexti ſunt, vt et iſte, et ille cum quibus-

 dam

dant aliis. ista autem verba si Dioni tribuimus, recte scriptum οὐκ ἂν εἶεν. *quomodo fieri potest, vt isti non sint reges, si respicias ad regis definitionem?* et ἀκριβὴς ὅρος intelligemus, exactam definitionem, quae regis officium contineat. hoc canone si vtamur, inquit Dio, verus erit rex, quicunque praestabit, quod definitio complectitur: quantumuis absoluta eius non sit potestas. Sed non displiceat alteri personae tribuere. Itaque sublata negatione τὸν ἀκριβῆ λόγον interpretare de ea regni definitione, quae posita superius ab eo, qui ista loquitur. eius definitionis siue descriptionis praecipua conditio erat τὸ ἀνυπεύθυνον: quod cum defuerit Spartanis regibus, non potest iste adduci, vt pro veris regibus eos agnoscat. Porro autem videri poterat libellus hic cum reliquis sequentibus quinque a iuuene Dione scriptus, stilum exercente in huiusmodi argumentis e fabulari historia petitis, aut poëtis ipsis: sed quia in proximo, cui titulus Nestor, earum orationum meminit, quas apud Imperatorem habuerat, vel ad illum scripserat, quasque in fronte huius voluminis positas videmus: non potest dubitari, quin senex haec Dio scripserit. sane et senilis aetas, non minus, quam iuuentus, est φιλόμυθός πως. Scopum suum in his dialogis contexendis declarat vbertim, in extremo illius, quem Nessum siue Deianiram inscripsit; nimirum sequi se ait eorum philosophorum exemplum, qui ex omni sermone occasionem caperent disputationum philosophicarum, super iis, quae vel ad mores singulorum, vel ad Reipublicae administrationem pertinerent. Olim fecisse hoc Socratem, mire solertem atque industrium in eliciendo e re nata huiusmodi sermones. Quod igitur admonet Plutarchus in poëtarum lectione serio faciendum; vt ad disciplinam morum omnia referantur: id qua ratione faciendum sit, horum libellorum scriptione nos docet

Dio.

Dio. atque hoc est, quod in eo, quem diximus, libello appellat noster τὸ ὀρθῶς ἐξηγεῖσθαι.

296. 14. Subobscura est, et, vt arbitror, nonnihil deprauata, disputatio Dionis super isto poëtae versu: Καὶ μέν μευ βελέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ. Summa haec est: posse verbum ξύνιον exponi vel *intellexerunt*, *ceperunt*, quomodo inter διανοητικὰς virtutes ξύνεσις ponitur pro *intelligentia*, et *facultate percipiendi*. haec autem expositio facit Nestorem multum sibi tribuentem: qui inter laudes Centaurorum ducat, quod suorum sermonum ac consiliorum mentem caperent. fortasse igitur aliter id verbi interpretandum, pro *attendere*, *rationem habere*, ferme idem ac πείθεσθαι: quomodo, ait, vulgo dicimus: τοῖς ὀρθῶς λέγουσιν οὐδέποτε οὐδεὶς πείθεται τῶν ξυνιέντων: ita vt ἀξυνεσία idem sit, atque ἀπείθεια. itaque ad τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν vtrumque verbum referetur, quo vsus poëta in eo versu.

301. 1. Est in fabulis, adolescentem Achillem praeceptoris sui Chironis dictis parum fuisse audientem: cum sibi videretur iam tum in illa aetate sapere, quod satis esset. Hanc sibi fabulam, siue historiam, tractat Dio in hoc dialogo: cuius scopum docte explicat Photius, quem consulant studiosi: plane enim eruditissimus vir mentem Dionis hic vidit. Initio personas, in Graeco textu parum distinctas, Latinus interpres sic conatus exprimere, vt dignosci possint, sed nos in multis sequendum illum non putamus. Ita enim exempli caussa [vers. 6.] distinguendum censemus: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον ἐγγὺς προσελθεῖν. Achillis haec: Chironis, quae sequuntur: ὅ γε οὐκ ἐᾷ τὸν πολέμιον μακρὰν ἀπελθεῖν. quasi dicat: Ais ignavorum telum esse arcum, quod non permittat hosti cominus accedere: dic potius, non finere arcum lon-

ge hostem fugere. subiicit adolescens nescius cederet φευγόντων τὸ ὅπλον. Chiron: οὐκ· ἀλλ᾽ ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Achilles: αὐτὸν δεῖ τοὺς φ. etc. errat interpres grauiter, haec aliter accipiens. Longum fit persequi caetera, in quibus attentione lectoris opus.

334. 6. Non habent haec, οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ τρέφειν με μὴ δυνάμενα, quo referantur, vt similia, quae praecedunt et sequuntur Dionis verba, quae subiicit ipse post versus poëtarum, quos adfert. Puto, deesse Homeri versum, Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα quod apud poëtam continuo sequitur post istum, quem modo posuit: Δήλῳ δή ποτε τοῖον.

337. 7. an dubitamus, Cyrum intelligi, quem constat dictum esse ἡμίονον? vide Herodotum. Cyrus autem non Indorum quidem rex fuit: sed eius regnum ad fines Indorum accessit: eorum certe, qui citeriorem Indi fluminis ripam accolebant.

9. ἀπέκτεινε τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ] seruus iste, a quo Alexandrum ait sublatum, Iolas est. atqui Iolas nec δοῦλος fuit, nec Cilix: erat enim Cassandri frater. quid multa? Lego, Ἰόλας καὶ κύλιξ. venenum ἐν κύλικι fuisse propinatum, diserte Arrianus scribit.

339. 2. Non succurrit nunc historiae, ad quam istis verbis alluditur: τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μύλας τὸ τεῖχος περιέρχεται. Dux ille Afer, cuius meminit, Annibal est: sed quod addit de annulis occisorum Romanorum, aliter narrant Plinius atque alii.

348. 17. Συλλαβὴν appellat Dio voculam duarum syllabarum, cum ait, παρὰ μίαν συλλαβὴν γίγνεσθαι τὴν διαφορὰν eorum, qui in foro voce praeconis ἀποκηρύττονται, hoc est abdicantur a suis parentibus: et illorum, qui in ludis sacris voce item praeconis κηρύττονται, id est, victores renunciantur. de more alienandi filios a familia sua, quod Graeci ἀποκηρύττεσθαι

ἔϑῃ dicunt, habes apud Lucianum, et in rhetorum declamatiunculis.

351. 17. ἀμοιβαίων πῶλον nescio an de equis desultoriis recte simus interpretaturi. omnino certe ad equos ἀγωνιςηρίες referendum: et fallitur interpres, qui aliter eam vocem accipit.

354. 1. κακῶς ἀκέειν ὑπέρ τινος, est, *praebere aures suas calumniatoribus alicuius.* sic in apophthegmate isto, εἰ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκέων ὑπὲρ ἐμῦ, κἀγὼ ὑπὲρ σῦ κακῶς ἀκέσομαι. *nisi desinis meos obtrectatores audire, et ipse detrahentibus de te aures commodabo.* dictum in susurronem importunum.

358. 13. Θάσιον] *vinum Thasium.* exposuimus ad Athenaeum libro III. cap. XXIX.

396. 1. ὃς αὐτὸς αὑτὸν ὃ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ] exstat apud Plutarchum Laconis apophthegma, quod prouerbio huic occasionem dedit, ὃς αὐτὸς αὑτὸν ἐκ ἔχει, Σάμον θέλει. quo allusum est a Dione. sed videntur comici, vt suo sermoni id prouerbium accommodarent, varie illud extulisse. nam Dio alicubi hoc modo παρῳδηθὲν meminerat legisse, cum haec scribebat: Ὃς αὐτὸς αὑτὸν ὃ φιλεῖς, ἄλλον φιλεῖς; ita autem conceptum, sententiam continet diuersam a Laconis dicto, quod in Athenienses iecit, cum, vrbe etiam sua amissa, Samum sibi vindicarent. Exstat et Stratonici iocus vrbanissimus in malum citharoedum, ὃς αὐτὸς αὑτὸν ὃ κιθᾷ, ἄλλον κιθᾷ: vbi manifesta et ad superiorem adagionem allusio. Atque hoc valde firmat nostram de illo Stratonici ioco sententiam; qui deprauatissimam librorum lectionem ita emendauimus, Animad. in Ath. lib. VIII. cap. IX.

13. male interpres μετάϑυ legit pro μετέϑυ. nam in Euripidis Oreste versus integer sic habet: Ταχὺς δὲ μετέϑυ λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

ge hostem fugere. subiicit adolescens nescius cedere: φευγόντων τὸ ὅπλον. Chiron: οὐκ' ἀλλ' ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Achilles: αὐτὸν δεῖ τοὺς φ. etc. errat interpres grauiter, haec aliter accipiens. Longum sit persequi caetera, in quibus attentione lectoris opus.

334. 6. Non habent haec, οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ τρέφειν με μὴ δυνάμενα, quo referantur, vt similia, quae praecedunt et sequuntur Dionis verba, quae subiicit ipse post versus poëtarum, quos adfert. Puto, deesse Homeri versum, Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα: quod apud poëtam continuo sequitur post istum, quem modo posuit: Δήλῳ δή ποτε τοῖον.

337. 7. an dubitamus, Cyrum intelligi, quem constat dictum esse ἡμίονον? vide Herodotum. Cyrus autem non Indorum quidem rex fuit: sed eius regnum ad fines Indorum accessit: eorum certe, qui citeriorem Indi fluminis ripam accolebant.

9. ἀπέκτεινε τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ] seruus iste, a quo Alexandrum ait sublatum, Iolas est. atqui Iolas nec δοῦλος fuit, nec Cilix: erat enim Cassandri frater. quid multa? Lego, Ἰόλας καὶ κύλιξ. venenum ἐν κύλικι fuisse propinatum, diserte Arrianus scribit.

339. 2. Non succurrit nunc historiae, ad quam istis verbis alluditur: τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μύλης τὸ τεῖχος περιέρχεται. Dux ille Afer, cuius meminit, Annibal est: sed quod addit de annulis occisorum Romanorum, aliter narrant Plinius atque alii.

348. 17. Συλλαβὴν appellat Dio voculam duarum syllabarum, cum ait, παρὰ μίαν συλλαβὴν γίγνεσθαι τὴν διαφορὰν eorum, qui in foro voce praeconis ἀποκηρύττονται, hoc est abdicantur a suis parentibus: et illorum, qui in ludis sacris voce item praeconis κηρύττονται, id est, victores renunciantur. de more alienandi filios a familia sua, quod Graeci ἀποκηρύττεσθαι

σθαι dicunt, habes apud Lucianum, et in rhetorum declamatiunculis.

351. 17. ἀμοιβαίων πῶλον nescio an de equis desultoriis recte simus interpretaturi. omnino certe ad equos ἀγωνιστηρίους referendum: et fallitur interpres, qui aliter eam vocem accipit.

354. 1. κακῶς ἀκούειν ὑπέρ τινος, est, *praebere aures suas calumniatoribus alicuius.* sic in apophthegmate isto, εἰ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ, κἀγὼ ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. *nisi desinis meos obtrectatores audire, et ipse detrahentibus de te aures commodabo.* dictum in susurronem importunum.

358. 13. Θάσιον] *vinum Thasium.* exposuimus ad Athenaeum libro III. cap. XXIX.

396. 1. ὃς αὐτὸς αὐτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ] exstat apud Plutarchum Laconis apophthegma, quod prouerbio huic occasionem dedit, ὃς αὐτὸς αὐτὸν οὐκ ἔχει, Σάμον θέλει. quo allusum est a Dione. sed videntur comici, vt suo sermoni id prouerbium accommodarent, varie illud extulisse. nam Dio alicubi hoc modo παρῳδηθὲν meminerat legisse, cum haec scribebat: Ὃς αὐτὸς αὐτὸν οὐ φιλεῖς, ἄλλον φιλεῖς; ita autem conceptum, sententiam continet diuersam a Laconis dicto, quod in Athenienses iecit, cum, vrbe etiam sua amissa, Samum sibi vindicarent. Exstat et Stratonici iocus vrbanissimus in malum citharoedum, ὃς αὐτὸς αὐτὸν οὐ κιθαρίζει, ἄλλον κιθαρίζει: vbi manifesta et ad superiorem adagionem allusio. Atque hoc valde firmat nostram de illo Stratonici ioco sententiam; qui deprauatissimam librorum lectionem ita emendauimus, Animad. in Ath. lib. VIII. cap. IX.

13. male interpres μετάθε legit pro μετέθε: nam in Euripidis Oreste versus integer sic habet: Ταχὺς δὲ μετέθε λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

408. 13. appellat τρία ῥήματα formulas, quibus praecones vtebantur in renuntiandis victoribus ludorum sacrorum. proprium formularum, non solum istarum, sed ferme omnium, vt concisae sint ac breues: idcirco *tria verba* vocat. et re vera huiusmodi ἀναῤῥήσεων tria erant τὰ κύρια: exempli gratia, ΜΙΛΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΝΙΚΑΙ. sed praeter haec, multa adiiciebantur alia: patris nomen et patriae, item genus certaminis. Possis etiam tria illa verba referre ad solennem acclamationem omnium Hieronicarum: quibus solitum ab vniuersis spectatoribus ter adclamari, ΤΗΝΕΛΛΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΕ ΧΑΙΡΕ. et fortasse melior haec interpretatio.

412. 9. De Hesiodo scribit initio prioris περὶ φθόγγου, vulgo persuasum fuisse omnibus, non humana arte illum carmina condere solitum; sed Musarum afflatu, quarum discipulus fuerit.

413. 16. accipe ἱερεῖον, sicut alibi docebamus vsurpari vulgo Graecis scriptoribus, pro carnibus, quae ad vescendum mactantur, non solum ad sacrificandum. quod multis probauimus ad primum Athenaei, cap. XI.

414. 5. Ait de lenone, ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα. appellat θρέμμα pueros et puellas, quae prostant in pergulis lenoniis. sic accipit etiam Plato vocem illam de hominibus: nam in vltimo Legum θρέμμα Νείλου nominat hominem Aegyptium: sane quam ἀστείως καὶ ποιητικῶς, vt alia multa in mellitissimo illo scriptore. alibi dicebamus, Antiphanem comicum in Parasito cacabum fictilem ita expressisse, θρέμμα Κεραμοῦ γηγενές.

419. antep. ὁ Θηβαῖος αὐλητής, cuius exstat scita vox; *Mihi cano et Musis*, Antigenidas fuit, vel Ismenias: varie enim auctores narrant.

420.

420. 10. Lapidum aceruos, quales congesti sunt, vt nugantur poetae, Orpheo canente et lyram pulsante, Dio appellat ἕρματα isto loco, καὶ τῶν λίθων κινεμένων καὶ ξυνιόντων, ὥςε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ. ego scio, ἕρμα dici nauium saburram, item illa, quae moli fulciendae admouentur, ὑπερείσματα vocant. aceruos lapidum ἕρμαια semper Graeci, vel ἑρμακας, non ἕρματα, nominant. Hesychius: ἕρμαιον, σωρὸς λίθων. caussam appellationis discas ex eodem in ἕρμαιος λόφος, et Nicandri scholiaste atque aliis. Lego igitur hic: μεγάλα ἕρμαια ἀθροίζεσθαι.

424. 3. ἀξίως] repete ex praecedentibus ἰδεῖν ἐςιν. vox ἐκείνε refertur ad illa superiora, ἑνὸς ἀνθρώπε κατ. vereor, ne subtilius videatur, quam probabilius, interpretari, vt in prouerbio, quo claudebatur olim epigramma tumuli, quem Sardanapalus sibi viuus ponendum Tarsi curauerat, ὡς τἆλλα πάντα ἐ τέτε ὄντα ἄξια. videlicet, vt apud Strabonem exponitur, τῦ τῶν δακτύλων ἀποκροτήματος.

426. 11. Κροίσω] Nimis facetus est Dio, cum Alcmaeonem illum suffarcinatum probe, atque omnibus et corporis et habitus partibus tumentem auro, quod e Croesi thesauris auferebat, comparat cum tibicine, qui Semeles partum caneret. fuit inter caeteros quidam νόμος αὐλητικὸς, qui dicebatur *Semelae partus*, quem nomum tibicines cum in spectaculis canere volebant, cum simili ornatu prodibant ei, quem hic descriptum vides. oportebat enim parturientis etiam pannos, centones atque vniuersum habitum exprimi, non minus, quam vocem. auctor primus eius carminis ac νόμε Timotheus poëta, idemque fidicen, de quo multa Athenaeus libro VIII.

432. 2. Μεγαλοφρονεῖν Graeci de eo vsurpant, qui sentiat de se magnifice: vel, quod adfine est, de eo, qui superbia quadam efferatur. aliter, et, vt iudico, prorsus καινοπρεπῶς, vsurpauit Dio, scribens initio τοῦ Περὶ πλούτου sic: Φέρε πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν, καὶ μακαρίζειν; positum enim hoc verbum inter illa duo θαυμάζειν et μακαρίζειν propriam notionem seruare non potest: sed pro *magni facere* necessario accipiendum. commodius igitur, atque Ἑλληνικώτερον vocibus transpositis scribas: ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ μακαρίζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν ἄξιόν τι. Priora verba ad iudicium aliorum referuntur: istud ad proprium eius ciuitatis, quam ait, iudicium de se. possis concinnare et aliter.

436. 1. Commentarioli huius ἐπιγραφὴν, quae est apud Photium: Τῶν ἐν Κιλικίᾳ περὶ ἐλευθερίας; non est, opinor, aliter interpretari, quam vt dicamus, e pluribus dissertationibus, quas habuit, dum in Cilicia versaretur, et prouinciae illius vrbes lustraret, vnam hanc esse. sic in libris M. Antonini Augusti, De vita sua, saepe adnotatum legas, quo loco aliquid esset commentatus.

438. 1. ὁπόταν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ' ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν] quo mens erudito viro, cum συγγράφειν hic interpretaretur *historias scribere?* an, quia hoc apud Thucydidem et alios historicos significat, nulla erit alia eius verbi notio? enimuero longius ab auctoris mente aberrari non poterat: sed imposuit illi vitium vulgatae lectionis: nam procul dubio scribendum, restituta dictione, quae supinis et stertentibus librariis excidit:

ὁπό-

ἁπότ' ἂν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγραφὰς συγγράφωσιν. vulgo homines, inquit, solent dicere, ius positum esse in legibus, et a legibus paratum esse auxilium aduersus fraudem vel iniuriam. quando autem hoc potissimum homines dicunt? tunc nempe, cum δυστυχεῖς ὄντες, hoc est, necessitate aliqua vrgente, nomina facere coguntur, et syngrapha suis creditoribus cauere: vel contra, cum foenori pecuniam collocantes, syngrapham a debitoribus accipiunt. perplacet, παρ' ἄλλων ὁμοίων, potius, quam ὁμοίως. *ab aliis similibus*: hoc est *similiter miseris*: quia dixerat, δυστυχεῖς ὄντες. prorsus miserorum est aes alienum contrahere, et cum foeneratore negotium habere. spero, fore neminem adeo nobis iniquum, vt non admodum haec emendatio illi placeat.

441. 2. Sequitur imago luculenta, qua exprimuntur vincula et miseriae vinctorum a Voluptate, Ambitione et Luxuria: in qua Dio antiquissimos pictores neutiquam est imitatus, qui rei, quam pinxerant, nomen subiiciebant: ne fallerentur, qui spectarent: non ita posteri illorum, qui artis suae fiduciam maiorem habebant: nec dubitabant, ne, si equum verbi gratia pinxissent, aliquis putaret, esse asinum. nomina igitur tabulis apponere desierunt: similiter et Dio vitiorum, quae hic pingit, nomina praetermisit. perperam igitur insertum e libri ora nomen ἡδονὴ isto loco: χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμά. per Hellenismi leges, et castitatem sermonis, non habet hic locum vox ἡδονή: quam inde profectam, vnde dixi, non dubito. deinde φέρειν non potest ferri. fortasse scripserat, χαλεπὴ οὐδὲν ἧττον, καὶ φέρει γε δεσμὰ κ. Quae secundo loco depingitur hera immitis, Ambitio est: nam κλοιὸς χρυσοῦς, ἢ ἀργυροῦς,

γυροῦς, quid aliud, quam gemmata diademata, aut coronae? ex iſtis tamen verbis, σύρει δὲ πόλεων ϛρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥϛε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι, iure pronunties, Auaritiam intelligi. quod ſi potius videtur, per boiam auream vel argenteam intelligetur ſimpliciter auri et argenti copia, cuius cupido vinctos tenet auaros.

FEDERICI MORELLI
P. R.
SCHEDIASMATA, SCHOLIA, COLLECTANEA ET CONIECTAN. IN DIONIS CHRYSOSTOMI SCRIPTA.

De minus fastidiosis heroica Paroemia apud Graecos trita est, ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ' ἄρτον. *si tales ad hoc* ἔρανον, *ad hanc sine arte mensam, conuiuas nacti fuerimus, praeclare nobiscum agetur; siquidem moretum nostrum non fastidietur, nec mustaceum cuicuimodi sit; in quo vt laureolam non quaerimus, nec alii* περιέργως *quaerant, imo potius veniam concedant* χαριζομένῳ παρεόντων, *et ruris sui dapes apparanti.*

Ἂν μὴ παρῇ κρέα, τῷ ταρίχῳ στερκτέον.

Ieiuno stomacho nobis est opus, qui vulgaria, si salubria fuerint, non temnat. Nihil enim hic satis ad gustum delicatorum, ἁβροβίων, *lac auium auentium, aliudque agentium hominum.* οὐδὲν δ' ἀπόβλητον μὴ τὸν ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον, καὶ τὸν ἀνέσεως γέμοντα διωκομένοις βίον, ἀλλὰ τὸν ἐπίμοχθον. *vt omnia opportuna et suauia iis, qui cum philosopho Cordubensi sibi in animum induxerunt, Id actum esse ab illo Mundi conditore, qui nobis viuendi iura descripsit, vt salui essemus, non delicati. En vobis,* σύσσιτοι Φιλολάκωνες, *caput coenae,* ζωμὸς μέλας, *e Scholiis quibusdam ad oram Regii Codicis Dioniani adscriptis, in quibus, vt in Aegyptiis pharmacis,*

ge hostem fugere. subiicit adolescens nescius cederet φευγόντων τὸ ὅπλον. Chiron: οὐκ· ἀλλ' ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Achilles: αὐτὸν δεῖ τοὺς φ. etc. errat interpres grauiter, haec aliter accipiens. Longum fit persequi caetera, in quibus attentione lectoris opus.

334. 6. Non habent haec, οὐκ ἀρκεῖ μοι φυτὰ τρέφειν με μὴ δυνάμενα, quo referantur, vt similia, quae praecedunt et sequuntur Dionis verba, quae subiicit ipse post versus poëtarum, quos adfert. Puto, deesse Homeri versum, Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα quod apud poëtam continuo sequitur post istum, quem modo posuit: Δήλῳ δή ποτε τοῖον.

337. 7. an dubitamus, Cyrum intelligi, quem constat dictum esse ἡμίονον? vide Herodotum. Cyrus autem non Indorum quidem rex fuit: sed eius regnum ad fines Indorum accessit: eorum certe, qui citeriorem Indi fluminis ripam accolebant.

9. ἀπέκτεινε τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ Κίλιξ] seruus iste, a quo Alexandrum ait sublatum, Iolas est. atqui Iolas nec δοῦλος fuit, nec Cilix: erat enim Cassandri frater. quid multa? Lego, Ἰόλας καὶ κύλιξ. venenum ἐν κύλικι fuisse propinatum, diserte Arrianus scribit.

339. 2. Non succurrit nunc historiae, ad quam istis verbis alluditur: τί δαὶ μετὰ τοῦ λέοντος Μύλης τὸ τεῖχος περιέρχεται. Dux ille Afer, cuius meminit, Annibal est: sed quod addit de annulis occisorum Romanorum, aliter narrant Plinius atque alii.

348. 17. Συλλαβὴν appellat Dio voculam duarum syllabarum, cum ait, παρὰ μίαν συλλαβὴν γίγνεσθαι τὴν διαφορὰν eorum, qui in foro voce praeconis ἀποκηρύττονται, hoc est abdicantur a suis parentibus: et illorum, qui in ludis sacris voce item praeconis κηρύττονται, id est, victores renunciantur. de more alienandi filios a familia sua, quod Graeci ἀποκηρύττεσθαι

ϰαθῆ dicunt, habes apud Lucianum, et in rhetorum declamatiunculis.

351. 17. ἀμοιβαίων πῶλον nescio an de equis desultoriis recte simus interpretaturi. omnino certe ad equos ἀγωνιστηρίους referendum: et fallitur interpres, qui aliter eam vocem accipit.

354. 1. κακῶς ἀκούειν ὑπέρ τινος, est, *praebere aures suas calumniatoribus alicuius.* sic in apophthegmate isto, εἰ μὴ παύσῃ κακῶς ἀκούων ὑπὲρ ἐμοῦ, κἀγὼ ὑπὲρ σοῦ κακῶς ἀκούσομαι. *nisi desinis meos obtrectatores audire, et ipse detrahentibus de te aures commodabo.* dictum in susurronem importunum.

358. 13. Θάσιον] *vinum Thasium.* exposuimus ad Athenaeum libro III. cap. XXIX.

396. 1. ὅς αὐτὸς αὐτὸν οὐ φιλεῖ, πῶς ἄλλον φιλεῖ] exstat apud Plutarchum Laconis apophthegma, quod prouerbio huic occasionem dedit, ὅς αὐτὸς αὐτὸν οὐκ ἔχει, Σάμον θέλει. quo allusum est a Dione. sed videntur comici, vt suo sermoni id prouerbium accommodarent, varie illud extulisse. nam Dio alicubi hoc modo παρῳδηθὲν meminerat legisse, cum haec scribebat: Ὅς αὐτὸς αὐτὸν οὐ φιλεῖς, ἄλλον φιλεῖς; ita autem conceptum, sententiam continet diuersam a Laconis dicto, quod in Athenienses iecit, cum, vrbe etiam sua amissa, Samum sibi vindicarent. Exstat et Stratonici iocus vrbanissimus in malum citharoedum, ὅς αὐτὸς αὐτὸν οὐ κιθᾷ, ἄλλον κιθᾷ: vbi manifesta et ad superiorem adagionem allusio. Atque hoc valde firmat nostram de illo Stratonici ioco sententiam; qui deprauatissimam librorum lectionem ita emendauimus, Animad. in Ath. lib. VIII. cap. IX.

13. male interpres μετάθου legit pro μετέθου. nam in Euripidis Oreste versus integer sic habet: Ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

408. 13. appellat τρία ῥήματα formulas, quibus praecones vtebantur in renuntiandis victoribus ludorum sacrorum. proprium formularum, non solum istarum, sed ferme omnium, vt concisae sint ac breues: idcirco *tria verba* vocat. et re vera huiusmodi ἀναῤῥήσεων tria erant τὰ κύρια: exempli gratia, ΜΙΛΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΝΙΚΑΙ. sed praeter haec, multa adiiciebantur alia: patris nomen et patriae, item genus certaminis. Possis etiam tria illa verba referre ad solennem acclamationem omnium Hieronicarum: quibus solitum ab vniuersis spectatoribus ter adclamari, ΤΗΝΕΛΛΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΕ ΧΑΙΡΕ. et fortasse melior haec interpretatio.

412. 9. De Hesiodo scribit initio prioris περὶ φθόνου, vulgo persuasum fuisse omnibus, non humana arte illum carmina condere solitum; sed Musarum afflatu, quarum discipulus fuerit.

413. 16. accipe ἱερεῖον, sicut alibi docebamus vsurpari vulgo Graecis scriptoribus, pro carnibus, quae ad vescendum mactantur, non solum ad sacrificandum. quod multis probauimus ad primum Athenaei, cap. XI.

414. 5. Ait de lenone, ἐν πόλει τρέφοντα καὶ ἀσκοῦντα τοιοῦτο θρέμμα. appellat θρέμματα pueros et puellas, quae prostant in pergulis lenoniis. sic accipit etiam Plato vocem illam de hominibus: nam in vltimo Legum θρέμμα Νείλου nominat hominem Aegyptium: sane quam ἀστείως καὶ ποιητικῶς, vt alia multa in mellitissimo illo scriptore. alibi dicebamus, Antiphanem comicum in Parasito cacabum fictilem ita expressisse, θρέμμα Καρύστου γηγενές.

419. antep. ὁ Θηβαῖος αὐλητής, cuius exstat scita vox, *Mihi cano et Musis*, Antigenidas fuit, vel Ismenias: varie enim auctores narrant.

420. 10. Lapidum aceruos, quales congesti sunt, vt nugantur poetae, Orpheo canente et lyram pulsante, Dio appellat ἕρματα isto loco, καὶ τῶν λίθων κινεμένων καὶ ξυνιόντων, ὥςε μεγάλα ἕρματα ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτȣ̃. ego scio, ἕρμα dici nauium saburram, item illa, quae moli fulciendae admouentur, ὑπερείσματα vocant. aceruos lapidum ἑρμαία semper Graeci, vel ἑρμακας, non ἕρματα, nominant. Hesychius: ἕρμαιον, σωρὸς λίθων. caussam appellationis discas ex eodem in ἕρμαιος λόφος, et Nicandri scholiaste atque aliis. Lego igitur hic: μεγάλα ἕρμαια ἀθροίζεσθαι.

424. 3. ἀξίȣς] repete ex praecedentibus ἰδεῖν ἐςιν. vox ἐκείνȣ refertur ad illa superiora, ἑνὸς ἀνθρώπȣ κατ. vereor, ne subtilius videatur, quam probabilius, interpretari, vt in prouerbio, quo claudebatur olim epigramma tumuli, quem Sardanapalus sibi viuus ponendum Tarsi curauerat, ὡς τἄλλα πάντα ȣ̓ τȣ́τȣ ὄντα ἄξια. videlicet, vt apud Strabonem exponitur, τȣ̃ τῶν δακτύλων ἀποκροτήματος.

426. 11. Κροίσῳ] Nimis facetus est Dio, cum Alcmaeonem illum suffarcinatum probe, atque omnibus et corporis et habitus partibus tumentem auro, quod e Croesi thesauris auferebat, comparat cum tibicine, qui Semeles partum caneret. fuit inter caeteros quidam νόμος αὐλητικὸς, qui dicebatur *Semelae partus*, quem nomum tibicines cum in spectaculis canere volebant, cum simili ornatu prodibant ei, quem hic descriptum vides. oportebat enim parturientis etiam pannos, centones atque vniuersum habitum exprimi, non minus, quam vocem. auctor primus eius carminis ac νόμȣ Timotheus poëta, idemque fidicen, de quo multa Athenaeus libro VIII.

432. 2. Μεγαλοφρονεῖν Graeci de eo vsurpant, qui sentiat de se magnifice: vel, quod adfine est, de eo, qui superbia quadam efferatur. aliter, et, vt iudico, prorsus κακοζήλως, vsurpauit Dio, scribens initio τοῦ Περὶ πλούτου sic: Φέρε πρὸς θεῶν, ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν, καὶ μακαρίζειν; positum enim hoc verbum inter illa duo θαυμάζειν et μακαρίζειν propriam notionem seruare non potest: sed pro *magni facere* necessario accipiendum. commodius igitur, atque Ἑλληνικώτερον vocibus transpositis scribas: ἐπὶ τίνι μάλιστα θαυμάζειν, καὶ μακαρίζειν, καὶ ἐπὶ τῷ μεγαλοφρονεῖν ἄξιον π. Priora verba ad iudicium aliorum referuntur: istud ad proprium eius ciuitatis, quam ait, iudicium de se posse concinnare et aliter.

436. 1. Commentarioli huius ἐπιγραφήν, quae est apud Photium: Τῶν ἐν Κιλικίᾳ περὶ ἐλευθερίας; non est, opinor, aliter interpretari, quam vt dicamus, e pluribus dissertationibus, quas habuit, dum in Cilicia versaretur, et prouinciae illius vrbes lustraret, vnam hanc esse. sic in libris M. Antonini Augusti, De vita sua, saepe adnotatum legas, quo loco aliquid esset commentatus.

438. 1. ὁπόταν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ' ἄλλων ὁμοίων παραλάβωσιν] quo mens erudito viro, cum συγγράφειν hic interpretaretur *historias scribere?* an, quia hoc apud Thucydidem et alios historicos significat, nulla erit alia eius verbi notio? enimuero longius ab auctoris mente aberrari non poterat: sed imposuit illi vitium vulgatae lectionis: nam procul dubio scribendum, restituta dictione, quae supinis et stertentibus librariis excidit:

ὁπό-

ἀπότων αὐτοὶ δυςυχεῖς ὄντες συγγραφὰς συγγράφωσιν. vulgo homines, inquit, solent dicere, ius positum esse in legibus, et a legibus paratum esse auxilium aduersus fraudem vel iniuriam. quando autem hoc potissimum homines dicunt? tunc nempe, cum δυςυχεῖς ὄντες, hoc est, necessitate aliqua vrgente, nomina facere coguntur, et syngrapha suis creditoribus cauere: vel contra, cum foenori pecuniam collocantes, syngrapham a debitoribus accipiunt. perplacet, παρ' ἄλλων ὁμοίων, potius, quam ὁμοίως. *ab aliis similibus*: hoc est *similiter miseris*: quia dixerat, δυςυχεῖς ὄντες. prorsus miserorum est aes alienum contrahere, et cum foeneratore negotium habere. spero, fore neminem adeo nobis iniquum, vt non admodum haec emendatio illi placeat.

441. 2. Sequitur imago luculenta, qua exprimuntur vincula et miseriae vinctorum a Voluptate, Ambitione et Luxuria: in qua Dio antiquissimos pictores neutiquam est imitatus, qui rei, quam pinxerant, nomen subiiciebant: ne fallerentur, qui spectarent: non ita posteri illorum, qui artis suae fiduciam maiorem habebant: nec dubitabant, ne, si equum verbi gratia pinxissent, aliquis putaret, esse asinum. nomina igitur tabulis apponere desierunt: similiter et Dio vitiorum, quae hic pingit, nomina praetermisit. perperam igitur insertum e libri ora nomen ἡδονὴ isto loco: χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμά, per Hellenismi leges, et castitatem sermonis, non habet hic locum vox ἡδονή: quam inde profectam, vnde dixi, non dubito. deinde φέρειν non potest ferri. fortasse scripserat, χαλεπὴ ὀυδὲν ἧττον, καὶ φέρει γε δεσμὰ κ. Quae secundo loco depingitur hera immitis, Ambitio est: nam κλοιὸς χρυσοῦς, ἢ ἀργυροῦς,

γυροῦς, quid aliud, quam gemmata diademata, aut coronae? ex istis tamen verbis, σύρει δὲ πόλεων στρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι, iure pronunties, Auaritiam intelligi. quod si potius videtur, per boiam auream vel argenteam intelligetur simpliciter auri et argenti copia, cuius cupido vinctos tenet auaros.

FEDERICI MORELLI P. R.

SCHEDIASMATA, SCHOLIA, COLLECTANEA ET CONIECTAN. IN DIONIS CHRYSOSTOMI SCRIPTA.

De minus fastidiosis heroica Paroemia apud Graecos trita est, ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ' ἄρτον. *si tales ad hoc* ἔρανον, *ad hanc sine arte mensam, conuiuas nacti fuerimus, praeclare nobiscum agetur; siquidem moretum nostrum non fastidietur, nec mustaceum cuicuimodi sit; in quo vt laureolam non quaerimus, nec alii* περιέργως *quaerant, imo potius veniam concedant* χαριζομένῳ παρεόντων, *et ruris sui dapes apparanti.*

Ἂν μὴ παρῇ κρέα, τῷ ταρίχῳ στερκτέον.

Ieiuno stomacho nobis est opus, qui vulgaria, si salubria fuerint, non temnat. Nihil enim hic satis ad gustum delicatorum, ἁβροβίων, *lac auium auentium, aliudque agentium hominum.* οὐδὲν δ' ἀπόβλητον μὴ τὸν ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον, καὶ τὸν ἀνέσεως γέμοντα διωκομένοις βίον, ἀλλὰ τὸν ἐπίμοχθον. *vt omnia opportuna et suauia iis, qui cum philosopho Cordubensi sibi in animum induxerunt, Id actum esse ab illo Mundi conditore, qui nobis viuendi iura descripsit, vt salui essemus, non delicati. En vobis,* σύσσιτοι Φιλολάκωνες, *caput coenae,* ζωμὸς μέλας, *e Scholiis quibusdam ad oram Regii Codicis Dioniani adscriptis, iis quibus, vt in Aegyptiis pharmacis,*

macis, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ, μεμιγμένα. Sunt bona, sunt quaedam mediocria. *Nos iis, qui nucleum ἑρμηνείας esse volent, nucem aliquatenus fregimus, reiectis πολυλογίας λογοδαιδάλοις putaminibus. Duntaxat meminerint* Διωνόφιλοι, *nos nec profiteri grandia, nec sectari leuia.*

IN I. ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Scholiastes, nescio quibus adductus rationibus, hos de Regno sermones in gratiam Vespasiani institutos fuisse constanter asseuerat: quod eo magis mirum accidit mihi, quod eum Photii excerpta legisse animaduerterim: ex quibus discimus, Dionem Traiano fuisse in deliciis.

Vol. I. p. 43. 3. Κατὰ τὸν ἐκεῖνε] Idem adnotat, τὸν Ἀλέξανδρον τὸν γενναῖον ὄντα καὶ φιλόπονον καὶ φιλοκίνδυνον. talem vtique non mendax historia nobis Alexandrum reponit, generosum, animosum, impigrum, in labore indefessum, in periculis intrepidum. Salust. in Iug. de Mario.

8. Τοῖς ἐνθέοις ὁμοίως] Eadem Scholia ἐνθέους exponunt θεολήπτους, *afflatos numine*, τοὺς ἐνθουσιῶντας, τοὺς θείᾳ μανίᾳ καὶ ἐπιπνοίᾳ κατεχομένους, *diuino furore correptos*. de horum generibus quatuor Plato in Phaedro. Pollux 1. ὀνομ. Quod subiungit οὕτω σφόδρα, familiare est huic auctori, vt οὕτως ἄγαν. Animaduerte porro τὸ ἐπαρθῆναι hic pro *animum erectum habuisse* sumi, non in malam partem.

44. 4. οὐδὲ Μαρσύας] De certamine musico inter Marsyam et Olympum. Olympum tamen Mysum Marsyae discipulum et amasium fuisse notat Suidas.

5. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγε μηδὲ τῆς] Laudatur hic ambitus orationis a perspicuitate narrationis, Antiptosi Attica, membrorum rotunditate quadrata, et puritate. Nota τὸ

τα τὸ πολὺ πρότερον, pro *multo potius*, *longe citius*. Aristoph. νεφ.

Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

45. 4. Δίκαιον αὔλημα] fortean allusum ad παρακέλευμα praeconii Olympici, ᾆδε, ἀλλ' ᾆδε δικαίως. *Cane*, *sed iuste cane*.

10. Ὁπότε ἢ πενθῶν] Mirifice exagitat affectus, quibus Macedo omnium abiectissime correptus, magnificum spiritum suum inanius et deterius, quam mulierculae, humi affigebat. πενθῶν, lugens immoderate super Hephaestione. κολάζων, de poena sapientis illius viri, qui insidiarum accersitus fuerat. χαλεπαίνων, succensens Clito. ὑπερορῶν, Olympiade despecta. Schol.

ibid. Ὡς φησὶν ὁ ποιητής] Theognis ita habet:

Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεός,
Ἰᾶσθαι κακότητα, καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.

Primi Pentametri ὑπόθεσιν Dion in ἀπόφασιν mutavit παρῳδικῶς. Interpres καταλογάδην reddiderat, nos ἐμμέτρως.

pen. Μόνος δὲ ὁ τ.] Schol. vide, vt ordiatur, et quasi consulens fidem sibi comparet, dum se doctis et prudentibus componit, et quibus iniquum esset aures non adhibere: itemque vt eorum, apud quos dicit, bonam et obsequiosam indolem attestetur, et sermonis illecebras exhibeat, et ad audientiam sibi muniat aditum a probabilitate et grauitate eorum, quae dicenda sunt.

46. 5. Ἀλῆται] mendose olim Lat. editum fuerat *medici* pro *mendici*: at ne hoc ipsum quidem placet: sed potius *errones*, *vagi*; quod Dioni nostro quadrare, cum aliis plerisque e locis firmari possit, tum ex prox. 59. 23. ἔτυχον ἐν τῇ φυγῇ ποτε ἀλώμενος. itemque

 ex

ex Euboico, pag. 223. 11. *ἐν ἄλῃ συνεχεῖ.* et epilogo concionis in patria habitae, pag. 234. 6. Vol. II. *εἰ δὲ ἄρα ἀποδημῶν ἥδομαι. si peregrinatione delector.* etc. H. Stephanus ambigebat, an legendum esset *ἀθληταί. αὐτουργοὶ* eadem notione, qua *αὐτοδίδακτοι,* etiam apud Themistium. Horatianum eod. spectat: *Conamur tenues grandia.*

Πόνοις τε καὶ ἔργοις] Horat. idem de se praedicat:

— Ego apis Matinae
More modoque,
— operosa paruus
Carmina fingo.

Φθέγγονται καὶ ᾄδ.] Apud poëtam Lat. 1. Ge.

Interea longum cantu solata laborem,
Arguto coniux percurrit pectine telas. et Ouid.
Crura sonant ferro, sed canit inter opus.

47. 17. *Ὡς οὐχ ἅπαντας*] Scholiastes ait non inscite, sibi in mentem venisse, vt cum his Apostolicum dictum conferret, atque ita distincte perciperet: *Οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ. Non enim est potestas, nisi a Deo;* vt his verbis significaretur, *τὸ ἄρχειν τάξιν ἐπαγγέλλεσθαι ἀπὸ Θεοῦ,* imperiorum ordinem a Deo institutum esse. *οὐ μέντοι πᾶς ἄρχων καταθύμιος Θεῷ,* non omnem tamen Magistratum Deo acceptum esse. *οὐδὲ οἱ ἐπιπηδῶνες καὶ βιαζόμενοι τὴν ἀρχὴν, θελητοὶ τῷ Θεῷ.* neque omnes, qui insultant vimque faciunt imperiis, Dei voluntati parere. *ἀλλὰ ὥσπερ τὸ ἐπιθυμητικὸν μὲν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὐ μέντοι καὶ οἱ παραχρώμενοι τούτῳ, εὐαρεστοῦσι Θεῷ· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, οὐδὲ οἱ τὸ ἄρχειν βιαζόμενοι. διόπερ εἰς γνώρισμα τῶν ἐκ Θεοῦ τὸ ἄρχειν ἐχόντων, ἐπήγαγεν· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν, ὥσπερ ἔλεγε· μὴ ὅτι εἶπον· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· καὶ τὴν τῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων οὖσαν ἀπὸ Θεοῦ. ἀλλ᾽ ὅρα, εἰ μὲν τὸ τεταγμένον αὐ-*

ταῖς ἐνθεωρεῖται καὶ σῶφρον, ἡγοῦ τὰς τοιαύτας θεοφιλεῖς· εἰ δὲ παρὰ ταύτας, θεοστυγεῖς.

vlt. ἢ τῷ βασιλεύεσθαι καὶ] Regius τῷ βουλεύεσθαι. rectius, et huic germanae lectioni congruit interpretatio.

49. 1. Οἵ τε ὄρνιθες πετ.] Scholium Gr. in ora libri non suo loco appositum. Haec verba illustrat historia Regis Libyae Apsephae, qui Psittacos edoctos has voces conari, *Apsephas Deus est*, euolare iussit.

51. 20. Οὐδεὶς ὁμολογεῖ πολέμιος] Perinde ac si diceret, omnibus benigne facere contendit; vnde a subditis volentibus, laudibus effertur: Maleuolos autem et osores beneficiis bene sibi velle cogit; et laudes ab his et illis ex aequo consequitur. *Schol.* Seneca l. IV. de Ben.

52. 2. Αἰδὼς ὕπεισι] Plato in Ione expendit, an vera sit ῥῆσις poëtae vet. ἵνα δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς. *vbi pauor, ibi pudor.*

ib. ἁπλότητα καὶ] Idem Plato τὸ θυμοειδὲς καὶ τὸ ἁπλοῦν coniungit.

8. Τὰ δειλότατα καὶ] Eodem argum. a feris generosis et ignobilibus ducto Ouid. vtitur;

Corpora magnanimo satis est prostrasse Leoni. etc.
At lupus et turpes instant morientibus vrsi,
Et quaecunque minor nobilitate fera.

pen. Ἐπ' αὐτῷ εἶναι τὸ π.] Idonei apparatus bellici hostibus metum incutiunt, et ad inducias optandas impellunt. *Schol.*

54. 12. Ὁπόσους γὰρ ἄν τις ᾖ] Plutarch. ἐν τῷ περὶ πολυφιλίας, iisdem rationibus, Non solis longas Regibus esse manus, sed et priuato cuique, ob amicos, confirmat.

55. 16. Ὅστις ἀγαθὸς ὢν, οὐδ'] haec lectio magis est consentanea Xenophontis dicto in Oecon. ἀγαθὸς ὢν εὐδαιμονεῖς. Cic. *virtuti tuae fortuna coniuncta est.*

 56. 13.

56. 13. *Ζεὺς γὰρ μόνος*] Haec fusius ab auctore explicantur Orat. XII. et a Synesio in *Φιλαδέλφοις* pag. 24. Graecae editionis nostrae, et pag. 16. Lat. interpretationis. Dionis amatore et imitatore dignum id opusculum recens ex vnico Reg. Cod. mns. edidimus. videsis, an *μειλίχιος* respondeat *Ἱκεσίῳ*.

58. 8. *Ὅσοι στρατηγοί· ὅστις ἂν*] Attica *ἐναλλαγῆ* pro *τῶν στρατηγῶν καὶ ἀρ*. quod orationis *σχῆμα* Schol. effictum et conformatum esse vult ad illud Homericum: *Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρύν*. etc.

59. vlt. *Πολλῶν καὶ ἀδίκων πρ.*] Schol. *τῶν ἐπὶ Νέρωνος ἀτοπημάτων*, *de Neronianis flagitiis.* huc refert illud Photii in Excerptis de Dione: *Φυγὰς ἐγεγόνει, τὴν τῆς τυραννίδος ἐκκλίνων δουλείαν, καὶ πολλὴν ἐπῆλθε πλανώμενος γῆν.*

60. 4. *Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας*] Germana lectio, et Cod. Reg. firmata. Hesych. *ἄορας, πρόβατα.* quare interpretor:

Frusta rogans panum, haud veruces, haudque lebetas.

Iuuenal. Satyr. 3.

Aerumnae cumulus, quod nudum et frusta rogantem
Nemo cibo, nemo hospitio tectoque iuuabit.

61. 3. *Ἐπλανώμην, μεσ.*] Laborant hic Graeca et Lat. ab interpunctione. *et aberrabam, mero meridie.* 1. ardentibus horis.

8. *Νομέων τ. ἀναθήματα*] Epigramm. *εἰς ἀναθήματα ἀπὸ ποιμένων* VI. Anthol. eiusmodi donaria celebrant. *τὸ σκῦλον αἰγείης,*

Καὶ τὰν ῥαιβόκρανον εὐστόρθυγγα κορύναν.

hic *δέρματα, ῥόπαλα, βακτηρίαι.* *exuuiae, pedum.*

10. *Ἰσχυρὰν καὶ μεγάλην*] pulchre Schol. *γενναίαν.* Xenoph. *εὐπρεπῆ καὶ ἐλευθέριον, generosam, liberali forma, proceram.*

21. Οὐκ

21. Οὐκ ἄνευ θείας τύχης] Hom. Od. α. οὐχὶ ἄνευ θεοῦ ἥ δέ γε βουλή. Virg. — *non sine numine Diuum.* mox τὸ ἀπελθεῖν μάτην. Hom. Il. β. κενεὸν νέεσθαι.

Ἀσθμαίνουσα καὶ περιδινοῦσα τὴν κεφ.] Virg. de Sibyll.

—— non vultus, non color vnus,
Non comtae mansere comae: sed pectus anhelum:
Et rabie fera corda domans.

62. 16. Ποιμένα ἐν ὄρει τινὶ Βοιωτ.] Vt Hesiodus repente poëta prodierit, infra fusius, proxima Orat. et LV. de Hom. et Socr.

64. 23. Καὶ δι' οἰωνῶν καὶ δι' ἐμπύρων] Augurium et haruspicium ad μαντικὴν Apollinarem refert Tibull. l. 2. El. 5.

Tu procul euentura vides, tibi deditus Augur
Scit bene, quid fati prouida cantet auis.
Tuque regis sortes: per te praesentit haruspex,
Lubrica signauit cum Deus exta notis.

Idem mox aliud genus πυρομαντείας subiunxit:

Vt succensa sacris crepitet bene laurea flammis.

Ad ἔμπυρα pertinet etiam *Persicum haruspicium*, de quo Catullus in Gellium. cui facem maximam illustris Scaliger praetulit ex Herodoto, Strabone, Athen. interprete Nicandri; quibus addesis istud Aristophanis in Irena: Οὐκ ἂν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι. vbi Scholiast. οἱ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μαντευόμενοι τὰ φρύγανα ὑποτιθέασιν εἰς τὸ ἐξάψαι κατὰ ἐπιστήμην τὴν ἑαυτῶν.

65. 4. Ἄκοντα τὸν πεφυλαγμένον] Adscripta lect. πεφυκότα, e Cod. Regio menti et verbis auctoris congruentior: praecedit enim γενναία φύσις, et mox sequitur ἔξω τῆς αὐτοῦ φύσεως: vt de recta indole, consortio deprauata, agi pateat. (v. c. πεφυμένον).

66. 15. Ἄτε νέȣ καὶ φιλοτίμȣ] adſcriptum a Schol. Homericum iſtud ex Il. β.

Ὁπλοτέρων ἀνδρῶν αἰεὶ φρένες ἠερέθονται.
Mens iuuenum mox huc, et nunc impellitur illuc.

hic non tam adoleſcentis leuitas carpitur, quam φιλοθεωρία laudatur.

vlt. Τὴν διαφορὰν τῶν ἄλλων] G. Canterus L. I. N. L. c. 27. leg. putat τῶν ἄθλων, vt de praemiis diuerſis intelligatur.

70. 5. Ταπεινὸν ἐπεσήρȣ] Lego ἐσεσήρει, et interpretor, *ficte ac doloſe ridebat:* non ſine ſtridore dentium. Heſych. σέσηρε, γελᾷ δολίως, ψύχει (emendo βρύχει, vt Act. 7.) τȣ̀ς ὀδόντας. idem: σεσηρὼς, κεχηνὼς, ἀνοικτὸν ἔχων τὸ ϛόμα. Apuleius:

Reſtrictis forte ſi labellis riſeris.

71. 12. Δοκεῖ μοι θεὰς ἀληθὴς εἶναι] Virg. *Et vera inceſſu patuit Dea.*

22. Τῶν ἀνθρώπων σωτῆρα] de emphaſi veraque notione τȣ̃ σωτῆρος Cicero in Verr.

pen. Ὅτι τȣ̀ς ἀνειμένȣς] germanum eſt ἀνημέρȣς. Hor. ad Piſ. *Agreſtes homines.* Scite D. Io. Chryſoſt. 11. Laudat. Macchab. Tyranni φιλανθρωπίαν ἀνήμερον dicit, *humanitatem immitem*, vel *immanem.*

IN II. DE REGNO.

72. Huius Sermonis ſumma ſiue inſcriptio luculentior, ad calcem, ex veterum librariorum more, relata legitur in Regio Cod. his verbis: Περὶ βασιλείας, Ἀλεξάνδρȣ πρὸς τὸν πατέρα διάλεξις· ὡς δεῖ τῇ παρ᾽ Ὁμήρῳ δόξῃ τὸν βασιλέα πείθεσθαι· καὶ τὰ ἔπη προσθεὶς, διδασκαλίαν τὴν Ἀριϛοτέλȣς πάντων μᾶλλον ἁρμόζειν ἱκανὸν φησὶ παιδεῦσαι τὸν ποιητήν: Lego τὸν βασιλέα. Hoc eſt: ALEXANDRI *cum patre colloquium*

de

de Regno: vt Regem Homeritae sententiae parere oporteat: versusque apponit. Ad extremum Aristotelis doctrinam ad concinne instituendum Regem idoneam esse affirmat.

7. Γεννᾶιοι σκύλακες] Oppian. I. κυνηγετ. ἔςι δὲ τι σκυλάκων γένος ἄλκιμον ἰχνευτήρων. Editionis Venetae interpretationi quae hic deerant, suppleuimus; sed et mox scribendum: *nonnunquam etiam ruptis vinc.*

73. 8. Ἐν Δίῳ τῆς Πιερίας ἔθυον ταῖς Μέσαις, καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἐτίθεσαν] Stephanus Byz. περὶ πόλεων Dioni consentit: Δῖον, πόλις Μακεδονίας, ἔνθα τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα ἐτέλεν. Strabo in excerptis extremi lib. VII.

13. Ὥςε διατρίβεις περὶ μ.] Regius ᾧ γε διατρίβεις. tolerabilius ἐν ᾧ γε δι. καὶ π.

74. 6. Καὶ τὰ τε Παρίε ποιητε] Quis non videt, Archilochum intelligi, quem apud Flaccum *proprio rabies armauit Iambo?* de quo Suidas: Ἀρχίλοχον ποιητὴν, γενναῖον τἄλλα, εἴ τις αὐτε τὸ αἰσχροπρεπὲς καὶ τὸ κακοῤῥῆμον ἀφέλοι, καὶ οἱονεὶ κηλῖδα ἀποῤῥύψαι, ὁ Πύθιος ἠλέει τεθνεῶτα.

11. Πάντων μὲν κρατέειν] Interpres Homericos numeros non aduerterat, et solute verterat.

76. 12. Ὅμηρος π. ἡττᾶτο ὑπὸ Ἡσιόδε] Homerus multis (vt Catoni M. apud Cic. videtur) ante Hesiodum seculis fuit. Plutarch. in παραμυθητικῷ ad Apoll. at Symp. v. Pr. 11. συγχρόνες fuisse et ἀμοιβαῖα cecinisse in ludis funebribus Amphidamantis Chalcidensis, perhibet.

15. Ἡσίοδος Μέσαις] Hoc etiam Distichum segniter ab interprete sine numeris expressum fuerat.

77. 11. Τὴν γυναικωνῖτιν] al. lect. glossema est γυναικωνίτιδος.

78. 5. Μετὰ μικρᾶς δυνάμεως κυρίας] H. Stephanus in ora lib. adnotarat: γρ. ἐ κύριος, quae lectio si

 appro-

approbetur, ἄλλῳ subiungendum δὲ σ. vt sit sensus: *Achilles mittitur cum parua manu; non vt princeps, sed vt socia arma laturus.*

80. 1. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμ.] Cicer. III. de orat. *Ille apud Hom. Phoenix, qui se a Peleo patre Achilli iuueni comitem esse datum dicit ad bellum, vt illum efficeret oratorem verborum, actoremque rerum.* Interpres, et Homeri numeris et Cic. verbis neglectis, versum spreuerat, quem repraesentaui, vt habes, atque hoc etiam modo: *Orator verborum rerumque actor vt esset.* Synesius in Dione eundem παρῳδεῖ ad filium μοιρίδιον· ἐπεί τοι καὶ αὐτὸν ἀμφότερα βούλομαι ἀγαθὸν γενέσθαι,

Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι γνωστῆρά τε ὄντων.

Verborum orator, rerum et perspector vt esset.

Δέκα γέροντας αὐτῷ] Agamemnonis voti verba sunt haec apud Hom. Il. β.

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.

Opto a consiliis denos tales mihi Graecos.

17. Δημαγωγοῦ τινος ἐπιστάντος] Cod. Reg. habet ἐπαναστάντος. quod est ἐμφατικώτερον. Scholiastes hic censorem agit, aitque: δημοκόπον κρεῖττον ἦν εἰπεῖν καὶ ἐπικαιρότερον. nugae.

82. 8. Τὰ Τυρταίου] Schol. οὗτος ὁ Τυρταῖος. Hic Tyrtaeus Atheniensis fuit, et cum videret, Lacedaemonios, apud quos versabatur, in bello molliter se gerere; poëtica facultate praestans, versus ipsis condidit, quibus animos ad proelia exacueret; eosque in procinctu et primo conflictu accinere iniunxit. Spartani dicto audientes, alacri studio perciti et accensi, pulchre se in rebus bellicis gessere. Horat. ad Pisones:

Tyrtaeusque mares animos in Martia bella
Versibus exacuit.

In Cod. Reg. legitur in hoc Schol. τὰ κατὰ τὸν πολ. paulo post καὶ τὰ Ἐνυάλιον παροξυντικάς. quid si legas

gas μέλη κατὰ τὸν Ἐν. παροξυντικά. mox ex eodem C. Regio interpungo, et lego: συῤῥαπτόντων ἀλλήλαις, ᾄδειν. et in clausula: καλῶς τὰ κατὰ τὸν π.

83. 14. Θήβας ὑς. πορθῶν] Liban. orat. ad Theodos. εἰς στάσιν: ἦν δ' ἂν καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν βελτίων ἐ κατασκάψας Θήβας: quasi haec illum expugnatio traduxisset.

15. Κελεύσας ἐπιγράψαι] Sunt, qui hanc inscriptionem ante Alexandri tempora a Lacedaemoniis in expugnatione Theb. obseruatam fuisse perhibeant: ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΠΟΙΟΥ ΤΗΝ ΣΤΕΓΑΝ ΜΗ ΚΑΙΕΤΕ. In Cod. Regio legitur στέγην nullo articulo praeposito. Super hoc adolescentuli ita ludebamus:

Δῖος Ἀλέξανδρος πρήσας Καδμήιον ἄστυ,
Πινδαρικῶν σεμνῷ φείσατ' ἄγει μεγάρων.

Fortis Alexander Cadmi cum diruit arcem,
Pindarico cauit relligione lari. etc.

84. 2. Τὰ δὲ ὅπλα, ἔφη, σκυλεύσω, Καὶ κρεμάσω] atqui hoc verbo, σκυλεύσω, Hector apud Homerum non vtitur, sed his:

Τεύχεα συλήσας οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.

Arma feram praedatus ad altae Pergama Troiae;
Illa sagittiferi appendens ad Apollinis aedem.

quidni ergo pro σκυλεύσω legas συλήσας οἴσω. Interpres Heroicum sermonem cum pedestri mutarat.

5. Τῶν ἱερῶν ἢ σμαράγδων καὶ σαρδίων] Herod. l. II. scribit, se Tyri Herculis fanum vidisse πλουσίως κατεσκευασμένον, καὶ ἐν αὐτῷ ἦσαν στῆλαι δύο· ἡ μὲν χρυσῦ ἀπέφθε· ἡ δὲ σμαράγδε λίθε λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος. porro Sardiani Sardanapalo placuisse lepide notat. hanc gemmam Theophr. in marem et foeminam distinguit.

 6. Οἷος

6. Οἷος ἦν ὁ Σαρδαναπάλε περὶ Νῖνον] Coniecturae nostrae pars altera Cod. Regio firmata est. Herodotus quoque in Euterpe τὸν Νίνε βασιλέος Nini conditos thesauros habuisse memorat.

86. 18. Μενέλαος δὲ πολ.] Locus exstat apud Euripidem in προτάσει Orestis; vbi versus Anapaest. συστήματος ἐπιφθεγματικοῦ ita distinguendi atque interpungendi:

Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει
Μενέλαος ἄναξ· πολλῇ δ' ἁβροσύνῃ
Δῆλος ὁρᾶσθαι,
Τῶν Ταντάλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν.
En progreditur recta huc Spartae
Menelaus Rex, luxu multo
Conspiciendus,
Tantalidarum sanguine cretus.

89. pen. Ἆθλα ἐκόμιζε τοῦ θανάτε σχεδὸν] Schol. τὸ σχεδὸν, ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς, τοῦτ' ἔστιν, ἐπ' αὐτῷ τῷ θανεῖν ὤν. quod, *morte instante, praemia ferret hostibus.* commodius tamen τῷ σχεδὸν ad τὸ ἐκόμιζε relato, verteris: *quia hostibus praemia mortis suae prope attulerat:* quasi *tantum non in manum tradiderat.* Hesych. σχεδόν. ἐκ χειρὸς, ἐγγύς. porro hic auctor hoc aduerbio in clausulis amat vti; vt sup. pag. 43. μία τε καὶ ἐν ταυτῷ σχεδόν.

90. 17. Αὐλῶν συρίγγων τ.] In interpretatione Virgiliana verba retinui, quae Naogeorgus neglexerat.

92. pen. Ἄγε τ' ὦ Σπάρτας] Schol. admonet, haec παρακλητικὰ esse ἐκ τῶν Τυρταίε: ac primus quidem vers. heroicus ἀκατάληκτος occurrit; alter vero numeris impar et liberior, vt ei tibicine opus fuerit. tertio, quod spondaicus inconcinnus esset, et quarti hemistichium mutilum: inutilibus ramis amputatis, si non feliciores, certe politiores ex tempore inseruimus. postea animaduertimus, Theod. Canterum l. L. V. L. C. X.

C. X. huius classici concentum ad numeros anapaesticos apte reuocasse, (non inconsulto fortasse oraculari suo nostroque Aurato) et sex versuum καταληκτικῶν cancellis circumscripsisse, hoc modulo:

Ἄγετ', ὦ Σπάρτας εὔανδρε
Κῦροι πατέρων πολιῆται·
Λαιᾷ μὲν ἴτυν προβάλεσθε.
Δόρυ εὐτόλμως βάλλοντες,
Μὴ φειδόμενοι τᾶς ζωᾶς·
Οὐ γὰρ πάτριον τᾶς Σπάρτας.

Quod in secundo versu, loco πρῶτον vel πρότερον, reposuit πατέρων, fecit congruenter rationi et Cod. Regio.

In tertio retinuimus nostrum προβάλεσθε, vt Iambus hic hospes domino Anapaesto cederet. Sextus syllabae restitutione stabilitus, et augustior factus est. Cod. Regius coniecturae fauet: ὀ γὰρ πρὶν τὰς Σπάρτα. e compendio scripturae πρίον, pro πάτριον.

94. 3. Ὦναξ ὦ δαμ.] Haec prius indigesta et inordinata in ordinem modulorum Glyconicorum adduximus: iisdemque numeris Lat. modulari et reponere placuit, ex If. Casauboni εὐστοχίᾳ:

O Rex, vacca cui placet:
Quicum coeruleae maris
Nymphae, purpurea et Venus
Ludunt, peruolitantque iuga
Altorum edita montium;
Oro, propitius veni
Nobis, votaque nunc tuis
Admitte auribus optima:
Cleobulo bonus atque ades

Con-

Consul, quo vsque mei bene
Me amplexentur amores.

vltimus in Cod. Regio ita scribitur:

Ὡδ' σὺ νῦν σε δέχεσθαι.

fortean scribendum νυνὶ δέχ.

95. 1. Τῶν Ἀττικῶν σκολ.] Attica Scolia dici Scholiastes non abs re adnotat, quae Athenis cani solita erant in Prytaneo per pocula, in Harmodii, Admeti, Telamonis laudes. εἴρηται δ' αὐτὰ κατ' ἀντίφρασιν σκολιὰ, ὅτι ῥᾴδια καὶ ὀλιγόστιχα. sic enim leg. non ὀλιγότιχα. *quod facilitate et breuitate placeant.*

5. Εἴθε λύρα] Haec H. Stephanus in fragmentis IX. Lyric. Gr. retulit inter ἀνώνυμα Scolia Alcaeo adiuncta. In Cod. Reg. leg. ἐλεφαντίνα. quartus etiam in Cod. Reg. dimidiatus, eiusdem Stephani diligentia integer exhibetur: Καί με καλὴ γυνὴ φοροίη καθαρὸν θεμένα νόον. *Me mulier venusta ferret, placidumque animum gerens*; vt iisdem modulis concinam.

Sed Naogeorgo senarii inconditi perplacuerunt. mihi non arridet, quod aurum ἄπυρον *coctum* reddat potius, quam *incoctum*, nec ignem expertum. Schol. tria παροινίων σκολιῶν disticha laudans apposuit; quae Dionysio Sophistae tribuuntur l. vii. Ἀνθολ. haec reponam φιλοτοιέτοις.

Εἴθ' ἄνεμος γενόμην, καὶ σὺ * στείχουσα παρ' αὐγὰς,
Στήθεα γυμνώσοις, καί με πνέοντα λάβοις.
Εἴθε ῥόδον γενόμην ὑπoπόρφυρον, ὄφρα με χερσὶν
Ἀρσαμένη * χιονοῖς στήθεσιν χαρίσῃ.
Εἴθε κρίνον γενόμην ἀργέννaον, ὄφρα με ῥισὶν
Ἀρσαμένη, μᾶλλον σῆς χροτιῆς κορέσῃς.

Aura

Aura lubens fierem, at tu mox progressa in apertum
Pectore nudato flantem animam acciperes.
O vtinam rosa purpurea efficerer, manibusque
Me carpens niueis insereres sinubus.
Lilium ego o si essem candens, vt naribus ipsa
Me adiungens, grata sic facie fruerer.

IN III. DE REGNO.

Huius etiam sermonis σύνοψις ad calcem reiecta est a Calligrapho in Regio Cod. vt in Aldino: ΕΓΓΥΣ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΥ ΕΣΤΙΝ, ΟΠΟΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ. *Exhortationis instar est, Qualem esse Regem oporteat.*

102. 4. Τῶν Περσῶν βασιλέα] Plato in Gorgia, vnde haec mutuatus est Dio, μέγαν βασιλέα nominat. Sed ex Socrate primum quaesitum fuisse memorat, Archelaum, Perdiccae filium, qui tum fortunatissimus habebatur, nonne beatum putaret? Haud scio, inquit. ὀ γάρ πω συγγέγονα τῷ ἀνδρί: *nunquam enim cum eo loquutus sum.* tum de Persarum rege magno, an posset dicere, beatusne sit: ὀ γάρ οἶδα, παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. *An ego possem, quem ignorem, quam sit doctus, quam vir bonus?* Cicer. V. Tusc.

105. 4. Τίνι μὲν γὰρ δεῖ πλείονος] Haec totidem paene verbis repetuntur inf. Orat. LXII. Vol. II. p. 322. 12. τίνι μὲν γὰρ φρονήσεως δεῖ πλείονος etc. vt constet κοινὸν τόπον fuisse Dioni.

9. Σύμπαντας ἀνθρώπους θεατὰς] Hic a Scholiaste iure adscriptum: ὡραῖον σύντομον. Iul. Caesar apud Sallust. in Catil. *Qui magno imperio praediti, in excelso aetatem agunt, eorum facta cuncti mortales nouere.* adi Diod. Sic. l. XII. Bibl.

Auctor tamen τῦ περὶ κόσμυ, τὴν αἰθέριον καὶ θείαν φύσιν vocat ἄτρεπτόν τε καὶ ἀνετεροίωτον καὶ ἀπαθῆ καὶ ἀκήρατον. Apul. *immutabilem et inuiolabilem Aethera.* Arist. xi. τῶν μετὰ τὰ φυσ.

4. Ἀμελήσειε] Coniectura nostra stabilita est a Cod. Reg. παραβαίη τῆς αὐτῦ τάξεως, ὐδὲν κωλύει π. Lucianus ἐν δίκῃ φων. pro eod. ὑπερβαίνειν dixit: καλὸν ἕκαστον μένειν ἐφ᾽ ἧς τετύχηκε τάξεως· τὸ δὲ ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύοντός ἐστι τὸ δίκαιον. Eadem vero mente Plato in Phaedro περὶ ἀρχῆς scribit: τῦ το δὲ ὔτε ἀπόλλυσθαι, ὔτε γίγνεσθαι δυνατὸν, ἢ πάντα τε ὐρανὸν, πᾶσάν τε γῆν συμπεσῦσαν στῆναι, καὶ μή ποτε αὖθις ἔχειν στῆναι ὅθεν κινηθέντα γενήσεται. Cic. VI. de Rep. *id nec nasci potest, nec mori: vel concidat omne coelum, omnisque natura consistat necesse est.*

9. Ὥσπερ ἐν λύρᾳ] En Lyrae Apollineae mythologia, de qua Macrob. l. I. Sat. c. 19. *Vt Lyra Apollinis chordarum septem, tot coelestium sphaerarum motus praestat intelligi, quibus Solem moderatorem natura constituit.*

pen. Ἡδονῆς τῶν κατὰ φύσιν] hic interpungendum, non post δεόμεθα.

127. 1. Μᾶλλον ἐγγυτέρω προσιὼν τῆς] Tullius II. de N. D. *Sol modo accedens, tum autem recedens, binas in singulis annis reuersiones ab extremo contrarias facit; quarum interuallorum quasi tristitia quaedam contrahit terram: tum vicissim laetificat, vt cum coelo hilarata videatur.*

8. Δεῖται μὲν πυκνώσεως τὰ φυτὰ] Catullo:

Florem aurae mulcent, firmat Sol, educat imber.

δεῖται δὲ ὄμβρων ἡ γῆ] Euripid.

Ἐρᾷ μὲν ὄμβρυ γαῖα ξηρανθεῖσα,
Ἐρᾷ δὲ σεμνὸς ὐρανὸς, πληρύμενος
Ὄμβρυ, πεσεῖν εἰς γαῖαν.

Pin-

Pindaro quoque: χρῆσις ἐςιν ἐρανίων ὑδάτων

Ὀμβρίων, παίδων νεφέλας.

12. Ἐγγυτέρω γένοιτο, πάντα ἂν συμφλέξειεν] Georgius Pisid. idem iisdem prope verbis signat κοσμεργίας vers. 226.

Εἰ μὴ γὰρ ἦν εὔτακτος, ἀλλ' ἐξετράπη,
Τὸν κόσμον εἶχεν ἐν ῥοπῇ καταφλέγειν.

Ipse Sol ita Phaëthonti suo cauet apud Poëtam μεταμορφωτήν:

Altius egressus coelestia tecta cremabis,
Inferius terras.

14. Ἐπεὶ δὲ ἀσθενέςεροι φέρειν ἐσμὲν τὴν μεταβολὴν ἀθρόαν γενομένην] Cyrus apud Xenophontem VI. παιδείας: ἡ κατὰ μικρὸν μετάλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν ὑποφέρειν τὰς μεταβολάς· διδάσκει δὲ καὶ ὁ θεὸς ἀπάγων ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ θάλπη, καὶ ἐκ τοῦ θάλπους εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα. *Varietas, quae fit paulatim, facit, vt omnis natura mutationes sustineat. hoc Deus ipse docet nos, dum sensim abducit et ex hyeme ad tolerandos graues aestus, et ab aestu ad rigidam brumam.* Idem Georg. Pisidas nec Xenophonti, nec Dioni cedit in hac anni tempestatum moderatione describenda, a vers. 266.

Καὶ τοῦ θέρους μὲν ἡ φλογώδης ἀκρότης
Οὐκ εὐθὺς εἰς χειμῶνα τὴν θέρμην τρέπει·
(Αἱ γὰρ μετάρσεις βλαπτικαὶ τῶν ἀθρόων)
Ἀλλ' εἰς τὸ μετόπωρόν τε καὶ κρᾶσιν μέσην
Τῷ μαλθακῷ τὴν ψύξιν ἠρέμα τρέφει,
Κἀντεῦθεν εὐθὺς οὐ πρὸς ἄκρατον ζέσιν,

'Αλλ' εἰς ἔαρ μέτεισι, καὶ λεληθότως
Τὸν κρυμὸν ὠθεῖ, καὶ τὸ καῦμα συλλέγει.

Aestatis etenim flammeus vigor suum
Feruorem in hyemem frigidam haud mutat cito,
(Nam summitates, cum repentinae, nocent)
Sed temperatum ad tempus, autumnum et grauem,
Sensim rigorem nutricat dulcedine.
Nec frigore a duro, calorem ad feruidum;
At floridum ver primum adit, placide amouens
Brumam rigentem, vt mox calores ingerat.

Porro de intemperie ex mutatione in contrarium raptim facta (vt Liuius lib. V. vocat τὴν μεταβολὴν ἀθρόαν γενομένην) Hippocr. Aphor. 11. πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον· τὸ δὲ κατ' ὀλίγον ἀσφαλὲς, ἤν τις ἐξ ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβαίνῃ. quod mira solertia Pelignus poeta expressit hoc disticho:

Dum modo frigoribus premimur, modo soluimur aestu,
Aëre non certo, corpora languor habet.

16. Καὶ τρόπον ἡμᾶς λανθ.] Regius Cod. καὶ τρόπον ἡμᾶς ὥστε λανθάνειν, καὶ συνεθίζων τινὰ τοῦ ἦρος ὑπενεγκεῖ τὸ θέρος, προγυμνάζων δὲ διὰ τοῦ μετοπώρου. antequam hoc vsus essem Cod. coniectura sola nixus, quae vides, adscripseram, τινὰ refugo ad modulum reducto: bono et perspicuo sensu. nec tamen displiceret, si leg. τρέπων ἡμᾶς ὥστε λ. Quod autem in eod. Cod. suppletur διὰ τοῦ μετοπ. arguit, scribendum etiam supra fuisse, διὰ τοῦ ἦρος. quod sine ope membranarum eruditiss. Casaubonus cate autumauit.

128. 3. Περί τε πᾶσαν τὴν γῆν] Plato in Cratylo hoc ὑπερίονος adfert ἔτυμον, qui

— *terrarum flammis opera omnia lustrat.*

129. 2. Οἱ μὲν πόνοι, αὐτὺς ἐλ.] haec mirifice congruunt cum ἐνθυμηματίῳ Musoniano: ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνȣ, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει· ἄν τι ποιήσῃς αἰσχρὸν μετὰ ἡδονῆς, τὸ μὲν ἡδὺ οἴχεται, τὸ δὲ αἰσχρὸν μένει. Quae M. Catonis sententia eſt ex orat. quam dixit Numantiae apud equites: *Cogitate cum animis veſtris, ſi quid vos per laborem recte feceritis, labor ille a vobis cito recedet, bene factum a vobis, dum viuetis, non abſcedet. Sed ſi qua per voluptatem nequiter feceritis, voluptas cito abibit, nequiter factum illud apud vos ſemper manebit.* Agell. lib. XVI. Ab his valde diſſentanea non ſunt, quae D. Io. Chryſoſt. Serm. περὶ ἀρχῆς ſcribit p. 10. edit. noſtrae Gr. vbi τὸ τιμῆς καὶ δόξης ευμάραντον demonſtrat: τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν κακὰ ἀθάνατα μένει· ἡ δὲ ἡδονὴ ȣ̓́πω ἐφάνη, καὶ ἀπέπτη. Euſebius Emiſſ. hom. III. de Paſcha: *Remanet, quod damnat: praeterit, quod delectat: conſummata iniquitas permanet, voluptas fugitiua pertranſit.*

pen. Κτημάτων κάλλιστον] Xenophon II. ἀπομνημ. τȣ̃ παμφόρȣ κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται. Schol. huc refert Alex. M. apophthegma: ἐρωτηθεὶς, πόσοις καὶ τίσι χρήμασι τὰ ἐμποδὼν κατεστρέψατο ἔθνη, τȣ̀ς φίλȣς ὑπέδειξεν. *Is rogatus, quibus opibus obſtantes nationes debellaſſet, Amicos indicauit.*

135. pen. Πολλαχȣ̃ δὲ καὶ ἐλάττων ἐκ.] Suſpecta φράσις. nec iuuat Regius, qui deterius hic habet: πολ. δὲ ἐλάττων εἰκόνων. οἷον.

136. 2. Καὶ ἄλλο μὲν ȣ̓δὲν ἡγ.] Vt haec germana minus appareant, accedunt vtique ad vernacula noſtra: *Si ne penſe-il faire autre choſe d'abſurde. ou, choſe autrement abſurde.* in ſequentibus quis non videt *Defectus Lunae varios Solisque labores?* Sed has quoque eclipſes Regius C. patitur. Non diſpar locus eſt

infra in Encomio legis, et ferm. 2. de Inuidia Vol. II. p. 430. 14. πατρὸς εὐνέςερος ἑκάςῳ etc.

138. 3. Ὀφθαλμὸν βασιλέως.] V. C. Praeses Brissonius de reg. Perf. hunc locum illustrauit plerisque auctoritatibus, quibus haec accedet, e Philostrati l. 4. διαλεγόμενον καὶ σιωπῶντα καὶ καθήμενον καὶ βαδίζοντα καὶ ὅ, τι φάγοι, καὶ παρ᾽ ὅτε, καὶ εἰ ἔθυσεν, ἢ μὴ ἔθυσε, περιήθρει πᾶσιν ὀφθαλμοῖς, ὁπόσοις ἡ ἀρχὴ βλέπει. *hic differentem, silentem, sedentem, incedentem, et quid comederet, et apud quem, an sacris operatus esset, an minus litasset, circumspectabat omnibus oculis, quot principatus videt.* ex Aristot. περὶ κόσμε.

7. Μυσῶν μὲν ἵππους.] Interpres legerat νήσων, *ex insulis equos accersere.* alioquin interpretandum fuit, *e Mysia equos accersere.* Regius Cod. habet νησῶν; et in Scholio adscriptum: Νῆσος· χωρίον Μηδείας καλλίςους ἵππους φέρουσα. *Nesus locus in Media praestantissimorum equorum ferax.* Stephanus περι πόλ. Νησαῖον πεδίον, ἀφ᾽ οὗ παρὰ Μήδοις οἱ Νησαῖοι ἵπποι. *Nisaeum, ager, qui Medis suggerit equos Nisaeos.* Strabo lib. XI. vbi λειμῶνος ἱπποβότου meminit, mox subiicit: τοὺς δὲ Νισαίους ἵππους, οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς, ἀρίςοις οὖσι καὶ μεγίςοις, οἱ μὲν ἐνθένδε λέγουσι τὸ γένος, οἱ δὲ ἐξ Ἀρμενίας. ἰδιόμορφοι δέ εἰσιν. Deinde Armeniam non minus esse ἱππόβοτον probat, quam Media, vt in ea quoque nascantur equi Nisaei. Oppianus certe inter equos praestantes Armenios numerat. atqui Armeniae et Nysiae in eadem Asia minore, οὐ χωρὶς τὰ ὁρίσματα. Caeterum prima in Νῖσος καὶ Νισαῖον per ι rectius scribitur, quam per η.

142. 7. Ὁ μὲν ὑπὸ ᾠδῆς ἀλοὺς] Nero perstringitur; quem Apollonius non ineptum vtique citharoedum esse censebat ad lyram aptandam; sed imperium dedecorare nimia cum remissione, tum intensione. Νέρων

ϛων κιθάρων μὲν ᾔδει ἁρμόττεσθαι· τὴν δὲ ἀρχὴν ἤσχυνεν ἀνέσει καὶ ἐπιτάσει. Philoſtr. lib. V. de Vita Apollon.

143. 1. Reg. Cod. διὰ τὴν ἐπιθυμίαν. leg. διά τε τὴν θήρας ἐπιθυμίαν. hanc vno vocabulo Xenoph. παιδείας lib. II. φιλοθηρίαν dixit. e primo autem eiuſdem παιδ. multa in hunc Epilogum translata ſunt.

6. Ἀσθενῆ καὶ δεδουλωμένα] e Xenoph. indidem. Tacitus lib. XX. *Etiam fera animalia, ſi clauſa teneas, virtutis obliuiſcuntur.*

AD IV. DE REGNO.

Huius orat. inſcriptio plenior in extremo l. reperitur tam in Regio Cod. quam in Aldino: ΔΙΟΓΕΝΗΣ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα. *DIOGENES, ſeu DE REGNO diſſertatio apud Alexandrum Macedonem.*

147. 15. Ἐν τῷ Κρανίῳ]. Schol. Locus erat publicus Corinthi magnificis porticibus, inſtar Baſilicae, decoratus.

148. 13. Χαλεπῶς με ἂν ἴδῃς] τὸ χαλεπῶς hic, vt apud Theogn.

Ἢν δέ τις εἰρώτα τὸν ἐμὸν βίον· ὧδε οἱ εἰπεῖν,
Ὡς εὖ μὲν, χαλεπῶς· ὡς χαλεπῶς δὲ, μάλ' εὖ.

aegre admodum me videbis. vous me verrez bien a peine. interpres ad affectum, non ad ſenſum, tranſtulit.

14. Τὰ ὄμματα ἀσθενεῖς] Philo περὶ συγγενείας· ὠξυωπίας ἐστερημένους, τὰς ὄψεις πεπηρωμένους. quidni vero obiter ei Philonis loco laboranti mederi conemur? ſic ergo lego et corrigo: τί τῷ τὰς ὄψεις πε-

πηρωμένῳ γένοιτ' ἂν εἰς τὰς ὄψεις ὄφελος, ὡ ξυνωπίας προγονικῆς αὐτῆς ἐςερημένῳ.

149. 18. Τοῖς μὲν ἐν Θήβαις σπαρτοῖς π. λ. σημεῖον] Synesius eod. libello Φιλαδέλφων, tale σημεῖον appellat γνώρισμα καὶ χαρακτῆρα πατρῷον. idque illustrat exemplo Pelopidarum, quibus satis erat particula quaedam circa humerum eboré expressa ad cognationis demonstrationem, μόριόν τι περὶ τὸν ὦμον ἐξεικασμένον ἐλέφαντι, πρὸς ἀπόδειξιν συγγενείας. Porro σπαρτοὶ sati e dentibus Draconis Martii a Cadmo caesi, qui

— sparsit humi iussos mortalia semina dentes:

apud Nason. III. Met. qui hoc versu perstringit hanc λόγχην, σημεῖον τοῦ γένους:

Primaque de sulcis acies apparuit hastae.
Marte cadunt subiti per mutua vulnera fratres,
Quinque superstitibus, quorum fuit unus Echion.

Nonnus Dionys. extremo lib IV. in lepida ἐκφράσει horum ὀδοντοφύτων αἰνογιγάντων: Καί τις ἀνηκόντιζεν ὁμόγνιον ἔγχος ἀράσσων Ἡμιφανής.

152. 12. Νεκρῶν τοὺς ὀδόντας] Id non solis dentibus vsu venit: Si quidem verum est, quod Plutarch. in Pyrrho refert, illius Epirotarum regis pedis dextri pollicem diuina lienosis medendi virtute praeditum, cremato post fata corpore eius reliquo, integrum atque inuiolatum in busto repertum esse. λέγεται, τοῦ ποδὸς ἐκείνου τὸν μείζονα δάκτυλον ἔχειν δύναμιν θείαν, ὥςε μετὰ τὴν τελευτὴν, τοῦ λοιποῦ σώματος κατακαέντος, ἀπαθῆ καὶ ἄθικτον ὑπὸ τοῦ πυρὸς εὑρεθῆναι.

157. 2. Παίζωσιν, ὡς αὐτοί φασι, βασιλέα] Regius βασιλέας. Pollux l. IX. βασιλίνδα, ὅταν διακληρωθέντες ὁ μὲν βασιλεὺς προστάττῃ τὸ πρακτέον,

ὁ δ'

ὁ δ' ὑπηρέτης εἶναι λαχὼν πανταχόθεν ἀπεκπονεῖ, Herod. l. I. Horat.

— At pueri ludentes, Rex eris, aiunt, Si recte facias.

161. 7. Ἐκείνη ἡ μέλιττα ἄνευ κέντρε ἐςὶ] Basilius M. Or. VIII. εἰς ἑξαήμ. Regem apum aculeo non carere, sed eo non vti affirmat, his verbis: ἐκ φύσεως ἔχων τὸ κατὰ πάντων πρωτεῖον, καὶ μεγέθει διαφέρων καὶ σχήματι, καὶ τῇ τε ἤθες πραότητι· ἔςι μὲν γὰρ κέντρον τῷ βασιλεῖ· ἀλλ' οὐ χρῆται τέτῳ πρὸς ἄμυναν.

21. Ἐξωμίδα λαβὼν] Pollux l. IV. cap. XVIII. ἐξωμίδα inter comicas vestes describit, χιτῶνα λευκὸν ἄσημον, κατὰ τὴν ἀριςερὰν πλευρὰν, ῥαφὴν ἐκ ἔχοντα. et paulo post, seruilem tunicam dicit, cui additum fuit album palliolum, ἐγκόβωμα. et l. VII. cap. 13. ἡ ἐξωμὶς καὶ περίβλημα ἦν καὶ χιτὼν ἑτερομάσχαλος. Schol. ἐξωμὶς χιτὼν ὁμε καὶ ἱμάτιον· καὶ γὰρ τὴν ἑκατέρε χρείαν παρεῖχε, χιτῶνος μὲν διὰ τὸ ζώννυσθαι, ἱμάτιον δὲ, ὅτι τὸ ἕτερον μέρος ἀνεβάλλετο. de vsu duplici ad tunicam et pallium. de etymo hoc quoque addunt: οἱ ὦμοι ἐξωφανεῖς ὄντες τῦτο διδόασιν αὐτὸ τὸ ὄνομα, ab exsertis humeris.

163. 4. Ἐν διφθέρᾳ] Schol. ἱμάτιον γεωργικὸν ςερεὸν πρὸς ὄμβρες μάλιςα ἀποφυγὴν ἱκανόν. *Sagum pastoritium, pelliceum, densum, aduersus pluuiam.* Pindar. VI. Isthmion. ῥινὸν λέοντος, *exuuium Leonis.* quid si inde Rhenones apud Caes. ἀπὸ τε ῥινε.

164. 2. Ὕςερον διηγήσαντο] Interpres legerat διηγήσομαι, perperam; refertur enim ad τίτθας, quae, vt pueros flagris caesos solentur, et adulentur, fabellas ipsis subinde recitant.

165. 22. Ἐνταῦθα δὴ πάντα ἀνεὶς καλῶς] Regius Cod. regiam emendationem adagii postliminio docet: πάντα ἀνεὶς κάλων, vt interpretandum sit: *Hic tandem omni fune laxato, elate admodum atque impauide sermonem hunc ad vmbilicum duxit.* Paroemiae integrae vsum Schol. adnotauit: Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀποκεκινδυνευμένως τε καὶ ἀδεῶς πραττόντων λεγομένη· πάντα ἀνέντες κάλων ἐπλέομεν. haec doctiss. Is. Casaubonus εἴκασε καλῶς.

166. 1. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δ.] *nec tam terribilis vlla f.* Attius, an Tullius, horum Euripid. versuum interpres fuerit, parum refert. sed quid causae fuerat, cur Interpres senarios suos leuis operae his antiquis et grauissimis praeferret? Nos παλαιενδόξοις locum potius dandum esse aequum censemus. II. ver. in Regio scribitur συμφορὰ δαιμόνιος. sed glossema posthabuimus germanae dictioni Euripid. III. ver. Reg. C. habet: Ἣς οὐκ ἂν ἄραιτο ἄ. vt sec. pes sit anapaestus.

14. μᾶλλον τεταραγμένος ὁ φιλότιμος] Ex Euripid. Phoenissis:

Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι,
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύ γ'. ἄδικος ἡ θεός.

Quid Daemonum deterrimum appetis, Ambitum?

20. Θεῶν ἀπομιμούμενοι φ. ἀνθρ. εἶ.] Aristotel. XI. primae Philosophiae, eam priscorum hominum vesaniam fuisse scribit, vt Deos non humana specie tantum effingerent, sed deteriorum etiam animalium formis induere auderent; ἀνθρωποειδεῖς γάρ τε] τούτους καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίους τισὶν λέγουσι. Philo περὶ εὐγενείας, quod hic ἀνθρώπινον εἶδος Dio nominat, ἀνθρωπόμορφον ἰδέαν dixit: ὅθεν οἶμαι τὴν εὐγένειαν, εἰ Θεὸς αὐτὴν εἰς ἀνθρωπόμορφον ἰδέαν ἐτύπωσεν, ταῦτ' ἂν εἰπεῖν.

167. 14. Οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς μορφῆς καὶ τῦ εἴδους τὸ ἦθος γινώσκουσι] Hos φυσιογνώμονας affines maxime μετωποσκόπων facit Clemens Alex. παιδαγ. III. cap. III. τί ἄν τις φαίη τούτους ἰδὼν ἀτεχνῶς, καθάπερ μετωποσκόπος ἐκ τοῦ σχήματος αὐτοὺς καταμαντεύεται, μοιχούς τε καὶ ἀνδρογύνους.

169. vlt. Οὐδὲν ἀπόβλητον] An composito ἐξεπίτηδες vsus est Homerica voce?

Οὐ γὰρ ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικύδεα δῶρα.

Ibid. Τὴν μαγνῆτιν] Primum Orphei verſ. in Magnete ſic emendo:

Ἔξοχα Μαγνῆτιν δ' ἐφίλησεν θούριος Ἄρης.

Bellicus inprimis Magnetem Mars adamauit.

itemque ſextum: Καὶ πάλιν οὐκ ἐθέλει μεθέμεν πολεμοῦντα σίδηρον.

Atque iterum rigidum renuit dimittere ferrum.

170. 15. Οὔτε εἰ μετ' αἰσχύνης] Haec interpres omiſerat; quippe deerant in Cod. Veneto: et e Regio ſuppleuimus.

172. 15. Ἀνέξοδον πλοῦτον] Schol. ἀντὶ τοῦ ἀπρόσιτον, inacceſſas, ac irremeabiles paene dixerim opes, quarum *veſtigia nulla retrorſum ſpectant.*

174. 2. Οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ ἄπρακτον ποιούμενος] *Nihil abiurandum, nec deſperandum vel nefas ducens*, ex Archilochi ſenariis:

— χρημάτων
Ἄελπτον ἐστιν οὐδὲν, οὐδ' ἀπώμοτον.

— *In nullo eſt opus*
Spem abiicere, deierando, non haec eſſe fas.

an vero cunctandum est hic pro ποιέμενος, quod ἄκυρον est, legere οἰόμενος familiari μετοχῇ Dioni, etiam in clausula, vt infra in Diogene pag. 215. vlt. πλημμελῆσαι οἰόμενος.

176. 7 Ὀστράκου ἐκ μεταπεσόντος] Schol. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀθρόως καὶ ἀνελπίστως ὑφισαμένων, adagio de repentinis, nec opinatis.

177. 1. Μύρου καὶ οἴνου ἀποπν.] Aristoph. in Nebul. ἡ δ᾽ αὖ (ὄζουσα) μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων.

ibid. Κροκωτόν] Schol. explicat γυναικεῖον ἱμάτιον. λεπτότατον καὶ διαφανές· τὸ χρῶμα ὄνομα πεποιημένον.

ibid. Μετὰ πολλοῦ καὶ ἀτάκτου γέλωτος] Catullus *ineptum risum* dixit:

Risuque inepto nulla res ineptior.

13. Τῶν γυναικῶν ὀξύτ.] Haec etiam inf. serm. lxij. Vol. II. p. 323. 6. referuntur de Sardanapalo.

pen. Ἀπάτη πάνυ ὡραία] Lucianus in tabula Calumniae Apellaea.

178. 11. Σφηττοῖ τρίτον εἰσάγει χορόν] Schol. in hoc Atticae populo a Socrate et Chaerephonte nobilitato, ludis Scenicis peractis tertium Chorum pro more inductum fuisse scribit; quod in caeteris ludis scenicis insolens erat.

186. 1. Τόσσ᾽ ἔχω ὅσσ᾽] Hic etiam interpretationem vulgarem cum Tulliana, vt

Chaoniam pingui glandem mutamus arista.

Quem vero praeterit horum versuum Cratetis ἀντιγράψαντος παρῳδίαν gemmeam et nec mancipi:

Ταῦτ᾽ ἔχω, ὅσσ᾽ ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα καὶ μετὰ Μουσῶν
Σέμν᾽ ἐδάην.

Quae didici, haec habeo, et quae me docuere Camoenae.

AD

AD V. QVAE LIBYCA FABVLA EST.

188. 1. Μῦθον Λιβυκὸν ἐκπ.] Schol. idem de hoc ſermone iudicium, quod Photius, ſtatuit, cuius verba vſurpat leui mutatione, dum admonet a ſuperiore pendere, τῦ ἔμπροσθεν λόγυ ἐξημμένον. quippini ex pag. 163. antep. patet.

189. 14. Παντοδαπὰς Φέρειν ζώων Φύσεις] Ariſtoteles ἐν τῷ βίῳ περὶ ζώων γενέσεως, eo loci, vbi probat, γίνεσθαι τὸν συνδυασμὸν τοῖς ζώοις κατὰ Φύσιν μὲν, τοῖς ὁμογενέσι· ὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς μὲν ἐγγὺς τὴν Φύσιν ἔχυσιν, ὐκ ἀδιαΦόροις δὲ τῷ εἴδει. mox addit: λέγεται δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς Λιβύης παροιμιαζόμενον, ὡς ἀεί τι τῆς Λιβύης τρεΦύσης καινὸν, διὰ τὸ μίγνυσθαι καὶ τὰ μὴ ὁμόΦυλα ἀλλήλοις, λεχθῆναι τῦτο· διὰ γὰρ τὴν σπάνιν τῦ ὕδατος ἀπαντῶντα πάντα πρὸς ὀλίγυς τόπυς τὺς ἔχοντας τὰ νάματα, μίγνυσθαι καὶ τὰ μὴ ὁμογενῆ. Quae Plinius l. VIII. hiſtoriae mundi ſic expreſſit: *Africam ſemper aliquid noui adferre. quod quidem ideo dicebatur, quod in ſiticuloſa regione ad vnum aliquem riuum plurimae ferarum ſpecies bibendi gratia conuenire cogantur: inibique varia mixtura violentae Veneris, varias monſtrorum formas, ſubindeque nouas naſci.* Scholiaſtes huic phyſiologiae ſymbolam ſuam contulit, quam aliqua ex parte, non vſquequaque, caſtigauimus: Φασὶ τὴν Λιβύην ἄνυδρον ὖσαν· εἶτα ἐν οἷς τύχοι ὕδατος τινὰ πηγὴν ἐκΦανῆναι, συντρέχειν ἐκεῖ πλῆθος θηρίων πεζῶν καὶ ἑρπόντων, τὴν δίψαν ἀρκέσασθαι· ἐκ δὲ τῆς συνδρομῆς ταύτης καὶ τῦτο συμβαίνειν, ὀργῶντά τινα πρὸς ᾿ΑΦροδίτην ἐπιμίγνυσθαι πρὸς γένεσιν τοῖς ἑτερογενέσιν· ἀΦ᾽ ὧν τὰ τέρατα τίκτεσθαι· πεΦυκότα εἰς ἅπαν λείψανον ὄζειν τῶν συνδεδραμηκότων εἰς γέννησιν, τὰ ἐξ αὐτῶν τικτόμενα ζῶα. Hinc Libyae — *mixtumque genus, prolesque biformis.* Suauis homo Anaxilas Com. Muſicam in hac portentoſarum ferarum feracitate cum Africa contendere finxit his Iambicis:

H

Ἡ Μουσική, ὥσπερ Λιβύη, πρὸς τῶν θεῶν
Ἀεί τι καινὸν κατ' ἐνιαυτὸν θηρίον Τίκτει.

vt hos verſus ſcribo apud Athen. XIV.

193. vlt. pro Οὐκ ἀφανὴς lego ἀφανῆ, et ad θηρία refero, vel ἀφανεῖς, vt pertineat ad illas παντοδαπὰς ζώων φύσεις. quo etiam ſpectat quod ſequitur τὰς μὲν ἀπολειφθείσας, ἀπολέσθαι μετὰ τῶν σκύμνων. in quae verba Gloſſographus notat, ὅτι ἀφελῶς σκύμνους εἶπε τὰ τῶν ὄφεων πωλία: vt latius catulorum vox ad recentes etiam anguium foetus extendatur.

194. vlt. Πυρός· τὸ μὲν ῥοπάλῳ παίοντα κατακαίειν, ὁπόσα ὁμόσε ἤει, τὰ δὲ ἀπ.] Interpunge aliter, et emenda e Regiis membranis; πυρός, τὰ μὲν ῥοπάλῳ παίοντα, κατακαίνειν, ὁπόσα ὁμ. ἤει· τὰ δὲ ἀπ. perſpicax hic fuit interpres.

195. 3. Τῶν πολλῶν μὲν εἴπου τις ἐπεχείρησε καθᾶραι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, ὥσπερ ἄβατον καὶ μεστόν τινα θηρίων χαλεπῶν τόπον· ἐξελὼν δὲ καὶ ἀπολέσας, τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν γένος. εἶ.] Regius habet: τῶν πολλῶν μὲν εἴποι τις, ἐπεχ. καθ. τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ὥσπερ ἄβατον καὶ μ. τ. θη. χα. τ. ἐξελὼν δὲ καὶ ἀπολέσας τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν. εἶτ.

AD VI. DIOGENES AVT DE TYRANNIDE.

197. 5. Χειμῶνι ἐν Βαβυλ.] Schol. ὅτι Βαβυλὼν καὶ Σοῦσα καὶ Βάκτρα, χειμῶνος μὲν εὔκρατα καὶ εὐδιεινότατα· θέρους δὲ πνιγωδέστατα, ἅτε ἀλεεινότατα καὶ ὑπέρθερμα. τὰ δὲ Ἐκβάτανα πάλιν τῆς Μηδικῆς ἀπεναντίας τούτων ἔχει κατὰ καιροὺς τὴν κρᾶσιν. *Hiberna ſtatiua laudantur Babylone; Suſis, et Bactris, ab hyemis temperie: aeſtiua non item ob aeſtum immodicum. Ecbatanis temperies aeſtiui Solſtitii maior, quam Brumalis.* Auctor τοῦ περὶ κόσμου.

198. 2. Καὶ τοὔνομα λαβεῖν, οἷον ἀκτήν τινα] Haec notatio illuſtratur a Strabone l. IX. διὰ δὴ τοῦτο καὶ

Ἀκτήν

Ἀκτὴν φασι λεχθῆναι τὸ παλαιὸν καὶ Ἀκτικὴν, τὴν νῦν Ἀττικὴν παρονομασθεῖσαν, ὅτι τοῖς ὄρεσιν ὑποπίπτωκε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς ἀλιτενὲς καὶ στενόν. Stephanus περὶ πόλ. Apollodorum huius etymi auctorem facit, διὰ τὸ πολὺ μέρος αὐτῆς καθικνεῖσθαι εἰς θάλασσαν. etc.

pen. Reg. Cod. ὅ τε Ἀκρ. recte; est enim ἀῤῥενικὸν, Graecis et Lat. Fax huius loci est apud Strabonem l. VIII. patet τὸ ἐπισκιάζει germanum τοῦ ἄκρου, vel ex his Statii in VII. Theb.

— summus caput Acrocorinthus in auras
Tollit, et alterna geminum mare protegit umbra.

199. 6. Διακοσίων σταδίων] Schol. ὁ κύκλος τοῦ τείχους Ἀθηνῶν, εἴη ἂν μιλίων ιε. παρὰ στάδιον ἕν. *vt ad XV. Millia pass. cum stadio reducat.*

202. 9. Ὁμοῦ χιόνος καὶ πυρός] Quod hominum genus fastidiosa aegrimonia res contrarias desideret, vetus quiritatio est in Alexidis Mandragorisomene:

Εἶτ' οὐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτὸν,
Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον;
Καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν,
Τὸ δ' ὄψον, ἐὰν μὴ θερμὸν ᾖ, διασύρομεν.

Non curiosa est admodum soboles, homo,
Vtique diuersissimis rebus adamat?
Gelidamque comparamus ad potum niuem,
Obsoniumque carpimus, nisi ferueat.

De niuatis potionibus Xenophon lib. II. ἀπομνημ. in Herc. Prod. τοῦ θέρους χιόνα περιθέουσα ζητεῖς. *Quaeris circumcurrens aestate niuem.* Sen. Quaest. Nat. lib. IV. cap. VIII.

203. 12. Καταδησαμένους τὰ ὄμματα] Lepide ad appellationem τῶν ὑποδημάτων alludit: sunt enim calcea-

ceamenta, quasi vincula quaedam, et pedum infulae: vt vernacula quoque vox Gallorum indicat (*pantoufles*).

19. Ἁπάντων ἐκείνῳ χρημάτων ἀτοπώτατον] Emenda ἁπάντων ἐκεῖνο χρ. sic Regius. H. Stephanus ἠπόρει, an εὐπορώτατον scribendum esset, vt τὰ χρήματα ἀντὶ τῶν πραγμάτων vsurparentur. pulchre vero τὸ εὔπορον ἢ εὔωνον respondet τῷ ἀδαπάνῳ.

204. 16. Πανὸς ὅτε τῆς Ἠχοῦς ἐρ.] Moschus Id. V.

Ἤρα Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος· ἤρατο δ' Ἀχὼ
Σκιρτητᾶ Σατύρω.

Pan formosam Echo vicinam perdite amabat,
Ardebat Satyrum Echo.

Nonnus Dionys. XVI. Panis ἀνυμφεύτους ὑμεναίους cum Echo celebrat his versibus, quos ita lego et interpretor:

Πὰν κερόεις ἔτι μοῦνος ἔχεις δρόμον εἰς Ἀφροδίτην,
Καὶ σὺ διωκομένης ποτὲ νυμφίος ἔσσεαι Ἠχοῦς.

Corniger at Pan solus habes cursum ad Cythercam;
Tandem sponsus eris quoque Pan resonabilis Echus.

quid est δρόμον ἔχειν εἰς Ἀφροδίτην, nisi συνουσίας ἐρᾷν; et quod mox sequitur ἐπλανᾶτο ἐν τοῖς ὄρεσι, Pan ipse fatetur apud eundem:

Αἴθε νοοσφαλέος σαφυλῆς ἅτε Βάκχος ἀνάσσω,
Καί κεν ἐμῶν ἐτέλεσσα πολύπλανον οἶστρον ἐρώτων,
Ὑπναλέην μεθύουσαν ἰδὼν δυσπάρθενον Ἠχώ.

O vtinam vitis ceu Liber regna tenerem:
Nempe vagi fruerer stimulis perculsus amoris,
Conspiciens Echum vino somnoque sepultam.

ideo Liber Panis carmen ita affatus erat:

Φοιταλέην δὲ δίωκε δι' οὔρεος ἄστατον Ἠχώ.
Errantem insequitor per montes instabilem Echo,

208.

208. 6. Ὅμηρος ῥᾳδίως ζῆν] Dii familiari apud Homerum Epitheto ῥεῖα ζώοντες celebrantur. Odyss. IV. v. 805. Eustathio: ἀπόνως. *quibus expers vita laboris*, vnde ἕκηλοι. Virgil. *quieti*. IV. Aen.

Scilicet is superis labor est; ea cura quietos Sollicitat.

211. 15. Πιστεύσας οὐδ' ὁποιτεραπ.] Eadem locutione vsus erat in clausula IV. de Reg. mox in var. lect. lege γρ. προερευνήσοντας.

19. Τοὺς προπειράσαντας τ.] De cibi et potus exploratoribus Xenoph. in Hierone. Athen. lib. IV. Suidas ἐδεάτρους a Graecis quidem nomen accepisse, a Persis autem institutos fuisse tradit. Aristophanes in Νεφέλαις vocat προτένθας affines his praegustatoribus, προλαμβάνοντας καὶ προεσθίοντας τὰ ὄψα, πρὶν εἰς ἀγορὰν κομισθῆναι. in eo duntaxat ab illis differentes, quod τοῖς προπειρῶσιν ex officio incumbat praegustare et praelibare edulia, προτένθαις autem, vt liguritoribus, ex cupediarum auidia: vnde προτενθεύειν pro *auide inhiare et ligurire*. vulgo, *escornifler*.

20. Μήτε γυναικὶ παισὶ, μ.] praepostere. coge ad ordinem, qui in Reg. Cod. μήτε παισὶ, μήτε γυναικί.

212. pen. Πολλοὶ ἤδη προέλαβον] Schol. cum his Gregorii Naz. dictum componit: οἷόν τι ποιοῦσιν οἱ διὰ φόβον θανάτου ἀπαγχόμενοι. *tale quid faciunt, qui formidine mortis vincla nectunt gutturi, ne tardiora fata votis maneant*, et *ne nouis vsque suppetant doloribus*. vt Canidia Horat. alloquitur *fastidiosa tristem aegrimonia*. Stultitia est apud Senecam, *Timore mortis mori*; vnde Martialis:

Hic, rogo, non furor est, ne moriare mori?

hoc facit Pompeius apud Lucanum:

— letumque iuuat praeferre timori.

melius

melius Antigone in Sen. *Thebaide* patri optanti mortem consulens ait:

> — *non est, vt putas, virtus, pater,*
> *Timere vitam, sed malis ingentibus*
> *Obstare, nec se vertere, ac retro dare.*

217. 6. διαλέγηται παῤῥῶν] emenda θαῤῥῶν. quae μετοχὴ hic inculcatur ad παῤῥησίαν probandam.

11. Ἄλλως ὅτι δὴ τύραννος] Non variat Regius. plenior tamen fuerit oratio, si legas, ἄλλως τε καὶ ὅτι τύρ. mox scribe, ἐπαινούμενος δὲ, non ὑπαιν.

AD EVBOICVM, SEV VENATOREM, QVAE VII.

219. Εὐβοϊκός] Schol. ex Photii excerptis ὑπόθεσιν huius Serm. huc bona fide transtulit, vt ne apicem quidem mutarit. Prima vox vt in regio Cod. reponenda Τόδε μ.

2. Πρεσβυτικὸν πολυλογία] Cic. in Cat. M. *Senectus est natura loquacior.* Aristot. 11. ῥητ. ad Theod. Gregor. Naz. κατὰ γυν. καλλωπ. - ἡ πολιὴ δὲ λάλον.

> — *saepe senecta loquax.*

220. 5. Πορφυρεῖς, ὑφορμοῦντας πρ.] Ait Schol. πορφυρεῖς vulgari lingua *Cotularios* dictos fuisse, κοτυλαρίους: sic enim lego, non κητυλαρίους· παρὰ τὸ ἐν μικροῖς πλοίοις ἤως κοτύλαις παρομοίοις πορφυρεύεσθαι. quod Purpurarum piscatores scaphis cymbulisue vterentur tam pusillis, vt a Cotulis vasculis s. mensuris liquidorum parum differrent, vt Herc. apud Aristoph. in Neb. Charontis πλοιάριον, vola palmae curuatae ostensa, τυννουτονὶ festiue nuncupat.

12. Παρ' αὐτὴν τὴν ῥαχίαν] Schol. Etymologico symbolam confert: ῥαχία ὁ τραχὺς καὶ λιθώδης αἰγιαλὸς, καὶ ἴσως ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε τὸ προσκλύζον κῦμα

οἱονεὶ

οἱονεὶ ῥήγνυσθαι. Vernacula vox, *Greue*, prope abest a Graeca.

221. 2. Τὰ γένεια ὑγιῆ, κομῶντα] Quid sibi voluit per τὰ γένεια ὑγιῆ, *genis sanum?* an *genis non percisis?* vt apud Tibull.

Illic percisisque genis vstoque capillo
Errat ad obscuros pallida turba lacus.

egregiam vero laudem venatoris, ore perciso non esse! apagesis hanc interpretationem, non ridiculam minus illa, qua apud Nonnum in παραφράσει τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγ. τὸ εὐρυγένειον in Anna pont. exponitur *amplae generationis*, pro *barbae promissae.* Quem ergo intelligit *malis sanis?* nonne *nec genis nec mento rasum vulsumue, et mento incolumi?* τὰ γένεια καλῶς ἔχοντας εὐπώγωνας, ἠϋγένειον, γανύμενον πώγωνι. cui apud Pindarum λάχναι μέλαν γένειον ἔρεφον. *cinctum est lanugine mentum.* Solon in Eleg. περὶ ἑβδομάδων, vbi docet, adolescentem a XV. aetatis anno incipere γενειᾶν·

Τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεξομένων ἐπὶ γυίων
Λαχνοῦται, χροιῆς ἄνθος ἀμειβομένης.
Ter quinis mentum, crescentibus artubus, annis
Luxuriat barba, flos variatque cutis.

vt μισότριχας, μισοπώγωνας, laeues, vulsos, depiles, glabros genis, et mento, obiter, vt infr. or. XXXIII. Vol. II. p. 30. sq. exagitet, quales illo aeuo Romanos plerosque, et Antiochenses fuisse constat cum ex Satyrographis, tum ex Misopogone Iuliani Imp. cui placuit ἡ βαθύτης τοῦ γενείου, καὶ τῇ κεφαλῇ προσῆν αὐχμός. Hoc Scholiastae suboluit: οὐ γάρ, καθὼς τότε Ῥωμαῖοι πώγωνας ξυρῷ ἐλυμαίνοντο μάλιστα οἱ πολιτευόμενοι· οὕτω καὶ οὗτος ἀγρότης ὤν, καὶ βίον ἕλκων τρυφῆς Ἀττικῆς ἀπεξενωμένον. Huic ergo Euboico

 sylui-

ſyluicolae non opus fuit πλεῦσαι εἰς Τροιζῆνα. Clemens Alexand. Paedag. lib. III. c. 3. ξύρεσθαί τε καὶ ἀποτίλλεσθαι καὶ λεαίνεσθαι τὰς γένυς, πῶς οὐ γυναικεῖον; mox: ὁ γὰρ Θεὸς τὸν ἄνδρα, καθάπερ τοὺς λέοντας, γενείοις κοσμήσας, καὶ τοῖς λασίοις ἠνδρωσεν στήθεσι· δεῖγμα τοῦτο ἀλκῆς καὶ ἀρχῆς. et poſt paulo: τοῦτο τοῦ ἀνδρὸς τὸ σύνθημα τὸ γένειον, δι' οὗ καταφαίνεται ὁ ἀνήρ. Quid quod haec congruunt libris oracularibus, qui perhibent, Eſau, Iſaaci filium, εἰδότα κυνηγεῖν, ἄγροικον, δασὺν exſtitiſſe. Geneſ. XX. v. 25.

pen. Regius: μὴ τοῦτο εἶπον φοβηθεὶς, nihilo ſanius. manet enim ἄκυρον τὸ μὴ ἀντὶ τοῦ οὐ. hinc anſam arripueram coniecturae, quam adſcripſi, inconſulto adhuc Reg. Cod. cui non plane acquieſcens, libentius legerim: μὴ τοῦτο, εἶπεν, φοβηθῇς. *Parce metu, inquit*; vt ſibi conſentiat, qui paulo poſt iterat eadem: ἀλλ' ἴθι, καὶ μηδὲν δείσῃς.

222. 8. Regius: οὐκ ἦν ῥᾴδιον. planius. eamque germanam eſſe ſcripturam Schol. aſſerit: οὕτω δεῖ γράφειν· ἵνα οὕτω νοοῖτο· οὐκ ἦν ἄλλως εὐκολώτερον γενέσθαι ἐν οὕτω τραχεῖ καὶ ἀπροσόδῳ αἰγιαλῷ παραπλέοντα· ἢ συντριβῆναι τὸ ἀκάτιον, ὃ καὶ πεπόνθασι. vt haec ſit mens Venatoris: *Non potuit aliter oppido vſu venire litoris tam confragoſi imperuiique oram legentibus, quam vt cymba comminueretur. Il n'y auoit pas moyen d'en eſchaper à meilleur marché.*

223. 12. Ἔστι πενία χρῆμα τῷ ὄντι ἱερόν] Libanius ἐν ψόγῳ πλούτου, edit. noſtrae pag. 111, 112. ὁ τύραννος γενόμενος τῶν πραγμάτων κύριος, τοὺς μὲν πένητας ἐᾷ, τοὺς δὲ εὐπόρους σφάττει· καὶ γίνεται τοῖς μὲν ἡ πενία σωτηρία· τοῖς δὲ ὄλεθρος ἡ περιουσία. etc. Satyrogr. *Cantabit vacuus.*

14. Ἢ τοὺς τὰ κηρύκεια ἔχοντας] Auctor, quid ſit, vnde dictum κηρύκειον, quamque vim habeat, oſtendit

ſerm.

ſerm. LXXV. περὶ νόμȣ, Vol. II. p. 408. vlt. τὸν γȣ̃ν παρὰ τῶν ἐχθίςων κήρυκα πεμπόμενον, ȣ̃τός ἐςιν ὁ σώζων καὶ διαφυλάττων, παντὸς θώρακος καὶ πάσης ἀσπίδος ἰσχυρότερον αὐτῷ δὲς ὅπλον τὸ κηρύκειον· ἔςι δὲ τȣ̃ νόμȣ σύμβολον. vides hic deſcriptionem, notationem et vſum *Caducei*, in quo literam caninam cum muta media Romani commutarunt. Vis etiam oculos aureſue ad Scholium conferre? Ῥάβδοι εἰσί τινες τὰ κηρύκεια, ἄνωθεν ἔχȣσαι γνώρισμα, εἴδωλα ὄφεων ἐναλλὰξ ἀντεμβαλλομένων ἀλλήλοις· ἃς οἱ κήρυκες πρὸς πρεσβείαν ἀποςελλόμενοι ἔφερον ἀσφαλείας ἕνεκα, τȣ̃ μή τινα κακόν τι αὐτοῖς δράσαι τῶν συναντώντων. In ſequenti narratione idem Scholiaſtes obſeruat puriſſimum genus orationis ἀφελȣ̃ς ſine fuco et calamiſtris, et omnibus ἀφελείας virtutibus conſtantis.

225. 12. Regiae membranae: δρ. μακροὶ κ. congruentius eſt τὸ μακρὸν πρὸς τὸ περικείμενον, quam τὸ μαλακόν. Si *laudanda ingentia rura*: quidni ampliſſima et denſiſſima ſylua?

227. 2. Ἐμπιπλάμενοι, εἴ ποτε ἀλώη τις σίτȣ] Regius: ἐμπιπλάμενοι, καὶ εἴ ποτε ἀλώη τι σίτȣ. melius. nec tamen ſatis liquet: *his ſaburrati, vel ſi qua alicunde occurrat offa.*

11. Ποιήσαντες ȣ̃τως διεγένοντο] Abeſt a Regio τὸ ȣ̃τω.

228. 4. Οὐδεπώποτε εἰς πόλιν κατέβη] vt qui apud poëtam Lat.

— nec ferrea iura,
Inſanumque forum, aut populi tabularia vidit.

230. 1. Οὔτε τιμὴν καταλαβόντες] Regius emendat τιμὴν καταλαβόντες. enimuero καταβολὴν vrgebat rabula. mox etiam muta προσῳδίαν in his: ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν καὶ ἔλαβον;

vlt. Reg. ἐκ ἂν φθάνοιμεν ἅπαντες τά. Interpres videtur aliter legisse, aut vim verbi φθάνειν cum μετοχῇ parum vidisse. Hoc vero delatorem hic dicere velle puto: *Si ergo haec a vobis probantur; quidni omnes occupamus communia diripere, alii aerarium expilare, (vt etiamnum dubio procul faciunt nonnulli) alii agrum, vobis inconsultis, depascere?* etc. Scholiastes praesentiscens fore, qui in hoc quasi senticeto haererent, haec notauit: ἐκ ἂν φθ. ἀντὶ τῦ ἐκ ἂν ἐξαρκοῖμεν. Ὁ δὲ νῦς τῆς συντάξεως ἔτος· ἐδεὶς ἄλλως ἄλλον προσλήψεται· ἀλλ' ἅμα πάντες μιᾷ ὁρμῇ ἐπὶ διαρπαγὴν ὁρμήσομεν τῶν κοινῶν. *nemo tardos opperietur; imo cuncti, velvti agmine facto, Qua data porta ruemus ad publica diripienda.*

231. 10. Τὴν ὕβριν τῦ καθάρματος] Quod de Pharisaei in Publicanum suggillatione B. Ioan. Chrysostomus scribit hom. in VI, cap. Euang. κατὰ Ματθαῖον, quadrat huic calumniatori: ἐδὲ ὡς ἔτος ὁ τελώνης· Σκόπει πως, ἤρξατο ὡς περὶ θηρίε τινὸς δυσφορωτάτε διαλεγόμενος, καὶ δεινῦ κλέψαι τὸν μὴ σφόδρα ἐγρηγορότα. sic vero, vt scripsi, interpungendum est.

25. Ὥσπερ οἶμαι τὸν Ναύπλιον ὁρῶν] Strabo lib. VIII. de Nauplia, Argiuorum nauali, agens, tradit eius occasione, confictum fuisse a poëtis recentioribus, Nauplium, ob Palamedem filium doloso iudicio necatum, insignem illam apud Caphareum hominum stragem edidisse, τοσῦτον ἀπεργάσασθαι φθόρον περὶ τὸν Καφηρέα. Scholiast. fabulam ita exponit: Ναύπλιος τῦ υἱέος δὴ τῦ Παλαμήδες τῦ φόνε ἀμυνόμενος τὲς Ἕλληνας, τῦ νόμε (scribo τῦ ἀνέμε) αὐτοῖς ἐνςάντος· ἐπεὶ τῦτον διὰ θαλάττης ἐγέλων· αὐτὸς ἔτος, τὸν Καφηρέα καταλαβὼν, εἶτα νυκτὸς πυρσεύων ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε πετρωδῶν πάγων, ἠπάτα προσχεῖν, ὡς δή τινι εὐπροσόδῳ ἀκτῇ τοῖς ἀποτόμοις κρημνοῖς εἰς βάθος

θος ἐῤῥιζωμένοις, καὶ χειρᾶσι διειλημμένοις· καὶ ὅτως ἀπροόπτως ἀπώλοντο.

233. 5. Δύο τῶν μεγίςων ἀπηλλαγμένη] medere mendo operarum, et scribe ἀπηλλαγμένοι. Caeterum Hesiodus cum ἀεργειαν nuncupat ὄνειδος, statuit etiam ignauiam κακὸν μέγιςον. Theognis quoque τῇ πενίᾳ comitem facit ἀργίαν· Καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, Οὔτε τι εἰπεῖν, Οὔτ' ἔρδειν δύναται. Andrii apud Herodotum πενίαν καὶ ἀπορίαν θεὰς μεγάλας obiiciunt Deabus a Themistocle aduectis Πειθοῖ καὶ Βίᾳ. Plutarch. πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν, in hoc Hesiodium: Μηδέποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ Τέτλα ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων: Icite monet: οὐκ ἄξιον ἐγκαλεῖν τοῖς διὰ τὴν τύχην πενομένοις, ἀλλὰ τὴν μετ' ἀργίας καὶ μαλακίας καὶ πολυτελείας ἀπορίαν αἰσχρὰν καὶ ἐπονείδιςον οὖσαν. Ergo inertia non minus, quam Luxuria, Plautinam Inopiam his verbis traducere potest: *Sequere me, mea gnata.*

236. vlt. Ὅταν οἱ παριόντες ἐπαφῶσιν αὐτὰς] Interpres minime malus non conuenit cum minime malo venatore, qui vites suas vuas proferre magnas praedicat, modo praetereuntes intactas relinquant; in quo est ἀφελείας χαρακτήρ.

239. 1. In Regio: οὐδὲ πρὸς τῆς ςενοχωρίας τ. Hic Scholiastes artificium extollit occupationis, et ἀντιπίπτοντος λύσιν ἐν συντόμῳ ἐξειργασμένην. finge aliquem obiicere his monticolis: *Fieri non posset, vt vos, qui assueuistis versari in vasta solitudine, vitam agatis in tantis vrbis adeo populosae angustiis.* πρὸς τοῦτο γοργῶς ὑπαντήσας, ἅτε ὢν καὶ λόγων πλειόνων ἀγύμναςος. Soluit mire hanc obiectionem, eiusmodi vsus dilemmate: ὡς οὐ δίκαιον μετοικίζεσθαι ἡμᾶς, εἴτουν ἵνα μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡμεῖς ςενοχωρῶμεν ὑμᾶς· ἢ ὅτι οὐ δυνατὸν ἡμᾶς ἐνταῦθα εἶναι τοὺς ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀνεν-

σχλήτῳ τινῶν (scribo *τινὶ*) *τῇ ἀγροικίᾳ ἐντεθραμμένους· πολίτας δὲ ὑμῶν ἀπὸ πατέρων ὑπάρχοντας, οὐκ εὐδόκιμον καὶ τοῦ συμφέροντος ἡμῖν προνοεῖσθαι. Haud aequum foret, nos patria pulsos alio commigrare; siue ne vos ad maiores angustias redigamus: siue quod non pote sit nos hic degere, qui in libertate et imperturbato rure educati sumus; cum parentes nostri ius ciuitatis apud vos habuerint; imo non improbandi moris fuerit commodo nostro, ut puta ciuium, prouidere.*

7. *Πρὸς γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ*] Lege, vt in mentem venerat mihi, priusquam consulerem Regium Cod. a quo sum confirmatus in sententia, *πρὸς γὰρ τῇ ἀσεβείᾳ*: vt verus et dilucidus sensus hic sit: *Nam praeterquam quod impium facinus est, etiam nefas et ex eo genere est, quod fieri nequit.*

15. *Κερδαίνειν κέρδος τοι*] Regius *κῆδος*. Sed quis *ἀττικισμὸν* respuat, et hoc admittat? tametsi id *κέρδος* sit potius *κῆδος*, quam *κῦδος*. Scholiastes tamen vt germanam lect. tuetur, atque *κῆδος ἐνταῦθα τὸ κτῆμα· λέγεται καὶ ἡ συγγένεια κατ᾽ ἐπιγαμίαν, καὶ τὸ πένθος καὶ ἡ θεραπεία καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ φροντίς.*

240. 1. *Μαρτυρίας ἕνεκεν ἢ χάρ.*] B. Io. Chrysostomus, hom. 19. ad hoc oraculum Domini Deique, ex cap. VI. *τοῦ κατὰ Ματ. ὅταν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί*: admonet: *πανταχοῦ ὁ Θεὸς τὸν σκοπὸν ζητεῖ τῶν γινομένων· κενοδοξίας δὲ πανταχοῦ μὲν ἀπηλλάχθαι καλόν· μάλιστα μὲν ἐν εὐχῇ·* hac *λύμῃ* caruit hic veruecum in patria natus, sed magna vrbanis documenta daturus. Hic iure animaduertit Scholiastes perfectam nudi et concisi sermonis puritatem, *ἀφέλειαν καθαρὰν ἐν συντομίᾳ πολλῇ ἐξαινουμένην· φησὶ γάρ· ἀλλ᾽ οὐκ ἔχω μάρτυρα τῶν λεγομένων, ἀλλ᾽ οὐ δήπου διὰ τοῦτο ταῦτα διαπραττόμην, εἰ μὴ φιλανθρωπίᾳ· ἢ γὰρ ἂν καὶ μάρτυρας*

τυρεῖς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο γνωρίμους ὄντας ἐμοὶ παρεκάλουν· ἀλλ' οὐκ ἀγνῶσι καὶ γένους καὶ πατρίδος ἐμοὶ τὴν χρηστότητα παρειχόμην.

241. 1. Lege, vt in Reg. Cod. τοὺς μὲν οὖν πορφυρεῖς. Cauesis autem, ne putes cum interprete, periisse purpurarum piscatores, qui ipsi naufragos miseros miserati susceperant, tecto iuuerant, recrearant, refecerant, spiritumque eorum recollegerant: quibus verbis Seneca philos. vim τοῦ ἀναλαμβάνειν καὶ ὑποδέχεσθαι expressit, libro IV. de benefic. cap. 37. Interpretis lapsus ex eo fortasse contigit, quod pro ἀνέλαβον legeret ἀνεῖλον. et quod sequitur, εἶχον γὰρ αὐτῶν τινες ἀργύριον, fortean illi videbatur insidiarum et necis causa: cum haec sit potius αἰτιολογία, cur πορφυρεῖς naufragos fouerint, quod fiscis onustos viderint, et relictis purpuris, inhiarent nummis.

2. Ἐν φασκωλίοις] Schol. φασκώλια ταινιοειδῆ βαλάντια ἐξ ὑφασμάτων λινέων, ἃ (sic enim leg.) καὶ τοῖς βραχίοσιν ἔσθ' ὅτε καὶ ταῖς ζώναις περιειλίσσουσι· καὶ δὴ καλοῦσιν ὡς βαρβαρικώτερον φοῦνδας: vt per φασκώλια intelligatur genus fisci, vel marsupii vittis fasciisue ornati ex linea textura, quod brachiis, interdum etiam cingulis, obuoluatur, fundam barbare, s. peregrina et Rom. voce indigitabant. Idem *fasciam* ἐντεῦθεν παρωνομάσθαι autumat, quod φασκωλίου speciem aliquam habeat. equidem φασκώλιον quasi *fiscum*, *fiscinam*, *fiscellam*, ὑποκοριστικῶς dici potius censerem. Tullius in Verrinis: *Reperiebam fiscos complures cum pecunia Siciliensi.* Indidem: *Nummos in cistam transferre ex fisco.*

242. 12. οὐ φιλοῦσιν ἀλλήλους] Schol. τὸ τῷ στόματι ἐπιτηδείους ἀσπάζεσθαι Περσικόν· ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἀγροίκων· οἱ γὰρ ἀστικοὶ χεῖρας ἀνέβαλλον ἀλλήλοις τὰς δεξιάς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ δεξιοῦσθαι εἴρηται· ἀλλὰ καὶ παρὰ Πέρσαις

σαις ἐχ ὁ τυχὼν τῷ ϛόματι προέχοντα ἠσπάζετο· ἀλλ᾽ ὁ κατ᾽ ἀξίαν ἴσος· ὁ δὲ ἐλάττων προσεκύνει· ὁ δὲ πολὺ ἥττων ὑπεξίϛατο τῆς ὁδȣ. Apud Perſas in more fuit neceſſarios et pares oris oſculo ſalutare: ex Herod. lib. I. Xenophonte in Ageſilao. Strabone l. XI. Excipere etiam hoſpites oſculo, a Syris Iudeiſue alienum non fuiſſe, ex his Domini Deique noſtri verbis ad Simonem Phariſaeum elicitur: φίλημά μοι ἐκ ἔδωκας. Theophylactus, in Lucae VII. ȣ τὸ πρόσωπον σὺ ἐφίλησας: vt intelligatur, τȣ̃το δὴ τὸ κοινόν.

243. pen. Ἐπὶ ϛιβάδος ὑψηλȣ̃ς] Scribe ὑψηλῆς. Iulianus in Miſopog. ἄγρυπνοι νύκτες ἐν ϛιβάδι.

245. 14. Ὅταν μὴ μικρὸν ᾖ τὸ σελήνιον] Luna μηνοειδὴς, νέῳ ἐνὶ ἤματι. Apollon. 1. Arg.

— qualem primo qui ſurgere menſe
Aut videt aut vidiſſe putat per nubila Lunam.

vt quarto die, (ὡς ἐξ ἀδήλȣ πρῶτον ἔρχεται νέα.) qui tamen ſacer eſt Heſiodo, cui, vt eius aemulo Maroni,

Ipſa dies alios alio dedit ordine Luna
Felices operum. et
— quartus certiſſimus auctor.

Quid vero mirum, ſi Euboei venatores obſeruarent ad omen nuptiarum, an Luna eſſet

Πρόσωπα καλλύνασα, καὶ πληρεμένη,
Pura, nec obſcuris per caelum cornibus iret;

cum Romani ipſi Annum quidem Ioui, menſes vero Iunoni Lucinae, τελείοις coniugalibus Diis, conſecrarent, teſte Plutarcho in cauſis Rom.

246. 2. ἡ σελήνη τηλικαύτη] dicitur a veteri poëta concinne:

Ὅταν περ αὐτῆς εὐγενεϛάτη φανῇ.
Cum ſplendidiſſimum aureumque effert iubar.

Schol. ἐγέλασαν συνέντες τȣ̃ νεανίσκȣ, ὅτι κατήπειγε

τα

τὰ τῦ γάμυ, διότι καὶ ἡ σελήνη ὑπερμεγέθης αὐτῷ ἐδόκει· καὶ ὁ ἀὴρ αἰθρίαν ὅτι καλλίστην ἀπειργασμένος.

15. Καὶ ἄλλοι τὸ δέρμα ἐπέβαλλον] Suſpectum eſt, et nec lectum ab interprete. quid ſi intelligat, alios venatores tergus ſuperieciſſe, vt catulum iam vulnere tardiorem morarentur? mox ταῦτα εἶπεν ἄρα ἡ μήτηρ σῦ, ἐγέλα ὁπότε. τὸ, εἶπεν, importuna diſtinctio tranſuerſum egit interpretem, vt vxorem loco viri intempeſtiue loquentem induceret: quod vt fingeret, legendum erat: σὺ ἐγέλας ὁπ. θαυ. ἀκȣ̂σα γε. Sed praeſtat nihil ſolicitando interpungere hoc modo: ταῦτα, εἶπεν, ἄρα ἡ μήτηρ σȣ ἐγέλα. *Hoc ergo (inquit) mater tua ridebat, quod mirarer audiens grunnientem ſuem.*

249. 18. Εἴγε δὴ τῶν πλȣσίων ἐλαττȣ̂νται] Sic apud Maronem:

Si non ingentem foribus domus alta ſuperbis. etc.

Regius tamen ſcribit οἵ γε δή. et mox εὐσχημόνως, καὶ κατὰ φύσιν ἢ τῷ παντὶ πλέον ἔχȣσι. Vt apud illum:

At ſecura quies et neſcia fallere vita. etc.

250. 20. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκȣ] Hi verſ. leguntur Odyſſ. P. tertius tamen apud Homerum, Euſtathio probante, ita ſcribitur: Σῖτȣ ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστι. Euſtathius τὸ ἀποπροελὼν explicat per aliud παρασύνθετον Homericum ἀποπροταμὼν, quod promi condi eſt. idem τὸ, τάδε πολλὰ πάρεστι, ait, σαφέστερον εἶναι τȣ̂, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ. quae clauſula fuit increpationis Antinoi.

251. 10. Ἀξιοῖ δοθῆναι αὐτῷ] Schol. hanc caſus ἐναλλαγὴν tacitam non ſinit: ἐνήλλακται ἡ πτῶσις· ἀναγκαίως γὰρ συνεξακȣ́εται εὐθεῖα ἡ Πηνελόπη, διότι ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἤρξατο. Sed inſrunitus γλωσσο-

γράφος in τὸ δαθῆναι temere ἱματίων, στολὴν, superscripserat, cum non de pallio aut amictu, sed de arcu agatur.

253. 2. Μεθ' οἵας μάλιστα διανοίας] non aliter scribitur in membranis reg. vt μεθ' οἵας dictum sit pro ἀφ' οἵας.

257. 7. Reg. ποτὲ ἢ φύλλων. clarius. mox commate seu inciso tantum interpunge post δίχα δὲ ὕδατος, τά.

17. Vt fauerem interpreti, pro barbara dictione admonueram legi posse συχνὰς ἢ πολλάς. sed veram lectionem in Regio Cod. reperi, τὰς κομψὰς πένητας. hic enim proposuerat dicere περὶ τῶν ἐν ἄστει καὶ κατὰ πόλιν πενήτων. vt oppidorum vrbiumque pauperes vno nomine κομψὰς, quasi concinnos et elegantes, κομψῶς apteque appellet, quod rusticis et agrestibus opponantur.

258. 16. Πρὸς ὑγείαν ἢ πρὸς ἰσχὺν τὴν ἱκανὴν] Martiali in vita beata

Vires ingenuae, salubre corpus.

21. δι' ἀργίαν καὶ ἑδραιότητα] ex Scholiastae sententia τὴν παντελῆ ἀχρηστίαν δηλοῖ, veternum, desidiam, grauissimumque torporem denotat, qualis in fucis et fungis hominibus; ἑδραίους γὰρ τοὺς ἀχρήστους φαμὲν καὶ κηφῆνας ἀνθρώπους· παρὰ τοῦτο καὶ τὰς γυναῖκας ἑδραίους φαμὲν παρὰ τὸ οἰκουρεῖν καὶ μηδὲν τῶν ἀνδρικῶν λόγων ἀντέχεσθαι, ἢ τὰς ὁλοσχερῶς ἀργείᾳ ἐκδεδωκυίας ἑαυτὰς (sic enim scripturam Schol. deprauatam corrigo) καὶ θρύψεσι προσανακειμένας. quae spectant mulieres, quibus testudinum more *tutius esse domi.* pergit: παρὰ τοῦτο, οἶμαι, καὶ τοὺς ἄγαν ἀχρείους, καὶ μόνου τοῦ λαιμοῦ ὄντας ἀνθρώπους, ἐπιδιφρίους καλοῦσι. Segnis et deses ἐπιδίφριος, latamque

que trahens inglorius aluum. verum cur apud Maronem

— sedet aeternumque sedebit
Infelix Theseus?

vt apud Apollonium: Ταιναρίην ἀίδηλος ὑπὸ χθόνα δεσμὸς ἔρυκε. an quia, cum ob tentatum Proserpinae raptum in lapide Taenario sedens tenaciter haereret, ita ab Hercule abstractus est, vt in saxo corporis reliquerit partem? posticam scilicet. sic sane Seruius refert, cui Apollonii interpres non fauet: Sed ab illo stat Aristophanis Scholiastes in hunc vers. ex Equitibus: πολλοῖς ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω. ait enim: κοινῶς τοὺς Ἀθηναίους λιπόπυγας φασὶ, καὶ πλάττουσι τὸν περὶ Θησέως μῦθον, ὅτι ἑλκόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους κατέλιπεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγήν. an abs re tibi videtur hoc exodium? certe leuandi taedii causa non erit ἄχρειον.

259. 19. Coniecturam nostram, ἔργου καὶ βίου, Regiae membranae firmant. Porro τὴν ἐπίκλησιν obscurius *insultationem* verterat interpres, ego *nuncupationem* clarius reddidi. dic, si mauis, *cognomen ignominiosum* [*soubriquet.*] vt saepe ἐπίκλησις pro ἔγκλησις apud Thucydidem, Plutarchum et alios vsurpatur, et ἐπικαλούμενος pro ἐγκαλούμενος, inf. or. LI. πρὸς Διόδωρον Vol. II. p. 264. 12.

260. 9. Regius coniecturae nostrae accedit, et ad ἔμφασιν praeponit artic. ἡ τρυγήτρια.

261. 6. οὐχ ἥκιστα δὲ τὸ παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ κεκρ.] Hoc vero Hesiodium est: Οὐ γὰρ ἔργον ὄνειδος, ἀεργίη δέ γ' ὄνειδος. Nam versus proximus ex Homeri Margite laudatur ab Aristotele VI. ἠθικῶν Νικομ. cum sequente hemistichio:

Τὸν

Τὸν δ' ἄτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν· ἄτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν.

Interpres fidelius et dilucidius ita vertiſſet: *Quia te, mi homo,*

Numina aratorem, neque foſſorem, alma crearunt,
Arte nec eximium vlla.

10. lege, vt in Regio Cod. κατὰ τὰς μνης. e verſ. 150. Odyſſ. XXI. hoc quoque ab interprete planius et clarius reddi potuit: *Et quia alioqui manus habes, vt olim proci,*

Molles, non tritas —

vlt. Οὐ πολύ τι διαφέρουσαι] Adſcripſeram διαφερούσῃ ex Regio Cod. vbi ſcribitur διαφερούσας: vnde colligitur, legi poſſe διαφερούσαις, de tonſoria duplici.

262. 2. Emenda e regiis membranis τριχῶν ἐπ' ἀγχούσῃ καί. et intellige e Scholio eiuſdem Cod. quid ſit ἄγχουσα· πόα τις φοινίσσειν τὰ πρόσωπα πεφυκυῖα μάλιστα, herba ad ruborem faciei conciliandum efficaciſſima. Ariſtophanis ſcholiaſtes minus accurate in hunc verſ. ἐν Ἐκκλησιαζούσαις:

Ἤγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον.
Anchuſa mage, ceruſſa, fucus et tuus.

Ἡ ἀγχ. βοτάνη, ᾗ ἐχρῶντο εἰς τὸ πρόσωπον αἱ γυναῖκες. Numquid vero τὸ μηχανωμένη pertinebit ad ψευδῆ καὶ νόθα εἴδωλα.

263. 21. Πλὴν μικροῦ μέρους τῆς Καδμείας οἰκ.] Schol. hanc Thebarum vaſtationem ſub Nerone et Veſpaſiano obſeruat: ſed et aeuo ſuo Cadmeae reliquiis ruinam a Bulgaris imminere, admonet: ὅτι Θηβαῖοι καὶ ἐπὶ Νέρωνος καὶ Οὐεσπασιανοῦ φαύλως οἰκοῦντο,

το, μόνης τῆς Καδμείας συνεςαμένης, ὥσπερ καὶ νῦν εἰ μὴ καὶ ταύτην Βέλγαροι κατεςρέψαντο.

264. 1. Ἑλλὰς μὲν Θήβας νικᾶν πρὔκρινεν αὐλοῖς] Huic Mercuriali Monosticho, tibicinum Thebanorum praeconi, tibicine opus fuit, qui non inuentus in Reg. Cod. scribe sis πρὐκρίνατο αὐλοῖς. Lat. versu:

Graecia victrices Thebas vult tibia haberi.

272. 17. Τὸς λεγομένος τῶν θεῶν ἔρωτας] Notissimae fabulae tanguntur de Ioue conuerso in pretium ob Danaën, et in Cygnum ob Ledam iuxta Eurotam, itemque de Neptuni Amymone, filia Danai, quae fonti Argiuo nomen dedit; vnde Nonnus lib. XLII. Dionys.

Ἄλλη Ἀμυμώνη παρελέξατο Κυανοχαίτης,
Ἀλλὰ γυνὴ μετὰ λέκτρον ὁμώνυμος ἔπλετο πηγή.

Lego πηγῇ, et interpretor:

Fertur Amymonae Rex concubuisse tridentis,
Virginis at laesae manserunt nomina fonti.

huc refer, quae mox subiiciuntur, τί δ' ἐν ποταμοῖς καὶ ἐπὶ κρηνῶν.

273. 17. Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυδώρη] Scribe Πολυμήλη, ex his Homeri versibus Il. XVI.

Τῆς δ' ἑτέρης Εὔδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,
Φύλαντος θυγάτηρ.

facilis lapsus memoriae fuit, vt pro Polymele succurreret Polydora, Pelei filia, Menesthii mater, cuius quinto superiore versu meminerat:

Τὸν

Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη,
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα.

18. Καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις ἔτυχόν τινες ταύτης τῆς ἐπωνυμίας, τῶν ἕτω γενομένων, Παρθενίαι κληθέντες συχνῶς· ὥςε εἰ μὴ διεφθείροντο οἱ πλείες τῶν ἐν ταῖς ἕτω τρυφώσαις πόλεσι γιγνομένων· ἄτε ἐδαμῶς οἶμ.] Haec ita legenda atque interpungenda, vt ſcripſi et diſtinxi e Regio Cod. cuius ſcripturae varietates minutiores omitto; vt cum ſcribit κλῆθ. συχνοὶ ὥςε εἰ μηδὲ ἐφθείρ. Iam vero hunc locum illuſtrat Trogus apud Iuſtinum lib. III. de Meſſeniaco bello: *Lacedaemonii cum contra praeſumtionem ſuam annis X. in obſidione vrbis tenerentur, et querelis vxorum poſt tam longam viduitatem reuocarentur, veriti, ne hac perſeuerantia belli grauius ſibi, quam Meſſeniis, nocerent: quippe illis, quantum iuuentutis bello intercidat, mulierum foecunditate ſuppleri: ſibi et belli damna aſſidua, et foecunditatem vxorum, abſentibus viris, nullam eſſe. Itaque legunt iuuenes ex eo genere militum, qui poſt iuſiurandum in ſupplementum venerant: quibus Spartam remiſſis, promiſcuos omnium foeminarum concubitus permiſere; maturiorem futuram conceptionem rati, ſi eam ſingulae per plures viros experirentur. Ex his nati ob notam materni pudoris PARTHENII ſunt vocati: qui cum ad annos XXX. perueniſſent, metu inopiae (nulli enim pater exſiſtebat, cuius in patrimonium ſucceſſio ſperaretur) ducem Phalantum aſſumunt, filium Araci, qui auctor Spartanis fuerat iuuentutis ad generandam ſobolem domum remittendae; vt, ſicuti dudum patrem eius naſcendi habuiſſent auctorem, ſic ipſum ſpei ac dignitatis ſuae haberent.* etc. Paulo aliter de Parthen. ſorte et colonia ſentit Ariſtot. V. πολιτικῶν· περὶ τῦ πλήθυς τῶν πεφρονηματισμένων· οἷον ἐν Λακεδαίμονι λεγόμενοι Παρθενίαι· ἐκ τῶν ὁμοίων γὰρ ἦσαν, ὡς φωράσαντες ἐπιβυλεύσαντας ἀπέςειλαν Τάραν-

ϱαντος οἰκιςαὶς. Hesychius ex ancillis tantum procreatos scribit: οἱ κατὰ τὸν Μεσσηνιακὸν πόλεμον γενόμενοι ἐκ τῶν θεϱαπαινῶν. Scholiastes noster Trogo concinens adscribit: τϐτο ἐπὶ τϐ Μεσσηνιακϐ γέγονε πολέμϐ, ἐφέντων Λακεδαιμονίων, διὰ τὴν ὀλιγανδϱίαν, τϐς τότε νεανίσκϐς καιϱϐ παϱθένοις Λακαίναις, διὰ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ ἀσχολίαν.

pen. Οἱ μὲν ἀπόλλυνται] vt qui *matris temerantur in aluo*, et abortu profligantur; ἀπὸ τῶν ἀμβλώσεων.

IN VIII. ΔΙΟΓΕΝΗΣ. DE VIRTVTE.

275. 3. Καταλαμβάνει καὶ τὸν Μεγαϱέα] Non temere hic τὸ καὶ suspectum habueram, et σύνδεσμον ἀσυνδέτων solicitaueram; nempe coeca lacuna vel barathrum πολυανδϱεῖον multos vna Socratis familiares diu occuluerat et densa caligine inuoluerat: hos Regii Codicis, vt aurei rami, splendor retexit, fecitque, vt possent *reuocare gradum superasque euadere ad oras.* eccos: καταλαμβάνει συχνϐς ἔτι τῶν Σωκϱάτϐς ἑταίϱων· καὶ γὰϱ Πλάτωνα καὶ Ἀϱίστιππον καὶ Αἰσχίνην, καὶ Ἀντισθένην καὶ τὸν Μεγαϱέα Εὐκλείδη. En: *Diogenes Athenis nactus est frequentes adhuc Socratis socios; Platonem videlicet, et Aristippum, et Aeschinem, et Antisthenem, et Euclidam Megarensem.* His omissis, quis capere poterat, quae mox sequuntur? τῶν μὲν ϐν ἄλλων ταχὺ κατεφϱόνησεν, Ἀντισθένει δὲ ἐχϱῆτο. Vos ergo, Socratici cygni, Ptolemaeos nostros vt φιλοβίβλϐς καὶ φιλολόγϐς celebrate, quorum ope licet vobis rediuiuis etiamnum volitare per ora virum.

4. Διὰ τὴν μετὰ Κύϱϐ ςϱατείαν] Quod Cyro minori, in Asiam superiorem adscendenti, militiae nomen dedisset, vt Xenophon Atheniensis, qui et ipse Lib. VII. ἀναβάσεως meminit ψήφϐ αὐτῷ ἐπαχθείσης Ἀθήνησι πεϱὶ φυγῆς, quia illi expeditioni non interfue-

terfuerat modo, sed etiam praefuerat. Scholiastes hoc in animo habuit, cum adnotaret: Κῦρον λέγει, ᾧ συνεςράτευσε Κλέαρχος, ȣ̓ δολοφονηθέντος (sic enim scribo) Ξενοφῶν ὁ Γρύλλȣ τὴν περὶ Λιόπην (fortassean Σινώπην ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, de qua Xen. lib. VI.) ὑπολαβὼν ςρατιὰν ἐκ μέσης Περσίδος τοῖς Ἑλληνικοῖς διεσώσατο ἤθεσι.

276. 1. Καὶ γὰρ τῶν σφηκῶν εἶναι τὸν μὲν ψόφον] Bdelycleon apud Aristoph. in Σφηξὶ de vetulis συνδικαςαῖς:

— τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ
Τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
Ἔχȣσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
Ὀξύτατον, ᾧ κεντȣ̃σι· καὶ κεκραγότες
Πηδῶσι, καὶ βάλλȣσιν ὥσπερ φέψαλοι.

quae sic extemplo modulata reddidi:

— si quis irritauerit
Gentem senum, persimilis est Vespis: habent
Aculeum lumbis reconditum suis
Acerrimum, punguntque cum clamoribus
Saliendo, feriuntque, vt fauillae feruidae.

10. Οὐδένα ἡγεῖτο συν.] Adscribebat vir doctus ᾑρεῖτο. nihil muto.

20. Κολάζοντα τὴν ἄνοιαν αὐτῶν] Sunt, quibus videatur debuisse dici τὴν ἀφροσύνην potius, quam ἄνοιαν, quia praecedit τὸ ἀφρονέςεροι.

277. 11. Ἧττον ȣ̓̃τος ὑπὸ τȣ́των ἢ ἐκεῖνος] Non iuuant hic membranae vet. eruditus H. Stephanus scribebat: ἧττον ὑπὸ τȣ́των, ἢ ὑπὸ ἐκείνων. Mens hic eadem Diogenis, quae Flacci Ep. I. ad Loll.

— nam cur?
Quae laedunt oculos festinas demere: si quod
Est animum, differs curandi tempus in annum.

278. 2. Flaccus *chartas ineptas* dixit 2 Epist. 1.

— *quicquid chartis amicitur ineptis.*

Ex hoc genere scriptorum ridiculorum, apud Catullum,

Annales Volusi, cacata charta.

5. Θαυματοποιῶν, θ.] Schol. θαυματοποιὲς, τὲς ψηφοπαίκτας φησί.

6. Τερατοσκόπων τέρατα κινέντων] quis ita loquitur, et quorum hominum est τέρατα κινεῖν? hoc vero ὑπὲρ ἄνθρωπον. tolle istud ἄκυρον, et scribe, vt in Regio, τέρ. κρινόντων. hoc enim est τερατοσκόπων, τέρατα κρίνειν, vt ὀνειροκριτῶν, ὀνειροκρισία. Tauri vero Phrygii proprie apud Oppian. II. κυνηγ.

Κινᾶσι δὲ κέρα, καὶ ἐγκλίνεσ᾽ ἑκάτερθεν.

[sic enim leg.]

quidni enim iocemur, vt serio agamus? κατὰ τὸν Ἰσοκράτην.

11. Ὅτι καθ᾽ ἡμέραν ἑώρων αὐτὸν] Eadem repetuntur et exaggerantur non longe ab initio dissertationis proximae, pag. 289.

279. 1. Oppianus II. κυνηγετ. inter venaticos canes ἔξοχ᾽ ἀριζήλες numerat Λακεδαιμονίες. Sequentem Diogenis διάλεξιν de virtutis certamine veroque labore, et φιλοπόνων καὶ φιλαρέτων antagonistis, non frustra Scholiographus minio notauit, et hoc titulo insigniuit: ὡραῖον τὸ χωρίον δι᾽ ὅλε πάνυ.

17. Τὰς γαστέρας μᾶλλον ἐντετμημένων] Reg. Cod. μᾶλλ. διατετμημένων.

282. 6. Οὐχ ὑπὲρ σελίνε, ὥσπερ αἱ γυναῖκες] Vides ἆθλα ἱερονικῶν, quae sunt in Epigr. Archiae, κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς. sed quo ore ἱερονίκας vocat γυναῖκας, quasi Ἀχαιάδας, ὲκ ἔτ᾽ Ἀχαιὲς; quo? suo, hoc est, canino, εἰς τὲτο σκώπτων τὲς Ἕλληνας ὡς γυναικώδεις.

283. 1. Αὖθις δὲ δριμεῖα μάχη] Ex Iliad. O. sed versus continui non sunt; nam prior est 696. alter 711. Ὀξέσι δὴ π. sic enim legendum. quem continuo sequitur:

Καὶ ξίφεσι μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.

Ensibus et magnis, et vtrinque secantibus hastis.

hoc si interpres animaduertisset, τὸ δὴ non expressisset per αἰτιολογικόν: quandoquidem haec αἰτιολογία non est, cur fuerit δριμεῖα μάχη· (Eustath. ἐκ μεταφορᾶς τοιέτων βρωμάτων ἢ φαρμάκων) sed ratio est τοῦ

Δήων ἀλλήλες αὐτοσχεδόν· ἐδ' ἄρα τοί γε
Τόξων ἀΐκας ἀμφὶς μένον, ἐδέ τ' ἀκόντων·
Ἀλλ' οἵ γ' ἐγγύθεν ἱςάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Ὀξέσι δ.

21. ἡ δὲ ἡδοιὴ κατὰ πᾶσαν] Regius: ἡ δὲ ἀφὴ κατὰ π. non sequor: quia ἡδονὴ πόνῳ opponitur, non ἀφή.

284. 17. Προσέχει τῶν ἀθέτων ἀνθρ.] de infrunitis, propositi parum tenacibus, et cothurno versatilioribus. Schol. ἄθετος ἄνθρωπος ὁ ἀσύνετος, καὶ ἀβέβαιος, καὶ μηδέποτε ἐν ταυτῷ μένειν προειρημένος: vt Diogenes plane reprehendat eos, qui certaminis παραδόξε minus φιλοθεώρες se praebebant; quod Cicero in Trebatio non faciebat.

285. 8. Ὀφθαλμὲς ἀδάμαντος, ἢ σμαράγδε] Non est hic ἀδάμας, γένος σιδήρε ἄθραυςον, sed gemma. Martial. lib. V. hos quoque lapillos iunxit:

Sardonychas, smaragdos, adamantas, Iaspidas vno
Portat in articulo Stella, Seuere, meus.

Plin. lib. XXXVII. cap. 4. *maximum in rebus humanis non solum inter gemmas pretium habet adamas, diu non nisi regibus, et iis admodum paucis, cognitus.* Idem cap. V.

V. *Tertia auctoritas ſmaragdis perhibetur pluribus de cauſis.* De inuicta adamantis vi, hircino ſanguine recenti calidoque mollita fractaque, Plinio adſtipulatur Theophylactus X. φυσικῶν ἀποϱημάτων, vbi Leonini etiam ſanguinis effectum eundem perhibet.

18. Τὸν δὲ Εὐϱυσθέα οἴονται κϱατεῖν] De hoc Hom. Iliad. τ. et ſententiae Diogenis accedit Statius in Hercule Surrent. Syl. III. verſ. 23.

Ergo age ſeu patrios liber iam legibus Argos
Incolis, et merſum tumulis Euryſthea calcas.

videſis notas noſtras in illum poëtam p. 83. et 84. vnde Dioni magis luceat.

20. Πεϱιῄει τὴν Εὐϱ.] Sophocl. in Trachin.

— ὅσην ἐγὼ
Γαῖαν καθαίϱων ἱκόμην. —

Attius:

Terras peragrans vndique omnem feritatem expuli.

hinc dictus Horatio IV. Carm. vagus:

Hac arte Pollux, et vagus Hercules
Innixus arces attigit igneas.

Apuleius eundem appellat *luſtratorem orbis, purgatorem ferarum, domitorem gentium.*

21. Οὐδὲν ὢν τέτοις ὅμοιος] Vellicat Athletarum pinguis aqualiculi obeſitatem: Schol. τὲς ἀθλητὰς εἰς πολυσαϱκίαν σκώπτων, ταῦτά φησιν, ὡς δῆθεν Ἡϱακλέες καὶ ἔτως εὐσωματἔντος. At enim decuma pars, et omnia eſculenta et potulenta Herculi pollucebantur; proinde pollucibilis, dapſilis et opiparus habitus eſt.

pen. Δέϱμα ἀμπεχόμενος ῥυπαϱόν] Pindarus in Iſthmionicis, O. VI. ἐν ῥινῷ λέοντος ςάντα canit. Apollodor. χειϱωσάμενος λέοντα τὴν μὲν δοϱὰν ἠμφιάσατο, τῷ

τῷ χάσματι δὲ ἐχρῆτο, ὡς κόρυθι. Papinius ibidem *instratum humeris hostem* γοργῶς dixit.

ibid. Λιμῷ πνέων] pro πεινῶν, vel fame fauces lipiens, λιμώττων; non tamen λιμῷ ἀπειρηκώς, vt Parasitus Libanianus, et Plautinus Gelasimus, querens, se *fame paene mortuum*. Homerico sane Vlyssi

Λιμῷ οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Res miseranda, fames si quem malesuada trucidat.

Scholiast. hoc ita accipit, quasi ἀπολογητικὸν esset Herculis βουφάγου: ἐντεῦθεν δήπου καὶ βοῦν ὅλον ἐδείπνει, ἅτε πολλῶν ἄσιτος ἡμερῶν διατελέσας (sic emendo, cum inepte scribatur in membranis διατελέσοντα.) ἀλλ' εἰ καὶ τοῦτο, διέφθαρτο ἂν τῇ παραλόγῳ ταύτῃ πλησμονῇ· ὅπερ πάσχουσιν οἱ ἐξ ἐνδείας τροφῆς ἀταμιεύτῳ τῇ εὐπορίᾳ χρησάμενοι· καὶ τοῦτο ἂν ἦν, εἰ μὴ τῇ συνήθει ἀδδηφαγίᾳ περικρατούμενος, ἀπεδίδρασκεν τὴν ἀπὸ τῆς ἀδδηφαγίας ὑφεδρεύουσαν λώβην. haec tangunt eos, qui *nimia tendunt mole saginam*, et Commodi incommodis obnoxii sunt.

286. 3. Τοὺς ὑφ' αὐτὸν πολεῖν * εἰρημένον] Quod coniectura assequi potueramus, adnotauimus ad oram libri πωλοδαμνεῖν, vt κυρίως vsurpetur, pro exercitio πωλοδάμνου equuleorum domitoris ad Thracum Tyranni triste ministerium: non μεταφορικῶς, vt apud Sophoclem, ἀντὶ τοῦ παιδαγωγεῖν. In Regio tamen scriptum reperi πωλεῖν εἰρημένον, de eo, qui ciues vt mancipia venundare ferebatur; sed scribendum etiam fuisset ἱπποτροφεῖν, vel ἱππομανεῖν. Hercules nimirum ἀνθρωποφάγους

— equos nono cum Rege peremit.

5. Ῥοπάλῳ παίων διέρραξεν] Statius ῥόπαλον, clavam, eleganter hoc versu descripsit:

Et regum multo perfusum sanguine robur.

16. hic Scholiastes Diogeni Dioniue refragatus aduersus Herc. vt mulierosum vxoriumue ἀλήθειαν βραβεύων, haec scripsit: καὶ μὴν ἡττήθη συγγενόμενος ταύτῃ· εἰ δὲ συγγενόμενος καταλελοίπει, ἐκ ἐπαινετόν τι δρῶν, ὁ δι' ἀκολασίαν καὶ ταῖς πεντήκοντα θυγατράσι Θεςίε συμφθαρεὶς, (vt scribo, non συμφαρεὶς) ἔργον ἵππε θηλεμανεςάτε καὶ καθ' ὑπερβολὴν μετελθών.

14. Πολύ τι χρῆμα πολλῶν ἐτῶν] Heraclides Pont. in Allegor. ἀπεσκέδασε καὶ τὴν πολύχεν κόπρον.

22. Ἐποίει τι τῶν ἀδόξων] decenti ὑποκορισμῷ seu σεμνολογίᾳ obscoenitatem Diog. velauit. Glossographus ita reuelauit: ἔχεζε τυχὸν, τὸ Ἡρακλέες μετιὼν, ὡς ἐκεῖνος δι' ἀδοξίαν τὴν κόπρον ἐκκαθαίρων.

AD IX. ISTHMICAM.

Huic quoque tractatui, vt sequenti, ὑπόθεσις Photiana sine auctore adscripta legitur in Regio Cod. eadem manu, qua Scholia.

288. 4. Καὶ ἵνα ἐμπλησθῶσιν] Hic dum breuis esse laborat, fit obscurior. *Vulgus hominum*, inquit, *celebres illos Graeciae conuentus frequentant, athletas spectandi gratia, vtque impleantur;* quasi diceret, non tantum vt oculos pascant hoc spectaculo inani, sed et abdomini indulgeant. Scholiast. ἐμπλησθῶσι τροφῶν· ὧν αἱ πανηγύρεις εὐπόρεν· ἅτε τὸν ἄλλως χρόνον, Ἑλλήνων τὰ ἐς τροφὴν σπανιζόντων. idque firmatur auctoritate Aristophanis ἐν Νεφέλαις:

— ἤδη ζωμε̃ Παναθηναίοις ἐμπλησθείς.

Iam iusculo in Panathenaeis saburratus.

eodem tendit, quod hic subiicitur pag. 292. 2. ἢ λαβόντες πίτυν δώσετε τῷ πλεῖςων κρεῶν γέμοντι. hoc enim est ἐμπλησθέντι. Ex Pythagorae tamen senten-

 tia

tia τὸ ἐμπλησθῆναι referri potest ad πλεονεξίαν κατ' ἐμπορίαν, quia Pythagoram ferunt dixisse, τὸν βίον ἐοικέναι πανηγύρει. atque in hac vita, vt in ludorum et mercatus celebritate, alios gloriae seruire, alios pecuniae, et raros esse sapientiae studiosos. ὡς εἰς πανήγυριν, οἱ μὲν ἀγωνιζόμενοι, οἱ δὲ κατ' ἐμπορίαν· οἱ δέ γε βέλτιστοι ἔρχονται θεαταί· οὕτως ἐν τῷ βίῳ, οἱ μὲν ἀνδραποδώδεις φύονται δόξης καὶ πλεονεξίας θηραταί· οἱ δὲ φιλόσοφοι, τῆς ἀληθείας. Illic ergo liberalissimum erat spectare, nihil acquirentem, θεάσασθαι οὐχ ἕνεκα τοῦ ἐμπλησθῆναι.

289. 16. πρὸς αὐτὸν, ἀπὸ τῆς Ἰων.] Hinc locupletatur interpretatio nostra, quae diuersis characteribus inserta, omissa a Naogeorgo restituit, hoc modo: *viderent. Ex aliis autem ii, qui longius distabant, max. eum conueniebant; nempe ab Ion.*

vlt. Τοῦ ποντικοῦ μέλιτος ἀπογεύεσθαι] Plinius lib. XXI. c. 13. *Heracleae in Ponto mella quibusdam annis perniciosissima exsistunt. nec dixere auctores, e quibus floribus ea fierent.* ipse tradit, quae comperit. Vt vero Ponticum mel palato non sapit; imo grauiter nocet: Atticum etiam mel ferire nares, δριμυτέραν ἔχειν τὴν ὄσφρησιν, scribit Theophylactus vlt. c. φυσ. ἀπορημ. et redolere thyma, quibus scatet Attica, vt ab assiduis carpantur apiculis: ideoque muscas a melle Attico, vt a visco, abstinere, καθάπερ ἰξῷ τινι μέλιτι Ἀττικῷ οὐκ ἐπικάθηνται. de tali in Creta miraculo mellis Plin. eiusdem lib. c. 14.

291. 4. Ἐν ἀνδραπόδοις τε καὶ δούλοις αὐτοῦ τρεφομένου, τρυφῶσι καὶ ἀγνοοῦσιν, ὅστις ἐστὶ καὶ ῥᾳδίως φέροντα μεθύοντας ἀνθρ. καὶ μαινομένους, ὑπὸ ἀγν.] In his, quae obiter castigauimus et melius interpunximus, Scholiographus σημαίνει τὴν σύνταξιν, ὅπως ἀπὸ γενικῆς εἰς αἰτιατικὴν μετέβη, quod haec ἀντίπτωσις insolentior appareat.

292. 18. Οὐ γὰρ φρονιμώτερος γεγ.] Regius: ἐ γὰρ δὴ φρονιμ. nec leuis est hic ἔμφασις huius ἐπιῤῥήματος.

293. 3. Καὶ κύνας φοβεῖται, καὶ ζ.] Reg. καὶ τὲς κύνας φοβ.

294. 13. Ὁπότ' ἴδοι τινὰ μάτην ἐπαιρόμενον] Hoc fastuoso morbo laborantem Polynicen Iocasta mater, τῦφον συςέλλεσα, apud auctorem Dram. Thebaidis, reprimit, his verbis:

— pone vesanos, precor,
Animi tumores, teque pietati refer.

ἔπαρσις ματαία, vesanus tumor.

15. Ὥσπερ οἱ τὰ πεφυσημένα καὶ οἰδοῦντα νύξαντες ἢ ςίξαντες] perinde ac si diceret οἱ τὸν ἀσκὸν κόψαντες, vel οἱ τὸν θύλακον πτίσαντες. peruagatum est illud Anaxarchi Democritii, dum a Cyprio Nicocreonte excarnificaretur: πτίσσε τὸν Ἀναξάρχε ἀσκόν· Ἀνάξαρχον δὲ ἐκ ἂν δύναιο. *Tunde Anaxarchi vtrem: Anaxarchum enim haudquaquam posses.*

IN XI. DIOGENES SIVE DE FAMVLIS.

295. 15. Ἐπιχειρεῖς θεῷ χρῆσθαι] Diogenes iocatur cum familiari, vt eum ad seria ducat, et σοφισματώδει λόγῳ ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας ἐπιχειρῶν. captiose ludit in ambigua notione τῦ χρῆσθαι: nam responderat ille, *se Delphos proficisci*, τῷ θεῷ χρησόμενος, *vt oraculum consuleret*; vbi oraculare est τὸ χρήσεσθαι: Cynicus vero τὸ χρήσασθαι ad vsum sapientiae patrem reducit.

297. 19. Καὶ ὃς, τί ἂν ποιήσω] Regius liber paulo liberalior est: τί ἂν, ἔφη, π.

21. Τὰ δὲ ὄντα ἐνοχλῇ καὶ διακόπτῃ τὲς πόδας] Plutarchus in γαμικοῖς παραγγέλμασι, de Romano, qui

qui pulchro calceo pedem prementi comparabat vxorem pudicam, locupletem, formosam, cui repudii libellum miserat: τὸν κάλτιον προτείνας· καὶ γὰρ ἔτος καλὸς ἰδεῖν καὶ καινὸς, ἀλλ' οὐδεὶς οἶδεν, ὅπου με θλίβει.

23. Ἀλλὰ κἂν αὐτόματον λυθῇ, πάλιν ἐπιδεῖς καὶ σφίγγεις τὸν πόδα] cum, vt ait Horat. I. S.

— male laxus in pede calceus haeret.

ἐπιδεῖν hic pro ὑποδεῖν *obligare*, proprie, sauciatum membrum fasciis redimire. et ἐπίδεσμος Aristophani in Vespis ὁ ἐπὶ τῇ πληγῇ δεσμός. vet. Gloss. *deligatio*, Martialis in Coelium fingentem podagram:

Quam dum vult nimis approbare veram,
Et sanas linit obligatque plantas,
Inceditque gradu laborioso. etc.

περιδεῖσθαι autem est *nexu ciuili obstringi et obligari*, etiam pignore posito, apud Homerum, Iliad. Ψ.

Δεῦρο νῦν ἢ τρίποδος περιδώμεθον ἠὲ λέβητος.

vel (vt scribit Schol. Aristophanis ἐν Νεφέλαις et ἐν Ἀχαρνεῦσι, in haec verba, περίδου νῦν ἐμοὶ, quae formula eius est, qui pacisci vult) δεῦρό γε νῦν τρίποδος περιδώμεθον.

pen. ἐνίοτε ῥᾷον βαδίζουσι· τῶν φαύλως ὑποδεδεμένων] vult calceis non vtentes incedere gradu minus laborioso, quam si

— rupta calceus alter
Pelle patet, vel si consuto vulnere crassum
Atque recens linum ostendit non vna cicatrix.

Iuuen. III. non illam tamen caussam affert Plutarchus in praec. connub. cur Aegyptiae matronae discalceatae fuerint; sed hanc, vt domi assiduo manerent. Ταῖς Αἰγυπτίαις ὑποδήμασι χρῆσθαι πάτριον οὐκ ἦν, ὅπως ἐν οἴκῳ διημερεύσωσι.

299. 6. Οὗτος γίνεται, καὶ πρὸς ἐδὲν μᾶλλον τυγχάνει ὢν, ὢν δεῖ τυγχάνειν αὐτόν] Patet hic πλεονασμὸς et hiatus. Regius Cod. cum παραφυάδων inutili fruticatione, etiam iuſtum germen amputare videtur, dum ſcribit: γίνεται· πρὸς ἐδὲν μᾶλλον τυγχάνων αὐτῷ· ἀλλὰ πολ. vides connexionem. καὶ refectum ob particip. τυγχάνων, quod male diſtractum erat in τυγχάνει ὢν. ſed, vt dixi, ὁ συλλέγων τὰ ζιζάνια, ἐκριζοῖ ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον: niſi ſi legas τυγχάνων αὐτῶν, nimirum χειρῶν καὶ ποδῶν, vt πολύχειρ nihilo magis ſit εὔχειρ, et πολύπες ταχύπες. imo centimanus nihiloſecius mancus ſit, et multipes tardipes.

14. Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ] Reg. Cod. πάντα δὲ ταῦτα. et mox, ἀργότεροί τε γίνονται.

301. 3. Ἐάνπερ μὴ ἀπὸ τύχης ἐμπέσῃ μοι] Commodius et purius Latine dixeris: *niſi forte incidam in illum*; vt congruat iis, quae ſtatim ſequuntur, ἐὰν μέντοι περιτύχω.

15. Cod. Reg. ἐκ ἔγωγε· ἐδ' αὖ βιάζοιτο, κ. recta interpunctio: negatio vero importuna, et poſthabenda ὑποθέσει. animaduerte porro ἀνακόλεθον vel ἀσύντακτον, illic, ἐκ ἔγωγε, pro ἀλλ' ἐκ ἔμοιγε, vt reſpondeat τῷ (δοκεῖ σοι). caeterum Sol apud Naſon. Phaëthonti ſuo idem praeſagit:

Nec tibi quadrupedes animoſos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore et naribus efflant,
In promtu regere eſt.
At tu funeſti ne ſim tibi muneris auctor,
Nate, caue: dum reſque ſinit, tua corrige vota.

19. Reg. ἐδὲ παρὰ τῶν βλαπτομένων. fortean ſcripſerat ἐδεὶς ἄρα τῶν βλ.

22. Καταδύεις τὸν ἥλιον περὶ πάντων ἐπερωτῶν] Eodem lepore poëta Lat.

Cantando longos memini me condere Soles. et:
Nox ruit, Aenea, nos flendo ducimus horas.
et Iuuen. Satyr. III.
Hic alias poteram et plures subnectere causas:
Sed iumenta vocant, et Sol inclinat, eundum est.

Vt leg. XII. *cautum fuit: SOL OCCASVS SVPREMA TEMPESTAS ESTO:* ita Graecis etiam lege Solonia vel in ludis literariis et palaestris, Aeschine κατὰ Τιμάρχου referente, disertis verbis: καὶ τοὺς διδασκάλους τὰ διδασκαλεῖα, καὶ τοὺς παιδοτρίβας τὰς παλαίστρας ἀνοίγειν μὲν ἀπαγορεύει, μὴ πρότερον πρὶν ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχει· κλείειν δὲ προστάττει πρὸ ἡλίου δεδυκότος. Schol. noster hic ἐπιφωνεῖ· ὡραῖον ἄγαν· τὸ γὰρ καταδύειν τὸν ἥλιον ἐπὶ Διογένει πεποίηκεν.

vlt. Ἐπὶ πάντων σχεδὸν ὅσων ἄπεστιν ἐμπειρία τοῦ χρῆσθαι, χαλεπὸν τὸ προθυμεῖσθαι] Peritiam Artis et Imperitiam fortunae procreatricem fuisse, Polus recte dixerat, laudante Aristot. I. τῶν μετὰ τὰ φυσ. ἡ μὲν γὰρ ἐμπειρία τέχνην ἐποίησεν, ὥς φησι Πῶλος, ὀρθῶς λέγων· ἡ δ' ἀπειρία, τύχην. consule, quae de vi experientiae idem philosophus deinceps disserit, apposite ad haec Diogenica. Flaccus ad Pisones eodem proposito scribit:

Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis,
Indoctusque pilae, discive trochive quiescit;
Ne spissae risum tollant impune coronae.

303. 5. τις hic superfluit, cum sequatur οὐ γινώσκων αὐτὸν, et abest a Regio.

18. Τὴν αὐτὴν εἶναι διάλεκτον ἀνθρώπων καὶ θεῶν] Hac de re luculentius disseret prox. serm. pag. 314. sq. Eustathius in hunc vers. Iliad. A.

Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίωνα.

Poë-

Poëta, inquit, in διωνύμοις, alterum nomen ad homines refert, alterum Diis tribuit; indicatque, se, vt Musarum alumnum, Deorum linguam et res callere. ὅτι Μουσοτροφὴς ὢν οἶδε καὶ τὰ θεῖα, καὶ τῆς τῶν θεῶν ἐπαΐει διαλέκτου. Priscorum etiam super hac re sententiam hanc fuisse declarat, ὅτι τὸ μὲν ὅλως κρεῖττον τῶν ὀνομάτων θεοῖς δίδωσιν ἡ ποίησις ὡς θειότερον· τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον, ἀνθρώποις.

20. Τὸν ποταμὸν τὸν ἐν Τροίᾳ Ξάνθον, Σκ.] Ex Iliad. Υ.

Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

adi Eustathium.

21. Καὶ τὴν Χαλκίδα ὄρνεον, κυμ.] Hom. Iliad. Ξ. Somnum auiculae canorae binomini comparat his vers.

Ἔνθ' ἧσ' ὄζοισι πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.

Tum sedit ramis abiegnis abditus ille,
Par et aui streperae, quam Diui in montibus altis
Chalcida dixerunt, hominum vulgusque Cymindin.

22. Ὃν οἱ Τρῶες ἐκάλουν Βαττεῖαν] Lege Βατίειαν, ex Iliad. B. vbi eiusmodi est τοπογραφία, cui Eustath. tribuit ποικιλίαν καὶ πολυμάθειαν:

Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίννης.

Geographus lib. V. hunc Troian. campum ab Amazone Myrina, in Batiea sita, nominatum scribit: μεγίστη τῶν Αἰολικῶν καὶ ἀρίστη ἡ Κύμη, ἀπὸ Ἀμάζονος

τὸ ὄνομα σχοῦσα, καθάπερ καὶ ἡ Μυρίνα ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ βατιεία.

304. 8. Ἔχρησεν οὖν μὴ γεννᾷν, ἀλλὰ καὶ ἐκτιθέναι γεννήσαντα] Oraculum Iambicis Senariis editum habetur apud Tragicos, et alios:

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα, δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσῃς παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

h. e. ex teria Christiani Florentis interpret.

Ne conſere aruum vxoris, inuitis Deis:
Nam ſeminata te neci proles dabit.

hic ἐκθέσεως mentio nulla.

18. Καὶ διαβὰς τὸν ποταμὸν τὸν Ἄλυν] Verba ſunt oraculi κιβδήλου, vt vocatur ab Herodoto Lib. I.

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.
Croeſus Halyn penetrans magnam peruertet opum vim.

24. Ἐν ταῖς τραγῳδίαις ἐγκαλοῦντα τῷ θεῷ καὶ μεμφόμενον] Oreſtis apud Euripid. querimonia haec eſt:

— Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,
Ὅστις μ' ἐπάρας εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον
Τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.

305. 12. In Reg. Cod. τὴν ἡμέραν ἑκάστην, καὶ τὸν κατὰ τὸν Ἀπόλλω ἐνοικλῆς. hic βαττολογία quaedam eſt, quam ſuſtuleris, ſcribendo: ἑκάστην, καὶ κατὰ τὴν νύκτα τὸν Ἀπ.

306. 12. in Reg. Cod. legitur τοῦ ὀνόματος, ὅτι Σώκρ.

AD XI. TROICAM, DE ILIO NON CAPTO.

In huius quidem diſputationis argumento Scholiographus conuenit cum Photii excerptis; liberior tamen ſolito fuit in Photianis verbis variandis: ſed et technologiae artificium, de quo Photius ſiluerat, adiunxit. hoc vero ſupplementum exhibere, quid eſt, quod cunctemur? cum nonnihil prodeſſe, nihil obeſſe poſſit:

Ὁμή-

Ὁμήρῳ μὲν κατὰ τὸ τραχύτερον προσφέρεται, τὰ ἐναντία τοῖς κατὰ τὴν Ἰλιάδα πραγματευόμενος. Ἔστι δὲ πολλῆς ὁ λόγος τῆς περινοίας μεστός· καὶ μετὰ τοῦ περιεσκεμμένου, καὶ νεανικώτερον προϊών· καὶ ὑπὸ τῇ ἀληθείᾳ τὸ πεποιθὸς κατακτώμενος· ὅθεν καὶ μακροτέρῳ ἐχρήσατο προοιμίῳ· ἀναγκαίως φιλούντων τῶν ἀποτεταμένων προοιμίων τοῖς προκατειλημμένοις δόξῃ τινὶ ἐξανίεσθαι· ἔστι δὲ καὶ οἷς ἄλλοις, ἃ λέγειν οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ. In hoc ſcripto, inquit, praefractius agit cum Homero: idque operam dat, vt iis, quae in Iliade continentur, aduerſetur. Sermo autem ſolertiae ſingularis plenus; et cum acriore iudicio generoſiore ſpiritu procedit: quin etiam veritati vim perſuaſtricem adiungit. Idcirco longiore eſt vſus exordio; amant ſiquidem prolixa id genus prooemia neceſſario obtendi iis, qui opinione aliqua praeſumta ſunt occupati. alia porro ſuppetunt, quae ſuo tempore dicentur.

307. 17. Οὐ γάρ ἐστι ῥᾴδιον τούτων ἀφελέσθαι τὴν δόξαν] Vetus opinio, iam vſque ab heroicis ducta temporibus, et gentium firmata conſenſu, quantam vim in hominum animis habeat, Plato de vniuerſitate et Tullius de diuinatione docent. vere Theognis:

Ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν.
Πολλάκι δὴ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

308. 9. Κἀκεῖνον μὲν ὑπολαβεῖν] In interpretatione Lat. naeuum dele. quid enim ſibi vult τὸ *Namque ſi cred.* repone, inquam, *Itemque ſi c.*

14. Φασὶ μὲν οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον τῶν πραγμάτων καὶ κριτὴν ἄριστον εἶναι] an ad illud Pindaricum reſpexit ex I. Olympionic.

Ἀμέραι δ' ἐπίλοιποι
Μάρτυρες σοφώτατοι.
Luces continuae ſunt
Indices certiſſimi.

an

an ad hoc Demosthenis? *τῷ χρόνῳ φωρᾶται, καὶ περὶ αὑτὰ καταῤῥεῖ, vitiosa et ficta tempore deprehenduntur, et in se ipsa corruunt.* Idcirco Arnob. 1. aduers. gent. *Procliuius multo est*, inquit, *minus esse in recentibus fictionis, quam in antiqua obscuritate submotis.*

22. Ὑμᾶς δὲ δίκαιόν ἐστί μοι χάριν εἰδ.] Iliensium auribus et animis allabitur, dum suum erga illos studium prodit. Scholiogr. *ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς ἀκροατὰς εὐνοίας, τὸ εὐπαράδεκτον ἑαυτῷ παρασκευάζει.*

309. 22. In Regio scribitur, *τὰ τέκνα αὐτῶν· ἀλλὰ τὸν.* excluso *ἐπιδεικνύοι*, quod redundat et officit luminibus orationis.

310. vlt. Μὴ *νομίσαι κρατεῖν ἱκανὸν τοῦ αὐτῆς εἴδους*] Non iniuria hic haesitabam, nec mea mihi arridebat coniectura. Regius scrupulum eximit, dum sic exarat: *δεινὸν γὰρ τὴν μὲν τῷ Διῒ συνοῦσαν μὴ νομίσαι κριτὴν ἱκανὸν εἶναι τοῦ αὐτῆς εἴδους.* Durum enim fuit, Iouis thalami sociam non censuisse, Deum iudicem idoneum suae ipsius formae esse. Caeterum Schol. hic ait fundamenta iaci sugillationis Poëseos Homer. a vecorde iudicio Paridis: quippini haec *Prima mali labes.* Ἀπὸ τῶν προτιμημάτων ἐνάρχεται τῆς Ὁμήρου ποιήσεως τὴν διαβολὴν ποιεῖσθαι· ἐπεὶ γὰρ ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦ Τρωϊκοῦ ἡ τοῦ ποιμένος τοῦ παρ' Ἕλλησι θεῶν περὶ τοῦ κάλλους κρίσις, τοῦτο αὐτὸ ὡς ἀλογώτατον ἀπελέγχει· τί γάρ, φησί, τὸν παρὰ Ἥρα, καὶ αἱ κατ' αὐτὴν, μὴ θεοὺς εἶχον, τοῦ ἑαυτῶν κάλλους κριτάς· ἀλλὰ βουκόλῳ τούτῳ παρεχώρουν. καὶ πρὸς τούτῳ Ἀθηνᾶν μὴ τῇ ἑαυτῆς ἱκανὴν πόλει (ita scribo, non πόλιν) βοηθεῖν, ἀσαφὲς φησιν (sic lego, non ἀσαφῶς) ἐννοεῖν· εἰ δ' ἱκανὴν (mallem ἱκανὴ) παρεισδύεται, κακὸν ἕτερον ὁ φθόνος. ὁ γὰρ δυνάμενος μὲν, μὴ κωλύων δὲ, οὐ καθαρὸς φθόνου, ἢ τινος ἄλλης ἀνάγκης, οὐ πρὸς τὸ πέρας τὸ εἰς δύναμιν ἐπιτελεῖν ἄγων. *Enimuero non*

tres

tres illae Diuae Deos formae suae arbitros habebant? scilicet isti bubulco concesserunt. Ad haec Mineruam non satis virium habuisse ad vrbi suae succurrendum, ne cogitatione quidem percipi posset. Iam vero, si, cum opitulari valeret, subterfugit, inuidiae labe non caret. at enim, qui cladem arcere potest, nec auerruncat, a liuore aliisque maculis liber non est, cum potentiam ad effectum perducere negligat.

311. 24. Φασὶ τὸν Ὅμηρον ὑπὸ πενίας τε καὶ ἀπορίας προσαιτεῖν ἐν τῇ Ἑλλάδι] Herodotum innuit, cuius haec de Homero verba sunt: ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ὢν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην. vtique Scholiograph. hoc ἐπιχείρημα signat εὐθυβολώτατον, quasi telum acerrimum foret in Homeri figmenta:

— οὐχ ἅλιον βέλος ἔκπεσε χειρός.

e Theognidis pharetra depromuntur haec iacula.

28. Τοὺς δὲ νῦν πτωχοὺς οὐδὲν φασὶν ὑγιὲς λέγειν, οὐδὲ μάρτυρα οὐδεὶς ἂν ἐκείνων οὐδένα ποιήσαιτο π.] In hac ῥήσει verba quaedam in edit. traiecta reposui, qua serie et iunctura leguntur in Regio. Causam huius dicti Libanius attulit in laudato πενίας ἐγκωμίῳ, pag. 114. ἐλευθερίου δὲ μαθήματος οὐκ ἐᾷ μεταλαμβάνειν ἡ πενία, οὐ κτᾶσθαι ῥητορικὴν, οὐκ ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίβειν. et paulo post: πένητες, κἂν φρονήσει διενέγκωσι, κἂν συμβουλὴν ἔλθωσι κομίζοντες χρησίμην, κατεφρονήθησαν διὰ τὴν τύχην, καὶ τοὺς πειθομένους οὐκ ἔσχον.

313. 7. Non vna hic menda et macula fuit, quam Regiae membranae sic terserunt: μόνον δὲ ἐπιδεῖξαι τἀληθὲς, ὡς γέγονεν· ἐπεί τοι καὶ ἀπολογήσομαι περὶ αὐτοῦ τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα· ὅτι δὲ τὸ ψεῦδος οὐκ ὤκνει πάντων μάλιστα. Scholiast. hic nec risum tenere, nec manum potuit, quin μυκτῆρα Ἀττικὸν signaret hac nota: Ὀλέθριος ἡ ἀπολογία· μᾶλλον δὲ ἐνδεσμοῦσα αἰτίαις, ἢ ἀπολύουσα! *O letale genus Apologiae, quae innectit*

nexit potius, quam diluit, crimina! quasi Dio sordes Homeri, sordibus elueret.

314. 18. Τέτοις δὲ ἐπέθηκε τὸν κολοφῶνα σχεδόν] Haec nauseam pariunt quibusdam, vt adscititia vel ὑποβολιμαῖα, quia in MS. Germanico hiatus quidam patebat. In Regio nullum hic lacunae vestigium; neque sane est, cur quisquam his *oblinat atrum Transuerso calamo signum.* Siquidem ad transitionis σχῆμα faciunt. En colophon et corollarium Homeri commentorum, Notitia linguae Deorum, de qua prox. superiori serm. p. 303. sq. quae hic totidem paene verbis iterantur.

pen. Ὡς ἔμπειρος τῆς τῶν θεῶν γλώττης· καὶ ὅτι ἐχ ἡ αὐτή ἐςι τῇ ἡμετέρᾳ, ἐδὲ τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἐφ' ἑκάςῳ λέγεσιν, ἅπερ καὶ ἡμεῖς] statim post haec verba, ὡς ἔμπειρος τῆς τῶν θεῶν γλώττης, continuo subiungenda sunt, quae in Reg. membranis et Aldi edit. turbata in alienum locum migrauerant: ὥσπερ γὰρ τοῖς βαρβάροις διαλέγονται οἱ δίγλωττοι καλέμενοι, καὶ ἑρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν· ἔτως Ὅμηρος ἡμῖν διαλέγεται, τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἑρμηνεύων, ὥσπερ ἐπιςάμενος τὴν θείαν διάλεκτον. πρῶτον μὲν ὅτι ἐχ ἡ αὐτή ἐςι τῇ ἡμετέρᾳ. *At enim quemadmodum qui Bilingues vocantur, cum Barbaris verba faciunt, illisque animorum nostrorum sensa patefaciunt: Sic Homerus disserit nobiscum, quae a Diis manant interpretans, vt diuini sermonis peritus. primum quidem, quia non idem est cum nostro. etc.* Scholiogr. ad haec notat; τὸ μὴ ὁμογνωμονεῖν μηδὲ μέχρις ὀνομάτων ψιλῶν ἀνθρώπες καὶ θεές. Quae deinceps sequuntur, paulo aliter, et luculentius in Reg. Cod. scribuntur: ἐδὲ τὰ αὐτὰ παρά τε ἡμῖν καὶ παρ' ἐκείνοις ὀνόματα· ἔπειτα ἐξηγέμενος περί τινων ὅπως οἱ θεοὶ νομίζεσιν· οἷον ὅτι τὴν χαλκίδα Κύμινδιν οἱ θεοὶ καλέσι· τόπον δέ τινα πρὸ τῆς πόλεως Βατίειαν

τίαιων ὀνομαζόμενον, Σῆμα Μυῤῥίνης. Hic adde ex Regio et Ald. Cod. τὸ δὲ μῶλυ εἰπὼν, ὅπως οἱ θεοὶ λέγουσιν, οὐκέτι προστίθησι τὸ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὄνομα. h. e. *Et cum Moly nuncupasset eo nomine, quo a Diis appellatur, non adiungit, quo vocabulo ab hominibus designetur.* Audi Homerum X. Odyss.

— πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ ἴκελον ἄνθος.
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί.

— gramen Cyllenius offert
E terra vulsum: docuit medicaminis et vim.
Radix nigra fuit; lactique simillimus huic flos:
Moly vocant Superi.

Eustath. τοῦ Μῶλυ notationem, a priscis traditam, laudat παρὰ τὸ μωλύειν, ὅ ἐστιν ἀφανίζειν τὰ φάρμακα, quod molliat vel amoliatur virus. mox idem soluit quaestionem a Dione propositam: οὐ λέγει δὲ ὁ ποιητὴς, καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι τὸ Μῶλυ, ἐπειδὴ ἄγνωστόν ἐστιν αὐτοῖς· διὸ καὶ ἄκλητον, καὶ οὐ διώνυμον. *Poëta non declarat*, inquit, *quomodo etiam homines appellent Moly: quoniam mortalibus ignotum est: ideoque sine nomine.*

315. 6. Περὶ δὲ τοῦ ποταμοῦ φράσας] Reg. Cod. ancipitem quoque hic et in iis, quae deinceps, scripturam continet: καὶ τὸν ποταμὸν εἰπὼν, ὅτι οὐ Σκάμανδρος, ἀλλὰ Ξάνθος, ὀνομάζοιτο παρ' αὐτοῖς, οὕτως ἤδη ἐν τοῖς ἔπεσι χρῆται.

9. Ὡς οὐ μόνον ἐξὸν αὐτῷ τὰς ἄλλας γλώττας μιγνύειν, τὰς τῶν Ἑλλήνων] Regius variat: ὡς ἐξὸν αὐτῷ μὴ μόνον τὰς τῶν Ἑλλήνων φωνὰς μιγνύειν· deinde his addit: μηδὲ ταῖς σφόδρα ἀρχαίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δαιμονίοις χρῆσθαι ὀνόμασι. *Quasi Homero fuerit integrum, non solum Graec. dialectos permiscere: et dictioni-*

bus valde antiquis obsoletisque uti, verum etiam diuina vsurpare nomina.

10. Regiae membranae continuo post ὀνόμασι· καὶ ποτὲ μὲν αἰολίζοντα, ποτὲ δὲ δωρίζοντα, πάλιν δὲ ἰάζοντα.

11. Ἀλλὰ καὶ Διασὶ διαλέγεσθαι, καθάπερ οἶμαι Θετταλίζοντα, ἢ Κρητ.] Regius: ἀλλὰ καὶ Ἰασὶ διαλ. atque hanc lectionem Scholiogr. agnoscit et περιεργότερον explicat: ἰασὶ διαλέγεσθαι, τὸ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ῥήμασι διαλελυμένως χρῆσθαι, καὶ λέξεσιν Ἰωνικαῖς· ἄλλο τὸ ἰάζειν, καὶ ἄλλο τὸ ἰασὶ διαλέγεσθαι· ἰάζειν γὰρ τὸ Ἰωνικῶς φθέγγεσθαι, ἤτοι τὸ κατὰ διάλυσιν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα προφέρειν· καὶ εἴ τι ἕτερον τῶν στοιχείων· Ἰασὶ δὲ διαλέγεσθαι, τουτέστι κατὰ τὸν τῶν Ἰώνων τρόπον συντάξεις τινὰς τοῦ λόγου παραλαμβάνειν: ἢ καὶ ἰδιάζειν, τὰ τινὰ ὀνόματα προφέρειν, ἃ ἡ κοινὴ λέξις ἐφ' ἑτέρων παραλάμβανει. vides et aliud lectionis commentum, in ἰδιάζειν. sed *sectantem leuia nerui Deficiunt animique.* Ergo noue et eleganter dicto, fictoque ab eo, qui Προμηθεὺς ἦν ἐν λόγοις, palma recens danda est, vt τὸ Διασὶ διαλέγεσθαι eodem fere sensu vsurpetur, quo a sanctissimo doctore gentium ad Corinthios scribitur ταῖς τῶν ἀγγέλων γλώτταις λαλεῖν. Synesius in Concione panegyrica in Psal. LXXIV. θεοφόρητον λέξιν eodem etiam refert, cum ait: παντάπασιν ἀτόποις ἔοικε τὰ λεγόμενα, οὐ μὴν τά γε νοούμενα· οὐδὲν μέλει τῷ Θεῷ θεοφορήτου λέξεως· πνεῦμα θεῖον ὑπερορᾷ μικρολογίαν συγγραφικήν. καθάπερ οἶμαι Θετταλίζοντα, ἢ Κρητίζοντα, οἷον εἰ τὴν ἀγορὰν ἐκάλει λιμένα, Θετταλῶν ἀκούσας. ταῦτα. Haec, quae traiecta erant in Regio Cod. et Ald. praetermissa quoque ab interprete fuerant, suppleuimus. Videtur tamen scribendum potius fuisse: καθάπερ οἶμαι ἐξὸν Θετταλίζειν· οἷον εἰ τὴν ἀγορὰν ἐκάλει λιμένα, Θετταλῶν ἀκούσας. hoc vero, ne quid

dissi-

dissimulem, olet mihi glossema. ἢ Κρητίζειν: quod exemplo Scholiogr. illustrat: Κρῆτες τὸ δεσμωτήριον κέραμόν φασι· καθὸ καὶ Ὅμηρος τὸν Ἄρη χαλκέῳ φησὶ κεράμῳ δεδέσθαι. Cretenses Carcerem *dolium fictile* appellant: quo modo Homerus dixit Martem aheneo carcere vinctum fuisse. Locus est Iliad. V.

Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.

Filii Alooei vinxerunt carcere Martem.

Eustath. tamen Cypriorum dialectum haberi scribit. quid si inde *Carcerem* quasi κέραμον Rom. dixerint?

15. Reg. Cod. ἀνδρειότατος ἦν, πρὸς τὸ ψεῦδος Ὅμ. καὶ οὐθὲν ἧττον ἐ.

vlt. Οὕτω γὰρ σκοποῦσιν, οὐθὲν ἔτι φαίνεται παράδοξον οὐδὲ ἄπιστον τῶν ὑπ' ἐμοῦ δεικνυμένων· ἀλλὰ σμικρὰ καὶ ἀνθρώπινα ψεύσματα πρὸς θεῖα καὶ μεγάλα· ἐπιχ.] His interpretationem Lat. vsquequaque consentaneam non esse quis non animaduertat? Sic enim fidelius et planius Graeca redderentur: *Nam ita considerantibus, nihil amplius eorum, quae a me prodita sunt, admirabile atque incredibile videtur: sed parui momenti, humanaque mendacia: si cum magnis et diuinis componantur.* Regius autem liber etiam ea nobis exhibet, quae sequutus erat interpres, his verbis:

Οὕτω μὲν γὰρ σκοποῦσι, πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια φαίνεται, ἃ ἐγὼ φημὶ αὐτὸν ἐψεῦσθαι· τῷ γὰρ ὄντι ἀνθρώπινα ψεύσματα, καὶ λίαν πιθανὰ πρὸς θείαν καὶ ἀμήχανον φύσιν. πέρας δὴ ἐπιτέθεικεν. * Ἐπιχειρήσας γὰρ τ.

En variarum lectionum aceruus, qui εὐηθέστατα, et ineptissime a ταχυγράφοις librariis, seu praepetibus notarum ministris, intrusus in vacua lacunarum contextus Dionis, in Aldi editione, peperat monstrum biformato impetu, idque Labyrinthi errore inextricabili

bili cluserat. Frustra vero biforme istud ταυτολογίας ostentum rescindere tentarat, cui non

Daedalus ipse dolos tecti ambagesque resoluit,
Coeca regens filo vestigia.

Critice Ariadnaea vera fuerit,

Errabunda regens tenui vestigia filo.

316. 5. Οὐκ εὐθὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ᾽ ὅθεν ἔτυχεν] Aristotel. περὶ ποιητικῆς cap. IX. rationem affert, ὅτι οὐ τὰ γινόμενα λέγειν τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ᾽ οἷα ἂν γένοιτο· ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου· ἡ δ᾽ ἱστορία τὰ καθ᾽ ἕκαστον λέγει. Tull. Attica: *Respondebo tibi* ὕστερον πρότερον Ὁμηρικῶς. Horat. ad Pis.

Nec gemino bellum Troianum orditur ab ouo:
Semper ad euentum festinat, et in medias res,
Non secus ac notas auditorem rapit. et quae
Desperat tractata nitescere posse, relinquit.
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet,
Primo ne medium, medio ne discrepet imum.

317. 9. οὐ προστιθέμενοι suspectum sollicitare nolim, quia affine est τῷ προσέχειν. Aristot. in extremo περὶ ποιητικῆς de epico ait: ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ, πολλὴν κίνησιν κινοῦνται.

16. Οἱ δὲ τινες αὐτῶν βατταρίζουσι] MS. meum παλαιῶν πάνυ λέξεων: βατταρίζειν, μόγις λαλεῖν. Hesychio fictum videtur κατὰ μίμησιν τῆς φωνῆς, ὡς τὸ ποππύζειν, τραυλίζειν. λέγουσι δὲ τινες ἀπὸ Βάττου τοῦ ἰσχνοφώνου. βατταρισμοὺς, φλυαρίας, Persius S. II. innuit per *murmurque humilesque susurros.* Scholiogr. βατταρίζειν τὸ ἐπισεσυρμένως φωνεῖν, ἢ συγκεχυμένως· ὃ καὶ βερβερίζειν οἱ ἰδιῶται φασί. Mela de Sarmatis dixit, *eos sibilare, non loqui.*

320. 10. Ὃν ῥα πατὴρ Κρον.] versus hic ex Iliad. X. In Reg.

— Ὃν τε πατὴρ Κ.

14. Βαλλόμενα προποτὶ γαίῃ] emenda Βαλλ. ποτὶ γαίῃ. et sequ. Ἑλκομένους τε νυοὺς ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχ.

322. 6. Regius ἐν τῷ ὄνυχι· ἀλ. mendose. nonne rectius ἐν τῇ Ὀνϑφι. quae Steph. πόλις Αἰγύπτȣ ȣ̓κ ἄγνωστος. Scholiogr. ad haec: ἀνεπαχθέστερον βȣλόμενος ποιῆσαι τὴν καθ᾽ Ὅμηρον καταδρομὴν, Αἰγυπτίων ἱερεῦσιν ἀνάπτει τὸν περὶ τȣ́των λόγον. *Quo plus ponderis et grauitatis inuectiuae in Homerum adferret, ab Aegyptiorum sacerdotibus sermonem hac de re institutum fingit.*

325. 21. Ὅπȣ τὴν Πλεισθένȣς θυγ.] Apollod. lib. III. Biblioth. alium Plisthenem ex Aërope Agamemnonem et Menelaum suscepisse refert.

329. 3. Ὁ Ἀντήνωρ δοκῶν φρονεῖν] Vlysses Liban. in πρεσβευτικῷ πρὸς Τρῶας ὑπὲρ Ἑλένης, pag. 205. edit. nostrae, Antenorem inprimis laudat hospitem suum et Menelai, cum Troiam venissent, vt Helenae vindicias secundum leges peterent: εἰ Ἀντήνωρ ὁ βέλτιστος ἐνεθυμήθη, ὅτι νῦν ἐγὼ Μενέλεων καὶ τὸν Ὀδυσσέα παρ᾽ ἐμαυτῷ καταλύειν ἀνέξομαι, τὸν μὲν ἐς τὰ τιμιώτατα βεβλαμμένον, τὸν δὲ συνεργισμένον τῷ πεπονθότι. et paulo post: ἡ δὲ Ἀντήνορος καλοκαγαθία κρείττων ἐφάνη τῆς ὑποψίας.

5. Ἐξὸν ἀφικέσθαι κωλύειν] Cato M. cum hortaretur Magistratus, vt grauiter animaduerterent in iura et leges violantes, affirmabat, eos, qui, cum sceleratos possent coërcere, id minime facerent, videri iubere. apud Plutarchum incautos Lat. interpretes scripturae Graecae vitium deceperat. legendum enim: παρορμῶν τȣ̀ς ἄρχοντας ἐπιτιμᾷν τοῖς ἁμαρτάνȣσιν· ἔλε-

ἔλεγε τοὺς δυναμένους κωλύειν τοὺς κακῶς ποιοῦντας, ἐὰν μὴ κωλύωσι, κατακελεύειν, non καταλεύειν: quod immane facinus foret.

331. 17. Ἔτι δὲ ἀπορώτερον, τὸ ἀπὸ Σπάρτης ἐπὶ θάλασσαν ἀνενόχλητον κατιέναι πεζῇ] Regius: ἀπορώτερον τοῖς ἀπὸ Σπάρτης.

pen. Ἐφοβεῖτο καὶ ὑπώπτευε, μ.] Reg. Cod. ὑπώπτευσε. et mox οὕτω γε καὶ τ.

332. 15. Emenda e Reg. membranis, ὑπὸ τρυφῆς διεφθ. Plutarchus vno nomine θρυπτικοὺς dixit; vt in Cleomenis Anaxandridae filii apophthegmate; quod mihi commode subiit, vt locum in vulgaribus editionibus deprauatum obiter corrigam: λοιδοροῦντός τινος αὐτὸν, καὶ φήσαντος· θρυπτικὸς εἶ, ὦ Κλεόμενες· ἀλλὰ κρεῖσσον, ἔφη, ἢ ἄδικον εἶναι· σὺ δὲ φιλοχρήματος, καὶ περὶ κακὰ κεκτημένος. ratio iubet vltima verba ita reponi, vt in vet. MS. Cod. scripta legi, καίπερ ἱκανὰ κεκτημένος. Satis superque habentem φιλοχρηματία facit ἄδικον, non τρυφή.

334. 10 Regius ita scribit: τοῖς βασιλεῦσι — Μενέλεω τῆς μνηστείας ἀπελπίσαντι βασ. ἐν. certe, *Virtus repulsae nescia sordidae Intaminatis fulget honoribus.* Verum ἀπελπίσαι interdum *vna salus victis*, tametsi Philoni Hebr. probi semper εὐέλπιδες.

335. 17. Πεποίηκε θαυμάζουσαν τὴν Ἑλένην] Sic enim apud Homerum percontata miratur fratres abesse:

Νῦν ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλικώπας Ἀχαιοὺς,
Οὕς κεν εὖ γνοίην καί τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,

Νῦν

Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν;

18. ἔπειτα αὐτὸς ἀπελογήσατο, εἰπὼν, ὅτι τεθνήκασι πρότερον] Subiungit enim poëta ἀπολογισμὸν fratrum Helenae:

— τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζωος αἶα
'Εν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλη ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.

pen. τὸ εἰ κατὰ πλοῦν ἔλθοιεν sic lubens exponerem: *Praesertim si cum tota classe et expeditione Graec. accessissent; sin minus, vt belligeraturi suis copiis eductis, et exercitu in Troianos comparato;* vt πλοῦς non tam de nauigatione a principibus instituta ad Priamum, quam de στόλῳ vsurpetur, et κατὰ πλοῦν ἐλθεῖν idem sit, quod in illis Homer. ἕπεσθαι νέεσσι. est autem στόλος vis maior, quam ἰδίας δυνάμεως, ἢ συναγωγῆς στρατιᾶς: quoniam

Συμφερτὴ ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν,
Quorumuis hominum virtus sociata valebit.

haec dubio procul via ad Helenam reciperandam, πρὸς τὸ εὐθὺς σῶσαι, compendiaria fuit maxime. Nam (vt ait idem Vlysses apud Libanium in πρεσβευτικῷ πρὸς Τρῶας) duo maxime victoriam certantibus conciliant: copiarum maior numerus, et societas virtute praestantiorum: τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι δύο ταῦτα μάλιστα τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν νίκην φέρει; ἓν μὲν τὸ τῆς στρατείας ὑπερβάλλον· ἕτερον δὲ τῶν κρειττόνων ἡ συμμαχία. Iam vero idem in ead. orat. narrat, dum adhuc virguncula esset Helena, Deum oraculo respondisse, ἔσεσθαί τινα πρὸς τὸ γύναιον ταραχήν. *Cum ergo multis e locis conuenissent fortissimi proci, visum est ob incertos euentus fidem dare et accipere, validisque iuramentis confirmare:* ἦ μὴν ἀποτυγχάνοντας βοηθήσειν τῷ ληψομένῳ, κατὰ τῶν ἀδικούντων. *Protinus eos, qui repulsam*

sam paterentur, auxiliaturos ei, qui potiretur, aduersus iniurios; quisque enim arbitrabatur, re adhuc suspensa, hoc sibi reponere beneficium. Hoc iusiurandum, ἦ μὴν ἐκπολιορκήσειν τοὺς ἀδίκως τῇ Ἑλένῃ συνοικοῦντας, sancte seruari nonne intererat potissimum Tyndaridarum? haec tamen animi causa διαπορήσαντες dicimus, non ἐριστικῶς, προσάντους τῆς τοιαύτης γινομένης ζητήσεως, διὰ τὸ φίλους ἄνδρας εἰσαγαγεῖν ἄλλην ἐξήγησιν. Neque est, quod quisquam improbet, nauigationem prius a Dioscuris ad Troianos institutam esse, iniuriam expostulandi gratia et rem ex iure manu consertum repetendi; quam expeditionem susceptam et auxilia parata: τὸ γὰρ καλὸν φίλον ἐστί. sed an illa via longum compensaret iter, et certior esset ad Helenam illico seruandam, ἄπορον est, de quo quaeritur. Caeteroqui Graecos lingua prius, quam manibus, iure vsos fuisse, testatur Menelaus Libanii in sua ad Troian. p. edit. nostrae 196. ἡμεῖς πρὸ τῶν χειρῶν τοῖς λόγοις εἰκότως χρώμεθα, πολλῶν ἕνεκα· πρῶτον μὲν γὰρ τὰ δίκαια τῷ λόγῳ πειρᾶσθαι λαμβάνειν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ὅπλοις ἐπιπηδᾶν, ἀνθρωπινώτερον ἤπουθεν.

336. vlt. Regius: καὶ Πρωτεσίλαός τε ἀπόθν. hic τε congruentius est; sequitur enim: καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων. De caede Protesilai Hom. Iliad. B.

— τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα, πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.

vnde Ausonius in Epitaph. Heroum:

Fatale adscriptum nomen mihi Protesilaos;
Nam primus Danaum bello obii Phrygio.
Audaci ingressus Sigeia littora saltu,
Captus pellacis Lartiadae insidiis:
Qui ne Troianae premeram pede littora terrae,
Ipse super proprium desilui Clypeum.

Quid

Quid queror? hoc letum iam tum mea fata canebant,
Tale mihi nomen cum pater imposuit.

338. 12. Οὐ γὰρ ἄν ποτε Τρώϊλος ἔξω τῦ τείχυς ἐγυμνάζετο] Statius in Protreptico ad Crispinum celebrat Troilum, vt ἱπποχάρμην, equis gaudentem:

Troilus haud aliter gyro leuiore minantes
Eludebat equos.

339. 7. In Reg. casus mutantur, et melius interpungitur: Πρίαμον· καὶ αὐτὸς. Ἀλέξανδρος μεμνημένος ἐν.

vlt. Πάλιν ἐκεῖνον Αἴαντος νικῶντος, πρὸς δὲ ὐδὲν, καὶ δῶρα δόντων ἀλλ.] Non mirum, si τὸ πρὸς ὐδὲν ab interprete, cui videbatur ὐδενόσωρον, et titiuillitium, expositum non sit: licet haud frustra scriptum et necquicquam, id est πρὸς ὐδέν. Reg. membranae πάλιν ἐκείνυ Αἴαντος νικῶντος· πέρας δὲ ὐδέν· καὶ δ. mutationem cas. ἐκεῖνον in ἐκείνυ non admitto. τὸ πέρας δὲ ὐδὲν non repudio: sed ad irritam inanis μονομαχίας victoriam refero; cui enim bono Graecis? cui bono Troianis? Quidam forte praetulerit τὸ γέρας, vt sit νίκη ἀπέραστος, ἀγέραστος.

342. 21. Τότε πρῶτον μέλλοντες μάχεσθαι] Interpres legerat τότε μέλλοντος, et πρῶτον neglexerat nos, currente rota editionis, vt alia multa, restituimus.

23. Μήτε ἄλλο μηδὲν εἰργασμένυ μέγα, εἰ μὴ Τρωΐλον, παῖδα ἔτι ὄντα τὴν ἡλικίαν, ἑλόντος] In Regio: μέγα· μήτε Τρωΐλον παῖδα. non audio. repugnat historiae Iliensi, de Troilo capto caesoue: vt ambiguo hic aoristo ἑλόντος est vsus. Lycophron hunc a Pelida, ardente quidem ipsum, sed repulsae impatiente, ad Apollinis aram interfectum memorat in Alexandra, his versibus:

Αἲ αἶ στενάζω καὶ σὸν εὔγλαγον θάλος,
Ὦ σκύμνε τερπνὸν ἐναγκάλισμα συγγόνων,
Ὅς τ' ἄγριον δράκοντα πυρφόρῳ βαλὼν
Ἴϋγγι τόξων, τὸν τυπέντα δ' ἐν βρόχοις
Μάρψας ἀφύκτοις βαιὸν ἀστεργῆ χρόνον,
Πρὸς τοῦ δαμέντος αὐτὸς οὐ τετρωμένος
Καρατομηθεὶς, τύμβον αἱμάξεις πατρός.

hoc eſt, ex aurea Ioſ. Scaligeri interpretatione:

Heu heu, gemendus et mihi flos eſt tuus,
O pulle, dulcis heu parentum ſarcina,
Amore ſaeuum qui Draconem ſaucians
Et illice igni, ſauciumque compede
Grata coërcens tempus ingratum breue,
A ſaucio, non ipſe ſaucius tamen,
Truncatus, aram tu cruentabis patris.

Quibus conſonat Simmii Rhodii βωμίσκος:

Εἰμὶ ἄρσενός μοι στήτας
Πόσις μέροψ δ' ἴσαβος·
Σποδεύνας ἶνις Ἐμπέσας κόρος.
Ὁ βῆτα καὶ κυνὸς τέκνωμα, τὸν
(Χρυσᾶς ἀίτας ἆμος εὖσ' ἄνδρα)
Ὁ γυιόχαλκος οὖρος ἔρραισεν.

Homeri aemulus aliter in pictura loquente, et muta:

Parte alia fugiens amiſſis Troilus armis
Infelix puer atque impar congreſſus Achilli
Fertur equis, curruque haeret reſupinus inani,
Lora tenens tamen, huic ceruixque comaeque trahuntur
Per terram: et verſa puluis inſcribitur haſta.

Flaccus 2. Carm. IX.

— nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiae ſorores,
Fleuere ſemper.

qui-

quibus haec Quinti Smyrnaei congruunt e lib. IV. παραλειπομ. vbi de armis Troili Teucro datis in funebribus ludis loquitur:

Καὶ οἱ τεύχεα καλὰ πόρεν Πηλῆος ἄκοιτις
Ἀντιθέε Τρωΐλοιο, τὸν ἠϊθέων μέγ' ἄριςον
Τροίῃ ἐν ἠγαθέῃ, Ἑκάβη τέκετ', ὐδ' ἀπόνητο
Ἀγλαόν· ἤδη γάρ μιν ἀταρτηρῦ Ἀχιλῆος
Ἔγχος ὁμῦ καὶ κάρτος ἀπήμερσαν βιότοιο.

Ausonius in Epitaphio eiusdem his concinit:

Hectore prostrato, nec diis nec viribus aequis
*Congressus * duro Troilus Aeacidae:*
Raptatus bigis fratris coniungor honori:
Cuius ob exemplum nec mihi poena grauis.

343. 2. Καὶ τὰ περὶ τῶν θεῶν] Reg. Cod. καὶ περὶ τῶν θεῶν. et mox: περὶ τῶν παλαιῶν, reiecto σφόδρα.

344. 9. Καὶ νεαλὴς ὢν ἐμάχετο] Reg. νέηλυς. sunt σύστημα. Hesych. νεαλὴς, πρόσφατος. et νέηλυς, νεωςὶ ἐλθών.

13. de Hectore malo virium suarum oeconomo et dispensatore, φιλοπαραβόλῳ καὶ ῥιψοκινδύνῳ. ταμιευομένων certe, et caute potius, quam vehementer, quod est Varroni insane, dimicantium, vt apud Homerum:

Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι, ἠὲ πέφανται.

at si *Mors fugacem persequitur virum*, minus etiam parcet ῦ ταμιευσαμένῳ.

Ἀνὴρ δὲ φεύγων, καὶ πάλιν μαχήσεται.

346. 14. Reg. Cod. μηδὲ ἀπόπληκτος ὤν. mox ἦν ἐμποδών.

347. 17. Νέςωρ μὲν ὐκ ἠξίωσε μετ' Ἀντιλόχυ ταφῆναι δι' αὐτὸν ἀποθανόντος] Hic est, qui

Con-

Consiliis belloque bonus, quae populo rara est,
Carus et Atridis, carus et Aeacidis:
Praemia virtutis, simul et pietatis adeptus,
Seruato Antilochus Nestore patre obiit.

Auson. in Epit. ex Odyss. IV.

Τὸν ῥ' Ἠῶς ἔκτεινε Φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

de hoc luculente Qu. Smyrnaeus II. *παραλ.* apud quem Memnon

— ἐπῴχετο Νηλέος υἱὸν,
Κτεῖναί νιν μεμαώς· τοῦ δ' Ἀντίλοχος θεοειδὴς
Πρόσθ' ἐλθὼν, en pietas. ἴθυνε μακρὸν δόρυ. en cita mors.
Τοὔνεκα Νέστορος υἷα καὶ αἰχμητήν περ ἐόντα
Τύψεν ὑπὲρ μαζοῖο· διήλασε δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἐς κραδίην, θνητοῖσι ὅπη πέλει ὠκὺς ὄλεθρος.

Ideo Pindarus Antilochum diuinum et piorum liberorum principem coelo beat Pythionic. VI. *μένων δ' ὁ θεῖος ἀνὴρ, πρίατο μὲν θανά—τοιο κομιδὰν πατρός· ἐδό—κησεν τῶν πάλαι γενεᾷ ὁπλοτέροισιν, Ἔργον πελώριον τελέσαις, ὕπατος ἀμφὶ τοκεῦσι πρὸς ἀρετάν.* De eius tumulo in agro Troiano Aristoteles in Her. Epit.

Μνῆμ' ἀρετῆς υἱοῦ τοῦ Νέστορος Ἀντιλόχοιο,
Ὃς θάνεν ἐν Τροίῃ ῥυσάμενος πατέρα.

349. 17. Ἀθηνᾶν *παραλογήσασθαι*] scribe Ἀθ. *παραλογίσασθαι.*

20. Καὶ *τῷ ὄντι ὡς ἐν ὀνείρατι μάχην διηγούμενος*] vt in voto Tibulli, lib. I. E. vlt.

— *alius sit fortis in armis,*
Sternat et aduersos Marte fauente duces.

hoc est ὕπαρ.

Vt

Vt mihi potanti possit sua dicere facta
Miles, et in mensa pingere castra mero.

ὡς ἰλιγγιῶν καὶ ὄναρ.

351. 2. Regius traiecit verba: τῶν ἄλλων ἐκ ὀλίγα κτημάτων.

361. 13. Φήσας τὸν Μενέλεων μετὰ τὴν τελευτὴν ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον πεμφθῆναι] e vaticinio Protei, Odyss. IV.

Σοὶ δ' ὐ θέσφατόν ἐςι, διότρεφες ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψεσιν (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
Τῆπερ ῥηΐςη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισι,
Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπες).
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφὶν γαμβρὸς Διός ἐσσι.

19. Τὴν γὰρ Ἑλένην ἐπιβελευθῆναι μὲν ὑπὸ Ὀρέςε λέγει τις τῶν τραγῳδιοποιῶν εὐθὺς ἐλθῦσαν, γενέσθαι δὲ ἀφανῆ, τῶν ἀδελφῶν ἐπιφανέντων] Euripidem innuit, apud quem in Orestis Dram. καταςροφῇ Deus e machina loquens inducitur, his versibus, quos castigatiores apponam:

Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον.
Φοῖβός σ' ὁ Λητῦς παῖς, ὅδ' ἐγγὺς ὢν, καλῶ.
Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῇς, ὓς φέρων ἥκω λόγυς.
Ἑλένα μὲν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὤν,
Ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεῳ ποιέμενος,
Ἥδ' ἐςὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε, κὐ θανῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνυ

Τῦ

Τῦ σῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ ἦσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Σύνθακος ἔσαι, ναυτίλοις σωτήριος.

Ἴτε νῦν καθ' ὁδὸν, τὴν καλλίστην
Θεῶν Εἰρήνην τιμῶντες· ἐγὼ
δ' Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας·
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται σπονδαῖς ἔντιμος αἰεὶ,
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις μεδέουσα θαλάσσης.

Euripideo nitentem cothurno, Tragicum Lat. loquentem Apollinem audire quis vetat? Non Dio, a quo facit:

Menelaë, pone ira tumentes spiritus;
Ego Phoebus editus Ioue hos edo sonos:
Tu, Virgini qui tendis insidias manu
Armata, Orestes, vt scias, quid nunciem;
Helena, appetisti quam truci leto dare
Conatu inani, iratus Atridae Duci;
Haec est, videtis sedibus quam in aetheris
Incolumis et spirans, nec a te perdita.
Illam nece eripui, securi liberans
Tua, iubente sic parente coelitum.
Nempe Ioue natam viuere aequum est perpetim,
Vt Castori et Polluci in aetherea plaga
Consideat, vna et nautis opem ferat.

Procedite nunc, qui Reginam
Pacem colitis Diuarum. Egomet
Helenam Iouis ad solium sistam.

Niti-

Nitidorum astrorum adiens verticem;
Iunonis vbi comes, atque Hebae
Alcidae; Dea terrigenis erit,
Libaminibus augusta sacris;
Cum Tyndaridis Ioue prognatis,
Nautis caeruleum mare temperans.

362. vlt. Sic Aeneas ἀπανιςάμενος, solum vertens, habet apud Poëtam

Ascanium, patremque suum iuxtaque Creusam,

et ἀντὶ τῶν χρημάτων

Anchisae dat sacra Patri patriosque Penates.

habuit porro interpres in libro, vel in cerebro suo, καταοπῶντας, non κατὰ σπονδὰς, et ad κρύψιν ψευσμάτων retulit; ὕπαρ, an ὄναρ, viderint acutiores. Caeterum τὸ κατ᾽ ὀλίγον ἐκλείπειν, dicitur, *paulatim deserere* vt ab Hegesianacte apud Strabonem XIII. Gallos Ilii κωμόπολιν παραχρῆμα ἐκλιπεῖν διὰ τὸ ἀτείχιςον, *extemplo destituisse.*

365. 5. Τὸ πιςεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδέν ἐςιν ἰσχυρόν] *Vetustas sine veritate, vetustas erroris est:* ait probus et pius scriptor. Ideo B. Ambrosius iure Symmachum exagitat, quod *tanto motu veri vana defenderet.* At enim, *si longa aetas auctoritatem rebus, opinionibus, religionibus daret*, vt scribebat idem Symmachus,

Si quicquid rudibus mundi nascentis in annis
Mos habuit, sancte colere ac seruare necesse est;
Omne reuoluamus sua per vestigia seclum
Vsque ad principium: placeat damnare gradatim
Quidquid posterius successor repperit vsus.

vt occinit Symmacho Prudentius.

368. 8. Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὅς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος] Iliad. XXI. huic versui attexitur per ἐπεξήγησιν:

Τῷ κ' ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε.

AD XII. OLYMPICAM, VEL DE PRIMA DEI NOTIONE.

370. 2. Τὸ τῆς Γλαυκὸς ἄτοπον καὶ παράδοξον πάθος] Ingeniosus vates Nyctimenen, Nyctei filiam, mutatam finxit in Noctuam, seu *noctis auem*, II. Metam.

An quae, per totam res est notissima Lesbon,
Non audita tibi est, patrium temerasse cubile
Nyctimenen? auis illa quidem, sed conscia culpae
Conspectum lucemque fugit, tenebrisque pudorem
Celat, et a cunctis expellitur aethere toto.

et hoc idem πάθος miramque eius sortem et conditionem notat, lib. XI. vt Bacchas in Orpheum concitas repraesentaret:

Et coëunt, vt aues, si quando luce vagantem
Noctis auem cernunt.

quod hic pluribus verbis exprimit: περιέπουσι τὰ ἄλλα ὄρνεα· τὰ μὲν κύκλῳ καθιζόμενα ἐγγύς· τὰ δὲ κύκλῳ περιπετόμενα. accedit etiam ad Nasonis notionem, quod subiicit, καταφρονοῦντα τῆς φαυλότητος καὶ τῆς ἀσθενείας.

Manuelis Philae Senarios περὶ γλαυκὸς ita recenseo et recento:

Αἰμύλιον ἡ γλαὺξ ἡ φιλέσπερος φύσει·
Σκοπεῖν γὰρ εἰκὸς τῆς πανέργου τὴν δόλον·
Μαινωμένη γὰρ ἡμέρας ὄρνεις ὅλης,
Καὶ ποικίλη στρέφουσα μορφῇ τὴν θέαν,

Σαί-

Σαίνει τὰ μικρὰ τῶν ὑποπτέρων γένη·
Ἃ καὶ παραμμένοντα μέχρις ἑσπέρας,
Ὅταν γ' ἔχῃ τὴν ὄψιν ἀσφαλεςέραν,
Τῆς νυκτὸς ἤδη εἰσρυείσης ἰκμάδος,
Θηρᾶται εὐθὺς, καὶ τρυφᾷ χωρὶς πόνων,
Τὸν μισθὸν ἀπολαβᾶσα τῶν ἀθυρμάτων.

eadem cur grauarer Iambicis Latinis reddere?

Dolosa auis, noctemque amans est noctua.
Et alitis fraudem catae considera.
Nam pipulo excipiens aues interdiu;
Spectaculum et varium exhibens formae suae,
Illectat ad se simplices mox auiculas.
Quae vesperuginem morantur haud procul.
At noctua obtutum iam acutiorem habens,
Fauente nocturna aliti caligine,
Venatur illico, cibos lusu parans.
Pretio potita ludicrorum cursuum.

5. Τοιαύτην ὁποίαν ἴσμεν] Epiphanius in Φυσιολόγῳ· νυκτικόραξ ἀκάθαρτόν ἐςι. apud auctorem epist. De cibis Iudaicis: *Quando lex Mosaica noctuam prohibet, odit lucifugas veritatis.*

vlt. Πῶς δὲ ὃ τὸν ταὼ μᾶλλον ὁρῶντα θαυμάζει] Philostratus Iunior, Heroic. II. in Alexandro fingit Paridem a Protesilao comparari Pauoni, oratione non paucioribus nec mancipi gemmis distincta, quam cauda Paui, quem miratur vulgus, *cum gemmantes explicat alas.*

Χαίρει δὲ ὁ Πρωτεσίλεως τῇ ὥρᾳ, καὶ τῇ ἄνθῃ τᾶ ὄρνιθος, ἰδών ποτε ὑπερανεςηκότα καὶ περιβεβλημένον τὰ πτερὰ, περιβλέποντά τε αὐτὰ καὶ καθαίροντα, ἔςι δ' ἃ καὶ διατιθέντα· ἵνα, ὥσπερ οἱ τῶν λίθων ὅρμοι, κεκοσμημένα φαίνοιτο· ἰδὲ, ἔφη, ὃ πρῴην ἐμνημονεύομεν· Πάρις ὁ τᾶ Πριάμε· ἐμᾶ δὲ ἐρομένε αὐτὸν, τί ἔοικεν ὁ ταὼς τῷ Πάριδι· τὸ φίλαυτον εἶπε· καὶ

γὰρ δὴ κἀκεῖνος κόσμȢ ἕνεκεν περιῄθρει μὲν ἑαυτὸν, περιεσκόπει δὲ τὰ ὅπλα· δορὰς δὲ παρδαλέων ἐνῆπτο τοῖς ὤμοις· αὐχμὸν δὲ προσιζάνειν ταῖς κόμαις, ȣδὲ ὁπότε μάχοιτο, ἠνείχετο· ἔξιλβε δὲ καὶ τȣ̀ς ὄνυχας τῶν χειρῶν· καὶ ὑπόγρυπος ἦν, καὶ λευκός· καὶ τὸ ὄμμα ἐγέγραπτο· ἡ δὲ ἑτέρα ὀφρὺς ὑπερῆρε τȣ̃ ὄμματος. Gregorius Naz. κατὰ γυναικῶν καλλωπιζ.

Φασὶ ταὼ μεγάλαυχον, ἐπὴν περὶ κύκλον ἐγείρῃ
 Αὐχένα κυρτώσας χρύσεον ἀστερόεις,
Κράζειν θηλυτέραις φιλοτήσιον.

quod ſic olim interpretabar:

Pauonem memorant, prae faſtu cum explicat alas
 Gemmantes, collum et ſtellifer aureolum,
Clangore ad ſe accire ſuo venerem.

Clemens Alexand. III. παιδαγωγȣ̃, cap. 4. Medos potiſſimum pauos a mulierculis curioſe ali ſcribit, ἀλλ' αἵ γε ἀστειότεραι τȣ́των ὄρνεις Ἰνδικȣ̀ς καὶ ταῶνας Μηδικȣ̀ς ἐκτρέφȣσι.

371. 3. Ὅταν ἁβρύνηται πρὸς τὴν θήλειαν, ἀνακλάσας τὴν ȣ̓ρὰν, κ.] id obſeruat poſt Gregor. Naz. Theophylactus Scholiaſt. in epiſt. morali Hephaeſtionis ad Thaletem: Τὸ Μηδικὸν ὄρνεον ὁ ταὼς, καὶ τῶν Μήδων τὴν ὑπεροψίαν κεκλήρωται· μέγα τι καὶ ὑπέρογκον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονῶν· τȣ́τȣ καὶ τὴν θήλειαν ἡττᾶσθαι δοκεῖ. τὸ πτερὸν τοιγαρȣ̃ν οἷα δὴ κόμην ἀνίστησι, καὶ περιφανέστατόν τι τοῖς ὁρῶσι κάλλος παρέχεται, καὶ κυκλικὸν ἀπεργάζεται σχῆμα, καὶ τὸν ȣ̓ράνιον εἰκονίζεται κόσμον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τȣ̃ πτερȣ̃ τὴν τῶν ἄστρων διακόσμησιν ἀναπλάττεται. quibus pulchre explanantur haec Dion. περιστήσας αὐτῷ πανταχόθεν ὥσπερ εὐειδὲς θέατρον, ἢ τινι γραφῇ μιμηθέντα ȣ̓ρανὸν, ποικίλον ἄστροις. Haec autem σύν γε τῷ λοι-

πῷ

πῷ σώματι θαυμαςὸν, ἐγγύτατα χρυσῷ κυανῷ κεκραμένῳ, mirifice his G. Pisidae versiculis illustrantur:

Ὦ πῶς ἰδών τις τὸν ταὼν, μὴ θαυμάσοι
Τὸν χρυσὸν ὡς σάπφειρον ἐμπεπλεγμένον,
Καὶ τὴν πτερωτὴν ἐν σμαράγδῳ πορφύραν,
Τὰς πολυμόρφους συνθέσεις τῶν χρωμάτων,
Ὅλας ἀσυγχύτους τε καὶ μεμιγμένας:

hoc est, ex prima interpretatione nostra:

Pauone viso quis parum mirabitur
Sapphirum in auro innexum, et in gemmantibus
Alis, smaragdo purpuram viridi insitam:
Varios colores seminatos vndique,
Mixtos citra confusionem splendide?

De hac aue Iunonia Plin. lib. X. c. 20. Athen. lib. IX. Dipnos. Cic. III. de Fin. Gell. lib. VII. cap. 17. Colum. lib. VIII. cap. 11. Lucian. De domo. Tertull. de Pall. Passeratius collèga quondam meus, in Pauo.

10. Οὐδ' αὖθις ἐθέλοι σκοπεῖν] haec item ad aues referuntur; vt sic magis arrideat interpretari: *Qui rursus alites non mirentur, si contemplentur eximiam omnium pennarum leuitatem*, etc.

372. 4. Οὔτε τῆς ἀηδόνος ἀκούοντα τῆς φωνῆς] non lusciniae ἔλεον μυρομένης, quam accipiter praedatus apud Hesiod. ita affatur: Δαιμονίη, τί λέλακας, ἔ. ν. σ. π. ἀρ. Τῇ δ' εἶς, ᾗ σ' ἂν ἐγώπερ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν.

6. Οὐδὲ τὸν κύκνον ἀσπάζεται διὰ τὴν μουσικὴν, οὐδὲ ὅταν ὑμνῇ τὴν ὑςάτην ᾠδὴν, ἅτε εὔγηρως, ὑ.] In Reg. legitur, ἅτε εὔγηρυς ὑ. vtrumque ἐπίθετον olori congruum est; quippe qui οὐ μόγις γηράσκει, οὐδὲ λυπηρῶς. quod Aristoteli est εὔγηρων. Ouid. quod impletur numeris suis. *Implentur numeris deteriora suis.* et est εὔγηρυς, *canorus*, etiam πρὸ τοῦ γήρως, *vbi fata vocant.*

Flebilibus numeris veluti canentia dura
Traiectus penna tempora cantat olor.

Hunc olorum flebilem cantum morte, falso narrari a Poëtis et philos. arbitratur Plin. lib. X. cap. 24. Philostratus in Phaëthonte κυκνέιȣ ᾠδῆς probabiliorem causam adducit: Ζεφύρῳ τε χρήσονται πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐλαφρῷ καὶ ἐνοδίῳ· λέγεται γὰρ ξυναυλίαν τȣ̃ θρήνȣ τοῖς κύκνοις ὁμολογῆσαι. et idem Pisides κοσμ. versu 1170.

Κύκνον δὲ ποῖος ἐξεπαίδευσε τρόπος
Εἰς αὖραν ἐλθεῖν μȣσικῆς εὐρυθμίας;
Ὡς τὴν πτερωτὴν ἐξαπλώσας πυκτίδα,
Τερπνὴν ξενȣργεῖ ταῖς ᾠδαῖς μελῳδίαν.
Καὶ τȣ̃τον οἶδα θαυμάσαι πολλῷ πλέον,
Ἢ γ' Ὀρφέα κρȣ́οντα μυθώδη λύραν.

Quo more Cygnus institutus est nouo
Venire ad auram Musici modulaminis?
Hic dum tabellam aligeram in aëra explicat,
Laetum per ipsum perficit mire melos.
Mirabilior hinc mi videtur Orpheo,
Qui fabulosam concrepat testudinem.

Gregorius Theol. I. ad Celeusium, apologum lepidum narrat de certamine Cygnorum et hirundinum: ἐπέσκωπτον αἱ χελιδόνες τῶν κύκνων τὸ μὴ ἐθέλειν ὁμιλεῖν τοῖς ἀνθρώποις, μήτε δημοσιεύειν τὴν μȣσικὴν, ἀλλ' ἀμφὶ τȣ̀ς λειμῶνας διάγειν, καὶ τȣ̀ς ποταμȣ̀ς, καὶ τὴν ἐρημίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ βραχεῖα μὲν ᾄδειν· ἃ δὲ καὶ ᾄδοιεν, ᾄδειν ἐν σφισὶν αὐτοῖς, ὥσπερ αἰσχυνομένȣς τὴν μȣσικήν· ἡμῶν δὲ, ἔφασαν, αἱ πόλεις καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ θάλαμοι· καὶ περιλαλȣ̃μεν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτοῖς διηγȣ́μεθα. his ab hirundinibus obiectis respondent olores: ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἕνεκεν ὧν, ὦ αὗται, κἂν εἰς τὴν ἐρημίαν ἀφίκοιτό τις, ὥστε ἀκȣ̃σαι

τῆς μȣσικῆς, ὅταν ἀνῶμεν τῷ ζεφύρῳ τὰς πτέρυγας, ἐμπνεῖν ἡδύ τι καὶ ἐναρμόνιον· ὥςε, εἰ μὴ πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ᾄδομεν, ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ τȣ̃το κάλλιςόν ἐςιν ἡμῶν, ὅτι μέτρῳ φιλοσοφȣ̃μεν τὸ μέλος; καὶ ȣ̓κ ἀναμιγνύομεν θορύβοις τὴν μȣσικήν.

vlt. Demoſthenes diſcedens Athenis in exilium, manibus ad vrbis arcem protenſis, in haec verba erupiſſe dicitur: Ὦ δέσποινα πολιὰς, τί δὴ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χαίρεις θηρίοις, γλαυκὶ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ. *O hera, vrbis patrona, curnam tribus ferociſſimis gaudes belluis, Noctua, et Dracone, et populo?*

373. 13. Τὸν ἰξὸν] Baſilius magnus X. εἰς ἑξαήμερον, de puerili aucupio per viſcum: ἔςιν ἰδεῖν παῖδα ἀδολεσχεῖν καλάμȣς καλάμοις ὑποβάλλοντα, καὶ κατὰ τὸν ἄκρον τῶν καλάμων, ἰξὸν προσαρτήσαντα· εἶτα λανθανόντως, διὰ τῶν κλάδων καὶ τῶν φύλλων κλέψαντα τȣ̃ ἰξȣ̃ τὴν παρȣσίαν, καὶ ἀπομετεωριζόμενον τὸ ὄμμα τȣ̃ ὀρνέȣ τηρήσας, μικρᾷ προσψαύσει ἐκράτησε τὸ ἀεροπορȣ̃ν, τὸ διὰ τȣ̃ αἰθέρος φερόμενον πτηνὸν, δέσμιον ἰξῷ ἤγαγε. Capis ex his, cur Dio vocet viſcum φάρμακον ἄφυκτον; an potiora nobis ſuggererent deſiderata Oppiani ἰξευτικά. vide apologum iteratum inf. orat. lxxij. Vol. II. p. 387. vlt. vbi δρῦς dicitur φυτὸν ἰξὸν πεφυκὸς φέρειν, πτηνοῖς ὄλεθρον.

375. 8. Οὐ μόνον πλȣ́τῳ, φασὶν, ἀρετὴν καὶ κῦδος ὀπηδεῖν] Heſiodium eſt παροιμιῶδες, ex I. ἔργων:

— πλȣ́τῳ δ᾽ ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.

hoc ſi interpres animaduertiſſet, ita potius expreſſiſſet:

Diuitias virtus pulchras comitatur honorque.

Hinc decantata Callimachi clauſula Hymni in Iouem:

Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο· δίδυ ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Nec virtus sine re, nec res virtutis egena,
Augustos homines fecit. Virtutem et opes da.

376. 7. illud ἀχρηστον ὀρνιθοθήρ. infra castigate scriptum, or. lxxij, Vol. II. p. 388. 14. de iisdem noctuis: οὐδὲ ἑαυτὰς δύνανται οὐδὲν ὠφελεῖν· οὐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο δεδεμέναι καὶ δουλεύουσαι.

377. 1. Ὄχλον πολὺν ἀθροίζων πρὸς αὐτόν] Deliciae Sophistarum, ὄχλου περίστασις: vnde φίλοχλοι dicti, quasi plebicolae, vt Timon Anaxagoram ὀχλοαρέσκην vocitabat De his idem Basilius, VIII. εἰς ἐξάημπῶς ἐοίκασι τοῖς ὄμμασι τῆς γλαυκὸς οἱ περὶ τὴν ματαίαν σοφίαν ἐσχολακότες.

22. Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον Ἔμμεναι] Hom. in Epilogo orat. Telemachi ad procos, Odyss. A.

vlt. Χρὴ δὲ ἐὰν ὑμᾶς βραχεῖ, ὅ, τι ἂν ἐπίῃ μου, τούτο ἕπεσθαι] Adde πρόθεσιν necessariam, e Cod. Reg. et stabili coniecturam nostram: χρὴ δὲ ἐᾶν ὑμᾶς ἐν βραχεῖ ὅ, τι ἂν ἐπίῃ, τούτῳ ἕπεσθαι. quod sequitur, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐξῆκα ἀλώμενος, in Reg. concise, καὶ τὸν ἄλλον ἐξῆκα ἀλ. hoc autem membrum parenthesi inclusum ab interprete praetermissum restitui, ideoque asterisco notaui: non quod de integritate dictionis Graecae et probo Attice loquendi modo ambigerem.

378. pen. Εὐθὺς τοῦ Ἴστρου καὶ τῆς Γετῶν χώρας ἢ Μυσῶν, ὥς φησιν Ὅμηρος] Eandem veniam, quam Dio petit hic ab auditoribus suis, aequum est vltro concedere interpreti, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, ἐὰν φαίνηται πλανώμενος, καὶ ἀλώμενος: nam facilis hic lapsus fuit, in lubrico voculae Γετῶν male distractae.

ab

ab hoc tamen ſcopulo ſibi cauiſſet, ſi affinem huic locum auctoris praeuidiſſet ſerm. LXXII. περὶ σχήματος, Vol. II. p. 383. 2. ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνθρώπους τοὺς μέν τινας πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρακῶν τινες, τῶν Γετῶν λεγομένων: vbi etiam impegit interpres, δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν, male ſuppreſſo nomine Getarum. Martianus Heracl. περιηγήσει extrema:

Περὶ τὴν ὑπωρείαν δὲ τοῦ καλουμένου
Αἵμου πόλις ἐςὶ λεγομένη Μεσημβρία,
Τῇ Θρακίᾳ Γετικῇ τε συνορίζουσα γῇ.

379. 4. quid intelligas per εὔφημον πρεσβείαν? an genus legationis minus ſeriae, ſed honorifica appellatione decoratae, qualis apud Romanos fuit ea, cui nomen liberae? at cur addit τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συνεχομένων? an vlla legatio volubilitate linguae et ſonitu verborum inani perficitur? quo nihil tam eſſe furioſum cenſet orator Rom. nulla praeſertim ſubiecta ſententia vel ſcientia. At enim πρεσβεία οὐ μόνον εὔφημός τις, ἀλλὰ καὶ συμμαχικὴ καὶ ἀξιόλογος μάλιςα καὶ ἔμπρακτος, ἀπὸ γλώττης συνέχεταί πως. legationis, hoc nomine dignae, quaeque non tam curioſitate, quam neceſſitate, ſuſcipitur, hoc opus, hic labor eſt, vt, quod orat, exoret, interprete lingua, et Mercuriali virga. nonne dignus hic aſſiduo vindice nodus?

11. Reg. αὐτός τε καὶ τ. et mox ἀντιπτώσει contraria, ἱππεύειν ἐπιςάμενον, οὐ. quae ſi ferenda, non praeferenda ſunt.

12. Γυμνὸς ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ᾽ ἔχεν ἔγχος] Interpres ſermone ſoluto, non ἐμμέτρως, vt fecimus, verterat, nec fortaſſe agnouerat verſum Homericum ex XX. Iliad. de Lycaone inermi ab Achille depreheſo:

Τὸν δ' ἄρ' ἐν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, ἐδ' ἔχεν ἔγχος
(Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρώς,
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα.)

duo posteriores verf. lutem his Dionis verbis adferunt: ἐ μὴν ἐδὲ ἀποβαλὼν ὅπλον ἐθέν.

380 18. Scriberem potius, vt in Regio Cod. φερόμενος ὁ ῥάθυμος ἀτ·

384. 1. Περὶ δὲ θεῶν τῆς τε καθόλε φύσεως καὶ μάλιστα τῦ πάντων ἡγεμόνος, πρῶτον μὲν καὶ ἐν πρώτοις δόξα καὶ ἐπίνοια κοινὴ τῦ σ.] Cicero, in exordio I. de Diu. et de N. D. Iustinus philosophus et Martyr, περὶ τῆς τῦ Θεῦ μοναρχίας, hoc probare instituens ita orditur: τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοκαταρχὴν συζυγίαν συνέσεως καὶ σωτηρίας λαβέσης, εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, θρησκείας τε τῆς εἰς τὸν ἕνα καὶ πάντων δεσπότην παρεισδῦσα: et paulo post καθολικὴν δόξαν hanc appellat. Quibus haec Arnobii lib. I. adu. gent. respondent: *Si omnes concedimus, vnum esse principem solum, quem nulla res alia vetustate antecedat, post illum necesse est cuncta et nota esse et prodita, et in sui nominis prosiluisse naturam.* itemque haec B. Cypriani ad Cornelium P. M. *Nisi ad vnum cuncta respicerent, discordia et infinitate cuncta turbata voluerentur in Chaos, et repugnarent et colliderentur in se discordes materiae; nisi omnibus effectoris auctoritas imperaret, et vnius Monarchia potestatis, vniuersitatis causas et efficientias ordinaret.*

Plutarch. de vi huius de nat. D. opinionis: πόλις ἂν μοι δοκεῖ μᾶλλον ἐδάφε χωρὶς, ἢ πολιτεία, τῆς περὶ θεῶν δόξης ἀναιρεθείσης, παντάπασι σύστασιν λαβεῖν, ἢ λαβῦσα τηρῆσαι. *Vrbs nimirum potius sine solo*

lo subsistere posse videatur, quam Reip. genus vllum constitui aut conseruari, sublata illa de Numine opinione. Empedocleum est oraculum:

Ὄλβιος, ὃς θείων πραπίδων ἐκτήσατο πλȣ̃τον·
Δειλὸς δ', ᾧ σκοτόεσσα θεῶν πέρι δόξα μέμηλεν.

4. Reg. λογισμῷ γ. suspectum. iam vero τὸ ἄνευ θνητȣ̃ διδασκάλȣ καὶ μυςαγωγȣ̃, firmatur his perelegantibus Clem. Alexand. verbis, in VI. ςρωμ. ȣ̓κ ἐχέγγυοι διδάσκαλοι περὶ Θεȣ̃ λέγοντες ἄνθρωποι, καθὸ ἄνθρωποι· ȣ̓ γὰρ ἀξιόχρεώς γε ἄνθρωπός τε ὢν, καὶ περὶ Θεȣ̃ τἀληθῆ λέγειν, ὁ ἀσθενὴς καὶ ἐπίκηρος, περὶ τȣ̃ ἀγεννήτȣ καὶ ἀφθάρτȣ, καὶ τὸ ἔργον περὶ τȣ̃ πεποιηκότος. dixit autem ἀναγκαίαν καὶ ἔμφυτον δόξαν καὶ ἐπίνοιαν, quatenus τὸ ἔμφυτον αἰεὶ ὡσαύτως ἔχει, quod potissimum genus est ἀναγκαίȣ, Aristot. XI. pr. Phil. vnde illud: *Naturam expellas furca;* quo non abludit iocus Aristoph. in Thesmoph. ὅμοια γὰρ ποιεῖ ἀνάγκη τῇ φύσει.

7. ξυγγένειαν τὴν πρὸς θεὸν intelligit, de qua Palto in Timaeo, et Chio Matridis f. ep. ad Clearchum Tyr. in praeceptis Ἡσυχίας· ἐμοὶ χρώμενος δικαιοσύνην ἤσκησας, καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω, καὶ θεὸν ἔμαθες, καὶ τὴν σεαυτȣ̃ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενεώσω.

9. Τȣ̀ς πρεσβυτάτȣς καὶ παλαιοτάτȣς· ἅτε γὰρ ȣ̓ μακρὰν ȣ̓δ' ἔξω τȣ̃ θείȣ διῳκισμένοι, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ μέσῳ πεφυκότες ἐκείνῳ, κ.] ex his Platonis de Vniuers. πειςέον δὲ τοῖς εἰρηκόσιν ἔμπροσθεν, ἐκγόνοις μὲν θεῶν ȣ̓̃σιν, ὡς ἔφασαν, σαφῶς δέ πȣ τȣ̀ς αὐτῶν προγόνȣς εἰδόσιν. Cic. *Credendum nimirum est veteribus et priscis, vt aiunt, viris, qui se progeniem Deorum esse dicebant: itaque eorum vocabula nobis prodiderunt: nosse autem generatores suos optime poterant.* Idem Clem. Alex. IV. ςρωμ.

385. 13. In Reg. πῶς ἂν ἀγνῶτες εἶναι. ita exaratum est, vt pareant vestigia inductae alterius vocis. Iust. περὶ μοναρχ. ἐξ ὧν γὰρ οἱ πάνυ τὰς τῶν εἰδώλων θρησκείας νόμον τοῖς πολλοῖς παρέδωσαν, μαθόντες ἐξ αὐτῶν ἀγνῶτες νῦν ἐλεγχθήσονται ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς ποιητῶν. potior vsus τοῦ ἀγνῶτος apud Euripid. Iphig. in Aul.

Ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
Βίον ἐξεπέρασσ' ἀγνὼς, ἀκλεής.

19. Reg εὐπορήσαντος, non antefero. caeterum haec ῥῆσις ab Antiphonte Athen. illustratur, ἐν κατηγορίᾳ φόνου, de prouidentia Dei in alendo conseruandoque homine: ὁ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, τοὺς πρώτους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν τροφέας τε, καὶ παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς γηραιοῦ τελευτῆς.

386. 4. In Reg. membranis dilucidius scribitur: ἅμα δὲ δρόσῳ γλυκείᾳ, καὶ ν.

9. Ἀεί σφισι θηλῆς ἐγκειμένης] Interpr. legerat τιτθῆς, vel τιθήνης. nec tamen recepta lect. damnanda, θηλῆς, μαστοῦ, de papilla mammaue lacte distenta pusis incumbente.

12. Reg. ὄχλου βαρέως υ.

390. 1. Reg. σοφ. γενόμενοι τ.

12. Θεὰν πρ.] in eod. Cod. θεὸν πρ. contra Stilponis sententiam in apologia ad Areopagitas, μὴ εἶναι Ἀθηνᾶν θεὸν, ἀλλὰ θεάν· θεοὺς δὲ εἶναι τοὺς ἄρρενας.

391. 10. In Reg. ἔνθα ἂν ὁρμήσῃ τ. vsitato more. vis autem τοῦ ὁρμῆσαι scite ab Hesychio per προθυμεῖσθαι, φέρεσθαι, a vett. gloss. per ἐπέρχεσθαι et *impetum facere*, *ruere*, *petere*, declaratur; omnium pulcherrime a poëta Lat. his vers.

Vt

Vt cum carceribus sese effudere quadrigae,
Addunt in spatia, et frustra retinacula tendens
Fertur equis auriga, nec audit currus habenas.

pen. clarior erit sensus, si legatur: ȣ̓ κατὰ πολλῶν σύςασιν, vel ȣ̓κέτι κατὰ τὴν πολ. σύς. de notitia non populorum solo consensu firmata.

vlt. Πάνυ ἰσχυρὰν καὶ ἀέννaον ἐκ π.] refer ad πρώτην πηγὴν, fontem propositum; vt obuersaretur oculis istud Pythagoreorum: Παγὰ ἀενάȣ φύσεως.

392. pen. Λέγω δὲ τȣ́τȣ μὲν ἑκȣσίȣ κ.] Caede superflua, λέγω δὲ τȣ̃ μὲν ἑκ. statim sequentia sic interpunge: καὶ τρόπον τινὰ προειδόσιν αὐτοῖς, αἵ τε προστάξεις κ.

393. vlt. Ὃν καὶ πατρῷον Δία καλȣ̃μεν οἱ τῆς Ἑλλάδος κοινωνȣ̃ντες] Regius: πατρ. Δία καλȣ́μενον, οἱ τ. non ferendum: nisi adiunxeris σεβόμεθα, aut quid ἰσόῤῥοπον. vim τȣ̃ πατρῴȣ Διὸς Plato in Tim. Synesius ἐν Φιλαδέλφοις aperiunt. Pindarus Olympionic. XIV. ἀέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμάν.

394. 9. Τὸ πρεσβύτερον καὶ ξυγγενές] D. Paulus in concione ad Athen. Act. XVII. docuit, nos γένος ὑπάρχειν τȣ̃ Θεȣ̃, ὡς καί τινες τῶν ποιητῶν εἰρήκασι· τȣ̃ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. Idem Chio ad Clear. μόνοις εὐκαιρεῖν τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτȣ̃, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συγγενὲς ἄγειν· συγγενῆ δὲ τῷ θείῳ τὰ θεῖα.

ib. Ἔτι δὲ αἴτιον ζωῆς καὶ τȣ̃ εἶναι] Plato in Cratylo hanc τȣ̃ Ζηνὸς notationem tradit, et τȣ̃ Διὸς, δι' ὃν τὰ πάντα. haec ἀῤῥήτῳ τετραγραμμάτῳ proprie congruunt.

13. Τίνων εὐεργετῶν χρέος ὀφειλόμενον κελεύȣσι μὴ ἀνέκτιτον ἐᾶν] Xenophon lib. II. ἀπομνημ. ὑπὸ τίνων εὕροιμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένȣς, ἢ παῖδας ἀπὸ γονέων.

νέων. etc. in oracul. Euang. κατὰ Λȣκαν, XXII. οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύȣσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξȣσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλȣνται. hic χρέος ὀφειλόμενον dixit, vt poeta τέλος ὀφειλόμενον. ſcripſimus ἀνέκτιτον, non, vt vulgo in editis et membranis, ἀνέκτητον, quod barbarum eſt.

pen. ὧν λόγων τινὰ εἰκὸς ἔχειν ἄξιον ἔχων] haec perturbata in ordinem adducere coniectura nitebamur. In Reg. ſic exarantur: ὧν λόγων τινὰ εἰκότως ἔχειν· ἄξιόν ἐ. ſubiret alicui ſcribere: τινὰ εἰκότως ἔχειν φροντίδα τȣ κατ' ἀξίαν συνεξανύειν καὶ.

396. 15. Καὶ ταῖς ἐπικειμέναις ἐνέχωνται ζημίαις· τόδε ὁρῶντες] emenda ζημίαις· τόδε. quod Plauto dicitur *onerari zamia*, ſiue *mulcta*. Quae mox ſubiiciuntur, ſcribere et interpungere praeſtat hoc modo: τὰ δὲ καὶ παρ' αὐτῶν εἰσέφερον· ἀντίτεχνοι καὶ ὁμότεχνοι τρόπον τινὰ γιγνόμενοι τοῖς ποιηταῖς· ὡς ἐκεῖνοι δι' ἀκοῆς, ἐπιδεικνύντες ἀτέχνως καὶ αὐτοὶ δι' ὄψεως. Atqui

Segnius irritant animos demiſſa per aures,
Quam quae ſunt oculis ſubiecta fidelibus.

399. 7. In Reg. membranis: καὶ ἐλέφας· ἔτι τε κυπαρίττȣ καὶ θύȣ, πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ μονίμην ὕλην καὶ ἀδιάφθορον, τροφῆς τε καὶ μισθῶν ἀνάλωμα, τοῖς ἐργασαμένοις ȣ̓κ ὀλίγοις, ȣ̓δ' ὀλίγον χρ. vt genit. κυπαρίττȣ καὶ θύȣ pertineant ad ἀνάλωμα.

16. δημιȣργῶν, ὡς μὲν ἡδὺ] Regius inſerit ȣ̓ν, ὡς μὲν ȣ̓ν ἡδὺ κ.

23. ὑπέχειν] Reg. Cod. ὑπάρχειν.

400. 4. πολλὰς ἀπαντλῆσαι, in optandi modo, R. C.

5. Καὶ ὅς δοκεῖ μοι κατεναντίον σὰς τῆσδε τῆς εἰκόνος, ἐκλαθέσθαι πάντων, ὅσα ἀνθρωπίνῳ βίῳ δεινὰ καὶ χαλεπὰ οἴεται παθεῖν] haec ita ſcribenda eſſe coniicio: ὅσα ἀνθρώπινος βίος δεινὰ καὶ χαλεπὰ εἰωθε

θε παθεῖν. Nulli vnquam ſimulacro ſignoue vis haec fuit, praeterquam effigiei aerei ſerpentis Dei mandato ſuſpenſi a Moſe, et in extrema vexillari haſta collati. in oraculis Num. cap. XXI. καὶ ἔστησεν ὄφιν ἐπὶ σημείου· καὶ ἐγένετο, ὅταν ὄφις ἔδακεν ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεπεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. Tertull. de Idololat. cap. V. haec autem Dionis σύνοψιν continent illorum Homeri verſ.

Ὃς τὸ καταβρώξειε, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὔκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν·
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθε ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.

qui mirus effectus eſt φαρμάκου μητιόεντος, quod medicamentum Polydamna Aegyptia Helenae dono dederat,

Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.
Luctum adimens, bilemque, malique obliuia gignens.

quae noſtra, non Naogeorgi, interpretatio eſt, Athenaei et Euſtathii expoſitioni conſentanea. Siquidem νηπενθὲς dixi *Luctum adimens*, οὐ μόνον ἐστερημένον τοῦ πένθους, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τὸ στερίσκον πένθους· ὅ ἐστιν ἄλυπον. *bilemque*, potius, quam *fel*, ἄχολον, τὸ ἀόργητον· ἄλλως μέντοι καὶ ἄχολα ζῶα τὰ μὴ ἔχοντα χολὴν, vt columba ἄχολος, *felle carens:* vnde ab Hebraeis nomen habuit. *malique obliuia gignens.* ἐπίληθον Ariſtarcho antepenacutum, ὡς ὄνομα οὐδέτερον, ὃ δηλοῖ τὸ ἐπιληστικὸν Aſcalonitae, τὸ ποιοῦν ἐπιλανθάνεσθαι.

402. 23. περὶ τούτων] In Reg. πέρα τούτων, non ἀτόπως, *vltra haec, praeter haec dogmata.*

406. 1. Ὄρη θεοὺς ἐπονομάζουσι, καὶ δένδρα ἀργὰ καὶ ἀσήμους λίθους] Libanius in clauſula συγκρίσεως ἀγροῦ καὶ πόλεως, agris et montibus Numina gaudere docet: ἔστι μὲν οὖν εὐδαιμονέστερον θεὸν ἰδεῖν, καὶ θεῷ

συγγε-

συγγενέσθαι· τέτων δὲ ἐν ἀγρῷ τις ἂν μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ πόλει, τύχοι· ἐπεὶ καὶ Ἡσίοδος ποιμαίνων ταῖς Μέσαις ἀνέτυχε, καὶ Φιλιππίδης ὕστερον πολλοῖς χρόνοις τῷ Πανὶ περὶ τὸ Παρθένιον ἔτυχεν.

408. 8. Στρεπτὴ γὰρ γλῶττ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι·

Παντοῖος δ' ἐπέων πελὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.

Haec aliter diſtinguuntur et ſcribuntur in editis Homeri Codicibus, Iliados XX. verba ſunt Aeneae ad Achillem:

— πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι
Παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακέσαις.

9. Κινδυνεύει γὰρ ἓν πὸ ἀνθρώπινον γένος ἁπάντων ἐνδεία γενέσθαι μᾶλλον, ἢ φωνῆς καὶ λέξεως] An hoc Heroico prouerbio locum dedit?

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις ἀπεραντολογώτερον ἀνδρός.
Nec modus in verbis homini eſt, nec terminus vllus.

Galenus aduerſus Iulianum. Proclus, περὶ τῆς Πλάτ. πολιτείας: ἑτέρες οἶδα τῶν Πλάτωνος φίλων, ἀμήχανον ὅσην ἀπεραντολογίαν ἐπεισάγοντας. Libanius in Declam. δυσκόλε λάλον γυναῖκα γήμαντος. Plutarch. περὶ ἀδολεσχίας.

11. λόγε μόνε κέκτηται θαυμαστόν τινα πλῦτον] palam eſt imitatum eſſe ex Empedocleo iam laudato:

Ὄλβιος, ὃς θείων πραπίδων ἐκτήσατο πλῦτον.
Felix, mentis opes diae qui condit apud ſe.

18. Δύναμις ἀνθρώπῳ περὶ λόγον ἐνδείξασθαι τὸ παραστάν] Reg. περὶ λόγε ἐνδείξασθαι. perperam. Sophocles in Oedipo Col. late hanc ἑρμηνευτικὴν δύναμιν extendit:

Τὰ

Τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ' ἢ τέρψαντά τοι,
Ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
Παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.

Flaccus ad Pisones restringit:

Format enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum: iuuat aut impellit ad iram,
Aut ad humum moerore graui deducit et angit:
Post effert animi motus interprete lingua.

pen. Ἡ δὲ τῶν ποιητῶν τέχνη μάλα αὐθάδης καὶ ἀνεπίληπτος] praeposuit αἰτιολογίαν pag. 407. antep. δαψιλὲς γὰρ χρῆμα ποίησις καὶ πάντα τρόπον εὔπορον, καὶ αὐτόνομον et Strabo lib. I. contra Eratosthen. ἡ ποιητικὴ δημωφελεστέρα, καὶ θέατρα πληροῦν δυναμένη, ἡ δὲ δὴ τοῦ Ὁμήρου ὑπερβαλλόντως. Maximus Tyrius, περὶ τοῦ, τίνες ἄμεινον περὶ θεῶν διέλαβον, ποιηταὶ, ἢ φιλόσοφοι, vbi describit poeticam: ποιητικὴ τί ἄλλο, ἢ φιλοσοφία, τῷ μὲν χρόνῳ παλαιὰ, τῇ δὲ ἁρμονίᾳ ἔμμετρος, τῇ δὲ γνώμῃ μυθολογική. Adi Platonem, de Rep. Aristot. περὶ ποιητικῆς. Tullium pro Archia. Basilius M. 1. ὁμιλίᾳ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ψαλμῶν, quid aliud innuit per ψυχαγωγίαν ἐμμελῆ καὶ ἡδονὴν, σώφρονα λογισμὸν ἐμποιοῦσαν.

Quod autem interpres τέχνην ἀνεπίληπτον *artem incorrigibilem* exponit, pro *inculpata et omni reprehensione carente*, non laudo. Homerus eadem notione Heroas plerosque omnes ἀμύμονας nuncupat, qua suam Rhapsodiam voluit esse ἀμύμονα. B. Ioannes Chrysostomus, II. concione in Iobum, Graece nondum edita, quod sit discrimen ἀνεγκλήτου et ἀμέμπτου pulchre explicat, hoc χρυσορρήμονοι λόγῳ· Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἄμεμπτος. οὐ μικρὸν τὸ ἐγκώμιον· βασάνισον τὴν λέξιν, ἵνα θαυμάσῃς τὴν πρόθεσιν· ἄλλο ἐστὶν ἔγκλημα, καὶ ἄλλο μέμψις. ἔγκλημα μὲν γὰρ ταῖς βαρυτάταις ἐπάγεται τῶν ἁμαρτιῶν· ἡ δὲ μέμψις ἐπὶ τῶν κου-

φοτά-

φοτάτων γίγεται πταισμάτων· ἠθέλησεν ἔν δεῖξαι ὁ συγγραφεὺς, ὅτι ἐ μόνον ἐγκλημάτων μακρὰν ἦν ὁ δίκαιος, ἀλλὰ καὶ μέμψεων· ἐδεὶς γὰρ αὐτῷ ἐνεκάλεσεν, ὡς μεγάλα δράσαντι· ὅπε γε ἐκ ἐμέμψατο, ὡς μικρὰ πράξαντι.' hunc aurei fluminis diuinae eloquentiae riuulum fas fuerit in Latium deducere: *Fuit hic vir irreprehensus. non vulgare nec tralatitium hoc elogium est. Examina vocabulum, vt admireris propositum. aliud est* crimen, *et aliud* reprehensio; *etenim* crimen *grauissimis peccatis inducitur*, reprehensio *errori et leuissimo contingit. Voluit igitur historiae sacrae scriptor ostendere, virum iustum non a criminibus solum alienum fuisse, verum etiam ne minimae quidem reprehensioni obnoxium.* Ergo ars Poët. θεόληπτος, quidni ἀνεπιλήπτε, ἀμύμονος, ἀνεγκλήτε, ἀμέμπτε, laudes sibi, iudice Dione, arroget, vel suo iure vindicet? Chrysostomia illa si minus ad superciliosorum palatum faciunt, meo certe et φιλοχρυσοςόμων sapiunt.

410. 2. Καναχάς τε καὶ βόμβες, καὶ κτύπον, καὶ δὖπον, καὶ ἄραβον, κτ.] haec et caetera ὀνοματοποιηθέντα fictaque nomina, quibus sermonem patrium ditauit Homerus, interpres Latina facere neglexerat: hoc intentatum relinquere nolui, nec operae parcere nonnullis profuturae. Catullus in Thetidis et Pelei nuptiis partem horum expressit, hoc loco:

Plangebant alii proceris tympana palmis,
Aut tereti tenues tinnitus aere ciebant.
Multi raucisonis efflabant cornua bombis:
Barbaraque horribili stridebat tibia cantu.

itemque ποταμὲς μορμύροντας, βοῶντα κύματα καὶ χαλεπαίνοντας ἀνέμες, hac plusquam gemmea ecphrasi signauit:

'*Hic qualis flatu placidum mare matutino,*
Horrificans Zephyrus procliues incitat vndas,

Auro-

Aurora exoriente, vagi sub lumina Solis:
Quae tarde primum clementi flamine pulsae
Prociduum leni resonant plangore cachinnum:
Post vento crescente, magis, magis increbrescunt.

βέλη κλάζοντα, vt et οἶστοί·

Ἔκλαγξαν δ' ἄῤ ὀϊστοὶ, ἀπ' ὤμων χωομένοιο·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Mirum etiam hic Dioni non succurrisse, τὸ

Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.

412. 5. Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει] Hic versus Iliad. Δ. illum subsequitur:

Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα Οὐρ.

Eodem Virg. interprete:

Parua metu primo; mox sese attollit in auras.

Primum aemulatus est Callimachus in Cererem:

Ἴθματα μὲν χέρσῳ· κεφαλὰ δέ οἱ ἅψατ' Ὀλύμπῳ.

8. Σὺ μὲν οὖν, φήσεις, ὦ σοφώτατε τῶν ποιητῶν Ὅμηρε, πολὺ τῇ δυνάμει τῆς ποιήσεως, καὶ τῷ χρόνῳ προέχων] Haec in Reg. Cod. integriora paulo sunt, πολὺ τῇ τε δυνάμει κ. Libanius in Parasito ἀδείπνῳ horum imitatione scripsit: ὦ θειότατε ποιητῶν Ὅμηρε, πάντα μέν σοι σὺν ἀληθείᾳ πεποίηται. etc.

413. 8. Φίλιος καὶ ἑταιρεῖος· πρὸς δὲ αὐτοῖς ἱκέσιός τε καὶ ξένιος] de his θεοῦ ἐπωνυμίαις dictum est in I. de Regno: sed vnius potissimum Διὸς τοῦ μειλιχίου, *Iouis melliflui*, meminit Xenophon lib. VIII. K. ἀναβάσεως. vbi narrat, Euclidem vatem Phliasium pecuniis destituto nec ad rem attento praedixisse, ὅτι ἐμποδιός σοι ὁ Ζεὺς ὁ μειλίχιος.

416. 1. Ὅσον τε ἐν ἅπασι τούτοις στερεὸν ἔργμα] Interpres eodem significatu accepit, quo apud Hesiodum sumitur:

— ἐπ' ἔργματι τᾶτῳ ἄριςοι·

de solido septo potius intelligerem. sed nihildum habeo, quod accusem coniecturam meam, qua ἕρμα scribendum suspicabar: tametsi Regius Cod. editam lect. tueatur. Ioannes Chrysost. κατὰ τῆς εἱμαρμένης, ait, Dei prouidentiam in tanta rerum humanarum tempestate, ἀντὶ τᾶ ἕρματος, vice saburrae, esse: alioqui Mundus ἀνερμάτιςον πλοῖον foret.

20. Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον.

Ex Iliad. ἀσπιδοποιΐα, ad cuius exemplar poëta Lat. effinxit Aeneae armorum fabricam. huc vero spectant illa:

— fluit aes riuis, aurique metallum,
Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.

417. 3. Περί τε ἀγαλμάτων ἱδρύσεως] Maximum Tyrium super hac re consule, in διαλέξει, εἰ Θεοῖς ἀγάλματα ἱδρυτέον.

418. 4. Ἀλλ' ἐκεῖνο φροντίζων σκοπῶ, ὅτι
Αὐτόν σ' ὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.

Antequam Regius lib. in manus meas venisset, hanc praestantissimi sermonis pulcherrimam perorationem miserrimis modis a librariis et interpretibus hactenus acceptam Deo dante restitueramus, vt hic edita est; felicius etiam, quam in Regio Cod. in quo priscae vestigia mendae remanserant. Vt igitur Homericus Vlysses patrem Laërtem annis et pannis obsitum affatur, Odysseae vltimo:

Non multus te cultus habet, sed dura senectus
Vexat, dum squalles, hoc foedo indutus amictu;

sic enim nunc interpretari libuit: iisdem plane verbis Dioni visum est compellare Iouem Phidiae deuigescentem,

tem, et a parcis cultoribus neglectum, paeneque obsoletum,

Tantum aeui longinqua valet mutare vetustas.

tametsi Plinius lib. VII. cap. XXXVIII scribat, *Phidiae Iouem Olympium quotidie testimonium perhibere*, De eod. Valer. Max. cap. VII. lib. III.

AD XIII. DE EXILIO, ATHENIS HABITAM.

In Photii ὑποθέσει in Dionis διάλεξιν, quam Athenis habuit περὶ Φυγῆς, pauca quaedam a Scholiographo Regii Cod. variata sunt; sic enim scripsit, vel exscripsit: Ὁ προκείμενος λόγος διέξεισιν, ὅτι οὐδὲν ἡ φυγὴ χαλεπόν· καὶ ὅτι πλοῦτος μὲν καὶ δόξα καὶ δυναστεία θᾶττον ἀπὸ τῶν ἐχόντων εἰς τοὺς οὐδ' ἐλπίσαντας μεταφέρει· τὸ δὲ φιλοσοφεῖν, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀσκεῖν διὰ βίου τὸ κτῆμα-καλὸν, καὶ ἀποιχομένοις συνέπεται. In sententia nihil mutatum. videsis interpretationem nostram Photii excerpt.

419. 5. In Regio scribitur: σκοποῦσιν ἐκ τούτου τοῦ πράγματος, οὗ πυνθ. καὶ δὴ ταῖς μὲν αὐτῶν φασὶ γίνεσθαι κοῦφον· ταῖς δὲ βαρύ· ὡς μ. vt pertineat ad δαιμόνιον, de quo sequitur mox: καὶ γῆρας δὲ καὶ νόσος, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. statim: κατὰ τὴν τοῦ πράγματος διαφορὰν, ἐλαφρύνοντος τοῦ δαιμονίου τὸ βάρος. deinde sic emenda, et interpunge: Ὀδυσσέως τε παρ' Ὁμήρῳ, κατοδυρομένου πολλάκις αὐτὸν, ἀνδρὸς ἥρωος, οὐδ·

420. 1. Ἐπεθύμει καπνὸν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ γῆς ἀνιέντα] Regius ἀνιόντα, castigatae. Ex Odyss. I.

Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης.

7. Πάλιν δ' αὖ παρ' ἑτέρῳ ποιητῇ τῶν ὕστερον, τὴν Ἠλέκτραν πυνθαν.] Sophoclem intelligit.

11. Πῶ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχει;] Quare φυγὰς dicatur τλήμων, Polynices declarat apud Euripidem in Phoenissis, cum Iocastae matri roganti,

— τί φυγάδι τὸ δυσχερές;
— *Quid insuaue est exuli?* respondet:
Ἓν μὲν μέγιστον· ὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
Hoc maxime, fiduciam quod nullam habet.
Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως τόπον.

Quid est ἐλεεινῦ in hoc responso?

Non vrbis vnius perit fixus loco.

nisi minorem seu mediam capitis diminutionem denotet, eius, qui ciuitatem quidem amisit, sed libertatem retinuit: vt νομίζειν sit *statuere*, vel *habitare*. Ita de Maximo iocatur Martialis, ὐχ ἕνα νομίζοντος πόλεως τόπον:

Dic, vbi conueniam; dic, qua te parte requiram?
Quisquis vbique habitat, Maxime, nusquam habitat.

vt φθείρεσθαι sit etiam *nusquam habitare*, licet de eo potius dicatur, cui aqua et igni interdictum fuerit.

15. Ἦπυ σπανίζει τῦ καθ' ἡμέραν βίυ] Interpretis versus immodulatus est: ad imitationem tamen hendecasyllabi Martialis effictus, lib. III. Ep. LXV.

Leuis dropace tu quotidiano.

an modulatior hic esset?

Quotidianus suppetitne illi cibus?

O καθ' ἡμέραν βίος, qui ἐφήμερος, et in oracularibus criptis ἐπιύσιος, ἢ ἐπιών, ab Euripide in eod. dramate fbsolute βίος, et ὁ ἐπ' ἦμαρ:

Πόθεν δ' ἐβόσκυ, πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;
Ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' ὐκ εἶχον ἄν.
At victus unde; priusquam haberes coniugem?
Modo in diem satis; modo haud quicquam fuit.

quod

quod hic aliis verbis, eadem mente concipitur:

Ἔχει μὲν, ἀσθενῆ δὲ, ἅτε φεύγων ἀνήρ.

Habet quidem cibum, at leuem, vt vir exulans.

421. 3. Ὅτι Κροίσῳ τῷ Λυδῶν βασιλεῖ συνεβούλευσεν Ἀπόλλων, συμβάντος τινὸς, φεύγειν ἑκόντα, καταλιπόντα τὴν ἀρχὴν, κ.] sic interpungendum. Herodot. lib. I. ἐπηρώτα δὲ τάδε χρηστηριαζόμενος· εἴ οἱ πολυχρόνιος ἔσται ἡ μουναρχίη. Croeso ab Apolline percontanti, An diuturnus sibi principatus foret, oraculum istud τρίστιχον editum est; quo audito, πολλόν τι μάλιστα πάντων ἥσθη, ἐλπίζων, ἡμίονον οὐδαμὰ ἀντ' ἀνδρὸς βασιλεύσειν Μήδων.

24. Εἰς θεοῦ βαδίσαντα χρήσασθαι συμβούλῳ ἱκανῷ, κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος Ἑλλήνων] In Reg. χρήσ. συμβούλῳ ἱκανῶς, κατὰ τὸ π. Deum vocari σύμβουλον ἱκανὸν, consultorem idoneum, rectius est, nec video, quid causae fuerit, cur interpres spreuerit hoc epithetum. hunc autem priscum Graecorum morem Xenophon obseruat, III. ἀναβάσεως, vbi Socrates ei suasisset ἐλθόντι εἰς Δελφοὺς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας.

422. 4. Οὐ ῥᾴδιον συμβαλεῖν] Regius συμβάλλειν.

9. In Actis Apost. cap. V. οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.

14. Scribitur in Reg. οὐ ποιητέον, τούτου τοῦ θεοῦ κελ. vt 423. 2. τούτου τοῦ ὀνόματος τυχεῖν. statim ἐδοκοῦντο δέ μοι πάντες ἄφρονες, pro ἐδόκουν· quod praestat.

15. Καὶ οὐδεὶς οὐδὲν ὧν ἔδει πράττειν, οὐδ.] hoc παραγραμματισμῷ gaudet Plato: φθόνος οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς οὐδενὶ ἀγαθῷ ἐγγίγνεται.

424. 6. Ἐνίοτε δὲ ὑπὸ ἀπορίας ἐφερόμην ἐπί τινα λόγον ἀρχ.] Regius: ὑπὸ ἀπορίας οἷα ἐπί τινα λόγον ἀ. melius eſt vtrumque retineri, ἐφερόμην οἷα ἐπί.

425. pen. Regius hoc modo: ὃ σπουδαιότερον ἡγεῖσθε τῶν χρημάτων, καὶ τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγατράσι, καὶ γυναιξὶ, καὶ ἀδελφοῖς, κ. φ. quae caſtigatiora parent, ex eo, quod illud, καὶ τοῖς ἀνθρώποις, plane ſuperuacuum; iſtud vero καὶ τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγ. ſuo loco poſitum eſſe conſtet.

428. 7. καὶ μὴν ὁ Θάμυρίς γε, εὖ μάλα ἐπιστάμενος κιθαρίζειν, κ.] Ex his Hom. 11. Iliad.

Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι, Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο.
Αἱ δὲ χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.

Quorum interpretem ἐχέγγυον Statium ſiſtam, IV. Theb.

— *Getico quos flebile vati*
Dorion. hic fretus doctas anteire canendo
Aonidas, multos Thamyris damnatus in annos
Ore ſimul citharaque. (quis obuia numina temnat?)
Conticuit praeceps.

Lactantius in haec verba:

— *longos damnatus in annos*

Ore ſimul citharaque: *Optime*, inquit, *poëta Homeri ambiguum verbum poſitum intellexit, de hoc ipſo, quod accentus commutatione ſignificauit, non coecatum lumine; ſed eum, cuius ſit damnatum ingenium, vt nec chordarum gloriam, nec vocis ſonum inferret.* Nugae. quaſi πηρὸς ambiguum verbum eſſet, et Attico more, πῆρος,

ϱος, circumflexa penult. aliud significaret: quod nec Didymus probat, qui πηϱὸν κατά τι μέϱος σώματος βεβλαμμένον, *aliqua corporis parte mutilum*, interpretatur, nec Eustathius agnoscit, qui exponit, παθόντα τὴν ὅϱασιν, *acie laesa*, *excoecatum*; cuius interpretationis assertor et vindex est Dio noster, siquidem expressis verbis ait: ἐτυφλώθη διὰ τοῦτο. quid igitur? Statius a Dione non stabit? quidni? et quis non facile admittat *damnatum ore*, πεϱιφϱαστικῶς καὶ συνεκδοχικῶς, tam de oculis, quam lingua, capto dici? Quocirca Merula voce etiam meruit damnari, qui in istud Ouidian.

Tu licet et Thamyram superes, atque Orphea cantu,

temere affirmat, Latinos tantum, non item Graecos, Thamyrin a Musis occoecatum scripsisse. Plutarchus, ὅτι οὐδὲ ζῆν ἐστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουϱον: Θαμύϱας πεϱὶ ἄλλα μουσοποιεῖ.

430. 1. Ὥσπεϱ οὖν εἰ δύο ἀνθϱώπω οὐκ εἰδότε παλαίειν, ὅτε ἕτεϱος κα.] Quis non cernat, foedam hic labem esse? hanc vero Regius plane eximit, dum scribit: εἰ δύο ἀνθϱώπω παλαίειν οὐκ εἰδότε, παλαίοιεν, ὅ γε ἕτεϱος κ.

pen. Scribe, vt in Regio, ὡς οὐ δυναμένους ζ. Hoc ab interprete prudenter, opinor, vel ambiguae dictionis taedio, expositum non fuerat; quod quia iam negationis beneficio ad rem facit, reponendum. Cur enim ignaros et indoctos plerique omnes vituperent, ratio est, quod autument, illos recte viuere non posse; cum nec sciant recta, nec probent. Ineruditos vero esse censeant, eos, qui illa nesciunt, quae scientem vsu venit honestum probumque virum esse. sic autem dilucidius explicari puto haec auctoris verba, τοὺς ἀγνοοῦντας, ἃ ἔστιν εἰδότα, καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδϱα εἶναι. In eo genere est, et extremi ingenii, vt loquitur apud Liuium Minutius doctus ab Hesiodo:

Ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλε ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται.

qui neque ipse videt, quid in rem sit, neque alteri recte monenti obtemperat. Huc facit, quod Gregorius Naz. ἐν τῷ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπιταφίῳ scribit: Οὐκ- ἒν ἀτιμαςέον τὴν παίδευσιν, ὅτι τὧτο δοκεῖ τισιν· ἀλ- λὰ σκαιὧς καὶ ἀπαιδεύτους ὑποληπτέον, τὧς ὕτως ἔχον- τας εἶναι καθ' ἑαυτὧς· ἵνα ἐν τῷ κοινῷ τὸ κατ' αὐτὧς κρύπτηται, καὶ τὧς τῆς ἀπαιδευσίας ἐλέγχους διαδι- δράσκωσιν. *Doctrinae contemtores rudes et imperitos esse, et omnes sui similes esse percupere, quo in multitudine minus sua appareat inscitia.*

432. pen. Σωφροσύνην δὲ καὶ ἀνδρείαν καὶ εἰκ.] intellige τὸ εἶναι ἀγαθόν: vt pendeat sententia ab illis, quae praecedunt: ὅτι τὧτων μὲν ὐδὲν ἐςιν ἀγαθόν. siquidem solas virtutes, tam in moribus, quam in intelligentia positas, in bonis numerandas esse constat. hoc quia interpres non satis perceperat, nec liquido expresserat, idcirco eius interpretationem interpolare et polire praeprópere, dum ederetur, inductus fueram.

435. 9. Hos etiam ἀγαθῷ χρησμολόγῳ καὶ μάν- τει componere placuit Tullio 1. de Diuin. *vaticinantes per furorem, vt Bacis Boeotius et Sibylla Erythraea;* itemque Plutarcho, De virt. foem. in prooemio: τὰ Σιβύλλης λόγια τοῖς Βάκιδος ἀντιπαραβάλ- λεσθαι. Bacidis oracula memorant Herodotus in Vrania: Pausanias in Phocicis. Clemens Alexand. 1. ςρωμάτων, duorum Bacidum meminit: παρ' Ἕλλησι χρησμολόγοι συχνοὶ γεγονέναι φέρονται, ὡς οἱ Βάκιδες, ὁ μὲν Βοιώτιος, ὁ δὲ Ἀρκὰς, πολλὰ πολλοῖς προαγορεύ- σαντες. quid si etiam hic, vt in illo Clementis loco, scribatur καὶ Βάκιδες, vel Βάκιδι: numquid hoc congruentius iungetur cum his, ἀγαθῷ χρησμολόγῳ καὶ μάντει.

14. Ὥσπερ ὁ τὴν Πατρόκλου πυρὰν πολλῶν μὲν ξύλων] Iliad. ψ. verſ. 127.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντη παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην.

15. Πολλῶν δὲ σωμάτων καὶ ἐσθῆτος· ἔτι δὲ πιμελῆς καὶ ἐλαίου] verſ. 196. et ſeq.

— ἐκ δ' ἄρα πάντων
Δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας.

17. Παρακαλεῖ τοὺς ἀνέμους, σπένδων, καὶ θυσίαν ὑπισχνούμενος, ἐλθόντας ἐμπρῆσαί τε καὶ ἀνάψαι] Scribe e Regio θυσίας ὑπ. conuenienter his Homericis:

Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ· καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
Πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ, λιτάνευεν
Ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρὸν
Ὕλη τ' ἐσσεύοιτο καήμεναι.

AD XIV. DE LIBERTATE ET SERVITVTE. I.

Summam vtriuſque diſſertationis de ſeruitute et libertate ſubiiciam, vt a Scholiographo conciſe quidem deſcripta eſt, ſed non ita ieiune, vt a Photio: Τὴν δουλείαν οὗτος ὁ λόγος, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν, οὐ τύχης ἐπήρειαν γινώσκει· ἀλλὰ τρόπων διάθεσιν, βελτίονός τε καὶ χείρονος. *Hic prior et poſterior ſermo Seruitutem non quaſi inſultationum quandam fortunae agnoſcit: ſed morum potius compoſitionem, et affectum propenſionemque ad id, quod melius ac deterius eſt.*

Idem Tullius contra vulgi opinionem probare tentauit Paradoxo V. ὅτι οἱ σοφοὶ ἐλεύθεροι, καὶ οἱ μωροὶ δοῦλοι.

436. 1. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσι μὲν ἐλεύθεροι εἶναι μάλιστα πάντων] Huius enunciati ratio eſt apud IC.

quia Libertas iure naturali continetur. est autem, vt ait Seneca phil. Epist. 75. inaestimabile bonum, suum fieri. hic *μέγιςον τῶν ἀγαθῶν*. Plato, Ep. VIII. *ἐλευθερία ἔμμετρος οὖσα πανάγαθον*.

21. Ἡ γὰρ ἄγνοια τοιαῦτα ἐργάζεται τοὺς οὐκ εἰδότας· καὶ ἄν.] Plato in Ciuili: *τὸ ἄτοπον ἐξ ἀγνοίας ἀεὶ συμβαίνει*. Absurdi semper aliquid omnibus ex ignorantia contingit. idem *περὶ τοῦ ὄντος* ait: *τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐςὶν, ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης ψυχῆς, παραφόρου ξυνέσεως γιγνομένης, οὐδὲν ἄλλο πλὴν παραφροσύνη*. Philoni, Alleg. II. *νόσος χαλεπὴ ψυχῆς, ἀμαθία*.

437. 4. Τὸ ἐλεύθερον, φαῖεν ἂν ἴσως, τὸ μηδενὸς ὑπήκοον, ἀλλὰ πράττειν ἁπλῶς τὰ δοκοῦντα ἑαυτῷ] Cic. *Quid est enim libertas? potestas viuendi, vt velis?* Florentinus, l. IV. D. de statu hom. *Libertas est naturalis facultas eius, quod cuique facere libet; nisi si quid vi aut iure prohibetur.*

13. Ὁπόταν ἐκεῖνος κελεύῃ, αἰσχρὸν ἐ.] Regius, ἐκεῖνος κελεύσῃ.

438. 2. Κἂν δόξῃ ποτὲ τῷ ἰατρῷ τὸν κάμνοντα δῆσαι, παραχρῆμα ἐδέθη κ.] Ouid. de Rem. eodem sensu:

Vt corpus redimas, ferrum patieris et ignes?
Vt valeas animo, quicquam tolerare negabis?

et Georg. Pisidas *κοσμουργίας* vers. 1355. de libertate absoluta:

Ποίας δὲ καὶ τύχωμεν εὐελπιςίας,
Εἰ τοὺς ἰατροὺς τῆς γεώδους σαρκίου
Ἄγειν ἐῶμεν καὶ φέρειν τὰ σώματα,
Ὡς ἂν δοκῶσι, κἂν δοκῶσι χειρόνως·
Μηδὲν δὲ δῶμεν τῷ Γαληνῷ τῶν ὅλων,
Ψυχῶν ἰατρῷ, πρὸς φιλάνθρωπον τέλος
Τὸ σῶμα νεκρώσαντι τῆς ἁμαρτίας.

Qua

Qua praediti nos fuerimus fiducia,
Si terreo hoc medentibus corpusculo
Artus agendos et ferendos tradimus,
Quocunque libitum est, si vel in peius velint?
At nil Galeno demus illi maximo,
Qui curat animos, atque amore in nos suo
Peccato amicum corpus emori finit. etc.

Prudentius in Romano Martyre:

Laniena quando saeuit Hippocratica,
Viuum secatur vlcus, et recens cruor
Scapella tinguit, dum putredo abraditur.

10. Μὴ οὖν οὐ φῄς ἐλεύθερον εἶναι τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅτι πολλὰ καὶ ἀηδῆ ἑτέρου κελεύοντος ὑπομένει] Haec interpreti eiusue amanuensi incauto, vel minus attento, exciderant, quae, vt edita sunt, suppleuimus. Scholiastes τὸ μὴ οὖν interrogatiue dici probat ex Aristophane, ἀντὶ τοῦ ἆρα· ἔστι δὲ ἐρωτηματικὸν, ὡς ἐνταῦθα καὶ παρ' Ἀριστοφάνει· Μὴ οὖν τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο.

12. Οὐ γὰρ δήπου τῶν Περσῶν βασιλέα Δαρεῖον οὐκ ἂν ἔφης ἐλεύθερον εἶναι, ἐπειδὴ καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγεσίοις, τοῦ ἀστραγάλου ἐκχωρήσαντος, ὑπ.] Herodotus in Thalia id Dario contigisse commemorat post Oroetis caedem, vt in venatu equo delapsus, ita pedem intorserit luxaritque, vt talus e iuncturis amotus sit: καίκως ἰσχυροτέρως ἐστράφη· ὁ γάρ οἱ ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων. νομίζων δὲ καὶ πρότερον περὶ ἑωυτὸν ἔχειν Αἰγυπτίων τοὺς δοκέοντας εἶναι πρώτους, τούτοις ἐχρῆτο· οἱ δὲ στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι τὸν πόδα κακὸν μέζον ἐργάζοντο. horum Chirurgorum, a quibus Xerxes excarnificatus fuit, meminens Dio, Democedis Crotoniensis medici, a quo Rex persanatus est, nullam consulto mentionem facit: quia Dario illis tortoribus obtemperare durum erat ad-

modum;

modum; Democedi vero parere, lenia medicamenta post acria admouenti, perfacile, ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγοντι, vt Herodoti verba scribo, non ἠπιάματα.

17. Οὐδ' αὖ Ξέρξης ὁπηνίκα ἀναχωρῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ χειμαζόμενος ἐν τῇ νηΐ, πάντα ἐπείθετο τῷ κυβερνήτῃ] Idem Herodot. in Vrania. verum is gubernator Regem sibi adeo morigerum dictoque audientem habere, tum optasset, cum Xerxes in terram tandem egressus, ipsum, quod Regis quidem vitam seruasset, aurea corona donauit: quod autem Persarum plurimos perdidisset, securi percuti iussit. Egregium munus δωρήσασθαι χρυσέῳ στεφάνῳ, καὶ ἀποταμεῖν τὴν κεφαλήν.

439. 3. Ἀλλ' ἴσως ἐροῦσιν, ὅτι ἤτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτῶν συμφ.] Regius: ἐροῦσιν, ἤτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτ. amputato ὅτι, fortasse ad ταυτακισμὸν καὶ ὁμοιοτέλευτον vitandum.

440. 1. Οἱ δὲ λῃσταῖς λύτρα διδόντες] Scholiogr. λύτρα λέγεται τὰ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τινὸς διδόμενα πράγματα. *Redimiae.* MS. τὸ πάνυ τῶν παλ. δῶρα ἐπὶ ἐλευθερίᾳ τῶν αἰχμαλώτων διδόμενα. Homero ἄποινα· ῥύσια.

-- 3. Καὶ οὐ δήπου δοῦλοί εἰσιν ἤτοι] In Reg. καὶ οὐδέποτε δοῦλοί εἰσιν. non ita probum. Vlysses certe Ouidianus eo clariores maiores suos esse contendit, quod nullus esset —

— *in his damnatus et exul.*

mox προσωδίαν corrige: καὶ γὰρ μίαν ἡμέραν ἤδη τις λέγεσθαι δοῦλος. *Sunt quidam serui Poenae*, (ait Marcianus l. XVII. D. de Poenis) *vt sunt in metallum dati, et in opus metalli. et si quid eis testamento datum fuerit, pro non scriptis est; quasi non Caesaris seruo datum, sed poenae.* et Macer l. 12. D. eod. *hi, in quos animaduerti iubetur, quiue ad bestias dantur, confestim poenae serui fiunt.*

ſunt. τὸ confeſtim hic, μίαν ἡμέραν, ἐν ᾗ κρίνεται ἕκαστος. hodie neminem poenae ſeruum effici conſtat ex Nouellae XII. cap. 8.

442. 16. Theophraſto τὸ ἅπαξ, ἢ δὶς, παραβαίνουσιν οἱ νομοθέται. In hanc ῥῆσιν (ἄτοπον, εἰ ἐστιγμένος ἐλεύθερος ἔσται. cui opponitur: τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστάς) Philo in Paradoxo ὅτι πᾶς σπουδαῖος ἐλεύθερος, perdigno, quod cum his Dionis ſcriptis conferatur, τοῖς ἐκ τριγενείας στιγματίαις ἐλευθερίαν ἐπιφημίσαι, eleganter dixit, vt στίγματα, ſiue horrori, ſiue honori ſint, non abhorrere a libertate probaret.

443. 4. Εἰ δέ γε ἀκηκόεις, ἠπίστω ἄν, ὅτι καὶ δεδεμένον ἐστὶν εἶναι βασιλέα πε.] Interpres male accepit τὸ ἠπίστω, quod imperfectum eſt τοῦ ἐπίσταμαι, et alienum eſt ab ἀπιστεῖν. mens auctoris eſt: *At certe, ſi audiuiſſes, ſcires vtique, Regem in vinculis et cuſtodia manere poſſe.*

IN XV. QVAE EST II. DE SERVITVTE ET LIBERTATE.

Ex hac διαλέξει conſtabit, quam vere olim a Zenone dictum ſit: Οὐκ οἰμώξεται ὁ φαῦλος, ἐὰν ἀντιλέγει τῷ σπουδαίῳ; quamuis concedatur hic ἰσηγορία φαύλῳ πρὸς ἀστεῖον.

445. 9. ita perſpicuitatis cauſa ſcribo et interpungo: Καὶ ὠνείδισεν ὡς οὐκ ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἕτερον· καὶ ὡς πάνυ πρ. mox: καὶ ὃς, οὐδέν τι μᾶλλον ᾐσχύνθη. ſcribitur in Reg. οὐδέν γε μᾶλλον ᾐσχ.

15. Ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες πρὸς τὴν πληγὴν ἐπεγείρονται καὶ θαῤῥοῦσι] In hoc genere gallorum μαχίμων, Cleomenes Cleombroti fil. τοὺς κατακτείναντας praeferebat τοῖς ἀποθνήσκουσι περὶ νίκης· ἐκεῖνοι γάρ, ἔφη, τούτων ἀμείνους. caeterum τῷ ἐπεγείρεσθαι

σθαι καὶ θαῤῥεῖν opponitur τὸ πτήσσειν in Graec. proverbio, quo quis infortunio mactatus huic aliti pauitanti comparatur. Ariſtophan. in Veſpis:

Πτήσσει Φρύνιχος, ὥς τις ἀλέκτωρ.
Expaueſcit Phrynichus, inſtar galli.

Et facetum et expertum eſt, quod de hoc Martis ſatellite Manuel ille Philes his ſenariis Graecis ad Manuelem Imp. memorat, nobis eadem opera mundandis et emendandis:

Πύλην δὲ μακρὰν αὐθάδως ὑποτρέχων,
Αὐτοκράτωρ μέγιςε, τὸν λόφον κλίνει·
Δοκεῖ γὰρ αὐτῷ, εἰ προσεγγίσῃ μόνον,
Εἰς θραῦσιν ἐλθεῖν, καὶ ῥυῆναι τὸν τῦφον.

Hic cum ſuperbe ianuam anguſtam ſubit,
Inclinat, Auguſte Imperator, verticem.
Nempe autumat, quae vel leuiter attingeret,
Ferri retro ſublapſa, faſtumque eripi.

22. In Reg. traiiciuntur quaedam, alia caſtigantur in προσωδίᾳ: εἶπε, κωλύει με κατὰ τῦτο, ἐν Κυνοσάργει ἀλείφεσθαι μετὰ τῶν νόθων; εἶπερ ἐκ μ.

446. 10. Ὁ μὲν γὰρ Τηλέμαχος ἐ πάνυ ἠξίε διατείνεσθαι ὑπὲρ Πηνελόπης τ.] I. Odyſſ. verſ. 215.

Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· ἐ γάρ πω τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Pauli etiam IC. Reſponſum declarat, in poteſtate filii non eſſe, certo patrem demonſtrare, et ſe filium illius iudici probare, l. 83. D. *De condic. et demonſt.* tametſi Modeſtinus vulgo conceptos dici, velit, *qui patrem demonſtrare non poſſunt*, l. 23. *De ſtatu hom.*

21. ἐδὲ τῇ Ἰαρδάνε δέλῃ] Reg. ἐδὲ τῇ Ἀρδάνε δ. deprauate. Teſtis Herodotus in Clio: παρὰ τέτων δὲ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες, ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεο-

προ-

προπίε, ἐκ δέλης τε τῆς Ἰαρδάνε γεγονότες καὶ Ἡρακλέος.

447. pen. Πλήν γε τῆς οἰήσεως τε Πανδίωνος, εἶπε, νόθε παιδός] Regius castigate scribit τε Πανδίονος ν. Pausanias in Atticis, Oenea, Πανδίονος υἱὸν νόθον memorat, non alium: vt merito suspecta sit νοθεία pastoris gemellorum Antiopes educatoris. Sed quid agas? nullae hic nos membranae iuuant, nec crepundia ac περιδέραια vlla suppeditant.

448. 6. Σὺ δὲ ἴσως καὶ τὸν Ζῆτον καὶ τὸν Ἀμφίωνα ἐλοιδόρεις] Orthographiam restitue, τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίονα ἐλ. de quorum natalibus hoc Agidis τρίστιχον exstat apud Pausaniam in Corinth.

> Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον κ' Ἀμφίονα δῖον,
> Ἀσωπε κέρη ποταμε βαθυδινήεντος,
> Ζηνί τε κυσαμένη, καὶ Ἐπωπέι ποιμένι λαῶν.

Apollonius eosdem inter Argonautas recenset. Euripides Zethi notationem docuit his versibus:

> Τὸν μὲν κίκλησκε Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
> Τόκοισιν εὐμάρειαν ἡ τεκεσά νιν.
> *Zethum vocauit alterum; quod partui*
> *Quaesisset expeditum iter tenera parens.*

Ego veriloquium certius puto, παρὰ τὸ θέειν εἰς τὸ ζῆν, a cursu ad vitam; ideo per aspiratam scribitur.

17. Τήλεφον δὲ Αὔγης καὶ Ἡρακλέες, ἐχ ὑπὸ γυναικὸς, ἀλλ' ὑπὸ ἐλάφε τραφῆναι λέγεσι] In interpretatione tollendus error, et scribendum, *Telephum autem, Auges et Herculis filium, non a muliere, sed a cerua, nutritum esse dicunt.* Apollodorus lib. III, βιβλιοθ. inde Telephum ἀπὸ τῆς ἐλάφε nomen habuisse scribit: ac primum ab Auge matre, Alei et Neaerae filia, ab Hercule vitiata, infantem in Palladis luco celatum: postea facinore patefacto, in Parthenio

monte

monte expositum, ibique ceruae vberibus educatum fuisse: τὸ δὲ βρέφος ἐκτεθὲν ἐν ὄρει Παρθενίῳ, θηλὴν ὑποσχούσης ἐλάφου, Τήλεφος ἐκλήθη, etc.

449. 18. Εἰ μὴ ἄρα καὶ σὺ φθάσεις] corruptam hanc scripturam amplexatus interpres, hunc loci sensum effinxerat: *Quod si non et tu praeueneris, referens sursum ad Iouem, aut ad Nept. aut ad Apollinem, tuos maiores; non est, quod mihi obiicere queas de seruitute.* Nos germanam lectionem, quam editio nostra repraesentat, sequuti, interpretationem etiam saniorem clarioremque edere studuimus. ἀνάγειν εἰς Δία τοὺς προγόνους, est dicere cum Aiace apud Ouid. in iudicio armorum:

— ab Ioue tertius Aiax.

et apud Quintum Smyrn.

— γένος δέ μοι ἐστὶν, ὅθεν μεγάλῳ Ἀχιλῆϊ.

vel cum Vlysse:

— quia rettulit Aiax
Esse Iouis pronepos, nostri quoque sanguinis auctor
Iuppiter est. —

Qu. Smyrn. V. παραλ.

Καὶ δέ μοι ὡς Ἀχιλῆϊ πέλει Διὸς ἔξοχον αἷμα.

Idem Aiax ἀνάγει τοὺς Ὀδυσσέως εἰς κακοὺς, his verbis:

— quid sanguine cretus
Sisyphio, furtisque et fraude simillimus illi,
Inseris Aeacidis alienae nomina gentis?

21. Γένος καὶ τὰ τῶν προγόνων ἐῶμεν, ἐπειδὴ οὕτω σοι δοκεῖ ἀστάθμητον εἶναι] Genus hominum dicit ἀστάθμητον, quippe in quo *delirat amussis*, Ausonio: non ductum *probe examussim*, Plauto: vt ἀνώμαλον, Plutarcho: ἀμενηνὸν, Homero. hoc Glaucus Homericus

ricus docet, prosapia hominum, cum foliorum γενεῇ comparata, Il. VI. et Pindarus per σκιᾶς ὄναρ.

450. 5. ἐλευθέρους ὄντας ἑαυτούς] Apud Iurisconf. de libertate agit non is tantum, qui proclamat in libertatem, sed et alius fere quilibet eo inuito. Tit. de liberali causa, Dig. XL. Cod. VII. *Ad libertatem proclamare*, Plutarchus in Cic. ἀναφωνεῖν dixit. Μάρκου Γελλίου δοκοῦντος οὐκ ἐξ ἐλευθέρων γεγονέναι· λαμπρᾷ δὲ τῇ φωνῇ καὶ μεγάλῃ γράμματα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐξαναγνόντος, μὴ θαυμάζητε, εἶπε· καὶ αὐτὸς εἷς ἐστι τῶν ἀναπεφωνηκότων. *M. Gellius, qui non ingenuus vulgo existimabatur, sed pro ingenuo se gerebat, cum in Senatu recitasset literas quasdam liquida et magna voce, Nolite mirari, inquit Tullius, quandoquidem vnus est ex iis, qui proclamarunt.* Plutarchi interpres Gall. magni nominis et summae eruditionis de praeconibus incaute primum interpretatus erat; postea admonitus a me, id improbatum esse a Iac. Cuiacio I. C. in recitatione, euius auditor fueram, non inuitus retractauit, et *proclamandi* verbum reposuit. error tamen in plerisque editionibus haeret.

8. Εὔμαιος ὁ Κτησίου τοῦ Ὀρμένου ἀνδρὸς πάνυ ἐλευθέρου] Eumaeus ipse narrat Vlyssi Odyss. XV. Ctesium patrem suum duarum vrbium rectorem fuisse in Syria insf. Κτήσιον Ὀρμενίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι, matrem Phoenissam, filiam Arybantis ῥυδὸν ἀφνειοῖο.

19. Περὶ Ἄκανθον ἡττήθησαν] Stephanus Byz. Ἄκανθος, πόλις Θρᾴκης, ἀκάνθαις πεφραγμένη, ὑπὲρ τὸν Ἄθω, ὅθεν ἐκλήθη. *Acanthus, oppidum Thraciae, carduis sentibusque munitum: indeque nominatum;* vere Atheniensibus, ob istam cladem, *senticetum* fuit.

22. Ἐκεῖνος μὲν οἶμαι ψευδόμενος· ἦν γὰρ οὐχ υἱός, ἀλλ' ἱπποκόμος Καλλίου] Exemplum non indignum, quo locupletetur lib. vlt. Valerii Max. c. *de similitudine*

formae: et de iis, qui infimo loco nati, mendacio se clariss. familiis inserere conati sunt.

451. 9. Νόμος, ὅτι τὸν φύσει δοῦλον γενόμενον οὐκ ἐᾷ μετέχειν τῆς πολιτείας] Aristoteles III. de Rep. εἰ δὲ ἐκοινώνησαν καὶ συνῆλθον, μὴ τοῦ ζῆν μόνον ἕνεκεν, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ εὖ ζῆν· καὶ γὰρ ἂν δούλων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἦν πόλις· νῦν δ' οὐκ ἔστι, διὰ τὸ μὴ μετέχειν εὐδαιμονίας. Hinc illud Tragici:

Οὐ γὰρ μετεῖναι τῶν νόμων δούλοις ἔφυ.
Commune nil cum legibus, seruis datum.

13. Οὐδεὶς ἂν ἠξίου τῆς πολιτείας ἀπελαύνειν ἐνίοτε] vox πολιτείας proprie vsurpatur, vt apud Atticos, ἐπὶ τῆς δημοκρατείας. Harpocration.

pen. Καὶ τρέφονται πάντες ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ παίονται πολλάκις] Regius; καὶ στέφονται π. *Res falsa est* στέφεσθαι, *bene olere, et esurire.* ergo τρέφεσθαι potius est. στρέφεσθαι interdum non insalubre.

452. 14. Καὶ δεῖν ἐὰν βούλονται, καὶ ἀποδίδοσθαι] In Reg. καὶ δὴ καὶ ἐὰν βούλωνται, κ. consentaneum tamen est vtrumque verbum repeti, cum proposuisset: οὐδὲ δῆσαι τοὺς μαθητὰς, οὐδὲ ἀποδόσθαι. statim: ἀλλ' ὅμως οὐδὲν μᾶλλον δοῦλοί εἰσι πατέρων, ἀλλ' υἱεῖς. Reg. οὐδὲν ἧττον δ. at re vera si nihilosecius filii sunt parentum, nihilo magis serui: πατέρες καὶ δοῦλοι ἥκιστα τῶν πρός τι· υἱεῖς δὲ μᾶλλον καὶ πατέρας.

15. Ἔφεῖται γὰρ αὐτοῖς ἀποκτεῖναι μήτε κρίναντας, μήτε ὅλως αἰτιασαμένους] Aldi editio mendosa, qua excusum erat μήτε κτείναντας, μ. interpretem ad sine mente sonos referendos impulerat, vt exponeret *permitti parentibus liberos occidere, licet neminem occiderint.* quo quid absurdius fingi posset? Germana igitur lectione repraesentata, quam Regius etiam Codex firmat, interpretamur: *liberum fuisse liberos interficere, ne in* iudi-

iudicium quidem vocatos, vel, *indicta causa;* quomodo etiam dicitur ἀποκτείνειν ἄκριτον.

453. 1. Ἀθηναίων ψηφισαμένων μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, τοὺς συμπολεμήσοντας οἰκέτας ἐλευθέρους εἶναι] Plutarch. in Camillo, de mensibus et diebus faustis et infaustis: ὁ μεταγειτνιὼν (ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλοῦσιν) Ἕλλησιν οὐκ εὐμενὴς γέγονε· τούτου γὰρ τοῦ μηνὸς ἑβδόμῃ, καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ἡττηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρου τελέως ἀπώλοντο· καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον, ἠτύχησαν. VII. *Metagitnionis mens. (qui Panemo Boeotorum, Decembri Roman. respondet) Athenienses in acie iuxta Chaeroneam victi a Philippo: Graeci etiam postea eod. die ad Cranona ab Antipatro internecione deleti.* Chaeronens. cladem superbientes seruituti addixisse et totam perculisse Graeciam Pausanias auctor est in Atticis: τὸ ἀτύχημα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ἦρξε κακοῦ, καὶ οὐχ ἥκιστα δούλους ἐποίησε τοὺς ὑπεριδόντας, καὶ ὅσοι μετὰ Μακεδόνων ἐτάχθησαν. In Boeotic. τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ σφάλμα vocat. Huic autem Atheniensium decreto de seruis ad militiam libertate donandis, par fuit apud Romanos post Cannensem stragem forma novi delectus, quam inopia liberorum capitum ac necessitas dedit; *nam octo millia iuuenum validorum ex seruitiis prius sciscitantes singulos, vellentne militare*, (συμπολεμεῖν) *emta publice armauerunt.* Liuius lib. XXII. Cyrus M. apud Xenophont. παιδείας IV. proclamare praeconem iubet, vt mancipia vndequaque e Syrorum, Assyriorum aut Arabum exercitu prodirent in conspectum: tum ex eorum numero selectis, qui forma praestabant, vt liberis hominibus arma gestanda exhibuit, ἔλεγεν (δούλοις), ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν, ἃ ἂν αὐτοῖς δίδωσι.

13. Ἦ οὐκ οἶσθα, ὅτι λυχνοποιὸς ἦν ὁ Κῦρος Ἀστυάγου· καὶ ὁπότε γε ἠδυνήθη καὶ ἔδοξεν ἄν.] Scholiographus

phus non sine stomacho hic adnotauit: Τῦτο ὔτε Ξενοφῶν, ὔτε Ἡρόδοτος, περὶ Κύρυ ἱςόρησεν. neque apud Herodotum, neque apud Xenophontem, tale quicquam de Cyro traditum fuisse, quod vili et sordidae lucernarum conficiendarum opellae fuerit addictus: vt commentitium prorsus videatur. Reg. Cod. ὁπότε μὲν ἐδων.

454. 6. Καὶ γὰρ οἰκίαν καὶ χωρίον καὶ ἵππον καὶ βῦν πολλὰς ἤδη φανῆναι τῶν κεκτημένων πολὺν χρόνον ὐ δικαίως ἔχοντας] Cedrenus et Curopalatas narrant, tale quid Flauio Theophilo Imp. Michaelis Balbi successori φιλοδικαίῳ contigisse: vt, cum aliquando veheretur equo, occurrerit foemina asserens et acclamans, suum esse equum, cui rex insidebat; atque eius vindicationis veritate comperta, (quod illum equum Eparchus abduxisset, et tanquam suum Imp. dono dedisset) Imperatorem aequi obseruantissimum extemplo de equo iam alieno descendisse, eumque iuste possidenti mulieri tradidisse; δῦναι τῇ κεκτημένῃ· vnde prosequutio τῶν συρτῶν, equorum, qui ducerentur manu, Imp. fuit instituta, vt, si quid forte eiusmodi accideret, parati essent equi ad vsum Imp. en tibi τὸ ἡδὺ τῆς ἱςορίας, quod condimentum Polluci placet.

455. 8. In Reg. τοῖς δὲ ἐξ ἐκείνων γενομένοις. et mox εἰ δὲ ἐκ τῶν δύλων.

456. 14. Ὁ γὰρ θεασάμενος θυμοειδῆ καὶ γαῦρον καὶ πρὸς δρόμον εὖ ἔχοντα, ὐ πυθόμενος, εἴτε ἐξ Ἀρκαδίας πατὴρ αὐτῦ ἐτύγχανεν ὤν, εἴτε ἐκ Μηδίας, εἴτε Θεττ. εὐγενῆ τὸν ἵππον αὐτὸν κρίνων] Reg. τὸν ἵππον αὐτοῦ κρίνων. Sophocles:

Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν ἐκ ἀπώλετο.
Generosus vt caballus, etsi sit senex,
Tamen in periclis spiritus magnos gerit.

Theo-

Theognis ſubaduerſari huic Dion. ſententiae videtur, in his:

Κριὲς μὲν καὶ ὄνες διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππες Εὐγενέας.

456. vlt. Xenophon in κυνηγετικῷ canes generoſos iiſdem notis inſigniuit: μετὰ τε εἴδες καὶ τε ἔργου εὔψυχοι ἔςωσαν καὶ εὔποδες καὶ εὔρινες. quibus accedunt εὔτριχες· τὰ δὲ χρώματα ἐ χρὴ εἶναι τῶν κυνῶν ἔτε πυῤῥὰ, ἔτε μέλανα, ἔτε λευκὰ παντελῶς· ἔςι γὰρ ἐ γενναῖον τἔτο, ἀλλ᾽ ἁπλἔν καὶ θηριῶδες. hinc patet, quid ſit γενναία κύων Dioni: idque iam ex Oppiani κυνηγετικῶν probatum eſt.

457. 2. Ὥςε ὃς ἂν ᾖ πρὸς ἀρετὴν καλῶς γεγονὼς, τἔτον προσήκει γενναῖον λέγεσθαι] vt ſit

Nobilitas vera atque vnica virtus.

proinde Philo περὶ εὐγενείας ſtatuit ἀρετῆς κτήσει, τὸ εὐγενές· διὸ μόνες χρὴ λέγειν εὐγενεῖς τὲς σώφρονας καὶ δικαίες, κἂν τύχωσιν ἐξ οἰκοτρίβων, ἢ ἀργυρωνήτων, γεγονότες· τοῖς δ᾽ ἐξ ἀγαθῶν πονηροῖς γεγονόσιν ἄβατον ἔςω τὸ τῆς εὐγενείας χωρίον. Satyrogr. *Malo pater tibi ſit Therſites*, etc.

14. Οὐδὲ ἄλλες μὲν ἀγενεῖς καὶ ταπεινὲς, ἄλλες δὲ δέλες] In Reg. ἀγεννεῖς καὶ ταπ. caſtigatius. Siquidem ἀγεννὲς potius, quam ἀγενὲς, opponitur γενναίῳ, et ἀγεννὲς καὶ ταπεινὸν copulari amant, vt δελοπρεπὲς καὶ ταπεινόν. Philo: ὅτι πᾶς σπεδ. ὁ ἀπὸ ταπεινἔ καὶ δελοπρεπἔς φρονήματος, ταπεινοῖς καὶ δελοπρεπέσι παρὰ γνώμην ἐγχειρῶν τὴν ἑαυτἔ, δἔλος ὄντως.

16. Οὐ τὲς φιλοσόφες μεταφέροντας τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ τὲς πολλὲς τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, διὰ τὴν ἀπειρίαν] Plato in Cratylo, et Philo in praefat. eiuſd. lib. id pluribus docent, et quae ſint δόξης ἠρτημένα ὀνόματα.

IN XVI. ΠΕΡΙ ΛΥΠΗΣ.

Scholiastes in Photiana ὑποθέσει, quam huic etiam dissertatiunculae praefixit, voculam tantum variavit, quae sensum non mutat; scripsit enim: Παιδεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα, τὸν γενναῖον καὶ νοῦν ἔχοντα ἄνδρα μὴ ὑποκατακλίνεσθαι τῷ πάθει· περιεῖναι δὲ μᾶλλον καὶ ἀποτρίβεσθαι. Tullius Tuscul. III. disputationem de aegritudine lenienda institutam fuse persequutus est. Maximus vero Tyrius de eadem arcenda et exstirpanda subtiliter eleganterque disseruit, Πῶς ἄν τις ἄλυπος εἴη.

457. 5. a fin. Τὸ μὲν ὑφ᾽ ἡδονῆς κρατεῖσθαι τοὺς πολλοὺς, αἰτίαν ἴσως ἔχει] Exordium istud a Quaestione pendere constat, quae a Platone tractatur I. de leg. Ἀθ. πότερον λέγομεν τὸν τῶν λυπῶν ἥττω κακὸν, ἢ καὶ τὸν τῶν ἡδονῶν μᾶλλον; Κλ. ἔμοιγε δοκεῖ, τὸν τῶν ἡδονῶν. hic ἀντίῤῥησιν tuetur.

antep. Τὸ δὲ λύπῃ δεδουλῶσθαι παντελῶς ἄλογον καὶ θαυμαστόν] hoc quippe est

Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.

Seruire domino insanienti maxime.

quod iure Aristophanicus ille Cario ἀργαλέον πρᾶγμα expertus appellat.

pen. Βασανιζόμενοι τῇ χαλεπωτάτῃ πάντων βασάνῳ, μένομεν ἐν αὐτῇ] numquid eo spectat, quod ipsam aegritudinem Chrysippus λύπην, quasi λύσιν, solutionem totius hominis, appellatam putaret?

458. 5. καθικνεῖται καὶ γὰρ οἶμαι καὶ τοῦ σώματος τὸ πάχος] Hanc ῥῆσιν ob id asterisco notatam, quod eam ab interpunctione, aliisque vitiis laborare palam esset, vetustis MSS. Codd. nihil rectius et sanius repraesentantibus. Interpres τὸ καθικνεῖται, quasi luminibus officeret, deturbauit, et πάχος approbauit. Quis

Quis autem medicinam tempeſtiuam, a πολυμαθεϛάτῳ Iſ. Caſaubono huic vulneri adhibitam, lubens non admittat? qua interpungit poſt θέαμα, et exploſo καὶ redundanti, τὸ πάθος, vnde repulſum vi fuerat a πάχος, reſtituit, vt hoc Dionis verba ſonent: *Nam haec, opinor, animi affectio ad corpus quoque ipſum pertinet.* Id ita eſſe dilucide admodum Maximus Tyr. ſermone laudato, oſtendit his luculentis verbis: ψυχῆς γοῦν καμνούσης λύπῃ, συγκάμνει τὸ σῶμα, καὶ ὑποτήκεται· τοῦτο μὲν, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολεῖβον δάκρυα· τοῦτο δὲ, πᾶν ὠχραινόμενον, καὶ ἰσχναινόμενον· ὁποῖαι αἱ ἐξ ἐρώτων λῦπαι ἀπεργάζονται· καὶ διὰ πενίαν τρυχώσεις, καὶ διὰ πένθη ἀκομιϛίαι. *Animo certe aegritudine affecto, corpus una laborat et ſenſim tabeſcit: partim ex oculis lacrymas effundens: partim pallore infectum et macie confectum.* Idcirco, *carnificina eſt aegritudo*, inquit Tull. *habet enim tabem, cruciatum, afflictationem, foeditatem.* αἰσχρὸν θέαμα, imo οἴκτιϛον. Etiam Solis filio, patris ipſius luce indigno ob hanc peſtem,

Refugere oculi: corpus macie extabuit:
Lacrymae peredere humore exſangues genas:
Situ nidoris barba pedore horrida:
Intonſa infuſcat pectus illuuies ſcabrum.

459. 2. Ἀλλά τοι τὸ προσδοκᾶν αὐτὸ, κ.] Sic Tantalus apud Pindarum, I. Olympion.

Λίθον ἀεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν,
Εὐφροσύνας ἀλᾶται.

4. Οὐκοῦν καθ' ἕκαϛον αὐτῶν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν παραμυθίαν· ἀνήνυτον γὰρ τὸ πρᾶγμα· καὶ λυπηρόν ἐϛιν ὁ βίος] Haec recta eſt interpunctio et ſana lectio, quam nunc e Regio Cod. expreſſimus. τὸ ἀνήνυτον probum eſt, vt apud Linum. Poëtam:

Ῥέϊδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

 ſu-

ſuſpicaretur tamen forte aliquis, non alienum a mente Dionis fore ἀνιαρὸν, cui affine eſt λυπηρόν.

10. Οὐδὲν γάρ ἐςιν αὐτῷ δεινόν· ἀλλὰ ὑπὸ τῆς δόξης καὶ τῆς ἀσθενείας τῆς ἡμετέρας γίνεται τοιῦτο] Interpres legerat ὐδὲν γάρ ἐςι πάντων δεινόν. equidem malim ſcribere ὐδὲν γάρ ἐςιν αὐτῶν δ. nempe τῶν δυσχερῶν. Scholiographus ad χρησομάθειαν notat: Ταράττει τὴν ψυχὴν τῶν πολλῶν ὐ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ δόγματα περὶ αὐτῶν. Lucretius II. quam ſint ridicula haec, ludibriaque omnia, quae formidantur, aperit his verſ.

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia coecis
In tenebris metuunt: ſic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quae ſunt metuenda, magis quam
Quae pueri in tenebris pauitant, ſinguntque futura.

13. Ἀεὶ τῦτο μνημονεύυσι, δυσχερῦς ὔσης τῆς μνήμης] Regius: ἀεὶ τῦτο μνημ. qua ſtructura ſaepe Attici oratores vtuntur. caeterum τὸ δυσχερὲς τῆς μνήμης fecit, cur Themiſtocles pollicenti cuidam, ſe artem ei memoriae traditurum, reſponderit, obliuiſci ſe malle diſcere.

15. Ὅμοιον δή τι πάσχοντες τοῖς παιδίοις· καὶ γὰρ ἐκεῖνα τῦ πυρὸς ἅψασθαι προθυμεῖται· καίτοι σφόδρα ἀλγῦντα· κἂν ἀφῇς, ἅψεται πάλιν] Naogeorgus dubio procul aliter interpunxerat et legerat ἀλγῦντα ἐξ ἀφῆς, reclamantibus libris excuſis, et membranis Reg. eccur vero improbemus κἂν ἀφῇς. Siquidem conſtat, pueros etiam aduſtos, ad contingendum ignem, ſi permiſeris, iterum accedere, ex Iouis Heſiodii minis

— ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.

Fictum ab Aeſopo de Satyro amplexante ignem recens aethe-

aetherea domo subductum a Prometheo, apud Plutarch. De vtilitate ex inimicis percipienda: τῦ Σατύρυ τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βυλομένυ φιλῆσαι καὶ περιβαλεῖν, ὁ Προμηθεὺς, τράγος, γένειον ἄρα πενθήσεις σύγε· καίει τὸν ἁψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα.

460. 4. Ὥστε κἂν ἐμπέσῃ σῃ, μὴ διικνεῖσθαι] menda vel coeco conspicua. Scribe, κἂν ἐμπέσῃ τι, μ. mox ἀλλὰ διανοίας ἰσχυρᾶς ἐστι χρεία. In Regio scribitur: ἀλλὰ μηδενὸς διανοίας ἰσχ. quid ἀτοπώτερον? Sed fortean reponendum: ἀλλὰ μήν τινος διαν.

462. 1. Ταύτην κτήσασθαι τὴν δύναμιν παρὰ τῆς Μηδείας, τυτέστι τῆς φρονήσεως, λαβόντα] Ductum a notione nominis Μηδείας, παρὰ τὸ μήδειν, τὸ βυλεύεσθαι, a consilio et sagacitate: siquidem μήδεα etiam dicuntur βυλεύματα. quare Hesiodus inter immortales Medeam collocat in Theogonia, vt Idyae, id est scientiae, filiam, Solis φαεσιμβρότυ neptem. Pindarus etiam IV. Pythionicarum, ἀθάνατον στόμα, *os non mortale sonans*, eidem tribuit. Apollonius III. Arg. Τὴν Ἑκάτη περίαλλα θεὰ δάε τεχνήσασθαι Φάρμακα.

IN XVII. ΠΕΡΙ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΣ.

Summa huius sermonis luculentior a Scholiographo adscripta est, quam exstat apud Photium, vt vides: ὗτος ὁ λόγος τὸ τῆς πλεονεξίας πάθος, ὡς σηπεδόνα ψυχῶν, ἀποξύεσθαι πάσῃ σπυδῇ παρεγγυᾷ. *Haec oratio, Auaritiae, auidiae seu plus habendi amoris, affectum indomitum perdomare, et saniem hanc animi cariemue detergere et eradere omni studio et contentione adhortatur.*

462. vlt. Ἐπεὶ δὲ ὐχὶ τὴν ἄγνοιαν ὑμᾶς τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν τοσῦτον ὁρῶ λυπῦσαν] Non est cunctandum ita scribere. Hoc a Lacedaemoniis legatis

tis obiectum Atheniensibus, *eos scire, quae recta essent, sed facere nolle;* quod cuidam e ciuibus grandi natu in theatrum venienti in magno conseſſu locus ab iis nusquam datus fuisset: *νὴ τὼ Σιὼ, ἴσασι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλὰ, ἐ πράσσεσι δέ.* Demosthenes idem ciuibus suis vitio vertit: *τὰ πλείω ἐκπεφευγέναι αὐτὲς, ἐ τῷ μὴ συνιέναι, ἀλλὰ τῷ μὴ βέλεσθαι ποιεῖν τὰ δέοντα.* Idcirco Zeno carpebat Hesiodum, quod eum praestare aliis, primique ingenii esse caneret, qui omnia videret, quae in rem essent;

Οὗτος μὲν πανάριςος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τὰ κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.

illum autem, qui recte monenti obtemperaret, in secundis consistere:

Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.

at enim huic, non illi, *πρωτεῖα* palmamque deberi.

Aristotel. I. *ἠθ. Νικ.* rationem huius *πειθαρχίας καὶ ἀπειθείας* docet, itemque vim *τῆς διὰ τῦ λόγυ παρακλήσεως*, cuius *μεγάλην ὠφέλειαν* hic Dio proponit: *ἐν τῇ ψυχῇ νομιςέον τι εἶναι παρὰ τὸν λόγον, ἐναντιέμενον τέτῳ καὶ ἀντιβαῖνον· λόγυ δὲ καὶ τῦτο φαίνεται μετέχειν· πειθαρχεῖ γῦν τῷ λόγῳ τῷ τῦ ἐγκρατῦς. ὅτι δὲ πείθεται, πῶς ὑπὸ λόγυ τὸ ἄλογον, μηνύει καὶ ἡ νυθέτησις, καὶ πᾶσα ἐπιτίμησίς τε καὶ παράκλησις.* Galenus *περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπείας τῶν ἐν ἑκάςῳ ψυχῇ ἰδίων παθῶν*, ex Antonii Epicurei commentario *περὶ τῆς τοῖς ἰδίοις πάθεσιν ἐφεδρείας*, prudenter declarat, quemque de his tribus admonendum esse, 1. *ὅτι καὶ αὐτοὶ πολλὰ παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ἁμαρτάνομεν.* 2. *ἐνίοτε δὲ, ὅπως ἄν τις ἕκαςον ὧν ἁμαρτάνει διαγινώσκῃ.* 3. *καὶ πρὸς τέτοις, ὅπως ἄν τις ἑαυτὸν ἀπάγῃ τῶν ἁμαρτανομένων· ὃ δοκεῖ μοι τοῦ λόγου παντὸς εἶναι σκοπός· ἕκαςον γὰρ τῶν προειρημένων ἄχρηςόν ἐςι καὶ περιττὸν, εἰ*

μὴ

μὴ πρὸς τῦτον ἀναφέροιτο. haec obiter caſtigata, Dioni faculam praeferent.

Porro boni et mali ignorantiam hominem non tantum perturbare et moerore afficere, (quod λυπεῖν hic dicitur) ſed etiam magna ſecuritate fraudare, et nullius pretii, omniumque abiectiſſimum reddere, Io. etiam Chryſoſtomus pronunciat III. concione in Gen. πῶς ἐκ ἄτοπον, αἶγας μὲν καὶ πρόβατα εἰδέναι, ποία μὲν αὐτοῖς βοτάνη χρήσιμος, ποία δὲ ὀλεθρία, καὶ μὴ πᾶσιν αὐτὰ ἐπιέναι τοῖς φαινομένοις, ἀλλ᾽ ἔχειν τὴν διάγνωσιν, καὶ εἰδέναι σαφῶς, τί μὲν αὐτοῖς ἐπιβλαβὲς, τί δὲ ὠφέλιμον· τὸν δὲ ἄνθρωπον τοσαύτης ἀποςερεῖσθαι τῆς ἀσφαλείας. εἰ γὰρ μὴ τῦτο εἶχεν, ἐδενὸς ἄξιος ἦν, ἀλλὰ καὶ ευτελέςερος πάντων ὑπῆρχε· πολλῷ γὰρ αἱρετώτερον ἦν αὐτῷ ἐν σκότῳ διάγειν, καὶ τὲς ὀφθαλμὲς ἐκκεκόφθαι, καὶ τῦ φωτὸς ἀποςερεῖσθαι, ἢ μὴ εἰδέναι, τί μὲν καλὸν, τί δὲ πονηρόν. ἐὰν γὰρ τῦτο ἀνέλῃς ζωῆς τῆς ἡμετέρας, πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀνεῖλες, καὶ πολλῆς συγχύσεως πάντα ἐνέπλησας· τῦτο γάρ ἐςιν, ᾧ τῶν ἀλόγων διαφέρομεν, καὶ ᾧ τῶν θηρίων ἀμείνες ἐσμὲν, τὸ κακίαν καὶ ἀρετὴν εἰδέναι, καὶ ἐπιγινώσκειν τὸ πονηρὸν καὶ καλὸν ποιεῖν. Haec non vulgo trita, emendatius ἀφθόνως hic apponere non piguit in gratiam φιλοχρυσοςόμων. Idem Chryſoſt. quid et quale ſit apud noſtrum Dionem hoc in loco, μὴ πείθεσθαι διαλογισμοῖς, μηδὲ ἀκολεθεῖν αἷς ἔχομεν αὐτοὶ δόξαις, (ſic enim ſcribendum) paſſeris ſimilitudine indicat in quadam ἀνεκδότῳ ad Antiochenſes vrbe afflicta perturbatos: πειθώμεθα διηνεκῶς λογιζόμενοι, ὅτι, καθάπερ τῦ ςρεθῦ τῶν πτερῶν ὄφελος ἐδὲν ὑπὸ τῆς παγίδος ἁλόντι· ἀλλ᾽ εἰκῆ καὶ μάτην πτερύσσεται· ἕτω καί σοι τῶν λογισμῶν ἐδὲν ὄφελος, ἐὰν κατὰ κράτος ὑπὸ τῆς πονηρᾶς ἐπιθυμίας ἁλῶς. διὰ τῦτο πτερὰ τοῖς ςρεθοῖς, ἵνα ἐκφύγῃ τὰς παγίδας· διὰ τῦτο λογισμοὶ τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶν, ἵνα ἐκφύγωσι τὰ ἁμαρτήματα.

ματα. Age vero eundem benigne auscultemus Dioni Chrys. concinentem, in his, *μεγάλην ὠφέλειαν ἡγοῦμαι τὸ συνεχῶς ἀναμιμνήσκειν καὶ διὰ λόγου παρακαλεῖν*, de vtilibus et salutaribus inculcandis: *Πάλιν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν αὐτὴν παραίνεσιν ὁ λόγος ἤγαγεν· καίτοι γε ἑσπέρας συνεταξάμην ἡμῶν τῇ ἀγάπῃ, ὡς οὐκέτι περὶ τῆς ἐντολῆς ταύτης (περὶ τῶν ὅρκων) ἐρῶ, διὰ τὸ πάσας τὰς ἔμπροσθεν ἡμέρας ἀρκούντως περὶ αὐτῆς διαλέγεσθαι. ἀλλὰ τί πάθω; ἕως ἂν ἴδω κατορθώσαντας, οὐ στέγω τῆς συμβουλῆς ἀποσχέσθαι· ἐπειδὴ καὶ Παῦλος Γαλάταις λέγων· Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· πάλιν αὐτοῖς φαίνεται συγγενόμενος καὶ διαλεχθείς. τοιαῦτα τὰ σπλάγχνα τὰ πατρικά· κἂν εἴπωσιν ἀφίστασθαι, οὐκ ἀφίστανται, ἕως ἂν ἴδωσι σωφρονισθέντας αὐτοῖς τοὺς παῖδας.* Liceat iis quoque gratum facere, quibus Graeca dialectus non ita familiaris est. *Rursus ad eandem suasionem sermo nos adduxit. Quamuis heri sub vesperam constitueram, nihil amplius de hoc eodem mandato (quod iurare vetat) apud vos dicere: quia superioribus diebus abunde ea de re orationem habueram. Verum quo feror? Donec emendatos recteque agentes videro, non possum a consulendo temperare. Quandoquidem Paulus ipse, cum ad Galatas scripsisset:* Nemo mihi posthac molestus sit: *cum ipsis tamen iterum conuersatur et colloquitur. Tanta vis est viscerum affectuumque paternorum; tametsi abstinere et absistere professi sint, non absistunt tamen, donec liberos nouerint ad modestiam et bonam frugem conuersos.* Audis concentum sanctissimorum et facundissimorum virorum: habe etiam vatem *συνῳδόν*:

> *Vnum illud tibi, nate Dea, praeque omnibus vnum*
> *Praedicam, et repetens iterumque iterumque monebo.*

463. 6. Ὥσπερ γὰρ, οἶμαι, καὶ τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς κυβερνήτας ὁρῶμεν πολλάκις τὰ αὐτὰ προστάττοντας] Vt Ducum, Regum, Imperatorum, Gubernatorum, ἀρχόντων in genere προςάγματα, παραγγελίαι, παραγγέλματα, mandata, praecepta, iussa, dicuntur: ita Medentum quoque, quasi μεδόντων βίου.

Ἰατρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, ex Homeri praeconio.

Hinc altis gaudens datur aggredienda facultas;

vt Medendi artem Apollo appellat in Soteriis Papinii; in qua sylva videtur vsus *monstrandi* verbo ἀντὶ τοῦ προστάσσειν, cum de Apolline et Aesculapio dixit:

— *ritu se cingit uterque*
Paeonio, monstrantque simul, parentque volentes.

Aristoteles II. Eth. ad Nic. scribit: τὰ ἐν πράξεσι καὶ τὰ συμφέροντα οὐδὲν ἑστηκὸς ἔχειν, ὥσπερ οὐδὲ τὰ ὑγιεινὰ, οὔτε ὑπὸ τέχνην, οὔθ᾽ ὑπὸ παραγγελίαν οὐδεμίαν πίπτειν. *ea, quae in actionibus consistunt, et conducunt, nihil stabilitatis habere, ac ne salubria quidem: itaque neque sub artem, neque sub praeceptionem vllam cadere.* Haec Dionis sententiae repugnare videri possent; sed idem philosophus subiungit: δεῖ δ᾽ αὐτοὺς ἀεὶ τοὺς πράττοντας τὰ πρὸς τὸν καιρὸν σκοπεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς ἔχει καὶ τῆς κυβερνητικῆς. *Par est*, inquit, *eos, qui in actione versantur, ea spectare, quae ad tempus sunt, vt fit in Medicina et in Gubernatrice.* Notanda item haec e X eiusd. op. ἡ πατρικὴ πρόσταξις οὐκ ἔχει τὸ ἰσχυρὸν, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον· οὐδὲ δὴ ὅλως ἡ ἑνὸς ἀνδρὸς, μὴ βασιλέως ὄντος, ἤ τινος τοιούτου. *Paternam iussionem satis virium non habere, neque necessitatem: neque omnino viri vnius, nisi Rex fuerit, vel aliquis talis.* Io. Chrys. περὶ ἠπιότητος, diuina iussa, λόγια καὶ προςάγματα

τῦ φοβερῦ βασιλέως vocat: quo haec pertinent, quae e coniectura sic emendaui: μὴ ἑαυτοῖς ἄδειαν δῶμεν εἰς τὸ παραβαίνειν τὰ λόγια Κυρίε· μὴ ἀπελπίσαντες, ὡς μὴ δυνάμενοι τυχεῖν τῦ καθ' ὁμοίωσιν Θεῦ, καταλίπωμεν τὸν ἀγῶνα· ἀλλ' ἡ ἐλπὶς παρέςω, διὰ τὸν προςάξαντα, καὶ δύναμιν χαριζόμενον ἐπὶ τῷ προςαχθέντι. Praeclare D. Auguſtinus XIX. De Ciu. Dei, cap. 14. *Imperant, qui conſulunt; obediunt, quibus conſulitur.* Caeterum κυβερνήτην τὰ αὐτὰ προςάττοντα, Nauclerum iterantem mandata, Ariſtophanes in *Ranis* exhibuit, vbi portitorem Charontem fingit Dionyſo, quem ferruginea ſubuectandum cymba acceperat, ſubinde iniungentem:

Κάθιζε ἐπὶ κώπην. —
Οὐκῦν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδὶ γάςρων;
Δ. ἰδού.
Χ. Οὐκῦν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς;
Δ. ἰδού.
Χ. Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς
Ἐλᾷς προθύμως. —

C. Remo aſſide.
Non tu ſedebis huc iners?
D. En.
C. Non manus ſic proiicis tendiſque?
D. ſic.
C. Noli iam agere nugas, tenens remum. age ratem.

13. Οὐ γάρ ἐςι τέλος ὅτε τοῖς κάμνεσι τὸ γνῶναι τὸ συμφέρον αὐτοῖς, ἀλλ', οἶμαι, τὸ χρήσασθαι] Videſis, quam his conſona Ariſtoteles enunciet lib. II. Eth. ἀλλ' οἱ πολλοὶ ταῦτα μὲν ὁ πράττεσιν· ἐπὶ δὲ τὸν λόγον καταφεύγοντες, οἴονται φιλοσοφεῖν, καὶ ὅτως ἔσεσθαι σπεδαῖοι· ὅμοιόν τι ποιῦντες τοῖς κάμνεσιν, οἳ τῶν ἰατρῶν ἀκέεσι μὲν ἐπιμελῶς, ποιῦσι δ' ὐθὲν τῶν

προσ-

προςαττομένων· ὥσπερ ἂν ἐδ᾽ ἐκεῖνοι εὖ ἕξεσι τὸ σῶμα, ἔτω θεραπευόμενοι, ἐδ᾽ ἔτοι τὴν ψυχὴν, ἔτω Φιλοσοφἕντες. *Ludunt ſane multi operam, qui ſe ad opus non conferunt: ſed cum ad ſermonem confugiunt, philoſophari ſe autumant, et ſic fore, vt probi euadant. In quo, perinde faciunt atque aegrotantes, qui medicos quidem audiunt attente; verum eorum nihil praeſtant, quae iniunguntur. At neque hi vnquam corpore integro et incolumi erunt: neque illi ſana mente.* de quibus Pacuuius ait:

Ego odi homines ignaua opera et philoſopha ſententia.

et Epictetus dictitabat, philoſophos eſſe huiuſcemodi, ἄνευ τἕ πράττειν μέχρι τἕ λέγειν· *factis procul, verbis tenus.* Laudatur vero iure a Gregorio Naz. ἐν τῷ εἰς τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης, et ſapiens perhibetur, ὅςις ὀλίγα μὲν περὶ ἀρετῆς φθέγγεται· πολλὰ δὲ οἷς ἐνεργεῖ, δείκνυσι· καὶ τὸ ἀξιόπιςον τῷ λόγῳ διὰ τἕ βίε προςίθησι· κρείσσων γὰρ εὐμορφία θεωρεμένη τῆς ἐν λόγῳ ζωγραφεμένης· καὶ σοφία ἐχ ἡ τῷ λόγῳ λαμπρυνομένη, ἀλλ᾽ ἡ διὰ τῶν ἔργων ἐλεγχομένη. De hac oris et cordis, ſcientiae et vitae, dictorumque et factorum conſonantia perorabimus pro Dione cum Ariſt. X. Eth. ἐοίκασιν ἔν οἱ ἀληθεῖς τῶν λόγων, ἐ μόνον πρὸς τὸ εἰδέναι χρησιμώτατοι εἶναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν βίον· συνῳδοὶ γὰρ ὄντες τοῖς ἔργοις πιςεύονται· διὸ προτρέπονται τὲς ξυνιέντας ζῆν κατ᾽ αὐτές.

Quid verbis ſapienti opus eſt? ſpectatur agendo.

464. 9. Τὰ γἕν Φλεγμαίνοντα τῶν σωμάτων ἐκ εὐθὺς ἐνέδωκε πρὸς τὴν πρώτην καταιόνησιν] Athenaeus l. I. de balneis et lauacris Homericis ad leuandos labores explicat hos verſus ex Odyſſ. X.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ οἴνοπι χαλκῷ,
Ἐς ῥ᾽ ἀσάμινθον ἔσασα, λό᾽ ἐκ τρίποδος μεγάλοιο

Θυ-

Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.

de adspersionibus, quae capiti superinfundebantur, vt sit ἕτερος τρόπος καμάτων λύσεως ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιονήσεων. Eustathius in IV. Odyss. quare sint salubres, exponit: λύει δὲ κάματον καὶ καταιόνησις ἡ κατὰ κεφαλῆς· αἱ γὰρ ἐμβάψεις, περικεχυμένε πάντοθεν τοῖς πόροις τῦ ὕδατος, φράττυσι τὴν τῶν ἱδρώτων ἔκκρισιν· καθάπερ ἂν εἴ τις ἠθμὸς εἰς ὕδωρ βληθῇ· διέξεισι γὰρ ὐδὲν, εἰ μή τις αὐτὸν μετεωρίσας, ἀναψυχὴν τοῖς πόροις καὶ διέξοδον εἰς τὰ ἔξω παράσχῃ. Vnde Pindaricum melos I. Nemeonic.

Οὐ θερμὸν ὕδωρ τόσον
Μαλθακὰ τεύχει
Γυῖα, τόσσον εὐλογία
Φόρμιγγι συνάορος.

Hesychius: τὸ καταιονεῖ, καταντλεῖ· καταιόνηται (scribo κατῃόνησε.) κατέχευε, * ἤπλωσε· ἐπέβαλλεν, ἐπέθετο. qua mente dixit Virg. *onerare:*

Vina, bonus quae deinde cadis onerarat Acestes.

Quod autem τοῖς φλεγμαίνυσι τῶν σωμάτων conferat ἡ καταιόνησις, Galenus assentitur, cum concedit, τὴν φλεγμονὴν καὶ καταντλεῖν καὶ καταπλάττειν καὶ σχάζειν. Definitur autem φλεγμονὴ in veteri meo Lex. MS. ὄγκος πυρώδης, συῤῥυέντων ἐπὶ τὸ ἀσθενὲς μέρος τῶν ὑγρῶν, καὶ τῇ παρὰ φύσιν θερμασίᾳ φλεγόντων τὸ πεπονθός. dicitur etiam φλόγωσις et φλογμὸς apud Psellum et Galenum.

pen. Ἡ πλεονεξία δὲ μέγιστόν ἐστιν αὐτῷ τινι κακὸν, λυπεῖ δὲ καὶ τὺς πέλας] propterea ἄδικος, iniustus, πλεονέκτης ab Aristot. nominatur περὶ τὰ ἀγαθὰ ὐ πάντα, ἀλλὰ περὶ ὅσα εὐτυχία καὶ ἀτυχία· ἃ ἐστι μὲν ἁπλῶς αἰεὶ ἀγαθὰ, τινὶ δὲ ὐκ αἰεί. Hinc Iuuenal. X.

Euer-

Euertere domos totas optantibus ipsis
Dii faciles.

atqui ex eodem philosopho, πλεονέκτης οὐκ ἀεὶ τὸ πλέον αἱρεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔλαττον ἐπὶ τῶν ἁπλῶς κακῶν· ἀλλ' ὅτι δοκεῖ καὶ τὸ μεῖον κακὸν, ἀγαθόν πως εἶναι. nihilominus a Theologis quoque ex sententia Apostoli πλεονεξία definitur, ἡ ὑπὲρ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ πλείονος βλάβη. Menandri autem verba paene transscripsit Dio ex his senariis:

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν·
Οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
Ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι·
Τὰ δ' ἴδια προστιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

Habendi amor magnum malum est mortalibus:
Nam qui volunt vicini opes addere suis,
Victi ferunt repulsam, et hinc versa vice
Frequenter alienis sua adiungunt bona,

465. 12. Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι, Πλεονεξίας, παῖ —]

An Parodiae more et lege, quod Euripides in Phoenissis de ambitione et inani gloria scripserat, — ἐφίεσαι φιλοτιμίας, id auaritiae Dio accommodat, supposita voce πλεονεξίας. Scholiastes certe Eurip. τὸ τῆς φιλοτιμίας ὄνομα μέσον hic vsurpari putat ἀντὶ τῆς φιλοδοξίας. An haec germana Euripidis lectio est, quam Dio repraesentat? quam εὐακόλουθον sit, ex adiunctis et effectis, quae subiiciuntur, perspicuum est: idque probat auctor, ἐν δὴ τούτοις ἅπαντα ἔνεστι τὰ συμβαίνοντα ἐκ τῆς πλεονεξίας. quod ex eodem Tragico alibi firmatur:

Ὅστις γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῖον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, οὐδὲ βούλεται,
Φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει.

Qui plus habendi amore torquetur graui,
Nihil ſapit, nec vult, quod aequo congruat;
Neque huic cum amicis, cum vrbe nec bene conuenit.

Quae quis inficias eat optime his congruere, imo etiam lucem dare?

Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίςαται
Τἄλασσον, ἐχθρᾶς δ' ἡμέρας κατάρχεται.

Plutarchus in Pyrrho: *ἄμικτός ἐςι καὶ θηριώδης ἡ τῆς πλεονεξίας ὑπόθεσις. et inſociabile et ferum eſt auidiae inſtitutum.*

Καὶ μὴν ὅ γε Εὐριπίδης ἐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν] Ionis elogium Euripideum huc accedit:

Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὢν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔςαι,
Ἶσον Ὁμηρείαις ἀενάοις χάρισι.

Scito, tibi aeternum eſſe decus, tellure ſub imo,
Quale fuit vatis Maeonidae genio.

Eius tot eſſe teſtimonia, quot verſus, vt dixit Tull. cum ex aliis, tum ex hoc maxime inuectiuae in auaros et ambitioſos genere, paret. etenim quam alienus ipſe ab vtroque vitio fuerit, ex eo collige, quod XL. arg. talenta ab Archelao Rege ſibi recens in Macedoniam profecto dono data recuſauerit, et ſuccenſenti, quod renueret, obſtiterit, vt ex eius ad Archelaum epiſtola conſtat: τὸ μὲν ἀργύριον ἀνεπέμψαμέν σοι πάλιν, ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμιζεν· ἐ δόξαν κενὴν θηρώμενοι. et ex alia ad Cephiſophontem.

466. 10. Ὁ αὐτὸς ποιητὴς ἔ φησιν ἐν τοῖς θείοις εἶναι πλεονεξίαν] In his nimirum Senariis:

Νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον, ἡλίε τε φῶς
Ἶσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον·
Κἐδέτερον αὐτοῖν φθόνον ἔχει νικώμενον.

Noctiſ-

Noctisque fuscae palpebrae, solisque lux,
Aequo annuum currunt per orbem tramite:
Nec alterum liuore victum ab altero est.

Quo spectat et illud Phocylidis:

Εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, ὐκ ἂν πόλος ἔςαι.
Liuida lis si Diis esset, non staret Olympus.

vlt. Ὥσπερ τῦ δικαίυ καὶ τῦ πλεονεκτεῖν μηδένα μηδενὸς, τέτων εὑρημένων] In Regio non aliter, nec integrius scribitur, sed aut ἐλλειπτικὴ φράσις est, ἀντὶ τῦ ἕνεκα τῦ δ. aut, vt bene et acute Is. Casaubonus coniicit, ὡς ὑπὲρ τ. nec obest τὸ μηδενὸς, quod μηδένα sequitur non inconcinne; et gignendi casu τὸ πλεονεκτεῖν, vt πλέον ἔχειν, gaudere quid mirum? cum gignere et comparare, quam dare, malit.

469. 8. Ἀρκαδίην μ' αἰτεῖς, μέγα μ' αἰτεῖς, ὔ τοι δώσω] Apud Herodotum in Clio; scribitur etiam — ὐδέ τι δώσω. meminit Tullius ad Attic. IV. mox de Tegea emenda: τὸ γὰρ ἰσχυρὸν τῆς Ἀρκαδίας, καὶ μέγιςον, τῦτ' ἦν. *hoc oppidum Arcadiae validum et maximum fuit.*

IN XVIII. DE EXERCITATIONE IN DICENDO.

473. 11. Solonem Athen. legislatorem innuit his verbis: τῶν παλαιῶν οἱ ἄριςοι, ὐ μόνον ἀκμάζειν μανθάνοντες, ἀλλὰ καὶ γηράσκειν ἔφασκον. quid enim aliud profitetur Solon hoc versiculo omnium ore trito?

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.
Perpetuo discens plurima, fio senex.

8. Nullus interrogationis vsus hic est, ὅτι με πρὸς τὴν διάνοιαν ταύτην καὶ τὸ ἐγχείρημα χρήσιμον

ἑαυτῷ γενόμικας. In H. Steph. lib. ad oram exaratum κεκόμικας: non ἄτοπον, si minus γνήσιον.

474. 9. Ὥσπερ τις ἔφη τῶν παλαιῶν, αὑτῷ καλῶς εἶναι μάντις] Reg. habet: αὐτῷ κακὸς εἶναι μάντις. hoc esset amici laudare affectum et iudicium, quod sibi ipsi diffidens, ab amico consilium peteret. Sed mens Dionis alia videtur, et qualem omnino V. C. Casaubonus planam fecit. Sane ἕκαστον αὑτῷ καλὸν εἶναι μάντιν, *vatem sibi quemque perhiberi optimum;* Synesius ἐν τῷ περὶ ἐνυπνίων. ex diuinatione per insomnia confirmat: ἐπιθετέον δὲ μάλιστα μαθήσεων ταύτῃ [τῇ καθ' ὕπνους μαντικῇ], ὅτι παρ' ἡμῶν αὕτη καὶ ἔνδοθεν, καὶ ἰδία τῆς ἑκάστου ψυχῆς· νοῦς μὲν γὰρ ἔχει τὰ εἴδη τῶν ὄντων, ἀρχαία φιλοσοφία φησί. item ex his Chald. oraculis:

Τοῖς δὲ διδακτὸν ἔθηκε φάους γνώρισμα λαβέσθαι·
Τοὺς δὲ καὶ ὑπνώοντας ἑῆς ἐνεκάρπισεν ἀλκῆς.

11. Σὺ δέ με ἐπαίρεις, καὶ θαῤῥεῖν π.] In Reg. scriptum est: οὐδέ με ἐπαίρεις. praestat hic affirmatio.

479. 4. Τῶν δὲ ἄκρων Θουκυδίδης ἐμοὶ δοκεῖ] Eadem de Thucydide praeter alios Plutarchi censura est, in prooemio Niciae: ἐπὶ ταῖς διηγήσεσι Θουκυδίδης αὐτὸς αὑτοῦ περὶ ταῦτα παθητικώτατος, ἐνεργέστατος, ποικιλώτατος γενόμενος, ἀμιμήτως ἐξενήνοχε.

480. 2. Λέγω δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπατρον, κ.] Atticismus haec ita dilucidius exponi vult: *Dico de Antipatro et Theodoro et Plutione ac Conone et eiusmodi sylua.*

IN XIX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΦΙΛΗΚΟΙΑΣ.

Photii Laconicam ὑπόθεσιν huius Laconici scripti Scholiastes non dilatauit, sed illustrauit, hoc versiculo: Κατὰ τὴν προγραφὴν καὶ ἡ τοῦ παντὸς λόγου διάληψις ἐπακολουθεῖ. *Titulum praescriptum dissertatio ipsa*

ipsa omnino assequitur. Dio tamen auditores suos ἀλλοπροσάλλους pipulo differt, qui non discum, sed fidicinem audire, quam philosophum, malebant: et leuissimam delectationem grauissimae vtilitati anteponebant; vt ait Crassus apud Tullium II de orat.

486. 11. Ἐγὼ οὖν καὶ αὐτὸς ἐξεῖναι νομίζων καὶ ἡμῖν ἀκοῦσαι κ.] Haec ita absque inciso scriberem, et τὸ ἐξεῖναι potius interpretarer, *integrum esse, et licere,* quam *decere.* caeterum hoc institutum laudat Plutarchus I. Συμποσιακῶν, Probl. I. et Pisistrato recte cessisse scribit, his verbis: *ἂν δὲ πλῆθος ᾖ τοιούτων ἀνθρώπων, οἳ παντὸς μὲν ὀρνέου, παντὸς δὲ νεύρου καὶ ξύλου μᾶλλον, ἢ φιλοσόφου, φωνὴν ὑπομένουσι, τὸ τοῦ Πεισιστράτου χρήσιμον· ἐκεῖνος γὰρ ἐν διαφορᾷ τινι πρὸς τοὺς υἱοὺς γενόμενος, ὡς ᾔσθετο τοὺς ἐχθροὺς χαίροντας, ἐκκλησίαν συναγαγὼν, ἔφη, βούλεσθαι μὲν αὐτὸς πεῖσαι τοὺς παῖδας· ἐπεὶ δὲ δυσκόλως ἔχουσιν, αὐτὸν ἐκείνοις πείσεσθαι καὶ ἀκολουθήσειν· οὕτω δὴ καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ ἐν συμπόταις μὴ δεχομένοις τοὺς λόγους αὐτοῦ, μεταθέμενος ἕψεται, καὶ ἀγαπήσει τὴν ἐκείνων διατριβὴν, ἐφ' ὅσον μὴ ἐκβαίνει τὸ εὔσχημον.*

487. 10. Θαυμάζω καὶ ἀγαπῶ, διὰ τὸ αὐτὸς ἀδύνατος εἶναι λέγειν] dele interrogationis notam. horum porro verborum interpretationem, quae in priori edit. Lat. desiderabatur, suppleuimus.

AD XX. ΠΕΡΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ.

In describenda huius dissertationis summa e Photio, Scholiographus nonnihil in principio interserit: *κατασκευάζει διὰ τῶν προκειμένων ὁ λόγος.* itemque in clausula vnum aut alterum verbum mutat: *σπεύδειν γνῶναι ἑαυτὸν τῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων φορᾶς ὀλίγον ἔχοντα λόγον.* Emendo: *ἄλλων φθορᾶς.* ad hanc de secessu disputationem faciunt, quae scribuntur a Plutarcho

εἰς τὸ, λάθε βιώσας, a Basilio M. εἰς τὸ ῥητὸν, πρόσεχε σαυτῷ. B. Augustinus lib. I. de Ordine cap. 2. ait, id a se adolescentes praeceptum habuisse, *vt aliquid secum agerent, et apud se habitare consuefacerent animum.*

492. 7. Μὴ ὖν βελτίςη καὶ λυσιτελεςάτη πασῶν ἡ εἰς αὑτὸν ἀναχώρησις.] Scholiast. Marci Imp. dictum cum hoc confert: ὐδαμῦ γὰρ ὔτε ἡσυχώτερον, κατὰ τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον, ὔτε ἀπραγμονέςερόν τις ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτῦ τύχην. quomodo dictum est ab ingenioso poeta:

Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit, et intra
Fortunam debet quisque manere suam.

493. pen. Οὐδὲν οἴονται προσήκειν αὐτοῖς τῦ φόβου τύτυ] quid si Dio scripserit ψόφυ. propius abest ab ἤχυ, qui subiicitur: προσέχειν, ὁπότε μείζων ἢ ἐλάττων γίγνοιτο ἦχος. D. Augustinus id a se in aquula obseruatum pulchre expressit, eodem lib. de Ordine, cap. 2. *Cum ecce aquae sonus pone balneas, quae praeterfluebat, eduxit me in aures, et animaduersus est solito attentius, mirum admodum mihi videbatur, quod nunc clarius, nunc pressius, eadem aqua strepebat silicibus irruens.* et paulo post: *quidnam videtur esse causae, quod sic alternat sonus?*

AD XXI. ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

501. 12. Dioni cum Ouidio commune istud est: ὐ μόνον ἡ ἀρετὴ ἐπαίνῳ αὔξεται.

Excitat auditor studium, laudataque virtus
Crescit, et immensum gloria calcar habet.

ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν τιμώντων αὐτὸ καὶ σεβομένων. Ideone

Laudatas homini volucris Iunonia pennas
Explicat, et forma muta superbit auis.

in

in Regiis membranis ſcribitur καὶ σεβόμενον. non probo, etiamſi ſequatur, ἀμελέμενον δὲ κ. quod ab hoc Sophocleo non valde diſſidet:

— τὸ δὲ ζητέμενον
Ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελέμενον.

oculos improborum. faſcinare pulchros, et hebetare ſpecula, docent haec: τὸ κάλλος, πονηρῶν βλεπόντων, σβέννυται, ὥσπερ τὰ κάτοπτρα. liuidi certe, παρθενοπῖπαι, καὶ βασκαίνοντες, ȣ̓ κόρας, ἀλλὰ πόρνας, ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχȣσιν. *pullariae feles, non pupillas, ſed lenas, lupaſue, in oculis habent*, ait ille. at cur facinoroſorum oculi, ſpeculi nitorem hebetant? an quia liuor, cuius labe ſcelerati inficiuntur, nitoris aduerſarius eſt? an quia flagitioſi ſpeculum, quod beneficium naturae erat, in vitium, libidinem luxumque rapuerunt: et munditiarum cauſa repertum, inſtrumentum irritandae voluptatis fecerunt? adiſis Senecam l. I. Quaeſt. nat. cap. 16. ſunt, qui in mnſc. C. ſcribi perhibeant, πονηρῶς βλεπόντων.

504. 24. Οὐδέπω γὰρ καὶ νῦν, τȣ̃τό γε δῆλόν ἐςι] Scholiogr. ὅτι ἄδηλος ὁ θάνατος τȣ̃ Νέρωνος γέγονεν· καὶ ȣ̃τως, ὥςε καὶ μέχρι πολλȣ̃ ἀπιςήματος θᾶναι, ὅτι γέγονεν.

508. 7. Τελευτήσαντος δὲ καὶ γυμνωθέντος ἐκπλαγῆναι φησὶν αὐτȣ̃ τὸ κάλλος] Ex XXII. Iliad.

— ὁ δ᾽ ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἐσύλα
Αἱματόεντ᾽· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν
Οἱ καὶ θη. —

vbi obſerua θηήσασθαι hic exponi ἐκπλαγῆναι, *ſpectando obſtupuiſſe.*

Τήν τε κεφαλὴν χαρίεσσαν αὐτȣ̃ φησὶν ἐ.] Sequitur enim eod. lib.

— ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίλναντο· κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο πάρος χαρίεν. —

vbi nota τὸ κυάνεον explicari πάνυ μέλαν. quod vero addit, καὶ τὸ σῶμα ἐ σκληρὸν, numquid eo referendum:

ʹΩ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφιφάασθαι
Ἕκτωρ.

AD XXII. DE BELLO ET PACE.

Orator et Philoſophus Rom. de hac Philoſophiae cum eloquentia cognatione, his affinia ſcribit primo de Orat. vbi itidem, vt hic Dio, oſtendit κοινὰ τοῖς φιλοσόφοις καὶ ῥήτορσι. *Philoſophia*, inquit, *in tres partes diſtributa, in naturae obſcuritatem, in diſſerendi ſubtilitatem, in vitam atque mores: tertium niſi tenebimus, nihil oratori, in quo magnus eſſe poſſit, relinquemus.* et quod hic proponitur, 509. 5. περὶ συμβολαίων, conſentaneum eſt ei, quod P. Craſſus diues et eloquens P. Scaeuolae fratri ſolitus erat dicere, *Neque illum in iure ciuili ſatis illi arti facere poſſe, niſi dicendi copiam aſſumſiſſet; neque ſe ante cauſas amicorum tractare atque agere coepiſſe, quam ius ciuile didiciſſet.* Caeterum Scholiaſtes τὰ συμβόλαια nimis arctis circumſcribit cancellis, dum ea reducit ad τὰ ἐπὶ συμφωνίᾳ γάμε γινόμενα γράμματα, hoc eſt, nuptiarum contractus, et inſtrumenta dotalia; cum ad omne genus pactorum, iudiciorum, probationum, ſyngrapharum, συναλλαγμάτων, pertineant.

Περί τε εἰρήνης καὶ πολέμε, ὃ νῦν τυγχάνει ζητέμενον] En Tituli ratio, quod ἐπιγραφὴ aliquid ſaltem promitteret de officiis, conſiliis et decretis, quibus, ex Iuſtiniani Imp. ſententia, *vtrumque tempus, et bellorum et pacis, recte poſſit gubernari.*

510.

510. 12. Πότερα χρὴ τετειχισμένην οἰκεῖν πόλιν] Sagaristio apud Plaut. in Persa:

Quid, id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum est oppidum?

VIRGO. *Si incolae bene sunt morati, pulchre munitum arbitror.* etc.

17. Μάρτυρες ὦσιν τῆς ἀλλήλοις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας] In hoc Lycurgus ipse testis est Homericae εὐεπίας:

Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι, ἠὲ πέφανται.
Seruantur potius, sese quicunque verentur.

511. 11. Εἰ συμβέβηκεν ἀδίκημα παρὰ τ.] Homeri etiam consultum est, Iliad. ω.

Ἄνδρ᾽ ἐπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Vlcisci, prior infesta qui mente fuisset.

atque hic Rhetorices vsum docuisse poëtam, veterum quidam dixit.

AD XXIII. ΟΤΙ ΕΥΔΑΙΜΩΝ Ο ΣΟΦΟΣ.

512. 5. his, ἄλλοις συχνοῖς τῶν ποιητῶν, non Epicos aut Tragicos solum, sed et Lyricorum principem, contineri, vero vincit haec apostrophe Epod. III. hymni III. Pythionic.

Μὴ φίλα ψυχὰ βίον
Ἀθάνατον σπεῦδε·
Τὰν δ᾽ ἔμπρακτον ἄντλει μηχανάν.

vnde illa Pindari Rom.

Immortalia ne speres, etc.

6. Ὅπου πεποίηκε τὸν Δία λέγοντα αὐτὸν, ὁ.] error est in nota lib. Iliadis, vnde haec referuntur; nimirum Il. P. seu XVII. sic leguntur:

Οὐ μὲν γάρ τί πε ἐςὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων ὅσσα γ.

quae a Dione variata, interpres soluto, nec tamen plano, sermone reddiderat: mihi dilucidis potius, quam operosis versibus, inter excudendum, exprimere subiit. porro cum Eustathius ὀϊζυρὸν deducit ab ὀΐζω τὸ θρηνῶ, hoc est, *lugeo*: accedit ad Dionem, qui ὀϊζὺν interpretatur κακοδαιμονίαν.

Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά.

Ex Eurip. Cresphonte: Ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς σύλλογον ποιεμένες Τὸν ζῶντα θρηνεῖν. etc. nam sic in quibusdam Codd. legitur, et apud auctorem Axiochi, qui hoc quoque Euripideum testimonium Homerico atteruit. Non possum, quin demirer, Naogeorgum immodulatae suae interpretationi posthabuisse Tullianam hanc numerosam et maxime concinnam, e 1. Tusc.

Nam nos decebat coetus celebrantes domum
Lugere, vbi esset aliquis in lucem editus,
Humanae vitae varia reputantes mala:
At qui labores morte finisset graues,
Omnes amicos laude et laetitia exsequi.

Χαίροντας, εὐφημᾶντας ἐκπέμπειν δόμων.

Dio εὐφημᾶντας scite exposuit συνηδομένες.

517. 6. Καὶ τί ἂν γίνεσθαι ἐκ ἂν θαυμάζειν ὅτως ἔχειν] Huius loci vitio membranae Reg. non medentur. ope aliena destituto tale quid succurrebat: κἂν τι ἄλλο γένοιτο· τίς ἐκ ἂν θαυμάσειεν, ὅτως ἔχειν;

IN XXIV. ΠΕΡΙ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

Quod in commentariolo XXIV. scribitur, praesertim de interiectis mediisque inter philosophiae deditos et remp. administrantes, ὅς ἔφη τις τῶν πρότερον, μεθόρια εἶναι τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν πολιτικῶν, Platonicum

nicum eſt, et illuſtratur a Syneſio in exordio ſcripti ad Paeonium ὑπὲρ τȣ̃ δώρȣ, vbi ſociatae olim Philoſophiae et ciuilis gubernationis συνδυασμȣ̃ mirabiles effectus oſtendit: ȣ̓́τω πάλαι μὲν συνεγίνοντο Φιλοσοφία καὶ πολιτεία, καὶ ἐπειδὰν συνέλθοιεν, τοιαῦτα εἰργάζοντο, etc. exſtat id perelegans opuſculum inter Syneſiana Graece et Latine a nobis edita. Hierocles vero philoſ. Alex. in fragm. τῆς περὶ προνοίας πραγματείας, ſub fin. ex edit. noſtra διγλώττῳ, id genus hominum, qui et philoſophantur et rem pop. tractant, ἐρωτικὸν nuncupat. ἐπιστῆσαι ἄξιον, ὅτι ἀποδιδȣ̀ς ὁ Πλάτων Φιλοσόφȣ καὶ ἐρωτικȣ̃ διαφορὰς, Φιλοσοφῆσαι ἀδόλως λέγει τὴν θεωρίαν ἄνευ πράξεως πολιτικῆς ἀγαπήσαντα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα παρ' ȣ̓δὲν θέμενον· ὁ δὲ ἐρωτικὸς λέγεται παρ' αὐτῷ ὁ παιδεραστῶν μετὰ Φιλοσοφίας, τȣτέστιν ὁ μετὰ θεωρητικοῦ νοῦ πολιτευόμενος.

AD XXV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΑΙΜΟΝΟΣ.

Varietatem quandam ſcripturae non inconcinnam animaduerti apud Scholiographum, in Photianae ſummae deſcriptione, περὶ δαιμόνων, vt a Dione vſurpantur; ſic enim in Regio Cod. deſcribitur: Δαίμονας καλεῖ τȣ̀ς ὅσοι λαχόντες ἄρχειν ἄμεινον πράττειν τȣ̀ς ἀρχομένȣς, ἢ καὶ χεῖρον, συμμετεσκευάκασιν. *Genios appellat eos, qui ſortiti imperium in alios, ita ſubditos compararunt, vt melius, vel deterius, ſe gererent.*

519. 1. Initio τελεία στιγμὴ apponenda poſt haec verba: ὡς ἄρα εὐδαίμων μόνος ὁ σοφός.

523. 9. καὶ ἐπικινδύνως ζῶντας, τὴν Ῥωμύλȣ χαλεπωτάτην γῆν, αὐτȣ̀ς βεβαίως ἔχειν ἐποίησε] Interpretatio plenior et dilucidior hoc modo videretur: *periculoſe viuentes, terram, quam Romulus ſaeuo dominatu infeſtiſſimam reddiderat, ipſe firmiter tenere et incolere fecit.* Ouid. XV. Metamorph.

Sacri-

Sacrificos docuit ritus, gentemque feroci
Assuetam bello, pacis traduxit ad artes.

AD XXVI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΕΣΘΑΙ.

525. 1. Ludentium par impar (qui hic *ἀρτιάζοντες* dicuntur) arcana satis a Polluce, lib. IX. *ὀνομασ.* patefacta sunt. Ea tamen philologis molestum, puto, non erit cum his conferre, quae a Scholiographo mendose exarata, hic castigauimus: *παιδιὰ τὸ ἀρτιάζειν τοιαύτη· λαβόντες τινὰ τȣ̃ διῃρημένȣ ἐν ὕλῃ ποσȣ̃, ἢ κάρυα φέρε, ἢ νομίσματα ἐκ χαλκȣ̃, ἢ ἀργύρȣ, ἢ καὶ χρυσȣ̃, καὶ ταῦτα ὑπὸ τῇ χειρὶ, ἀνεπαισθήτως τῷ συμπαίζοντι κρύψαντες, ἐρωτῶμεν αὐτόν· ἆρα ἄρτια τὰ ἐν τῇ χειρὶ ἡμῶν, ἢ περιττά; εἶτα ἐκείνȣ ὁπότερον ἀποκριναμένȣ· εἰ μὲν τύχοι τȣ̃ κατεχομένȣ κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἐνίκησέ τε καὶ ἔλαβε τȣ̃το· εἰ δὲ ἁμάρτοι, ἡττήθη, καὶ προσεπέβαλεν ἀναπληρῶν τὸ ἀποτεταγμένον τȣ̃ ἀριθμȣ̃.* Vides, ludum *μαντείας τῶν ἀρτίων καὶ τῶν περιττῶν*, non e nucibus tantum, iuglandibus, fabis, sed ex argenteis quoque numis, obtinuisse. Idemque docet hic Aristophanis versiculus in Pluto:

Στατῆρσιν οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.
Par impar in statere famuli ludimus.

24. *ȣ̓δεὶς ἄρα δύναται βȣλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων*] Senarium vetus idem stabilit:

Οὐδεὶς τὸ μέλλον ἀσφαλῶς βȣλεύεται.
Nemo futura tuto de re consulit.

AD XXVII.

527. 1. Propositio huius commentarioli quasi *ἀντίστροφος* est, et ex altera parte respondet Xenophontei conuiuii prooemio: Ἀλλ' *ἐμοὶ δοκεῖ τῶν καλῶν ἀνδρῶν ἔργα, ȣ̓ μόνον τὰ μετὰ σπȣδῆς πραττόμενα ἀξιομνημόνευτα εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ταῖς παιδιαῖς.* at enim

enim Xen. παιδιῶν nomine τὰ τῶν πανηγύρεων καὶ τὰ τῶν συμποσίων complecti videtur.

6. Οἱ διψῶντες τῶν ὁδοιπόρων, ἐπειδὴ ἔλθωσιν ἐπὶ κρήνην τινὰ, πίνουσιν ἐπικύψαντες] prono corpore bibentium e fonte, vel profluente, habitus duplex repraesentatur in hist. sacra, Iud. cap. VII. vnus τῶν λαψάντων ἐν τῇ γλώττῃ αὐτῶν, alter καμψάντων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν, τοῦ πιεῖν ὕδωρ. Ex his veluti ἠθικοῖς χαρακτῆρσι Dominus Deusque Gedeonem ducem Iudicemque pop. Iud. delectum militum aduersus Madianitas habere voluit: hoc orac. πᾶς, ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώττῃ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ὡς ἂν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν καταμόνας· καὶ πᾶς ὃς ἂν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν, τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις αὐτὸν καθ᾽ αὐτόν. vtrique dici possunt πίνειν ἐπικύψαντες, tam manu ad os proiecta lambentes, quam flexo poplite bibentes: tametsi כָּרַע (vnde *curuare* a Lat. dictum) propius absit ab ἐπικύπτειν.

AD XXVIII. ET XXIX.

Melancomae vtriusque argumentum a Photio scriptum, Scholiographus describens auxit voeula ὡς non vacante: ἔπαινον διαγράφουσι τοῦ νεανίσκου, καὶ μνήμην, ὡς ἐπὶ χρηστοῖς τελευτήσαντος, καὶ λύπην.

533. 3. Obserua, hic ἐπιστρέφειν ἅπαντας Attice dici pro ἐπιστρέφειν πάντων ὀφθαλμοὺς, vel, vt Libanius loquitur in Parasito, ob coenam occisam se deferente, pag. edit. nostrae 318. πάντας εἰς ἑαυτὸν ἀναγκάζειν βλέπειν.

537. 15. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι νενομισμένων καλῶν] Hoc ita Scholiastes explanat: εἰσὶ γάρ τινες, οἳ καθ᾽ ἕκαστον τῶν μελῶν οὐ τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσι, χάρις δέ τις αὐτοῖς κατὰ τὴν ὅλην σύνθεσιν ἐπιλάμπει· οὓς καὶ εὐθεάτους τινὲς εἰρήκασι· τοῦτο δὲ καὶ ἐπ᾽ ἄλλων πολλῶν ἰδεῖν ἔνε-

χαλκῶν, non fatis explicatum est ab interprete: *atque, vt ex adspectu coniicere quis posset, aheneum.*

562. 8. Γίνεται δὲ μετὰ σπαραγμῶ τε καὶ λύπης ἐσχάτης, τὸ τὴν ἡδονὴν ἐκβάλλειν] Augustini dictum augustum est: *Non sine dolore relinquitur, quod cum voluptate possidetur.*

AD XXXI. RHODIACAM.

565. Nonnulla sunt in Rhodiacae summa Photiana, aliter paulo apud Scholiographum descripta, quam in editis habentur. In princ. ἐν τέτῳ τὸ ἔθος ἄλογον παρὰ Ῥοδίοις ἐπιτιμᾷ ἐπιπολάσαν· τῦτο δὲ τοιῦτον ἦν. in extr. ἐν τέτῳ δὲ τῷ λόγῳ μεγάλης τῆς ἀνασκευαςικῆς ἰσχύος ἡ ἀρετὴ διαφαίνεται. in interpretatione nihil muto, cum sententia sit eadem. Accedunt ad hoc argumentum, quae Horat. scribit ep. 2. l. 1. de *Marmoris atque eboris fabris.* et Plutarch. in Pelopida de tabula, quam Androcydes Cyzicenus conduxerat publice pingendam Thebis: et Meneclides, in Pelopidae et Epaminondae inuidiam, populo suaserat, vt inscripto Charonis ducis nomine dedicaret; aduersus quam rogationem Pelop. contendit, ὅτι Θηβαίοις ὀ πάτριον ἦν ἰδίᾳ κατ' ἄνδρα τιμᾷν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι κοινῶς τὸ τῆς νίκης ὄνομα σώζειν. mox eo loci, vbi liquido lacuna apparet, V. C. Iac. Amiotus μακαρίτης Interpres Gallicus Plut. haec aut eiusmodi verba deesse censebat: ὁ μὴ φαμένων, ὥρμησαν Μενεκλείδαν ζημιῶσαι χρήμασιν.

566. 5. Συμβυλεύοντος δέ τι τῶν χρησίμων, δυσχερέστερον ἀκούεσθαι] Multus est Scholiastes in huius concisae orationis constructione enucleanda, vt doceat, e duabus relationibus, prima suppressa, alteram tantum ab oratore exprimi: Δύο προκειμένων ἐν τῷ παρόντι λόγῳ τῶν ἐπαναφερόντων τὴν φράσιν· ἑνὸς

μὲν, ὃ καὶ πρὸς γενικὴν κατήπειγε τὴν ἀναφοράν· (πρὸς γὰρ τὸ συμβουλεύοντος, ἔδει κατὰ γενικὴν ἀναφέροντα οὕτως εἰπεῖν· συμβουλεύοντος δέ τι τῶν χρησίμων, δυσχερέστερον ἀκούσεσθε τούτου· αἱ γὰρ ἀναφοραὶ ὁμοιοτρόπως τοῖς προκειμένοις ἐπάγονται καὶ ὁμοιογενῶς·) οὔσης δὲ καὶ ἑτέρας κατὰ τὰς τοιαύτας συντάξεις ἀναφορᾶς, ὡς ὁ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως κανὼν ἀπαιτεῖ· ἥτις κατὰ τὴν ἐπαγομένην γίνεται ῥηματικὴν δύναμιν· τὸ γὰρ καλεῖται, καθότι πάσχον ὑποβάλλεται πρόσωπον, εὐθεῖαν ἀπαιτεῖ. λύεται οὖν· ἵνα μὴ πρὸς ἀκρίβειαν ἐπεξιόντες μακρολογῶμεν· τοῦ εὐσήμου χάριν, πτώσεων τῇ προκειμένῃ ἀναφορᾷ ἐποφειλομένων γενικῆς καὶ εὐθείας, δι' ἃς εἴπομεν αἰτίας· οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῶν τοιούτων συντάξεων συντομίας φροντίζοντες, πολλάκις τὴν πρώτην καταλιμπάνουσιν ἀναφοράν, ὡς δυναμένην συνυπακούεσθαι, ἐπάγουσι δὲ τὴν δευτέραν· ὃ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐστὶν ἰδεῖν· καταλείπεται γὰρ ἡ γενική· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ εὐθεῖα. vt *verbosa gaudet vir hic loquela!*

9. Γνώμης δὲ ἀγαθῆς οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὁ μὴ δεόμενος ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν βίον] Ideo Polydamas Homericus inter Dei munera recenſet νόον

Ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκουσ' ἄνθρωποι.

Inde votum Agamemnonium:

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.
O ſi conſilio deni tales mihi adeſſent.

Vt enim *nulla vitae pars* (ait Cic.) *neque publicis, neque priuatis, neque forenſibus, neque domeſticis in rebus, neque ſi tecum agas quid, neque ſi cum altero contrahas, vacare officio poteſt:* ita neque conſilio.

Σοφὸν γὰρ οὐβούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλέον κακόν.

vt Senarios veteres obiter emendem, quos interpretor:

 Nam

Nam cauta consultatio multas manus
Vincit: sed in turba est malum inconsulta mens.

567. 1. Πῶς ἐκ ἂν εἴην παντελῶς ὑμῖν χρήσιμον πρ.] Ad haec Scholiographus non futiliter notat: ὁ περισπέδαςον εἶχεν, ἀπὸ τέτε τὴν τῶν ἀκροατῶν ποιησάμενος θεραπείαν, τὸ εὐπαράδεκτον τῶν συμβελευομένων ἑαυτῷ διωκήσατο. Dionem ex eo, quod operae pretium palmariumque habuit, auditorum animos sibi comparauisse, vtque accepta essent, quae consuleret, prouidisse.

580. 9. Πολλὰ ἂν ἱκετεύσειεν * ὑμᾶς, ἐὰν αὐτόν *] nullis hic opus est radiis stellarum. satis liquet, si modo ἐᾶν circumflexo apice scribatur, vt in Regio, oratio eius est, qui, *Quod sit, esse velit, nihilque malit.* Interpres *de magnis maiora loquutus*, paraphrasten egit.

597. 11. Χρήματα, οἰκίας, ἀνδράποδα, χώρας] harum omnium rerum, tam mancipi, quam nec mancipi, iacturam fecerat interpres: nos e Lethaeo flumine retraximus: sed operae praecipites praediorum caput amputarunt. leg. *mancipia*, *praedia*.

607. 13. Οἵ γε τῶν αὐτῶν τοῖς λαμπροτάτοις τετεύχασι] Interpres hic ad dona retulerat, quae donatariis clariss. ad quos pertinebant, restituimus.

615. 15. Καὶ τῶν ἄλλων τινὰς εἶναι τοιέτες] Schol. τῶν μὴ ἐν ἱεροῖς, ἀλλ' ἐν δημοσίοις ἑςώτων. *de iis, quorum statuae in sacro loco non sunt erectae, sed in publico.* Idem Schol. his etiam, quae sequuntur [616. pen.], τὸ πρᾶγμα ἐπὶ πάντας μεταφέρειν, adscribit: καὶ ἐπὶ τὲς ἔχοντας δηλονότι τὴν ἐπιγραφήν. mox τάφος ab eodem, dialecto vulgari et corrupta dici, ὁ χωματέβενος, notatur, ὃν οἱ παλαιοὶ τύμβον καὶ μνημεῖον ἐκάλεν, ὡς μνήμην φέροντα τε τεθνεῶτος.

618. 21. Κεῖθ' ὑμῖν ὁ πρὶν μυριάεθλος ἀνήρ] Mendose etiam in Regio scribitur μυρίαθλος. nos, vocali

loco

loco ſuo reſtituta, conſuluimus verſiculo, quo Pauſanias auctior fit, et ſors illa auguſtior.

624. 4. Νῦν τοίνυν αὐτὸ τῦτο ποιεῖτε· ὅσυ γὰρ ἀνδρείας γένοιτ' ἂν, τοσῦτον ἐφ' ἑκάςῳ κερδαίνετε] nos ita ſcribendum cenſuiſſe, ex interpretatione noſtra patet, qua totam hanc periodum, a Naogeorgo, vel libris vel oculis fallentibus, praetermiſſam, reddidimus.

627. 13. Καὶ τοιῦτόν τινος ἀποσχεδιάζοντος] monet Scholiaſtes, τὸ ἀποσχεδιάζειν vſurpari ἀντὶ τῦ ψεύδεσθαι, προχείρως φλυαρεῖν, προπετῶς, ἀπεριςκέπτως· ἐξ ἑτοίμυ, pro eo, quod eſt *comminiſci, et temere quicquid in buccam effutire.* mox animaduertis aliud παρόραμα interpretis, cui cauimus et prouidimus.

vlt. Καὶ ταῦτα πιττύμενον] Marcellus Sidetes in fragmentis a nobis editis, ἰατρικῶν περὶ ἰχθύων, nouum πιττώσεως ſeu picationis et dropacis genus, in gratiam reſinatae iuuentutis, his cultiſſimis verſibus proponit:

Ἧπερ δ' αὖτε χολή τε Φιλοσκοπέλυ Θύννοιο
Οὐκ ἐᾷ ὄρνυσθαι θάμνας τρίχας ἐν βλεφάροισι
Νυσσύσας, εὖτ' ἄν κε τριχηλάβῳ ἐξερύσειας.

At Thunni iecur et nigrum fel ſaxa colentis
Non ſinit in ciliis ſuperis ſuccreſcere pilos,
Pungentes, acie ſi vellas forcipis ante.

630. 12. Οὔτε τὰς οἰκείας καὶ προσήκοντας (repete ἀπὸ τῦ κοινῦ, εὔλογόν ἐςι μιμεῖσθαι.) Oreſtes apud Euripidem Electrae ſorori, de matre et matertera propudioſis, ita quiritanti:

Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως εἰς τὸν ψόγον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.

Insigne Tyndarus genuit ad dedecus,
Per Graeciam, atque infame natarum genus,

consilium dat eiusmodi:

Σὺ νῦν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεςι γάρ.
Tu discrepa, soror, a malis, quando integrum est.

hic autem versus latebat apud Plutarchum, nec agnoscebatur pro Euripideo a magni nominis interpretibus Gall. qui huius indicii memores μήνυτρα nobis soluerunt. Dio quoque eadem Euripid. verba statim vsurpat: 15. ἔτι δὲ εἰ μὲν (sic enim scribendum e Regio) ἐν τοῖς ἄλλοις μηδὲν αὐτῶν διαφέρετε.

644. vlt. Ἴςε γὰρ, ὦ Κράτων ἧκε μόνος, τ.] Labefactati huius loci suboluit eruditis. an sanius integriusque aliquid eliciant ex hac membranarum Reg. scriptura? εἴς τε γὰρ ἄκρα τῶν ἐκεῖ· μόνος τ. *non opis est nostrae.*

647. 4. Ὥσπερ οἱ τὰς κόρας ταύτας ὠνέμενοι τοῖς παισί] Schol. τὰ παρὰ τῶν κοροπλάθων λέγ. πλ. in pr. ed. τὰ παρὰ τοῖς κηροπλάθοις πλ. De κοροπλαςικῇ, seu arte fingendi sigilla puppasue ex argilla, Athenagoras in Apolog. pro Christ. ἀπὸ τῆς κόρης ἡ κοροπλαςικὴ εὑρέθη· ἐρωτικῶς γάρ τινος ἔχουσα, περιέγραψεν αὐτοῦ κοιμωμένου ἐν τοίχῳ τὴν σκιάν· εἶθ' ὁ πατὴρ ἡσθεὶς ἀπαραλλάκτῳ οὔσῃ τῇ ὁμοιότητι, (κέραμον γὰρ εἰργάζετο) ἀναγλύψας τὴν περιγραφὴν, πηλῷ προσανεπλήρωσεν. ὁ τύπος ἔτι καὶ νῦν ἐν Κορίνθῳ σώζεται. Plinius lib. XXXV. cap. XII. *Fingere ex argilla similitudines, Dibutades Sicyonius figulus primus inuenit Corinthi, filiae opera: quae capta amore iuuenis, illo abeunte peregre, vmbram ex facie eius ad lucernam in pariete lineis circumscripsit: quibus pater eius impressa argilla typum fecit, et cum caeteris fictilibus induratum igni proposuit: eumque seruatum in Nymphaeo, donec*

Corin-

Corinthium Mummius euerterat, *tradunt*. Aelianus lib. XIV. hist. 37.

IN XXXII. AD ALEXANDRENSES.

Pauca quidem Scholiographus in Photiano argum. mutat, non temnenda tamen: Τȣ̃ παρόντος πρὸς Ἀλεξανδρεῖς λόγȣ τοιȣ̃τος ὁ σκοπός· δήμȣ φύσιν ἀναπτύσσει, καὶ κατατρέχει ταύτης, καὶ ὅτι μὴ χρὴ τὸν Ἀλεξανδρέων δῆμον, ἰδίᾳ πολλὰ τὰ πρὸς ἀρετὴν ἔχοντα παρακαλȣ̃ντα, τῆς ἐν τῷ κοινῷ ἐπιπολαζȣ́σης ἀνέχεσθαι ταραχῆς καὶ ἀταξίας· ἢ καὶ αὐτὸν ἀνδράποδον ἀποφαίνειν. etc. accedat hinc etiam aliquid interpretationi nostrae, quo ornatior vel clarior sit: *Non oportere Alexandr. pop. priuatis ornamentis ad virtutem incitatum, tolerare tumultus ac turbas in media plebe exstantes, aut se mancipium reddere*. etc.

660. 20. Καὶ τȣ̃τον ἡγεῖσθαι χρὴ βοηθὸν ἥκειν παρὰ θεȣ̃] Consentaneum hoc esse dicto percelebri Imp. Marci, Scholiastes obseruat: σύμφωνον τȣ̃το τὸ τȣ̃ αὐτοκράτορος Μάρκȣ, ΠΑΝΤΑ ΑΝΩΘΕΝ ΡΕΙ, σοφῶς εἰρηκότος. vnde vero λόγος ὅδε φρόνιμος tibi, vere Auguste Marce, in praecordia venit et ora? CVNCTA FLVVNT AB ALTO. nonne oracularis haec vox ἄνωθεν ἐπεπέμφθη; de coelo descendit? vt beatissimus Iacobus sanctissimi numinis afflatu hoc heroico versu pronunciat:

Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον,
ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τȣ̃ πατρὸς τῶν φώτων,
παρ' ᾧ ȣ̓κ ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.

664. 2. καθάπερ στέαρ φασὶν ἐνίων ζώων ὠφελεῖν πρός τι τῶν χαλεπῶν. De adipis viribus fuse Plinius lib. XXVIII. cap. IX. Georg. Pisidas κοσμȣργίας vers.

1544. Leonis adipem neruorum contractioni mederi canit:

Καὶ νεῦρα μὲν σπασθέντα συςολῆς βίᾳ
Λέοντος, ὡς λέγουσιν, εὐρύνει ςέαρ.
Neruos graui contractione languidos
Adeps Leonis ampliare dicitur.

Et Marcellus Sid. ἐν ἰατρικοῖς, ex congri adipato garo lepidam mulierculis recens enixis pro venustate medicinam facit, carm. venustissimo:

Ζωοῦ δ' ἑψομένου μεγάλου ἐνὶ τεύχεϊ γόγγρου
Παλλαδίου πλήθοντι πυρὸς καθύπερθεν ἐλαίου,
Κεῖνο λίπος τρητοῦ διανεύμενον ἠθητῆρος,
Ἥν τε ἑλὼν τάξειεν Ἐλευσινίου μετὰ κηροῦ·
Ἐν δὲ πλάσας ὀθόνῃ μαλακῇ περὶ γαςέρα θείη
Ἀρτιτόκοιο γυναικὸς, ἀναιδέες οὔ νύ τι ῥωχμοὶ
Σάρκα διαῤῥαίουσιν, ἀεὶ δ' ἀγανῶπιν, ἄτρωτον,
Οἷά τε παρθενικαὶ ἁπαλόχροοι αἰνήσουσι.

Haec sic olim interpretabar:

Ingentem congrum si viuum condis aheno
Palladio exundante oleo, feruente sub igne;
Pinguis adeps cribro aut colo transmissus aperto;
Dummodo Eleusiniam quis ceram temperet vna,
Et lini superiniecto velamine, ad aluum
Applicet enixae modo; nunquam membra notabunt
Informes maculae et rugae; formaque decora,
Illaesa, vt fruitur quae virginitate, manebit.

665, 2. — δῆμος ἄςατον κακόν] haec Comica in versus octonarios distinxi. tertium deprauatum ac vacillantem eriges et fulcies, scribendo: καὶ γαλκοῦς εἴτ' ἔχων, πᾶν πν. βρ. κόρ. in quarto interpunge: κἂν τις αἰτία γένηται, τὸν πολίτην κατέπιεν. B. Petrus 1. Epist. V. de ἀντιδίκῳ generis humani ita loquitur: περιπατεῖ, ζητῶν, τίνα καταπίῃ.

16. Ὅπως ἂν ἔχω λέγειν· ὅτι ἐ π.] Scholiographus oratoriam ἔλλειψιν hic signat: ἐλλιπὴς ἡ περίοδος τῦ, σύνετε· προσέχετε· ἤ τινος τοιῦτε· τοῦτο δὲ σύνηθες ῥήτορσι, μάλιςα τοῖς * ὑποσχέσεσιν αἰτιολογικῶς προϊοῦσι· καίτοι καὶ παρὰ τῶν ἀκροατῶν αἰτουμένων.

682. 11. Πλὴν οὐκ αὐτόματος ὑμῖν ἀναβλύζει διψήσασιν ὁ οἶνος] Succurrebat illud Phoenicis Homerici ad Achillem:

Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐνὶ σήθεσσι χιτῶνα,
Οἴνȣ ἀποβλύζων, ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.

Regius tamen hic habet ὑμῖν ἀναβλύειν δ. vt apud Nonnum in Euang. τῷ κατὰ Ἰωάνν. Λαϊνέῳ κενεῶνι καθάρσιον ἔβλυεν ὕδωρ.

690. 12. Εἰ μεταξὺ θεῶν τις ἐπιςὰς, εἴποι διατεινάμενος] Chio Epist. ad Clearch. φέρε γὰρ, εἴ μοι ἡ πραεῖα ἐπιςαίη θεὸς ἡσυχία, καὶ ταῦτα λέγοι.

14. Δαιμόνιοι μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κ.] Hos versus Diis illis dignos Naogeorgus animaduerterat, aut versibus Musarum seueriorum exprimere veritus erat. nos tamen non piguit.

IN TARSICAS I. ET II.

Vol. II. p. 1. Photius in Tarsicae prioris ὑποθέσει meminerat παραλόγȣ καὶ ἐφυβρίςȣ ἔθȣς κατὰ φωνῆς ἀπήχησιν. Scholiographus ἄλογον ἔθος scripsit; et, vt φωνῆς ἀπήχησιν declararet, subiunxit: ὃ ῥινοκτυπίαν καλοῦσι. Plin. lib. 11. c. 37. *Nasum noui mores subdolae irrisioni dicauere;* vt ῥινοκτυπία *sanna* fit, ei nota, qui dicitur a Persio

Callidus excusso populum suspendere naso.

pen. Καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης, κ.] An fingere Dio voluit animum lectorum hoc clauo tridentis, dum

dum Apollinem ἀγλαοτρίαιναν, inuito Coruo, facit? Quid si inciso separetur Apollo a tridente; Ἀπόλλωνος, τῆς τριαίνης, neglecta copula καὶ, vt sit ἀπὸ κοινοῦ, καὶ περὶ τῆς τριαίνης. nonne dignus quoque erat elogio suo Tridens?

4. 5. Μὴ ταυτὸ πάσχοιτε Ἰλιεῦσιν ἐκείνοις, οἵ τ.] Scholiastes non vanus hic: τὰ κατὰ τὸν Ἴλιον πάθη περιπαθέστερα τῶν ἄλλων· ὁ δὲ διεξιὼν ὁ τραγῳδὸς, ἀτυχεστέρους αὐτοὺς ἀπέφαινε· καὶ ὅτι περιπαθέστερα τῶν ἄλλων τὰ Ἰλιέων, ἡ παροιμία δηλοῖ, ἡ τὰ ὑπερβάλλοντα πάθη, Ἰλιάδα κακῶν φάσκουσα. Desipiebant ergo Troiugenae, cum iuberent Tragicum,

— infandum renouare dolorem,
Troianas vt opes, et lamentabile bellum

Eruerant Danai. Sapiebat histrio ea recusans ἐπιδείξασθαι, *quae animus meminisse horret, luctuque refugit.*

24. Αὗται προσφέρουσι μέλι τι, χρίσασαι τὴν κύλικα] mallem vt in Reg. scribere, προσφέρουσι, μέλιτι χρίσασαι τ. atque ita loquitur Lucretius lib. I. vbi id medicis assignat, quod hic nutricibus:

Sed veluti pueris absinthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flauoque liquore. etc.

B. Io. Chrysost. Panegyr. in Babylam Mart. γίνεται παρόμοιον, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν κάμνοντα, ὠφέλιμα φάρμακα προσίεσθαι μὴ καταδεχόμενον, μεθοδεύσειεν ἡδύματι τὸ φάρμακον ἐγκατακρύψαι τινί.

8. 3. Ἔπειτα, οἴμαι, καὶ δακνόμενοι δυσχεραίνετε, καὶ φ.] Palam est, interpretem legisse δακρυόμεναι, quod Tarsicas mulierculas, non Tarsenses viros, deceret. Scholiograph. τεχνολογίαν orat. sic designat: ἐν παραινήσεως λόγῳ κολακεύει τὸ πλῆθος· σοφῶς ἐπεισάγων οἷς ἀγαθοῖς αὐτοῖς περιηνέχθησαν ἡ κατοικία·

ὡς

ὡς ἂν ταύτῃ προβεβηκυίας αὐτοὺς, τῷ κατὰ τῆς πόλεως ἐπαίνῳ, προσεικτικοὺς αὐτοὺς ἀπεργάσηται κατὰ τὸν λόγον, *vt deprecationis specie plebeculae assentetur, et callide, quibus eorum habitatio bonis cumulate ornata sit, subindicet: quo stupentes, vrbisque et ciuium laudatione delinitos, attentiores reddat.*

13. 3. Οἷα καὶ πρότερον ἦν· καὶ τοὺς ποταμοὺς οὐδεὶς ἄλλος ἔτρεψεν] Sic prosodiam emendo; et non inuitus, inuitis tamen exemplaribus, scriberem οὐδεὶς ἄλλῃ, non ἄλλος. hoc interpres probauerat.

4. Οὐδ' εἴ τι τοιοῦτον ἦν ἕτερον] hoc membrum periodi, ad σαφήνειαν non inutile, recisum vel omissum ab interprete, restauraui. Quae subiiciuntur e veritatis sacrario eruta, σωφροσύνη καὶ νοῦς ἐστι τὰ σώζοντα, aureis exaranda sunt notis, vt ista Persii, S. II. quibus concinunt:

Compositum ius fasque animo, sanctosque recessus
Mentis, et incoctum generoso pectus honesto,
Haec cedo, admoueant templis, et farre litabo.

20. 7. Πρὸς τὸν Εὔμαιον, ὡς αὐτὸν ἡ κιθάρα περιήνεγκε] Coniectura mea, cuius pars tantum ad oram lib. relata est, haec fuerat, scribendum videri: ὅταν αὐτοῖς ἡ κιθάρα περιηνέγκετο; quod etiam interpres in manu, vel in mente habuit; aut (quia nulla apud Homerum, nisi fallor, citharae περιφορᾶς mentio fit, nisi cum I. Odyss.

Κῆρυξ ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ.)

ex ipsis Homeri verbis Odyss. XVII. lubentius scriberem: ὅταν αὐτὸν [ἢ αὐτοὺς] ἡ ἰωὴ κιθάρας περιήλυθε. *cum vtrumque citharae strepitus circumuenisset.* En Homerica:

ἀγχί-

tolleret, quasi salutis tesseram: tum iumento conscenso perrexisse. Narrauit Dio. quidni etiam narrem tibi, quod ab Hecataeo Abderita (philosopho et historico, ex Eusebii sententia, περὶ τὰς πράξεις ἱκανωτάτῳ) accepi ἐκ τῆς περὶ Ἰουδαίων ἱστορίας, de Mosomamo, strenuo equite Iudaeo, et sagittario praestantissimo, qui, vt auguriorum inanitatem argueret, oscinem quem ab augure contemplante ostensam collimans iaculo transfixit, felicius, quam Phryx ille noster, vt mortua morae amplius non esset. vis oculatum testem id perhibentem producam? ἐμοῦ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν βαδίζοντος, συνηκολούθει τις μετὰ τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰουδαίων ὄνομα Μοσόμαμος, ἄνθρωπος ἱκανὸς κατὰ τὴν ψυχὴν, εὔρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ὁμολογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἄριστος. οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, βαδιζόντων πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευομένου, καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιοῦντος, ἠρώτησε, διὰ τί προσμένουσι. δείξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν ὄρνιθα, καὶ φήσαντος· ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένῃ, προσμένειν συμφέρει πᾶσιν· ἐὰν δὲ ἀναστὰς εἰς τοὔμπροσθεν πέτηται, προάγειν· ἐὰν δὲ εἰς τὸ ὄπισθεν, ἀναχωρεῖν αὖθις· σιωπήσας καὶ ἑλκύσας τὸ τόξον, ἔβαλε, καὶ τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ μάντεως καί τινων ἄλλων, καὶ καταρωμένων αὐτῷ· τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονες; εἶτα τὸν ὄρνιθα λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας, πῶς γὰρ οὗτος, ἔφη, τὴν αὑτοῦ σωτηρίαν οὐ προειδὼς, περὶ τῆς ἡμετέρας ἡμῖν πορείας ἄν τι ὑγιὲς ἀνήγγειλεν; εἰ γὰρ ἐδύνατο προγινώσκειν τὸ μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμενος, μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόμαμος ὁ Ἰουδαῖος. Hic vir non certiore manu et sagitta praepetem transadegit, quam ridicula auspicia acumine ingenii exagitauit, et augurum ceu cornicum oculos confodit. Praestat igitur Deiotarum imitari, quem non tam cornicis, quam virtutis, au-

spi-

spiciis esse vsum scribit Tullius; quae vetant *Spectari fortunam, dum praestatur fides.* Caeterum quod huius commenti initio dicit Dio, [p. 34. antep.] οἰωνισάμενος· οἱ γὰρ Φρύγες τοιαῦτα δεινοὶ, Phrygas auspicandi fuisse peritissimos, (id hic οἰωνίσασθαι, ab Hecataeo ὀρνιθεύεσθαι vocatur) hoccine in caussa est, cur Cicero ita percontetur, An auspicia Pisidarum, aut Cilicum, aut Phrygum, inuenta dicemus?

AD XXXV. ET FRAGM. DIONIS.

Quae in XXXV. sermonis interpretatione alio Characterum Romanorum genere vides insignita, Naogeorgus vel in Graeco exemplari non viderat, vel Latinis inuiderat; aut despexerat, vt consuleret famae sapientum illorum beatorumque Antistitum gentilium vtriusque continentis et Hesperiae principum: quos hic, etiam coronatos, ad partes vocat, *cum semiuiro comitatu* παιδαρίων κομώντων, *Moeonia mentum mitra crinemque madentem Subnixos: Tyrioque ardebat murice laena Demissa ex humeris.* Sed quid Celaenis immoramur, vbi κελαινὼ et caligo mera cimmeriaque est? Valete ergo, pontifices Celaenaei, felices nimium, si eruditis noti fuissetis, quibus tamen caesariem vestram debetis, vt κομηταὶ, ἀκερσεκόμοι, intonsi, et Caesares audiatis: et, *ut superi voluere, latete. Est et fideli tuta silentio Merces.* Scribe statim, [p. 66. vlt.] ὅπως ποτὲ ἔχῃ λ: Quod continuo sequitur, [p. 67. 1.] τὸ δὲ κομᾶν ὁ χρὴ πάντως ὑπολαμβάνειν ὡς ἀρετῆς σημεῖον, repugnat Comae encomio ab eodem Dione scripto; vt Synesius in Φαλάκρας ἐγκωμίῳ perhibet: Δίωνι τῷ χρυσῷ τὴν γλῶτταν ἐποιήθη βιβλίον κόμης ἐγκώμιον, οὕτω δή τι λαμπρὸν, ὡς ἀνάγκην εἶναι παρὰ τοῦ λόγου φαλακρὸν ἄνδρα αἰσχύνεσθαι· συνεπιτίθεται γὰρ ὁ λόγος τῇ φύσει. οὐδὲ πολύστιχόν ἐστι: γλαφυρὸν μέντοι. Sed et hoc

hoc libelli aureoli elogio non contentus ille Cyrenes Antistes, etiam eius gustum et specimen φιλοδίωνι dare voluit: quo ne volumen Dionaeum fraudetur, neve auctori facta videatur iniuria, si quae eius fragmenta negligerentur; hic, quamuis spatiis discludar iniquis, nostris potiora corollariis, aurea illa λείψανα, cum veteri exemplari MS. (quod ab amplissimo viro D. Huralto Messaeo, sacri Consistorii Comite, vtendum accepi) sedulo collata, pro coronide gemmea apponere, cum interpretatione nostra, constitui.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΩΝΟΣ ΠΕΡΙ ΚΟΜΗΣ.

Ἀναστὰς ἕωθεν, καὶ τοὺς θεοὺς προσειπὼν, ὅπερ εἴωθα, ἐπεμελούμην τῆς κόμης. καὶ γὰρ ἐτύγχανον μαλακώτερον σῶμα ἔχων· ἡ δὲ ἠμέλητο ἐκ πλείονος· πάνυ γοῦν συνέστραπτο καὶ συνεπέπλεκτο τὰ πολλὰ αὐτῆς, οἷον τῶν οἰῶν τὰ περὶ τοῖς σκέλεσιν αἰωρούμενα· πολὺ δὲ ταῦτα σκληρότερα, ὡς ἂν ἐκ λεπτοτέρων συμπεπλεγμένα τῶν τριχῶν. ἦν οὖν ὀφθῆναί τε ἀγρία ἡ κόμη καὶ βαρεῖα· μόλις δὲ διελύετο, καὶ τὰ πολλὰ αὐτῆς ἀπεσπᾶτο καὶ διετείνετο. οὐκοῦν ἐπῄει μοι τοὺς φιλοκόμους ἐπαινεῖν, οἳ, φιλόκαλοι ὄντες, καὶ τὰς κόμας περὶ πλείστου ποιούμενοι, ἐπιμελοῦνται οὐ ῥαθύμως, ἀλλὰ κάλαμόν τινα ἔχουσιν ἀεὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμῃ, ᾧ ξαίνουσιν αὐτὴν, ὅταν σχολὴν ἄγωσι. καὶ τοῦτο δὴ τὸ χαλεπώτατον; χαμαὶ κοιμώμενοι φυλάττουσιν, ὅπως μηδέποτε ἅψωνται τῆς γῆς, ὑπερείδοντες ὑπὸ τῆς κεφαλῆς μικρὸν ξύλον, ὅπως ἀπέχῃ τῆς γῆς ὡς πλεῖστον· καὶ μᾶλλον φροντίζουσι τοῦ καθαρὰν φέρειν τὴν κόμην, ἢ τοῦ ἡδέως καθεύδειν. ἡ μὲν γὰρ καλοὺς τε καὶ φοβεροὺς ἔοικε ποιεῖν· ὁ δὲ ὕπνος, κἂν πάνυ ἡδὺς ᾖ, βραδεῖς τε καὶ ἀφυλάκτους. δοκοῦσι δέ μοι καὶ Λακεδαιμόνιοι μὴ ἀμελεῖν τοῦ τοιούτου πράγματος, οἳ τότε ἥκοντες πρὸ τῆς μάχης τῆς μεγάλης τε καὶ δεινῆς, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλή-

νων

νου ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος πλείστης ἐπιμελείας ἀξιῶν τὸ τοιοῦτον. ἀπό γε μὴν ὀφθαλμῶν οὐ πολλάκις ἐπαινεῖ τοὺς καλοὺς, οὐδὲ ἀπὸ τούτου μάλιστα ἡγεῖται τὸ κάλλος ἐπιδεῖξειν. οὐδενὸς οὖν τῶν ἡρώων ὀφθαλμοὺς ἐγκωμιάζει, ἢ Ἀγαμέμνονος, ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ἐπαινεῖ αὐτοῦ. καὶ οὐ μόνον τοὺς Ἕλληνας ἑλίκωπας καλεῖ, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ κοινὸν ἐπὶ τοῖς Ἕλλησιν. ἀπὸ δὲ τῆς κόμης ἅπαντας, πρῶτον μὲν Ἀχιλλέα, Ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα· ἔπειτα Μενέλαον ξανθὸν ἐπονομάζων ἀπὸ τῆς κόμης· τῆς δὲ Ἕκτορος χαίτης μέμνηται, ἀμφὶ δὲ χαῖται Κυάνεαι πεφόρητο. Εὐφόρβου γε μὴν, τοῦ καλλίστου τῶν Τρώων ἀποθανόντος, οὐδὲν ἄλλο ὠδύρετο λέγων· Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο· καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὅταν ἐθέλῃ καλὸν γεγονότα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιδεῖξαι, φησὶ γοῦν· Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἔθειραι. πάλιν δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· κὰδ δὲ κάρητος Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας. καὶ πρέπειν γε μᾶλλον τοῖς ἀνδράσι φαίνεται καθ' Ὅμηρον ὁ κόσμος ὁ τῶν τριχῶν, ἢ ταῖς γυναιξί. γυναικῶν γοῦν περὶ κάλλους διεξιὼν, οὐ τοσαυτάκις φαίνεται κόμης μεμνημένος· ἐπεί τοι καὶ τῶν θεῶν τὰς μὲν θηλείας ἄλλως ἐπαινεῖ· χρυσῆν γὰρ Ἀφροδίτην, καὶ βοῶπιν Ἥραν, καὶ Θέτιν ἀργυρόπεζαν. τοῦ Διὸς δὲ μάλιστα ἐπαινεῖ τὰς χαίτας· Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος.

Cum mane surgerem, et Deos pro more adorarem, comae cura mihi fuit. Etenim corpore languido molliusque affecto eram; coma autem a longo tempore neglecta fuerat. Itaque magna ex parte conturbata implexaque erat; quales in ouibus villi per crura eriguntur: mea vero caesaries multo durior, quippe quae e tenuioribus capillis concinnata est. proinde visu agrestis et onerosa coma, vix ac ne vix quidem dirimebatur; ut multa pars eius diuelleretur;

ac

ut distenderetur. Quocirca cirratos comtosque laudare animum subiit, qui venustatis studiosi et caesariem plurimi facientes, in ea curanda operosi sunt: atque arundinem quandam in coma semper habent, qua vellicant ipsam, cum otiosi sunt. Et quod omnium difficillimum est, humi dormientes cauent, ne terram vnquam contingant: afferemque capiti substernunt, quo plurimum distet a terra: idque accurant potius, vt puram gerant comam, quam vt suauiter dormiant. Caesaries enim pulchros et formidabiles ipsos efficere videtur: somnus vero, tametsi dulcissimus sit, segnes et incautos. Quin etiam Lacedaemonios arbitror hoc institutum minime neglexisse: cum olim prodeuntes ante magnum et horrendum illud proelium, quando soli e Graecis Regem excipere parabant, trecenti numero crinem ornantes considebant. Hunc quoque ornatum Homerus magno studio dignum censuisse mihi videtur; quandoquidem ab oculis non saepe formosos commendat: neque ex eo praecipue putat se pulchritudinem probaturum. quare nullius Heroum oculos laudat, praeterquam Agamemnonis, cuius reliquum etiam corpus celebrat. ac non Graecos duntaxat nigroculos vocat, sed et ipsum Agamemnonem, communi cum Gratiis appellatione. A coma autem omnes; ac primum Achillem: flauo Pelidem crine prehendit: *deinde Menelaum a caesarie flauum nuncupauit: Hectoris quoque capilli meminit:* Fuſcaque caeſaries hinc atque hinc ſparſa volabat. *Porro in Euphorbo, Troianorum pulcherrimo, cum obiisset, aliud nihil deflebat:* Sanguine fuſa coma eſt, triplex cui Gratia ſedit, Cinnorumque orbem argentum nectebat et aurum. *Item cum Vlyssem formosum a Minerua factum argueret, ait:* fuſci euaſere capilli; *rurſus de eodem:* Criſpum agitat crinem, cui flos hyacinthius eſt par. *quin viros magis decere, quam foeminas, capillorum ornatum, ex Homero patet. Quapropter de mulierum pulchritudine verba faciens, non toties videtur meminisse comae; siquidem foeminas e Diuis aliter*

col-

collaudat: aureamque Venerem et bubulis oculis Iunonem, argentipedemque Thetin memorat. At Iouis crines potissimum extollit: Coelestes regi quatiuntur vertice crines.

AD LXII DE REGNO ET TYRANN.

Scholiographus Photio et veritati congruenter de hoc sermone scribit: ἔτος ἐκ τῆς ὑπογραφῆς μηνύει τὴν ὑπόθεσιν πᾶσαν, quasi non plus in fronte, quam in recessu, habeat.

321. 1. Καὶ μὴν εἴ τις ἀνδρὸς ἑνὸς ἔχ. ἔτός τε ἄρχειν ἐςὶ, κ.] Compone cum his, quae Clemens Alex. scribit VI. στρωματέων, vbi docet, quid sit in viro pio ἀρχικὸν, ἡγεμονικὸν, βασιλικόν: inde purpureus hic pannus late splendet: μὴ τῶν ἔξω μόνον θηρίων καταχυριεύειν ἐτάγημεν· ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἀγρίων πάθῶν. et: ἐ πραγμάτων ἁπτέον τοῖς μὴ τὴν γνῶσιν εἰληφόσι, καὶ εἰδόσιν, ὅπως αὐτοῖς παρ᾽ ὅλον τὸν βίον χρηςέον: sic enim corrigo, cum praue et παραλόγως editum sit παρὰ λόγον τὸν β.

5. Καὶ πολλῶν γε οἰκέντων ἐπὶ π.] abest γε a MS. sed quid obest? cum idem sit, atque si dixisset: καίπερ πολλῶν οἰκ. mox etiam eandem partic. adiunximus τῷ τῦτον ex eod. MS. τῦτόν γε ἀφικνεῖσθαι.

14. Εἰς ἐπήκοον φθέγγεσθαι] Loquutio plane Attica est; qua praeter alios vtitur Xenophon IV. ἀναβάσ. καλεσάμενος τὺς ςρατηγὺς ἐς ἐπήκοον, hoc est, *eo, unde exaudiri posset.*

15. Καὶ γὰρ ὃν ἔχει τι παραπλήσιον ὁ νῦς τῇ ὄψει] Aristotelicum est: ὅπερ ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, τῦτο νῦς ἐν τῇ ψυχῇ.

16. Ὡς γὰρ ἐκείνη διεφθ.] sic reposui ex MS. c. congruentius aetiologiae, quam καὶ ὡς. mox pro πλησιώτατα, πλησιαίτατα, indidem, Atticorum more; de quo Eust. in Od. β.

21. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅτι μὲν ἔξεστιν αὐτοῖς π.] Publius:

Cui plus licet, quam par est, plus vult, quam licet. vide τὰ δικαιώματα τοῦ βασιλέως, 1. Reg. [seu 1 Sam.] 8. Scholiographus his censuram adhibuit: ἐπαναφορὰ ἄτονος καὶ προσκορής.

322. 10. Ἥδεται δὲ τοῖς πόνοις, ὅτι ἑκὼν πονεῖ] Synesius περὶ βασιλ. βασιλικοῦ σώματος ἐλάχιστα πόνος ἅπτεται. ὅστις γὰρ οὐ λανθάνει πονῶν, τοῦτον ἥκιστα πόνος νικᾷ. Seneca Ep. 31. *Generosos animos labor nutrit.*

16. Τίνι δὲ ἀνδρείας μείζονος, ἢ τῷ πάντας σώζοντι] Clemens Al. lib. IV. στρωμ. αἴτημα τὸ βασιλικώτατον, αἰτεῖσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν ἀμισθί. *Votum regium est, petere et procurare salutem hominum gratis.*

vlt. Βασιλείας δὲ οὐδὲν ἦν αὐτῷ προσῆκον, οὐ μᾶλλον ἢ τῶν σηπομένων τινὶ νεκρῶν] Interpres ita verterat: *non magis, quam ad aliquem mortui putrescentes*; vt illos gignendi casus, σηπομένων νεκρῶν, regi putaret a participio προσῆκον, sed incaute: cum distributiue positi sint, et datiuo τινὶ subiiciantur, optimae sententiae bono, quae vult: *Neutiquam Regnum ad Sardanapalum attinuisse, nec magis, quam ad aliquod e foetidis iam cadaueribus.* fuit certe

— monstrum, nulla virtute redemtum
A vitiis; aeger, solaque libidine fortis.

323. 4. Καθῆστο ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης ἀναβάδην] Pollux Onom. lib. 31. cap. 13. ex hoc Dionis loco exemplum illud depromsisse videtur, ἀναβάδην καθήμενος: cui subiungit περιβάδην, τὸ ὑπαλλάξαι τοὺς πόδας. Phauorinus: ἀναβάδην, τὸ ἀφ᾽ ὕψους ἄνω τοὺς πόδας ἔχειν, καὶ κοιμᾶσθαι. Vnde lacuna explenda est apud Hesychium. Aristophanes in Pluto:

Νυνὶ

Νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.

At pedibus altis famelicus quiesco nunc.

8. Ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς λευκός] haec σκιατροφία dicitur vno nomine a Plut. in P. Aemilio: ἄνθρωπος τῷ σώματι ςίλβων ὑπὸ λειότητος καὶ σκιατροφίας. de Ser. Galba. et in Agesilao: τῶν σωμάτων λευκῶν καὶ ἁπαλῶν διὰ τὰς σκιατροφίας, γυμνουμένων διεγέλων.

AD I. II. III. ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ.

324. 7. haec male cohaerebant, nec satis erant integra: μὴ παρέσης δὲ, λύπην ἔχει καὶ ἀπορίαν πάντα, ἐκ τῆς δαίμονος ταύτης. melius sic in Regio interpuncta connexaque sunt: λύπην ἔχειν καὶ ἀπορίαν· πάντα γὰρ ἐκ τῆς δαίμονος τ. ex Demosth. Olynth. II. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ, μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ τύχη, παρὰ πάντα ἐςὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. Arist. XI. τῶν μετὰ τὰ φυσ. de principio potentissimo, vnde vniuersa pendent: ἐκ τοιαύτης ἀρχῆς ἤρτηται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ φύσις. Quae sequuntur affinia sunt iis, quae in Paeane εἰς ὑγίειαν Ariphron canit in colophone Athenaei δειπν.

325. 12. Asserit hic, oratores quondam perniciosos Athenis fuisse, nec minimam per Demosthenem inuectam esse partem incommodorum. Ἀθῆναί ποτε εἰς ῥήτορας ἠδικήθησαν, καὶ ἤγετο Δημοσθένης. Idque firmat Aeschines κατὰ Κτησιφῶντος, et Dinarchus contra Demosth. vbi docet, qui auctores sint rerum bene vel male in vrbibus gestarum: παρὰ τί οἴεσθε τὰς πόλεις τότε μὲν εὖ, τότε δὲ φαύλως πράττειν; οὐδὲν εὑρήσετε ἄλλο, πλὴν παρὰ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας. Quod autem τύχην ἐπισκοποῦσαν appellat, [vers. 14.] Solonem imitatur, qui Iouis αἶσαν, et Mineruam ἐπισκοπεῖν Athenas in Elegis cecinit:

'Ημετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς ὄποτ' ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν Φρένας ἀθανάτων.
Τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς 'Αθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.

Caeterum Plutarchus, in comment. *Qui leg. poëtae*, Hesiodum Iouis nomine ad fortunae vim declarandam vti obseruat, in his Promethei ad Epimethea monitis:

— μή ποτε δῶρα
Δέξασθαι παρὰ Ζηνὸς 'Ολυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν.

ἐπὶ τῇ τύχης δυνάμει τῷ Διὸς ὀνόματι κέχρηται· τὰ γὰρ τυχηρὰ τῶν ἀγαθῶν, Διὸς δῶρα κέκληκε, πλέτους καὶ γάμους καὶ ἀρχὰς, καὶ πάντα ὅλως τὰ ἐκτὸς, ὧν ἡ χρῆσις ἀνόνητός ἐστι τοῖς χρῆσθαι καλῶς μὴ δυναμένοις.

328. 10. Πανθείας ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ] Ecce tibi non fastidienti nec occupato fasciculus de Pantheae, Croesi aliorumque fortuna, a Scholiaste e Xenophontis, Herodoti, Thucydidis et poëtarum viridariis lectus: Πανθείαν μὲν, τὴν 'Αβραδάτε τε Σεσίε, φασὶ, γαμετὴν, ἧς καὶ Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς μέμνηται. Κροίσε καὶ τε παιδὸς τέτε, ἤτοι τε ἐν θήρᾳ δεδυστυχηκότος, ἢ τε κωφε, ἀμφοτέρων 'Ηρόδοτος μέμνηται· τε μὲν, ὡς ὑπὸ 'Αδράστε τῇ τε συὸς διαμαρτίᾳ λόγχῃ διαπαρέντος· τε δὲ ἐπὶ τῇ Σαρδέων ἁλώσει φωνήεντος γεγονότος. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ τὴν 'Αστυάγεως ὑπὸ Κύρε τε ἐγγόνε ἧτταν· καὶ Πολυκράτες, τε Σαμίων τυράννε, τὴν ὑπὸ τῶν Περσῶν αἰχμαλωσίαν καὶ ὄλεθρον, καὶ τὴν Κύρε ὑπὸ τῆς Μάρειδος τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν, ὁ αὐτὸς 'Ηρόδοτος ἀναγράφει. Μηδείας δὲ τὸν ἔρωτα τῆς Κολχίδος, καὶ τὸν 'Ιάσονα, καὶ πᾶσαν τὴν κατ' αὐτῆς πραγματείαν 'Απολλώνιος ἐν 'Αργοναυτικοῖς διέξεισι. Μίδα τὴν εὐχὴν ἐδεὶς ἀγνοεῖ. Φαίδρας τὴν

καθ'

καθ' Ἱππολύτε διαβολὴν Εὐριπίδης τραγωδεῖ. Ὀρέςε τὴν μανίαν διὰ τὸ ἐπὶ τῇ μητρὶ ἄγος, καὶ τὸν ἐπὶ πολλὴν γῆν πλάνον, τὰ αὐτὰ ἕξεις Εὐριπίδην περιπαθέςερα δραματεργεντα. Ἀλκμαίωνα δὲ τὸν Ἀθηναῖον ποιναῖς ἐλαυνόμενον μητρώαις, πᾶσαν κατ' ἤπειρον, Θεκυδίδης Ὀλόρε ἱκανὸς ἅπασιν ἀνθρώποις γνωρίσαι. Adiſis Herodot. in Clio, Xenophontem V. παιδείας, Thucydidem extremo l. II.

336. 7. Idem Scholiographus τὰ Λακωνικὰ luculenter exponit: Λακωνικὰ ταῦτα φησίν· ὅτι καὶ περὶ τέτων ὅτω Λάκωνες ἐπέςελλον· ἐπὶ μὲν τῇ τῶν Περσῶν ἥττῃ τῇ ἐν Πλαταιαῖς ὅτω γράψαντες πρὸς τὴν Σπάρτην· ΤΟΙ ΠΕΡΣΑΙ ΔΩΥΛΕΥΟΝΤΙ νικήσαντες δὲ Ἀθηναίες κατὰ τὰ Πελοποννησιακά, καὶ τε ἄςεος γενόμενοι ἐγκρατεῖς; ΕΑΛΩΚΑΝΤΙ ΤΑΙ ΑΘΗΝΑΙ. κατὰ δὲ τὸν ὑπερηφανευόμενον αὐτῶν· ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΕΝ ΚΟΡΙΝΘΩΙ. καὶ γὰρ ἐκπεσὼν Διονύσιος Συρακεσῶν ἐν Κορίνθῳ ἐγραμμάτευεν ἰδιωτεύων. Σωκράτες δὲ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐμβληθέντος τοῖς ἐπιτηδείοις ἐπέςειλαν οἱ αὐτοί· ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗ. καὶ Ξενοφῶντος φυγαδευθέντος· ΞΕΝΟΦΩΝ ΕΦΥΓΑΔΕΥΘΗ. καὶ πάλιν· ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ ΤΕΘΝΗΚΕ. προήγαγε δὲ ταῦτα ἐνταῦθα ὡς δυςυχίας ὑποδείγματα· τῇ γὰρ παλιῤῥεύσει τῆς τύχης ἡ πρὶν εὐδαιμονία εἰς τὐναντίον κατέκλινεν. Haec itaque Lac. dicta proponuntur quaſi mutationis rerum humanarum ſpecula, exemplaue inſignia, vt apud Liu. l. LV. Paulus Coſ. Perſeo Rege captiuo in tabernaculum introducto, ſuis dixit: *Exemplum inſigne cernitis mutationis rerum humanarum. vobis hoc praecipue dico, iuuenes; Ideo in ſecundis rebus nihil in quemquam ſuperbe ac violenter conſulere decet, nec praeſenti credere fortunae, cum, quid veſper ferat, incertum ſit.* hoc eſt ἀλεξιφάρμακον Comici dicti:

8. Ὥσπερ δὲ τῶν πλεόντων οἱ τῦ πυρσῦ μὴ διαμαρτάνοντες] Synesius in clausula ep. ad fratrem LI. pag. 140. ex edit. nostra, φρυκτὸν dicit, quem hic πυρσόν: καὶ πεμπταῖοι, τόν τε φρυκτὸν ἰδόντες, ὃν αἴρουσιν ἀπὸ πύργυ τοῖς καταγομένοις σύνθημα, θᾶττον, ἢ λόγος, ἀποβιβασθέντες ἦμεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ.

15. Ὥστε ἀτείχιστοι μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων διαμένυσι] Claudianus de Manlii Consul.

— *Lycurgus*, inquit,
Ciuibus, et vetitis ignauo credere muro,
Tutius obiecit nudam Lacedaemona bellis.

407. 3. Πυθομένυς παραιτήσαιτ' ἂν] sic reposui ex coniectura, quia praeit τὸ πυνθάνεσθαι, cum in editis et scriptis libris perperam legatur κλεπτομένυς. an malles σκεπτομένυς.

8. Ὅσῳ τὺς μὲν χρησμὺς ἤδη τινὲς ἠγνόησαν] Id probat Synesius περὶ ἐνυπνίων, pag. 9. Cir. edit. nostrae: ὅτως ὑδὲ τὰ χρηστήρια πᾶσι συνετὰ φθέγγεται· καὶ Λοξίας ἐκεῖθεν ὁ Πυθοῖ χρησμῳδός· ὅτι τὸ ξύλινον τεῖχος, ὃ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ θεὸς ἐδίδυ σωτήριον, μάτην ἂν ἤκυσεν ἐκκλησιάζων ὁ δῆμος, εἰ μὴ Θεμιστοκλῆς ἀνέγνω τῦ χρησμῦ τὴν διάνοιαν.

15. Ἀλλὰ μετὰ πειθῦς καὶ βυλομένων προέστηκεν] In hoc a Dione, Platone, Posidonio, et antiquis legislatoribus, quos auctores Dio sequitur, Seneca dissentit, epist. 94. *primum omnium ob hoc leges non persuadent, quia minantur.* etc.

408. 13. Οὗτος ὁ τὰ τρία ῥήματα οἷς ἔ.] in alio vetustiore cod. Reg. legi: ὗτος ὁ τὰ ῥήματα, οἷς ἔ. vt scrupulus trium illorum verborum plane tollatur; de quibus tamen ne pigeat legere, quid ἀγχίνοια pereruditi viri suggesserit.

409. 4. Διὰ τῦτον τὺς ἀποθ. ὑδεὶς ἔτι κρίνει πολεμίως· ὐδὲ τὴν ἔχθραν κ.] antea legebatur: οἱ δὲ τὴν ἔ. vt inchoata et manca videretur oratio, eaque desiderare, quae in priori interpretatione nostra, quam sequuti sunt operae, suppleuimus. sed germanam lectionem e Cod. Reg. repraesentauimus: cui respondent haec ita reponenda: *Lex facit, vt vita functos nullus in hostium numero habeat; nec hostilis animi petulantiaeque specimen in illorum cadauera edat.*

AD LXXIX. ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ.

Ex vetustis exemplaribus colligitur, hanc et sequentem dissertationem fuisse τῶν ἐν Κιλικίᾳ; nempe ex earum numero, quas Dio habuerat, vel commentatus erat, dum Ciliciam peragraret. Scholiastes argumentum τῦ περὶ πλύτυ ex Photio sumtum ita recentauit: τὸ τῦ πλύτυ ὀχληρὸν ὁ λόγος ὗτος ἐκκαλύπτει, καὶ τὸ ἐπίβυλον στηλιτεύων, πολλῷ λυσιτελεστέραν αὐτῦ παρίστησι τὴν μετὰ δικαιοσύνης πενίαν.

433. 9. Ἀκύω δ' ἔγωγε τῶν ὀρῶν τὰς πάνυ πλάκας τῆς αὐτῆς εἶναι πέτρας] Haec obscura nimis, Attica parum. Interpretem vel ope cod. castigati, vel ἀγχίνως legisse perspicuum est: τῶν κιόνων τὰς π. Homerus de Atlante:

— ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακράς.

mox, [vers. 16.] τὺς κακύργυς ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις, nimirum χρυσαῖς, cum Darius apud Herodotum in Thalia, Democedi medico, de quo antea, duo crassarum compedum aurearum paria, σῶστρα dedisset; ille ioco, πεδέων χρυσέων δύο ζεύγεα, nuncupabat διπλήσιον κακόν, geminum malum.

434. 4. Τί δαὶ χρὴ περὶ Κελτῶν λέγειν, ὅπου φασὶ ποταμόν τινα καταφέρειν τὸ ἤλεκτρον] Mirum est, Dionysium ipsum περιηγητὴν idem referre his versibus:

Τοῖς δ' ἔπι, Πυρρηναῖον ὄρος καὶ δώματα Κελτῶν
Ἀγχόθι πηγάων καλλιρρόου Ἠριδανοῖο·
Οὗ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν ἐρημαίην ἀνὰ νύκτα
Ἡλιάδες κώκυσσαν, ὀδυρόμεναι Φαέθοντα.
Κεῖθι δὲ Κελτῶν παῖδες ὑφήμενοι αἰγείροισι,
Δάκρυ ἀμέργονται χρυσαυγέος ἠλέκτροιο.

quid quod Eustathius ei patrocinatur, aitque: ᾤκησαν λέγονται ἄχρι καὶ τοῦ Ῥήνου οἱ Κελταί· ἀπὸ δὲ αὐτῶν οἱ σύμπαντες Εὐρωπαῖοι Γαλάται, Κελτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκλήθησαν. Quod subiungit Dio, πανταχοῦ κεῖσθαι ἐκβεβρασμένον, ad illud Naumachii spectat:

Λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης·
Πολλοὶ δ' ἐρρίφαται ποταμῶν περὶ χείλεσιν αὐτῶς.

435. 13. Οὐδ' ἂν γένοιντό ποτε ἄνθρωποι εὐδαίμονες ἀνόητοι καὶ ἄφρονες] Xenophon in οἰκονομικῷ. Iuuenal. IV. Sat.

Nemo malus felix, minime corruptor.

AD LXXX. ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Initio huius depingitur, ὡς ἐν ἱερῷ περιβόλῳ τῷ κόσμῳ, vt apud Synesium, ζῶον ἄφετον, ἀνειμένον ζῶν: quasi qui proclamet cum illo:

Nullius addictus iurare in verba magistri,
Quo me cunque rapit tempestas, deferor hospes.

Iphi-

Iphicrati illi similis: ὔτε ὁπλίτης, ὔτε τοξότης, ὔτε πελταςής· ἀλλ' ὁ τέτοις πᾶσιν ἐπιτάττων καὶ χρώμενος. Quem enim latet, quam late pateat τὸ, ἐννοῶν ὃ βέλεται, καὶ πράττων ἀδεῶς, ex praecepto sapientis: νόει, καὶ ταῦτα πρᾶττε.

437. 1. Καὶ ξύμπαντα γένη ἀνόητοι] etiamne ἀνόητοι omnes isti populi, qui, vt

Aeneadae, in ferrum pro Libertate ruebant?

quidni? si quidem ἀνόητοι ἀνοήτοις ἐπολέμησαν; καὶ πολέμῳ ἀνονήτῳ. Sed hic, malum, περισσὰ κ' ἀνόνητα, nullique vsui nobis fuere vetera ἀντίγραφα. In Henr. Stephani cod. adnotatum fuit σφάλμα, et adscriptum docti viri manu, τῆσδ' αὐτονομίας ἔρωτι ὐδεὶς ἐγκεχείρηκεν. sed eruditissimi Isa. Casauboni Diatriba ἰατρείαν certamque medelam huic vlceri ac plerisque aliis adhibebit.

6. Σόλωνα μέντοι καὶ αὐτὸν εἰδέναι φασὶν, ὡς ὅ.] Videri posset hic τὸ εἰδέναι pro εἰρηκέναι vsurpatum. Quid vero Solon de legibus suis sentiret, Anacharsi hospiti ita, referente Plutarcho, declarauit: ὅτι καὶ συνθήκας ἄνθρωποι φυλάττεσιν, ἃς ὐδετέρῳ λυσιτελές ἐςι παραβαίνειν τῶν θεμένων· καὶ τὲς νόμες αὐτὸς ὕτως ἁρμόζεται τοῖς πολίταις, ὥςε πᾶσι τῦ παρανομεῖν βέλτιον ἐπιδεῖξαι το δικαιοπραγεῖν: vt Dio praefracte nimis agat cum Solone; ne dicam captiose. Id certe Solon operam dedit, vt vitaret fastidium civium, τὸ δυσάρεςον καὶ τὸ φιλαίτιον: quippe qui dixerat in elegis:

Ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἁδεῖν χαλεπόν.

Re in magna cunctis perplacuisse graue est.

In quo versiculo mirum est eruditum Cruserium tam grauiter lapsum esse, vt pro ἀδεῖν legeret ἄδειν, et absurde interpretaretur: *Omnibus in magnis difficile est canere.*

438. 2. Νόμον δὲ τὸν ἀληθῆ καὶ κύριον, καὶ φαν.] Antigone ignorantiam huius verae legis, principis et coelestis exprobrat Creonti regi apud Sophoclem; eiusque κηρύγμασιν opponit ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα, ἅπερ ὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτυ φάνη. Cic. et Stoici vocant, *aeternum quiddam, quod vniuersum mundum regit imperandi prohibendique sapientia, et rationem rectam summi Iouis.* hic τὸν τῦ Διὸς θεσμὸν, καὶ τὸν τῆς φύσεως νόμον.

7. Κἂν μικρὸν αἴθυγμα δεικνύντι πυρὸς] Quas apud Scholiographum αἴθυγμα glossas habet, ὅρμημα, ἐξάλμα, κίνημα, σκίασμα, easdem apud Hesychium sibi vindicat, αἴθρυλα, suspectum et suppositum fortasse, vel σύστημα τῦ αἰθύγματος.

9. Ἄξονας δὲ καὶ γραμματεῖα καὶ στήλας φυλάττετε, κ.] Monet Scholiast. haec Athenis in Prytanei tabulario condita fuisse. ταῦτα ἐν τῷ Πρυτανείῳ ἀνέκειτο Ἀθήνησιν.

439. 6. Τῶν ἐν ἁλύσει καὶ κλοιῷ καὶ πέδαις] de his, aliisque ὀργάνοις κολαστηρίοις, Synesius Epist. 58. ad Episc. in quibus δακτυλήθρα καὶ ποδοστράβη καὶ πιεστήριον. etc. Plaut. in Capt. *manicas, neruos, boias ponderosas crassasque* memorat: et *exauspicare ex vinclis* dicit, quod hic ἀφεθῆναι.

14. Ὠκύτατά περ ἐόντα Θ.] Ex Odyss. VIII. sed ὕστερον πρότερον citantur: prior enim versus a Diis profertur Gradiuum subsannantibus a loripede correptum: alter in ἐκφράσει Vulcaniorum vinculorum tenuissimorum, ἀῤῥήκτων, ἀλύτων, δολοέντων. Interpres Martem numeris adstrinxerat; vincula araneorum telis subtiliora metris nullis vinxerat. Ego modis tenuaui paruis.

440. 8. Ἡ Σικελικὴ Φρουρά] Schol. αἱ λατομίαι Συρακουσῶν. an latomias lapidarias innuunt haec verba, εἰς πέτραν τινὰ ἐνέβαλον?

9. Τί δ' ὁ Λακώνων Καιάδας] scribe Κεάδας, vt in Regio et apud Pausaniam in Messenicis, vbi narrat, in id barathrum Aristomenem, ducem Messeniorum, a Lacedaemoniis coniectum cum quinquaginta viris, solum diuinitus, aquilae ope auspicioque, seruatum, et duce vulpecula liberatum reducemque fuisse: τούτους ἔγνωσαν, ῥίψαι ἐς τὸν Κεάδαν· ἐσβάλλεσαι δὲ ἐνταῦθα, οὓς ἂν ἐπὶ μεγίστοις τιμωρῶνται. Scholiographus hic etiam iuuat: Ὁ Κεάδας, Λακωνικός, οὐκ ἦν εἱρκτή, ἀλλὰ κολαστήριος τόπος θεατροειδής, αὐτομάτοις περικλειόμενος τόποις. fortean leg. λίθοις.

antep. Ἐν οἰκείοις τραγῳδῶν πάθεσι] Schol. ἐπεὶ μέλλει πλάττειν τοιαῦτα, οἷα ἐν τραγῳδίαις ἢ δραματοποιΐα ἐσκευώρηται, εἰκότως καὶ τραγῳδεῖν ἐπιχειρεῖται: quasi aerumnosae vitae humanae tragicum Drama exhiberet. Reges quo prodeunt et Tyranni. Ita G. Pisidas, εἰς μάταιον βίον:

Ὁ

Ὁ χοῦς, ὁ θείᾳ πνευματωθεὶς εἰκόνι,
Καὶ τὰς γεώδεις ἐκβοᾷ τραγῳδίας,
Καὶ τὸν γελῶν δοκοῦντα δακρύει βίον.

Puluis, Dei qui animatus est imagine,
Telluris effert horridas tragoedias,
Falsoque risu diffluens aeuum gemit.

441. antep. Ἔνα δ᾽ ἦν ἄξιον εἶναι μὴ παρεῖναι τὸν παρεαδ.] Reg. ἔνθα δ᾽ ἦν ἄ. ε. μ. π. τὸ παρ. Ex Scholiastae iudicio: τὰς ἐν τοῖς οἴκοις γινομένας φιλοκαλίας διὰ τούτων παρίστησιν: non male, vt φιλοκαλία pro ornatu superfluo luxuque fumatur. alioqui τὸ φιλόκαλον Aristoteli nota est liberalis: παρασκευαστικὸς τῶν κρειττῶν καὶ καλῶν. Caeterum his παντοίοις λίθοις τε καὶ ψήφοις intellige λίθους διαυγεῖς καὶ ψηφίδος σοφισμοὺς, πλακός τε λάμψιν ἀβρᾶς ἀντίχροον, πολύχροον. ex hymno II. Gregor. Naz. et ψηφοθετήματα, ἐκ λίθου ἄλλοθεν ἄλλης. de quibus tessellulatis crustulis in opere amuseato musiuoque, diximus in Notis ad Statii vers. 56. III. Car. Syl. 1.

—superantque nouis Asarota figuris.

442. 14. Ἀλλ᾽ ὅπως μὴ πόῤῥω που αὐτοὶ φερώμεθα ὑπὸ τῆς εἰκόνος] Aliunde quidem translatum, sed eodem tendit hoc Tullianum, II. de Leg. *ne aestus nos consuetudinis absorbeat, et ad sermonis morem vsitati trahat.*

antep. Ὡς Ὅμηρος Ἀχιλλέα ἐποίησε τῷ τοῦ Ἀντήνορος ἑπόμενον μακρὰν ἀπελθεῖν] Hic pater loco fi-

lii positus. scribe igitur τῷ τῦ Ἀγήνορος ἐπ. vt τῦ referatur ad εἰδώλῳ. Homeri locus de Achille falsa Agenoris imagine eluso est sub finem Iliad. XXI.

Αὐτῷ γάρ ῥ' Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς
Ἑςη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.

In hac menda, quae in extremo Dione haeserat, dicamus cum auctore, ἱκανῶς ἔχει. imo satis superque, καδδύναμιν.

— quin plurima cerno,
Me quoque, qui scripsi, iudice digna lini.

vt idem ingenue fatear, quod ingeniosus vates ille, cui etiam visus merito

Hic emendandi labor est, quam scribere, maior.

tamen etsi otio tunc abundaret, quo plane caremus, semper in scholis publicis et priuatis ἄσχολοι, vt nobis non liceat esse tam beatis, quam Dionis nostri aemulo Synesio, cui fas fuit vitam partiri εὐχῇ, θήρᾳ καὶ βίβλῳ. Quid ergo mirum, si nemore in tanto non *omnia peruolitem late loca;* nil grande professus? fecerit alter,

— ὅςις μῦ πολλὸν ἀρείων.
— cursumque per auras
Dirigat in lucos; vbi pinguem diues opacat
Ramus humum. —

Satis

Satis mihi fuerit, si cum Sophocle

Τὰ μὲν διδακτὰ μανθάνω, τὰ δ' εὑρετὰ
Ζητῶ· τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ᾐτησάμην.

Discenda discam, reperienda sedulo
Indagem, et optanda a Deo petam assequi.

INDEX

INDEX ORATIONVM.

LXXVI.

CORRIGENDA.

Vol. I. p. 361. N. 10. leg. Solet quidem vulgo συνεσήκει dici, sed neque altera forma συνεςήκει vitiosa.

603. l. 8. et N. 16. leg. ἀδὲ ἃ ἔφθητε.

655. l. 12. leg. γερόντιον.

698. l. 19. leg. ὅτι κοινῇ ἐκτήσαντο.

INDEX
RERVM ET VERBORVM
IN DIONIS ORATIONIBVS
PRAECIPVE MEMORABILIVM.

A.

Aeneas

Aqua

C.

E.

F.

G.

Genio-

Hercu-

Ὑλαγ-

Opin

Philo-

Scy-

V.

EX OFFICINA SOMMERIA.

HDI
HW 2QJS

